

Mkpughe 18: Ikwa ákwá—2018-2030

*“Ọ dawo, ọ daa, Babilon Ukwu ahu!
Ndi m ,
sinu n'ime ya puta.*

Samuel na-enye

**Kowaara m
Daniel na Mkpughe**

Ihe àmà amụma na Chineke Dịrị
Mkpughe ikpeazu Ya Maka Ndi Ọ
họọọ

N'ọrụ a: Ọrụ Ya - Ikpe Ya

Ụdi: 01-12-2024

(70-Mgbụsi akwụkwọ-5995)

“ M'we nu olu nwoke n'etiti Ulai;

o tie nkpu, si, Gabriel, kowaara ya ohù ahu” Daniel 8:16 .

Nkọwa nkọwa na mkpuchi

Site n'elu ruo n'ala: Ozi sitere n'aka ndi mmuo ozi ato nke Mkpughe 14.

Ndi a bu eziokwu ato sitere n'akwukwo Daniel kpugheere ndi senti mgbe e nwesiri ikpe nke mmiri nke 1843 na mgbe nke October 22, 1844. N'amaghi oru nke Sabbath, ndi Adventist oge mbu enweghi ike igota ihe ozi ndi a putara. Ndi Adventist bu ndi na-echere nloghachi nke Kraist ejikotawo ahumahu ha na " **iti mkpu n'etiti abali** " ma o bu " *n'etiti abali* " nke e hotara n'ilu nke " umu agboghori " nke Mat .

- 1- **Isiokwu ikpe** malitere na Dan 8:13-14 na isiokwu nke ozi *mmuo ozi nke mbu* na Mkpu 14:7: " *Tuonu egwu Chineke, nyekwa ya otuto: n'ihu na oge awa nke ikpe ya abiawo.* »: nloghachi na Satode, naani ezi ubochi nke asaa nke usoro Chineke, ubochi izu ike nke ndi Juu na ubochi ezumike kwa izu, ka Chineke choronime nke anonime iwu iri ya.
- 2- **Mkpesa nke popu Rom** , " *obere mpi* " na " *eze di iche iche* " nke Daniel 7:8-24 na 8:10-23 ruo 25, bu nke natara aha ahubub " *Babilon Ukwu ahubub* " n'ozimuo ozi nke *abuo* nke Mkpu. 14:8: " *Babilon Ukwu ahubub adawo, ada!* " »: tumadi n'ihu Sunday, nke bubu "ubochi anyanwu", nke e ketara n'aka Emperor Constantine nke Mbu^{bu onye} guzobere ya na March 7, 321. Ma okwu a " *o daa* " bu ezi omume site na mkpughe nke odidi ya onu site na Chineke di ka o mere ka ndi ohu Adventist ya mara ya mgbe 1843, na 1844, site na iweghachi omume nke Sabbath. " *O dara* " putara: "Ewere ya wee merie." N'ihu ya, Chineke nke eziokwu na-akposammeri ya megide ogige ugha okpukpe.
- 3- **Isiokwu nke Ikpe ikpe-azu** ebe " *oku nke onwu nke abuo* " na-eti Ndi Kraist nnapuisi. Nke a bu foto e gosiri na Dan. puta na-enweghi ngwakota nime iko nke iwe ya; a ga-eji *oku na brimstone mekpaa ya n'ihu ndi mmuo ozi di nsor, na n'ihu nke Nwa Aturu ahubub* " : N'ebe a Sunday ka e ji mara " **akara nke anu ohia ahubub** ."

Riba ama nzikorita nke onu ogugu nke amaokwu ndi edoro anya na Daniel 7: 9-10 na Mkpughe 14: 9-10 .

Mmuo ozi nke anor : o putara naani na Mkpu. 18 ebe o na-egosiputa nkwaputa ikpezub nke ozi ato bu uzor Adventist nke na-erite uru site na ihenile nke Chineke nke bjara mee ka ha ghotakemgbe 1994 na ruo ogwugwu nke uwa, ya bu, ruo n'oge opupu ihe ubi nke 2030. Nke a bu oru nke oru a ga-aruriri. Ihenke bjara ime ka o puta ihenae-kpughe mmejor ndi na-esochi ya: nke okpukpe Katolik, kemgbe 538; nke okpukpe Protestant, kemgbe 1843; na ulor oru Adventist goomentu, kemgbe 1994. Odida mmuo ndi a niile nwere dika ihe kpatara ya, n'oge ha: ojuru nke ihenke Mmuo Nsor nke Chineke tuputara nime Jizos Kraist. " *N'oge ogwugwu* " ahubub e kwuru okwu ya na Dan 11:40, Chorochi Katolik na-ejikota okpukpe niile na-abu onu, ma ndi Kraist ma o bu na ha

abụghị, bú ndị ghotara ozi ya na ikike ya; Nke a n'okpuru ikike nke njikọ aka ya nke a na-akpọ "ecumenical" nke, mgbe Protestantism gasiri, Adventism gọmentị sonyeere na 1995.

2 Ndi Kọrint 4:3-4

“ ... Ọburụ na ozi-oma anyị ezoro ezo, ọ na-ezoro ndị na-ala n'iyi; n'ihì na ndị na-ekweghị, bú ndị chi nke ụwa a meworo ka uche ha kpuo isi, ka ihè nke ozi oma nke ebube Kraist, bú onyinyo nke Chineke, ghara icha ihè nye ha . »

"Ma ọ buru na okwu amuma na-anogide na-aghotahie, ọ ga-anogide otu ahụ naanị ndị ga-efu"

Ọzọkwa, na nchikọta nke mkpughe ndị e deputara n'akwukwo a mara na, " ikwado idi nsọ ", kemgbe oge opupu ihe ubi nke 1843 hiwere site n'iwu nke onye okike na onye na-enye iwu Chineke nke Daniel 8:14, dika “ Ozioma ebighi ebi ” ya siri di,

n'ụwa nile, nwoke na nwanyị ọ bụla;

aghaghi ime baptism n'aha Jisos Kraist site na nmikpu kpam kpam iji nweta amara nke Chineke,

ga-edebe Saturday, ụbọchị izu ike nke asaa, nke Chineke doro nsọ na Jenesis 2, na 4^{nke} iwu 10 Ya nke e zoro aka na ya na Ọpupu 20; nke a, ka o wee chekwaa amara ya.

aghaghi isopuru ụkpuru omume nke Chineke na iwu nri ndị e debere na Bible Nsọ, na Jenesis 1:29 na Levitikos 11, (idi nsọ nke ahụ)

ma ghara “ ileda okwu amuma ya anya ,” ka ha ghara imenyu “Muọ nke Chineke ” (1 Tesa.5:20).

**Chineke mara onye ọ bụla nke na-emezughị ụkpuru ndị a ikpe ita ahụhụ “ onwu nke abuo ” ahụ a kowara ná Mkpughe 20.
Samuel**

Kowaa – ME Daniel na Apokalips Pagination nke isiokwu ndi ekpuchiri

Akukụ nke mbụ: ndetu nkwaadebe

Na-eji oghuchogho akpaka maka onugogu ibe nke ngwanro ejiri

Ibe aha

- 07 Ihe ngosi
12 Chineke na ihe ndi o kere
13 Ihe Ndabere na Baijul nke Eziokwu
16 Isi okwu : Maachi 7, 321, ubochi nmehie a buru onu
26 Ihe-amà nke Chineke e nyere n'ụwa
28 Timfiok : Kūnam nkpọ abiaña ata nkpā nkpā nkpā nkpā ye ufen.
29 Jenesis: Igwu Amuma Di Mkpa
30 Okwukwe na ekweghi ekwe
33 Nri maka Oge Kwesiri Ekwesị
37 Akukọ nke Ezi Okwukwe Ekpughere
39 Ihe Nkwadebe maka Akwukwo Daniel
41 Ihe niile malitere na Daniel - Akwukwo DANIEL
42 Daniel 1 - Obija Daniel na Babilon
45 Daniel 2 - Oyiya nke ohu eze Nebukadneza
56 Daniel 3 - Ndi enyi ato ahu n'ime oku
62 Daniel 4 - eze we weda onwe-ya ala we chigharia
69 Daniel 5 -Ikpe nke eze Belshaza
74 Daniel 6 - Daniel n'ime olulu odum
79 Daniel 7 - *The anumanu ano* na obere mpi popu
90 Daniel 8 - Ekwuputara njirimara nke Papal – Iwu Chineke nke Dan.8:14.
103 Daniel 9 - Nkwuputa nke oge ije ozi elu ala nke Jisus Kraist.
121 Daniel 10 - Okwu-nkwuputa nke *oke ihe ojo* - ohu nile nke ihe ojo ahu
127 Daniel 11 - Agha asaa nke Siria.
146 Daniel 12 – Ihe ato nke Adventist Universal Mission Illustrated na dee ya ubochi.
155 Mmalite n'ime ihe ato amuma
158 Adventism
163 Nke mbu na-ele Apokalips
167 Ihe nnochianya nke Rome na amuma
173 Ihe n'ubochi izu ike
176 Iwu Chineke nke Daniel 8:14
179 Nkwadebe maka Apokalips
183 Apokalips na nchikota
188 **Nkebi nke Abuo: Omumu ihe gbasara Apokalips**
188 **Mkpughe 1** : Okwu mmalite-Nlaghachi nke Kraist - Okwu Adventist
199 **Nkpughe 2** : Mgbako nke Kraist site na mmalite ya ruo 1843
199 Oge nke mbu : *Efesos* - Oge nke abuo : *Smyrna* - Oge nke ato : *Pagamom* -

- Nkeji nke anọ : *Tajataira*
- 216 **Mkpughe 3** : Mgbako nke Kraist kemgbe 1843 - eweghachitere okwukwe Ndị Kraist nke Ndjozi.
- 216 Oge nke ise : *Sardis* - Oge nke isii : *Philadelphia* -
- 223 Ekpughere odinihu nke Adventism n'ohu mbu Ellen G. White
- 225 nke asaa : Leodisia
- 229 **Nkpughe 4** : Ikpe nke Eluigwe
- 232 Riba ama : IWU CHINEKE na-ebu amuma
- 239 **Mkpughe 5** : Nwa nke mmadu
- 244 **Mkpughe 6** : Ndi na-eme ihe nkiri, ntaramahuhu Chineke na ihe riba ama nke oge nke oge Ndi Kraist - nke mbu 6 akara.
- 251 **Mkpughe 7** : Adventism nke ubochi asaa ejiri " akara nke Chineke " mechie: ubochi izu ike na nzuzo " akara nke asaa ."
- 259 **Mkpughe 8** : " Opi " anọ nke mbu
- 268 **Mkpughe 9** : " Opi nke 5 na nke isii "
- 268 5th " opi "
- 276 nke 6 " opi "
- 286 **Mkpughe 10** : " Akwukwo Obere Meghere "
- 291 Ogwugwu nke akuku mbu nke Mkpughe
Akuku nke abuo: isiokwu ndi e meputara
- 292 **Nkpughe 11** : Ochichi Papal - ekweghi na Chineke nke Mba - nke asaa " Opi "
- 305 **Mkpughe 12** : Nnukwu atumatu etiti
- 313 **Mkpughe 13** : Umunna Ugha nke Okpukpe Ndi Kraist
- 322 **Nkpughe 14** : Oge Adventism nke ubochi asaa
- 333 **Mkpughe 15** : Ogwugwu nke nnwale
- 336 **Nkpughe 16** : *Ihe otiti asaa ikpeazu nke onuma Chineke*
- 345 **Nkpughe 17** : Akwuna ekpuchighi ihe mkpuchi ma mata ya
- 356 **Nkpughe 18** : Nwanyị akwuna na-anata ntaramahuhu ya
- 368 **Nkpughe 19** : *Agha Amagedon* nke Jisus Kraist
- 375 **Mkpughe 20** : *Puku Afọ* nke nari afọ nke asaa na ikpe ikpeazu.
- 381 **Nkpughe 21** : *Jerusalem Ohuru* nke Ebube Ka E nwekwara Amuma
- 392 **Nkpughe 22** : Ubochi ebighi ebi na-adighi agwu agwu
- 40 5 **Akwukwo ozi ahụ na-egbu ma Mmụọ na-enye ndu**
- 408 **Oge nke uwa nke Jisus Kraist**
- 410 **Idi nsọ na ido nsọ**
- 424 **Nkewa nke Jenesis - site na Jenesis 1 ruo 22 -**
- 525 Mmezu nke nkwa nile e kwere Abraham: Jenesis 23 ruo...
- 528 Opupu na Moses Kwesiri Ntukwasị Obi - Na Akwukwo Nso n'ozuzu - Oge awa nke nhorọ ikpeazu - Adventism nke ubochi asaa: nkewa, aha, akuko ihe mere eme - ikpe ndi bu isi nke Chineke - Chineke site na A ruo Z - Mgbanwe nke Akwukwo Nso - Mmụọ Weghachite Eziokwu.
- 547 **Nraranye ikpeazu**
- 548 **Oku ikpeazu**

Mara: ebe ọ bụ na a na-eji ngwa ntughari akpaka emeputa ntughari asusu n'asusu mba ofesi, onye odee na-ahu maka ederede na French, asusu mbu nke akwukwo ahu.

Kowaara m Daniel na Mkpughe

Ngosiputa

A muru m, birikwa n'obodo a nke jogburu onwe ya, ebe o bu na Chineke kporo isi obodo ya " *Sodom na Ijpt* " n'uzo ihe atu na Mkpu 11:8 . Nlereanya ya nke oha mmadu, Republic, anyafu, enomiwo, gbasaa ma nakweere otutu ndi mmadu n'owa nile; Obodo a bu France, mba na-achi ochichi na ndi na-agbanwe agbanwe, na-anwale ochichi Ripoblik ise nwere usoro ndi ona utu nke Chineke katoro. N'iji mpako, o na-akpasa ma gosiputa tebul ya nke ikike mmadu, na-emegide n'uzo di egwu na tebul oru mmadu nke e dere n'udi "iwu iri" nke onye okike Chineke n'onwe ya dere. Kemgbe o malitere na ochichi mbu ya, o na-agbachitere onye iro ya, bu okpukpe Roman Katolik, bu onye ozizi ya akwusibeghi ikpo "ihe ojoo" ihe Chineke kporo "ihe oma" na ikpo "ihe oma" ihe o kporo "ihe ojoo." N'iga n'ihu odida ya na-enweghi atu, Mgbanwe ya dugara ya inakwere ekweghi na Chineke. Ya mere, di ka ihe e kere eke, ite uru, France etinyewo aka na nkwusi ike ya na Chineke puru ime ihe nile, ezigbo ite igwe; ihe ga-esi na ya puta bu nke a ga-ebu amuma ma buru amuma; o gama kwa ubochi *Sodom* , bu onye ikpe mara nmehie ahu n'iru ya. Akpuwo akuko ihe mere eme nke uwa ruo ihe di ka 1,700 afu gara aga site na mmetuta ojoo ya, karisia nkwo o na-akwado ikike nke ochichi popu Roman Katolik, site n'aka eze mbu ya, Clovis I ' bu eze mbu nke ndi Frank. E mere ya baptizim na Reims, na December 25 n'afu 498. Ubochi a na-ebu ihe iriba ama nke a Christmas ememe jikotara Rome, n'uzo na-ezighi ezi na oké iwe, na ugha ubochi omumu nke Jizos Kraist, Chineke incarnate, Onye kere uwa na nke ihe nile di ndu, ma o bu di; onye na-azoro n'uzo ziri ezi utu aha nke " *Chineke nke eziokwu* " n'ihu na o kporo " *ughu nke nna ya bu ekwensu asi* ," di ka Jizos kwuru.

I choro ihe ama a na-apughi igbagha agbagha na o dighi popu Rom nke ziri ezi n'ikwu na ya bu ohu Jizos Kraist? Ebe a, nke ziri ezi na nke Akwukwo Nso: Jizos kwuru na Mat.23:9: " *Unu kpo-kwa-la onye o bula nna-unu n'elu uwa; n'ihu na otu Onye bu Nna-unu, Nke bi n'elu-igwe.* »

Gini ka a na-akpo Pope n'owa? Onye o bula nwere ike ihu ya, " *nna di nso* ", ma o bu obuna " *nna di nso nke ukwu* ". A na-akpokwa ndi ukochukwu Katolik " *nna* ." Agwa nnupisi a na-eme ka igwe ndi nchuaa tinye onwe ha di ka ndi e chere na ha na-emekorita ihe n'etiti Chineke na onye mmehie, ebe Bible na-akuziri ya ohere ibiakwute Chineke nke Jizos Kraist kwadoro n'efu. N'uzo di otu a, okwukwe Katolik na-eme ka umu mmadu di ohuru ka ha yie ihe di mkpa na ihe a na-apughi izere ezere. Ntughari nke a site na iriochite onu nke Jisus Kraist ka Chineke ga-akato n'amuma, na Dan 8:11–12. Aziza-aju : Onye puru ikwere na Onye Okike di ike nwere ike iwere umu mmadu ndi na-enupuru ya isi di ka ndi ohu ya na " *mpako* " di otu ahu a katoro na Dan.7:8 na 8:25? Aziza nke Akwukwo Nso nye mweghachi nke uche mmadu a di n'amaokwu a sitere na Jer 17:5: " *Otu a ka Jehova kwuru : " Onye a buru onu ka o bu, bu onye tukwasiri mmadu obi , meekwa ka anu ahuru buru ike ya , onye obi ya na-esikwa n'ebe Jehova no chigharia .* »

N'ihì na ọ bụ France mere nnoọ ka akụkọ okpukpe nke ọtutu akụkụ nke oge Ndị Kraịst, Chineke nyere onye France ozi nke ikpughe ọrụ ya a buru ọnu; nke a, site n'ime ka a ghọta ihe ezoro ezo nke mkpughe amụma ya ezoro ezo na koodu nke Akwukwọ Nso.

Na 1975 enwetara m ọkwa nke ozi amụma m site n'ohụ nke m na-aghọtaghị ezi ihe ọ putara ruo 1980, mgbe e mesiri m baptizim. Emere m baptizim na okwukwe Ndị Kraịst nke ubochi asaa Adventist, amaara m kemgbe afọ 2018 na etinyere m n'oru ozi maka oge jubilee (oge 7 afọ 7) nke ga-ejedebe n'oge opupu ihe ubi nke 2030 na nloghachi di ebube nke Onye-nwe Chineke Puru Ime Ihe Nile, Jizos Kraist.

Ikweta idi adi nke Chineke ma o bu Jizos Kraist ezughi iji nweta nzoputa ebighi ebi.

M na-echetara gi ebe a na, tupu ya aloghachi n'eluigwe, Jizos gwara ndi na-eso uto ya okwu ndi di n'amaokwu ndi a site na Mat . **Ya mere gaanu mee ndi mba niile ka ha buru ndi na-eso uto**, na-eme ha baptizim **n'aha nke Nna na nke Okpara na nke mmuo nso**, **na-ezi ha ka ha debe ihe niile m nyere unu n'iwu**. *Ma lee, m nonyeere unu mgbe nile, obuna ruo ogwugwu nke uwa ."* Mmuo nso ya kpaliri Pita onyeozisi site n'ikwuputa nkwuwa okwu a n'uto doro anya n'Oru 4:12: "**Nzoputa adighikwa n'onye o bula ozo; n'ihì na o dighi aha ozo di n'okpuru eluigwe nke e nyere n'etiti mmadu nke a ga-eji zoputa anyi ."**

Ya mere, ghota na okpukperechi nke na-eme ka anyi na Chineke di na mma adabereghì n'ihè nketa okpukpere chi n'ihè omenala mmadu. Okwukwe n'ime aja mgbaghara mmehie nke Chineke nke afọ ofufo, site n'onwu nke mmadu n'ime Jisos Kraist, bu **nani uto** e si enweta nkweko anyi na ikpe ziri ezi zuru okè nke idi nso ya. Ya mere, onye o bula i bu, n'agbanyeghi otu i si malite, okpukpe e ketara eketa, ndi mmadu, agburu gi, agba gi ma o bu asusu gi, ma o bu obuna onodu gi n'etiti ndi mmadu, ime ka gi na Chineke di na mma na-abia nani site n'aka Jizos Kraist na irapagidesi ike n'ozizi ya nke o na-agwa ndi na-eso uto ya ruo ogwugwu nke uwa; di ka akwukwo a gosiri.

Okwu ahụ bu "**Nna, Okpara na Mmuo Nso**" na-akowaputa ọrụ atọ na-aga n'ihu nke otu Chineke na-arụ n'atumatu nzoputa ya nke e nyere onye mmehie ikpe mara, nke a mara ikpe n'onwu nke abuo . "Atọ n'Ime Otu" a abughi nzuko nke chi atọ, di ka ndi Alakuba kwenyere, si otu a gosi na ha juru ozizi Ndị Kraist na okpukpe ya ziri ezi. Di ka "**Nna**," Chineke bu onye kere anyi maka mmadu nile; di ka "**Okpara**" o nyere onwe ya ahụ nke anu ahụ iji kpuchie mmehie nke ndi o horo n'onodu ha; n'ime "**Mmuo Nso**" ahụ, Chineke, bu Mmuo nke Kraist ahụ a kpolitere n'onwu, na-abia inyere ndi o horo aka inwe ihe iga nke oma na ntoghata ha site n'inweta "**edo nso nke o dighi onye ga-ahu Onyenwe anyi ma o buru na o dighi ya**", di ka Pol onyeozisi na-akuzi na Hib 12:14; "**edo nso**" ma o bu edobere **ya iche** maka na site na Chineke. O na-akwado nnabata ya nke onye a horo wee puta ihè n'oru nke okwukwe ya, ya bu, n'ihunanya o nwere n'ebe Chineke no na eziokwu ya sitere n'ike mmuo nso na nke ekpughere nke Akwukwo Nso.

Igu akwukwo a di mkpa iji ghota **oke onu onu** nke na-adakwasì ndi mmadu n'ua, okpukpe okpukpe ha na nke uwa Ndị Kraist odida anyanwu, karisja, n'ihè mmalite nke Ndị Kraist ; n'ihè **na** uto ahụ nke Jisus Kraist zoro bu

uzo nzoputa **puru iche** nke atumatu Chineke; N'ih i nke a, okwukwe Ndi Kraist ka bu ihe mgbakwas i ukwu nke ekwensu na ndi mmuo ojoo.

Na isi ya, atumatu nzoputa nke Onye Okike Chineke cheputara di mfe na ezi uche. Ma okpukperechi na-ewere agwa di mgbagwoju anya n'ih i na ndi na-akuzi ya na-eche nani maka igbaputa echiche okpukpe ha na, na-eme mmehie, mgbe mgbe site n'amaghi ama, echiche a adikwaghi n'uzo kwekor o n'ih e Chineke chor o. N'ih i ya, o ji obubu onu ya tie ha, bu nke ha na-akowa n'uzo di mma ma ha adighi anu nkocha Chineke.

Oru a enweghi oru iji nweta ihe nrite edemede; maka Chineke Onye Okike, nani oru ya bu itinye ndi o horo n'ule nke okwukwe nke ga-enye ha ohere inweta ndu ebighi ebi nke Jisos Kraist meriri. I ga-ahu ugboro ugboro n'ebe ahu, ma nke a bu udi Chineke na-eji na-akutu ulo otu nkuzi ahu o na-ekpughe site na ihe oyiyi na akara di iche iche. Otutu ugboro ugboro ndi a mejuputara ihe ama kasi mma nke izi ezi ha ma na-agba akaebe na o di mkpa o na-enye eziokwu ndi e sere onyinyo ha. Ilu Jisos kuziri na-akwado nkwi okwu a na ikwughachi ihe ndi a.

I ga-ahu n'ime oru a mkpughe nke Onye Okike ukwu bu Chineke, bu onye letara anyi n'okpuru aha mmadu bu Jisos onye Nazaret, onye bira n'okpuru aha nke "onye e tere mmanu" ma o bu "Mesaja", di ka "mashiah" Hibru si kwuo nke e hotara na Dan 9:25, ma o bu "Kraist", sitere na Grik "Kraist" nke ihe odide nke ogbugba ndu ohuru ahu. N'ime ya, Chineke bira ichu ndu ya zuru oke n'aja af o ofufo, iji kwado mmemme nke aja anumanu nke bu uzo bia ya kemgbe mmehie mbu nke Iv na Adam mehere. Okwu ahu bu " *ndi e tere mmanu* " na-ezo aka na ndi natara mmanu nke mmuo ns o nke mmanu osisi oliv nochiri anya ya. Mkpughe amuma nke Chineke nyere n'aha nke Jisus Kraist nani na oru mgbaputa ya na-abia iduzi ndi o hoputara n'uzo nke na-eduba na ndu ebighi ebi. N'ih i na nzoputa site n'amara naani adighi egbochi ndi a hoputara idaba n'onya nke o na-agaghi ama. O bu ya mere iji mezue onyinye amara ya na, n'aha Jisos Kraist, Chineke na-abia ikpughe idi adi nke onya ndi bu isi nke na-ekwe ka ndi ohu ya ikpezu nke njedebe oge nyochaa, kpee ikpe, ma ghot a **n'uzo dor o anya** onodu mgbagwoju anya nke okpukpe Ndi Kraist zuru uwa onu nke na-emeri n'oge ikpezu a nke nzoputa uwa.

Ma tupu igha mkpuru, o di mkpa ikwapu; n'ih i na odidi nke Onye Okike Chineke na-agbago site na nkuzi nke nnukwu okpukpe di iche iche nke otu okpukpe gbasari n'uwa. Ha niile na-enweko onu nkwi nke otu Chineke site na mmachi ma si otu ahu na-agba akaebe maka nkwa ha na mmekorita o bu la ha na ya. Nwere onwe putara ih e etinyere n'okwukwe Ndi Kraist bu naani n'ih i onodu di ugbo a nke oge ahu, ma ozugbo Chineke kwere ka ndi mmuo ojoo mee ihe n'efu, enweghi ndidi n'ebe ndi na-esoghi ha no ga-aputa ozo. A si na Chineke chor o ime ihe n'ike, o gaara ezuru ya ime ka anya ha hu onwe ya, iji nweta n'aka ihe ndi o kere eke na ha na-erubere ochicho ya niile isi. O buru na o meghe otu ahu, o bu n'ih i na nhoputa ndi a hoputara na-adabere **nani** na nhoro nnwere onwe nke ihu ya n'anya ma o bu iju ya; nnwere onwe nhoro nke o na-enye ihe nile o kere eke. Ma o buru na e nwere ihe mgbochi, o bu naani nke agwa okike nke ndi a hoputara bu ndi a na-akwali ma na-adota, site na odidi onwe ha n'otu n'otu, site na Chineke nke ihunanya. Na aha a ihunanya dabara ya nke oma, n'ih i na o na-ebuli ya elu, site n'inye ihe o kere eke ihe ngosi etinyere n'oru nke na-eme ka o ghara

iso mpi ; nke a site n'iji ndu ya chuo aja mmehie, n'onwe nke Jisos Kraist, mmehie nke ndi o hoooro ketara na mekwara nani n'oge amaghi ihe na adighi ike ha. Nti ! N'uwa, okwu ihunanya na-ewere naani udi mmetuta na adighi ike ya. Nke Chineke siri ike, burukwa onye ezi omume zuru oke; nke na-eme ihe niile di iche n'ihu na o na-ewere udi ukpuru ebe mmetuta na-achikwa kpamkpam. N'ihu ya, ezi okpukpe nke Chineke kwadoro dabeere n'irapara n'ahu onwe ya n'onwe ya, echiche ya na ukpuru ya ndi e wulitere n'ime iwu. Ewubere ndu niile di n'uwa n'iwu anu ahụ, kemikalụ, omume, mmuo na iwu mmuo. Di nnoo ka echiche nke igbanahu iwu nke ike ndoda n'elu ala na ime ka o puo n'anya na-agaghi adi n'ahu mmadu, mmuo ya puru nani ime nke oma n'idi n'otu n'ikwanyere na nrubeisi nye iwu na ukpuru ndi Onye Okike Chineke hiwere. Ma okwu ndi a Pol onyeozu kwuru na 1 Kor 10:31 bu ndi ezi omume n'uzo zuru okè: “ *Ya mere, ma unu na-eri, ma unu na-anu ihe onunu, ma o bu ihe o bu la unu na-eme, na-emenu ihe niile iji nye Chineke otuto* . E mere itinye akwukwo ikpo oku a n'efu n'oru site n'eziokwu ahụ bu na n'ime Bible, na nani n'ime ya, Chineke enyewo ma kpughee ndumodu ya di nsò. O dikwa mkpa iburu n'uche echiche ya iji ruzuo oru nke “ *edo nsò ma e wezuga ya* , ” di ka Hib. Mgbe ufodu, echiche ya na-ewere n'udi ndenye ogwu, ma o bughì ihe a na-enyo enyo karià nke dokita okachamara na-enye bu onye mmadu na-adi ngwa irube isi, na-eche na o na-eme ihe maka odimma ya maka ahuke anu ahụ ma o bu nke uche (o burugodi na o di njo). Chineke Onye Okike bu, karisja ihe nile, nani ezi dibia nke mkpuru obi, onye o maara na nkowa ha kasì nta. O na-ewute ya mana o na-agwota mgbe o bu la onodu di mma. Ma n'ikpeazu, o ga-ebibi ma kpochapu ihe niile di ndu n'eluigwe na n'uwa bu ndi gosiri na ha enweghi ike ihu ya n'anya nakwa n'ihu ya, irubere ya isi.

Ya mere enweghi ndidi n'okpukpe bu mkpuru nke na-ekpughere okpukpe ugha nke otu Chineke. O bu mmehie na mmehie di oké njo n'ihu na o na-agbago agwa Chineke, na site n'iwakpo Ya, o dighi etinye ihe o bu la n'ihu ize ndu inweta ngozi Ya, amara Ya na nzoputa Ya. Otú o di, Chineke na-eji ya di ka ihe otiti iji taa ahuhu na tigbuo mmadu ndi na-ekweghi ekwe ma o bu ndi na-ekwesighi ntukwasì obi. M na-adabere ebe a na-agba ama nke Akwukwo Nso na akuko ihe mere eme. N'ezie, ihe odide nke ogbugba ndu ochie ahụ na-akuziri anyi na iji taa ahuhu ekwesighi ntukwasì obi nke ndi ya, bu mba a na-akpo Izrel, Chineke ji ndi “Filistini” mee ihe, bu ndi agbata obi ya kasì nso. N'oge anyi ndi a na-aga n'ihu a omume n'okpuru aha "Palestine". Mgbe e mesiri, mgbe o choro ikpughe ikpe ya na ikpe ikpe ikpeazu nke Israel anu ahụ nke uwa a, o kpokuru ozi nke eze Kaldea bu Nebukadneza; nke a ugboro ato. Na nke ato, na -586, e bibiri mba ahụ ma duru ndi lanaririnu gaa na Babilon ruo oge nke “afò 70” e buru amuma na Jer 25:11. Ka oge na-aga, n'ihu ojuju o juru inakwere Jisos Kraist di ka Mesaja ya, ndi agha Rom nke Tajtos, bu onye nketa nke Eze Ukwu Vespasian duziri bibiri mba ahụ ozo. N'oge oge Ndi Kraist, bu nke dabara n'ihu oha na mmehie na 321, e nyefere okwukwe Ndi Kraist n'aka ndi poopu anabataghi ya site na 538. Na okpukpe Katolik a na-achi achì choro esemokwu ya na ndi Middle East bu ndi ghoro ndi Alakuba n'okpukpe n'otu nari afò ^{nke isii ahụ}. Iso Uzò Kraist na-ekwesì ntukwasì obi huru n'ebe ahụ onye iro na-adiru mgbe ebighi ebi. N'ihu na mmegide okpukpe nke ogige abuo ahụ di ka okporo osisi, na-emegide kpamkpam ruo ogwugwu nke uwa.

Onye na-ekweghị ekwe na-adịkwa mpako ma na-achọ ebube nke exclusivity; na-enwetaghị ya site na Chineke, ọ na-eche na ya onwe ya na-adighị anabata na-esemokwu. Nkọwapụta a e kwuru banyere onye ahụ na-akwawakwa ndị niile nọ n'ogbakọ dị iche iche, bụ ndị a chikọtara n'okpukpe ụgha dị iche iche. Ikatọ enweghị ndidi apụtaghị na Chineke na-anabata ihe. Enweghị ndidi bụ omume mmadụ sitere n'ike mmụọ nsọ mmụọ ojọọ. Okwu ndidi na-egosi echiche nke enweghị ndidi na okwu nke ezi okwukwe bụ nkwenye ma ọ bụ enweghị nkwenye dika ụkpụrụ nke Akwukwọ Nsọ nke "ee ma ọ bụ mba." N'akụkụ ya, Chineke na-akwado idị adị nke ihe ojọọ n'anabataghị ya; ọ na-akwado ya maka oge nnwere onwe enyere n'orụ ya ihorọ ndị isi ya a họtara ahọtara. Ya mere okwu ndidi na-emetuta naanị mmadụ, okwu ahụ pụtara na Iwu Nantes nke Henry IV nke Eprel 13, 1598. Ma mgbe njedebe nke oge amara, a ga-ebibi ihe ojọọ na ndị na-eme ya. Ndigide anochiwo nnwere onwe okpukpe nke Chineke nyere mmadụ site ná mmalite.

A mara okwa menu nke orụ a; A ga-egosi pụta ma gosiputa ihe akaebe na ibe niile.

Chineke na ihe ndi o kere

Akwukwọ ọkọwa okwu ime mmụọ nke ndị ikom nọ na Latin Europe ji zoo ozi ndị dị mkpa Chineke na-ezi. Nke a bụ ikpe, nke mbụ, na okwu Apokalips nke, n'akụkụ a, na-akpalite nnukwu ọdachi ndị mmadụ na-atụ egwu. Ma n'azụ okwu a dị egwu bụ nsugharị "Mkpughe" nke na-ekpughere ndị ohu Ya n'ime Kraịst ihe ndị dị mkpa maka nzọpụta ha. Dị ka ụkpụrụ ahụ si dị na obi uto nke ụfọdụ na-eme ka ndị ọzọ na-enwe ihe ndabara, ndị nọ n'ogige ndị na-emegide anyị, ozi ndị dị n'uzọ dị nnoo iche na-enwe nnoo otutu ihe mmụta na otutu mgbe, a na-atụ aro na "Mkpughe" ahụ dị nnoo nsọ e nyere Jón onyeozị.

Okwu ọzọ bụ "mmụọ ozi" na-ezochi ozizi ndị dị mkpa. Okwu French a sitere na Latin "angelus" n'onwe ya ewepụtara na Greek "aggelos" nke pụtara: onye ozi. Nsugharị a na-ekpughere anyị uru Chineke na-enye ihe ndị o kere eke, bụ ndị ogbo ya bụ ndị o kere n'efu na ndị nweere onwe ha. N'ibụ ndị Chineke nyere ndụ, nnwere onwe a nwere ihe mgbochi ezi uche dị na ya. Ma okwu a bụ "onye ozi" na-ekpughere anyị na Chineke na-ahụ ndị ogbo ya nweere onwe ha dị ka ozi dị ndụ. Ya mere, ihe e kere eke nke ọ bụla na-anọchi anya ozi nke nwere ahụmahụ ndụ nke e ji nhoro onwe onye na ọkwá ndị mejupụtara ihe Bible kpọrọ "mkpuru obi" mara. Ihe ọ bụla e kere eke pụrụ iche dị ka mkpuru obi dị ndụ. N'ihia na ihe ndị mbụ ogbo eluigwe Chineke kere, ndị anyị na-akpọkarị "ndị mmụọ ozi" amaghị bụ na onye nyere ha ndụ na ikike idị ndụ nwere ike iweghachi ha azụ. E kere ha idị ndụ ebighị ebi, ha amaghikwa ihe okwu ahụ bụ ọnwụ pụtara. Ọ bụ ikpughere ha ihe okwu ahụ bụ ọnwụ pụtara na Chineke kere ọdidi uwa anyị nke ụdị mmadụ, ma ọ bụ Adam, ga-arụ ọrụ nke mmadụ na-anwụ anwụ ma e mechaa mmehie nke ogige Iden. Ozi anyị na-ezi na-atọ Chineke uto **nani** ma ọ bụrụ na o kwekọrọ n'ụkpụrụ Ya nke ezi ihe na ihe ziri ezi. Ọ bụrụ na ozi a kwekọrọ n'ụkpụrụ ya nke ihe ojoo na ihe ojoo, onye na-ebu ya bụ ụdị nnupuisi ahụ ọ mara ikpe ọnwụ ebighị ebi, ya bụ, mbibi ikpeazu na ibibi mkpuru obi ya dum.

Ihe ndabere Akwukwọ Nsọ nke Eziokwu

Chineke hụrụ na o kwesiri ekwesị na ihe ziri ezi ibu uto kpughee mmalite nke usoro uwa anyị nye Mosis, ka mmadụ ọ bụla wee mara banyere ya. N'ebe ahụ,

ọ na-egosi ihe bú isi n'izi ihe ime mmụọ bú isi. N'ime omume a ọ na-egosi anyị **ntoala nke eziokwu ya** nke na-amalite site n'ihazi usoro oge. N'ihazi na Chineke bú Chineke nke ịdị n'usoro na ezi nguzosi ike. Anyị ga-achọputa, site n'itunyere ụkpurụ ya, akụkụ nzuzu na enweghị njikọ nke usoro anyị dī ugbo a nke onye nke mmehie hiwere. N'ihazi na ọ bú mmehie na ugbo mbụ mmehie nke na-agbanwe ihe niile.

Ma ọ dī mkpa ighota tupu ihe ọ bụla ọzọ, na " *mmalite* " zoro aka na Chineke na Bible, na okwu mbụ nke akwụkwọ a na-akpọ "Jenesis" bú, "mmalite", adighi emetuta " *mmalite* " nke ndụ, ma naanị na nke o kere eke anyị dum terrestrial akụkụ nke na-agunye kpakpando nke eluigwe cosmos niile kere n'ubochi nke anọ mgbe ụwa n'onwe ya. N'itule echiche nke a, anyị nwere ike ighota na usoro ụwa a akọwaputara nke oma, nke abali na ubochi ga-eso ibe ya, ka e kere ka ọ buru gburugburu ebe Chineke na ndi ọ hooro kwesiri ntukwasi obi na ndi agha nke ekwensu ga-ezute ibe ha. Ogu a dī n'etiti ihe oma dī nsọ na ihe ojoo nke ekwensu, onye mbụ mmehie n'akuko ihe mere eme nke ndu, bu ihe mere o ji buru na ndabere nke dum mkpughe nke eluigwe na ala na multiversal oru nzoputa. N'akwukwo a, i ga-achoputa ihe ufodu okwu dī egwu Jizos Kraist kwuru n'oge ozi elu ala ya putara. I ga-esi otu ahụ hụ otu ha si nwee ezi uche n'oke oru ahụ nke otu Chineke dī ukwu, bú Onye kere udi ndu na ihe niile, malitere. A na m emechi nkata a dī mkpa ebe a wee laghachi na isiokwu nke usoro oge nke Eze kacha elu nke idi adi guzobere.

Tupu mmehie, Adam na Iv biri ndu ha n'ime izu ubochi asaa n'usoro. Di ka ihe nlereanya nke anọ nke iwu iri (ma ọ bú decalogue) nke **na-echeta ya**, ubochi nke asaa bú ubochi edoro nsọ maka ezumike site na Chineke na site na mmadu, na imara taa ihe omume a na-ebu amuma, anyi nwere ike ighota ihe mere Chineke na-esi onwu na-akwanyere omume a. Na ya n'ozuzu oru nke na-akowa ihe kpatara nke a kpomkwem ihe e kere eke n'ụwa, izu, na-atu aro unit nke oge, na-ebu amuma puku afọ asaa mgbe a ga-emezu oké oru ngo nke eluigwe na ala (na multiversal) ngosi nke ihunanya ya na ikpe ziri ezi ya. N'ime mmemme a, n'iji atunyere ubochi isii mbu n'izu, a ga-etinye puku afọ isii mbu n'okpuru ngosiputa nke ihunanya na ndidi ya. Dikwa ka ubochi nke asaa, puku afọ nke asaa ga-etinye aka na nguzobe nke ikpe ziri ezi ya zuru okè. Enwere m ike ichikota mmemme a site n'ikwu: ubochi isii (nke otu puku afọ = puku afọ isii) iji zoputa, na nke asaa (= otu puku afọ), ikpe ikpe na ikpochapu ndi nnupuisi nke ụwa na nke eluigwe. Oru nzoputa a ga-adabere kpam kpam n'aja mgbaputa afọ ofufu nke Onye Okike Chineke kwenye, n'okpuru akukụ elu ala dī nsọ nke onye ahụ a kporo aha, site n'uche Chineke, Jisos Kraist n'asusu Grik ma ọ bú dī ka Hibru, Jisos Mesaja ahụ si kwuo.

Tupu mmehie, na mbu zuru okè Chineke iji, dum ubochi mejuputara abuo sochiri anya ha akuku; Awa 12 nke abali onwa na-esote awa iri na abuo nke ihè anyanwu na okirikiri ahụ na-emeghari onwe ya mgbe niile. N'onodu anyi ugbo a, onodu a na-eme naanị ubochi abuo n'afọ, n'oge oge opupu ihe ubi na ubia. Anyi maara na oge ndi dī ugbo a bú n'ihazi ntulata ala nke ụwa, anyi nwekwara ike ighota na ntughari a putara n'ihazi mmehie mbu nke di na nwunye mbu, bú Adam na Iv,

mere. Tupu mmehie, na-enweghị ọchịchọ a, usoro nke Chineke na-agachi anya zuru oke.

Mgbanwe zuru oke nke ụwa gburugburu anyanwụ na-egosi nkeji nke afo. N'igba ama ya, Mosis koro akuko banyere Opupu nke Ndi Hibru nke Chineke naputara site n'ibu ohu ndi Ijpt. N'ubochi opupu ahu, na Chineke gwara Moses, na Opupu 12:2: " *Onwa a gaburu unu onwa mbu nke onwa; o ga-aburu gi onwa mbu* . Nkwusi ike di otu ahu na-agba akaebe banyere mkpa Chineke na-enye ihe ahu. Kalenda onwa iri na abuo nke Hibru na-agbanwe ka oge na-aga, na ino n'azu usoro nke anyanwụ, o di mkpa igbakwunye onwa nke iri na ato ozo iji nwetaghachi nkwenye mgbe otutu afo gbagotachara igbu oge a. Ndi Hibru si n'Ijpt puta " *na Ubochi 14 nke onwa mbu nke afo* " nke malitere n'uzo ezi uche di na ya na oge opupu ihe ubi; aha nke putara kpomkwem "oge mbu".

Iwu a nke Chineke nyere, " *onwa a ga-abu maka gi onwa mbu nke afo* ", o bughi ihe na-abaghi uru, n'hi na o na-agwa ndi ikom niile ga-azoro nzoputa ya ruo ogwugwu ụwa; Hibru Israel, onye natara Mkpughe nke Chineke, bu nani ndi nche nke oké oru nzoputa eluigwe na ala nke usoro ihe omume Chineke. Oge nke onwa ya ga-esochi oge anyanwụ nke Kraist, nke a ga-esi na ya kpughe atumatu nzoputa nke Chineke n'he ya niile.

O dighi mgbe a ga-emezighari ukpuru Chineke ndi a n'uzo zuru oké n'ụwa nke umu mmadu na-enupu isi na ndi ajo omume bi. Agbanyeghi, o ka ga-ekwe omume, na mmechorita nke anyi na Chineke nwere, mmuo okike a di ike a na-adighi ahu anya nke na-ebuli ihunanya elu dika ikpe ziri ezi. Na mmechorita o bula na ya ga-amalite site na ncho a maka ukpuru **ya** na nke mbu, nke usoro oge **ya** . Nke a bu omume nke okwukwe, di mfe ma na-enweghi ihe o bula kwesiri ekwesii; opekempe na-enye site n'akuku mmadu anyi. Uzo anyi si aga na-atokwa Ya uzo, mmechorita ihunanya di n'etiti ihe e kere eke na Onye Okike ya ga-ekwe omume. A naghị emerị eluigwe site n'iru oru ma o bu oru ebube, kama site na ihe iriba ama nke nlebara anya, nke na-egosiputa ezi ihunanya. Nke a bu ihe onye o bula nwere ike ichoputa n'oru nke Jizos Kraist, onye nyere ndu ya, n'afu ofufo, di ka ihe iriba ama nke ariri, iji zoputa nani ndi o huru n'anya a hoputara.

Mgbe foto a di ebube nke usoro Chineke gasiri, ka anyi leba anya n'akuku nhusianya nke usoro mmadu anyi. Ihe atu a di nnoo mkpa kari n'hi na o ga-eme ka anyi ghota nkocha ndi Chineke buru n'amuma site n'onu Daniel onye amuma, bu ndi Jizos mere ka a mata na o bu eziokwu n'oge awa ya. N'ime mkpari ndi a , anyi na-agu na Dan . Chineke maara nani otu ukpuru nke ihe ndi a; ndi nke ya onwe ya guzobeworo site n'okike nke ụwa wee kpughee nye Moses. Onye nwara ime udi iwe ahu? Ochichi na-achi achị nke o na-ekwu maka " *mpako* " na " *ihe iga nke oma nke aghughu ya* ". A na-akpokwa ya " *eze di iche* ," nchikota nke njirisi ndi a na-egosi ike okpukpe. Ozokwa, ebubo na " *na-akpagbu ndi nsu* ", ohere nke nkowa na-ebelata na gburugburu ochichi popu Roman guzosie ike, naani , ebe o bu na 538 site a iwu n'hi eze ukwu Justinian¹ Ma Mkpughe a na-akpo Apokalips ga-ekpughe eziokwu ahu bu na ubochi 538 a bu nani ihe ga-esi na ya puta na igbatu ihe ojoo e wetara megide " *oge na iwu Chineke* " malite na March 7, 321 site n'aka eze ukwu Rom bu Constantine^{nke Mbu}. A ga-echetakari mpu ya n'ihe omumu a, n'hi na ubochi ojoo a na-eweta obubu onu n'ime okwukwe Ndi Kraist di ocha na nke zuru oké nke e hiwere n'oge ndi ozi. Nkwekorita ikpe omuma nke

a, n'itughari uche, nke alaeze ukwu Rom na-ekpere arusi na Rom bu popu Roman bu isi mkpisi ugodi nke mkpughe amuma ahụ e wulitere n'ihe akaebe Daniel dere. N'ihhi na eze ukwu na-ekpere arusi guzobere ubochi mbu nke izu ike, ma o bu ochichi popu Ndi Kraist ^{onye tinyere ya n'uzo okpukpere chi} " *gbanwere* " ya , nke puru iche na udi mmadu, nke iwu iri nke Chineke.

Isi okwu: Maachi 7, 321, ubochi mmehie a buru onu

Ma burukwa onu onu nke ukwu, n'ihhi na na Machi 7, 321, nke foduru n'ubochi nke asaa nke ubochi izu ike bu, n'usoro nke e nyere akara ubochi nke eze ukwu, dochie ya n'ubochi mbu. N'oge ahụ, ubochi mbu a raara nye ndi ogo mmu na ofufe nke anyanwu Chineke, SOL INVICTVS, ma o bu oké iwe UNVAINCURED SUN, ugbua ihe ndi Ijipt na-eefe ofufe n'oge nke Opuwu nke ndi Hibru, kamakwa, na America, site Incas na Aztec, na ruo taa site Japanese (mba nke anyanwu). Ekwensu na-eji otu ntuziaka ahụ na-eduba umu mmadu n'odida ya na ikpe Chineke mara ya mgbe nile. O na-erigbu idi elu ha na uche anu aru ha nke

na-eduga ha n'eleda ndụ ime mmụọ na nkuzi nke akụkọ ihe mere eme gara aga. Taa, Machi 8, 2021, mgbe m na-edede ndetu a, ihe ndi na-eme ugbo a na-agba akaebe na mkpa iwe a di, ezi lèse-majesté di nsọ, na ọzọkwa, oge Chineke na-ewere ihe o putara. Nye Chineke, oge nke otu afọ na-amalite n'oge opupu ihe ubi ma na-agwu na ngwusi oge oyi, ya bu, na kalenda ndi Rom ugbo a, malite na March 20 ruo March 20 na-esote. O yiri ka March 7, 321, buru Chineke March 7, 320, ya bu, ubochi 13 tupu oge opupu ihe ubi nke 321. N'ihia ya, nye Chineke, o bu n'afọ 320 nke e ji ihe aru ahụ e mere megide iwu Chineke nke ziri ezi na nke di nsọ kara akara ná ngwusi ya. Di ka oge Chineke si di, afọ 2020 bu 17th ^{ncheta} (17: onu ogugu nke ikpe) na onu ogugu nke nari afọ kemgbe afọ 320. Ya mere, o bughị ihe ijuanya na site ná mmalite nke afọ 2020, obubu onu Chineke banyere n'oge ike ike n'udi nje na-efe efe nke mere ka ujo na-atu n'Ebe Odida Anyanwu Uwa, oha mmadu ndi na-enwe oganihu na nka mmuta sayensi ya dum. Ujo bu ihe si na enweghi ike iweta ogwugwo ma o bu ogwu mgbochi di ire n'agbanyeghi nnukwu nka na uzu nke ndi oka mmuta sayensi ugbo a. N'inye nari afọ 17 ndi a uru amuma, anaghi m emeputa ihe o bu, n'ihia na n'ihia na Chineke onu ogugu ahụ nwere ihe o putara ime mmụọ nke o na-ekpughe ma jiri ya mee ihe n'iwu amuma ya, na Mkpughe kpomkwem, isi 17 raara onwe ya nye isiokwu nke "*ikpe nke nwanyi akwuna ahụ nke no odu n'otutu mmiri* ." " *Babilon Ukwu ahụ* " bu aha ya na "*oke mmiri* " ahụ metutara na-egosi " *osimiri Yufretis* " bu nke Chineke lekwasiri anya n'ozu " *opi nke isii* " nke Mkp 9:13 , bu ihe atụ nke Agha Uwa nke Atọ na-abianu. N'azu akara ndi a bu Pope Catholicism na ekwesighi ntukwasu obi Ndi Kraist Europe, isi mmalite na ebumnuche nke iwe ya. Mgba di n'etiti Chineke na mmadu ka malitere; ite igwe megide ite uru, ihe ga-esi n'agha puta bu amuma; nke ka mma, a na-ebu amuma ma hazie ya. Olee otu Chineke ga-esi mee akara ^{nari} afọ nke 17 nke March 7, 320 (320, maka ya na ndi o horo; 321 maka okpughe ugha ma o bu uwa uru aru)? Ezusiwo m ike na o ga-abu site na ibanye agha uwa, mana agha uwa ga-ejedebe ya, na Dan. 11:13 ruo 21. 11:13 ruo 21. na njedebe ga-abu otu ihe ahụ; onye iro nke Chineke ga-atufu ndu ya n'ebe ahu, dika Fero, onye n'oge nke ya, huru nwa okpara ya ka o nwua ma tufuo nke ya. Nke a March 8, 2021, m na-ariba ama na nkowa a emezubeghi, ma m na-akwadebe maka ya ihe di ka otu onwa, na-aghota site n'ike mmuọ nsọ Chineke na 321 bu 320 n'ihia na Chineke na n'ihia ya, o mere atumatu ikocha, o bughị nani ubochi nke March 7, 2020, ma n'afọ ahụ dum nke a buru ubochi a buru onu na-etinyere, n'ihia na 4 n'ihia na nke a bu ntaramahuru ogo *ubochi abua ka i gēleghari ala nka, unu gēbu kwa ahuhu nke ajo omume-unu ogo arọ abua, otu aro kwa ubochi* . "

Mana na nlebanya a, a na-agbakwunye otu ihe. Kalenda ugha anyi abughi naani ihe na-ezighi ezi banyere mmalite nke afọ, o dikwa njo gbasara ubochi omumu Jizos Kraist. Na nari afọ ^{nke ise} , onye monk Dionysius the Small debere ya ^{n'uzo} na-ezighi ezi n'ubochi Eze Herod nwuru, nke mere n'ezie na -4 nke kalenda ya. N'ime afọ 4 a, anyi aghaghi igbakwunye "*afọ abuo* " ahụ Herod kwuru na o bu afọ Mesaja ahụ o choro *igbu di ka Mat* . Ya mere, mgbe a na-aguta afọ, Chineke na-agbakwunye 6 afọ na anyi na-emekari ugha na-eduhie ubochi na omumu Jizos na-emezu n'oge opupu ihe ubi nke afọ a - 6. N'ihia ya, afọ 320 bu maka ya: 326 na 17 nke ego ^{ncheta} nke afọ anyi 2020 bu maka ya afọ 2026 site n'ezie oge nke Jizos Kraist. Nomba a bu nomba 26 nke tetragrammaton "YHWH", na Hibru "Yod, He,

Wav, He", nke Chineke kpọtara onwe ya, na-agbaso ajuju Moses: " *Gini bu aha gi?* » ; nke a, di ka Opupu 3:14 . Ya mere, Chineke di ukwu nke okike nwere otu ihe ozo o ga-eji were akara eze nke onwe ya akara n'ubochi a nke obubu onu ya di ike di nsọ mara; na nke a ruo ogwugwu nke uwa. Ihe otiti nke oria na-efe efe putara n'afọ a 2026 nke oge Chineke ka ekwenyela na o ga-aga n'ihu nke obubu onu a nke ga-ewere udi di iche iche n'ime afọ ikpeazu nke ndu n'ua. Agha Uwa nke Atọ nke Nuklia ga-akara " *ogwugwu* " nke " *oge nke ndi Jentail* " nke Jizos Kraist kposara na Mat. *Mgbe ahụ ogwugwu ga-abia* . " " *Ogwugwu* " a ga-amalite na njedebe nke oge amara; Onyinye nzoputa ga-akwusi. Udomo mbuotidem oro okonode ke ndikpono edisana Sabbath esie eyebahade itienna " *erōn* " ye eke " *ebot* " eke Matt. *O ga-ekewapu ha otu n'ebe ibe ya no, di ka onye ozuzu aturu si ekewapu aturu na ewu; + o ga-edebekwa aturu n'aka nri ya, debekwa ewu n'aka ekpe ya .* " Iwu nke iwu na-eme ka ubochi Sode Rome buru iwu ga-emecha mara ndi nsọ nke Jizos Kraist a hoputara ahoputa ikpe onwu. Onodu a ga-emezu okwu ndi a di na Dan.12:7: " *M wee nu ka nwoke ahụ yi uwe linin, nke di n'elu mmiri nke osimiri ahụ; O weliri aka nri ya na aka ekpe ya elu n'eluigwe, were Onye naadi ndu ruo mgbe ebighi ebi nuo iyi na o ga-abu otu oge, oge, na nkera oge, na ihe ndi a niile ga-akwusi mgbe a ga-agbaji ike nke ndi nsọ kpmkpam* . Site n'uzo mmadu, onodu ha ga-abu enweghi olileanya na onwu ha di nso. O bu mgbe ahụ ka okwu ndi a nke Jizos Kraist hotara na Mat . *ma n'ihu ndi a hoputara ka a ga-eme ka ubochi ndi ahụ di mkpumkpu* ." Afọ 6000 ga-agwu tupu Eprel 3, 2036 nke oge Chineke, ya bu, Eprel 3, 2030 nke kalenda ugha anyi nke na-abia afọ 2000 mgbe ubochi akpogidere n'obe nke Jizos Kraist mezuru n'ubochi nke 14^{mgbe} mmalite nke oge opupu ihe ubi nke afọ 30. Na " *ubochi* " ndi a ga-adi *mkpumkpu* "ya bu, belata. Nke a putara na ubochi etinyere akwukwo ikike onwu ga-ebute ubochi a. N'ihu na o bu onodu mberede na-amanye Kraist itinye aka ozugbo *iji zoputa ndi o hoputara* . Mgbe ahụ, anyi aghaghị iburu n'uche ihe bu isi Chineke bu n'obi inye ukpuru nke " *oge* " ahụ nke o nyere ihe ndi o kere n'ua otuto. O bu ya ga-akpali ndi nupuisi nke ubochi ikpeazu ihoro ubochi nke ga-agafe ubochi ole na ole ubochi mbu nke oge opupu ihe ubi 2030 n'azu nke afọ 6000 nke akuko ihe mere eme nke uwa na-emechi. Ohere abuo ga-ebilite: ubochi nke na-agaghị ama ruo ogwugwu, ma o bu Eprel 3, 2030, bu nke na-egosi oke oke nwere ike ime yana bara uru n'uzo ime mmuo. Na-eche na n'agbanyeghi oke mkpa o di, ^{ubochi nke} ¹⁴ nke afọ nke mkpogidere n'obe nke Jizos Kraist adabaghị na akara njedebe nke afọ 6000 nke akuko ntolite uwa, ma o dikaria ala mmalite nke ^{nari afọ nke asaa} . Nke a bu ya mere m ji tinye mmasi na okwukwe m n'ubochi mmiri nke Machi 21, 2030, ubochi nke oge amuma " *mebiri* " nke Eprel 3 ma o bu ubochi etiti. Akara akara site n'okike nke Chineke kere, mmiri di mkpa mgbe anyi choro igu 6000 afọ nke akuko ihe mere eme mmadu; nke ga-ekwe omume malite mgbe Adam na Iv mehiere. N'akuko Akwukwo Nso nke Jenesis, ubochi ndi na-eduga n'oge opupu ihe ubi mbu ahụ bu ubochi ebighi ebi. Oge Chineke guru bu nke ala mmehie na afọ 6000 nke izu amuma na-amalite na mmalite nke oge opupu ihe ubi mbu na ha ga-agwu na njedebe nke oyi ikpeazu. O bu n'otu oge opupu ihe ubi ka a malitere iguta ya ruo afọ 6,000. N'ihu mmehie, uwa na-adaba n'akuko akuko ya nke 23° 26' na oge nke oge nwere ike imalite. N'ememme ndi Juu nke ogbugba ndu ochie, ememme abuo na-achị: Ubochi Izu Ike na Ememe Ngabiga kwa izu. A na-etinye

oriri abụọ a n'okpuru akara ngosi nke nomba "7, 14 na 21" nke "7th · 14th^{and} 21st " ụbọchị nke na-anọchi anya akụkụ atọ nke atumatu nke nzọpụta Chineke: isiokwu izu ike nke ụbọchị izu ike nke Mkpụ 7 nke na-ebu amụma ụgwọ ọrụ nke ndị nsọ họtara, maka "7"; ọrụ mgbaputa nke Jisus Kraịst nke mebere **uzo** e si enye ụgwọ ọrụ a, maka "14" ahụ. Rịba ama na n'ememme Ngabiga nke ị ụbọchị asaa, ụbọchị iri na ise^{na} nke iri abụọ na otu bụ^{ubochi} izu ike abụọ nke enweghị ọrụ ruru arụ. Na okpukpu atọ "7" ma ọ bụ "21", na-akọwa njedebe nke afọ 7000 mbụ na ntinye ebighị ebi nke ihe okike ọhụrụ ị nsọ n'ụwa ọhụrụ ị ka Mkpụ 21; Onuogu nke 21 a na-egosiputa izu oke (3) nke njuju (7) nke ọrụ ndụ nke bụ ebumnuche Chineke chorọ. Na Mkpughe 3, amaokwu 7 na 14 akara mmalite na njedebe nke Seventh-day Adventist institution n'otu n'otu; ebea ozo uzo abuo nke otu isiokwu edokwara nsọ. N'otu aka ahụ, Mkpụ. 7 na-ekwu maka isiokwu nke akara nke Adventist ahọtara na Mkpụ 14 na-egosi ozi nke ndị mmụọ ozi atọ nke na-achikọta ozi zuru ụwa ọnu ha. Ya mere, n'afọ 30, e mezuru ọgwugwu nke afọ 4000 n'oge opupu ihe ubi, n'ihikwa nani ihe atụ, a kpogidere Jizos n'obe ụbọchị 14 mgbe March 21 nke oge opupu ihe ubi nke afọ 30, ma ọ bụ 36 gachara maka Chineke. Site n'ihe atụ ndị a, Chineke na-akwado na "7" nke ụbọchị izu ike na "14" nke mgbaputa nke mmehie nke ndị a họtara site n'aka Jizos Kraịst enweghị ikewa. Ya mere, mgbe na njedebe, a na-awakpo "7" nke Sabbath ahụ, Kraịst mgbaputa nke "14" na-efe efe iji nyere ya aka inye ya otuto, 14 kachasi "ụbọchị" nke ga-ekewa ụbọchị abụọ ahụ ga-abụ " *shortened* " ya bụ, ebelata iji zoputa ikpeazụ ọ họtara kwesiri ntukwasị obi.

N'ikpeazụ Matiu 24, ọ putara n'ihu m na a na-agwa ndị na-eso ụzọ Kraịst anya na njedebe nke ụwa, nke ahụ bụ, nye anyị ndị bi n'ime afọ ndị a. Amaokwu nke 1-14 kwuru banyere oge ahụ ruo n'oge " *ogwugwu* " ahụ. Jizos buru amụma banyere agha ndị ga-adị n'otu n'otu, ọdịdị nke ndị amụma ụgha na izuzu ime mmụọ ikpeazụ. E mesia, amaokwu nke 15-20, n'iji okpukpu abụọ mee ihe, metutara ma mbibi nke Jerusalem nke ndị Rom mezuru na 70 na mmegide ikpeazụ nke mba ị iche iche megide ndị Juu nke ndị a họtara ahọtara bụ ndị na-edebe Ụbọchị Izu Ike nke Chineke. Mgbe nke a gasiri, amaokwu nke 21 buru amụma banyere " *oké mkpagbu* " ikpeazụ ha, si: " *N'ihị na mgbe ahụ, a ga-enwe oké mkpagbu, nke a na-enwetubeghị ụdị ya kemgbe mmalite nke ụwa ruo ugwu a, ee e, ọ dighikwa mgbe ọ ga-adị* "; Rịba ama na nkenke a " *nakwa na ọ dighi mgbe ọ ga-abụ* " machibidoro itinye akwukwo maka oge ndiozi, n'ihị na ọ ga-emegide ozizi Dan.12:1. Nke a putara na nhota abụọ ahụ metutara otu ihe a ruzuru n'ule okwukwe ikpeazụ nke ụwa. Na Dan 12:1 okwu ahụ bụ otu: " *N'oge ahụ Majikel ga-ebili, nnukwu onye-isi nke na-eguzo n'ihị umu nke gi; a ga-enwekwa oge nhujuanya, ị ka ọ ditubeghị mgbe e nwere mba ọbuna ruo n'otu oge ahụ . N'oge ahụ, a ga-azoputa ndị gi, ndị a huru n'akwukwo .* ". " *Nhujanya* " ahụ ga-adị ukwu nke na a ga-eme ka " *ubochi ndi ahụ di mkpumkpụ* " ị ka amaokwu nke 22 si kwuo. Amaokwu 23 na-egosi ukpuru nke ezi okwukwe nke na-ekwenyeghị n'ohuhu nke Kraịst n'onwe ya n'ụwa: " *Ọ buru na ha asi unu, Le, ọ nọ n'ozara; le, ọ nọ n'ime-ulo, unu ekwela .* N'otu oge ikpeazụ ahụ, okpukpe ime mmụọ ga-amuba " *ndi a ma ama* " ya na ọdịdị aghugho ya na nke na- **eduhie eduhie** nke Kraịst ụgha, bụ ndị ga-eme ka mkpuru obi ndị a na-akuzi ihe ojoo n'okpuru ha: " *N'ihị na ndi Kraist ụgha na ndi amuma ụgha ga-ebilite; ha ga-eme*

nnukwu ihe irība ama na ihe ebube, ka ha wee **duhie** , ma ọ buru na ọ ga-ekwe
omume, obuna ndi a hoputara ";
nke mma mma]
] nyere

' **nyere** ndi bi n'elu mere ha ihe-oyiyi.`` Amaokwu 27 na-ekwu
maka ọdidi di ike na mmeri nke Kraist di nsọ na amaokwu 28 na-ebu amuma " **oriri** "
nke a na-enye anu ufe mgbe o tinyechara aka. N'ih na a ga-ekpochapu ndi
nnpuisi ahụ ndi diworo ndu ruo mgbe obibia ya ma nyefee ha di ka nri " **nye anu**
ufe nke eluigwe " di ka Mkpu. 19:17-18 na 21 na-akuzi.

Ana m achikota ebe a nghota ohuru zuru oke banyere okike Chineke. Site
na iguzobe izu mbu, Chineke na-edozi idi n'otu nke ubochi nke mejuputara abali
nke ochichiri na ubochi ihè, anyanwu ga-enye ihè naani site n'ubochi nke ^{ano} .
Abali ahụ na-ebu amuma nguzobe nke mmehie n'ụwa n'ih nnpuisi Iv na Adam
n'odinihu. Ruo mgbe omume mmehie a, ihe e kere eke nke ụwa na-egosiputa
agwa **ebighi ebi** . Ozugbo e mere mmehie, ihe na-agbanwe na aguta nke 6000 afo
nwere ike imalite, n'ih na ụwa tilts na ya axis na ukpuru nke a kara aka na-
akpalite. Ihe e kere eke di n'ụwa nke Chineke buru onu na-ewerezi agwa ya **na-**
adiru mgbe ebighi ebi nke anyi maara. Afo 6000 nke malitere n'oge opupu ihe
ubi mbu nke e ji mmehie mara ga-ejedebe n'oge opupu ihe ubi nke 6001 na
nloghachi n'ebube Chineke nke Jizos Kraist. **Obibia ikpeazu ya ga-abu**
"n'ubochi mbu nke onwa mbu " nke afo mbu nke nari afo ^{nke asaa} .

Nke ahụ kwuru, Maachi 7, 2021, nke kalenda mmadu ugha anyi, ka akara
okpukperechi site na nleta Pope Francis na ndi uka Alakuba na-akpagbu na Iraq.
Na nzuko a, o chetaara ndi Alakuba na ha nwere otu Chineke ahụ, nke Abraham,
na ọ na-ewerekwa ha "umunne" ya. Okwu ndi a, bu ndi na-amasi ndi na-ekweghi
ekwe n'Ebe Odida Anyanwu Uwa, ka o sina di bu oké iwe ozo nye Jizos Kraist,
bu onye nyere ndu ya di ka aja maka mgbaghara mmehie nke ndi o hooro. Na
ntinye a nke onye ndu nke "Ndi Kraist" Katolik "bubu-aha" n'ime okèala ha
nwere ike ime ka iwe nke ndi Islamist kawanye njo. Ya mere omume udo a nke
Pope ga-eweta nsonaazu di egwu e buru n'amuma na Dan 11:40, mmuba nke
"mgbaka" nke ndi Alakuba "eze ndida" megide ndi popu Italy na ndi mmeko ya
na Europe. Na n'echiche a, ndakpo aku na uba nke France na mba ndi di n'Ebe
Odida Anyanwu Ndi Kraist sitere na ndi isi ha, n'ih nje Covid-19, ga-agbanwe
nguzozi nke ike na n'ikpeazu, kwe ka mmezu nke "Agha Uwa nke Ato" laghachi
azu na njedebe nke afo 9 gara aga nke ka di n'ihu anyi. N'ikpeazu, ka anyi cheta
na site n'iweta oria Covid-19 na mmepe ya, Chineke meghere uzọ obubu onu nke
a ga-eji mara afo iri ikpeazu nke akuko ihe mere eme mmadu n'ụwa.

Agbanyeghi, Machi 7, 2021 bu nke ndi ntorobia mere ihe ike n'etiti ndi otu
na-emegide ya na ndi ochichi ndi uwe ojii n'otutu obodo di na France. Nke a na-
akwado ikwaga n'ihu n'ihu oha; onodu nke onye o bula na-agaghi ekwekorita n'ih
na ekweoghi. Nke a bu ihe si na esemokwu nke omenala abuo na-emegiderita
onwe ha: nnwere onwe uwa nke odida anyanwu megide oha ndi ohi na capos nke
mba ndida, nke bu omenala na mba Alakuba. Odachi na-aputa di ka Covid-19, na-
enweghi ogwugwo.

Iji mezue nleba anya nke usoro ihe arụ nke ụmụ mmadụ kwadoro, anyị ga-ahụriri: mgbanwe nke afọ mgbe ^{onwa nke iri na abuo} gachara aha nke ^{onwa} 10 (December), na mmalite nke oyi; mgbanwe nke ehie n'etiti abali (etiti abali); naanị ọ n'ụzọ nke awa na nke ziri ezi na-anogide na-adị mma. N'ihie ya, ndị mara mma Chineke iji okurede n'ihie mmehie, dochie a mmehie iji nke ga-apụ n'anya n'aka, mgbe ebube kere Chineke na-eweta onwe ya, maka mmezi nke akauntụ, ma na njedebe nke mbụ puku afọ isii, na mmiri nke 2030, n'ihie na-eduhie eduhie ụmụ mmadụ, ma ọ bụ mmiri 2036 nke ezi omumụ nke Onyenwe anyị na Onye Nzọpụta anyị Jizos Kraist, n'ihie na ọ hōrō.

Ọgba aghara ahụ hiwere na nke a hụrụ na-agba ama maka ọbụbụ ọ n'ụzọ nke na-adakwasị mmadụ. N'ihie na ebe ọ bụ na ntule nke ụwa, ngụkọ nke oge tufuru nkwasị ike ya na mgbe nile, awa nke abali na ehie na-na-adigide adigide n'usoro nke uto na ibelata.

N'usoro nke Onye Okike Chineke si hazie atumatu nzọpụta ya na-ekpughekwa anyị ihe ime mmụọ ndị ọ na-atụ aro ka mmadụ na-ebute ụzọ. Ọ hōrō ikpughe ihunanya ya dī ebube site n'inye ndū ya dī ka ihe mgba pụta n'ime Jisos Kraist ka afọ 4000 nke ahumahu mmadū n'ụwa gasiri. Site n'ime nke a, Chineke na-agwa anyị, si: “Nke mbụ, gosi m nrubeisi gi, m ga-egosikwa gi ihunanya m.”

N'ụwa, ndị mmadụ na-aga nke ọma na ibe ha na-amiputa otu mkpuru osisi agwa, agbanyeghi ọgbọ nke oge ikpeazu nke anyị banyere na 2020 na-egosi otu ihe; Mgbe afọ 75 nke udo gachara na Europe, yana mgbanwe dī egwu na-adibeghi anya nke sayensi mkpuru ndū ihe nketa, n'uzọ ezi uche dī na ya, ndī Europe na uto ha, sitere na USA, Australia na Israel, kwenyere na ha nwere ike izaghachi nsogbu ahūike niile, obodo ha na-adiwanye ọcha. Ọ bughī mbuso agha nke nje na-efe efe bụ nke ọhuru, ọ bụ omume nke ndī isi nke obodo dī elu bụ nke ọhuru. Ihe kpatara omume egwu a bụ ikpughe ha n'ebe ndī mmadū nọ n'ụwa site na mgbasa ozi mgbasa ozi, na n'etiti mgbasa ozi ndī a, mgbasa ozi ọhuru ma ọ bụ netwọk mmekọrīta nke na-aputa na ntaneti ududo nke mejuputara nkwurīta okwu intaneti n'efu, bụ nke anyī na-ahuta ndī mgbasa ozi doro anya ma ọ bụ karīa. Ya mere, mmadū jī n'onya site na ngabiga nke nnwere onwe nke na-adaghachi na ya dī ka ọbubū ọ n'ụzọ. Na USA na Europe, ime ihe ike na-emegide ndī agburū na ibe ha; ebe a, ọ bụ ọbubū ọ n'ụzọ nke ahumīhe “ *Bebel* ” nke emeghariri ọhuru; ma ọzọ na-apughī igbagha agbagha ihe mmuta dī nsọ nke a na-amutaghi, n'ihie na sitere na otu dī na nwunye buchaghi na-asu otu asusu, ruo mgbe a ikpe omuma ahumahu, anyī ka na-ahū ya taa, ụmū mmadū na-ekewa site multiple asusu na olumba nke Chineke kere na gbasasiri n'ụwa nile. Ma ee, Chineke akwusighi ike ihe mgbe ubochi asaa mbu e kere eke; O kekwarā otutu ihe iji kochaa na mgbe ufodu igozī ndī ọ hōrō, mana nke a na-enye n'ozara, nye ụmū Izrel, bụ ihe atū.

Otu ọ dī, **nnwere onwe** bụ onyinye magburu onwe ya sitere n'aka Onye Okike anyī. Ọ bụ na nke a ka ntinye onwe anyī **n'efu** n'ihie ihe ya dabere. Na ebe a, a ghaghi inakwere, nnwere onwe zuru oke a na-egosi idī adi nke ohere n'ihie na Chineke adighi etinye aka n'uzọ ọ bula; okwu nke otutu ndī kwere ekwe ekwetaghi na ya ma oli. Ma ha ezighi ezi, n'ihie na Chineke na-ahapu akuku ka ukwu nke ihe o kere n'onodu ndabara, na nke mbu, ọ n'ụzọ nke ikpali ndī a hoputara ahoputa inwe ekele maka ukpuru eluigwe ya e kpughere ekpughe. N'ibu onye

amataworo ndi o hoooro, Onye Okike na-elekoata ha iduzi ha na ikuziri ha eziokwu ya nke na-akwadebe ha maka ndu ebighi ebi nke eluigwe. Ihe nhusianya na ihe ojoo ndi a na-ahu n'oge omumu nke umu mmadu na-egosi omume nke ohere nke na-emeputa n'ime usoro mmeputakwa nke udi mkpuru ndu ihe nketa nke nwere otutu ma o bu di njo. Mmuba nke udi na-adabere na ike nke agbu omumu nke site n'oge ruo n'oge na-emeputa njehie nke nkweko; nke a gunyere ukpuru nke ihe nketa ma o bu n'onwe ya n'ihu ohere nke ndu. Na nkenke, o buru na m ji okwukwe m nweta ohere nke ndu n'efu, enwere m ugwo oru na nri nke okwukwe a, n'ihunanya nke Chineke na atumatu ndi e meworo na nke o na-aga n'ihu na-eme iji zoputa m.

N'akuko banyere ihe o kere n'owa, ubochi Chineke ga-abu onu na-abia na mbu n'izu; Edere akara aka ya: ihe mgbaru oso ya ga-abu " *ikewapu ihè na ochichiri* ". N'ibu ndi Ndi Kraist ugha hoputara ka ha megidere nhoro Chineke nke ido ubochi nke asaa nsọ, ubochi mbu a ga-aruzuwo oru ya nke oma di ka " *akara* " nke ogige nnupuisi ahụ na-enupu isi ná Mkpu 13:15 . Ka Chineke buru onu ubochi mbu nke Sonda, otu ahụ ka ubochi izu ike nke asaa na-agozi ma dokwa ya nsọ. Na iji ghotata mmegide a, anyi aghaghị inakwere echiche nke Chineke, nke bu ihe iriba ama nke ido nsọ site na ya. Ubochi izu ike metutara ubochi nke asaa na onuogugu a *asaa*, "7," bu ihe atu nke izujuru. N'okpuru okwu a n'uju, Chineke na-etinye echiche nke ebumnobi nke o ji kee odidi uwa anyi, ya bu, nkwasị nke mmehie, ikpe ya, onwu ya na mwepu ya. Na n'oru a, a ga-aruzu ihe ndi a n'uzo zuru ezu n'ime ^{puku afo nke asaa} nke Ubochi Izu Ike na-ebu n'amuma. Ya mere, **ihe mgbaru oso nke a di Chineke mkpa karja uzo** mgbaputa nke o gagesi na ya gbatuta ndu nke ndi a hoputara n'elu uwa na nke o ga-emezu n'onwe ya, n'ime Jizos Kraist, n'ihu ahuhu jogburu onwe ya.

Nke a bu ihe oso mere Chineke ji kwuo na Ek. 7:8: " *Ogwugwu ihe di mma karja mmalite ya* . Na Jenesis, usoro n'usoro n'usoro bu "ehihie abali" ma o bu " *ututu mgbede* " na-akwado echiche Chineke a. Na Isa 14:12, n'okpuru mkpuchi nke eze Babilon, Chineke na-agwa ekwensu: " *Lee ka i siworo si n'eluigwe daa, kpakpando ututu* , *nwa chi obubo!* A ga-eweda gi n'ala, gi onye meriri mba di iche iche ! "Okwu ahụ Chineke ji kpoọ ya, " ***kpakpando ututu*** " na-egosi na o ji ya tunyere "anyanwu" nke usoro mbara ala anyi. O bu ya bu ihe mbu e kere eke na n'okpuru mkpuchi nke eze Taja, Ezik.28:12 na-ako ebube mbu ya: " *Nwa nke mmadu, bulienu eze Taia kwara ariri!* I ga-asị ya: *Otu a ka Jehova siri: I bu akara nke izu okè, juputara n'amamihe, zuo okè n'ima* . "Izu okè a ga-apu n'anya, dochie ya site n'omume nnupuisi nke mere ka o ghoo onye iro, ekwensu na onye mmegide, Setan nke Chineke mara ikpe n'ihu na amaokwu 15 na-ekwu, si: " *I zuru okè n'uzo gi site n'ubochi e kere gi ruo mgbe a chotara ajo omume n'ime gi* ." Ya mere, onye ahụ e weere di ka " ***kpakpando ututu*** " kpaliri ndi ikom na-ekweghi ekwe ikwanyere nsopuru di ka chi " ***kpakpando ututu*** " nke ihe okike di nsọ: chi nke "Anwu na-adighi emeri emeri" nke otu nzuzo Rom nke ihe foro nke nta ka o buru Iso Uzo Odida Anyanwu nile na-eme ka o buru otu nzuzo. Chineke maara obuna tupu e kee ya, na mmuo ozi mbu a ga-enupuru ya isi ma kee ya. N'otu aka ahụ, n'abali botara ubochi onwu ya, Jizos kwuru na otu n'ime ndiozi iri na abuo ahụ ga-arara ya nye, o gwadiri Judas ozugbo, si: " *Ihe o bu la i ga-eme, mee ngwa ngwa!* " ". Nke a na-eme ka anyi ghotata na Chineke adighi achọ igbochi

ihe ndi o kere eke ikwuputa nhoru ha, obuna mgbe ha megidere nke ya. Jizos gwakwara ndiozi ya ka ha hapu ya ma o buru na ha choru. O bu site n'ikwe ka ndi o kere eke nwee nnwere onwe zuru ezu ikwu ihe di ha n'obi na ikpughe odidi ha ka o puru ihoro ndi o horo maka ikwesi ntukwasi obi ha gosiputara ma mesia bibie ndi iro ya nile nke eluigwe na nke elu ala, ndi na-erughi eru na ndi na-enweghi mmasi.

Mmehie mbu

Ubochi mbu foduru na-ewe oké mkpa n'oge Ndi Kraist anyi n'ih na o bu " *mmehie* " ahụ e guzobeghachiri kemgbe March 7, 321, o ghokwara akara nke ogige ahụ nke banyere nnupisi megide ogige ahụ edoro nsọ nke Chineke. Ma " *mmehie* " a ekwesighi ime ka anyi chefuo " *mmehie* " mbu ahụ nke na-ama mmadu ikpe onwu site n'ihe nketa kemgbe Adam na Iv. N'ibu onye Muo Nso mere ka o puta ihè, isiokwu a dugara m n'ichoputa ihe mmuta di mkpa zoro ezo n'akwukwo Jenesis. N'okwa nke nleba anya, akwukwo ahụ na-ekpughere anyi mmalite okike n'isi nke 1, 2, 3. Ihe atụ nke onuogugu ndi a ka bu nke ziri ezi n'uzo zuru oke: 1 = idi n'otu; 2 = ezughi okè; 3 = izu oke. Nke a kwesiri nkowa. Jen. 1 dekotara okike nke ubochi isii mbu. Nkowa ha " *ututu mgbede* " ga-eme ka uche buru naani mgbe mmehie na obubu onu nke uwa nke na-agho ngalaba nke ekwensu na-achi, nke ga-abu isiokwu nke Gen.3 na-enweghi nke okwu ahụ bu " *ututu mgbede* " enweghi ihe o putara na okwa uwa. Site n'ikowa nkowa ahụ, isi nke 3 na-etinye akara nke izu okè na mkpughe nke a di nsọ. N'otu aka ahụ, na Jenesis 2, isiokwu nke ubochi izu ike nke asaa ma o bu, kari kpomkwem, nke foduru nke Chineke na mmadu n'ubochi nke asaa, na-na-na-na putara na ya mgbe mbu "mmehie" nke Eve na Adam mere na Gen. 3 nke na-enye ya ihe kpatara ya. Ya mere, n'uzo na-emegiderita onwe ya, na-enweghi izi ezi nke e nyere na Jen. Site na ihe a niile, o doro anya na Chineke kere uwa ka e were ya nye ekwensu na ndi mmuo ojoo ya ka e wee nweta mkpuru ojoo nke mkpuru obi ha wee puta n'ihu mmadu niile, Chineke, ndi mmuo ozi na mmadu, na ndi mmuo ozi na ndi mmadu nwere ike horo akuku ha.

Nyocha a na-eduga m n'irutu aka na nguzobe nke ubochi nke asaa edoro nsọ site n'izu ike na-ebu amuma obubu onu nke uwa " *mmehie* " nke e guzobere na Gen. 3, n'ih na uwa n'onwe ya bu Chineke buru onu, na o bu ya mere o bu nani site n'oge onwu na usoro ya na-eti ya na oge ya nke puku afọ isii na puku afọ nke nari afọ nke asaa na-ewere ihe putara, nkowa, ihe ziri ezi. Okwesiri iburu n'uche nke a: tupu e kee uwa, n'eluigwe, esemokwu ahụ emegidelari ogige nke ekwensu megide ogige nke Chineke, ma o bu naani onwu nke Jizos Kraist ga-eme ka onye o bula na-ahoro nke oma; bu nke a ga-eme ka o puta ihè site n'ichupu ndi nnupisi ahụ n'eluigwe gawa n'ihu inwu n'ihe e kere eke n'uwa. Ugbu a, n'eluigwe, Chineke ahazighi ndu ndi mmuo ozi n'oge " *anyasi na ututu* ", nke a n'ih na eluigwe na-anochi anya ukpuru ya ebighi ebi; onye ga-emer ma na-agagidere ndi o horo ruo mgbe ebighi ebi. Chee ndi a data: ginji banyere uwa tupu mmehie? Ewezuga mgbanwe nke " *anyasi-ututu* ", ukpuru ya bukwa nke eluigwe, ya bu, o doro anya na ndu na-ewere onodu na ukpuru ebighi ebi; anu

anaghị eri anụ, mmadụ anaghị eri anụ na-enweghị ọnwu nke ga-abụ ugwo ọrụ nke mmehie, ụbọchị na-eso ụbọchị na ọ nwere ike idiru mgbe ebighi ebi.

Ma na Jen. 2, Chineke na-ekpughere anyị usoro oge ya maka izu nke ga-agwu n'ụbọchị nke asaa na ezumike maka Chineke na maka mmadụ. Okwu izu ike a sitere na ngwaa bụ "ikwusi" ọ metụtakwa ọrụ Chineke ruru nakwa ọrụ mmadụ ruru. I nwere ike ighota na tupu mmehie, ma Chineke ma umu mmadụ enweghị ike inwe ike ogwugwu. Ahụ Adam enweghị mmeru ahụ, ike ogwugwu adighi, ọ dighikwa ihe mgbu n'udi ọ bula. Ugbua, izu ụbọchị asaa ahụ sochiri onwe ha wee muta onwe ha di ka okirikiri ebighi ebi, ma e wezuga na " *n'utu mgbede* " nochiri anya ihe di iche na ukpuru eluigwe nke ala-eze Chineke. Ya mere e bu n'obi kee odiche a iji kpughee mmemme nke Chineke Onye Okike di ukwu mere. Di nnoo ka ememe "Yom Kippur" ma ọ bu "Ubochi Mkpuchi Mmehie" na-emeghachi kwa afo n'etiti ndi Hibu ma buo amuma ogwugwu nke mmehie site na mgbaghara mmehie nke e mezuru site n'onwu Jizos Kraist, otu ahụ ka Ubochi Izu Ike kwa izu na-ebu amuma banyere obibia nke puku afo nke asaa, oge mgbe Chineke na ndi ọ hoputara ga-abanye n'ezigbo izu ike n'ihia na a ga-emeri ndi nupuisi ahụ. Otú ọ di, ndi a hoputara ka na-eche banyere " *mmehie* " ebe ọ bu na ha na Kraist ga-ekpe " *mmehie* " na ndi mmehie ikpe, bu ndi ga-arahu ura n'oge ahụ. Ya mere, di ka ubochi isii gara aga, nke asaa na-etinye n'okpuru akara nke " *mmehie* " nke na-ekpuchi ma na-emetuta ubochi asaa nke izu dum. O bukwu nani na mmalite nari afo nke asato, mgbe e risiri ndi mmehie n'ime " *oku nke onwu nke abuo* ," ka mgbe ebighi ebi na-enweghị " *mmehie* " ga-amalite n'awa oheru ahụ. O buru na akara ubochi asaa ahụ bu mmehie na ha na-ebu amuma afo 7000, iguta afo 7000 ndi a nwere ike imalite naani site na nguzobe nke mmehie nke ekpughere na Jen. Ya mere, ubochi uwa na-enweghị mmehie na-adighi na ukpuru na ezi uche nke nochiri anya " *utu mgbede* " ma ọ bu " *ochichiri ihè* " na ebe ọ bu na oge a na-enweghị " *mmehie* ", ọ pughi ibanye n'ime 7000 afo a haziri ma buru amuma maka " *mmehie* " site n'izu nke asaa.

Ozizi a na-eme ka idi mkpa nke omume a nke Chineke weere na ọ di n'ebe ochichi ndi Rom no na Dan 7:25 di : " *Igbawe oge* " nke Chineke hiwere na-aruputa enweghị ike ichoputa agwa amuma nke Ubochi Izu Ike nke " *iwu* " Chineke kwa izu. Ma nke a bu ihe Rome na-eme kemgbe Constantine I ' kemgbe Mach 7, 321, site n'inye iwu izu ike kwa izu n'ubochi mbu kama ibu nke asaa. Site n'igbaso iwu ndi Rom, a naghị anaputa onye mmehie n'aka " *mmehie* " mbu e ketara n'aka Adam na Iv, ma na mgbakwunye na ọ na-ewerekwa " *mmehie* " ozo, nke oge a **nke afo ofufo**, nke na-abawanye ikpe omuma ya n'ebe Chineke no.

Usoro nke oge " *utu mgbede* " ma ọ bu " *ihè ochichiri* " bu echiche nke Chineke horo ma na-erube isi na noro a ma nye ikike inweta ihe omimi amuma nke Akwukwo Nso. O dighi ihe na-amanye mmadu inakwere noro a na ihe ama bu na umu mmadu ahoro akara ya mgbanwe nke ubochi n'etiti abali, ya bu, 6 awa mgbe mmiri odida anyanwu; nke na-ebu amuma ulokwu nke ndi na-eteta n'oge gafeta maka obibia di ebube nke Kraist, Onye na-alu nwunye nke ilu nke umu agboghoro iri ahụ. Ya mere, ozi ndi na-adighi ahukebe nke Chineke na-enye kariji ikike ogugu isi ya. Ma nye ndi ọ horo, usoro nke oge Chineke na-enye ihè n'amuma ya nile na karisja nke Mkpughe na mmalite nke Jizos gosiputara onwe ya di ka " *Alfa na Omega* ", " *mmalite ma ọ bu mmalite na ogwugwu* ". Ubochi ọ

bụla nke na-agafe na ndụ anyị na-ebu amụma atụmatụ Chineke nke ọ na-achịkọta na Gen. 1, 2 na 3 ebe ọ bụ na " *abalị* " ma ọ bụ " *ọchịchiri* " na-anochi anya ụbọchị isii nke ruru arụ nke e gosiputara na Jenesis 1, ebe izu ike di nsọ nke e guzobere na Gen 2 na-ekwuputa oge nke " *ihè* ". Ọ bụ n'ukpuru a ka di ka Dan.8:14 si kwuo, oge nke oge Ndi Kraist na-ekewa uzọ abụọ: oge nke ime mmụọ " *ọchịchiri* " n'etiti 321, mgbe " *emehie* " megide ụbọchị izu ike na-eguzobe, na 1843 mgbe oge nke " *ihè* " na-amalite maka ndi a hoputara site na ụbọchị ruo mgbe nloghachi nke Jizos Kraist na mmiri nke 2030 mgbe, di ka na-ekpe ikpe n'etiti Chineke, na-enupu isi " *Gen. 3* o kpere ikpe n'etiti " *agwo ahụ, nwanyi ahụ, na Adam* " ahụ. N'otu aka ahụ, na Mkpughe, isiokwu nke " *Akwukwo ozi ndi uka asaa, akara asaa, na opi asaa ahụ* " na-ebu amuma " *ọchịchiri* " maka isii mbu na Chineke " *ihè* " maka nke asaa na nke ikpezu n'okè nke nke ọ bula n'ime ndi a isiokwu. Nke a bu eziokwu na 1991, ojuju goomentị nke a na - eme "site na *Leodicea* , *m na - asi*: " *Ọ bụ n'ihina na i na - asi* : Ndi ọchichị Adventist echefuwo okwu a e nyere na 1 Pita 4:17 : " *N'ihina na oge eruwo ka ikpe malite n'ulo Chineke* ." *Ma ọ buru na ọ buru uzọ malite n'ayi, gini gābu ogwugwu ndi nekweyeghi ozi oma nke Chineke?* » Ulo oru ahụ adila kemgbe 1863 ma Jizos goziri ntoala ya n'oge " *Filadelfia* ", na 1873. Di ka ukpuru Chineke si di " *ututu mgbede* "ma ọ bụ" *ihè ọchịchiri* ", oge ikpezu na nke asaa nke aha ya bu " *Laodicea* " ga-abu oge nke oké Chineke " *ihè* " na oru di ugbo a mejuputara ihe amà nke a, a *na-efu* "n'ezie na-amuba n'ihè nke ulo oru Adventist zuru uwa onu. Aha ahụ bu " *Laodisia* " ziri ezi n'ihina na ọ putara "ndi ikpe ma ọ bu ndi ikpe." A mara ndi na-abughị nke Jehova ma ọ bu ndi na-abughị nke Jehova ikpe isonyere ndi na-eso "ụbọchị ahụ Chineke buru onu." N'igosi onwe ha na ha enweghi ike ikoro Chineke ikpe ziri ezi ya nke "Sunday" ndi Rom, ụbọchị izu ike agakwaghi adi ha ka ọ di mkpa di ka n'oge a goziri agozi nke baptizim ha. Ozi Jizos Kraist nyere ohu ya Ellen G. White, n'akwukwo ya bu "Early Writing" na n'ohu mbu ya, sughariri onodu a otu a: "ha chefuru ma ihe mgaru oso ahụ na Jizos ...

Jenesis 2 buru amuma banyere oge " *ihè* " na isiakwukwo a nke Jenesis malite n'ido " *ubochi nke asaa* " nsọ . O mechiri n'amaokwu nke 25: " *Nwoke ahụ na nwunye ya abuo gbakwara oto, ihere emeghikwa ha* ." Njiko di n'etiti isiokwu abuo a na-egosi na nchoputa nke igba oto anu ahụ ha ga-esi na ya puta na-aguta " *mmehie* " nke ha ga-eme na nke, nke a koru na Jenesis 3, si otu a puta di ka ihe kpatara igba oto ime mmuo nke anwu anwu. N'iji nkuzi a atunyere nke " *Laodicea* ", anyi na-ahu na e jikotara Ubochi Izu Ike na " *mmehie* " nke na-eme mmadu ka ọ buru " *oto* ". N'okwu ikpezu a, omume nke Ubochi Izu Ike adighizi ezuru iji chekwaa amara nke Kraist, n'ihina na site n'itunye ihè amuma ya zuru ezu nye ndi ọchichị Adventist ọchichị n'etiti 1982 na 1991 ihe a chorọ n'aka Jizos Kraist abawanyela ma ọ chorọ maka oge a na na omume nke Ubochi Izu Ike ya, onye a hooro nke ruru eru maka amara ya na-enye mmasi ya, oge ya, mkpuru obi ya na Mkpughe ya na Daniel Mkpughe . kamakwa n'ime Akwukwo Nso dum e kpughere ekpughe nke mejuputara " *ndi akaebe abuo* " ya dika Mkpu 11:3 siri kwuo.

Okwu-àmà nke Chineke nyere n'ụwa

Dịka ọ dị mkpa, ọbịbia Chineke na-eleta mmadụ n'ụdị Jizọs Kraịst ekwesighi ime ka anyị chefu ọbịbia ya gara aga n'oge Mosis. N'ihi na ọ bụ n'okwu a dị anya ka Chineke kpugheere ya mmalite nke akụkọ ụwa. Dịkwa ka mkpughe nke Chineke mere, akụkọ Jenesiis dị mkpa dị ka nke Mkpughe e kpugheere Jọn onyeozu. Ụdị nke Chineke hooro ihazi ndu nke ụwa na-ebu amuma atumatu ya nke ihunanya maka ihe e kere eke nke ọ na-enye nnwere onwe zuru oke, ka ha wee zaghachi ihunanya ya na-ebi ndu na ya ruo mgbe ebighi ebi ma ọ bụ ju ya na-apu n'anya n'ime ihe efu nke onwu, di ka onodu nke onyinye salutary ya.

Ọ buru na e kere Adam naanị ya, nke mbu, ọ bụ n'ihi na e gosiputara ya di ka “ *onyinyo nke Chineke* (Jen. 1:26-27)” n'icho ihunanya sitere n'onyinyo ya nwere onwe ya, n'ihi na oge nile nke ebighi ebi ya gara aga bu nke ino naanị ya. Nke a ghorọ ihe na-apughị inagide ya ruo n'okè nke na ọ di njikere iburu ihe ndi sitere na nnwere onwe ọ gaje inye ihe ndi o kere eke di ndu. Ihe e kere eke nke Iv site n'otu n'ime ogiriga Adam, mgbe ọ na-adaba n'ura nke onwu, na-ebu amuma okike nke Nzuko-nsọ ya, Onye ahụ a hooro nke mejuputara nke ndi ọ hooro kwesiri ntukwasị obi, mkpuru nke e wetara site na onwu mgbaghara mmehie ya n'ime Jisus Kraist; Nke a gosiri na ọ bu “ *onye inyeaka* ” nke Chineke kwuru na ọ bu nwaanyi ahụ siri na ya puta bu onye aha ya bu Iv putara “ *ndu* ”. Onye a hooro ga- *adi ndu* " ebighi ebi, na n'ụwa, o nwere a oru inye Chineke ya " *enyemaka* ", imekota humanly na mmezu nke ya oru ngo nke Aims guzobe ihunanya zuru okè na-ekekorita na-enweghi nsogbu na ya ebighi ebi eluigwe na ala.

Mmehie nke nnupuisi na-esi n'aka Iv bata mmadu, ya bu, site n'aka “ *nwanyị* ” nke ndi ọ hooro bu ndi ga-eketa mmehie mbu a. Ozokwa, di ka Adam, n'ihi ihunanya o nwere n'ebe Iv no, n'ime Jisus Kraist, Chineke na-agho mmadu nke ga-ekekorita na iburu n'onodu nke Onye O hooro, ntaramahuhu anwu nke kwesiri mmehie ya. Ya mere akuko nke Jenesiis bu ma ogbugba-ama akuko ihe mere eme nke na-ekpughe mmalite anyi na onodu ha, na ogbugba-ama amuma nke na-ekpughe ukuru nzoputa nke nnukwu oru ihunanya nke Onye Okike Puru Ime Ihe Nile.

Mgbe ubochi isii mbu nke okike ekwuru na Jenesiis 1, ubochi isii nke na-ebu amuma puku afọ isii nke Chineke debeere maka nhoputa ya nke ndi a hoputara n'ụwa, na Jenesiis 2, n'okpuru onyinyo nke ubochi izu ike ebighi ebi, ubochi nke asaa na-akparaghi okè ga-emeghe inabata ndi a nwalere na ndi a hoputara.

Chineke maara site na mmalite ihe ga-esi n'atumatu ya puta, aha ndi ọ hooro, ndi ga-aputa n'ime puku afọ isii. O nwere ike na ikike niile ikpe ikpe na ibibi ndi mmuo ozi na-enupu isi n'enweghi ike imeputa odidi ụwa anyi. Ma, ọ bu kpomkwem n'ihi na ọ na-akwanyere ihe ndi o kere eke, bu ndi huru ya n'anya na ndi ọ huru n'anya ugwu, mere o ji hazie ihe ngosi zuru ụwa onu n'ụwa e kere maka nke a.

Chineke na-ebuli elu kariya ukuru nke eziokwu niile. Di ka e buru n'amuma na Abu Oma 51:6, Jizos kwara ndi ọ hoputara di ka “ *a muru ozo* ” ma ọ bu, “ *a muru site n'eziokwu* ” ka e wee weta ha n'uzo kwekoro n'ukuru nke

eziokwu Chineke. Dị ka Jọn 18:37 si kwuo, ya onwe ya bịa ' *igbara eziokwu ahụ àmà* ' ma gosipụta onwe ya ná Mkpu. 3:14 dị ka " *Ezi Onye ahụ .*" Nbuli elu na otuto nke ụkpụrụ nke eziokwu bụ **mmegide zuru oke** megide ụkpụrụ nke ụgha, ụkpụrụ abụọ ahụ na-enwekwa ọtụtụ ụdị. Ụkpụrụ nke ụgha na-eduhie ndị bi n'ụwa mgbe nile n'akụkọ ihe mere eme ya. N'oge a, igha ụgha aghọwo ihe a na-emekarị. A nakweere ya n'okpuru okwu ahụ bụ "bluff" na mmụọ azụmahịa, ma ọ bụ mkpụrụ nke ekwensu, " *nna nke ụgha* " dị ka Jọn 8:44 si kwuo. N'okwa okpukperechi, ụgha na-apụta n'ụdị ọtụtụ adịgoroja okpukpe dị iche iche dị ka ndị mmadụ na ebe ndị metụtara ụwa si dị. Na okwukwe nke Ndị Kraịst n'onwe ya aghọwo ihe oyiyi zuru oke nke "ogbaghara" (= Bebel) nke ukwu bụ ọchịchiri adịgoroja ya.

A na-akuzi igha ụgha n'uzọ sayensị. N'ihia na n'uzọ megidere usoro ikike ya, echiche sayensị enweghị ike ịnye ezigbo ihe akaebe nke echiche evolushon nke ụdị dị iche iche, na nke ọtụtụ nde na ijeri afọ ndị ọkà mmụta sayensị na-ekwu na ọ bụ ịdị adị nke ụwa. N'uzọ dị iche na echiche sayensị a, akaebe nke Onye Okike Chineke na-enye ọtụtụ ihe akaebe nke eziokwu ya, n'ihia na akụkọ ihe mere eme nke ụwa na-agba akaebe banyere omume ya, nke iju mmiri nke mmiri mejupụtara ihe atụ nke mbụ, gosipụtara site na ọnụọ nke fossils nke mmiri na mbara ala na ọbuna n'elu ugwu nke ugwu kachasi elu n'ụwa. Agbakwunyere n'igba-ama sitere n'okike nke a bụ ọgbugba-ama nke akụkọ ntolite nke mmadụ hapụrụ, ndụ Noa, ndụ Abraham, ntọhapụ nke ndị Hibru site n'ibụ ohu ndị Ijpt na omumụ nke ndị Juu, na-ahụ anya nke akụkọ ihe mere eme ya dị ndụ ruo oge ọgwụgwụ nke ụwa; Agbakwunyere na nke a bụ ọgbugba-ama nke ndị-ozu Jizos Kraịst ndị hụrụ ọrụ ebube ya, mkpogidere n'obe ya na mbilite n'onwu ya; ruo n'ókè na egwu onwu hapụrụ ha, ma ha soro ụzọ nke igbu mmụọ, Nna-ukwu ha na Onye Nlereanya ha bụ Jizos onye Nazaret.

N'ikpọtuta okwu a "Martyrdom" m ga-emepe nkowa.

Mara: ekwela ka ogbugbu okwukwe na ntaramahụhu

Ihe abụọ ahụ nwere otu odidi elu ahụ ma nwee ike nwee mgbagwoju anya ngwa ngwa. Agbanyeghi, ọgba aghara a nwere nsonaazụ dị njọ ebe ọ bụ na

omume ntaramahụhụ nwere ike isi na o bu onye Chineke hooro n'ezie, n'aka nke ozo, enwere ike isi nwa ekwensu di ka ogbugbu n'ihio okwukwe na-eduhie eduhie nye Chineke. Ya mere, iji hu ihe nke oma, anyi ga-eburu n'uche nyocha nke na-amalite site na ukpuru a; Nke mbu, ka anyi juo ajuju: gini bu okwukwe? Okwu a sitere na Grik "martus" nke putara: akaebe. Gini bu ama? O bu ya ji ikwesi ntukwaso obi na-ako ma o bu na-abughio ihe o huru, nu, ma o bu ihe o ghotara n'isiokwu. Isiokwu na-amasi anyi n'ebe a bu okpukpe, na n'etiti ndi na-agba akaebe maka Chineke, e nwere ezi ndi ama ugha. Ihe e ji n'aka bu na Chineke na-eme ka odiche di n'etiti abuo ahu. Amara eziokwu ahu ma o na-agosi ya n'ihio na n'akuku nke ya, ezi onye akaebe a na-agbalisi ike igosi onwe ya onye kwesio ntukwaso obi site n'ime "oru" eziokwu ya niile ekpughere ma na-anogidesi ike n'uzo di otu a ruo mgbe a nabata onwu. Ma onwu nke a bu ezi ogbugbu n'ihio okwukwe, n'ihio na ndu e gburu egbu kweoro n'ukpuru nke idi nsoro nke Chineke choro maka oge ya. O buru na ndu a na-enye anoghi n'udi nke a, o bughio ikpe n'ihio okwukwe, o bu ntaramahụhụ nke na-adakwaso ihe di ndu n'aka ekwensu maka mbibi ya, n'ihio na o dighio erite uru na nchebe na ngozi nke Chineke. N'idabere n'ikweko n'ukpuru nke eziokwu nke Chineke choro maka afo o bua, njiri mara "inwunahu anwu" ga-adabere n'omuma anyi nwere banyere ikpe Chineke nke e kpughere n'amuma ya nke lekwasio anya n'oge ogwugwu; nke bu ebumnobi na isiokwu nke oru a.

O di mkpa ighota na eziokwu enweghio ike itughari uche na-enupu isi; Ahumahu nke mmuo ozi mbu e kere, nke Chineke koro aha, Setan, kemgbe nnupuisi ya, gosiputara ya. Eziokwu bu ukpuru nke ndi a hoputara, ndi huru ya n'anya ma di njikere iluso Chineke ogu n'ime Jizos Kraist, bu ugha nke na-emeru Ya ahu, ga-enwe mmasi na ya.

Na mmechi, Mkpughe nke Chineke ji nke nta nke nta na-ewulite na puku afo isii nke ahumahu na ihe akaebe biri n'onodu kasi mma na nke kasi njo. Oge puku afo isii nwere ike iyi obere oge, ma maka nwoke ahu nke na-enye ezigbo mmasi naani afo nke ndu nke ya, o bu n'ezie ogologo oge iji kwe ka Chineke gbasaa otutu nari afo, na kari kari puku afo isii, akuku di iche iche nke mmezu nke oru ya zuru uwa onu. Nani na Jizos Kraist, Chineke na-enye ndi o hoputara nke ogwugwu oge, gbasara ihe omimi ya na oru ya, nghota doru anya edobere maka oge ikpezu a.

Jenesis: Nkwa Amuma Di Mkpa

Na nghota a, ihe ndeko Jenesis na-enye mkpisi ugodi isi nke amuma Daniel na Mkpughe nke Akwukwo Nso; ma na-enweghio igodo ndi a, nghota a agaghio ekwe omume. A ga-echeta ihe ndi a mgbe o di mkpa, n'oge omumu

amuma, ma site ugbu a gaa n'ihu, a ghaghị imara na okwu ndị ahụ, " *abis, oké osimiri, uwa, nwanyị* ", ga-abụ ndị na-ebu otu echiche nke echiche Chineke na mkpughe ya "Apocalypse". E jikọtara ha na usoro atọ sochiri anya ihe e kere eke n'ụwa. " *Abyss* " na-ezo aka na mbara ala Ụwa kpuchiri kpamkpam na mmiri na-enweghị ndụ ọ bụla. Mgbe ahụ, n'ubochi nke abụọ, nke nkewa nke ihe ndị dị n'ime ya, " *oké osimiri* ", nke putara na akara nke ọnwụ, ga-epụta naanị anụmanụ mmiri na ^{ubochi 5} ; gburugburu ya na-emegide mmadụ e kere iku ume. " *Uwa* " si n'oké *osimiri pụta* , ụmụ anụmanụ ga-ebikwa n'ubochi nke ise, n'ikpeazukwa, n'ubochi nke isii, site n'aka " *nwoke a kpuru n'oyiyi Chineke* " na " *nwanyị* " bụ ndị a ga-akpụ n'otu n'ime ọgiri nwoke ahụ. Ọnụ, nwoke na nwanyị ga-aturu ime ụmụ abụọ. Nke mbụ " *Abel* ", ụdị onye a hoooro nke ime mmụọ (*Abel* = Nna bụ Chineke) ga-egbu site ekworo site n'aka okenye ya " *Ken* " ụdị nke anụ ahụ, ihu ihe onwunwe n'anya nwoke (= nnweta) si otú na-ebu amuma ọdinihu nke otu ụdị, Jesus Christ na ndị ọ hoooro, ndị ga-ata ahuhu na inwu di ka ndi nwuru n'ihu okwukwe n'ihu "Cains", ndi Juu, ndi Katolik na ndi Protestant na-eme ihe ike n'oge na-eme ihe ike nke ndi na-eme ihe ike n'oge ulo nsọ usoro nke akukọ ihe mere eme nke ụwa. Ya mere ihe mmụta nke mmụọ nsọ Chineke nyere bụ ihe na-esonụ: site na " *abis* " bịa, **n'usoro** , " *oké osimiri na uwa* " akara nke okpukpe ụgha nke Ndị Kraịst nke na-eduga ná mbibi nke mkpuru obi. Iji kpoputa ọgbakọ ọ hoooro, o nyere ya okwu ahụ bụ " *nwanyị* " nke bụ, ọ bụrụ na ọ na-ekwesị ntụkwasi obi nye Chineke ya, bụ " *Nwunye a na-alu ọhuru* ," nke " *nwa aturu* " ihe atụ nke Kraịst n'onwe ya nke e ji okwu ahụ bụ " *mmadụ* " (*Adam*) buru amuma. Ọ bụrụ na ọ bụ onye ekwesighi ntụkwasi obi, ọ na-anogide na-abụ " *nwanyị* ", ma na-ewere onyinyo nke onye *akwuna* . A ga-akwado ihe ndi a niile na nyocha zuru ezu nke eweputara na ọrụ a na mkpa ha di mkpa ga-aputa ihè. I puru ighota n'uzo di mfe na n'afọ 2020, ihe ndi e buru n'amuma n'amuma Daniel na Mkpughe emezuworị n'akukọ ihe mere eme nke ukwu, ndi mmadu makwaara ha. Ma e mata na ha kpara mkpam z Chineke nyere ha. Ndị ọkọ akukọ ihe mere eme na-edekọ ihe ndi mere eme, ma ọ bụ nani ndi amuma Chineke puru ikowa ha.

Okwukwe na ekweghi ekwe

Site na okike, ụmụ mmadụ, ebe ọ bụ na ha malitere, bụ ndi kwere ekwe. Ma nkwenkwe abughị okwukwe. Mmadu ekwerela mgbe nile na Chineke ma ọ bụ chi di iche iche di, ndi mmuọ ka elu nke ha kwesiri ijere ozi na ime ihe na-atọ ha

uto ka ha ghara imeru ahụ n'ih iwe ha. Nkwenkwe okike a anogidewo na-aga n'ihu ruo otutu nari afo na puku afo ruo n'oge a, mgbe nchoputa sayensi ejirila uburu nke ndi odida anyanwu nweta, bu onye kemgbe ahụ ghoru onye na-enweghi mmasi na onye na-ekweghi ekwe. Ka anyi mara na mgbanwe a bu ndi e ji mara ndi sitere na Ndi Kraist. N'ih na n'otu oge ahụ, n'Ebe Owuwa Anyanwu, n'Ebe Owuwa Anyanwu Uwa na Africa, nkwenye nke mmuo a na-adighi ahụ anya ka di. Nke a na-akowa nke a site na ngosiputa nke kariri nke mmadu nke ndi na-eme ememe okpukpe ndi a na-ahụ. N'Africa, ihe amà doru anya nke idi adi nke mmuo a na-adighi ahụ anya na-egbochi ekweghi ekwe. Ma ihe ndi a na-amaghi bu na mmuo ndi na-egosiputa onwe ha n'uzo di ike n'etiti ha bu n'ezie mmuo ndi mmuo ojoo nke Chineke bu onye kere ndu nile juru, ma maa ya ikpe onwu na nkwasị. Ndi a abughi ndi na-ekweghi ekwe, ma o bu ndi na-ekweghi ekwe, di ka ndi Westerners, ma ihe na-esi na ya puta bu otu ihe ahụ, ebe o bu na ha na-ejere ndi mmuo ojoo ozi na-eduhie ha ma jide ha n'okpuru ochichi aka ike ha. Okpukpe ha bu nke ndi ogo mmuo na-ekpere arusi nke jiworo mara mmadu kemgbe o malitere; Iv bu onye mbu e meruru ahụ.

N'ebe odida anyanwu, ekweghi ekwe bu n'ezie ihe sitere na nhoru, n'ih na mmadu ole na ole na-amaghi banyere mmalite nke Ndi Kraist; na n'etiti ndi na-agbachitere nnwere onwe mba mba, e nwere ndi na-ehota okwu sitere na Akwukwo Nso, si otu a na-agba akaebe na ha amaghi maka idi adi ya. Ha amaghi ihe ndi di ebube o na-agba akaebe banyere Chineke, n'agbanyeghi nke ahụ, ha kpebiri na ha agaghi echebara ha echiche. O bu idi ekweghi ekwe nke a nke Muo Nso na-akpo ekweghi ekwe na nke bu mmegide nnupuisi zuru oke megide ezi okwukwe. N'ih na o buru na o na-eburu n'uche ihe amà ndi na-egosi na ndu na-nye ya n'ua nile na karisa n'ih ngosi ndi kariri nke mmadu nke ndi Africa, mmadu enweghi ohere nke igosi na o bu eziokwu. Ya mere omume ndi mmuo ojoo na-eme kato ekweghi ekwe n'Ebe Odida Anyanwu Uwa. Onye Okike Chineke na-enyekwa ihe amà na-egosi idi adi ya, na-eme ihe ike site n'ih ndi sitere n'okike na-emeputa bu ndi na-edo onwe ha n'okpuru ya; ala oma jijiji, mgbawa ugwu mgbawa, ebili mmiri na-emebi emebi, orja na-eefe efe na-egbu egbu, ma ihe ndi a niile na-enweta ugbo a nkowa sayensi nke na-ekpuchi ma na-emebi mmalite nke Chineke. N'anya, nnukwu onye iro nke okwukwe, agbakwunyere nkowa sayensi nke na-eme ka uburu mmadu kwenye ma na-agba ya ume na nhoru ya nke na-eduga ya na mbibi ya.

Gini ka Chineke na-atu anya n'aka ndi o kere? O ga-esi n'ime ha horu ndi nabatara echiche **ya** banyere ndu, ya bu, ndi nabatara echiche ya. Okwukwe ga-abu uzo, ma o bughi ogwugwu. Ya mere, ekwuru na “ *okwukwe nke na-enweghi oru* ,” bu nke o na-aghaghi iburu, bu “ *ihe nwuru anwu* ” na Jems 2:17 . N'ih na o buru na e nwere ezi okwukwe, okwukwe ugha dikwa. Ihe ziri ezi na ihe ojoo na-eme ka ihe niile di iche, na Chineke enweghi nsogbu ichoputa nrubeisi iji mara odiche di na ya na nnupuisi. N'onodu o bula, o ka bu naani onyeikpe nke echiche ya ga-ekpebi odinihu ebighi ebi nke onye o bula n'ime ihe ndi o kere eke , ebe o bu na nzube nke nhoru ya puru iche na onyinye nke ndu ebighi ebi na-enweta nani site na Jizos Kraist. Itie n'ua bu ezi omume naani inye ohere nke nhoru nke ebighi ahoputara. Okwukwe abughi mkpuru nke nnukwu mbu na ichu-aja, kama nke onodu okike enwetara ma o bu na o bughi nke ihe e kere eke nwetara

site n'omumu. Ma mgbe o di, o ga-aburiri na Chineke na-azu ya, ma o bughị ya, o na-anwu na-apu n'anya.

Ezi okwukwe bu ihe di ukọ. N'ihị na n'uzo megidere akuku aghugho nke okpukpe Ndi Kraist, o zughị ezu itinye obe n'elu ili nke ihe e kere eke ka e meghe ya onu uzo ama nke eluigwe. M na-egosikwa nke a n'ihị na o di ka a na-eleghara anya, Jizos kwuru na Mat. *N'ihị na obosara ka onu uzo ama nke na-eduba na mbibi di obosara, dikwa obosara, ma e nwere otutu ndi na-esi ya abanye. Ma warara ka onu uzo ama nke na-eduba na ndu dikwa warara, ma ole na ole ka e nwere ndi na-achota ya.* "Ekwuputakwa ozizi a n'Akwukwo Nso n'ihē atụ nke nchupu ndi Juu laa Babilon, ebe o bu na Chineke huru na o bu naani Daniel na ndi enyi ya ato na ndi eze ise di ike ka o kwesiri ka a hoputa ya; na Ezikiel onye bi n'oge a. Mgbe ahụ, anyi na-agu na Ezik. 14:13-20, si: " *Nwa nke mmadu, o buru na ala emehie megide m site n'imejo omume, m wee setia aka m imegide ya, gbajie mkpara achicha ya, zite oké unwu n'elu ya, bipukwa mmadu na anu ohia na ya, ndi ikom ato a, Noa, Daniel na Job, nokwa n'ime ya, Jehova kwuru. O buru na M'geme ka anu-ohia gabiga n'ala ahu we mebie ya, we ghọ ozara nke o dighi onye o bula nāgabiga nime ya n'ihị anu-ohia, ma ndikom ato ndia no n'etiti ya, dika Mu onwem nādi ndu; O bu ihe si n'onu Jehova puta, Ha agaghi-azoputa umu-ndikom ma-obu umu-ndinyom, nani ha ka agazoputa; Ma-obu o buru na emewom mma-agma imegide ala nka, si, Ka mma-agma gabiga n'ala nka; O buru na m ga-ekpochapu mmadu na anu ohia na ya, ma ndi ikom ato a no n'etiti ya, m di ndu! O bu Jehova kwuru, si: " **Ha agaghị azoputa umu nwoke ma o bu umu nwaanyi, ma o bu naani ha ka a ga-azoputa.** Ma-obu o buru na ezitewom ajo oria nefe efe n'ala ahu, wukwasi ya onumam n'ajo oria nefe efe, ibipu nime ya madu na anumanu, na Noa na Daniel na Job, no kwa nime ya, Mu onwem nādi ndu! O bu ihe si n'onu Onye-nwe-ayi Jehova puta, **Ha agaghi-azoputa umu-ndikom ma-obu umu-ndinyom, kama ha gēji ezi omume-ha zoputa nkuru-obi-ha.** "N'ihị ya, anyi na-amuta na n'oge iju mmiri ahụ, o bu nani Noa ka a huru na e kwesiri izoputa ya n'etiti mmadu asato ahụ ugbo ahụ chebere.*

Jizos kwuru ozo na Mat.22:14: " *N'ihị na otutu ndi ka a kporo, ma ole na ole ka a hporo.* "A kowara ihe kpatara ya bu naani site n'ogo di elu nke ukpuru idi nso nke Chineke chorọ onye chorọ ibute uzo n'ime obi anyi ma o bu ihe o bula. Nsonaazu nke ihe a chorọ megidere echiche mmadu nke uwa nke na-etinye mmadu karia ihe niile. Jems onyeozidi doro anyi aka na nti megide mmegide a, naasi: " *Unu ndi na-akwa iko! O bu na unu amaghi na ibu enyi nke uwa bu iro Chineke? Ya mere, onye o bula nke chorọ ibu enyi nke uwa na-eme onwe ya onye iro nke Chineke.* » Jizos gwara anyi ozo na Mat.10:37: " *Onye huru n'anya nna ya ma o bu nne ya karia m ekwesighi m, na onye huru n'anya nwa ya nwoke ma o bu nwa ya nwanyi karia m ekwesighi m.* " Ya mere, o buru di ka mu onwe m, i na-akpo enyi gi oku izute ukpuru okpukpe a nke Jizos Kraist chorọ, ya ejula gi anya ma o buru na o kporo gi onye na-anu oku n'obi; Nke a bu ihe mere m, m wee ghota na m nwere naani Jizos di ka ezi enyi; enye, " *Ezi Owo* " eke Edi. 3:7. A ga-akpokwa gi onye na-eguzosi ike n'ezie ihe, n'ihị na i na-egosi onwe gi onye ziri ezi n'ebe Chineke no; Nke a ga-abu, n'otu akuku, ugwo mmadu ga-akwu iji

mee Onyenwe anyị Jizọs ụtọ, nke ruru eru maka igonari onwe anyị na nraranye anyị dum nke ọ chọrọ.

Okwukwe na-enye anyị ohere inata echiche nzuzo ya n'aka Chineke ruo mgbe anyị chọputara otú ọrụ ya dị ebube si dị ukwu. Na ịji ghotà atumatụ ya n'ozuzu ya, onye ahụ a hōrọ ga-eburu n'uche na ndụ eluigwe nke ndị mmụọ ozi nke bu ụtọ nweta ahumahu nke ụwa. N'ihia na n'ime ọha mmadụ a dị n'eluigwe, e mere nkewa nke ihe e kere eke na nhoputa ezi ndị mmụọ ozi na-ekwesi ntukwasị obi nye Chineke n'okwukwe n'ime Kraist ahụ a kpogidere n'obe ma ọ bu n'ojuju ọ juru dị ka a ga-eme n'ụwa. Nke a na-egosi na n'okwa eluigwe na ala, ikpogide Kraist na-enweghị mmehie bu **ụtọ Chineke** si maa ekwensu na ndị na-eso ụtọ ya ikpe nakwa na n'ụwa, okwukwe n'ebe Jizọs Kraist nọ na-anochi anya **ụtọ Chineke hōrọ** ịji mee ka a mara ihunanya ọ na-enwe n'ebe ndị ọ hōrọ bu ndị huru ya n'anya ma jiri ya kpọrọ ihe. **Ebumnobi** nke ngosiputa a nke igonari onwe ya kpam kpam bu ka o nwee ike ikpe onwu n'ụtọ iwu kwadoro ihe ndi nnupuisi nke eluigwe na ihe e kere eke di n'elu ala bu ndi na-enweghị echiche idi adi ya. Na n'etiti ihe ndi o kere eke n'ụwa, ọ na-ahoro ndi nabatara echiche ya, kwadoro omume ya na ikpe ya n'ihia na ha ruru eru ikoro ya mgbe ebighi ebi. N'ikpeazu, Ọ ga-edozi nsogbu ahụ nke nnwere onwe nke e nyere ihe niile o kere eke n'eluigwe na n'ụwa kere, n'ihia na ma ọ buru na nnwere onwe a, ihunanya nke ihe ndi Ọ hōrọ ga-abu ihe efu na obuna mee ka ọ ghara ikwe omume. N'ezie, na-enweghị nnwere onwe, ihe e kere eke abughị ihe ọzọ kari robot, nwere agwà akpaaka. Ma onu ahia nnwere onwe ga-abu, n'ikpeazu, mkpochapu nke ihe e kere eke na-enupu isi nke eluigwe na ụwa.

Nke a na-egosi na okwukwe adabereghị n'okwu di mfe: “ *Kwere na Onyenwe anyi Jizos, a ga-azoputakwa gi .*” Okwu Akwukwo Nso ndi a gbadoro ukwu n'ihe ngwaa a bu “ikwere” putara, ya bu, nrube isi nye iwu Chineke nke na-akowa ezi okwukwe. Maka Chineke, ihe mgbaru oso bu ichota ihe e kere eke narubere ya isi n'ihia ihunanya. Ọ chotara ufodu n'ime ndi mmu ozi eluigwe nakwa n'etiti umu mmadu o kere eke no n'ụwa, ọ hōrọ ufodu ma nogide na-ahoputa ufodu ruo ogwugwu nke oge amara.

Nri maka oge kwesiri ekwesi

Dị nnoo ka ahụ mmadụ si achọ ihe oriri iji mee ka ndụ ya dị ogologo, okwukwe nke a na-emepụta n'uche ya chọkwara nri ime mmụọ ya. Mmadụ ọ bụla nke nwere mmasị na ngosiputa ihunanya nke Chineke nyere n'ime Jizos Kraist na-enwe mmetuta nke ọchịchọ imere ya ihe n'aka nke ya. Ma olee otú anyị ga-esi mee ihe na-atọ Ya uto ma ọ buru na anyị amaghị ihe ọ na-atụ anya ya n'aka anyị? Ọ bụ azịza ajujụ a ga-abụ nri nke okwukwe anyị. N'ihina " *Enweghị okwukwe, ọ gaghị ekwe omume ime ihe dị Chineke ezi mma* " dika Hib 11:6 . Ma ọ ka dị mkpa ka e mee ka okwukwe a dị ndụ na ihe na-atọ ya uto site n'ikweko n'atụmanya ya. N'ihina Jehova, bụ Chineke nke usu Nile nke ndi-agma, bu onye nemezu ya na onye-ikpe-ya. Otutu ndi kwere ekwe bu Ndi Kraist na-agusi aguu ike ka ha na Chineke nke eluigwe na-enwe mmekorita ziri ezi, ma mmekorita a ka bu ihe na-agaghị ekwe omume n'ihina e mezibeghi okwukwe ha nke oma. Aziza nke nsogbu ahụ ka e nyere anyị na Matiu 24 na 25. Jizos lekwasiri anya n'ozizi ya n'ubochi ikpezụ anyị nke n'oge na-adighi anya tupu oge ngosiputa ya nke abuo, oge a n'ebube nke chi ya. Ọ kwara ya site n'imuba ihe oyiyi a n'ilu: ilu osisi fig, na Mat.24:32 ruo 34; ilu nke onye ori abali, na Mat.24:43 ruo 51; ilu nke umu agboghọ iri ahụ, na Mat.25:1 ruo 12; ilu nke talent, na Mat.25:13 ruo 30; ilu nke aturu na ewu, na Mat 25:31 ruo 46. N'ime ilu ndi a, aha " *nri* " putara ugboro abuo: n'ilu nke onye ohi abali na nke aturu na ewu n'ihina, n'agbanyeghi odidi, mgbe Jizos siri, " *Aguu guuru m, na unu nyere m ka m rie* ", ọ na-agwa anyi banyere nri ime mmuo, nke na-enweghi okwukwe. " *N'ihina ọ bughị nani achicha ka mmadụ ga-eji di ndu, kama ọ bu okwu ọ bula nke na-esi n'onu Chineke puta* . Mt 4:4 . Ihe oriri nke okwukwe bu iji chebe ya puo na " *onwu nke abuo* " nke Mkpu. 20, bu nke na-eme ka ọ ghara inwe ikike idi ndu ebighi ebi.

Dị ka akukụ nke ntughari uche a, tugharia anya gi na nlebara anya n'ilu a nke onye ohi abali:

V.42: " *Ya mere na-echenu nche, n'ihina unu amataghi ubochi Onyenwe unu ga-abia* ."

A kwaputara isiokwu nke nloghachi nke Jizos Kraist na "atụmanya" ya ga-akpalite mkpali ime mmuo na United States of North America, n'etiti 1831 na 1844. A na-akpo ya "Adventism", ndi otu nke a bu n'onwe ha hoputara site n'oge ha dikoro ndu site na okwu "Adventist"; okwu ewetere na Latin "adventus" nke putara: biakwa.

V.43: " *Ma maranu nke a, na ọ buru na onye nwe ulo maara n'oge nche abali ka onye ohi ga-abia, ọ gaara echere, ma ọ gaghị ekwe ka a waba n'ulo ya* ."

N'amaokwu a, " *onye nwe ulo* " bu onye na-eso uto Jizos nke na-eche ka Jizos biaghachi, " *onye ohi* " ahụ na-ekwukwa banyere Jizos n'onwe ya. Site na ntunyere a, Jizos na-egosi anyi uru imara ubochi ọ ga-aloghachi. N'ihina ya, ọ na-agba anyi ume ichoputa ya, anyi ige nti na ndumodu ya ga-eme ka anyi na ya ghara idi na mma.

V.44: " *Ya mere, dirinu njikere, n'ihina Nwa nke mmadụ na-abia n'oge awa unu na-atughị anya ya* ."

Edoziwo m ihe ngwaa di n'amaokwu a n'odinihu n'ihina na n'asusu Grik mbu, ngwaa ndi a di ugbo a. N'ezie, ọ bu Jizos gwara ndi na-eso uto ya, bu ndi na-aju ya ajuju n'okwu a, okwu ndi a. Onye-nwe ga-eji isi-okwu "Adventist" nke a, n'ikpe-azu oge, ihicha ndi Kraist site n'inwa ha n'okwukwe amuma; ruo na nke a,

ọ ga-aga nke ọma hazie ka oge na-aga, anọ na-atụ anya "Adventist"; mgbe ọ bụla a na-aguputa ndị ezi omume site n'ihè ọhụrụ nke Mmụọ Nsọ nyere, atọ mbụ gbasara akụkụ amụma amụma nke Daniel na Mkpughe.

V.45: “ *Ọnye kwa bu orù ahu kwesiri ntukwasi-obi, nke nwekwara uche, onye onye-nwe-ya mere onye-isi ulo-ya, inye ha nri-ha n'oge-ya?* »

Kpachara anya ka ị ghara imehie ihe n'ikpe gi, n'ihì na “ *nri* ” ahụ ekwuru n'amaokwu a dị n'anya gi. Ee, ọ bụ akwụkwọ a nke m nyere aha ahụ "Kwawara Daniel na Mkpughe" nke mejuputara nke a ime mmụọ " *nri* " dị mkpa iji zụọ okwukwe gi, n'ihì na ọ na-eweta site na Jizọs Kraịst, azịza niile nke ajujụ ndị i nwere ike legitimately iju, na n'ofè ndị a azịza, na-atughị anya mkpughe, dị ka ezi ụbọchị nke nloghachi nke Jizọs Kraịst nke na-eme ka anyị ruo n'oge nke anọ "00 nke ikpeazụ na nke anọ" anyị.

N'ibụ ndị nwere mmasị n'amaokwu a n'onwe m, a na m eweputa akwụkwọ a, mkpuru nke ikwesị ntukwasi obi m nye Chineke nke eziokwu na nke ezi uche m, n'ihì na m achoghị iju m anya na nloghachi nke Jizọs Kraịst. N'ebe a, Jizọs na-ekpughe atumatụ ya maka oge ikpeazụ. O nyewo maka oge a “ *nri* ” nke kwesiri ekwesị iji zụọ okwukwe nke ndị ọ hōrọ bụ ndị na-echere n'ikwesị ntukwasi obi n'ìlaghachi azụ ya. Na “ *nri* ” a bụ amụma.

V.46: “ *Ngọzi nādiri orù ahu, onye onye-nwe-ya gābia, **mbe o bula o gābia**, hu ka Ọ nēme otú a!* »

Ihe gbasara nloghachi ya dị ebube ka kwadoro ebe a, ọ bụ nke anọ nke atumanya "Adventist". Orù ahụ nke ihe metutara enweelarị ọñụ nke ukwuu imara echiche Chineke ekpughere, ya bụ, ikpe ya n'okwukwe nke mmadụ. Ma obi-oma nke a ga-agbatị ma na-eche ndị nile, na-anata ihè ikpeazụ nke a, ga-ekesakwa ya na ndị a hoputara gbasasiri n'ụwa nile, ruo mgbe nloghachi nke Jisus Kraịst n'uzọ dị irè.

V.47: *N'ezie asim unu, Ọ gēme ya onye-isi ihe nile o nwere.* »

Ngwongwo nke Onye-nwe ga-eche, ruo mgbe nloghachi ya, ụkpuru ime mmụọ. Orù ahu we buru Jisus onye nēdebe àkù nke Mọ-Ya; ihe-ndebe nke puru iche nke okwu-ọnu-Ya na ihè-Ya ekpughere. Mgbe ị guchara akwụkwọ a dum, ị ga-ahụ na anaghị m ekwubiga okwu ókè n'ìkpọ mkpughe amụma ya nke Akwụkwọ Nsọ “akụ.” Kedu aha ọzọ m nwere ike inye mkpughe nke na-echebe puo na “ *onwụ nke abụọ* ” ma meghee ụzọ na-eduba ná ndụ ebighị ebi? N'ihì na ọ na-agbasa ma na-eme ka ọ ghara ikwe omume inwe obi abụọ na-egbu okwukwe na nzoputa.

V.48: “ *Ma ọ buru na ọ bu ajọ orù, we si nime onwe-ya, Onye-nwem nēbilata ọbibia-ya ;*

Ndụ nke Chineke kere bụ nke ụdị ọnuọgụ abụọ. Ihe niile nwere ihe dị iche. Chineke wee gosi umụ mmadụ ụzọ abụọ, ụzọ abụọ isi mee nhorọ ya: *ndụ na ezi ihe, onwụ na ihe ọjọ; ọka wit na igbogbo ọka; aturu na ewu , ihè na ọchichiri* . N'amaokwu a, Mụọ Nsọ na-elekwasị anya ajọ ohu ahụ, ma otu o sina dị, ohu, nke na-akowaputa okwukwe ụgha nke Chineke na-azughị na nke ka nke, okwukwe Ndị Kraịst ụgha nke na-ejedebe na-erute na gbasara okwukwe Adventist n'onwe ya, n'oge ikpeazụ anyị. Ọ dighizi enweta ihè site na Jizọs Kraịst n'ihì na ọ juru ihe ahụ e gosiri ya n'etiti 1982 na 1991 na nke mara okwa ya na-abia maka 1994, a Adventism n'ebe ahụ, na-amị mkpuru nke ajọ omume nke ruputara na radieshon

nke ozi Chineke na November 1991. Ka anyị mara na Jizọs na-ekpughe zoro ezo echiche nke obi: " *onye na-ekwu n'ime onwe ya* ". N'ihị na ọdịdị nke omume okpukpere chi dị aghugho nke ukwu; Usoro okpukperechi na-anochi ezi okwukwe dị ndụ juputara n'ihu oku n'obi maka eziokwu ahụ.

V.49: "... ọ buru na ọ malite iti ndi enyi ya ihe, ọburu na ya na ndi anuruma na-eri ihe ma na-anu ihe onunu .

Ihe oyiyi ahụ dị ntakiri na-atụ anya n'oge a, ma radieshon na-egosiputa n'uzo doro anya, n'oge udo, mmegide na ogo nke na-egosiputa na tupu ezi mkpagbu nke ga-abia; ọ bụ naanị oge. Kemgbe 1995, Adventism institutional na-eso ndi anuruma na-eri ihe ma na-anu ihe onunu ruo n'okè nke na ya na ndi Protestant na ndi Katolik na-emekorita ihe site n'itinye n'ime njiko ecumenical. N'ihị na ná Mkpu. 17:2, e lekwasiri anya n'okwukwe Katolik a na-akpo " *Babilon Ukwu ahụ* ," na okpukpe Protestant a na-akpo " *uwa* ," ka mmuo nsọ na-ekwu, " *Ndi eze nke uwa na ya na -akwa iko, ndi bi n'uwa na-anukwa mmanya nke ikwa iko ya . nubigara mmanya okè .* "

V.50: " ...Onye-nwe ohu ahụ ga-abia n'ubochi ọ na-atughị anya ya na n'oge awa ọ na-amaghi. "

Nsonaazu nke iju ihè gbasara atumanya Adventist nke ato, na ubochi 1994, n'ikpeazu putara n'udi amaghi oge nke ezi nloghachi nke Jizos Kraist, ya bụ, atumanya Adventist nke anọ nke atumatu Chineke. Nke a na-amaghi ihe bụ n'ihị na mgbawa nke mmekorita na Jizos Kraist, n'ihị ya, anyi nwere ike deputa ndi nasonu: Adventists etinye na nke a di mwute onodu adikwaghi n'anya Chineke, ya bụ, na ikpe ya, "Adventists".

V.51: " ...O gēhupia ya, nye kwa ya okè n'etiti **ndi-iru-abua** : n'ebe ahu ikwa-akwa na ita-izi eze gadi. »

Ihe oyiyi ahụ na-egosi iwe Chineke ga-eweso ndi ohu ugha ahụ raara ya nye. Achoputara m n'amaokwu a okwu ahụ bụ " **ndi ihu abuo** " bụ nke mmuo nsọ ji kpoputa Ndi Kraist ugha na Dan 11:34, ma ọ di mkpa ka a gukwuo ya iji ghota ihe ndi gbara gburugburu n'oge amuma ahụ edoro anya, bụ nke gunyere amaokwu 33 na 35: " *Ndi kasị mara ihe n'etiti ha ga-ezi igwè mmadu ihe. E nwere ndi ga-adaba n'ihu mma agha na n'ire oku na n'agha na ikwakoro ihe n'agha ruo oge ufodu. N'oge ha dara, a ga-enyere ha aka nke nta, na otutu ga-esonyere ha n'ihu abuo . Ufodu n'ime ndi amamihe ga-ada, ka e wee nuchaa, mee ka ha di ocha, meekwa ka ha di ocha, ruo n'oge ikpeazu , n'ihị na ọ gaghi abia ruo mgbe a kara aka; » " *Ajo ohu* " bụ ya mere onye na-arara atumanya nke Chineke, Nna-ukwu ya, na ọ na-esonyere, " *ruo ogwugwu oge* ", ogige nke " **ndi ihu abuo** ". Ọ na-ekerita, site n'oge ahụ gaa n'ihu, na ha, onuma nke Chineke na-eti ha ruo mgbe ikpeazu ikpe, bụ ebe ha na-ala n'iyi, eripaghị na " *odo oku* " nke na-enye n'ezie " *onwu nke abuo* ", di ka Mkpu 20:15: " *Onye ọ bula a na-ahughị e dere n'akwukwo nke ndu, a tubara n'ime odo oku .* "*

Akụkọ ekpughere nke ezi okwukwe

Ezi Okwukwe

Enwere ọtụtụ ihe ị ga-ekwu n'okwu gbasara ezi okwukwe, mana akwadogoro m akụkụ a nke yiri ka ọ bụ ihe kacha mkpa. Onye ọ bụla nke chọrọ ka ya na Chineke na-enwe mmekọrịta ga-amariji na echiche Ya banyere ndụ n'ụwa na n'eluigwe bụ ihe megidere nnọọ usoro anyị dị n'elu ụwa nke e wukwasiri n'echiche mpako na ajoy echiche sitere n'ike mmụọ nsọ nke ekwensu; onye-iro-ya, na nke ezi ndi aroputara aroputa. Jizos nyere anyi uzọ isi mata ezi

okwukwe: “ *Unu ga-esikwa na mkpuru ha mara ha .* ” *Ọ bu n'ogwu ka madu nāchikọta nkpuru-vine, ma-ọbu fig n'uke?* (Mt 7:16) . Na ndabere nke okwu a, jide n'aka na ndi nile na-azoro aha ya na ndi na-adighi egosiputa idi nwayo ya, inye aka, igwo onwe ya, mmuo nke ichu aja, ihunanya nke eziokwu na inu oku n'obi maka nrube isi n'iwu nke Chineke, o dibeghi mgbe o ga-abukwa ndi ohu ya; Nke a bu ihe 1 Kor. nke a choro site n'ikpe ziri ezi nke Chineke: amaokwu 6: “ *o dighi anuri onu n'ikpe na-ezighi ezi, kama o na-anuri onu n'ezikwu.* ” .

Olee otu anyi ga-esi kwere na Chineke na-ekpe ndi a na-akpagbu na ndi na-akpagbu ikpe n'otu uzọ ahụ? Gini bu myirita di n'etiti Jisos Kraist, onye a kpogidere n'obe n'afọ ofufo, na njuta ndi popu Rom ma o bu John Calvin, bu onye doro ndi ikom na ndi inyom taa ahuhu ruo mgbe ha nwuru? Iji ghara ihu odiche ahụ, mmadu ga-eleghara okwu sitere n'ike mmuo nsọ nke ihe odide Akwukwo Nso anya. Nke a bu ihe mere tupu a gbasaa Akwukwo Nso n'üwa niile, ma ebe o bu na o di ebe niile n'üwa; Olee ihe ngopu ndi nwere ike igosi na mmadu mejoro ikpe ziri ezi? Enweghi nke o bu. Ya mere, iwe Chineke nke na-abia ga-adi nnoo ukwu na nke a na-apughi ichikwa.

Afo ato na okara Jisos ji jee ozi ya n'üwa kpugheere anyi n'Ozioma ndi ahụ, ka anyi wee mara ukpuru nke ezi okwukwe n'echiche Chineke; naani otu ihe di mkpa. Ndu ya ka enyeworo ayi dika ihe nlere anya; ihe nlereanya nke anyi na-aghaghi inomi ka o wee mata anyi di ka ndi na-eso uzọ ya. Nkuchi a na-egosi na anyi na-ekerita echiche ya nke ndu ebighi ebi nke o turu aro. Achupuru icho odimma onwe onye nani n'ebe ahụ, yana mpako na-emebi emebi. Enweghi ohere maka obi ojoo na ajo omume na ndu ebighi ebi nke a na-enye naani ndi a hoputara bu ndi Jisos Kraist n'onwe ya ghotara. Agwa ya bu mgbanwe n'udo, n'ih na ya, bu Nna-ukwu na Onyenwe anyi, mere onwe ya ohu nke mmadu nile, weda onwe ya ala ruo n'oke nke isa ukwu ndi na-eso uzọ ya, iji mee ka o puta ihè n'ikatọ ukpuru mpako nke ndi ndu okpukpe ndi Juu nke oge ya gosiputara; Ihe ndi a ka ji mara ndi okpukpe ndi Juu na nke Ndi Kraist taa. N'ime mmegide zuru oke, ukpuru e kpughere na Jisos Kraist bu ukpuru nke ndu ebighi ebi.

Site n'igosi ndi ohu ya uzọ ha ga-esi amata ndi iro ha, bu ndi ohu ugha nke Chineke, Jisos Kraist mere ihe iji zoputa mkpuru obi ha. Na nkwa ya ibu, ruo ogwugwu nke üwa, " *n'etiti* " ndi o horo, ka e debere na o na-agunye ihè na ichebe ha n'oge nile nke ndu ha n'üwa. Nkwaputa zuru oke nke ezi okwukwe bu na Chineke na-anonyere ndi O hoputara. O dighi mgbe a napuru ha ihè Ya na Mmuo Nso Ya. Ma o buru na Chineke ewezuga onwe ya, o bu n'ih na onye a horo abughizi otu; Onodu ime mmuo ya gbanwere n'ikpe ezi omume nke Chineke. N'ih na ikpe ya dabara n'omume mmadu. N'okwa onye o bu, mgbanwe ga-ekwe omume n'akuku abuo ahü; site n'ezi ihe gaa n'ihè ojoo ma o bu site n'ihè ojoo gaa n'ez ihe. Ma o bughu otu ahü ka o di n'otu okpukpe di iche iche na otu okpukpe, bu ndi na-agbanwe nani site n'ez ihe gaa n'ihè ojoo, mgbe ha na-ekweoghü na mgbanwe ndi Chineke hiwere. N'ozizi Jisos, o gwara anyi , si : “ *Osi oma apughi imi ajo mkpuru, di nnoo ka osi ojoo na-apughi imi ezi mkpuru* (Mat.7:18). O si otu a mee ka anyi ghota na, n'ih mkpuru ya jogburu onwe ya, okpukpe Katolik bu " *osisi ojoo* " nakwa na o ga-esi n'ozizi ugha ya nogide na-adi otu ahü, obuna mgbe a napuru ya nkwardo ochichi eze, o na-akwusi ikpagbu ndi mmadu. Otü ahukwa ka o di n'okpukpe Anglikan nke Henry nke

Asatọ kere iji kwado ikwa iko na mpụ ya; Olee uru Chineke ga-abara umụ ya, bụ ndị eze nọchiri anya ya? Nke a bukwa ihe mere okpukpe Protestant nke Calvin, ebe ọ bụ na a na-atụ egwu onye malitere ya, bụ John Calvin, n'ihia aha ọma ya maka àgwà ọjọọ na ọtụtụ ogbugbu ndị o mere ka o kwe mee n'obodo ya bụ Geneva, n'uzọ yiri nnoo omume ndị Katolik n'oge ya, ruo n'ókè nke kariri ha. Okpukpe Protestant a eyighi ka ọ ga-atọ Onyenwe anyi Jizos Kraist uto, ọ dighikwa mgbe a ga-ewere ya di ka ihe nlereanya nke ezi okwukwe. Nke a bu eziokwu na na nkpu ghe Ya nye Daniel, Chineke leghaara Ndozighari Protestant anya, na-elekwasị anya naanị ọchichi popu nke afọ 1260, na oge e guzobere ozi nke Adventism ubochi asaa, ndi na-ebu eziokwu nke Chineke kpughere, site na 1844, ruo ogwugwu nke uwa, nke na-abia, na 2030.

Ugha okpukperechi nke ekwensu nke akuko ihe mere eme nwere akuko ndi yiri ihe nlereanya Chineke kwadoro, ma ha adabaghi na ya. A na-azu ezi okwukwe mgbe nile site na Muo nke Kraist, okwukwe ugha abughi. Ezi okwukwe nwere ike ikowa ihe omimi nke amuma Akwukwo Nso, okwukwe ugha enweghi ike. Enwere otutu nkowa nke amuma ndi na-ekesa n'ua, nke o bu la nwere mmasi kari nke ikpeazu. N'adighi ka ha, a na-enweta nkowa m naanị site na nhota ndi sitere na Akwukwo Nso; Ya mere ozi ahụ ziri ezi, kwusie ike, kweko n'echiche na n'uzo kwekoro n'echiche nke Chineke nke o na-adighi apu apu; Onye puru ime ihe nile nahu kwa ya.

The ndetu nk Wadebe maka akwukwo Daniel

Aha ahụ Daniel putara Chineke bu Onyeikpe m. Omuma nke ikpe Chineke bu ntala bu isi nke okwukwe, n'ihia na o na-eduba ihe e kere eke n'irube isi nye uche ya ekpughere na nghota, naanị ihe o ga-eme ka o gozie ya mgbe niile. Chineke na-achọ ihunanya n'aka ndi o kere eke bu ndi na-eme ka o di adi ma gosiputa ya site n'okwukwe ha na-erube isi. Ya mere a na-ekpughe ikpe Chineke site n'amuma ya ndi na-eji akara dika n'ilu Jizos Kraist. Ebu uzo kpughe ikpe Chineke n'akwukwo Daniel ma o bu naanị na-atọ ntala maka ikpe Ya n'akuko okpukpe Ndi Kraist nke a ga-ekpughe nke oma n'akwukwo Mkpughe.

Na Daniel, Chineke na-ekpughe ntakiri ihe, ma ntakiri ntakiri a di oke mkpa, n'ihia na o bu ntala nke Mkpughe amuma n'ozuzu ya. Ndi na-ahu maka ihe

owuwu ụlọ maara otú mkpebi siri ike na ikpebi nkwaadebe nke ebe a na-ewu ihe. N'amụma, nke a bụ ọrụ e nyere mkpughe ndị Daniel onye amụma natara. N'ezie, mgbe a ghotara ihe ha pụtara nke ọma, Chineke na-emezu ebumnobi abụọ ahụ **nke igosi idi adi ya** na inye ndị ọ hoooro **mkpisi ugodi nke ighota** ozi nke mmụọ nsọ na-ezi. N'ime "obere ihe" a, anyị na-ahụ otu ihe ahụ: ọkwa ọkwa nke ọchịchị anọ na-achị eluigwe na ala kemgbe oge Daniel (Dan. 2, 7 na 8); oge nke ozi elu ala nke Jizos Kraịst (Dan. 9); mkpasa nke ndapụ n'ezie ofufe nke Ndị Kraịst na 321 (Dan. 8), ọchịchị ndị popu nke afọ 1260 n'etiti 538 na 1798 (Dan. 7 na 8); na njikọ aka nke "Adventist" (Dan. 8 na 12) site na 1843 (ruo mgbe 2030). M na-agbakwunyere na nke a, Dan.

N'uzọ aghugho, Onyenwe anyị Jizos Kraịst kwuru aha Daniel iji cheta mkpa ọ dị maka ọgbugba ndụ ọhụrụ ahụ. Ya mere , *mbe unu huru ihe -áru nke itofooro n'efu, nke Daniel, bu onye-amuma, kwuru , ka o nēguzo n'ebe nsọ, onye nāgu, ya ghotā.* (Mat.24:15)

Ọburụ na Jizos gbaara Daniel ama, ọ bụ n'ihu na Daniel natara n'aka ya nkuzi gbasara ọbịbịa mbụ ya na nloghachi ebube ya kariya ndị ọzọ buru ya ụzọ. Ka e wee ghotā okwu m nke ọma, ọ dị mkpa imara na Kraịst ahụ nke siri n'eluigwe bịa n'ihu Daniel onwe ya n'aha " ***Maikel*** ", na Dan.10:13-21, 12:3 na aha a bụ Jizos Kraịst welitere na Mkpu 12:7. A maara aha a " ***Micaël*** " nke ọma n'ụdị Latin Katolik Michel, aha e nyere Mont Saint-Michel a ma ama na Breton France. Akwukwo Daniel na-agbakwunyere nkowa ọnuogugụ nke na-eme ka anyị mara afọ nke ọbịbịa mbụ ya. Ọ ga-amasị m ikowa na aha ahụ " ***Maikel*** " pụtara: Ọnye dị ka Chineke; na aha ahụ bụ " ***Jizos*** " sughariri ibụ: Jehova na-azoputa. Aha abụọ ahụ metụtara nnukwu Onye Okike, nke mbụ nwere utu aha selestial, nke abụọ nwere utu aha ụwa.

A na-egosi anyị mkpughe nke ọdinihu dị ka egwuregwu ihe owuwu otutu akuko. N'oge mmalite nke sinima, iji meputa mmetuta enyemaka na cartoons , ndi na-ese ihe nkiri na-eji efere iko nke udi di iche iche a na-ese, mgbe a na-ekpuchi ya, nyere ihe oyiya na okwa di iche iche. Otú ahụ ka ọ dị n'amụma Chineke cheputara.

Ihe niile malitere na Daniel

AKWUKWỌ DANIEL

Unu ndị na-agụ ọrụ a, mara na Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile dị ndụ, ọ bụ ezie na ọ na-ezobe onwe ya. Edere akaebe a nke “ *Daniel onye amụma* ” *iji mee ka ị kwenye na nke a*. Ọ nwere akara nke ihe àmà nke ọgbụgba ndụ ochie na nke ọhụrụ ahụ n’ihi na Jizọs kwuru banyere ya n’okwu ndị e gwara ndị na-eso ụzọ ya. Ahụmahụ ya na-ekpughe omume nke ezi Chineke a na-ekpe ikpe ziri ezi. Na akwukwọ a na-enye ohere ka anyị na-achọputa ikpe na Chineke na-agafe na okpukpe akukọ ihe mere eme nke monotheism ya, ndị Juu na mbụ njikọ, mgbe ahụ Christian, na ya ọhụrụ njikọ, wuru n’elu ọbara nke Jizọs Kraịst wufuru, na April 3, 30 nke oge ya. Ọnye pụrụ ikpughe ikpe Chineke nke ọma karịa “ *Daniel* ”? Aha ya pụtara “Chineke bụ onyeikpe m.” Ahụmahụ ndị a dị ndụ abughị akukọ ifo, kama ọ bụ ọgbụgba-ama nke ngozi dị nsọ nke ihe nlereanya nke ikwesị ntụkwasị obi ya. Chineke na-egosi ya dị ka otu n’ime mmadụ atọ ọ ga-azọputa

n'ihe ndabara na Ezik 14:14–20. Ụdị atọ a nke ndị a hōrọ bụ “ *Noa, Daniel na Job* .” Ozi Chineke na-agwa anyị n'uzọ doro anya na ọbuna n'ime Jizọs Kraịst, ọ buru na anyị emeghi ka ihe nlereanya ndi a, ọnu ụzọ nke nzọputa ga-anogide na-emechi anyi. Ozi a na-akwado ụzọ ahụ di warara, ụzọ di warara ma ọ bụ ọnu ụzọ di warara nke ndi a hōputara ga-esi na ya gafere banye n'eluigwe, dika nkuzi nke Jisus Kraịst siri di. E gosiri anyi akukọ banyere *Daniel* na ndi enyi ya atọ di ka ihe atụ nke ikwesị ntukwasị obi nke Chineke na-azọputa n'oge nsogbu.

Ma, e nwekwara n'akukọ a nke ndu Daniel ntoghata nke ndi eze atọ di ike nke Chineke naputara n'aka ekwensu bu ndi ha na-efe ofufe n'amaghi ama. Chineke mere ndi eze ukwu ndi a ka ha buru ndi ọnu na-ekwuchitere ya kacha ike n'akukọ ihe mere eme nke mmadu, ndi mbu, kamakwa ndi ikpeazu, n'ihia na ndi ikom nlereanya a ga-apu n'anya na okpukpe, ukpuru, omume, ga-adaba mgbe niile. Maka Chineke, ichupu mkpuru obi bu mgba siri ike na ikpe nke Eze *Nebukadneza* bu ihe nlere anya nke ukwu nke udi. O na-akwado ilu Jizọs Kraịst, bu “ *Ezi Onye Ozuzu Aturu* ” nke hapuru igwe aturu ya icho aturu ahụ furu efu.

Daniel 1

Dan 1:1 *N'arọ nke-atọ nke ọbubu-eze nke Jehoiakim, bu eze Juda, Nebukadneza, bu eze Babilon, biaruru Jerusalem, nochigide ya n'agha.*

1a- *N'arọ nke-atọ nke ọbubu-eze nke Jehoiakim, bu eze Juda*
 Ọchichi Jehoyakim afo iri na otu site na – 608 ruo – 597. ^{Afo nke ato} na – 605.

1b- *Nebukadneza*

Nke a bu nsughari Babilon nke aha Eze Nebukadneza, nke putara, "Nabu na-echebe m okpara." Nabu bu chi Mesopotemia nke ihe omuma na ide ihe. Anyi aghotalari na Chineke chorọ ihu ka e weghachiri ya ike a n'elu ihe omuma na ide ihe.

DANIEL 1:2 *Jehova we nye Jehoiakim, bu eze Juda, na ufodu nime ihe ulo Chineke n'aka-ya. Nebukadneza we were ihe ahu je n'ala Shaina, rue ulo chi-ya, tiye ha n'ulo aku nke chi-ya.*

2 *Jehova we nye Jehoiakim, bu eze Juda, n'aka-ya*

Nhapu Chineke gbahapuru eze ndi Juu bu ihe ziri ezi. 2 Ihe Emere 36:5: *Oru arọ na ise ka Jehoiakim hara mbe o malitere ibu eze, o we buru eze arọ iri na otu nime Jerusalem. O me ihe joro njo n'anya Jehova, bu Chineke-ya ;*

2b- *Nebukadneza we were ihe ahu je n'ala Shaina, rue ulo chi-ya, tiye ha n'ulo-àkù nke chi-ya.*

Eze a bụ onye na-ekpere arụsị, ọ maghị ezi Chineke nke Izrel na-ejere ozi ma ọ na-elezi anya na-asọpuru chi ya: Bel. Mgbe a toghatasiri ya n'odinihu, ọ ga-eji otu ikwesị ntụkwasị obi jeere ezi Chineke Daniel ozi.

DANIEL 1:3 *Eze we nye Ashpenaz, bú onye-isi ndi-onozu-ya, ka o me ka ufodu n'etiti umu Israel bia, bú ufodu nime nkpuru ala-eze, na ndi sitere n'aburu-ya.*

DANIEL 1:4 *umu-okorobia zuru okè, ndi nātò utò nke-uku, na ndi mara ihe, na ndi-nghota, na ndi-nghota, ndi nēje ozi n'ulo eze, ndi anēzị akwukwọ na asusu ndi Kaldea.*

4a- Eze Nebukadneza putara na ọ nwere enyi na oḡuḡu isi, ọ na-achọ naani inyere umuaka ndi Juu aka ibanye n'ime obodo ya na ukpuru ya.

DANIEL 1:5 *Eze we nye ha òkè ubochi-ya site n'ihe-oriri nke table-ya, na nke manya-vine ọ nānu: ka o we me ka ha tolite arọ atọ, na n'ogwugwu arọ ahu ka ha gēfē eze.*

5a- Obi oma eze putara ihè. Ọ na-eso ndi na-eto eto kerita ihe ọ na-enye onwe ya, site na chi ya ruo na nri ya.

DANIEL 1:6 *N'etiti ha, bú Daniel, na Hananaia, na Mishael, na Azaraia, diri umu Juda.*

6a- N'ime ndi Juu niile na-eto eto a doro n'agha laa Babilon, ọ bụ naani mmadu anọ n'ime ha ga-eguzosi ike n'ihe nlereanya. Ihe ndi na-esote bụ Chineke haziri iji gosi odiche di na mkpuru nke ndi na-ejere Ya ozi na ndi Ọ na-agozi na ndi na-adighi efe Ya na ndi ọ na-eleghara anya.

DANIEL 1:7 *Onye-isi ndi-onozu we kpọ aha-ha: Daniel aha-ya Belteshaza, kpọ-kwa-ra Hananaia aha Shedrak, kpọ-kwa-ra Mishael aha Mishak, kpọ-kwa-ra Azaraia aha Abednego.*

7a- Oḡuḡu isi bụ ndi Juu na-eto eto ndi kwetara iza aha ndi oḡo mmuọ nke onye mmeri nyere iwu na-ekerita oḡuḡu isi. Ikpọ aha bụ ihe àmà nke idi elu na ukpuru nke ezi Chineke na-akuzi. Jenesis 2:19: *Ma Jehova, bú Chineke, site n'ala, Onye kpuworo anu-ohia nile ọ bula, na anu-ufe nile ọ bula nke elu-igwe, we me ka ha biakute Adam ka ọ hu ihe Ọ gākpọ ha: ma ihe ọ bula Adam kpọrọ ihe ọ bula di ndu, nke ahu bu aha-ya.*

7b- Daniel “Chineke bụ onyeikpe m” ka a kpoghariri aha Belteshatsar: “Bel ga-echebe”. Bel na-akpọ ekwensu onye ndi oḡo mmuọ a jere ozi ma kwanyere ugwu n'amaghi ama, ndi mmuọ mmuọ tara ahuhu.

Hananaya “Amara ma ọ bụ Onyinye nke YaHWéH” ghorọ “Shadrach” sitere n'ike mmuọ nsọ Aku. Aku bụ chi onwa na Babilon.

Mishael “Onye bụ ezi omume nke Chineke” ghorọ Mishak “onye bụ nke Aku”.

Azaraia “Enyemaka ma ọ bụ Enyemaka bụ YaHWéH” ghorọ “Abed-Négo” “Ohu nke Nego” , ma n'ebe ahụ ugbua, chi anyanwu nke ndi Kaldia.

Dan 1:8 *Daniel we kpebi na ọ gaghi-ewere ihe-oriri eze ma-ọbu manya-vine nke eze nānu meru onwe-ya; o we riọ onye-isi onozu ka ọ ghara imeru onwe-ya.*

8a- Ọ bughị nsogbu **iza** aha ndi oḡo mmuọ mgbe e meriri mmadu, ma imeru onwe ya ruo n'ókè iweta Chineke nkocha kariri ajuju. Iguzosi ike n'ihe nke umu okorobia ahụ na-eduga ha n'ighara inu mmanya na anu eze n'ihhi na a na-ewerekari

ihe ndị a nye chi ndị ọgọ mmụọ a na-asọpuru na Babilon. Ntorobia ha enweghi ntozu oke na ha akaghachi echiche dika Pol, onye akaebe kwesiri ntukwasị obi nke Kraist onye na-ewere chi ụgha di ka ihe efu (Rom 14; 1 Kor. 8). Ma n'ih i ịtu egwu ịtu ndi na-adighi ike n'okwukwe akpata oyi, o na-eme ka ha. O buru na o mee ihe n'uzo megidere ihe, o dighi eme mmehie, n'ih na echiche ya ziri ezi. Chineke na-akatọ mmeru ahụ e ji amamihe na akọ na uche zuru ezu mee omume; n' ihe atụ a, n' amamihe ahoputara isopuru chi ndi ọgọ mmuọ.

DANIEL 1:9 *Chineke we nye Daniel amara na amara n'iru onye-isi ndi-onoz.*

9a- Okwukwe nke ndi na-eto eto ka e gosiputara site n'egwu ha imejọ Chineke; O nwere ike igoz ha.

DANIEL 1:10 *Onye-isi ndi-onoz we si Daniel, Mu onwem natu egwu onye-nwem, bu eze, onye doro gi ihe i geri na inu: n'ih na n'ih gini ka o gahu iru-gi n'aru-gi kari nke umu-okorobia-gi? I ga-ekpughepu isi m n'ihu eze.*

DANIEL 1:11 *Daniel we si onye-nlekota-ya, nke onye-isi onoz tiyere Daniel na Hananaia na Mishael na Azaraia, si,*

Dan 1:12 *Lekwa ndi-oru-gi ubochi iri, ka ayi rie kwa ahilia, nu kwa miri.*

Dan 1:13 *I gele kwa iru-ayi anya, le kwa iru umu-okorobia ndi neri ihe-oriri eze, me kwa ndi-oru-gi dika ihe i nahu si di.*

Dan 1:14 *O we nye ha ihe ha rioro, we nwa ha ubochi iri.*

DANIEL 1:15 *Ma mbe ub ochi iri gwusiri, ha di nma na ima-nma kari umu-okorobia nile ndi neri ihe-oriri eze.*

15a- A puru iji ihe atụ tonyere “ ubochi iri ” nke ahumahụ Daniel na ndi enyi ya ato, na “ ubochi iri ” nke afọ amuma nke mkpagbu nke ozi nke oge “ Smyrna ” nke Mkpu 2:10. N'ezie, n'ahumahụ abụọ ahụ, Chineke na-ekpughe mkpuru zoro ezo nke ndi na-azoro na ha bu ndi na-eso uzo ya.

Dan 1:16 *Onye-nlekota ahu we chiri ihe-oriri-ha na manya-vine-ha, nye ha akuko;*

16a- Ahumahụ a na-egosi otu Chineke puru isi mee ihe n'uche umu mmadu ka ha na-emere ndi ohu ya amara di ka uche ya di nsọ si di. N'ih na ihe ize ndu nke onye na-elekota ulo eze ji di ukwuu, Chineke mere ka o mee ihe ka o wee nabata aro Daniel turu. Ahumahụ okwukwe bu ihe iga nke oma.

DANIEL 1:17 *Chineke we nye umu-okorobia anọ ndia omuma-ihe na nghota n'akwukwo-oz nile na amam-ihe. Daniel we gosi ohu ahu na nro nile.*

17Chineke we nye umu-okorobia anọ ndia omuma, na nghota n'akwukwo-oz nile, na amam-ihe

Ihe niile bu onyinye si n'aka Jehova. Ndi na-amaghi Ya, amaghi otu o na-adabere na ya ma ha nwere ogugu isi na ndi maara ihe ma o bu ndi na-amaghi na ndi nzuzu.

17 b- *Daniel we gosi ohu ahu nile na nro nile.*

Onye mbu gosiputara ikwesị ntukwasị obi ya, Chineke na-asopuru Daniel bu onye nyere ya onyinye ibu amuma. Nke a bu ama o gbara n'oge ya, nye Josef kwesiri ntukwasị obi, onye Ijpt doro n'agha. N'ime onyinye ndi Chineke nyere, Solomon hoputakwara amamihe; na maka nhoro a, Chineke nyere ya ihe nile oro, ebube na aku. N'aka nke ya, Daniel ga-enweta elu a nke Chineke ya kwesiri ntukwasị obi wulitere.

DANIEL 1:18 Na m̀be ahu eze nyere iwu ka ewebata ha, onye-isi ndi-onozi mere ka ha bia n'iru Nebukadneza.

Dan 1:19 Eze we kpayerere ha uka; ma n'etiti umu-okorobia ndia nile, ahughi onye o bula dika Daniel, Hananaia, Mishael, na Azaraia. Ya mere a nabatara ha n'ozu eze.

DANIEL 1:20 Ma n'okwu nile nke amam-ihe na nghota, nke eze naju ha ase, o huru na ha ka ndi-ode-akwukwo di nsọ nile na ndi-dibia nile ndi nọ n'ala-eze-ya nile nma ubo iri.

20a- Chineke si otu a gosi “ ihe di iche n'etiti ndi na-ejere ya ozi na ndi na-adighi ejere ya ozi ,” nke e dere na Mal.3:18. Aha Daniel na ndi enyi ya ga-abanye n'igba-ama nke Akwukwo Nso, n'ihu na ngosiputa nke ikwesi ntukwasi obi ha ga-abu ihe nlereanya iji gbaa ndi a hoputara ume ruo ogwugwu nke uwa.

DANIEL 1:21 Otu a ka Daniel di rue arọ mbu nke Sairọs, bu eze.

Daniel 2

DANIEL 2:1 N'arọ nke-abua nke obubu-eze Nebukadneza, Nebukadneza roro nro. O tughariri n'uche, o pughikwa ihi ura.

1a- Ya mere, na – 604. Chineke na-egosiputa onwe ya na uche nke eze.

DANIEL 2:2 Eze we ziga kpo ndi-ode-akwukwo di nsọ na ndi-dibia na ndi-dibia na ndi Kaldea, ka ha gosi ya nro-ya nile. Ha we bia guzo onwe-ha n'iru eze.

2a- Eze na-ekpere arusi wee chigharikwuru ndi o nwere, rue mgbe ahu, tukwasiri obi, onye o bula bu okachamara na ngalaba ya.

Dan 2:3 Eze we si ha, Arọwom nro; Uche m na-ama jijiji, o ga-amasi m ima nro a.

3a- Eze wee si: Achoro m ima nro a ; o naghikwu ihe o putara.

Dan 2:4 Ndi Kaldea zara eze n'Aramaic, si, Eze, di ndu rue mbe ebighi -ebi. Gwa ndi-oru-gi, na ayi genye gi akuko-isi-ya.

DANIEL 2:5 Eze we kwue, si ndi Kaldea, Ihe apuwo n'arum; O buru na unu emeghi ka m'mara nro ahu na akuko-ya, agētipia unu, gho kwa ulo-unu ka ha gho ihe-ikpo-ihe.

5a- Mgbaghara nke eze na oke ihe o na-eme bu ihe puru iche na mmuo nsọ sitere n'aka Chineke bu onye na-eke ebe ahu uzọ iji mebie mmuo nsọ arusi na ikpughe ebube ya site n'aka ndi ohu ya kwesiri ntukwasi obi.

Dan 2:6 Ma o buru na unu ako-kwa-ram nro ahu na akuko-isi-ya, unu ganata n'akam onyinye-inata-iru-oma na ugwo-olu na nsopuru uku. Ya mere, gwam nro a na nkowa-ya.

6a- Onyinye ndị a , *onyinye na nnukwu nsopuru* , Chineke na-akwado maka ndị ọ hooro kwesiri ntukwasị obi.

DANIEL 2:7 *Ha zara , si nke ubò abua , Ka eze korọ ndi-orù-ya nrọ ahu, ayi gēgosi kwa isi-ya.*

DANIEL 2:8 *Eze we kwue, si, Anuwom n'ezie na unu nēweta ubochi, n'ihi na unu huru na ihe a aḅapuworim.*

8a- Eze juo ndi amamihe ya ihe ajuru ajughi ma o meghe ya.

Dan 2:9 *Ya mere, ọ buru na unu emeghi ka m'mara nrọ ahu, otù ikpé ahu gādi kwa unu nile: ị choro ikwadebe onwe gi igwa m ugha na ugha, na-eche oge mgbanwe. Ya mere, gwa m nrọ ahụ, m ga-amata ma ị nwere ike inye m nkowa ahụ.*

9a- ị choro ikwado onwe gi igwa m okwu ugha na ugha, na-eche oge mgbanwe
Ọ bụ n'ukpuru a ka ruo ogwugwu uwa, ndi ohu uto ugha na ndi na-aju ase na-aba ogaranya.

9b- *Ya mere, gwa m nrọ a, m ga-amata ma ị ga-enye m nkowa ya*

Maka oge mbu echiche ezi uche a na-egosiputa onwe ya na echiche nke nwoke. Charlatans na-enwe oge di mfe igwa ndi ahia ha na-enweghi uche na ndi na-enweghi isi ihe o bula ha choro. Aririo eze na-ekpughe okè ha nwere.

DANIEL 2:10 *Ndi Kaldea zara eze, si, O dighi nwoke o bula n'uwu nke puru igosi okwu eze. o dighi eze o bula, n'uzo di uku di kwa ike, nke nari o ihe di otu a n'aka onye-ode-akwukwo di nsọ ma-ọbu onye-dibia ma-ọbu onye Kaldea.*

10a- Okwu ha bu eziokwu, ebe o bu na ruo mgbe ahụ, Chineke etinyeghi aka n'ikpughe ha, ka ha ghota na o bu naani ya bu Chineke, na chi ndi ogo mmuo ha bu naani ihe efu na arusi arusi ndi e ji aka na uche nke ndi mmadu nyefee n'aka ndi mmuo ojo.

Dan 2:11 *Aririo eze siri ike; O dighi onye nāgwa eze, ma-ọbughi chi, ndi ebe-obibi-ha adighi n'etiti madu.*

11a- Ndi amamihe na-ekwuputa n'ebe a eziokwu a na-apughi igbagha agbagha. Ma n'ikwu nke a, ha na-ekweta na ha na *chi di iche iche enweghi mmekorita* , ebe o bu na oge niile a na-aju ha site n'aka ndi aghugho na-eche na ha ga-enweta aziza site na chi ndi zoro ezo site na ha. Ihe ima aka eze kpughepuru ha. Na iji mezuo nke a, o di mkpa inwe amamihe nke ezi Chineke nke na-enweghi atu na enweghi njedebe, nke ekpugherelari ya n'ime Solomon, onye nwe amamihe Chineke a.

Dan 2:12 *Eze wee were iwe nke ukwu. O nyere iwu ka e bibie ndi amamihe niile nke Babilon.*

DANIEL 2:13 *Ewe gua okwu ahu, ewe me ka ndi-amam-ihe nwua: ha we cho Daniel na ndi-otu-ya, ime ka ha la n'iyi.*

13a- O bu site n'itinye ndi ohu ya tupu onwu ka Chineke ga-akpolite ha n'ebube ya na Eze Nebukadneza. Atumatu a na-ebu amuma ahumahu ikpezu nke okwukwe Adventist ebe ndi a hoputara ga-echere onwu nke ndi nnupuisi kpebiri maka ubochi ekpebisiri ike. Ma n'ebe a ozo onodu ahụ ga-agbanwe, n'ihi na ndi nwuru anwu ga-abu ndi nnupuisi ahụ ga-egbu ibe ha mgbe Kraist ahụ di ike na onye mmeri ga-aputa n'eluigwe ikpe ikpe na ikpe ha ikpe.

DANIEL 2:14 *Daniel we were akọ na ezi uche gwa Ariok , bu onye -isi ndi-obu nke eze, onye puru ihu ndi-amam-ihe nke Babilon.*

DANIEL 2:15 *O we kwue okwu, si Ariok, bú onye-isi nke eze, Gini mere ikpé eze di aró? Arjoc kowaara Daniel okwu ahụ.*

DANIEL 2:16 *Daniel we biakute eze, riọ ya ka o nye ya oge, ka o we kọrọ eze isi-ya.*

16a- Daniel na-eme ihe dika odidi ya na ahumahu okpukpe ya siri di. O maara na o bu Chineke na-enye ya onyinye amuma ya, bu onye o mala ahụ itukwasị obi ya nile. N'imuta ihe eze na-aju, o maara na Chineke nwere aziza ya, ma o bu uche ya ime ka o mara ha?

DANIEL 2:17 *Daniel we la n'ulo, gosi Hananaia, na Mishael, na Azaraia, bú ndi-otù-ya, okwu a.*

17a - Umụ okorobia anọ ahụ bi n'ulo Daniel. "Nnunu nke nku na-ezuko onu," ha na-anochi anya ogbako Chineke. Obuna tupu Jizos Kraist, "ebe mmadu abuo ma o bu ato zuko tara n'aha m, n'ebe ahụ ka m no n'etiti ha," ka Onyenwe anyi kwuru. Ihunanya umunna na-eme ka ndi na-eto eto a na-egosiputa mmuo idi n'otu mara mma di n'otu.

Dan 2:18 *Iriọ aririọ Chineke nke elu-igwe, ka ewe ghara ibibi Daniel na ndi-ibe-ya na ndi-amam-ihe nke Babilon foduru.*

18a - N'ibu ndi chere udi iyi egwu siri ike di na ndu ha ihu, ekpere siri ike na ibu onu sitere n'obi bu nani ngwa ugu nke ndi a hoputara. Ha maara ya, ha ga-echere aziza Chineke ha bu onye nyeworo ha otutu ihe ama na-egosi na o huru ha n'anya. N'ogwugwu nke uwa, ndi ikpeazu a horo bu ndi iwu onwu lekwasiri anya ga-emekwa otu ihe ahụ.

Dan 2:19 *Ewe kpughe ihe-nzuzo ahu nye Daniel n'ohu n'abali. Daniel we gozie Chineke nke elu-igwe.*

19a- Ajuju site n'aka ndi o horo, Chineke ahụ kwesiri ntukwasị obi no n'ebe ahụ, n'ih na o haziri ule ahụ iji gosi na o kwesiri ntukwasị obi nye Daniel na ndi enyi ya ato; ka ewe welie ha n'okwa kacha elu n'ochichi eze. O ga-enweta ahumahu mgbe o nwesiri ahumahu, mee ka ha buru ihe di mkpa maka eze a nke o ga-edu ma mechaa tugharia. Ntughari a ga-abu mkpuru nke omume kwesiri ntukwasị obi na enweghi nkocha nke ndi Juu anọ na-eto eto nke Chineke dororo nsọ maka ozi puruiche.

DANIEL 2:20 *Daniel we kwue, si, Onye agoziri agozi ka aha Chineke bu rue mbe nile ebighi-ebi. O bu ya nwe amamihe na ike.*

20a- Otuto ziri ezi nke oma n'ih na ihe akaebe nke amamihe ya bu, na ahumihe nke a, egosiputara enweghi mgbagha. Ike ya nyefere Jehoyakim n'aka Nebukadneza ma tinye echiche ya n'obi ndi ikom ahụ ga-akwado oru ya.

DANIEL 2:21 *O nabanwe oge na mbe akara aka, O newezuga ndi-eze, nedo kwa eze guzosie ike, neny ndi mara ihe amam-ihe, neny kwa ndi-nghota ihe-omuma.*

21a- Amaokwu a na-akowaputa nke oma ihe kpatara anyi ji kwere na Chineke. Nebukadneza ga-emecha gbanwee mgbe o matara ihe ndi a nke oma.

Dan 2:22 *O nepughe ihe di omimi na ihe ezoro ezo;*

22a- ekwensu newkwara ike ikpughe ihe di omimi na nke ezoro ezo, mana ih adighi n'ime ya. O na-eme ya iji rafuo na idoru umu mmadu n'ebe ezi Chineke ahụ no, bu onye, mgbe o mere ya, na-eme ihe iji zoputa ndi o horo site n'ikpughere ha onya ndi na-egbu egbu nke ndi mmuo ojo a mara ikpe n'ochichiri nke uwa toro, kemgbe Jizos Kraist meriri mmehie na onwu.

DANIEL 2:23 *Chineke nke nnam-hà, M'gāsopuru Gi, nēkele kwa Gi, n'ihì na I nyewom amam-ihe na idi-uku, I we me ka m'mara ihe nile nke ayi riọrọ n'aka-Gi, I we me ka ayi mara ihe-nzuzo nke eze.*

23A- amam-ihe na ume di nime Chineke, n'ekpere Daniel, Chineke we nye ya ha. Anyị na-ahụ n'ahụmahụ a ka ụkpụrụ ahụ Jizọs kuziri na-emezu: " *Riọnu, a ga-enye unu .*" Mana a ghotara na iji nweta nsonaazụ a, iguzosi ike n'ihe nke onye nariọ aririọ aghaghị iguzogide ule niile. Ike nke Daniel natara ga-arusi ọrụ ike n'echiche nke eze bụ onye a ga-edobere ihe akaebe doro anya nke ga-amanye ya ikweta ịdị adị nke Chineke Daniel nke ya na ndị ya na-amaghị ruo mgbe ahụ .

DANIEL 2:24 *M̀be ihe ndia ga siri Daniel jekuru Ariok, onye eze nyere iwu ka ebibie ndi-amam-ihe nke Babilon; o je, si ya otú a, Ebibila ndi-amam-ihe nke Babilon! Kpotara m eze n'ihu, m ga-enyekwara eze nkowa ya.*

24a- A gurụ ihunanya di nsọ na Daniel onye chere maka inweta ndụ a zoputara maka ndi amamihe na-ekpere arusi. Nke a bu ọzọ omume nke na-agba ama maka ịdị mma na omiiko Chineke, n'onodu nke ịdị umeala n'obi zuru oke. Chineke nwere ike inwe obi uto, ohu ya na-enye ya otuto site n'oru nke okwukwe ya.

DANIEL 2:25 *Ariok we me ngwa me ka Daniel bia n'iru eze, gwa ya okwu, si, Achotawom otu nwoke n'etiti ndi Juda emere ka ha je biri n'ala ọzọ, onye gegosi eze isi-ya.*

25a- Chineke nejide eze ahu n'oke nkpaḅu, ma nani olile-anya nke inweta aziza nke o nācho ga-eme ka iwe-ya daa ngwa ngwa.

DANIEL 2:26 *Eze we za, si Daniel, onye aha-ya bu Belteshaza, I puru ime ka m'mara nro ahu nke m'huworo, na isi-ya?*

26a- Aha ndi ọgọ mmuọ e nyere ya na-agbanwe ihe o bula. O bu Daniel, o bughị Belteshaza ga-enye ya aziza a turu anya ya.

DANIEL 2:27 *Daniel zara n'iru eze, si, Ihe-nzuzo nke eze naju, nke ndi-amam-ihe, ma-ọbu ndi-dibia, ma-ọbu ndi-dibia, ma-ọbu ndi-dibia, napughi igosi eze.*

27a- Daniel kpere ekpere n'aha ndi amamihe. Ihe eze juru ha bu ihe ha na-agaghị emeli.

DANIEL 2:28 *Ma Chineke di n'elu-igwe nke nekpuḅe ihe -nzuzo nile, neme kwa ka eze, bu Nebukadneza, mara ihe gadi na mbe ikpe -azu. Nka bu nro-gi na ohu ahu nke i huru n'elu ihe-ndina-gi.*

28a – Mmalite nkowa nke a ga-eme ka Nebukadneza naa ntị, n'ihì na isiokwu nke odinihu na-akpagbu ndi mmadu mgbe nile, na-enwekwa nsogbu, na atumanya nke inweta aziza n'okwu a na-atọ uto ma na-akasi obi. Daniel doro uche eze gaa n'ebe Chineke di ndu a na-adighi ahụ anya, bu nke na-eju eze ahụ na-eke chi di iche iche ofufe n'anya anya.

Dan 2:29 *M̀be i nedina ala , eze, echiche we biakute gi , ihe gaje ime mbe oge a gasiri; ma onye nekpuḅe ihe-nzuzo emewo ka i mara ihe gaje ime.*

Dan 2:30 *kpugheghikwa m ihe nzuzo a, n'ihì na enwerem amamihe karia onye o bula di ndu. ma ka ewe nye eze isi-ya, ka i we mara echiche nile nke obi-gi.*

30a- obughi na o di n'ime m amamihe ka nke ndi nile di ndu; ma o bu ka e nyere eze nkowa ya

Idi umeala n'obi zuru oke n'omume. Daniel wepuru, gwa eze na Chineke a na-apughị ihu anya nwere mmasi n'ebe o no; Chineke a di ike ma di ire karia ndi

o jeere ozi ruo mgbe ahụ. Cheedị echiche mmetụta okwu ndị a nwere n'uche na n'obi ya.

30b- *ka i we mara èchìchè nile nke obi-gi*

N'okpukpe ndị ọgọ mmụọ, a na-eleghara ụkpụrụ ezi ihe na ihe ọjọọ nke ezi Chineke anya. Ọ dighị mgbe ọ bụla ndị eze na-ajụ ajujụ, n'ihì na ha na-atụ egwu na ha na-atụ egwu otú ike ha dị ukwuu. Nchọpụta ezi Chineke ahụ ga-eme ka Nebukadneza jiri nwayọọ nwayọọ chọpụta emezighị emezi nke àgwà ya; nke ọ dighi onye ọ bụla n'etiti ndi-Ya nāgaghi-anwa anwa ime. A na-agwakwa anyị ihe mmụta ahụ: nani ihe anyị ga-eme bụ *imata echiche obi anyi* ma ọ bụrụ na Chineke emee ihe n'akọ na uche anyị.

Dan 2:31 *Gi onwe-gi, eze, le, ma, le, arusi uku. Ihe oyiyi a di ukwuu, ma maa mma puruiche; o guzoro n'iru gi, ma n'ile ya anya di egwu.*

31a- *ị hụrụ nnukwu ihe oyiyi; Ihe akpuru akpu akpuru akpu nwere nnukwu omaricha omaricha omaricha*

Ihe oyiyi ahụ ga-egosipụta nhọpụta nke nnukwu alaeze ukwu nke ụwa nke ga-eso ibe ya ruo mgbe ọ ga-aloghachi dị ebube nke Jizọs Kraịst, n'ihì ya, ọdịdị ya *dị egwu*. *Ima mma* ya bụ nke ndị ọchịchị nọchiri anya kpuchiri akụ na ụba, ebube na nsọpụrụ nke ndị mmadụ na-eme.

31b- *O guzoro n'iru gi, ma ka odidi ya di egwu.*

Ọdinihu nke ihe oyiyi ahụ buru n'amụma *dị n'ihu* eze ọ bughị n'azụ ya. Ọdịdị ya jọgburu onwe ya na-ebu amụma banyere ọtụtụ ọnwụ mmadụ nke agha na mkpagbu ndị ga-eji mara akụkọ ihe mere eme nke mmadụ ruo ọgwụgwụ nke ụwa; Ndị na-achị achị na-aga n'elu ozu.

Dan 2:32 *Isi ihe oyiyi a bu ọla-edo anāgwaghi agwa; Ara-ya na ogwe-aka-ya bu ọla-ọcha; afọ-ya na apata-ukwu-ya abua bu ọla;*

32a- *Isi ihe oyiyi a bu ọla-edo anāgwaghi agwa*

Daniel ga-akwado ya n'amaokwu 38, *isi ọla edo* bụ Eze Nebukadneza n'onwe ya. Ihe nnochianya a na-eji mara ya n'ihì na nke mbụ, ọ ga-eji okwukwe gbanwee ma jiri okwukwe na-ejere Chineke ozi. Ọlaedo bụ akara nke okwukwe sachara na 1 Pita 1:7. Ogologo oge ọchịchị ya ga-akara akụkọ ihe mere eme okpukpe ma gosi na a kpọturu aha ya n'ime Akwukwọ Nsọ ziri ezi. Ọzọkwa, ọ bụ ***onye isi*** na-ewu usoro nke ndị ọchịchị ụwa. Amụma ahụ malitere n'afọ mbụ nke ọchịchị ya n'afọ 605.

32b- *Igbe ya na ogwe aka ya bu ọlaọcha*

Ọlaọcha adighi ọnụ ahịa karia ọla edo. Ọ na-akawanye njọ, ọla edo adighi agbanwe agbanwe. Anyị na-ahụ nbibi nke ụkpụrụ mmadụ nke na-esote nkọwa nke ihe oyiyi ahụ site n'elu ruo na ala. Site - 539, alaeze ukwu nke ndị Midia na ndị Peshia ga-anọchi alaeze ndị Kaldia.

32c- *afọ ya na apata ukwu ya bu ọla*

Bronze adighikwa ọnụ ahịa karia ọlaọcha. Ọ bụ ọla kọpa sitere na ọla kọpa. Ọ na-akawanye njọ ma na-agbanwe ọdịdị ka oge na-aga. Ọ dikwa ike karia ọlaọcha, nke n'onwe ya siri ike karia ọla edo, nke naanị ya na-adigide adigide nke ukwuu. Mmekọahụ *dị n'etiti* ihe oyiyi nke Chineke hōrō, ma ọ bụkwa onyinyo nke ọmụmụ mmadụ. Alaeze Ukwu Gris, n'ihì na nke ahụ bụ ihe ọ bụ, ga-egosipụta n'ezie na ọ bara ụba, na-enye ụmụ mmadụ omenala ndị ọgọ mmụọ nke ga-aga n'ihu ruo ọgwụgwụ nke ụwa. Ihe oyiyi ndị Gris na nkedo na ọla a kpuru

akpụ ga-enwe mmasị na ndị mmadụ ruo ọgwụgwụ. A na-ekpughe igba ọtọ nke ahụ na omume ruru arụ ya enweghị oke; Ihe ndị a na-eme ka alaeze Gris buru ihe nnochianya nke mmehie nke ga-adịru otutu narị afọ na narị afọ iri ruo n'oge nloghachi nke Kraịst. Na Dan 11:21 ruo 31, eze Gris Antiochus 4 nke a na-akpọ Epiphanes, onye kpagburu ndị Juu maka "afọ 7" n'etiti -175 na -168, ka a ga-egosiputa dị ka ụdị onye mkpagbu popu nke o bu ụzọ buo ụzọ n'akụkọ amụma nke isiakwukwo a. Amaokwu nke 32 a agbakọtala onụ ma wepuru alaeze ukwu ndị na-eduga n'Alaeze Ukwu Rom.

Dan 2:33 *ukwu ya, e ji igwè; Ukwu-ya abua, akuku ufodu nke igwè na ufodu nke urọ.*

33a- *ukwu ya, nke igwè*

Dị ka alaeze nke anọ e buru n'amụma, ihe e ji mara nke Rom bu nke e ji igwè mee ihe na-eme ka ihe na-esi ike kari. O bukwa ihe a na-ahukari na ọla ndi na-eme ka oxidizes, nchara ma na-ebibi onwe ya. N'ebe a ọzọ, a kwadoro mmebi ahụ ma o na-abawanye. Ndị Rom bu ndi na-ekpere arusi; Ha nakweere chi nke ndi iro e meriri emeriri. Otu a ka mmehie Gris ga-esi, site na igbatị ya, gbasaa ruo ndi niile bi n'alaeze ya.

33b- *ukwu-ya abua, nke bu igwè na ufodu nke urọ*

N'ime oge a, akuku urọ na-eme ka ochichi a siri ike ghara ida mbà. Nkwa dij mfe na akuko ihe mere eme. N'afọ 395, Alaeze Ukwu Rom tiwara ma mgbe o gachara, *mkpisi ukwu iri nke ukwu ihe oyiyi ahụ* ga-emezu nguzobe nke alaeze Ndị Kraịst iri nwere onwe ha mana ha niile etinyere n'okpuru nlekota okpukperechi nke Bishop Rome onye ga-abu Pope site na 538. Akporo ndi eze iri a na Dan 7:7 na 24.

Dan 2:34 *I we hu rue mbe ewe buputara otu nkume nke anejighi aka , we tie onyinyo ahu n'ukwu-ya abua, bu igwè na urọ, tipia ha.*

34a- Ihe oyiyi nke nkume a na-egbu egbu sitere na omume igbu mmadụ site na itu nkume. Nke a bu ukpuru e ji gbuo ndi mmehie n'Izrel oge ochie. Ya mere, nkume a na-abia itu ndi mmehie n'ụwa nkume. Ihe otiti ikpe-azu nke onuma Chineke ga-abu nkume akụ mmiri igwe dika Mkpu 16:21 siri di. Onyonyo a na-ebu amuma ihe Kraịst ga-eme ndi mmehie n'oge o ga-abighachi di ebube. Na Zek 3:9, Mọ Nso na-enye Kraịst oyiyi nke nkume, isi nkume nkuku, nke Chineke ji malite iwu ulo ime mmuo ya: *N'ih na, le, nkume ahu nke m'tiyere n'iru Joshua, n'otu nkume ka anya asa di : Le, Mu onwem gēbe ihe gadi n'elu ha, ka Jehova nke usu Nile nke ndi-agma siri; M'gēwepu kwa ajo omume nke ala nka n'otu ubochi. ayi guru na Zek 4:7: Gi onwe-gi bu onye, ugwu uku, n'iru Zerubabel? A ga-etu gi ala. O ga-atogboro nkume isi nkuku n'ime iti mkpu: Amara, amara diri ya! N'otu ebe a, n'amaokwu nke 42 na 47, anyi na-agu: O siri m: Gini ka i na-ahu? M'we si, M'we hu, ma, le, ihe-idoba-oriona Nile nke ọla-edo, na okwa n'elu-ya, na-enwe oriona asa n'elu ya, **na oja asa maka oriona nke di n'elu ihe ndoba oriona ; ... N'ih na ndi na-eleli ubochi mmalite ga-anuri onu mgbe ha huru ihe e ji atu ihe n'aka Zerubabel. Ndi a asaa bu anya Jehova, ndi na-agbaghari na azu n'ụwa Nile** . Iji kwado ozi a, anyi ga-ahu na Mkpu 5:6, ihe oyiyi a, nke a na-ekwu na anya asaa nke nkume na ihe ndoba oriona ahụ bu Nwa aturu Chineke, ya bu, Jizos Kraịst: *M wee hu, n'etiti ocheeze ahụ na n'ime ihe anọ ahụ di ndu na n'etiti ndi okenye, otu Nwa aturu ka o guzo n'ebe ahụ di ka e gburu egbu. O nwere mpi asa**

na anya asa, nke bu *mọ asa nke Chineke ezitere n'ụwa nile*. N'ibụ onye Chineke n'onwe ya na-ekpe ikpe nke ndị mmehie, *ọ dighi aka mmadu na-etinye aka*.

DANIEL 2:35 *Mbe ahu ka etipara igwe ahu na ur ọ na ọla ahu na ọla-ọcha ahu na ọla-edo ahu, ha we di ka igbogbo ọka nke ebe-nzocha-ọka nke mbe okpomoku; ifufe bupu ha, ma ọ dighi nchota-ha ahughi. Ma nkume ahu nke tiri ihe oyiyi ahu ghọ ugwu uku, we juputa uwa nile.*

35a *Mbe ahu ka etipara igwe ahu na ur ọ na ọla ahu na ọla-ọcha ahu na ọla-edo ahu, ha we di ka igbogbo ọka nke ebe-nzocha-ọka nke mbe okpom -oku; ifufe bupu ha, ma ọ dighi nchota-ha ahughi.*

Na nloghachi nke Kraist, ụmụ ụmụ nke ndị mmadu nke ọla edo, ọla-ọcha, ọla kọpa, igwe na ur ọ na nchiri anya ha nile nọgidere na mmehie ha ma kwesi ekwesị na ọ ga-ebibi ha, ihe oyiyi ahụ na-ebukwa amụma mbibi a.

35b- *Ma nkume ahu nke tiri ihe oyiyi ahu ghọ ugwu uku, we juputa uwa nile*

Apokalips ahụ ga-ekpughe na ọkwa nke a agaghị emezu kpam kpam ruo mgbe *puku afo* nke ikpe eluigwe gachara, na echichi nke ndị a họtara n'elu ụwa ọhụrụ, na Mkpu 4:20, 21 na 22 .

Dan 2:36 *Nke a bu nro a. Anyi ga-enye nkowa n'ihu eze.*

36a- Eze n'ikpeazu n'ihu ọ roro. A pughi imeputa aziza di otu ahụ, n'ihu na ọ gaghị ekwe omume ighogbu ya. Ya mere, onye na-akwara ya ihe ndi a, ya onwe ya hukwara otu ohu ahụ. Ọ na-azakwa ariri eze site n'igosi na ya nwere ike ikowa ihe oyiyi ahụ na ikowa ihe ha putara.

Dan 2:37 *Gi onwe-gi, eze, bu eze ndi-eze: n'ihu na Chineke nke elu-igwe enyewo gi ala-eze, na ike, na ume, na ebube.*

37a- Enwere m obi ekele n'amaokwu a ebe anyi na-ahu Daniel ka ọ na-agwa eze di ike okwu n'oge na-adibeghi anya, ihe ọ dighi onye ga-anwa anwa ime n'ubochi anyi gbagoro agbago na nke ruru aru. Iji udi a maara nke oma eme ihe abughi mkpari; Udi adreesi nke na-adighi adi bu nani udi utu asusu nke isiokwu dipuru adipu na-agwa otu onye ozo okwu. Na "n'agbanyeghi nnukwu eze, ọ bughị obere nwoke" di ka onye na-eme ihe nkiri Molière nwere ike ikwu n'oge ya. Na mbughari nke usoro iwu na-akwadoghi ka a muru n'oge ya na Louis XIV , onye mpako "eze anyanwu".

37b- *O eze, i bu eze ndi eze, n'ihu na Chineke nke eluigwe enyewo gi alaeze ukwu.*

Karia nkwanye ugwu, Daniel mere ka eze mara eluigwe nke ọ na-amaghi. N'ezie, Eze nke Ndi Eze nke Eluigwe na-agba akaebe na o wuwo Eze nke Ndi-eze nke Uwa. Ichi ndi eze bu aha alaeze ukwu. Ihe nnochianya nke alaeze ukwu ahụ bu " *nku ugo* " nke ga-akowa ya di ka alaeze mbu na Dan.7.

37c - *ike,*

Ọ na-akowaputa ikike ichi igwe mmadu ma tuo ya n'uba, ya bu, n'igwe.

Ọ nwere ike itughari isi wee mejuputa eze di ike na mpako. Eze ga-emecha kwenye na mpako na Chineke ga-agwota ya site n'onwunwa siri ike nke e wedara n'ala nke e kpughere na Dan 4. Ọ ghaghị inakwere echiche bu na ya esiteghị n'ike nke aka ya nweta ike ya, kama n'ihu na ezi Chineke ahụ nyere ya ya. Na Dan.7, ike a ga-ewere ihe atụ nke *Bear* nke ndi Midia na ndi Peshia.

A na-enweta ike, mgbe ufodu, site n'inwe mmetuta enweghi ohere na onwe ha na ndu ha, ndi ikom na-egbu onwe ha. Ike na-eche echiche banyere inweta

nnukwu obi uto nke na-adighi abia. "Oheru, oheru" ka a na-ekwu, mana mmetuta a anaghi adite aka. Na ndu nke oge a, ndi na-ese ihe a ma ama na ndi a ma ama na ndi bara ogaranya na-ejedebe igbu onwe ha n'agbanyeghi ihe iga nke oma putara ihè, na-egbuke egbuke na ebube.

37d- *ike*

O na-akowa ihe omume ahụ, nrugide di n'okpuru mmachi nke na-eme ka onye iro gbadaa n'ogu. Mana enwere ike ibuso onwe ya ogo a. Anyi na-ekwukwa maka ike nke agwa. A na-atule ike na idi mma na arumoru.

O nwekwara ihe nnochianya ya: *odum* di ka Ndi Ikpe 14:18 si kwuo: " *ihe di ike karja odum, ihe di uto karja mmanu anu* ". Ike odum di n'aru-ya; nke ukwu ya na aka ya mana okachasi ndi nke onu ya na-agba gburugburu ma na-ekutu ndi o meruru tupu erichapu ha. Nkpughe na-aputachaghi ihè nke aziza a e nyere ilu Samsin ahụ ndi Filistia ga-esi n'ike sitere n'ike na-enweghi atu o meso ha.

37- *na ebube* .

Okwu a na-agbanwe putara n'echiche nke uwa na nke eluigwe. Nebukadneza nwetara otuto nke mmadu ruo n'ahumahu a. Ihe uto nke ichi na ikpebi akara aka nke ihe niile e kere eke di n'owa. O ga-adiri ya ichoputa ebube eluigwe nke Jizos Kraist ga-enweta site n'ime onwe ya, Nna-ukwu na Onyenwe anyi, ohu nke ndi ohu ya. Maka nzoputa ya, o ga-emecha nabata ebube a na onodu eluigwe ya.

DANIEL 2:38 *O nyewo n'aka-gi, ebe o bula ha bi, umu madu na anu-phia na anu-ufe nke elu-igwe, O we me gi ka i buru onye-ndu ha nile: gi onwe-gi bu isi ola-edo.*

38a- A ga-eji ihe oyiyi a kpoputa Nebukadneza na Dan.4:9.

38b- *i bu isi ola edo.*

Okwu ndi a na-egosi na Chineke bu uzọ mara nhoru ndi Nebukadneza ga-eme. Akara a, *isi ola edo* , na-ebu amuma maka ido nsọ na ntuli aka ya n'odinihu, maka nzoputa ebighi ebi. Ola-edo bu akara nke okwukwe sachara dika 1 Pita 1:7 si kwuo: *ka onwunwa nke okwukwe unu, ebe o di oke onu ahia karja nke ola-edo nke na-ala n'iyi, o bu ezie na a na-anwale ya site n'oku, ka ewe chota ya maka otuto na otuto na nsopuru na mkpughe nke Jizos Kraist* . Olaedo , ola a na-adighi ahukebe , bu ihe oyiyi zuru oke nke eze ukwu a nke na-enye ohere ka o gbanwee ya site n'oru nke onye okike Chineke.

Dan 2:39 *N'azu gi ka ala-eze ozọ gadi ala nke di gi ala; ozọ, ala-eze nke-atọ nke ola, nke gachi uwa nile;*

39a- Ka oge na-aga, agwa mmadu ga-adaba; ola-ocha nke ihe ahu na ogwe -aka abua nke ihe oyiyi ahu di nta kari ola-edo nke isi. Di ka Nebukadneza, Darayos onye Midia ga-agbanwe, Sairos 2 onye Peasia dikwa ka Ezra 1:1 ruo 4 si kwuo, ha nile hukwara Daniel n'anya; na-esochi ha bu Darios onye Peasia na Ataksakses nke Mbụ^{di ka} Ezra 6 na 7 si kwuo. N'onwunwa, ha ga-anuru onu ihu Chineke nke ndi Juu ka o na-enyere ndi nke ya aka.

39b- *ma ala-eze nke-atọ, nke gabu ola, nke gachi kwa uwa nile.*

N'ebe a, onodu ahụ na-akawanye njo maka alaeze ukwu Gris. Bronze, akara nke na-anochi anya ya, na-egosi adighi ocha, ya bu, *mmehie* . Omumu Dan. 10 na 11 ga-enyere anyi aka ighota ihe kpatara ya. Ma ugbua, omenala nke ndi mmadu a na-aju ajuju dika onye cheputara nnwere onwe mba na ndi niile gbagoro

agbago na nruru aka nke na-enweghi oke dika ukuru ahụ siri di, nke a mere Chineke ji si na Ilu 29:18: *Ebe o na-enweghi mkpughe, ndi mmadu na-enweghi njide; Ngozi nadi onye nedebe iwu!*

Dan 2:40 *A ga-enwe alaeze nke anọ, nke siri ike di ka igwe; di nnoo ka igwe na-agbaji ma na-akujisi ihe niile, otu ahụ ka o ga-agbajikwa na-akujisi ihe niile, di ka igwe na-adowa ihe niile.*

40a- Onodu na-akawanye njo na ala-eze nke anọ a bu nke Rome nke ga-achi alaeze ukwu ndi gara aga ma nakwere chi ha nile, nke mere na o ga-achikota agwa ojo ha niile na-eweta ihe oheru, ido aka na nti igwe nke ike siri ike. Nke a na-eme ka o di ire nke na o dighi mba nwere ike iguzogide ya; nke mere na alaeze ukwu ya ga-esi n'England di n'ebe odida anyanwu ruo Babilon n'ebe owuwa anyanwu. Igwe bu ihe nnochianya ya n'ezie, site na mma agha ihu abuo ya, ihe agha ya na ota ya, nke mere na n'iwakpo ya, ndi agha ahụ na-ewere odidi nke carapace na-eji isi ube na-egbuke egbuke, na-atu egwu di ire megide mwakpo ogba aghara na gbasasi nke ndi iro ya.

Dan 2:41 *Ma dika i huru ukwu-ya na nkpisi-ukwu nke uru nke okpu-ite, na ufodu nke igwe, otu a ka ageke ala-eze. ma ihe di ike nke igwe ga-adi n'ime ya, n'ihu na i huru ka igwe ahụ gwakotara na uru.*

41a- Daniel akowaputaghi ya mana ihe oyiyi ahụ na-ekwu. *Ukwu na mkpisi ukwu* na-anochi anya akuku bu isi nke ga-anochi alaeze ndi Rom na-ekpere arusi nke *igwe na-ese onyinyo* ya . Kewara, alaeze ukwu Rom a ga-aghọ ebe a na-alu ogu nke obere alaeze ndi e hiwere mgbe o gbasasiri. Njiko nke *igwe* na *uru* adighi eme ike, kama nkewa na adighi ike. Anyi na-agu *uru okpuite* . Okpu-ite bu Chineke dika Jer 18:6 si di: *M'gaghi-eme unu dika okpu-ite a, ulo Israel? O bu ihe si n'onu Jehova puta. Le, dika uru si di n'aka okpu-ite, otu a ka unu di n'akam, unu ulo Israel.* Uru a bu akuku udo nke umu mmadu bu ebe Chineke si na-ahoputa ndi o horo, na-eme ka ha buru ari nsopuru.

DANIEL 2:42 *Ma dika nkpisi-ukwu nke ukwu-ya nile si buru igwe na ufodu nke uru, otu a ka ala-eze ahu gadi ike na ufodu na-esighi ike.*

42a- Riba ama na *igwe ndi Rom* na-aga n'ihu ruo na njedebe nke uwa, o bu ezie na Alaeze Ukwu Rom tufuru idi n'otu na ochichi ya na 395. Nkwa ahụ dabeere na imaliteghachi ochichi site na nrafu nke okpukpe Roman Katolik. Nke a bu n'ihu nkwardo ngwa agha nke Clovis na ndi eze ukwu Byzantium nyere Bishop Rom n'ihe di ka afọ 500. Ha wulitere ugwu ya na ike ochichi oheru ya bu nke mere ya, ma o bu nani n'anya ndi mmadu, bu onyeisi n'awa nke choochi Ndi Kraist kemgbe 538.

Dan 2:43 *I hu-kwa-ra igwe ahu agwara ya na uru: n'ihu na agagwakota ha na ndi-iko madu. ma ha agaghi ejikota ibe ha, di nnoo ka igwe na-adighi ejikota onwe ya na uru.*

43a- Mkpisi *ukwu, iri* na onu ogugu , ga-aghọ mpi iri na Dan 7: 7 na 24. Mgbe ahụ, na ukwu, ha na-anochi anya mba Ndi Kraist nke di n'Ebe Odida Anyanwu Europe nke oge ikpezu, ya bu, oge anyi. N'ikatọ njiko ihu abuo nke mba ndi di na Europe, Chineke kpughere afọ 2600 gara aga adighi ike nke nkwekorita ndi na-ejikota ndi mmadu na Europe taa, di n'otu kpomkwem na-adabere na "nkwekorita Rome".

Dan 2:44 *Ma n'ubochi nke ndi-eze ndia ka Chineke nke elu-igwe gēbili ala-eze, nke anāgaghi-adi n'iyi rue m̄be ebighi -ebi; ọ ga-etipiakwa alaeze ndi a niile, ma ya onwe ya ga-eguzo ruo mgbe ebighi ebi.*

44a- *N'oge ndi eze a*

A kwadoro ihe ahụ, *m̄p̄is̄i ukwū iri ahū d̄ik̄or̄o ndū na nloghachi d̄i ebube nke Kraist.*

44b- *Chineke nke elu-igwe ga-ewelite ala-eze nke na-agagh̄i emebi emebi*

A mere nhoputa ndi a hoputara n'aha Jizos Kraist kemgbe ije ozi ya, mgbe mbu o biara n'ụwa, iji kpuchie mmehie nke ndi o na-azoputa. Ma n'ime puku afọ abuo sochiri ozi a, e ji idi umeala n'obi na mkpagbu mezuo nhoro a site n'ogige ndi agha diabolical. Ma kemgbe 1843, ndi Jizos na-azoputa di ole na ole, di ka omumu nke Dan.

Afọ 6000 nke oge nhoputa nke ndi a hoputara na-abia na njedebe, ^{puku afọ nke} ^{asaa} ga-emepe ubochi izu ike nke ebighi ebi nye naani ndi a hoputara site n'obara Jizos Kraist gbatara kemgbe Adam na Iv. A ga-ahoro mmadu nile n'ihikwesị ntukwasị obi ha n'ihikwesị na Chineke na-akporo umu mmadu kwesiri ntukwasị obi na ndi na-erube isi, naputa ekwensu, ndi mmuo ozi ya na-enupu isi na umu mmadu na-enupu isi na mbibi nke mkpuru obi ha kpam kpam.

44c- *na nke na-agagh̄i abia n'okpuru ochichi nke ndi ozo*

N'ihikwesị na o na-eme ka ochichi umu mmadu kwusi n'ụwa.

44d- *ọ ga-agbaji ma bibie ala-eze ndi a nile, ma ya onwe ya ga-eguzo ruo mgbe ebighi ebi*

Mmuo nsọ na-akowa ihe o na-enye okwu ogwugwu; ihe zuru oke putara. A ga-enwe mkpochapu nke mmadu niile. Mkpu. 20 ga-ekpughekwa anyi ihe mere n'ime ^{nari afọ nke asaa}. Anyi ga-esi otu ahụ choputa ihe omume nke Chineke zubere. N'ime ala togboro chakoo, a ga-ejide ekwensu n'ulo mkporo, na-enweghi mkporita nke eluigwe ma o bu nke ụwa. Na n'eluigwe, maka 1000 afọ, ndi a hoputara ga-ekpe ndi ajo omume nwuru anwu ikpe. N'ogwugwu nke otu nari afọ ndi a, a ga-akpolite ndi ajo omume n'onwu maka ikpe ikpe-azu. Oku nke ga-ebibi ha ga-eme ka ụwa di ocha nke Chineke ga-eme ka o di oheru site n'inye ya otuto inabata ocheeze ya na ndi o hoputaworo. Ya mere onyinyo nke oheru ahụ na-achikota omume ndi di mgbagwoju anya nke Apokalips nke Jizos Kraist ga-ekpughe.

DANIEL 2:45 *Nke a bu ihe putara n'okwute ahu nke i huru ka esi n'ugwu ahu anējighi aka puta, nke nētipia ígwè na ọla ahu na urọ na ọla-ọcha ahu na ọla-edo ahu. Chineke uku emewo ka eze mara ihe gaje ime m̄be ihe a gasiri . Nro ahū bu eziokwu, nkowa ya bukwa eziokwu.*

45a- *N'ikpeazu, mgbe obibia ya gasiri, Kraist nochiri anya nkume ahū , ikpe nke puku afọ nke eluigwe na mmezu nke ikpe ikpe-azu, n'elu ụwa oheru ahū nke Chineke weghachiri eweghachi, nnukwu ugwu ahū ekwuputara n'ohu ahū ga-ewere onodu na onodu ruo mgbe ebighi ebi.*

DANIEL 2:46 *Eze, bú Nebukadneza, we da kpue iru-ya n'ala, kpo isi ala nye Daniel, si ka ha chuara Daniel àjà na ihe-nsure-oku nēsì isì utọ.*

46a- *Onye na-ekpere arusi, eze na-emeghachi omume dika odidi ya siri di. Ebe o nataworo n'aka Daniel ihe nile o rioro, o we kpo isi ala n'iru ya, mezu nkwa-ya*

nile. Daniel emegideghị omume ikpere arụsị ọ na-emeso ya. Ọ ka dị n'oge imegide ihe a na ajuju. Oge, nke Chineke, ga-arụ ọrụ ya.

DANIEL 2:47 *Eze we gwa Daniel okwu, si, N'ezie Chineke-gi bu Chineke nke chi nile, na Onye-nwe ndi-eze, na onye nekpuughe ihe-nzuzo: n'ihu na i puru ikpughe ihe-nzuzo a.*

47a – Nke a bụ nzoụkwu mbụ nke Eze Nebukadneza mere n'ichegharị ya. Ọ dighị mgbe ọ ga-enwe ike ichefu ahụmahụ a nke na-amanye ya ikweta na Daniel na ezi Chineke, bụ *Chineke nke chi di iche iche, na Onyenwe ndi eze, na-enwe mmekorita*. Ma ndi ọgọ mmuọ na-enyere ya aka ga-egbu oge ngbanwe ya. Okwu ya na-agba akaebe na ọrụ amuma di irè. Ike nke Chineke na-ekwu n'ihu ihe ga-eme, na-etinye onye nkiti megide mgbidi nke ihe àmà na-akpali akpali nke onye a hoooro na-ekweta na onye dara ada na-eguzogide.

Dan 2:48 *Mbe ahu eze mere Daniel ka o buru ibu, nye ya otutu onyinye-inata-iru-oma; o nye-kwa-ra ya onye-isi ala nile nke Babilon, me ya onye-isi nke ndi-amam-ihe nile nke Babilon.*

48a- Nebukadneza mere Daniel otú ahụ Fero mere Josef tupu ya eru. Mgbe ha nwere ọgugu isi na ọ bughị isi ike mechiri emechi na rapaara, nnukwu ndi ndu maara ka ha ga-esi nwee ekele maka ọrụ ohu nke nwere agwà bara uru. Ha na ndi ha na-erite uru na ngozi di nsọ nke di n'isi ndi Ọ hoooro. N'ihu ya, amamihe nke ezi Chineke na-abara mmadu niile uru.

DANIEL 2:49 *Daniel we rifo eze ka o nye Shedrak, Mishak na Abednego ibu-isi nke ala anachi achi nke Babilon. Daniel we no n'ogige eze.*

49a – Umụ okorobia anọ ndi a puworo iche, site n'omume ikwesị ntụkwasi obi ha n'ebe Chineke nọ, site n'aka umụ okorobia ndi Juu ndi ọzọ so ha bia na Babilon. Mgbe nhusianya a nke gaara abụwo ihe di iriba ama nye mmadu nile, nnwaputa nke Chineke di ndu putara. Anyi si otú ahụ na-ahụ ihe di iche Chineke na-eme n'etiti ndi na-ejere Ya ozi na ndi na-adighi efe Ya. Ọ na-ebuli ndi ọ hoooro bụ ndi gosiworo na ha ruru eru ya elu, n'ihu oha, n'anya ndi niile.

Daniel 3

DANIEL 3:1 Mbe ahu *Nebukadneza, bú eze, mere arusi ọla-edo, nke idi-elu-ya di ọgu cubit atọ, obosara-ya di kwa cubit isi. O guzobe ya na ndagwurugwu Dura, nke di n'ógbè Babìlòn.*

3a- Eze ahụ kwenyesiri ike ma Chineke dị ndụ nke Daniel agbanwebeghi. Na megalomania ka na-akowa ya. Ndi ukwu ndi gbara ya gburugburu na-agba ya ume n'uzo a di ka nkita ohia n'akuko ifo na-eme n'ikwaa, ha na-asopuru ya ma na-asopuru ya di ka chi. N'ihhi ya, eze na-emecha jiri onwe ya tunyere chi. A ghaghi ikwu na n'okpukpe ndi ogo mmuo, o di mfe ifefe n'ihhi na chi ugha ndi ozo na-adighi agaghari, na-ajukwa oyi n'udi ihe oyiyi, ebe ya onwe ya, bu eze, di ndu, adilara elu karja ha. Ma lee ka e ji ọla edo a joro njo n'iwuru ihe oyiyi! N'uzo doro anya, ohu gara aga amibeghi mkpuru. Ma eleghi anya, nsopuru Chineke nke chi di iche iche gosiri ya nyeere ya aka inogide na-adi ya mma, obunakwa mubaa mpako. Olaedo, bu ihe nnochianya nke okwukwe e mere ka o di ocha site n'onwunwa di ka 1 Pita 1:7 si kwuo, ga-ekpughe onuno nke udi okwukwe di ebube a n'ebe ndi enyi Daniel ato no, n'ahumahu ohuru a koru n'isiakwukwo a. Nke a bu nkuzi nke Chineke na-agwa ndi o hoputara na ikpe ikpe ikpezu nke Adventist mgbe iwu onwu nke e buru n'amuma na Mkpu 13:15 ga-acho igbu ha.

DANIEL 3:2 Mbe ahu *Nebukadneza, bú eze, ziga, kpokota ndi-isi, na ndi-isi, na ndi-isi, na ndi-ikpe, na ndi-okoba, na ndi-ndum-odu, na ndi-ikpe, na ndi-isi nile nke ala nile, ka ha we bia nye nraranye nke ihe oyiyi ahu nke Nebukadneza, bú eze, guzoro, guzo.*

2a- N'adighi ka ahuhu Daniel mere na Dan.6, ahumahu ahụ abughi n'ihhi nkata nke ndi mmadu gbara eze gburugburu. N'ebe a, o bu mkpuru nke agwa ya ka e kpughere.

DANIEL 3:3 Mbe ahu ndi nochiri anya eze, na ndi-isi, na ndi-isi, na ndi-ikpe, na ndi-nkwakoba-ihe, na ndi-ikpe, na ndi-ikpe, na ndi-isi nile nke ala anachi achi, we chikota onwe-ha n'ira ihe oyiyi ahu nke Nebukadneza, bú eze, guzoro, guzo. Ha guzoro n'ihu ihe oyiyi ahụ Nebukadneza wuru.

DANIEL 3:4 *Onye-ozizi we tie n'oke olu, si, Nka bu ihe enyere unu n'iwu, unu ndi di iche iche na mba di iche iche na ndi di iche iche:*

DANIEL 3:5 *Ma mbe o bula unu nanu olu opi-ike, na nke oja, na ubo-akwara, na ubo-akwara, na ubo-akwara, na ubo-akwara, na nke abu nile, ka unu gada kwa n'ala kpo isi ala nye arusi ọla-edo ahu nke eze, bu Nebukadneza, guzobeworo.*

5a- *Mgbe i nuru uda opi*

uda opi mee ihe ngosi maka ule ahụ , dika nloghachi nke Jizos Kraist no na Mkpu 11:15 site na uda ^{opi nke asaa} , na ntaramahuhu isii ndi gara aga na-anochikwa anya site na opi.

5b- *i ga-ehulata*

Ikpo isiala bu udi nsopuru a na-eme n'anụ ahụ. Na Mkpu 13:16, Chineke nochiri anya ya site n'aka ndi mmadu ga- anata akara nke anu ohia ahụ, nke mejuputara ime na isopuru ubochi anyanwu nke ndi ogo mmuo nke nochiri anya ubochi izu ike di nsọ nke Chineke .

5c- *na i ga-ahụ ya n'anya*

Ofufe bụ ụdị nsopurụ e ji eche echiche. Na Mkpu 13:16, Chineke na-ese onyinyo ya n'egedege *ihu* nke mmadụ ahụ nke na-anata *akara nke anụ ọhịa ahụ* .

Amaokwu a na-enye anyị ohere ichọputa mkpisi ugodi nke akara ndị a e hotara na Apokalips nke Jizos Kraist. *Egedege ihu na aka* nke mmadụ na-achikọta echiche ya na ọrụ ya na n'etiti ndị a họtara ahọtara, akara ndị a na-enweta *akara nke Chineke* na-emegide *akara anụ ọhịa ahụ* , nke a na-akpọ "Sunday" nke Roman Katolik, ndị Protestant nabatara ma kwado ya kemgbe ha banyere n'ime njikọ ecumenical.

Nzuko niile nke ihe a nke Eze Nebukadneza nyere iwu ka a ga-eme ka ọ dị ọhuru na njedebere nke ụwa n'ule nke ikwesị ntụkwasi obi nye ụbọchị izu ike nke Onye Okike Chineke. Ụbọchị izu ike ọ bụla, ọjụjụ iru ọrụ nke ndị ahọtara ga-agba ama maka iguzogide iwu nke mmadụ. Na Sọnde, ọjụjụ ha juru ikere òkè n'ofufe nkịtị a machibidoro ga-eme ka a mata na ha bụ ndị nnupuisi bụ ndị a na-aghaghị ikpochapụ. A ga-ekpezi ikpe ọnwụ. Ya mere usoro a ga-ekwekọ n'uzo zuru oke n'ihe ndị enyi atọ Daniel ga-enweta, bụ ndị Chineke goziri n'onwe ha n'uzo zuru ezu n'ihi ikwesị ntụkwasi obi ha egosiputalarị.

Otu ọ di, tupu ọgwugwu nke ụwa, a tūrụ aro ihe mmụta a, nke mbụ, nye ndị Juu nke njikọ aka ochie bụ ndị a nwara ule yiri nke ahụ n'etiti - 175 na - 168, nke eze Gris Antiochus 4 kpọrọ Epiphanes kpagburu ruo ọnwụ. Dan.11 ga-agbakwa akaebe na ụfọdụ ndị Juu kwesiri ntụkwasi obi hōrō ka e gbuo ha kariya ime ihe arụ n'ihu ezi Chineke ha. N'ihi na n'oge ahụ, Chineke emeghi ihe iji zoputa ha n'uzo ọrụ ebube di nnọọ ka o mesiri meere Ndị Kraist ndị Rom gburu.

Dan 3:6 *Onye ọ bụla nke na-adighi ada n'ala kpoo isi ala, a ga-atuba ya ozugbo n'oke oku.*

6a - Nye ndị enyi Daniel, ihe iyi egwu bụ *oke oku* . Nke a iyi egwu ọnwụ bụ onyinyo nke ikpe ọnwụ ikpeazu. Ma enwere odiche di n'etiti ahumahu abuo nke mmalite na nke ọgwugwu, n'ihi na n'ikpeazu, oku oku ga-abu ntaramahuhu ikpe ikpeazu nke ndi na-eme ihe ike na-akpagbu ndi nsọ nke Chineke họtara.

DANIEL 3:7 *Ya mere, mbe ndi Israel nile nuru olu opi , na oja, na ubo-akwara, na ubo-akwara, na ubo-akwara, na ihe-omuma nile, ndi nile di iche iche, na mba nile, na ndi nasu asusu di iche iche we da n'ala kpọ isi ala nye ihe oyiya ọla-edo ahu nke Nebukadneza, bu eze, guzobeworo.*

7a- Agwa nke nrubeisi nke oha mmadụ, ihe foro nke nta ka ọ buru n'ozuzu na n'otu, nye iwu na emume-nsọ mmadụ ka na-ebu amuma omume ha n'oge ule nke okwukwe nke ụwa ikpeazu. A ga-eji otu egwu rubere ochichi eluigwe na ala ikpeazu isi.

DANIEL 3:8 *N'oge ahu, ufodu ndi Kaldea biaruru nso bo ndi-Ju ebubo.*

8a- Ndị Chineke họtara bụ ndi e lekwasiri anya nke onuma ekwensu bu ndi na-achi mkpuru obi nile nke Chineke na-amataghi di ka ndi o horo. N'ua, ikposi diabolism a na-etolite n'udi ekworo na, n'otu oge ahụ, nke oké ikposi. A na-amakwa ha maka ajo ihe ojobo niile umu mmadụ na-ata, n'agbanyeghi na ọ bu ihe di iche na-akowa ihe ojobo ndi a bu naani ihe ga-esi na enweghi nchebe Chineke puta. Ndi na-akpo ndi ochichi a họtara asi, na-akpa nkata ime ka ha buru ogbugbu a na-ewu ewu nke a ga-ewepu site n'igbu ha.

DANIEL 3:9 *Ha we kwue , si eze, bu Nebukadneza, Eze, di ndu rue mbe ebighi - ebi.*

9a- Ndị ozi ekwensu batara n'ebe ahụ, nkata ahụ ga-edo anya.

Dan 3:10 *I nyewo iwu, ka onye ọ bula nke nānu olu opì, na ọjà, na ubọ-akwara, na ubọ-akwara, na une, na ubọ-akwara, na ihe nile di iche iche, we da n'ala kpọ isi ala nye ihe oyiyi ọla-edo ahu.*

10a- Ha na-echetara eze okwu nke ya na usoro ọchịchị ya nke a choro nrube isi.

Dan 3:11 *na onye ọ bula nke na-agaghị ada n'ala kpọ isi ala, a ga-atuba ya n'etiti oké oku.*

11a- A na-echetakwa iyi egwu onwu; onyà ahụ na-emechi ndị nsọ a hooro.

DANIEL 3:12 *Ma e nwere ndi-Ju ufodu ndi I nyefere ndi-isi nke ala anāchi achi nke Babilon, bú Shedrak na Mishak na Abednego, bú ndi nādighi-ahu gi anya, eze. ha adighi-efe chi-unu ofufe, ha adighi-akpọ isi ala nye arusi ọla-edo ahu nke I guzobeworo.*

12a- Ihe e buru amuma amuma, e nyefere ndi Juu ala ọzọ okwá di elu, ekworo na-asọ oyi na-akpa bu igosiputa mkpuru ya nke ikpasi igbu mmadu. Ya mere, a na-akpopta ndi Chineke hoputara ma kato ha site n'ikwughachi ndi mmadu.

DANIEL 3:13 *Nebukadneza we were iwe di oku, o we nye iwu ka a kpota Shedrak na Mishak na Abednego. Ewe kuta ndikom ndia n'iru eze.*

13a- Cheta na ndikom ato ndia nwetara n'aka Nebukadneza onodu kachasi elu n'ala-eze-ya, n'ihi na ha mere ka ọ mara ihe na nghota kari ndi nke ya. Nke a bu ihe mere itinye ya n'onodu " iwe na iwe " ga-akowa oge ọ na-echefu agwa ha puru iche.

DANIEL 3:14 *Nebukadneza zara, si ha, O bu ezie, Shedrak na Mishak na Abednego, na unu adighi-efe chim nile ofufe, na unu eweghi kwa kpọ isi ala nye arusi ọla-edo nke M'guzobereworo?*

14a- O naghị eche obuna ka ha zaa ajuju ya: O bu na unu kpachaara anya na-enupuru iwu m isi?

DANIEL 3:15 *Ma ubu a, dinu njikere, na mbe ọ bula unu nānu olu opì-ike, na nke ọjà, na ubọ-akwara, na ubọ-akwara, na nke une, na ubọ-akwara, na nke ihe nile di iche iche, ka unu we da n'ala kpọ isi ala nye arusi ahu nke M'meworo. O buru na unu efeghi ya ofufe, a ga-atuba unu ozugbo n'oké oku. Ma onye bu chi nke ganaputa unu n'akam?*

15a - Ozugbo eze matara na ndi ikom a baara ya uru, ọ di njikere inye ha ohere ohuru site n'irube isi n'iwu nke alaeze eluigwe ya.

Ajuju a juru ga-enweta aziza a na-atughị anya ya site n'aka ezi Chineke, bu onye o yiri ka Nebukadneza chefuru, bu nke ihe omume nke ndu alaeze ukwu ya wegbara. Ozokwa, ọ nweghi ozi iji choputa ubochi ikpe ahụ.

DANIEL 3:16 *Shedrak na Mishak na Abednego we za Nebukadneza, bú eze, si, O dighi ayi nkpà iza gi okwu n'okwu a.*

16a - Okwu ndi a e gwara eze kasi ike n'oge ya yiri ihe jogburu onwe ya na nke enweghi nsopuru, mana ndi ikom a na-ekwu ha abughi ndi nnupuisi. N'uzo megidere nke ahụ, ha bu ihe nlereanya nke nrubeisi nye Chineke di ndu bu onye ha kpebiworo ike inogide na-ekwesị ntukwasị obi.

DANIEL 3:17 *Le, Chineke-ayi, bú Onye ayi nefè ofufe, puru inaputa ayi n'oké oku ahu nke nēre ere, O ganaputa kwa ayi n'aka-gi, eze.*

17a- N'adighi ka eze, ndi a hoputara kwesiri ntukwasị obi ejidewo ihe amà ndi Chineke nyere ha iji gosi na ọ nonyeere ha n'ule nke ohu ahụ. N'ijikota ahumahu

onwe onye a na ihe ncheta di ebube nke ndi ha naputara n'aka ndi Ijpt na n'ohu ha, site n'aka otu Chineke a kwesiri ntukwasị obi, ha kwalitere nkwuwa okwu ha ruo n'okè nke imegide eze. Mkpebi siri ike ha bu mkpokota, obulagodi n'onu onwu ha. Ma Mo Nso neme ka ha buru amuma ndaba-Ya: *O ganaputa ayi n'aka-Gi, eze* .

DANIEL 3:18 *Ma o buru na o bughi otu a, mara gi, eze, na ayi agaghi-efe chi-gi nile ofufe, ayi agaghi-akpo kwa isi ala nye arusi ola-edo nke I guzoworo.*

18a- Ma oburu na enyemaka sitere na Chineke abighi, o kaara ha mma inwu di ka ndi a hoputara kwesiri ntukwasị obi kariya idi ndu dika ndi sabo na ndi ujo. A ga-achota ikwesị ntukwasị obi a n'ule nke onye Grik kpagbuo onwe ya tinyere na - 168. Ma mgbe nke ahụ gasiri, n'oge niile nke Ndi Kraist n'etiti ezi Ndi Kraist ndi ruo ogwugwu uwa agaghi emeghari iwu Chineke na iwu nke ndi mmadu.

DANIEL 3:19 *Nebukadneza we juputa n'onuma, iru-ya we banwe iru -ya megide Shedrak na Mishak na Abednego. O wee kwuo okwu ozọ ma nye iwu ka e mee ka oku ahụ di oku okpukpu asaa kariya otu o kwesiri isi kpoo ya.*

19a- A ga-aghota na eze a ahutubeghi ma o bu nu ka onye o bula na-emegide mkpebi ya n'oge ndu ya; bu nke na-egosi na onuma ya na mgbanwe odidi ihu ya di . Ekwensu na-abanye n'ime ya ka o duru ya gbuo ndi Chineke hoputara.

DANIEL 3:20 *O we nye ufodu nime ndi-dike nke usu-ndi-agma-ya iwu ka ha ke Shedrak na Mishak na Abednego ahu, tuba ha n'oke oku ahu.*

DANIEL 3:21 *Ewe ke ndikom ahu ahu, na uwe-ukwu-ha, na uwe-ime-ha, na uwe-ha, tuba kwa ha n'etiti oké oku ahu.*

21a- Ihe niile a kpotururu aha na-ere oku yana anu ahụ ha.

DANIEL 3:22 *Ma n'ih na okwu eze siri ike, oké oku ahu we di oku nke-uku, ire-oku we tibe ndikom ahu ndi tubara Shedrak na Mishak na Abednego nime ya.*

22a- Onwu nke ndi ikom a na-agba ama maka idi ire nke oku nke oku a.

DANIEL 3:23 *Ndikom ato ahu, bu Shedrak, na Mishak, na Abednego, we da n'ala n'ahu n'etiti oké oku ahu.*

23a- E mezuru iwu eze, obuna na-egbu ndi ohu ya .

Dan 3:24 *Nebukadneza, bu eze, we tua egwu, we bilie ngwa ngwa. O we kwue okwu, si ndi-ndu-ya, O bughi ndikom ato ka ayi tupuru ahu n'etiti oku? Ha zara eze, si: N'ezie, eze!*

24a- Eze nke ndi eze oge ya enweghi ike ikwere anya ya. Ihe o na-ahu karihi echiche mmadu niile. O na-eche na o di mkpa ime ka obi sie onwe ya ike site n'iju ndi gbara ya gburugburu ma omume nke ituba ndi ikom ato n'ime oku nke oku ahụ o bu eziokwu. Ha we me ka okwu ahu guzosie ike nye ya: *O bu ezie, eze!*

DANIEL 3:25 *O we za, si, Le, ahuwom ndikom anọ atopuru, nejeghari n'etiti oku ahu, ma o dighi ihe emere ha olu: na ihe oyiyi nke anọ yiri nke nwa chi.*

25a- O di ka o bu naani eze nwere ohuu nke agwa anọ na-atu ya ujo. Okwukwe ezi ihe nlereanya nke ndi ikom ato ahụ bu Chineke sọpuru ma zaa ya. N'ime oku a eze nwere ike imata odiche di n'etiti ndi mmadu, o hukwara ihe oyiyi oku na oku ka ha na-eguzo. Ahumahu oheru a karihi nke mbu. E gosikwara ya eziokwu nke Chineke di ndu ozọ.

25b- *na ihe oyiyi nke anọ yiri nke nwa chi*

Odidi nke mmadu nke anọ a di nnoo iche na nke mmadu nke na eze mere ka a mata na o bu nwa chi . Okwu ahụ bu ihe ndabara oma n'ih na o bu n'ezie

ntinye aka kpomkwem nke onye ahụ ga-abụ **Ọkpara Chineke** na **Ọkpara nke mmadụ maka mmadụ**, ya bụ, Jizos Kraịst.

DANIEL 3:26 *Mbe ahu Nebukadneza biaruru nso n'ọnu oké ọku ahu nke nēre ọku, kwue okwu, si, Shedrak na Mishak na Abednego, ndi-orù nke Chineke Nke kachasi ihe nile elu, puta, bia n'ebe a. Shedrak na Mishak na Abednego we si n'etiti ọku ahu puta.*

26a – Ọzọ, Nebukadneza tughariri ghoọ nwa aturu chere eze odum ike nke ukwu kariya ya. Ihe ncheta a na-akpote ogbugba-ama nke ahumihe nke ohuu gara aga. Chineke nke elu-igwe we kpokue Ya nke ubo abua.

Dan 3:27 *Mbe ahu ndi nochiri anya eze, na ndi-isi, na ndi-isi, na ndi-ndu eze, kpokotara; Ha huru na oku ahu enweghi ike n'ahu ndi ikom a, na ajighi isi ha, na uwe ime ha emebighi, na isi oku ahu eruteghikwa ha.*

27a- N'ime ahumihe nke a, Chineke na-enye anyi ihe akaebe, nye anyi dika Nebukadneza, maka ike ya n'ezie. O kere iwu ndi di n'awa bu ndi na-edozi ndu mmadu niile na anumanu o bula di n'ala ya nakwa n'otu o di. Ma o ka gosila na ma ya ma ndi mmuo ozi no n'okpuru iwu elu ala ndi a. Onye Okike nke iwu eluigwe na ala, Chineke no n'elu ha ma nwee ike, n'ochicho ya, ihazi okwu oru ebube ndi ga-ewetara Jizos Kraist otuto na aha n'oge ya.

DANIEL 3:28 *Nebukadneza we kwue, si, Onye agoziri agozi ka Chineke nke Shedrak na Mishak na Abednego bu, Onye zitere mo-ozu-Ya, we naputa ndi-oru-Ya ndi natukwasi Ya obi, we mebie iwu eze, nye kwa aru-ha, ka ha we ghara ife, ma-obu ife chi o bula ma-obughi Chineke-ha.*

28a- iwe eze efepuwo. O laghachiri n'ukwu mmadu ozo, o mutara ihe site n'ahumahu ahụ ma nye iwu nke ga-egbochi ihe ahụ ime ozo. N'ihi na ahumahu ahụ na-egbu mgbu. Chineke gosiri ndi Babilon na O di ndu, na-arusi oru ike, na jukwara ya ike na ike.

28b- *Onye zitere mo-ozu ya, we naputa ndi-oru-ya ndi tukwasiri obi na ya, na ndi mebiworo iwu eze, nye kwa aru-ha, karia ijere chi o bula ofufe ma-obughi Chineke nke ha!*

N'otutu di elu nke enweghi mmasi, eze ahụ ghotara na iguzosi ike n'ihe nke ndi ikom ahụ nke nganga ara ya choro igbu si di mma. Obi abuo adighi ya na o ghotara na, n'ihi ike ya, o ga-aburiri na o ga-ekwe omume izere njujanyanya a nzuzu kpatara mpako ya nke na-eme ka o mehie ihe n'ihe ize ndu nke ndi aka ha di ocha.

DANIEL 3:29 *Ma nka bu ihe m'nyere n'iwu ka m'nenye, na onye o bula nke gekwu okwu ojo megide Chineke nke Shedrak na Mishak na Abednego, site na mba o bula ma-obu mba ma-obu asusu o bula nke gekwu okwu ojo megide Chineke nke Shedrak na Mishak na Abed -nego, agebupia ya, age me kwa ulo-ya ka o gho ebe ikpofu ihe: n'ihi na o dighi chi ozo ganaputa dika ya.*

29 a- Site n'okwu a, Eze Nebukadneza na-echebe ndi Chineke hoputara.

N'otu oge ahụ, o na-eyi onye o bula nke na-ekwujo Chineke nke Shedrak, Mishak na Abednego egwu, ma o kwuru na a ga-adokasi ya, ulo ya ga-aghokwa ikpo ihe ruru unyi, n'ihi na o dighi chi ozo nke puru inaputa di ka ya. N'ime ihe iyi egwu a, o doro anya na ogologo oge Eze Nebukadneza na-achi, ndi Chineke hoputara kwesiri ntukwasiri obi agaghi enwe nsogbu n'ihi nkata.

DANIEL 3:30 *M̀be ihe ndia gasiri eze mere Shedrak na Mishak na Abednego ibuli n'ala ala Babilon.*

30a- “Ihe nile d̀i mma nke na-agwu nke oma” maka ndi a hoputara kwesiri ntukwasị obi nke Chineke d̀i ndu, onye okike nke ihe nile d̀i ndu na ndi d̀i adi. N'ih i na ndi o hoooro ga-ebilite ikpezu, na ha ga-eje ije n'elu aja nke ndi nwuru anwu, mbu ndi iro ha, n'elu uwa e weghachiri eweghachi, ruo mgbe ebighi ebi.

N'ule ikpezu, a ga-enwetakwa njedebe obi utu a. N'ih i ya, ule mbu na nke ikpezu na-erite uru site na ntinye aka kpomkwem nke Chineke d̀i ndu na-akwado ndi o hoooro bu ndi o na-abia izoputa n'ime Jisos Kraist, bu Onye Nzoputa, ebe o bu na aha ya bu Jisos putara “YaHWéH na-azoputa.”

Daniel 4

DANIEL 4:1 *Nebukadneza, bu eze, nedegara ndi nile di iche iche, na mba nile, na ndi nasu asusu di iche iche ozi, bu ndi bi n'uwa nile. Ka udo diri unu n'uju!*

1a- Uda na odidi ahụ na-egosi ya, eze na-ekwu okwu bu onye gbanwere nye Chineke Daniel. Okwu ya yiri ihe odide nke akwukwo ozi nke ogbugba ndu ohuru ahụ. O na-enye udo, n'ih i na ya onwe ya no ugbu a n'udo, n'ime obi mmadu, na Chineke nke ihunanya na ikpe ziri ezi, ezi, nani, puru iche.

DANIEL 4:2 *O dim nma ka m'we gosi ihe-iriba-ama na olu-ebube nile nke Chineke Nke kachasi ihe nile elu meworom.*

2a- Eze ahụ na-eme ugbu a d̀i ka Jisos gwara ndi isi na ndi ngworo nke o gworo, “ Gaanu gosi onwe unu n'ulo nso, mee ka a mara ihe Chineke meere unu .” Ochicho ahụ nke Chineke kpaliri eze ahụ na-akpali akpali. N'ih i na ntughari ga-ekwe omume kwa ubochi, mana Chineke anaghi enye ha niile mmetuta nke ahụ nke na-enweta site n'aka eze ndi eze, eze ukwu d̀i ike na nke siri ike.

Dan 4:3 *Lee ka ihe iriba ama ya si d̀i ukwu! Lee ka ihe ebube ya si d̀i ike! Ala-eze-Ya bu ala-eze ebighi-ebi, Ochichi-Ya nadi kwa site n'obu rue obu.*

3a- Nghota na ijide n'aka ihe ndi a na-enye ya udo na ezi anuri d̀i ugbua n'okpuru ebe a. Eze mutara ma ghota ihe niile.

DANIEL 4:4 *Mu onwem, bu Nebukadneza, no n'udo n'ulom, o nanuri kwa onu n'ulo ukum.*

4a- Di juu na obi utu? Ee, ma onye na-ekpere arusi aghobeghi ezi Chineke.

Dan 4:5 *Nro ka m'nwere nke neme ka m'tua egwu; echiche ahu nke anachum n'elu ihe-ndinam na ohu nile nke uchem nejum ujo.*

5a- Eze a bụ Nebukadneza ka eweputara anyị n'ezie dị ka aturu ahụ furu efu nke Chineke n'ime Kraịst na-abịa ichọ ịnaputa ya na izoputa ya n'ohụ. N'ihina mgbe oge uwa nke udo na obi uto gachara, odinhu nke eze ga-abu mbibi na onwu ebighi ebi. Maka nzoputa ebighi ebi ya, Chineke na-abia ikpagbu ya ma mekpaa ya ahụ.

DANIEL 4:6 *M'we nye iwu, ha we me ka ndi-amam-ihe nile nke Babilon bia n'irum, ka ha we gosim isi nro ahu.*

6a- O doro anya na Nebukadneza nwere nsogbu ncheta siri ike. Gini mere na o kpoghi Daniel ozugbo?

Dan 4:7 *Mbe ahu ndi -ode-akwukwo di nsọ, na ndi-dibia, na ndi Kaldea, na ndi-dibia, we bia. Agwara m ha nro a, ma ha enyeghm isi-ya.*

7a- Ihe na-eme di ka n'ohu nke mbu, ndi na-ekpere arusi na-ahoro imata adighi ike ha kama iko akuko ifo nye eze nke yiri ndu ha egwu.

DANIEL 4:8 *N'ikpeazu, Daniel, onye aha-ya bu Belteshaza, dika aha chim si di, biakwara n'irum, Mo nke chi nsọ di kwa nime ya. Agwara m ya nro ahu:*

8a- Enyere ihe kpatara omission. Bel ka bukwa chi eze. A na m echeta ebe a na Darios onye Midia, Sairos onye Peasia, Darios onye Peasia, Ataksakses^{nke Mbu}, di ka Ezra 1, 6 na 7 si kwuo, ihe nile n'oge ha ga-enwe ekele maka ndi Juu a hoputara ahoputa ma chigharikwuru Chineke ha puru iche. Nke Sairos Chineke buru amuma banyere ya na Aisa 44:28, na-asị: "Ana m ekwu banyere Sairos, O bu onye ozuzu aturu m, o ga-emezuka ihe nile masiri m; o gasi kwa Jerusalem: Ka ewughachi ya! Site kwa n'ulo uku Chineke: Ka ewe to nto-ala-ya; - Onye ozuzu aturu ahụ e buru n'amuma ga-emezu uche amuma Chineke bu onye o matara na o na-erubere ya isi. Ihe odide nke ozo na-akwado ntoghata ya e buru n'amuma: Aisa 45:2: *Otu a ka Jehova na-agwa onye ya e tere mmanu, na Sairos, na n'amaokwu 13: O bu Mu meworo ka Sairos bilie n'ezi omumem, M'geme kwa ka uzọ-ya nile guzozie; O gewughachi obodom, me ka ndim emere ka ha je biri n'ala ozo, n'efu, nenweghi ihe -nhaputa ma -obu ugwo-olu; o bu ihe si n'onu Jehova nke usu nile nke ndi-agma puta. Na mmezu nke oru a putara n'Ezra 6:3-5: N'afọ mbu nke Sairos eze, Sairos eze nyere iwu a gbasara ulo Chineke nke di na Jeruselem: Ka e wughachi ulo ahụ, ka o buru ebe a na-achu aja, ka o nweekwa ntola siri ike. O gadi ogo cubit ato na iri, obosara-ya gadi ogo cubit ato, na ariri nkume ato awara awa, na otu ariri osisi ohu. Ndi ezinulo eze ga-akwu ugwo ya. Ihe ola-edo na ola-ocha nke ulo Chineke, nke Nebukadneza chipuru n'ulo uku Chineke nke di na Jerusalem, me ka ha je na Babilon, agewughachi, agebupu kwa ha n'ulo uku Chineke di na Jerusalem rue ebe ha di, ewe debe ha n'ulo Chineke. O bu ezinulo eze ga-akwu ugwo ya.* Chineke nyekwara ya nsopuru o nyere Eze Solomon. Ma kpachara anya! Iwu a agahi ekwe ka e were nguko a turu na Dan 9:25 nweta ubochi obibia mbu nke Mesaja ahụ; o ga-abu nke Eze Ataksakses onye Peshia. Sairos mere ka e wughachi ulo nsọ ahụ, ma Ataksakses nyere ikike ka e wughachi mgbidi Jeruselem na iwughachi ndi Juu nile n'ala mba ha.

DANIEL 4:9 *Belteshaza, bu onye-isi ndi-ode-akwukwo di nsọ: n'ihina amawom na mo nke chi nsọ di nime gi, onye o dighi kwa ihe-nzuzo nadinghi-ike, gosim isi ohu ahu nke m'huworo na nrom.*

9a- Anyị kwesiri ighota ebe eze no. N'obi ya, o nogidere buru onye na-ekpere arusi ma mata na Chineke nke Daniel di ka chi ozo, ma e wezuga na o nwere ike ikowa nro. O bughị na o ga-agbanweriri chi. Chineke Daniel bu naani chi ozo.

Dan 4:10 *Ndi a bu ohu nke obi m mgbe m no n'elu ihe-ndina m. M'we hu, ma, le, n'etiti uwa osisi nke di elu di elu.*

10a- N'ihe oyiya Jizos ga-eji nye ndi mmuo mmuo o choror iku ihe nkuzi ya, osisi ahụ ga-abu onyinyo nke mmadu, site na ahia ami nke na-ehulata ma na-akpu akpu ruo na cedar di ike ma di ebube. Dikwa ka mmadu nwere ike ighota mkpuru osisi na-atoto uoto, Chineke na-eji ma o bu na-ejighi mkpuru nke ihe ndi o kere eke na-ami, malite na nke kasi ato uoto ruo na nke kasi nta nke na-atoto uoto, obuna ihe aru na ihe aru.

DANIEL 4:11 *Osis ahu we di uku, di kwa ike, idi-elu-ya we rue elu-igwe, hu kwa anya-ya rue nsotu uwa nile.*

11a- N'ohu nke ihe oyiya ahụ, e jiriworị eze ndi Kaldia tonyere osisi di ka onyinyo nke ike, ike na alaeze ukwu nke ezi Chineke nyere ya.

Dan 4:12 *Akwukwo ya mara mma, mkpuru ya bakwara uba; o bu ihe-oriri nye onye o bula; anu-ohia naba n'okpuru ndo-ya, ihe o bula di ndu nesi kwa na ya adota ihe-oriri-ya.*

12a- Eze a di ike kesara ndi niile no n'alaeze ya aku na uba na nri ndi e nwetara n'okpuru nduzi ya.

12b- *Anu-ufe nke elu-igwe mere ulo-ha n'etiti alaka-ya nile;*

Okwu ahu bu nkwughachi nke Dan.2:38. N'uzo nkiti, nnunu ndi a nke eluigwe na-anochi anya udo na idi juu na-achi n'okpuru ochichi ya. N'echiche ime mmuo, ha na-egosi ndi mmuo ozi nke eluigwe nke Chineke, ma n'otu ntabi anya nke a na-ekwu banyere Ek . n'ih na ***anu ufe nke eluigwe ga-ebu olu gi, anu nku ga-ekwuputakwa okwu gi*** . N'otutu okwu, nnunu nke eluigwe na-akpali ugo na nnunu anu, na-achi n'udi nku. Nnunu na-ebiri ebe nri ha juru; Ya mere onyonyo a na-akwado oganihu na satiety nri.

Dan 4:13 *N'ohu nke uchem ka m'dinaworo n'ihe-ndinam, le, otu nime ndi-nche na ndi nsu siri n'elu-igwe ridata.*

13a- N'ezie, o dighi mkpa ka ndi mmuo ozi nke eluigwe hie ura, n'ih ya, ha na-aru oru na-adigide adigide. Ndi di nsu na ndi na-ejere Chineke ozi *na-esi n'eluigwe ridata* izi ndi ohu ya no n'uwa ozi ya.

Dan 4:14 *O we tisie nkpu ike, si otu a, hutunu osisi ahu, hupu alaka-ya nile; tugharia ahia, ma kposa nkpuru-osisi; ka anu-ohia si n'okpuru ya balaga, na anu-ufe n'etiti alaka-ya nile!*

14a- Ohu ahụ na-ekwuputa na eze ga-atufu ala-eze ya na ichisi ya.

DANIEL 4:15 *Ma rapu nkporogwu ahu n'ebe nkporogwu-ya di n'ala, were iyaba igwe na ola ke ya n'etiti ahia nke ubi. Ka igirigi nke elu-igwe ha ya miri, Ka o we nwe ahia nke uwa dika okè-ya dika anu-ohia.*

15a- *Ma hapu ogwe ebe mgborogwu di n'ala*

Eze ganogide kwa n'ala-eze-ya; a gaghị achupu ya.

15b - *were kwa iyaba igwe na ola ke ya abu, n'etiti ahia nke ubi*

O dighi mkpa ka agbu igwe ma o bu ola kopa di, n'ih na Chineke ga-eme nnoo ka ihe e kere eke nke nwere ike ime ka o ghara inwe uche na ezi uche n'akuku ya nile, nke anu ahụ, nke uche na n'omume. Eze di ike ga-ewere onwe ya

dị ka anụ ọhịa. Ya mere, a ga-amanye ndị ukwu nke alaeze ya iwepu ọchịchị ya n'alaeze ahụ.

15c- *Ka igirigi nke elu -igwe ịa ya miri, ka o nwe-kwa-ra ya dika anu-ohia, bú ahíhia nke uwa nye òkè-ya.*

Anyị nwere ike iche n'echiche otú obi ga-adị ndị okenye ya bú ndị ga-ahụ ka ọ na-eri ahíhia dị n'ala dị ka ehi ma ọ bụ atụrụ. Ọ ga-ajụ ebe obibi kpuchiri ekpuchi, na-ahọrọ ibi na ihi ụra n'ohia.

Dan 4:16 *Agēnapu kwa obi-ya nke madu n'aru ya, agēnye kwa ya obi anu-ohia; ugboro asa gāgabiga kwa ya.*

N'ime ahụmahụ a, Chineke na-enyekwa ihe àmà ọzọ na-egosi na o nwere ike ime ihe nile. N'ihia na Onye Okike nke ndụ nke ihe nile o kere eke, ọ puru n'oge ọ bụla, n'ihia na ebube ya, ime ka mmadụ nwere ọgụgụ isi ma ọ bụ n'uzọ megidere nke ahụ, onye nzuzu. N'ihia na ọ na-anọgide na-adighi ahụ anya n'anya ha, ndị ikom na-eleghara ihe iyi egwu a nke na-adakwasị ha mgbe nile. Ma ọ bụ eziokwu na ọ na-esikarị ike ime ihe, ma mgbe o mere ya, ọ bụ n'ihia otu ihe kpatara ya na nzube.

A na-atụ ntaramahụ ahụ. Ọ ga-emetuta Eze Nebukadneza *ugboro asaa*, ya bụ, naanị afọ asaa. Ọnweghị ikike iji oge a mee ihe ọ bụla ọzọ karịa eze n'onwe ya. N'ebe a ọzọ, site n'ihoro ọnuogugu "7", Onye Okike Chineke jiri "akara eze" dee aha ya nke a ga-eme.

DANIEL 4:17 *Nka bu okwu nke ndi-nche, na ihe ndi nsọ nyere n'iwu: ka ndi ndu we mara na Onye kachasi ihe nile elu nāchi achi n'ala-eze nke madu, nēnye kwa onye ọ bula Ọ nāchọ, nēdo kwa onye kachasi nma nke madu guzosie ike n'isi ya.*

17a- *Ahịrịokwu a bụ iwu nke ndị na-ekiri*

Mụọ Nsọ na-emesi àgwà puru iche nke ntinye aka dị nsọ a nke ọ na-enye oru nke "iwu" n'ihia ndị na-ekiri. Mmadụ aghaghị imuta na n'agbanyeghi ọdịdị di aghugho, ndị eluigwe na-ele ya anya mgbe nile. Chineke choro ime ihe atụ a ka ọ buru nkuzi e nyere umu mmadụ ruo ọgwugwu uwa. Site n'ihota ndị na-ekiri ihe, ọ na-ekpughe ịdị n'otu zuru oke nke ndị mmuọ ozi nke ogige Chineke bú ndị na-ejikota ha n'oru na omume ya. Nko-nko, ufañiko emi ọsoño nte ke Abasi ada ibat 17 owut ubiereikpe, se nko ke Ediyarade 17.

17b- *ka ndi di ndu we mara na Onye kachasi ihe nile elu nāchi achi n'ala-eze nke madu, nēnye kwa onye ọ bula ihe nātọ Ya utọ.*

Chineke na-eduzi ihe niile ma na-achikwa ihe niile. Otutu mgbe, na-echefu eziokwu a zoro ezo, mmadụ na-ekwenye na ya bụ onye maara ọdinihu ya na mkpebi ya. Ọ na-eche na ọ na-ahoro ndị isi ya, ma ọ bụ Chineke na-edobe ha n'okwa ọchịchị, di ka ezi uche ya na ikpe ya n'ihe na ihe ndi di ndu.

17c- *na ọ na-ebuli ndi ikom kacha njo n'ebe ahụ*

Okwu a bụ eziokwu: "Ndị mmadụ na-enweta ndị isi ha kwesiri." Mgbe ndi mmadụ kwesiri ịbụ onye ajo omume di ka onye ndu ha, Chineke na-amanye ya n'isi ha.

Dan 4:18 *Nka bu nrọ ahu nke mu onwem, bú eze Nebukadneza, huworo. Gi onwegi, Belteshaza, kowaara ya: n'ihia na ndi-amam-ihe nile nke ala-ezem apughi inyem ya; ị nwere ike, n'ihia na ị nwere mmuọ nke chi di nsọ n'ime gi.*

18a- Nebukadneza na-aga n'ihu, ma o ka agbanwebeghi. O ka jigidere na Daniel na-efe *chi di nsọ* . O ka aghotabeghi otu okpukpe.

DANIEL 4:19 *Mhe ahu Daniel , onye aha-ya bu Belteshaza, juru ya anya n'otu ntabi-anya, echiche-ya nile we ma jijiji. Eze zara, si, Belteshaza, ka nro ahu na akuko-isi-ya ghara ichu gi aru! Belteshaza we si, Onye-nwem, ka nro a diri ndi-iro-gi, ka isi-ya di-kwa-ra ndi nakpa bu gi.*

19a - Daniel ghotara nro ahụ na ihe gaje ime joro eze egwu nke na Daniel ga-amasị ihu ihe e mezuru n'isi ndi iro ya.

Dan 4:20 *Osisi ahu nke i huru, nke di uku di ike, nke idi-elu-ya ruru elu-igwe, hu kwa anya-ya n'akuku nile nke uwa;*

DANIEL 4:21 *Osisi a, nke nwere nwa-nwoke mara nma nke-uku, nke nami nkpuru nke-uku, nke namiputa ihe-oriri nye madu nile, nke anu-ohia nwere ebe-obibi n'okpuru ya, N'etiti alaka-ya ka anu-ufe nke elu-igwe biri kwa n'ala-ya;*

21a- *akwukwo ahụ mara mma*

Odidị anụ ahụ na uwe.

21b- *na mkpuru osisi bara uba*

Oganihu bara uba.

21c- *onye buru nri maka onye o bula*

Onye nyere ndi ya niile nri.

21d- *nke anu ohia gbaba n'okpuru ya*

Eze nke na-echebe ndi ohu ya.

21- *na n'etiti alaka nke nnunu nke eluigwe mere ka ha biri*

N'okpuru ochichi ya, ndi ya biri n'oke nchebe. Nnunu na-efepu wee hapu osisi ahụ na obere ihe egwu.

DANIEL 4:22 *Gi onwe-gi, eze, emewo ka i di uku di kwa ike, idi-uku-gi naba kwa uba, obuna elu-igwe nile, ochichi-gi we rue nsotu uwa.*

DANIEL 4:23 *Eze we hu otu onye nime ndi-nche na ndi nsọ ka o si n'elu-igwe ridata, si, Buenu osisi ahu , mebie ya; ma hapu ukwu n'ebe mgborogwu nile di n'ala, ma were udọ igwe na ola kee ya n'etiti ahia ndu nke ubi; ka igirigi nke elu-igwe ha ya miri, ka okè-ya di kwa n'aru anu-ohia, rue mhe oge asa gabigasiri ya.*

Dan 4:24 *Nka bu isi okwu, eze;*

DANIEL 4:25 *Ha gachupu gi n'aru madu, ebe-obibi-gi gadi kwa n'etiti anu ohia, ageme kwa ka i rie ahia dika ehi . igirigi nke elu -igwe gaba gi miri , mhe asa gāgabiga kwa gi, rue mhe i gamara na Onye kachasi ihe nile elu nāchi achi n'ala-eze nke madu, nēnye kwa onye o bula ihe nāto Ya utọ.*

25a- *rue mgbe unu matara na Onye kachasi ihe nile elu nāchi achi n'ala-eze nke madu, nēnye kwa onye o bula ma-oli.*

Daniel kwuru banyere Chineke site n'iji okwu bu "Onye Kasị Elu" kpoputa ya. O si otu a na-eduzi echiche eze na idi adi nke otu Chineke; echiche nke eze na-enwe nnukwu nsogbu n'ighota, n'ihimmalite ndi a di nsọ nke e ketara site na nna ruo nwa nwoke.

Dan 4:26 *Niwu e nyere ka ewezuga nkporogwu osisi ahu , putara na ala -eze-gi gabu nke gi, mhe i mara na Onye ahu Nke nāchi achi no n'elu-igwe.*

26a – *Mgbe o matara na onye na-achị no n'elu-igwe, ahumihe e wedara n'ala ga-akwusi n'ihim na eze ga-ekweta ma tugharia.*

Dan 4:27 *Ya mere, eze, ka ndum-odum di nma n'anya-gi. Mezue nmehie-unu site n'ikpe ziri ezi, me kwa ka ajo omume-unu nile n'igosi ebere nye ndi nādighi nma, ọ̀nù-gi gādi kwa ogologo.*

27a- Mgbe eze na-eme ihe ndi Daniel deputara n'amaokwu a n'oru, o ga-agbanwe n'ezie. Ma a na-enye agwa a n'ime mpako, ike ya na-enweghi mgbagha emewo ka o buru onye na-adoro adoro na mgbe o na-ezighi ezi di ka ahumahu ndi gara aga ekpughere kuziiri anyi.

Dan 4:28 *Ihe ndi a niile e mezuru n'isi Eze Nebukadneza.*

28a- Okwu a nke Daniel machibidoro nkowa o bua ozo nke amuma a, nke nakato imebi ntoala amuma nke Ndiama Jehova na otu okpukpe o bua ozo nke gamegide iwu Daniel kowara. Ozokwa, odinaya nke isiakwukwo ahụ dum na-enye ihe akaebe nke a. N'ih na akuko a ga-akuziri anyi ihe mere eze ji tie onu onu n'amuma osisi.

DANIEL 4:29 *O rue, n'ogwugwu onwa iri na abua, mbe o nejeghari n'ulo uku eze na Babilon.*

29a- 12 onwa, ma o bu otu afo ma o bu " oge " gafere n'etiti onu na mmezu ya.

DANIEL 4:30 *Eze we kwue, si, O bughi Babilon uku ahu, nke M'jiworo n'ike nke ikem wuworo nye ulo nke ala-eze, na n'ih ima-nma nke ima-nma?*

30a- Nke a bu oge akara aka mgbe eze gaara eme nke oma ka o gbachi nkiti. Ma anyi nwere ike igota ya n'ih na Babilon ya bu n'ezie ihe itunanya di ocha, nke a ka deputara di ka otu n'ime "ihe ebube asaa nke uwa". Ogige ndi kwusiri ike nke ahija ndu, odo mmiri, ama sara mbara na ramparts n'akuku akuku nke 40 km n'akuku nke o bua. Ogidi ndi di n'elu nke ugo inyinya abuo nwere ike igafe n'ogologo nke mgbidi ahụ dum; okporo uzo nke oge. Otu n'ime onu uzo ama ya, nke arughariri na Berlin, di n'etiti mgbidi abuo e ji nkume na-acha anunu anunu mee nkume ndi e ji atunyere ihe nnochianya nke eze: odum nwere nku ugo nke Dan 7:4 kwuru. O nwere ihe o ga-eji na-anya isi. Ma Chineke anaghi ahụ mpako n'okwu ya, o na-ahụ mpako kama kariya ihe niile echefu echefu na nleli maka ahumahu ya gara aga. N'ezie, o bughi naani eze a di mpako n'ua, ma Chineke etinyela uche ya n'ebe o no, o choro ya n'eluigwe, o ga-enwekwa ya. Nke a kwesiri nkowa: Chineke na-ekpe ihe ndi o kere eke ikpe kariya ka o di anya. O na-enyocha obi ha na echiche ha, na-amatakwa n'emehieghi mgbe o bua, aturu ahụ ruru nzoputa. Nke a na-eduga ya na-esi onwu na mgbe ufo na-aru oru ebube, ma usoro ziri ezi site agwa nke ikpeazu N'ih nwetara.

DANIEL 4:31 *Ma mbe okwu ahu di n'onu eze, otu olu siri n'elu-igwe bia, si, Eze, bu Nebukadneza, ewerewo ala-eze ahu n'aka-gi.*

31a- Nebukadneza bu onye itunanya Chineke tara ahuhu bu onye debere ya onya ma doo ya aka na nti banyere ya na no amuma ya. Enwere ike inu okwu nke elu-igwe, mana ka anyi nura onu n'ih na ihe ojo nke Chineke ga-eme ya ga-azoputa ndu ya ma mee ya ebighi ebi.

DANIEL 4:32 *Ha gachupu gi n'aru madu, ebe-obibi-gi gadi kwa n'etiti anu-ohia; ugboro asaa ga-agafekwa gi, ruo mgbe i maara na Onye Kasi Elu na-achi n'alaeze nke mmadu ma na-enye ya onye o bua masiri ya.*

32a- Ruo afo asaa, ya bu, ugboro asaa, eze na-efunahu mmasi ya na uche ya na-eme ka o kwenye na o bu naani anumanu.

Dan 4:33 Ngwa ngwa okwu ahu we mezu bayere Nebukadneza. Ewe chupu ya n'etiti madu, rie ahilia dika ehi, igirigi nke elu -igwe nēde kwa aru -ya; rue m̄be agiri-isi-ya tolitere dika nbu ugo, ntú-ya di kwa ka ntú nnụnụ.

33a- Eze na-agba akaebe na ihe niile e kwusara n'òhù ahu ka emeworo n'aru ya n'ezie. N'ìde ọgbugba-ama ya, eze ahụ tugharịrị na-akpalite ahụmahụ mmechuihu a, na-ekwu maka onwe ya n'ime mmadụ nke atọ. Ihere ka na-akwali ya ìlaghachi azụ. Nkọwa ọzọ ka ga-ekwe omume, na eze na Daniel nwanne ya ọhụrụ dere ihe akaebe a n'ime ezi Chineke.

DANIEL 4:34 O rue, n'ogwugwu oge ahu, na Mu onwem, bú Nebukadneza, weliri anyam le elu-igwe, na uchem we laghachi. Agọzi m Onye kachasi ihe nile elu, otuto na inye Onye ahụ dī ndụ ruo mgbe ebighị ebi otuto, Onye ọchịchị ya bụ ọchịchị ebighị ebi, Onye alaeze ya na-adịrukwa site n'ogbo ruo n'ogbo.

34a- Chineke nke maara ihe na nke pụrụ ime ihe nile nwetara ihunanya nke aturu ahụ furu efu. Ọ chiriwo ìgwè aturu-ya, me kwa ka otuto-ya ba uba n'ìhi nsopuru-Ya.

34b- onye ọchịchị ya bụ ọchịchị mgbe nile na-adigide, na ala-eze ya na-adịru site n'ogbo ruo n'ogbo

Usoro a metụtara ^{ala-eze nke ise}, oge a, ebighi-ebi, nke ọhụhụ nke Ọkpara nke mmadụ nke Dan.7:14: ewe nye ya ike-achị, na ebube, na ala-eze; ndị niile na mba niile na asụsụ niile na-efe ya. Ọchịchị ya bụ ọchịchị na-adịru mgbe ebighị ebi, nke na-agaghị agabiga, alaeze ya bụkwa ihe a na-agaghị ebibi ebibi . na kwa n'òhù nke ihe oyiyi ahu di na Dan 2:44: Ma n'ubochi ndi-eze ndia ka Chineke nke elu-igwe gēbili ala-eze, nke anāgaghi-ebibi ma-ọli; ọ ga-etipia alaeze ndi a niile, bibiekwa alaeze ndi a, ya onwe ya ga-eguzokwa ruo mgbe ebighi ebi .

DANIEL 4:35 Ndi nile bi n'uwa di ka ihe-efu n'anya-Ya: dika ọ nācho ka ọ nēme n'usu nile nke elu-igwe, na n'etiti ndi bi n'uwa: ma ọ dighi onye nābochi aka -ya, ma-ọbu si ya, Gini ka i nēme?

35a- Otuto diri Chineke dī ndụ! N'ìhi na oge a eze ghọtara ihe niile na ọ na-atugharị.

Dan 4:36 N'oge ahụ, uche m laghachiri n'ebe m nọ; ebube nke ala-ezem, na imammam na ima-nmam ka eweghachiri nyem; Ndị ndumọdụ m na ndi isi m juru m ọzọ; E weghachiri m n'alaeze m, ma ike m mubara naani.

36a - Dika onye ezi omume na onye ezi omume Job, onye Chineke nyeghachiri umu-ndikom, umu-ndinyom na umu-ndikom n'ogwugwu ihe-nchu-àjà-ya, eze we nweghachi obi-ike nke ndi amara aha-ya ma maliteghachi n'ochichi-ya ugbua n'amam-ihe n'etiti ndi ezi-ihe nke Chineke di ndu nēnye ihè. Ahụmahụ a na-egosi na Chineke na-enye ndi ọ choro alaeze ahụ. Ọ bụ ya kpaliri ndi Kaldia ukwu ka ha choghachi eze ha.

DANIEL 4:37 Ma Mu onwem, bú Nebukadneza, nēto, nēbuli kwa na nsopuru eze elu-igwe, onye ọlu-ya nile bu ezi-okwu, uzọ-ya nile bu kwa ikpé ziri ezi;

37a- O nwere ike ikwu ya, n'ìhi na ọ kwurụ ụgwọ ka o wee ike ikwu ya.

Iji zere nke kachasị njo, idoro ezé nwere ike na-egbu mgbu; ma onyà ndi ahụ nwere ike igosi nhujuanya ahụ. Iji nweta ebighi ebi, ọ nwere ike idi mkpa igafe ule siri ike ma ọ bụ nke siri ike, nchupu nke mpako ga-akwado ha mgbe ihe ahụ ga-ekwe omume. N'ìmara ikike ya, Jisọs Kraịst mere ka Pọl kpuo isi n'uzo Damaskos, ka “onye na-akpagbu umunna ya” kpuru n'uzo ime mmuo wee gho

onye àmà ya kwesiri ntukwasi obi na nke na-anu oku n'obi mgbe o maliteghachiri ihu uzọ nke anya ya, ma nke kasinu, ohuhu nke mmuo nsọ ya.

Daniel 5

DANIEL 5:1 *Belshaza, bu eze, mere oké oriri nye ndi-isi-ya, nu ndikom abua na ogo iri, we nua manya-vine n'iru ha.*

1a -Eze Nebukadneza dara n'ura n'udo nke Chineke mbe o mere agadi, nwa-ya nwoke Neboadis we buru eze n'onodu ya, n'ihu na ochighi ichi-ya, o we kwere Belshaza nwa-ya ka o buru eze n'onodu ya. Agbagharala aha a nke putara "Bel na-echebe eze", ihe ima aka nke Chineke zubere iweghara, na nke Nebukadneza nyere Daniel: Belshaza nke putara "Bel ga-echebe". Na mmalite nke aha ndi a bu ofufe Bel ma o bu Belial bu onye naani ya na-ahazi otutu chi: Setan, ekwensu. Di ka anyi ga-ahu, ndi na-anochi anya eze a toghatara esoghi ya n'uzo a.

DANIEL 5:2 *Belshaza, mbe o deturu manya -vine ahu ire, o ziga weta arja ola-edo na ola-ocha nke Nebukadneza, bu nna-ya, chipuru n'ulo uku Chineke nke di na Jerusalem, ka eze na ndi-isi-ya na ndinyom-ya na ndi-iko-ya nwayi nua nime ya.*

2a- Maka eze ndi ogo mmuo a, ihe ola-edo na olaocha ndi a bu naani ihe nkwata n'aka ndi Juu. Ebe o choro ileghara ezi Chineke ahu Nebukadneza chigharikwuru anya, o cheghi echiche na Chineke a di ndu na-ekpe ikpe ya niile ikpe. Site n'iji ihe ndi a edoro nsọ na nke edoro nsọ mee ihe ruru aru na nzube ruru aru n'ijere Chineke Onye Okike ozi, o na-eme mmehie ikpezu nke ndu ya di mkpirikpi. N'oge ya, Nebukadneza maara otu o ga-esi echebara ike no n'oru nke Chineke ndi Juu echiche n'ihu na o ghota na chi mba ya n'eziokwu adighi adi. Ndi niile no n'okpuru eze Babilon anwo ihe amà ya di ike n'ihu Eze eluigwe, karichaa, ndi ezinulo ya. Ya mere, Chineke nwere ezi ihe mere o ga-eji gosi onwe ya ugbu a ibu onye ezi omume na onye na-enweghi obi ebere.

Dan 5:3 *Ha we buputa ihe ola-edo ahu nke eweputara n'ulo uku Chineke, bu ulo Chineke nke di na Jerusalem; eze na ndi-isi-ya, na ndinyom-ya na ndi-iko-ya nwayi we nua ya.*

3a- Daniel kwusiri ike na mmalite nke ite ite ndi a ewepuru nke ulo nsọ, nke ulo Chineke nke di na Jerusalem. Ebe o bu na Chineke ndi Juu kwere ka e wepu ihe ndi a n'ulo nsọ ya, o kwesiri ighota na ezi Chineke ahu na-ata ndi na-ajere ya ozi ogo ahu ma na-ata ha ahu. Chi ndi ogo mmuo adighi eme ihe ndi di otu ahu, ndi na-aruru ha na-achokwa ime ihe ga-atu ndi ikom ha na-erigbu eme ihe n'eziokwu.

DANIEL 5:4 *Ha we nua manya-vine, to kwa chi ola-edo, na nke ola-ocha, na nke ola, na nke igwe, na nke osisi, na nke nkume, to.*

4a- Iji okwu ruru aru bu ihe ochie, o bu ikpere arusi, idi elu nke ihe aru Chineke. N'uzo di mkpa, n'ime nnukwu ngosiputa nke enweghi uche, eze na ndi enyi ya na-eri oriri, ebe ndi Midia na ndi Peshia nochibidoro ya na-eyi obodo ya egwu.

DANIEL 5:5 *Ma n'oge hour ahu nkpsi-aka nke aka madu putara, de ihe n'ihe-idoba-oriona nke mpidi ulo uku eze na ncherita -iru ihe-idoba-oriona ahu. Eze we hu nsotu aka a nke nede ihe.*

5a- Ọrụ ebube nile nke oge Nebukadneza ebe e ledaworo anya, ọrụ ebube ọhụrụ nke a enweghị ebumnobi nke ịtughari, kama ibibi ndụ ndị ikpe mara dika anyị ga-ahụ. N'ihu ndị ajoy mmadu ebubo bu ndi chorọ onwu onye mmehie, Jisọ Kraist jikwa mkpisi aka ya dee mmehie ndi ha mere na nzuzo n'aja.

DANIEL 5:6 *Ihu eze we hanwe iru -ya, echiche-ya nile we ma jijiji; nkwonkwo ukwu-ya abua topuworu, ikpere-ya abua neta kwa aka megide ibe-ya.*

6a- Ọrụ ebube na-emeputa mmetuta ya ozugbo. N'agbanyeghi mmanya ahụ, uche ya na-emeghachi omume, ujo na-atu ya.

Dan 5:7 *Eze we tisie nkpu ike ka eme ka ndi-dibia na ndi Kaldea na ndi naju ase bata; eze we kwue, si ndi-amam-ihe nke Babilon, Onye o bula nke gagu akwukwo a ma gosim akuko-isi-ya, ageyi ya uwe ododo, were iyaba ola-edo n'olu-ya, buru kwa onye-isi nke-atọ n'ala-eze.*

7a- Ọzọ kwa, Daniel leghaara anya; Ndi ochichi ahụ leghaara ama ya anya. Ma ọzọ, n'oke njuanya, eze na-eto eto na-ekwe nkwa nkwanye ugwu kachasi elu nye onye o bula gosiputara na o nwere ike ikwaputa ozi edere na mgbidi n'uzo di egwu. Onye o bula nke na-eme nke a ga-enweta onodu nke ato n'alaeze ahụ, n'ihu na Nabonidus na Belshaza no n'onodu mbu na nke abuo.

Dan 5:8 *Mbe ahu ndi-amam-ihe nile nke eze batara; ma ha apughi igu ihe odide ahu, nye eze isi-ya.*

8a- Dika n'okpuru Nebukadneza, ihe ahụ ka na-agaghi ekwe omume nye ndi amamihe na-ekpere arusi.

DANIEL 5:9 *Mbe ahu Belshaza, bu eze, we tua egwu nke-uku, iru-ya we haghari, ma ndi amara aha-ya we tua ujo.*

DANIEL 5:10 *Ma eze-nwanyi, n'ihu okwu nile nke eze na ndi-isi-ya, batara n'ulo onu-manyavine ahu, si, Eze, di ndu rue mbe eb ighi-ebi: Ekwela ka echiche-gi mejoo gi, ekwe-kwa-la ka iru-gi hanwe ucha.*

Dan 5:11 *Otu nwoke di n'ala-eze-gi, onye mo nke chi nsọ di nime ya; ma n'ubochi nna-gi, ahuru nime ya nghota, na nghota, na amam-ihe dika amam-ihe nke chi nile. N'ihu ya, Nebukadneza, bu eze, nna-unu, bu eze, na nna-unu, mere ya onye-isi nke ndi-ode-akwukwo di nsọ, na ndi-dibia, na ndi Kaldea, na ndi-dibia;*

DANIEL 5:12 *n'ihu na ahuru nime ya mo uku, na ihe-omuma na nghota, na ima isi nro, na ikowa okwu-ugha, na igwo ajuju di arọ, bu Daniel, onye Belteshaza, bu eze, kporo. Ya mere, ka akpo Daniel, o gako kwa isi-ya.*

12a- Ihe akaebe a sitere n'aka eze nwanyi bu ihe itunanya na o na-ama ndi ezinulo eze niile ikpe: anyi maara na ... ma anyi hooro ighara iburu ya n'uche.

Dan 5:13 *E wee kpota Daniel n'ihu eze. Eze we za, si Daniel, Gi onwe-gi bu Daniel ahu, nke sitere n'umu Juda, onye eze, bu nnam, mere ka o si na Juda puta?*

DANIEL 5:14 *Anuwom ihe bayere gi, na mo nke chi di nime gi, na ihu na nghota na amam-ihe nke-uku di kwa nime gi.*

DANIEL 5:15 *Ma ewe kpota ndi-amam-ihe na ndi-dibia n'irum, ka ha gua akwukwo a, gosim isi-ya. ma ha enweghi ike inye nkowa nke okwu ahụ.*

Dan 5:16 *Anwo m na i nwere ike ikowa na dozie ajuju ndi siri ike; Uhu a, o buru na i gagu ihe-odide a, gwam isi-ya, ageyiwe uwe -ododo, were iyaba ola-edo n'olu-gi, na i genwe kwa onodu-atọ n'ochichi nke ala-eze ahu.*

16a- Ebe nke ato mgbe Nabonidus nna ya na onwe ya gachara.

Dan 5:17 Daniel zara n'iru eze, Debe onyinye-gi nile, nye kwa onye ọzọ ugwo-olu-gi. ma m'gāgu-kwa-ra eze akwukwo ahu, nye ya isi-isi-ya.

17a- Daniel emeela agadi ma ọ dịghị enye nsopurụ ma ọ bụ ihe onwunwe na onụ ahịa ọlaocha na ọla edo dị mkpa, ma ohere ichetara eze a na-eto eto maka mmejo ya, mmehie ya nke ọ ga-eji ndụ ya kwuo ugwo, enweghị ike ijụ na ọ bụ ohu Chineke maka ụdị omume a.

Dan 5:18 Eze, Chineke Nke kachasi ihe nile elu nyere Nebukadneza, bú nna-gi ala-eze, na idi-uku, na ebube, na ima-nma;

18a – Ọchịchị nke Nebukadneza buworị orụ na onyinye nke ezi Chineke, yana ịdị ebube ya nke o kwuworo n'uzo na-ezighị ezi site n'ike nke ya , site n'idi mpako, tutu Chineke emebie ya ruo afọ asaa.

DANIEL 5:19 ma n'ihì idi-uku nke O nyeworo ya, ndi nile di iche iche, na mba nile, na ndi nile di iche iche, na ndi nile di iche iche, we tua egwu, nāma kwa jijiji n'iru Ya. Eze we nwua onye ọ nātọ utọ, o we ọapu ndu onye ọ nātọ utọ; Ọ kpolitere onye ọ choro, wedatakwā onye ọ choro.

19a- Eze gburu ndị ọ choro

Karịsịa, ike a Chineke nyere ya dugara ya n'inye ndị Juu ahụ na-enupụ isi ahụhụ ma gbuo otutu n'ime ndị nnọchianya ha.

19b- ma o kpuchiri ndụ nke ndị ọ choro

Daniel na ndị Juu a dooro n'agha ritere uru na nke a.

19c- o welitere ndị ọ choro

Eze Nebukadneza buliri Daniel na ndị enyi ya atọ kwesiri ntukwasị obi karịa ndị Kaldia.

19d- ma o wedara ndị ọ choro

Ndị a ma ama nke alaeze ya aghaghị ikweta ka ndị na-eto eto si ná ndoro n'agha ndị Juu na-achị ha. Site n'aka dị ike ya ka e ji weda mpako mba ndị Juu ala ma bibie ya.

Dan 5:20 Ma mbe obi-ya di elu, Mo-ya we di arọ n'anya isi, ewechupu ya n'ocheeze-ya, ewe wepuga ebube-ya;

20a- Ahumahu nke Eze Nebukadneza na-enye anyị ohere ighota mpako nke e kwuru na eze popu nke Dan.7:8. Daniel gosiri eze na ọ bụ Chineke na-enye onye ọ bula masiri ya ike zuru oke, di ka usoro ya siri di. Ma, n'icheta e wedara Eze Nebukadneza n'ala, o chetaara ya na n'agbanyeghi ike ya, eze elu ala na-adabere n'ike a na-akparaghi okè nke eze eluigwe.

Dan 5:21 Ewe chupu ya n'etiti umu madu, eme kwa ka obi-ya di ka anu-ohia, ebe-obibi-ya di kwa n'akuku inyinya-ibu-ohia; ewe nye ya ahihia ka ọ rie dika ehi , igirigi nke elu-igwe nede kwa aru-ya, rue mbe ọ mara na Chineke kachasi ihe nile elu nāchi achi n'ala-eze nke madu, nēnye kwa onye ọ bula ma-oli.

21a- Achoputara m, n'amaokwu a naani, aha a kporo “ inyinya ibu ohia ”. Inyinya ibu bụ ihe nnọchianya nke isi ike: "onye isi ike di ka inyinya ibu", karịsịa ma ọ buru na ọ bukwa "anụ" ma ọ bughị anụ ulo. Ọ bụ akara nke na-anochi anya mmuo nke mmadu nke juru inu nkuzi nke Chineke nyere site na ahumihe nke ndu ya na site na mkpughe ya nke Akwukwo Nso.

Dan 5:22 Ma gi onwe-gi, Belshaza nwa-ya, i meghi ka obi-gi di ala, ọ bu ezie na i mara ihe ndia nile.

22a- N’ezie, ọ bụ Belshaza mere omume dị ka “inyinyanya ibu ọhia” site n’itule ahumahu nke “nna” ya (nna nna ya) biri.

Dan 5:23 *I buliwo onwe-gi imegide Onye-nwe elu-igwe; ewerewo ihe nile nke ulo-ya bia n'iru gi, i we so ha nua manya-vine, gi onwe-gi na ndi amara aha-ha, na ndinyom-gi na ndi-iko-gi ndinyom; I towo chi nile nke ọla-ọcha, na ọla-edo, na ọla, na ígwè, na osisi, na nkume, ndi nādighi-ahu ihe, ndi nādighi-anu ihe, ndi nāmaghi kwa;*

23a- Belshaza we merua arịa ọla-edo nke edoro nsọ nye Onye Okike Chineke maka ozi okpukpere chi nke ụlọ nsọ ya. Ma site n’iji ha na-eto chi ụgha nke ndi ọgọ mmụọ, o mezuwo idi elu nke **ihe arụ** . Onyonyo a na-akwado nke Apo 17:4: *Nwanyị a ewereworo yiwe uwe na-acha odo odo na ogho uhie, were ọla-edo na nkume di oké onu-ahia na pearl chọ ya. O jide n'aka-ya iko ọla-edo nke juputara n'ihe-árú na ihe-árú nke ikwa-iko-ya* . N’ebe ahụ, a kpọrọ ya “ *Babilon Ukwu ahụ* ” n’amaokwu nke 5.

Dan 5:24 *Ya mere o ziga akukụ aka a nke dere ihe a.*

24a- N’aka nke ya, Belshaza chọputara n’oge na-adighi anya idi adi nke ezi Chineke di ndu bu onye na-eme omume ma na-emeghachi omume n’uzo di ebube n’omume mmadu.

Dan 5:25 *Nke a bu ihe odide ahụ e dere: Mene, Mene, Thekel, Upharsin.*

25a- Ntughari: aguo, guo, tuo na kewaa

Dan 5:26 *Ma nke a bu nkowa okwu ndi a. Agāgukōta: Chineke aguwo ọchichi-gi, me ka o gwusia.*

26a- “ *Aguchara* ” nke mbu lekwasiri anya mmalite nke ọchichi, na nke abuo “ *aguogu* ”, njedebe nke ọchichi a.

Dan 5:27 *Aturu: Atuwo unu n'ihe-otutu, we hu i.*

27a- Ihe *akpirikpa* ebe a bu akara nke ikpe Chineke. Ndi mmadu nakweere ya iji kowaa oru nke ikpe ziri ezi; ikpe ziri ezi na-ezughị okè. Ma nke Chineke zuru okè ma dabere n'oninyo nke *ihe otutu akukụ abuo* , o na-atule omume oma na ihe ojoo nke onye a na-ekpe ikpe mezuru. O buru na otutu ezi ihe di mfe kariya nke ihe ojoo, amamikpe di nsọ bu ezi omume. Ma nke a bu ihe mere Eze Belshaza.

DANIEL 5:28 *Kewara: Agēkesa ala-eze-gi, nye ndi Midia na ndi Peasia.*

28a mgbe o no na-anu ihe onunu na-aso oyi n’obi ya, nke Eze Darayos na-edu, ndi Midia banyere n’akukụ osimiri Babilon, chegharia ruo nwa oge wee kpo nkụ.

DANIEL 5:29 *Belshaza we nye iwu , yiwe Daniel uwe ododo , tiye iyaba ọla-edo n'olu-ya, kpos na o gābu onye-isi nke-atọ n'ala-eze ahu.*

Dan 5:30 *N'abalị ahụ ka e gburu Belshaza eze ndi Kaldia.*

DANIEL 5:31 *Daraios, bu onye Midia, we were ala-eze, mbe o bara ogu arọ atọ na abua.*

31a- Ndi oko akuko ihe mere eme aghotaghi ihe akaebe a kpomkwem nke onye ji anya ya hu Daniel bu ndi na-ekwu na o bu eze Peshia bu Sairos nke Abuo nke Ukwu na 539.

Daniel 6

Ozizi nke isi 6 a yiri nke Daniel 3. Na nke ugbu a, ọ na-egosi Daniel n'ule nke ikwesị ntụkwasi obi nlereanya , ka ndị nile a hoputara ahoputa nke Chineke kporo n'ime Jizos Kraist nomie ma meghariya ya. Aziza ya na-enye aka, mana naanị guo ma cheta nkuzi a. Eze *Darayos* mere ihe di ka Nebukadneza n'oge ya, ma n'aka ya, ọ di afo 62 , ọ gara kwuputa ebube nke Chineke di ndu nke Daniel; ntoghata nwetara site n'igba akaebe nke ikwesị ntụkwasi obi Daniel mgbe Chineke chebere ya n'aka *odum* . Site na mmalite nke mmeorita ha, o nwere mmetuta ihunanya na mmasi n'ebe Daniel no bu onye ji ikwesị ntụkwasi obi na-ejere ya ozi na onye o na-aghota na ya. *elu uche* .

DANIEL 6:1 *Ma Daraios di nma itiye ogo ndi-ndikom isi, bu ndi-isi ala-eze ahu, nke gadi n'ala-eze ahu nile.*

1a- Eze Darayos kpugheere amamihe ya site n'inyefe ndi ochichi otu nari na iri abuo ndi e hiwere ihe kariji ogbe otu nari na iri abuo.

DANIEL 6:2 *O we do ndi-isi atọ ka ọ buru ndi-isi-ha, na Daniel n'etiti ha: ka ndi-ọba-eze we nye ha akuko, ka eze we ghara idi n'iyi.*

2a- Daniel ka so n'etiti ndi-isi ndi nelekota ndi-isi.

Dan 6:3 *Daniel nọ n'elu ndi-isi na ndi nochiri anya eze, n'ih na mọ nke di elu di nime ya; eze we chẹ ime ya ka ọ buru onye-isi ala-eze ahu nile.*

3a- Darayos, n'aka nke ya, huru idi elu Daniel n'uche ya na amamihe ya. + Ndien ndutim esie ndinam enye osoño ada oyodemede ufup ye usua ye Daniel.

DANIEL 6:4 *Ndi-isi na ndi nochiri anya eze we cho ihe ha gēbo Daniel ebubo bayere ala-eze ahu. Ma ha apughi ighota ihe-nkwado, ma-ọbu ihe ọ bula itule nba: n'ih na ọ bu onye kwesiri ntukwasi-obi, ahughi kwa njehie ọ bula ma-ọbu ihe ojo ọ bula nime Ya.*

4a Daniel nefè Chineke òfufè n'ebe ọ bula Ọ nātukwasi ya, ka o we fè eze n'otù nsọ ahu na ikwesi-ntukwasi-obi ahu. Ya mere, ọ na-egosi *enweghi nkocha* ; otu ntoko achotara n'etiti Ndi-nsọ Adventist nke ubochi ikpeazu dika Mkpu 14:5 siri di.

DANIEL 6:5 *Ndikom ahu we si, Ayi agaghi-ahuta ihe-iriba-ama megide Daniel nka, ma-ọbughi na ayi ahugh ya n'iwu Chineke-ya.*

5a- Echiche ndi a na-ekpughe echiche nke ogige diabolical nke ule ikpeazu nke okwukwe nke uwa nke izu ike nke ubochi izu ike nke ubochi nke asaa nke iwu Chineke ga-ekwe ka e gbuo ndi ohu ya kwesiri ntukwasi obi, ebe ọ bu na ha agaghi anabata isopuru ndi foduru n'ubochi mbu mere iwu, Sunday nke iwu okpukpe Rom.

DANIEL 6:6 *Ndi-isi na ndi nochiri anya eze we were oké nkpotu rigokuru eze, gwa ya okwu, si, Eze Daraios, di ndu rue mbe ebighi-ebi!*

6a- Nbanye nke ogba aghara a na-achọ ichetara eze ike nke onuogugu, ikike o nwere ime ka ogbaghara, ya mere mkpa ọ di ka ọ gbasie ike ochichi ya ike.

DANIEL 6:7 *Ndi-isi nile nke ala-eze ahu, na ndi-isi, na ndi nochiri anya eze, na ndi-ndum-odu, na ndi-isi, kwekoritara na ageweputa iwu eze, bu iwu siri ike, na onye ọ bula nke gekpere chi ọ bula ma-ọbu madu ọ bula n'ime orú ubochi na iri, ma-ọbughi gi, eze, agatuba ya n'olulu odum.*

7a ruo mgbe ahu, Eze Darayos achoghi imanye ndi obodo ya ife otu chi karja chi ozo. Na polytheism, nnwere onwe okpukpe zuru oke. Na iji mee ka o kwenye, ndi na-akpa nkata na-aja ya mma, na-asopuru ya, Eze Darayos, di ka chi. N'ebe a ozo, dika ọ di na ndi ochichi niile, mpako na-eteta ma mee ka ọ kwadoro usoro a nke, Otú ọ di, na-esighi n'obi ya puta.

DANIEL 6:8 *Ma ubu a, eze, me ka iwu ahu guzosie ike, de kwa iwu ahu, ka ewe ghara igbanwe ya, dika iwu nke Midia na Peasia si di, nke nadighi-agbanwe.*

8a- Iwu a na-ebu amuma nke oma onye ga-eme ubochi Sonde Rome iwu na njedebe nke ubochi. Ma ka anyi riba ama na agwa a na-apughi igbanwe agbanwe nke iwu ndi Midia na ndi Peasia nke ndi ikom na-adaba adaba na ndi mmehie guzobeworo bu ihe na-ezighi ezi. Agaghi agbanwe agbanwe bu nke ezi Chineke di ndu, Onye Okike.

DANIEL 6:9 *Eze, bu Daraios, we de iwu ahu na iwu ahu.*

9a - Nke a di mkpa, n'ihu na ebe o bu na o dere *iwu na ihe nchebe* , a gasopuru iwu ndi Midia na Peasia *na-apughị igbanwe agbanwe* .

DANIEL 6:10 *Daniel we mara na edewo iwu ahu, o we ba n'ulo-ya: ma window nke ime-ulo di elu meghere iru Jerusalem. ma ughoro ato n'ubochi o na-egbu ikpere n'ala kpee ekpere, too Chineke ya, di ka o mere na mbu.*

10a- Daniel adighi agbanwe omume ya, o dighikwa ekwe ka otutu mmadu a metuta ya. Site n'imeghe windo ya, o na-egosi na ya chorọ ka mmadu nile mara iguzosi ike n'ihe ya nye Chineke Puru Ime Ihe Nile. N'oge a, Daniel tughariri gawa Jeruselem bu ebe ulo nsọ Chineke di n'agbanyeghi na e bibiri ya. N'ihu na Mo Nso ka Chineke kpugheere Onwe-ya otutu ubochi n'ulo uku a di nsọ nke O mere ebe-obibi-Ya, bu ebe-obibi-Ya nke uwa.

DANIEL 6:11 *Ndikom ahu we were oké onu ba, hu Daniel ka o nekpe ekpere nakpoku kwa Chineke-ya.*

11a- Ndi na-akpa nkata no na-eche ya nche ka ha jide ya n'ime nnupuisi n'iwu eze ; ugbu a bu "mmehie jogburu onwe ya".

DANIEL 6:12 *Ha we bia n'iru eze, gwa ya okwu bayere iwu ala-eze ahu, si, O bughi gi onwe-gi deworo iwu, na onye o bula nke gekpere chi ma-obu madu o bula n'ubochi nke-iri ato, ma-obughi gi, eze, agatuba ya n'olulu odum. Eze zara, si, Okwu a kwesiri ntukwasi-obi, dika iwu ndi Midia na Peasia si di, nke nadighi-agbanwe agbanwe.*

12a- naani eze nwere ike kwado iwu nke ya onwe ya dere na binye aka.

DANIEL 6:13 *Ha we kwu kwa ozo, si eze, Daniel, bu onye sitere na ndi Juda emere ka ha je biri n'ala ozo, eleghi anya gi, eze, ma-obu okwu ahu nke I deworo, kama o nekpe ekpere-ya ubo ato n'ubochi.*

13a- E jidere Daniel n'aka n'ekpere ya. Eze ahụ ji Daniel kporo ihe maka ikwesị ntukwasị obi na omume eziokwu ya. O ga-eji inu oku n'obi na iguzosi ike n'ihe mee ka njiko di n'etiti ya na Chineke a o na-ejere ozi ozugbo ebe o bu na o na-ekpegara ya ekpere mgbe nile *ugboro ato n'ubochi* . Nke a na-akowa ihe mgbu na mkpagbu nke ikpe Daniel ga-ebute ya na mmalite nke ntughari ya nke na-abia.

Dan 6:14 *Mgbe eze nuru ihe a, o wutere ya nke ukwu; o we tukwasi obi-ya inaputa Daniel, ma rue odida-anyanwu ka o mere ka o gbalisie ike izoputa ya.*

14a— Eze ahu we mata na a ghoru ya, o we malite izoputa Daniel, bu onye o nato to nke-uku. Ma mgbalị ya ga-abu ihe efu na eze na-enwe mwute na-achoputa n'ihu ihe niile: *akwukwo ozi na-egbu, ma mmuo na-enye ndu* . Site n'imesia nye ndi mmadu okwu a, Chineke na-egosi okè ikwanyere iwu ugwu. Enweghi ike ihazi ndu na mkpuredemede nke ederede iwu. N'ikpe Chineke, Chineke na-eburu n'uche nkowa zuru ezu na akwukwo ozi nwuru anwu nke iwu ya e dere ede leghaara anya, ndi mmadu na-enweghi Chineke enweghikwa amamihe ime otu ihe ahụ.

DANIEL 6:15 *Ma ndikom ndia we risie eze ike, si ya, Mara, eze, na iwu ndi Midia na ndi Peasia nasi na iwu o bula ma-obu ukpuru o bula nke eze neguzosi ike gadi n'ikpe-azu.*

15a- Ndi na-akpa nkata ahụ chetara na mkpebi eze ndi Midia na ndi Peshia mere bu ihe a na-apughị igbagha agbagha. Ya onwe ya bu omenala o ketara eketa. Ma, o ghotara na e kpara Daniel nkata nkata.

DANIEL 6:16 Eze we nye iwu, ha we kuta Daniel, tubà ya n'olùlù òdum. Eze we za, si Daniel, Chineke-gi, Onye gi onwe-gi nēfē m̀be nile, gānaputa gi.

16a- A manyere eze itubà Daniel n'òbà òdum: ma ò nāchò n'obi-ya nile ka Chineke ò nēfē nke-oma n'ikwesi-ntukwasi-obi ÷achita-kwa-ra ya izoputa ya.

Dan 6:17 Ha we bute nkume, tukwasi ya n'ònu olùlù ahu; Eze we were ǹha -aka-akàrà-ya na ǹha-aka-akàrà nke ndi-nwe-ya ÷achie ya, ka ewe ghara ìbanwe ihe ò bula bayere Daniel.

17a- N'ebe a, ahumahu Daniel nwere myirià na olili nke Kraist, onye e mechirikwa onu uzò nkume okirikiri ya iji gbochie ntinye aka mmadu.

Dan 6:18 Eze we ba n'ulo uku ya; ò nòrò abali na-ebu onu, ò kpoghikwa iko nwaanyi, ò pughikwa nyefee onwe ya n'ura.

18a – Omume a nke eze na-agba ama maka ezi obi ya. Site n'ime ihe ndi a, ò na-egosi na ò chòrò ime ihe di Chineke Daniel utò ma nweta nzoputa ya n'aka ya. Nke a bu mmalite nke ntoghata ya nye otu Chineke.

DANIEL 6:19 Eze we bilie n'isi-ututu, je ngwa ngwa ba n'ebe-nchu-àjà òdum.

19a- Nkwadebe nke idi ocha na-esochi abali ura na-esochi ya n'ihì uche ya na-emekpa echiche nke onwu Daniel ahuhu na oso oso a na-aga n'olulu odum n'isi ututu abughi omume nke eze ogo mmuo na-eme kama ò bu nke nwanna nwoke huru nwanne ya n'anya n'ime Chineke.

DANIEL 6:20 O we biarue nso olùlù ahu nso, were oké olu kpò Daniel òkù. Eze we za, si Daniel, Daniel, bú orù nke Chineke di ndu, Chineke-gi, onye gi onwe-gi nēfē m̀be nile, ò puru inaputa gi n'aka òdum?

20a – Ka ò bjarutere n'olulu ahu, ò kpòrò Daniel n'olu di mwute

Eze ahù nwere olile-anya ma ò turu egwu na egwu nke kacha njò maka Daniel. Otú ò di, ihe gosiri olileanya ya bu na ò kpòrò ya juò ya ajuju.

20b- Daniel, bú orù nke Chineke di ndu, Chineke-gi, onye gi onwe-gi nēji ntachi-obi nēfē òfufē, ò puru inaputa gi n'aka òdum?

Site n'ikpo ya “Chineke di ndu,” Darayos gbara akaebe na mmalite nke ntoghata ya. Otú ò di, ajuju ya “**Ò puru inaputa gi n'aka òdum?**” na-egosi anyi na ò mabeghi ya. Ma ò bughi ya, ò ga-asi, “**Ò chòrò inaputa gi n'aka òdum?**» .

DANIEL 6:21 Daniel we si eze, Eze, di ndu rue m̀be ebighi-ebi:

21a- N'onu ndi na-agba izu ahù, n'amaokwu nke 6, okwu ahù nwere ntakiri ihe ò putara, mana n'ime nke Daniel, ò na-ebu amuma ohere inweta ndu ebighi ebi edobere ndi Chineke hoputara.

DANIEL 6:22 Chinekem ezitewo m̀o-zi-Ya, we mechibido onu òdum, ka ha we ghara imejom: n'ihì na ahurum onye ezi omume n'iru Ya. ozò kwa n'iru gi, eze, ò dighi ihe-njò m'meworo.

22a - N'ahumahu nke a, Eze Darayos ghòtara na onye nzuzu, nke na-ezighi ezi na onye na-anabataghi ezi Chineke di ndu nke Daniel na-eje ozi na-ezoghi ezo bu echiche na-enweghi ike igbanwe nke iwu eze umu mmadu.

DANIEL 6:23 Eze we nuria nke-uku, o we si ka ha me ka Daniel si n'olùlù ahu rigota. Ewe me ka Daniel si n'olùlù ahu rigota, ahughi kwa ihe ojo ò bula n'aru ya, n'ihì na ò tukwasiri obi na Chineke-ya.

23a – Mgbe ahù eze nwere obi utò nke ukwu

Mmeghachi omume nke ọ́nụ ebumpụta ụwa na nke a na-atughị anya ya na-ekpughe onye Chineke ọpụtara n'ọdinihu n'ihì na eze ahụ jizi n'aka na ọ ga-adi adi na ike ya.

23b- *Daniel we si n'olùlù ahu rigota, ma ọ dighi ọria ahu ahughi n'aru ya.*

Dị nnoo ka uwe ndi enyi Daniel atọ a t̄bara n'oké ọkụ adighi ere ọkụ.

23c- *n'ihì na ọ t̄kwasiri Chineke ya obi*

Ekpughere obi ike nke a na mkpebi ya ighara irube isi n'iwu eze nke gaara anapụ Chineke ekpere ya; nhorọ agaghị ekwe omume na nke a na-apughị ichetu n'echiche maka nwoke nlereanya a nke nwere naanị okwukwe mmadụ.

DANIEL 6:24 *Eze we nye iwu, ha we me ka ndikom ahu ndi boro Daniel ebubo, tubà ha n'olùlù ọdum, ha na umu-ha na ndinyom-ha. tutu ha erute n'ala olùlù ahu, ọdum ahu chiri ha, tijisia ọkpukpu-ha nile.*

24a- Chineke chighariri table nile n'aru ndi nēmebi iwu ndi nēchè ihe ọjọ. N'oge ndi eze Peshia nke gaje ibia, a ga-emeghachi onye Juu bú Mōdekai, bú onye ndú Heman chorọ ka ya na ndi ya gbuo n'oge Esta nwunye eze. N'ebe a kwa, ọ bú Heman ga-ekokwasị n'elu osisi ewuru Mordecai.

DANIEL 6:25 *M̄be ihe a gasiri eze, Daraios akwukwo nye ndi nile di iche iche, na mba nile, na ndi nile di iche iche, ndi bi n'uwa nile, si, Udo diri unu.*

25a- Odide ọhuru a nke eze bú nke mmadụ nke Chineke di ndu meriri. Ugbu a ebe ọ nọ n'udo zuru oke n'obi ya, ọ na-eji ọnoo iwu ya na-agwa ndi niile nke alaeze ya ihe àmà nke udo ya nke ọ nataworo n'aka ezi Chineke.

Dan 6:26 *M na-enye iwu ka egwu na egwu Chineke nke Daniel ga-adi n'alaeze m niile. N'ihì na Ya onwe-ya bu Chineke di ndu, Ọ nādi kwa rue m̄be ebighi -ebi; A gaghi ebibi alaeze ya ma ọli, ọchichi ya ga-adirukwa ọgwugwu.*

26a- *A na m enye iwu nke ahụ, n'ime oke ala-eze m nile*

Eze nyere iwu ma ọ naghị amanye onye ọ bula.

26b- *anyi nwere egwu na egwu Chineke nke Daniel*

Ma n'ibụ onye ahumahu a mere ka ọ baa ọgaranya, o tinyere egwu na egwu nke Chineke Daniel iji mee ka ndi dere nkata ọhuru a kpalitere megide Daniel mee ka ha dajuo.

26c- *N'ihì na Ya onwe-ya bu Chineke di ndu, Ọ nānagide rue m̄be ebighi-ebi.*

O nwere olile anya na a ga-anabata ọgbugba-ama nke a n'ime obi ndi nke ala-eze ahụ, ma n'ihì nke a ọ na-eto ma na-ebuli ya elu.

26d- *Ala-eze ya agaghị ebibie ma ọli, ma ọchichi ya ga-adiru ruo ọgwugwu*

Ekwusakwara agwa ebighi ebi nke ^{ala-eze nke ise nke ihe oyiyi ahụ ọzọ.}

Dan 6:27 *Ya onwe-ya bu Onye-nzoputa na Onye-nzoputa, Onye nēme ihe-iriba-ama na ọlu-ebube di n'elu-igwe na n'uwa. Ọ bú ya naputara Daniel n'aka ọdum.*

27a- *Ọ bú ya bú onye na-anaputa ma na-azoputa*

Eze ahụ na-agba akaebe maka ihe ọ hụworo, mana mgbaputa na nzoputa a metutara naanị anụ ahụ, ndu Daniel. Ọ ga-adi mkpa ichere maka ọbibia nke Jizos Kraist iji ghota ọchicho Chineke inaputa na izoputa na mmehie. Ma, ka anyi gosi na eze ahụ chere na ọ di mkpa ka ya mee onwe ya ka ọ di ọcha iji mee ihe na-atọ Chineke di ndu uto.

27b- *Onye nālu ihe-iriba-ama na ọlu-ebube n'elu-igwe na n'elu uwa*

Akwukwo Daniel na-agba akaebe maka ihe iriba ama na ihe ebube ndi a, omume kariiri nke Chineke mere, ma kpachara anya, ekwensu na ndi mmuo ojoo

3a- *Anu uku uku we si n'oké osimiri puta*

Anyị na-ahụ n'ohụ ọhụ ozizi e nyere na Daniel 2, ma n'ebe a, ụmụ anụmanụ nọchiri akụkụ ahụ nke *ihe oyiyi ahụ* .

3b- *iche iche l e s onwe unu*

Dị ka ihe oyiyi nke Dan.2.

Dan 7:4 *Nke mbụ dị ka **odum** , ma nwere nku ugo; M na-ele anya ruo mgbe a dọkapuru nku ya; ewepuru ya n'ala, me ka o guzo n'ukwu-ya abua dika madu, ewe nye ya obi madu.*

4a- *Nke Nke mbụ dị ka **odum** , ma nwee nku ugo.*

N'ebe a, *isi ọla-edo* nke eze ndi Kaldea nke Dan.2 ghorọ *odum* nke nwere *nkù ugo* ; akara nke a kanyere n'elu nkume anụnụ anụnụ nke Babilon, mpako nke Eze Nebukadneza na Dan.4.

4b- *M na-ele, ruo mgbe a dọkapuru nku ya*

Amụma ahụ kwuru banyere afọ asaa ma ọ bụ ugboro asaa ahụ Chineke mere Eze Nebukadneza onye nzuzu. N'ime afọ 7 ndi a (*oge asaa*) nke mmechuihu e buru amụma na Dan 4:16, *ewepuru obi mmadu ya*, jiri obi anụ ọhia dochie ya.

4c- *ewepuru ya n'ala, me ka o guzo n'ukwu-ya abua dika madu, ewe nye ya obi madu.*

Ntoghata ya nye Onye Okike bụ Chineke ebe a kwadoro. Ahumahu ya na-enye anyị ohere ighota na, n'ihi na Chineke, mmadu bụ mmadu nani mgbe obi ya na-ebu onyinyo nke Chineke. Ọ ga-ekpughe ya n'ime mmadu n'ime Jizos Kraist ihe nlereanya zuru okè nke ihunanya na nrube isi.

Dan 7:5 *Ma, le, anu-ohia nke-abua nke di ka **bear** nēguzo n'otu akuku; O nwere ogiri ga ato n'onu ya n'etiti ezé ya, ha wee si ya: Bilie rie otutu anu.*

5a - *Ma, le, anu-ohia nke-abua di ka **bear** , nēguzo kwa n'otu akuku*

Mgbe eze Kaldea gachara, *igbe ọlọcha na ogwe aka* ndi Midia na ndi Peshia ghorọ *anu ọhia bea* . Nkenkenke " *nke guzo n'otu akuku* " na-egosi ọchichi ndi Peshia nke putara nke abụọ mgbe ndi Midia chichara, ma mmeri ya nke eze Sajros nwetara 2 nyere ya ike di ukwu karịa nke ndi Midia.

5b- *o nwere ogiri ga ato n'onu ya n'etiti ezé ya, ha wee si ya: Bilie, rie otutu anu.*

Ndi Peshia ga-achi ndi Midia ma merie mba ato: Lidia nke eze bara ọgaranya bụ Croesus na 546, Babilon na 539, na Ijpt n'afọ 525.

Dan 7:6 *M'we hu, ma, le, ọzọ, yiri **agu** , nwere nku anọ n'azu ya di ka nnunu; Anumanu a nwere isi anọ, ewe nye ya ike.*

6a *Ma mbe ihe ndia gasiri arum hu, ma, le, onye ọzọ di ka **agu***

N'otu aka ahụ, *afọ ọla na apata ukwu* nke ndi ọchichi Gris na-aghọ *agu owuru nwere nku nnunu anọ* ; Ntupo nke *agu owuru ndi Gris* na-eme ka ọ buru **ihe nnochianya nke mmehie** .

6b- *ma nwee nku anọ n'azu ya ka nnunu*

Nku *nnunu anọ* jikotara ya na *agu owuru* na-egosi ma kwado oke ọsọ nke mmeri nke eze na-eto eto Alexander the Great (n'etiti -336 na -323).

6c- *Anumanu a nwere isi anọ, ewe nye ya ike*

N'ebe a, " *isi anọ* " ma na Dan.8 ọ ga-abụ " *nnukwu mpi anọ* " nke na-akọwapụta ndị ọchịchị Gris ga-anọchi Alexander Onye Ukwu: Seleucus, Ptolemy, Lysimachus, na Cassander.

DANIEL 7:7 *M̀be ihe ndia gasiri m 'we hu n'ohù nke abali, ma, le, **anu nke anọ, di egwu** , di kwa egwu, di kwa ike nke-uku; o nwe-kwa-ra ezé ígwè uku, o n̄eri ihe, tipia kwa, zoda kwa ihe fọduru n'ukwu; O di iche n'anumanu niile bu ya uzọ, o nwekwara mpi iri.*

7a *Ma m̀be ihe ndia gasiri ahurum n'ohù nile nke abali, ma, le, **anu-ohia nke anọ, di egwu** , di kwa egwu, di kwa ike nke-uku ri nne.*

N'ebe a ọzọ, *ukwu ígwè* nke Alaeze Ukwu Rom ghorọ anụ ọhịa *nwere ezé ígwè na mpi iri* . N'ihì na dī ka Apo.13:2 si kwuo, ọ bụ naanị ya na-ebu ụkpuru nke alaeze atọ gara aga: Ike nke *odum* , kwadoro n'amaokwu a ebe a na-akọwapụta ya: *dī ike nke ukwu* ; ike nke *anụ ọhịa bea* , na ọsọ nke *agụ na ihe nketa nke mmehie ya* bụ ihe ntupọ ya na-anọchi anya ya.

7b- *o nwere nnukwu ezé ígwè, o riri, tipia, ma zoda n'okpuru ukwu ihe nke fọduru;*

Nkọwa ndị a na-ekwu na ọ bụ ogbugbu na mgbuchapụ nke ihe nnochianya nke *ígwè ndị Rom ruzuru* bụ nke ga-aga n'ihu ruo ọgwugwu nke ụwa, site na ọchịchị popu ya.

7c- *ọ di iche na anu-ohia nile nke bu ya uzọ, o nwe-kwa-ra mpi iri.*

Mpi iri ahụ na-anọchi anya ndị Frank, ndị Lombards, ndị Alamanni, ndị Anglo-Saxon, ndị Visigoths, ndị Burgundian, ndị Suebi, ndị Heruli, ndị Vandals, na ndị Ostrogoths. Ndị a bụ alaeze *iri* ndị Kraịst ga-amalite mgbe Alaeze Ukwu Rom dasịrị malite na 395, dī ka nkọwa mmuọ ozi ahụ nyere Daniel n'amaokwu 24 si dī.

DANIEL 7:8 *M'we hu mpi ahu, ma, le, mpi ntà ọzọ nārigo n'etiti ha: ma n'iru mpi ahu ka aturu atọ nime mpi mbu. ma le, o nwere anya dika anya madu, na onu nke nēkwu okwu n'ike.*

8a *letaram mpi ahu, ma, le, mpi ntà ọzọ siri n'etiti ha puta*

Obere mpi ahụ na-esi n'otu n'ime *mpi iri ahụ pụta*, nke na-akọwa Ostrogothic Itali bụ ebe obodo Rom na ebe a na-akpọ popu "oche dī nsọ" dī, na Obí Lateran n'Ugwu Caelian; Aha Latin pụtara: mbara igwe.

8b- *na atọ n'ime mpi mbu ka ewepuru tupu mpi a*

Mpi a dọwara adọwa bụ usoro oge: *ndi eze atọ ahụ ewedatara* n'amaokwu nke 24, ya bụ, Heruli n'agbata 493 na 510, mgbe ahụ, ndị Vandals na 533, na ndị Ostrogoths na 538, bụ ndị General Belisarius chupuru na Rom n'okpuru iwu nke Justinian nke Mbụ ' ma merie n'uzọ doro anya na Ravenna na 540. N'ihì na anyị aghaghị iburu n'uche mkparị nke a *tupu ya emee* . Nke a pụtara na *mpi* enweghị ikike agha nke onwe yana uru sitere na ndị agha nke ndi eze na-atụ egwu ya ma na-atụ egwu ike okpukpe ya ma si otú a na-ahọrọ ikwado na irubere ya isi. A game ka echiche a guzosie ike na Dan 8:24 ebe anyị ga-agụ: *ike ya ga-aba ụba, ma ọ bughị site n'ike nke aka ya* ma amaokwu 25 ga-akọwapụta: *n'ihì ọganihu ya na ihe iga nke oma nke aghughọ ya, ọ ga-enwe mpako n'obi ya* . **N'ihì ya, a na-egosi na eziokwu ahụ na-enweta nkwaodo nanị site n'ịchikọta ozi ndi yiri ya ndi gbasasiri n'isiakwukwo di iche iche nke akwukwo Daniel nakwa n'ebe nile**

n'ime Bible dum. Kewapuru, isiakwukwo nke akwukwo "akara" amuma na ozi ya, ndi kasi aghugho na ndi di mkpa na-anogide na-apughu iru.

8c- *ma lee, o nwere anya dika anya nke nwoke*

Na Mkpu. 9, Muo Nso bu uzọ kowaa nkowa ya na okwu ahụ *dika* . N'uzo di otu a o na-atu aro ka o di ka odidi nke na-abughu eziokwu. N'ebe a kwa, anyi ga-ahuriri n'odidi nke nwoke *ahụ* n'anumanu n'izu okè ya n'ime Jizos Kraist, ma o bu naani ihe nleghari anya. Ma e nwere ihe ozọ, n'ihu na " *anya* " bu ihe atu nke nkwa okwu nke ndi amuma nke Jizos bukwa ihe nlereanya zuru okè banyere ya. Na Mmuo Nso na-ezo aka na amuma amuma nke popu nke ga-ejedebe guzobe ya ochichi oche na Vatican City, okwu nke putara: ibu amuma, si Latin "vaccinare". A ga-emesi nke a ike na Mkpu 2:20, mgbe Mmuo Nso ji choochi Roman Katolik a tonyere *Jezibel* onye gburu ndi amuma Jehova, nwaanyi mba ozọ na-efe Bel, luru Eze Ehab. Ntonyere ahụ ziri ezi n'ihu na papism na-egbu n'elu osisi nke Njuta Okwukwe nke ezi ndi amuma Chineke n'ime Kraist.

8d- *na onu, nke ji mpako kwuo okwu.*

N'isi nke asaa a, onye na-eme ihe nkiri na onye nduzi Chineke na-egosi na "mbughari" oge Ndi Kraist nke metutara ya karisia, oge di n'etiti njedebe nke Alaeze Ukwu Rom na nloghachi di ebube nke Kraist na Maikel, aha eluigwe ya n'etiti ndi mmuo ozi. O na-ekwuputa obibia nke *eze di mpako, onye na-akpagbu ndi nsọ nke Onye Kasi Elu* , onye na-awakpo ukpuru okpukpe di nsọ, na-anwa *igbanwe oge na iwu* , iwu iri ahụ kamakwa iwu Chineke ndi ozọ. Muo ahụ na-ekwuputa ntaramahuhu ikpeazu ya; ' *oku* ga-erepia ya ' *n'ihu okwu mpako ya* ." Ya mere, a na-egosiputa onodu ikpe eluigwe nke puku afọ nke asaa ozugbo e kwuputasi *oku mpako ya* . N'ihu ya, Eze Nebukadneza egosiwokwa *mpako* ma o ji obi umeala nakwere ihe mmuta nke mweda n'ala nke Chineke nyere ya.

Ikpe nke eluigwe

Dan 7:9 *Ahuru m ruo mgbe e dobere ocheeze n. Onye ochie we nodu ala. Uwe-ya di ocha dika snow, Agiri-isi nke isi-ya di kwa ka aji-anu di ocha; oche-eze-ya di ka ire oku, wiil-ya abua di kwa ka oku nere ere.*

9a- *M lere anya, ebe oche-eze edobere*

Ebe a na-anochi anya oge ikpe nke ndi nsọ Jizos Kraist a gbaputara agbaputa ga-emezu n'ihu Ya, *ndi no odu n'ocheeze* , ***n'eluigwe*** di ka Mkpu. 4 si kwuo, n'ime *puku afọ ahụ* a kpoturu aha na Mkpu. Ikpe a na-edozi onodu maka ***ikpe ikpeazu***, bu nke e gosiputara mmezu ya n'amaokwu nke 11.

9b- *Ma Onye ochie wee nodu ala.*

Nke a bu Kraist ahụ a churu n'anya, Onye nani Chineke kere. Omume nke ngwaa *nodu* na-egosi nkwasị nke oru guzoro, o bu onyinyo nke izu ike. Eluigwe no na udo zuru oke. N'awa, e bibiri ndi ajo omume na nloghachi nke Kraist.

9c- *Uwe ya na-acha ocha di ka snow, na ntutu isi ya di ka aji anu di ocha*

Ocha bu akara nke idi ocha zuru oke nke Chineke nke metutara odidi ya dum n'ogo nke uwe ya , akara nke oru ya na ntutu isi ya nke bu okpueze nke amamihe di ocha na nke zuru oke na-enweghi *mmehie niile* .

Amaokwu a na-atụ aro Aiz 1:18: *Bianu ka anyi tugharia uche! ka Jehova kwuru. O buru na nmehie-unu di ka uwe uhie, ha gacha ocha dika snow; o buru na ha nacha uhie uhie dika ogho uhie, ha gadi ka aji-anu.*

9d- *Ocheeze ya di ka ire oku.*

Ocheeze ahụ na-akowaputa onodu nke Onyeikpe ukwu, ya bu, ikpe nke echiche Chineke. Adobere ya n'okpuru ihe oyiyi nke *ire oku* nke ga-abu *anya* nke Kraist na-agu ezi omume na Nkpughe 1:14 ebe anyi na-ahu nkowa nke amaokwu a. Oku na-ebibi, nke na-enye ikpe a ebumnobi nke ibibi ndi iro nke Chineke na ndi o horo . N'ihu na ndi a anwulari, ikpe a metutara *onwu nke abuo* nke ga-egbu ndi ikpe mara n'ezie.

9th- *na wiil ndi di ka oku na-ere oku.*

Ocheeze ahụ nwere *wiil* ma e jiri ya tonyere *oku na-ere ere* nke a gamunye n'elu uwa: Mkpu 20:14–15: *Onwu nke abuo bu . odokoku .* Ya mere wiil *ndi ahụ* na-atu aro mmeghari nke ndi ikpe site n'eluigwe gaa n'ụwa maka mmezu nke ikpe ndi ekwuru. Chineke di ndu, Onyeikpe ukwu, na-akpughari ma mgbe uwa ga-eme ka o di ohuru ma mee ka o di ocha, o ga-emeghari ozọ iji tnye ocheeze ya di ka Mkpu 21: 2-3 .

Dan 7:10 *Osimiri oku na-asoputa wee si n'ihu ya puta. Nnu abua na ogu iri nefeh ya ofufe, Ma oru nnu ndikom na nnu ise neguzo n'iru ya. Ndi okaikpe ahụ noduru ala, e meghekwaro akwukwo ndi ahụ.*

10a- *Osimiri oku na-asoputa wee si n'iru ya puta*

Oku nke *na-asachapu* nke ga-esi n'elu-igwe ridata iri mkpuru-obi nke ndi nwuru anwu wee bilie n'onwu, dika Nkpughe 20:9: *Ha we rigo n'elu uwa , ha omuma-ulo-ikwu nke ndi-nsọ na obodo ahu huru n'anya buruburu . Ma oku si n'eluigwe bia rechapu ha .*

10b- *puku kwuru puku jere ya ozi*

Ya bu, otu nde mkpuru obi, ***ndi a horo*** nke a gbaputara n'ụwa.

10c- *na puku nde iri guzoro n'ihu ya*

Ijeri iri ijeri mkpuru obi n'ụwa ***a*** na-akpolite n'onwu wee kpokota ya n'ihu Ya na ndi ikpe Ya ka ha nweta ikpe ziri ezi nke Chineke nke *onwu nke abuo* , ihe akwadoro na Luk 19:27: *N'ikpeazu, ndi iro m ahu , ndi na-achoghi ka m chiru ha, kpotanu ha ebe a gbuo ha n'ihu m .* N'uzo di otu a, mmuo nsọ na-akwado okwu o kwuru site n'onu Jizos na Mat.22:14: ***N'ihu na otutu ndi ka akporo, ma ole na ole ka ahoputara .*** Nke a ga-abu nke kachasi n'ubochi ikpeazu dika Luk 18:8 si kwuo: ... *Ma mgbe Nwa nke mmadu ga-abia, o ga-ahu okwukwe n'elu uwa?*

10d- *Ndi ikpe noduru ala, meghee akwukwo ndi ahụ*

Uloikpe Kasi Elu ga-ekpe ikpe na ndabere nke akaebe nke kwere ka ikpe na indictments n'otu n'otu na-emeghari maka onye o buka ikpe mkpuru obi. *Akwukwo* ya nwere ndu nke ihe e kere eke, nke Chineke na-echeta, ya na ndi mmuo ozi kwesiri ntukwasu obi di ka ndi akaebe, ndi Earthling na-adighi ahụ anya ugbu a.

Dan 7:11 *M'we hu n'ihu okwu uku nile nke mpi ahu nekwa; ma ka m na-ekiri, e gburu anumanu ahụ.*

11M'we *le anya, n'ihu okwu npako nke mpi ahu kwuru*

Dị ka okwu " *n'ihì na okwu mpako* " na-egosi, amaokwu a choro igosi anyi ihe kpatara na mmetuta mmekorita nke na-akowa ikpe Chineke. O naghị ekpe ikpe n'enweghị ihe kpatara ya.

11b- *ma mgbe m na-ekiri, e gburu anumanu ahụ*

O buru na *anu ohia nke ano* na-anochite anya ndi nochiri anya, Imperial Rome - alaeze iri nke Europe - Papal Rome, na-ebibi oku, o bu *n'ihì* oru onu onu nke Papal Rome; oru nke ga-aga n'ihu ruo n'oge nloghachi nke Kraist.

11c- *ma aru-ya ebibiworo , nye ya n'oku ka ewe sure ya*

Ikpe ahụ na-adakwasị otu oge *obere mpi ahụ* na *mpi iri ahụ* nke kwadoro ya ma soro na mmehie ya di ka Mkpu 18:4 siri di. *Odọ oku nke onwu nke abuo* ga - eripiakwa *ha* .

Dan 7:12 *Na anu-ohia nke ozọ ka ewepuru ha n 'ike, ma ndu-ha di ogologo rue otu mbe.*

12a- *Anapunarị anumanu ndi ozọ ike ha*

N'ebe a, di ka o di na Mkpu 19:20 na 21, mmuo nsọ na-ekpughe na odinhu di iche na-echere ndi nkiti na-eme mmehie nke ikpere arusi, bu ndi nketa nke mmehie mbu e bufere site n'aka Adam nye igwe mmadu n'akuko ihe mere eme nile nke uwa.

12b- *ma e nyere ha ogologo ndu ruo oge ufodu*

Ebumnuche nke a bu nkenke iji gosi uru nke alaeze ukwu ndi gara aga na-enwetaghị njedebe nke ichisi ha na njedebe nke uwa dika o di maka anumanu nke ano ^{nke Rome} n'okpuru udi ikpeazu nke ochichi Ndi Kraist zuru uwa onu n'oge nloghachi nke Jizos Kraist. *Ogwugwu nke* ^{nari afo nke ano} bu akara mbibi ya zuru oke. Mgbe ihe a gasichara uwa ga-adị ka *ihe togbo chakoo* n'oyiyi nke *abis* 1:2.

Jisus Kraist, Nwa nke madu

Dan 7:13 13 *hurum n'ohu nile nke abali, ma, le, otu onye dika Nwa nke madu ka O ji igwe-oji nke elu-igwe bia; o we biakute Onye ochie ahu nso, ha we kpota ya nso.*

13 *hurum n'ohu nile nke abali, ma, le, igwe-oji nile nke elu-igwe ka otu onye dika nwa nke madu biaruru.*

Odidi a nke nwa nke mmadu na-eme ka a ghota ihe ikpe ahụ e kwuworo okwu ya putara. Ikpe bu nke Kraist. Ma n'oge Daniel, Jizos abiabeghi, n'ihì ya, Chineke na-ese onyinyo ihe o ga-aruzu site n'ozi elu ala ya n'oge obibia mbu ya n'uwa.

13b- *o we biakute Onye ochie ahu nso, ha we kpota ya nso.*

Mgbe o nwusiri, o ga-akpolite onwe ya n'onwu, iji gosi ikpe ziri ezi ya zuru oke nke a churu n'aja ka o buru ihe e ji achu aja nye Chineke e mejoro, iji nweta mgbaghara nke ndi o horo na-ekwesị ntukwasị obi, ahazi ma horo ya n'onwe ya. Foto a e gosiri na-akuzi ukpuru nke nzoputa sitere n'okwukwe n'aja afo ofufo nke Chineke n'ime Kraist. O na-egosikwa na o bu eziokwu n'ebe Chineke no.

Dan 7:14 *Ewe nye ya ike, na ebube, na ala-eze. ndi niile na mba niile na asusu niile na-efe ya. Ochichi ya bu ochichi na-adiru mgbe ebighi ebi, nke na-agaghị agabiga, na alaeze ya bu nke a na-agaghị ebibi ebibi.*

14a- *Enyere ya ochichi, ebube na ala-eze*

Achikotara data nke amaokwu a n'amaokwu ndi a sitere na Mat.28:18 ruo 20 nke na-akwado na ikpe ahụ bu nke Jizos Kraist: *Mgbe Jizos bjaruru, gwa ha otu a: E nyewo m ikike niile n'eluigwe na n'elu uwa . Ya mere gaanu mee ndi mba niile ka ha buru ndi na-eso uzọ, na-eme ha baptizim n'aha nke Nna na nke Okpara na nke mmuo nsọ, na-ezi ha ka ha debe ihe niile m nyere unu n'iwu. Ma lee, m nonyeere unu mgbe nile, obuna ruo ogwugwu nke uwa .*

14b- *Ndi nile na mba nile na asusu nile **na-ejere ya ozi***

N'ikwu ya n'uzo zuru ezu, o ga-abu n'uwa oheru, nke ochie ahụ emeghariri ma nye ya otuto mgbe nari afo nke asaa gasiri. Ma a ga-ahoputawo ndi a gbaputara agbaputa site na ndi mmadu, mba, na ndi mmadu niile nke asusu niile site na nzoputa puru iche Jizos Kraist nwetara n'ihia na ha **jeere ya ozi** n'oge ndu ha. Na Mkp. 10:11 na 17:15 okwu a na-egosi Europe na uwa odida anyanwu nke Ndi Kraist mere. Anyi na-ahụ n'ime otu a *nde* ndi a hoputara ahoputa na-ejere Chineke ozi n'amaokwu nke iri.

14c- *na ala-eze-Ya agaghi-emebi ma-oli*

Nkowa nke edeturu na Dan 2:44 gbasara ya ka ekwuputara n'ebe a: *agagh-emebi ochichi ya ma-oli.*

DANIEL 7:15 *Mu onwem, bu Daniel, we nakpahu nime m om, ohu nile nke isim we ma jijiji.*

15a *Mu onwem, bu Daniel, we nakpahu nime mom*

Nsogbu Daniel ziri ezi, oheru ahụ na-ekwuputa ihe egwu maka ndi nsọ nke Chineke.

15b- *ma ohu nile nke isim mere ka m'tua egwu.*

N'oge na-adighi anya oheru ya banyere Maikel ga-aruputa otu ihe ahụ n'isi ya, dika Dan 10:8: *M wee hapu nani m, hukwa oheru uku a: Ikem agwusiwo m, irum abanwewo n'aru, ire-kwa-ra m, ewe tufue m ike nile.* Nkowa: *Nwa nke Mmadu na Maikel* bu otu onye na Chineke . Ujo ga-eji mara ochichi Rom, n'ihia na n'ochichi abuo a na-esochi, o gaghi enye ndi mmadu ndi ochichi di nsọ di ka Nebukadneza, Darios onye Midia na Saios nke Abuo onye Peasia.

Dan 7:16 *M'we biakute otu onye nime ndi guzoro nso, jua ya ezi-okwu nke ihe ndia nile. O gwara m, ma nye m nkowa ya:*

16a- **Ebe a malite nkowa ndi ozọ nke mmuo ozi nyere**

DANIEL 7:17 *Anu uku ndia, nke di anọ, bu eze anọ, ndi gesi n'ala bilie;*

17a- *Riba ama na nkowa a na-emetuta oke n'usoro nke ekpughere na Dan.2 site na onyinyo nke ihe oyiyi ahụ di ka ebe a na Dan.7, site na nke anumanu .*

Dan 7:18 *Ma ndi nsọ nke Onye kachasi ihe nile elu gewere ala-eze ahu, we nweta ala-eze rue mbe nile ebighi-ebi, obuna rue mbe nile ebighi-ebi.*

18a- *Otu okwu di ka nke anọ anọ. Ozọ, nke ise gbasara ala-eze ebighi-ebi nke ndi a hoputara nke Kraist wulitere na mmeri ya **n'ebe mmehie** na onwu no.*

Dan 7:19 *M'we nacho ima ezi-okwu nke anumanu nke-anọ ahu, nke di iche na ndi ozọ nile, nke di egwu nke-uku, nke nwere ezé igwe na mkpirisi ola, nke neriipia, tipia, tipia, zopia nke foduru n'okpuru ukwu-ya;*

19a- *onye nwere ezé igwe*

N'ebe a, anyi na-ahụ, na *ezé* , *igwe* ugbua ihe nnochianya nke ike nke alaeze Rom hoputara site na *ukwu* nke ihe oyiyi nke Dan.2.

19b- na *ntu ọla* .

Na ozi ndị ọzọ a, mmụọ ozi ahụ na-akowaputa: *na mbọ ọla* . Ya mere **ihe nketa nke nmehie nke Grik** na-esi n'ihe a na-adighi ọcha kwadoro ya, bụ alloy nke na-anochi anya alaeze Gris n'ime **afọ na apata ukwu** nke *ihe oyiyi Dan.2.*

19c- *onye riri, gbajie, ma zoda ihe foduru*

Iri , ma ọ bụ irite uru site na ihe ndị e meriri emerị, nke na-eme ka ha tolite - *imebi* , ma ọ bụ igbochi na ibibi - *izoda ukwu n'okpuru ukwu* , ma ọ bụ na-eleli na mkpagbu - Ndị a bụ omume ndị "Rome" abụọ na-esochi ya na ndị obodo na ndị na-akwado okpukpe ha ga-eme ruo mgbe nloghachi nke Kraịst. Na Mkpu 12:17: Mụọ ahụ na-akpọ "Ndị Adventist" ikpe-azụ site n'okwu ahụ " *foduru* ."

DANIEL 7:20 *na mpi iri ahu nke di n'isi-ya, na mpi nke-ozọ nke rigoro, nke atọ we da n'iru ha, bú mpi nke nwere anya, onu nkwu ihe uku; na odidi di ukwu karja ndi ozọ .*

20a- Amaokwu a na-eweta nkowa na-emegiderita onwe ya na amaokwu 8. Kedu ka " *oberes mpi* " si jide ebe a? ***a nnukwu odidi karja ndi ozọ?*** Ọ bụ ebe a ka ọ di iche na *ndi eze ndi ozọ* nke *mpi iri ahu* . Ọ bụ onye na-esighi ike na onye na-esighi ike ma, site na ntukwasị obi na egwu Chineke nke ọ na-ekwu na ọ na-anochite anya ya n'ụwa, ọ na-achị ha ma na-emegharị ha n'uche ya, ma e wezuga na ndị ọzọ di ụkọ.

Dan 7:21 *M'we hu otu mpi ahu ka ọ nēbuso ndi nsọ agha, nēnwe kwa ike n'aru ha.*

21a- Paradox na-aga n'ihu. Ọ na-azoro na ya nwere idi nsọ kasị elu na Chineke na-ebo ya ebubo na ọ na-akpagbu ndi nsọ ya. Naanị otu nkowa mgbe ahụ: ọ na-agma ụgha ka ọ na-eku ume. Ihe ịga nke oma ya bụ nke nnukwu ụgha di aghugho na nke na-emebi emebi , nke na-emebi ụzọ Jizos Kraịst.

Dan 7:22 *rue mbe Onye ochie biara we kpe ndi-nsọ nke Onye kachasi ihe nile elu ikpe;*

22a- Ọ dabara nke oma, a kwadoro ozi oma ahụ. Mgbe omume ojojo nke popu Rome na ndi na-akwado ya na obodo na okpukpe gasiri, mmeri ikpeazu ga-adiri Kraịst na ndi ọ horo.

Amaokwu nke 23 na 24 na-akowa usoro nke inochite anya.

DANIEL 7:23 *Otu a ka ọ sirim: Anu nke-anọ bu ala-eze nke-anọ nke gadi n'elu uwa, nke di iche n'ala-eze nile, nke gēripia kwa uwa nile, nāzoda ya, tipia ya.*

23a- Alaeze Ukwu Rom na-ekpere arusi n'udi nke alaeze ukwu ya n'etiti - 27 na 395.

Dan 7:24 *Ma mpi iri nke si n'alaeze a di eze iri, ndi ga-e. Onye ozọ ga-ebili n'azu ha, bu onye ga-adi iche na nke mbu, + ọ ga-emekwa ka eze atọ merie.*

24a- Ọ bụ n'ihhi nkenke a ka anyi nwere ike mata *mpi iri ndi a* nwere alaeze **iri** nke Ndị Kraịst e hiwere n'ebe odida anyanwu nke Alaeze Ukwu Rom dara na tisasiri. Okèala a bụ nke Europe anyi di ugbu a: EU (ma ọ bụ EU).

DANIEL 7:25 *Ọ gēkwu kwa okwu megide Onye kachasi ihe nile elu, me kwa ka ike gwu ndi nsọ nke Onye kachasi ihe nile elu, ọ gēchè kwa igbanwe oge na iwu. ma a ga-enyefe ndi nsọ n'aka ya otu oge na oge na nkera oge.*

25a- Ọ gēkwu okwu megide Onye kachasi ihe nile elu

Chineke lekwasiri anya n'amaokwu a nkwo ya banyere mmehie ndi o na-ekwu na ochichi ndi popu Rom na ndi bishop Rom bu ya uzọ bu ndi e ji mee ka ajo omume ahụ gbasaa, zie ezi ma kuziere igwe mmadu na-amaghi ihe. Muo Nso na-edeputa ebubo ndi ahụ, malite na nke kachasi njo: *okwu megide Onye Kasị Elu* n'onwe Ya. N'uzo na-emegiderita onwe ya, ndi popu na-azoro na ha na-ejere Chineke ozi ma na-anochite anya ya n'owa. Ma, o bu njakiri a bu ihe kpatara ya n'ih na o dighi n'uzo o bua Chineke akwadoghị echiche a popu . N'ih ya, ihe niile Rom na-akuzi n'uzo ugha banyere Chineke na-emetuta ya n'onwe ya.

25b- *O ga-emegbu ndi nso nke Onye Kasị Elu*

Mkpagbu ojoo nke ndi nso nke amaokwu 21 a na-echeta ebe a ma kwenye. O bu ulo ikpe okpukpe a maara di ka "Njuta Okwukwe Di Nso" na-ekpe ikpe. A na-eji mmekpa ahụ manye ndi aka ha di ocha ikweta ikpe omuma ha.

25c- *ma o ga-atu anya igbanwe oge na iwu*

Ebubo a na-enye onye na-agu ya ohere imaliteghachi eziokwu ndi bu isi nke ofufe nke ezi Chineke di ndu.

Ndi okpukpe Rom gbanwere omaricha usoro Chineke hiwere. Di ka Opupu 12:2 si kwuo, Chineke gwara ndi Hibru mgbe ha hapuru Ijpt, si: "***Onwa a ga-aburu unu mmalite onwa; o ga-aburu gi onwa mbu nke afọ*** . Nke a bu iwu, o bughị ntunye nkiti. Ma ebe nzoputa si n'aka ndi Juu di ka Jizos Kraist siri di, kemgbe Opupu, onye o bua nke na-abanye na nzoputa na-abanyekwa n'ezi na ulo nke Chineke ebe iwu ya ga-achiri ma na-asopuru ya. Ezi ozizi nke nzoputa bu nka, ma di otua kemgbe oge ndi ozi. N'ime Kraist, Israel nke Chineke ewerewo akuku nke muo, otu o sila di, o bu Israel ya ka o ji guzobe usoro ya na ozizi ya. Di ka Rom 11:24 si kwuo, a na-anyado ndi Jentailu ahụ n'ime mgborogwu na ogwe osisi Hibru, o bughị n'uzo ozo. Pol doro ya aka na ntị megide ekweghi ekwe nke ghoro ndi Juu na-enupu isi nke ogbugba ndu ochie ahụ na o ga-abukwa ihe na-egbu ndi Kraist na-enupu isi nke ohuru ahụ; nke metutara okwukwe Roman Katolik kpomkwem, na omumu Dan.8 ga-akwado nke a, kemgbe 1843, nye Ndi Kraist Protestant.

Anyi bu nani na mmalite nke a ogologo amuma nkpu ghe ebe Chineke ebubo e mere n'amaokwu a bu n'ebe nile otu egwu na di iriba ama na-esi na ya puta. Oge gbanwere site na nchegbu Rome:

1 - izu ike izu ike nke ^{iwu nke ano} nke Chineke. A dochiela ubochi nke asaa kemgbe Maachi 7, 321 n'ubochi mbu, nke Chineke weere di ka ubochi ruru aru na mmalite nke izu. Ozokwa, ubochi mbu a bu nke Eze Ukwu Rom Constantine ^{Inyere} ^{iwu} mgbe a raara ya nye ofufe nke "anyanwu a na-apughi imeri emer", anyanwu nke ndi na-ekpere arusi na-asopuru, nke dilari n'Ijpt, ihe nnochianya nke mmehie nke Akwukwo Nso. Daniel 5 gosiri anyi otu Chineke si ata onuma ndi e mere ya ahuhu, e si otu a doo mmadu aka na ntị ma mara ihe na-echere ya mgbe Chineke kpere ya ikpe ka o na-ekpe ikpe ma gbuo Eze Belshaza. Ubochi izu ike nke Chineke doro nso site na nto-ala nke uwa nwere njirimara okpukpu abuo nke gbasara oge na iwu di nso, dika amaokwu anyi kwuru.

2 – Mmalite nke afọ, nke malitere na mmiri, okwu nke putara oge mbu, gbanwere ka o buru mmalite nke oyi.

3 – Dị ka Chineke si kwuo, mgbanwe nke ehie na-aputa mgbe anyanwu dara, n'usoro nke abali na ehie, o bughị n'etiti abali, n'ihu na kpakpando ndi o kere maka nzube a bu akara akara na akara.

Mgbanwe nke iwu na-aga n'ihu karịa isiokwu nke Sabbath. Rome emerughị ariā oia-edo nke ulo nsọ ahụ ; Ihe ndi di nsọ nke na imetu ugbo ahụ a chotara ha bu na Chineke ga-anwu ozugbo.

25c- *ma a ga-enyefe ndi-nsọ n'aka ya otu oge, oge na okara oge*

Kedu ihe oge putara ? Ahumahu eze Nebukadneza na-enye anyi aziza ya na Dan 4:23: *Ha ga-achupu gi n'ebe mmadu no, ebe obibi gi ga-adikwa n'etiti anu ohia; Ugboro asa gāgabiḡa kwa n'aru gi, rue mbe i gāmara na Onye kachasi ihe nile elu nāchi achi n'ala-eze nke madu, O nēnye kwa onye o bula ihe nātō Ya utō.* Mgbe ahumahu ojoo a gasiri, eze ahụ na-ekwu n'amaokwu nke 34: **Mgbe oge a kara aka gasiri**, *mụ onwe m, bụ Nebukadneza, weliri anya m lekwasị n'eluigwe, uche m wee laghachikwute m*. M goziri Onye Kasị Elu, m na-eto ma too Onye ahụ nke di ndu ebighi ebi, onye ochichi ya bu ochichi ebighi ebi, onye alaeze ya na-adirukwa site n'ogbo ruo n'ogbo. Anyi nwere ike iche na oge asaa ndi a na-anochi anya afo asaa kemgbe oge ahụ malitere na-agwu n'oge ndu mmadu. Ya mere ihe Chineke na-akpo oge bu oge uwa na-ewe iji mecha otu mgbanwe nke anyanwu. Otutu ozi na-esi na nke a puta. Chineke na-anochi anya anyanwu na mgbe ihe e kere eke bilie na nganga, na-etinye ya azu nonodu ya, Chineke na-asị ya: "Gaa gburugburu m divinity na-amuta onye m." Maka Nebukadneza, agba asaa di mkpa mana o di ire. Ihe mmuta ozo ga-emetuta ogologo oge ochichi popu nke e jikwa okwu bu " oge " buru amuma n'amaokwu a. E jiri ya tonyere ahumahu Nebukadneza, Chineke na-ata ndi Kraist nganga ahuhu site n'ime ka o ghoo ihe nzuzu ruo oge, oge, na okara oge nke afo amuma. Site na Maachi 7, 321, mpako na amaghi ihe n'ime nzuzu mere ka ndi mmadu kwenye ikwanyere usoro nke gbanwere iwu Chineke; nke ohu Kraist di umeala n'obi enweghi ike irube isi, ma o bughị ya, o ga-ebipu onwe ya na Chineke nzoputa ya.

Amaokwu a na-eduga anyi icho ezigbo uru na ubochi mmalite na njedebe nke oge amuma a. Anyi ga-achoputa na o na-anochi anya afo 3 na onwa isii. N'ezie, usoro a ga-aputaghachi na Mkpu 12:14 ebe e debere ya na usoro 1260 nke amaokwu 6. Ndabere nke koodu Ezik.

DANIEL 7:26 *Mbe ahu ikpe ahu gābia , ha gānapu kwa ochi-agma-ya, ewe la n'iyi, me kwa ka o ghara idi ire rue mbe ebighi-ebi.*

2a- Kowaputa mmasi nke nkenke a: ikpe na njedebe nke ochichi ndi popu na-eme n'otu oge ahụ. Nke a na-egosi na ikpe ekwuru maka ya agaghi amalite ruo mgbe Kraist ga-aloghachi. Di ka nke 2021, ndi popu ka na-arusi oru ike, n'ihu ya, ikpe ahụ e zoro aka na ya na Daniel amaliteghi na 1844, Adventist brethren.

Dan 7:27 *Na ala-eze na ochichi, na idi ukwu nke alaeze di n'okpuru elu-igwe nile, ka a ga-enye ndi mmadu, ndi nsọ nke Onye Kasị Elu. Ala-eze-Ya bu ala-eze ebighi-ebi, ndi-isi nile gēfē kwa Ya isi.*

27a- Ya mere a na-emejuputa ikpe ahụ nke oma mgbe nloghachi n'ebube nke Kraist na owuwe n'elu-igwe nke ndi o hoputara.

27b- *na ndi ochichi nile ga-ajere ya ozi ma rubere ya isi*

ndị ọchịchị atọ ahụ e kwuru n'akwukwọ a: eze ndị Kaldia bú Nebukadneza, eze Midia, Darios, na eze Peshia bú Sairos 2.

Dan 7:28 *N'ebe a ka okwu ndị a gwurụ. Mụ, Daniel, nwere oké ujo site n'echiche m nile, ma iru m wee gbanwee, ma e debere m okwu ndị a n'ime obi m.*

28a- Mgbagwoju anya Daniel ka ziri ezi, n'ihia na n'okwa a, ihe akaebe nke njirimara nke popu Rome ka enweghi ike; Aha njirimara ya na-anogide na-abụ "ntughari uche", ma ọ ka bụ "ntughari uche". Ma Daniel nke asaa bụ nanị nke abụọ n'ime epekele amuma asaa ndị e debere n'akwukwọ Daniel a. Ma ugbua, anyị enwewo ike ihu na ozi ndị e zitere na Dan.2 na Dan.7 bụ otu ihe na nkwado. Bọdụ ọhuru ọ bula ga-ewetara anyị ihe ndị ọzọ nke, site n'ikwalite onwe ha n'ihe omumụ ndị a na-emebu , ga-ewusi ozi Chineke ike ma wusie ike nke ga-edo anya ma dokwuo anya.

Echiche bú na “ *obere mpi* ” nke isi 7 a bụ popu Rome ka a ka ga-ekwenye. A ga-eme ihe ahụ. Mana ka anyị chetari usoro akuko ihe mere eme a nke metutara Rome, " *anyi oha nke anọ nwere eze igwe* ". Ọ na-akowa Alaeze Ukwu Rom nke na-esote " *mpi iri* " nke alaeze Europe nweere onwe ya na ndi nweere onwe ha, bụ ndi e nwere ihe iga nke oma, na 538, site n'aka popu " *obere mpi* ", nke a " *eze di iche iche* ", onye n'ihu ya " *mpi atọ ma ọ bụ eze atọ* ", Heruli, Vandals na Ostrogoths wedara n'etiti 493 na 538 n'amaokwu nke 4.2.

Daniel 8

DANIEL 8:1 *N'arọ nke-atọ nke obubu-eze nke Belteshaza, bú eze, mere ka m'hu ọhù, bú Daniel, nāgughi ihe ahu nke m'huru na mbu.*

1a- Oge agafeela: afọ 3. Daniel nwetara ọhụụ ọhụrụ. N'ime nke a, e nwere nanị anumanu abuo ndi a kowara nke oma n'amaokwu nke 20 na 21 ha na *ndi Midia na ndi Peasia na ndi Gris* no n'ohuru ndi gara aga Alaeze Ukwu nke abuo^{na} nke ato nke^{ochichi} ndi e buru n'amuma. Ka oge na-aga, n'ohuru ahụ, umu anumanu na-esiwanye ike n'ememe ndi Hibru. Dan.8 neweta *ebulu na ewu* ; anumanu ndi a na-achuru n'aja nke *ubochi mmehie* nke ememe ndi Juu. Anyi nwere ike si otu ahụ hu akara nke mmehie na superposition nke alaeze Gris: *afọ na apata ukwu nke oia* nke Dan.2, *agu* Dan.7 na *Nkpi Dan.8* .

DANIEL 8:2 *Ma mbe m'huru ohu a, o dim ka m'nano na Susa, bu ulo uku eze, nke di n'ala anachi achi nke Ilam: ma n'ohum ka m'no n'akuku osimiri Ulai.*

2a- Daniel no na Peasia n'akuku osimiri Karon nke di n'ubochi-ya, bu Ulai. Isi obodo Peasia na *osimiri* nke na-anochi anya ndi mmadu na-egosi ebe a ga-ekwu banyere ohuru Chineke ga-enye ha. Ya mere, ozi amuma ahụ na-ewebata n'isiakwukwo a data ala bara uru nke na-enweghi n'isi nke 2 na 7.

DANIEL 8:3 *M'we welie anyam abua, hu, ma, le, otu ebulu neguzo n'iru osimiri Nail, nwere mpi abua. Mpi ndi a di elu, ma otu di elu karja nke ozọ, o wee bilie ikpeazu.*

3a- Amaokwu a na-achikota akuko ihe mere eme nke Peshia nke *ebulu* nke *mpi ya gosiputara Nke kachasi elu* na-anochi anya ya n'ihia na ebe onye ya na Mede na-emekorita ihe na-achị ya na mbu, o bilitere n'elu nke ikpeazu ya site n'obibia n'ike nke Eze Sauros 2 onye Peasia, na 539, onye ikpeazu dikoro ndu Daniel dika Dan 10:1 . Ma ebe a, m na-arutu aka a nsogbu nke n'ezie ubochi, n'ihia na ndi oko akuko ihe mere eme na-eleghara kpam kpam ama na-ahụ anya Daniel onye agwa, na Dan 5:31, mmeri Babilon n'aka eze Midia bu Darios onye na-ahazi Babylon n'ime 120 satrapy di ka Dan 6:1. Sauros biara n'ochichi mgbe Darius nwusiri, o bughị na 539 kama obere oge ka e mesiri, ma o bu n'uzo megidere nke ahụ, mmeri Darius nwere ike ime obere oge tupu ubochi ahụ - 539.

3b- Aghugho di nsọ putara n'amaokwu a, n'udi eji akowa mpi nta na nnukwu. Nke a na-akwado na okwu ahụ bu " *obere mpi* ", nke a na-ezere nke oma, na-ejikota ya kpomkwem na njirimara Rome.

Dan 8:4 *M'we hu ebulu ahu ka o newuda n'akuku Odida-anyanwu, na n'akuku Ugwu, na n'akuku Ndida; o dighi anumanu puru iguzogide ya, o dighikwa onye na-anaputa ndi o gburu; o mere ihe o choro, o we di ike.*

4a- Onyonyo nke amaokwu a na-egosi usoro di n'usoro nke mmeri nke ndi Peshia nke na-eduga ha n'ime alaeze ukwu, ochichi nke eze ndi eze.

Na *odida anyanwu* : Sauros nke Abuo jikoro aka na ndi Kaldia na ndi Ijpt n'etiti - 549 na - 539.

N'ebe *ugwu* : E meriri Lidia nke Eze Croesus na - 546

N'ebe *ndida* : Sauros meriri Babilon, nochie eze Midia mgbe e mesiri - 539 na mgbe e mesiri, eze Peasia Cambyses 2 ga-emeri Ijpt na - 525.

4b- *o we di ike*

O nwetara *ikike nke alaeze ukwu* nke mere Peshia alaeze mbu e buru amuma na isi nke 8. O bu^{alaeze nke abuo} n'ohuru nke Dan.2 na Dan.7. N'ike a, alaeze ukwu Peshia gbatiri n'Oké Osimiri Mediterenian wee wakpo Gris nke kwusiri ya na Marathon na - 490. Agha ahụ maliteghachiri.

DANIEL 8:5 *Ma ka m'nēle anya nke-oma, ma, le, otù nkpi siri n'Odida-anyanwu bia, nējeghari n'elu iru nke uwa nile, ma o metughi ya aka: Mkpi a nwere nnukwu mpi n'etiti anya ya.*

5a- Amaokwu nke 21 na-akowaputa ewu nke oma: *Mkpi bu eze Javan, nnukwu mpi di n'etiti anya ya bu eze mbu . Javan, bu aha oge ochie nke Gris. N'ileghara ndi eze Gris na-adighi ike anya, Muo Nso na-ewulite mkpughe ya n'elu nnukwu onye mmeri Gris Alexander the Great.*

5b- *lee, ewu siri n'odida anyanwu bia*

A ka na-enye ihe ngosi mpaghara. Ewu ahụ si n'Ebe Oḍida Anyanwụ na-abia n'ihe metutara Alaeze Ukwu Peasia weere di ka ebe ntuaaka ala.

5c- *wee gafee uwa dum n'elu ya, na-emetughi ya aka*

Ozi ahụ yiri nku nnunụ anọ nke agụ Dan.7:6. O na-ekwusi ike na oke oso nke mmeri nke eze Macedonia a na-eto eto bu onye ga-agbatị oghichi ya ruo n'Osimiri Indus n'ime afọ iri.

5d- *ewu a nwere nnukwu mpi n'etiti anya ya*

Enyere njirimara ya n'amaokwu 21: *Opi uku di n'etiti anya ya bu eze mbu. Eze a bu Alexander the Great (- 543 – 523). Mmuo nso na-enye ya odidi nke Unicorn, anu akuko ifo di egwu. N'ihia ya, o katoro echiche na-enweghi atu na-agaghi agwu agwu nke oha ndi Gris bu ndi cheputara akuko ifo ndi e ji mee ihe n'okpukpe, bu ndi mmuo ya gaferela otutu nari afọ ruo n'oge anyi n'Ebe Oḍida Anyanwụ Ndi Kraist di aghugho. Nke a bu akuku nke mmehie nke a kwadoro site na onyinyo nke ewu , anumanu nke na-ekere okè nke mmehie n'ememe di nso kwa afọ nke "Ubochi Mkpuchi Mmehie." Mkpogidere n'obe nke Mesaja ahụ Jisọs mezuru n'izu-okè ya di nso nke a bu emume a ga-akwusi mgbe o gasiri ... site n'ike, site na mbibi nke ulo nso na mba ndi Juu site n'aka ndi Rom na 70.*

DANIEL 8:6 *O we biakute ebulu ahu nke nwere mpi , nke m'huru ka o neguzo n'iru osimiri Nail, bakwasi ya n'onuma-ya.*

6a- Alexander Onye Ukwu malitere ibuso ndi Peshia nke eze ya bu Darios agha 3. E meriri nke ikpeazu na Issus, o gbapuru na-ahapu uta ya, ota ya, na uwe mwuda ya, yana nwunye ya na onye nketa ya, na - 333. Ndi isi ya abuo ga-egbu ya.

6b- *o we bakwasi ya n'onuma-ya nile*

Iwe a bu ihe ziri ezi n'akuko ihe mere eme. O bu n'ihu mgbanwe a n'etiti Darius na Alexander: "Tupu Alexander zutere Darius, eze Peasia zitere ya onyinye ezubere iji gosi na ha di iche iche onodu di ka eze na nwa - Alexander ka bu n'oge a na-eto eto Prince novice na nka nke agha (alaka m, doo 89). Darios zigaara ya boolu, utari, bridle inyinya na igbe olocha juputara na olo edo. Akwukwo ozi so aku ahụ kowara ihe ndi mejuputara ya: bol ahụ bu ka o wee nogide na-egwu egwu di ka nwatakiri o bu, bridle e ji akuziri ya njide onwe onye, utari iji gbazie ya, na olo edo na-anochi anya utu nke ndi Masedonia na-aghaghi ikwu eze ukwu Peasia.

Alexander na-egosi na o dighi ihe iriba ama nke iwe, n'agbanyeghi egwu nke ndi ozi. Kama, o gwara ha ka ha kelee Darayos maka nra ya. Darius, o na-ekwu, maara odinihu, ebe o bu na o nyere Alexander boolu nke na-anochite anya mmeri ya n'odinihu nke uwa, bridle na-egosi na mmadu nile ga-edo onwe ha n'okpuru ya, utari ahụ ga-abu ntaramahuhu ndi na-anwa anwa ibili megide ya na olo edo na-atu

aro ụtụ ọ ga-anata n'aka ndị niile ọ na-achị. Nkọwa amụma, Alexander nwere inyinya nke o nyere aha "Bucephalus" nke putara, na prefix augmentative, "isi". N'agha ya niile, ọ ga-abụ "onyeisi" nke ndị agha ya, ngwá agha dī n'aka. Ọ ga-abụkwa "afọ iri" na-achị "isi" nke ụwa nke amụma ahụ kwuru banyere ya. Aha ya ga-akwalite omenala ndị Gris na *mmehie* nke na-akpari ya.

Dan 8:7 *M'we hu ya ka ọ nābiaru nso ebulu ahu nso , we wesa ya iwe ; o tiḅue ebulu ahu, nyajie mpi-ya abua: ma ebulu ahu esighi ike iguzogide ya; o we tuda ya n'ala, zoda ya, ma ọ dighi onye nānaputa ebulu ahu.*

7a- Agha nke Alexander Onye Ukwu malitere: na - 333, na Issus, e meriri ogige ndị Peasia.

Dan 8:8 *Nkpi we di ike nke -uku; ma mḅe o siri ike , aḅajiwo mpi uku-ya. Nnukwu mpi anọ putara n'ọnọdu-ya, rue ifufe anọ nke elu-igwe.*

8a- *nnukwu mpi ya gbajiri*

Na 323, eze na-eto eto (- 356-323) nwurụ n'enweghị onye nketa mgbe ọ dī afọ 32, na Babilon.

8b- *Nnukwu mpi anọ bilitere n'ọnọdu ya, n'ifufe anọ nke elu-igwe.*

Ndị nọchiri anya eze ahụ nwurụ anwụ bụ ndị ọchịagha ya: Diadochi. Ha dī iri mgbe Alexander nwurụ, ha na-alukwa ọgụ n'etiti onwe ha ruo afọ 20 ruo n'ókè nke na ná ngwusị nke afọ 20 ahụ, e nwere nanị mmadụ anọ dī ndụ. Onye ọ bụla n'ime ha hiwere usoro ndị eze n'obodo nke ọ na-achị. Onye kasị ukwu bụ Seleucus, nke a maara dī ka Nicator, onye toro ntọala usoro ndị eze "Seleucid" nke na-achị ala-eze Siria. Nke abụọ bụ Ptolemaios Lagos, ọ toro ntọala ndị eze "Lagid" nke na-achị Ijipt. Nke atọ bụ Cassandros bụ onye na-achị Gris, na nke anọ bụ Lysimakos (aha Latin) bụ onye chiri Thrace.

Ozi amụma nke dabeere na ọdịdị ala gara n'ihu. Isi isi anọ nke kadinal nke ikuku anọ nke eluigwe na-akwado njirimara nke mba ndị agha ahụ metụtara.

Nlaghachi nke Rome, Obere mpi

Dan 8:9 *Na otu n'ime ha ka a obere mpi , na bawanye ukwu n'ebe ndida, na n'ebe ọwụwa anyanwụ, na n'ebe ahụ mara mma ala.*

9a- Akukụ nke amaokwu a na-akọwa ndotị nke ala-eze nke ga-abụkwa alaeze na-achị. Ugbu a, na nkuzi gara aga na n'akukọ ihe mere eme nke ụwa, alaeze na-anọchi anya Gris bụ Rom. Akwukwara njirimara a n'uzọ ziri ezi site na okwu ahụ bụ "obere mpi" nke bụ oge a, megidere ihe e mere maka mpi Media dī mkpụmkpụ, nke a kpọturụ aha n'uzọ doro anya. Nke a na-enye anyị ohere ikwu na "obere mpi" a na-anọchi anya, na nke a, Rom Republic na-eto eto. N'ihu na ọ na-etinye aka na East, dī ka onye uwe ojii ụwa, mgbe mgbe n'ihu na a na-akpọ ya ka ọ dozie esemokwu mpaghara n'etiti ndị mmegide. Ma nke a bụ kpomkwem ihe mere na-akwado ihe oyiyi na-esonu.

9b- *Otu n'ime ha ka otu obere mpi si pụta*

Onye na-achị mbụ bụ Gris, ọ bụkwa Gris ka Rom na-achị na mpaghara ọwụwa anyanwụ nke Israel dī; Greece, otu n'ime mpi anọ ahụ.

9c- *nke na-agbasa nke ukwu n'ebe ndida, n'akukụ ọwụwa anyanwụ, na n'akukụ obodo kachasi mma.*

Uto Rome na-amalite site na mpaghara ala ya *chere ihu na ndida* mbu. Akuko ihe mere eme na-akwado nke a, na Rome na-abanye na Punic Wars megide Carthage, ugbu a Tunis, gburugburu 250 BC.

Usooro mgbasawanye ozo mere *n'ebe owuwa anyanwu*, na-etinye aka na *otu n'ime mpi ano*: Gris, gburugburu 200 BC O bu ndi Greek Aetolian League na-akpo ya ebe ahụ iji kwado ya megide Njikọ Achaean (Aetolia megide Achaea). N'ibiarute n'ala Gris, ndi agha Rom agaghi ahapu ya ozo na Gris dum ga-aghokwa obodo ndi Rom site na 160 BC.

Site na Gris, Rome gara n'ihu na mgbasawanye ya site n'itinye ukwu na Palestine na Judia, nke na 63 BC ghorọ ogbè Rome nke ndi agha General Pompey meriri. O bu Judia a ka Mmuo Nso ji kpoputa okwu a mara mma: *Nke kacha mma na mba*, okwu e hotara na Dan 11:16 na 42, na Ezik 20:6 na 15.

Echiche a kwadoro, " obere mpi " bu Rom

N'oge a, enwekwaghi obi abuo o bua, ochichi popu nke Dan 7 bu ihe na-enweghi isi, nakwa, na-awughari na nari afọ ndi na-abaghi uru, Mmuo Nso na-eduga anyi n'oge awa ahụ di egwu mgbe ndi eze ukwu gbahapuru, Rom maliteghachiri ichiisi ya n'okpuru udi okpukpe nke odidi Ndi Kraist nke o na-akowaputa omume nke ihe nnochianya nke amaokwu nke 10 na-esonu. Ndia bu omume nke *eze* Dan.7.

Imperial Rome na mgbe ahụ Papal Rome na-akpagbu ndi nsọ

Ogugu abuo na-aga n'ihu maka otu amaokwu a

Dan 8:10 *O we rigo rue usu-ndi-agma nke elu-igwe, we tuda ufodu nime usu nile nke usu nile nke ndi-agma na kpakpando n'ala, we zoda ha.*

10a- *O rigo n'usu-ndi-agma nke elu-igwe*

N'ikwu " ya ", mmuo nsọ na-edobe njirimara Rome di ka ihe mgbaru oso, n'usoro usoro oge nke ndoti ya, mgbe udi ochichi di iche iche nke o na-ezo aka na ya na Mkpu 17:10, Rom rutere n'ochichi n'okpuru ochichi nke eze ukwu Rom Octavius a na-akpo Augustus. Ma o bu n'oge ya ka a muru Jisus Kraist site na Muo, n'anụ ahụ nke na-amaghi nwoke nke na-amaghi nwoke nke Meri, nwa agboghọ Josef; ha abuo horo n'ihhi nani ihe mere ha ji si n'agburu Eze Devid. Mgbe Jizos nwusiri, bu mgbe a kpolitere n'onwu nani ya di ka o kwuworo, o nyefere ndiozi ya na ndi na-eso uzo ya oru nke ikwusa ozi oma nke nzoputa (Ozioma) iji mee ndi a hoputara ahoputa n'owa nile. N'oge ahụ Rome chere idi nwayoo na udo nke Ndi Kraist ihu; ya l'oo onye-ishi ndu ojogu, bu ndu-uke Chileke l'e-me t'ephe gbua. N'ibu onye e furu nke ukwu obara e gburu n'ihhi okwukwe, okwukwe Ndi Kraist gbasara n'owa nile ma karisia n'isi obodo nke alaeze ukwu ahụ, bu Rom. Na-akpagbu alaeze ukwu Rom biliere imegide Ndi Kraist. N'amaokwu nke 10 a, omume abuo nke Rome na-agafe. Nke mbu metutara alaeze ukwu na nke abuo, papal.

N'ime ochichi alaeze ukwu, anyi nwere ike ikowaputa ihe ndi a kpoturu aha na ya:

O biliri n'usu-ndi-agma nke elu-igwe: o nechere ndi-Kraist. N'azu okwu ihe atu a, bu ndi agha nke eluigwe, bu Ndi Kraist Hoputara, bu onye Jizos kpwororiji kpo ndi kwesiri ntukwasi obi ya: *umu amaala nke alaeze eluigwe*. Ozokwa, Dan 12:3 tulere ezi *ndi-nsọ* tunyere *kpakpando* ndi bukwa *mkpuru*

Abraham nke Jen 15:5 . Na mbụ ọgụgụ, obi ike n'ih i okwukwe ụmụ ndi ikom na ndi inyom nke Chineke aghoolari Rome na-ekpere arusi omume mpako na ihe na-erughi eru na-ezighi ezi . N'ogugu nke abuo, nkwuputa nke Bishop Rome na-edu di ka Pope onye ahoputara nke Jizos Kraist site na 538 bukwa omume mpako, na obuna ihe na-erughi eru na elu na-ezighi ezi .

O we me ka ufodu nime usu-ndi-agma a na kpakpando da n'ala, o we zoda ha : O nesobu kwa ha , nebu kwa ha , ka ewe me ka ndi-ya di n'ogba-aghara-ya. Ndi na-akpagbu ahụ bu Nero, Domitian na Diocletian, bu onye mkpagbu ikpeazu n'etiti 303 na 313. N'akwukwo nke mbu, a na-ekpuchi oge a di iriba ama na Apo 2 n'okpuru aha ihe atu nke "Efesos " , oge Jon natara Mkpughe Chineke nke a kporo "Apocalypse" na nke " Smyrna . N'ogugu nke abuo, nke a na-ewere na popu Rome, a na-etinye omume ndi a na Apo 2 n'okpuru oge aha ya bu " Pergamum " ma o bu, njiko aka mebiri ma o bu ikwa iko na "Thyatira" ma o bu, ihe aru na onwu. N'ikwu, *ma o zoda ha ukwu*, Muo Nso na-akwara ndi Rom abuo otu udi omume obara. Ngwaa a *zodara ukwu* na okwu ya *nke a zodara ukwu* ka a na-ahuta n'aka Rome ndi ogo mmuo na Dan 7:19. Ma omume nke *izoda* ga-anogide ruo ogwugwu nke 2300 *ututu mgbede* nke amaokwu 14 nke isi 8 a di ka okwu nke amaokwu 13 si di: *Ruo ole mgbe ka a ga- azoda idi nso na ndi agha* ? Emere omume a n'oge nke Ndi Kraist, yabu anyi ga-ekwuriri na o bu ndi Rome popu na ndi na-akwado ya; nke akuko ihe mere eme na-akwado. Ka o sina di, ka anyi riba ama otu odiche di mkpa. Ndi Rom na-ekpere arusi na- *eweda* ndi senti nke Jizos Kraist n'uzo nkiti , ebe Rom popu, site na ntuziaka okpukpe ugha ya, na-eweda ha *ala* n'uzo ime mmuo, tupu ha akpagbuo ha n'uzo nkiti.

Mkpagbu a na-akpagbu oge ufodu nogidere na-enwe mgbanwe nke udo ruo n'obibia nke Emperor Constantine nke Mbu, ^{bu onye} kwuriri mkpagbu a na-akpagbu Ndi Kraist site n'iwu Milan, bu isi obodo Rom, na 313, bu nke mejuputara njedebere nke oge " *afu iri* " nke mkpagbu ndi e ji mara " *Smyrna* " oge nke Mkp. Site n'udo a, okwukwe Ndi Kraist agaghi enweta ihe o bu, Chineke ga-atufukwa otutu ihe. N'ih na na-enweghi ihe mgbochi nke mkpagbu, nkwa nke ndi na-agbanweghi agbanwe na okwukwe oheru a na-aba uba ma na-amuba n'ime alaeze ukwu na karisja na Rom ebe obara nke ndi nwuru n'ih okwukwe na-asoba.

Ya mere, o bu n'oge a ka anyi nwere ike itinye mmalite nke ogugu nke abuo nke amaokwu a. Ebe Rome ghoru Onye Kraist site n'irube isi n'iwu nke Eze Ukwu Constantine bu onye, na 321, ka nyere iwu ka a gbanwee ubochi ezumike nke izu ike: ubochi nke asaa nke izu ike ka e were ubochi mbu nke izu dochie ya; n'oge ahụ, nke ndi ogo mmuo raara nye ofufe nke chi " anyanwu a na-asopuru na-enweghi mmeri ". Omume a di njo di ka inu *mmanya arja ola edo nke ulu nso* , ma oge a Chineke agaghi emeghachi omume, oge awa nke ikpe ikpeazu ga-ezuru. Site n'ubochi izu ike oheru ya, Rome ga-agbatu ozizi Ndi Kraist ya n'akuku nile nke alaeze ukwu ahụ, ndi ochichi obodo ya, bu Bishop nke Rome, ga-enwetakwa nkwanye ugwu na nkwado, ruo mgbe a ga-ebuli elu kasi elu nke aha popu nyere ya site n'iwu na 533 site n'aka Eze Ukwu Byzantium Justinian ^{nke Mbu}. O bughu ruo mgbe a chupuru ndi Ostrogoth ndi iro ahụ ka popu mbu na-achi achi, bu Vigilius, nochiri oche popu ya na Rom, n'Obi Lateran e wuru n'Ugwu Caelian. Ubochi 538 na obibia nke popu mbu na-egosi mmezu nke omume ndi a kwara n'amaokwu 11

nke na-esote. Ma ọ bụkwa mmalite nke narị ụbọchị iri na abụọ na iri isii nke ọchịchị ndị popu na ihe niile metụtara ha bụ nke e kpughere na Dan.7. Ọchịchị na-aga n'ihu n'ime ya bụ nke a na-azọda ndị-nsọ ọzọ *n'okpuru ụkwu*, ma oge nke a, site n'ọchịchị okpukpe ndị popu Rome na ndị na-akwado obodo ya, ndị eze ukwu, na nke kachasi mma ... n'aha nke Kraịst.

The omume papism akwawaputara na 538

DANIEL 8:11 *O we me onwe-ya ka ọ di uku rue onye-isi usu-ndi-agma ahu, we napu ya àjà-mbe-nile-, ọ kwatue ebe-na ntọ-ala nke ebe nsọ Ya.*

11a- *O biliri n'isi ndi agha*

Nke a isi nke ndi agha bu ezi uche na Akwukwo Nso Jesus Christ, di ka Eph 5:23: *n'ih na di bu isi nke nwunye, di ka Kraist bu isi nke choochi, nke bu ahụ ya, nke ọ bu Onye Nzoputa. A hoooro ngwaa ahụ bu " o bilitere " nke oma, n'ih na kpomkwem na 538, Jizos no n'eluigwe mgbe ọchichị popu no n'ụwa. Igwe anaghi eru ya mana " o bilie " na-eme ka ndi mmadu kwenye na ọ nochiri anya ya n'ụwa. Site n'eluigwe, Jizos enwechaghi ohere izoputa ndi mmadu n'onyà ekwensu debere ha. E wezuga nke ahụ, gini mere ọ ga-eji mee otu ahụ, mgbe ya onwe ya na-enyefe ha n'onyà a na nkocha ya niile? N'ih na anyi agwwo nke oma na Dan 7:25, " A ga-enyefe ndi nsọ n'aka ya otu oge, oge (2 ughoro) na nkera oge "; Chineke Kraist kpachara anya naputa ha, n'ih oge gbanwere na iwu a gbanwere . Iwu gbanwere na 321 site na Constantine banyere Sabbath, n'ezie, ma kariya ihe niile, iwu gbanwere site Roman papism, mgbe 538 ebe e, ọ bughị nani na Sabbath nke na-emetuta na wakpoo, ma dum iwu nke na-reworked na Roman version.*

11b- *wepuru aja ebighi-ebi*

M ruturu aka na enweghi okwu ahụ bu aja n'ihe odide Hibru mbu. Nke ahụ kwuru, onuno ya na-egosi onodu nke njiko aka ochie, mana nke a abughi ikpe dika m gosiputara. N'okpuru aja oghugba ndu ohuru ahụ na aja ahụ kwusiri, onwu Kraist, n'etiti izu ahụ a kpoturū aha na Dan 9:27, ebe e mere ememe ndi a na-adighi mkpa. Otú ọ di, ọ di ihe foduru n'ime oghugba ndu ochie ahụ: ozi nke nnukwu onye nchujà na onye na-ariochite onu maka mmehie nke ndi mmadu bu ndi bukwara amuma banyere ozi eluigwe nke Jisos ruzuru n'ih nani ndi ọ hoooro nke e ji obara ya gbaputa kemgbe o bilitere. Kraist rigoro n'eluigwe, gini foduru ka a napuru ya? Oru ya di ka onye nchujà bu naani oru ya di ka onye na-ariochitere ya igbaghara mmehie nke ndi ọ hoooro. N'ezie, kemgbe 538, nguzobe n'elu ụwa, na Rome, nke onye isi nke Nzuko-nsọ nke Kraist emewo ka ozi eluigwe nke Jisos buru ihe efu na ihe efu. Ekpere agakwaghi agafe na ya ma ndi mmehie na-anogide na-ebu mmehie ha na ikpe omuma ha n'ebe Chineke no. Hib 7:23 kwadoro nyocha a, na-asị, " Ma nwoke a, n'ih na ọ na-adiru mgbe ebighi ebi, nwere okwa nchujà-aja na-apughị igbanwe agbanwe . Mgbanwe nke onye ndu n'ụwa na-eme ka mkpuru osisi aruru aru na-amiputa site n'Iso Uzọ Kraist a na-enweghi Kraist; mkpuru osisi ahụ Chineke buru amuma na Daniel. N'ih gini ka obubu onu a di egwu ji tie Ndi Kraist? Amaokwu nke 12 nke na-abia ga-enye aziza: *n'ih mmehie* .

Nchoputa nke ebighi ebi nke a ka ruru ga-abu ihe ndabere maka mgbako na-eji durations 1290 na 1335 ubochi-afọ nke a ga-atu aro na Dan.12:11 na 12;

Ihe mgbakwasị ụkwụ e guzobere bụ ụbọchị 538, bụ oge onye ndú ndị popu elu ala zuru òtù ndị nchụàjà na-adịru mgbe *ebighị ebi* .

11c- *o we kwatue ~~ebe-ahu~~ ntọ-ala nke ebe nsọ Ya*

N'ihì na nke gbara ọgbugba ndụ ọhụrụ ahụ, n'etiti abụọ nwere ike putara nke okwu Hibru "mecon" a sugharịrị dị ka "ebe" m na-ejigidere ya nsugharị "ndabere" nke bụ dị nnọọ ka ziri ezi na mma na-emegharị na onodu nke Christian oge ezubere iche site amụma.

bụ ebe a na-ekwukarị *ebe nsọ* , nke na-eduga ná mgbagwoju anya. Otú ọ dī, ọ gaghị ekwe omume ka a ghogbuo ya dabere na ngwaa nke na-egosi ihe omume a na-eme n'ebe *nsọ* .

N'ebe a na Dan.7:11: *n'isi ya ka a kwaturu site n'isi n.*

Na Dan.11:30: ka eze Gris kpagburu ndị Juu bụ Antiochus 4 Epiphanes na – 168 *meru ya.*

Na Dan.8:14 na Dan.9:26 ọ bughị ajujụ gbasara ~~ebe-nsọ~~ kama ọ bụ *idi nsọ* . A na-asugharị okwu Hibru bụ "qodesh" mgbe niile na ntugharị asụsụ niile nke nsugharị a na-ahukarị. Ma ihe odide Hibru mbụ ka agbanwebeghị iji gbaara eziokwu mbụ ahụ àmà.

Okwesiri iburu n'obi na okwu ahu bu " *ebe nsọ* " bu nani ebe Chineke no n'onwe ya. Ebe Jizọs si n'ọnwụ bilie ma rịgoro n'eluigwe, e nwebeghị ebe *nsọ n'ụwa* . Ya mere *ikwatu ntọ-ala nke ebe nsọ ya* putara imebi ntọala ozizi nke gbasara ozi ya nke eluigwe nke na-egosi ọnọdụ niile nke nzọputa. N'ezie, ozugbo e mere onye ahụ baptizim, onye ahụ a kpọworo aghaghị inwe ike irite uru ná nnwaputa nke Jisọs Kraịst bụ onye na-ekpe ikpe okwukwe ya n'ọrụ ya na nkwe ma ọ bụ ighara igbaghara mmehie ya n'aha nke àjà ya. Baptizim bụ mmalite nke ahumahu e biri n'okpuru ikpe ezi omume nke Chineke, ọ bughị ọgwugwu ya. Nke putara na mgbe e mebirị mmekọrịta kpomkwem dī n'etiti ndị a họtara n'ụwa na onye na-ariọchitere ya nke eluigwe, nzọputa agaghizi ekwe omume, na ọgbugba ndụ dī nsọ ga-emebi. Ọ bụ ihe nkiri ime mmụọ jọgburu onwe ya bụ nke ọtụtụ mmadụ ghogburu ma ghogbuo kemgbe March 7, 321 na afọ 538 bụ mgbe popu wepuru òtù ndị nchụàjà *na-adịru mgbe ebighị ebi nke Jisọs Kraịst maka abamuru nke ya. Ikwatu ntọala nke ebe nsọ* bukwa ikpọ ndịoziri iri na abụọ ahụ bụ ndị na-anọchi anya ntọala ma ọ bụ ntọala nke Onye a hōrō, ụlọ ime mmụọ, ozizi ụgha nke Ndị Kraịst nke na-akwado ma na-akwado mmehie megide iwu Chineke; nke ọ dighi onyeoziri gaara eme.

Dan 8:12 *E wera usu-ndi-agma nye àjà-nsure-oku ubochi n'ihì nmehie; mpi ahụ tūbara ezi-okwu n'ala, wee nwee ihe ịga nke oma n'ime ihe omume ya nile.*

12a- *A naputara ndị agha ahụ na àjà ebighị ebi*

N'asụsụ ihe atụ karịa ka okwu a nwere otu ihe ahụ dī na Dan 7:25: *a naputara ndị agha ...* Ma ebe a Mmụọ Nsọ na-agbakwunye na *ebighị ebi*

12b - *n'ihì mmehie*

Ya bụ, dī ka 1 Jọn 3:4 si kwuo, n'ihì njehie nke *iwu gbanwere* na Dan 7:25. N'ihì na Jọn kwuru, sị: " *Onye ọ bula nke na-emehie na-emebi iwu, na mmehie bụ mmebi nke iwu* . Mmehie a malitere na Maachị 7, 321, ma ọ gbasara, nke mbụ, nhapụ nke ụbọchị izu ike nke Chineke; Ụbọchị izu ike nke o *doro nsọ* , kemgbe e kere ụwa, n'otu " *ubochi nke asaa* " na-adịru mgbe ebighị ebi.

12c- *mpi tupuru ezi-okwu n'ala*

Eziokwu bu ọzọ okwu ime mmụọ nke na-egosi iwu dika Abu Oma 119:142-151 si kwuo: *Iwu gi bu eziokwu, ihe niile I nyere n'iwu bu eziokwu* .

12d- *ma na-eme nke oma na oru ya*

Ọ bụrụ na Mmụọ nke Onye Okike Chineke ekwuputala ya tupu oge eruo, mgbe ahụ, ya ejula gi anya na i leghaara aghughọ a anya, bu aghughọ ime mmụọ kasị ukwu n'akukọ ihe mere eme nile nke mmadụ; kamakwa nke kacha njọ na nsonaazụ ya nke onwu nke mkpuru obi mmadụ maka Chineke. Amaokwu 24 ga-akwado ikwu: *Ike ya ga-aba uba, ma o bughị site n'ike nke ya; O ga-emebi mbibi di egwu, o ga-aga nke oma na ulọ oru ya , o ga-ebibi ndi di ike na ndi nke ndi nsọ.*

Nkwadebe maka ido nsọ

N'ime nkuzi ndi e nyere site n'ememe okpukpe nke ogbugba ndu ochie, isiokwu a maka nkwadebe maka ido nsọ na-aputa mgbe niile. Nke mbu, n'agbata oge igba ohu na mbata Kenan, Ememme Ngabiga di mkpa iji doo ndi Chineke gaje iduga n'ala mba ha, bu Izrel, bu ala e kwere na nkwa nsọ nsọ. N'ezie, o were afọ 40 nke nnwale nke idi ocha na ido nsọ maka ibanye Kenan iji mezuo.

N'otu aka ahụ, gbasara ubochi izu ike nke akara n'ubochi nke asaa site na odida anyanwu ruo odida anyanwu, oge nkwadebe di mkpa. Ubochi isii nke ihe omume ego chorọ isa ahụ na mgbanwe uwe, a na-amanyekwa onye nchujà ihe ndi a ka o wee nwee ike, n'enweghi ihe ize ndu nye ndu ya, banye n'ebe nsọ nke ulọ nsọ ahụ iji na-eje ozi ya.

Ubochi asaa ahụ, nke di awa 24 nke okike ka e ji atụ atụ na puku afọ asaa nke atumatụ nzoputa nke Chineke. Ya mere, ubochi isii mbu na-anochi anya puku afọ isii mbu Chineke na-ahoputa ndi o horo. Ma puku afọ nke asaa ^{na} nke ikpeazu bu ubochi izu ike nke Chineke na ndi o hoputara n'eluigwe na-enweta ezi ezumike zuru oke. Ndi mmehie na-abu ndi nwuru anwu nwa oge; ewezuga Setan, bu onye nopruru iche n'uwu nke mmadụ na-ebighi n'ime "otu puku afọ" a e kpughere na Mkpu. 20. Tupu ha abanye "eluigwe" ndi a hoputara ga-emeriri ka e sachapu ma dokwa ha nsọ. Idi ocha na-adabere n'okwukwe na aja afọ ofufo nke Kraist, ma a na-enweta ido nsọ site n'enyemaka ya mgbe e mesiri baptizim n'ihu na, a na-ewere na-adi ocha, ya bu, enwetara n'odinihu n'aha ukpuru nke okwukwe, ma ido nsọ bu mkpuru nke enwetara n'ezie n'ime mkpuru obi ya dum site n'aka ndi a hoputara site n'ezie na nkwaodo ya na Chineke di ndu bu Jizos Kraist. A na-enweta ya site n'ogu o na-edu megide onwe ya, megide odidi ojo o ya, iji guzogide mmehie.

Daniel 9:25 ga-akuziri anyi na Jizos Kraist biara inwu n'elu obe ka o wee nweta n'aka ndi o horo na ha agaghi eme mmehie ozo, n'ihu na o biara **ime ka mmehie kwusi** . Ugbu a, anyi ka ahula n'amaokwu nke 12, e nyere Onye Kraist ahụ a horo n'aka ndi popu n'ihu mmehie. Ya mere, idi-ocha di nkpa ka ewe nweta idi-nsọ nke o dighi onye o bula gahu Chineke dika ihe edeworo na Hib 12:14 si di: *nachunu udo n'ebe madu nile no, na idi-nsọ, nke o dighi onye o bula gahu Onye-nwe-ayi ma-obughi ya* .

Atunyere afọ 2000 nke oge Ndi Kraist site n'onwu Jizos Kraist ruo mgbe o ga-aloghachi na 2030, oge a nke nkwadebe na ido nsọ ka a ga-ekpughe n'amaokwu 13 na 14 na-esote. N'uzo megidere nkwenkwe mbu nke ndi Adventist,

oge a abughị nke ikpe dị ka a kowara na Daniel 7 kama ọ bu nke ido nsọ bú nke e mere ka ọ dị mkpa n'ihie ihe nketa nke otutu narị afọ nke mmehie nke ozizi jọgburu onwe ya nke papal Rom kwadoro. Ọ ga-amasi m ikowaputa na ọrụ nke mgbanwe ahụ e mere site na ^{narị afọ nke 13} gawa emezughị ncha ọcha na ido nsọ nke a choro n'ikpe ziri ezi nke Chineke bu Onye Nzoputa ugboro ato di ọcha na nke zuru oke.

Dan 8:13 *Anuru m otu onye nsọ na-ekwu; Ma onye-nsọ ọzọ we si onye nēkwu okwu, Rùe ole m̀be ka ọhù ahu gādi bayere àjà—ubochi ya-na nmehie nke nēme ka ọ toboro n'efu? Ruo ole mgbe ka a ga-azoda ebe nsọ na ndi agha?*

13a- *Anurum onye-nsọ nēkwu; ma onye-nsọ ọzọ we si onye nēkwu okwu*
Naanị ezi ndi nsọ na-amata mmehie ndi e ketara n'aka Rom. Anyi ga-ahụ ha ọzọ n'ohụ ahụ e gosiri na Dan.12.

13b- *Ogologo oge ole ka ọhụ ahụ ga-emezu?*

Ndi nsọ na-ariọ maka ubochi nke ga-akara njedebe nke ihe aru ndi Rom.

13c- *n'elu aja ebigbi ebi*

Ndi-nsọ na-ariọ maka ubochi nke ga-akara mmalite mmalite nke okwa nchụ-aja **ebigbi ebi** site na Kraist.

13d- *na na mmehie na-emebi emebi ?*

Ndi-nsọ na-ariọ maka ubochi ga-akara nloghachi nke ubochi izu ike nke asaa, nke mmebi iwu nke Rome na-ata ahụ site na mbibi na agha; na ndi mejoro ya, ntaramahụ a ga-adigide ruo ogwugwu nke uwa.

13- *Ruo ole mgbe ka a ga-azoda ebe nsọ na ndi agha?*

Ndi nsọ na-ariọ maka ubochi nke ga-akara njedebe nke **mkpagbu ndi popu** na-etinye megide ha, ndi nsọ nke Chineke hoputara.

Dan 8:14 *O we sim, Nnù ubochi abua na ọgu iri; ewe me ka ebe nsọ di ọcha.*

14a- Kemgbe afọ 1991, Chineke eduzila omumu ihe m n'amaokwu a edeghariri. Nke a bu nsughari Hibru o sughariri n'ezie.

Ma o sirị m: Ruo mgbede na ututu puku abuo na narị ato na ndi ezi omume ga-abu idi nsọ.

I nwere ike ihu na okwu nke 2300 mgbede-ututu nwere di ka ebumnuche ya **ido nsọ** nke ndi Chineke hoputara site na ubochi nke a ga-ekpebi maka okwu a. A na-aju ikpe ziri ezi ebigbi ebi e nwetara site na baptism ruo mgbe ahụ. Ihe achoro nke Chineke di nsọ ugboro ato, n'ime Nna, Okpara na Muo Nso, agbanweela ma gbasie ike site na mkpa o di ndi a hoputara ka ha ghara ime mmehie ọzọ megide ubochi izu ike, ma-obu megide emume-nsọ o bu la ọzọ na-esi n'onu Chineke puta. E si otu a weghachite uzọ nzoputa *di warara* nke Jizos kuziri. Na ukpuru nke ndi a hoputara nke e gosiputara na **Noa, Daniel na Job** na-egosi na nde mmadu a hoputara maka ijeri iri dabara na ikpe ikpe-azu nke Dan 7:10.

DANIEL 8:15 *O rue, m̀be Mu onwem , bú Daniel, huru ọhù a, we nāchọ ighota ya, le, otù nwoke nēguzo n'irum.*

15a- N'ezie uche, Daniel ga-achọ ighota ihe ohu ahụ putara na nke a ga-enweta ya na Dan 10:12, nnwaputa ezi omume sitere n'aka Chineke, ma o dighi mgbe o ga-abu na a ga-anabata ya kpankpan dika nzaghachi Chineke **na Dan** .

Dan 8:16 *M'we nu olu madu n'etiti Ulai; o tiri mkpu, si: Gabriel, kowaara ya ọhụ ahụ.*

16a- Oiyi nke Jisus Kraịst n'etiti ndi Ulai na-atu anya nkuzi e nyere n'ohu nke Dan.12. E nyere mmuo ozi Gabriel, bu ezigbo ohu Kraịst, oru ikowara ihe ohu ahụ dum putara malite na mmalite ya. Ya mere, ka anyi jiri nlezianya soro ozi ndi ozo nke a ga-ekpughe n'amaokwu ndi na-esote.

Dan 8:17 *O we biarue nso ebe m'no; ma mbe o nabiaru nso, m'we tua egwu, da kpue irum n'ala. O sim, Lezie onwe-gi anya, nwa nke madu, n'ih na ohu a di n'ogwugwu mbe gaje idi.*

17a- Ohu nke ndi eluigwe ga-ebute mmetuta a n'ahu mmadu nke anu aru mgbe nile. Ma ka anyi kpachara anya ka o na-akpo anyi oku. Oge njedebe di mkpa ga-amalite na njedebe nke ohu dum.

DANIEL 8:18 *Ma ka o nāgwam okwu, m'we dina n'ebe ahu n'oke ima-jijiji, irum kpue iru n'ala. O meturu m aka mee ka m guzo oto n'ebe m no.*

18a- N'ime ahumahu nke a, Chineke na-emesi ike obubu onu nke anu aru nke na-adaghi idi-ocha nke aru nke selestial nke ndi mmuo ozi kwesiri ntukwasi obi.

Dan 8:19 *O we sim, M'gegosi gi ihe gadi n'ikpe-azu nke iwe: n'ih na mbe akara aka ka o bu n'ogwugwu ihe nile .*

19a- Okwu nke onuma Chineke ga-abia, ma a na-egosi na onuma a bu ezi omume site na nupuisi nke Ndi Kraịst, ihe nketa nke ozizi ndi popu Rome. Nkwusi nke iwe Chineke nke e buru n'amuma ga-abu nke ele mmadu anya n'ihu ebe o bu na o ga-akwusi n'ezie mgbe e bibichara mmadu kpam kpam na nloghachi ebube nke Kraịst.

DANIEL 8:20 *Ebulu ahu nke i huru ka o nwere mpi abua, bu eze Midia na ndi-eze Peasia.*

20a- O bu maka Chineke inye ndi o horo isi ihe ntuka ka ha wee ghotu ukpuru nke usoro ihe nnochianya ndi e gosiputara. Ndi Midia na ndi Peshia na-aka akara akuko ihe mere eme nke mmalite nke mkpughe. Na Dan.2 na 7 ha no n'okwa nke abuo.

Dan 8:21 *Nkpi ahu bu eze Jevan, ma mpi uku di n'etiti anya-ya abua bu eze mbu.*

21a- N'aka nke ozo Gris bu okwa nke abuo; nke ato na Dan.2 na 7.

21b- *Nnukwu mpi n'etiti anya ya, nke a bu eze mbu*

Di ka anyi huro, o bu banyere nnukwu onye meriri Gris, Alexander the Great. Nnukwu mpi ahụ, onyinyo nke agwa mkpari ya na nke agha nke Eze Darios nke Ato ezighi ezi iji weda ya ala, n'ih na o furu ya alaeze ya na ndu ya. Site n'itinye mpi a o bughu n'egedege ihu kama n'etiti anya, Mmuo Nso na-egosi agu ya nke enweghi afo ojuju maka mmeri na naani onwu ya ga-akwusi. Mana anya bukwa nkowa amuma, na kemgbe a muru ya, onye nkwa okwu ekwuputala odinihu puruiche ma kwenye na akara aka ya buru amuma n'oge ndu ya niile.

DANIEL 8:22 *Ma mpi anọ ahu nke nebili n'onodu mpi abajiri abaji, obuna alaeze anọ gēsi na mba ahu puta, ma ha agaghi-adi ike ka ha.*

22a- Anyi na-ahu usoro eze anọ nke ndi Gris toro ntala site n'aka ndi ochiagha anọ nke nochiri Alexander, ka di ndu mgbe afo 20 nke agha gasiri n'etiti iri nke ha no na mmalite.

DANIEL 8:23 *Ma n'ogwugwu ochichi-ha, mbe ageme ka ndi-nmehie gwusia, eze gabili kwa onye nadighi-ewe iwe na onye-aghughu.*

23a- N'iwufe oge etiti, mmuo ozi ahụ na-akpalite oge Ndi Kraist nke ichiisi nke Rome popu. N'ime otu ahụ, o na-egosi isi nzube nke mkpughe ahụ e nyere. Ma nkowa nke a na-eweta ozizi ozo nke putara n'ahiriokwu nke mbu nke amaokwu a: *N'ogwugwu nke ochichi ha, mgbe a ga-ekpochapu ndi mmehie.* Ole ndi bu ndi mmehie a ririla tupu oge ochichi popu? O bu mba ndi Juu na-enupu isi juru Jizos Kraist di ka Mesaja na onye nzoputa, onye mgbaputa, ee, ma nani site na mmehie e mere na nani n'ihidi ndi o matara site n'udi okwukwe ha. N'ezie, ndi agha Rom, ha na obodo ha bu Jerusalem *riri ha* n'ime afu 70, nke a bukwa nke ugboro abuo ka e bibisiri n'okpuru Nebukadneza na -586 site n'omume a, Chineke nyere ihe ama na-egosi na njiko aka ochie ahụ akwusiwo kemgbe onwu Jizos Kraist bu ebe na Jerusalem e kewasiri akwa mgbochi nkewa nke ulo nsu ahụ, site n'elu n'onwe ya na-egosi na o bu ya mere ihe ahụ si n'elu puta.

23b- *Eze na-enweghi uche na onye aghughu ga-ebili*

Nke a bu nkowa Chineke banyere papism, nke e ji mara di ka Dan.7:8 site na *nganga ya* na ebe a site na *enweghi isi* . O na-agbakwunye na *artificial* . Artifice gunyere ikpuchi eziokwu na iwere odidi nke ihe na-abughi. Aghughu a bu ighogbu onye agbata obi, nke a bu ihe ndi popu nochiri anya na-eme.

Dan 8:24 *ike ya ka a ga-abawanye, ma o bughi site n'ike nke aka ya; o ga-emebi mbibi di egwu, o ga-aga nke oma na ulo oru ya, o ga-ebibi ndi di ike na ndi nke ndi nsu.*

24a- *ike ya ga-aba uba*

N'ezie, a kowara na Dan.7:8 di ka " *obere mpi* ," amaokwu 20 kwuru na o bu " *odidi ka ndi ozo* ."

24b- *ma o bughi site n'ike nke ya*

N'ebe a ozo, akuko ihe mere eme na-egosi na e wezuga nkwardo ndi eze, ochichi popu agaraghi adi ndu. Nkwado nke mbu bu Clovis Eze nke Franks nke usoro ndi eze Meroving na mgbe o gasiri, nke usoro ndi eze Caroling na nke ikpeazu, nke usoro ndi eze Capetian, nkwardo nke ochichi ndi ochichi France adikarighi adaba ya. Anyi ga-ahukwa na nkwardo a nwere onu ahia o ga-akwu. A ga-eme nke a di ka ihe atụ site n'isi isi nke Eze Louis XVI nke France, Queen Marie Antoinette, ndi omeiwu eze na ndi ukochukwu Roman Katolik bu ndi isi n'aka, site na guillotine arunyere na France n'isi obodo na obodo di iche iche, nke ndi France na-eme mgbanwe n'etiti 1793 na 1794; oge abuo nke "Ujo" e dere n'akwukwo ozi obara na ebe nchekwa nke mmadu. Nkpughe 2:22 ka a ga-ebu amuma ahuhu Chineke a n'okwu ndia: *Le, M'gātubà ya n'ihe-ndina, zite oké nkpaḅu. nwere ndi na-akwa iko na ya*, ma o buru na ha cheghariri n'omume ha. ***M'gēme ka umu-ya nwua*** ; ma nzuko-nsu nile ga-amata na abụ m onye ahụ na-enyocha echiche na obi, ma a ga m akwughachi onye o bula n'ime unu dika oru unu siri di.

24c- *O ga-emebi mbibi di egwu*

N'ua o dighi onye nwere ike iguta ha, ma n'elu-igwe, Chineke maara kpomkwem onu ogugu ha na n'oge awa nke ntaram ahuhu nke ikpe ikpeazu a ga-ewepu ha nile, site n'onye kasị nta ruo ndi kasị egwu, site na ndi dere ha.

24d- *o ga-aga nke oma na ulo oru ya*

Olee otu o na-agaghi eme nke oma, mgbe Chineke nyere ya oru a ita ahuhu ndi ya na-azoro na nzoputa Jizos Kraist mere?

24- *Ọ ga-ebibi ndi dike na ndi nke ndi nsọ*

Site n'igafe onwe ya di ka onye nnochianya nke Chineke n'ụwa ma na-eyi ha egwu na mkpochapu nke ga-emechi ọnu ụzọ ha n'eluigwe, papacy na-enweta nrubeisi nke ndi ukwu na ndi eze ukwu nke ala ọdida anyanwu, na ọbuna karịa site na ndi nta, ọgaranya ma ọ bu ogbenye, ma ndi niile na-amaghị ihe, n'ihhi na ha incredulity na ha enweghị mmasị n'eziokwu Chineke.

Site ná mmalite nke oge Ndozighari ahụ, nke Peter Waldo malitere na 1170, ọchichi ndi popu meghachiri omume n'uwe site n'ikpali ndi ohu Chineke kwesiri ntukwasị obi, nani ezi ndi senti bu ndi na-adi udo mgbe nile na ndi na-edoghị anya, ọtu ndi Katolik na-egbu ọchụ nke ndi ọtu ikpe nke Njuta Okwukwe nke idi nsọ ụgha na-akwado. Ndi ikpe ahụ kpuchiri ekpuchi, bu ndi si otu a nye iwu ka a taa ndi nsọ na ndi ọzọ iwu mmekpa ahụ jogburu onwe ha, ndi nile eboro ebubo iju okwukwe megide Chineke na Rom, ga-aza ajuju maka ihe ha mejoro n'ihu ezi Chineke n'oge oge ikpe ikpeazu e buru n'amuma na Dan 7:9 na Mkpu 20:9 ruo 15.

Dan 8:25 *N'ihhi ọganiru-ya na aghughọ-ya, ọ gadi elu n'obi-ya, me ka otutu ndi di n'udo la n'iyi, bilie imegide onye-isi nke ndi-isi; ma ọ ga-agbaji, na-enweghị mgbali nke aka ọ bu.*

25a- *N'ihhi ọganihu ya na ihe iga nke oma nke aghughọ ya*

Ọganihu a na-egosi iba ọgaranya ya nke amaokwu ahụ jikotara ya na aghughọ ya . Ọ di mkpa, n'ezie, iji aghughọ mee ihe , mgbe mmadu di obere na adighi ike, iji nweta n'aka ndi ọgaranya, ego na akụ di iche iche nke Mkpu 18:12 na 13 deputara.

25b- *ọ ga-enwe mpako n'obi ya*

Nke a, n'agbanyeghi ihe mmuta sitere n'ahumahu nke Eze Nebukadneza na Dan 4 na nke ka njo n'ime nwa nwa ya bu Belshaza na Dan.

25c- *Ọ ga-ebibi otutu ndi ikom biri n'udo*

Udo bu mkpuru nke ezi Iso Uzọ Kraist, ma ọ bu nani ruo n'afọ 1843. N'ihhi na tupu ubochi ahụ, na karisia ruo ogwugwu nke mgbanwe mgbanwe nke France, na ngwusi nke afọ 1260 nke ọchichi popu e buru n'amuma na Dan 7:25 , e ji obi ojoo mara okwukwe ụgha ahụ bu nke na-awakpo ma ọ bu na-azaghachi omume obi ojoo. Ọ bu naani n'oge ndi a ka idi nwayoo na udo na-eme mgbanwe. Iwu Jizos setipuru agbanwebeghi kemgbe oge ndiozi, onye a hoooro bu aturu nke kwetara ka a choro ya aja, ọ dighikwa onye na-egbu anu.

25d- *ma ọ ga-ebili imegide ndi isi nke ndi isi*

Site na nkenke a, enwekwaghi obi abuo. Onye ndu , nke a kpoturu aha n'amaokwu 11 na 12, bu n'ezie Jisus Kraist, Eze nke ndi eze na Onyenwenu nke ndi nwenu nile nke putara ihè n'ebube nke nloghachi ya na Nkpughe 19:16. Ọ bukwa n'aka ya ka ndi Rom papism wepuru okwa nchu-aja na-adigide adigide ziri ezi.

Dan 8:26 *Ma ohu nke anyasi na ututu, nke anekwu okwu bayere ya bu ezi-okwu. Debe ohu a nzuzo n'ebe i no, n'ihhi na ọ metutara ogologo oge gara aga.*

26a- *Ma ohu nke mgbede na ututu, nke a na-aju, bu eziokwu*

Mmuo ozi ahụ na-agba akaebe na amuma nke “ututu uhuruchi 2300” nke amaokwu 14 si n'aka Chineke si malite. Ya mere ọ dotara uche, n'ikpeazu, n'ihe

mgbagwoju anya a nke ndi nsọ Jizos Kraist hoputara ga-eme ka o doo anya ma ghota ya mgbe oge ruru ime ya.

26b- *Debe ohuu a nzuzo maka onwe gi, n'ihi na o na-ezo aka n'oge di anya.*

N'ezie, n'agbata oge Daniel na nke anyi, ihe di ka nari afo 26 agafewo. Ya mere, anyi na-ahu onwe anyi na **ogwugwu oge** ebe ihe omimi a ga-ihè; A ga-eme ihe ahụ, ma o bughị tupu omumụ nke Dan.9 nke ga-enye isi ihe di mkpa na-arụ oru mgbako a turu aro.

Dan 8:27 *Mu onwem, Daniel, adighm ike, ria kwa oria otutu ubochi; M'we bilie, jeharia ozi nke eze. Ohuu ahụ turu m n'anya, o dighikwa onye maara ya.*

27a- Nkowa a gbasara ahuike Daniel abughị ihe o bula. O

sune zasu suyi

inuru n'okè nàta ozi-n'aka nke Chineke. n'ihi na di nnoo ka oria puru ikpata onwu, amaghị ilu ahụ ga-amakwa ndi Kraist ikpeazu ga-adị ndu n'oge **ikpeazu ikpe onwu ebighi ebi n'uzo ime mmuo** .

Daniel 9

DANIEL 9:1 *N'arọ mbu nke Daraios nwa Ahasueros, onye sitere na nkpuru Midia, onye malitere ibu eze ala-eze ndi Kaldea.*

1a – Dika ihe akaebe nke Daniel ji anya ya siri di, ya mere nke apughi igonari, anyi na-amuta na eze Darios nke Dan.5:30 bu nwa Ahasuiros, onye sitere na agburu ndi Midia; Eze Sairos nke Abuo nochiri anya ya. Afo mbu nke ochichi ya bu afo o meriri Babilon, wee si otu a nara ya n'aka ndi Kaldia.

Dan 9:2 *N'arọ mbu nke obubu-eze-ya, Mu onwem, bu Daniel, we hu n'akwukwo ahu na ogu arọ atọ na iri gadi na nkponkpo ebe nke Jerusalem, dika onu-ogugu arọ ahu si di nke Jehova gwara Jeremaia, bu onye-amuma.*

2a- Daniel zoro aka n'ihe odide amuma nke Jeremaia onye amuma. N'ebe a, o na-enye anyi omaricha ihe atụ nke okwukwe na ntukwasị obi nke na-ejikota ndi ohu Chineke n'okpuru anya ya. O si otu a kwado okwu ndi a nke 1Ko 14:32: *Mmuo nke ndi amuma na-edo onwe ha n'okpuru ndi amuma* . Daniel biri na Babilon ihe ka ukwu n'ime afo 70 ahụ e buru n'amuma banyere nchupu ndi Hibru. O nwekwara mmasi n'okwu banyere nloghachi ya n'Izrel, nke o kwenyere na o ga-adị ngwa ngwa. Iji nweta aziza sitere n'aka Chineke, o na-ekpegara Ya ekpere magburu onwe ya anyi ga-amu.

Ekpere nlereanya nke okwukwe onye senti

Ihe mmuta mbu nke isi 9 nke Daniel bu ighota ihe mere Chineke ji choo ka o puta n'akuku a nke akwukwo Daniel.

Na Dan 8:23 site na amuma amuma nke *ndi mmehie e riri* , anyi natara nkwenye na ndi Juu nke mba Izrel ikpe ozọ na oku bibie ndi Rom na 70, n'ih na ihe nile Daniel ga-ekwuputara n'ekpere ya. Ma onye ka e weputara Izrel a na njiko mbu ya na Chineke di ndu site n' Ebreham nye ndiozi iri na abuo ahụ na ndi na-eso ọzọ Jizos Kraist, bu onye n'onwe ya bu onye Juu? Naani ihe atụ nke mmadu niile, n'ih na kemgbe Adam, umu nwoke bu otu ihe ahụ ma e wezuga ucha akpukpo ahụ nke na-esi na ihè di nnoo agba ochichiri. Ma n'agbanyeghi agburu ha, agburu ha, ihe ndi e sitere n'aka nna na nne na-ebufe umu nwoke na umu nwanji, agwa ha bu otu ihe. Di ka ukpuru nke petals daisy si kwuo, "Ahuru m gi n'anya, ntakiri, otutu, na-anu oku n'obi, na-adighi mma, o bughị ma oli", ndi mmadu na-emeputaghachi mmetuta a n'ebe Chineke di ndu, onye kere ihe niile, mgbe o choputara idi adi ya. Ozokwa, Onyeikpe ukwu ahụ na-ahụ n'etiti ndi na-azoro na ha bu ndi na-eso ọzọ ya, ndi kwesiri ntukwasi obi na-ahụ ya n'anya ma na-erubere ya isi, ndi ozọ na-azoro na ha huru ya n'anya, ma na-enupuru ya isi, ndi ozọ na-ebi okpukpe ha na-enweghi mmasi, ndi ozọ na-ebi ndu ya na obi siri ike na obi ilu nke na-eme ka ha na-anu oku n'obi na n'ime oke, ha enweghi ike inagide esemokwu na obuna obere nkocha ma kwado igbu onye na-emegide ya. Achoputara omume ndi a n'etiti ndi Juu, dika a ka na-ahụ ha n'etiti umu mmadu n'uhwa nile na n'okpukpe niile nke, Otú o di, ha nhaghi nhata.

Ekpere Daniel na-abia iju gi ajuju, kedu n'ime omume ndi a i matara onwe gi? O buru na o bughị nke onye huru Chineke n'anya ma na-erubere ya isi di ka ihe akaebe nke ikwesị ntukwasi obi ya, juo echiche gi banyere okwukwe; chegharia ma nye Chineke mkpuru nke ezi ncheghari na ezi ncheghari dika Daniel ga-eme.

Ihe nke abuo kpatara onuno nke ekpere a n'isi nke 9 a bu na a na-emeso ihe kpatara mbibi ikpezu nke Izrel, n'afọ 70 site n'aka ndi Rom n'ebe ahụ: obibia mbu nke Mesaja ahụ n'uhwa nke mmadu . Ma ebe ha juru Mesaja a nke nani ihe ojo ya bu izu okè nke oru ya nke kpere ha ikpe, ndi ndu okpukpe welitere ndi mmadu imegide ya, site n'ebubo kwuto nile kagburu ma kweko n'eziokwu. N'ih ya, ha dabeere n'eziokwu Chineke n'ebubo ikpezu ha, na-ebo ya, bu mmadu, ebubo na o na-azoro na ya bu Okpara Chineke. Mkpuru obi ndi ndu okpukpe ndi a ji oji di ka icheku oku nke na-erepia ha n'oge iwe ezi omume. Ma mmehie kasinu ndi Juu mere abughi igbu ya, kama ha amaghi onye o bu mgbe o bilitesiri n'onwu. Ke esobode mme utibeñkpọ ye nti utom oro mme apostle esie duopeba ekenamde, mmọ ẹma ẹsoñ idem nte Pharaoh ke eyo esie ẹnyuñ ẹtie ntiense ẹbaña emi ebe ke ndiwot Stephen emi ekedide adacon anam -akpaniko, emi mmọ ke idemmọ ẹketopde ke itiat, ẹnyuñ ẹtoño ndikara mbon Rome ini emi.

Ihe nke atọ mere e ji ekpe ekpere a bu na o na-ewere oru nke nleba anya ikpezu, nke na-enye nsogbu n'obi na njedebe nke ogologo ahumahu nke diri ndu n'ih metutara Chineke ; ogbugba-ama, udi ogbugba-ndu nke njiko aka ndi Juu hapuru mmadu ndi ozọ. N'ih na o bu n'ichuga Babilon ka ihe ngosi ahụ nke Chineke kwadere kwusiri. O bu ezie na ndi Juu ga-alaghachi n'ala mba ha, nakwa na ruo oge ufodu a ga-asopuru Chineke ma rubere ya isi, ma iguzosi ike n'ih ga-apu n'anya ngwa ngwa, ruo n'oke na a puru igbaputa ndu ha n'ezi omume nani site n'ule okwukwe ikpezu ha dabeere n'obibia mbu nke Mezaia ahụ, n'ih na o ghaghi ibu, nwa Israel, onye Juu n'etiti ndi Juu.

Ihe nke anọ mere e ji ekpe ekpere a dabeere n'eziokwu ahụ bụ na mmejọ ndị ahụ e kwuru na nkwuputa bụ ndị Kraịst mezuru ma mee ka ha dị ọhụrụ n'oge ha, malite n'ihapụ Ụbọchị Izu Ike na March 7, 321 ruo n'oge anyị . Ụlọ ọrụ ọchịchị ikpeazụ a goziri kemgbe 1873 nakwa n'otu n'otu kemgbe 1844 agbanarighị ọbụbụ ọny nke oge, ebe ọ bụ na Jizos gboputara ya na 1994. Omumụ nke isiakwukwo ikpeazụ nke Daniel na akwukwo Mkpughe ga-akowa ubochi ndi a na ihe omimi ikpeazu.

Ugbu a, ka anyị gee ntị nke oma ka Daniel na-agwa Chineke Puru Ime Ihe Niile okwu.

Dan 9:3 *M'we che irum n'ebe Onye-nwe-ayi Jehova no, icho n'ekpere na ariri-omara, na obubu-onu, na n'akwa-nkpe na ntu.*

3a - Daniel emewo agadi ugbu a, ma okwukwe ya adighi ada mbà, ma a na-ehekwa njiko ya na Chineke, na-azu ma na-edozi ya. N'ihe banyere ya, n'ih na obi ya nwere ezi obi, ibu onu, akwa iru uju na ntu nwere ezi ihe putara. Omume ndi a na-egosi ike nke ochicho ya ka Chineke nu ma zaa ya. Ibu onu na-egosi idi elu e nyere nzaghachi Chineke ma e jiri ya tunyere ihe utu nke iri nri. N'ime usoro a, enwere echiche nke isi Chineke Achokwaghi m idi ndu na-enweghi nzaghachi gi, na-agaghi ruo igbu onwe ya.

DANIEL 9:4 *M'we kpere Jehova, bu Chinekem, kwuputa, si, Jehova, bu Chineke uku di egwu, Onye nedebe obu-ndu na obi-ebere n'etiti ndi nahu Gi n'anya, nedebe kwa ihe nile I nyere n'iwu.*

4a- *Jehova, Chineke di uku di kwa egwu*

A na-adoro Izrel gaa Babilon ma si otu a kwuo ugwo iji mata na Chineke di ukwu na di egwu.

4b- *Gi onye nedebe obu-ndu-Gi na onye nemere ndi nahu Gi n'anya ebere na ndi nedebe kwa iwu-Gi nile!*

Daniel na-egosi na o maara Chineke ebe o bu na o na-adota arumuka ya site na ederede nke abuo n'ime iwu iri nke Chineke, nke ndi Katolik na-adighi mma na-amaghi kemgbe otutu nari afo nke ochichiri, n'ih na n'uzo ochichi, ndi popu weere uzo wepu ya na nsughari nke iwu iri ahụ, n'ih na a gbakwunyere iwu na-elekwasị anya n'anụ ahụ iji debe onu ogugu ahụ na iri; ezi ihe atụ nke enweghi mkpari na aghugho katoro n'isiakwukwo bu uzo.

DANIEL 9:5 *Ayi emehiewo, ayi emehiewo, me ajo omume, nupu kwa isi, wezuga onwe-ayi n'ihe nile I nyere n'iwu na n'ikpe-Gi nile.*

5a- O gaghị abụ eziokwu na nke doro anya kariya n'ih na o bu mmejọ ndi a mere ka Izrel laa n'agha, ma obu-ghị na Daniel na ndi enyi ya ato enweghi ikpe n'udi mmejọ a; Nke a adighi egbochi ya igbara ikpe nke ndi ya ma buru ibu nke ikpe omuma ya.

agbanwe di ka ya nkwuputa na Mal. *ma unu onwe-unu, umu Jakob, emeghi ka gwusia* . O ga-abu ihe kwesiri ekwesị isi "ka erichabeghi ya". N'ih na ebe Malakai dere okwu ndi a, Kraist bira n'ihu, umu Jekob juru ma gbuo ya, ma di ka okwu ahụ e buru n'amuma na Dan 8:23 si di, ndi Rom gwuchara na iri asaa na asaa. Ma o buru na Chineke agbanweghi, nke a putara na a ga-eti Ndi Kraist

na-ekwesighi ntukwasị obi bú ndi na-emebi iwu Ya, nke mbu na Ubochi Izu Ike nke edoro nsọ, obuna kari ndi Hibru na ndi Juu mba n'oge ha.

Dan 9:6 *Ayi egeghi nti ndi-oru-gi, bu ndi-amuma, ndi gwara ndi-eze-ayi, gwa ndi-isi-ayi, gwa kwa nna-ayi-ha, gwa kwa ndi nile nke ala nka okwu n'aha-Gi.*

6a- O bu ezie na ndi Hibru bu ndi ikpe mara n'ihe ndi a, ma ginị banyere Ndi Kraist bú ndi, obuna n'ulo oru ikpeazu nke o hiwere, bu ndi ikpe mere otu omume ahụ?

DANIEL 9:7 *Jehova, Gi nwe ezi omume, ma nke-ayi bu iru-ajuju nke iru ta ta, diri ndi Juda, di-kwa-ra ndi bi na Jerusalem, di-kwa-ra Israel nile, no nso na n'ebe di anya, n'ala nile ebe I chupuworo ha n'ihi njehie-ha megide Gi.*

7a- ahuhu nke Israel di egwu, e nwere otutu onwu na naani ndi lanaririnu nwere ihu oma ka ebuga ha na Babilon wee si n'ebe ahụ gbasaa n'ala nile nke alaeze ndi Kaldia na alaeze Peshia nke nochiri anya ya. Mba ndi Juu etisasiwo na mba ozọ ma, di ka nkwa ya si di, n'oge na-adighi anya, Chineke ga-akpokotaghachi ndi Juu n'ala mba ha, bu ala nna ha. Lee ike na ike ka Chineke a di ndu nwere! N'ekpere ya, Daniel kwuputara ncheghari nile nke ndi a na-aghaghi igosiputa tupu ha alaghachi n'ala nsọ ha, mana o bu naani mgbe Chineke nyeeere ha.

Daniel kwuputara ekwesighi ntukwasị obi ndi Juu nke Chineke tara ahuhu, ma ginizi ntaramahuhu e nyere Ndi Kraist na-eme otu ihe ahụ? nchupu, ma o bu onwu?

DANIEL 9:8 *Onye-nwe-ayi, ka iru-aru di n'ebe ayi no, di-kwa-ra ndi-eze-ayi, di-kwa-ra ndi-isi-ayi, na nna-ayi-ha, n'ihi na ayi emehiewo megide Gi.*

8a- Okwu jogburu onwe ya, akporo "mmehie" ahụ. Onye puru ime ka mmehie na-akpata oké njuanya di otu ahụ kwusi? Isiakwukwo a ga-enye aziza ya. Otu ihe mmuta kwesiri imuta na icheta: Izrel tara ahuhu n'ihi nhorọ na omume nke ndi eze, ndi ndu, na ndi nna ndi chiri ya. Ya mere, ebe a bu ihe atu ebe a puru igba ume ka ha nogide na-agozu Chineke. Nke a bu nhorọ ahụ Daniel na ndi enyi ya ato mere, a gozikwara ha maka ya.

Dan 9:9 *N'aka Jehova, bu Chineke-ayi, ebere na ngbaghara di, n'ihi na ayi enupuwo isi n'okpuru Ya.*

10a- N'onodu nke mmehie, e nwere nani otu olileanya foduru; idabere n'ebe ezi Chineke di ebere gbaghara mmehie. Usoro a na-adigide adigide, onye Juu nke ogbugba ndu ochie na Onye Kraist nke ohuru nwere otu mkpa mgbaghara. N'ebe a ozọ, Chineke na-akwado nzaghachi nke o ga-akwu ugwo maka ya n'onwe ya.

Dan 9:10 *Ayi egeghi nti olu Jehova, bu Chineke-ayi, ijeghari n'iwu-Ya nile, nke O tiyere n'iru ayi site n'aka ndi-oru-Ya, bu ndi-amuma.*

10a- Nke a bukwa ihe gbasara Ndi Kraist n'afọ 2021.

Dan 9:11 *Israel nile agabigawo iwu-Gi, we wezuga onwe-ha n'ige nti olu-Gi. Ewe wukwasi ayi obubu-onu na nkocha ahu nke edeworo n'iwu Moses, bu oru Chineke, n'aru ayi, n'ihi na ayi emehiewo megide Chineke.*

11a- N'iwu nke Moses, Chineke dorọ Israel aka na nti megide nnupuisi. Ma mgbe o nwusiri, Ezikiel onye amuma, onye ya na Daniel dikoro ndu, chupuru afọ 13 ka Daniel gasiri, ya bu, afọ 5 mgbe Eze Jehoiakin, nwanne Jehoyakim, bu onye o nochiri anya ya, chotara onwe ya n'agha n'osimiri Keba nke di n'agbata Taigris na Yufretis. Do ke Abasi okono enye odudu spirit onyuni anam enye ewet etop oro

nnyin ikutde mfin ke Bible nnyin. O bukwa n'Ezikiel 26 ka anyi na-ahụ otutu ntaramahụ ndi a na-ahuta n'uzo ime mmuo, ma o bughị nani, n'opi asaa nke Apokalips nke di ná Mkpu. A na-ata mmehie ahuhụ n'ogbugba ndu oheru ahụ di ka o di n'oge ochie.

DANIEL 9:12 *O mezuwo kwa okwu-Ya nile nke O kwuru megide ayi, megide kwa ndi-isi-ayi, bú ndi nāchi ayi, we me ka ajo ihe ojo biakwasi ayi , dika nke dakwasiworo Jerusalem n'okpuru elu-igwe nile.*

12a- Chineke adaghị mbà, o na-emezukwa okwa ya iji gozie ma o bu buru onu, na “ odachi ” ahụ dakwasiri ndi Daniel bu n'obi doo mba ndi na-amuta ihe ndi a aka ná ntị. Ma gini ka anyi na-ahụ? N'agbanyeghi akaebe e dere na Baibul, ndi guru ya ka na-eleghara ihe mmuta a anya. Cheta ozi a: Chineke na-akwadebere ndi Juu na mgbe ha ga-esochi, nye Ndi Kraist nnukwu odachi abuo ozo nke a ga-ekpughe n'akwukwo Daniel ndi ozo.

Dan 9:13 *Dika edeworo ya n'akwukwo iwu Moses, ihe ojo a nile adakwasiwo ayi; ma ayi akpokughi Jehova, bú Chineke-ayi, ayi esighi n'ajo omume-ayi chigharia, ayi aghotaghi kwa ezi-okwu-Gi.*

13a- Nleli maka ihe ndi Chineke dere na Akwukwo Nso na-adiru mgbe ebighi ebi, kwa, na 2021 Ndi Kraist bukwa ndi ikpe mara nke a, ha kwenyere na Chineke agaghị emegide ha. Ma o bu na ha na-echigharikwuru ha ajo omume na ntị ozo anya na nke a nke Akwukwo Nso eziokwu, ma otu di mkpa maka ogwugwu anyi oge, ya amuma eziokwu kpughere oké na nghota, ebe o bu na mkpisi ugodi nke nghota di na Bible n'onwe ya.

Dan 9:14 *AWURADE ani nnye nnwonto yi mu, na ode ne ho beto yen so. n'ih na Jehova, bú Chineke-ayi, bu onye ezi omume n'ihe nile nke O meworo, ma ayi egeghi nti olu-Ya.*

14a- Kedu ihe ozo m nwere ike ikwu? N'ezie! Ma mara nke oma na Chineke edoziwo nnukwu odachi ka ukwu maka mmadu di ugbo a, na maka otu ihe kpatara ya. O ga-abia, n'agbata afo 2021 na 2030, n'udi agha nuklia nke nwere oru Chineke igbu otu uzo n'uzo ato nke ndi mmadu di ka Mkpu 9:15 siri kwuo.

DANIEL 9:15 *Ma uhu a, Jehova, bú Chineke-ayi, Onye ji aka di ike kpoputa ndi-Gi n'ala Ijpt, me kwa Onwe-gi aha dika o di ta, ayi emehiewo, emewo ajo omume.*

15a- Daniel chetaara anyi ihe mere Chineke ji buru ndi na-ekweghi ekwe ikpe. N'uha, idi adi nke ndi Juu na-agba akaebe maka eziokwu a puru iche n'ih ike kariri nke mmadu, opupu nke ndi Hibru si n'Ijpt. Akuko ha dum gbadoro ukwu na eziokwu a di ebube. Anyi enweghi ohere ihu opupu a, ma o dighi onye nwere ike igonari na umu nke ahumahu a ka no n'etiti anyi taa. Na iji nweta idi adi nke a nke oma kari, Chineke gbaputara ndi a n'aka ndi Nazi asi n'oge Agha Uwa nke Abu. N'ih ya, a na-elebara anya nke umu mmadu na ndi lanaririnu bu ndi na 1948 nwetara nzighari ha n'ala nke ala nna ha oge ochie furu efu kemgbe 70. Chineke kwere ka ha dakwasị n'isi ha okwu nke ndi nna ha gwara onye ochichi Rom bú Pontios Pailet banyere Jizos, iji nweta onwu ya, m na-ekwu "ka obara ya dakwasị anyi na n'ahu umu anyi." Chineke zara ha n'akwukwo ozi ahụ. Ma Ndi Kraist no n'okpukpe nile ejiriwo ihere leghara ihe mmuta a di nso anya, mmadu pukwara ighota ihe kpatara ya, ebe o bu na ha nile na-ekerita onu onu ha. Ndi Juu

jurụ Mesaja ahụ, ma Ndị Kraịst ledara iwu ya anya. Ya mere, amamikpe Chineke mara ha abụọ bụ ihe ezi omume zuru oke.

DANIEL 9:16 *Onye-nwe-ayi, dika ebere-Gi bara uba si di, ka iwe-Gi na onuma-Gi si n'obodo-Gi, bú Jerusalem, chigharia, n'ugwu nsọ Gi; n'ih na n'ih nmehie-ayi na ajo omume nke nna-ayi-hà nke Jerusalem na ndi-gi aghowo ihe-ita-uta nye ndi nile nọ ayi gburugburu.*

16 Daniel we kwue okwu-ugha nke Moses we gosi Chineke: gini ka ndi nāhu ahuhu nke ndi-Ya gāsi? Chineke maara nsogbu ahụ ebe ya onwe ya na-ekwuputa banyere ndi Juu site n'ọnu Pọl na Rom 2:24: *N'ih na a na-ekwulu aha Chineke n'etiti ndi mba ọzọ n'ih unu, di ka edeworo ya n'akwukwo nsọ .* Ọ na-ezo aka na ederede Ezik 16:27: *Ma, le, esetiwom akam imegide gi, M'we mebie òkè nke M'nyeworo gi, nye kwa gi n'aka ndi-iro-gi, bú umu-ndinyom ndi Filistia, ndi taworo aru n'ih ajo omume-gi nile .* N'obi ọmịjiko ya, Daniel ka nwere ọtụtụ ihe ọ ga-amụta banyere ikpe Chineke na-eweta n'isi obodo ya bú Jeruselem. Ma mgbe ọ na-asị, “ *Jerusalem na ndi gi bụ ihe nkocha nye ndi nile gbara anyi gburugburu ,*” ọ dighi njo, n'ih na a si na ntaramahụhụ e nyere Israel emewo ka ndi na-ekpere arusi nwee egwu ekele na ọchichọ nke ijere ezi Chineke a ozi, ntaramahụhụ ahụ gaara enwe ezi mmasi. ma ahụmahụ a di mwute miputara ntakiri mkpuru, ọ bughị ihe di ntakiri, ebe ọ bụ na anyi ji ya ntoghata nke Eze Nebukadneza na Eze Darayos onye Midia.

DANIEL 9:17 *Ma uhu a , Chineke-ayi, nuru ekpere na ariri-ọ-amara oru-Gi, me kwa ka iru-Gi nwue n'aru ebe nsọ Gi nke tohorọ n'efu, n'ih Jehova.*

17a- Ihe Daniel rioro ka a ga-enye ya, ma ọ bughị n'ih na Chineke huru ya n'anya, kama n'ih na nloghachi a na Israel na nrughachi nke ulo nsọ di na atumatu ya. Otú ọ di, Daniel amaghi na ndi Rom ga-ebibi ulo nsọ ahụ, bú nke a ga-ewughachi n'ezie, na 70 ọzọ. N'ih ya, ihe omuma ọ ga-anata n'isi nke 9 a ga-agwota mkpa ọ di, bú nnọọ onye Juu, nke ọ ka na-enye ulo nsọ e wuru na Jeruselem; N'oge na-adighi anya, ulo nsọ nke anu ahụ Kraịst ga-eme ka ọ buru ihe efu, ọ ga-abukwa n'ih nke a, ndi agha Rom bibiri ọzọ na 70.

Dan 9:18 *Chinekem, to nti-Gi n'ala, nu; Meghe anya-gi abua, le ihe-idobu-ayi, le obodo ahu nke akpokwasiri aha-Gi; N'ih na ọ bughị n'ih ezi omume-ayi ka ayi nēchere Gi ariri-ọ-amara-ayi, kama ọ bu n'ih ebere-Gi bara uba.*

18a – Ọ bụ ezie na Chineke ahoroowo Jerusalem ka o mee ya ka ọ buru ebe edoro nsọ site n'idi ebube ya. Ma ebe ahụ di nsọ naani mgbe Chineke nọ, na kemgbe afo - 586, nke a abughizi ikpe. Ma, n'uzo megidere nke ahụ, mkpomkpo ebe nke Jerusalem na ulo nsọ ya gbara akaebe na adighi ele mmadu anya n'ihu nke ikpe ziri ezi ya. Ihe mmuta a di mkpa ka umu mmadu na-ele ezi Chineke anya di ka ihe di ndu nke na-ahu ihe, na-ekpe ikpe ma na-emeghachi omume n'adighi ka chi arusi ndi na-ekpere arusi bú ndi ha na ndi mmuo ozi ojoọ nke nọ n'ogige ekwensu na-enwe mmekorita. Onye ahụ kwesiri ntukwasị obi na-ejere Chineke ozi ma onye ahụ na-ekwesighi ntukwasị obi na-eji Chineke nye onwe ya nkwado okpukpe na ndi gbara ya gburugburu. Omikoko nke *Chineke* nke Daniel rioro di adi, n'oge na-adighikwa anya ọ ga-enye ihe àmà kasị mma nke ya, n'ime Jisọs Kraịst.

Dan 9:19 *Jehova, nūrū! Onyenweanyi, gbaghara! Onyenweanyi, ña ntị! Mee ihe ma egbula oge, n'ihì ihụ gị n'anya, Chineke m! N'ihì na ọ bu aha-Gi ka anākpọ obodo-Gi na ndi-Gi.*

19a- Ime agadi Daniel gosiri na ọ na-esi ọnwụ n'ihì na, dị ka Mosis, ọchịchọ onwe ya kasị amasị ya bụ inwe ike ihụ nloghachi a n'ala “dị nsọ” ya. Ọ na-achọ ihụ mbilite n'ọnwụ nke temple nsọ nke ga-ewetara Chineke na Israel otuto ọzọ.

Dan 9:20 *m̄be m'nekwu okwu, nekpe kwa ekpere, nekwputa kwa nmehiem na nmehie nke ndim, bú Israel, na n'iru Jehova, bú Chinekem, aririọ-amaram bayere ugwu nsọ nke Chinekem;*

20a- Ọ bughị ihe ijuanya na Chineke huru Daniel n'anya, ọ bụ ihe nlere anya nke idi umeala n'obi nke na-agba ya mgba ma na-ezute oke nke idi nsọ nke ọ choro. Mmadu ọ bula na-ada ada ma ọ buruhaala na ọ na-adị ndu n'anụ ahụ ma Daniel abughị ihe ọzọ. Ọ na-ekwuputa mmehie ya, mara oke adighi ike ya dị ka anyi niile ga-eme. Ma agwa ime mmuo ya apughị ikpuchi mmehie nke ndi mmadu, n'ihì na ọ bụ nanị mmadu, n'onwe ya ezughị okè. Ihe ngwota ga-esi n'aka Chineke n'ime Jizos Kraist.

DANIEL 9:21 *Ma m̄be m'nekwu okwu n'ekpere, nwoke ahu, bú Gabriel, onye m'huru n'ohu, we fekurum ngwa ngwa n'oge aja anyasi.*

21a- Oge Chineke hoputara maka nleta Gabriel bụ nke aja mgbede, ya bụ, nke aja ebighi ebi nke nwa aturu nke na-ebu amuma ná mgbede na ututu maka onyinye afo ofufo nke di nsọ zuru okè na arurughị ọrụ nke Jizos Kraist. Ọ ganwu n'obe ka a kpogidere ya mkpuchi mmehie nke ndi ọ hooro, bú ndi mejuputara nanị ezi ndi ya. Njiko ahụ na mkpughe nke a ga-enye n'okpuru, nye Daniel, ka emebere ya.

Ọgwugwu Ekpere: Aziza Chineke

Dan 9:22 *Ọ kuziiri m ma na-e. Ọ sim, Daniel, uhu a abia wom imeghe nghota-gi.*

22a- Okwu "mepee ogugu isi gi" putara na ruo mgbe ahụ, a na-emechi ogugu isi. Muo-ozì ahụ na-ekwu maka okwu gbasara atumatu nzoputa nke Chineke nke e zoro ezo ruo oge nke ya na onye amuma Chineke hoputara zukoro.

Dan 9:23 *m̄be i malitere ikpe ekpere, okwu putara, m'we bia igosi gi; n'ihì na i bu ihe nahu n'anya. Lezienụ anya na okwu ahụ, ma ghota ohu ahụ!*

23a- *Mgbe i malitere ikpe ekpere, okwu ahụ putara*

Chineke nke eluigwe ahaziwo ihe nile, oge nke nzuko ahụ n'awa nke ebighi ebi na mmuo ozi Gabriel kpoputara Kraist site na "Okwu ahụ" dị ka Jon game ná mmalite nke Ozioma ya: *okwu ahụ e mere anụ* . Mmuo ozi ahụ b́ara ikwusara ya “Okwu ahụ” nke putara na ọ na-abia kposara ya obibia nke Kraist e buru n'amuma kemgbe Moses dị ka *Deut* . *Ọ gadi kwa ka aririọ-amara ahu si di nke i rioro Jehova, bú Chineke-gi, nime Horeb n'ubochi nkpokota ahu, si, Ka m'ghara inu kwa olu Jehova, bú Chinekem, ọzọ, hu kwa oku uku a ọzọ, ka m'we ghara inwu. Jehova we sim, Ihe ha kwuoro di nma. M'geme kwa ka ha si n'etiti umu-nne-ha bilie onye amuma dı ka gi ka m ga-etinye okwu m n'onu ya , ọ ga-agwakwa ha ihe niile m na-enye ya n'iwu . Ọ burukwa na onye o bula egeghi nti n'okwu m nke o na-ekwu n'aha m, m ga-aju ya n'aka ya . Ma onye-amuma nke newere nganga kwue okwu n'aham nke M'nenyeghi ya n'iwu ka o kwue, ma-ọbu nke nekwa n'aha chi ọzọ, aghaghi ime ka onye-amuma ahu nwua.*

Ihe odide a di mkpa iji ghotā ikpe omuma nke ndi Juu na ojuju ha juru Mesaja ahụ bu Jizos n'ihu na o zutere ukpuru nile e buru n'amuma banyere obibia ya. Jizos si n'etiti mmadu, Jizos kwekorō na nkowa a, Jizos kwekorō n'ihe a na oru ebube o ruru igba akaebe nye Chineke.

23b- *n'ihu na i bu onye a huru n'anya*

Gini mere Chineke ji hu Daniel n'anya? Naani n'ihu na Daniel huru ya n'anya. Ihunanya bu ihe mere Chineke ji kee ndu nke ihe e kere eke nweere onwe ya n'ihu Ya. O bu mkpa ya maka ihunanya mere ka o doo anya na onu ahia di nnoo elu o ga-akwu iji nweta ya n'aka ufo du n'ime umu mmadu o kere eke n'uwa. Na nonu ahia onwu ya, nke o ga-akwu, ndi o ga-ahoro ga-abu ndi enyi ya ruo mgbe ebighi ebi.

23c- *Lezieny anya na okwu ahụ, ma ghotā ohu ahụ!*

Kedu okwu o bu, okwu mmuo ozi ma o bu "Okwu" Chineke nke zoro ezo n'ime Kraist? Ihe e ji n'aka bu na ha abuo ga-ekwe omume nakwa na ha ga-emeko ihe n'ihu na ohu ahụ ga-emetuta "Okwu ahụ" nke ga-abia n'anụ ahụ n'ime Jizos Kraist. Ya mere ighota ozi ahụ bu ihe kacha mkpa.

Amuma Izu 70 ahụ

Dan 9:24 *Izu ato na iri ka ekpebiri n'aru ndi-Gi, na n'aru obodo nsọ Gi, imezu ajo omume ahu, na ime ka ha gwusia, na ime ka udo-ha di n'ajo omume, na ime ka ezi omume rue mbe ebighi-ebi, na imechi ohu ahu na ibu-amuma, na itiyē Onye Nso manu.*

24a *Ewezugawo ogu izu-ogu iri-na-abua n'etiti ndi-gi na n'obodo nsọ Gi*

Ngwaa Hibru "hatac" putara igbutu ma o bu iberi ; na naani n'echiche ihe atu, "iji choputa ma o bu dozie". Mu onwem nedogide okwu mbu, n'ihu na o natuta ihe Abraham mere nke neme ka o lu-ya di n'ebe Chineke no site n'aja, na Jenesis 15:10: *Abram we chiri anu-ohia ndia nile, hwe ha nkera, tiye ibe-ya n'iru ibe-ya; ma o kenyeghi umu nnunu* . Ememe a gosiri njiko aka di n'etiti Chineke na ohu ya. O bu ya mere ngwaa a bu "igbubi" ga-esi nweta nkowa ya n'uzo zuru ezu na "mmekorita nke ya na otutu mmadu mere otu izu" n'amaokwu 27. "Otutu" ndi a bu ndi Juu mba bu ndi e bu uzo weputa abamuru nke okwukwe na Kraist a kpogidere n'obe. Mmasi nke abuo nke ngwaa a ga-ebipu bu na a na-ebipu izu iri asaa nke afo nke isi 9 a na "ututu mgbede 2300" nke Dan 8:14. Ihe mmuta na-apatakwa na ngoko nke oge a nke debere okwukwe Ndi Kraist n'ihu okwukwe ndi Juu. N'uzo di otu a, Chineke na-akuziri anyi na n'ime Jizos Kraist o na-enye ndu ya iji choo ya ka o buru ihe mgbaputa maka onye o bu kwere ekwe kwesiri nzoputa ya n'ime mmadu niile. Ya mere ogbugba ndu ochie ahụ ga-apu n'anya mgbe Jizos wusiri obara ya ibibi ogbugba ndu ohuru ya na ndi a hoputara n'ua dum.

Akwukwo Daniel bu n'obi ikuziri nzoputa eluigwe na ala a site n'iweputa anyi mgbanwe nke ndi eze ha na Daniel dikoro ndu; Nebukadneza, Darios onye Midia, na Saios onye Peasia.

Ozi ahụ bu ido aka na nti siri ike nke na-eyi ndi Juu egwu na obodo ha di nsọ bu Jerusalem, bu nke e nyere oge imezu nke izu 70. N'ebe a ozo, koodu Ezekiel 4:5-6 na-enye otu ubochi maka otu afo, ogologo oge na-anochi anya afo

490 nile. O ga-aburiri na o na-esiri Daniel ike ighota ihe iyi egwu obodo ya e bibiri ebibi putara putara.

24b- *ime ka mmebi iwu kwusi na ime ka mmehie kwusi*

Cheedi echiche ihe di Daniel n'uche mgbe o nuru ihe ndi a mgbe o ka kpokuo Chineke n'ekpere maka mgbaghara mmehie ya na mmehie nke ndi ya. O ga-aghota ngwa ngwa ihe o bu. Ma anyi onwe anyi ghotara nke oma ihe Chineke choro ka anyi mee. Chineke choro inweta site n'aka ndi o horo nke o na-azoputa, ka ha gharakwa imehie ozo, ka ha mee ka mmebi iwu ha kwusi, si otu a na-akwusi mmehie di ka ihe a ga-edede n'akwukwo Jon onyeozu na 1 Jon 3:4 : " *Onye o bula nke na-emehie na-emebi iwu, mmehie bukwa mmebi iwu* . A na-agwa ndi ikom ga-aluso agwa ozo ha ogo ka ha ghara ime mmehie ozo.

24c- *ikpuchi ajo omume ma weta ezi omume ebighi-ebi*

Maka onye Juu Daniel , ozi a na-eme ka ememe nke "ubochi mkpuchi mmehie", ememe kwa afọ ebe a na-eme ememe mwepu nke mmehie site n'aja ewu. Ihe nnochianya nke mmehie a na-anochi anya Gris na Dan. Ma ole otu onwu ewu ga-esi wepu mmehie ma o buru na anumanu ndi ozo a churu n'afọ enwebeghi ihe iga nke oma n'iwepu ha? Aziza nye nsogbu a ka e nyere na Hib . ***n'ih na obara nke oké ehi na nke ewu apughi iwepu mmehie*** . *Ya mere, mgbe Kraist biara n'uwa, o sir: Ajà na onyinye i choghi, kama otu ahụ i kwadobere m ; Ajà-nsure-oku ma-obu ajà mmehie adighi-atọ gi utọ. M'we si, Le, anamabia ime (n'akwukwo nke edeworo ihe bayerem) ime; Chineke, uche gi* . Nkwa ndi Pol onyeozu nyere doro nnoo anya na ezi uche di na ya. O bu na Chineke edebewo onwe ya n'ime Jisos Kraist, oru ikpuchi mmehie nke mmuo ozi Gebriel kwusara Daniel. Ma ole ebe Jisos Kraist no n'ememe a nke "ubochi mkpuchi mmehie"? Idi ocha nke onwe ya zuru okè, bu nke mere ka o buru nwa aturu paschal nke Chineke nke na-ewepu mmehie nke uwa n'uzo ihe atu, bukwasiri onwe ya mmehie nke ndi o horo nke ewu nke ememe nkpuchi nochiri anya ya. Nkpi zoro nwa aturu ahụ nke mere na nwa aturu ahụ nwuru maka mkpi ahụ o na-elekota. Site n'inakwere onwu ya n'obe iji kpuchiri mmehie nke ndi o horo, mmehie nke o bokwasiri onwe ya, n'ime Kraist Chineke nyere ha ihe ama kasị mma nke ihunanya o nwere n'ebe ha no.

24d- *ma weta ikpe ziri ezi ebighi-ebi*

Nke a bu ihe a na-enye obi utu sitere n'onwu Mesaja ahụ. Ezi omume a nke mmadu, site na Adam, na-enweghi ike iweputa ka a na-aguta ndi a horo, nke mere na site n'okwukwe ha na ngosiputa nke ihunanya nke Chineke, site n'amara di ocha, a na-aguta ezi omume zuru oke nke Jisos Kraist na ha , na mbu, ruo mgbe agha nke okwukwe ga-eneri mmehie. Ma mgbe nke a ga-apu kpam kpam, a na-ekwu na ezi omume nke Kraist ga-enye. Nwa akwukwo ahụ na-adi ka Nna-ukwu ya. O bu na ntala ozizi ndi a ka e ji wuo okwukwe nke ndiozi Jisos. Tupu oge na ike ochichiri gbanwee ha, si otu ahụ na-agbasa uzọ di warara nke Jisos Kraist kuziri. ***Ikpe ziri ezi*** nke a ga-adi ***ebighi-ebi*** maka naani ndi ahoputara kwesiri ntukwasị obi, ndi na-anu ma zaghachi na nrube isi nye ihe ziri ezi nke Chineke choro.

24- *Ikachi ohu ahu na onye-amuma ahu*

Ya bu, ka ewe mezu ohu ahu site n'oputa nke onye-amuma ahu mara okwa. Ngwaa nke akara na-ezo aka na akara nke Chineke nke si otu a na-enye

amuma ahụ na onye amuma ahụ nke na-aga igosi onwe ya ikike na ikike dị nso nke zuru oke na nke a na-apughị igbagha agbagha. E ji akara eze ya nke Chineke mechie ọrụ a na-aga iruzu. Nomba ihe atụ nke akara a bụ “asaa:7”. Ọ na-akowaputakwa njuputa nke na-akowaputa odidi nke Chineke okike na nke mmuo ya. Na ndabere nke nhorọ a, e nwere owuwu nke ọrụ ya ihe kariri puku afo asaa, n'ihia ya, o kewara oge n'ime izu nke ubochi asaa di ka puku afo asaa ahụ. N'ihia ya, amuma nke izu iri asaa ahụ na-enye onu ogugu (7) akara nke Chineke di ndu na Mkpu. Amaokwu ndi a ga-akwado mkpa nomba a "7" di.

24f- *na itye Ebe Nso mmanu*

Nke a bu mmanu nke Mmuo Nso nke Jizos ga-anata n'oge e mere ya baptizim. Ma ka anyi ghara imehie, nduru ahụ nke si n'eluigwe dakwasị ya nwere nani otu ihe mgbaru oso, ya bu ime ka Jon kweta na Jizos bu n'ezie Mezaja ahụ e kposara; Eluigwe na-agbara ya amà. N'ụwa, Jizos bu Kraist mgbe niile, n'udi ajuju ndi a hoputara ndi nchujà juru, ihe o kuziri n'ulo nzuko mgbe o di afo iri na abuo bu ihe amà nke a. Maka ndi ya, ndi a muru ma zulitere ya, ọrụ ọrụ ya bu imalite n'oge e mere ya baptizim n'oge mgbusi akwukwo nke afo 26 na o ga-enye ndu ya n'oge opupu ihe ubi nke afo 30. Aha Nso nke Ebe Nso na-akpo ya onye kwesiri ekwesị ebe o bu na o gunyere n'udi anu ahụ bu Chineke di ndu onye turu ndi Hibru ujo n'oge Moses. Ma Onye Nso di ndu nwere ihe nnochianya n'ụwa; ebe nso kachasi ma-ọbu ebe nso nke ulo nso Jerusalem. O bu ihe nnochianya nke eluigwe, akuku ahụ nke umu mmadu na-apughị iru ebe Chineke na ndi mmuo ozi ya bi. N'uche nke ikpe Chineke na ebe ocheeze ya, Chineke di ka Onyeikpe chere ọbara Kraist iji kwado mgbaghara nke mmehie nke ndi a horo n'ime nari afo iri isii e dobere maka nhoputa a. N'ihia ya, onwu Jizos mezuru “ememe mkpuchi mmehie” kasinu. A natawo mgbaghara na aja ochie nke Chineke kwadoro ka ha Nile kwadoro. A na ete Ebe Nso mmanu n'ubochi mkpuchi mmehie site n'ifesa ọbara ewu ahụ e gburu n'ebe mkpuchi mmehie, bu ebe ichujà nke e debere n'elu igbe ahụ nke nwere iwu Chineke mebiri emebi. N'ihia nke a, otu ugboro n'afọ, a na-ekwe ka onyeisi nchujà banye n'ofe akwa mgbochi nkewa n'ebe kasi nso. Ya mere, mgbe o bilitesiri n'onwu, Jizos weere aja mgbaghara mmehie nke ọbara ya gaa n'eluigwe iji nweta ochichi, ikike izoputa ndi o hoputara site n'aguta nke ezi omume ya na ikike nke ima ndi mmehie na-enweghi ncheghari ikpe, gunyere ndi ajo mmuo ozi na onye ndu ha Setan, bu ekwensu. Ebe nso, nke na-akpokwa eluigwe, ọbara nke Jizos wufuru n'ụwa, ga-ekwe ka o no na Maikel chupu ekwensu na ndi mmuo ojo ya n'eluigwe, ihe e kpughere na Mkpu 12:9 . Ya mere, mmejọ nke okpukpe ndi Juu abughi ighota amuma amuma nke “ubochi mkpuchi mmehie” kwa afo. Ha kwenyere n'uzo na-ezighi ezi na ọbara anumanu a na-achụ n'ememe a nwere ike ikwado anumanu ozo o putara n'afọ. Madu emeworo n'onyinyo Chineke; anumanu na-emeputa site ndu terrestrial , kedu ka anyi ga-esi gosi na nha nhata nke uru maka udi abuo ahụ?

N'ibu Chineke, Jizos Kraist n'onwe ya bu mmanu otite mmanu di ka Muo Nso na n'irigoro n'elu-igwe, O na-eweta mmanu nke izi ezi Ya nke e nwetara n'ụwa.

Isi ihe na mgbako

Dan 9:25 *Ya mere mara ma ghota: Site na mbe okwu ahu putara iwu Jerusalem rue Onye etere manu, bu Onye-isi, izu asa na ogu asa na iri na abua gadi;*

25a- *Ya mere mara nka, ghota kwa!*

Mmụọ ozi ahụ ziri ezi ikpọ Daniel ntị n'ihị na ọ na-emekọ ihe data nke chorọ itinye uche n'uzọ ime mmụọ na nke ọgụgụ isi; n'ihị na a ga-eme mgbako.

25b- *Site n'oge e kwusara okwu na a ga-ewughachi Jerusalem ruo mgbe Onye E Tere Mmanụ, bụ Onye Ndú.*

Akụkụ a nke naanị n'amaokwu ahụ dị oke mkpa n'ihị na ọ na-achikọta ebumnuche nke ọhụụ ahụ. **Chineke na-enye ndi ya bụ ndi na-echere Mesaja ha ihe ha ga-eji mara afo o ga-abia n'ihu ha**. Na oge a mgbe okwu ahụ e kwuru na a ga-ewughachi Jerusalem aghaghị ikpebi n'ogologo afo 490 ahụ e buru n'amụma si di. Maka iwu mwughachi nke a, n'akwukwọ Ezra, anyị na-ahụ iwu atọ nwere ike ibụ iwu nke ndi eze atọ nke Peasia nyere n'usoro n'usoro: Sairo, Dario, na Ataksaks. O tughariri na iwu nke ndi ikpezụ guzobere na -458 na-enye ohere imecha afo 490 n'afọ 26 nke oge anyi. Ya mere ọ ga-abụ iwu a nke Ataksaks ka a ga-ejigide, na-eburu n'uche oge nke edere ya: mmiri di ka Ezra 7:9 si kwuo: *o si na Babilon puo n'ubochi mbu nke onwa mbu, o biarute Jerusalem n'ubochi mbu nke onwa nke ise, ezi aka Chineke ya di n'elu ya*. Enyere afo nke iwu eze na Ezra 7:7: *Ma otutu n'ime umu Izrel, na ndi nchua, na ndi Livai, na ndi na-abu abu, na ndi nche onu uzọ, na ndi Netinim, biarutere Jeruselem n'afọ nke asaa nke ochichi Ataksaks, bu eze*.

Opupu nke iwu ahụ bu isi iyi, Mụọ Nso lekwasiri anya maka amuma ya, Ememe Ngabiga mmiri ozuzo ebe Jizos Kraist nwuru n'obe. Mgbako ga-eduga anyi na ebumnuche a.

25c- *enwere izu asaa na izu iri isii na abuo, a ga-ewughachi ogige na owa mmiri, mana n'oge nsogbu.*

Anyi na-amalite n'izu iri asaa. Mmụọ ozi ahụ na-ekwu banyere izu 69; 7 + 62. Nke mbu 7 izu na-eduga n'oge mgbake nke Jerusalem na ulo nso, n'oge ihe isi ike n'ihị na ndi Juu na-arụ ọrụ n'okpuru ahuhu na-adigide adigide nke ndi Arab ndi bjara biri na mpaghara hapuru free site n'ichupu ha. Amaokwu a si na Neh . Nke a bu nkowa nke akowaputara, ma isi ihe di na 70th^{izu} aguta.

Izu nke ^{iri asaa}

DANIEL 9:26 Ma mbe ọgu izu atọ na abua gasiri agēbipu onye etere manu, ọ dighi kwa ~~onye o bula~~ gadi. Ndi nke onye-isi nke ga-abia ga-ebibi obodo na ~~ebe nso~~, idi nso, na ọgwugwu ha ga-abia di ka iju mmiri; Ekpebiri na mbibi ahụ ga-adiru mgbe agha ahụ ga-akwusi.

26a- *Mgbe izu iri isii na abuo gachara, a ga-ebipu onye etere mmanu*

Ndi a izu 62 bu uzọ 7 izu , nke putara na ezi ozi bu "mgbe izu 69 gasiri" a ga-ebipu onye e tere mmanu , ma ọ bughị nanị onye e tere mmanu, onye e si otu a mara okwa na-aganye mmanu Chineke n'onwe ya. Iji usoro " **a Ndi e tere mmanu** ," Chineke na-akwadebe ndi Juu maka izute nwoke ahụ na-adichaghị mma, bu nke na-abughị ihe mgbochi Chineke. Di ka ilu ya nke ndi ọrụ ubi siri di, Nwa nke mmadu, nwa Onye-nwe ubi-vine ahụ, na-eweputa onwe ya n'ihu ndi ọrụ ubi ahụ mgbe o zipusiri ndi ozi ya ndi bu ya uzọ buru ya uzọ na ndi ha megburu. N'anya mmadu, Jizos bu naanị onye e tere mmanu nke na-eso ndi ọzọ e tere mmanu.

Mmụọ ozi ahụ kwuru “ *mgbe* ” izu 69 zuru ezu, si otú a na-egosi nke ^{iri asaa} . Yabụ, nzoụkwụ site na nzoụkwụ, data mmụọ ozi na-eduga anyị n'akụkụ Ista nke mmiri nke afọ 30 nke ga-adị n'etiti ^{izu 70} nke ụbọchị nke afọ.

26b- *ma ọ gaghị enwe ~~onye ga-anọchi~~-ya*

Ntugharị asụsụ a bụ nke iwu na-akwadoghị ebe ọ bụ na onye dere ya, L. Segond, kwuru n'akụkụ akụkụ na ntugharị asụsụ nkịtị bụ: *ọ nweghị onye maka ya* . Na m nsugharị nkịtị dabara m nke oma n'ihì na ọ na-ekwu ihe mere n'ezie n'oge akpogidere ya n'obe. Baịbụl gosiri na ndịozì ahụ n'onwe ha akwụsila ikweta na Jizọs bụ Mesaya ahụ a tūrụ anya ya n'ihì na, dī ka ndī Juu ndī ọzọ, ha nọ na-eche Mesaya dike ga-achupụ ndī Rom ná mba ahụ.

26c- *Ndị nke onye ndu ga-abia ga-ebibi obodo na ebe nsọ-dị nsọ*

Nke a bụ nzaghachi Chineke nye ekweghị mba ndī Juu: *ọ dighi onye ọ bula maka ya* . A ga-akwụ ụgwọ iwe iwe megide Chineke nke oma site na mbibi nke Jerusalem na *idị nsọ ụgha ya* ; n'ihì na kemgbe afọ 30, *idị nsọ* adikwaghị n'ala ndī Juu; ebe nsọ abaghi kwa otù. N'ihì nke a omume, Chineke ji ndī Rom, ndī site n'aka ndī ndú okpukpe ndī Juu kpogidere Mesaja ahụ n'obe, n'atughị egwu na-enweghị ike ime ya onwe ha, mgbe ha maara, na-enweghị ha, otú e si nkume deacon Stephen "afọ atọ na ọnwá isii" mgbe e mesiri.

26d- *na ọgwụgwụ ya ga-abia dī ka iju mmiri*

Ya mere, ọ bụ na 70, na mgbe ọtụtụ afọ nke ndī Rom nọchibidoro, Jerusalem dabara n'aka ha, na juputa na ikpoasi na-ebibi ihe, na-akpali site n'itọ uto nke Chineke, ha ji oké egwu bibie *obodo ahụ na idị nsọ* nke na-adikwaghị ọzọ, ruo mgbe ọ dighi *otu nkume a hapuru n'elu ibe ya* dī ka Jizọs kwuworo tupu ọnwụ ya na Mat 24:2: *Ma ọ siri ha: I na-ahụ ihe ndī a niile? N'ezie ana m asi unu, a gaghị ahapụ otu nkume n'elu nkume ọzọ nke a na-agaghị atutu ya* .

26th ^{- e kpebisiri ike} na *mbibi ahụ ga-adiru mgbe agha ga-agwụ*

Na Matiu 24:6 Jisus siri: *Unu gānu kwa okwu agha nile na akuko agha nile: lezienu anya ka unu ghara itu ujo: n'ihì na ihe ndia aghaghi ime. Ma nke a agaghị abụ ọgwụgwụ ma.* Mgbe ndī Rom gachara, agha gara n'ihu n'ime puku afọ abụọ nke oge Ndī Kraist na ogologo oge udo anyị nọworo na-enwe kemgbe Agha Ụwa nke Abụọ pūrụ nnoọ iche kama ọ bụ Chineke mere ndokwa. Ụmụ mmadụ nwere ike si otú a na-amiputa mkpuru nke nruru aka ya ruo na njedebe nke echiche efu ya tupu ha akwụ ụgwọ ọnwụ.

Otú ọ dī, anyị ekwesighi ichefu mgbe anyi na-ekwu banyere ndī Rom na ibu ndī popu ha ga-eme ka ọrụ ndī ọgọ mmụọ “ *na-ebibi ihe* ma ọ bụ *ndi na-ebibi ihe* ” na-arụ ogologo oge, nakwa n'ebe ahụ ruo ọgwụgwụ nke agha a luru megide ndī Kraist Chineke hoputara.

DANIEL 9:27 *Ọ gēme kwa ka ọbụba-ndu-ya na ọtutu madu guzosie ike n'otù izu : ma n'etiti izu ahụ ọ gēme ka àjà na onyinye-inata-iru-oma kwusi. Ma [a ga-enwe] ihe arụ nile nke togboro n'efu na ọbuna ruo ikpochapụ (ma ọ bụ mbibi dum), a ga-agbajikwa ya, [dī ka] nke e kpeworo, n'elu ala nke togboro n'efu .*

27a- *Ọ ga-eme njikọ siri ike na ọtutu ndi otu izu*

Mụọ ahụ na-ebu amuma nguzobe nke *ogbugba ndu ohuru* ; ọ siri ike n'ihì na ọ na-aghọ ihe ndabere nke nzoputa a na-enye ruo ọgwụgwụ nke ụwa. Site n'okwu ahụ ọtutu, Chineke na-elekwasị anya n'umu amaala Juu, ndịozì ya na ndi na-eso ụzọ ya ndi Juu mbu bu ndi ga-abanye n'ogbugba ndu ya n'ime **afọ asaa**

ikpeazu nke oge e nyere mba ndi Juu inakwere ma o bu ju Mesaja ahụ a kpogidere n'obe n'ihu oha. O bu ogbugba ndu a ka e “ *biri* ” n'amaokwu nke 24 n'etiti Chineke na ndi Juu cheghariri echeghari. N'oge mgbusi akwukwo nke 33, njedebe nke izu uka a ga-abu nke a ga-eji omume ezighi ezi na aruru aru ozo nke na-anochi anya itugbu Stephen deacon oharu. Nani ihe kpatara ya bu igwa ndi Juu eziokwu nke ha na-apughu inu, ebe Jizos tinyere okwu ya n'onu ya. Mgbe Jizos huru ka e gburu otu onye na-eso uzo ya, o deoro otu mba ahụ si ju iriochitere ya aririo. Malite n'oge mgbusi akwukwo nke 33 OA, ndi nupuisi ndi Juu kpalitere iwe ndi Rom, bu nke a kposara n'igwe na Jerusalem na 70 AD.

27b- *n'etiti izu-ya ka o geme ka aja na onyinye-inata-iru-oma kwusi*

etiti izu ma o bu *etiti izu a* bu oge opupu ihe ubi nke 30 nke amuma izu iri asaa ahụ edoro anya. Nke a bu oge mgbe omume niile a kpoturu aha n'amaokwu 24 mezuru: **njedebe nke mmehie, mkpuchi mkpuchi ya, obibia nke onye amuma nke na-emezu ohuu ahu site n'iguzobe ikpe ziri ezi ya ebighi ebi na mmanu nke Kraist ahu a kpolitere n'onwu bu onye na-arigoro n'eluigwe Onye Mmeri na Onye Puru Ime Ihe Nile**. A kpalitere onwu mgbaghara nke Mesaja ahụ n'ebe a n'akuku nke ihe ga-esi na ya puta: nkwasị nke *aja* anumanu na *aja* a na-achụ ná mgbede na ututu n'ulo nsọ ndi Juu, kamakwa site n'ututu ruo ná mgbede, maka mmehie nke ndi mmadu. Onwu Jizos Kraist mere ka ihe nnochianya anumanu ndi kpotara ya n'ogbugba ndu ochie gharazie ibu ihe na-adighi mma, nke a bukwa mgbanwe di mkpa aja ya wetara. Idoka akwa mkpuchi nke ulo nsọ ahụ Chineke ruru n'oge ahụ Jizos kubie ume na-egosi na ememe okpukpe uwa ga-akwasị kpomkwem, mbibi e bibiri ulo nsọ ahụ n'ime iri asaa na-emesikwa ihe a ike. N'aka nke ya, ememe ndi Juu na-eme kwa afo, amuma nile banyere obibia ya ga-apu n'anya; ma odighi otu o sila di, omume nke ubochi izu ike nke izu-ike nke na-anata n'onwu nke a bu ezi ihe o putara: o na-ebu amuma banyere izu ike nke elu-igwe nke nari afo nke asaa na, site na mmeri ya, Jizos Kraist na-enwetara Chineke na ezi ndi o hoputara bu ndi o na-aguta *ikpe ziri ezi ebighi ebi ya* nke e hotara n'amaokwu 24.

Mmalite nke “ *izu* ” a nke afo-afo putara n'oge mgbusi akwukwo nke 26 na baptizim nke Jizos, onye Jon Baptist mere.

27c- *Ihe-aru nke toboro n'efu gadi kwa n'elu nku*

Ndo, mana atughariri akuku nke amaokwu a n'udi L.Segond n'ihhi na a kowaghariri ya. N'iburu n'uche mkpughe ndi e nyere na Apokalips nke Jon, a na m eweputa ntughari asusu Hibru nke nsughari ndi ozo kwadoro. Nkebi ahiriokwu ahụ bu “ *n'elu nku* ,” ihe atụ nke agwa eluigwe na ochichi, na-egosi oru okpukpe nke lekwasiri anya kpomkwem na ndi popu Rom, bu nke ‘ *na-ebili* ’ na Dan. *Nku ugo* na-anochi anya okwa kachasi elu nke utu aha eze ukwu, dika omumaatu *odum nwere nku ugo* nke metutara Eze Nebukadneza, ma o bu nke Chineke n'onwe ya, onye ji *nku ugo buru* ndi Hibru ya ndi o naputara n'ohu Ijpt. Ochichi niile ejirila akara ugo a , gnyere, na 1806, Napoleon I nke Mkpu 8:13 ga-akwado ya, mgbe ahụ ndi eze ukwu Prussia na German, nke ikpeazu bu onye ochichi aka ike A. Hitler. Mana kemgbe ahụ, USA nwekwara ugo eze a na-acha akwukwo ndu akwukwo ndu nke ego mba ya: dollar.

N'ihapu isiokwu gara aga, Muo-nsọ ga-alaghachi iji lekwasị onye iro ya kachasi amasi ya: Rome. Mgbe ozi elu ala nke Jizos Kraist gasiri, onye ezubere

iche nke *na-eme ihe aru nke na-akpata mbibi ikpeazu* nke uwa bu n'ezie Rom nke ochichi ndi ogo mmuo ka bibiri Jerusalem na 70 n'amaokwu 26. Na omume nke ime " *ihe aru nke itogboro n'efu* " ga-aga n'ihu ka oge na-aga ruo ogwugwu nke uwa. Ihe *aru ahụ*, n'otutu di iche iche, bu nke a na-akpo, nke mbu, na Rom nke alaeze ukwu nke ga-akpagbu ndi kwesiri ntukwasị obi ahoputara site n'itinye ha n'onwu "n'usoro" di egwu iji mee ka ndi Rom na-agu obara obara, ihe ndi ga-akwusi na 313. Ma ihe aru ozo na-abia na-esote ma na-agunye ikwusi njedebe nke ubochi nke asaa nke ubochi izu ike nke March 1, 1, 3; Ihe omume a ka bu nke Alaeze Ukwu Rom na onye ndu ya bu Constantine ^{nke Mbu kpatara.} Ya na ya, Alaeze Ukwu Rom bira n'okpuru ochichi ndi eze ukwu Byzantium. Na 538, n'aka nke ya, eze ukwu Justinian ^{nke Mbu mekwara} *ihe aru* ozo site n'iguzobe ochichi Vigilius nke Mbu n'uche ndi Rom ' na ogologo oge a nke *ihe aru ahụ* ruo ogwugwu nke uwa aghaghi isi na o bu oge popu nke Chineke noworo na-akatọ kemgbe Dan 7. Anyi na-echeta na aha ahụ bu " *obera mpi* " na-akowaputa akuku abuo bu isi nke Rom na Dan.7 na Dan.8. Chineke na-ahụ na usoro abuo a na-aga n'ihu na-aga n'ihu na-aga n'ihu nke otu oru aruru aru.

Omumu nke isiakwukwo ndi bu uzo emewo ka anyi mata udi ihe aru di iche iche nke amaokwu a kwuru na o bu ya.

27d- *na ruo mgbe mkpochapu* (ma o bu *mbibi zuru oke*) ga **-agbajikwa ya** , [di ka] *ihe e kpere n'iwu, n'elu ala* [ala] *togboro n'efu* .

" **Q ga-agbajikwa** [di ka] *ihe e kpere n'iwu* " nke kpughee na Dan.7:9-10 na Dan.8:25: *N'ihu oganihu ya na ihe iga nke oma nke aghugho ya, o ga-enwe mpako n'obi ya, o ga-ebibikwa otutu ndi bi n'udo, o ga-ebilikwa imegide onyeisi ndi isi; ma o ga-agbaji, na-enweghi mgbalị nke aka o bula.*

Ihe odide Hibru na-enye echiche Chineke di iche na nsughari ndi e nwere ugbu a.

Nke a nuance dabeere na Chineke atumatu ime ka mmejọ nke ndi mmadu daa na mbara ala nke ha bi na ya ; ihe Mkpu. 20 na-akuziri anyi. Ka anyi mara eziokwu ahụ bu na okwukwe Ndi Kraist ugha na-eleghara oru a di nsọ anya nke ga-agunye ikpochapu mmadu n'elu uwa, na nloghachi di ebube nke Kraist. N'ileghara mkpughe e gosiri na Mkpu 20 anya, ha na-echere n'efu maka nguzobe nke alaeze Kraist n'uwa. Otú o di, a na-ahazi mbibi zuru oke nke elu ya ebe a na Apo.20. Nlaghachi di ebube nke Kraist na-emeri emeri n'ime chi ya nile ga-eweghachi n'uwa odidi ogba aghara ya na mmalite nke akuko ihe mere eme nke a kwara na Jenesis 1. Gigantic ala oma jijiji ga-ama jijiji ma o ga-alaghachi n'okpuru aha *abyss* gaa na onodu ogba aghara mbu ya " *enweghi udi na ihe efu* ", "tohu wa bohu". O dighi nwoke gafodu n'aru ya, ma o gabu *ulo-nkporo* nke ekwensu nopuru ya n'aru ya rue *nnu arọ abua na ogu iri* rue oge hour onwu-ya.

N'oge omumu ihe a, m ga-enyekwu ozi gbasara nke mbu " *izu iri asaa* " nke a ka muo. Mmezu ya n'uzo nkiti ji okpukpu abuo mee ka mmezu ya n'ubochi amuma—afọ. N'ihu na ekele na-agba akaebe nke ndi Juu kalenda, anyi maara nhazi nke Ista izu nke afọ 30. O nwere di ka etiti ya, a Wednesday eve nke ubochi izu ike nke ziri ezi site na ndi Juu Passover nke dara n'afọ a na Thursday. N'uzo di otu a, anyi puru imezighari mkpughe nke Ememe Ngabiga a nke Jisos nwuru n'ime ya kpm kpm. E jidere na mgbede Tuzdee, kpee ya ikpe n'abali, a kpogidere Jisos n'obe

n'ụtutu Wenezdee na elekere itoolu. O na-agwu n'elekere ato nke abali. Tupu elekere isii nke ehilie, Josef onye Arimatia tinyere ozu ya n'ili ahụ ma kwapu nkume ahụ mechiri emechi. Ubochi Izu Ike Ista nke Tozdee na-agafe. N'utu Fraide, umu nwanji na-asopuru Chineke na-azuta ngwa nri ndi ha na-akwadebe n'ubochi iji gbasie ozu Jizos. Na mgbede Fraidee n'elekere isii nke abali, ubochi izu ike na-amalite, otu abali, otu ubochi na-agafe n'izu ike nke Chineke doro nsọ. Na mgbede Satodee n'elekere isii nke abali, ubochi mbu nke izu uwa na-amalite. Abali na-agafe, na mgbe chi boru, ndi inyom ahụ gara n'ili ahụ na-atu anya ichota onye ga-akwapu nkume ahụ. Ha huru ka a kwapuru nkume ahụ, ili ahụ meghekwaru. Mgbe ha banyere n'ili ahụ, Meri Magdalin na Meri, nne Jizos, huru otu mmuo ozi no odu nke gwara ha na a kpolitere Jizos n'onwu, mmuo ozi ahụ gwara ha ka ha gaa doo umunna ya, bu ndiozi ya aka na nti. N'inogide n'ogige ahụ, Meri Magdalin huru otu nwoke yi uwe na-acha ocha bu onye o kporo ka o buru onye oru ubi n'ogeozo, o matara Jizos. Na ebe a, nkowa di nnoo mkpa nke na-ebibi nkwenkwe zuru ebe Nile, Jizos gwara Meri, si: " *Arigobeghikwa m Nna m* ." Onye ohi ahụ no n'elu obe na Jizos n'onwe ya abanyeghi na paradais, alaeze Chineke, n'ubochi ahụ a kpo gidere ha n'obe, kemgbe ubochi 3 gachara, Jizos arigobeghi n'elugwe. N'ihia nka apurum ikwu n'aha Onye-nwe-ayi, Ka ndi nenweghi ihe o bula ha gekwu n'ihia Ya, ba nkita! Ka e wee ghara inwe ikwa emo ma o bu ihere otu ubochi.

Ihe nke abuo bu iji ubochi ahụ mee ihe - 458 nke bu mmalite mmalite nke izu 70 nke ubochi nke afọ a kara aka maka ndi Juu bu ndi Chineke nyere ihe iriba ama abuo bu isi eji amata: Ubochi Izu Ike na ugwu nke anu ahụ.

Di ka Rom. Ma nto-ala nke ogbugba ndu oheru ahụ bu nani ndi Juu na Jizos chosiri ike ichetara anyi nke a na Jon 4:22: *Unu na-eke ihe unu na-amaghi; Anyi na-eke ihe anyi maara, n'ihia na nzoputa si n'aka ndi Juu*. Taa, ozi a na-adi mkpa n'ihia na Jizos na-agwa ya ndi ogo mmuo a toghatara atoghata n'afọ niile. Iji mebie ha nke oma, ekwensu kpaliri ha ikpo ndi Juu na njiko aka ha asi; nke wezugara ha n'iwu-nsọ Nile nke Chineke na site n'ubochi-izu-ike-Ya di nsọ. Ya mere, anyi gadozi njehie a wee **lelee njiko aka ohuru na njirimara ndi Juu**. Ndiozi na ndi na-eso uzọ ndi Juu oheru a toghatara oheru bu ndi " *otutu* " ndi ha na Jizos *jikoro aka siri ike* , na Dan.9:27, ma ntala ha ka di ndi Juu, ha onwe ha kwa na-enwe nchegbu na mmalite nke oge nke " *izu iri asaa* " ahụ Chineke nyere mba ndi Juu inakwere ma o bu ju ukpuru nke njiko aka oheru ahụ dabeere n'obara mmadu wufuru n'afọ ofufo nke Jizos Kraist wufuru. Iweputa site na echiche a ubochi - 458 na-agho mmalite nke "2300 mgbede-ututu" nke Dan.8:14.

Na ngwucha nke ogologo oge amuma a, nari afọ abuo na nari ato, ihe ato ga-akwusi dika Dan 8:13 siri di.

- 1- Okwa nchu-aja na-adiru mgbe ebighi ebi
- 2- mmehie na-emebi emebi
- 3- mmpagbu nke idi nsọ na ndi agha.

Achoputara ihe ato ahụ:

- 1- Okwa nchu-aja na-adiru mgbe ebighi ebi nke popu
- 2- ubochi izu ike nke mbu ahaghariri: Sunday.

- 3- Mkpagbu nke ịdị nsọ na ndị-nsọ nke Ndi Kraịst, ụmụ amaala nke ala-eze elu-igwe.

Ebumnuche mgbanwe ndi a bu:

- 1- Iji weghachi Jisọs Kraịst di nsọ ya nke eluigwe na-adiru mgbe ebighi ebi.
- 2- ezumike ubochi izu ike ^{nke nke asaa}.
- 3- Ihu ogwugwu nke mkpagbu nke ịdị nsọ nke Ndi Kraịst na ndi nsọ.

Mgbako a turu aro maka "2300 mgbede-ututu" malite na ubochi - 458, njedebe nke oge a na-agwu na oge opupu ihe ubi nke 1843: 2300 - 458 = 1842 +1. Na nguko a, anyi nwere 1842 afo dum nke anyi ga-agbakwunye +1 iji kowaa oge opupu ihe ubi nke mmalite nke afo 1843 bu ebe amuma "2300 mgbede-ututu" na-agwu. Ubochi a bu mmalite nke nloghachi nke ntinye aka nke Chineke, bu nke si otu a na-achọ ịtohapu ezi ndi senti ya n'ugha okpukpe ndi e ketara n'aka okpukpe Roman Katolik ruo 1260 afo. Ya mere, na-ebute uzọ n'imeputa mgbanwe ime mmuo na USA ebe ndi Protestant nwetara mgbaba, Mmuo Nso kpaliri William Miller inwe mmasi na amuma nke Daniel 8: 14 na ubochi abuo na-esochi ya turu aro mara okwa nloghachi nke Jizos Kraịst, nke mbu maka oge opupu ihe ubi nke 1843, nke abuo maka odida nke 1844. Nye ya, ime ka ebe nsọ di ocha bu nloghachi uwa na-egosi na Jizos ga-adị ocha. Mgbe mmechuihu abuo gachara na ubochi a kara aka, Muo Nso na-enye ndi kacha nwee ndidi bu ndi sonyere na ule abuo nke okwukwe akara. Ohuu nke elu-igwe ka otu n'ime ndi-nsọ nke na-agafe n'ubi huru n'ututu nke Oktoba 23, 1844. Eluigwe meghere iji gosi ihe ngosi na-egosi Jizos Kraịst di ka Nnukwu Onye Nchujà nke na-eje ozi n'ebe nsọ nke eluigwe. N'ohu ahu ka o nesi n'ebe nsọ ahu gabiga n'ebe nsọ kachasi ebe nsọ nile. Ya mere, mgbe afo 1260 nke ochichiri gasiri, Jisos Kraịst maliteghachiri iso ndi kwesiri ntukwasị obi na-akpakorita, bu ndi e ji onwunwa abuo ahụ sochiri anya horo.

- 1- **The malitegharia nke na-adigide adigide**. Ya mere, o bu site n'ohuu nke a ka Chineke wegbara ochichi n'uzo ochichi nke ochichi eluigwe ya na-adiru mgbe ebighi ebi n'October 23, 1844.
- 2- **Nlaghachi nke Sabbath**. N'otu onwa ahụ, onye ozo n'ime ndi nsọ malitere idebe ubochi izu ike nke asaa, na-esote nleta nke Oriaku Rachel Oaks onye nyere ya akwukwo nta sitere na choochi ya, "Ndi Baptist-ubochi nke asaa." Otu n'otu n'otu, ka oge na-aga, ndi-nsọ nke onwunwa abuo ahụ hoputara nakwekwara ubochi izu ike nke asaa. Ya mere, Chineke wepuru mmehie na-ebibi ihe nke ndi Rom na-ekpere arusi guzobere, ma ndi popu Rome kwadoro ya n'aha ya "Sunday."
- 3- **Ogwugwu nke mkpagbu**. Nke ato isiokwu bu banyere ịdị nsọ na Ndi Kraịst na-akpagbu 1260 afo. Ozokwa, na 1843 na 1844, udo okpukpe chiri n'ebe nile n'Ebe Odida Anyanwu Uwa nke amuma ahụ metutara. Nke a bu n'ihia na France na-eme mgbanwe gbachiri nkiti na ndi guillotine ya ndi kpatara aruru aru okpukpe a mere. Ya mere, mgbe afo ikpeazu nke ntaramahuhu nke *ndi na-akwa iko okpukpe gasiri*, di ka Mkpu. 2:22-23 si kwuo, na ngwusi nke afo 1260 bu nke malitere na 538, ubochi e jikotara ya na mwepu nke *ebighi ebi* site n'iguzobe ochichi popu, ya bu na 1798, udo okpukpe na-achi. Na nnwere onwe nke akọ na uche hiwere na-enye

ndị nsọ ohere ijere Chineke ozi dika nhoro ha siri di na amata na Chineke ga-abawanye. N'afọ 1843, *a idi nsọ na ndi agha nke ndi nsọ*, bu umu amaala nke alaeze eluigwe ahụ nke Jizos Kraist hoputara, adighizi akpagbu, di ka amuma Daniel 8:13-14 kwuworo.

Ahumahu nile ndi a ka ahaziri ma duzie site n'aka Chineke Puru Ime Ihe Nile bu onye n'ozuzu na-adighi ahụ anya na-eduzi echiche nke mmadu ka ha wee mezu atumatu ya, usoro ya dum, ruo ogwugwu nke uwa mgbe nhoro ya nke ndi a hoputara ga-agwu. O doro anya na ihe ndi a niile na mmadu anaghi ahoro isopuru ubochi izu ike na ihè ya, o bu Chineke na-enye ya ihe ndi a nke ya ka o buru ihe iriba ama nke ihu oma ya na ezi ihunanya o nwere n'ebe o no di ka akuziri na Ezikiel 20:12-20: *M'we nyekwa ha ubochi-izu-ikem ka ha buru ihe-iriba-ama n'etiti Mu na ha, ka ha we mara na Mu onwem bu Jehova Nke nedo ha nsọ Chineke*. N'ihia na o bu ya na-achọ aturu ya furu efu, ka anyi jide n'aka na o dighi onye a hoputara ahoputa agaghi efu.

Na Dan . *Nke a bu otu ihe gbasara okwa nchu-aja nke elu-igwe ya na-adiru mgbe ebighi ebi*, edobere ubochi izu ike ya nsọ site na nto-ala nke uwa n'ebochi e kechara Adam, na *ndi nsọ ya*, ndi o horo kwesiri ntukwasị obi.

Ahumahu ndi e buru n'amuma na Daniel 8: 13-14 mezuru n'etiti 1843, ubochi nke ntinye iwu nke iwu Chineke, na n'oge mgbusi akwukwo nke 1844, ha abuo dabere na atumanya nke nloghachi nke Jizos Kraist maka ubochi ndi a, na-adaberekwa n'echiche nke obibia nke Jizos Kraist, ndi na-atu anya aha ndi a na-atu anya ya site na ahumahu ndi a kpomkwem putara "ibia". Anyi ga-ahụ ahumihe "Adventist" a n'isi iri na abuo nke akwukwo Daniel, ebe Mmuo Nso ga-abia na-egosi mkpa o di mkpa nke "njiko" ikpeazu a.

Daniel 10

DANIEL 10:1 *N'arọ nke-atọ nke Sairọs, bú eze Peasia, ekpughere Daniel, onye aha-ya bu Belteshaza, okwu. Okwu a, nke bu ezi-okwu, nēkwusa oké ọdachi. O we nu okwu ahu, ghotata kwa ọhù ahu.*

1 *N'arọ nke-atọ nke Sairọs, bú eze Peasia, ekpughere Daniel okwu, aha-ya bu Belteshaza.*

Sairọs 2 chírị site na - 539. Ụbọchị nke ọhụụ ahụ bụ - 536.

1b- *Okwu a, nke bụ eziokwu, na-ekwuputa oke ọdachi.*

Okwu a, *nnukwu ọdachi*, na-ekwuputa ogbugbu a n'òtùtù buru ibu.

1c- *O lebara okwu a anya, ọ we ghotata ọhù ahu.*

Ọ bụrụ na Daniel aghotata ihe ọ pụtara, anyị ga-aghotakwa ya.

Dan 10:2 *Na mbe ahu mu onwem, bú Daniel, ruru uju ubochi asa.*

Iru újú nke onwe nke na-emetuta Daniel, na-akwado ọdịdị olili ozu nke ogbugbu ahụ nke ga-ewere ọnođụ mgbe oké ọdachi ahụ nke a kposara ga-emezu.

DANIEL 10:3 *Erighi m ihe ọ bula na-esi isi uto, ọ dighikwa anụ ma ọ bụ mmanya baara m n'onụ, eteghikwa m onwe m mmanụ, ruo mgbe izu atọ zuru.*

Nkwadebe nke Daniel na-achọ ịba ụba nke ịdị nsọ na-ebu amuma banyere ọnođụ dị egwu nke mmụọ ozi ahụ ga-ebu amuma na Dan 11:30.

DANIEL 10:4 *Ma n'onwa mbu, n'ubochi nke-orú-na-anọ nke onwa ahu, anọm n'akuku osimiri uku ahu, nke ahu bu Hidekel.*

Hidekel Tiger na French. Nke a bụ *osimiri* nke mere Mesopotemia mmiri na Yufretis nke gafere ma mee ka obodo ndị Kaldia *bú Babilon nyo mmiri* n'ihhi nganga nke eze Nebukadneza tara ahụhụ. Daniel enweghị ike ighota ya, mana nkowa a bụ maka m. N'ihhi na ọ bụ naanị n'afọ 1991 ka m mere ka a mara ezi nkowa nke Daniel 12 ebe osimiri **Taigris** ga-arụ ọrụ dị ka " **agu** " na-eri mkpuru obi mmadu. A na-egosi ule nke okwukwe site n'ofefe dị ize ndụ ya. Naanị ndị a hooro nwere ike igafe ya na-aga n'ihu na njem ha na Jizos Kraist. Nke a bụ ihe

oyiyi ozo ndi Hibru deputaghachiri site na ngafe nke Oké Osimiri Uhie, igafe nke na-agaghị ekwe omume ma na-egbu egbu maka ndi oku azu Ijpt. Mana nke ahụ Daniel 12 kwuru na-ahoputa ndi "Adventist" ikpeazu a hoputara bu ndi ozi ha ga-aga n'ihu ruo mgbe Kraist ga-abighachi. Ndi ikpe-azu n'ime ha ga-enweta **nnukwu odachi ikpe-azu**, udi ya di oke egwu nke ga-achọ ntinye aka nke Kraist na nloghachi di ike ma di ebube, nzoputa na ibo obo.

Odachi mbu e kwusara Daniel ka ekwuru na Dan 11:30. O gbasara ndi Juu oge ochie, ma a ga-eji ihe oyiyi atu mara okwa *odachi ozo yiri ya na Mkpu. 1*. A gamezu nke a mgbe Agha Uwa nke Atọ gachara, bu ebe a *ga-egbu otu uzọ n'uzọ atọ nke ndi ikom*. E jikwa akara gosi esemokwu a na Mkpu 9:13 ruo 21, ma e meputara ya n'asusu doro anya n'akwukwo Daniel a na njedebe nke isi 11 n'amaokwu 40 ruo 45. Ya mere, anyi ga-ahu n'usoro n'isi nke 11, oké odachi nke ndi Juu, mgbe ahụ na Dan 12:1, bu ndi ga-eme ka odachi ahụ di ukwu nke ndi Juu ga-akwasị A na-akpasu ndi dara gwu n'ebe ahụ n'okpuru okwu "oge mkpagbu" na ebumnuche bu isi ga-abu omume nke ubochi izu ike nke Chineke doro nsọ.

Ntule nke ohu abuo nke odachi ndi a mara okwa

1- Nye umu Daniel nke ogbugba ndu ochie: Dan.10:5-6.

2- Nye umu Daniel nke ogbugba-ndu ohuru: Mkp. 1:13-14 .

Iji ghota nke oma mkpa o di anyi kwesiri itinye aka na odachi abuo a, anyi aghaghị ighota na o bu ezie na ha na-eso ibe ha n'oge, nke mbu bu udi nke na-ebu amuma nke abuo, nke ga-abu ihe mgbaru oso ya, na nloghachi nke Jizos Kraist, umu ikpeazu kwesiri ntukwasị obi nke Chineke nke udi Daniel na ndi enyi ya ato. Mgbe otutu iri afọ nke udo gasiri, nke agha ato di egwu na nke na-ebibi ihe sochiri, ochichi eluigwe na ala nke ndi lanariri odachi ahụ haziri ga-amanye ubochi izu ike ndi Rom. Mgbe ahụ onwu ga-abiakwa yie ndu ndi kwesiri ntukwasị obi, di ka o di n'ubochi Daniel, Hananaya, Mishael na Azaraja; na di ka n'oge nke "Maccabeans" na -168, nke **odachi ahu** mara okwa n'isi nke a Daniel lekwasiri anya; na n'ikpeazu, ndi Adventist ikpeazu nogidere na-ekwesị ntukwasị obi ruo ubochi izu ike nke asaa na 2029.

Ma tupu ule ikpeazu a, ogologo ochichi ndi popu nke afọ 1260 gameworị ka otutu ihe e kere eke nwuo n'aha Chineke.

Na nchikota, ighota ozi e ziiri n'ohu a e huru Daniel ga-eme ka anyi ghota ihe ihe ahụ o gwara Jon ná Mkpu 1:13 ruo 16 putara.

DANIEL 10:5 *M'we welie anyam abua, hu, ma, le, otu nwoke nke yiri uwe ocha, neke kwa ola-edo Ufaz n'ukwu.*

5a- *e nwere otu nwoke nke yi uwe linin*

Chineke ga-esi n'aka mmadu ruo oru ikpe ziri ezi nke ejiri akwa linin mee ihe atu. N'onyinyo a kwara, Chineke na-eme ka eze Gris bu Antiochus 4, nke a maara di ka Epiphanes. O bu onye na-akpagbu ndi Juu n'agbata - 175 na - 164, oge ochichi ya.

5b- *Inwe ihe-okike ola-edo Ufaz n'ukwu*

N'ibụ onye etinyere na akurū, eriri ahụ na-egosi eziokwu mmanye. Ozokwa, ọla-edo e ji mee ya si n'Ufaz, bụ nke dị na Jer.10:9 lekwasiri anya n'iji ya eme ihe n'ikpere arusi.

DANIEL 10:6 *Aru-ya di ka beryl, iru-ya di kwa ka amumà, anya-ya abua di ka ire oku, ogwe-aka-ya na ukwu-ya abua di ka ọla awuru awu, olu-ya di kwa ka olu igwè madu.*

6a- *ahụ ya di ka chrysolite*

Chineke bụ onye dere ohuu ahụ mana o na-ekwuputa obibia nke chi ndi ogo mmuo ya mere akuko a di ebube kariri nke mmadu.

6b- *ihu ya na-enwu di ka amumà*

A kwadoro njirimara Grik nke Chineke a. Nke a bu Zeus, chi ndi Gris nke Eze Antiochus 4. Oku oku bu akara nke chi Olympia Zeus; chi nke chi Olympia nke akuko ifo ndi Gris

6c- *anya ya di ka ire oku*

O ga-ebibi ihe o na-ele, ma o dighi mma; anya-ya abua gadikwa n'aru ndi- Ju dika Dan 11:30 si di:... O gelekwasi kwa ndi arapuworo obu-ndu nsọ. Odachi adighi abia n'enweghi ihe kpatara ya, ndapu n'ezì ofufe na-emeru ndi mmadu.

6d- *ogwe aka ya na ukwu ya di ka ọla a na-egbu maramara*

Onye ogbugbu nke Chineke ga-ezite ga-abu onye mmehie di ka ndi e gburu ya. Omume mbibi ya nke ogwe aka ya na ukwu ya nochiri anya bu ihe nnochianya ọla kopa nke mmehie ndi Gris n'ihe akpuru akpu nke Dan.2.

6- *ma olu nke olu ya di ka mkpotu nke igwe mmadu*

Eze Grik agaghi eme ihe naani ya. O ga-enwekwa n'azu na n'ihu ya igwe ndi agha di ka ndi ogo mmuo di ka ya onwe ya irube isi n'iwu ya.

A ga-eru njedebe na njedebe nke okwa amuma a n'oge mmezu nke Dan 11:31: *Usu Nile nke ndi-agma geguzo onwe-ha n'iwu-Ya; Ha gemeru kwa ebe nsọ ahu, bu ebe ewusiri ike, we kwusi aja nsure-oku anesure mbe dum;* Maka eziokwu nke Akwukwo Nso, ehichapwo m okwu aja nke na-edeghi n'akwukwo Hibru, n'ihu na Chineke zubere maka " ubochi " abuo di iche iche na-aga n'ihu oru n'ime ochie ogbugba ndu na ohuru. N'oge ochie, o bu ichu nwa aturu ka o buru aja nsure oku ututu na anyasi. N'akuko ahụ, o na-ezo aka na ariri nke eluigwe nke Jizos Kraist nke na-echeta aja o churu iji richitere ekpere nke ndi a hoputara. N'okwu a nke Dan 11:31, nke njiko aka ochie, eze Gris ga-akwusi onyinye nke iwu Moses ruo mgbe ebighi ebi . N'ihu ya, o bu nani ihe ndi gbara ya gburugburu n'oge a kpalitere ya bu nke na-ekpebi nkowa nke ozi nke ariri na-adigide adigide nke onye nchujà n'awa ma o bu nke onye isi nchujaja nke eluigwe: Jizos Kraist. Ya mere, ihe **na-adiru mgbe ebighi ebi** na-ejikota ya na ozi mmadu ma o bu, nke abuo na nke doru anya, na ozi eluigwe nke Jizos Kraist.

Dan 10:7 *Mu onwem, bu Daniel, huru ohu ahu, ma ndikom ahu ndi mu na ha no ahughi;*

7- Egwu mkpokota a bu naani ihe atu nke mmezu nke ohuu. N'ihu na n'ubochi ageti bu akpe, onye ezi omume gama nke-oma ibalaga na izobe, o bu ezie na o bu n'afu uwa.

Dan 10:8 *M'we fòduru náním, hu òhù uku a. Ikem agwusiwo m, irum ahanwewo n'aru, ire-kwa-ra m, ewe tufue m ike nile.*

8a- Site na mmetụta ya, Daniel gara n'ihu na-ebu amụma ihe ga-esi n'òhụ nke ga-abia.

Dan 10:9 *M'we nu olu okwu -Ya; ma m̀e m 'nuru olu okwu-Ya, m'we da n'ala, n'uju, kpue irum n'ala.*

9a- N'ụbòchị ihe ọjọọ, olu nke eze na-akpagbu ga-akpata otu mmetụta ahụ na-atụ egwu; ikpere ga-akụkọ ọnụ ma ụkwụ ga-ekekọta, enweghị ike iburu ozu ndị ga-ada n'ala.

Dan 10:10 *Ma, le, otù aka meturum, ma-kwa-ra ikperè m abua na ọbu-akam abua.*

10a- Ọ dabara nke ọma na Daniel bụ naanị onye amụma ahụ eboro ebubo ikwusa ndị ya na ọbibia nke **oke ọdachi a** na ya onwe ya abughị nke ezi iwe nke Chineke lekwasiri anya.

DANIEL 10:11 *O we sim, Daniel, bú nwoke anāhu n'anya, na nti n'okwu nile nke Mu onwem nāgwa gi, guzo kwa ọtọ n'ebe i nọ; n'ih i na uhu a ezitewom biakute gi. M̀e Ọ gwasirim okwu otú a, m'we guzo nāma jijiji.*

11 Daniel, bú nwoke ahuru n'anya, na nti n'okwu nile nke M'nāgwa gi, guzo kwa n'ebe i nọ.

Onye Chineke huru n'anya enweghị ihe mere ọ ga-eji tọ egwu itinye aka n'eluigwe. Iwe Chineke na-emegide ndị na-eme ihe ike, ndị ajọ omume na ndị obi tara mmiri na-enupụ isi. Daniel bụ onye megidere ndị a, ọ ghaghị inogide na-eguzo n'ih i na ọ bụ kpomkwem ihe iriba ama nke ọdiche d i na akara aka ga-adakwasị ndị a horo. N'agbanyeghị na ha dinara n'ájá onwu uwa, a ga-akpote ha ma tinyeghachi ha n'ụkwụ ha. Ndị ajọ omume ga-anọ n'ih ndina ma a ga-akpote ndị ajọ omume kacha njo maka ibibi ikpe ikpezụ ruo mgbe ebighi ebi. Mmuo ozi ahụ na-akowaputa "n'ebe i nọ." Ebeekwa ka ọ nọ? Na ọdidi d i n'akuku osimiri "Hiddekel", na French, Euphrates, nke ga-egosiputa Christian Europe nke njiko oheru na Mkpughe. Ihe omumu nke mbu bu na mmadu nwere ike izute Chineke ebe ọ bula ma gozie ya n'ebe ahụ. Ihe mmuta a na-akpaghasi ajọ mbunobi nke ikpere arusi nke na nye otutu mmadu, a puru ihu Chineke naanị n'ulo uka, ulo nsọ, ulo nsọ, ebe ichuàjà, mana n'ebe a, ọ dighi nke ahụ. N'oge ya, Jizos ga-emeghari ihe mmuta a na-ekwu na Jon 4:21 ruo 24: *Nwaanyi, Jizos siri ya, kwere m, oge awa na-abia mgbe ọ gaghị abụ n'ugwu a ma ọ bụ na Jeruselem ka unu ga-akpo isiala nye Nna m . I na-efe ihe i na-amaghị; Anyi na-efe ihe anyi maara, n'ih i na nzoputa si n'aka ndi Juu. Ma oge awa na-abia, ọ bukwa ugbo a, mgbe ndi na-efe ezi ofufe ga-efe Nna m n'ime mmuo na n'eziokwu; n'ih i na ndi a bu ndi na-efe ofufe Nna na-achọ. Chineke bu Mmuo, ndi na-efe Ya aghaghikwa ife ofufe n'ime mmuo na n'eziokwu.*

Ihe mmuta nke abuo di aghugho kari, ọ dabere na Osimiri Hiddekel n'ih i na Mmuo Nso zubere imeghe nghota nke akwukwo ya naanị nye ndi ohu ya kwesiri ntukwasị obi ikpezụ bu ndi ahumihe na ule nke a na-eme nhorọ ha gosiputara site na onyonyo nke ngafe d i ize ndu nke Osimiri Hiddekel na French, Tiger, d i ka anumanu nke aha a, nakwa n'ule nke okwukwe, onye na-eri mkpuru obi mmadu.

11b- *n'ih i na uhu a ezitewom biakute gi . M̀e Ọ gwasirim okwu otú a, m'we guzo nāma jijiji.*

Nzute ahụ abụkwaghị naanị ọhụụ;

Dan 10:12 *Ọ sim, Daniel, atula egwu; n'ihu na site n'ubochi mbu nke i tinyere obi gi ighota, na iweda onwe gi ala n'ihu Chineke gi, a nuru okwu gi, o bukwa n'ihu okwu gi ka m ji bia.*

N'amaokwu a dum enwere m naanị otu ihe m ga-ekwu. Ọ bụrụ na ị ga-echefu gi, ọ dịkarịa ala, cheta amaokwu a nke na-egosi anyị ka anyị ga-esi mee ihe na-atọ Chineke onye kere anyị uto.

Amaokwu ahụ bụ ihe atụ nke ụdị; usoro ezi uche dị na ya dabere n'eziokwu ahụ bụ na ihe ọ bụla kpatara ya na-eweta mmetụta ya n'ebe Chineke nọ; a na-anụ ma mezuo agụụ nghota nke na-esonyere ezi ịdị umeala n'obi.

Ebe a malitere ogologo mkpughe nke na-agaghị akwụsị ruo na njedebe nke Akwụkwọ Daniel, nke isi 12 .

Dan 10:13 *Ma onye-isi ala-eze Peasia nēguzogidem orú ubochi na otù; ma lee, Maikel, otu n'ime ndị-isi ndị-isi, bįara naputa m, ma m wee nọrọ n'ebe ahụ n'etiti ndị eze Peshia.*

13a- *ma onye-isi ala-eze Peasia nēguzogidem orú ubochi na otù*

Mmụọ ozi Gabriel na-enyere Sairoş nke Abụọ bú eze Peshia aka, ọrụ ya maka Chineke bụ ime ka mkpebi ya dị ike, ka omume ndị e mere ghara imegide atumatu ya dị ukwuu. Ihe atụ nke ọdida nke mmụọ ozi a na-egosi na a hapuru ihe ndị Chineke kere n'ezie nweere onwe ha na nnwere onwe, ya mere ọ bụ maka nhoro na ọrụ ha niile.

13b- *mana lee, Maikel, otu n'ime ndị-isi ndị-isi, bįara nyere m aka*

Ihe atụ ekpughere na-akuziri anyị na ọ bụrụ na ọ dị ezigbo mkpa " otu n'ime ndị isi, Michael ", nwere ike itinye aka imanye mkpebi ahụ. Enyemaka a dị elu bụ enyemaka Chineke ebe Michael putara: "Ọnye dị ka Chineke". Ọ bụ ya bụ onye ga-abia n'ụwa ka e kere ya dị ka Jizos Kraist. N'elu-igwe, Ọ buru-kwa-ra ndi-mo-ozu ihe-nlekota nke Mo nke Chineke n'etiti ha. N'okwu a, okwu ahụ bụ " otu n'ime ndị isi ndị isi " nwere ike iju anyị anya n'uzo ziri ezi. Ọfọn, nke a abughị ihe ijuanya, n'ihu na ịdị umeala n'obi, ịdị nwayo, ikere okè na ihunanya nke Jizos ga-egosiputa n'ụwa, e tinyeworị n'omume ná ndu eluigwe ya na ndị mmụọ ozi ya kwesiri ntukwasị obi. Iwu nke elu-igwe bụ nke o gosiputara n'oge ije-ozu ya n'ụwa. N'elu uwa ka o mere onwe-ya oru nke ndi-oru-Ya. Anyị na-amutakwa na n'eluigwe, o mere ka ya na ndị isi mmụọ ozi ndị ọzọ hà nhata.

13c- *mu onwem we nodu n'ebe ahu n'etiti ndi-eze Peasia*

Ya mere ọchịchị nke usoro ndị eze Peshia ga-aga n'ihu ruo oge ọfodu ruo mgbe ndị Gris ga-achị.

Dan 10:14 *Ma uhu a abia wom ime ka i mara ihe geme ndi -gi na mbe ikpe-azu; n'ihu na ohu ahụ ka na-emetuta oge ndi ahụ.*

14a- Ruo ogwugwu nke ụwa, ndị Daniel ga-eche n'oge ochie dị ka ọ dị na njiko aka ọhuru, n'ihu na ndị ya bụ Izrel nke Chineke na-azoputa site na mmehie ndi Ijipt, na mmehie nke Adam site n'aka Jizos Kraist na ná mmehie nke Rom hiwere n'Iso Uzo Kraist nke e ji obara Jizos mee ka ọ dị ọcha.

Nzube nke mkpughe nke mmụọ ozi ahụ wetara Daniel bụ iji doo ndị ya aka ná ntị banyere odachi ndị gaje ibia. Daniel aghotaworiri na ihe e kpugheere ya

agbasakwaghị ya n'onwe ya, ma o jikwa n'aka na ozizi ndị a ga-aba uru n'odinihu nye ndị ohu nke ya nakwa n'ihì ya nye ndị nile Chineke na-agwa ha okwu na aka ya site n'aka ya.

Dan 10:15 *Ma m̄be Ọ nāgwam okwu ndia, M'we legide anya n'iru uwa, ̄ha nkiti.*

15a- Ọn ka nwere ọhù ahu di egwu nke ihe ojo ahu n'obi-ya, o we chosie ike inu ihe o nānu;

Dan 10:16 *Ma, le, otù onye n'ile ya anya dika umu madu nēmetu ēb̄b̄ere -onum abua metu. M'we saghe onum, kwue okwu, si onye nēguzo n'irum: Onye-nwem, ọhù ahu emejuwom n'egwu, ma atufurum ike nile.*

1a- *Ma le, otù onye nke di ka umu nke madu nēmetu ēb̄b̄ere-onum abua metu*
Ọ bụ ezie na ọhụ ahu jọgburu onwe ya bụ ihe oyiyi ụgha na-abughị eziokwu nke e kere n'uche Daniel, n'uzọ megidere nke ahu, mmụọ ozi ahu gosiputara onwe ya n'udị mmadụ nke yiri mmadụ nke elu ala. Nke mbụ, e kèkwara ya n'onyinyo Chineke, ma n'ahụ eluigwe nke na-enweghị iwu ụwa. Ọdịdị eluigwe ya na-enye ya ohere inweta akụkụ abụọ ahu, na-enwe ike na-arụ ọrụ na nke o bula. O meturụ egbugbere ọn Daniel aka, bụ onye nwere mmetụta a.

Dan 10:17 *Olee otú orù onye -nwem ga -esi gwa onye -nwem okwu? Ūbu a ikem adighm, o dighi kwa ume-m-ume ọzọ.*

17a- Maka mmadụ nkịtị nke ụwa, ọnọdụ ahu di nnọọ iche, iwu ụwa na-emerì na egwu emewo ka ike ya na ume ya kwusì.

DANIEL 10:18 *Onye ahu nke yiri madu we metukwam ọzọ, me ka m'di ike.*

18a- Site n'iji nwayọọ na-esi ọnwụ, mmụọ ozi ahu jisiri ike weghachi Daniel ike site n'ime ka obi dajụọ ya.

Dan 10:19 *O we sim, Atula egwu, nwoke m'huru n'anya: udo diri gi. obi ike, obi ike! Ma m̄be Ọ nāgwam okwu, ewe dim ike, si, Ka onye-nwem kwue: n'ihì na I mewo ka m'di ike.*

19a- Ozi udo! Yiri nke ahu Jizọs ga-agwa ndị na-eso ụzọ ya! Ọ dighị ihe di otú ahu iji mee ka obi daa mbà. Okwu obi ike, obi ike, na-enyere ya aka iku ume ma nwetaghachi ume ya.

Dan 10:20 *O we sim, Ì mara ihe mere m'ji biakute gi? Ma m'laghachiri ibuso onye-isi Peasia agha; m'we je, le, onye-isi Jevan gābia.*

20a – *Ugbu a, m ga-alaghachi ibuso onye-isi Peshia agha*

Onye ndu Peasia a bụ Sairos nke Abụọ Onye Ukwu nke Chineke na-ewere di ka onye e tere mmanụ; nke na-adighị egbochi ya ilu ọgụ megide ya iji duzie mkpebi ya n'uzọ ya.

20b- *ma m̄be m'gāga, le, onye-isi Jevan gābia*

Mgbe mmụọ ozi ahu hapurụ Sairos 2, mwakpo nke onye ndú Gris nke oge ahu ga-emepe iro na-arịwanye elu n'etiti ọchichị Peasia na Gris abụọ.

Dan 10:21 *Ma m ga-eme ka i mara ihe e dere n'akwukwọ ezi-okwu. Ọ dighi onye n̄yerem aka imegide ha, ma-ọbughi Maikael, bú onye-ndú-unu.*

21a- Mkpughe a nke Daniel gaje inweta ka a na-akpọ akwukwọ nke eziokwu. Taa na 2021, enwere m ike kwado mmezu nke ihe niile ekpughere n'ime ya, n'ihì na e nyewo nghota ya nke oma site na mmụọ anwụ anwụ nke Maikael onye ndu anyị, maka Daniel n'ime ọgbugba ndụ ochie na maka m, n'ime ọgbugba ndụ ọhụrụ, ebe Jizọs Kraịst na-ekwu na aha a ikpe ndị mmụọ ojoọ ka na-arụ ọrụ ruo mgbe ebube ya ga-aloghachi.

Daniel 11

Ntị ! N'agbanyeghị mgbanwe nke isi, mkparịta ụka dị n'etiti mmụọ ozi na Daniel nọgidere na-aga n'ihu na amaokwu ikpeazụ nke isi 10 .

DANIEL 11:1 *Ma mu onwem, n'arọ mbu nke Darioş, bú onye Midia, nọyere ya iyere ya aka na ime ka ọ di ike.*

1a- Onye Chineke kere ka ọ di ndụ ruo mgbe ebighị ebi, mmụọ ozi ahụ na-agwa Daniel gwara ya na o nyeere Darioş, bú eze Midia, aka ma kwado ya, bú onye wegbara Babilon di afọ 62 ma burukwa onye ka na-achị na Dan.6. Eze a huru Daniel na Chineke ya n'anya ma, n'onyà, o tinyere ndụ ya n'ihe ize ndụ site n'irara ya nye odum. Ya mere, ọ bu ya, ọzọ, tinyere aka imechi onu odum ndi ahụ ma zoputa ndu ya. Ya mere, ọ bukwa ya nyeere eze a Darayos aka ighota na Chineke nke Daniel bu naani ezi Chineke, onye kere ihe niile di ndu, na ọ dighi onye ozọ di ka ya.

Dan 11:2 *Ugbu a, m ga-eme ka unu mara eziokwu. Le, eze atọ gadi kwa na Peasia. Nke anọ ga-akpakoba akụ na ụba kariya ndi ozọ niile; ma mbe ọ gadi ike site n'akụ-ya, Ọ gākpote ihe nile imegide ala-eze Jevan.*

2a- *Ugbua aga m eme ka i mata eziokwu*

Eziokwu ahụ bu naani ezi Chineke ahụ ka amara na ọ bukwa aha Chineke na-enye onwe ya na mmekorita ya na ndi ikpeazu ya n'ime Kraist di ka Mkpu 3:14 si kwuo. Eziokwu abughi naani iwu di nsọ, emume-nsọ na iwu-nsọ ya. Ọ na-agunyekwa ihe niile Chineke zubere ma jiri nlezianya ruzuo ya n'oge ya. Anyi na-achoputa naani ubochi ọ bula nke ndu anyi, akuku nke nnukwu mmemme a nke anyi na-aga n'ihu ruo ogwugwu nke ndu anyi na mkpokota, ruo na njedebe nke oru nzoputa ikpeazu nke ga-ahụ ndi a hooro na-enweta ruo mgbe ebighi ebi ekwere nkwa.

2b- *Lee, a ga-enwe eze atọ ozọ na Peshia*

nke mbu mgbe Sairos 2 gasiri: Cambyses 2 (-528 – 521) gburu nwa ya nwoke Bardiya nke ndi Gris na-akpo Smerdis

nke abuo : Smerdis ugha, onye dibia afa Gaumata bu onye wegbara aha Smerdis chiri naani obere oge.

nke atọ : Darioş I onye Peasia (- 521 – 486) nwa Hystapis.

2c- *Nke anọ ga-akpakoba akụ na ụba kariya ndi ozọ niile.*

Eze nke anọ : Xerxes I (- 486 – 465). Ozugbo ya gachara, Ataksaxes ka m ga- achị ma tohapu ndi Juu niile a dooro n'agha n'afọ nke asaa nke ochichi ya, n'oge opupu ihe ubi – 458 dika Ezra 7:7-9 siri kwuo.

2d- *ma mbe ọ gadi ike site n'akụ-ya, Ọ gēbili kwa imegide ala-eze Jevan*

Xerxes nke Mbu kpagburu ma mee ka obi dajuo ndi Ijipt na-enupu isi, mgbe ahụ, o busoro Gris agha, wakporo Attica ma bibie Atens. Ma e meriri ya na

Salamis na - 480. Gris ga-anogide na-achị ókèala ya. Ma eze Peasia nogidere na Eshia, ka o sina dị na-ebuso agha ndị na-egosi ochicho ya imeri Gris.

Dan 11:3 Ma eze di ike gēbili, bú onye nāchi n'ike di uku, me kwa ihe o bula nātọ Ya utọ.

3a , bú eze Peasia, bú Ahasues nke Mbụ ' we chua ya n'ala-ya , we chua onwu, ndi-isi-ya abua we tiḅue ha. E meriri ya site n'aka otu nwa okorobia o jiri aghugho chia emo. Gris hoḅo Alexander the Great, nwa okorobia Macedonia di afọ 20, dika eze ya (amuru na 356 BC, chiru na 336 BC, nwuru na 323 BC). Amuma ahụ kwuru banyere ya di ka onye malitere ^{alaeze nke ato} nke ihe oyiyi Dan.2, anumanu nke ato nke Dan.7 na anumanu nke abuo nke Dan.8.

Dan 11:4 *Ma mḅe o guzoro otọ, agētipia ala-eze-ya, ewe kè ya n'akuku ifufe anọ nke elu-igwe. o gaghi-abu nke nkpuru-ya, o gaghi-adi kwa ike dika o siri di: n'ih na agētiwa ya, o gāgabiga kwa ndi ozọ nēwezuga ha.*

4a- Anyi na-ahu n'ebe ahụ, kpomkwem nkowa e nyere na nnukwu mpi agbajiri agbaji nke ewu Greek nke Dan.8:8 na nkowa ya nke amaokwu 22: *Mpi anọ nke biliri iji dochie mpi a gbajiri agbaji, ndi a bu alaeze anọ ga-esi na mba a puta, ma nke na-agaghi enwe ike di ukwu .*

M na-echeta ihe “ *mpi anọ ahụ* ” nochiri anya ya.

^{mpi} nke mbu : usoro ndi eze Seleucid nke Gris toḅo ntọala na Syria site n'aka Seleucus I ^{Nicator} .

Lagos nke abuo : usoro eze Lagid ^{nke Greek} hibere na Egypt site n'aka Ptolemy I

nke ato : usoro ndi eze Gris toḅo ntọala na Trastevere ^{site na} Lysimachus.

nke anọ : usoro ndi eze Gris toḅo ntọala na Masedonia site na Cassander

Dan 11:5 *Eze ndida ga-adi ike i. Ma otu onye nime ndi-isi-ya gadi ike kari ya, we nwe ike; ochichi ya ga-adi ike.*

5a- *Eze ndida gadi ike*

Ptolemy I Soter Lagos –383 –285 eze Ijipt ma o bu “ *eze ndida* ”.

5b- *Ma otu n'ime ndi-isi ya ga-adi ike kari ya, ma ga-achi; ochichi ya ga-adi ike.*

Seleucus I Nicator -312-281 eze Siria ma o bu " *eze ugwu* ".

DANIEL 11:6 *O geru kwa, n'ogwugwu arọ nke otutu arọ, na ha gēkeko: ada nke eze Ndida gābiakute kwa eze Ugwu ime udo. Ma o gaghi-egide ume nke ogwe-aka-ya, o gaghi-anagide kwa ogwe-aka-ya; A ga-enyefekwa ya na ndi kpotaara ya, ya na nna ya na ndi kwadoro ya n'oge ahụ.*

6a- Amuma ahụ mafere ochichi nke Antiochus I (-281–261), “ *eze ugwu* ” nke abuo bu onye tinyere aka na “**Agha Siria**” nke mbu (-274-271) megide “ *eze ndida* ” Ptolemy II Philadelphus (- 282 – 286). Mgbe ahụ na-abia **nke abuo** “**Agha Siria**” (- 260-253) nke gbara “ *eze ugwu* ” ^{ghuru ahụ Antiochos 2 Theos (- 261 – 246)} megide ndi Ijipt .

6b- *Mgbe afọ ole na ole gachara, ha ga-egiko aka, ada eze ndida ga-abiakwute eze ugwu ka ha weghachi nkweko.*

Agwa oḅo na-amalite. Iji luo Berenice, Antiochus nke Abuo gbahapuru ezi nwunye ya aha ya bu Laodice. Nna ya sooro nwa ya nwanyi gaa noro n'ulo oḅo ya nwoke.

6c- *Ma o gaghi-ejigide ume nke ogwe-aka-ya, o gaghi-anagide kwa ogwe-aka-ya; A ga-enyefekwa ya na ndi kpotaara ya, ya na nna ya na ndi kwadoro ya n'oge ahụ.*

Ma, obere oge tupu ya anwuo, Antiochus nke Abuo kupuru Berenice. Leodisia megwara wee gbuo ya na nna ya na obere nwa ya nwanyi (*ogwe aka = nwa*). Riba ama : na Mkpu 3:16, Jizos ga-agbakwa nwunye ya bu onye Adventist alukwaghim aha ya bu Leodisia; Nke a bu kariya ebe Antiok 2 kporo onwe ya "Theos", Chineke. N'England, Eze Henry nke Asato mere nke oma kari; ^{Mgbe ahụ,} **3rd "Agha Siria"** na-abia (-246-241).

Dan 11:7 *Alaka nke sitere na mgborogwu ya ga-aputa n'onodu ya; o gabiakute usu-ndi-agma, o gaba kwa n'ebe nile ewusiri ike nke eze ugwu, o bu kwa ha ka o gachupu ha dika o nato ya utu, me onwe-ya ka o di ike.*

7a- *Ome sitere na mgborogwu ya ga-ebili n'onodu ya*
Ptolemy 3 Euergetes -246-222 nwanne Berenice.

7b- *o ga-abiakwute ndi agha, o ga-aba n'ebe ewusiri ike nke eze ugwu*
Seleucus 2 Kalinicos -246-226

7c- *O ga-atufu ya dika masiri ya, ma o ga-eme onwe ya ka o di ike*
Ochichi bu nke eze ndida. Ochichi Ijpt a di ndi Juu mma n'adighi ka ndi Gris Seleucid. A ghaghi ighota ozugbo na n'etiti ndi ochichi abuo na-emegiderita onwe ha bu okela Israel, nke ogige abuo ahụ na-ebu agha ga-agafe na mbuso agha ha ma o bu na mgbagha ha.

DANIEL 11:8 *O gewepu kwa ba n'Ijpt chi-ha nile, na arusi nile ha awuru awu, na ihe nile ha di oké onu-ahia nke ola-ocha na ola-edo. Mgbe ahụ o ga-anọ afo ole na ole n'ebe eze ugwu nọ.*

8a - N'ikwado, ndi Ijpt ga-atukwasi n'aha ya, Ptolemy 3, aha "Evergetes" ma o bu onye na-eme ebere.

Dan 11:9 *O gabiakwasi kwa ala-eze nke ndida, laghachi n'ala-ya.*

9a- Nzaghachi nke Seleucus 2 dara ruo mgbe mmalite nke **4th "Agha Siria"** (-219-217) nke gbara Antiochus 3 megide Ptolemy 4 Philopator.

Dan 11:10 *Umu-ya ndikom gapu kwa, chikota otutu usu-ndi-agma; otu n'ime ha ga-abia n'ihu, gbasaa di ka iyi, na-erubiga oké, wee laghachi; + ha ga-akwagidekwa ibu agha n'ebe e wusiri ike nke eze ndida.*

10a- Antiochus 3 Megas (-223-187) megide Ptolemy 4 Philopator (-222-205). Aha otutu agbakwunyere na-ekpughe onodu ikwa emo nke ndi Ptolemaic, n'ihu na Philopator putara n'asusu Grik, ihunanya maka nna; nna Ptolemy gburu...Ozokwa, agha Seleucid dara. Ochichi ga-anogide na ogige Lagid.

Dan 11:11 *Eze Ndida ewe were iwe, pua buso eze Ugwu agha; o gakpote oké igwè madu, agēnye kwa usu-ndi-agma nke eze ugwu n'aka-ya.*

11a- Mmeri Seleucid a di ilu bu ihe di mma nye ndi Juu na-ahoro ndi Ijpt n'ihu na ha na-emeso ha nke oma.

Dan 11:12 *Na igwè mmadu a ga-anya isi, obi eze ga-adikwa elu. o ga-eme ka puku kwuru puku mmadu ala, ma o gaghi enwe mmeri.*

12a- Onodu ga-agbanwe na **5th "Agha Siria"** (-202-200) nke ga-etinye Antiochus 3 megide Ptolemy 5 Epiphanes (-205-181).

DANIEL 11:13 *N'ihì na eze Ugwu gālaghachi, chikọta kwa ìgwè madu kari ndi mbu; Mgbe oge ufọdu gasịrị, afọ ole na ole, ọ ga-eji ọtutu ndi agha na nnukwu akụ na ụba lalie.*

13a – Ewoo, nye ndi Juu, ndi Gris Seleucid laghachiri n'ókèala ha ibuso Ijpt agha.

DANIEL 11:14 *Na m̀be ahu ọtutu madu gēbili imegide eze Ndida, ndi nēme ihe-ike n'etiti umu-nna-gi gēbili kwa imezu ọhù ahu, ha gāda kwa.*

14a- Eze ọhuru nke ndida Ijpt Ptolemy 5 Epiphanes - ma ọ bu Illustrious (-205-181) di afọ ise na-etinye ihe isi ike site na mwakpo nke Antiochos 3 nke ndi mmegide na-akwado. Ma ndi Juu na-akwado eze Ijpt site n'ịluso ndi Seleucid ọgu. Ha bu, ọ bughị nani na e meriri na gbuo, ma ka emewo ka Siria Seleucid Gris buru ndi iro na-anwu anwu maka ndu.

Nnupuisi ndi Juu ekpughere n'amaokwu a bu ezi omume site n'ochichọ ndi Juu maka ogige ndi Ijpt; Ya mere, ha na-emegide ogige Seleucid nke na-achikwa onodu ahu. Ma, ọ bu na Chineke adoghị ndi ya aka ná ntị megide njiko aka ha na ndi Ijpt? “Ijpt, ahijia ami nke na-amapu aka nke onye na-adabere na ya,” di ka *Aiza* . Ido aka ná ntị a yiri ka ndi Juu legbara anya na mmekọrịta ha na Chineke nọ n'onodu kasị njo; ntaramahuru na-abiaru nso wee tie. Antiochus 3 na-eme ka ha kwuo ugwo di ukwu maka iro ha.

Ekwesiri iburu n'uche na nnupuisi ndi Juu a chorọ 'imezu ọhuu' n'echiche nke na ọ na-akwado ma na-ewulite ikpasi nke ndi Siria megide ndi Juu. Ya mere ***oké ihe ojo*** nke ekwuputara na Dan 10:1 ga-abia ibibi ha.

Dan 11:15 *Eze ugwu ga-abia kwatuo obo, were obodo ewusiri ike. Ndi-agma nke ndida na ndi-eze eze agaghi-eguzogide, ha agaghi-enwe ike iguzogide.*

15a- Ochichi agbanweela akuku kpankpan, ọ bu n'ogige Seleucid. N'ihu ya, eze Ijpt di nani afọ ise.

Dan 11:16 *Onye nābia imegide ya gēme dika uche-ya si di; Ọ ga-akwusi na obodo kachasi mma, na-ekpochapu ihe ọ bu la dabara n'aka ya.*

16a- Antiochus nke Atọ ka na-enweghi ike imeri Ijpt na akpiri ikpo nku ya maka mmeri mere ya iwe, ndi Juu ghorọ ewu ya. O wepuru ihe njuputa nke iwe ya n'ahu mba ndi Juu e gburu n'ihì okwukwe nke okwu ahụ bu “obodo kasị mma” kporo aha di ka ọ di na Dan 8:9 .

Dan 11:17 *IGBOB - Ọ gēdo kwa obi-ya ibia, ya na usu Nile nke ala-eze-ya, na ime ka ya na eze Ndida di n'udo. ọ gēnye ya nwa-ya nwayi na nwunye, n'obi ime ka ọ la n'iyi; ma ọ gaghị eme, ma ọ gaghị eme ya.*

17a- Ebe ọ bu na agha ahụ enweghi ihe iga nke oma, Antiochus III nwara ụzọ nke njiko aka na ogige Ptolemaic. Mgbanwe nke atumatụ a nwere ihe kpatara ya: Rome aghowo onye nchebe nke Ijpt. N'ihu ya, ọ gbaliri idozi esemokwu ahụ site n'inye ada ya nwanyi Cleopatra, bu onye mbu aha ya, ka ọ luọ Ptolemy 5. Alumi na nwunye ahụ weere onodu, ma di na nwunye ahụ chorọ inogide na-enwere onwe ha puo n'ogige Seleucid. Atumatụ Antiochus nke Atọ iweghara Ijpt adaala ozo.

Dan 11:18 *IGBOB - Ọ gēche kwa iru-ya n'iru agwe-etiti Nile, were otutu nime ha. ma onye-ndu gēme ka ita-uta ahu nke ọ nāchọ ime ka ọ dakwasi ya gwusia, me ka ọ dakwasi ya.*

18a- Ọ gara imeri ala ndị dị n'Eshia ma mecha chọta ndị agha Rom na-aga n'ụzọ ya, nke a kpọrọ aha dị na Dan 9:26 site n'okwu ahụ bụ " *onyeisi* "; Nke a bụ n'ihhi na Rome ka bụ mba nke na-ezigara ndị agha ya na-arụ ọrụ pacification muscular n'okpuru nduzi nke Legates na-anọchite anya ike nke ndị nnọchiteanya na ndị mmadụ, plebs. Mgbanwe na ọchịchị nke alaeze ukwu agaghị agbanwe ụdị òtù ndị agha a. A na-akpọ onye ndu a Lucius Scipio, onye a maara dị ka Africanus, Eze Antiochus tinyere ihe ize ndụ nke ịluso ya ọgụ wee merie ya na Agha Magnesia na 189 ma mara ya ikpe ịkwụ Rome nnukwu ụgwọ nke talent 15,000 dị ka ụgwọ agha. Ọzọkwa, ndị Rom jichiri nwa ya nke ọdụdụ, Antiochus 4 Epiphanes, onye na-akpagbu ndị Juu nke ga-emezu n'amaokwu nke 31, bụ " *odachi* " ahụ e buru n'amụma na Dan.10:1.

Dan 11:19 Ọ gēje kwa n'ebe Nile ewusiri ike nke obodo-ya; ọ gāsụ kwa ngongo, da, agaghi-ahu kwa ya.

19a- Nrọ nke mmeri ejedebe na ọnwụ nke eze, nke ọkpara ya bụ Seleucus 4 (-187-175) nọchiri ya.

DANIEL 11:20 Ma onye ahu nke gānọdu n'ọnọdu-ya gēwebata onye-nchikọta n'ebe ahu n'ezị ihe nke ala-eze: ma n'ubochi ole-na-ole agētiji ya, ọ bughi n'ọnuma ma-ọbu n'agha.

20a- Iji kwụọ ụgwọ ndị Rom ji, eze zigara onye ozi ya bụ Heliodorus ka ọ gaa Jerusalem ka ọ gaa weghara akụ dị n'ụlọ nsọ, ma onye e huru n'ọhụụ jọgburu onwe ya n'ụlọ nsọ ahụ, o ji ụjọ hapu ọrụ a. Onye na-achị achị a bụ Heliodorus bụ onye a ga-egbuzi Seleucus IV, bụ onye nyefere ya ozi ya na Jerusalem. Ebumnobi kwesiri ka e mee ya, Chineke mekwara ka e meruru ụlọ nsọ ya dị nsọ kwụọ ụgwọ maka ya site n'ọnwụ nke onye nhazi ya bụ onye e gbuworo, ọ bughi site n'iwe ma ọ bu agha .

Antiochus 4 nwoke ahu e sere onyinyo ya n'ohuu nke oké odachi ahu

Dan 11:21 Onye a na-eleda anya ga-anokwa n'ọnọdu ya, ọ gaghikwa e yiwe ebube eze. ọ ga-aputa n'etiti udo, were aghughọ were ala-eze were.

21a- Nke a bụ Antiochus, ọdụdụ n'ime umu Antiochus nke Atọ n'agha na njide nke ndị Rom, anyị nwere ike iche n'echiche mmetuta aruputara agwa ya. N'ibụ onye ghorọ eze, o nwere imegwara ibi ndụ. Ọzọkwa, ọnwụ ya na ndị Rom nọrọ mere ka ha nwee nghota ụfọdụ. Ọbibia ya n'ocheeze Siria dabeere n'agbugho, n'ihhi na nwa nwoke ọzọ, bụ Demetrius, bụ onye toro ya, bu ụzọ kariya ya. Ebe ọ huru na Demetrius na Perseus, bụ eze Masedonia, onye iro ndị Rom na-emekorita ihe, nke ikpeazu ahụ kwadoro ma tinye enyi ha Antiochus n'ocheeze.

Dan 11:22 Usu-ndi-agha nke agawusi dika miri-iyi ka agerubiga okè n'iru Ya, ewe la n'iyi, na onye-isi obu-ndu ahu.

22A ga-ekpuwokwa agha ndi ahụ nke ga-agbasa di ka iyi iyi n'ihu ya, na-ekpochapukwa ya.

Ibu iro maliteghachiri na ^{6th} " **Agha Siria** " (-170-168) .

Na nke ugbo a, ndị Rom kwere ka Antiochus nke anọ maliteghachi ibuso nna ya agha megide ogige Ptolemaic nke Ijipt. Ọ dibeghi mgbe o kwesiri ka akara mmehie ya, Grik ọ bụ eziokwu n'okwu a. Kama, kpenu ihe bụ eziokwu, di ka Chineke mere n'oge ahụ. N'ogige Lagid, Ptolemy 6 luru nwanne ya nwanyi

Cleopatra 2. nwanne ha nke nta Ptolemy 8 a na-akpọ Physcon na-ejikọta ha. Anyị nwere ike ighọta mgbe ahụ ihe mere Chineke ji kwe ka Antiochus gwepịa ndị agha ha.

22b- *yana onye ndu nke njikọ aka.*

Menelaus, onye na-emekọ ihe onụ nke ndị Seleucid, na-achọsi ike maka onọdu nke nnukwu onye nchụaja ziri ezi bú Onias, mere Andronikos gbuo ya, ma were onọdu ya. Nke a ọ bụ Israel nke Chineke ka ọ bụ? N'ihe nkiri a, Chineke malitere icheta ihe ndị Rom ga-eme n'ime nari afọ ndị gafeworonu. N'ezie, Imperial Rome ga-egbu Mezaia ahụ na Papal Rome ga-enwe anyaukwu wee wepu okwa nchụ-aja ya na-adigide adigide, dị ka Menelaus gburu Onias ka ọ nochie ya.

Dan 11:23 *mbe o mesiri ọ gārapara n'aru ya, ọ gāghọ aghughọ; ọ ga-ebuli, ma ọ bụ mmadu ole na ole ka ọ ga-emerị.*

23a- Antiochus na onye ọ bụla na-emekọrịta ihe, dị njikere imebi ha ma ọ bụru na ọ bụ mmasị ya. Omume a naanị bụ ihe oyiya nke akụkọ ihe mere eme nke ndị eze France na nke Europe; njikọ aka ndị e mere, njikọ aka mebiri emebi, na agha na-agba ọbara gbakoro na obere oge nke udo.

Ma amaokwu a na-agakwa n'ihu, n'ogugụ abụọ, na-enye anyị ihe osise robot nke ọchịchị popu nke ga-akpagbu ndị nsọ ruo afọ 120. N'ihia na eze Grik na papism yiri nnoo: *aghughọ na aghughọ* na ma.

Dan 11:24 *Ọ gābà n'udo, ọbuná n'ebe-nkpuru nke ala anāchi achi; Ọ gēme ihe nna-ya-hà na nna nna-ya-hà nēmeghi; ọ gēkèsa ihe-nkwata na ihe-nkwata na àkù; ọ ga-eme atumatụ imegide ebe niile e wusiri ike, ma nke a ruo oge ufodu.*

24a- A ga-akwuriri nnukwu ugwo e ji ndị Rom. Iji mezuo nke a, Antiochus 4 na-atụ utu ógbè ya na ya mere ndị Juu ọ na-achị. Ọ na-ewekwa n'ebe ọ na-akughị mkpuru, napukwa ndị ohu ya bú ndị ọ na-achị akụ na ụba ha. Ọ hapughị ihe o bu n'obi imeri Ijipt n'ike ma ọ bụ n'ike. Na ka ndị agha ya nwee ekele ma nweta nkwaado ha, ọ na-eso ndị agha ya kerita ihe nkwaata ma na-asopuru chi ndị Gris ya nke oma, nke bụ isi bụ Olympian Zeus, chi nke chi nke akụkọ ifo ndị Gris.

N'igụ ihe ugboro abụọ, ọchịchị ndị popu Rom ga-eme otu ihe ahụ. N'ihia na ọ dighi ike site n'okike, ọ ghaghị irata ma mee ka ndị ukwu nke alaeze di iche iche nweta ogaranya ka ha na ndị agha ha na-akwado ma kwado ya.

Dan 11:25 *Ọ gēwere kwa usu-ndi-agma uku puta, ike-ya na idi-uku-ya imegide eze Ndida. Ma eze Ndida gēwere usu-ndi-agma di uku di kwa ike nke-uku je agha; ma ọ gaghị emegide ya, n'ihia na a ga-echeputa echiche ojoo imegide ya.*

25a- Na – 170, Antiochus 4 wegbara Pelusium ma weghara Egypt Nile ma ewezuga isi obodo ya Alexandria.

Dan 11:26 *Ndi na-eri ihe na tebụl ya ga-ebibi ya. usu-ndi-agma-ya gābasa dika miri-iyi, ndi nwuru anwu gāda kwa n'otutu.*

26a- Ptolemy 6 wee malite mkparita ụka ya na nwanne nna ya Antiochus 4. O sonyeere ogige ndị Seleucid. Ma n'ibụ ndị ndị Ijipt na-anabataghị, nwanne ya nwoke bú Ptolemy 8 nochiri ya n'Aleksandria, ya mere ndị ezinulo ya bú ndị riri nri sitere na tebụl ya raara ya nye . Agha ahụ na-aga n'ihu, ndi nwuru anwu na-adakwa n'onu ogugu di ukwu .

Dan 11:27 *Eze abuo ahụ ga-achọ n'obi ha ihe ojoo, na-ekwukwa okwu ụgha n'o. Ma nke a agaghị aga nke oma, n'ihia na ogwugwu agaghị abia ruo mgbe a kara aka.*

27a- Ọzọ kwa, aghughọ nile nke Antiokos 4 dara ada. Mmekorita ya na nwa nwanne ya bụ Ptolemy 6 bụ onye sonyeere ya dabeere na aghughọ.

27b- *Ma nke a agaghị aga nke oma, n'ih na ọgwugwu agaghị abia ruo mgbe a kara aka.*

Kedu *njedebe* nke amaokwu a na-ekwu maka ya? N'ezie, ọ na-atụ aro ọtụtụ *njedebe*, nke mbụ *njedebe* nke agha dī n'etiti Antiochus III na ụmụ nwanne ya ndi Ijpt na nwa nwanne ya. *Ọgwugwu* a dī nso. *Ọgwugwu* ndi ọzọ ga-emetuta ogologo oge nke afọ 1260 nke ọchichi popu na Dan.12:6 na 7 na *oge nke njedebe nke amaokwu 40 nke isiakwukwo dī ugbu a nke ga-ahụ mmezu nke Agha Ụwa nke Atọ nke na-esetipụ ọnođu maka nnukwu ọdachi eluigwe na ala* ikpeazu .

Ma n'amaokwu a, okwu a enweghị njikọ kpomkwem na “ *mgbe ọgwugwu* ” ahụ e kwuru okwu ya n'amaokwu nke 40 dī ka anyi ga-achoputa ma gosi. Ọdidi nke isiakwukwo a na-eji akọ na-eduhie eduhie n'odidi.

Dan 11:28 *Ọ gēji àkù uku laghachi n'ala-ya; ọ gābu ọbụba-ndu nsọ ahu iro n'obi-ya, ọ gēmegide ya, ọ gālaghachi kwa n'ala-ya.*

28a – *Ọ ga-eji nnukwu akụ na ụba laghachi n'ala ya*

N'ibụ onye e bujuru akù ndi e nwetara n'aka ndi Ijpt, Antiochus nke anọ laghachiri n'Antiok, hapu Ptolemy nke Isii, bụ onye o mere ka ọ buru eze na okara nke Ijpt e meriri emeri. Ma okara mmeri a kpasuru eze ahụ na-enweghị afọ ojuju iwe.

28b- Iwe ahụ eze zutere mere ka ndi Juu buru ndi e lekwasiri anya n'iwe ya. Ya mere, site n'igafeta n'ulo ha, ọ ga-ewepu ufođu n'ime iwe a n'isi ha, ma ọ gaghị eme ka obi dajuọ ya.

Dan 11:29 *Na mbe akara àkà ọ gābiaghachi imegide Ndida; ma oge ikpeazu a ihe agaghị eme dī ka ọ dī na mbụ.*

29a- Anyi na-abanye n'afọ nke nnukwu ọdachi ahụ.

Na -168, Antiochus matara na ụmụ nwanne ya emewokwa ka ya na ya dighachi ná mma, Ptolemy 6 emewo udo na nwanne ya nwoke bụ Ptolemy 8. Ala ndi Ijpt e meriri emeri laghachiri n'ogige ndi Ijpt. Ya mere ọ malitekwaru ibuso ụmụ nwanne ya agha ọzọ, kpebisie ike imebi nguzogide niile, mana...

Dan 11:30 *Ugbọ mmiri ndi si Kitim ga-abiakwasị ya; ọ daa mbà, ọ ga-alaghachi azu. Mgbe ahụ, n'ibụ ndi iwe na-ewe megide njikọ aka dī nsọ, ọ gaghị anogide na-arụ ọrụ; Mgbe ọ ga-aloghachi, ọ ga-ele anya ndi ahụ hapuru ọgbugba ndu dī nsọ.*

30a – *Ugbọ mmiri ndi Kitim ga-abia ibuso ya agha*

N'ih ya, mmuọ nsọ kporo ugbọ mmiri ndi Rom nke dabeere n'agwætiti Sajpros nke oge a. Site n'ebe ahụ ha na-achikwa ndi bi n'Oké Osimiri Mediterenian na ndi dī n'usọ oké osimiri nke Eshia. Mgbe nna ya Antiochus nke Atọ gachara megide ndi Rom veto. Ọ na-enweta mmechuihu nke ga-eme ya iwe. Onye nnochiteanya Rom bụ Popilius Laenas na-ahụ gburugburu n'ala n'ukwu ya ma nye ya iwu ka ọ ghara ipu ruo mgbe o kpebiri iluso Rom agha ma ọ bụ rube isi na ya. Antiochus, onye bubu onye e ji eji, amutala ihe a na-enye nna ya, ọ ghaghikwa ikwusi mmeri o meriri Ijpt, bụ nke e debere kpam kpam n'okpuru ọchichi ndi Rom. N'onođu a nke iwe iwe oku, ọ mutara na n'ibụ ndi kweere na ya anwuola, ndi Juu na-anuri onu ma na-eri oriri. Ha ga-amuta otu o si dī ndu.

Dan 11:31 *Ndi agha ga-abia n'iwu ya; Ha gēmeru kwa ebe nsọ ahu, bụ ebe ewusiri ike, ha gēme ka àjà mbe nile kwusi;*

31a- Amaokwu a na-akwado eziokwu ndị e dekoṛo na akuko apokriifa nke 1 Macc.1:43-44-45: *Mgbe ahụ eze Antiokhos degara ala-eze ya niile akwukwo, ka ha nile buru otu ndi, na ka onye o bula hapu otu iwu nke ya. Mba nile nakweere iwu nke a nke eze Antiochus, na otutu ndi n'Izrel nakweere ohu nke a, chuo aja nye arusi, na mebie (meruo) ubochi izu ike.* N'ime nkowa a, anyi na-ahu onwunwa ndi Daniel na ndi enyi ya ato nwetara na Babilon. Na Chineke na-egosi anyi na 1 Maccabees nkowa nke ihe ga-abu ikpeazu oké odachi nke anyi bu ndi di ndu na Kraist ga-eche ihu obere oge tupu ebube nloghachi nke Jizos Kraist. N'agbata oge anyi na nke ndi Juu Maccabia, nnukwu odachi ozọ kpatara onwu nke ndi senti nke Jizos Kraist ruo otu nari afọ na iri abuo.

31b- *Ha ga-emeru ebe nsọ, ebe ewusiri ike, ha ga-eme ka aja a na-achu mgbe nile kwusi, ma guzobe ihe aru nke ndi na-emebi emebi (ma o bu ihe na-emebi emebi).*

A ga-emesi omume ndi a ike n'akuko ihe mere eme nke a nke onye Juu na-ako akuko ihe mere eme nke Rom bu Josephus kwuru. Mkpa okwu ahụ di na-egosi na o bu eziokwu, ya mere, ka anyi leba anya n'igba akaebe a nke anyi na-ahu nkowa ya na iwu Sunday nke ubochi ikpeazu nke ochichi eluigwe na ala kposara bu nke ndi lanariri Agha Uwa nke Ato hiwere.

Nke a bu udi mbu nke 1 Macc.1:41-64:

1 Maj 1:41 Eze wee nye iwu ka ndi niile no n'alaeze ya buru otu .

1Ma 1:42 onye o bula aghaghị ihapu i. Ndi ogọ mmuo niile na-erube isi n'iwu eze

1Ma 1:43 na n'Izrel, otutu mmadu nabatara ofufe ya, na-achuru arusi aja na imeru ubochi izu ike.

1Ma 1:44 Eze we ziga ndi-ozu ka ha jerue Jerusalem na n'obodo nile nke Juda, ka ha we me ka ha me omume nke ala ozọ.

1Ma 1:45 I we kwusi aja-nsure-oku nke ulo uku Chineke, na ihe-ichu-aja na ihe-oriri nile. Ubochi izu ike na ememme ga-abu ihe ruru aru;

1Ma 1:46 meruo ebe nsọ na ihe nile di nsọ;

1Ma 1:47 iji wuo ebe ichuaja, ebe a na-eke ofufe na ulo arusi maka arusi, iji chu ezi na e.

1Ma 1:48 Ha ga-ahapukwa umu ha ndi ikom a na-ebighi ugwu ma si otu ahụ mee onwe ha ndi na-asọ oyi site n'udi adighi ocha na mmeto o bula.

1Ma 1:49 N'okwu o bula, e kwesiri ichefu Iwu ahụ ma leghara emume ya niile anya.

1Ma 1:50 Onye o bula nke na-adighi erube isi n'iwu eze, a ga-egbu ya.

1Ma 1:51 Nka bu okwu nke akwukwo-ozu eze, nke ezigara n'ala-eze-ya nile; o we guzo ndi-nlekota ndi Israel nile, nye kwa obodo nile nke Juda iwu ka ha we chua aja.

1Ma 1:52 Ma otutu n'ime ndi ahụ rubere isi, obuna ka ha ra bu ndi hapuru iwu; ha mere ihe ogo n'ala;

1Ma 1:53 na-amanye Izrel i.

1 MA 1:54 N'ubochi nke-iri-na-ise nke onwa Kislev, n'arọ 145, eze mere ihe-aru nke toboro n'efu n'elu ebe-ichu-aja nke aja-nsure-oku, wue ebe-ichu-aja n'obodo nile nke Juda buruburu.

1Ma 1:55 Ha nensure ihe-nsure-oku nesi isi utu n'onu-uzo ulo nile na n'ezí;

1Ma 1:56 Ma m̀be ọ bula ha chọ́tara akwukwọ́ iwu ahu, ha nā́dọ́wa ha, tubà ha n'ọ́ku;

1Ma 1:57 ma ọ́ buru na ahú akwukwọ́ ọ́bụ́ha-ndu n'aru onye ọ́ bula, ma-ọ́bu onye ọ́ bula nke nḗdebe iwu Chineke, agḗme ka ọ́ nwua dika iwu eze si di.

1 MA 1:58 Ha we tie umu Israel nmehie-ha n'obi kwa ọ́nwa n'obodo nile ha;

1 MA 1:59 na n'ubochi nke-orú-na-ise nke ọ́nwa ọ́ bula anḗchu àjà n'elu ebe-ichu-àjà nke ewuruworo n'ọ́nọ́du ebe-ichu-àjà nke àjà-nsure-ọ́ku.

1 Maj 1:60 Dị ka iwu a si di, ha gburu ndị inyom e biri umu ha úgwù.

1Ma 1:61 ka umuntakiri ha kokwasiri n'olu; E gbukwara ndi ikwu ha na ndi e biri úgwù.

1Ma 1:62 N'agbanyeghi ihe a niile, ọ́tutu ndi Izrel nọ́gidere na-ekwesị́ ntukwasị́ obi ma nwee obi ike nke na ha agaghi eri nri na-adighi ọ́cha.

1Ma 1:63 Ha roputara ọ́nwa kari inwu onwe-ha site n'ihe-oriri megidere ọ́bụ́ha-ndu nsọ́, ewe me ka ha nwua.

1Ma 1:64 Nke a buuru Izrel nnukwu onwunwa.

N'akukọ́ a, ka anyi rị́ba ama amaokwu nke 45 ruo 47 nke kwadoro nkwasị́ nke onyinye nke iriọ́chite ọ́nụ́ nke **ebighi-ebi** na amaokwu 54 nke na-agba akaebe maka mmeru nke ebe nsọ́: **eze we guzo ihe-áru nke toboro n'efu n'elu ebe-ichu-àjà nke àjà-nsure-ọ́ku.**

Na mmalite nke ihe ojoo ndi a, ndapu n'ezi ofufe nke Izrel a : *1Ma 1:11 N'oge ahụ, e nwere ogbo nke ndi aghughọ bilitere n'Izrel, bu ndi dotara otutu mmadu n'azu, si: "Ka anyi na mba ndi gbara anyi gburugburu jikoo aka, n'ihi na kemgbe anyi kewapuru onwe anyi n'ebe ha no, otutu ihe ojoo adakwasiiwo anyi ." Ihe ojoo ndi ahụ aburulari ihe ga-esi na ekwesighi ike n'ebe Chineke no na ha na-aga iwetara onwe ha obuna ihe ojoo kari site n'omume nnupuisi ha.*

N'odachi a na-agbaputa obara, ochichi ndi Gris mere ka o doo anya na akara nmehie di ebe niile n'ime *ola nke ihe oyiya* Dan.2; *agu* atutara nke Dan.7; na *ewu* na-esi isi nke Dan.8. Ma e nwere otu nkowa nke ka kwesiri ka a mara. Onye ozi ala ozo ahuhu nke Antiochus IV zigara Jerusalem na -168 ka a na-akpo Apollonius, na aha Grik a nke putara "Onye Nbibu" na French ka a ga-ahoro site na mmuo ikato na Nkpughe 9:11, iji Akwukwo Nso na-ebibi ihe site n'okpukpe Protestant ugha nke oge ikpezazu; ya bu, ndi ga-ahazi nnukwu **odachi ikpezazu** . Apollonius na ndi agha 22,000 bira Jerusalem na **n'ubochi izu ike** , n'oge ngosi ihe agha di egwu n'ihu oha, o gburu ndi Juu niile na-ekiri ihe nkiri. Ha ji mmasi ruru aru a meruo Ubochi Izu Ike, Chineke wee mee ka e gbuo ha. Iwe ya adighikwa ebelata n'ihi na n'azu eziokwu obara a ka e nyere iwu ka a na-akpo ndi Juu Hellen. Gerontius Athens, bu onye nnochiteanya eze, nyere ndi mmadu iwu ka a na-eme ka ofufe na omenala ndi Grik na-eke na Jeruselem di ka e mere Sameria . Mgbe ahụ, a raara ulo nsọ́ Jerusalem nye Olympian Zeus na nke Ugwu Gerizim nye Zeus na-ele obia. N'ihi ya, anyi na-ahụ ka Chineke na-ewepu nchebe ya n'ulo nsọ́ nke ya, na Jeruselem, nakwa na mba ahụ dum. Obodo nsọ́ juputara n'iwe, nke ọ́ bula ihe-áru kari nke ikpe-azu. Ma, ọ́ bu nani uche Chineke ka e ji mee ihe, oké adighi ike nke omume na nke okpukpe mgbe ido aka na nti ahụ gasiri bu nke nchula a dooro n'agha laa Babilon mejuputara.

Dan 11:32 *O ga-eji ire utọ́ rafuo ndi na-aghogbu n'ogbugba ndu a. Ma ndi nke maara Chineke ha ga-eme mkpebi siri ike;*

32a- *Ọ ga-eji ire uto rafuo ndi aghugho nke njiko aka*

Nke a ziri ezi na-akwado na ntaramahuhu sitere n'aka Chineke kwesiri na ezi omume. N'ebe nsọ, mmeto aburula ihe a na-emekari.

32b- *Ma ndi bu ndi maara Chineke ha ga-eme ihe ike.*

N'odachi a, ndi kwere ekwe nwere ezi obi na ndi ruru eru mere onwe ha iche site n'ikwesi ntukwasi obi ha wee horo inwu di ka ndi nwuru n'ihhi okwukwe kama iju isopuru Onye Okike Chineke na iwu ya di nsọ.

Ozokwa, na ogugu nke abuo, ahumahu obara a nke 1090 n'ezie yiri onodu nke ochichi popu nke ubochi 1260 nke e buru amuma n'usoro n'udi di iche iche na Dan.7:25, 12:7 na Mkpu.12:6-14; 11:2-3 ; 13:5 .

Na-eleghachi anya azu n'ihe ndi di ugbu a site na onodu nke oge ochie

Iji ghota ihe na-emenu, m ga-ewere foto onye na-ese foto nke ji igwefoto ya na-ese ihe nkiri o na-esochi anya. N'oge a, o na-ebuli elu mgbe o na-enweta elu na ebe nlele anya na-abawanye na mbara. Ya mere etinyere ya n'akuko ihe mere eme nke okpukpere chi, nleghari anya nke mmuo na-ahu maka akuko ihe mere eme okpukpe niile nke Iso Uzọ Kraist, site na mmalite ya di ntakiri, oge awa nke nhujuanya ya, oge nke ndi nwuru n'ihhi okwukwe, ruo na njedebe ya di ebube nke akara nloghachi nke Onye Nzoputa na-echere.

Dan 11:33 *ma ndi maara ihe n'etiti ha ga-akuziri igwe mmadu a. E nwere ndi ga-adaba n'ihu mma agha na n'ire oku na n'agha na ikwakoro ihe n'agha ruo oge ufodu.*

33a- *ma onye mara ihe n'etiti ha gēzi igwe madu ahu ihe*

Ndiози Jizos Kraist, nakwa Pol onye Tasos bu onye anyi ji akwukwo ozi iri na ano nke ogbugba ndu ohuru ahu ugwo. Ntuziaka okpukpe ohuru a nwere aha: "Ozioma" ahu, ya bu, ozi oma nke nzoputa sitere n'amara Chineke na-enye ndi a hoputara. N'uzo di otu a, Mmuo Nso na-akpali anyi iga n'ihu n'oge na ihe ohuru lekwasiri anya na-aghọ okwukwe Ndi Kraist.

33b- *O nwere ndi ga-ada ruo nwa oge site na mma agha na site n'ire oku, site na ndokpu n'agha na site n'ikwakoro ihe.*

N'ihhi na a oge kwuru na Mmuo Nso site na mmuo ozi na oge a ga-1260 ogologo afo buru amuma ma n'okpuru ufodu Roman eze ukwu Caligula, Nero, Domitian na Diocletian ibu Christian putara na-enwe na-anwu anwu a n'ihhi okwukwe. Na Mkpu 13:10, Mmuo Nso na-ekwu maka oge nke ndoro ndoro ochichi Rom, na-asi: *O buru na onye o bu a dooro n'agha, o ga-aga; O buru na onye o bu a ejiri mma agha gbuo, a ga-eji mma agha gbuo ya. Nke a bu ntachi obi na okwukwe nke ndi nsọ .*

Dan 11:34 *Ma mbe ha gada, ageji nke-nta yere ha aka: otutu madu garapara kwa n'iru-abua.*

34a- N'ezie o bu n'oge a nke ichiisi obi ojoo nke ndi popu ka enyemaka nke ndi ihu abuo nke amaokwu a putara. Achoputara ha dabere na nleli ha nwere maka ukpuru na iwu Jizos Kraist kuziri, na nke a maka oge a ezubere iche, mmachibido iji mma agha gbuo mmadu. Site n'igagharighari n'akuko ihe mere eme, i ga-aghotazi na otu ndi Protestant sara mbara malite na ^{nari afo nke 15} ruo n'oge anyi ka Onyeikpe ezi omume bu Jizos Kraist kpowo ihu abuo. Nhapu ha kpankpan kemgbe 1843 ga-adi mfe ghota na inakwere.

Dan 11:35 *Ma ufodu nime ndi-amam-ihe gāda, ka ewe me ka ha di ọcha, me ka ha di ọcha, me kwa ka ha nwue ọcha, rue mbe ogwugwu ihe nile: n'ih na ogwugwu ihe nile nābia na mbe akara àkà.*

35a- *Ufodu n'ime ndi amamihe ga-ada, ka e wee sachaa ha, mee ka ha di ọcha ma mee ka ha di ọcha, ruo n'oge ikpeazu.*

Na-ekpe ikpe site na nkwuputa a, ukpuru nke ndu Ndi Kraist bu ule na nhoru , site n'ikike itachi obi na inwe mmpagbu ruo ogwugwu nke uwa. N'uzo di otu a, mmadu nke oge a, nke maara udo na ndidi, adighizi aghota ihe o bu. O naghị amata ndu ya na ozi ndi a. Ya mere, a ga-enye nkowa banyere isiokwu a na Mkp. 7 na 9:5-10 . Chineke haziri ogologo oge nke udo okpukpe nke afọ 150 n'ezie, ma o bu "onwa amuma ise", ma kemgbe 1995, oge a agwula, agha okpukpe amalitekwa ozo. Islam na-egbu na France na n'ebe ndi ozo n'uwa nile; na e bu n'obi ime ihe ya ka o ga-esikwu ike ruo mgbe o ga-esure uwa dum oku.

35b- *n'ih na o ga-abia naani n'oge a kara aka*

Ogwugwu a ga-abu nke uwa ma mmuo ozi ahụ na-agwa anyi na o dighi ihe iriba ama nke udo ma o bu agha na-ekwe ka onye o bu hu ka o na-abia. O dabere na otu ihe: " oge akara " nke Chineke, ya bu, njedebe nke afọ 6000 nke etinyere na nhoputa ya nke ndi a hoputara n'uwa. Ma o bu n'ih na anyi erubeghi afọ iri site n'okwu a ka Chineke nyere anyi amara imara ubochi ya: Machi 20 nke oge opupu ihe ubi nke bu Eprel 3, 2030, ya bu, afọ 2000 mgbe onwu mgbaputa Kraist gasiri. O ga-adi ka onye di ike na onye mmeri iji zoputa ndi o horo ma bibie ndi nnpuisi ahụ na-egbu ochu bu ndi bu n'obi igbu ha.

Ochichi Papal Katolik nke "Ndi Kraist" Rome: Onye mmpagbu ukwu na akuko okpukpe nke Western World.

O bu ya ka ihe nlereanya Antiochos 4 ga-edu anyi. Udi ahụ akwadola udi ya na gini ka anyi nwere ike ikwu banyere ntunyere a? N'ezie, n'ih di egwu, onye mmpagbu Gris mere ihe di ka ubochi 1090 n'ezie, ma papism, n'onwe ya, ga-ewe iwe ruo ihe foro nke nta ka o buru afọ 1260 n'ezie, si otu ahụ kariji udi akuko ihe mere eme nile.

Dan 11:36 *Eze ga-eme di ka uche ya si di; o ga-ebuli onwe ya elu, mee onwe ya ka o di ukwu kari chi niile, o ga-ekwukwa ihe di egwu megide Chineke nke chi di iche iche; o ga-aga nke oma ruo mgbe iwe mezuru, n'ih na ihe e kpebisiri ike ga-emezu.*

36a- Okwu ndi di n'amaokwu a ka di mmpagwoju anya ma ka nwere ike imeghari ya na eze Gris na eze ndi popu Rom. A ghaghị iji nlezianya zochie usoro mmpughe nke amuma ahụ n'aka ndi na-agu elu elu. Obere nkowa na-akowaputa ebumnuche ndi popu; o bu nkenke: *n'ih na ihe e kpebiri ga-emezu*. Okwu a na-ekwukwa Dan 9:26: *Ma mgbe izu iri isii na abuo gachara, a ga-ebipu onye e tere mmanu, o gaghị enwekwa ihe o bu maka ya. Ndi nke onye-isi nke ga-abia ga-ebibi obodo na ebe nso, idi nso, na ogwugwu ha ga-abia di ka iju mmiri; e kpebiri na mbibi (ma o bu itogboro n'efu) ga-adiru mgbe agha ahu gwusiri.*

Dan 11:37 *O gaghi-ahu kwa chi nile nke nna-ya-hà, na chi ndinyom; O gaghi-ahu chi o bula, ma o bu n'onwe-ya ka o bu ka o bu kari ihe nile ka o bu ka o gēbuli.*

37a - *O gaghi enwe nkwanye ùgwù maka chi nke nna ya*

Ebe a, ntakiri nkowa na-eme ka oḡuḡu isi anyi p̄ta ihè. N'ebe a, anyi nwere ihe àmà na-egosi na eze ahụ e lekwasiri anya n'okwu ya apughị ibụ Antiochus 4 bụ onye na-akwanyere chi nke ndi nna ya ùgwù na n'etiti ha kasi ukwuu, bụ Zeus chi chi nile nke Olympus, bụ onye o nyere ụlọ nsọ ndi Juu nke Jerusalem. Anyi si otú ahụ nweta ihe àmà a na-apughị igbagha agbagha na eze ahụ edoro anya bụ n'ezie oḡichị ndi popu Rom nke oge Ndi Kraist. Site ugbo a gaa n'ihu, okwu nile nke ekpughere ga-emetuta eze a di iche na Dan.7 na onye nzuzu na aghughọ sitere na Dan.8; M na-agbakwunye, eze a na-emebi ma o bu na-emebi emebi nke Dan.9:27. "Rocket stages" niile na-akwado isi nke onye popu , obere na mpako na-etinye n'elu nke oḡichị.

Papal Rome o na-asopuru chi ndi nna ya? Mba, n'ihu na ntoghata ya na Iso Uzo Kraist mere ka o gbahapu aha chi ndi Rom na-ekpere arusi. Otú o di, o chekwawo udi na otú ha si efe ofufe: ihe oyiyi a piri api, a kpuru akpu ma o bu akpuzi, bụ ndi na-efe ya ofufe na-ehulata ikpere n'ala n'ekpere. Iji nḡide na-akpa agwà a nke Chineke katoro n'iwu ya nile, o mere ka Akwukwo Nso buru ihe na-agaghi enweta ndi mmadu nkiti ma wepu nke abuo n'ime iwu iri nke Chineke di ndu n'ihu na o machibidoro omume a ma na-ekpughe ntaramahuhu e zubere maka ndi mejoro ya. Kedu onye ga-achọ izochi ntaramahuhu a na-enweta ma ewezuga ekwensu? Ya mere, agwà nke oḡichị popu dabara na igbe nke nkowa a turu aro n'amaokwu a.

37b- *ma-obu chi nke na-atu umu nwanyi utu*

O bu n'okpukpe ndi Rom na-ekpere arusi bu ndi papism gbahapuru n'uche ka Mmuo Nso na-akpalite isiokwu a jogburu onwe ya. N'ihu na o gbakutara ihe nketa ya n'ihu oha azu iji gosi ukpuru idi nso. Chi nke a na-atu aro bu Priapus, nwoke phallus nke ndi nna na-ekpere arusi nke uka Rome na-asopuru di ka chi. Nke a bukwa ihe nketa ozọ nke mmehie ndi Gris. Na iji mebie ihe nketa mmekohu a, o na-agbachitere idi ocha nke anu ahụ na nke mmuo gabiga okè.

Dan 11:38 *Ma o gasopuru chi nke ebe ewusiri ike n'elu ebe-ndokwasi-ya; chi a, nke nna-ya-hà namaghi, o gēji oia-edo na oia-ocha na nkume di oké onu-ahia na ihe di oké onu-ahia kpọ isi ala.*

38a – *Otu o di, o ga-asopuru chi nke ebe e wusiri ike n'ebe o kwu*

A muru chi ohuru nke ndi ogo mmuo: *chi nke ebe e wusiri ike . Ogige ya di n'uche mmadu na idi elu ya ha nhata na echiche o na-eme.*

Ndi Rom na-ekpere arusi wuru ulo arusi ndi ogo mmuo na-emegehe maka ifufe niile; isi obodo nke ogidi kwadoro zuru oke. Ma site n'ikwenye n'Iso Uzo Kraist, Rom bu n'obi dochie ihe nlereanya ndi Juu e bibiri ebibi. Ndi Juu nwere ulo nsọ mechiri emechi nwere odidi di ike nke nyere ya otuto na ugwu. Rome ga-enomi ya ma n'aka nke ya wuo ulo uka Romanesque nke yiri ulo ewusiri ike, n'ihu na enweghi nchebe na-achi na ndi nwe ndi kasi baa ogaranya na-ewusi ebe obibi ha ike. Rome na-emekwa otu ihe ahụ. O wuru ulo uka ya n'uzo siri ike ruo n'oge katidral, mgbe ahụ ihe niile gbanwere. Ulo elu ndi a gbara gburugburu na-aghọ akụ na-atu aka na mbara igwe, na nke a, di elu na elu. Ihe ndi di n'ezí na-ewere

ođidi nke lace, ha na-eme ka windo enyo nwere agba nke agba niile na-eme ka oku na-egbuke egbuke banye n'ime nke na-amasi ndi oru, ndi na-eso uzọ na ndi oja.

38b- *Chi a nke nna ya na-amaghi, o ga-iji ola-edo na oiaocha na nkume di oké onu ahia na ihe di oké onu ahia asopuru.*

Iji mee ka ha maa mma kari, a *na-iji olaedo, oiaocha, nkume pel di oké onu ahia na ihe ndi di oké onu ahia choo mgbidi di n'ime ya mma* : Akwuna Babilon Ukwu ahụ nke Mkpu 17:5 maara otu o ga-esi gosi onwe ya iji dota na irata ndi ahia ya.

Ezi Chineke adighi ekwe ka a rafuo ya n'ihu na idi ebube a adighi abara ya uru. N'amuma ya, o katoro Rome popu a nke ya na ya na -enwetubeghi di mmekorita. N'ihu na ya, ya Romanesque uka ma o bu Gothic di nnoo chi ndi ogo mmuo na-eje ozi nani irata ndi ime mmuo bu ndi na-echigharikwuru n'ebe o no: a muru chi ohuru: chi nke ebe e wusiri ike na o na-eduhie igwe mmadu ndi kweere na ha ga-achota Chineke site na ibanye mgbidi ya n'okpuru ulo elu na-enweghi atu.

Dan 11:39 + ~~O bu chi ala ozo ka o ga-eme ihe megide ebe ndi e wusiri ike,~~ + *O bukwa chi ala ozo ka o ji aru oru n'ebe ndi e wusiri ike di iche iche, + o ga-ujukwa ndi na-aghota ya ihe igwe, meekwa ka ha na-achi otutu ndi, na-ekesakwa ha ala di ka ugwo oru.*

39a- *O we were chi ala ozo lua ulo-elu nile nke ebe ewusiri ike*

N'ihu na Chineke, e nwere nani otu chi na-aru oru n'ihu ya, ya bu, onye mba ozo n'ebe o no : o bu ekwensu, Setan bu onye Jisus Kraist doro ndiozi ya na ndi na-eso uzọ ya aka na nti megide. N'ihe odide Hibru, o bughu ajuju nke 'imegide' kama o bu "ime ime". A ga-agukwa otu ozi ahụ na Mkpu 13:3, n'udi: ... *dragon ahụ nyere ya ike ya, na ocheeze ya, na ikike di ukwu . Dragon ahụ onye bu ekwensu na Mkpu 12:9 ma n'otu oge ahụ eze-eze Rome dika Mkpu 12:3 siri di.*

Ozokwa, site n'igbanwe n'okpukpe Ndi Kraist, ndi ochichi Rom nakweere ezi Chineke ahụ bu onye mba ozo n'ebe o bu na o bu Chineke nke ndi Juu na mbu, ndi Hibru sitere n'eriri Abraham.

39b- *O gasopuru kwa ndi nama Ya*

Ihe igwe ndi a bu okpukpe. Popery na-ewetara ndi eze ndi ghotara ya di ka onye nnochianya nke Chineke n'ụwa, akara nke ikike Chineke maka ikike nke aka ha. Ndi eze na-aghọ naani ndi eze mgbe uka doro ha nsọ n'otu n'ime *ebe ewusiri ike ya* , na France, Saint-Denis na Reims.

39c- *o ga-eme ka ha na-achi otutu*

Papism na-enye aha alaeze ukwu nke na-akowaputa eze na-achi achị na-achi ndi eze vassal ndi ozo. Ndi kasi ama: Charlemagne, Charles Quint, Napoleon I · Hitler.

39d- *O ga-ekesara ha ala dika ugwo oru.*

Ike nke oge uwa na nke eluigwe, di ka nzoro ya siri di, dabara ndi eze nke uwa nke oma. N'ihu na o doziri esemokwu ha, karisja banyere ala ndi e meriri ma o bu ndi a choputara. Ya mere, na 1494, Alexander 6 Borgia, bu onye kasi njo nke ndi popu, onye ogbu mmadu no n'ofis, mere ka o dozie eriri meridian iji kesaa

n'etiti Spain na Portugal na njirimara na ihe onwunwe nke ókèala South America achoputala kemgbe oge ochie.

Agha Uwa nke Ato ma o bu ^{opi nke isii} nke Apo.9 .

Ọ na-ebelata mmadu site na otu ụzọ n'ụzọ ato nke ndi bi na ya na, na-eme ka njedebe nke nnwere onwe nke mba, na-akwado ochichi eluigwe na ala nke game ka nnukwu odachi mara okwa na Apo.1. N'ime ndi na-eme ihe ike bu Islam si mba ndi Alakuba, n'ihia ya, m na-enye gi echiche Akwukwo Nso banyere isiokwu a.

Oru Islam

Islam di n'ihia na Chineke choro ya. O bughu iji zoputa, oru a dabere **naani** na amara nke Jizos Kraist wetara, kama igbu, igbu, igbuchapu, ndi iro ya. Ugbugba n'ogbugba ndu ochie, iji taa ahuhu ekwesighi ntukwasu obi nke Israel ahuhu, Chineke nwere nzaghachi nye ndi "Filisti". Na akuko ahu, iji taa ahuhu ekwesighi ntukwasu obi nke Ndi Kraist, o rioro ndi Alakuba. Na mmalite nke ndi Alakuba na ndi Arab bu Ishmael, nwa Abraham na Hega, onye Ijpt bu ohu Sera nwunye ya . Ma ugbugba na mbe ahu Ishmael nese okwu baye re Aisak nwa ezi omume. Nke mere na site na nkwenye nke Chineke, site n'aririo Sera, Abraham chupuru Hega na Ishmael n'omuma-ulo-ikwu. Ma Chineke lekota-kwa-ra ndi ahu achupuru achupu, ndi umu-ndikom ha, bu umu-nne-ndikom, gwegide ajo omume megide umu-ndikom Abraham; mbu ndu Ju; nke-abua, nime Jisus Kraist, Onye-Kraist. Otua ka Chineke buru amuma banyere Ishmael na umu Arab ya na Jenesis 16:12: " *O ga-adikwa ka inyinya-ibu-ohia; aka-ya gadi megide onye o bula, aka-ya gadi kwa onye o bula; o ga-ebikwa n'ihu umunne ya niile .*" Chineke choro ime ka a mara echiche ya na ikpe ya n'ihe. Ndi a hoputara Kraist ga-amariri ma kesaa atumatu nke a nke Chineke onye na-eji ndi mmadu na ike nke uwa dika uche ya kacha elu siri di. Ekwesiri iburu n'uche na amuru onye amuma Muhammad, onye malitere Islam na njedebe nke ^{nari afọ nke isii} ka e guzobechara papism Roman Katolik na 538. Islam yiri ka o dara okpukpe Katolik na-ekpere arusi na ndi Kraist n'ozuzu ha mgbe obubu onu Chineke tiri ha. Ma nke a bu ihe mere kemgbe Maachi 7, 321, mgbe Emperor Constantine nke Mbu ^{hapuru} ezumike ubochi izu ike nke asaa iji kwado ubochi mbu ya nke raara onwe ya nye "anyanwu a na-emerighi" (Sol Invictus), Sunday anyi di ugbugba a. Di ka otutu Ndi Kraist taa, Constantine choro n'uzo na-ezighi ezi ime ka ndi Kraist na ndi Juu ghara inwe ezumike. O kpariri Ndi Kraist nke oge ya maka ibu ndi Juu site n'isopuru Ubochi Izu Ike nke Chineke. A kwuru ugwo ikpe a na-ezighi ezi sitere n'aka eze na-ekpere arusi, a ga-anogidekwa na-akwu ya ruo ogwugwu site n'ataramahuhu nke " *opi asaa* " ahu e kpughere na Mkpughe 8 na 9, ya bu, ihe ndabara na ihe nkiri na-akwusighi akwusi. Ntaramahuhu ikpeazu ahu ga-abia n'udi obi mgbawa di egwu, mgbe Jizos Kraist putara na o na-ewepu ndi o horo n'uwa. Ma isiokwu nke ka a na-emeso, nke "Agha Uwa nke Ato" bu n'onwe ya nke isii nke ndi a amuma amuma ntaramahuhu Chineke nke Islam bu ihe di mkpa ome. N'ihia na Chineke ebuwo-kwa-ra amuma bayere Ishmael, nesi na Jenesis 17:20: " *Bayere Ishmael, anuwom olu-gi; Le, M'gagozi ya, me ka o mua omumu, M'geme kwa ka o ba uba nke-uku;*

Ọ ga-amụkwa ndị isi iri na abụọ, m ga-emekwa ya ka ọ bụrụ mba ukwu .” Ana m emechie akara aka a ka m maliteghachi ọmụmụ ihe na Dan.11:40.

Dan 11:40 *N’oge ọgwụgwụ, eze ndịda ga- akwagide ya. Ma eze Ugwu gābiakwasi ya dika oké ifufe, chiri uḅo-ala, na ndi-inyinya, chiri kwa ọtutu uḅo; ọ gāba n’ala, ọasa kwa dika miri nērùbiga ókè.*

40a - *N’oge ikpeazu*

Na nke ugbo a, ọ bụ n’ezie ọgwụgwụ nke akụkọ ihe mere eme nke mmadụ; ọgwụgwụ nke oge nke mba dị ugbo a nke uwa. Jisus kwuputara oge a, na-ekwu na Mat.24:24: **A ga-ekwusakwa ozi oma nke a nke alaeze n’uwa dum ka ọ bụrụ àmà nye mba niile. Mgbe ahụ ọgwụgwụ ga-abia.**

40b- *eze ndịda ga-ebuso ya agha*

N’ebe a, anyị ga-enwe mmasị na nnukwu aghughọ dị nsọ nke na-enyere ndị ohu ya aka ighota ihe ezoro ezo n’ebe umụ mmadụ ndị ọzọ nọ. N’elu elu, mana naanị n’elu, esemokwu dị n’etiti ndị eze Seleuci na ndị eze Ptolemaic yiri ka ọ ga-amaliteghachi ma na-aga n’ihu n’amaokwu a, nke na-enweghị ike iduhie ọzọ. N’ihi na n’ezie, anyị hapụrụ ihe a gbara gburugburu n’amaokwu nke 34 ruo 36 na oge ọgwụgwụ nke esemokwu ọhụrụ a metụtara oge Ndị Kraịst nke ọchịchị popu Katolik na nke okpukpe Protestant zuru uwa ọnụ bụ nke banyere n’ogbakọ ecumenical ya. Mgbanwe nke ọnọdụ a na-amanye anyị ikesagharị ọrụ.

Na ọrụ nke " ya ": papal Katolik Europe na okpukpe ndị Kraịst jikoro aka.

Na ọrụ nke " eze ndịda ": imeri Islam nke ga-agbanwe umụ mmadụ site n’ike ma ọ bụ na-agba ohu, dị ka omume nke onye nchoputa Mohammed na-edu.

Ka anyị mara ebe a nhorọ nke ngwaa: *iku* ; na Hibru, "nagah" nke putara iji mpi mmadụ tie. Dị ka adjective, ọ na-akowaputa onye iwe iwe nke na-eme ihe ike. Ngwaa a dabara nke oma na Arab Islam nke nọ na-eme ihe ike megide uwa ọdida anyanwụ na-enweghị nkwasị kemgbe njedebe nke Agha Uwa nke Abụọ. Ngwaa enwere ike " *ilu ọgu, ilu ọgu, ilu ọgu* " na-egosi nso nso a, ya mere echiche nke mpaghara obodo ma ọ bụ agbata obi nke obodo na n’okporo ámá. Ohere abụọ a kwadoro Islam, bụ nke hiwere nke oma na Europe n’ihi enweghị mmasị okpukpe nke ndị Europe. Mgba mgba abawanyela kemgbe ndị Juu loghachiri na Palestine na 1948. Ọnọdụ ndị Palestine etinyela ndị Alakuba megide ndị na-achị Ndị Kraịst ọdida anyanwụ. Na, na 2021, mmegide Islamist na-abawanye ma na-ebute enweghị nchebe n’etiti ndị Europe, nke mbụ France, onye bụbu onye na-achị North Africa na ndị Africa. Ọgba aghara mba ka ukwu ọ ga-eme? Ma eleghị anya, ma ọ bughị tupu ọnọdụ ime ahụ emebiwo ruo n’ókè nke iweputa esemokwu dị n’igwè na otu n’ime ala nke obodo ukwu n’onwe ya. France ga-anọ n’ọnọdụ agha obodo uḅochi ahụ; N’ezie, nke agha okpukpe n’ezie: Islam megide Iso Uzo Kraịst ma ọ bụ ndị na-ekweghị ekwe na-enweghị Chineke.

40c- *Ma eze ugwu ga-abia imegide ya di ka oké ifufe , ya na ugbọ inyinya na ndi na-agba inyinya na ọtutu ugbọ mmiri.*

Na Ezik 38:1 eze ugwu a ka anākpọ Magog, onye-isi Rosh (Russia) nke Meshek (Moscow) na Tubal (Tobolsk) ayi guru n’amaokwu 9: *I gārigo kwa, bia dika oké ifufe , we di ka igwe-oji ikpuchi ala, gi onwe-gi, na usu-ndi-agma-gi nile, na ọtutu ndi soro gi.*

Nkesa nke ọrụ: N'ọrụ nke " eze ugwu ", Russia Ọtọdọks na *ndị Alakuba jikoro ya* . N'ebe a ọzọ, nhorọ nke ngwaa " *ga-agbanye ya* " na-atụ aro nnukwu mwakpo mberede mberede sitere na ikuku. Moscow, isi obodo Russia, di ezigbo anya site na Brussels, isi obodo Europe, na Paris, isi ube agha ya. Ọganihu Europe emewo ka ndi isi ya kpuru isi ruo n'okè nke ileghara ikike agha nke Russia di ike anya anya. Na mbuso agha ya, ọ ga-ebuba ụgbọ elu na otutu puku tanki n'okporo ụzọ ala na otutu ụgbọ mmiri na ụgbọ mmiri okpuru mmiri. Na iji mee ka ntaramahụhụ ahụ di ike, ndi isi Europe a akwụsịbeghi iweda Russia na ndi isi ya site na oku oku Vladimir Zhirinovskiy na "Tsar" ọhuru ya ugbu a, Vladimir Putin (Vladimir: onyeisi nke ụwa na Russian).

Achoputara ndi na-eme ihe nkiri, "ndi eze" atọ ahụ metutara ga-ezute ibe ha n'udi nke 7 nke " Agha Siria" nke mba ọhuru Izrel ga-etinye; nke amaokwu na-esonu ga-akwado. Ma maka oge a, "eze" (ya) nke Russia wakporo bu Europe nke Nkwekorita Rome.

40d- ọ ga-aga n'ihu n'ala, gbasaa di ka iyi na oke. Iji elu ndi agha ya di ukwuu mere ka Russia wakpo Europe wee weghara okèala ya dum. Ndi agha France enweghi egwuregwu maka ya; egwepiara ha ma bibie ha.

Dan 11:41 Ọ ga-aba n'ala ahụ mara mma, a ga-akwatukwa otutu. ma agēnaputa Edom, na Moab, na ndi-isi umu Amon n'aka-ya.

41a- Ọ ga-aba na obodo kacha mma, otutu ga-ada

Mgbasawanye nke Russia na-ewere onodu n'ebe ndida ya ebe Israel di , njiko nke mba ndi di n'Ebe Odida Anyanwu bu nke ndi agha Russia wakporo; Ndi Juu ka ga-anwu.

41b- ma agēnaputa Edom na Moab na ndi-isi umu Amon n'aka-ya.

Nke a bu nsonaazu nke njiko ndi agha ga-etinye aha ndi a na-anochi anya Jordan nke oge a n'akuku Russia. N'afọ 2021, Russia aburulari ndi oru goomentị Syria, nke ọ na-akwado ma na-echebe.

Dan 11:42 Ọ gēseti kwa aka-ya n'aru ala nile, ala Ijipt agaghi-abapu kwa.

42a- Ọ bu naani kemgbe 1979 ka nhazi ndoro ndoro ochichi a biara iji kwado amuma ahụ. N'ihu na n'afọ ahụ, na Camp David na USA, Onye isi ala Ijipt Anwar Sadat mere njiko aka na Prime Minister Israel Menachem Begin. Nhorọ nke atumatu na ndoro ndoro ochichi mere n'oge ahụ bu ikwado ihe kpatara oge kachasi ike n'ihu na United States kwadoro Israel nke ukwuu. Ọ bu n'echiche a ka Mmuo nke Chineke na-atule n'ebe ọ no n'isi ụzọ nke igbalị igbanari mbibi na odachi. Mana ka oge na-aga, egwuregwu ahụ na-agbanwe aka, Israel na Egypt chotara onwe ha, ebe ọ bu na 2021, ọ foro nke nta ka ndi US gbahapu ya. Na mpaghara Syria, Russia na-amanye iwu ya.

DANIEL 11:43 Ọ gēnwe kwa ike n'aru akù ọla-edo na nke ọla-ọcha, na n'aru ihe nile di oké onu-ahia nke Ijipt. Ndi Libia na ndi Etiopia ga-eso ya.

43 Ọ ga-ejikwa akù ọla-edo na ọla-ọcha na ihe nile di oké onu-ahia nke Ijipt n'aka.

Egypt bara ọgaranya nke ukwuu n'ihu ego a na-enweta site na utu isi a na-akwu maka iji Suez Canal. Mana akụ na ụba a bara uru naani n'oge udo n'ihu na n'oge agha, ụzọ azumaahia na-agbahapu. Egypt aburula ọgaranya site na njem nleghari anya. Site n'akuku nile nke ụwa, ndi mmadu na-abia itughari uche na pyramid ya, ulo ngosi ihe mgbe ochie ya na-emejuwanye site na nchoputa na-aga

n'ihu nke ili ndi Ijpt zoro ezo n'okpuru ala kemgbe oge ochie. N'ili ndi a, nke eze na-eto eto Tutankhamun kpughere ihe oia edo siri ike nke bara uru na-enweghi atụ. Ya mere, Roshia ga-achota n'Ijpt ihe ga-emeju agụụ ya maka ikwakoro ihe agha.

Na njedebe nke Ubochi Izu Ike nke January 22, 2022, Mmuo Nso wetara m arumuka nke na-akwado **n'enweghi esemokwu o ga-ekwe omume**, nkowa nke m na-enye Daniel 11. Ka anyi riba ama n'amaokwu abuo nke 42 na 43, mkpa nke doru anya, uncoded aha aha " *Egypt* " nke bu n'okwu a mba di iche na nke a na-akpo " *eze ndida* ". Ugbu a, n'amaokwu nke 5 ruo 32, e kpuchiri ihe mkpuchi Ptolemies Lagid " *Egypt* " mana a kowara ya di ka " *eze ndida* ". **A na-esi otu a kwado mgbanwe a n'akuko ihe mere eme ma gosi na-enweghi mgbagha**. Malite na onodu nke oge ochie, akuko Daniel 11 na-ejedebe na " *oge ogwugwu* " nke uwa, nke " *Egypt* ", jikoro aka na Western Christian na agnostic ogige kemgbe 1979, bu ebumnuche nke ohuru " *eze ndida* ", ya bu, dike Islam, na karisia nke ohuru " *eze nke ugwu* ", Russian Orthodoxy.

43b- *Ndi Libia na ndi Etiopia ga-eso ya*

Onye ntughari asusu ahụ atughariwo nke oma okwu ndi ahụ " *Puth* na *Kush* " nke amuma nke na-akowa "Libya", mba ndi Alakuba di n'ebe ugwu nke Sahara, mba ndi di n'uso oké osimiri nke Africa na maka Etiopia, ojii Africa, mba niile di na ndida Sahara. Onu ogugu buru ibu n'ime ha nakwekwara ma nabata Islam; n'ihe banyere Ivory Coast, na nkwado nke onye isi ala France Nicolas Sarkozy, onye anyi jikwa ogba aghara Libya.

Ya mere, ndi Russia gburu, " *Egypt* " na-aghọ anu anu nke ndi na-eri anu niile, na ndi Muslim udele, umunna ya, na-awuda na ya, na-ehicha ozu ya ma were oké ha nke ihe nkwa nke ka foduru, mgbe agha Russia gasiri.

Site n'izo aka n'uzo doru anya " *Libia na Etiopia* " Mmuo na-akowaputa ndi okpukpe Africa jikoro aka nke " *eze ndida* " bu ndi a ga-amata na Arabia, ebe Mohammed onye amuma putara na 632, gbasaa, si Mecca, okpukpe ohuru ya a na-akpo Islam. Turkey di ike na-akwado ya, nke laghachiri, na njedebe ikpezụ a, na nkwenye okpukpe Alakuba na-meri, na-meri na ibo obo, mgbe e wedara ya n'okpuru nrubeisi nke nwa oge ya na ukpuru uwa nke Western. Ma mba ndi ozo Alakuba, nke na-adighi na " *n'ebe ndida* ", di ka Iran, Pakistan, Indonesia, nwere ike isonyere " *eze ndida* " iluso ndi Western bu ndi niile Alakuba kporo ukpuru omume asi. Ikpasi a bu n'eziokwu nani nke ezi Chineke ahụ bu Jisos Kraist nke Ndi Kraist Western na-eleda anya. O si otu a na-ata ahuhu site na Islam na Orthodoxy, ndi Juu, Katolik, Orthodox, Protestant, na obuna Adventist ekwesighi ntukwasị obi na Western uwa; dum monotheistic okwukwe ikpe kwuputa ya.

DANIEL 11:44 *Ma akuko nke si n'owuwa-anyanwu na site n'Ugwu we ma jijiji: o gēji kwa oké onuma pua ibibi na ime ka otutu madu gwusia.*

44a- *Akuko si n'ebe owuwa anyanwu na n'ebe ugwu ga-abia itu ya egwu*

Isi ihe abuo a bu isi " *n'ebe owuwa anyanwu na n'ebe ugwu* " na-emetuta nani mba Roshia, dabere ma e si n'aka ndi popu Europe ma o bu n'Izrel kporo ya aha, n'ihia na amuma ahụ na-egosi na ndi Russia wakporo ha n'otu n'otu n'amaokwu nke 40 na 41. Nke a putara na ujo ahụ e zoro aka na ya sitere n'okèala Russia, ma gini puru itu onye mmeri di otu ahụ egwu? Kedu ihe mere obodo ya iji tuo ya egwu nke ukwu? Aziza ya adighi n'akwukwo Daniel, kama na Mkpu. 9,

bụ nke na-ekpughe ma lekwasị anya n'okpukpe Protestant nke ebe ụwa siri ike di na USA. A ga-ekpochapụ ihe omimi ahụ site n'itule idị adi nke USA. Ebe o bu na 1917, mgbe Russia na-enupụ isi nakweere ochichi socialist na ochichi Komunist, owara mmiri kewapuru ya na onye isi obodo United States na-adigide adigide. Mmadu enweghi ike ime onwe ya ogaranya ma o buru na o bu onye Komunist; Nke a bu ya mere nhorọ abuo ahụ enweghi ike imekorita. N'okpuru ntụ nke udo, oku nke ikpasi na-ere oku ma chere ka e gosiputa ya. Naani asompi na ihe egwu nuklia jisiri ike gbochie ihe kacha njo. O bu nguzozi nke ujo nuklia. Mana na-ejighi ngwa agha nuklia, Russia ga-eweghara Europe, Israel na Egypt. N'ibu ndi a na-agbaji nguzozi, USA ga-eche na a ghogburu na egwu egwu, ya mere, iji belata onu ogugu nke ndi nwuru anwu, ha ga-abanye n'agha ahụ, buru uzọ buru uzọ buru ibu. Mbibi nuklia nke Russia ga-ebute egwu n'etiti ndi agha Roshia gbasasia n'okèala ndi ejiri.

44b- *ma o ga-eji oke iwe puo ibibi na ikpochapu igwe mmadu.*

Ruo oge ahụ, Russia ga-anọ n'onodu nke mmeri na ikwakoro ihe, ma na mberede onodu ya ga-agbanwe, ndi agha Russia agaghị enwekwa ala nna ha ilaghachi na obi nkoropu ya ga-agho ochicho nke " *ibibi na ikpochapu igwe mmadu* "; nke ga-abu " akuku ^{uo} nke ndi ikom e gburu " nke 6 nke opi nke Mkpu. 9 . N'ihia ya, a ga-amanye mba Nile nwere ngwa agha nuklia iji ha mee ihe megide ndi iro ha puru ibu.

Dan 11:45 *O gama kwa ulo-ikwu Nile nke ulo uku Ya n'etiti oké osimiri Nile n'ugwu nsọ ahu mara nma ; mbe ahu o gabiaru ogwugwu, o dighi kwa onye neyere ya aka.*

45a *O gama kwa ulo-ikwu Nile nke ulo uku Ya n'etiti oké osimiri Nile, n'ebe ugwu di ebube di kwa.*

Ulo-ikwu n'etiti oké osimiri Nile , N'ihia na ulo-elu -Ya anoghi n'elu uwa. Onodu enweghi olileanya nke ndi agha Roshia kwara n'uzo doro anya site na Mmuo Nso bu onye mara ha ikpe maka nke a. N'okpuru oku sitere n'aka ndi iro ha, e mere ka ha laghachi azu n'ala Izrel. N'ibu ndi mmadu Nile kporo asi, ha enwetaghị nkwado ma o bu omiko, a gbukwara ha n'ala ndi Juu. N'ihia ya, Roshia ga-akwu ugwo di ukwu maka ikpe ahụ Chineke kwuru na o bu ya kemgbe nkwado o nyere ndi iro ime mmuo nke Israel na njiko aka ochie ahụ, n'oge a chugara ya Babilon. Enye ama anyam ena -mbakara ono mbon Tyre, obio eke mme okpono ndem. Ezik 27:13-14 kwusiri ike, Chineke nasi Taia: *Jevan, Tubal (Tobolsk) na Meshek (Moscow) bu ndi-ahia-gi; Ha nyere ndi-oru na aria oia n'onodu ihe-izu-ahia-gi. Ndi ulo Togarma (Armenia) wetara ahia gi inyinya, ndi na-agba inyinya na inyinya ibu.* O bu kwa ihe-isu-ngongo nke azumahia nye ndi-Ju ndi nez-kwa-ra ya: Ezik 27:17: *Juda na ala Israel bu ndi-ahia-gi; oka wit nke Minit, na pastry, na manu-anu, na manu na balm, ka ha were n'onodu ahia gi.* Ya mere, Taya bara ogaranya n'ihia na ha mefuru. Ozokwa, na Ezik 28:12, n'okpuru utu aha " *eze Taja* ," Chineke na-agwa Setan okwu kpomkwem. Aghotara na o bu ya bu onye rite uru site na okomoko na aku na uba na-akwagba na nnukwu obodo ndi ogo mmuo bu ndi na-ejere ya ozi n'okpuru mkpuchi nke otutu chi ndi ogo mmuo, kama n'amaghị ama, ma mgbe niile na n'ebe Nile n'udi ofufe nke Chineke weere di ka ihe aru. O na-ebu n'obi ya aru nke nkuda mmuo chikobara, nakwa, n'ime otutu nari afo na puku afo nke akuko ihe mere eme nke mmadu. Obi

nkoropu a na-egosi na iwe ya ziri ezi, nke eweputara n'akuku ufodu n'udi esemokwu mba uwa na-emebi emebi kacha oheru.

Ma iwe a Chineke na-ewe megide ahia ndi ahia nke oge ochie na-akpo anyi oku ighota ihe Chineke nwere ike ichie banyere okporo uzọ mba uwa n'oge a n'onodu mba uwa nke e wulitere kpmkpam n'ahia ahia. Echere m na mbibi nke ulo elu World Trade Center di na New York na Septemba 11, 2001 bu aziza. Ebe o bu na, na Mkpu. 18, amuma ahụ na-egosi na oru iba uba di njo n'ihia ahia ahia na mgbanwe mba uwa tupu iwu o bula ma o bu ikike okpukpere chi daa nke ukwu bu enweghi nsopuru.

Na njedebe nke Dan.11, onye iro nke United States, Russia, bibiri. Nke a ga-enye ha ikike zuru oke n'ebe ndi niile lanariri ogo mba uwa. Ahuhu ga-adiri ndi e meriri emer! O ga-ehulata ma rube isi n'iwu nke onye mmeri n'ebe o bula o no n'uwa, site na ilanari.

Daniel 12

Dan 12:1 *Na mbe ahu Maikael gebili, bu onye-isi uku nke neguzoro umu ndi-Gi; + a ga-enwekwa oge nsogbu, nke a na-enwetubeghi udi ya kemgbe e nwere mba ruo n'oge ahụ. Mgbe ahụ ka a ga-azoputa ndi gi, bu ndi ahụ e dere n'akwukwo a.*

1a- *N'oge ahu Maikel gebili oto;*

Oge a bu nke ogwugwu uwa ebe Jizos Kraist na-aloghachi n'ebube na ike nke chi ya ogologo oge nke okpukpe ndi na-asorita mpi na-alu. Ayi gagu na Nkpughe 1:7: *Le, O nēji igwe-oji bia. Ma anya o bula gahu ya, obuna ndi mara ya ube; ma ebo nile nke uwa ga-eti mkpu akwa n'ihia ya. Ee. Amen!* Ayi aghaghi imara echiche a n'ihia na n'ihia na onye obula n'ime oru ya, Chineke nyere onwe ya aha di ichie, nke mere na Daniel na Mkpu 12: 7 o gosiputara onwe ya dika **Maikael**, onye isi kachasi elu nke ndi mo-ozu ndu nke eluigwe nke na-enye ya ikike n'ebe ekwensu na ndi mo ojo di. Aha ya, bu Jizos Kraist, na-anochi anya ya nani maka ndi a hoputara n'uwa bu ndi o biara izoputa n'okpuru aha a.

1b- *nnukwu onye isi,*

nnukwu onye ndu a bu YaHWéH Michael Jizos Kraist, o bukwa n'aka ya ka ochichi popu ewepula maka abamuru nke onwe ya, ozi ya nke onye nariochitere eluigwe **na-adiru mgbe ebighi ebi** ruo 1843, nke a kemgbe afo 538, ubochi mmalite nke ochichi popu na echichi ya n'obodo Rome, n'obi Lateran n'Ugwu Caelius. Ekpuchiri isiokwu a na Daniel 8.

1c- *Onye na-agbachitere umu ndi gi;*

Onye *na-agbachitere* na-etinye aka mgbe enwere mwakpo. Nke a ga-emekwa n'awa ikpezu nke ndu elu ala nke ndi a horo bu ndi nogidere na-ekwesị ntukwasị obi, obuna mgbe ndi nnupuisi ikpezu mara ikpe onwu. N'ebe a, anyi nwere ike ihu udi niile a turu aro na akuko Daniel n'ihia na ha mezuru n'onodu ojo okpezu. N'ime **oke odachi ikpezu a**, anyi ga-etughari aka n'uzo di ebube a koru na Dan.3, *oku ahụ* na ihe odide anọ ya di ndu, na Dan.5, n'ibu nke Chineke weghara *Babilon Ukwu ahụ*, na Dan.6, *odum* mere ka o buru ihe na-adighi njo kamakwa ogwugwu nke **oke odachi ahụ** nke ihe ahụ mere ndi Juu sere onyinyo ya n'afọ 168, n'ubochi izu ike nke 18 ubochi.

1d- *na a ga-enwe oge mmpagbu, di ka o dibeghi kemgbe e nwere mba obuna ruo otu oge ahụ.*

N'ikpe ikpe site n'okwu a, nnukwu odachi ikpeazu ga-akarị nke ndị Juu nke ndị Gris haziri. N'ezie, ndị Gris na-eti ndị Juu ha hụrụ n'okporo ámá ma ọ bụ n'ụlọ ha ihe. N'ogwugwu uwa, ihe di nnoo iche, nkà na ụzụ ogbara ohuru na-enye ohere ichikwa ndi bi n'ụwa kpam kpam. N'iji usoro nchoputa mmadu, anyi nwere ike ihu onye o bula n'ebe o bula, ebe o bula o na-ezo. Enwere ike ihazi ndeputa nke ndi na-emegide iwu ndi akwadoro n'uzo ziri ezi. N'okwu ikpeazu a, a ga-eme ka ikpochapu ndi a hoputara ahoputa ga-ekwe omume. N'agbanyeghi na juputara n'okwukwe na olile-anya na nnaputa ha, ndi a hoputara ga-enweta awa mgbu; maka ndi ka ga-enwere onwe ha, napu ha ihe niile, ndi ozo no n'ulo mkporo ndi nnupuisi na-echere igbu ha. Ahuhu ga-achi n'obi ndi a horo bu ndi a ga-emegbu ma o bu gbuo.

1st- *N'oge ahu, a ga-azoputa ndi nke gi ndi ahu e dere n'akwukwo a.*

Nke a bu akwukwo ndu, n'ihhi na n'enweghi komputa, Chineke deputakwara ndeputa nke ihe nile e kere eke Adam na Iv na umu ha meputara. N'ogwugwu nke ndu onye o bula, Chineke kpebiri ikpe ikpeazu, bu onye debere ndeputa abuo: nke ndi a horo na nke ndi dara ada, di ka uzọ abuo ahu e gosiri mmadu na Deut. *Horo ndu, ka gi onwe-gi na nkuru-gi we di ndu; ihu Jehova, bu Chineke-unu n'anya, irube isi n'olu-Ya, na rapara n'aru Ya: n'ihhi na o bu nka dabere ndu-gi na ime ogologo nke ubochi-gi nile... O bu nhè nke aroputara ya ime ihe ojo ka ekpughere ya nye ayi na Dan 7:9-10; nka n'ihhi npako-ya n'ebe Chineke nke chi di ka Dan 11:36.*

Na Nkpughe 20:5, nloghachi nke Kraist so na nbilite n'onwu nke ndi nwuru anwu nime Kraist nke anakpo mbilite n'onwu nke mbu : *Ngozi di nso na onye ahu nke nwere oke na nbilite n'onwu mbu ;*

Dan 12:2 *Na otutu n'ime ndi na-arahu ura n'aja nke uwa ga-eteta, ufodu ga-ebi ndu ebighi ebi, ufodu n'ime ihere na ebighi ebi nleli.*

2a- *Otutu n'ime ndi na-arahu ura n'aja nke ala ga-eteta, ufodu gaa ndu ebighi ebi.*

Ka anyi buru uzo riba ama na n'uzo nkiti, ndi nwuru anwu na-ehi ura nke oma n'aja nke uwa, o bughikwa na paradais di ebube ma o bu hel na-ere oku di ka okpukpe ugha Ndi Kraist ma o bu okpukpe ndi ogo mmuo na-akuzi ma kwere. Nkowa nka weghachiri ezi onodu nke ndi nwuru anwu dika akuziri na Ek.9:5-6-10: *N'ihhi na ndi nile di ndu nwere olile-anya; obuna nkita di ndu di nma kari odum nwuru anwu. N'ihhi na ndi di ndu mara na ha ganwu; ma ndi nwuru anwu amaghi ihe o bula, o dighi kwa ugwo-olu diri ha, n'ihhi na echezowo ncheta-ha. Ma ihu-n'anya-ha, na ikpo-asi-ha, na ekworo-ha, alawo n'iyi; + ha agaghikwa enwe okè ozo n'ihhe o bula a na-eme n'okpuru anyanwu . . . Ihe o bula aka gi huru ime, jiri ike gi mee ya; n'ihhi na o dighi olu, ma-obu echiche, ma-obu ihe-omuma, ma-obu amam-ihe, di n'ili, ebe i naga. (Ebe obibi nke ndi nwuru anwu bu aja nke ala).*

Enweghi echiche mgbe o nwusiri n'ihhi na echiche na-ebi n'uburu mmadu, naani, mgbe o ka di ndu ma na-eri nri site na obara zitere site na iti obi ya. Na obara a n'onwe ya ga-adi ocha site na iku ume iku ume. Chineke ekwughi ihe o bula ozo, ebe o siri Adam, onye ghoro onye-nmehie site na nnupu-isi, na Jenesis 3:19: *N'osuso iru-gi ka i geri nri, rue mbe i galaghachi n'ala, ebe eweputara gi; n'ihhi na aja ka i bu, o bukwu aja ka i ga-alaghachi.* Iji gosi na

onọdu a bu ihe na-adighi ihe o bula nke ndi nwuru anwu, anyi na-agwa na Abu Oma 30:9: *Urù gini ka o bara Gi na i wusi obaram, ime ka m'rida n'olùlù? Uzuzu nwere otuto diri gi? O na-ekwu maka iguzosi ike n'ihe gi?* Mba, n'ih na o pughi dika Abuoma 115:17: *Ndi nwuru anwu adighi-eto Jehova, ma-obu onye o bula nke nārīda na du du.* Ma nke a adighi egbochi Chineke inwe ike ikpolite ozo ndu nke di adi na mbu na o bu ike a ike ihe na-eme ya Chineke, o bugh mmuo ozi ma o bu mmadu.

Uzo abuo ahụ nwere nsonaazu ikpeazu abuo na Mkpu 20 na-agwa anyi na e kewapuru ha site na *puku afo* nke nari afo nke asaa. O bu ezie na ndu mmadu nile na-apu n'anya n'elu uwa na mmalite nke *puku afo ndi a* , a gaghi akpolite ndi dara ada n'onwu ruo mgbe ndi nsọ na Jizos Kraist ga-emezu ikpe ha n'alaeze eluigwe ya. Site n'ozu a e tinyere na *opi* ^{nke asaa} , Mkpu 11:18 na-akwado, na-asi: *Mba nile were iwe; na iwe gi abiawo , na oge eruwo ikpe ndi nwuru anwu ikpe , ikwughachi ndi ohu gi, ndi amuma, ndi nsọ, na ndi na-atu egwu aha gi, onye nta na onye ukwu; na ibibi ndi na-ebibi uwa* . N'amaokwu a, *ikpe nke ndi nwuru anwu* na-eduga Chineke n'onwu bilie, nke mbu, ndi o hoputara kwesiri ntukwasu obi, ka ha wee nwee ike ikpe ndi ajo omume no n'onodu onwu ikpe.

2b- *na ndi ozo maka ihere, maka ihere ebighi-ebi.*

Ebighi-ebi ga-abu nke naani ndi di ndu. Mgbe mbibi ikpeazu ha gasiri na ikpe ikpe-azu , *opprobrium* na *ihere* nke ndi dara ada ga-anogide naani na ebe nchekwa ebighi ebi nke ndi a hoputara, ndi mmuo ozi na Chineke.

Dan 12:3 *Ndi mara ihe gemuma dika onwunwu nke elu-igwe;*

3a- *Ndi nwere ogugu isi ga-enwu di ka ima mma nke elu-igwe*

Ogugu isi na-ebuli mmadu elu kariya anumanu. A na-ekpughe ya site n'ikike o nwere iche echiche, iji nweta nkwubi okwu site n'ilele eziokwu ma o bu site n'iwepu ihe di mfe. O buru na umu mmadu enupughi isi na nnwere onwe nke Chineke na-enye ha, ogugu isi ga-eduga mmadu niile n'otu aka ahụ maka idi adi nke Chineke na iwu ya. N'ih na kemgbe Mosis, Chineke edewo n'akwukwo ihe ndi kasi di iriba ama nke nkpughe ya nye mmadu. Nke a bu uzo echiche i ga-eso. Okwukwe otu onye putara n'akuko ihe mere eme nke ndi Hibru. Ya mere, akaebe ya na ihe odide ya na-ebute uzo kariya ihe odide ndi ozo niile e kwuru na o bu Chineke a puru iche. Na a na-alu ndi Chineke ugu na-anogide na-ekwe omume, ma na a na-alu akwukwo nsọ na-aghọ oru nke ekwensu. Okwukwe nke Jizos Kraist hiwere na-ewere isi mmalite ya na ntuka ya site n'akuku Akwukwo Nso Hibru nke ogbugba ndu ochie, bu nke na-enye ya ihe ziri ezi. Ma ozizi Roman Katolik anaghi akwanyere ukpuru a ugwu, nke mere na ya ma o bu Quran nke Islam apughi ikwu na o bu Chineke di ndu, onye kere ihe niile di ndu na nke di adi. Jizos kwadoro ukpuru ahụ site n'icheta na Jon 4:22, na *nzoputa si n'aka ndi Juu : Unu na-efe ihe unu na-amaghi; Anyi na-efe ihe anyi maara, n'ih na nzoputa si n'aka ndi Juu* .

N'igwe nke mbu nke ndi a horo, Chineke na-ahoputa ndi a zoputara n'enweghi ihe omuma puru iche n'ih ikwesị ntukwasị obi ha gosiri n'ih ize ndu nke ndu ha kemgbe Adam na Iv; na nke a ruo n'afu 1843. A zoputara ha n'ih na oru ha agbawo ama maka ogugu isi ha na inakwere iwu di nsọ nke egosiputara site na nrubeisi ha. N'ime otu a, ndi Protestant kacha kwesị ntukwasị obi na **udo** rite uru ruo oge opupu ihe ubi nke 1843 site na ntachi obi nke Chineke bu onye mere ka

omume nke ụbọchị izu ike ya dị nsọ malite n'ụbọchị ahụ. Nkpughe 2:24-25 ga-akwado nke a: *Ma unu ka m na-ekwu, ka ha ra bu ndi no na Tajataira ndi na-enweghi ozizi a , ma ha amaghi ihe omimi nke Setan, dika ha na-ekwu , si , O dighi arọ ọzọ m na-atụkwasi unu; naani ihe i nwere, jidesie ya ike ruo mgbe m ga-abia.*

3b- *ma ndi ahụ kuziwooro ezi-omume nye igwe-mmadu ga-enwu di ka kpakpando, ruo mgbe nile na mgbe nile.*

Ekewapuru ịgwè nke abụọ a n'ihu okwa di elu nke ido nsọ nke o nọchitere anya n'ụwa kemgbe 1843. A họtara site n'ule nke okwukwe, na mbu dabere na olileanya nke nloghachi nke Jizos Kraist, na-agachitere maka oge opupu ihe ubi nke 1843 na odida nke 1844, e mere ka ido nsọ ya nke Chineke mere ka o buru ochichi site na mweghachi nke Ụbọchị Izu Ike, na-echefu ogologo oge nke ochichiri ruo otutu nari afọ.

Na nkewa a ụzọ abụọ , ihe na-eme ka ha di iche bu onodu ha n'ihe banyere ikpe ziri ezi nke Chineke, ya bu, onodu ha n'ihe banyere iwu iri ya na ahuike ya ndi ọzọ na iwu ndi ọzọ. N'ihe odide mbu ya nke Opu.20:5-6, iwu nke abụọ nke Rome kwusiri, na-ekpughe n'uzọ doro anya mkpa o di Chineke na-enye nrube isi n'iwu ya, o na-echetakwa ụzọ abụọ ahụ na njedebe ikpezu abụọ ahụ na-emegide: ... *Abu m Chineke ekworo onye. na-eleta ajo omume nke ndi nna n'ahụ umu ruo n'ogbo nke ato na nke anọ nke ndi kporo m asi na-emebi iwu m, na-emere otutu puku ndi huru m n'anya ebere ma na-edebe iwu m nile .*

N'amaokwu a, Mụọ Nsọ na-ekpughe ihe kpatara *kpakpando ji diri* n'ime ihe okike anyi di n'ụwa. Ha no nani n'ebe ahụ ije ozi di ka ihe nnochianya nke ndi Chineke họtara n'elu ala; ma obu Jenesis 1:17 nke nkpughe ozi ha: *Chineke debere ha na mbara elu-igwe inye ihè n'elu uwa.* Chineke we were ha gosi Abraham igwe-oji nke umu-ya na Jenesis 15:5: *Gua kpakpando nile nke elu-igwe, o buru na i puru igu ha; ndi di otu ahụ ga-abu umu gi.*

Agbanyeghi, okwa nke *kpakpando ime mmuọ ndi a* nwere ike igbanwe dabere n'oru nke onye kwere ekwe agbaputaworo ruru. Site na ida n'uzọ ime mmuọ site na nupuisi, *kpakpando ahụ dara* , o *na-ada site na mbara igwe* . A ga-eme ka onyinyo a gosi odida nke okwukwe Protestant na 1843, mara okwa site na ezigbo akara eluigwe na 1833, na *akara nke isii* nke Mkpu 6: 13: na *kpakpando nke elu-igwe dara n'ala, di ka mgbe osisi fig na-atupuru fig ya na-etoghi eto mgbe ifufe siri ike maa jijiji.* Ma ọzọ na Nkpughe 12:4: *Odudu ya dotara otu uzọ n'uzọ ato nke kpakpando nke elu-igwe, tuda ha n'ala.* Ozi a na-abia ime ka nke Dan 8:10 di ohuru: *O we bilie rute usu-ndi-agma nke elu-igwe, we me ka ufodu nime usu-ndi-agma a na nke kpakpando da n'ala, we zoda ha* . Mụọ Nsọ na-atunyere ochichi ndi popu Rome odida ime mmuọ nke otu uzọ n'uzọ ato nke ndi kwere ekwe agbaputara; ndi a ghogburu bu ndi ga-ekwere n'efu na nzoputa nke Kraist ma na-azoro ezi omume ya.

DANIEL 12:4 *Ma gi onwe-gi, Daniel, mechibido okwu ahu, mechie akwukwo ahu, rue mbe ikpe-azu. Otutu ndi ga-agu ya, ihe omuma ga-abakwa uba.*

4a- **Oge ngwucha** nke a nwere otutu usoro n'usoro mana o malitere, n'ihu oha, n'oge opupu ihe ubi nke 1843, na ntinye iwu nke Chineke edeburu na Dan . Na 1994, oge ngwucha nke abụọ bu nke amamikpe nke ulọ oru Adventist zuru ụwa onu mara. Ebe o bu na 1843, a na-agu akwukwo Daniel, ma o dighi mgbe a na-

akowa n'uzo ziri ezi tupu oru a na m ka na-akwadebe na 2021 na nke a kemgbe 2020. O bu ya mere ubochi a nke akara apogee nke *ihe omuma ya* na si otu, ezi ogwugwu *oge nke ogwugwu* nke ga-ejedebe na ezi nloghachi nke Jizos Kraist, mara na-atu anya, n'ihu na oge opupu ihe ubi nke 2030 nke umu mmadu na-ama nke oma kemgbe 2 gburu site onwu nke Covid-19 Virus nke putara na China na 2019, ma na popu Catholic Europe, nani kemgbe 2020. Na 2021, nje mutata na-aga n'ihu na-eti mmadu ikpe mara na nnupuisi.

E gosiputara Ule Okwukwe Adventist

DANIEL 12:5 *Mu onwem, bu Daniel, we hu, ma, le, ndikom abua ozo guzoro, otu n'otu akuku osimiri Nail, ibe-ya n'ofe osimiri.*

5a- Cheta! Daniel no n'akuku osimiri "Hidekel", Taigris, onye a na-eri ihe. Ugbu a, e nwere ndi ikom abuo no n'akuku nke ozo nke osimiri ahụ, nke putara na otu onye enweela ike igafe ya, nke ozo na-achokwa ime otu ahụ. Ugbua na Dan.8:13, e nwere mkparita uka n'etiti ndi nsọ abuo.

DANIEL 12:6 *Otu nime ha we si nwoke ahu nke yiri uwe ocha, nke neguzo n'elu miri osimiri Nail, Ole mbe ogwugwu ihe-ebube ndia gadi?*

6a- Na Dan.8:14 ajuju nke ndi nsọ anatawo n'aka Chineke aziza nke ututu mgbede 2300 nke kpebiri ubochi 1843. A na-ekwughachi nso nso ebe a na ajuju oge a gbasara njedebe nke uwa; oge amuma ga-akwusi iba uru. A juru Kraist ajuju a, bu onye nwoke a yi uwe linin nke guzo n'elu osimiri ahụ, na-ahụ ka ndi mmadu na-agafe ya nochiri anya ya. Chineke welitere onyinyo nke ngabiga nke Oke Osimiri Uhie nke zoputara ndi Hibru mana mmiri riri ndi iro ha Ijpt.

Dan 12:7 *M'we nu nwoke ahu nke yiri uwe ocha, nke di n'elu miri nke osimiri Nail. O weliri aka-nri-Ya na aka-ekpe-Ya n'iru elu-igwe, were Onye nadi ndu rue mbe ebighi-ebi nu iyi na o gadi otu oge, na oge, na nker a oge, na ihe ndia nile gawusi mbe agemebi ike nke ndi nsọ.*

7a- *M'we nu nwoke ahu nke yiri uwe ocha, nke neguzo n'elu miri nke osimiri Nail; O weliri aka-nri-Ya na aka-ekpe-Ya n'iru elu-igwe;*

N'okwa nke Onyeikpe Arbiter, Jizos Kraist weliri aka nri ya na ntaram ahuhu n'aka ekpe ya n'elu-igwe iji mee nkwaputa.

7b- *O we were Onye nadi ndu rue mbe ebighi-ebi nu iyi na o gadi otu oge, na oge na nker a oge.*

Site n'ihota oge amuma nke ochichi popu, Kraist na-egosi ma na-echeta ikpe ya nke, n'oge gara aga, mara uka ya ikpe ita ahuhu nhusianya nke ochichi popu na obubu onu nke mbuso agha ndi mba ozo nke bu ya uzo; Nke a bu n'ihu na a gbahapuru Ubochi Izu Ike kemgbe March 7, 321. E si otu a doo ndi kwere ekwe n'oge onwunwa Adventist aka na ntị. Ma ihe nke abuo mere ka Chineke kpalie ochichi popu a; Nke a bu ubochi mmalite ya, ya bu 538 AD. Nhoru ahụ ziri ezi ebe o bu na ubochi a nke 538 ga-abu ihe ndabere maka nguko nke amuma ahụ ga-atunyere anyi site n'iweputa anyi ogologo oge amuma ohuru n'amaokwu 11 na 12.

7c- *na ihe ndi a nile ga-akwusi mgbe ike nke ndi nsọ ga- agbaji kpam kpam*

Nke a di mkpirikpi ahirikwu chikotara nke oma oge a n'ezie oge nke ogwugwu: otu ebe na njedebe nke ikpezu *oke odachi*, ndi a horo ga-ahụ onwe

ha n'ókè nke ikpochapụ, kpochapụ n'elu ụwa; rịba ama nkenke: **gbajiri kpamkpam** .

Dan 12:8 *Anurum, ma aghotaghm: ma m wee si: Onye-nwe m, ginị ga-esi n'ihe ndị a puta?*

8a- Daniel dara ogbenye! O buru na nghota nke akwukwo ya ka bu ihe omimi nye ndi bi na 2021, lee ka o ga-esi agafe na abaghi uru maka nzoputa nke ya!

DANIEL 12:9 *O si, Je, Daniel: n'ihina emechiwo okwu ahu, mechie kwa ya rue mbe ikpe-azu.*

9a- Nzaghachi nke mmuo ozi ahụ ga-eme ka aguu gu Daniel mana o na-akwado mmezu nke amuma ahụ e debere maka oge ogwugwu nke oge Ndi Kraist.

Dan 12:10 *Ageme kwa ka otutu madu di ocha, me kwa ka ha di ocha, sacha kwa ha; ndi nemebi iwu geme ajo omume, ma o dighi onye nemebi iwu gaghota: Ma ndi-nghota gaghota.*

10a- *Otutu ga-adi ocha, mee ka o di ocha ma nuchaa*

Site n'ikwughachi n'ebe a kpomkwem nhota okwu maka okwu sitere na Dan 11:35, mmuo ozi ahụ na-akwado njirimara popu nke **eze ahụ** di mpako na nke na-enweghi isi bu onye *na-ebuli onwe ya elu karia chi niile* na obuna otu ezi **Chineke ahụ** , n'amaokwu 36.

10b- *Onye nemebi iwu neme ihe ojo, Ma o dighi onye nemebi iwu gaghota;*

Mmuo ozi ahụ na-eweputa ukpuru nke ga-aga n'ihu ruo ogwugwu nke ụwa, na-egosi na oga n'ihu nke ihe ojo na-egosi na amuma Daniel site n'iga n'ihu nke "ola" nke mmehie Grik na " igwe " nke ike Rom ruo nloghachi nke Kraist. A ga-egbochi ndi ajo omume okpukpu abuo ka ha ghara nghota: nke mbu site n'igonari onwe ha, na nke abuo, site n'ike nke aghughu nke **Chineke na-enye nke na-enyere ha aka ikwere okwu ugha dika 2 Tesa. ka ha we kwere okwu-ugha** , ka ewe kpe ha nile ikpe, bu ndi nekweghi n'eziokwu, kama ajo omume nato ha utu .

10c- *ma ndi nwere ogugu isi ga-aghota.*

Ihe atu a na-egosi na *ogugu isi ime mmuo* bu onyinye puru iche nke **Chineke nyere**, ma e bu uzo jiri *ogugu isi bu isi* e nyere ndi mmadu nile na-eme ihe nke oma tupu ya eme ihe. N'ihina obulagodi n'ime ukpuru a, umu mmadu na-agbagha agumakwukwo na ogo ya na *ogugu isi* . Ya mere, m na-echeta odiche a: ntuziaka na-enye ohere ibanye data n'ime ebe nchekwa mmadu, mana naani *ogugu isi* na-enye ohere iji ezi ihe na amamihe mee ihe.

DANIEL 12:11 *Ma site na mb e agewepu aja-nsure-oku anesure mbe dum—, na ihe-aruru nke toboru n'efu gadi, nu ubochi abua na ugu iri-na-iteghete gadi.*

11a- *Site n'oge a na ~~achy aja na~~-adigide adigide ga-akwusi*

Aga m echetara gi ozo, ma okwu ahụ bu " aja " adighi n'ihe odide Hibru mbu. Na nkenke nke a di oke mkpa n'ihina nke a *na-adigide adigide* metutara okwa nchaja nke eluigwe nke Jizos Kraist. Site n'imeghari aririyo ya n'uwa, papism na-ewepu n'ebe Jizos Kraist no di ka onye na-arichitere ya aririyo maka mmehie nke ndi o hoputara.

Ozi elu ala nke a yiri nke a napuru na ya malitere na 538; ubochi mgbe Vigilius I' onye mbu na-achi popu, biri na Rome, na Lateran Obi, n'Ugwu Caelian (eluigwe).

11b- *na ebe a ga-eme ka o toboru n'efu buru ihe aru*

Ya bụ, kemgbe afọ 538, ụbọchị mgbe ọchịchị ndị Rom ga-amalite, nke e hotara na Dan 9:27: *ma a ga-enwe n'elu nku nke mmụọ nsọ. ihe-árú nke itọbọ-n'efu, ọbuná rue ikpochapu, agētīpia kwa ya , n'elu ala nke tọbọrọ n'efu .*

N'amaokwu a, ezubere iche maka ụbọchị 538, Mmụọ Nsọ ugbo a bụ naanị aiming na popu Rome, nke na-akọwa otu okwu ahụ bụ "ihe arụ." Nke a abụghị ihe dị na Dan 9:27, ebe akụkụ abụọ nke Rome, ndị ọgọ mmụọ na mgbe ahụ popu, metụtara.

Ka anyị rịba ama mmasị na mkpa nke ịchịkọta n'amaokwu nke ihe abụọ a: “ *iwepụ nke ụbọchị* ” site n'aka Kraịst na Dan 8:11 na “nku ” *popu nke na-ebu “ ihe arụ ahụ ”* e zoro aka na ya na Dan 9:27 . Site na ijikọ omume abụọ a na otu ụbọchị 538 na otu ihe, Mụọ Nsọ na-akwado ma gosipụta na onye dere ihe ọjọọ ndị a bụ n'ezie papism Roman.

Na Dan. 11:31 , omume ahụ e kwuru na eze Gris bụ Antiochus 4 gosiri anyị ihe nlereanya nke ihe Chineke kpọrọ “ *ihe arụ nke itọbọrọ n'efu .*” Papism megharịrị ya, mana maka afọ 1260 ogologo ọbara.

11c- *a ga-enwe otu puku ụbọchị na nari abụọ na iri itoolu.*

Iji mee ka oge amụma ndị e zoro aka na ha bụ ndị metụtara oge ọgwụgwụ ihe na-agaghị ekwe omume, a na-edobe otu ahụ n'ihu ọnụ ọgụgụ ahụ n'amụma Daniel nile: *ụbọchị 1290 ; ụbọchị 1335* (amaokwu na-esote); Dan.8:14: *mgbede-ututu 2300* ; na ugbua na Dan.9:24: izu 70.

Anyị nwere naanị mgbako dị mfe irụ: $538 + 1290 = 1828$.

Mmasị nke ụbọchị a 1828 bụ inye ihe omume Adventist ihe omume zuru ụwa ọnụ ebe ọ na-elekwasị anya na nke atọ nke afọ ise nke Adventist ogbako emere na Albury Park na London n'ihu ezinụlọ eze England.

Dan 12:12 *Ngozi nādiri onye nēchere, we bia rue nnù ubochi atọ na ọgu iri-na-ise na iri.*

12a- Ọ bụ naanị amaokwu a na-enye anyị nkọwa nke ogologo oge amụma abụọ a. Isiokwu a bụ nke ichere nloghachi nke Kraịst, mana nchere pụrụ iche dabere n'atụmatụ ọnụọgụgụ nke Akwụkwọ Nsọ nyere. A ọhụrụ mgbako dị mkpa: $538 + 1335 = 1873$. Mmụọ ozi na-enye anyị ụbọchị abụọ nke akara n'otu n'otu na mmalite na njedebe nke Adventist ule nke okwukwe mezuru n'etiti afọ 1828 na 1873. N'uzọ dị otú a , anyị anya na-eduzi na ụbọchị 1843 na 1844 na-elekwasị anya na ụbọchị 1843 na 1844 nke na-atụ anya na-na-na-na-na-na-na-na-ele anya na ụbọchị 1843 na 1844 Kraịst na-atụ anya na nke ga-aga nke ọma USA. ala.

N'ihe oyiyi nke ngafe nke osimiri "Tiger", agụ na-eri mkpụrụ obi mmadụ bụ ụbọchị ndị ahụ 1843-1844 nke mere ka ndị Protestant a mara ikpe si na ndụ ime mmụọ gaa n'ọnwụ ime mmụọ. N'uzọ megidere nke ahụ, onye gafeworo ule ahụ na-apụta dị ndụ na Chineke goziri site na ngafe a dị ize ndụ. Ọ na-enweta n'aka Chineke otu obi uto: " *Ngozi na-adịrị onye ahụ ruru 1873!*" »

Dan 12:13 *Ma gi onwe-gi, jerue ọgwugwu-gi; i ga-ezu ike, i ga-eguzokwa ọtọ maka ihe nketa gi n'ọgwugwu ụbọchị niile.*

13a- Daniel ga-achọpụta mgbe mbilite n'ọnwụ mbụ nke a ga-akpọlite ya n'ọnwụ, ihe ihe nile o bufere anyị n'aka pụtara. Mana maka ndị Adventist ka dị ndụ, nkuzi ya ka a ga-emecha n'ihu site na mkpughe dị n'ime Apokalipt nke Jọn.

Akwụkwọ Daniel zoro nnukwu akụ na ụba ya nke ọma. Anyị achọpụtala n'ebe ahụ ihe mmụta agbamume nke Onyenwe anyị na-agwa ndị ọ hoooro nke oge

ikpeazu n'ihì na ụbọchị ikpeazu ndị a ga-ahụkwa ụkpụrụ nke egwu na enweghị ntụkwasị obi ọzọ bụ nke nwewororijì n'akụkọ ihè mere eme nile nke mmadu n'ụwa. Ozokwa, ma nke ikpeazu, ndi a hoputara ka a ga-akpoputa ma buru ha maka ihè ojo nke ga-adakwasi ndi nnupu isi na-alanarị agha uwa nke ato nke ekwuputara na Dan 11:40-45 na Mkpu 9:13. Ezikiel 14 na-egosi ihè atụ nke okwukwe: Noa, Daniel, na Job. Dị ka Noa, anyị ga-agbanahụ ma guzogide echiche nke ụwa site n'iwu ụgbọ nke ikwesị ntụkwasị obi nye Chineke. Dị ka Daniel, anyị aghaghị inogidesi ike na-arụ ọrụ anyị dị ka ndị a hōrō site n'ijū ụkpụrụ okpukpe ụgha setipụrụ. Dịkwa ka Job, anyị ga-anakwere nhujuanya n'anụ ahụ na n'uche mgbe ọ bula Chineke kwere ka ya, na-enweta uru karịa Job: site n'ahumahu ya, anyị amụtawo ihè mere Chineke ji kwere ka ọnwunwa ndị a pụta. Akwukwọ Daniel kwekwara ka anyị ghotakwuo ndū eluigwe a na-adighi ahụ anya. Nke a, site n'ichoputa agwa a aha ya bụ Gabriel, aha nke putara "onye na-ahụ ihu Chineke". Ọ nọ na ozi niile dị mkpa nke atumatụ nzoputa Chineke. Anyị aghaghikwa ighota na n'alaeze eluigwe nke Chineke, a napurū ya na ndi mmuọ ozi oma nile ino n'ihu Maikel, bụ okwu mmuọ ozi nke Chineke, n'oge ọ bula n'ụwa, ya bụ, afọ 35. N'ikekorita ihunanya di ukwu, Michael na-ekeritakwa ikike ya, na-ekweta ibu naani " *otu n'ime ndi isi ndi isi* ." Ma Gabriel mekwara ka ọ mata Daniel, bụ onye a hōrō n'ime ndi a hōrō, di ka " *Onye Ndú nke ndi Gi* ." Na Dan.9 na-ekpughere anyi nke oma ihè niile Jizos na-abia imezu iji zoputa ndi ọ hōrō kwesiri ntukwasị obi. Otu a ka a na-ekwuputa nke oma ọrụ nzoputa nke Chineke, wee ruzuo ya na Eprel 3, 30 site na mkpogidere Jizos Kraist n'obe. Akwukwọ Daniel gosiri anyi na ọ bụ naani onye toro eto na-egosiputa okwukwe. Na na dika Chineke siri kwuo, nwata ahụ na-aghọ okenye mgbe ọ banyere n'afọ nke iri na ato ya. Anyi pukwara ihu mkpuru na-elu ilu nke baptizim nwa oheru na-amị na ihè nketa okpukpe e nwere n'okpukpe ụgha nile na-amị. Jisus kwuru na Mak 16:16: *Onye nke kwere, nke eme-kwa-ra ya baptism, agazoputa ya; A ga-ama onye na-ekweghi* . Ya mere nka putara na tutu eme baptism, okwukwe aghagh adi na igosi ya. Mgbe e mesiri ya baptizim, Chineke lere ya ule. Ozokwa, pearl ọzọ ekpughere na Daniel, e mesiri okwu Jizos ndi a sitere na Mat.7:13 guzosie ike: *Si n'onu uzọ ama di warara banye . N'ihì na obosara ka onu-uzọ-ama di, obosara-ya di kwa uzọ nke nedubà nbibi. ma e nwere otutu ndi na-agafe ebe ahụ ; na kwa na Matiu 22:14: N'ihì na otutu madu ka akporo, ma ole-na-ole ka aroputara ; di ka Dan.7:9, ijeri i a kporo* Chineke zaa ajuju naani *otu nde nke ndi a ahoputara* ka a zoputara, n'ihì na ha ga- ejere Onye Okike Chineke ozi nke oma n'ime Kraist n'ime Mmuọ Nso.

Isi nke 12 ka toro ntala nke nhazi nke akwukwọ Mkpughe site n'icheta ụbọchị 538, 1798, 1828, 1843-1844 zoro ezo na aro ma di mkpa maka nkewa nke oge na Mkpughe, na 1873. A ga-ewu ụbọchị ọzọ, 1994, n'ebe ahụ maka ihè ndaputa na ihè ndaputa nke ndi ọzọ.

Okwu mmalite nke ihe atụ amuma

N'ilu nile nke Akwukwọ Nsọ, Mụọ Nsọ na-eji ihe ndị dị n'ụwa, ụfọdu n'ime ha nwere ike ịputa ihe ndị a na-amaghị aha bụ ndị na-egosi ụkpụrụ nkịtị. Ya mere, a ga-enyochariri akara ọ bụla e ji mee ihe n'akụkụ ya nile, ka e wee weputa ihe mmụta ndị Chineke zoro na ya. Ka anyị were omumaatu okwu a " *oké osimiri* ". Dị ka Jen 1:20 si kwuo, Chineke riri anụ ọhịa dị iche iche, ndị a na-apughị ịguta ọnụ na ndị a na-amaghị aha. Gburugburu ebe obibi ya na-egbu mmadụ nke na-eku ume ikuku. Ya mere, ọ na-aghọ ihe nnochianya nke ọnwụ nye mmadụ onye, n'uzọ ziri ezi, nwekwara ike ịtụ egwu nnu ya nke na-eme ka ụwa ghara ịdị ike. N'uzọ doro anya, akara ngosi a adighi mma maka mmadụ na, n'ihì ọnwụ ọ putara, Chineke ga-enye aha ya n'okpuru mmiri nke ablutions nke ndị Hibru nke na-akowaputa mmiri nke baptizim. Ugbua ime baptizim putara imikpu, inwụ anwụ mmiri ka e wee dirị ndụ ọzọ n'ime Jizọs Kraịst. Okenye ahụ na-ezighi ezi na-ebili ọzọ na-ebu ezi omume nke Kraịst. Anyị na-ahụ ebe a ọgaranya niile nke otu akụkụ nke Chineke kere: *oké osimiri* . N'okpuru ozizi a, anyị ga-aghotakwu ihe Chineke na-enye n'amaokwu a sitere na Daniel 7:2-3: "... *ma, lee, ifufe anọ nke eluigwe fere n'elu oké osimiri* . + *Ndien ikpọ unam mbinañ ewoñọ ke inyanñ* , *kiet eken* . Mara na " *ifufe anọ nke eluigwe* " na-atụ aro agha ụwa niile nke na-eme ka ndị mmadụ nwee mmeri na-achị ike. N'ebe a, " *oké osimiri* " na-anochi anya ịgwè mmadụ nke ndị ọgọ mmụọ bụ ndị, n'anya ya, hà nhata n'anumanu nke " *oké osimiri* ." N'okwu a, " *ifufe anọ nke eluigwe* ", " *anọ* " na-anochi anya isi 4 nke ntuziaka North, South, East na West. " *Ifufe nke eluigwe* " na-eweta mgbanwe n'odidi nke mbara igwe, na-akpali igwe ojii, na-eme ka oké ifufe na-ebute mmiri ozuzo; Site n'iwepu ịgwé ojii n'akụkụ, ha na-akwalite anwụ. N'otu aka ahụ, agha na-ebute nnukwu mgbanwe ndoro ndoro ọchichị na nke ọha, nnukwu ọgbaghara nke na-enye ọchichị ndị mmeri ọhuru nke Chineke hoputara, ma na-enweghị onye ọ ga-agozi. N'ihì na e kpọrọ e ito - Uga Uga nweta ngozi □ k□ □ k□□ z□ d□ d□ ka mmad□ ; ndị ọ hoooro kwesiri ntukwasị obi bụ ndị na-eje ije n'ihè nke Chineke kemgbe Adam na Iv, na nke a ruo ọgwugwu nke ụwa. Oleekwa ndị bụ ndị ọ hoooro? Ndị ahụ ọ na-amata ihe oyiyi ya n'ime ha ebe e mere mmadụ n'onyinyo Chineke dị ka Jen.1:26. Rịba ama ọdiche a: Chineke mere ma ọ bụ kee mmadu n'onyinyo ya , ebe a na -emeputa anumanu site na gburugburu ya, mmiri, terrestrial, ma ọ bụ eluigwe, site n'iwu Chineke nyere. Nhoro nke ngwaa na-egosi ọdiche dị na okwa.

Dị ka ihe atụ nke abụọ, ka anyị were okwu ahụ bụ " *ụwa* ." Dị ka Jen. 1:9-10 si kwuo, e nyere aha a " *ụwa* " ala kpọrọ nkụ nke siri na " *oké osimiri* " putā; ihe oyiyi nke Chineke ga-erigbu na Mkpu. 13, iji gosi okwukwe Protestant nke siri na okwukwe Katolik putā. Ma ka anyị tlee akụkụ ndị ọzọ nke " *ụwa* " ahụ. Ọ na-adị mma n'anya mmadụ mgbe ọ na-azụ ya, ma ọ dighi mma mgbe ọ dị ka ọzara kpọrọ nkụ. Ya mere, ọ dabere na mmiri dị mma site n'eluigwe ka ọ buru ngozi nye mmadụ. Mmiri a nwekwara ike isi na osimiri na iyi na-agafe ya; Ọ bụ ya mere e ji jiri okwu Chineke n'onwe ya tnyere " *isi iyi nke mmiri na-enye ndụ* " na Baịbụl.

Ọ bụ ọ̀nụ̀ọ ma ọ bụ enweghị " *mmiri* " a na-ekpebi ọ̀dịdị nke " *uwa* ", na n'uzo ime mmuọ, àgwà nke okwukwe nke mmadu nke mejuputara 75% mmiri.

Dị ka ihe atụ nke atọ, ka anyị were kpakpando ndị dị na mbara igwe. Nke mbụ, " *anyanwu* ", n'akukụ dị mma, ọ na-enye ihè; dị ka Jen.1:16 si kwuo, ọ bụ ihè nke " *ubochi* " ahụ, ọ na-ekpo oku ma na-akwalite uto osisi nke mmadu na-eji dị ka nri. N'akukụ ọjọọ, ọ na-ere ihe okukụ oku n'ihu oke okpomokụ ma ọ bụ enweghị mmiri ozuzo. Galileo kwuru eziokwu, ọ bụ n'etiti eluigwe na uwa anyị na mbara ala niile dị n'usoro ya na-agbakwa gburugburu ya. Ma ọ bụ karisịa kasi ukwu, Bible na-ezo aka na ya dị ka " *onye kasi ukwu* " na Jenesis 1:16, kasi ekpo oku na ọ bughị ọ̀nụ̀. Ihe ndị a niile na-eme ka ọ buru onyinyo zuru oke nke Chineke bụ onye a na-ahụ ihe ndị a niile n'ime ya. Ọ dighị onye puru ihu Chineke anya dị ndu, karịa otú ọ puru itokwasị ukwu ya n'elu " *anyanwu* "; naanị kpakpando nke nwoke, ndị ọzọ bụ mbara ala ma ọ bụ kpakpando niile emere nwanyị. Mgbe ya gachara, " *onwa* ", " *nke kacha nta* ": dị ka Jen 1:16 si kwuo, ọ bụ ihè nke abalị, nke ọchịchiri nke ọ na-achị. " *Onwa* " ya mere nwere naanị ozi ọjọọ maka ya. Ọ bụ ezie na ọ kacha nso anyị, kpakpando a edebewo ogologo oge ihe omimi nke ihu ya zoro ezo. Ọ naghị enwu n'onwe ya mana dị ka mbara ala ndị ọzọ niile, ọ na-ezigara anyị azu, na okirikiri na-aga n'ihu, ihè na-adighị ike nke ọ na-enweta site na "anyanwu". Site na njirisi ndị a niile, "onwa" bụ akara ngosi zuru oke na-anọchi anya, nke mbụ, okpukpe ndị Juu, na nke abuo, okpukpe ugha nke Ndị Kraist nke Roman Catholic papism, site na 538 ruo ugbu a, na nke Lutheran, Calvinist na Protestantism nke Anglican, ebe ọ bụ na 1843. E nwekwara na mbara igwe, " *kpakpando* " nke dị ka Gen.1: 14-15-17 na-ekere òkè na oge *nke anyanwu na oge nke onwa . ubochi na afo* ", na nke " *ihè uwa* ". Ha na-enwu, maka otutu akukụ, naanị n'oge ọchịchiri, n'abalị. Ọ bụ ezigbo akara na-anọchi anya ndị ohu nke Chineke, ndị ezi, ruo mgbe amuma àgwà ha ọ̀dịda; nke na-egosi mgbanwe na ọ̀nụ̀ọ ime mmuọ ha. Nka gabu ozi ahu nke Chineke ga-eji kpalite ọ̀dịda nke Iso Uzo Kraist nke egburu na ugha ndi Rom na Dan 8:10 na Mkpu 12:4; na ọ̀dịda nke okpukpe Protestant zuru uwa ọ̀nụ̀ na Mkpu 6:13 na 8:12. N'ebe dipuru adipu, " *kpakpando* " ahụ na-anọchi anya ọchịchi popu Katolik na Mkpu. 8:10-11, okwukwe ndị Protestant na Mkpu. 9:1; ma gbakota n'okpueze n'ọ̀nụ̀-ogugu nke 12, Mgbako Ndị Hoputara mmeri, na Mkpu. 12:1 . Dan.12:3 kporo ha ihe nnochianya nke " *ndi kuziworo igwe mmadu ezi omume* ," ya bụ, " *ndi na-amuba uwa ihè* " site n'ihè Chineke nyere.

Akara ise ndị a ga-arụ ọrụ dị mkpa na amuma nke Apokalips. Ya mere i nwere ike na-eme nchoputa ezoro ezo ozi nke ejiri njirisi nke akara ndị a gosiputara. Ma ufodu ga-esi ike ichoputa, ya mere, Chineke n'onwe ya na-egosi isi ihe na-egosi ihe omimi ahụ n'amaokwu nke Akwukwo Nso, dị ka okwu ndi ahụ bụ " *isi na odu* " nke a puru ighota nani site n'ihe Chineke na-enye ha n'Aisa. Ma amaokwu 13 na-enye n'otu aka ahụ, ya mere na-ebu otu ihe ahụ putara, " *alaka nkwa na okporo ahijia ami* "; " *Ahijia* " nke ga-anochi anya ọchịchi ndi Rom na Mkpu 11:1 .

Enwekwara ihe atụ nke ọ̀nụ̀ọgụ na ọ̀nụ̀ọgụgụ. Dika iwu bụ isi, anyị nwere n'usoro nrigo:

Maka nombamba "1": ipuru iche (Chineke ma ọ bụ ọ̀nụ̀ọgụ)

Maka nomba "2": ezughị okè.

Maka nomba "3": izu oke.

Maka nomba "4": eluigwe na ala (isi isi anọ)

Maka nomba "5": nwoke (nwoke ma o bu nwanyi).

Maka onuogugu "6": mmuo ozi nke eluigwe (onye eluigwe ma o bu onye ozi).

Maka nomba "7": njuputa. (Okwa: akara nke Onye Okike Chineke)

N'elu onu ogugu a anyi nwere nchikota nke mgbakwunye nke mbu asaa isi mkpuru; ihe atụ: $8 = 6+2$; $9 = 6+3$; $10 = 7+3$; $11 = 6+5$ na $7+4$; $12 = 7+5$ na $6+6$; $13 = 7+6$. Nhozo ndi a nwere mputara ime mmuo n'ihe gbasara isiokwu ndi a na-emeso n'isiakwukwo ndi a nke Apokalips. N'akwukwo Daniel, anyi na-ahu ozi amuma ndi metutara oge Mezaia nke Ndi Kraist n'isi nke 2, 7, 8, 9, 11 na 12 .

N'akwukwo Mkpughe e kpugheere Jon onyeozu, ukpuru ihe atụ nke nomba isi na-ekpughe nnoo ihe. E kewara oge Ndi Kraist uzọ abuo bu isi akuko ihe mere eme.

Nke mbu, jikotara onu ogugu "2", na-ekpuchi otutu oge nke ozizi "ezughị okè" nke okwukwe Ndi Kraist nochitere anya site 538 site Roman Catholic papism, onye nketa na okpukpe norm guzosie ike kemgbe March 7, 321 site na-ekpere arusi Roman Emperor Constantine ¹ Isi nke 2 na-ekpuchi oge niile n'etiti 94 na 1843.

Akuku nke abuo nke onu ogugu "3" nochitere anya ya, site na 1843, oge "Adventist", oge Chineke choro ka e weghachi ozizi "izu okè" nke ndi ozi dika usoro ihe omume ahụ e buru n'amuma site n'iwu Chineke nke e zoro aka na Dan 8:14. A ga-enweta izu-oke nke a nke nta nke nta ruo mgbe nloghachi nke Kraist na-atu anya na mmiri nke 2030.

N'elu nomba 7, nomba 8, ma o bu $2+6$, na-akpalite oge nke ezughị okè (2) nke oru diabolical (6). Nomba 9, ma o bu $3+6$, na-egosi oge izu oke (3) yana oru diabolical (6). Onu ogugu nke 10, ma o bu $3+7$, na-ebu amuma banyere oge izu okè (3), izuzu (7) nke oru Chineke.

Nomba "11", ma o bu tumadi $5+6$, na-ezo aka n'oge ekweghi na Chineke nke French nke mmadu (5) jikotara ya na ekwensu (6).

Onuogugu "12" ma o bu $5+7$, na-ekpughe njiko nke mmadu (5) na Chineke kere ($7 =$ uju na akara eze ya).

Onuogugu ahụ "13" ma o bu $7+6$, na-egosi njuputa (7) nke okpukpere chi nke Ndi Kraist jikotara ya na ekwensu (6); papal mbu (*oké osimiri*) na Protestant (*ala*) n'oge ikpeazu.

Nomba "14" ma o bu $7+7$, gbasara oru Adventist na ozi ya zuru uwa onu (*Ozioma ebighi ebi*).

Nomba ahụ "15", ma o bu $5+5+5$ ma o bu $3x5$, na-akpalite oge mmadu (5) izu oke (3). O bu ya na-egosi njedebe nke oge amara. " *Oka wit* " ime mmuo chara acha ka e wewe ya ma chekwaa ya n'okochi nke eluigwe. Nkwadebe nke ndi a hoputara ezuola n'ihi na ha eruola okwa nke Chineke choro.

Onu ogugu ahụ bu "16" ná Mkpughe na-ezo aka n'oge Chineke wusasiri " *okwa asaa ikpeazu nke onuma ya* " n'isi ndi iro okpukpe ya, bu Iso Uzọ Kraist na-ekwesighi ntukwasị obi nke isi 13.

Nomba ahụ bụ “17” na-ewere ihe ọ pụtara, dị ka nke gara aga, n’isiokwu ahụ Chineke na-enye ya n’amụma ya, ya bụ, ná Mkpughe 17, bụ ihe nnọchianya nke “ *ikpe nke oké akwuna* ” nke Chineke. N’ime Akwụkwọ Nsọ, ojiji nke mbụ e ji nomba ihe atụ a metụtara izu Ista nke na-amalite n’ubochi nke iri ^{nke} onwa mbụ n’afọ wee kwusị n’ubochi nke iri na ^{asaa}. E mezuru akwụkwọ ozi ahụ n’ihe banyere ubochi onwu nke “ *Nwa Aturu Chineke* ” Jizos Kraist, e buru amụma Ememe Ngabiga n’ime ubochi-afọ na 70th ^{nke} “ *izu 70* ” nke afọ Dan 9:24 ruo 27. N’ihi ya, amụma nke 70th ^{izu} nke amaokwu 27 na-ekpuchi oge nke afọ asaa n’etiti 3 amụma. “ *n’etiti* ” afọ asaa a nke izu amụma ahụ e hotara na Dan 9:27 .

N’ihi na nke ikpeazu ezi "Adventists", nomba 17 ga-emetuta 17 nari afọ nke na-eme Roman Sunday, a mmehie guzosie ike na March 7, 321. Ubochi ncheta nke njedebe nke nari afọ nke 17 ndi a, March 7, 2021 meghere “ *mgbe nke ogwugwu* ” amuma na Dan 11:40. “ *Oge a* ” di mma iji mezuo ntaramahuhu ido aka na nti ikpeazu a nke, na-akowa Agha Uwa nke Atọ, bukwa nke Chineke buru amuma site na “ *opi nke isii* ” nke ekpughere na Mkpu 9:13 ruo 21. Mbibi akụ na uba nke nje Covid-19 kpatara bu akara afọ 2020 (March 20, 2020) di ka mmalite nke March 2020 ruo March 2020.

Isi nke 18 na-ekwu banyere ntaramahuhu “ *Babilon Ukwu ahụ* ” ga-ata.

Isi nke “19” lekwasiri anya n’ihe banyere nloghachi di ebube nke Jizos Kraist na ogu ya na ndi nnupuisi bu mmadu no.

Isi nke 20 na-ekwu maka puku afọ asaa, n’uwa togboro n’efu ebe a na- ejide ekwensu n’ulo mkporo na n’elu-igwe, ebe ndi a hoputara na-ekpe ikpe ndu na oru nile nke ndi nnupuisi ojojo ahụ ndi Chineke juru aju.

Isi nke “21” na-achota ihe atụ 3x7, ya bụ, izu okè (3) nke ido nsọ (7) nke e meghariri n’ime ndi o horo nke a gbaputara n’uwa.

Anyi si otu ahụ hu na amuma ahụ na-ewere di ka isiokwu ya ndi a hoputara nke Adventism na Mkpu. 3, 7, 14 = 2x7 na 21 = 3x7 (eto eto n’ebe izu okè nke ido nsọ).

Isi nke 22 na-ewebata oge mgbe, n’uwa e meghariri ohuru na nke e meghariri ohuru, Chineke na-etinye ocheeze ya na ndi a hoputara nke alaeze ebighi ebi ya.

Adventism

Ọnye kwa bu umu-ndikom na umu-ndinyom nke Chineke? Ka anyi kwuo ya ozugbo, n’ihi na akwukwo a ga-enye ihe akaebe niile di mkpa, Chineke na-

agwa Ndị Kraịst "Adventist" Mkpughe a dị nso. N'ihina na ọ masiri ya ma ọ bu na ọ maghi, uche Chineke bu nke ochichi, na kemgbe oge opupu ihe ubi nke 1843, mgbe iwu e buru n'amuma na Daniel 8:14 malitere idi ire, ukpuru "Seventh-day Adventist" bu uzọ puru iche nke ka na-ejiko Chineke na ndi ohu Ya bu mmadu. Ma kpachara anya! Ukpuru a na-agbanwe mgbe nile, na ojuju evolushon a, nke Chineke choro, emewo ka Jisos Kraịst gbaputa ihe nnochianya nke ulo oru ya kemgbe 1994. Gini bu Adventism? Okwu a sitere na Latin "adventus" nke putara: bia. Nke ahụ nke Jisos Kraịst, maka nnukwu nloghachi ikpeazu ya n'ebube nke Nna, a turu anya ya n'oge opupu ihe ubi nke 1843, na n'oge mgbusi akwukwo nke 1844, na n'oge mgbusi akwukwo nke 1994. Atumanya ugha ndi a e buru n'amuma n'atumatu Chineke, ka o sina di, ewetawo odachi di egwu ime mmuo nye ndi na-eleda okwa amuma ndi a anya na atumanya ha anya, n'ihina na a haziri ha n'uzo zuru ezu, bu onye okike di ukwu. Ya mere, onye o bu la nke ghotara n'akwukwo a oku ndi Jisos Kraịst turu n'uche ga-abu, site kpomkwem n'ihina ya, "Adventist", "nke ubochi nke asaa", ma o buru na o bu ghi n'ebe mmadu no, o ga-abu ihe gbasara Chineke; nke a, ozugbo o hapuru ezumike okpukpe nke ubochi mbu, na-eme ihe foduru n'ubochi nke asaa, nke a na-akpo Sabbath, nke Chineke doro nso kemgbe e kere uwa. Ibu nke Chineke gunyere ihe ndi ozo Chineke choro; Site na Sabbath, ndi Adventist ndi a hoputara ga-amata na aru anu ahụ ya bukwa ihe onwunwe nke Chineke, ma dika nke a, o ga-azu ma lekota ya di ka ihe onwunwe di oke onu ahia di nso, ebe nso nke anu aru. N'ihina na Chineke edeputala mmadu, na Jenesis 1:29 ezigbo nri ya: " *Chineke wee si, Le, enyewo m unu ihe okuku o bu la na-amị mkpuru, nke di n'elu uwa dum, na osisi o bu la nke mkpuru osisi na-amiputa mkpuru di n'ime ya, o ga-aburu gi ihe oriri .*"

Echiche Adventist enweghi ikewapu na oru Ndị Kraịst nke Chineke kpughere. Ekwuru banyere nloghachi nke Jisos Kraịst n'otutu okwu nke Akwukwo nso: Ps.50:3: " *Chineke anyi na-abia ; Oku na-erepia ihe di n'ihu ya, oké ifufe nke na-eme ihe ike di n'akuku ya ; Abu Oma 96:13: " ... n'iru Jehova! N'ihina na o na-abia, n'ihina na o na-abia ikpe uwa ; O gēji ezi omume kpe uwa nile, were kwa ikwesi-ntukwasi-obi-Ya kpe ndi nile di iche iche ikpe. » ; Aiz 35:4 : " Sini ndi obi ha na-ama jijiji: Nweenu obi ike, atula egwu; ebe a bu Chineke gi, ibo obo ga-abia, nkwughachi nke Chineke; Ya onwe ya ga-abia zoputa gi "; Hosea 6:3: " Ka ayi mara, ka ayi cho ima Jehova; obibia ya doro anya di ka chi obubo. O ga-abiakwute anyi di ka mmiri ozuzo , di ka mmiri ozuzo nke na-eme ka uwa ; n'ime akwukwo nso nke ogbugba ndu ohuru anyi na-agu, si: Mat.21:40: " Ma mgbe onye nwe ubi vain ahụ ga-abia , gini ka o ga-eme ndi oru ubi ahụ? » ; 24:50: " ... onye-nwe ohu ahụ ga-abia n'ubochi o na-atughi anya ya, na n'oge awa o na-amaghi, "; 25:31: " Mgbe Nwa nke mmadu ga-abia n'ebube ya , ya na ndi mmuo ozi nile, mgbe ahụ o ga-anokwasị n'ocheeze nke ebube ya. » ; Ja 7:27: " Otú o di, anyi maara ebe nwoke a si; ma mgbe Kraịst ga-abia , o dighi onye ga-ama ebe o si. » ; 7:31: " Otutu n'ime ndi mmadu ahụ kwere na Ya, na-asị, Mgbe Kraịst ga-abia , O ga-eme ihe iriba ama kari ndi a nke nwoke a mere? » ; Hib 10:37: " O foduru nwa oge, onye nke na-abia ga-abia , o gaghị anọ odu ." Okwu akaebe ikpeazu nke Jisos: Jn.14:3: " O burukwa na m aga kwadebere unu ebe , m ga-abia ozo, kporokwa unu biakwute Mu onwe m , ka unu wee norokwa n'ebe m no ; Ama nke ndi mmuo ozi: Oru 1:11: " Ha wee si: "Ndị Galili, gini mere unu*

ji guzoro na-elegide anya n'eluigwe? *Jisus nka, onye ewepuru n'ebe unu nọ rigo n'elu-igwe, gābia kwa otú a dika unu huworo ka Ọ nāga n'elu-igwe.* ". Orụ Adventist nke Mesaja ahụ pụtara na: Isa.61:1-2: " *Mmụọ nke Onyenwe anyị Jehova dī n'ahụ m, n'ihī na Jehova tere m mmanụ ikwusa ozi ọma nye ndi ogbenye; O ziterem ka m'gwọta ndi obi-ha tiwara etiwa, ikwusa inwere-onwe nye ndi emere ka ha je biri n'ala ọzọ, na inwere-onwe nye ndi aḅu; ikwusa aḅo nke ihu ọma Jehova, ...* " N'ebe a, n'igụ ihe odide a n'ụlọ nzukọ nke Nazaret, Jisus kwusiri igu akwukwọ ahụ ma mechie akwukwọ ahụ, n'ihī na nke na-esonụ, banyere " *ubochi nke ubochi Chineke,*" *ibọ ọbọ* " agaghị emezu ruo mgbe afọ 2003 gachara, n'ihī nloghachi ya dī ebube: " *na ubochi ibọ ọbọ nke Chineke anyi ; ikasi ndi niile na-eru uju obi; »*

Adventism nwere otutu ihu taa, na nke mbu, akuku ulo oru goomentu nke juru na 1991 oku kachasi oheru nke Jizos nyere ya, site na ngwa mmadu di umeala n'obi nke m bu. Nkwa ga-aputa ebe kwesiri ekwesiri na akwukwọ a. Enwere otutu ndi otu Adventist gbasasi gbasasi n'ua niile. A na-agwa ha oku a di ka ihe mbu. O bu "oke ihè" ahụ nke nwanne anyi nwanyị ime mmuọ nke okenye, Ellen White, chorọ idu ndi Adventist. O gosiputara oru ya di ka "obere ihè" nke na-eduga na "nnukwu". N'ozī ikpeazu ya n'ihu oha, jikwa aka abuo jide Bible Nso n'ikuku, o kwuru, si: "Umunna m, m na-aja unu mma akwukwọ a." Qchicho ya emezuwo ugbo a; A na-akowaputa Daniel na Mkpughe kpmkpam site n'iji koodu nke Akwukwọ Nso eme ihe. Nkwekorita zuru oke na-ekpughe amamihe di ukwu nke Chineke. Onye na-agu akwukwọ, onye o bula i bu, a na m ario gi ka i ghara imehie ihe n'oge gara aga, o bu gi ka i ga-eme mgbanwe na atumatu Chineke, n'ihī na Onye Puru Ime Ihe Niile agaghị eme mgbanwe n'echiche gi. Ojuru nke ihè bu mmehie na-anwu anwu na-enweghi ihe ngwota o bula; obara Jizos Kraist wufuru adighi ekpuchi ya. Ana m emechi obu aka a di mkpa wee laghachi na " *odachi* " ahụ ekwuputara .

Tupu m abanye n'akuko banyere Apokalips, aghaghị m ikwara gi ihe mere, n'ozuzu, amuma ndi sitere n'ike mmuọ nso Chineke ji di anyi mkpa, bu umu mmadu, ebe o bu na ihe omuma ha ma o bu nleli ha ga-eme ka ndu ebighi ebi ma o bu nwuo onwu. Ihe kpatara ya bu nke a: umu mmadu na-amasi nkwasị ike na di ka ndi di otu ahụ, ha na-atu egwu mgbanwe. N'ihī ya, o na-echebe nkwasị ike a ma gbanwee okpukpe ya ka o buru omenala, na-atufu ihe niile na-egosiputa onwe ya n'akuku nke oheru. Otú a ka ndi Juu so na njiko aka ochie nke Chineke si mee ihe mbu, ibibi ha, bu ndi Jizos na-egbughi oge ikwuputa na ha bu " *ulo nzuko Setan* " na Mkpu. 2:8 na 3:9 . Site n'igbaso omenala ndi nna nna, ha kweere na n'uzo di otu a, ha ga-enwe ike ichibe mmekorita ha na Chineke. Ma ginu na-eme na nke a? Mmadu anaghizi ege Chineke nti mgbe o na-agwa ya okwu, ma o nariọ Chineke ka o gee ya nti. N'onodu di otu a, Chineke agaghizi ahụ akauntu ya, o bu ezie na o buru na o bu ezie na ya onwe ya adighi agbanwe n'agwa ya na ikpe ya nke na-anogide na-adiru mgbe ebighi ebi, o bukwa eziokwu na oru ya na-eto eto mgbe nile na mgbanwe na-adigide adigide. Otu amaokwu zuru ezu iji kwado echiche a: " *Uzo ndi ezi omume di ka ihè na-enwu enwu, na-enwukwa enwu kari*

ruo ubochi zuru okè. (Ilu 4:18) . “ Uzọ ” nke amaokwu a dabara na “ uzọ ” nke di na Jizos Kraist. Nke a na-egosi na eziokwu nke okwukwe na Kraist na-aputakwa ka oge na-aga, dika nhorọ nke Chineke siri di, dika atumatu ya siri di. Ndi na-azọ ochichi ruo mgbe ebighi ebi kwesiri ikowa ihe Jizos kwuru kwesiri ha mgbe o gwara ha, si: “ Onye na-edebe oru m ruo ogwugwu, ya ka m ga-enye . . . (Mkpu. 2:26) Otutu ndi na-eche na o zuola idebe ihe i mutara site na mmalite ruo ogwugwu; na nke a bubu njehie nke ndi Juu mba na ihe mmuta Jizos n'ilu ya banyere talent. Ma nke a bu ichefu na ezi okwukwe bu mmekorita na-adigide adigide nke ya na Mmuo nke Chineke di ndu bu onye na-ahu maka inye umu ya nri a nke na-esi n'onu ya puta mgbe niile na mgbe niile. Okwu Chineke ejedebeghi na akwukwo nsọ nke Akwukwo Nso, mgbe o gachara, a ga-anogide na-adigide adigide, "Logos" di ndu, Okwu ahụ mere ka anu ahụ nwa oge, Kraist na-arụ oru na Mmuo Nso iji nogide na-enwe mkparita uka ya na ndi huru ya n'anya ma jiri mkpuru obi ha dum choo ya. Enwere m ike igba akaebe maka ihe ndi a n'ihu na eritewo m uru n'onwe m site na ntinye nke ihè ohuru nke m na-ekerita ndi huru ya n'anya di ka m nwere. Ohu a na-enweta site n'eluigwe mgbe niile na-eme ka nghota anyi nwere maka oru ya ekpughere na anyi ga-amariri ka anyi ga-esi kpebie ma gbahapu nkowa oge ochie mgbe ha na-agho ihe efu. Baijul gwara anyi ka anyi mee nke a: “ Na-anwaputani ihe niile; jidesienu ezi ihe ike; (1Te 5:21) .

A na-emeghari ikpe nke Chineke na mgbanwe mgbanwe a na-aga n'ihu nke ihè sitere n'ike mmuo nsọ ma kpughee nye ndi a hoputara ahoputa nke okwu onu ya. Ya mere, irapagidesi ike na odinala na-akpata onwu, n'ihu na o na-egbochi mmadu ime mgbanwe na mgbanwe nke mmemme nzoputa nke ekpughere nke nta nke nta ruo na njedebeghe nke uwa. Enwere okwu nke na-ewere uru ya zuru oke na ngalaba okpukpe, o bu: eziokwu nke oge di ugbo a ma o bu eziokwu di ugbo a . Iji ghotu echiche a nke oma, anyi aghaghi ileba anya n'oge gara aga, ebe anyi nwere n'oge ndiozi, ozizi zuru oke nke okwukwe. Ka e mesiri, n'oge oké ochichiri e buru amuma, ozizi nke ndiozi nochiri anya nke "Rom" abuo; ndi eze ukwu na ndi popu, akuku abuo nke otu oru Chineke a kwadebere maka ekwensu. N'ihu ya, oru mgbanwe na-egosi na aha ya ziri ezi, n'ihu na o bu okwu nke ikpochapu ozizi ugha na ighaghachi mkpuru oma ndi e bibiri ebibi nke ozizi ndiozi. Site n'oke ogologo ntachi obi, Chineke nyere oge, ogologo oge, ka eweghachi ihè ya n'uju. N'adighi ka chi ndi ogo mmuo ndi na-adighi emeghachi omume, n'ihu na ha adighi adi, Onye Okike Chineke na-adi ndu ebighi ebi, o na-egosikwa na o di adi, site na mmeghachi omume ya na omume ya enweghi ike; o di nwute na mmadu, n'udi ntaramahuhu siri ike. Onye na-enye ihe okike iwu, onye na-eduzi amuma, egbè eluigwe na oku, na-akpote ugwu na-agboputa oku, na-eme ka ha gbasaa oku n'ahu umu mmadu ndi ikpe mara, onye na-akpata ala oma jijiji ma na-akpalite ebili mmiri na-emebi emebi, bukwa onye na-abia na-atughari n'uche ndi o horo, oganihu nke oru ya, ihe o na-akwado ime, di ka o mara okwa tupu oge eruo. “ *N'ezie Onye-nwe-ayi Jehova agaghị eme ihe o bula, ma o bughị na O kpughere nzuzo Ya nye ndi odibo Ya, bu ndi amuma ,”* ka Emos 3:7 siri kwuo.

The mbu anya na apocalypse

N'okwu ya, Jón onyeozi, bú onyeozi Onyenwe anyị Jizọs Kraịst, kọwara anyị ihe oyiyi ndị Chineke na-enye ya n'ohụu na ozi ọ na-anụ. N'odịdị, ma ọ bụ naanị n'odịdị, Mkpughe, nsugharị nke Greek "apocalupsis", na-ekpughe ihe ọ bụla, n'ihị na ọ na-ejigide akụkụ ya dị omimi, na-aghọtaghị ọtụtụ ndị kwere ekwe na-agụ ya. Ihe omimi ahụ na-akụda ha, ha na-ebelatakwa ileghara ihe nzuzo ndị ahụ ekpughere anya.

Chineke adighi eme otu a n'enweghi ihe kpatara ya. N'ime nke a, Ọ na-akuziri anyị ka mkpughe Ya dị nsọ nakwa na, n'ihị ya, e bu n'obi ya nani maka ndị Ọ hōrō. Ma ebe a bụ ebe o kwesiri ekwesị ka o doo anya n'okwu a, ndị ọ hōrō

abughị ndị na-azọrọ na ha bu, kama o bu nanị ndị ya onwe ya matara di ka ndi ohu ya, n'ihì na ha na-amata odiyiche di n'etiti ndi kwere ekwe ugha site n'ikwesi ntukwasị obi na nrubeisi ha.

" *Nkpughe nke Jisos Kraist nyere ya, na-egosi onye ohu ya John, onye na-agbara ya àmà, na-agba akaebe banyere okwu Chineke, n'ihe niile o hụrụ .* (Mkpu. 1:1-2)

Ya mere onye ahu nke kwuputara na Jon 14:6 si, *Mu onwem bu uzo, na eziokwu, na ndu; o dighi onye na-abiakwute Nna ma e wezuga site na m "*, na-abia, site ya Apokalips, ya Mkpughe, na-egosi ndi ohu ya uzọ nke eziokwu nke na-enye ha ohere inweta ndu ebighi ebi awa na turu aro n'aha ya. Ya mere, o bu naani ndi o chere na ha ruru eru inata ya ga-enweta ya. Mgbe o jiworo ozi elu ala ya gosi n'uzo doro anya ihe bu ihe nlereanya nke ezi okwukwe, Jisos ga-amata ndi ruru eru ya na nke aja mgbaputa afo ofufo ya, n'ihì na ha etinyewo aka n'uzo n'ezie n'uzo ihe nlereanya a nke o jere ije n'ihu ha. Nrara o raara onwe ya nye n'uju na n'uzo zuru ezu n'ijere Chineke ozi bu ukpuru a turu anya ya. O buru na Nna-ukwu ahụ siri Pailet: " *...Abiara m n'ụwa igbara eziokwu àmà...* (Jon 18:37)," n'otu ụwa a, ndi o hoputara aghaghị ime otu ihe ahụ.

Ihe omimi o bua nwere nkowa ya, mana iji nweta ya, mmadu ga-eji igodo na-emege ma mechie ohere nzuzo. Mana Ewoo maka ndi na-achọ imata ihe, isi igodo bu Chineke n'onwe ya, n'onwe ya. N'oge nturundu na dika ikpe ya na-adighi ada ada na zuru oke, o na-emepe ma o bu mechie ogugu isi mmadu. Ihe mgbochi mbu a na-eme ka akwukwo ahụ ekpughere buru ihe a na-apughị ighota aghota na Akwukwo Nso n'ozuzu ya na-agho, mgbe a na-edobe ya na ogugu nke ndi kwere ekwe ugha, nchikota akuko alibis okpukpe. Ndi kwere ekwe ugha a dikwa otutu, n'ihì ya, n'ụwa, Jisos amubawo ido aka na nti ya banyere ndi Kraist ugha ndi gaputa ruo ogwugwu ụwa, di ka Mat.24:5-11-24 na Mat.7:21 ruo 23 si kwuo, ebe o na-adọ aka na nti megide nzoro ugha nke ndi ji oké olu na-ekwu na ha bu ndi na-eso uzo ya.

Ya mere Apokalips bu mkpughe nke akuko ihe mere eme nke ezi okwukwe nke Jisos Kraist ghotara dika Nna na dika Mmuo Nso na-abia site na Nna, naani Chineke kere. Ezi okwukwe a na-eme ka ndi o horo bu ndi gabigaworo otutu nari afo nke oge mgbagwoju anya okpukpe ruru eru. Onodu a na-egosi na o bu ihe nnochianya nke *kpakpando* nke Chineke kwuru na o bu ndi a hoputara bu ndi o matara, obuna nwa oge, n'ihì na di ka ha, di ka Jen 1:15 si kwuo, ha na-enwu n'ochichiri, " *iji nye ihè n'elu ụwa .* »

E zochiri mkpisi ugodi nke abuo nke Apokalips n'akwukwo Daniel onye amuma, bu otu n'ime akwukwo nke ogbugba ndu ochie ahụ, bu nke mejuputara nke mbu n'ime " *ndi àmà abuo* " nke Chineke e zoro aka na ya na Mkpu. 11:3; nke abuo bu Apokalips na akwukwo nke ogbugba ndu ohuru ahụ. N'oge ozi elu ala ya, Jisos dororo uche ndi na-eso uzo ya gaa n'ebe Daniel onye amuma no, bu onye e debere ihe ama ya n'akwukwo akuko ihe mere eme n'ime "Torah" di nso nke ndi Juu.

Mkpughe dị nsọ na-ewere ụdị ogidi abụọ nke ime mmụọ. Ọ bụ eziokwu na akwụkwọ Daniel na nke Apokalips e nyere Jọn na-adabere n'otu n'otu ma na-akwado ibu, dị ka ogidi abụọ, isi obodo nke mkpughe eluigwe nke Chineke.

Ya mere Apokalips bụ akụkọ banyere ezi okwukwe nke Chineke kowara n'amaokwu a: “ *Ngọzi na-adịrị onye na-agụ na ndị na-anụ okwu amụma a, na-edebekwa ihe ndị e dere n'ime ya! N'ihina oge ahụ dị nso* (Mkpu. 1:3).

Ngwaa “gụọ” nwere ezi ihe pụtara nye Chineke nke jikọtara ya na ighota ozi a na-agụ. Ekwuputara echiche a n'Aiz 29:11-12: “ *Nkpughe nile dīrī gī dī ka okwu nile nke akwụkwọ akara, nke na-enyefe onye maara ihe, sị, Gụọ nke a! Ọ we za, sị, Apughim, n'ihina a karachiworo ya; ma-ọbụ dī ka akwụkwọ e nyere nwoke na-enweghị ike ịgụ ihe, na-asị: Gụọ nke a! Na onye na-aza: Amaghị m otú e si agụ .” Site n'ihe atụ ndị a, mmụọ nsọ na-akwado na ọ gaghị ekwe omume ighota ozi dị nsọ nke e debere maka ndị “ na-asopuru ya n'onụ ha na egbugbere onụ ha , ma obi ha dī anya n'ebe ọ nọ , ” dī ka Aiza. ma obi ya dī anya n'ebe m nọ , ma egwu ọ na-atụ m bụ naanị ụkpuru nke odinala mmadụ ”.*

Igodo nke atọ na-esonye na nke mbụ. A na-ahụkwa ya n'ebe Chineke nọ, bụ onye ji aka ya hōrō n'etiti ndị ọ hōputara, bụ onye ọ ga-eme ka o nwee ike 'igụ' amụma ahụ iji mee ka ụmụna ya ghotakwuo na Jizos Kraist. N'ihina na Pọl chetaara anyị na 1Kọ 12:28-29: “ *Chineke edebewokwa ụfọdu n'ime ọgbakọ, ndi mbu, ndi ozi, nke abụọ ndi amụma, nke atọ, ndi ozizi, e mesiakwa ọrụ ebube, e mesia, onyinye ọgwugwo, inyeaka, ọchichị, asusu dī iche iche. Ha niile bụ ndiozi? Ha niile bụ ndi amụma? Ha niile bụ ndi dokita? ”*

N'usoro Chineke nyere n'iwu, mmadụ adighi agho onye amuma site na mkpebi mmadụ onwe ya. Ọ bụ dī ka Jizos kuziri n'ilu ahụ, anyi ekwesighi iji oso gaa n'ochi ihu, kama, anyi ga-anodu ala n'azu ulo, chere, ma ọ buru na ọ ga-eme, ka Chineke kpoo anyi oku ka anyi gaa n'ahiri ihu. Enweghi m ochicho o bula nke itinye akuku o bula n'oru ya, ma enwere m naanị nnukwu aguu maka ochicho ighota ihe ozi ndi a dī itunanya nke m guru na Apokalips. Ma ọ bu Chineke bu onye, tupu m aghota ihe ọ bu, kpom n'ohu. Ya mere, ya ejula gi anya site n'icheputa agwa nke oru ndi m na-eweta; ọ bụ mkpuru nke ozi ozi n'ezie.

Enweghi ike nwa oge aghota ihe nzuzo Ya nke ekpughere na koodu bu ihe di mma na nke a na-atu anya n'usoro nke Chineke hiwere. Amaghị ihe abughị ihe kpatara ya, ma ọ buruhaala na ọ bughị ihe kpatara iju ihè ahụ. N'ihina banyere iju ihe ọ na-ekpughe site n'aka ndi amuma ọ na-ezigara oru a, ikpe Chineke di ngwa ngwa: ọ bụ nkwasị nke mmekorita, nchebe na olileanya. Ya mere, otu onye amuma na-eje ozi, Jọn, nwetara ohuu koodu sitere n'aka Chineke, n'ogwugwu oge, onye amuma ozo na-eje ozi na-ewetara gi taa ohuu nke Daniel na Mkpughe e deputara, na-enye gi mmesi obi ike nile nke ngozi di nsọ site n'uzo doru anya ha. Maka ngbanwe nke a, e nwere naanị otu ebe: Akwukwo Nso, ọ dighi ihe ozo ma e wezuga Akwukwo Nso, ma e wezuga Akwukwo Nso dum, n'okpuru ihè nke Mmụọ Nso. Nlebara anya na ihunanya nke Chineke lekwasiri anya n'umu mmadụ kacha diri mfe, di ka umuaka na-erube isi, bu ndi na-adị uko n'oge ikpeazu. Nghota nke echiche Chineke ka a ga-enweta naanị site na mmekorita chiri anya na nke siri ike n'etiti Chineke na ohu ya. A pughi izu eziokwu; o kwesiri. Ndi huru ya

n'anya na-anata ya di ka mputara di nsọ, mkpuru osisi, ihe kacha mkpa nke Onye-nwe huru n'anya na nke a na-asopuru.

Owuwu dum nke Mkpughe ukwu ahụ ji akwukwo Daniel na Mkpughe wetara n'uzo kwekoro ekweko di nnoo ukwu ma di mgbagwoju anya. N'ihu na n'eziokwu, Chineke na-akpokari otu isiokwu n'okpuru akuku di iche iche na nke mgbakwunye na nkowa. N'okwa m nwere ugbo a n'isi isiokwu a, akuko okpukpe ekpughere di mfe n'ezie ichikota.

A ka nwere igodo nke ano: onwe anyi. A ghaghi ihoputa anyi, n'ihu na mkpuru obi anyi na agwa anyi dum ga-eso Chineke kerita echiche ya nile banyere ezi ihe na ihe ojoo. O buru na mmadu abughi nke ya, o doro anya na o ga-agbagha ozizi ya n'otu isi ihe ma o bu ozo. Mkpughe di ebube na-aputa ihè naani na uche edoro nsọ nke ndi a hoputara. Nke bu eziokwu bu na a pughi ire ahia, a pughi ikparita uka n'uzo o bula, i ga-ewere ya di ka o di ma o bu hapu ya. Di ka Jizos kuziri, e ji "ee" ma o bu "ee e" dozie ihe nile. Ihe o bula mmadu na-agbakwunye na ya si n'Ajo onye ahụ.

A ka nwere otu ukpuru bu isi nke Chineke choro: idi umeala n'obi zuru ezu. Nganga n'oru bu ihe ziri ezi, ma mpako agaghi abu: " *Chineke na-eguzogide ndi mpako.* " *ma o na-enye ndi di umeala n'obi amara* (Jas. 4:6). Nganga bu mborogwu nke ihe ojoo nke butere nbibi ekwensu na nsonaazu ya di egwu nye onwe ya na maka ihe niile e kere eke nke eluigwe na nke uwa, o gaghi ekwe omume maka onye mpako inweta ntuli aka na Kraist.

Ezi idi umeala n'obi gunyere ihota adighi ike anyi di ka mmadu na ikwere okwu Kraist mgbe o na-agwa anyi: " *Ma unu apughi ime ihe o bula ma mu onwe m anoghi* (Jon 15:5). Na nke a " *o dighi ihe* " ugha, di ka a na-ebute uzo, ohere nke ihota ihe ya codeed ozi amuma. Aga m agwa gi ihe kpatara ya wee nye gi nkowa. N'amamihe ya, idi nsọ ya di nsọ, Onye-nwe kpaliri Daniel ibu amuma ya n'ime ihe ndi kewapuru otutu iri afo. Tupu o nye m mmuo nsọ n'echiche nke ime njiko atunyere amuma ndi a niile kewara n'ime isiakwukwo, o nweghi onye mere ya n'ihu m. N'ihu na o bu naani site na usoro a ka ebubo ndi Chineke gosiputara na-enweta nkenke na idoanya. Ihe nzuzo nke ihè di na njiko nke akuku Akwukwo Nso niile, omumu ihe agbakwunyere nke data sitere na isiakwukwo ya di iche iche, na kariya ihe niile n'ichoghari Akwukwo Nso dum maka nkowa mmuo nke akara ndi ahụ zutere. O buruhaala na e jighi usoro a eme ihe, akwukwo Daniel, bu nke amuma Apokalips na-edochaghi anya ma o buru na e wezuga ya, ebubo Chineke ndi e kwuru okwu ya echegbughi ndi ha na-eche echiche nke ukwu. O bu iji gbanwee onodu a ka mmuo nsọ nke Jizos Kraist ji mee ka m mee ka m mata ihe e kpuchiri ekpuchi ruo mgbe ahụ. N'uzo a na-apughi igbagha agbagha, e ji amata ihe ano bu isi e lekwasiri anya n'ime Chineke. Chineke aghotaghi ikike o bula ma e wezuga nke okwu ya e dere ede, o bukwa nke a na-akatọ ma na-ebubo, di ka " *ndi ama abuo* " ya, di ka Mkpu 11:3, ndi mmehie nke uwa na nke eluigwe si kwuo. Ugbo a, ka anyi leba anya n'akuko amuma a e kpughere na nchikota.

Akuku nke Mbu : Akuko banyere Israel na Mpuga kemgbe – 605

Daniel baa Babilon (-605) Dan.1

- Ọhụ Daniel Banyere Ndị Ọchịchị Na-agachi nke Oma
 1-Alaeze Ukwu Kaldia: Dan.2:32-37-38; 7:4 .
 2-Alaeze Ukwu Midia na Peasia: Dan.2:32-39; 7:5 ; 8:20.
 3-Alaeze Ukwu Grik: Dan.2:32-39; 7:6 ; 8:21 ; 11:3-4-21.
 4-Alaeze Ukwu Rom: Dan.2:33-40; 7:7 ; 8:9 ; 9:26 ; 11:18-30.
 5-Alaeze Europe: Dan.2:33; 7:7-20-24.
 6- Ọchịchị popu: Dan.7:8 ; 8:10 ; 9:27 ; 11:36.

Akuku nke Abuo : Daniel + Mkpughe

Amụma nke ọbịbia mbụ nke Mesaja ahụ nke ndị Juu juru: Daniel 9.

Mkpagbu nke eze Gris Antiochus IV Epiphanes (-168) kpagbuo ndị Juu: ọkwa nke *oke odachi* : Dan.10:1 . Mmezu: Dan.11:31 . Mkpagbu Rom (70): Dan.9:26 .

Mgbe ndị Kaldia, ndị Midia na ndị Peasia gasiri, ndị Gris, ọchịchị Rom, ndị eze ukwu, mgbe ahụ papal, malite na 538. Na Rom, okwukwe Ndị Kraịst zutere onye iro ya na-anwụ anwụ n'usoro nke alaeze ukwu abuo na nke popu: Dan.2:40 ruo 43; 7:7-8-19 ruo 26; 8:9 ruo 12; 11:36 ruo 40; 12:7 ; Apo.2; 8:8 ruo 11; 11:2 ; 12:3 ruo 6-13 ruo 16; 13:1 ruo 10; 14:8.

Site na 1170 (Pierre Valdo), oru nke Ndozighari ruo na nloghachi nke Kraịst: Mkpu. 2:19-20-24 ruo 29; 3:1 ruo 3; 9:1 ruo 12; 13:11 ruo 18.

N'agbata afọ 1789 na 1798, omume ntaramahuhu nke ekweghi na Chineke na-agbanwe agbanwe nke France: Mkpu. 2:22; 8:12 ; 11:7 ruo 13.

Ala-eze nke Napoleon I Mkpu 8:13 .

Site na 1843, ule nke okwukwe Adventist na nsonaazu ya: Daniel 8:14; 12:11-12 ; Apo.3. Odida nke okpukpe Protestant: Mkpu 3:1-3 ; ntaramahuhu ya: Mkpu. 9:1 ruo 12 (nke ^{ise} *opi*). Ndị osu uzọ Adventist Ngozi: Mkpu 3:4-6 .

Site na 1873, ngozi ọchịchị nke ulọ oru Adventist nke ubochi asaa: Daniel 12:12; Mkpu 3:7 ; akara *nke Chineke* : Mkpu. 7; ozi ya zuru uwa onu ma o bu ozi nke ndi mmuo ozi ato ahụ: Mkpu 14:7 ruo 13 .

Site na 1994, n'okpuru ule nke okwukwe amuma, okwukwe Adventist institutional dara: Mkpu 3:14 ruo 19. Ihe si na ya puta: o sonyeere ogige ndi Protestant juru kemgbe 1844: Mkpu 9: 5-10. Ntaramahuhu ya: Mkpu 14:10 (*O ga-anukwa, ya onwe ya* , ...).

N'etiti 2021 na 2029, Agha Uwa nke Ato: Daniel 11:40 ruo 45; Mkpu 9:13 ruo 19 (nke ^{isii} *opi*).

Na 2029, njedebe nke oge mkpokota na amara onye o bula: Mkpu. 15.

Ule okwukwe nke eluigwe na ala: iwu Sunday nke etinyere na ya: Mkpu 12:17; 13:11 ruo 18; 17:12 ruo 14; ihe otiti asaa ikpezu: Mkpu 16.

N'oge opupu ihe ubi nke 2030, “ *Amagedon* ”: iwu nke onwu na nloghachi ebube nke Kraịst: Daniel 2:34-35-44-45; 12:1 ; Mkp 13:15 ; 16:16. Opi *nke asaa* : Mkpu 1:7; 11:15 ruo 19; 19:11-19 . *Ihe otiti nke asaa* : Mkpu.16:17 . *Owuwe ihe ubi ma o bu owuwe nke ndi a hoputara*: Mkpu 14:14-16 . 16:19 ; 17 ; 18 ; 19:20-21.

Site n'oge opupu ihe ubi 2030, puku afọ nke asaa ma o bu ubochi izu ike di ukwu maka Chineke na ndi o hoputara: e meriri ya, agbu Setan agbu n'elu uwa

togboro n'efu ruo *otu puku afo* : Mkpu 20:1 ruo 3. N'elu-igwe, onye aroputara ikpe onye dara ada: Daniel 7:9; Apo.4; 11:18 ; 20:4 ruo 6.

N'ihe di ka 3030, ikpe ikpe-azu: ebube nke ndi a hoputara: Mkpu. 21. *Onwu nke abuo* n'awa: Daniel 7:11; 20:7 ruo 15. N'elu awa nke e meghariri oharu: Mkpu 22; Dan.2:35-44; 7:22-27.

Ihe nnochianya nke Rome na amuma

Akuku na-adighi ahukebe nke amuma ndi ahụ dabeere n'iji akara di iche iche eme ihe n'agbanyeghi na ha metutara otu ihe. Ya mere, ha na-agho ndi mmeko, kama ihapu ibe ha. Nke a na-enye Chineke ohere idobe akuku di omimi nke ihe odide ndi ahụ na iruputa ihe osise robot nke akuku di iche iche nke isiokwu ezubere iche. Ya mere, o di na ebumnuche ya: Rome.

Na Dan.2, n'ohu nke ihe oyiyi ahụ, o bu alaeze nke anọ nwere di ka akara ya " *ukwu igwe* ". " *igwe* " bu ngosiputa nke agwa siri ike ya na okwu Latin ya "DVRA LEX SED LEX", nke a sughariri di ka: "iwu siri ike, ma iwu bu iwu". Ozokwa, " *ukwu igwe* " ahụ na-echeta odidi nke ndi agha Rom na-eyiri n'ukwu igwe n'ukwu, isi, ubu, ogwe aka na ukwu , na-aga n'ihu n'ukwu na ogologo ogidi ndi a haziri ahazi na ido aka na ntị.

Na Dan . *Igwè ezé* ya *jikotara* ya na *ukwu igwe* Dan.2 . O nwekwara " *mpi iri* " bu ndi na-anochi anya alaeze Europe iri kwuru onwe ha, bu ndi ga-amalite mgbe Alaeze Ukwu Rom dasiri. Nka bu nkuzi enyere na Dan 7:24.

Dan 7:8 na-akowa mputa nke " *mpi* " nke iri na otu nke ga-abu n'amuma ihe bu isi ebumnuche nke onuma Chineke niile. A na-akpo ya " *obere mpi* " ma, n'uzo na-emegiderita onwe ya, Dan.7:20 na-egosi na o " *di ukwu kari ndi ozo* ." A ga-enye nkwasị na Dan.8:23-24, " *eze ahụ nke na-enweghi uche na nke aghughu... ga-aga nke oma na atumatu ya nile; o ga-ebibi ndi dike na ndi nke ndi nsọ* ." Nke a bu nani akuku nke omume ndi Chineke kwuru na o bu ochichi Rom

nke abụọ a, bụ nke e mezuru site na 538, na nguzobe nke ọchịchị popu nke manyere okwukwe Roman Katolik site n'aka ọchịchị alaeze ukwu nke Justinian nke Mbu. Anyị ga-ebuli ebubo niile nke Chineke na-eweta n'uzọ gbasasiri, n'ime amuma amuma ahụ, megide ọchịchị ọchịchị nke a na-achị ọchịchị, kama nke okpukpere chi nke papism Rom na-anọchi anya ya. Ọ bụrụ na Dan 7:24 na-akpọ ya " *dị iche na nke mbu* ," ọ bụ kpomkwem n'ihhi na ike ya bụ okpukpe na dabere na ntukwasị obi nke ndị dị ike na-atụ egwu ya na-atụ egwu mmetụta ya na Chineke; nke Dan.8:25 kwuru na ọ bụ " *ihe ịga nke oma nke aghugho ya* ." Ufodu nwere ike ihu na ọ bụ ihe na-adighi mma na m jikotara eze nke Daniel 7 na eze Daniel 8. Ya mere a ga m egosiputa izi ezi maka njikọ a.

Na Dan.8, anyị agaghizi ahụ usoro ọchịchị anọ nke Dan.2 na 7, ma ọ bụ naanị abụọ n'ime alaeze ukwu ndị a, ọzokwa nke a kowara n'uzọ doro anya na ederede: alaeze Media na Persia, nke a kpọrọ " *ebulu* " na alaeze Gris nke " *ewu* " nọchiri anya ya nke na-aga n'ihu alaeze Rom. Na 323, nnukwu onye mmeri Gris Alexander the Great nwurụ, " *agbajiwo nnukwu mpi ewu* ." Ma n'enweghi onye nketa, e kesara alaeze ukwu ya n'etiti ndị ọchịagha ya. Mgbe afọ 20 nke agha n'etiti ha gasiri, e nwere nanị alaeze anọ fọdurụ " *mpi anọ bilitere na ifufe anọ nke eluigwe iyi dochie ya* ". Mpi anọ a bụ Ijipt, Siria, Gris na Thrace. N'isi nke 8 nke a, Mmụọ Nsọ na-egosi anyị omumụ nke alaeze ukwu nke anọ nke, na mmalite, bụ nanị obodo odida anyanwụ, onye ọchịchị mbu, na- achị Republic kemgbe - 510. Ọ bụ n'ọchịchị mba ya ka Rom ji nwayo nwayo nweta ike site n'igbanwe ghoọ ndị Rom na-achị ndị mmadụ na-akpọku enyemaka ya. Ya mere, n'amaokwu nke 9, n'okpuru aha ahụ bụ " *obere mpi* " bụ nke kpowororij ọchịchị ndị Rom na-achị na Dan. Dị ka m kwuworo, a kpọrọ ya na -214 iji dozie esemokwu n'etiti otu abụọ nke Greek, Njikọ Achaean na Njikọ Aetolian, na ihe si na ya pụta bụ na Gris na-efunahụ nnwere onwe ya, na ido onwe ya n'okpuru ndị Rom na-achị na -146 n'amaokwu 9 na-eme ka mmeri na-aga n'ihu nke ga-eme ka obodo nta a nke Italy, nke anọ na-anọchi anya *amuma* ndị gara aga. Ebe a na-atughari ya bụ obodo Italy ebe Rome dị. Omumụ nke ndị malitere ya Romulus na Remus nwere otu anụ ọhia wolf nke na-anụ ha. Na Latin okwu she-wolf bụ "lupa" nke pụtara she-wolf kamakwa onye akwuna. Ya mere, site n'okike ya, Chineke ji obodo a akara maka akara amuma ya okpukpu abụọ. Anyị ga-ahụ ya dị ka anụ ọhia wolf n'ogige aturū Jizos, onye ga-eji ya tonyere nwanị akwuna na Mkpu 17 . Mgbe ahụ, e mezuru mgbasawanye ya n'ebe " *ndida* " ya site na imeri ndida Italy (- 496 ruo - 272), wee site na mmeri site na agha ndị e busoro Carthage, Tunis nke oge a, site na 264 TOA. Oge na-esote maka " *orient* " ya bụ ntinye aka na Gris dị ka anyị hụworo. Ọ bụ n'ebe ahụ ka a kowara ya dị ka " *si n'otu n'ime mpi anọ ahụ pụta* " nke alaeze Gris e mebiri emebi nke ketara n'aka Alexander Onye Ukwu. Na-abawanye ike, na -63, Rome ga-ejedebe na-amanye onuno ya na ikike ọchịchị ya na Judia nke Mmụọ Nsọ na-akpọ " *nke kachasi mma nke mba* " n'ihhi na ọ bụ ọrụ ya kemgbe e kere ya mgbe ọpupu nke ndị ya si n'Ijipt pụta. E kwughachiri okwu a na Ezik 20:6-15 . Nkwa nke akuko ihe mere eme: ọzọ, Hyrcanus kpokwara Rom iluso nwanne ya nwoke Aristobulus ogy. Mmeri ndị Rom atọ ahụ a kowara, n'otu ụdị odidi ala dị ka nke " *ebulu* " nke Medo-Persia nke otu isiakwukwo ahụ kwekoro n'ihe amà nke akuko ihe mere eme. N'ihhi ya, e mezuru nzube Chineke: okwu ahụ bụ " *obere mpi* " nke Dan.7:8 na Dan.8:9 metutara, na ntuka abụọ ahụ,

njirimara ndị Rom. Ihe a gosipụtara na enweghị mgbagha. N'ikwesị ntụkwasi obi a, Mmụọ Nsọ ga-enwe ike imezu ozizi ya na ebubo ya megide ọchịchị okpukpe popu a, bú nke na-elekwasị anya n'onwe ya égbè eluigwe nile. Ndachi nke sitere na popu Rome gaa n'Imperial Rome ka egosiputara na Dan 7, ebe a, na Dan. ọ bughị kwa n'efu. N'ihì na ọ nakweere okpukpe Ndị Kraịst nke ụmụ amaala nke alaeze eluigwe nke Jizọs Kraịst chikọtara: " *biliri n'ụkpụrụ nke eluigwe .*" E mezuru nke a na 538 site n'iwu alaeze ukwu nke Justinian nke Mbụ ' bú onye nyere Vigilus nke Mbụ ikike ^{okpukpe} na ocheeze popu nke Vatican. Ma, o ji ike a, ọ na-eme ihe megide ndị nsọ nke Chineke, bú ndị ọ na-akpagbu n'aha okpukpe Ndị Kraịst, dị ka ndị nọchiri ya n'akụkọ ihe mere eme ga-eme ihe fọrọ nke nta ka ọ buru afọ 1260 (n'agbata afọ 538 na 1789-1793). Nkọwa nke akụkọ ihe mere eme na-akwado izi ezi nke oge a, ebe ọ maara na e dere iwu ahụ na 533. Ya mere, afọ 1260, na ngụkọ a, kwusiri na 1793, n'afọ nke, na "Ujọ" mgbanwe mgbanwe, e nyere iwu ka mkpochapụ nke ụka Rom. " *O mere ka ufodu kpakpando daa n'ala wee zoda ha .*" A ga-ebulikwa ihe oyiyi ahụ ọzọ ná Mkpu. 12:4: " *Odudu ya wepuru otu uzọ n'uzọ atọ nke kpakpando nke eluigwe wee tuda ha n'ụwa .*" Enyere mkpisi ugodi na Baibul. Banyere *kpakpando* , ha nọ na Jenesis 1:15: " *Chineke mere ka ha nọrọ na mbara eluigwe inye ihè n'elu ụwa ;* na Jenesis 15:5 ka e were ha tūnyere umu Abraham: " *Legide anya n'elu-igwe, gu kwa kpakpando , ọ buru na i puru igu ha; di otú ahu ga-abu umu umu unu* "; na Dan.12:3: " *Ndi na-atughari otutu mmadu n'ezi omume ga-enwu di ka kpakpando ruo mgbe ebigi ebi .*" Okwu ahụ bú " *odu* " ga-adị oké mkpa n'Apokalips nke Jisọs Kraịst, ebe ọ na-anọchi anya ma na-anọchi anya " *onye amuma na-akuzi ụgha ,*" dị ka Aịsaja 9:14 na-ekpughere anyi, si otú ahụ na-emegehe nghota anyi nke ozi Chineke e denyere aha. N'ihì ya, ọchịchị ndị popu nke Rom, n'ime otutu nari afọ nke ọchịchị ya na kemgbe ọ malitere, ọ bú ndị amuma ụgha na-eduzi, dị ka ikpe dị nsọ na nke ziri ezi nke Chineke kpughere si dị.

Na Dan. 8:11 , Chineke boro ọchịchị popu ebubo na ọ na-ebili imegide Jizọs Kraịst, bú nani " *Onye na-achị ndị ọchịchị ,*" dị ka amaokwu nke 25 ga-akọwapụtakwa, nke a na-ezokwa aka dị ka " *Eze nke ndị eze na Onyenwenụ ndi nwenụ niile ,*" ná Mkpu. 17:14; 19:16. Anyi na-agụ, si: " *O weliri onwe ya elu obuna ruo onyeisi ndi agha, napukwa onyinye ya kwa ubochi, kwatuo ntola nke ebe nsọ Ya .*" Nsughari a dị iche na nsughari a na-asukari, ma ọ bara uru ikwanyere ihe odide Hibru mbụ ahụ ùgwù. Na n'udị a ozi Chineke na-ewe na-agbanwe agbanwe na nkenke. Okwu a na-adighi adi n'ebe a gbasara " *àjà* ", n'ihì na edegh okwu a n'ihè odide Hibru, ọnụnọ ya ezighi ezi, obughikwa n'onye ezi omume; ọzokwa, ọ na-agbago ihe amuma ahụ putara. N'ezie, amuma ahụ lekwasiri anya n'oge Ndị Kraịst nke, dị ka Dan.9:26 si kwuo, kagburu *àjà na onyinye* . Okwu a " *na-adiru mgbe ebigi ebi* " metutara ihe onwunwe puru iche nke Jisọs Kraịst nke bú ọkwa nchụ-aja ya, ya bú, ike ya nke onye na-arịochitere aririọ maka nani ndị ọ họtutara bú ndị ọ na-akọwaputa ma horo. Ugbua, site na ijide nzoro nke a, ọchịchị popu na-agozi ndị a buru onu ma na-akocha ndi Chineke goziri agozi, bú onye ọ na-ebo ebubo ụgha n'ijụ okwukwe, na-eweputa onwe ya dị ka ihe nlereanya nke okwukwe Chineke; nzoro nke Chineke na-agbagha kpam kpam na mkpughe amuma ya nke boro ya ebubo, na Dan 7:25, na " *imeputa atumatu igbanwe oge na iwu .*" Ya mere ozizi nduhie bú n'oru nile nke

ọchịchị popu, si otú a na-eme ka ọ ghara ikwesị ekwesị ibu ma ọ bụ kpee ikpe okpukpe ọ bụla. Ya mere, nke na - *adịru mgbe ebighị ebi* bụ, dị ka ozizi nke Hib . Ya mere, papism enweghị ike ịzọrọ nnyefe nke ike na ikike ya sitere na Chineke n'ime Jizọs Kraịst; ya mere ọ ga-enwe ike izu ya naanị n'uzọ iwu na-akwadoghị na nsonaazụ niile nke izu ohi dị otú ahụ ga-adakwasị ya na ndị ọ na-arafu. Ihe ndị a ka ekpughere na Dan 7:11 . N'ikpe ikpeazụ ọ ga-ata ahụhụ " *onwu nke abụọ, tumba ndụ n'ime ọdọ ọkụ na brimstone* ," nke ya onwe ya ogologo oge egwu ndị eze na mmadụ niile, ka ha na-ejere ya ozi na-atụ egwu ya: " *M lere mgbe ahụ n'ihị na mpako okwu nke mpi kwuru, na mgbe m na-ele anya, anụ e gburu, na ozu ya e bibiri, nyefere n'ọkụ ọkụ .*" N'aka nke ya, Mkpughe nke Apokalips ga-akwado ahịrịokwu nke ikpe ziri ezi nke ezi Chineke nke were iwe na nkụda mmụọ, na Mkpu 17:16; 18:8 ; 19:20. M hoọrọ ịsugharị ya dị ka, " *ma kwatuo isi nke ebe nsọ ya* " n'ihị ọdịdị ime mmụọ nke ebubo ndị e boro ọchịchị popu. N'ezie, a puru ịsugharị okwu Hibru bụ "mecon" dị ka: *ebe* ma ọ bụ *ntọala* . Na nke a, ọ bụ *ntọala nke ebe nsọ* ka a na-akwatu. Okwu a bụ " *ihe ndabere* " na-emetụta, dị ka Efe. 2:20-21 si kwuo, Jizọs Kraịst n'onwe ya, bụ " *isi nkuku isi nkuku* ," kamakwa, ntọala nile nke ndịozizi ma e jiri ya tūnyere ụlọ ime mmụọ, ya bụ, " *ebe nsọ* " nke Jizọs Kraịst nwere, nke Chineke wuru n'elu ya. Ya mere, Chineke n'onwe ya na-emegide ihe nketa eboro ebubo nke Saint Peter. Maka papism, nanị ihe nketa Pita bụ ịga n'ihu nke ọrụ nke ndị gburu ya bụ ndị kpogidere ya n'obe mgbe Nna-ukwu ya gachara. Ọchịchị Njuta Okwukwe ya ji ikwesị ntụkwasị obi meputaghachi ihe nlereanya mbụ nke ndị ọgọ mmụọ. N'ibụ ndị " *ghanweworo oge na iwu* " nke Chineke guzobeworo, ọchịchị nke enweghị ndidi na obi ọjọọ, nke ụfọdụ ndị isi popu ya bụ ndị ogbu mmadụ, ndị omekome a ma ama, dị ka Alexander VI Borgia na nwa ya nwoke bụ Siza, onye ogbugbu na Kadinal, na-agba akaebe na ụlọ ọrụ ndị popu Roman Katolik bụ ndị na-adighị mkpa. Ndị ọchịchị okpukpe a wetara nnukwu ogbugbu nke ndị udo, site n'itugharị mmanye, n'okpuru ntaramahụhụ onwu, na iwu okpukperechi nke agha ntute ndị e mere megide ndị Alakuba na-eweghara ala Israel; ala Chineke buru onu kemgbe afọ 70, bụ ebe ndị Rom biara ibibi " *obodo ahụ na ịdị nsọ* ", dị ka e kwusara ya na Dan.9:26, n'ihị ojụjụ ndị Juu juru Mesaja ahụ. " *Ntọala nke ebe nsọ Ya* " metutara eziokwu ozizi nile nke ndịozizi natara bụ ndị bufere ha n'ogbo ndị ga-abia n'ihu site n'akwukwọ nsọ nke ogbugba ndụ ọhụrụ ahụ; nke abụọ nke " *ndị àmà abụọ* " nke Chineke , dị ka Mkpu 11:3 si kwuo. Site na ịgba akaebe a gbachiri nkịtị, papism ejidewo naanị aha ndị dike nke okwukwe Akwukwọ Nsọ bụ ndị ọ na-asopuru ma jee ozi n'igwè mmadụ site n'otutu ndị na-eso ụzọ ya. E dekozi eziokwu dị ka Rom, n'otu akụkụ, na "missal" ya (nduzi nke Mass), nke nọchiri anya " *ndị akaebe abụọ* " nke Chineke; akwukwọ nke ochie na ogbugba ndụ ọhụrụ nke jikọtara onu mebere Akwukwọ Nsọ nke ọ luru ọgụ site n'igbu ndị na-eso ụzọ ya kwesiri ntụkwasị obi.

Amaokwu nke 12 nke Dan.8 ga-ekpughere anyị ihe mere Chineke n'onwe ya ji kpalie okpukperechi a jogburu onwe ya na ihe arụ. " *A naputara ndị agha ahụ kwa ubochi n'ihị mmehie* ." Ya mere, omume jogburu onwe ya na ihe arụ nke ọchịchị a dị, site n'ọchịchọ Chineke, iji taa " *mmehie* " ahụhụ, nke bụ, dị ka 1 Jón 3:4 si kwuo, mmebi iwu. Na nke a bụ ihe omume ama attributable Rome ma na-ekpere arụsị na-adọ, n'ihị na mmehie dị oké njo, nke kwesiri dị otú ahụ ntaramahụhụ, meturu Chineke na abụọ kemgwucha mmetuta: ebube ya dị ka

Chineke Onye Okike na di ka Victor na Kraist. Anyi ga-ahụ na Mkpu. 8:7-8 , na nguzobe nke ochichi popu, na 538, bu ntaramahuhu nke abuo, nke Chineke wetara, ma buru amuma site n'ihe iriba ama ido aka na nti nke " *opi nke abuo* " ahụ. Ntaramahuhu ozo bu ya uzo, bu nke mwakpo ndi mba ozo wakporo Europe bu ndi ghoro Ndi Kraist na-ekwesighi ntukwasị obi mere. Omume ndi a na-agbatị n'etiti 395 na 476, a ka na-ahụ ihe kpatara ntaramahuhu ahụ tupu 395. N'ihia ya, ubochi March 7, 321, kwadoro, bu nke eze ukwu Rom na-ekpere arusi, Constantine I ' bu onye e nyere udo nye Ndi Kraist nke alaeze ukwu ahụ, nyere iwu site n'iwu ka a gbahapu omume nke ubochi izu ike nke mbu. Ugbu a, a raara ubochi mbu a nye ofufe ndi ogo mmuo nke anyanwu a na-emeribeghi emeri. Chineke nwetara iwe okpukpu abuo: mfu nke ubochi izu ike ya, ncheta nke oru ya di ka onye okike na mmeri ikpezazu ya n'ebe ndi iro ya nile no, kamakwa, n'onodu ya, ndoti nke nsopuru ndi ogo mmuo e nyere n'ubochi mbu, banye n'okwa nke ndi na-eso uzo Jizos Kraist. O bu mmadu ole na ole ga-aghota mkpa nke mmejọ ahụ, n'ihia na o ghaghị ighota na o bughị nani na Chineke kere ndu, o bukwa onye okike na nhazi oge, o bukwa naani maka nzube a ka o ji kee kpakpando nke mbara igwe. Anyanwu na-aputa n'ubochi nke ano akara ubochi, onwa akara abali, na anyanwu ozo na kpakpando akara afo. Ma izu ahụ abughi kpakpando akara, o dabere naani na mkpebi siri ike nke Onye Okike Chineke. Ya mere o ga-anochi anya ihe iriba ama nke ikike ya, Chineke ga-ehekwa ya.

Ìhè n'ubochi izu ike

Nzukò ime nke izu ahụ bụkwa ngosiputa nke uche Chineke na Chineke ga-echetara anyị nke a mgbe oge ya ruru n'ìhe odide nke iwu nke anọ ya: “ *Cheta ubochi izu ike, ido ya nsọ. ubochi isi ka i gēji je ozi-gi nile: ma nke-asa bu ubochi Jehova, bú Chineke-gi; O we gozie ubochi nke-asa, do kwa ya nsọ* ”.

Lee anya nke oma, na ntinye okwu a, o bu naanị ajuju nke onuogugu " isii na asaa "; okwu izu-ike adighi-ekwu kwa. Na n'udi ya " nke asaa ", ordinal nomba, Onye Okike omebe iwu na-ekwusi ike na onodu na nke asaa a. ubochi oru . Gini kpatara onwu a? Aga m enye gi ihe kpatara igbanwe, o buru na o di mkpa, echiche gi gbasara iwu a. Chineke chorọ ime ka oge ya di ohuru malite n'oge a toro ntoala uwa. Ma o buru na o na-ekwusi ike nke ukwu, o bu n'ìhi na a na-ewu izu ahụ na onyinyo nke oge zuru ezu nke oru nzoputa ya: 7000 afọ ma o bu karija kpomkwem, 6000 + 1000 afọ. N'ìhi na ebe o meghariri atumatu nzoputa ya, site n'itiri nkume Horeb ugboro abuo, e gbochiri Mozis ibata Kenan nke uwa. Nke a bu ihe Chineke chorọ ikuziri banyere nnupuisi ya. Kemgbe 1843-44, izu ike nke ubochi mbu enwewo otu ihe ahụ, ma oge a o na-egbochi ibanye na Kenan nke eluigwe, ugwo oru nke okwukwe nke ndi a hoputara site n'onwu mgbaputa nke Jizos Kraist. Ikpe Chineke a na-adakwasi ndi nnupuisi ahụ, n'ìhi na, di ka omume nke Mosis, nke foduru n'ubochi nke mbu adabereghi n'atumatu nke Chineke doziri. Enwere ike igbanwe aha na-enweghi nnukwu nsonaazu, mana njirimara onuogugu bu enweghi ike igbanwe. Nye Onye Okike Chineke, bu onye na-ahụ maka ihe o kere eke, mputa oge na-aga n'ihu na-ewere onodu n'ime izu ubochi asaa n'usoro. N'enweghi ike igbanwe, ubochi mbu ga-abu ubochi mbu, “ nke asaa ” ga-abukwa “ nke asaa .” Ubochi o bula ga-anogide na-edobe uru ahụ Chineke nyere ya, site na mmalite. Na Jenesis na-akuziri anyi, n'isi nke 2, na ubochi nke asaa bu ihe a puru iche akara aka: e ' *doro ya nsọ* ' ma o bu iche. Ruo ugbu a, umu mmadu amaghi ihe kpatara uru a puru iche, mana taa, n'aha ya, m na-enye nkowa Chineke. N'ìhè ya, nhorọ nke Chineke na-aputa ihè na ezi omume: ubochi nke asaa na-ebu amuma puku afọ nke asaa nke oru Chineke zuru uwa onu nke afọ 7000 nke anyanwu, bu nke ikpezu " *puku afọ* " nke a kpotururu aha na Mkpu 20, ga-ahụ ndi a hoputara nke Jizos Kraist na-abanye n'onu na onuno nke Nna ha ukwu ha huru n'anya. A ga-enwetakwa ugwo oru a n'ìhi mmeri Jizos meriri mmehie na onwu. Ubochi Izu Ike ahụ edoro nsọ abughizi naanị ihe ncheta nke ihe Chineke kere eluigwe na ala anyi, o na-akakwa akara oganihu n'izu o bula na-

abanye n'alaeze eluigwe bú ebe, dī ka Jōn 14:2-3 si kwuo, Jizos “ na-akwadebere ndī o hūrū n'anya *ohere* . Nke a bú ezigbo ihe mere anyī ga-eji hū ya n'anya ma sọpūrū ya n'ubochī nke asaa nke a dī nsọ, mgbe O ga-abīa akara ngwucha izu anyī, na ođida anyanwū, na njedebe nke ^{ubochi 6} .

Site ugbo a gaa n'ihu, mgbe ī na-agū ma o bú na-anū okwu nke iwu nke anọ a, ī ga-anū n'azū okwu nke ederede, Chineke na-agwa mmadu: "I nwere afọ 6000 iji meputa orū nke okwukwe nke ndī a họtara, n'ihī na mgbe ogwugwu nke oge a bīara, oge nke **1000 afọ** nke **puku afọ nke asaa** agaghizi abū nke gi; o bú nanī ndī m họtoro bú ndī baworo n'ime mgbe ebighi ebi nke eluigwe ka a ga-esi n'ezi okwukwe ahū Jisos Kraist ghotara."

Ya mere, Ubochi Izu Ike putara dī ka ihe iriba ama na amuma amuma nke ndū ebighi ebi e debeere ndī a gbaputara n'ūwa. Nko-nko, Jesus ada “ *pearl oro osōnde urua* ” ada abāna enye ke nke esie oro esiakde ke Matt.13:45-46 : “ *Obio Ubon Heaven ebiet owo-urua emi oyomde ndiye pearl. O chotara nkume pel nke oké onu-ahia ; o wee ree ihe nile o nwere, zuta ya .* ” Amaokwu a nwere ike inweta nkowa abū tughariri. Okwu ahū bú “ *alaeze eluigwe* ” na-ezo aka n'atumatū nzoputa nke Chineke. N'itule ihe atū ya, Jisos Kraist ji onwe ya tūnyere “ *onye ahia* ” nke “ *pearl* ” bú onye na-achọ *pearl ahū* , nke kasī maa mma, nke kasī zuo okè, n'ihī ya kwa, onye na-enye onū ahia kasī elu. Iji chota nke a obere ya mere dī oké onū ahia *pearl* , Jizos hapuru eluigwe na ebube ya na n'ūwa na-eri nke egwu onwū ya, o gbaputara ndī a ime mmuo pearl nke mere na ha ga-abū ihe onwunwe ya ruo mgbe ebighi ebi. Mana n'aka nke ozo, *onye ahia* bú onye a họtoro nke akpiri na-akpo nkū maka ihe zuru oke, maka izu oke dī nsọ nke ga-abū ugwo orū nke ezi okwukwe. N'ebe a ozo, iji nweta ihe nrite a nke orū eluigwe, o nahapu ukpuru uwa efu na nke na-ezighi ezi iji tinye onwe ya n'ifeife Chineke Onye Okike ofufe nke na-atọ ya uto. Na nsughari a, *pearl ahū dī oké onu ahia* bú ndū ebighi ebi nke Jizos Kraist nyere ndī o họtoro n'oge opupu ihe ubi nke afọ 2030.

Nke a *pearl nke nnukwu onū ahia* nwere ike na-emetuta naanī oge ikpeazu nke Adventism; onye nke ikpeazu ndī nnochiteanya ga-adī ndū ruo n'ezie nloghachi nke Jizos Kraist. Ya mere, *pearl nke a dī oke onū* na-achikota ubochi izu ike, nloghachi nke Kraist na idī nsọ nke ndī ikpeazu a họtara. Izu okè nke ozizi a na-achota n'oge ikpeazu a na-enye ndī nsọ onyinyo nke *pearl* . Ahumahu ha kpomkwem banyere ibanye ebighi ebi ná ndū na-akwado ihe oyiya *pearl a* . Na ntinye ha na Sabbath nke ubochi nke asaa nke ha maara na-ebu amuma na puku afọ nke asaa na-enye Ubochi Izu Ike na nari afọ nke asaa onyinyo nke oia dī oké onū ahia puru iche nke a na-apughī iji ya tūnyere ma e wezuga “ *pearl nke oké onū ahia* .” Echiche a ga-aputa na Mkpu 21:21: “ **Onū uzọ ámá iri na abū ahū bú pearl iri na abū ; Onū uzọ nke o bula bú otu pearl** . Oghere obodo ahū bú oia edo a na-agwaghī agwa, dī ka iko a na-ahū anya . Amaokwu a na-emesi ike idī iche nke ukpuru nke ido nsọ nke Chineke choro, ma n'otu oge ahū, ugwo orū puru iche nke inweta ndū ebighi ebi site na ibanye na nari afọ iri nke asaa site na “ *onū uzọ* ” ihe atū nke ahū na-ese onyinyo onwunwa nke okwukwe Adventist. Ndī ikpeazu a gbaputara adighi mma kariya ndī buru ha uzọ. O bú nanī eziokwu ozizi ka Chineke mere ka ha mara na-egosi na onyinyo ha ziri ezi dī ka *pearl* nke na-anochi anya nke *nkume dī oké onū ahia a wara awa* . O dighi mgbe Chineke na-eme ka ndī mmadu wezuga onwe ha, ma dabere n'oge a na-ekwu okwu, O dobewo

ikike ime ihe di iche iche na ukpuru nke idi nsọ choro iji nweta nzoputa. Oge Ndi Kraist e nyochara karisja metutara oge a na-egosi na o ga-aloghachi mmehie n'uzo okpukpe kemgbe e guzobere ochichi ndi popu Rom, ya bu, kemgbe 538. Ozokwa, e ji omiiko na ebere ya kpuchiri mmalite nke mgbanwe ahụ , a gutaghikwa mmebi iwu nke Ubochi Izu Ike tupu iwu nke Dan 8:14 malite n'ike, ya bu, n'isi nke 18 nke ihe e ji azuta ihe nile. Jizos na Mkpu. 3:18: “ *Ana m adu odu ka i zuta n'aka m olaedo a nwara n'oku, ka i wee baa ogaranya; na uwe ocha, ka e wee yiwe gi, ka ihere nke igba oto gi gharakwa iputa; werekwa anya anya tete gi mmanu, ka i wee hu .*” Ihe ndi a, nke Jizos na-enye ndi na-enweghi ha, mejuputara ihe ndi na-enye onye a horo odidi ya ihe atu nke " *pearl* " n'anya na ikpe nke Onyenwe anyi Jizos Kraist. A ghaghị izuta " *pearl* " ahụ n'aka Ya, o bughị n'efu. Onu ahia ya bu nke igonari onwe ya, ihe ndabere nke ugu nke okwukwe. N'usoro di iche iche, Jizos turu aro ka a ree okwukwe nke ule a nwalere nke na-enye onye a horo aku ime mmuo ya; ikpe ziri ezi ya di ocha na enweghi ntupo nke na-ekpuchi oto nke muo nke onye mmehie gbaghaara; Enyemaka nke Muo Nso nke na-emeghe anya na ogugu isi nke mmadu na-eme mmehie n'atumatu nke Chineke kpughere n'ime Akwukwo Nso ya di nsọ nke Akwukwo Nso.

N'ime afo 6000 nke oge Ndi Kraist, Chineke chere ruo n'ogwugwu nke okirikiri uwa a iji mee ka ndi ikpezu o horo kpughee idi ebube nke ubochi nke asaa ya di nsọ ma o bu dobere ubochi izu ike maka izu ike ya. Ndi a hoputara bu ndi ghotara ihe o putara ugbu a nwere ihe mere ha ga-eji hu ya n'anya ma sopusu ya dika onyinye sitere n'aka Jizos Kraist. Ma ndi na-adighi amasi ya ma na-aluso ya ugu, ha nwere, ha ga-enwekwa ihe mere ha ga-eji kpo ya asi n'hi na o ga-aka ogwugwu nke idi adi ha n'ua.

Iwu nke Daniel 8:14

Dan 8:12 gara n'ihu, na-ekwu, " *Mpi ahụ tufuru ezi-okwu n'ala, ọ ga-agakwa nke ọma n'ihe o mere .* " " *Eziokwu* " bụ, dị ka Abụ Ọma 119:142 si kwuo, " *iwu ahụ* . Ma ọ bụkwa nnọọ ihe megidere " *ughā* " ahụ, dị ka Aiz 9:14 si kwuo, ji okwu ahụ bụ " *ọdụ* " *na-egosi papal* " *onye amụma ughā* " nke na-ebo ya ebubo kpomkwem na Mkpu 12:4. N'ezie, ọ na-atụba eziokwu ahụ n'ala iji tinye " *ughā* " okpukpe ya n'ọdụ ya. " *Ụlọ ọrụ* " ya nwere ike *iga nke ọma* , ebe ọ bụ na Chineke n'onwe ya wetara ọdịdị ya iji taa ahụhụ ekwesighi ntụkwasi obi Ndi Kraịst na-eme kemgbe March 7, 321.

Amaokwu nke 13 na 14 ga-ewere ọdụ dị mkpa ruo ọgwụgwụ nke ụwa. N'amaokwu nke 13, ndị nsọ na-eche banyere ogologo oge mpunara nke " *ubochi* " na nke " *mmehie na-emebi emebi* " ga-adịrụ; ihe ndị anyị chọputara ugbo a. Ma, ka anyị lebakwuo anya ná " *mmehie na-ebibi ihe* " a. Nbibisi a na-ekwu bụ nke mkpuru obi ma ọ bụ ndụ mmadụ. N'ikpeazu, ihe nile a kporo mmadụ e mebirisi emebi ga-ahapu, n'ime " *puku afọ* " nke narị afọ nke asaa, mbara ụwa n'ụdị ya mbụ " *na-enweghị ụdị na nke togboro n'efu* " nke ga-enweta ya, na Mkpu 9:2-11, 11:7, 17:8 na 20:1-3, aha ahụ bụ " *abis* " nke Jen 1:2.

" *Ndi nsọ* " na-ajukwa ruo ole mgbe ka a ga-azọ Ndi Kraịst " *idi nsọ na ndi agha* " *ukwu?* ". N'ọdụ a, " *ndi nsọ* " ndị a na-akpa àgwà dị ka ndi ohu Chineke kwesiri ntụkwasi obi, ndi e mere ka Daniel di ka ihe atụ na Dan 10:12, site n'ochicho ziri ezi " *ka ghota* " ọrụ Chineke. Ha nwetara maka isiokwu atọ a welitere, naanị otu azịza e nyere n'amaokwu nke 14.

Dị ka mgbazi na ndozi ndi Chineke mere ka m si n'ihe odide Hibru mbụ mee si di, azịza e nyere bụ: " *Ruo mgbede na ututu, puku abuo na narị atọ, na idi nsọ ga-abu n'onye ezi omume .* " Ọ dighizi ebe ahụ, ihe odide na-adighi ahukebe nke odinala: " *Ruo puku abuo na narị atọ mgbede na ututu na ebe nsọ ga-adi ocha .* " Ọ bughikwa okwu nke *ebe nsọ* kama nke *idi-nsọ* ; Ọzokwa, ngwaa ahụ " *di ocha* " ka e ji " *ezi omume* " *dochie* ", na mgbanwe nke atọ metutara okwu ahụ bụ " *ututu mgbede* " nke bụ n'ezie otu n'ime ihe odide Hibru. N'uzo di otu a, Chineke na-ewepu ihe niile ziri ezi n'aka ndi na-agbali igbanwe onu ogugu ahụ site n'ikewa ya abuo, na-ekwu na ha na-ekewa mgbede na ututu. Uzo ya bu iweta unit nke ngukota oge " *ututu mgbede* " nke na-akowa a 24 awa ubochi na Gen.1. Naanị mgbe ahụ ka Mmuo Nso na-ekpughe onugogu nke nkeji a: "2300". N'ihu ya, a na-echebe onu ogugu nke ubochi amuma. Ngwaa ahụ bụ " *ezi omume* " nwere di ka mgborogwu ya, n'asusu Hibru, okwu ahụ bụ "ikpe ziri ezi" "tsédèq". Ya mere ntughari asusu nke m turu aro bu nke ziri ezi. Mgbe ahụ, njehie gbasara okwu Hibru "qodesh" sughariri okwu a site na " *ebe nsọ* " nke di na Hibru "miqdash". A sughariri okwu ahụ bu " *Ebe nsọ* " nke oma n'amaokwu 11 nke Daniel 8, ma o nweghi ebe na amaokwu 13 na 14 ebe Mmuo Nso ji okwu ahụ bu "qodesh" nke kwesiri isughari di ka " *idi nsọ* ."

Mgbe anyị matara na “ *mmehie ahụ na-emebi emebi* ” na-elekwasị anya n'igbahapụ Ụbọchị Izu Ike, n'onwe ya bụ ihe e doro otu **nsọ nsọ**, okwu a “ *idị nsọ* ” na-enye ihè nke ukwu ihe ozi amụma ahụ putara. Chineke mara okwa na na njedebe nke “ *2300 mgbede na ututu* ” e kwuru okwu ya, nkwanye ùgwù maka ndị fọdurụ nke ezi” ya *ubochi nke asaa* "ga-achoro site na onye o bula nke na-azoro idị nsọ na" *ebighi ebi ikpe ziri ezi* " nwetara site na Jizos Kraịst. Ogwugwu nke “ *mmehie ahụ na-ebibi ihe* ” gụnyere ikagbu ofufe okpukpe Sunday, bụ ụbọchị mbụ nke anyanwụ, nke Constantine I ' bụ eze ukwu ndị ogo mmuo, hiwere. Chineke si otú a maliteghachi, n'aka nke ya, ukpuru ozizi nke nzoputa nke e nwere n'oge ndiozi. Okwu a “ *idị nsọ* ” naanị gbakonyere eziokwu ozizi niile nke ntọala nke okwukwe Ndị Kraịst. N'inwe di ka ihe nwereanya na si malite ozizi e nyere ndi Juu, okwukwe Ndị Kraịst na-eweta ihe o bula oheru, ma e wezuga nnochị nke aja anumanu, site na obara wufuru site na Jizos Kraịst na propitiatory zoro n'ime ala n'ogba di n'okpuru ukwu ya na Golgotha, di ka o masiri Onye Nzoputa anyi na-ekpughe ma na-egosi, na ohu ya Ron Wyatt, na 1982. Nchoputa nke okwu na -aga n'ihu nke 2 site na 1982, A na-agu oge a na oke, na taa, na 2020, e nwere nani afo 9 iji weghachi akuku ya niile.

Daniel 8:14 bu iwu na-egbu mkpuru obi, n'ihia na mgbanwe nke ikpe Chineke na-ebute mfu nke onyinye nzoputa nke Kraịst maka ndi niile na-eme Ndị Kraịst ubochi uka Roman Katolik. Ya mere mmuo nke odinala e ketara eketa ga-akpata onwu ebighi ebi nke igwe mmadu, bu ndi na-amaghikari ikpe Chineke mara ha. O bu n'ebe a ka ngosiputa nke ihunanya nke eziokwu na-enye ohere ka Chineke gosi " *ihe di iche* ", banyere akara aka nke metutara " *ndi na-ejere ya ozi na ndi na-adighi ejere ya ozi* (Mal. 3: 18)".

Ufodu ndi mmuo na-enupu isi ga-achọ iluso echiche nke mgbanwe a puru isi n'aka Chineke, bu onye n'onwe ya kwuputa, si: “ *Adighi m agbanwe agbanwe* ”, na Mal. O bu mgbe ahụ ka anyi ga-aghota na mgbanwe ahụ e mere na 1843-44 bu naani iweghachi ukpuru mbu nke gbagoro agbago ma gbanwee. Nke a bu ya mere ngozi nke ndi a hoputara nke Ndozighari ahụ, ndi a na-agu n'agbanyeghi oru ha na-ezughị okè, na-egosi agwa puru iche, nke akuku ozizi ya enweghi ike igosi di ka ihe nwereanya nke ezi okwukwe. Ikpe a kpomkwem maka ndi na-eme mgbanwe oge mbu puru nnoo iche nke na Chineke weere ya ma kpughee ya na Mkpu 2:24 bu ebe O gwara ndi Protestant, tupu 1843, si: “ *O dighi ibu arọ m ozọ n'isi unu, nani ihe unu debere ruo mgbe m ga-abia.* ”

“ *Ahuhu* ” ahụ e dekwasiri na nbanye nke iwu a nke Dan 8:14 di nnoo ukwu nke na Chineke na-egosi ya site n'ikwusa “ *oke ahuhu* ” atọ na Mkpu 8:13. Na nsonaazu di egwu di otu ahụ, o di ngwa ngwa imara ubochi ntinye ya. Nke a bu kpomkwem nchegbu nke “ *ndi nsọ* ” nke Dan 8:13. A na-ekpughe oge ugbu a ibu “ *ubochi amuma 2300* ” ma o bu afo 2300 nke anyanwu n'ezie, dika koodu e nyere Ezikiel, onye amuma Daniel dirikoro ndu si di (Ezik 4: 5-6). Isi nke 8, nke isiokwu ya bu ikwusi “ *mmehie* ” nke ndi Rom, ga-ahụ ihe ndi o na-enweghi na Dan. Oru ahụ ga-adabere n'ozu elu ala nke Mesaja ahụ Jisos na aja afo ofufo nke ndu ya zuru okè, na mgbaputa nke mmehie nke ndi o horo, m na-ekwusikwa ike na o bu nani ha. Oge o ga-abia n'etiti umu mmadu ka e ji amuma e buru n'oge amuma. Ozi ahụ gbasara ndi Juu dika ihe kacha mkpa ebe o bu na ha na Chineke jikoro aka. O na-enye ndi Juu, ka ha “ *kwusi mmehie* ”, oge nke “ *izu iri asaa* ”

nke na-anochi anya afọ 490 n'ezie. Mana o na-egosikwa uzọ isi kpawa ebe mmalite nke ngukọta oge. " Site n'oge e kwuru na a ga-ewughachi Jeruselem, ruo mgbe ndi e tere mmanu, e nwere ... (7 + 62 = 69 izu)." Ndi eze ato nke Peasia nyere ikike nke a, ma o bu nani nke ato, bu Ataksakses nke Mbụ ' mere ya n'uzo zuru ezu di ka Ezra 7:7 . E nyere iwu eze ya n'oge opupu ihe ubi nke 458 TOA. Okwu nke 69 izu na-etinye mmalite nke ozi nke Jizos Kraist na afọ 26. Ezubere karisia ikpeazu "afọ asaa" echekwabara maka oru nke Jizos, onye guzosie ike, site onwu mgbaghara mmehie ya, ndi bases nke ohuru alliance, Mmuo Nso na-egosi n'amaokwu 27 nke Dan.9, nke a " izu " nke ubochi-afọ-afọ , nke na-eme "n'ime ya aja" na-achụ aja " n'etiti "unase onwu ." ihe e ch ch ch uga Jisos Kraist ch mgbaghara mmehie. Maonwu ya na-ebute uzọ n'ihe nile iji ' mee ka mmehie kwusi '. Olee otu anyi kwesiri isi ghotu ozi a? Chineke na-enye ihe ngosi nke ihunanya ya nke ga-ejide obi ndi o horo bu ndi, n'imeghachi ihunanya na ekele, ga-eji enyemaka ya luso mmehie ogu. 1 Jon 3:6 kwadoro, na-asi, " Onye o bula nke na-anogide na Ya adighi eme mmehie; onye o bula nke na-emehie ahubeghi ya, o dighikwa onye maara ya ." O jikwa otutu nhotu ndi ozo mesie ozi ya ike.

N'okwa ozizi, ogbugba ndu ohuru nke Jizos Kraist wuru na-anochi naani nke ochie. Ya mere, ogbugba-ndu abuo ahụ dabere n'otu ndabere amuma ahụ ekpughere na Dan 9:25. Ubochi ahụ - 458 nwere ike buru ihe ndabere maka igbako izu 70 nke edobere maka ndi Juu, kamakwa maka nke afọ 2300 n'ezie nke Dan.8:14 nke gbasara okwukwe Ndi Kraist. N'ihia ubochi a kapiri onu, anyi puru ime ka onwu Mezaja ahụ nwuo n'afọ 30 nakwa na mmalite nke iwu Dan 8:14 n'afọ 1843. Ma ozi na-abia " -eme ka njedebe mmehie " na ebighi ebi, na-egbu egbu puta maka ndi isi ike na-eleghara ma ruo mgbe onwu na-eti ha, ma o bu mgbe ogwugwu nke oge mkpokota na onye amara nke ga-ebute uzọ ebube nloghachi nke Jizos Kraist. Ruo n'oke ikpeazu a, ndu na-enye ohere maka ntughari ezi obi nke na-enye ohere inweta onodu nke onye a horo.

P ndozi maka Apokalips

O bu Chineke mere ide akwukwo a kpmkpam. O bu ya bu onye na-ahoro okwu ndi ahụ na Nkpughe 22:18-19, o dokwara ndi ntughari na ndi ode akwukwo aka na nti bu ndi ga-ahụ maka izisa ma o bu ideghari akuko mbu ahụ, site n'ogbo ruo n'ogbo, na ngbanwe di nta nke okwu ahụ ga-eme ka ha tufuo nzoputa ha. Ya

mere, anyị nwere n'ebe a ọrụ pụrụ nnoọ iche nke ịdị nsọ nke ukwu. Enwere m ike ịjị ya tūnyere nnukwu "mgbagwoju anya" nke mgbakọ na-enweghị ike imecha ma ọ bụrụ na a ga-agbanwe ntakiri ihe mbụ. Ya mere, ọrụ ahụ dị oke egwu nke Chineke na ịka ọdịdị ya si dị, ihe niile Chineke kwuru na e nwere eziokwu, ma eziokwu maka njedebe nke ọrụ nzọpụta ya; n'ihị na ọ na-agwa "ndị ohu" ya, kpomkwem, " *ndị ohu ya* ", nke ọgwụgwụ ụwa, amụma a. A ga-enwe ike ịkọwa amụma ahụ naanị mgbe ihe ndị ahụ e buru n'amụma na-achọ imezu ma ọ bụ, n'otutu akukụ, ga-emezu.

Ogologo oge nke ọrụ nzọpụta Chineke ga-adịru ka ndị mmadụ na-eleghara anya mgbe niile. N'uzọ dị otú a, n'oge nile, ohu Chineke pụrụ inwe olileanya ihu ọgwụgwụ nke ụwa, Pọl gbakwara nke a àmà site n'okwu ya, si: " *Nke a ka m na-ekwu, ụmụna m, na oge a dī mkpirikpi ; Ka ugbu a gaa n'ihu ndị nwere nwunye dī ka à ga-asị na ha enweghị, ka ndị na-akwakwa ákwá dī ka ha adighi akwa, ka ndị na-anurikwa onu dī ka ha adighi anuri onu, ndị na-azutakwa dī ka ha enweghị ihe onwunwe, ndi na-eji ụwa eme ihe dī ka à ga-asị na ha enweghị ihe ọ bụla: n'ihị na ọdịdị ụwa a na-agabiga (1 Kọr. 7:29-31).*

Anyị nwere, karia Pọl, uru nke ịchọta onwe anyị n'oge a mgbe Chineke ga-eme ka nhọpụta ya nke ndị a họtara ebighere ebi kwusị. Ma taa, ndị a họtara n'ezie nke ọgwụgwụ oge anyị kwesiri ime ihe ndumodu ya sitere n'ike mmuo nsọ. Ụwa ga-agabiga, ma naanị ndu ebighi ebi nke ndi a họtara ga-aga n'ihu. Ozo kwa, okwu Chineke n'ime Kraist, " *Ana m abia oso oso,*" na Mkpu 1:3, bu eziokwu, n'ezie omume zuru oke ma na-emeghari maka oge ikpeazu nke anyi; afo itoolu ka o laghachiri, n'oge edere ederede a.

Anyi huru na Dan . Ighota ihe omimi nke Apokalips nke Jizos Kraist, bu nke e nyere Jon onyeozu a kpochiri n'agwaetiti Patmos, dabeere n'uzo bu isi n'ihe omuma nke ezi oge Chineke hiwere. Ya mere, isiokwu nke oge di mkpa ịjị ghotu Apokalips, nke Chineke na-ahazi n'echiche nke oge a. Ya mere, ọ ga-egwu egwu na enweghị nkowa nke data a ka akwukwo ahụ na-ejigide ihe omimi ya, agwa na-adighi njo nke ga-eme ka ọ gafee nari afo 20 nke oge anyi na-enweghị ndi eboro ebubo na ndi a katoro ebibi. Oge gbanwere, na karisja kalenda nke Rome guzobere n'ubochi ugha jikotara ya na omumu Jizos, ekweghi ka ndi a họtara ghogbuo mgbe ha na-akowa amuma Chineke; Nke a bu n'ihị na Chineke na-akowa n'amuma ya, ogologo oge nke mmalite na ọgwụgwụ ya dabere n'omume akuko ihe mere eme nke ndi okachamara na-akọ akuko ihe mere eme na-adi mfe imata na deputa ya.

Ma na Apokalips, echiche nke oge bu primordial, n'ihị na dum usoro nke akwukwo dabeere na ya. Ya mere, nghota ya dabere na nkowa ziri ezi nke Ubochi Izu Ike nke Chineke chorọ ma weghachi ya na 1844. Ozi m, nke malitere na 1980, e bu n'obi kpughee mkpa ọrụ amuma nke Ubochi Izu Ike di , nke na-ebu amuma oké ezumike nke nari afo nke asaa, nke Chineke na ndi o họtara, isiokwu nke Mkpu 20. Di ka 2 Pita 3:8 si kwuo, " *otu ubochi di ka otu puku afo, puku afo dikwa ka otu ubochi ,*" njiko e hiwere n'etiti onyinyo nke ubochi asaa e kere eke gosiri na Jen. Site na ihe omuma a, amuma ahụ na-aputa ihè ma na-anaputa, pearl site na pearl, ihe nzuzo ya niile.

N'ihị ya, amuma na-adi ndu ma di ire nani ma ọ bụrụ na e nwere ike ijiko ozi ahụ na ubochi e nwere n'akuko ihe mere eme nke oge Ndi Kraist. Nke a bu ihe

mmụọ nsọ nke mmụọ nsọ nke Chineke n'ime Jizọs Kraịst nyere m aka imezu. N'ihia ya, apurụ m ikpọsa " *obere akwukwọ a ghe oghe* ," na-akwado mmezu nke orụ Chineke ahụ e kwusara ná Mkpu. 5:5 na 10:2 .

N'ihie banyere ukpuru ya, ohuu Apokalips na-ekpuchi oge nke oge Ndi Kraịst n'etiti njedebe nke oge ndiozi, gburugburu 94, na njedebe nke nari afọ nke asaa nke ga-esochi nloghachi ikpeazu nke Jizọs Kraịst na 2030. Ya mere o na-ekere okè na isi 2, 7, 8, 9, 11 na 12 nke echiche Daniel. Nye Ndi Kraịst, ihe mmuta bu isi e nwetara n'omumu nke akwukwọ a bu ubochi di mkpa nke oge opupu ihe ubi 1843 nke Dan 8:14 hiwere, kamakwa n'oge mgbusi akwukwọ 1844 bu ebe ule nke okwukwe kwusiri. O bu ozo site na odida nke 1844 ka Chineke toro ntala nke okwukwe nke ubochi asaa Adventist. Ubochi abuo a di ezigbo mkpa nke na Chineke ga-eji ha hazie ohuu Apokalips ya. Iji ghotu uru ubochi abuo a na-akpachi anya bara, anyi aghaghi ijiko 1843 na mmalite nke ule nke okwukwe n'okwu amuma ahụ. Ndi mbu metutara mmuo dara site n'ubochi a site na nleli ha juru okwa Adventist mbu nke William Miller. Ma oge ikpe ahụ na-enye ha ohere nke abuo na okwa nke abuo ya banyere nloghachi nke Jizos n'October 22, 1844. N'October 23 ikpe ahụ kwusiri, a pukwara imeputa ma kpughee ikpe Chineke. Nnwale mkpokota agwula, mana ntughari nke onye o buka ka ga-ekwe omume. Ozokwa, n'ezie, ndi Adventist nile na-edebe izu ike nke Rome Sunday nke a na-amatabeghi di ka mmehie. Na ndi Adventist ji nke nta nke nta nakwere Ubochi Izu Ike n'otu n'otu, na-abughi ndi Adventist niile na-arụ oru ya bu isi. Echiche a na-eduga m ikwado ubochi nke oge opupu ihe ubi 1843 maka njedebe nke okwukwe Protestant ugha na ubochi mgbusi akwukwọ nke October 23, 1844 maka mmalite nke Adventism nke Chineke goziri ugbua, n'etiti ndi Hibru, mmiri na ubia na-ejikota ya site n'imeputa ememe ndi na-eme ememe mmeko ndi na-emegide; ikpe ziri ezi ebighi ebi nke " nwa aturu " e gburu n'oge opupu ihe ubi "Passover" n'otu aka, na njedebe nke mmehie nke " ewu " gburu maka "ubochi mkpuchi mmehie" nke mmehie n'oge mgbusi akwukwọ na nke ozo. Ememme okpukpe abuo ahụ mezuru n'Ememme Ngabiga nke afọ 30 bu nke Mesaja ahụ bu Jizos nyere ndu ya. N'ihia ya, e jikwa ihe jikoro oge opupu ihe ubi nke 1843 na Oktoba 22, 1844 n'ihia na ihe mgburu oso nke ule nke okwukwe bu n'ezie " *ime ka mmehie kwusi* " di ka Dan.7:24; nke mejuputara omume ruru aru nke izu ike izu ike n'ubochi mbu, mgbe Chineke nyere iwu ya nke asaa nke o doro nsọ maka nke a were , site na njedebe nke izu mbu nke uwa e kere eke; na 2021, 5991 afọ tupu anyi.

Anyi nwekwara ike ikwado ubochi nke iwu nke Daniel 8:14 nke kwara ubochi oge opupu ihe ubi 1843. Iji gosi na nhoru a ziri ezi, anyi ga-atule na oge a na-ebipu mmekorita niile e guzobere ruo mgbe ahụ n'etiti Chineke na ihe ndi o kere eke; Chineke onye, kemgbe ubochi ahụ, mere nhoru ikpeazu nke e wuru na okwa abuo Adventist na-esochi. Site n'oge opupu ihe ubi nke 1843, a choru ubochi izu ike, mana Chineke ga-enye ya naani ndi meriri n'ohuu ahụ site na odida nke 1844, dika akara goziri agozi na nke edokwara nsọ na ha bu nke Ya, dika nkuzi nke Akwukwọ Nso nke Ezik 20:12–20 siri di, dika anyi huru na mbu.

N'akwukwọ a, e bu n'obi isi nke 5 ichetara anyi na ma e wezuga mmeri ahụ Jizos Kraịst kwuru nke ukwuu, " *Nwa Aturu Chineke* ," enyemaka nile nke

Chineke, ihè nile e kpughepuru gaara abuwori ihe na-agaghi ekwe omume, ya mere, o dighi mkpuru obi mmadu a puru izoputa. Ihè amuma ya na-azoputa ndi o horo di ka mkpogidere n'obe nke o ji afo ofufo kpogidere ya. Okwukwe n'aja ya na-egosi na anyi bu " *ikpe ziri ezi ebighi ebi* " di ka Dan. N'okwu a, nzoputa na-ewe a kpomkwem udi.

Nke a bu omumaatu nke onya ndi a di aghughu. A na-ewere Bible n'uzo ziri ezi, werekwa ya di ka Okwu Chineke e dere ede. Otú o di, ndi ikom na-emikpu n'ime oge ha dere okwu a. Ugbu a, o buru na Chineke agbanweghi, onye iro ya bu ekwensu, bu Setan, na-agbanwe ohere ya na atumatu ya n'ebe ndi Chineke hoputara no, ka oge na-aga. Nke a bu ya mere ekwensu na-eme ihe di ka " *dragon* " oyiyi nke agha mkpagbu ya na-emege, n'oge ya, ma naani maka oge ahụ, Jon nwere ike ikwuputa na 1 Jon 4: 1 ruo 3: " *Ndi m huru n'anya, unu ekwela mmuo o bula; ma nwalee mo nile ka ha mara ma ha sitere na Chineke: n'ihina otutu ndi-amuma ugha apuwo ba n'uwa. Site na nka mara Mo nke Chineke: Mo o bula nke nkwuputa na Jisus Kraist biaworo n'anuru sitere na Chineke. ma mmuo o bula nke na-adighi kwuputa Jizos esiteghi na Chineke, ma nke a bu mmuo nke onye ahụ na-emege Kraist, nke unu nuru na o na-abia ma di ugbu a n'uwa. "N'okwu ya, Jon na-akowaputa" na-abia n'anuru ahụ " naani iji mata Kraist nke akabe ya. Ma okwu ya " *mmuo o bula nke na-ekwuputa na Jizos Kraist bjara n'anuru ahụ bu nke Chineke* " efuola uru ya kemgbe okpukpe Ndi Kraist dabara na ndapu n'ezi ofufe na mmehie malite na March 7, 321, site n'ihapu omume nke ezi Ubochi Izu Ike nke ezi ubochi asaa ahụ Chineke doro nsọ. Omume nke mmehie emewo ka, ruo 1843, belata uru nke " *na-ekwuputa na Jizos Kraist bjara n'anuru ahụ* " na kemgbe otu ubochi ahụ, o napuru niile uru na ya; ndi iro ikpezu nke Jizos Kraist na-azoro " *aha* " ya di ka o kwuru na Mat. *Otu ndi ga-asị m n'ubochi ahụ: Onyenwe anyi, Onyenwe anyi, o bu na anyi ebughi amuma n'aha gi ? O bu na anyi achupughị ndi mmuo ojo n'aha gi ? O bughi kwa n'aha-Gi ka ayi meworo otutu olu- ebube ? M'gasi kwa ha nke-oma, si, O dighi mbe o bula M'mara unu ; " Amabeghi " ! Ya mere, o bu ekwensu na ndi mmuo ojo ya ruru " *oru ebube* " ndi a.**

Apokalips na nkenke

N'okwu mmalite nke isi 1, mmalite nke Mkpughe ya dị ebube, Mmụọ Nsọ na-enye anyị menu nri a kwadebere. N'ebe ahụ anyị na-ahụ isiokwu nke mara okwa nke ebube nloghachi nke Jizọs Kraịst, ahaziri ugbua na 1843 na 1844, iji nwalee eluigwe na ala na tumadi American okwukwe; Isiokwu a dị ebe niile: amaokwu 3, *N'ih na oge ahụ dị nso* ; amaokwu 7, *le, ọ na-abia na igwe ojii...* ; amaokwu 10, *M nọ na Mmụọ n'ubochi Onyenwe anyi, na m nuru n'azu m oké olu di ka ıda nke opi* . N'ibụ nke Mmụọ Nsọ na-ebufe, Jọn hụrụ onwe ya n'ubochi Jizọs ga-aloghachi di ebube, n'ubochi **Onyenwe anyi** , " *oké ubochi di egwu* " di ka Mal . Mgbe ahụ, di ka ọ di na Daniel, isiokwu atọ *nke akwukwo ozi, akara na opi* ga-ekpuchi oge niile nke Ndi Kraist n'otu n'otu, ma e kewara nke ọ bula n'ime ha ızọ abụọ. Omumụ ihe n'uju ga-ekpughe na nkewa a ka emere n'ubochi di mkpa nke 1843 hiwere na Dan.8:14. N'ime isiokwu nke ọ bula, ozi ndi a na-emeghari na ukpuru ime mmuọ e hiwere na Daniel, maka oge ezubere iche, na-abia akara oge 7 nke oge ekpuchiri; 7, onu-ogugu nke **ido nsọ** nke na-eje ozi dika " *akara* " ya na nke ga-abu isiokwu nke Apo.7.

Ọ dighi mgbe e mere ka nkowa na-esonu di ire n'ihu na a na-ekpughe echiche nke oge nani site n'ihe aha nke "uka asaa" ahụ a kpọturu aha n'isi nke mbu putara. N'isiokwu nke akwukwo ozi, site na Mkpu. 2 na 3, anyi na-ahughi nkenke nkenke n'udi: "Muo ozi mbu, nke abuo mmuo ozi...etc. » ; Di ka o ga-adiri " *akàrà ahụ, opi na oké isi asaa nke iwe nke Chineke* ." N'uzo di otu a, ufodu abjawa na-ekweta na e zigara Ndi Kraist bi n'obodo ndi a di na Kapadoshia oge ochie, nke di na Tokiye ugbu a, ozi ndi ahụ n'ezie nakwa n'uzo nkiti. Usoro nke amuma ahụ na-enye aha obodo ndi a na-esote usoro oge nke ihe omume okpukpe si mezuo n'oge Ndi Kraist. O bukwa di ka mkpughe ndi e nwetarala n'akwukwo Daniel si di, ka Chineke na-akowa agwa o na-enye oge o bua site n'aha obodo ya. Na nke oma, a tughariri n'usoro ekpughere dika ndi a:

1- *Efesos* : putara: mmalite (nke ogbako ma o bu ebe nsọ nke Chineke).

2- *Smyrna* : nke putara: myrrh (isi na-atọ uto na igbanye ndi nwuru anwu maka Chineke; mkpagbu ndi Rom nke ndi kwesiri ntukwasị obi hoputara n'etiti 303 na 313).

3- *Pergamum* : nke putara: ikwa iko (ebe o bu na a gbahapuru ubochi izu ike, Maachi 7, 321. Na 538, ndi ochichi popu guzobere n'uzo okpukpe kwadoro ubochi foduru nke mbu a na-akpo Sunday).

4- *Tajatajra* : nke putara: ihe aru na nhujuanya anwu (na-akowaputa oge mgbanwe mgbanwe Protestant nke kwuputara n'ihu oha odidi diabolical nke okwukwe Katolik; oge gbasara ^{nari afo nke I6} ebe ekele maka mbiputa igwe oru, a kwadoro mgbasa nke Akwukwo Nso).

5- *Sardis* : okpukpu abuo na nke di iche: nkume na-ama jijiji na nke di oké onu ahia. (O na-ekpughe ikpe ahụ na Chineke na-agafe ule nke okwukwe nke 1843-1844 : ihe mgbagwoju anya putara gbasara okwukwe Protestant a juru aju: " *I nwuru anwu* ", na nkume di oké onu ahia na-egosi ndi a horo bu ndi meriri n'ule ahụ: " *ha ga-eso m na-eje ije na uwe ocha n'ihu na ha ruru eru ya* ".)

6- *Philadelphia* : nke putara: Ihunanya umunna (nkume di oké onu ahia nke *Sadis* na-achikotala na Seventh-day Adventist institution kemgbe 1863; a na-enye ozi ahụ maka afo 1873 nke akowaputara Dan 12: 12. Ngozi n'oge ahụ, a na-adọ ya aka ná nti megide ihe ize ndu nke inwe " *okpueze ya*).

7- *Leodisia* : nke putara: ndi mmadu na-ekpe ikpe: " *o bughị oyi ma o bu na-ekpo oku kama nara n'oku* " (o bu *Philadelphia* nke nwere " *okpueze ya* ": " *I di mwute, nhusianya, ogbenye, isi, na onye gba otu* ". Ulo oru ahụ echeghi na a ga-anwale ma nwalee, n'etiti 1980 na 1994, site n'ule nke okwukwe nke 14 nke 14 goziri 14 nke di nsọ nke 14 di nsọ nke 14. Ulo oru ahụ dara, ma ozi ahụ gara n'ihu site n'aka ndi Adventist gbasasiri agbasa bu ndi Chineke mara ma horo site n'ihunanya ha maka ihè amuma ya ekpughere, na site n'idi nwayoo na nrube isi nke na-akowa ezi ndi na-eso uzo Jizos Kraist n'oge niile).

" *N'oga n'ihu* " nke oge uwa nke kwusiri na nloghachi di ebube nke Kraist Chineke, *Apo* . Tinyere Mkpu. 20, isiakwukwo a metutakwara "otu puku afo" nke nari afo nke asaa. Nkowa: gini kpatara 24, ma o bughị 12, ocheeze? N'ihu nkewa nke oge Ndi Kraist uzo abuo na ubochi 1843-1844 nke mmalite na njedebe nke ule nke okwukwe nke oge ahụ.

Mgbe ahụ, dị ka akụkụ dị mkpa, Mkpu. 5 ga-eme ka mkpa o dị ighota akwukwo amuma; nke a ga-eme naanị site na mmeri nke Onyenwe anyị na Onye Nzọpụta anyị bụ Jizos Kraịst nwetara.

A ga-enyocha oge nke oge Ndi Kraịst ozo na Mkpu. 6 na 7 n'okpuru anya nke isiokwu oheru; nke "akara asaa". Isii nke mbu ga-egosi ndi isi na-eme ihe nkiri na ihe iriba ama nke oge ndi na-akowa akuku abuo nke nkewa nke oge Ndi Kraịst: ruo 1844, maka Apo.6; na site na 1844, maka Apo.7.

Mgbe ahụ, isiokwu nke " *opi* " na-abia, bu ndi na-anochi anya ntaramahuhu ido aka na nti maka isii mbu nke Mkpu. 8 na 9, na nke ntaramahuhu doro anya, maka " *opi nke asaa* ", bu ndi e kewara iche mgbe nile, na Mkpu. 11:15 ruo 19.

N'azu Apo.9, Apo.10 lekwasiri anya oge nke njedebe nke uwa, site n'ikpali onodu ime mmuo nke abuo oké iro nke Jizos Kraịst ndi na-azoro na ha na-eso uzo ya: Catholic okwukwe na Protestant okwukwe, sonyeere site ukara Adventism nke dara kemgbe 1994. Isi nke 10 mechie akuku mbu nke mkpughe nke akwukwo. Ma a ga-ekwu okwu ma zulite isi isiokwu ndi di mkpa n'isiakwukwo ndi na-eso ya.

Ya mere, Apo.11 ga-amaliteghachi nnyocha nke oge Ndi Kraịst na izulite, tumadi, oru di mkpa nke French Revolution, onye guzosie ike mba ekweghi na Chineke na-eji Chineke, n'okpuru aha ihe atụ nke " *anụ ohiya ahụ nke na-ebilite si abis* ", ibibi ike nke ochichi Katolik nke " *anụ ohiya ahụ na-ebili n'oké osimiri* ", na Apo.13: 1. A ga-esi otu ahụ nweta udo okpukpe nke eluigwe na ala, bu nke e kwuru okwu ya na Mkpu. 7, na 1844. Mgbe ahụ, na-ewere ochichi mgbanwe a di ka ihe atụ nke Agha Uwa nke Atọ nke na-abianu ma o bu " *Opi nke 6* " nke Mkpu 9:13, bu nke mejuputara ezi " *ahuhuhu nke abuo* " site na mkpasa nke Mkpu. 8:13, bu nke ikpezu Jizos ji opi nke ^{a ga-eji na-} eweghachi n'isi nke "a na-eji *opi asaa ahụ eweghachi.* "

Na Mkpu. 12, Muo Nso na-enye anyi nkowatu ozo gbasara oge Ndi Kraịst. O na-agbakwunye ozi ya, karisia na onodu nke ekwensu na ndi mmuo ozi ya na-akwado ya. O na-akuziri anyi na mgbe o meriri n'obe, n'aha elu-igwe nke *Maijkel* nke akpobuolari na Dan 10:13, 12:1, aha ahụ o kpochapu ajoyo ajoyo omume, a na-efunari ohere iru elu-igwe nke Chineke kere. Nke a bu ufodu ozi oma! Mmeri Jizos meriri umunna anyi no n'eluigwe, bu nke a naputara ha n'onwunwa na echiche nke ndi mmuo ojoo. Site na nchupu a, a kpochiri ha n'akuku uwa anyi, ebe a ga-egbu ha na ndi iro nke uwa, na 2030 na nloghachi di ebube nke Kraịst Chineke. Na nchikota a, Mmuo Nso na-egosiputa usoro nke " *dragon* " na " *agwo* " nke na-akowaputa, n'otu n'otu, atumatu abuo nke ogu ekwensu: agha mepere emepe, nke eze ukwu a katoro ma o bu papal Rome, na aghuho okpukpe na-eduhie eduhie nke Pope Vatican Roman, na-enweghi ihe mkpuchi, nke foro nke nta ka o buru mmadu. N'ihe oyiyi ndi na-adighi mma e nwetara site n'ahumahu ndi Hibru, " *uwa meghere onu ya* " ilo mbuso agha popu nke otu ndi Katolik. Di ka anyi huro, ndi France na-eme mgbanwe na-ekweghi na Chineke ga-aru oru ahụ. Ma ndi agha Protestant nke Iso Uzo Kraịst ugha, ndi na-eme ihe ike na ndi agha ga-amalitekwa. Nchikota a ga-ejedebe site na mkpali nke " *umu nwanyi ndi ozo* ". Mmuo nso wee nye nkowa Ya maka ezi ndi-nso nke

ogwugwu oge: “ *Nke a bu ntachi obi nke ndi nsọ, ndi na-edebe iwu-nsọ nile nke Chineke ma na-ajide ogbugba-ama nke Jisus .*” Mmụọ ahụ na-akọwa n'okwu ndi a ndi, di ka m, na-arapara na Mkpughe amuma ya ma ghara ikwe ka onye o bula dopu ya, na-achikota ruo ogwugwu nke pearl nke eluigwe nyere.

Isi nke 13 na-ewebata ndi iro okpukpe abuo na-akpa ike bu ndi ji okwukwe Ndi Kraist. N'akuku a, o na-akowa ha di ka abuo “ *anumanu* ”, nke abuo nke putara na mbu, di ka aro site na mmekorita di n'etiti okwu “ *oke osimiri na ala* ” na akuko Jenesis nke na-akowa ha na nke a n'isi nke 13. Nke mbu mere tupu 1844 na nke abuo ga-aputa naani n'afọ ikpeazu nke uwa oge, si otu akara ogwugwu nke oge amara e nyere umu mmadu. “ *Anu ohia* ” abuo a bu, nke mbu, ndi Katolik, ndi nne na nna, na nke abuo, ndi Protestant gbanwere choochi ndi si na ya puta, umu nwanyi ya.

Na-ekpuchi nani okara nke abuo nke oge Ndi Kraist kemgbe 1844, Mkp. 14 na-eme ka ozi ato nke Seventh-day Adventist eziokwu na okwu ebighi ebi: ebube Chineke nke na-achọ mweghachi nke omume nke Ya nsọ Ubochi Izu Ike, Ya ikpe nke Roman Catholicism, na ya ikpe nke Protestantism nke na-asopuru ya Sunday nke papapa na nke o na-akowa di ka *a ma* mmadu na nke Rome imperia “ boldical ikike. Mgbe oge nke ozi nkwaadebe agwu, na-aga nke oma, na mwepu nke ndi nsọ a horo, na-ese onyinyo site na “ *owuwe ihe ubi* ”, na mbibi nke ndi nkuzi na-enupu isi na ndi niile na-ekweghi ekwe, omume na-ese onyinyo site “ *na vintage* ”, uwa ga-agho ozo “ *abis* ” nke ubochi mbu nke okike, napuru udi nile nke ndu uwa. Otu o di, o ga-adi ndu ruo “ *otu puku afọ* ” onye a horo, Setan, bu Ekwensu n'onwe ya, na-echere mbibi ya n'oge Ikpe ikpeazu ya na ndi ikom na ndi mmuo ozi ndi ozo na-enupu isi.

Mkp. 15 lekwasiri anya n'oge njedebe nke nnwale.

Mkp. 16 na-ekpughe “ *ihe otiti asaa ikpeazu nke onuma Chineke* ” bu ndi na-eti, mgbe ogwugwu nke ule ahụ gasiri, ndi nnupuisi ikpeazu na-ekweghi ekwe bu ndi na-aghowanye ndi na-eme ihe ike, ruo n'oke nke inye iwu ka e gbuo ndi na-ekiri Ubochi Izu Ike Chineke kpomkwem tupu ihe otiti nke asaa ahụ eruo.

Edi . O bu n'okwu ndi a ka Muo Nso ji kpoputa alaeze ukwu na “ *obodo ukwu* ”, Rome. E si otu a kpughee ikpe Chineke n'isi ya nke oma. Isiakwukwo ahụ na-ekwuputakwa ikpe ikpe na mbibi ya n'odinihu n'ihina Nwa Aturu ahụ na ndi o horo kwesiri ntukwasị obi ga-emeru ya.

Mkp. 18 lekwasiri anya n'oge “ *ukpuru mmanya vine* ” ma o bu ntaramahuhu “ *Babilon Ukwu ahụ* ” ga-adi.

Mkp. 19 na-egosi nloghachi di ebube nke Jizos Kraist na ogo ya na ndi agha nnupuisi nke uwa na-atu ujo.

Mkp. 20 lekwasiri anya oge nke puku afọ nke puku afọ nke asaa biri ndu n'uzo di nnoo iche, n'eluigwe site n'aka ndi a hoputara, na n'ua nke togboro n'efu, nke Setan nopuru iche. N'ogwugwu nke otu puku afọ ahụ, Chineke ga-ahazi ikpe ikpe-azu: mkpochapu site n'oku nke eluigwe na nke uwa nke ndi nnupuisi nile nke mmadu na ndi mmuo ozi eluigwe.

Nkpughe 21 na-esetipu ebube nke Mgbako hiwere site na nchikota nke ndi a hoputara site n'obara Jizos Kraist gbaputara. A na-egosiputa izu okè nke ndi a horo site n'iji tunyere ihe uwa na-enye n'anya mmadu: oia edo, olaocha, pearl na nkume di okè onu ahia.

Mkpụ 22 na-ekwu n'oyiyi n'oghachi na Iden ahụ furu efu, nke achọtara na arụnyere ya ruo mgbe ebighị ebi n'ụwa nke mmehie meghariri wee gbanwee ka ọ buru ocheeze eluigwe na ala nke otu Chineke dị ukwu, onye okike, onye omebe iwu na onye mgbatara nke na-achị eluigwe na ụwa ya niile na ndị ọ gbatara n'ụwa.

N'ebe a ka nkọwa a dị ngwa nke akwukwọ Mkpughe mechie, bụ nke omumụ ihe ya n'uzo zuru ezu ga-akwado ma na-ewusi ihe e kwuworo ike.

M na-agbakwunye nkọwa nke mmuo a nke ukwu nke na-ekpughe echiche ezoro ezo nke echiche Chineke. Ọ na-ezisa ozi ndị a na-atughị anya ya site n'iko aghugho na Akwukwọ Nso ga-enye anyi ihe omuma. Site n'igbaso, n'iwu nke Apokalips, otu usoro ahụ o ji mee ihe maka owuwu nke mkpughe ya e nyere Daniel, Chineke na-akwado na ọ " *adighi agbanwe agbanwe* " nakwa na ọ ga-abu " *na-adiru mgbe ebighi ebi* ." Ozokwa, ahuru m na Apokalips otu usoro nke itinye n'otu n'otu isiokwu atọ ndi bu " *akwukwọ ozi ogbakọ* ", " *akara* " na " *opi* ". Dị ka Apo.5 si kwuo, ebe e gosiputara Apokalips nke akwukwọ mechiri " *akara asaa* ", naani oghere nke " *akara nke asaa* " ga-enye ikike inweta ihe akaebe nke ga-akwado na isi nke 8 ruo 22 , nkọwa na enyo ndi e welitere site na omumụ nke isi 1 ruo 6. Isi nke 7 bu ya mere isi ihe na-abanye na nghota nke mkpughe. Ya ejula gi anya, n'ihia na isiokwu ya bu kpomkwem Ubochi Izu Ike, bu nke meworo ka odjiche di n'etiti ezi omume na idi nso ugha kemgbe 1843. N'ihia ya, anyi na-ahụ n'Apo 7, bu eziokwu di ukwu nke gbara okpukpe Protestant n'oge opupu ihe ubi nke 1843. Apokalips ga-akwado nnoo ozizi a bu isi e kpugheere Daniel. Ma maka Adventism, bu nke putara mmeri n'ubochi ahụ, Apokalips ga-ekpughe maka 1994 ule nke ga-agbakwa ya ilu. Ihe oheru a ga-emekwa ozo, " *ozo* ," mee " *ihe di ichi n'etiti ndi na-ejere Chineke ozi na ndi na-adighi efe Ya* ," ma ọ bu karịa.

Nkebi nke Abuọ: Ọmụmụ ihe gbasara Apokalips

Mkpughe 1: Okwu mmalite – nloghachi nke Kraist

isiokwu adventist

Ihe ngosi

Amaokwu 1: “ Mkpughe nke Jizos Kraist, nke Chineke nyere ya, ka **o gosi ndi ohu** ya ihe ndi na-aghaghị ime **n’oge na-adighi anya** : o we ziga gosi ya site n’onu mmuo ozi ya nye ohu ya Jon, . . .

Jon, bu onyeozu Jizos huru n’anya, bu ebe e debere Mkpughe nke Chineke nke o na-enweta n’aka Nna ya n’aha Jizos Kraist. Jon, n’asusu Hibru “Yohan” putara: Chineke enyewo; na o bukwaa aha mbu m. O bu na Jizos ekwughu, si: “ Onye nwere, a ga-enyekwu ”? Ozi a bu “ Chineke ” Nna nyere , ya mere o nwere odinaya na-akparaghi okè. N’ihi na kemgbe Jizos Kraist bilitere n’onu, o maliteghachila agwa ya di iche iche, o bukwaa di ka Nna nke eluigwe ka o si n’eluigwe meere ndi ohu ya amara ma o bukwanu meere ndi ohu ya “ ohu ” ya kpomkwem. Di ka a na-ekwu, "a na-ebu uzọ dọọ aka ná ntị." Chineke nwere echiche a, o na-egosiputakwa ya site n’izite ndi ohu ya mkpughe banyere odinihu. Okwu a " nke ga-eme **ngwa ngwa** " nwere ike iyi ihe ijuanya mgbe anyi maara na e nyere ozi ahụ na 94 AD nakwa na anyi no ugbo a na 2020-2021, oge edere akwukwo a. Ma site n’ichoputa ozi ya, anyi ga-aghota na nke a " **ngwa ngwa** » naewe na a nkiti putara, n’ihi na ha nnata ga-adikoro ndu na ebube nloghachi nke Jizos Kraist. Isiokwu a ga-abu ebe a na-ekwu okwu na Mkpughe, n’ihi na a na-agwa Mkpughe "nke ikpeazu site na ncheta nke ikpeazu . N’isiakwukwo a, amaokwu nke 5 na nke 10 zoro aka n’oge amuma nke “ onwa ise ” bu nke a

sughariworo n'uzo na-ezighi ezi ruo ugbo a. N'ime omumu ihe m gbasara isiokwu a, ogologo oge a kpebiri ubochi ohuru ekwesiri ikpasa nloghachi nke Jizos maka 1994, ezi afọ 2000 nke ezi omumu Kraist. Ule okwukwe a agbawo, na nke ikpeazu oge, Adventism ochichi, bu nke ghoro nara nara na usoro iwu, ma na-akwado ibanye na nkwekorita ya na ndi Chineke na-ekpughe na ha bu ndi iro ya n'Apokalips ya. Ebe o bu na 2018, amatala m ubochi nke ezi nloghachi nke Jizos Kraist na o dabereghị na data o bula sitere na amuma Daniel na Mkpughe, ndi onu ogugu ha mezuru site n'imezu oru ichacha ha n'oge a kara aka. A puru ighota ezi nloghachi nke Jizos site na ndeko Jenesis, na-ekwere na ubochi asaa nke izu anyi ka e wuru n'oyiyi nke afọ 7,000 nke oru ahụ nile nke Chineke haziri, ikpochapu mmehie na ndi mmehie, na iweta n'ime ebighi ebi ya ndi o huru n'anya o hoputa n'ime afọ 6,000 mbu. Di ka onu ogugu nke ebe nsọ ma o bu ulokwu Hibu, oge nke afọ 6000 mejuputara uzọ atọ n'uzo atọ nke afọ 2000. Nmalite nke atọ ikpeazu ka akara, na Eprel 3, 30, site na onwu mgbaputa nke Onye-nzoputa anyi Jisus Kraist. Kalenda ndi Juu kwadoro ubochi a. Ya mere, edobere nloghachi ya maka oge opupu ihe ubi 2030, ma o bu afọ 2000 ka e mesiri. N'imara na nloghachi nke Kraist di n'ihu anyi, di nso, okwu ahụ " ngwa ngwa "Okwu Jizos ziri ezi n'uzo zuru oke. Ya mere, o bu ezie na a nogidere na-ama ya ma na-agu ya kemgbe otutu nari afọ, akwukwo Mkpughe anogidewo na-emechi emechi, oyi kponwuru, mechie ya, ruo ogwugwu oge, nke metutara ogbo anyi.

Amaokwu nke 2: "... bu ndi gbara akaebe banyere okwu Chineke, na igba akaebe nke Jizos Kraist, na ihe niile o huru ."

Jon na-agba akaebe na ya nwetara ohu ya site n'aka Chineke. Ohu nke mejuputara ihe ama nke Jizos Kraist nke Mkp. 19:10 kowara di ka " *mmuo nke amuma* ." Ozi a dabere na onyonyo " *huru* " na okwu ndi a nuru. Muo nke Chineke napuru Jon site n'ogba aghara nke uwa bu onye kpugheere ya n'ihe oyiyi di ukwu banyere isiokwu okpukpe nke oge Ndi Kraist; O ga-ejedebe na nloghachi ebube ya di egwu maka ndi iro ya.

Amaokwu nke 3: " *Ngosi na-adiri onye na-agu na ndi na-anu okwu nke amuma a, na-edebekwa ihe ndi e dere na ya! N'ihu na oge ahụ di nso .* "

Ana m ewere onwe m akuku nke m, obi utọ maka " *onye na-agu* " okwu amuma ahụ, n'ihu na Jehova na-enye ngwaa ahụ na-agu ihe ziri ezi putara. O kowara nke a na Aiza.29:11-12 :

" *rapa onye`ma okwu nti okwu` n'aka onye`□ ma` . O we za, si, Apughim, n'ihu na a karachiworo ya; ma-obu di ka akwukwo e nyere nwoke na-enweghi ike igu ihe, na-asị: Guo nke a! Na onye na-aza: Amaghi m otu e si agu .* " Amaokwu nke 13, nke sochirinụ, na-ekpughe ihe kpatara enweghi ike nke a: " *Onyenwe anyi kwuru, si: Mgbe ndi a na-abiaru m nso, ha ji onu ha na egbugbere onu ha na-asopuru m; ma obi ya di anya n'ebe m no, egwu o na-atukwa m bu naani ukpuru odinala mmadu .* Okwu a " akara " ma o bu "akara akara" na-akowa odidi nke Apokalips, enweghi ike igu ya n'ihu na akara. Ya mere o bu imeghe ya na itoghe ya kpam kpam, na mu, Jon ozọ nke oge ikpe-azu, ka Chineke kpoworo; nke mere na ezi ndi o hoputara, " *nuru ma debe* " eziokwu ndi e kpughere n'okwu na ihe oyiyi nke amuma. Ngwaa ndi a putara "ighota na itinye n'oru." N'amaokwu a, Chineke doro ndi o horo aka na nti na ha

ga-anata, site n'aka otu n'ime ụmụna ha n'ime Kraịst, “ *onye na-agụ* ,” ihè nke na-akọwa ihe omimi nke amụma ka ha wee nwee ike, n'aka nke ha, n'urija ọnụ na ya ma tinye ozizi ya n'orụ. Dị ka ọ dị n'oge Jizọs, okwukwe, ntụkwasị obi na ịdị umeala n'obi ga-adị ezigbo mkpa. Site n'uzọ dị otú a, Chineke na-agbacha ma na-ewepụ ndị dị mpako nke ukwu nke na a apughị ikuziri ha ihe. N'ihia ya, a na m asị ndị a họtara: “Chefu nwoke ahụ, onye nta akụkọ a na-arụ ọrụ ọchịchị na onye mgbasa ozi, ma lee anya n'ezie Onye edemede: Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile Jisọs Kraịst.”

Amaokwu 4: “ Jón gara a nzuko-nsọ asa nke di n'Esia: Amara diri unu, na udo, sitere n'aka Onye ahu Nke di, Nke di-kwa-ra, nke nābia kwa;

-enyo enyo maka " *Mgbakọ asaa* ", n'ihia na *Mgbakọ* nwere isi obodo A bu otu, na-adigide adigide. Ya mere “ *Mgbakọ asaa* ” na-akọwaputarị *Mgbakọ di n'otu* nke Jizọs Kraịst n'ime oge asaa akara ma na-esochi ya. A ga-akwado ihe ahụ ma anyị maralarị na Chineke na-ekewa oge Ndị Kraịst n'ime oge 7. Ntụ aka na Asia bara uru na ezi omume , ebe ọ bu na aha ndị e deputara n'amaokwu 11 bu obodo ndị di na Asia Minor, na Anatolia oge ochie nke di n'ebe odida anyanwụ Turkey nke oge a. Mmụọ ahụ akwadolarị oke nke Europe na mmalite nke kontinent Asia. Ma okwu *Asia*, di ka okwu Anatolia, na-ezochi ozi ime mmụọ. Ha putara: **ỌWỤWA ANYANWỤ** n'Akadian na Grik, ma si otú a na-atụ aro ogige nke Chineke nke Jisọs Kraịst, bú “ *ọwụwa anyanwụ* ” gara, na Luk 1:78-79: “ *Site n'obi ebere nke Chineke anyi, bu nke anyanwụ si n'elu leta anyi, inye ihè nye ndi nọ odu n'ochichiri na n'okpuru onyinyo onwu, iji duzie ukwu anyi n'uzo udo.* ” Ọ bu kwa “ *anyanwụ nke ezi omume* ” nke Mal. *i ga-apụ mali elu di ka ụmụ ehi si n'ebe a na-ere ere* , Usoro nke ekele ahụ kwekọrọ n'akwukwọ ozi Ndị Kraịst gbanwere n'oge Jón. Otú ọ di, e ji okwu ọhụrụ, nke a na-amaghị na mbụ kpoputa Chineke: “ *site n'aka Onye ahụ nke di adi, onye di adi, na onye gaje ibia* .” Okwu a na-asugharị naani, n'asusu Grik mbụ na nsugharị ndi ozo, ihe aha Hibru nke Chineke putara: "YaHWEH". Nke a bu ngwaa “ga-abu” jikotara ya na onye nke ato nke otu okwu Hibru na-ezughị okè. Oge a na-akpọ ezughị okè na-egosiputa ihe a ruzuru nke na-adite aka n'oge, n'ihia na ihe di ugbo a adighi na njiko nke Hibru. “ *na onye na-abia* ”, na-akwadokwa isiokwu nke nloghachi nke Jizọs Kraịst, Adventism. N'ihia ya, a na-akwado mmeghe nke okwukwe Ndị Kraịst nye ndi ogo mmu; n'ihia na ha ka Chineke na-agbanwe aha ya. Mgbe ahụ, ihe ọhụrụ ozo yiri ka ọ na-akọwa Mmụọ Nso: “ *Mmụọ asaa ahụ ndi nọ n'ihu ocheeze ya* .” Nkwuta okwu a ga-aputa na Mkpu 5:6. Onu ogugu nke 7 na-egosi ido nso, na nke a, nke Mmụọ Nso wusara n'ime ihe ndi o kere eke, ya mere, “ *n'ihu ocheeze ya* ”. Na Mkpu 5:6, “ *nwa aturu e gburu egbu* ” jikotara ya na akara ndi a, amuma ahụ si otú a na-akwado ike Chineke nke Jizọs Kraịst. “ *Mmụọ asaa nke Chineke* ” na-anochi anya “ *ihe ndoba oriona nwere alaka asaa* ” nke uloikwu Hibru nke na-ebu amuma atumatụ nzoputa nke nzube Chineke. E si otú a kowaputa ihe omume ya nke oma. Ebe ọ bu na Adam, afọ 4000, na site n'onwu ya, Jizọs na-agbaghara mmehie nke ndi a họtara na April 3, 30, o si otú a na-adowa akwa mgbochi nke mmehie wee meghee ohere nke eluigwe nye ndi a họtara a gbaputara n'ime puku afọ abuo gara aga nke puku afọ isii e mere ndokwa maka nhoputa nke ndi a horo gbasariri, ruo ogwugwu nke uwa, n'etiti mba nile nke uwa.

Amaokwu 5: “ ... na site na Jisus Kraịst, Onye-àmà kwesịrị ntụkwasị obi, onye e eburu ụzọ mụọ site na ndị nwurụ anwụ, na onye-isi nke ndị eze nke ụwa! Onye ahu Nke huru ayi n'anya, were kwa ọbara-Ya toputa ayi na nmehie nile ayi ;

Aha ahụ bụ “ Jizọs Kraịst ” nwere njikọ na ozi elu ala nke Chineke bịara imezu n'ụwa. Amaokwu a na-echetara anyị ọrụ ya ọ ruzuru iji nweta nzọputa site n'amara nke ọ na-enye naanị ndị ọ hōrọ. N'ikwesị ntụkwasị obi zuru okè nye Chineke na ụkpuru ya, Jisọs bụ “ onye àmà kwesịrị ntụkwasị obi ” nke e mere ka ọ buru ihe n'ereanya anyị ga-eñomi, nye ndị ozi ya na ndị na-eso ụzọ ya nke oge nile, gụnyere nke anyị. E buru amụma banyere ọnwụ ya site n'ọnwụ nke anụmanụ mbụ e gburu iji yiwe Adam na Iv ọtọ mgbe ha mehiechara. N'ihia ya, site n'aka ya, ọ bụ n'ezie “ ọkpara nke ndị nwurụ anwụ ” n'ezie. Mana ọ bụkwa n'ihia mkpa dị nsọ ya, na naanị ọnwụ ya nwere uru na ike ikpe ekwensu, mmehie na ndị mmehie ikpe. Ọ ka bụ “ ọkpara ” karịa “ ụmụ eburu ụzọ mụọ ” n'akụkọ ihe mere eme okpukpe. Ọ bụ ọnwụ ya, mere mkpa iji gbaputa mmehie nke ndị ọ hōrọ, iji " na - ebughari " ndị Hibru ya na igba ohu, ugbua akara na onyinyo " mmehie ." Dị ka “ ọkpara ,” ọkpara ime mmụọ bụ nke ya. Site n'igosi onwe ya dị ka “ onyeisi nke ndị eze nke ụwa ,” Jizọs na-eme onwe ya ohu nke ndị ọ gbaputara. “ Ndị eze nke ụwa ” bụ ndị na-aba n'alaeze ya nke e ji ọbara ya gbaputa; ha ga-eketa ụwa ọhuru. Ọ bụ ihe na-atụ n'anya ichọputa ogo nke idi umeala n'obi, omiiko, ọbubuenyi, ọbubuenyi na ihunanya nke ndị eluigwe bụ ndị nọgidere na-ekwesị ntụkwasị obi n'ụkpuru dị nsọ nke ndụ selestial. N'ụwa, Jizọs sara ụkwụ ndiozi ya, ma gosi na ya bụ “ Onye Ozizi na Onyenwe Anyi .” N'eluigwe, ọ ga-abụ “ onyeisi ” nke “ ndị eze ” ya ruo mgbe ebighi ebi. Ma “ ndị eze ” ga-abụkwa ndị ohu ụmụnne ha. Ọzọkwa, site n'inye onwe ya aha nke " onyeisi ", Jizọs na-etinye onwe ya na ọkwa nke ekwensu, onye iro ya na onye mmeri meriri, onye ọ na-akpo, " onyeisi nke ụwa a ". Ọ bụ n'ihia ihu na ihu nke “ ndị isi ” abụọ ahụ kpaliri mbibia nke Chineke n'ime ahụ; ọdinihu nke ụwa na nke ihe ndị e kere eke dabeere n'ike nke oké mmeri Jesus Michael YaHweh. Ma Jisọs ji mmeri ya n'ihia na o sitere na chi ya, n'ihia na o buso ekwensu agha n'otu n'otu, n'udi anu aru dika nke ayi, 4000 afo mgbe agha ahu nke Adam mbu furu efu. Echiche ya na mkpebi siri ike ya imeri na izọputa ndị ọ hōrọ naanị nyere ya mmeri ya. O gheere ndị ọ hōrọ ụzọ, na-egosi na “ nwa aturu ” na-adighi ike nwere ike imeri “ anu ohia wolf ” ndị na-eripia anu ahụ na mmụọ, site n'enyemaka nke ezi Chineke nke kwesiri ntụkwasị obi.

Amaokwu nke 6: “ O mewokwa ka anyi buru alaeze, ndi nchuajà nye Chineke na Nna ya, ka otuto na ike dirị ya ruo mgbe ebighi ebi! Amen! »

Ọ bụ Jọn na-akọwa ihe mejuputara Mgbakọ Ndị Nhoputa. N'ime Jizọs Kraịst, Izrel oge ochie gara n'ihu n'udi ime mmụọ e buru n'amụma n'ememe nke ọgbugba ndụ ochie ahụ. Site n'ijere “ Eze nke ndị eze na Onyenwenu nke ndi nwenụ niile ozi ,” ndị a hōrọ n'ezie na-ekere okè n'ochichi Ya, ha na ya bụkwa ụmụ amaala nke alaeze eluigwe. Ha bụkwa “ ndi nchuajà ” ime mmụọ n'ihia na ha na-eje ozi n'ulo nsọ nke ahụ ha, bụ ebe ha na-ejere Chineke ozi, na-eweputa onwe ha n'idi nsọ maka ozi ya. Sitekwa n'ekpere ha na-ekpeku Chineke, ha na-ebunye ihe nsure oku ndi a churu n'ebe ichuajà ihe na-esi isi uto n'ulo nsọ Jerusalem oge ochie. Nkewa di n'etiti Jizọs na Nna ya bụ ihe na-eduhie eduhie, ma o kwekorọ ná nghota otutu Ndị Kraịst ugha nwere banyere isiokwu ahụ. Nke a na-aga n'ihu n'ikwu na anyi 'na-asopuru' Ọkpara ahụ n'ihia Nna. Nke a bụ mmejo, ma ọ bụ

mmehie, nke okwukwe Ndị Kraịst kemgbe Maachị 7, 321. Nye ọtụtụ ndị, izu ike izu ike bụ emume n'obi metụtara nanị ndị Juu nke ọgbụgba ndụ ochie, ọgbọ nke Nna. Nna na Jizọs bụ otu onye, ha ga-ata ahụhụ ọnụma nke Jizọs onye ha chere na ha na-asọpuru. N'ime ọdịdị dī nsọ ya dī ka Nna, Jizọs na-ejide, na ruo mgbe ebighị ebi, " *otuto na ike, ruo mgbe nile ebighị ebi!*" Amen! » " Amen " nke pụtara: ọ bụ eziokwu! N'ezie!

Okwu Adventist

Amaokwu nke 7: " *Le, ọ na-abịa n'ígwe ojii. Ma anya ọ bula gāhu ya, ọbuná ndi mara ya ube; ma ebo nile nke uwa ga-eti mkpu ákwá n'íhi ya. Ee. Amen!* »

Ọ bụ kpomkwem mgbe ọ ga-aloghachi ka Jizọs ga-egosiputa ebube ya na ike ya. Dị ka Ọrụ 1:11 si kwuo, Ọ ga-aloghachi " *n'otu aka ahụ dī ka ọ rígoro n'elugwe* ," ma n'íhi nloghachi Ya, ọ ga-abụ n'ebube dī elu nke eluigwe ga-emenye ndị iro Ya ụjọ; " *ndi mara ya mma* " site n'imegide ọrụ ya n'ezie. N'íhi na okwu a na-emetuta naanị ụmụ mmadụ n'oge ọbibiya ya. Mgbe a tụtụ ndị ohu ya egwu na a ga-egbu ha ma ọ bụ gbuo ha, Jizọs na-ekerita ihe ga-eme ha n'íhi na o mere ha, sị: " *Eze ahụ ga-azakwa ha, sị, 'N'ezie, ana m asị unu, Ihe ọ bula unu meere otu n'ime ụmụnna m ndi a kasị nta, unu meere m.* " (Mat.25:40) . Ndị Juu na ndị agha Rom bú ndi kpogidere ya n'obe esoghị n'ozí a. Mụọ nke Chineke natụnye omume a n'ahụ mmadụ nile ndi na-egbochi ọrụ nzoputa Ya ma mee ka onyinye amara ya na nzoputa ebighi ebi daa maka onwe ha na ndi ọzọ. Site n'ihota " *ebo nile nke uwa* ," Jisọs lekwasiri anya n'ebe Ndị Kraịst ụgha bú ndi e kwesiri isi na ha gbasaa ebo nile nke Israel banye n'ogbugba ndi ọhuru ahụ. N'ichoputa mgbe ọ lotara na ha na-ejikere igbu ezi ndi ọ horo, ha ga-enwe nnoo ihe mere ha ga-eji kwara ariri, na-achoputa na ha bu ndi iro nke Chineke bú onye kwesiri izoputa ha. A ga-ekpughe nkowa nke usoro ihe omume nke ubochi ikpeazu n'ebe nile n'isiakwukwo nile nke akwukwo Mkpughe. Ma enwere m ike ikwu na Mkpu. 6:15-16 kowara onodu ahụ n'uzo ndi a: " *Ndi eze nke uwa, ndi a ma ama, ndi ochiagha, ndi ogaranya, ndi di ike, ohu ọ bula na onye ọ bula nweere onwe ya, zoro onwe ha n'ogba na n'oke nkume nke ugwu. Ha we si ugwu na nkume di elu, dakwasi ayi, zopu kwa ayi n'iru Onye ahu Nke nanokwasi n'ochi-eze, na n'onuma nke Nwa-aturu ahu;* " .

Amaokwu nke 8: " *Abu m Alfa na Omega, ka Onye-nwe Chineke kwuru, Onye di adi na onye di adi na nke gaje ibia, Onye Puru Ime Ihe Niile.* »

Onye na-ekwu otu ahụ bụ Jizọs dī uto bú onye nwetaworo ebube Chineke n'elugwe, ọ bụ " *Onye Puru Ime Ihe Nile* ." Naanị anyi kwesiri ijiko amaokwu a na ndi di na Mkpu 22: 13-16 iji nweta ihe akaebe nke a: " *Abu m Alfa na Omega, onye mbu na onye ikpeazu, mmalite na ogwugwu... /... Mu, Jizos, ezipuwo mmuozizi m ka ọ gbaara gi àmà ihe ndi a n'ogbakọ. Abu m mgborogwu na mkpuru nke Devid, kpakpando ututu na-egbuke egbuke .*" Dika n'amaokwu 4, Jizos gosiputara onwe ya n'okpuru njiri mara nke Onye Okike Chineke, enyi Moses, onye aha Hibru ya bụ "YaHweh" dika Ọpupu 3:14 siri di. Ma ọ ga-amasị m ikowa na aha Chineke na-agbanwe dabere ma ọ bụ onye na-akpo onwe ya ma ọ bụ ma ndi mmadụ na-akpo ya: "Abu m" na-agho "Ọ bụ" n'udi "YaHWEH".

Rịba ama agbakwunyere na 2022: Okwu ahụ bụ " *alpha na omega* " na-achikota mkpughe nile nke Chineke nyere na Bible ya, site na Jenesis 1 ruo Mkpughe 22. Otú ọ dị, kemgbe 2018, ihe amụma pụtara " puku afọ isii" pụtara ụbọchị isii nke izu ka e kwenyere ike na-enweghị na-akpọ n'ime ajuju ọnu ahia ya ọ ka ụbọchị isii n'ezie, nke Chineke kere ụwa na ndụ. Ma, na-ejigide ha amụma pụtara, ndị a ụbọchị isii ma ọ bụ "6000" afọ mere ka o kwe omume kowaa maka mmiri nke 2030 ikpeazu mmeri nloghachi nke Jizos Kraịst na owuwe nke kwesiri ntụkwasị obi senti. Site n'okwu a bụ " *alfa na omega* ", Jizos na-enye Ndi-nsọ Ụbọchị Ikpeazu ya igodo ga-enyere ha aka ichọputa oge ọbibia nke ugboro abuo ya. Ma ọ bughị ruo n'oge opupu ihe ubi 2018 ka anyị ghotara otú e si eji 6,000 afọ, na ruo January 28, 2022, na-ejikota ha na okwu ndi a: " *alfa na omega* ", " *mmalite na ogwugwu* ".

Amaokwu nke 9: “ *Mụ onwe m Jọn, nwanne unu na onye ibe unu ná mkpagbu na n’alaeze na ntachi obi nke Jizos, nọ n’agwaetiti a na-akpọ Patmos maka okwu Chineke na igba akaebe nke Jizos.* »

Maka ezi ohu nke Jisos Kraịst, e jikotara ihe atọ ndi a: akukụ nke mkpagbu, akukụ nke alaeze ahụ, na akukụ nke ntachi obi n’ime Jisos. Jọn gbara akaebe banyere ihe ndi gbara ya gburugburu ebe ọ huru ohu Chineke. N’ichoputa na o doro anya na a gaghị ebibi ya, ndi Rom mesiri kewapu ya n’ebe a dooro ha n’agha gaa n’agwaetiti Patmos, iji mee ka ihe amà ya kpaara mmadu okè. N’ime ndu ya nile, ọ dighi mgbe ọ kwusiri igba amà maka okwu Chineke iji nye Jisos Kraịst otuto. Ma anyi nwekwara ike ighota na e duru Jọn gaa Patmos inata, n'udo, amà nke Jizos nke mejuputara Mkpughe, nke ọ na-enweta n'ebe ahụ site na Chineke.

Ka anyi rịba ama na-agafe na Chineke chebere ndi dere amuma abuo ahụ Daniel na Mkpughe n'uzo ọrụ ebube; Ebe a na-azoputa Daniel n’ezé odum na Jọn na-emerughị emeru n’otu ite mmanu esi mmiri. Ahumahu ha na-akuziri anyi ihe: Chineke na-eme ka ndi ohu ya di iche site n'ichebe n'uzo di ike na nke kari nke mmadu, bu ndi kasi enye ya otuto ma na-egosiputa odidi nke ihe nlereanya ọ na-achokari igba ume. N’ihi ya, a kporo ozi amuma ahụ na 1Kọ 12:31 di ka “ *uzo kasi mma* .” Ma e nwere ndi amuma na ndi amuma. Ọ bughị ndi amuma nile ka a kporo ka ha nata ohu ma ọ bụ amuma sitere n’aka Chineke. Ma ndi nile a hoputara ka a na-agba ume ka ha buo amuma, ya bu, igba-ama, maka ezi-okwu nke Onye-nwe nye ndi agbata obi ha iji duga ha na nzoputa.

John's Vision nke Adventist Times

Amaokwu nke 10: " *Anọ m na Mmuo Nso n'ubochi Onyenwe anyi, m wee nu n'azu m oké olu, di ka nke opi,* "

Okwu ahụ bụ " *ubochi Onyenwe anyi* " ga-agba ume nkowa ndi jogburu onwe ha. Na nsughari ya nke Akwukwo Nso, JN Darby anaghi ala azu iji okwu ahụ bụ "Sunday" sugharia ya, nke Chineke weere na ọ bụ akara " *akara* " nke " *anụ ohia ahụ* " nke ekwensu na-edu na Mkpu 13:16; nke a megidere " *akara* " eze ya kpomkwem, bụ ụbọchị nke asaa nke ezumike edoro nsọ. Etymologically, okwu ahụ bụ "Sunday" pụtara n'ezie "Onyenwe anyi ụbọchị", ma nsogbu na-abia site eziokwu na ọ na-arara ụbọchị mbu nke izu izu ike, nke Chineke na-adighi enye

iwu n'ihhi na n'ihhi na nke ya, na-adigide adigide nsọ ụbọchị nke asaa maka nzube a. Ya mere, gini ka “ *ụbọchị Onyenwe anyi* ” e zoro aka na ya n'amaokwu a putara n'ezie? Ma e nyeworị azịza ya n'amaokwu nke 7 si, “ *Lee, ọ na-abia n'igwé ojii.* » Lee, ọ bụ “ *ụbọchị Onyenwe anyi* ” nke Chineke lekwasiri anya: “ *Le, M gazitere gi Ilaia onye amuma tupu oké ụbọchị ahụ di egwu nke Jehova abia . (Mal.3:5)* ” ; onye mere Adventism na ya atọ "atụmanya" nke nloghachi nke Jizos, na-ama na-emezu na ihe ọma na ihe ojoo nile puta site n'onwunwa atọ ndi a, na 1843, 1844, na 1994. Ya mere o biri ndu na 94, Jon na-ebughari site na Mmuo Nso na nnoo na mmalite nke puku afọ nke asaa, bu ebe Jizos na-aloghachi n'ebube ya di nsọ. Ya mere, gini bu " *n'azu* " ya? Oge gara aga nke akuko ihe mere eme nke oge Ndi Kraist; kemgbe Jizos nwuru, afọ 2000 nke okpukpe Ndi Kraist; 2000 afọ nke Jizos guzo n'etiti ndi o hoooro, na-enyere ha, na Mmuo Nso, imeri ihe ojoo di ka ya onwe ya meriri ekwensu, mmehie, na onwu. “ *Oké olu* ” nuru “ *n'azu* ” ya bu nke Jizos bu onye na-etinye aka di ka “ *opi* ” iji doo ndi o hoooro aka na nti ma kpugheere ha udi onya okpukpe di iche iche nke ha ga-ezute na ndu ha n'oge “asaa” nke amaokwu na-esonu ga-akpo aha.

Amaokwu 11: “ *Onye siri, Ihe i na-ahu, dee n'akwukwo, ziga ya na ogbakọ asaa: Efesos, na Smyrna, na Pergamos, na Tiatira, na Sadis, na Filadelfia, na Leodisia.* ”.

Udi ihe odide ahụ putara ihè yiri ka ọ na-egosi obodo ndi di n'Eshia nke oge Jon aha n'uzo nkiti; onye o bula nwere ozi nke ya. Ma nke a bu nani uzo aghughọ nke e mere iji kpuchiri ezi ihe Jizos na-enye ozi ya. Kemgbe Bible, e nyere umu nwoke kwesiri ekwesị nke ọma nwere ihe zoro ezo site na mgborogwu ha, ma obubu Hibru, ndi Kaldean, ma o bu Grik. Ukpuru a metutakwara aha Grik nke obodo asaa ndi a. Aha o bula na-egosiputa agwa nke oge o na-anochi anya ya. Na usoro e si kpoputa aha ndi a kwekorọ n'usoro e ji enwe oganihu n'oge Chineke haziri. Anyi ga-ahu n'omumu ihe nke 2 na 3 ebe a na-akwanyere usoro nke aha ndi a ugwu ma kwusie ike, ihe aha asaa ndi a putara, ma ndi nke mbu na nke ikpeazu, bu “ *Efesos na Leodisia* ”, na-ekpughe n'onwe ha, otu mmuo nsọ si jiri ha mee ihe. Putara, n'otu n'otu, "imelite" na "ndi mmadu ikpe," anyi na-ahu " *Alfa na Omega, mmalite na ogwugwu* ," nke oge amara Ndi Kraist. Ka a sikwa ihe mere Jizos ji kowaa onwe ya n'amaokwu nke 8, n'okpuru nkowa a: “ *Abu m Alfa na Omega.* ” O si otu a deko onuno ya na ndi ohu ya kwesiri ntukwasị obi n'oge nile nke Ndi Kraist.

Amaokwu nke 12: “ *M tughariri ihu onye olu ahụ nke gwara m bu. M'we chigharia, m'we hu ihe-idoba-oriona ọla-edo asa ;*

Omume nke " *itughari* " na-eduga Jon ileba anya n'oge Ndi Kraist dum ebe o bu na e bugara ya n'onwe ya n'oge nloghachi nke ebube Jizos. Mgbe nkenke " *n'azu* ", anyi nwere ebe a " *M tughariri* ", na ozo, " *na, mgbe m tughariri* "; Mmuo nsọ na-ekwusi ike na anya a n'ebe gara aga, ka anyi na-agbaso ya n'echiche ya. Gini ka Jean na-ahu mgbe ahụ? " *Ogwe oriona ọla edo asaa.* " N'ebe a ozo, ihe a na-enyo enyo di ka " *Assemblies asaa* ". N'ihhi na ihe nlereanya " *ihe ndoba oriona* " di n'uloikwuu Hibru, o nwekwara alaka asaa nke na-anochi anya, onu, onu, nsọ nke Mmuo nke Chineke na ihè ya. Nchoputa a putara na, di ka " *asaa Mgbako* ," “ *ihe ndoba oriona asaa* ” na-anochi anya ido ihè nke Chineke nsọ, mana n'oge asaa akara n'oge niile nke Ndi Kraist. Ihe ndoba oriona na-anochi

anya ndị a hoputara nke oge , o na-anata mmanu mmuo nke Chineke nke o dabere na ya iji ihè ya mee ka ndị a hoputara ahoputa.

Ikposo oké odachi

Amaokwu 13: “ *N’etiti ihe ndoba orioma asaa ahụ, nke yiri Nwa nke mmadu, onye yiri uwe mwuda gbadara ukwu ya, werekwa ihe ike n’olaedo kee ara ahụ.* »

N’ebe a ka nkowa ihe atụ nke Onyenwe anyị Jizos Kraist malitere. Ihe nkiri a na-egosi nkwa Jizos kwere: Luk 17:21: “ *Ha agaghị asị, Lee ebe a, ma o bu N’ebe ahụ. N’ihi na lee, alaeze Chineke dī n’ime unu .* » ; Matiu 28:20: “ *na-ezikwa ha ka ha debe ihe niile, ihe o bula m nyere unu n’iwu. Ma lee, m nonyeere unu mgbe nile, obuna ruo ogwugwu nke uwa.* ”. Ohu a yiri nnoo nke Daniel 10 bu ebe amaokwu nke 1 na-egosi ya di ka mkposo nke “ *oké odachi* ” ga-abịara ndi Juu ya. Nke ahụ nke Mkpughe 1 na-ekwuputakwa “ *oké odachi* ”, ma n’oge a, maka Mgbako Ndi Kraist. Ntunyere ohu abuo ahụ na-ewuli elu nke ukwu, n’ihi na a na-emeghari nkowa ya na nke o bula n’ime akuko ihe mere eme abuo di iche iche. Nkowa ihe atụ nke a ga-egosi gbasara Jizos Kraist n’ihe gbasara nloghachi ebube ikpezụ ya. “ *Odachi* ” abuo ahụ jikotara onu na ha mezuru na njedebe nke njiko abuo ahụ Chineke hiwere n’usoro. Ugbu a, ka anyi jiri ohu abuo ahụ tunyere: “... *nwa nke mmadu* ” n’amaokwu a bu “ *otu nwoke* ” na Daniel, n’ihi na Chineke aghobeghi anu ahụ n’ime Jizos. N’uzo megidere nke ahụ, n’ime “ *nwa nke mmadu* ” anyi na-ahụ “ *nwa nke mmadu* ” nke Jizos na-akpokari aha mgbe o na-ekwu banyere onwe ya n’Ozioma ndi ahụ. O buru na Chineke siri onu ike n’okwu a, o bu n’ihi na o kwadoro ikike o nwere izoputa umu mmadu n’uzo ziri ezi. N’ebe a, o ‘ *yiri uwe mwuda ogologo* , ‘ *yiri uwe linin* ’ na Daniel. Enyere mkpisi ugodi maka ihe *ogologo uwe mwuda a putara na Mkpu 7:13–14*. O bu ndi na-anwu anwu maka ezi okwukwe na-eyi: “ *Otu n’ime ndi okenye ahụ wee zaa, si: “Ndi a yi uwe mwuda ocha, olee ndi ha bu? M’we si ya: Onye-nwem, Gi onwegi mara. O we sim, Ndia bu ndi siri n’oke nkpa bu puta; ha sachara uwe mwuda ha ma mee ka ha di ocha n’ime obara nke Nwa Aturu ahụ.* ”. Jizos yiri “ *aji olaedo n’obi ya* ” ya bu, n’obi ya, ma “ *n’ukwu ya* ,” ihe nnochianya nke ike, na Daniel. Ndien “ *ekem gold* ” ada abana **akpaniko** nte Eph.6:14 odohode ete: “ *Edaha ke ntre, eda akpaniko ekon ke eny on mbufo* ; *yikwasị ihe mgbochi obi nke ezi omume* ; ”. Di ka Jizos, o bu nani ndi huru ya n’anya na-asopuru eziokwu.

Amaokwu nke 14: “ *Isi ya na ntutu isi ya na-acha ocha di ka aji anu, na-achakwa ocha di ka snow; anya-ya abua di ka ire-oku;* »

Ocha, akara nke idi ocha zuru oke, na-eji ama Chineke Jizos Kraist bu onye, n’ihi ya, kporo mmehie asi. Ugbu a, mkposo nke “ *oké odachi* ” nwere ike inwe naani ebumnuche nke ita ndi mmehie ahuhu. Ihe kpatara nke a metutara ma odachi, n’ihi ya, anyi na-ahụ, n’ebe a nakwa na Daniel, Chineke, bu Onyeike ukwu, onye “ *anya ya di ka ire oku* .” Ile anya ya na-erichapu mmehie ma o bu onye mmehie, ma onye ahụ Jizos hoputara na-ahoro iju mmehie, n’adighi ka onye Juu ugha na Onye Kraist na-enupu isi ugha bu ndi ikpe Jizos Kraist ga-emecha rie. N’akuku ikpezụ nke “ *odachi* ” a na-egosi nke ndi iro ya mere eme, ndi a

kowara ha nile n'isiakwukwo nke akwukwo a, nakwa n'ime Daniel. Apo.13 na-enye anyi ha n'okpuru akuku nke " *anu ohia abuo* " ndi a na-akpo aha ha " *oke osimiri na ala* " nke na-akowa okpukpe Katolik na okpukpe Protestant nke si na ya puta, dika aha ha na-egosi dika Jen.1: 9-10. Mgbe o lotara, anu ohia abuo ahụ jikoro aka ghororo otu, jikoro aka iluso Sabbath ya na ndi na-eso uzo ya ogo. Ndi iro ya ga-ama jijiji, di ka Mkp 6:16 si kwuo, ha agaghi .

Amaokwu nke 15: " *Ukwu ya di ka omaricha ola, di ka a ga-asị na o na-ere n'oke oku; olu-ya di kwa ka olu nke otutu miri.* »

Ukwu Jizos di ocha di ka akuku ahụ ya ndi ozo, ma n'onnyinyo a, ha na-agho ndi e meruru emeru site n'izoda obara nke ndi mmehie na-enupu isi. Di ka o di na Dan 2:32, " *ola* ," ola alloy adighi ocha, na-anochi anya mmehie. Na Mkp 10:2 anyi na-agu, " *O werekwa n'aka ya otu akwukwo nta nke ghere oghe. O tukwasi ukwu aka-nri-Ya n'elu oké osimiri , na ukwu-ekpe-Ya n'elu ala ;* ". Mkp 14:17-20 na-enye ihe omume a aha " *mkpuru vain* "; isiokwu malitere n'Aizaya 63. " *otutu mmiri* " ahụ na-anochi anya ná Mkp. 17:15, " *ndi di iche iche na igwe mmadu na mba di iche iche na asusu di iche iche* " bu ndi ha na " *nwaanyi akwuna ahụ bu Babilon Ukwu ahụ* " jikoro aka ; aha maka Chochi Roman Katolik popu. Njiko nke nkeji ikpeazu a ga-eme ka ha di n'otu imegide Ubochi Izu Ike nke Chineke doro nsọ. Ha ga-erute n'oke nke ikpebi igbu ndi ji ikwesị ntukwasị obi na-ekiri ya. Ya mere, anyi puru ighota ihe nnochianya nke iwe ezi omume ya. N'ohu ahụ, Jizos gosiri ndi o horo na otu "olu" ya di *ike kariya nke ndi niile bi n'uwa.*

Amaokwu nke 16: " *O ji kpakpando asaa n'aka nri ya. Mma-agma di nkọ nke iru abua we si n'onu-ya puta; iru-ya di kwa ka anyanwu nenwu n'ike-ya.* »

Ihe nnochianya nke " *kpakpando asaa* " e ji " *n'aka nri ya* " na-echeta ochichi ya na-adigide adigide bu nke nani ya puru inye ngozi Chineke; otutu mgbe na n'uzo na-ezighi ezi nke ndi iro ya na-ekweghi ekwe na-ekwu. *Kpakpando ahụ* bu akara nke onye ozi okpukpere chi ebe o bu na dika *kpakpando* nke Jenesis 1:15, oru ya bu " *inye ihè n'elu uwa* " n'ihe banyere ikpe ziri ezi nke Chineke. N'ubochi o ga-aloghachi, Jizos ga-akpolite n'onwu (kpolite, ma o bu si n'onwu bilie ozo mgbe e bibichara ya ruo nwa oge, a na-akpo onwu) ndi o horo n'oge niile nke aha *Mgbako asaa ahụ nochiri anya ya* . N'okwu nke a di ebube, nye ya na ndi o horo kwesiri ntukwasị obi, o na-egosiputa onwe ya di ka " *Okwu Chineke* " nke e zoro aka na ya *na mma agha ihu abuo di nkọ* na Hib 4:12 . Nke a bu oge mgbe *mma agha a* ga-enye ndu na onwu, di ka okwukwe e gosiri n'okwu Chineke a e dere na Baibul si di nke Mkp 11:3 na-anochi anya ya di ka " *ndi amà abuo ahụ* " nke Chineke. N'ime umu mmadu, o bu naani odidi ihu na-achoputa ha ma na-enye ohere ka ha di iche iche; Ya mere, o bu mmewere nke njirimara kacha mma. N'ohu a, Chineke na-agbanwekwa ihu ya n'onodu ezubere iche. Na Daniel, n'ohu ahụ, Chineke na-anochi anya ihu ya site na " *amumà* " ihe nnochianya nke chi ndi Gris bu Zeus, n'ihia na onye iro amuma ahụ ga-abu ndi Seleucid Gris nke Eze Antiochus nke Anọ, bu onye mezuru amuma ahụ na - 168. N'ohu nke Apokalips, ihu Jizos na-ewerekwa akuku nke onye iro ya nke *di ike* n'oge a ." O bu ezie na mgbalị ikpeazu a e mere ikpochapu n'uwa onye o bu na-edebe Ubochi Izu Ike di nsọ bu onye na-akwado agha nnupuisi ahụ iji kwado "ubochi anyanwu a na-emerighi emerit" nke Eze Ukwu Constantine ^{nke Mbụ malitere na March 7,}

³²¹. Ogige ndị nnpụisi a ga-ahụ n'ihu ya " *anyanwụ nke ikpe ziri ezi nke Chineke* " n'ike ya niile, na nke a, n'ubochi mbụ nke oge opupu ihe ubi 2030.

Amaokwu nke 17: " *Mgbe m hụrụ ya, adara m n'ala n'ụkwụ ya dị ka à ga-asị na ọ nwurụ anwụ. O we tukwasim aka-nri-Ya, si, Atula egwu.* »

Site n'imeghachi omume n'uzo dị otú a, nani ihe Jón na-atụ anya ihe ga-eme ndị ga-eche ya ihu mgbe ọ ga-aloghachi. Daniel emewokwa otú ahụ, n'ọnọdụ abụọ ahụkwa, Jizos mesiri ohu ya, bụ ohu ya kwesiri ntukwasị obi, obi ike ma wusie ya ike. " *Aka nri ya* " na-akwado ngozi ya na n'ikwesị ntukwasị obi ya, n'adighi ka ndị nnpụisi nke ogige nke ozo, onye a hooro enweghi ihe mere ọ ga-eji tọ egwu Chineke nke na-abia izoputa ya n'ihu ihunanya. Okwu ahụ bụ " *atula egwu* " na-akwado okwu ikpeazu e ji mara kemgbe 1843 site n'ozu Adventist nke mmuo ozi mbụ nke Mkpu 14:7: " *O wee si n'oke olu, tọ egwu Chineke, nyekwa ya otuto* : n'ihu na oge awa nke ikpe ya eruwo; kpọ-kwa-nu isi ala nye Onye mere elu-igwe na uwa na oké osimiri na isi-iyi nile nke miri. » ; ya bu, Onye kere Chineke.

Amaokwu 18: " *Abụ m onye mbụ na onye ikpeazu, na onye di ndu. anwuola m; ma lee, a na m adi ndu ruo mgbe nile na mgbe nile. Eji m mkpisi ugodi nke onwu na Hedis.* »

Ọ bụ ezie na Jizos, onye meriri ekwensu, mmehie na onwu, bụ onye na-ekwu okwu n'okwu ndi a. Okwu ya bu " *nke mbụ na nke ikpeazu* " na-akwado ozi nke mmalite na ogwugwu nke oge a amuma ahụ kwuru, ma n'otu oge ahụ, Jizos kwadoro chi ya bu nke nyere ndu malite na ndi mbụ ruo n'ikpeazu n'ime umu mmadu o kere. Onye " *jidere mkpisi ugodi nke onwu* " nwere ikike ikpebi onye ga-adi ndu na onye ga-anwu. Oge awa nke nloghachi ya bu mgbe a ga-akpolite ndi nsọ ya n'onwu na " *mbilite n'onwu mbu* " e debere maka " *ndi nwuru anwu a goziri agozi n'ime Kraist* " di ka Mkpu 20:6 . Ka anyi wepu akuko ifo nile nke odinala ugha nke Iso Uzo Kraist nke Greek na Roman ihe nketa, ma ghotu na " *ebe obibi nke ndi nwuru anwu* " bu nani ala nke uwa nke na-achikota ndi nwuru anwu gho ajá, di ka ihe e dere na Jenesis 3:19: " *N'osuso ihu gi ka i ga-eri nri, ruo mgbe i ga-alaghachi n'ala, ebe e si weputa gi; n'ihu na ajá ka i bu, o bu kwa ajá ka i galaghachi.* ". Ozu ndi a agaghi aba uru ozo ma oli, n'ihu na Onye Okike ha ga-akpolite ha n'onwu, were udi odidi ha dum kanyere na ncheta Chineke, n'ime ahụ eluigwe nke na-apughị ire ure (1 Kor. 15:42) yiri nke ndi mmuo ozi ahụ bu ndi nogidere na-ekwesị ntukwasị obi nye Chineke: " *N'ihu na ná mbilite n'onwu, ha adighi alu nwunye, a dighikwa enye ha n'alumdi na nwunye, kama ha di ka ndi mmuo ozi Chineke n'eluigwe.* Mt 22:30 .

A kwadoro ozi amuma banyere odinihu

Amaokwu 19: " *Ya mere dee ihe i huro, na ihe ndi di adi, na ihe ndi ga-eme ma emesia.* "

Na nkwa a, Jizos na-akwado mkpuchi amuma nke oge zuru uwa onu nke oge Ndi Kraist nke ga-ejedebe na nloghachi ya n'ebube. Oge ndiozi metutara okwu ahụ bu " *bü nke i huro* " n'ihu ya, Chineke si otú a kpo Jón di ka onye ji anya ya hụ ozi ndiozi ahụ n'ezie. Ọ hụrụ " *ihunanya mbu* " nke Onye ahụ a hooro nke a kpoturu aha na Mkpu 2:4 . "... *ndi ahụ* " na-eche banyere njedebe nke oge ndiozi nke Jón na-anogide na-adi ndu ma na-arusi oru ike. "... *na ndi ga-eme*

n'azu ha ” na-ezo aka n’ihe omume okpukpere chi nke a ga-emezu ruo oge nke nloghachi nke Jisus Kraist, na gabiga, ruo na ngwucha nke puku afọ nke asaa.

Amaokwu nke 20: “ *ihe omimi nke kpakpando asaa ahụ nke i hụrụ n’aka nri m, na ihe ndọba oriọna ọla edo asaa ahụ. Kpakpando asaa ahụ bụ ndị mmụọ-oziri nke Nzuko-nsọ asaa ahụ, na ihe ndọba oriọna asaa ahụ bụ Nzuko-nsọ asaa ahụ.* ”.

“ *Ndị mmụọ oziri nke Mgbakọ asaa ahụ* ” bụ ndị a họtọ n’ime oge asaa a niile. N’ihi na okwu ahụ bụ “ *mmụọ oziri* ”, sitere na Grik "aggelos", putara onye oziri, ọ na-akpọkwa ndị mmụọ oziri nke eluigwe naanị ma ọ bụrụ na okwu ahụ bụ "celestial" akọwaputara ya. N’otu aka ahụ, “ *ihe ndọba oriọna asaa* ” na “ *Mgbakọ asaa* ” ndị a na-enyo enyo na nkọwa m dī n’otu ebe a. Ya mere, mmụọ nsọ na-akwado nkọwa m: “ *Ihe ndọba oriọna asaa* ” na-anọchite anya ido ihè nke Chineke nsọ n’ime oge asaa ahụ a kpọtọ aha nke “ *Mgbakọ asaa ahụ* .”

Mkpughe 2: Nzuko nke Kraist **site na mmalite ya ruo 1843**

N'isiokwu nke *akwukwo ozi* , anyi na-ahụ na Mkp. 2, ozi anọ ezubere iche n'oge n'etiti 94 na 1843, na ná Mkp. 3, ozi atọ na-ekpuchi oge site 1843-44 ruo 2030. Rịba ama na mmasị na nke a na-ekpughe nkenke banyere aha nke mbụ na nke ikpeazụ *akwukwo ozi* : " *Efesos* na *Laodisia* , ndị na-ekpe ikpe, n'uzọ kwekọrọ n'ụkpurụ na ndị Leodisia. mmalite na ogwugwu nke afọ nke Kraịst amara. Na Mkp. 2, na njedebe nke isiakwukwo ahụ, Mụọ Nsọ na-akpalite mmalite nke "isiokwu Adventist nke nloghachi nke Kraịst" nke lekwasiri anya ụbọchị 1828 nke e hiwere na Dan 12:11. Ozo kwa, ka oge na-aga, a puru ijikota mmalite nke isi 3 nke Mkpughe n'uzọ ziri ezi na ụbọchị 1843 bu nke kara akara mmalite nke ule okwukwe Adventist. Ozi kwesiri ekwesị na-abia ikwado okpukpe Protestant a nwalere: " *Inwuola* ." Nkwa ndi a di mkpa iji kwado njiko nke ozi ahụ na ụbọchị ndi e debere na Daniel. Ma ohu nke Mkpughe na-eweta mkpughe banyere mmalite nke oge Ndi Kraịst nke Daniel na-amalitebeghi. Akwukwo ozi ma o bu ozi Jizos degaara ndi ohu ya n'oge anyi niile na-ewepu nghotahie okpukpe nke echiche ugha na nke na-eduhie eduhie bu ndi metutara otutu ndi kwere ekwe bu Ndi Kraịst. N'ebe ahụ, anyi na-ahụ ezigbo Jizos bu ihe o chorọ na nkocha o na-akocha ya mgbe niile. *Akwukwo ozi* anọ nke Apo.2 na-aga n'ihu lekwasiri anya oge anọ di n'etiti 94 na 1843.

Oge nke mbu : Efesos

Na 94, akaebe ikpeazụ nke mmalite nke Mgbako nke Kraịst

Amaokwu 1: " *Degara mmuọ ozi nke ogbako di n'Efesos akwukwo , si: "Ihe ndi a ka Onye ahụ nke ji kpakpando asaa ahụ n'aka nri ya na - ekwu, bu onye na-ejeghari n'etiti ihe ndoba oriọna ọla-edo asaa ahụ:*

Site n'aha *Efesos* , site na nke mbu, nsughari nke Greek "Efezis" nke putara imalite, Chineke na-agwa ndi ohu ya okwu n'oge mmalite nke Mgbako Kraịst, n'oge nke eze ukwu Rom Domitian (81-96). N'ihu ya, mmuọ nsọ lekwasiri anya n'oge Jon ga-esi n'aka Chineke nweta mkpughe nke o na-akowara anyi. O bu onye ozi ikpeazu ga-anogide na-adi ndu n'uzo oru ebube ma na-anochi anya, n'onwe ya, onye akaebe ikpeazu na mweputa nke Mgbako nke Jizos Kraịst. Chineke na-echeta ike ya di nsọ; O bu naani ya bu onye " *na-ejide n'aka nri ya* ", ihe nnochianya nke ngozi ya, ndu nke ndi o horo, " *kpakpando* ", oru ha o na-ekpe ikpe, mkpuru nke okwukwe ha. Dabere na ikpe ahụ, o na-agosi ma o bu na-akocha ya. Chineke " *na-ejeghari* ", ghota na o na-aga n'ihu n'oge oru ya site n'iso, ogbo ruo n'ogbo, ndu nke ndi o horo na ihe omume nke uwa na o na-ahazi ma o bu na-alu ogu: " *na-akuziri ha na-edebe ihe niile m nyere gi n'iwu. Ma lee, m nonyeere unu mgbe nile, obuna ruo ogwugwu nke uwa.* Mt 28:20 . Ruo ogwugwu nke uwa, ndi o horo ga-aruzu oru ndi o doziworo n'ihu ha: " *N'ihu na anyi bu oru ya, ebe e kere anyi n'ime Kraịst Jizos iru ezi oru, bu ndi Chineke doziiri tupu oge eruo, ka anyi wee na-eje ije n'ime ha.* Efe 2:10 . Na ha ga-eme mgbanwe n'otu n'otu na onodu a chorọ na nke o bua n'ime oge asaa ahụ. N'ihu na ihe mmuta di na " *Efesos* " metutara oge asaa ahụ; " *kpakpando asaa ahụ e ji n'aka nri ya* " nwere ike ikwe ka ha daa n'ala, bu ndi metutara Ndi Kraịst na-enupu isi. Buru n'uche na " *ihe ndoba oriọna* " bara uru naani mgbe o na-enye ihè, na inye ihè o ga-ejuputa na mmanu, ihe nnochianya nke Mmuọ Nsọ.

Amaokwu nke 2: “ *Amaara m oru gi, ndogbu gi na ndidi gi. Amam na i puru iguzogide ndi nemebi iwu; na i nwalewo ndi na-asị na ha bu ndiozi ma ha abughi, ma nwee huru ndi ugha; »*

Nti ! Usoro njiko nke ngwaa di oke mkpa, n'ihi na ha na-ekpebi oge ezubere iche nke oge ndi ozi. N'amaokwu a, ngwaa e jikotara ya na nke ugbu a na-ezo aka n'afọ 94, ebe ndi n'oge gara aga na-ezo aka n'oge mkpagbu ndi eze ukwu Rom bu Nero kpasuru, n'agbata afọ 65 na 68.

N'afọ 94, Ndi Kraist huru eziokwu ahụ n'anya nke na-adighi agbanwe agbanwe na nke na-agbagoghi agbagọ n'anya, ha kpokwara “ *ndi ajo omume* ” ndi ogo mmuo asi na karisia n'etiti ha, bu ndi Rom na-achị achị n'oge ahụ. E nwere ihe mere o ji mee nke a, ya bu na Jon onyeozu ka di ndu nakwa otutu ndi ozo gbaara ama n'oge ochie banyere eziokwu ahụ Jizos Kraist kuziri. Ya mere, “ *ndi ugha* ” na-adi mfe ikpuchi. N'ihi na n'oge o bu la ata na-agbanweghi agbanwe na-agbali igwakota ya na ezi oka, n'ihi na egwu Chineke ka di ukwu, na ozi nke nzoputa na-adoro adoro na mma. Ha na-ewebata echiche ugha n'ime ozizi ahụ. Ma n'ule nke ihu-n'anya nke ezi-okwu, ha daa ma buru ndi ahoputara nwere nghota n'ezie kpuchie ha. N'otu aka ahụ, banyere oge ndi gara aga nke oge ndi ozi, “ *i nwalewo* ”, mmuo nsọ na-echeta otu ule nke onwusi mee ka ihe mkpuchi aghugho nke ndi Kraist ugha daa, ndi bu “ *ndi ugha* ” bu eziokwu bu ndi e lekwasiri anya n'amaokwu a, n'agbata 65 na 68, bu mgbe Nero nyefere ndi anu ohia no na Kolozi ya Onye Kraist hoputara, iji chuo aja nsure oku na Rom. Ma ka anyi gosi na Jizos kpalitere inu oku n'obi a n'oge gara aga.

Amaokwu nke 3: “ *Na unu nwere ntachi obi, na unu tara ahuhu n'ihi aha m, ma ike agwughi unu. »*

N'ebe a ozo, naa nti na nhusianya nke njiko ngwaa!

O buru na a ka na-echekwa akaebe nke ntachi obi, nke nhujuanya adikwaghi. Chineke kwesikwara icheta nnakwere nke nhujuanya nke e gosiputara na nke a kwanyere ugwu di ukwu n'ihe di ka afọ 30 tupu mgbe ahụ, n'agbata afọ 65 na 68, mgbe onye Rom bu onye akpiri na-atufu obara, bu Nero, naputara ndi Kraist n'onwu, bu ndi a churu di ka ihe ngosi, nye ndi ya gbagoro agbagọ na ndi ruru aru. O bu naani n'oge a ka ogige ndi a horo “ *tara ahuhu* ” n'aha “ *na* ” ike agwughi .”

Amaokwu nke 4: “ *Otu o di, enwere m ihe a megide gi, na i hapula ihunanya mbu gi. »*

Ihe iyi egwu a turu aro na-agho nke ziri ezi ma kwadoro ya. N'oge a, Ndi Kraist kwesiri ntukwasị obi, ma inu oku n'obi e gosiputara n'okpuru Nero ebelatala ma o bu na o dighizi adi; ihe Jizos kporo “ *ihapu ihunanya mbu* ”, si otu a na-atu aro maka oge ahụ 94, idi adi nke ihunanya nke abuo, di nnoo ala karia nke mbu.

Amaokwu 5: “ *Ya mere cheta ebe i si daa, cheghariakwa, ruo oru mbu Nile: ma o bughi ya, m ga-abiakwute gi ma wepu ihe ndoba orioma gi n'onodu ya, ma o buru na i cheghariji. »*

Nani nkwanye ugwu ma o bu inakwere eziokwu ahụ adighi eweta nzoputa. Chineke na-achọ ihe kariri ndi o na-azoputa iji mee ka ha buru ndi enyi ya ruo mgbe ebighi ebi. Okwukwe na ndu ebighi ebi na-agunye nbibi nke ndu nke mbu. Ozi Jizos na-adigide otu ihe ahụ di ka Mat . *N'ihi na onye o bu la nke choro*

izoputa ndu ya ga-atufu ya, ma onye o bula nke tufuru ndu ya n'ihi m ga-achota ya. N'ihi na gini ka o bara madu, ma o buru na o rite uwa nile n'urù, we tufue nkpuru-obi nke aka ya? Ma-òbu gini ka madu gēnye n'òndu nkpuru-obi-ya? "Ihe iyi egwu nke iwepu Mmuo ya, nke " ihe ndoba oriõna " nochiri anya ya na-egosi na, maka Chineke, ezi okwukwe di anya site n'ibu akara di mfe nke rapaara na mkpuru obi. N'oge Efesos, ihe ndoba oriõna ihe atu nke Mmuo Nso di n'Ebe Owuwa Anyanwu, na Jerusalem bu ebe a muru okwukwe Ndi Kraist nakwa na choochi ndi Pol hiwere na Gris na Turkey nke oge a. Ebe a na-ahu maka okpukpe ga-aga n'Ebe Odida Anyanwu Uwa n'oge na-adighi anya, o ga-abukwa na Rom di n'Itali.

Amaokwu nke 6: “ *Ma nke a ka i nwere, na i kporo oru ndi Nikolai asi, nke mu onwe m kpokwara asi.* »

N'akwukwo ozi a, a na-akpo ndi Rom aha n'uzo ihe atu, aha " *ndi ajo omume* ": " *Nicolaitans* ", nke putara, ndi mmeri ma o bu ndi mmeri, ya bu, ndi ochichi nke oge ahụ. N'asusu Grik, okwu ahụ bu "Nike" bu aha mmeri nke akporo aha. Gini bu “ *oru nke ndi Nicolaitan* ” bu ndi Chineke na ndi o hoputara kporo asi? Ndi ogo mmuo na mmeokorita okpukpe. Ha na-asopuru otutu chi ndi ogo mmuo, bu ndi kasi ukwu n'ime ha nwere ubochi a raara nye ha. Kalenda anyi di ugbo a, nke na-ekwu maka ubochi asaa nke izu aha kpakpando asaa, mbara ala ma o bu kpakpando nke usoro mbara igwe anyi, bu ihe nketa kpomkwem nke okpukpe ndi Rom. Na otu nzuzo nke ubochi mbu a raara nye "anyanwu a na-emerighi emeriri" ga-enye n'oge, site na 321, otu ihe mere Onye Okike Chineke ji kporo "oru" okpukpe nke ndi Rom asi.

Amaokwu nke 7: “ *Onye nwere nti, ya nuru ihe Mmuo Nso na-agwa ogbako di iche iche: Onye meriri emeriri ka m ga-enye ka o rie mkpuru sitere n'osisi nke ndu, nke di n'etiti paradais nke Chineke.* »

Ozi abuo n'amaokwu a na-ekwu banyere oge mmeri nke uwa, “ *onye meriri,* ” na oge ugwo oru ya n'elugwe.

Usoro a bu ozi ikpeazu Jizos gwara ndi ohu ya nke otu n'ime nari afọ asaa ahụ amuma ahụ lekwasiri anya. Mmuo nso na-eme ka o dabara na onodu nke oge o bula. Nke Efesos bu mmalite nke oge amuma ahụ kpuchiri, ya mere, Chineke na-enye ya nzoputa ebighi ebi n'udi mmalite nke akuko ihe mere eme nke uwa. Ema esio mbiet Jesus do ke idak *eto uwem* eke ison inwan oro Abasi okobotde man onim owo oro miduehe ye asana onyūn odu do . Mkpu. 22 buru amuma banyere mweghachi a ga-eweghachi Iden maka obi utu nke ndi a ga-emeriri emeriri n'uwa oheru. Usoro a na-ekwu banyere oge o bula akuku nke ndu ebighi ebi nke Jizos Kraist nyere nani ndi o horo.

nke abuo : Smyrna

N'agbata afọ 303 na 313, mkpagbu “eze ukwu” Rom ikpeazu

Amaokwu 8: “ *Degara mmuo ozi nke ogbako di na Smyrna akwukwo , si : Ihe ndi a ka onye mbu na nke ikpeazu kwuru, bu onye nwuru anwu, dikwa ndu ozọ :*

Site n'aha " *Smyrna* " nke akwukwo ozi nke abuo, nke a sughariri site na okwu Grik "smurna" nke putara " *myrrh* ", Chineke lekwasiri anya n'oge mkpagbu di egwu nke eze ukwu Rom bu Diocletian duziri. “ *Myrrh* ” bu ihe na-esi isi utu

turu aro iri elu na ochichi ndi ogo mmuo nke Emperor Constantine I nwa tetrarch Constantius Chlorus, na onye meriri Maxentius. Site n'iwu eze ukwu nke March 7, 321, o gbahapuru izu ike izu ike nke izu ike di nsọ nke ubochi asaa nke Chineke, Saturday anyi di ugbo a, na-ahoro kama ubochi mbu nke a raara nye, n'oge ahụ, na otu nzuzo nke chi anyanwu, "Sol Invictus", Sun enweghi mmeri. Site n'irubere ya isi, Ndi Kraist kwara "ikwa iko ime mmuo," bu nke malite na 538 gaa n'ihu ga-aghọ ukpuru ukpuru papism ndi Rom bu nke e jikotara ya na oge *Pagamom*. Ndi Kraist na-ekwesighi ntukwasi obi na-eso Vigilius, bu onye ndu okpukpe ohuru nke Eze Ukwu Justinian ^{nke Mbu hiwere.} Onye aghugho a ji ohere nke mmekorita ya na Theodora, bu nwanji akwuna luru eze ukwu, nweta okwa popu a site n'ike okpukpe ohuru ya, ya bu, ndi Katolik, gbasaa. Ya mere, n'okpuru aha *Pergamum*, Chineke na-akato omume nke "Sunday", aha ohuru na ihe kpatara *ikwa iko ime mmuo*, n'okpuru nke ex-"ubochi anyanwu" ketara n'aka Constantine nogidere na-asopuru otu uka Ndi Kraist nke Rom. O na-azoro na o bu Jizos Kraist ma na-azoro ya, site n'aha nke onyeisi ndi popu ya, "nchikota Okpara Chineke" (Nnochichi ma o bu dochie Okpara Chineke), na Latin "VICARIVS FILII DEI", nke onu ogugu akwukwo ozi ya bu " 666 "; Onu ogugu kwekoro n'ihe Mkpu 13:18 kwuru na o bu akuku okpukpe nke " *anu ohia ahụ* ." Ya mere, oge a na-akpo *Pagamom* na-amalite site n'ochichi ndi popu enweghi ndidi na nke na-anapu Jizos Kraist, Chineke puru ime ihe nile n'anumanu, aha ya nke Onye-isi nke Nzuko-nsọ, dika Dan 8:11; Efe 5:23: " *N'ih na di bu isi nke nwunye, dika Kraist-ayi bu kwa isi nke nzuko Kraist: Ya onwe-ya bu kwa Onye-nzoputa nke aru.* » Ma kpachara anya! O bu Chineke n'onwe ya si n'ike mmuo nsọ mee ihe a. N'ezie, o bu ya bu onye wepuru ma nyefee n'aka ochichi popu okpukpe Ndi Kraist nke ghoro onye na-ekweghi ekwe n'ihu oha. Nkwuto nke ochichi a, bu nke a katoro na Dan 8:23, ruru n'oke nke ime ka o buru uzọ " *ghanwee oge na iwu* " nke Chineke hiwere n'onwe ya, di ka Daniel 7:25 si kwuo. Ozokwa, na-eleghara ido aka na nti ya anya ka o ghara ikpo mmadu o bula n'uzo ime mmuo "nna", ya onwe ya na-efe ofufe n'okpuru aha nke "Nna Nso Kasị Nso", si otu ahụ na-ebuli onwe ya n'elu Onye Okike-iwu omebe iwu Chineke, na o ga-otu ubochi na-achoputa ya, na-akwughachi ugwo: " *Na-akpo dighi onye o bula nna unu n'elu uwa; n'ih na otu Onye bu Nna-unu, Nke bi n'elu-igwe.* (Mat.23:9) . Eze nke mmadu a nwere ndi ga-anochi anya ndi ochichi na ngabiga ya ga-aga n'ihu ruo ubochi ikpe nke onye kasị ukwu, kasị sie ike na onye kasị nwee ezi omume, bu ezi "Nna nke Eluigwe Di Nso."

^{Ya mere,} Emperor Justinian nke Mbu guzobere ochichi okpukpe a nke Chineke weere di ka "ikwa iko" n'ebe o no. Ya mere mkpa nke iwe ahụ ga-aburiri akara na kanye n'ime akuko ihe mere eme. Na 535 na 536, n'oge ochichi ya, e nwere nnukwu mgbawa mgbawa abuo bu ndi mere ka ikuku gbachie ma kpata oria oria na-egbu egbu na 541 bu nke na-anwughu ruo 767, nke nwere onu ogugu kasị elu nke mwakpo na 592. Obubu onu Chineke apughu inwewori udi di egwu kari, a ga-enye nkowa zuru ezu banyere isiokwu a n'amaokwu na-esonu.

Amaokwu nke 13: " *Amaara m ebe i bi, amakwaara m na ocheeze Setan di n'ebe ahụ. Unu jidesie aha m ike, ma unu gonarighi okwukwe m, obuna n'ubochi Antipas, onye-ama m kwesiri ntukwasi obi, onye e gburu n'etiti unu, ebe Setan bi.*

»

Amụma ahụ mesiri “ *ocheeze* ” ahụ ike na ebe ọ nọ n’ihi ịbụ onye a ma ama na nsọpụrụ nke ndị mmehie ka na-akwụ ya taa. Ọ bụkwa "Rome" ọzọ nke na-amaliteghachi ọchịchị ya, oge a, n’okpuru akụkụ nke okpukpere chi ụgha nke Ndi Kraịst. Onye na-azọrọ na ya bụ “onye nọchiri anya ya” (ma ọ bụ vicar), popu, adighịdị enweta n’aka Chineke na ọ na-agwa ya okwu n’onwe ya. Onye natara amụma ahụ bụ onye a hōrōrō, ọ bughị onye dara ada, ma ọ bụ onye nbibi na-eto ememe arụsị. Ebe dī elu nke okwukwe Roman Katolik nwere *ocheeze* ya na Rome, na Obí Lateran nke Constantine nke Mbu^{ji mmesapu} aka nye Bishop nke Rome. Obí Lateran a dī n’Ugwu Caelia, otu n’ime "ugwu asaa nke Rome" nke dī na ndịda ọwụwa anyanwụ nke obodo ahụ; aha Caelius pụtara: eluigwe. Ugwu a bụ nke kachasị ogologo na nke kachasị n’ime asaa ahụ, na mpaghara. N’akụkụ Chọọchị Lateran, nke ka na-anọchi anya taa, maka papacy na ndị ụkọchukwu ya, bụ chọọchị Katolik kacha mkpa n’ụwa, na-eguzobe nnukwu obelisk na Rom, ebe e nwere 13, na-eru elu 47 mita. Achọpụtara n’okpuru mita 7 nke ụwa ma gbajie ụzọ atọ, Pope Sixtus V debere ya na 1588 bụ onye ga-ahazi ọchịchị Vatican n’oge amụma na-esote nke a na-akpọ *Tajatajira* . Ihe nnochianya a nke ofufe anyanwụ nke Ijipt nwere nnukwu ihe odide na stele nke na-ebu ya, na-echeta onyinye Constantine. N’ezie, ọ bụ nwa ya nwoke Constantius nke Abụọ, mgbe nna ya nwusiri, kpọtutara ya site n’Ijipt na Rom, akụkụ ụfọdụ iji mezuo ọchịchọ nna ya nke chọrọ ịkpọta ya na Constantinople. Nraranye nke a maka otuto nke Constantine nke Mbu^{bu} n’ihi ọchịchọ nke Chineke kariya nke nwa Constantine. N’ihi na dum nke obelisk na ya elu pedestal na-akwado ndị amụma njikọ, nke name ka Constantine m na^{obodo} ikike onye guzobe ndị fọdụrụ nke "ụbọchị anyanwụ", na popu, n’oge a dī mfe bishọp nke Christian ụka Rome, ndị ikike okpukpe, onye ga-amanye, okpukpe, ụbọchị ndị ọgọ mmuọ a n’okpuru aha "Sunday" ma ọ bụ, ụbọchị nke Onyenwe anyị. N’elu obelisk a bụ akara ngosi anọ nke na-eso ibe ha n’usoro nrigo a: ọdum 4 nọ ọdụ n’akụkụ ya, gbadoro ụkwụ na isi anọ nke Kadinal, nke dī n’elu bụ ugwu anọ nke ụzari anyanwụ gbara, na n’elu otu a na-achikwa obe Ndi Kraịst. N’itụ aka na isi ihe anọ bụ ndị kadinal, akara ọdum na-egosi ndị eze n’ike eluigwe na ala; nke na-akwado, nkọwa ya nke e kpughere na Dan.7 na 8. Mkpu 17:18 ga-akwado ikwu banyere Rom: “ *Nwanyị ahụ ị hụrụ bụ obodo ukwu ahụ nke na-achị ndị eze nke ụwa.* ” Ọzọkwa, ihe osise Ijipt nke e kanyere n’elu obelisk na-akpalite "ọchịchọ adighị ọcha nke eze na-agwa Amọn" chi anyanwụ. Ihe ndị a niile na-ekpughe ọdịdị nke okwukwe Ndi Kraịst nke na-achị na Rom kemgbe Constantine I,^{ya} bụ, kemgbe 313, ụbọchị mmeri ya. Obelisk a, na akara ndị ọ na-agba, na-agba akaebe banyere “*ihe ịga nke oma* ” nke ohu ekwensu ahụ e buru n’amụma na Dan 8:25 , bụ onye, site n’aka Constantine I nwere ihe ịga nke oma n’inye okwukwe Ndi Kraịst ọdịdị nke mmekọrịta okpukpe nke Chineke katoro n’uzọ siri ike n’ime Jisọs Kraịst. Ana m achikọta ozi nke akara ndị a: “obe”: okwukwe Ndi Kraịst; "ụzari anyanwụ": òtù nzuzo anyanwụ; “Ugwu”: ike nke ụwa; “Ọdum anọ”: ọchịchị eluigwe na ala; "Obelisk": Egypt, mmehie, ebe ọ bụ na nnupuisi nke Fero nke Ọpupụ, na n’ihi mmehie nke mejupụtara ofufe arụsị nke anyanwụ chi Amọn. Chineke kwuru na ọ bụ okwukwe Roman Katolik nke Constantine^{nke Mbu} meputara bụ ụkpụrụ ndị a. Na akara ndị a, site na cartouche Ijipt, ọ na-agbakwunye ikpe ya na ntinye aka okpukpe nke ndi bishọp Rome, bụ ndi ọ na-ewere ma ndi na-adighi ọcha; Umunna okpukpe nke

obodo ahụ na-akpọbu ha “pope”. Njikọ nke okwukwe Ndị Kraịst na òtù nzuzo nke anyanwụ nke Constantine n'onwe ya na-emebu ma na-asopurụ, bụ na mmalite nke ọbụbụ ọnụ dị egwu nke mmadụ ga-akwụ, na-aga n'ihu, ruo ọgwugwu nke ụwa. *Ocheeze* Lateran a abụghị ndị eze ukwu Rom na-asọ mpi, n'ihu na ebe ọ bụ na Constantine ¹, ha ebikwaghị na Rom, kama n'Ebe Ọwụwa Anyanwụ nke alaeze ukwu, na Constantinople. N'ihu ya, site n'ileghara mkpughe amụma ahụ Jizọs Kraịst kpugheere Jọn anyanwụ, ọtụtụ mmadụ na-adaba n'aghughọ okpukpe kasinụ e nweturula. Ma amaghị ihe ha bụ n'ihu na ha ahughị eziokwu ahụ n'anya ma si otú a, Chineke n'onwe ya nyefere n'aka ndị ụgha na ndị ụgha n'ụdị ọ bụla. Enweghị agụmakwụkwọ nke ndị bi n'oge *Pagamom* na-akọwa ihe ịga nke ọma nke ọchịchị popu nke ndị eze ukwu Rom nọchiri anyanwụ n'oge ahụ manyere ma kwado ya. Nke na-adighị egbochi ụfọdụ ezi ahoputara ndị ọchịchị iju na iju ikike ọhụrụ a na-akwadoghị iwu; nke mere ka Jizọs mata na ha bụ ezi ndị ohu ya. Ndabere nke ndị Rome nke ndị a hoputara, mara na Mụọ ahụ chọtara ebe ahụ n'ime ndị ohu 538 ndị debere okwukwe n'aha Jizọs mgbe ha na-asopurụ Sunday. Otú ọ dī, n'ebe a dī na Rom, a hụrụ ndị nwurụ n'ihu okwukwe ikpeazụ ma ọ bụ "ndị akaebe kwesiri ntụkwasi obi" naanị n'oge Nero, na 65-68 na nke Diocletian n'etiti 303 na 313. Site n'icheta obodo Rom, Mmụọ Nsọ na-echeta ikwesị ntụkwasi obi nke " *Antipas* " ya " *àmà kwesiri ntụkwasi obi* " nke oge gara aga. Aha Grik a putara: megide mmadụ niile. Ọ dī ka onye na-akọwa Pọl onyeozu, onye ọkwa mbụ nke ozi ọma Jizọs Kraịst n'obodo a ebe ọ nwurụ n'ihu okwukwe ya, na-egbu, na 65, n'okpuru Emperor Nero. N'ihu ya, Chineke na-eme gide utu aha ụgha na nke na-eduhie eduhie bụ “onye nnochianya nke Ọkpara Chineke” nke ndị poopu. Ezi onye nlekota bụ Pọl onye kwesiri ntụkwasi obi, ọ bughikwa Vigilius na-ekwesighi ntụkwasi obi, ma ọ bụ onye ọ bụla nọchiri anyanwụ ya.

Onye okike nke puru ime ihe nile kanyere n'okike oge di nkpa nke akuko okpukpere chi nke oge ndi Kristian; mgbe ọbụbụ ọnụ ahụ na-akpa àgwà siri ike nke na-aruputa ihe dī njo nye ndi Kraist. Ugbua n'oge ije ozi elu ala ya, Jisọs Kraist nyere ndi ọzi ya iri na abuo n'anya ma jukwa ha n'ahụ ihe àmà nke ike ya nwere n'oké ifufe nke dī n'Ọdọ Mmiri Galili; oké ifufe nke o mere ka ọ dajuo n'otu ntabi anyanwụ, n'iwu ya. N'oge anyi, oge dī n'agbata 533 na 538 weere àgwà a a buru ọnụ karisịa, ebe ọ bụ na site n'iguzobe ọchịchị popu site n'aka eze ukwu Justinian nke Mbụ ' Chineke choro inye Ndị Kraist rubere isi n'iwu eze ukwu Constantine nke Mbụ kposara ' bụ nke mere ka ọ buru iwu na ihe foduru n'ime “ubochi Anyanwụ a na-apughị imeri emeri” mere n'izu mbu nke March 2 nke ugwu mgbawa abuo nke kpalitere n'ebe ugwu nke ụwa ma hapu ihe ndi dī na mpaghara ndida nakwa ruo Antarctica. Onwa ole na ole dipuru adipu, nke dī na nsotu akuku nke equator, mgbasa nke ọchichiri dī nnoo ire ma na-egbu egbu. Otutu ijeri ton uzuzu agbasawo na mbara ikuku, na-anapu ndi mmadu ihè na ihe oriri ha na-emebu. Anyanwụ na zenith ya na-enye otu ihè dī ka onwa zuru oke nke n'onwe ya kwusiri kpamkpam. Ndị oko akuko ihe mere eme achoputala ọgbugba-ama nke a dika ndi agha Justinian weghachiri Rome site na Ostrogoths n'oge oke mmiri ozuzo n'etiti Julai. Ugwu mgbawa nke mbu aha ya bu "Krakatoa" dī na Indonesia wee teta n'October 535 na oke a na-apughị ichetu n'echiche na-agbanwe mpaghara ugwu 50km ka ọ buru mpaghara mmiri. Na nke abuo, aha ya bu "Ilopango" dī na Central America na ọ gbawara na February 536.

Amaokwu nke 14: “ *Otú ọ dị, enwere m ihe ole na ole megide gị, n’ihi na n’ebe ahụ ka i nwere ndị na-ejide ozizi Belam, bú onye kúziiri Belak itúba ihe isụ ngongo n’ihu ụmụ Izrel, iri ihe a chụrụ n’àjà nye arụsị na ikwa iko.* »

Mmụọ nsọ na-akọwa ọ̀nọ̀dụ ime mmụọ e hiwere na Rom. Kemgbe 538, ndi kwesiri ntukwasị obi a hoputara ahoputa n'oge ahụ ahụwo nguzobe nke ikike okpukpe nke Chineke ji tunyere onye amuma " *Belam* ". Nwoke a jeere Chineke ozi ma kwere ka a rafuo ya site n'irata uru na ihe onwunwe; ihe nile nke ochichi popu ndi Rom na-ekekorita. Ozokwa, “ *Belam* ” mere ka e bibie Izrel site n'ikpughere “ *Belak* ” ụzọ ọ ga-esi mee ka ọ daa: o zuuru ikwanye ya inakwere alimdi na nwunye n'etiti ndi Juu na ndi ogo mmuọ; ihe ndi Chineke katoro ike. Site n'iji ya tunyere “ *Belam* ,” Chineke na-enye anyi ihe osise robot nke ochichi popu. Onye a hooro wee ghotu ihe omume nile nke Chineke n'onwe ya nwere ekwensu na ndi mmeko eluigwe na nke uwa na-emezu. Onu onu nke uka Ndi Kraist dabere na nkuchi nke ndi ogo mmuọ "ubochi anyanwu a na-emerighi", nke Ndi Kraist na-ekwesighi ntukwasị obi na-ahu kemgbe 321. Ochichi popu, dikwa ka “ *Belam* ,” ga-eme ka ha daa ma mee ka nkocha Chineke sie ike. “ *Nri e ji churo arusi aja* ” bu nani ihe oyiya ahụ ma e jiri ya tunyere "ubochi anyanwu" nke ndi ogo mmuọ. Rome webatara ikpere arusi n'okpukpe Ndi Kraist. Mana ihe i ga-aghotariri bu na ha bu otu udi ma na-ebu n'okpuru ikpe nke Chineke otu nnukwu nsonaazu.... Otú ahụ ka ọ dikwa, ebe ọ bu na obubu onu nke “ *Belam* ” nke oge Ndi Kraist wetara ga-aga n'ihu ruo ogwugwu nke uwa, bú nke nloghachi ebube nke Jisos Kraist mara. E jikwa ekwekwaghị ntukwasị obi nke Ndi Kraist tunyere nke ndi Hibru bú ndi nyefere onwe ha n'ime “ *adighi ocha* ” mgbe Chineke mesiri ka ha nu iwu iri ya. N'agbata afo 321 na 538, Ndi Kraist ahụ na-ekwesighi ntukwasị obi mere ka ha. Na omume a na-aga n'ihu obuna taa.

Amaokwu 15: “ *N'otu aka ahụ, gị onwe gị nwekwara ndi na-ejide ozizi nke ndi Nikolai.* »

N'ozu a, aha “ *Ndi Nikolaita* ” ahụ a kpotururu aha n'Efesos putaghachiri n'akwukwo ozi a. Ma “ *oru* ” nke metutara ha n'Efesos n'ebe a ghoru “ *ozizi ahụ* .” Ufodu ndi Rom aghoola Ndi Kraist kemgbe Efesos , e mesiakwa Ndi Kraist na-ekwesị ntukwasị obi kemgbe 321, na nke a, n'uzo okpukpe iwu kwadoro kemgbe 538, site n'isopuru “ *ozizi* ” ndi popu Roman Katolik .

Amaokwu 16: “ *Ya mere chegharia; ma ọ bughị ya, m ga-abiakwute gị oso oso, were mma agha nke onu m buso ha agha.* »

Site niwepu “ *agha* ” nke "Okwu ya" na-edu, “ *mma agha nke onu ya* ”, Muo Nso na-akwado okwu nke ozi nke anọ nke na-abia. O ga-abu na ^{nari afo nke 16}, bú ebe Bible, bú okwu ya di nsọ e dere ede, “ *ndi ama abuo* ” ya di ka Mkpu. 11:3 si kwuo, ga-agbasa eziokwu Chineke ma kpughee okpukpe ugha Roman Katolik.

Amaokwu nke 17: “ *Onye nwere nti, ya nuru ihe Mmuo Nso na-agwa ogbako di iche iche, si: “Onye na-emeri emeri ka m ga-enye ufodu mana nke zoro ezo, nyekwa ya nkume ocha; ma edewo aha ohuru n'elu nkume ahụ, nke ọ dighi onye maara ma e wezuga onye natara ya.* »

Di ka mgbe niile, Muo Nso na-akpalite akuku nke ndu ebighi ebi. N'ebe a, ọ na-enye anyi ya n'okpuru onyinyo ahụ e buru n'amuma site n'onu mana e nyere ndi Hibru agu na-agu n'ime ozara kporo nku na nke kporo nku. Chineke wee kuziere na ya nwere ike ichekwa ma gbatia ndu ndi O hoputara site n'ike okike

Ya; nke ọ ga-emezu site n'inye ndụ ebighi-ebi nye ndị ọ hoputara. Nke a ga-abu njedebe nke ọrụ nzọpụta ya dum.

Onye a hooro n'oge ahụ ga-eji ndụ ebighi ebi akwughachi, nke Mmuo Nso na-akowa n'ihe oyiyi. " *Mana* " ezoro ezo n'ihe oyiyi nke nri eluigwe n'alaeze eluigwe, Chineke n'onwe ya bukwa onye na-emeputa ya. N'ihe atụ oge ochie, mana no n'ebe kacha nsọ nke na-anochi anya eluigwe ebe Chineke na-achi n'ocheeze ya. N'ime omume ndi Rom, " *nkume ọcha* " nochiri anya votu "ee", nke ojii kporo "ee e". " *Nkume ọcha* " ahụ na-egosikwa idi ọcha nke ndụ nke onye a hooro nke ghorọ ebighi ebi. Ndụ ebighi ebi ya bu ee di nsọ nke na-atughari n'onu na oke nnabata n'akuku nke Chineke. N'ihia na a na-akpolite onye ahụ a hooro n'onwu n'anụ ahụ nke eluigwe, e ji onodu oheru ya tunyere " *aha oheru* ". Na odidi eluigwe a bu, maka ndi ọ hooro, di omimi na onye ọ bu: " *ọ dighi onye maara ya* ". Ya mere, anyi ga-eketa ma banye n'ime odidi a iji choputa ihe ọ bu.

Nkeji nke ano : Taiataira

N'agbata 1500 na 1800, agha nke okpukpe

Amaokwu 18: " *Degara mmuo ozi nke ogbakọ di na Taiataira akwukwo , si : "The ndi a ka Okpara Chineke kwuru, bu onye nwere anya di ka ire oku, onye ukwu ya dikwa ka omaricha oia :*

Taiataira ", na-akpalite oge mgbe okwukwe Ndi Kraist nke otu ndi Katolik na ndi Protestant mere ihe nkiri jogburu onwe ya site n'ogu ha na-agba obara. Mana ozi a nwere ufodu nnukwu ihe itunanya na-ehekwa. N'aha *Taiataira* , mgborogwu Grik abuo "thuao, teiro" sughariri "ihe aru na inye onwu na nhujuanya". Okwu Grik nke na-akwado nkowa nke ihe aru a na-akowaputa, na akwukwo okowa okwu Bailly Greek, ezi ma ọ bu anu ohia mgbe ha no n'ura. Na ebe a, a choro nkowa ufodu. Ihe mere na ^{nari} ^{afọ} nke 16 bu mkpali nke ndi Protestant bu ndi na-ama ikike nke ochichi ndi popu Rom mara. Ozokwa, iji mee ka ikike nwa oge ya sikwuo ike, ochichi popu nke Pope Sixtus V nochitere anya ya hiwere Steeti Vatican ya nke ga-enye ya ikike iwu obodo jikotara ya na ikike okpukpe ya. Nke a bu ya mere, kemgbe ^{nari} ^{afọ} ^{nke} 16 , ndi ochichi popu bufee oche ya, nke di na Lateran Palace, n'ihe onwunwe ya na Vatican, bu nke meberelari obodo popu nwere onwe ya. Mana nfele a bu naani aghugho, n'ihia na onye na-ekwu na ya si na Vatican State ka na-anodu ala n'obi Lateran; n'ihia na ọ bu n'ebe ahụ, na Lateran, ndi popu na-anabata ndi ozi nke mba ozo na-eleta ha. Ya mere, n'afọ 1587, a chotara obelisk a ruziri aruziri, nke e meghariri n'akuku Obi Lateran kemgbe August 3, 1588, n'okpuru mita 7 nke uwa na n'ibe ato na Vatican State di n'ezí Rome, na ugwu Vaticanus, n'akuku odida anyanwu nke Tiber nke di n'akuku obodo ahụ site n'ebe ugwu ruo n'ebe ndida. Ka anyi lere anya n'atumatu obodo Vatican a, ọ turu m n'anya ihu na o nwere odidi isi ezi, na nti ya n'ebe ugwu na imi ya n'ebe ndida odida anyanwu. Ozi nke Greek "thuao" bu nke Chineke, onye nhazi ihe ndi a kwadoro ugboro abuo ma kwadoo ya. Okwukwe Katolik e ketara na *Pagamom* ruru n'otutu ihe aru ya. O ji ikpoasi na obi ojo megghachi omume n'uzo di ike megide ndi Bible mere ka ha ghota ihe, mesiri kesaa ekele maka igwe obibi akwukwo, katoo mmehie ya na mmegide ya. Nke ka nma, rue mgbe ahụ, onye na-elekota Akwukwo Nso nke ọ tughariri site n'aka ndi monk ya na ebe obibi ndi monk na ebe obibi, ọ kpagburu Akwukwo Nso nke katoro ajo omume

ya. + O wee mee ka e gbuo ndi na-ezisa ozi site n'ike nke ndi eze kpuru isi na ndi nwere afo ojuju; ndi na-emezu uche ya. Okwu ndi Jizos gosiputara onwe ya n'okpuru ya na-ehota, " *Onye nwere anya di ka ire oku na ndi ukwu ya di ka ezi ola kopa* ," na-ekpughe ntaramahuhu ntaramahuhu o mere ndi iro okpukpe ya ndi o ga-ebibi ma o laghachiri n'uwa. O bu kpomkwem echiche Ndi Kraist abuo ahụ lụsoro ibe ha ogo ruo onwu "site na mma agha" na ngwa agha n'akuko ihe mere eme nke oge *Tajataira* . " *Ukwu ya* " ga-adikwa n'elu " *oke osimiri na n'elu ala* " ihe nnochianya nke okpukpe Katolik na okwukwe Protestant na Mkpu. 10:5 na Mkpu. 13:1-11 . Okpukpe Katolik na Protestantism, ma mmehie (mmehie = brass), enweghi ncheghari, ka a kowara di ka " *ezigbo ola* " nke na-adota onuma nke ikpe nke Chineke Jizos Kraist. Site n'iwelite ihe oyiyi a o ji kposa " *oke odachi* " ahụ na Mkpu. 1:15 , Chineke kpughere oge awa mgbe ndi mkpagbu ikpeazu jikoro aka megide umu ya kwesiri ntukwasị obi luru ogo ruo onwu di ka "anụ ohia" nke ga-anochi anya ha n'oge amuma ahụ dum. Site na Francis nke Mbụ ¹¹⁰ Louis nke Iri na Anọ, agha okpukpe sochiri ibe ha. O dikwa mkpa iburu n'obi otu Chineke si kpughee obubu onu nke ndi France, nkwardo nke otu popu site na Clovis, bu eze mbu nke ndi Frank. Iji gosi akara njedee nke obubu onu a, Chineke debere nwa okorobia Louis XIV, di afo "ise", n'ocheeze France. Amaokwu Baijul a sitere n'Ek. 10:16, na-akowa ozi ya, si: " *Ahuhu ga-adiri gi, ala nke eze ya bu nwata, nke ndi isi ya na-eri ihe n'ututu!* " Louis XIV ji nnukwu ego o mefuru na Obi Versailles na agha ya di oke onu ahia bibie France. O hapuru otu France dabara na ida ogbenye na onye nochiri ya Louis XV biri ndu naani maka nnwere onwe nke ya na onye ibe ya na-enweghi ike kewapu n'omume ruru aru, Kadinal Dubois. Omume jogburu onwe ya, Louis XV enweghi mmasi kpm kpm na odinihu nke ndi ya na iwe na-ewu ewu kpalitere bu idakwasị onye nochiri ya, eze oru, Louis XVI nke udo. Site n'iji onuma a lekwasị nwoke di nwayoo na onye udo anya, Chineke kpughere nzube ya ibibi ochichi eze nketa, n'ihini ntukwasị obi kpuru isi o tinyeworo n'uzo na-ezighi ezi n'aghuho okpukpe ndi popu kemgbe Clovis.

Amaokwu nke 19: " *Amaara m oru gi, ihunanya gi, okwukwe gi, ozi gi, ogologo ntachi obi gi na oru ikpeazu gi kariya nke mbu.* »

Okwu ndi a ka Chineke na-agwa ndi ohu ya " *ndi kwesiri ntukwasị obi ruo onwu* ," na-achụ onwe ha n'aja n'oyiyi nke Nna ha ukwu; " *oru* " ha bu ndi Chineke na-anabata n'ihini na ha na-agba ama maka ezi " *ihunanya* " ha nwere maka Onye Nzoputa ha. A ga-agu " *okwukwe* " ha n'onye ezi omume ebe o bu na " *ije ozi ikwesị ntukwasị obi* " na-esonyere ya. Okwu ahụ bu " *idigidesi ike* ", nke e hotara n'ebe a, na-ewere mkpa akuko ihe mere eme bara uru. O bu na "Constance Tower" di n'obodo Aigues-Mortes ka Marie Durand biri ndu n'agha ya di ka ihe nlereanya nke okwukwe ruo afo 40 ogologo na mgbalị siri ike. Otutu Ndi Kraist ndi ozo agbawo otu ihe ahụ, otutu mgbe, akuko ihe mere eme na-amaghi. Nke a bu n'ihini na onu ogugu ndi nwuru n'ihini okwukwe mbara ka oge na-aga. Oru ikpeazu metutara oge ochichi (1643 ruo 1715) nke Eze Louis XIV n'okpuru onye "dragonnades" nke ahụ mejuputara maka omume a, chupuru ndi Protestant Ndi Kraist kwesiri ntukwasị obi dopuru n'ime ohia na ebe ndi gbahapuru agbahapu. Riba ama nke oma oru mkpughe nke aha ahụ bu " *dragon* " nke na-akowaputa "ekwensu" na omume iwe iwe nke ndi eze ukwu Rom na ndi popu Rome mere na

Mkpu 12:9-4-13-16. Onye kporo onwe ya “eze anyanwu” wetara n’ogu kasi elu nke okpukpe Katolik igbachitere “ubochi anyanwu” nke e ketara n’aka Constantine ^{nke Mbu.} Otú o di, iji gbaa akaebe megide ya, Chineke tinyere ogologo oge nile nke ogologo ochichi ya n’ochichiri, na-agonahu ya ikpo oku na ihè zuru oke nke ezi anyanwu nke nwere nnukwu nsonaazu maka nri nke ndi France.

Amaokwu nke 20: “ *Otu o di, enwere m ihe ole na ole imegide gi, n’ihi na i na-ahapu nwanyi ahụ Jezibel, bu onye na-akpo onwe ya onye amuma nwanyi, ka o kuzie na irata ndi ohu m ka ha na-akwa iko na iri ihe a churu n’aja nye arusi.* »

Na 1170, Chineke mere ka Pierre Vaudès sugharia Bible gaa n’asusu Provencal. O bu Onye Kraist mbu choputara ozizi nke eziokwu ndiozi, gunyere nkwanye ugwu maka ezi Sabbath na nnabata nke anaghi eri anu. A maara di ka Pierre Valdo, o bu mmalite nke "Vaudois" onye biri na Italian Alpine Piedmont. Oru Ndozighari nke ha nochitere anya Popery megidere ya ma ozi ahụ kwusiri. Ya mere, Chineke naputara Europe dum na mbuso agha Mongol na-egbu ochu sochiri ajo oria na-efe efe nke ndi Mongol kpatara nke bibiri site na 1348, otu uzo n’uzo ato na ihe foro nke nta ka o buru okara nke ndi bi na ya. Ozi nke amaokwu a, " *I na-ahapu nwanyi Jezebel ...* ", bu ihe nkocha a na-agwa ndi na-eme mgbanwe na-enyeghi oru Pierre Valdo mkpa o di mkpa, n’ihi na o zuru oke. N’agbata afo 1170 na 1517, ha legbara ozizi zuru oke nke eziokwu nke nzoputa Ndi Kraist anya na Ndozighari ha emere na njedebe nke oge a bu ele mmadu anya n’ihu na ezughi oke.

Riba ama : ozizi zuru oke ghotara ma tinye ya n’oru site na Pierre Valdo na-egosi na n’ime ya, Chineke gosiputara mmemme zuru oke nke mgbanwe nke kwesiri ekwesime. N’ezie, e mezuru ihe n’uzo abuo, iwu ubochi izu ike na-amaliteghi ruo n’afu 1843-1844, di ka oge ahụ e dere n’iwu nke Dan 8:14 si di.

Iji gosi okwukwe ndi Roman Katolik ndi popu, Chineke ji ya tinyere nwunye Ehab si mba ozo, bu “ *Jezibel* ” di egwu, bu onye gburu ndi amuma Chineke ma wusa obara na-emeghi ihe ozo. Mpempe akwukwo ahụ bu eziokwu na ihe nlereanya ahụ ma o nwekwara oghom nke idiru ogologo oge na oru. Site n’ikpo ya " *onye amuma nwanyi* ," Chineke na-elekwasị anya n’aha ebe oheru nke "ocheeze" ya: Vatican, nke n’asusu French ochie na Latin putara "vacinare": ibu amuma. Nkwa akuko ihe mere eme banyere ebe ahụ na-ekpughe nke ukwu. Na mbu, akara ebe a bu onuno nke ulo nsu ndi Rom nke a raara nye chi Aesculapius bu " *agwo* ". Akara a ga-egosi ekwensu na ochichi popu na Mkpu 12:9-14-15. Eze Ukwu Nero tinyere sekit igba oso ugbo inyinya ya n’ebe ahụ, e liri "Simon Magus" n’ebe a na-eli ozu. O yiri ka o bu ozu ya, bu nke a ga-asopuru di ka nke Pita onyeozu a kpogidere n’obe na Rom. N’ebe a kwa, otu basilica nke Constantine nyere mere ememe otuto Ndi Kraist. Ebe ahụ bu apiti mmiri na mbu. Ugha ahụ e wuru ga-eme ka aha oheru nke Vatican Basilica nke, gbasaa ma choo ya mma na nari afo nke ¹⁵, ga-ewere aha na-eduhie eduhie nke "Saint Peter's Basilica na Rome". Asopuru a, n’ezie e nyere onye **dibja afa** na " *agwo* " Aesculapius, ga-akwado aha nke " *anwansi* " nke Mmuo Nso na-ekwu na ememe okpukpe Roman Katolik na Mkpu 18:23 ebe nsughari Darby nke Akwukwo Nso na-agwa anyi: " *Ihe nke oriona agaghikwa enwu n’ime gi ozo; agaghi-anu kwa olu onye nalu nwunye ohu na nwunye nime gi ozo; n’ihi na ndi ahia gi bu ndi ukwu nke uwa; n’ihi na o bu*

anwansi-Gi ka ejiworo *duhie mba nile*. "Kpòmkwem, mmecha nke ọrụ nke basilica a "Saint Peter of Rome", nke chọrọ nnukwu ego, ga-eduga onye ụkọchukwu Tetzal ka ọ ree "ntughari uche" ya. N'ihu mgbaghara nke mmehie ka a na-eresi ego, onye nkuzi onye monk bu Martin Luther chọputara odidi nke chọochi Roman Katolik n'ezie. N'ihu ya, ọ katoro odidi ya na ufodu n'ime njehie ya site n'ibisa na 1517 ihe odide 95 ya a ma ama n'onu uzọ chọochi German nke Augsburg. N'ihu ya, o mere ka ọrụ Mgbanwe ahụ Chineke turu n'aka Pierre Valdo malite n'afọ 1170 n'isi.

Mgbe ọ na-agwa ndi ohu ya e mere mgbanwe n'oge ahụ, bu ndi ezi omume, ndi gbara arukwaghim arukwaghim, nkocha ha maka ikwe ka *Jezebel kuziere ndi ohu ya ihe na irata ha*. Anyi nwere ike igu na nkocha a, ezughi okè ozizi nke mmalite mgbanwe a. O " *na-ezi ma na-eduhie* " " *ndi ohu* " ya, ndi nke Jizos, nke mere ka ọ buru uka Ndi Kraist. Ma ozizi ya bu nke oge *Pagamom* bu ebe ebubo nke " *adighi ocha* " na ihe oyiya nke " *anu. churo arusi aja* " a katorolari ya. N'agbanyeghi odidi di aghugho, n'amaokwu a, ihe di mkpa abughi " *nwanyi ahụ bu Jezebel* " kama ọ bu Onye Kraist nke Protestant n'onwe ya. Site na mmalite, site n'isi ya " *hapu nwanyị ahụ bu Jezebel...* " Mmuo nsọ na-egosi mmejọ ndi Protestant mbu na-ekerita. O kwuziri agwa ojuo a: ikpere arusi. N'ime nke a, ọ na-ekpughe odidi nke " *ibu* " nke ọ na-etinyebeghi ya n'oge ahụ, ma na ọ ga-achọ site na 1843. Na na ozi a, Onye Okike Chineke lekwasiri anya "Sunday" nke Rom nke omume ya di n'anya ya ọrụ ikpere arusi nke na-asopuru chi ugha nke anyanwu chi ugha nke ikpere arusi kasi ochie n'akuko ihe mere eme nke mmadu. Site na 1843 gaa n'ihu, ọ ga-ahapu "Sunday" ma ọ bu mmekorita ya na Jizos Kraist, naani Onye Nzoputa nke ndi mmehie n'üwa.

Amaokwu nke 21: " *M nyere ya ohere icheghari, ma ọ chegharighi na ikwa iko ya.* »

E kpughere oge a site na Dan . *Ubochi 1260, ma ọ bu onwa 42* " bu nke ha nile na-ezo aka n'ochichi ndi popu nke na-adighi anabata ihe n'ime ihe di n'ime 538 na 1798. Mgbasa nke eziokwu sitere na Bible na nkwusa nke ezi ndi mgbanwe mere ka okwukwe Katolik nwee ohere ikpezuru ya icheghari na igbahapu mmehie ya. O meghi ihe ọ bu, ma kpagbuo ma mekpaa ya ahụ, n'aha nke ike njuta ya, ndi ozi udo nke Chineke di ndu. N'ihu ya, ọ maliteghachiri ọrụ nnupuisi nke ndi Juu, na-enye ilu Jizos mmezu nke abuo: ọ bu ilu ndi ọrụ ubi vine na-egbu ndi ozi mbu nke Chineke, wee gbuo, mgbe o gosiputara onwe ya n'ihu ha, nwa nke Onye-nwe ubi vine ka o zuru ihe nketa ya.

Amaokwu nke 22: " *Le, M ga-atuba ya n'ihe ndina, tubakwa ndi ya na ha na-akwa iko n'oke mkpagbu, ma ọ buru na ha echegharighi n'omume ha.* »

Chineke ga-ewere ya di ka " *nwanyi akwuna* " " *a tubara n'elu ihe ndina* ," bu nke na-enye anyi ohere ijikota " *nwanyi bu Jezebel* " nke isiokwu a na " *Akwa iko Babilon Ukwu ahụ* " nke Mkpu 17:1 . " *oke mkpagbu* " ahụ e buru n'amuma ga-abia mgbe mkpasa nke Akwukwo Nso dara. Otu ozi a ga-eme ka a mata " *oke mkpagbu* " a na " *anu ohia ahụ nke si n'olulu nke na-esi n'olulu ahụ rigota* " na Mkpu 11:7 . O na-abia mgbe ọrụ nke " *ndi akaebe abuo* " nke Chineke bu ihe odide nke ochie na ogbugba ndu ohuru nke Akwukwo Nso. A kwadoro " *ikwa iko* " *ime mmuo na aha ya na* " *ndi* " *Chineke boro ebubo na ha na* " *Jezebel* " mere ya bu ndi eze na ndi eze France. Tinyere ndi ukochukwu Katolik,

ndị ọchịchị ga-aghọ ndị bú isi e lekwasiri anya n'iwe nke ekweghi na Chineke nke mba na-eme mgbanwe, bú nanị ngosiputa nke iwe nke Chineke puru ime ihe nile, bú Jizos Kraist. Ha echegharighi, n'ihia ya, onuma abuo ahụ dakwasiri ha n'oge Chineke hoputara ná ngwusi nke ọchịchị popu n'agbata 1793 na 1798.

Okwu ahụ bú " *mcpagbu* " na-ezo aka n'ihe si n'onu Chineke puta di ka Rom 2:19 si kwuo: " *Mcpagbu na nhusianya na-abiakwasị mcpuru obi o bula nke na-eme ihe ojoo* , nke onye Juu bu uzọ, nakwa nke ndi Grik! ". Ma " *mcpagbu* " ahụ nke na-ata mmehie nke ọchịchị ndi ọchịchị Katolik na ndi ha na ya jikoro aka, bú nke Choochi Roman Katolik nochiri anya ya ná Mkpu. 17:5, bú nke e ji aha " *Babilon the oké* ," bú, n'uzo ezi uche di na ya, " *oké mcpagbu* ."

Amaokwu nke 23: " *M ga-eji onwu gbuo umu ya; ma nzuko-nsọ nile ga-amata na abụ m onye ahụ na-enyocha echiche na obi, ma a ga m akwughachi onye o bula n'ime unu dika oru unu siri di.* »

" *Inwu onwu* " bú okwu nke Mmuo Nso na-eji kpalie "egwu" abuo nke ọchịchị mgbanwe nke 1793 na 1794. Site na okwu a, o na-ewepu echiche o bula nke onwu ime mmuo di mfe nke ga-emetuta ndi Protestant na 1843 na ozi ahụ e zigara mmuo ozi nke oge ahụ " *Sadis* " na Mkpu 3: 1. Umụ mmadu amabeghi oru obara di otu ahụ nke igwe na-egbu egbu, nke Dokita Louis cheputara, ma Dokita Guillotin nwere ekele maka aha ya bú onye e nyere aha ya n'onwe ya, nke a na-akpo site na mgbe ahụ: guillotine. Mkpebi nchikota wee nye otutu iwu onwu , yana ukpuru agbakwunyere nke igbu ndi ikpe na ndi na-ebo ebubo ubochi gara aga na onwu. Di ka ukpuru a si di, ihe a kporo mmadu yiri ka o ga-apu n'anya na o bú ya mere Chineke ji kporo ọchịchi mgbanwe a na-ekpochapu " *abis* ". N'ikpeazu, o gaara eme uwa, " *abis* " na-enweghi udi ndu o bula nke ubochi mbu nke Okike, di ka Jen 1:2 si kwuo. Ma, o bú nanị n'eluigwe, n'oge ikpe eluigwe nke ndi a hoputara ahoputa na-ekpe, na " *Uka nile (ma o bu Mgbako nile)* ", ya bú, ndi a hoputara n'oge asaa ahụ, ga-achoputa ihe ndi a n'akuko ihe mere eme na ihe Chineke nyere ha. Ikpe ziri ezi nke Chineke zuru okè; Ndi kpere ikpe ugha bú ikpe ziri ezi ya tiri " *di ka oru* " nke ha si di . Ha no na-egbu n'uzo na-ezighi ezi, e wee gbuo ha site n'ikpe ziri ezi zuru okè nke Chineke: " *M ga-akwukwa onye o bula n'ime unu ugwo di ka oru unu nile si di.* "

Amaokwu 24: " *Ma a si m unu, ma ndi ozo no na Taiataira, ndi na-enweghi ozizi a, ndi na-amaghikwa omimi nke Setan, di ka ha na-ekwu, Anaghi m atukwasị unu ibu ozo.* »

Ndi na-akatọ okwukwe Katolik ma na-akpo ememe okpukpe ya " *ihe omimi nke Setan* " nwere ike ibu naani ndi na-eme mgbanwe putara n'ihe di ka afọ 1200 ruo n'oge mgbanwe mgbanwe France nke 1789. N'agbanyeghi agwa ha, ozizi ha di nnoo anya site n'eziokwu ahụ di ocha nke Mmuo Nso kuziiri ndiozi na ndi na-eso uzọ Jizos Kraist. Naani ihe atọ di mma ka kwuru maka uru ha: okwukwe n'aja nke Jizos naani, ntukwasị obi na naani Akwukwo Nso, na onyinye nke onwe ha na ndu ha; Eketara isi ihe ozizi ndi ozo site n'okpukpe Katolik ya mere a ga-aju ya ajuju. N'ihia ya, o bú ezie na ha ezughi okè n'ozizi nke eziokwu nke okwukwe Ndi Kraist, ndi mgbanwe ahụ a hoputara ahoputa maara otu ha gae si naputa ndu ha e ji chuo aja di ndu nakwa ka ha na-echere 1844, bú ubochi e debanyere iwu nke Dan. Nke a bú ihe o kwuru n'uzo doro anya mgbe o na-ekwu,

sị: “ *Adikwaghị m ibu arọ ọzọ m na-atụkwasi unu .* ” Ọnọdụ nke ikpe Chineke pụrụiche pụtara n'ụzọ doro anya n'okwu ndị a.

Amaokwu 25: “ *Naanị ihe i nwere, jidesie ike ruo mgbe m ga-abia.* »

Ihe ndị na-eme ka Chineke nwee ike ịgọzi okwukwe Protestant na-ezughị okè ga-abụ nke ndị a hoputara ahoputa ga-ejigide ma mee ya ruo mgbe nloghachi nke Jisus Kraịst.

Amaokwu 26: “ *Ma onye na-emeri, nke na-edebekwa ọrụ m ruo ọgwugwu, onye ahụ ka m ga-enye ike n'ebe mba nile nọ.* »

Amaokwu a na-ekpughe ihe ga-eme ka ịlọta nzọputa site n'oge a nke mgbanwe ruo n'ọbibia nke Kraịst. Ndị a hoputara ga-edobe ruo ọgwugwu ọrụ ndị a kwadebere ma kpughee site na Jizọs Kraịst nọgidere ruo ọgwugwu nke ụwa. Ọdịda a na-akpọ ọdịda site n'iji ihe ọhụrụ Chineke chọrọ. Ma ọ dighị mgbe o zochiri ebumnobi ya iji nwayọọ nwayọọ mụbaa ịhè ya ruo mgbe ọ ga-abia n'ebube. “ *Ụzọ ndị ezi omume dị ka ịhè na-enwu enwu, nke na-amụbawanye amụba ruo ụbọchị zuru oke* ” (Ilu 4:18); Amaokwu Baịbụl a gosiri ya. Ya mere, ọ bụ n'ime usoro nke ọrụ ya ka, site na 1844, ihe ndị Chineke chọrọ ga-aputa n'ụbọchị ndị e buru n'amụma ma buru amụma site n'okwu amụma Akwukwọ Nsọ pụrụ iche. Ọ bụ naanị dị ka onyeikpe si n'eluigwe ka onye a hooro ga-esi n'aka Chineke nweta “*ikike n'ebe mba niile nọ.*”

Amaokwu nke 27: “ *Ọ ga-iji mkpara ịgwè chịa ha;* »

Okwu a na-egosi ikike ịma mmadụ ikpe ọnwụ. N'ụzọ ziri ezi na ndị a hoputara ga-eso Jisọs Kraịst kerịta ikpe ha kpere ndị ajoy omume e hiwere maka ikpe ikpe-azụ, n'ime “ *otu puku afọ* ” nke ụbọchị izu ike ukwu nke puku afọ nke asaa.

Amaokwu 28: “ *M ga-enyekwa ya kpakpando ụtutu.* »

Chineke ga-enye ya ịhè ya nke anyanwụ nke anyanwụ na-anọchi anya ya n'ụwa anyị dị ugbo a. Ma Jisus siri, Mu onwem bu Ịhè ahu. Ya mere, ọ na-akpọsa ịhè nke ndụ eluigwe, ebe Chineke n'onwe ya bụ isi iyi nke ịhè nke na-adaberekwaghị na kpakpando eluigwe dị ka anyanwụ anyị.

Amaokwu 29: “ *Onye nwere ntị, ya nūrụ ihe Mmụọ Nsọ na-agwa ọgbakọ!* »

Ihe owuwu nke Apokalips dị ka ụlọ elu nke nwere ala asaa, nke asaa ga-abụ oge nzuko nke Chineke. N'ihe owuwu a, isi nke 2 na nke 3 bụ ụkpụrụ bụ isi nke oge Ndị Kraịst dum n'agbata afọ 94 na 2030. Isiokwu nile ewepụtara n'Apokalips bụ ọnọdụ ha n'usoro a bụ isi. Ma na atumatụ a, ala nke mbụ na-arụ ọrụ naanị steepụ na-eduga n'ala elu. Mkpa nke mkpughe pụtara na ọkwa 3 aha ya bụ *Pagamom* . A na-emesiwanye mkpa a ike na ọkwa nke anọ a na-akpọ *Tajatajra* . Ọ bụ n'oge a ka okwukwe Ndị Kraịst na-aghọ mgbagwoju anya ma na-eduhie eduhie. Ikpe Chineke na ọnọdụ ime mmụọ nke ọgbọ a ga-aruputa ihe ruo ọgwugwu nke ụwa. Ya mere, iji mee ka nghọta gị sikwuo ike maka ikpe nke a, a ga m achikọta ozi a nke Chineke ziri ndị Protestant ya hoputara n'ọchịchị Louis XIV.

Nchikota : N'oge Ndozigharị ahụ, omume Ndị Kraịst dị otutu. E nwere ezi ndị nsọ bụ ndị a na-akpagbu, ma mgbe nile udo, na ndị na-emegharị okpukpe na ndoro ndoro ọchịchị, ndị na-ejikere onwe ha na-alaghachi igbu maka igbu ndị eze Katolik agha. Na Daniel 11:34 Mmụọ na-ezo aka na ha dị ka "ndị ihu abụọ." Ọ bụ

mmadu ole na ole ndi okpukpe ghotara na ibu Onye Kraist bu inomi Jizos n'ihe niile, irube isi n'iwu ya ma na-erube isi n'ihe ndi o machibidoro iwu; Iji ngwa agha eme ihe bu otu n'ime ha, nke a bukwa ihe mmuta ikpeazu o nyere n'oge e jidere ya. Nkwuto Jizos ziri ezi site n'inogide na-eme ihe nketa Katolik, ndi Protestant n'onwe ha kwadoro, site n'ihe nlereanya ha, nkuzi na nrafu nke *Jezebel nke Katolik*. Omume okpukpe ha na-ezughị okè na-akpari ha ná ikpe Chineke bú onye ha na-akpari n'ihu ndi iro ya. Akuku a nke mmalite nke mgbanwe ahụ na-eduga ya n'ikpe ikpe puru iche; bú nke o mesiri ike site n'ikwu, si: “ *Adighikwa m atukwasị gi ibu ozọ, nani ihe i nwere, jidesienụ ike ruo mgbe m ga-abia.* ” Ma ezughị okè ozizi ziri ezi na mmalite a, Chineke na-anabatakwa ozi nke ndi nabatara mkpagbu na onwu n'aha ya. Ha enweghi ike inyekwu ihe, na-enye ihe kachasi; ndu ha. Chineke kwusiri ike na mmuo nke ichuaja a bu nke o kporo “ *oru di ukwu karja nke mbu* (amaokwu 19).” E jiwo okpukpe ndi ogo mmuo nke Roman Katolik tunyere *anu e ji churo arusi aja*. Nkato nke aghugho ndi Rom malitere site n'oru Pierre Valdo (Vaudés) nwere nghota zuru oke bu onye, na 1170, dere nsughari Bible n'asusu ozọ na-abughị Latin, Provencal. Ihe omuma ya na nghota ya banyere ihe ndi Chineke choro zuru ezu n'uzo di itunanya, mgbe o nwusiri, okpukpe Protestant juru. Site n'ike mmuo nsọ nke John Calvin, okwukwe ndi Protestant mere ka obi sie ike, na-ewere onyinyo nke onye iro Katolik. Okwu ahụ bú “Agha nke Okpukpe” na-egosikwa ihe aru n'anya Chineke, n'ih i na ndi a hoputara Jizos Kraist, bú ndi bú eziokwu, adighi eweghachi ihe otiti a na-eti ha. Ibo obo ha ga-esi n'aka Jehova n'onwe ya. Site n'iji ngwa agha, ndi Protestant, ndi ukpuru ha bu “sola scriptura”, “naani Akwukwo Nso”, gosiputara nleli ha nwere maka Akwukwo Nso nke machibidoro ime ihe ike ha. Jizos mere nnoo ihe banyere nke a site n'ikuziri ndi na-eso uzo ya na ha kwesiri itughari “nti nke ozọ” n'ebe onye ahụ na-eti ha ihe.

Oge a mgbe mkpagbu ndi Katolik kpatara onwu nke ndi ohu Jizos kwesiri ntukwasị obi ka e mere ka o puta ihè ugboro ato na Apokalips, ebe a n'oge *Tajatajra*, kamakwa na ^{5th} akara nke isi 6 na nke ^{ato} opi nke isi 8. N'amaokwu nke 22, Jizos na-agba ndi ohu ya e gburu n'ih i okwukwe ume, na-ekwuputara ha nzube ya ibo obo n'onwu ma o bu ahuhu ha na-ata ndi Rom na ndi ohu ya bú eze kpatara. Isi okwu zoro ezo n'aha *Pagamom* putara n'uzo doro anya, okpukpe Katolik bu ndi na-akwa iko *megide* Chineke, na ndi na-eme ya na ya, ndi eze Katolik, ha leagues na ha ugha ndi isi ga-akwu ugwo, n'okpuru guillotine nke French revolutionaries, obara a wufuru n'uzo na-ezighi ezi. Mkpu. 2:22-23: “ *Le, M ga-atuba ya n'ihe ndina, tubakwa ya ndi ha na ya na-akwa iko n'oke mkpagbu, ma o buru na ha echegharighi n'omume ha. M'geme ka umu- ya nwua; na ogbako nile ga-amarakwa na mu onwe m bu onye na-enyocha echiche na obi, ma m ga-akwughachi onye o bula n'ime unu di ka oru unu nile si di.* ” Ma kpachara anya! N'ih i na mgbe 1843 gasiri, “ *ndi na-akwa iko na ya* ” ga-abukwa **ndi Protestant**, ya mere, Chineke ga-akwadebe na nuklia “*uwa nke ato*” ntaramahuhu ohuru nke Catholic, Orthodox, Anglican, Protestant na Adventist ikwa iko. N'otu aka ahụ, Muo Nso kwuru na nke ^{ise} Akara : Mkpu 6:9-11: “ *Mgbe o meghere akara nke ise, ahuru m n'okpuru ebe ichuaja mkpuru obi nke ndi e gburu egbu n'ih i okwu Chineke na n'ih i ogbugba-ama nke ha debere. Ha we were oké olu tie nkpu, si, Rùe ole mbe, Onye-nwe-ayi, bú onye di nsọ na onye ezi-okwu, ka I*

nāgaghi-ekpe ikpe na óbò óbara-ayi n'aru ndi bi n'elu uwa? E nyere onye ó bula n'ime ha uwe mwuda ócha; ma e g kwara-kwa-ra ha ka ha zu -kwa-ra obere oge, rue m̀be ndi-orù-ibe-ha na umu-nne-ha, bú ndi agā̀bu dika e mesiri ha, gēmezu. "

Ihe ngosi a sitere na ^{akara nke ise} nwere ike buru ihe mgbagwoju anya na iduhie uche na-enweghi ihè. Ka o doo anya na ihe oyiyi a na-ekpughere anyi echiche nzuzo nke Chineke, n'ihì na di ka Ek 9:5-6-10 si kwuo, ndi nwuru anwu n'ime Kraist *na-ehi ura* n'onodu a *na-echefu ncheta ha, na-ekerekwaghi òkè ozò n'ihe ó bula a na-eme n'okpuru anyanwu* . Akwukwo Nso na-enye onwu mbu ó putara ikpochapu ihe niile; nwoke ahù nwuru anwu di ka a ga-asì na ó ditubeghi mgbe ó di adi, n'ihe di iche na, ebe ó di adi, idi adi ya dum ka kanyere n'uche nke Chineke. Ya mere, ó bu ndi ohu ya di ndu ka Chineke na-ezi ozi nkasi obi a iji gbaa ha ume. Ó na-echetara ha na, di ka nkwa ya si di, mgbe ura nke onwu gasiri, e nwere oge a kara aka maka ikpolite ha , mgbe a ga-esi n'aka ya kpolite ha n'onwu. Mgbe ahù, ha ga-enwe ohere ikpe ikpe, n'okpuru anya na ikpe nke Chineke n'ime Jizos Kraist, ndi na-ata ha ahuhu bu ndi a kpolitere n'onwu, ma n'ogwugwu nke *otu puku afò ahù* . N'ozì *Tajataira* , onwu a mara okwa maka *ndi ha* na *Jeziel bu onye Katolik kwara iko* ga-enwe mmezu okpukpu abuo. N'üwa, oru nke ndi na-eme mgbanwe bu akuku nke mbu, ma mgbe ó gachara, ó ga-abia, n'oge ya na nke abuo, *onwu nke abuo* nke ikpe ikpeazu, oge awa mgbe " *Mgbako niile* " Ndi Kraist, ndi na-ekwesighi ntukwasì obi ma ó bu ndi kwesiri ntukwasì obi, nke oge nile nke oge Ndi Kraist ga-ahù ikpe ziri ezi nke Chineke na-emetuta *ikwa iko ime mmuo* .

N'ihe atù ya, nke ^{ano} *Opi* nke isi asato na-akwado ihe omume nke " *oké mkpagbu* " ahù e mere ndokwa ita *ikwa iko* nke papism na ndi eze ukwu kwadoro ya ahuhu. *Anyanwu* , ihè Chineke, *onwa* , okpukpe Katolik gbara ochichiri, na *kpakpando* , ndi okpukpere chi, na-akpata mkpagbu nke ekweghi na Chineke nke ndi France na-eme mgbanwe n'afò 1793 na 1794 *dakwasiri n'uzo ato ma ó bu akuku ufodu*.

Na njedebe nke ozi a na-ezigara ndi Protestant udo, mmuo nsò na-akwado nkato ya nke iji ngwá agha eme ihe site n'icheta na ó bu nani maka ikpe ikpe ikpeazu a kwadebere n'oge ikpe eluigwe nke nari afò nke asaa ka a ga-abo obò onye a horo. Ya mere, a gaghi ekwe ka ó megwara onwe ya, tupu ikpe nke eluigwe a ebe ó ga-ekpe ikpe ndi na-akpagbu ya, ya na Jizos Kraist, ma soro na ikpe nke ikpe onwu ha. " *Ó ga-eji mkpara igwè chia ha, di ka a na-akujisi aria okpuite* ." Ebumnuche nke ikpe a ga-abu iji choputa oge nhujuanya nke ndi ikpe mara ikpe onwu nke abuo nke ikpe ikpeazu. Amaoku 29 na-ekwu maka: *kpakpando ututu* . " *M ga-enye ya kpakpando ututu* ." Okwu a na-akowa anyanwu, onyinyo nke ihè Chineke. Onye mmeri ga-abanye n'ihè Chineke ruo mgbe ebighi ebi. Mana tupu onodu ebighi ebi a, okwu a na-akwado akwukwo ozi nke ise nke na-abia. Akporo *kpakpando ututu* aha na 2 Pita 1:19-20-21: " *Anyi nwekwara okwu amuma nke e ji n'aka kari* : nke mere unu ga-eme nke oma ka unu lezie anya di ka ihè nke na-enwu n'ebe gbara ochichiri ruo mgbe chi boro, **kpakpando chi obubo wee puta n'ime obi unu. ebe unu maara nke a na mbu, na ó dighi amuma** Akwukwo Nso nke na-akowara onwe ya, n'ihì na ó dighi mgbe amuma sitere n'uche mmadu abia, kama ndi nsò nke Chineke kwuru okwu di ka mmuo

nsọ kpaliri . Amaokwu a na-egosi mkpa o di n'okwu amuma ahụ n'ih i na ihe gbasara oge na-abia ga-abu onodu mmuo site na obibia nke iwu Chineke nke e buru n'amuma na Dan 8:14. " *Ruo 2300 mgbede-ututu na idi nsọ ga-ezi omume* ." Ma n'oge ahụ, a maara amaokwu a naani na nsughari: " *Ruo mgbede 2300 na ututu na ebe nsọ ga-adi ocha* ." Obulagodi n'okpuru ntughari asusu a, ozi nke Chineke bu otu ihe ahụ, mana o buchaghi nke oma, a puru ikowa ya n'udi a di ka ikwusa njedebe nke uwa site na nloghachi n'ebube nke Onyenwe anyi na Onye Nzoputa anyi Jizos Kraist. Chineke ji onye Protestant America bu William Miller mezuo onwunwa abuo nke okwukwe Adventist n'oge opupu ihe ubi nke 1843 na odida nke 1844. Di ka Daniel 12:11-12 na-akuziri anyi, n'agbata ubochi abuo a, na 1843, iwu Chineke wepuru n'aka ndi Protestant dara ada ezi omume nzoputa nke Jizos Kraist nyere; n'ih i na ha eruteghikwa ukpuru nke idi nsọ ohuru nke Chineke chorọ. Ikpe ziri ezi nke Jizos na-adiru mgbe ebighi ebi, ma o na-erite uru naani ezi ndi ahoputara nke Jizos n'onwe ya hoputara, na nke a, n'oge niile na ruo ogwugwu nke uwa.

N'ebe a, n'etiti *Tajataira* na *Sadis* , n'ubochi mbu nke oge opupu ihe ubi 1843, iwu nke Dan 8:14 ga-amalite idi ire ma anyi ga-achoputa ihe ga-esi na ya puta n'oz i nke Mmuo Nso gwara Ndi Kraist nke ubochi ahụ.

Mkpughe 3: Mgbako ahu kemgbe 1843 - okwukwe Ndi Kraist nke ndiozi weghachiri eweghachi

nke 5 : Sardis

Ikpe nke Jizos Kraist kpochara mgbe onwunwa Adventist nke oge opupu ihe ubi 1843 na Oktoba 22, 1844 gasiri.

Amaokwu 1: " *Degara mmuo ozi nke ogbako di na Sadis akwukwo , si :* " *The ndi a ka onye nwere mmuo asaa nke Chineke na kpakpando asaa ahụ kwuru:* " *Amaara m oru gi. Ama m na i di ndu, ma i nwuola.* »

" *Sadis* ", isiokwu nke akwukwo ozi nke ise, ga-eme ka agwa abuo ndi Protestant na-emegide Kraist puta ihè: ndi dara ada, bu ndi Jizos na-ekwuputa, si: " *I gafeworo n'ih i na i di ndu, i nwukwara* "; nyekwa ndi a hoputara ahoputa n'amaokwu 4: " *Ha ga-esokwa m na-eje ije n'uwe ocha n'ih i na ha ruru eru* ." Di ka odinaya nke ozi ya abuo, aha ahụ " *Sardes* " na-enwe nkowa abuo nke ihe o putara na-emegide kpamkpam. M na-echeta isi echiche nke mgborogwu Grik a: nkume convulsive na di oké onu ahia, ya bu, onwu na ndu. Iwe iwe na ima jijiji na-akowa ochi sardonic; na Grik, sardonion bu eriri elu nke ugbu ichu nta; sardine bu azu; ma n'uzo di iche, sardo na sardonix bu nkume di oké onu ahia; sardonix bu chalcedony agba aja di iche iche. Na mmalite akwukwo ozi a, Jizos kowara onwe ya di ka " *onye nwere mmuo asaa nke Chineke na kpakpando asaa ahụ* " ya bu, ido mmuo nsọ nsọ na ikpe e kpere ndi ohu ya nke oge asaa ahụ ikpe. Di ka o di na Dan. Ka anyi hu otu e si eji "tu" a na-edoghi anya bu nke na-egosi na onye anyi na-agwa okwu bu otu n'otu n'otu. Ihe niile gbasara ndi Protestant na-emetuta. Jizos wepuru ndi Protestant ndi e dekorọ n'oz i *Tajataira* na njedebe . A

na-amanye “ *ibu* ” ọhuru ahụ (dị ka ndị kwere ekwe nnupuisi na-ahụ ya) ugbu a ma na-achoro ya. Ekwesiri ihapu omume Sode Sode ma jiri ubochi izu ike nke Satode dochie ya. Iwu nke Dan.8:14 wegbara onodu nke e hibere kemgbe Maachi 7, 321 nke eze ukwu Constantine ¹ Na 1833, afo 11 tupu 1844, site na mmiri ozuzo na-aga n'ihu nke kpakpando ndi na-agbapu, bu nke e mere ogologo oge site n'etiti abali ruo n'elekere ise nke ututu, na nke a na-ahụ anya n'okèala America nile, Chineke akowawo ma buo amuma banyere oké odida nke Ndi Kraist Protestant. Iji mee ka i mata nkowa a, Chineke gosiri Ebreham kpakpando nke eluigwe, si ya: " *Otu ahụ ka umu gi ga-adi* ." Ya mere odida nke kpakpando nke 1833 buo amuma oke odida nke umu Abraham a. A na -ehota akara nke selestial a na isiokwu nke ^{akara} nke isii na Mkpu 6:13 . Jizos siri: “ *O yiri ka unu di ndu, unu anwuwokwa* .” Ya mere, onye o na-ekwu maka ya nwere aha nke inochite anya Chineke, nkowa nke a dabara na okpukpe Protestant nke, n'ikwenye na Ndozighari ya, chere na ya na Chineke emekoritala. Mkpebi Chineke dara: “ *Amaara m oru gi* ,” “ *ma i nwuola* .” O sitere na Chineke n'onwe Ya, Onye-ikpe ukwu, ka ikpe nka bia. Onye Protestant nwere ike ileghara ikpe a anya, ma o pughi igbanahu nsonazu ya. Na 1843 iwu nke Daniel 8:14 malitere idi ire ma o dighi Onye Kraist kwesiri ima iwu nke Chineke di ndu. Amaghi nke a bu n'ihileleli maka okwu amuma Bible bu nke Pita onyeozidi duru anyi odu ka anyi tinye uche anyi nile na 2 Pita 1:19-20 : “ *Anyi nwekwara okwu amuma ahụ nke oma ka unu lezie anya, di ka ihè nke na-enwu n'ebe gbara ochichiri, ruo mgbe chi boru, kpakpando ututu wee puta n'obi unu; ebe unu buru uzọ mara nka, na o dighi amuma o bula nke edeworo n'akwukwo nsọ nke nwere isi o bula* .” N'ibu ndi a na-ahughi n'ime akuku Akwukwo Nso nile nke ogbugba ndu oheru ahụ, amaokwu ndi a na-eme, karisja site na 1843, odiche di n'etiti ndu na onwu.

Amaokwu nke 2: “ *Lezienụ anya ma mee ka ihe fodorunu di njikere inwu anwu ike; n'ihile na ahughm ka olu-Gi nile zue okè n'iru Chinekem* . »

O buru na ha abanyeghi n'ukuru nke idi nsọ oheru ahụ, " *ndi fodoru* " nke okpukpe Protestant "ga- anwu ." N'ihile na Chineke mara ya ikpe n'ihile ihe abuo. Nke mbu bu omume ubochi Sode ndi Rom kagburu site na ntinye iwu nke Dan.8:14; Nke abuo bu enweghi mmasi n'okwu amuma ahụ, n'ihile na site n'ihapu ihe mmuta Chineke nyere site na ahumahu Adventist, umu Protestant ga-ebu ikpe omuma nke ketara n'aka ndi nna ha. N'okwu abuo ahụ, Jizos kwuru, si: " *Ahughm m ka oru gi zuo okè n'ihu Chineke m* ." Site n'isi " *n'ihu Chineke m* ", Jizos na-echetara ndi Protestant ukuru nke iwu iri ahụ e ji mkpisi aka Chineke dee, bu Nna ha na-eleda anya maka Okpara ahụ kwesiri izoputa ha. Okwukwe ya zuru oke na-erube isi, nke o nyere di ka ihe nwereanya, enweghi ihe jikoro ya na okpukpe Protestant, onye nketa nke otutu mmehie Katolik, gunyere, nke mbu na nke mbu, izu ike kwa izu n'ubochi mbu. Onu uzọ nke nzoputa na-emechi ruo mgbe ebighi ebi na mkpokota okpukpe Protestant norm, " *kpakpando* " nke " *nke isii akara* "ada.

Amaokwu 3: “ *Ya mere, cheta otu i si nata na nu, jisiekwa ike chegharia. O buru na unu eleghi anya, M'gabiakwasi gi dika onye-ori, ma i maghi oge hour M'gabiakwasi gi* . »

Ngwaa a, " *cheta* ," na-egosi ntughari uche siri ike na oru ndi gara aga. Ma o bu naani ndi a horo n'ezie na-adi umeala n'obi katoo oru ha. Ozokwa, iwu a “

cheta ” na-akpalite “ *icheta* ” na mmalite nke iwu nke anọ nke nyere iwu ezumike edoro nsọ nke ụbọchị nke asaa. N'ebe a ọzọ, ugboro abuo, ukara Protestantism na-akpọ na-atughari uche n'ikuku o nyere ozi amuma ulo oru nke William Miller na mmiri nke 1843 na n'oge mgbusi akwukwo nke 1844, kamakwa na ederede nke 4th^{nke} 10 iwu nke Chineke nke o na-emehie na-anwu anwu mmehie kemgbe 1843. Kacha njo n'ihia na Jizos ga-eme ka a na- *eche nche na o buru na i na-eche nche unu agaghi ama oge awa m ga-abiakwasu unu.* » Anyi ga-ahu ka kemgbe 2018, ozi a ewerela eziokwu di ndu. Na-enweghi nchehari, nchehari na mkpuru nke nchehari, okwukwe Protestant anwuwu n'ezie.

Amaokwu nke 4: “ *Otu o di, i nwere ndi ikom ole na ole na Sadis bu ndi na-emerughi uwe ha; ha ga-eso m na-eje ije na-acha ocha, n'ihia na ha kwesiri.* »

Idi nsọ oharu ga-aputa. N'ozu a, naani Jizos na-agba akaebe na “ *ndi ikom ole na ole* ” di, di ka nkwa e kpugheere Ellen G. White bu onye so n'ime ha si di, o bu nani mmadu 50 nwetara nnwaputa Chineke. “ *Ndi ikom ole na ole* ” ndi a nazo aka na ndi nwoke na ndi nwanyi ndi a nwaputara na goziri agozi, n'otu n'otu, maka igba-ama nke okwukwe ha dika atumanya nke Onye-nwe siri di. Jisus siri, *Otu o di, i nwere ndikom ole-na-ole na Sadis ndi nemerughi uwe-ha; ha ga-esokwa m na-eje ije na-acha ocha, n'ihia na ha kwesiri.* ” Onye puru iru uka banyere ugwu Jizos Kraist n'onwe ya ghotara? Nye ndi mmeri nke ule nke okwukwe nke 1843 na 1844, Jizos kwere nkwa ndu ebighi ebi na zuru uwa ude nke ga- ukara udi na -abia ozi si *Philadelphia . A na-ekwu na mmeto nke " uwe "* ahụ bu omume nnwere onwe nke mmadu. “ *Uwe* ” ahụ bu ezi omume nke Jizos Kraist guru, n'onodu a “ *ocha* ,” mmeru ya na-egosi mfu nke ezi omume a maka ogige ndi Protestant odinala. N'ebe a, n'uzo megidere nke ahụ, enweghi mmeru ahụ na-egosi ogologo oge nke “ *ezi omume ebighi ebi* ” nke Jisus Kraist di ka Dan. N'oge na-adighi anya, ihe omuma na omume nke Ụbọchị Izu Ike ga-enye ha ezi idi nsọ, mkpuru na ihe iriba ama nke ikpe ziri ezi nke Jizos Kraist na-enye. Nhorọ a amamihe di na ya na ogugu isi ga-eme ka ha di ndu ebighi ebi n'ime nsọ na otuto eluigwe nke “ *uwe ocha* ” nke amaokwu 5 na-abianu sere onyinyo ya. Mụo Nsọ ga-ekwuputakwa ha “ *ndi na-enweghi ihe a ga-eji taa ha uta* : “ *O dighikwa aghugho n'onu ha ahughi n'ihia na ha zuru okè* (Nkpughe 14:5). Ha gachota, “ *udo na mmadu nile, na idi nsọ, nke o dighi anu ahụ ga-ahu Onyenwe anyi ma o buru na e wezuga ya* ,” dika Pol siri kwuo, na Hib. N'ezie, “ *uwe ocha* ” ndi a ga-abu udi nchupu na mmehie nke mejuputara ụbọchị Sonda nke ndi Rom. N'ihia na ha echerewo ya n'ikwesị ntukwasị obi ugboro abuo, n'onodu ya, di ka ihe iriba ama nke ihu oma ya, a na-enye ha akara nke Chineke site n'ubochi izu ike nke na-abia ime ka ha di ocha ndi aroputara nke Onye-nwe na-ehekwa ikpe ziri ezi ya. N'uzo di otu a, e mezue “ime ka ebe nsọ di ocha,” bu udi e sughariri Daniel 8:14 n'oge ahụ. N'okpuru anya a, malite n'October 23, 1844, Jisus gosiri ndi a hoputara imeri n'ohu nke eluigwe ihe oyiyi nke ebe o si n'ebe nsọ gaa n'ebe kasị nsọ nke ebe nsọ elu ala. O si otu a cheta n'ihia atụ, oge mgbe o na-anwu n'obe, e kpuchiri mmehie nke ndi o hoputara, si otu a na-emezu “ *ubochi mgbaghara mmehie* ”, Hibru “ *Yom Kippur* ”. Ihe omume a emewori, mmeghari oharu nke omume n'ohu ahụ bu naani ka e bu n'obi mee ka a juo ajuju maka mmezu mbu nke ikpe ziri ezi ebighi ebi nwetara site na onwu Jizos. Nke mezuru n'ezie maka onye Sardis dara ada nke okwukwe egosiputara enweghi afọ ojuju

n'ebe Onye Okike Chineke nọ. N'ih ihe abụọ, Chineke pụrụ iju ha n'ih enweghi ihunanya maka eziokwu amuma ya e kposara, na n'ih mmebi iwu nke Ubochi Izu Ike nke aburula nke a ga-amanye kemgbe 1843 site na ntinye iwu nke Daniel 8:14 n'oru.

Amaokwu nke 5: " *Onye meriri a ga-eyiri uwe ocha; M'gaghi-ehichapu aha-Ya n'akwukwo nke ndu, ma M'gekwaputa aha-Ya n'iru Nnam na n'iru ndi-mo-ozu-Ya.* »

Onye ahụ a hoputara nke Jisus Kraist gbaputara bu onye na-erube isi, maara nke oma n'iji ndu ya na mgbe ebighi ebi ya sitere n'aka Onye Okike, ezi, amamihe na ezi omume. Nke a bu ihe nzuzo nke mmeri ya. Ya na ya enweghi ike ise okwu, n'ih na ihe niile o na-ekwu na ihe o na-eme ka o na-akwado. Ya mere, ya onwe ya na-eme ka o nuria onu n'ebe Onye Nzoputa ya nọ, bu onye matara ya ma kpokwa ya aha ya, malite n'oge a toro ntala uwa ebe o huru ya site n'ibu uzọ mara ya. Amaokwu a na-egosi otu ebubo ugha nke ndi okpukpe ugha na-azoro na ndi na-eme ya si buru ihe efu na iduhie ha. Okwu ikpezu ga-abu nke Jizos Kraist bu onye na-asị mmadu nile: " *Amaara m oru gi.* " Di ka oru ndi a si di, o na-ekewa igwe ewu na aturu ya, na-etinye n'aka nri ya, *aturu ya* , na n'aka ekpe ya, *ewu* na-enupu isi na anu *ohia wolf ndi na-eri anu a* kara aka maka *oku nke onwu nke abuo nke ikpe ikpezu* .

Amaokwu 6: " *Onye nwere nti, ya nuru ihe Mmuo Nso na-agwa ogbako!* »

O bu ezie na n'ezie onye o bu na nwere ike inu okwu amuma nke Mmuo Nso, n'uzo megidere nke ahụ, o bu naani ndi o hooro, bu ndi o na-akpali ma na-akuziri, nwere ike igkota ihe ha putara. Muo Nso na-ezo aka n'ezio kwu ndi a kapiri onu, ndi e mezuru n'oge akuko ihe mere eme, onye a hooro ga-enweriri mmasi na akuko ihe mere eme nke okpukperechi na nke uwa, na n'ime Akwukwo Nso dum nke nwere akuko ndekota nke igba ama, otuto, na amuma.

Riba ama : N'amaokwu nke 3, Jizos Kraist gwara onye Protestant ahụ dara ada, " *Ya mere cheta otu i si nata na nu, jisiekwa ike chegharia. O buru na i dighi eche nche, m ga-abiakwasi gi di ka onye ohi, ma i gaghi ama oge awa m ga-abiakwasi gi.* " N'aka nke ozo, maka ndi nketa nke ndi mmeri, kemgbe mmiri 2018, a gbanwere ozi a: "O buru na i na-ekiri, agaghi m abia di ka onye ohi, **i ga-amakwa** n'oge awa m ga-abiakwute **gi**." Na Onyenwe anyi mezuru nkwa ya, ebe o bu na taa na 2020, ndi o hooro nwere ihe omuma banyere ubochi nke ezi nloghachi ya nke ekpughere maka oge opupu ihe ubi nke 2030. Ma, a na-ama ikpe okpukpe Protestant ileghara nkenke a anya, debeere, naani, site na Jizos, maka ndi o hooro. N'ih na megidere omume ya n'ebe ndi ajo ohu, " *Onyenwe anyi adighi eme ihe o bu ma o buru na o dooghhi ndi ohu ya bu ndi amuma aka na nti* " Amo.3:7.

nke 6 : Philadelphia

Adventism na-abanye n'ime ozi zuru uwa onu

N'agbata afọ 1843 na 1873, ubochi izu ike di nsọ nke Satode, ezi ubochi asaa nke Chineke doziri, ka ndi osu uzọ nke Seventh-day Adventism weghachiri eweghachi ma nabata ya nke weere udi ulo oru okpukpe Ndi Kraist nke America nke a na-akpo kemgbe 1863: "Uka Adventist nke ubochi asaa". N'ikweko n'ozizi a kwadebere na Dan 12:12, a na-ezigara ndi o hoputara edobere nsọ site na ubochi

izu ike nke afọ 1873. N'otu oge ahụ, ndị a hopụtara na-erite uru site n'obi uto nke Dan 12: 12: " *Ngọzi na-adiri onye na-echere, ruo ubochi 1335!* ".

Ụkpuru oheru e guzobere kemgbe 1843 ghorọ ihe zuru uwa onu na 1873

Amaokwu 7: “ *Degara mmuo ozi nke ogbako di na Filadelfia akwukwo , si : “The ndi a ka Onye di nsọ na-ekwu, onye bu onye eziokwu, onye ji mkpisi ugodi Devid, onye na-emege ma o dighi onye na-emechi emechi, onye na-emechi emechi ma o dighi onye na-emege. : »*

Site n'aha ahụ bu “ *Filadelfia* ,” Jizos na-egosi Onye O hoputara. O siri: “ *Mmadu niile ga-eji nke a mara na unu bu ndi na-eso uzọ m, ma o buru na unu enwee ihunanya n'ebe ibe unu no.* JON 13:35 Ma nka bu okwu nke *Philadelphia* nke nkporogwu-ya bu: ihu-n'anya umu-nna-ayi. O hoputawo ndi a hoputaworo bu ndi dere ya, na-anwale okwukwe ha, ma maka ndi mmeri a, ihunanya ya na-erubiga okè. O kwuru onwe ya n'ozu a, na-asị: “ *Nke a bu ihe Onye Nso, bu Onye Eziokwu, kwuru .” The Nso* , n'ihu na o bu oge a chorọ ido-nsọ nke Sabbath na nke ndi a hoputara site n'iwu nke Dan.8:14 nke malitere n'oge opupu ihe ubi nke 1843. *Ezi* , n'ihu na n'oge awa amuma a, iwu nke eziokwu na-eweghachi; Chineke kpughekwa idi nsọ nke ^{iwu nke ano nke} Ndi Kraist zotoworo kemgbe March 7, 321. O kwukwara, si: “ *Onye nwere mkpisi ugodi Devid .”* Ndi a abughi mkpisi ugodi nke St. Pita kwuru na o nwere Rome. “ *Mkpisi ugodi nke Devid* ” bu nke “ *nwa Devid* ,” bu Jizos n'onwe ya, n'onwe ya. O dighi onye ozọ ma o bughu ya nwere ike inye nzoputa ebighi ebi, n'ihu na O nwetara mkpisi ugodi a site n'ibute ya “ *n'ubu Ya* ” n'udi obe ya, dika Aiz 22:22 si kwuo: “ *M ga-atukwasikwa mkpisi ugodi nke ulọ Devid n'ubu ya: mgbe o meghere, o dighi onye ga-emechi; mgbe o mechiri, o dighi onye ga-emege .* ” Igodo a nke na-akowa obe nke mmekpa ahụ ya, na mmezu nke amaokwu a, anyi na-agu ebe a: “ *Onye na-emege, ma o dighi onye ga-emechi, onye na-emechi emechi, o dighikwa onye ga-emege .* ” E meghewo onu uzọ nzoputa nye Adventism nke ubochi Seventh nke a na-ewu ma mechie ndi na-eso okpukpe Roman Sunday kemgbe oge opupu ihe ubi nke 1843. N'ihu na ha di njikere ido onwe ha n'okpuru eziokwu ozizi e gosiputara ma jiri okwukwe ha sopuru okwu amuma ya, Mmuo nke Jizos gwara ndi nsọ nke oge *Philadelphia* , si : “ *Amaara m oru gi. Le, n'ihu na i nwere a obere ike, na i debewo okwu m, ma i gonarighi aha m, enimwo m n'ihu gi onu uzọ meghere, nke o dighi onye nwere ike imechi .* Obere otu okpukpere chi a bubu naani ndi America kemgbe 1863. Ma n'afọ 1873, n'oge ogbako izugbe e nwere na Battle Creek, Muo Nso meghere onu uzọ ozi ala ozọ zuru uwa onu maka ya nke ga-aga n'ihu ruo n'ezu nloghachi nke Jisus Kraist. O dighi onye ga-egbochi ya, Chineke ga-ahukwa ya. O di mkpa iburu n'obi na ihe oma niile Jizos kowara na ezi ndi nsọ na-akowakwa ihe kpatara okwukwe Protestant ji daa na 1843. Ozi a bu nnoo ihe megidere nke ahụ Jizos na-agwa onye dara *Sadis* n'amaokwu nke 3, n'ihu na oru ndi ezubere iche na-atughari n'onwe ha.

Agburu iri na abuo nke Apo.7 na-eto

Amaokwu nke 8: “ Amaara m ọrụ gị. Le, n’ihi na i nwere ike nke-ntà, i we debe okwum, ma i gónaghi aham, edowom ọnu-uzọ meghere n’iru gi, nke onye ọ bula nāpughi imechi. »

A na-ekpe onye a hōrọ n’oge ahụ ikpe nke ọma n’ọrụ ya ndị Jizọs gụrụ n’ebe ọ nọ dị ka ezi omume. Ya " obere ike " na-akwado ọmụmụ nke otu ahụ dabere na " ndị ikom ole na ole " nke amaokwu 4. Na 1873, Jizọs mara ọkwa na Adventist ha ọganihu n’ebe ya nloghachi site akara nke eluigwe emeghe ọnu ọzọ nke ga-emeghe na mmiri nke 2030, ya bụ na 157 afọ. N’ozị na-esochi ya, bụ onye e gwara Leodisia, Jizọs ga-eguzo n’ihu ọnu ọzọ a, si otú a na-egosi na ọ bjaruo nso nso: “ Lee, m na-eguzo n’onu uzo kụọ aka. Ọ bụrụ na onye ọ bula anụ olu m, meghere ọnu ọzọ, m ga-abata n’ime ya, soro ya rie nri, ya na m. Mkp 3:20 »

Ndị Juu kwere ka ha nweta okwukwe Ndị Kraịst

Amaokwu nke 9: “ Le, M ga-eme ka ha so n’ụlọ nzukọ Setan, ndị na-asị na ha bụ ndị Juu, ma ha abughị, kama ha na-agma ụgha; Le, M’gēme ka ha bia kpọ isi ala n’ukwu-gi, na imara na ahurum gi n’anya. »

Site n’izo aka nbanye nke ezi ndị Juu dika agbụrụ na anụ arụ si dị n’ime otu Adventist, amaokwu a na-akwado mweghachi nke izu ike izu ike; Sunday abughizi ihe mgbochi na ntoghata ha. N’ihi na kemgbe 321, nhapụ a gbahapụrụ ya enwewokwa ihe si na ya pụta nke igbochi ndị Juu nwere ezi obi inakwere okwukwe Ndị Kraịst. Ikpe o kpere ndị Juu site n’agbụrụ abughị echiche nke Pọl, onye akaebe kwesiri ntụkwasị obi; ọ bụ nke Jizọs Kraịst kwadoro ya ná Mkpughe a, nke dị ugbo a n’Apo.2:9, n’ozị o degaara ndị ohu ya ndị Juu kwutooro na ndị Rom nke oge *Smyrna kpagburu* . Ka anyị mara na ndị Juu agbụrụ ga-amata nzoputa Ndị Kraịst n’ukpuru Adventist iji rite uru na amara Chineke. Universal Adventism nanị na-ebu ihè Chineke bụ nke ọ ghọworo **ebe a na-edebe akwukwọ nanị** kemgbe 1873. Ma kpachara anya! Ihè nke a, ozizi ya na ozi ya bụ ihe onwunwe nanị nke Jisus Kraịst; Ọ dighi mmadụ na ụlọ ọrụ ọ bula nwere ike iju mmalite ya na-etinyeghi nzoputa ha n’ihe egwu. N’ikpeazu n’amaokwu a, Jizọs kwuru kpomkwem “ na ahụwo m gi n’anya .” Nke a ọ pụtara na mgbe oge ngozi a gasiri na ọ gaghị ahụ ya n’anya ọzọ? Ee, nke a ga-abukwa ihe e nyere " *Laodicea* " pụtara.

Iwu Chineke na Okwukwe Jizọs

Amaokwu nke 10: “ Ebe ọ bụ na i debere okwu nke ntachi obi m, m ga-echebekwa gị puo n’oge awa nke onwunwa nke na-abia n’uwa a mara, iji nwaa ndị bi n’uwa. »

Okwu ahụ bụ ndidi na-akwado okwu nchere Adventist nke ekwuru na Daniel 12:12: “ Ngozi na-adiri onye na-echere, na-abiarute puku ụbọchị nari atọ na iri atọ na ise. ” ". Nnwale ahụ metụtara okwukwe nke " ndị bi n’uwa ", ndị bi n’uwa a maara , ya bụ, Jizọs Kraịst, bụ Chineke Onye Okike, ghotara. Ọ na-abia iji nwalee uche mmadụ wee kpughee mmuo nnupuisi nke ogige "ecumenical" nke Greek "oikomèné" na-akowaputa " ala a maara " nke amaokwu a.

Nkwa a na-enye Jizọs naanị na ụlọ ọrụ ahụ na-echekwa ụdị okwukwe nke mmalite. Ọ bụrụ na ozi Adventist ga-aga n’ihu ruo n’oge nke ikpeazu n’ule okwukwe zuru uwa ọnu nke e buru n’amuma n’amaokwu a, ọ gaghị abucha n’ụdị

ulo oru. N'ihu na iyi egwu ahụ dabere n'ozu a n'amaokwu 11 nke na-esote, ruo mgbe ahụ nke oma na Chineke goziri. Nkwa Jizos ga-emetuta umu umu ya ga-adi ndu n'afọ 2030. N'oge ahụ, ezi ndi a hoputara na 1873 ga-ada n'ura " n'ime Onyenwe anyi " di ka Mkpu. 14:13 kwuru, si: " *M wee nu otu olu si n'eluigwe nasị, Dee: Ngozi na-adiri ndi nwuru anwu bu ndi na-anwu n'ime Onyenwe anyi site ugbu a gaa n'ihu! Ee, ka Muo ahụ kwuru, ka ha zuru ike n'oru ha nile, n'ihu na olu ha na-eso ha.* » Ya mere nke a bu ngozi nke abuo nke Jizos Kraist nyere onye ihe atu nke a hoputara. Ma ihe Jizos goziri bu omume e ji oru gosi. Ndi nketa nke " *Filadelfia* " ga-eji ikwesị ntukwasị obi muta nwa, na 2030, oru ya, okwukwe ya, inakwere eziokwu nke Chineke nke eluigwe nyere n'udi ikpeazu nke o ga-enye ha; n'ihu na ha ga-enwe mgbanwe di ukwu ruo ogwugwu mgbe nghota nke oru Chineke ga-ezu oke.

Nkwa Adventist nke Jisus Kraist na ido aka na nti Ya

Amaokwu nke 11: " *M na-abia ngwa ngwa. Jidesie ihe i nwere ike, ka onye o bula ghara inara okpueze gi.* »

Ozi a " *M na-abia oso oso* " bu nke Adventist udi. Jizos si otu a gosi na a gbahapuru nkwaputa okpukpe ndi ozo nile. Atumanya nke nloghachi ya n'ebube ga-anogide ruo ogwugwu nke uwa otu n'ime ihe ndi bu isi na-egosi ndi o horo n'ezie. Ma ozi ndi ozo na-atu egwu egwu: " *Jidesie ihe i nwere ike, ka onye o bula ghara inara okpueze gi.* " Onye ga-ewerekwa okpueze ya ma e wezuga ndi iro ya? Ya mere umu ha ga-ebu uzọ mata ha, o bukwa n'ihu na ha agaghi eme nke ahụ, ndi mmuo mmuo ha metutara, ha na ha ga-emekorita ihe, malite na 1966.

Amaokwu nke 12: " *Onye meriri emeri, m ga-eme ya ka o buru ogidi n'ulo nsọ Chineke m, o gaghikwa apu apu ozo; M'gedekwasi kwa ya aha Chinekem, na aha obodo Chinekem, bu Jerusalem ohu, nke nesi n'elu-igwe ridata site na Chinekem, na aha ohum.* »

N'okwu ikpeazu ya nke ngozi nke raara nye ndi mmeri, Jizos na-achikota ihe oyiyi nile nke nzoputa e nwetara. " *Ogidi n'ulo nsọ nke Chineke m* " putara : nkwado siri ike iburu eziokwu m n'ime ogbakọ m, Onye a hoputara. " *...o gaghikwa esi na ya puta ozo* ": nzoputa ya ga-adikwa mgbe ebighi ebi. " *... ; M ga-edekwasị n'ahu ya aha Chineke m* ": M ga-akanye n'ime ya onyinyo nke agwa Chineke nke furu efu n'Iden. " *...na aha obodo nke Chineke m* ": o ga-eketa otuto nke Onye ahụ a hoputara ahoputa nke akowara na Mkpu. 21. " *... nke Jerusalem oheru ahụ nke si n'eluigwe ridata site na Chineke m,* " " *Jerusalem oheru ahụ* " bu aha nke mkpokota nke ndi a hoputara di ebube bu ndi ghoro eluigwe kpm kpm di ka ndi mmuo ozi eluigwe nke Chineke. Mkpu 21 kowara ya n'ihe atu nke nkume di oké onu ahia na nkume pel bu ndi na-egosi ike nke ihunanya Chineke nwere n'ebe o gbaputara n'uru siri di. O na-agbada n'uru oheru ka o biri n'ebe ahụ ruo mgbe ebighi ebi n'ihu Chineke onye na-etinye ocheeze ya n'ebe ahụ. " *... na aha oheru m* ": Jizos jikotara mgbanwe nke aha ya na ntughari ya site n'odidi elu ala gaa n'odidi eluigwe. Ndi a ahoputara, ndi foduru ndu ma o bu ndi e bilitere n'onwu ga-ebi otu ahumihe ahụ ma nata aru nke selestial, ebube, nke na-adighi emebi emebi na ahụ ebighi ebi.

N'amaokwu a, nkwasị siri ike na ntunyere Chineke bu ihe ziri ezi site n'eziokwu ahụ bu na Jizos n'onwe ya bu ndi a hoputara n'akuku ya di nsọ.

Amaokwu 13: “ Onye nwere ntị, ya nūrụ ihe Mmụọ Nsọ na-agwa ogbako!
»

Onye a hōrōrō ghọtara ihe mmụta ahụ, ma ọ bụ naanị ya nwere ike ighota ya. Ọ bụ ezie na a kwadebere ozi a nanị maka ya. Ozi a na-akwado eziokwu ahụ bụ na nkowa na nghota nke ihe omimi ndị ahụ ekpughere na-adabere naanị na Chineke bụ onye na-anwale ma hōrōrō ndị ohu ya.

Oge njedebe Adventism nke goomenti akuzibeghi ma kpee ya ikpe site n'aka Jizos, a na-agboputa ya mgbe ọ juru ozi nke atumanya ^{Adventist nke atọ.}

" *M na-abia oso oso . Jidesie ihe i nwere ike, ka onye ọ bula ghara inara okpueze gi .*" Ewoo, maka Adventism ọchịchị n'oge ahụ, ọgwụgwụ ka dị anya, ma ka oge na-aga, otu narị afọ na iri ise gachara, okwukwe agaghị adịkwa otú ahụ. Ịdọ aka ná ntị Jizos ziri ezi, ma a naghị ntị ma ọ bụ ghota ya. Na 1994, ụlọ ọrụ Adventist ga-atufu n'ezie " *okpueze* ", site n'ijụ "oké ihè" ikpeazụ ma Ellen G. White buo amụma n'akwukwọ ya bụ "Early Writings" n'isi nke "My First Vision", na peeji nke 14 na 15: Ihe odide na-esonụ bụ ihe wepụ si na ibe ndị a. Ọ ga-amasị m ịkọwapụta na ọ na-ebu amụma ọdịnihu nke ọrụ Adventist **wee chikọta n'ime onwe ya nkuzi niile nke Mgbako atọ nke Apo.3: 1843-44 Sardis , 1873 Philadelphia , 1994 Laodicea .**

**Akara aka nke Adventism
kpughere n'ohuu mbụ Ellen G. White**

“Ka m nọ na-ekpe ekpere n’ofufe ezinụlọ, Mmụọ Nsọ dakwasiri m, ọ dịkwa m ka m na-arigo elu kariya ụwa ọchịchiri a. M tughariri ihu ka umunna m ndi Adventist hapuru n’uwa a, ma apughị m ichoputa ha. Otu olu wee si m: “Lekwa anya ọzọ, ma ntakiri elu kariya.” M leliri anya elu, hu ụzọ di steepu, dikwa warara, nke di n’elu ụwa a. Nke a bu ebe ndi Adventist gara n’iru n’obodo nsọ ahụ. N'azụ ha, na mmalite nke ụzọ ahụ, e nwere ihè na-egbuke egbuke, nke mmụọ ozi ahụ gwara m bụ mkpu etiti abali. Ihè a mere ka ụzọ ahụ pụta ihè n'ogologo ya ka ụkwụ ha ghara isụ ngongo. Jisus buru ha ụzọ duo ha; ma ọ buruhaala na ha lekwasiri anya n’ebe ọ nọ, ha nọ n’udo.

Ma n’oge na-adighi anya, ike gwuru ụfodu ma kwuo na obodo ahụ ka di nnoo anya nakwa na ha chere na ha ga-erute ebe ahụ ngwa ngwa. Mgbe ahụ, Jizos gbara ha ume site n'iweli ogwe aka nri ya di ebube bu nke si na ya puta ihè gbasaara ndi Adventist. Ha tiri mkpu, si: “Aleluya! “Ma ụfodu n’ime ha ji obi ike ju ihè a, na-asị na ọ bughị Chineke duziri ha. Ihè nke di n'azụ ha mesiri nwuo, ha wee hu onwe ha n'oké ọchịchiri. Ha suru ngongo wee chefuo ma ihe mgbaru ọsọ ahụ na Jizos, wee daa n'uzọ ahụ ma daba n'ime ajo ụwa di n'okpuru. ”.

Akukọ nke ọhụụ mbụ a Chineke nyere nwa okorobia bụ Ellen Gould-Harmon bụ amụma e denyere aha nke bara uru di ka nke Daniel ma ọ bụ Mkpughe. Ma iji rite uru na ya, anyi kwesiri ikowa ya nke oma. Ya mere, m ga- enye nkowa.

Okwu ahụ bụ “iti mkpu n’etiti abali” na-egosi okwa nke oḅibia nke nwoke na-alu nwaanyi oḅuru na “ilu nke umu agboghō iri na-amaghī nwoke” nke Mat. Onu, atumanya abuo a na-anochi anya “ihè mbu” nke akuko ahụ e debere "n'azu" otu "Seventh-day Adventist" bụ ndi na-aga n'ihu n'oge, n'uzo ma o bu uzo Jizos Kraist goziri. Maka ndi osu uzo Adventist, 1844 nochitere anya ubochi njedebe nke uwa na ubochi ikpeazu nke Akwukwo Nso nke okwu amuma nwere ike itunye ndi a hoputara n'oge ahụ. Ebe ha gafechara ubochi ikpeazu a, ha chere na Jizos ga-aloghachi na-eche na o di nso. Ma oge gafere na Jizos ka na-alaghachi; ihe ohuu ahụ na-akpali site n'ikwu: "Ha choputara na obodo ahụ di nnoo anya, nakwa na ha chere na ha ga-erute ebe ahụ ngwa ngwa"; ma na 1844 ma o bu obere oge ka ubochi ahụ gasiri. Ya mere nkuda mmuo jidere ha ruo n'ihe di ka afọ 1980 mgbe m biara na onodu ahụ, na-enweta ihè oḅuru a di ebube nke na-ewuli **atumanya Adventist nke ato** . Nke a na oge nloghachi nke Jizos ka edobere **maka odida nke 1994** . N’ezie, mkpasa nke ozi a metutara nani ntakiri ntakiri nke Adventism eluigwe na ala di na France na Valence-sur-Rhône. Nhoḅo Chineke hoḅo obere obodo a di na Ndida Ebe Owuwa Anyanwu France nwere nkowa ya. O bu n’ebe a ka Pope Pius VI nwuru n’ulo mkporo na 1799, na-emezu eziokwu ahụ e buru n’amuma na Mkpu 13:3 . Ozokwa, Valence bu obodo ebe Chineke guzobere uka Adventist mbu ya n’ala France. Yabu na o bu ebe ahụ ka o wetara ihè ikpeazu ya di ebube ma na njedebe nke 2020, a na m akwado na o natachara mkpughe ikpeazu ya kacha di oke onu ahia n’aka ya mgbe niile. Microcosm nke Adventism di na Valencia jere ozi dika okwa zuru uwa onu maka mmezu nke akuku gbasara ihè ikpeazu nke di ebube n’ohuu nke nwanne anyi nwanyi Ellen. Ohuu a na-ekpughere anyi ikpe Jisos kpere n’ahumahu ahụ o biri na Valencia, ya bu, mmezu nke ato nke ilu ahụ banyere umu agboghō iri ahụ. Jizos na-amata ezi Adventist site n’omume o nwere n’ebe ihè ahụ di. Ezi Adventist ji “Hallelujah” egosiputa onu ya. » ; Mo Nso goziri, O were manu mejue ite-ya. N’aka nke ozo, ndi Adventist ugha “na-aju ihè a n’atughī egwu.” Ojuju a nke ihè Chineke na-egbu ha, n’ihi na Chineke adowo ha aka ná nti megide mmeghachi omume ojoo a n’ime ozi sitere n’ike mmuo nso, nke ezubere maka ha, nye onye ozi ya; ha ga-agho aria togboro chakoo nke mmanu nke na-emeputa “ihè” nke oriona na-apunara ha. A na-ekwuputa ihe a na-apughī izere ezere: "ihè ahụ di n'azu ha mechara puta"; Ha na-agonahu ntola ndi bu isi nke Adventism. Jizos na-etinye ukpuru ya n’oru: “ *N’ihi na onye o bua nke nwere, a ga-enyekwu ya, o ga-enwekwa ihe n’uba*; Mt 25:29 ha mechara chefuo ma ihe mgbaru oso ahụ na Jizos," ha ghoḅo ndi na-enweghi mmasi na ozi Adventist nke kwuputara nloghachi nke Kraist, ma o bu ha gonari ihe mgbaru oso nke otu Adventist nke e dere n’aha ahụ bu "Adventist"; "ma wee daa n’uzo na mikpuru n’ime ajo uwa n’okpuru," na 1995, ha eze kwadoro Protestant Alliance na ecumenism. Ha si otu a tufuo Jisus, na nbata elu-igwe nke bu ebumnobi nke okwukwe Adventist. Ha sonyeere di ka Dan.11:29, " *ndi ihu abuo* " na " *ndi anuruma* ", di ka Jizos kwuputara na Mat.24:50; ihe ndi e gosiputara na mmalite nke oru ahụ.

Taa, e mezuwo okwu amuma ndi a. E mezuru ha n’agbata 1844, ubochi nke ihè mbu “n’azu ha”, na 1994, ubochi nke nnukwu ihè amuma nke choochi Adventist mbu hiwere na France juru, n’obodo Valence-sur-Rhône, bu nke

Chineke ji mee ihe ngosi ya. Taa, Adventism ọchịchị nọ na "ọchịchịrị miri emi" nke ecumenism na ndị iro nke eziokwu, ndị Protestant na ndị Katolik.

nke 7 : Laodisia

Ogwugwu nke Adventism Institutional - Ojuju nke atumanya Adventist nke ato.

Amaokwu 14: “ *Degarakwa mmụọ ozi nke ọgbakọ Leodisia akwụkwọ , sị* : “*The ndị a ka Amen, onye akaebe kwesiri ntụkwasi obi na ezi-okwu, mmalite nke okike Chineke kwuru :*

Leodisia bụ aha nke oge nke asaa na nke ikpeazụ; nke njedebe nke ngozi nke Adventism institutional. Aha a nwere mgborogwu Grik abụọ "laos, dikéia" nke putara: "ndị ikpe". N'ihu m, ndị Adventist sughariri ya: “Ndị nke ikpe,” ma ụlọ ọrụ ahụ amaghị na ikpe a ga-eji ya malite, dị ka 1 Pita 4:17 na-akuzi: “ *N’ihi na oge eruola ka a malite ikpe n’ụlọ Chineke. Ma ọ buru na ọ buru uzọ malite n’ayi, gini gābu ọgwugwu ndi nēkweyeghi ozi ọma nke Chineke?* » Jizos na-abia n’ihu na-ekwu, sị: “ *Ndị a bụ okwu nke Amen, onye kwesiri ntụkwasi obi na ezi àmà, mmalite nke Chineke kere:* ” Okwu ahụ bụ *Amen* putara na Hibru: n’eziokwu. Dị ka ihe àmà nke Jọn onyeozisi kwuo, Jizos ji ya mee ihe ugboro ugboro (ugboro 25), na-ekwughachi ya ugboro abụọ ná mmalite, tupu o kwuputa okwu ya. Mana n’omume okpukpe odinala, ọ ghọwo akara edemede maka ngwucha ekpere ma ọ bụ nkwaputa. Mgbe ahụ, a na-atugharikari ya n’echiche nke "ka ọ dị" ketara n’okpukpe Katolik. Ma Mụọ Nsọ na-eji echiche a “ *n’ezi-okwu* ” nye okwu ahụ *Amen* n’uzọ ziri ezi n’uzọ zuru oke mpụta okpukpu abụọ. *Leodisia* bụ oge awa Jizos na-enye ihè dị ukwuu iji mee ka amụma ndị e debere maka ọgwugwu oge pụta ihè n’uzọ zuru ezu. Akwụkwọ ị na-agụ bụ ihe akaebe nke a. Ihe ga-eme ka mgbawa dị n’etiti Jizos na ụlọ ọrụ Adventist goomentị bụ iju ihè ya. N’ime nhoro ezi uche dị na ya na nke ziri ezi, Chineke doro Adventism, n’agbata 1980 na 1994, n’ule nke okwukwe nke e gosiputara na nke butere onwu nke ndị Protestant na ngozi nke ndị ọsụ ụzọ Adventist. Nnwale ahụ adabereworị n’okwukwe ná nloghachi nke Jizos mara okwa n’oge opupu ihe ubi nke 1843, e mesiakwa maka odida nke 1844. N’aka nke m, site na 1983, amalitere m ikoro okwa banyere nloghachi Jizos maka 1994, ebe m ji “ *onwa ise* ” ahụ e kwuru okwu ya n’ozisi nke “ *opi nke ise* ” na Mkpu 9:5-10. Site n’igosi isiokwu a na ọbubu onu nke Protestantism na 1844, oge nke “ *onwa ise* ” e zoro aka na ya, ma ọ bụ afọ 150 n’ezie, dugara na 1994. N’ihu naanị nloghachi nke Jizos Kraist iji akara njedebe nke oge a, na Chineke kpuo ya n’uzọ ụfọdụ kpuo isi na nkowa zuru ezu nke ihe odide ahụ, m gbachiteere ihe m na-ekwu na ọ bụ eziokwu Chineke. Mgbe ndị ọchịchị dosiri aka ná ntị, ụlọ ọrụ ahụ kwuru na a churu m n’oru na November 1991; nke a, mgbe afọ ato ka foduru iji gosi na igonari okwa m. Ọ bụ naanị mgbe e mesiri, n’ihe di ka afọ 1996, ka ezi ihe putara ahumahu a bira doo m anya. Okwu Jizos mechaa u u u u u u u nti n’ime ya } mezu. N’afọ 1991, ndị Adventist nuru oku ejighizi eziokwu ahụ n’anya di ka ha huru na 1873. Uwa nke oge a emewokwa ka ike gwu ha site n’irata ha na imeri n’obi ha. Di ka ọ di n’oge “ *Efesos* ”, Adventism ọchịchị efuola “ *ihunanya mbu* ”

ya. Jizos ' *wepurukwa ihe ndoba oriṅna ya na okpueze ya* ,' n'ihī na ya onwe ya erughikwa eru inweta ha. N'ihī eziokwu ndi a, ozi ahụ na-aputa ihè n'uzo doro anya. Okwu ahụ bụ " *Amen*" na-akwado oghicho maka eziokwu zuru oke na njedebe nke mmekorita goziri agozi. " *Onye akaebe " onye kwesiri ntukwasị obi na onye eziokwu "* na-ajụ Onye a hooro nke na-ekwesighi ntukwasị obi na onye ugha. " *Ukpuru nke ihe Chineke kere* ", ya mere, Onye Okike, na-abia n'otu n'otu mechie ogugu isi nke ndi na-erughi eru na n'otu n'otu na-emege nke ndi o hooro na eziokwu di na nke zoro ezo na akuko Jenesis. N'otu oge ahụ, site n'iwepu " *ukpuru nke ihe Chineke kere* " nke o jikotara ya na okwu ahụ " *Amen* ", Muo Nso na-akwado nloghachi ikpeazu nke Jisus Kraist: " ***Ozugbo*** ". Ka o sina di, afo 36 ka ga-agafe n'etiti 1994 na 2030, ubochi njedebe nke ihe a kororo mmadu n'ua.

lukewarmness na-egbu egbu

Amaokwu nke 15: " *Amaara m oru gi. Amam na i dighi oyi ma obu oku. Enwere ike idi oyi ma o bu oku!* »

A na-eji "tu" na-abughi nke a na-ekwu maka ulo oru ahụ. Nke a bu mkpuru nke okpukpere chi eketara site na nna gaa na nwa nwoke na nwa nwanyi, ebe okwukwe na-agho omenala, usoro iwu, usoro na egwu ihe o bula oheru; onodu nke Jizos na-apughizi igozu ya mgbe o nwere otutu ihè oheru ikoro ya.

Amaokwu nke 16: " *Ya mere, n'ihī na i di nara nara, ma i jughi oyi ma o bu ikpo oku, m ga-agbapu gi n'onu m.* »

Jizos mere nchoputa ahụ na November 1991, mgbe ulo oru goomenti kpagburu onye amuma bu ozi ya. N'oge opupu ihe ubi nke 1994, a ga-agboputa ya di ka Jizos buru n'amuma. O ga-enye ihe ama nke nke a n'onwe ya site n'ibanye, na 1995, n'ime njiko ecumenical nke Chochi Katolik haziri, bu ebe o ga-esonyere ndi Protestant na-enupu isi, ebe o bu na o na-abuzi onu onu ha.

Echiche Ugha Na-eduhie adabere na Ihe Nketa Ime Mmuo

Amaokwu 17: " *N'ihī na i na-asị, Abu m ogaranya, na ubara aku na uba, na o dighi ihe na-akpakwa m, ma na-amaghi na i bu ndi no n'ahuhu, na nhusianya, na ndi ogbenye, na ndi isi, na ndi gba oto ;*

"... ogaranya ," Onye Adventist hoputara di na 1873, na otutu mkpughe e nyere Ellen G. White mekwara ka o baa ogaranya n'ime mmuo. Ma n'uzo amuma, a gbanwere nkowa nke oge ahụ ngwa ngwa, di ka James White, bu di nke onye ozi nke Onyenwe anyi, chere n'uzo ziri ezi. Jizos Kraist, bu Chineke di ndu, cheputara amuma ya maka mmezu ikpeazu ha zuru okè na nke na-enweghi ntupo. Nke a bu ya mere oge nke oge, na-eweta mgbanwe di ukwu n'ua, na-eme ka a juo ajuju na-adigide adigide nke nkowa ndi natara ma kuziere. Edebere ngozi nke Onye-nwe-ayi; Jizos kwuru, si: " *Nye Onye na-edebe oru m ruo ogwugwu .*" Ma na 1991, mgbe o juru ihè ahụ, ogwugwu ka di anya. Ya mere, o ghaghi ina nti n'ihè oheru o bula nke Onyenwe anyi tputara site n'uzo ya onwe ya hooro. Lee odiche di n'etiti echiche efu nke ulo oru ahụ na onodu Jizos huru ma kpee ya ikpe! N'ime okwu niile e zoro aka na ya, okwu ahụ bu " *oto* " bu nke kachasi njo maka ulo oru, n'ihī na o putara na Jizos ewepula ikpe ziri ezi ya ebighi ebi, o bu n'onu ya, ikpe onwu na onwu nke abuo nke ikpe ikpeazu; di ka ihe e dere na 2 Kor.5:3 si di: " *Ya mere, anyi na-asu ude n'ulokwu a, na-agusi anyi agu ike ka*

e yiwe anyi ebe obibi nke eluigwe, ma o buru n'ezie na a puru ihu anyi ka anyi yi uwe ma ghara igba oto. »

Ndumodu nke onye akaebe kwesiri ntukwasị obi

Amaokwu nke 18: “ *Ana m adu odu ka i zuta n'aka m olaedo a nwara n'oku, ka i wee baa ogaranya;* »

N'igbaso akuko 1991, ulo oru ahụ ka nwere afo ato iji gbanwee ma mputa mkpuru nke nchehari, nke na-abighi. N'uzo megidere nke ahụ, e mesiewo njiko ya na ndi Protestant dara ada ruo n'oke nke ime njiko aka nke e biputara na 1995. Jisos gosiputara onwe ya di ka onye ahia nani nke ezi okwukwe, “ *olaedo nke oku* ” nwalere n'ule ahụ. A na-ahụ ihe amà na-egosi na o katoro ogbako ahụ n'enweghi “ *uwe ocha* ” nke ndi osu uzo ya “ *kwesiri ekwesị* ” na Mkpu 3:4 . Site n'iji atunyere nke a, Jizos na-akowa eziokwu ahụ bu na o na-edo onwe ya n'ezie, tupu 1994, ndi Adventist nke “ *Laodicea* ” n'atumanya Adventist nke yiri ndi bu ya uzo n'afọ 1843 na 1844; iji nwalee okwukwe na ahumahu ato ahụ, di ka a kuziri na ozi ahụ ekwuru na 1844 nye ndi Adventist nke “ *Sadis* ”. N'omume nnpuisi mechiri emechi, ulo oru ahụ enweghi ike ighota ihe Jizos na-akocha ya; o bu “ *isi* ,” di ka ndi Farisii jere ozi n'owa Jizos. N'ihia ya, o gaghi aghota okpukpo oku Kraist izuru “ *pearl ahụ di oké onu ahia* ” n'ilu nke Mat.

Oku nke Ebere

Amaokwu nke 19: “ *Ndi niile m huru n'anya ka m na-abara mba, na-adokwa ha aka ná ntị. Ya mere, nweenu inu oku n'obi, chegharịakwa.* »

Ntaramahuhu bu maka ndi Jizos huru n'anya ruo mgbe o gbaputara ha. Anughi okpukpo nchehari. A naghị etetakwa ihunanya, a na-enweta ya site na ugwu. Ulo oru ahụ ka o gbasiri ike, Jizos malitere mkpesa n'otu n'otu site n'isi ndi na-aga maka oru eluigwe:

The eluigwe na ala oku

Amaokwu nke 20: “ *Le, m na-eguzo n'onu uzo na-aku aka. O buru na onye o bula anu olu m wee meghee onu uzo, m ga-abatakwute ya, soro ya rie nri, ya na mu .*

Na Mkpughe, okwu ahụ bu “ *onu uzo* ” putara na Mkpu. 3:8, na Mkpu. 3:20, na Mkpu. 4:1 , nakwa na Mkpu 21:21 . Mkpu 3:8 na-echetara anyi na *onu uzo* na-emege ma na-emechi onu uzo e. Ha na-esi otu a buru akara nke ule nke okwukwe nke na-emege ma o bu na-emechi ohere na Kraist, na ikpe ziri ezi ya na amara ya.

N'amaokwu nke 20 a, okwu ahụ bu “ *onu uzo* ” nwere ihe ato di iche iche ma o putara ihe jikoro ya. O turu Jizos n'onwe ya aka, si: “ *Abu m onu uzo* ”. Jon 10:9 ; *Onu uzo eluigwe meghere* na Mkpu 4:1: “ *E meghere onu uzo n'eluigwe.* » ; na *onu uzo* nke obi mmadu nke Jizos biara iku aka ikpo onye a horo ka o meghere ya obi ya iji nye ihe amà nke ihunanya ya.

O zuru oke maka ihe o kere eke imege obi ya nye eziokwu ya ekpughere ka e wee mee ka e nwee mmekorita chiri anya n'etiti ya na onye kere ya di nsọ. A na -ekerita nri abali na mgbede, mgbe abali na-abia iji kwusi oru nke ubochi ahụ. Umụ mmadu ga-abanye n'udi abali a n'oge na-adighi anya “ *ebe o nweghi onye*

nwere ike iru oru ozọ. (Jón 9:4) Ogwugwu nke oge amara ga-aju oyi ruo mgbe ebighi ebi ikpeazu okpukpe nhoro nke umu mmadu, ndi ikom na ndi inyom dokwara anya na-arụ oru na nnoo nkwardo na larji nke anu ahụ.

Tunyere ozi Filadelfia , onye a horo di na oge *Leodisia* , na nso nso nke nloghachi nke Jizos Kraist. The " *Oghere uzọ " n'eluigwe "* ga-emege n'aga n'ihu nke ozi a na Mkpu 4:1 .

Ndumodu Ikpeazu nke Mmuo Nso

Jizos gwara onye mmeri ahụ, si:

Amaokwu nke 21: “ *Onye meriri emerika M ga-enye ya ka ya na m nodu n'ocheeze m, di nnoo ka m meriri wee soro Nna m nodu ala n'ocheeze ya.* »

O si otu a kwuputa oru nke ikpe nke elu-igwe nke na-eso ozi a nke gabukwa isiokwu nke Apo.4. Mana nkwa a na-ejikota ya na onye meriri n'ezie.

Amaokwu 22: “ *Onye nwere nti, ya nuru ihe Mmuo Nso na-agwa ogbako!* »

Isiokwu nke " *akwukwo ozi* " na-ejedebe na odida ulo oru ohuru a. Nke ikpeazu, n'hi na site ugbo a gaa n'ihu, oku ga-abu onye sitere n'ike mmuo nso, mgbe ahụ site na obere igwe. A ga-ebufe ya n'otu n'otu site n'otu n'otu site na mmadu gaa n'otu na site na intaneti ka Jizos n'onwe ya ga-eduzi site n'iduru ndi o horo gaa n'isi iyi nke mgbasa nke eziokwu ya kachasi ohuru, di ka ihe di nso di ka onye Chineke ya. Ya mere, ebe o bua o no n'ua: “ *Onye nwere nti, ya nuru ihe Mmuo Nso na-agwa ogbako!* »

A ga-edobe isiokwu na-esote n'ime puku afọ nke eluigwe nke ikpe nke ndi ajo omume nke ndi nso ga-eme. Okwu ahụ dum dabere na nkuzi gbasasiri n'ime Mkpu. 4, 11, na 20. Ma Mkpu. 4 na-akwado nke oma ihe gbasara oru a di n'eluigwe nke na-esote oge ikpeazu nke Onye ahụ a hoputara n'ua.

Mkpughe 4 : Ikpe nke eluigwe

Amaokwu nke 1: “ *Mgbe nke a gasiri, ahuru m, ma, lee, otu uzọ emegheworo n'eluigwe . Olu nke mbu nke m'nuru, dika nke opi , nāgwam okwu, si, Rigota n'ebe a , M'gēgosi kwa gi ihe nāgaghi-eme ma emesia .*

N'isi, “ *Olu mbu nke m nuru, di ka nke opi ,*” Mmuo Nso na-akowa ozi nke oge a “ *Leodisia* ” di ka ihe ahụ o bufere Jón na Mkpu. 1:10: “ *Anokwa m n'ime Mmuo Nso n'ubochi Onyenwe anyi, wee nu olu di ukwu n'azu m, di ka nke opi .*” Ya mere, *Leodisia* bu oge nke ogwugwu ya ka e ji “ *ubochi nke Onyenwe anyi* ” mara, bu nke nloghachi ebube ya di ukwu.

N'okwu ya, mmuo nso na-akwadosi ike echiche nke ibu onye ozi *Leodisia ga-anochi anya isiokwu a* . Nke a ziri ezi di mkpa, n'hi na ulo oru enwebeghi ike igosi ndi mmegide ya ozizi nke ikpe eluigwe. Taa, m na-eweta ihe ama nke a, bu nke mere ka o kwe omume site n'uzo ziri ezi nkowa nke ubochi ndi e jikotara na ozi nke akwukwo ozi nke Mkpu. 2 na 3. N'agbata *Leodisia* na Mkpu. 4, ya na “

opi nke asaa ” nke Mkpu. 11 , Jizos napuru Ekwensu na ndi ikom nnupuisi ha “ *n’ochichi nke alaeze uwa* ” n’uwa. Site *n’ihe ubi* ' nke Mkpu. 14, o ewerewo ndi o hoputara gaa eluigwe ma nyefee ha oru ikpe ya ikpe ndu ndi ajo omume n’uwa gara aga. O bu mgbe ahụ ka “ *onye meriri ga-aji mkpanaka igwe chi mba di iche iche* ” di ka e kwuru na Mkpu 2:27 . O buru na ndi ahụ na-akpagbu ndi ahụ, di ka mu onwe m, bu ufodu n’ime ihe ndi e debere n’aka ha, obi abuo adighi ya na ha ga-agbanwe omume ha. Ma o bu kpomkwem mkpebi siri ike ha nwere ileghara ido aka na nti o bula anya na-eduga ha n’omume kasi njo ma si otu a na-akwadebe onwe ha ntaramahuru kasi njo nke a na-apughi imeghari n’onodu uwa ugbu a. Ya mere, ka anyi laghachi n’ihe odide nke isi 4 a. " *Olu mbu nke m nuru, di ka nke opi, nke gwakwara m okwu, kwuru, si: Rigota ebe a, na m ga-egosi gi ihe ndi na-aghaghi idi n’ihu* ." Jon zoro aka n’amaokwu nke 10 nke Mkpu . Ekwuwori isiokwu a nke nloghachi Kraist n’ebube n’amaokwu nke asaa n’ebe e dere, si: “ *Lee, o na-abia n’igwe ojii. Ma anya o bula gahu ya, obuna ndi mara ya ube; ma ebo Nile nke uwa ga-eti mkpu akwa n’ihi ya. Ee. Amen!* » Njiko a turu aro nke akuku Akwukwo Nso ato a na-akwado onodu ikpeazu di ebube nke ubochi nke nloghachi nke Onyenwe anyi Jizos, nke a na-akpokwa *Maikele* site n’aka ndi o hoputara na ndi mmuo ozi ya kwesiri ntukwasi obi. O buru na e jiri olu Jizos tonyere *opi* , o bu n’ihi na, di ka ngwa agha a di egwu nke usuu ndi agha, bu ndi no n’isi nke usuu ndi mmuo ozi eluigwe ya, Jizos na-akpo ndi agha ya uda ka ha malite agha ahụ. Ozokwa, di ka *opi* , olu ya akwusibeghi ido ndi o hooro aka na nti ka ha noro na nche iji kwadebe ha imeri di ka ya onwe ya meriri mmehie na onwu. Site n’ikpopta okwu a “ *opi* ”, Jizos na-egosi anyi isiokwu kasi di omimi na nke di mkpa na Mkpu nke Nile. Ma o bu eziokwu na maka ndi ohu ya ikpeazu, isiokwu a zoro ule mkpochapu. N’ebe a na Mkpu 4:1 , onodu ahụ a kwara ezughi ezu n’ihi na o bu naani ndi o hooro bu ndi o ga-abia izopta n’onwu. A ga-akowa omume ndi ajo omume n’otu ebe a na Mkpu 6:16 n’okwu ndi a na-ekpughe: “ *Ha wee si ugwu na nkume di iche iche, dakwasinu anyi, zobekwa anyi n’ihu Onye ahụ nke no odu n’ocheeze ahụ, na n’onuma nke Nwa Aturu ahụ. n’ihi na oké ubochi nke iwe-Ya abiawo, onye geguzo kwa?* "N’ajuru a nghota, o doro anya na enweghi aziza, Chineke ga-eweta n’isi nke 7 nke na-abia na-esote ndi nwere ike iguzogide: ndi a kara akara akara akara nke onu ogugu 144,000, a igwe mmadu nke 12 squared, ma o bu 144. Ma nke a bu nani banyere ndi a hoputara bu ndi nogidere ndu na nloghachi nke Kraist. Ugbua, n’onodu nke a nke Mkpu. 4, owuwe ahụ gaa n’eluigwe gbasakwara ndi a hoputara bu ndi nwuru kemgbe Ebel, bu ndi Jizos kpolitere n’onwu inye ha ugwo oru e kwere na nkwa maka okwukwe ha: ndu ebighi ebi. Ya mere, mgbe Jizos siri Jon, " *Bianu ebe a!* " ", naani Mmuo Nso na-atu anya, site n’oyiyi a, mgbago n’alaeze selestial nke Chineke nke ndi niile a hoputara site n’obara Jizos Kraist. Nriko a n’elu igwe na-egosi njedebe nke okike mmadu n’elu uwa, ndi a hoputara na-akpolite n’onwu di ka ndi mmuo ozi kwesiri ntukwasi obi nke Chineke, di ka nkuzi nke Jisus siri di na Mt 22:30. Anu ahụ na nkocha ya agwula, ha na-ahapu ha n’azu na-enweghi uta. Oge a n’akuko ihe mere eme nke mmadu bu ihe a na-achosi ike nke na Jizos na-echeta ya mgbe niile na mkpughe ya kemgbe Daniel. Di ka uwa, ndi a buru onu n’ihi mmadu, ezi ndi aroputara na-asu ude maka nnaputa ha. Amaokwu nke 2 yiri ka e si Mkpu 1:10; N’ezie, Muo Nso na-akwadosi ike njiko nke abuo ahụ nke na-

ezo aka n'otu ihe ahụ mere n'akụkọ ihe mere eme nke Chineke, nloghachi ya na " *oké ubochi ya* " buru amụma na Mkpu 16:16 .

Amaokwu nke 2: “ *Ozugbo a nọkwara m na Mụọ. Ma le, edobere oche-eze n'elu-igwe, otù onye nānọkwasi kwa n'ocheeze ahu .* ”

Dị ka ọ dị n'ahụmahụ Jọn, nrigo nke ndị a họtara na-aga “ *elugwe* ” na-adọta ha n'ime mmụọ , a na-atụkwa anya na ha ga-abanye na mbara igwe nke na-adigide adigide ruo mgbe ebighị ebi n'ebe umu mmadu nọ, n'ihu na Chineke na-achi n'ebe ahụ, a na-ahụkwa ha anya.

Amaokwu nke 3: “ *Onye ahụ nke nọ ọdụ n'ebe ahụ yiri jasper na nkume sadios; e jikwa eke na egwurugwu gbaa ocheeze ahụ gburugburu dị ka emerald .* ”

N'ebe ahụ ka ha na-ahụ onwe ha na-eche ihu n'ocheeze Chineke, bụ nke otu Onye Okike Chineke nọkwasi n'elu ya. Otú o sina dị, e ji nkume dị oké ọdụ ahia nke ndị mmadu na-enwe mmetuta na-egosiputa ebube elugwe a nke a na-apughị ikowa akowa. “ *Nkume jasper* ” na-enwe akuku na agba dị iche iche, si otú a na-anochi anya otutu odidi nke Chineke. Na-acha uhie uhie na agba, “ *sardonyx* ” yiri ya. “ *Egwurugwu* ” bụ ihe okike nke na-eju ndi mmadu anya mgbe niile, ma anyi ka kwesiri icheta ebe o si malite. O bu ihe iriba ama nke ogbugba ndu ahụ Chineke kwere umu mmadu nkwa na ya agaghikwa eji mmiri iju mmiri bibie ya ozo, di ka Jen 9:9 ruo 17. Ozokwa, oge o bua mmiri ozuzo ahụ ruru anyanwu, ihe oyiya ihe atụ nke Chineke, bụ eke na egwurugwu, na-emesi obi ike na ihe ndi o kere eke n'ụwa. Ma n'ikwu maka iju mmiri ahụ, Pita na-echetara anyi na “ *iju-mmiri nke oku na brimstone* ” di n'atumatu Chineke (2 Pita 3:7). O bu kpomkwem n'ihu “ *iju mmiri nke oku* ” a na-ebibi ebibi ka Chineke na-ahazi, n'elugwe ya, ikpe ndi ajo omume ikpe bu ndi a ga-ahotara ndi ikpe ha na Jizos, Onye Mgbaputa ha.

Amaokwu nke 4: “ *M wee hu ocheeze iri abuo na anọ gburugburu , na n'elu ocheeze ndi ahụ, ndi okenye iri abuo na anọ nọ ọdụ, ndi yi uwe ocha, na okpueze olaedo n'isi ha .* ”

N'ebe a, nke ndi okenye 24 nochiri anya ya , bu ndi a gbaputara n'oge amuma abuo ahụ ekpughere di ka ukpuru na-esonu si di: n'etiti 94 na 1843, ntala nke ndiozi 12; n'agbata 1843 na 2030, “Adventist” Israel nke ime mmuo nke “ *ebo iri na abuo* ” ejiri “ *akara nke Chineke* ” akara, ubochi izu ike nke asaa ' na Mkpu. A ga-akwado nhazi a, na Mkpu. 21, na nkowa nke “ *Jerusalem Ohuru nke si n'elugwe bia* ” ibido n'ụwa ohuru; “ *ebo iri na abuo* ” na-anochi anya “ *onu uzọ ama iri na abuo* ” n'udi pearl iri na abuo ". A kwara isiokwu nke ikpe na Mkpu 20:4, ebe anyi na-agu, si: “ *M wee hu ocheeze; e nyekwara ndi nọ ọdụ na ya ikike ikpe ikpe . M'we hu nkuru -obi nke ndi eburu ebu n 'ihi ama nke Jisus, na n'ihu okwu Chineke, na ndi nakpoghi kwa isi ala nye anu-phia ahu, ma-ebu onyinyo-Ya, ma-ebu na ha anataghi akara-Ya n'egedege-iru-ha, ma-ebu n'aka-ha. Ha dighachi ndu wee soro Kraist chia otu puku afọ . Ochichi nke ndi a hotara bu ochichi nke ndi ikpe. Ma onye ka anyi na-ekpe ikpe? Mkpu 11:18 zara anyi, si: “ *Mba niile were iwe; ma iwe gi eruwo, ma oge eruwo ikpe ndi nwuru anwu ikpe , ikwughachi ndi ohu gi, bu ndi amuma, ndi nsọ, na ndi na-atu egwu aha gi, ma ndi nta na ndi ukwu, na ibibi ndi na-ebibi uwa .* ” N'amaokwu a, Mmuo Nso na-echeta n'usoro nke ato isiokwu ekpughe maka ogwugwu oge: “ *Opi nke isii* ” n'ihu na “ *mba di iche iche iwe* ”, oge nke “ *asaa ikpeazu ihe otiti* ” n'ihu na “ *iwe gi* ”*

abiawo ", na eluigwe ikpe nke " *puku afo* " n'ih na, " *oge eruwo ikpe ndi nwuru anwu ikpe* ". Ogwugwu nke amaokwu ahụ na-akowaputa usoro ihe omume ikpeazu nke a ga-emezu site n'ikpe ikpeazu nke *odo oku na brimstone* nke ga-ebibi ndi ajo omume. Ndi a niile ga-eso na nke abuo Mbilite n'onwu , "ka Rev Risaia a turu aro ya . 20: 5 si kwuo, si:" *Ndi nwuru anwu nwuru anwu ozo ruo puku afo ahụ agwula* . " Mmuo nsọ na-enye anyi nkowa ya banyere ndi ajo omume: " *ndi na-ebibi uwa* ." N'azu omume a bu " *mmehie ahụ na-emebi ihe ma o bu nke na-emebi emebi* " nke a kpọturu aha na Dan.8:13; mmehie nke na-akpata onwu na itogboro n'efu nke uwa ; bu nke dugara Chineke inaputa Iso Uzọ Kraist n'aka ochichi obi ojo nke ndi popu Rom n'etiti 538 na 1798; nke na-anaputa otu uzọ n'uzọ atọ nke ihe a kporo mmadu n'oku nuklia mgbe ma o bu na 2021. O dighi onye ga-eche na, kemgbe March 7, 321, mmebi nke Ubochi Izu Ike nke ezi ubochi nke asaa ga-eweta otutu ihe egwu na odachi. E puru iche ndi *okenye iri abuo na anọ* ahụ naani n'iwu di na Daniel 8:14, n'ih na ha na-ejikota na a na-azoputa ha site n'otu obara Jizos Kraist. N'ih ya, ndi a huru na ha kwesiri ekwesị, di ka Mkpu 3:5 si kwuo, ha nile yi " *uwe ocha* " na " *okpueze nke ndu* " kwere nkwa nye ndi meriri n'agha nke okwukwe, na Mkpu 2:10 . " *Olaedo* " nke *okpueze* na-anochi anya okwukwe e mere ka o di ocha site n'onwunwa di ka 1 Pita 1:7 .

N'isi nke anọ a, okwu ahụ bu " *no odu* " putara ugboro atọ. Onuogugu 3 bu ihe nnochianya nke izu oke, mmuo nsọ na-etinye isiokwu a nke ikpe ikpe nke nari afo nke asaa n'okpuru akara nke ndi zuru oke nke ndi mmeri, dika e dere: " *Nodu ala n'aka nri m ruo mgbe m ga-eme ka ndi iro gi mee ihe mgbakwasị ukwu gi* " Psa.110:1 na Mat.22:44. Ya na ndi ahụ no odu na- **ezu ike** na site na ihe oyiyi a, Mmuo Nso na-enye nke oma, nari afo nke asaa, di ka nnukwu izu ike ma o bu izu ike buru amuma, kemgbe e kere eke, site na ezumike edoro nsọ nke ubochi nke asaa nke izu anyi.

Amaokwu nke 5: " *Amumà na olu na égbè eluigwe sikwa pùta. N'ihu ocheeze ahụ e re oku oriṅna asaa, nke bu Mmuo asaa nke Chineke* .

Ngosiputa nke " *si n'ocheeze puta* " ka a na-ekwu kpomkwem n'aka Onye Okike Chineke n'onwe Ya. Di ka Opu.19:16 si kwuo, ihe ndi a egosilari, na ujo nke ndi Hibru, onuno nke Chineke n'Ugwu Sainai. Ya mere, aro a na-echeta oru nke iwu iri nke Chineke ga-ekere n'omume ikpe a nke ikpe ndi ajo omume. Ihe ncheta a na-akpalikwa eziokwu ahụ bu na ihe a na-apughị ihu anya n'ihe ize ndu nke onwu a na-apughị izere ezere maka ihe ndi o kere n'oge gara aga, Chineke bu onye na-agbanwebeghi odidi ya ka a na-ahụ ya n'enweghi ihe ize ndu site n'aka ndi o hoputaworo a gbaputara agbaputa kpolitere n'onwu ma nyekwa ya otuto. **Nti ! Nkebi ahiriokwu di mkpirikpi, bu nke a sughariri ugbo a, ga-agho ihe e ji mara ihe n'usoro nke akwukwo Mkpu. Oge o bu la o putara, onye na-agu aghaghi igota na amuma ahụ na-akpalite nkowa nke mmalite nke ikpe nke puku afo nke asaa nke a ga-eji akara aka kpomkwem na nke a na-ahụ anya nke Chineke na Maikele, Jizos Kraist.** N'uzo di otu a, nhazi nke akwukwo ahụ dum ga-enye anyi nkowa n'usoro n'usoro nke oge Ndi Kraist n'okpuru isiokwu di iche iche nke okwu a bu isi kewapuru: " *Amuma, olu, na égbè eluigwe* ." Anyi ga-ahukwa ya ozo na Mkpu 8:5 ebe agbakwunyere " *ala oma jijiji* " na *igodo*. O ga-ekewapu isiokwu nke ariri eluigwe na-adiru mgbe ebighi ebi nke

Jisọs Kraịst na isiokwu nke *opi* . Mgbe ahụ na Mkpu 11:19, a ga-atụkwasi “ *oké akú mmiri igwe* ” na *mkpisi ugodi ahụ*. A ga-akọwa nkọwa ya ná Mkpu 16:21 bú ebe “ *oké akú mmiri igwe* ” a mechiri isiokwu nke *asaa n’ime ihe otiti asaa ikpeazu Chineke* . N’otu aka ahụ, “ *ala oma jijiji ahụ* ” na-aghọ, na Mkpu 16:18, “ *oké ala oma jijiji* .” Igodo a di mkpa n’imu otú e si ejikwa ozizi nke akwukwo Mkpughe na ighota ukpuru nke usoro ya .

N’ìlaghachi n’amaokwu nke 5 anyị, anyị na-achọputa na, e debere oge a “ *n’ihu ocheeze* ,” bú “ *oriọna asaa na-ere oku* .” Ha na-anọchi anya “ *mmụọ asaa nke Chineke* .” Nọmba “ *asaa*” » na-anọchi anya ido-nsọ, ebe a, nke Mụọ nke Chineke. O bú site na Mụọ ya nke nwere ndụ nile ka Chineke na-achikwa ihe nile o kere eke; ọ nọ n’ime ha ma debe ha “ *n’ihu ocheeze ya* ,” n’ihi na o kere ha n’efu, n’ihu ya. Ihe oyiyi nke “ *oriọna asaa na-ere oku* ” na-anọchi anya ido nsọ nke ìhè Chineke; ìhè ya zuru oke na nke siri ike na-ewepụ ohere ọ bula nke ọchịchiri. N’ihi na ọ dịghị ebe maka ọchịchiri na ndụ ebighị ebi nke ndị a gbaputara.

Amaokwu nke 6: “ *Ozọ n’ihu ocheeze ahụ, e nwere oké osimiri nke iko di ka crystal. N’etiti ocheeze ahụ na gburugburu ocheeze ahụ, e nwere ihe anọ di ndụ juputara n’anya n’ihu na n’azu* .”

Mmụọ nsọ na-agwa anyị okwu n’asụsụ ihe atụ ya. Gini bú “ *n’ihu Ocheeze* ” na-ezo aka n’ihe ndị o kere eke nọ n’eluigwe bú ndị na-abia ma ha adighi ekere òkè n’ikpe ahụ. N’otutu buru ibu, ndị a na-ewere odidi nke *oké osimiri* nke idi ọcha nke agwà ya di ọcha nke na o jiri ya tonyere *kristal* . Nke a bú agwà bú isi nke ihe e kere eke nke eluigwe na nke ụwa bú ndị nogidere na-ekwesị ntukwasị obi nye Chineke Onye Okike. Mgbe ahụ, Mmụọ Nsọ na-akpọ ọzọ akara nke metutara Chineke, n’etiti *ocheeze* , na eluigwe kere eke si n’ụwa ndi ọzọ, na ndi ọzọ akuku, *gburugburu ocheeze* ; *gburugburu* na-anochi anya ihe e kere eke gbasasiri n’okpuru anya nke Chineke nke nọ ọdụ *n’ocheeze* . Okwu a bú “ *ihe anọ di ndu* ” na-ezo aka n’usoro ihe ndi di ndu n’ụwa niile. A na-akwado otutu *anya* site n’okwu ahụ otutu, na onodu ha “ *n’ihu na n’azu* ” na-anochi anya otutu ihe. Nke mbu, ọ na-enye *ihe ndi a di ndu* echiche otutu ụzọ, ma ọ bú otutu akuku. Ma n’uzọ ime mmụọ kari, okwu ahụ “ *n’ihu na n’azu* ” na-ezo aka n’iwu Chineke nke e ji mkpisi aka Chineke kanye n’Ugwu Sainai, n’ihu anọ nke tebul nkume abuo ahụ. Mụọ Nsọ na-atunyere ndu eluigwe na ụwa na iwu ụwa. Ha abuo bú ọrụ Chineke nke na-akanye n’elu nkume, n’anu ahụ, ma ọ bú n’uche, ukpuru nke ndu zuru okè maka obi utọ nke ihe ndi o kere eke bú ndi ghotara ma hu ya n’anya. Otutu anya ndi a na-ekiri ma na-eso na-anu oku n’obi na omiko ihe na-eme n’uwa. Na 1Kọ 4:9 Pọl na-ekwu, si: “ *N’ihi na ọ di m ka Chineke emewo anyi ndiozi nke ikpeazu, ndi ikpe onwu, ebe anyi buuru ụwa ihe ngosi, n’anya ndi mmuọ ozi na ndi mmadu* .” Okwu ahụ bú “ *uwa* ” n’amaokwu a bú Grik “cosmos.” O bú nke a cosmos ka m na-akowa di ka multidimensional ụwa. N’uwa, ndi a horo na mgba ha na-esochi ndi na-ekiri ha a na-adighi ahụ anya bú ndi ji otu ihunanya Chineke ahụ Jizos Kraist kpugheere hu ha n’anya. Ha nanuri n’onu-ha, nesọ kwa ndi nakwa akwa nakwa akwa: n’ihi nka ka agha ahu di ike na nkpa. Ma mbara ụwa a kpokwara ụwa ndi na-ekweghi ekwe di ka ndi Rom, bú ndi na-ekiri ogbugbu e gburu Ndi Kraist kwesiri ntukwasị obi n’ogbo egwuregwu ha.

Nkpughe 5 ga-egosi anyị otu atọ ndị a nke ndị na-ekiri ihe nkiri selestial: *ihe anọ ahụ dị ndụ, ndị mmụọ ozi, na ndị okenye*, ndị niile meriri, a na-achịkọta ha n'okpuru anya ihunanya nke nnukwu Onye Okike Chineke ruo mgbe ebighi ebi.

Njikọ nke jikọtara " *otutu anya* " na iwu Chineke bụ n'aha " *àmà* " nke Chineke na-enye iwu ya nke iwu iri ahụ. A ga-echeta na e debere iwu a "n'ebe kacha nsọ" nke e debere naanị maka Chineke, machibidokwa mmadụ iwu ma e wezuga n'ememme "Ụbọchị Mkpuchi Mmehie". Iwu ahụ nọgidere n'ebe Chineke nọ dị ka " *ihe àmà* " na " *tebul abụọ ya* " ga-eme ka " *ndị akaebe abụọ* " ahụ e hotara ná Mkpu 11:3 putara ihe nke abụọ . » N'ihe omumụ a, " *otutu anya* " na-ekpughe ịdị adị nke otutu ndị akaebe a na-adighi ahụ anya bụ ndị hụrụ ihe omume ụwa. N'echiche Chineke, okwu akaebe enweghi ikewapụ na okwu ahụ kwesiri ntụkwasị obi. Okwu Grik "martus" nke a sughariri ibụ "onye nwurụ anwụ" kowara ya nke oma, n'ihi na ikwesị ntụkwasị obi nke Chineke choro enweghi oke. Ma o dighi ihe ozo, "onye amà" Jizos aghaghi isopuru iwu Chineke nke iwu iri ya bụ ndị Chineke ji tunyere ma na-ekpe ya ikpe.

IWU CHINEKE na-ebu amuma

N'ebe a, m na-emepe akara aka, iji kpalie ihè dị nsọ natara n'oge opupu ihe ubi nke 2018. O gbasara iwu nke iwu iri nke Chineke. Mụọ Nsọ mere ka m ghota mkpa nke nkowa ndị a dị: " *Moses we laghachi, si n'ugwu ahụ rịdata, jikwa mbadamba nkume abụọ nke ihe àmà ahụ n'aka; e dere mbadamba nkume ndị ahụ n'akukụ abụọ, e dekwara ha n'otu akukụ na akukụ nke ozo* . Mbadamba nkume ndị ahụ bụ orụ Chineke, ihe odide ahụ bụkwa ihe odide Chineke, nke a kanyere n'elu mbadamba nkume ndị ahụ (Ọpụ. 32:15–16). O turu m n'anya na mbụ na o dighi onye o bula eburula ụzọ mee ihe n'uzo ziri ezi di ka e si dee mbadamba nkume mbụ nke iwu ahụ n'ihu ha anọ, ya bụ, " *n'ihu na n'azu* " di ka " *anya nke ihe anọ di ndu* " n'amaokwu bu ụzọ mụọ. Nke a na-ekwusi ike maka izi ezi nwere ihe mere Mụọ Nsọ nyere m ohere ichoputa. A na-ekesa ihe odide ahụ dum n'otu n'otu n'otu n'otu n'akukụ anọ nke mbadamba nkume abụọ ahụ. Ihu nke mbụ gosiri iwu nke mbụ na okara nke abụọ; azụ ya nwere akukụ nke abụọ nke abụọ na akukụ nke atọ dum. N'elu tebul nke abụọ, akukụ ihu gosiputara iwu nke anọ n'ozuzu ya; azụ ya bu iwu isii ikpeazu. Na nhazi nke a, rectos abụọ a na-ahụ anya na-ewetara anyị iwu nke mbụ na nke abụọ, na okara, na nke anọ nke gbasara ezumike edoro nsọ nke ụbọchị nke asaa. Ileba anya n'ihe ndị a na-eweputa iwu-nsọ atọ ndị a bụ ihe iriba-ama nke ịdị nsọ na 1843, mgbe e weghachiri ụbọchị izu ike na nke Chineke choro. N'ụbọchị a, ndị Protestant dabara na Sunday nke ndị Rom ketara eketa. A ga-egosiputa nsonaazu nke nhorọ Adventist na nhorọ Protestant na azụ nke tebul abụọ ahụ. O di ka, na-enweghi idebe Ụbọchị Izu Ike, kemgbe 1843, e mebiwokwa iwu nke atọ: " A na-ewere *aha* Chineke *n'efu* ," n'uzo nkiti " *okwu ugha* ," site n'aka ndi na-akpokwu ya n'enweghi ezi omume nke Kraist ma o bu mgbe ha tufuru ya. Ha si otu a maliteghachi mmejọ ndi Juu bu ndi Jizos Kraist kpughere nzoro na ha bu nke Chineke di ka ugha ná Mkpu 3:9 : " *Ndi no n'ulo nzuko Setan, ndi na-asị na ha bu ndi Juu, ma*

ha abughị, ma na-agma ụgha . Na 1843, nke a bụ ihe mere ndị Protestant nketa nke ndị Katolik. Ma tupu iwu nke atọ, akukụ nke abụọ nke nke abụọ na-ekpughe ikpe Chineke ga-ekpe n'ogige abụọ ahụ bụ isi na-emegide. Nye ndị Protestant, ndị nketa nke Roman Katolik, Chineke na-ekwu, si: " *Abụ m Chineke ekworo, na-eleta ajọ omume nke ndị nna n'ahụ ụmụ ruo ọgbọ nke atọ na nke anọ nke ndị kpọrọ m asị*" ; Ewoo maka ya, ọchịchị Adventism " vomited " na 1994 ga-ekeworita akara aka ha; ma ọ na-ekwukwa, n'aka nke ọzọ, ndị nsọ ga-edebe ụbọchị izu ike ya dị nsọ na ìhè amụma ya site na 1843 ruo 2030: " *na onye na-eme ebere nye ọtutu puku ọgbọ ndị huru m n'anya ma na-edebe iwu m .* " Onuogugu " *puku* " ahụ e zoro aka na ya n'uzọ aghughọ na-akpalite " *puku afọ* " nke puku afọ nke asaa nke Apo.20 nke ga-abụ ụgwọ ọrụ nke ndị ahoputara mmeri bụ ndị batara ebighebi. Ihe mmụta ọzọ na-aputa. N'ibụ ndị a napuru enyemaka nke Mmụọ Nso nke Jisọs Kraist, ya mere, ndị Protestant na ndị Adventist nke Chineke gbahapuru n'ihu n'ihu na 1843 na 1994 agaghị enwe ike isopuru iwu isii ikpezụ e dere n'azu tebul nke 2, bụ nke e debere n'ihu ya maka ezumike Chineke nke ụbọchị nke asaa. N'uzọ megidere nke ahụ, ndị na-ekiri izu ike nke a ga-enweta enyemaka nke Jisus Kraist irube isi n'iwu ndị a nke metutara ọrụ mmadu n'ebe onye agbata obi ya nọ. Ọrụ nke Chineke dị anya dị ka ịnye mbadamba iwu nke Moses na-ewere na njedebe oge, na 2018, ihe putara, ọrụ, na ojiji dị ka ihe ijuanya dika ha na-atughị anya ya. Ọ bụkwa Chineke Puru Ime Ihe Niile bụ Jisọs Kraist si otu ahụ na-ewusi ma na-akwado ozi nke mweghachi nke Ụbọchị Izu Ike.

Ugbua, nke a bụ ụdị nke e debere iwu iri ahụ.

Isiokwu 1 - N'ihu: ndenye ọgwụ

Chineke na-egosiputa onwe ya

" *Abụ m Jehova bụ Chineke gi, Onye mere ka i si n'ala Ijpt pụta, n'ulo ndi ohu .*" (Ndị niile a hoputara napu na mmehie ma zoputa ha site n'obara mgbaghara mmehie nke Jisọs Kraist wufuru bụ ihe metutara; *Ulo nke ohu* bụ mmehie; mkpuru nke ekwensu enomiri).

nke mbu : mmehie Katolik kemgbe 538, Protestant kemgbe 1843, na Adventist kemgbe 1994) .

" *Enwela chi ọzọ n'ihu m .*"

Iwu nke abụọ : ^{Akukụ nke mbu} : Mmehie Katolik kemgbe 538.

" *Emerela onwe gi ihe oyiyi a piri api, ma ọ bụ ihe oyiyi ọ bula nke di n'eluigwe, ma ọ bụ nke di n'ụwa n'okpuru, ma ọ bụ nke di na mmiri n'okpuru ụwa. Akporola ha isiala, ejere ha ozi; "*

Tebul 1 - Azu: Ihe si na ya puta

Iwu nke abụọ : ^{akukụ nke abụọ} .

"... *n'ihì na mụ, YaHWéH, Chineke gi, bụ Chineke ekworo, na-eleta ajọ omume nke ndị nna n'ahụ ụmụ ruo ọgbọ nke atọ na nke anọ nke ndị kpọrọ m asị, (Ndị Katolik kemgbe 538; Protestant kemgbe 1843; Adventist kemgbe 1994) na-emere ọtutu puku ndi huru m n'anya ma na-edebe iwu m ebere . (Seventh-day Adventist, kemgbe 1843; nke ikpezụ, kemgbe 1994.)*

nke atọ : ndị Katolik mebiri kemgbe 538, ndị Protestant kemgbe 1843, na ndị Adventist kemgbe 1994) .

“ Ewela aha Jehova, bú Chineke gi, n'ụgha; n'ihì na Jehova agaghị ahapụ onye na-agma ụgha n'enwetaghị ntaramahụhụ . »

Tebụl 2 - N'ihu: ndenye oḡwụ

nke anọ : mmebi iwu nke oḡbakọ Ndị Kraịst kemgbe 321 mere ka o bụrụ “ mmehie na-emebi emebi ” nke Dan.8:13; Ndị Katolik emebiwo ya kemgbe 538, na okpukpe Protestant kemgbe 1843. Ma okpukpe Seventh-day Adventist na-asọpuru ya kemgbe 1843 na 1873.

Cheta ubochi-izu-ike, ido ya nsọ. ruo oru ubochi isii, ruokwa oru gi niile. Ma ubochi nke-asa bu ubochi-izu-ike nke Jehova, bú Chineke-gi: alula olu o bula nime ya, gi onwe-gi, ma-ḡbu nwa-gi nwoke, ma-ḡbu nwa-gi nwayi, ma-ḡbu oru-gi nwoke, na oru-gi nwayi, ma-ḡbu anu-ulo-gi, ma-ḡbu obia nke no n'onu-uzo-ama-gi nile. N'ihì na n'ubochi isi ka Jehova mere elu-igwe na uwa, na oké osimiri, na ihe nile nke di nime ha, we zuru ike n'ubochi nke-asa: Jehova we gozie ubochi-izu-ike ahu, do kwa ya nsọ . »

Tebụl 2: Azụ: Ihe ga-esi na ya pụta : Okwukwe Ndị Kraịst emebiwo iwu isii ikpeazu a kemgbe 321; site n'okwukwe Katolik kemgbe 538; site n'okwukwe Protestant, kemgbe 1843 , na site na Adventist okwukwe " vomited " na 1994. Ma a na-akwanyere ha ụgwù na Seventh-day Adventist okwukwe nke Mmụọ Nsọ nke Jizọs Kraịst goziri, kemgbe 1843 na 1873; Nke kacha ọhuru site na 1994 ruo 2030.

Iwu nke 5

“ Sọpuru nna gi na nne gi, ka ubochi gi wee di ogologo n'ala ahu Jehova bú Chineke gi na-enye gi. »

Iwu nke 6

" ~~I-ga-egbu~~. Egbula ochu . (nke udi igbu ochu jogburu onwe ya ma o bu n'aha okpukpe ugha)

Iwu nke asaa

“ Akwala iko. »

Iwu nke 8

" Ezula ohi. »

Iwu nke 9

“ Agbala onye agbata obi gi amà ugha . »

Iwu nke 10

“ Achola ulo onye agbata obi gi anya; Achu-kwa-la nwunye ibe-gi, ma-ḡbu oru-ya nwoke, ma-ḡbu oru-ya nwayi, ma-ḡbu ehi-ya, ma-ḡbu inyinya-ibu-ya, ma-ḡbu ihe o bula nke ibe-gi. »

M na-emechi ebe a di oke mkpa na nne na nna di mkpa.

Amaokwu nke 7: “ Ihe mbu di ndu di ka odum, ihe nke abuo di ndu di ka nwa ehi, ihe nke ato di ndu nwere ihu di ka mmadu, ihe nke ano di ndu di ka ugo na-efe efe .”

Ka anyi kwuo ya ozugbo, ndi a bu naani akara. Otu ozi ahu ka eweputara na Ezik 1:6 nwere odiche di na nkowa. E nwere anumanu ano yiri ibe ha, nke o

bụla nwere ihu anọ dị iche iche. N'ebe a, anyị ka nwere anụmanụ anọ, ma nke ọ bụla nwere nani otu ihu, dị iche iche maka anụmanụ anọ ahụ. Ya mere nnukwu anụ ndị a adighi adi, mana ozi ihe atụ ha dị egwu. Nke ọ bụla n'ime ha na-ewepụta ụkpụrụ nke ndụ ebighi ebi nke eluigwe na ala nke metụtara, dị ka anyị hụworo, Chineke n'onwe ya na ihe okike ya dị iche iche. Onye ahụ n'izu-okè ya dị nsọ, ụkpụrụ anọ ndị a nke ndụ eluigwe na ala bụ Jisọs Kraịst, onye a na-achọta n'ime ya ịbụ eze na ike nke *ọdum* dika Ikpe 14:18; mmụọ nke àjà na ozi nke *nwa ehi* ; oyiya nke Chineke n'ime mmadụ; na ọchịchị nke elu eluigwe kasi elu nke *ugo na-efe efe* . A na-achọta ụkpụrụ anọ ndị a n'ime ndụ eluigwe na ụwa ebighi ebi. Ha bụ ụkpụrụ nke na-akọwa ihe iga nke ọma nke ọrụ Chineke nke ndị mmụọ nnupuisi luru. Jizọs gosikwara ndiozi ya na ndị na-eso ụzọ ya ihe nlereanya zuru okè n'oge ozi elu ala ya dị mkpirikpi; na-aga n'ihu na-asa ụkwụ nke ndị na-eso ụzọ ya, tupu enyefee ozu ya n'aka ịta ahụhụ nke ịkpogide n'obe, ịji kpuchie ha, dị ka " *nwa ehi* ", maka mmehie nke ndị niile ọ hoooro. Ya mere, ka onye ọ bụla nyochaa onwe ya ịji mara ma ngonari onwe nke ụkpụrụ nke ndụ ebighi ebi a kwekoro n'okike ya, ọchichọ ya na ọchichọ ya. Nke a bụ ụkpụrụ nke onyinye nzoputa nke a ga-ewere ma ọ bụ ju.

Amaokwu nke 8: “ *The anọ ahụ dị ndụ nwere nku isii, nke ọ bụla n'ime ha nwere nku isii, anya jukwara ha gburugburu gburugburu na n'ime. Ha akwusighi ehizie na abali isi: Nso, nso, nso ka Jehova Chineke, Onye puru ime ihe nile, bu onye di adi na nke na-abia!* »

N'ihe banyere ikpe eluigwe, ihe nkiri a na-egosi ụkpụrụ ndị na-ekwesi ntukwasị obi nye Chineke na-etinye n'ọrụ ruo mgbe ebighi ebi n'eluigwe na n'ụwa.

Ahụ eluigwe nke ihe e kere eke sitere na ụwa ndị ọzọ enweghi mkpa nku ikwaghari n'ihia na ha anoghi n'okpuru iwu nke akuku ụwa. Ma Mmụọ Nso na-anabata akara nke ụwa nke mmadụ nwere ike ighota. Site n'ikonye ha " *nku isii* ", ọ na-ekpughere anyi uru ihe atụ nke nomba 6 nke na-aghọ onuogu nke agwa eluigwe na nke ndi mmuọ ozi. O gbasara ụwa ndi na-enweghi mmehie na ndi mmuọ ozi bu ndi e bu ụzọ kee Setan, bu mmuọ ozi na-enupu isi. Chineke na-ewerewo nomba "asaa" di ka ya onwe eze "akara", na onu ogugu 6 nwere ike na-atule "akara", ma ọ bụ n'ihe banyere ekwensu, "akara", nke agwa ya, ma ọ na-ekere okè nke a nomba 6 na ụwa ndi nogidere na-adi ocha na ndi mmuọ ozi nile kere Chineke, ezi na ndi ojoo. N'okpuru mmuọ ozi ahụ na-abia nwoke onye onu ogugu ya ga-abu "5", bu onye a kwadoro site na uche 5 ya, mkpisi aka 5 nke aka ya na mkpisi ukwu 5 nke ukwu ya. N'okpuru bu nomba 4 nke agwa eluigwe na ala nke isi ihe anọ nke kadinal, North, South, East na West hoputara. N'okpuru bu nomba 3 nke izu okè, mgbe ahụ, 2 nke ezughi okè, na 1 nke idi n'otu, ma ọ bụ njiko zuru oke. Anya nke ihe anọ ahụ di ndu di " *gburugburu na ime* ," na ihe ozokwa, " *n'ihu na n'azu* . O dighi ihe ga-agbanari anya nke ndu eluigwe a multidimensional multidimensional nke mmuọ nsọ na-enyocha ya kpam kpam n'ihia na mmalite ya di na ya. Ozizi a bara uru n'ihia na, n'ụwa di ugbu a, n'ihia mmehie na ajo omume nke ndi mmehie, site n'idebe ha " *n'ime* " ya, mmadụ nwere ike zoo n'ebe ndi ọzọ echiche nzuzo ya na atumatu ojoo ya na-eduzi megide onye agbata obi ya. Na ndu eluigwe, ihe ndi di otu ahụ agaghi ekwe omume. Ndu nke elu igwe putara ihè dika kristal ebe ọ bụ na achupuru ajo omume na ya, ya na ekwensu na ajo mmuọ ozi ya, a chudara n'ụwa, dika Mkpu 12:9 siri kwuo, mgbe

Jizos nwesiri mmeri n'ebe mmehie na onwu gasiri. Nkwusa nke idi-nsọ nke Chineke na-emezu n'izu-okè ya (Ugboro 3: nsọ) site n'aka ndi bi na uwa ndi a di ocha. Ma a naghị emezu nkwaputa a n'okwu; O bu izu oke nke idi nsọ ha n'otu n'otu na mkpokota nke na-ekwuputa n'oru na-adigide adigide maka izu oke nke idi nsọ nke Chineke kere ha. Chineke na-ekpughe odidi ya na aha Ya n'udi e hotara na Mkpu 1:8: “ *Abu m Alfa na Omega, ka Onye-nwe-anyi Jehova siri, Onye di adi, nke dikwa adi, na nke gaje ibia, Onye Puru Ime Ihe Niile .*” Nkebi ahiriokwu ahụ “ *onye di, onye dibu na onye gaje ibia* ” na-akowa n'uzo zuru oke odidi ebighi ebi nke Onye Okike. N'iju ikpo ya aha ahụ o nyeworo onwe ya, “YaHweh,” ndi mmadu na-akpo ya “Ebighi Ebi.” O bu ezie na aha Chineke achoghi, ebe o bu na o bu onye puru iche na onye na-aso mpi Chineke, o dighi mkpa aha ya iji mata odiche di n'etiti ya na chi ndi ozo na-adighi adi. Otú o sina di, Chineke kwetara iza aririo Mozis, onye o huru n'anya na onye huru ya n'anya. O yukwa a a a a a a a ngwaa b gw gw gw gw ` a n'ab gw u nke ato n'otu n'ime ah ab nke Hibru. Okwu “na ezughị okè” a na-egosi oge a ruzuru nke na-erute n'oge, ya mere, oge di ogologo kariya odinihu anyi, udi “nke bu, nke di, na nke ga-abu” putara n'uzo zuru oke n'uzo zuru oke ihe okwu Hibru a na-ezughị okè putara. Usoro ahụ “ *onye di adi, onye di adi, na onye gaje ibia* ” bu uzo Chineke si sugharia aha Hibru ya bu YaHWéH, mgbe o ga-emeghari ya na asusu ndi odida anyanwu, ma o bu ihe o bu la ozo kariya Hibru. Akuku “na nke na-abia” na-egosi akuku ikpeazu nke Adventist nke okwukwe Ndi Kraist, nke e hiwere na atumatu Chineke site n'iwu nke Dan 8:14 kemgbe 1843. Ya mere, o bu n'anu ahụ nke ndi Adventist a hoputara ka e mezuru nkwaputa nke idi nsọ nke Chineke okpukpu ato. A narurita uka banyere idi nsọ nke Jizos Kraist otutu mgbe, ma o na-enweghi mgbagha. Baibul kwuru banyere nke a na Hib . *nkpa-n'aka nke ala-eze-Gi bu nkpa-n'aka nke izi-ezi*; ". Jizos zara Filip onye rioro Jizos ka o gosi ya Nna ya, si: “ *Mu na gi o di ogologo oge, ma i maghi m, Filip? Onye huworom ahuwo Nnam ; Kedu otu i si asi: Gosi anyi Nna?* (Jon 14:9)

Amaokwu 9-10-11: " *Mgbe ihe ndi di ndu na-enye otuto na nsopuru na ekele nye onye ahụ nke no odu n'ocheeze, onye na-adi ndu ruo mgbe ebighi ebi, ndi okenye iri abuo na ano ahụ daa n'ala n'ihu Onye ahụ nke no odu n'ocheeze na -efe ofufe- ma fee Onye ahụ di ndu ruo mgbe ebighi ebi, na-atupu okpueze ha n'ihu ocheeze ahụ, na-asi: I kwesiri, Onyenwe anyi na Chineke anyi, inata otuto na nsopuru na ike; n'ih na o bu gi kere ihe niile, o bukwa uche gi ka ha di, e wee kee ha .*”

Isi nke 4 na-ejedebe na ihe ngosi nke otuto nke Onye Okike Chineke. Ihe nkiri a na-egosi na ihe Chineke chorobu, “ *na-atu egwu Chineke, nyekwa ya otuto ...*”, bu nke e kwusara n'ozu mmuo ozi mbu nke Mkpu. 14:7, anwo ma ghota nke oma site n'aka ndi ikpeazu a hoooro kemgbe 1843; ma nke ka nke, site n'aka ndi a hoputara bu ndi foduru ndu n'oge nke nloghachi ebube nke Jisus Kraist; n'ih na o bu naani maka ha ka a kwadebere Mkpughe Apokalips na ihè zuru oke n'oge Chineke hoooro, ya bu, kemgbe mmiri nke 2018. Ndi a gbaputara si otu a na-egosiputa na nsopuru na otuto, ekele ha nile n'ebe Jizos Kraist no, udi nke Onye Puru Ime Ihe Nile letara ha iji zoputa ha n'aka mmehie na onwu, ugwo oru ya. Ihe a kporo mmadu na-ekweghi ekwe na-ekwere nani ihe o na-ahu, di ka Tomos

onyeozi, na n'ihì na Chineke adìghì ahụ anya, a mara ya ikpe ileghara adìghì ike ya dì ukwuu anya nke na-eme ka ọ buru nanì ihe egwuregwu ụmụaka nke ọ na-emegharì dì ka uche Chineke si dì. O nwere ma ọ dighì ihe ọzọ ihe ngọpụ, nke na-agaghì agụ ya n'onye ezi omume, na ọ maghì Chineke, ihe ngọpụ nke Setan na-enweghì, ebe ọ bụ na ọ maara Chineke, ọ hōrō ibuso ya agha; O siri ike ikwere, kama ọ bụ eziokwu, ọ gbasakwara ajọ mmụọ ozi ndì soro ya. N'uzọ na-emegiderita onwe ya, ọtụtụ mkpuru dì iche iche na ọbuna ndì na-emegide onwe ha nke nnwere onwe ime nhoro na-agba akaebe na nnwere onwe zuru oke nke Chineke nyeworo ihe ndì o kere eke n'eluigwe na n'ụwa.

Mkpughe 5: Nwa nke mmadu

Mgbe ọ kpọtara Jizos n'ihu igwè mmadu ahụ, Pailet siri, “ *Lee Nwoke ahụ* .” Ọ dì mkpa ka Chineke n'onwe ya bja were ọdìdì anụ ahụ, ka “ *Mmadu* ” wee pụta dì ka obi ya na ọchịchọ ya siri dì. Ọnwụ etigbuwo di na nwunye mbụ nke mmadu, n'ihì mmehie nke nnupụ-isi n'ebe Chineke nọ. Dì ka ihe iriba ama nke ọnọdụ ihere ọhuru ha, Chineke emewo ka ha kpughee ọtọ ha nke anụ ahụ nke bụ nanì ihe iriba ama apụta nke igba ọtọ ime mmụọ ha. Site na mmalite a, ọkwa mbụ nke mgba pụta ha bụ site n'inye ha uwe e ji akpukpo anụ mee. Ya mere, e gburu anumanu mbụ na akuko ihe mere eme nke mmadu, mmadu nwere ike iche na ọ bụ nwa ebule ma ọ bụ nwa aturu n'ihì ihe nnochianya. Afọ 4000 ka e mesiri, Nwa-aturu Chineke, onye na-ewepu mmehie nke ụwa, bɔara inye ndu ya zuru okè nke iwu kwadoro iji gbaputa ndi a hoputara n'etiti mmadu. Nzoputa a nke Chineke nyere n'amara di ọcha dabere kpamkpam n'onwu Jizos nke na-eme ka ndi ọ horo rite uru na ikpe ziri ezi ya zuru oke; ma n'otu oge ahụ, ọnwụ ya na-agbaghara mmehie ha nile nke o ji ọchịchọ obi buru. Kemgbe ahụ, Jizos Kraist aghowo nanì aha puru izoputa onye mmehie n'ụwa anyi dum, nzoputa ya metutakwara kemgbe Adam na Iv.

N'ihì ihe ndi a nile, isi nke 5 a, nke e debere n'okpuru onu ogugu nke " *Nwoke* ", raara onwe ya nye ya. Ọ bughì nanì na Jizos zoputara ndi ọ horo site n'onwu mgbaghara ya, kama ọ na-azoputa ha site n'ichebe ha n'ime njem ha nile nke ndu elu ala. Ma ọ bụ n'ihì nke a ka ọ na-adọ ha aka ná ntị banyere ihe egwu ime mmụọ nke ekwensu tinyeworo n'uzọ ha. Usoro ya agbanwebeghi: dì ka n'oge ndiozi, Jizos na-agwa ha okwu n'ilu, nke mere na ụwa na-anu ma ghara ighota; nke na-adighi otu ahụ n'ebe ndi ọ horo bu ndi, dì ka ndiozi, na-enweta nkowa ya kpomkwem n'aka ya. Nkpughe ya "Apocalypse" ka dì n'okpuru aha Grik a na-

atugharighi, nnukwu ilu a nke uwa agaghị aghota. Ma nye ndi o hoooro, amuma a bu “ **Mkpughe** ” ya n'ezie.

Amaokwu nke 1: “ *M wee hu n'aka nri nke onye ahụ nke nọ odu n'ocheeze ahụ otu akwukwo e dere n'ime na n'azu, nke e jikwa akara asaa akara .* ”

N'elu ocheeze Chineke na-eguzo na o nwere n'aka nri ya, ya mere n'okpuru ngozi ya, akwukwo e dere " *n'ime na n'èzí* ". Ihe e dere “ *n'ime* ” bu ozi ezoro ezo nke e debere maka ndi o hoooro bu nke ndi uwa bu ndi iro Chineke na-aghotaieghi. Ihe edere " *n'èzí* " bu ederere ezoro ezo, nke a na-ahu anya ma o bu ihe na-apughi ighota aghota n'anya igwe mmadu. E ji “ *akara asaa* ” mechie akwukwo Mkpughe . N'izi nke a, Chineke na-agwa anyi na o bu nani imeghe “ *akara nke asaa* ” ga-emepe ya kpm kpm. O buruhaala na enwere akara iji mechie ya, enweghi ike imeghe akwukwo ahụ. N'ihya ya, mmeghe akwukwo ahụ dum ga-adabere n'oge Chineke weputara maka isiokwu nke “ *akara nke asaa* ” ahụ. A ga-akpo ya aha di ka " *akara nke Chineke di ndu* " na Mkpu. 7, ebe na-akowaputa ubochi nke ozo nke ubochi nke asaa, sabbath nsọ ya, mweghachi ya ga-ejikota ya na ubochi 1843 nke ga-abukwa oge nke mmeghe nke " *akara nke asaa* " nke na-eweta, n'ime pedagogy nke akwukwo, isiokwu nke " *opi asaa* anyi, ndi di mkpa nke o hoooro.

Amaokwu 2: “ *M wee hu otu mmuo ozi di ike ka o ji oké olu na-akposá, si, Ònye kwesiri isaghe akwukwo ahụ, na itopu akàrà ya? »*

Onodu a bu akara aka na montage nke amuma ahụ. O bughị n'eluigwe ka a ga-emepe akwukwo Mkpughe, ihe ndi gbara n'isi nke 4 bu uzọ kwuo okwu. Ndi a hoputara choro ya tupu nloghachi nke Jizos Kraist, ebe a na-ekpughere ha n'onya nke ekwensu. Ike di n'omuma-uzo nke Chineke, ma mmuo ozi di ike bu mmuo ozi Jehova, ya bu, Chineke n'udi mmuo ozi ya bu Maikel. Akwukwo ahụ agbachiri agbachiri di oke mkpa ma dikwa nsọ ebe o na-achọ ugwu di oke elu iji gbajie akara ya wee meghee ya.

Amaokwu nke 3: “ *O dighikwa onye o bula n'eluigwe ma o bu n'uwa ma o bu n'okpuru uwa nke puru imeghe akwukwo ahụ, ma o bu ihu ya anya. »*

N'ibu onye Chineke n'onwe ya dere, o dighi onye o bula n'ime ihe ndi o kere eke n'eluigwe ma o bu n'uwa apughi imeghe akwukwo ahụ.

Amaokwu nke 4: “ *M wee kwaa akwá nke ukwuu, n'ihya na a hurughi onye o bula ruru eru imeghe na igu akwukwo ahụ, ma o bu ilegide ya anya. »*

Jon di ka anyi bu ihe e kere eke n'uwa, anya mmiri ya na-egosiputakwa nhusianya nke ihe a kporo mmadu chere onya ekwensu chere ihu. O yiri ka o na-asị anyi: “Enweghi mkpughe, ònye puru izoputa? ”. O si otu a na-ekpughe ogo di egwu nke amaghi ihe di n'ime ya, na ihe kpatara ya: onwu abuo.

Amaokwu 5: “ *Otu n'ime ndi okenye ahụ wee si m: “Akwala akwá; Le, Odum nke ebo Juda, Mkpogwu David, emeriwu ike imeghe akwukwo-npiakota na itopu akàrà-ya asa. »*

“ *Ndi okenye* ” ahụ Jizos gbaputara n'uwa ka edoro nke oma ibuli aha Jizos Kraist elu kariya ihe niile di ndu. Ha ghotara n'ime ya ochichi nke ya n'onwe ya kwuputara na ya nataworo site n'aka Nna ya nakwa n'aka ihe ndi di n'eluigwe na Mat . O bu site n'ilekwasi anya n'idi n'ochicho o bu n'ime Jizos ka Chineke mere Jekob mmuo nsọ bu onye buru amuma banyere umu ya, kwuru banyere Juda, si: “ *Juda bu nwa odum. I si na ogbugbu a lota, nwa m! O naruru ikpere-ya abua, o*

nāmakpu dika odum, dika odum: ònye gēbilie ya? Nkpa-n'aka-eze agaghi-esi n'ebe Juda nọ wezuga onwe-ya, Ọ dighi kwa onye nēnye iwu n'etiti ukwu-ya abua, rue m̄be Shailo gābia; Ọ nēkegide inyinya-ibu-ya n'ubi-vine, na nwa-inyinya-ibu-ya n'elu osisi vine kachasi nma; Ọ nāsu uwe-ya na manya-vine, Ọ nāsu kwa uwe-ya n'ọbara nkpuru-vine. Anya ya na-acha ọbara ọbara site na mmanya, ma ezé ya na-achakwa ọcha na mmiri ara (Jen. 49:8–12). Ọbara nke mkpuru vain ga-abu isiokwu nke “ mkpuru vain ” ahụ e kwusara ná Mkpu. 14:17-20, búkwa nke e buru n'amuma n'Aizaya 63. Banyere “ Mkpogwu Devid ,” anyi na-agu na Aiza. Mọ nke Jehova gādakwasi ya: Mọ nke amam-ihe na nghota, Mọ nke ndum-odu na idi-uku, Mọ nke ihe-omuma na nke egwu Jehova. Ọ ga-eku ume egwu Jehova; Ọ gaghi-eji anya-ya kpe ikpe; Ma Ọ gēwere ezi omume kpe ndi -oḣeye ikpe, were kwa ezi omume kpe ikpe bayere ndi di ume-ala n'obi nke uwa; Ọ gēwere okwu-Ya tie uwa dika nkpa-n'aka, ọ bu kwa ume nke eḣuḣere-onu-Ya ka Ọ gēji ɓue ndi nēmebi iwu . Ezi omume ga-abu ihe ike n'ukwu ya, ikwesị ntukwasị obi ga-abukwa ihe ike n'ukwu ya .” Mmeri Jizos meriri mmehie na onwu, ugwo oru ya, nyere ya ikike imeghe akwukwo Mkpu n'uzo iwu kwadoro, ka e wee doo ndi o horo aka na nti ma chebe ha puo n'onya okpukpe ndi na-egbu egbu bu ndi ekwensu na-esetipuru ya iji rata ndi na-ekweghi ekwe. N'ihu ya, a ga-emepe akwukwo ahụ n'uzo zuru ezu n'oge iwu nke Daniel 8:14 ga-amalite idi irè, ya bu, ubochi mbu nke oge opupu ihe ubi n'afọ 1843; o burugodi na nghota ya ezughi okè ga-achọ nyocha ozo ka oge na-aga, ruo mgbe 2018.

Amaokwu nke 6: “ *M wee hu, n'etiti ocheeze ahụ na n'ime ihe anọ ahụ di ndu na n'etiti ndi okenye, otu Nwa aturu ka o guzo di ka e gburu egbu. O nwere mpi asa na anya asa, nke bu mo asa nke Chineke ezitere n'uwa nile. »*

Ọ di mkpa iburu n'uche onuno nke Nwa Aturu ahụ " n'etiti ocheeze ", n'ihu na o bu Chineke na ya multiform ido nsọ, ebe n'otu oge ahụ puru iche Onye Okike Chineke, onyeisi ndi mmuo ozi Michael, Jesus Christ Nwa Aturu nke Chineke, na Mmuo Nso ma o bu " asaa nke Chineke ezitere n'uwa nile ". “ *Mpi asaa* ” ya na-anochi anya ido nsọ nke ike ya na “ *anya asaa ya* ” ido anya ya di nsọ, bu nke na-enyocha echiche na omume nke ihe ndi o kere eke nke oma.

Amaokwu nke 7: “ *O wee bia were akwukwo mpiakota ahụ n'aka nri nke onye ahụ nọ odu n'ocheeze ahụ. »*

Ihe nkiri a na-egosi okwu nke Rev. 1: 1: “ *Mkpughe nke Jizos Kraist, nke Chineke nyere ya, mere ka ihe ndi ohu ya na-emebu , o wee zite mmuo ozi ya n'aka onye na-ejere ya ozi.* ” Ozi a bu n'obi na-agwa anyi na odinaya nke Mkpughe ga-akparaghi okè ebe o bu na Chineke, Nna, n'onwe ya nyere ya; ma nke a site n'itikwasị ya n'isi, ngozi ya nile gosiri site na “ *aka nri ya* ”.

Amaokwu nke 8: “ *Mgbe o werekwa akwukwo mpiakota ahụ, anu ohia anọ ahụ na ndi okenye iri abuo na anọ ahụ daa n'ala n'ihu Nwa Aturu ahụ, onye o bu la n'ime ha ji ubo akwara na okwa o la edo juputara n'ihe na-esi isi uto, nke bu ekpere nke ndi nsọ. »*

Ka anyi si n'amaokwu a cheta mkpisi ugodi ihe atu a: “ *okwa o la edo juputara n'ihe na-esi isi uto, bu ekpere ndi senti.* ” Ihe niile e kere eke di n'elugwe na n'ua e ji ikwesị ntukwasị obi ha horo kpo isiala n'ihu “ *nwa aturu* ” Jizos Kraist ife ya ofufe. “ *Ubo akwara* ” na-anochi anya nkweko zuru uwa onu nke otuto na ofufe onu.

Amaokwu 9: “ *Ha we bù abù ohu, si, I kwesiri iwere akwukwo ahu, na imeghe akàrà-ya: n'ihì na eburu unu, were kwa obara-unu ɓaputaworo Chineke, bú ndikom sitere n'ebo nile na asusu nile na ndi nile na mba nile;* »

" *Abù oħuru* " a na-eme ememe mgbaputa na mmehie na, nwa oge, mwepu nke ndi na-akpali nnupuisi ahụ. N'ihì na ha ga-apụ n'anya ruo mgbe ebighi ebi mgbe ikpe ikpezụ gasiri. Ndi a gbaputara nke Jizos Kraist sitere n'udi di iche iche, agba niile na agburu mmadu, " *site n'ebo o bula, na asusu, na ndi mmadu, na mba niile* "; bú nke na-egosi na a na-atuputa oru nzoputa ahụ nani n'aha Jizos Kraist, di ka Oru 4:11-12 si kwuo, si: “ *Jizos bu nkume ahụ nke unu bú ndi na-ewu ulọ juru, ma buru isi nkuku. Nzoputa adighi n'ebe ozọ; n'ihì na o dighi aha ozọ di n'okpuru eluigwe e nyere n'etiti mmadu nke a ga-eji zoputa anyi.* ". Ya mere okpukpere chi ndi **ozọ** bu aghugho na-ezighi ezi na nke diabolical. N'adighi ka okpukpe ugha, o bu Chineke haziri ezi okwukwe Ndi Kraist n'uzo ezi uche di na ya. Ede-kwa-ra na Chineke adighi -ahu madu iru; Ihe ndi o na-ari o bu otu ihe ahụ maka ihe niile o kere eke, na nzoputa o nyere nwere onu ahia nke ya onwe ya b'ara ikwu. Ebe o taworo ahuhu maka mgbaputa nke a, o ga-azoputa naani ndi ahụ o na-ekpe ikpe na ha ruru eru irite uru na onwu ya.

Amaokwu nke 10: “ *I mewokwa ka ha buru alaeze na ndi nchuaàjà nye Chineke anyi, ha ga-achikwa n'ụwa.* ”

Alaeze eluigwe nke Jizos na-ekwusa ewerela onodu. Inweta “ *ikike Onyeikpe* ,” e ji ndi a hoputara tunyere ndi eze dika Mkpu 20:4 . N'ime ihe omume ogbugba ndu ochie ha, “ *ndi nchuaàjà* ” ji anumanu ihe atụ chuo aja maka mmehie. N'ime “ *otu puku afo* ” nke ikpe eluigwe, ndi a hoputara ga-sitekwa n'ikpe ha, kwadebe ndi ikpezụ tara ahuhu nke nnukwu aja eluigwe na ala, nke ga-ebibi, n'otu uzo, ihe nile dara ada n'eluigwe na n'ụwa e kere eke. Oku nke “ *odo oku nke onwu nke abuo* ” ga-ekpochapu ha n'ubochi ikpe. O bu naani mgbe mbibi a gachara, ka Chineke meghariri, ụwa oħuru ahụ ga-anata ndi a hoputara ahoputara. O bu naani mgbe ahụ ka ha na Jizos Kraist, *bú Eze nke ndi eze na Onyenwenụ nke ndi nwenụ niile* nke Mkpu. 19:16 ga-achi “ *ga-achi n'ụwa.* ”

Amaokwu nke 11: “ *M wee hu, m wee nu olu otutu ndi mmuo ozi gburugburu ocheeze ahụ, na gburugburu anu ohia, na gburugburu ndi okenye: onu ogugu ha dikwa puku kwuru iri puku ugboro iri, na puku kwuru puku kwuru puku.* ”

Amaokwu a na-egosi anyi, di n'otu, igwe ato nke ndi na-ekiri ihe na-ahụ agha ime mmuo nke ụwa. Mmuo nsọ n'oge a na-akpo ndi mmuo ozi n'uzo doro anya di ka otu igwe nke onu ogugu ha di nnoo ukwu: “ *iri puku kwuru iri puku na puku kwuru puku kwuru puku.* ” Ndi mmuo ozi nke Onyenwe anyi bu ndi na-alu ogu di nso ugbo a, ndi e debere n'ijere ndi o gbaputara agbaputa, ndi o hoputara no n'ụwa, ndi ha na-eche nche, na-echebe ma na-ezi ihe n'aha ya. N'ahiri n'ihu, ndi ama mbu a maka Chineke deoro akuko ihe mere eme nke mmadu n'otu n'otu na nke mkpokota ndu n'ụwa.

Amaokwu nke 12: “ *N'isi n'oke olu, O kwesiri ekwesị Nwa Aturu ahụ e gburu egbu inata ike na akụ na amamihe na ume na nsopuru na otuto na ngozi.* »

Ndi mmuo ozi ahụ nyere aka n'elu ụwa n'ije ozi nke onye ndu ha bu Maikel, onye napuru onwe ya ike ya nile nke di nsọ ka o buru nwoke zuru oke nke nyere onwe ya na njedebe nke ozi ya, di ka aja afo ofufo, iji gbaputa mmehie ndi

Ọ họtara mere. N'ogwugwu nke onyinye amara ya, ndi a họtara kpolitere n'onwu wee banye n'ime ebighi ebi ahụ e kwere ná nkwa, ndi mmuo ozi na-eweghachite Kraist di nsọ nke Chineke, agwa Nile o nwere n'ime Maikel: “ ike, akụ, amamihe, ike, nsopuru, ebube na otuto. »

Amaokwu nke 13: “ M wee nu ihe o bu e kere eke di n'eluigwe na n'elu uwa na n'okpuru uwa na n'elu oké osimiri na ihe niile di n'ime ha, na-asị: “Ngọzi na nsopuru na otuto na ike diri Onye ahụ nke no odu n'ocheeze ahụ na Nwa Aturu ahụ ruo mgbe ebighi ebi. »

Ihe ndi Chineke kere di n'otu. Ha niile huru ihunanya ya gosiri site n'onyinye nke onwe ya n'ime Jizos Kraist. Oru Chineke cheputara bu ihe iga nke oma di ebube. Nhorọ ya nke ndi ihunanya zuru oke. Amaokwu ahụ na-ewere udi ozi mmuo ozi mbu ahụ na Nkpughe 14:7: “ O wee si n'oke olu, tuo egwu Chineke, nyekwa ya otuto: n'ihu na oge awa nke ikpe ya abiawo; na-efekwanu Onye kere eluigwe na uwa na oké osimiri na isi iyi nke mmiri isiala. ” Nhorọ ikpeazu emere kemgbe 1843 dabere na nghota nke amaokwu a. Ndi a họtara wee zaghachi n'okwukwe Ndi Kraist site n'iweghachi omume nke izu ike nke ubochi nke asaa nke ndi ozi na ndi na-eso uzọ Jizos na-eme ruo mgbe a hapuru ya kemgbe March 7, 321. A kwanyere Onye Okike Chineke nsopuru site na nkwanye ugwu nke iwu nke anọ nke di ya nso n'obi ya. Ihe si na ya puta bu ihe ngosi nke ebube eluigwe bu ebe ihe Nile o kere eke na-agbaso n'akwukwo ozi nke mmuo ozi mbu nke Mkp. 14:7, na-asị: “ Ka ngozi na nsopuru na nsopuru na ebube na ike diri Onye ahụ nke no odu n'ocheeze, dirikwa Nwa Aturu ahụ, ruo mgbe Nile ebighi ebi! ”. Riba ama na okwu ndi ahụ na-ekwughachi, n'usoro ozo, okwu ndi mmuo ozi zoro aka na ya n'amaokwu nke 13 bu uzọ. Kemgbe o bilitere n'onwu, Jizos achotawo ndu eluigwe ya ozo: “ ike, akụ, na amamihe ” Chineke. N'ụwa ndi iro ikpeazu ya juru ya “ otuto, nsopuru, otuto na ike ” nke ruru ya di ka Onye Okike Chineke. O ji “ ike ya ” mee ihe n'ikpeazu merie ha niile ma zopia ha n'okpuru ukwu ya. Ozokwa, juputara n'ihunanya na ekele, onu, ihe ndi o kere eke di ocha na ndi di ocha na-eweghachiri ya ndi o na-achi n'uzọ ziri ezi.

Amaokwu 14: “ Ihe anọ ahụ di ndu wee si: Amen! Ndi-okenye we bia kpọ isi ala .

Ndi bi na uwa di ocha kwadoro nkweghachi a, na-asị: “N'ezie! O bu eziokwu ! “Ma ndi a họtara n'elu uwa bu ndi e ji ihunanya di ebube gbaputa na-akpo isiala n'ihu Chineke Onye Okike ha Puru Ime Ihe Nile, bu onye bira n'ime ahụ n'ime Jizos Kraist.

Nkpughe 6: Ndi na-eme ihe nkiri, ntaramahuhu Chineke na ihe iriba ama nke oge nke oge Ndi Kraist

A na m echeta ihe mmụta e nyere na Mkpu 5: Enwere ike imeghe akwụkwọ ahụ naanị mgbe ewepuru “ *akara nke asaa* ”. Iji meghee mmeghe a, onye Kraist a hoputara aghaghị **inakwere** omume nke ubochi izu ike nke asaa; na nhorọ ime mmụọ a na-eme ka ọ ruo eru, inata n'aka Chineke onye kwadoro ya, amamihe ya na nghota ime mmụọ na amụma ya. N’ihi ya, ọ buru na ihe odide ahụ n’onwe ya akowaputaghị ya, onye ahụ a hooro ga-amata “ *akara Chineke* ” e zoro aka na ya ná Mkpu. 7:2, nke nwere “ *akara nke asaa* ” nke ka na-emechi akwụkwọ Mkpughe, ọ ga-ejikota ya na “ *akàrà* ” abuo a, bu ubochi nke asaa e doro nsọ iji zuru ike nke Chineke. Okwukwe na-abia imata odiche di n’etiti ihè na ochichiri. Ya mere, nye onye ọ bula nke na-anabataghị Ubochi Izu Ike ahụ edoro nsọ, amuma ga-abu akwukwo mechiri emechi. O puru ighota nke oma ihe ufodu doro anya, ma mkpughe ndi di mkpa na ndi na-akpachapu anya bu ndi na-eme ka ndu na onwu di iche, o gaghị aghota. Mkpa “ *akara nke asaa* ” ahụ ga-aputa na Mkpu 8:1-2 ebe Mmụọ Nsọ nyere ya oru imeghe isiokwu nke “ *opi asaa* ” ahụ. Ugbu a, ọ bu kpomkwem n’ozu nke “ *opi asaa* ” ndi a ka atumatu Chineke ga-aputa ihè. N’ihi na isiokwu nke *opi* nke Mkpu. 8 na 9 na-abia n’otu aka ahụ, imezu eziokwu ndi e buru n’amuma n’isiokwu nke “ *akwukwo ozi* ” nke Mkpu. 2 na 3; na “ *akara* ,” nke Mkpu. 6 na 7. Atumatu Chineke yiri nke o ji wuo mkpughe amuma ya e nyere Daniel. Ebe m ruru eru maka oru a site n’inakwere omume nke Ubochi Izu Ike ahụ edoro nsọ na site n’ochicho ya, Mmụọ Nsọ meghe m akwukwo nke Mkpughe ya site n’iwepu “ *akara nke asaa* ” ahụ. Ugbu a, ka anyi choputa njirimara nke “ *akara* ” ya.

Amaokwu nke 1: “ *M wee hu mgbe Nwa Aturu ahụ meghe otu n’ime akara asaa ahụ, m wee nu ka otu n’ime ihe anọ ahụ di ndu na-ekwu di ka olu égbè eluigwe, Bìa, hu.* »

Ihe e kere eke di ndu ” nke mbu na-anochi anya ochichi na ike nke “ *odum* ” nke Mkpu 4:7, di ka ikpe 14:18 si kwuo. *Olu nke égbè eluigwe* a bu chi wee si n’ocheeze Chineke bia na Mkpu 4:5 . Ya mere ọ bu Chineke Puru Ime Ihe Nile na-ekwu. Mmeghe nke “ *akara* ” nke ọ bula bu okpukpo oku sitere n’aka Chineke

nye m ka m wee hu ma ghotā ozi nke oħuħu aħu. Jizos agwala Filip, si: “ *Bia hu* ” iji gbaa ya ume iso ya.

Amaokwu nke 2: “ *M wee hu, ma, lee, inyinya oħa. Onye na-agba ya nwere uħa; e nyere ya okpueze, o wee puo na-meri na imeri .*”

White na-egosi idi oħa ya zuru oke ; *Inyinya* aħu bu onyinyo nke ndi a hooro, bu ndi o na-edu ma na-ezi ihe di ka Jek.3:3 si kwuo: “ *O buru na anyi etinye ibe n'onu inyinya ndi aħu ka ha na-erubere anyi isi, anyi na-achikwa aħu ha dum .*” “ *Uħa* ” ya na-anochi anya aku nke okwu Chineke; “ *okpueze* ” ya bu “ *okpueze nke ndu* ” nke e nwetara site n'ih i okwukwe ya nke o nakweere; ya mmeri e kpebiri kemgbe o kere nke mbu ihu na ihu; Ihe iru uka adighi ya na nkowa a bu nke Chineke Puru Ime Ihe Nile bu Jizos Kraist. Mmeri ikpeazu ya bu ihe e ji n'aka n'ih i na o meriwori ekwensu, mmehie na onwu na Gogota. Zekaria 10:3-4 kwadoro ihe oyiya ndi a na-ekwu, si: “ *Iwe m di oku megide ndi ozuzu aturu, M ga-ejikwa nkpi leta ha; n'ih i na Jehova nke usu nile nke ndi-agma neleta igwe ewu na aturu-Ya, bu ulo Juda, O geme kwa ha ka ha di ka inyinya nsopuru Ya n'agma; site na ya ga-esi na nkuku puta, site na ya ntu, site na ya aħa aħa ; ndi-isi nile gesi kwa n'aka-Ya bia. "E kposara mmeri nke Kraist di ns o site na" ido ns o nke ubochi nke asaa* ” nke izu anyi, site n'okike nke uwa; Ubochi Izu Ike, na-ebu amuma foduru “ *nari afo nke asaa* ” nke a kporo “ *otu puku afo* ” na Mkpu 20:4-6-7, bu ebe Jizos ga-eji mmeri ya kpobata ndi o hoputara ruo mgbe ebighi ebi. Nguzobe nke Ubochi Izu Ike site na ntala nke uwa nke uwa na-akwado okwu a: “ *hapuru imeri .*” Ubochi Izu Ike bu ihe iriba ama amuma nke na-ekwuputa mmeri a di ns o na nke mmadu megide mmehie na ekwensu na di ka nke a, o bu na ya ka Chineke na-adabere n'usoro ihe omume ya dum nke “ *ido ns o* ” ya bu, ihe bu nke ya na nke o na-anapu ekwensu.

Amaokwu nke 3: “ *Mgbe o meghere akara nke abuo, anuru m ihe nke abuo di ndu ka o na-asi, Bia .*”

“ *Ihe nke abuo di ndu* ” na-ezo aka n' “ *nwa ehi* ” e ji achu aja nke Mkpu 4:7 . Mmuo nke aja kpaliri Jizos Kraist na ezi ndi na-eso uz o ya bu ndi o kposara, si: “ *O buru na onye o buħa choro iso m n'azu, ya ju onwe ya ma buru obe ya soro m .*”

Amaokwu nke 4: “ *Inyinya oz o wee puta, nke na-acha uhie uhie. Ewe nyekwa-ra onye aħu Nke nanokwasi n'elu ya ike iwere udo n 'uwa, na ka ha we hue onwe-ha; e nyekwara ya nnukwu mma aħa .*”

“ *Uhie ,*” ma o bu “ *uhie na-acha uhie uhie ,*” na-anochi anya mmehie nke Onyeisi mbibi, bu Setan, gbara ume n'onyinyo nke “ *Abbadon Apollyon* ” nke Mkpu. 9:11; “ *oku* ” bu uz o na akara mbibi. Ya onwe ya na-edukwa ajo ogige ya nke mejuputara ndi mmuo ozi ojo o dara ada na-eduhie ma megharia ike uwa. O bu naani ihe e kere eke nke “ *na-anata* ” n'aka Chineke “ *ike inara udo n'uwa, ka ndi mmadu wee gbuo ibe ha .*” A ga-atule ihe a mere Rom, bu “ *nwanyi akwuna aħu bu Babilon Ukwu aħu* ” na Mkpu. 18:24: “ *nakwa n'ih i na n'ime ya ka a chotara obara nke ndi amuma na ndi senti na nke ndi niile e gburu n'uwa .*” N'ih i ya, a na-amata “ *Onye Nbibi* ” nke Ndi Kraist kwesiri ntukwasi obi nakwa ndi o gburu. “ *Mma aħa* ” aħu na-anata ntaramahuħu nke mbu na- egosi na Ezikiel, o bu ezie na m ga-eme ka ndi **foduruħu** na-e fe efe, ndi ga-esi na ya puta, umu ndi ikom na umu ndi inyom ... ”.

Amaokwu nke 5: “ *Mgbe o meghere akara nke atọ, anụrụ m ihe nke atọ dị ndụ ka ọ na-asị, Bịa lee.* ” *M'we hu, ma, le, inyinya ojii. Onye na-agba ya ji ihe ọtùtù mee ihe n'aka .*

“ *The nke atọ dị ndụ* ” bụ “ *mmadụ* ” e mere n'onyinyo Chineke nke Mkpu 4:7 . Akparamagwa a bụ akụkọ ifo, mana ọ mejupụtara ntaramahụhụ nke abụọ nke Chineke maka mmehie dika Ezik 14:20 siri di. N'imegide ihe oriri nke ndi mmadụ, na nke ugbo a ọ bụ *unwu nri* . N'oge anyi, a ga-amanye ya ma n'uzo nkiti ma n'uzo ime mmuo. Na ma ngwa ọ na-ebu onwu puta, ma na ime mmuo n'echiche nke inapụ nke Chineke ihè, o nwere di ka a kpomkwem n'ihì onwu nke “ *onwu nke abụọ* ” enim maka dara ada, na ikpe ikpeazu. Enwere ike ichikota ozi nke onye na-agba inyinya nke atọ a: ebe ọ bụ na mmadụ anoghizi n'onyinyo Chineke, kama na nke anumanu, a napuru m ya ihe na-eme ka ọ di ndu: nri anu ahụ ya na nri ime mmuo ya. Ihe akpirikpa bụ akara nke ikpe ziri ezi, ebe a nke Chineke nke na-ekpe oru nke okwukwe nke Ndi Kraist ikpe.

Amaokwu nke 6: “ *M wee nu otu olu n'etiti ihe anọ ahụ di ndu ka ọ na-ekwu, si, Otu otutu oka wheat n'otu mkpuru ego dinarios, na ihe otutu oka barley atọ maka otu penny; ma emerula mmanu na mmanya ahụ .* ”

Olu nke a bụ nke Kraist nke e ledara anya na nkuda mmuo n'ihì ekwesighi ntukwasị obi nke ndi kwere ekwe ugha. Maka otu onu ahia ahụ, anyi na-ahụ ntakiri oka wit karja oka bali . N'azu onyinye bali a na-emesapu aka bụ ozi nke okwa mmuo di elu. *N'ezie* , na *Og* . Ya mere, guo n'uzo zuru ezu, n'ozuzu ya, usoro a kowara n'amaokwu 12 ruo 31 ma ọ buru na ichoro ighota. N'ihè ya, aghotara m na Chineke n'onwe ya, *Onye na-alu nwunye* na Jizos Kraist nke Mgbako, *nwunye ya* , no ebe a na-edede akwukwo mkpesa maka “ *enyo nke ekworo* ”; nke a ga-emesi ya ike site n'ihota “ *mmiri ilu* ” ahụ e hotara na “ *opi nke atọ* ” ná Mkpu 8:11 . N'ime usoro nke Onu Ogugu 5, nwanji ahụ ga-anu mmiri uzuzu uzuzu, n'enweghi ihe kpatara ya, ma ọ buru na aka ya di ocha, ma, na-ewe iwe ma ọ buru na ikpe mara ya, a ga-abu ya onu. A kagburu *ikwa iko* nke nwanji a na-alu ohuru na Mkpu 2:12 (nke ekpuchiri aha ya bụ *Pagamos: alimdi na nwunye na-emebi iwu*) na Mkpu 2:22, ma a ga-esi otu a kwado ya ozo site na njiko e hiwere n'etiti *akara* ^{nke atọ} na *opi* ^{nke atọ} . Ugbuga, na Daniel, otu uzo ahụ ka Daniel 8 kwadoro, onye Rom bụ “ *obere mpi* ” nke Dan.7 gosiputara di ka “echiche”. Nyiri nke a nke Daniel 2, 7 na 8 bụ ihe ohuru nke nyere m ohere igosiputa njirimara ndi Rom; nke a bụ nke mbu kemgbe idi adi nke Adventism. N'ebe a na apocalypse ihe a na-egosiputa n'otu uzo ahụ. A na m egosiputa nkowaputa nke oge Ndi Kraist yiri nke isiokwu atọ, mkpuredemede, akara na opi. Na ná Mkpughe, isiokwu nke “ *opi* ” na-arụ otu oru ahụ Daniel 8 mere maka akwukwo Daniel. Ihe abuo a na-enye ihe amà na-eme ka amuma ahụ na-enye nani “ *enyo enyo* ” nke m kpoworo “echiche” n'omumu ihe Daniel. Ya mere okwu ndia, “ *njo nke ekworo* ” nke ekpughere na Onu 5:14, gbasara Chineke na nzuko sitere na Mkpu.1 rue Mkpu.6; mgbe ahụ, site na mmeghe nke akwukwo ahụ mere ka o kwe omume site na njirimara nke “ *akara nke asaa* ” nke nwere ubochi izu ike nke asaa, isiokwu nke Mkpu. 7, “nkwenye” nke Mgbako ahụ *maka ikwa iko* “ *ga-abu* ” *kwenye* ” na *isiokwu nke* “ *opi* ” na isi nke 10 ruo 22 nke na-esote ya. Mmuo nsọ si otu a na-enye, n'isi nke asaa, oru nke akwukwo ozi kostom, ebe a ga-enweriri ikike ibanye. N'ihe banyere Mkpughe, ikike ahụ bụ Jizos Kraist, Chineke Puru Ime Ihe Nile na

Ek.9:5-6-10. E wezuga Inok, Mozis, Ilaija, na ndi nso e mere ka o si n'onwu bilie n'oge onwu Jizos Kraist, ndi ozo "enweghi okè n'ihe o bula a na-eme n'okpuru anyanwu, n'ih na uche na ihe ncheta ha alawo n'iyi . " *Amamihe, ma o bu atumatu, ma o bu ihe omuma adighi n'ebe obibi nke ndi nwuru anwu. n'ih na e chefuola ncheta ha .* " Ndi a bu ukpuru sitere n'ike mmuo nso Chineke banyere onwu . Ndi kwere ekwe ugha bu ndi ozizi ugha ketara n'ikpere arusi nke onye okà ihe omuma Gris bu Plato, bu onye echiche ya banyere onwu enweghi onodu n'okwukwe Ndi Kraist nke kwesiri ntukwasì obi nye Chineke nke eziokwu. Ka anyi nyeghachi Plato ihe bu nke ya, nyekwa Chineke ihe bu nke ya: eziokwu banyere ihe niile, ka anyi nwee ezi uche, n'ih na onwu bu ihe na-emegide ndu, o bughikwa udi ohuru nke idi adi.

Amaokwu nke 11: " *E nyere onye o bula n'ime ha uwe mwuda ocha; ma e g kwa-kwa-ra ha ka ha zuru ike nwa oge , rue mbe ndi-oru-ibe-ha na umu-nne-ha, bu ndi agebu dika e mesiri, gemezu .* "

" *Ewe mwuda ocha* " bu ihe nnochianya nke idi ocha nke ndi nwuru n'ih okwukwe ahụ Jizos yiri na mbu na Mkpu 1:13 . " *Ewe mwuda na-acha ocha* " bu onyinyo nke ikpe ziri ezi ya nke a guru n'oge mkpagbu okpukpe. Oge nke ndi nwuru n'ih okwukwe gbatiri site n'oge Jizos ruo 1798. N'ogwugwu nke oge a, di ka Mkpu. 11: 7, " *anu ohia ahụ nke na-esi n'olulu na-arigo , akara nke French mgbanwe na ya ekweghi na Chineke egwu nke 1793 na 1794, ga-eme ka njedebe nke mkpagbu nke a haziri site n'oke osimiri na-achi di ka ndi ochichi na-achi.* 13:1. Mgbe ogbugbu ahụ gachara, a ga-eme ka udo diri n'okpukpe n'ua Ndi Kraist. Anyi na-agu ozo, si: " *E g kwara-kwa-ra ha ka ha zuru ike nwa oge , rue mbe ndi -oru-ibe-ha na umu -nne-ha, bu ndi ageburu dika e mesiri, gemezu .* Ndi foduru n'ime ndi nwuru anwu n'ime Kraist ga-aga n'ihu ruo mgbe ogwugwu ebube ya ga-aloghachi. N'iche na o bu ozi nke " *akara nke ise* " a bu ndi Protestant kpagburu site n'ajuju onu ndi popu Katolik nke oge " *Tajataira* " kpagburu, oge igbu ndi a hoputara ga-akwusi n'ih mgbanwe mgbanwe nke France nke ga-eme n'oge na-adighi anya, n'agbata 1789 na 1798, bibie ike ike nke njiko aka ochichi nke ochichi popu nke France. Ya mere " *akara nke isii* " nke na-aga imeghe ga-emetuta ochichi mgbanwe nke France nke Mkpu 2:22 na 7:14 na-akpo " *oke mkpagbu* ". Na ezughi okè ozizi nke e ji mara ya, okwukwe ndi Protestant ga-abukwa ndi ekweghi ekwe nke ochichi mgbanwe mgbanwe nke Chineke. O bu site n'omume ya ka a ga-eji rute onu ogugu ndi a ga-egbu.

Amaokwu nke 12: " *M wee hu mgbe o meghere akara nke isii; oké ala oma jijiji wee daa, anyanwu ghoro oji di ka akwa iru uju nke ntutu isi, onwa dum wee di ka obara.* "

" *Ala omajiji* " nke e nyere di ka ihe iriba ama nke awa nke " *6th akara* " na-enye anyi ohere itinye ihe na Saturday, November 1¹⁷⁵⁵ gburugburu 10 a.m. Ebe etiti obodo ya bu obodo Lisbon bu nnukwu ndi Katolik, bu ebe e nwere choochi Katolik 120. Chineke si otu a gosi ihe ndi o ga-eweso iwe ya na " *ala oma jijiji* " a bukwara amuma n'onyinyo ime mmuo. A ga-emezu ihe ahụ e buru n'amuma n'afọ 1789 site na mgbagha nke ndi France megide ochichi ha; Ebe Chineke katoro ya na ndi ya na ha na-akpakorita bu papism Roman Katolik, e bukwara ha abuo na 1793 na 1794; ubochi nke revolutionary "abuo ujo". Na

Mkpu 11:13, e ji ihe ndi France na-eme mgbanwe tunyere “ *ala oma jijiji .* ” Site n'inwe ike ime ihe omume ndi e zoro aka na ha na-akpa, amuma ahụ na-agho nke ziri ezi kari. “... *anyanwu ghorọ oji di ka akpa ntutu isi* ”, na May 19, 1780, na nke a onu nwetara na North America natara aha “*ochichiri ubochi*”. O bu ubochi na-enweghi ihè anyanwu nke bukwara amuma ihe omume ekweghi na Chineke na-eme mgbanwe nke French mere megide ihè nke okwu Chineke e dere ede nke “ *anyanwu* ” nochiri anya ebe a; A gbara Baibul Nso oku n'otu ebe a na-adoba ugboala. “ *Uwa dum di ka obara* ,” na njedebe nke ubochi ojoo a, oké igwé ojii kpughere onwa na a akpo uhie uhie. Site n'ihe oyiyi a, Chineke kwadoro odinihu e debere maka ogige ochichiri nke ndi popu na eze, n'agbata 1793 na 1794. A ga-awusi obara ha nke ukwu site na aguba di nkọ nke guillotine na-eme mgbanwe.

Riba ama: Na Mkpu. 8:12 , site n'iti “ *otu uzọ n'uzọ atọ nke anyanwu, na otu uzọ n'uzọ atọ nke onwa, na akuku atọ nke kpakpando, na akuku atọ nke kpakpando* ,” ozi nke “ *opi nke anọ* ” ga-akwado eziokwu ahụ bu na ndi a na-eme mgbanwe mgbanwe ahụ ga-abu ezi ndi a hoputara na ndi dara ada nke Chineke juru n'ime Jizos Kraist. Nke a na-akwadokwa ihe ozi nke “ *akara nke ise* ” nke anyi ka hụworo putara. O bu site n'omume ekweghi na Chineke ka a ga-esi mezuo ogbugbu ikpezu nke ndi ahoputara kwesiri ntukwasị obi.

Amaokwu nke 13: “ *Kpakpando nke eluigwe wee daa n'ụwa, di ka osisi fig na-atupu fig ya na-adighi agwu agwu mgbe oké ifufe na-emeghari ya.* »

Ihe iriba ama nke atọ nke oge ahụ, oge nke eluigwe, mezuru n'ezie na Novemba 13, 1833, nke a na-ahụ anya site n'akuku Nile nke USA n'etiti etiti abali na elekere ise nke ututu. Ma di ka ihe iriba ama gara aga, o mara okwa ihe omume ime mmuo nke idi ukwu a na-apughi ichetu n'echiche. Onye gaara aguta onu ogugu kpakpando ndi a dara n'udi nche anwu n'ofe mbara mbara igwe dum malite n'etiti abali ruo n'elekere ise nke ututu? Nke a bu foto nke Chineke nyere anyi odida nke ndi kwere ekwe Protestant na 1843, ubochi mgbe iwu Dan 8:14 malitere idi ire. N'agbata 1828 na 1873, omume nke osimiri "Tigris" (Dan.10:4), aha nke anu ohia ahụ na-egbu mmadu, ka e si otu a kwadoro na Dan 12: 5 ruo 12. N'amaokwu a, “ *osisi fig* ” na-anochi anya ikwesị ntukwasị obi nke ndi Chineke, ma e wezuga na a na-akpo ikwesị ntukwasị obi a n'elu ụwa nke onyinyo nke “ *fig* ”. N'otu aka ahụ, Chineke natara okwukwe Protestant site na ndaputa na onodu nwa oge, ma nleli maka ozi amuma nke William Miller na iju mweghachi nke Sabbath wetara odida ya na 1843. O bu site na ojuju a ka “ *fig* ” nogidere “ *akwukwo ndu akwukwo ndu* ,” na-aju icha site n'inabata ihè nke Chineke, wee si otu ahụ nwuo. O ga-anogide na nke a onodu, dara site n'amara nke Onyenwe anyi ruo oge nke ebube nloghachi na 2030. Ma kpachara anya, site n'ujuju nke ohuru oku, ebe 1994, ukara Adventism aghowo, “ *ya kwa* ”, a “ *green fig* ” a kara aka na-anwu anwu ugboro abuo.

Amaokwu nke 14: “ *Eluigwe laghachiri di ka akwukwo mpiakota mgbe a kpokotara ya; ewe kpalie ugwu na agwe-etiti o bula n'onodu-ya.* »

Ala omajiji a bu oge a zuru ụwa onu. N'oge awa nke ebube ya, Chineke ga-eme ka ụwa maa jijiji na ihe niile o nwere n'ime mmadu na anumanu. Ihe a ga-eme n'oge “ *nke asaa n'ime ihe otiti asaa ikpezu nke onuma Chineke* ,” di ka Mkpu. 16:18 kwuru. Nke a ga-abu oge oge mbilite n'onwu nke ezi ndi a hoputara, “ *nke mbu* ”, nke “ *ndi a goziri agozi* ”, di ka Mkpu 20:6 siri kwuo.

Amaokwu nke 15: “ *Ndị eze nke ụwa, ndị a maara aha ha na ndị isi, ndị ogaranya, ndị dị ike, ohu o bụla na onye o bụla nweere onwe ya, zoro onwe ha n'ogba na n'oké nkume nke ugwu.* »

Mgbe Onye Okike Chineke putara n'ebube na ike ya niile, o nweghi ike mmadu nwere ike iguzo, o nweghikwa ebe nchekwa ga-echebe ndi iro ya puo n'iwe ezi omume ya. Amaokwu a na-egosi na ikpe ziri ezi nke Chineke na-atu ndi mmadu niile ikpe mara egwu.

Amaokwu 16: “ *Ha wee si ugwu na nkume di elu, dakwasị anyị, zobekwa anyị n'ihu Onye ahụ nke no odu n'ocheeze ahụ, na n'onuma nke Nwa Aturu ahụ.* »

O bu Nwa Aturu ahụ n'onwe ya no odu n'ocheeze Chineke, ma n'oge awa a abughikwa Nwa Aturu ahụ e gburu egbu na-egosi onwe ya n'ihu ha, o bu “ *Eze nke ndi eze na Onyenwenu nke ndi nwenu niile* ” onye na-abia izopia ndi iro ya nke ubochi ikpeazu.

Amaokwu nke 17: “ *N'ihu na oké ubochi nke onuma ya abawo, onye puru iguzo?* »

Ihe ima aka bu ' *ibi ndu* ', ya bu, ilanari mgbe ntinye aka ziri ezi nke Chineke gasiri.

Ndi nwere ike “ *iguzo* ” n'oge awa a di egwu bu ndi ga-anwu, di ka atumatu nke iwu Sode ahụ e kwuru okwu ya na Mkpu 13:15 si di, nke a ga-ekpochapu ndi na-edebe ubochi izu ike di nsọ n'ụwa. A kowara egwu nke ndi na-aga igbu ha, nke ekpughere n'amaokwu bu ụzọ. Ya mere ndi ahụ ga-enwe ike ilanari n'ubochi nke nloghachi ebube nke Jisus Kraist ga-abu isiokwu nke Mkpu 7, nke Chineke ga-ekpughere anyi akuku nke atumatu ya gbasara ha.

Adventism nke ubochi asaa

ejiri akara nke Chineke mechie: ubochi-izu-ike

Amaokwu nke 1: “ *Mgbe nke a gasiri, ahuru m ndi mmuo ozi anọ ka ha guzo n'akuku anọ nke uwa; Ha gbochiri ifufe anọ nke uwa, ka ifufe ghara ifefe n'uwa, ma o bu n'oké osimiri, ma o bu n'elu osisi o bula.* »

“ *Ndi mmuo ozi anọ* ” ndi a bu ndi mmuo ozi eluigwe nke Chineke na-eme omume eluigwe na ala nke “ *akuku anọ nke uwa* ” nochiri anya ya. “ *Ifufe anọ* ” na-anochi anya agha zuru uwa onu, esemokwu; A na-esi otu a ' *jidechie* ', gbochie, gbochie, nke na-ebute udo okpukpe zuru uwa onu. “ *Oké osimiri* ” akara nke Katolik na “ *uwa* ” akara nke okwukwe Reformed na-adi n'udo. Na udo a na-emetutakwa “ *osisi* ”, onyinyo nke mmadu di ka onye. Akuko ihe mere eme na-akuziri anyi na e mere udo a site na ndakpo nke ike papal nke ekweghi na Chineke nke mba France kubiri n'agbata 1793 na 1799, bu ubochi Pope Pius VI nwuru n'ulo mkporo nke Citadel di na Valence-sur-Rhône, bu ebe a muru m ma biri. A na-ekwu na o bu “ *anọ ohia ahụ nke si n'olulu nke na-esi n'olulu ahụ arigota* ” na Mkpu 11:7 . A na-akpokwa ya “ *opi nke anọ* ” na Mkpu 8:12 . Mgbe o gasiri, na France, ochichi alaeze ukwu nke Napoleon nke Mbụ^{nke} “ *ugo* ” nochiri anya ya na Apo.8:13, ga-ejigide ikike ya n'okpukpe Katolik nke Concordat ruzighariri.

Amaokwu nke 2: “ *M wee hu mmuo ozi ozọ ka o si n'ebe owuwa anyanwu na-arigo, nwere akara nke Chineke di ndu; o were oké olu tikue ndi-mo-ozu anọ ahu ndi enyeworo ya imejo uwa na oké osimiri, o we si :*

“ *Anwu owuwa anyanwu* ” na-ezo aka na nleta Chineke, n'ime Jizos Kraist, igwe aturu ya nke elu ala na Luk 1:78. “ *Akara nke Chineke di ndu* ” putara n'ogige eluigwe nke Jizos Kraist. N'iji “ *oké olu* ” nke na-akwado ikike ya, mmuo ozi ahụ nyere iwu ka ndi mmuo ozi eluigwe na ala ndi mmuo ozi nwetaworo ikike imeru “ *uwa* ” na “ *oké osimiri* ” ya bu, okwukwe Protestant na okpukpe Roman Katolik. Nkwa ime mmuo ndi a adighi egbochi ngwa nkiti nke ga-emetuta “ *uwa, oké osimiri na osisi* ” nke okike anyi; bu nke ga-esi ike izere iji ngwa agha nuklia mee ihe n'oge “ *opi nke isii* ” nke Mkpu 9:13 ruo 21.

Amaokwu nke 3: “ *Emerula ala, ma o bu oké osimiri, ma o bu osisi, ruo mgbe anyi kachiri ndi ohu Chineke anyi akara n'egedege ihu ha.* »

Nkwa nke a na-enye anyi ohere ikwa mmalite nke akara akara nke ndi a hoputara site na mmiri nke 1843 ruo odida nke 1844. O bu mgbe October 22, 1844 gasiri, ka onye Adventist mbu, Captain Joseph Bates, kwadoro site n'inwe, n'otu n'otu, izu ike nke ubochi izu ike nke asaa. N'oge na-adighi anya, umunna ya nile nke Adventist n'oge ahụ ga-enomi ya. Akara ahụ malitere mgbe Oktoba 22, 1844 gachara, o ga-agakwa n'ihu maka “ *onwa ise* ” ahụ e buru n'amuma na Mkpu. 9:5-10; “ *onwa ise* ” ma o bu, otu nari afọ na iri ise di ka koodu ubochi nke Ezik.4:5-6 si di. E buru amuma otu nari afọ na iri ise a maka udo okpukpe. Udo ahụ e hiwere akwadowo mkpasa na mmepe zuru uwa onu nke ozi "Seventh-day Adventist", nke na-anochi anya taa na mba niile di n'Ebe Odida Anyanwu na n'ebe o bula ozọ ebe nke a kwere omume. The Adventist ozi bu zuru uwa onu, na di ka ndi di otu ahụ, o dabere nani na Chineke. Ya mere, o nweghi ihe o bula o ga-enweta site na nkwaputa Ndi Kraist ndi ozọ, o ga-aburiri na, ka e wee gozie ya,

dabere naanị n'ike mmụọ nsọ nke Jizọs Kraịst, bú Isi nke ndị isi eluigwe ya, bú onye na-enye ọgụgụ isi nke ịgụ “Bible Nsọ”; Akwụkwọ Nsọ, okwu Chineke e dere ede nke na-anọchi anya “ *ndị akaebe abụọ* ” ya na Mkpu 11:3 . Malite na 1844, oge udo nke Chineke kwere nkwa ga-akwụsị na ọdịda nke 1994 dika ọmụmụ nke Mkpu. 9 ga-egosi.

Ihe di mkpa banyere “akara Chineke”: Naanị Ụbọchị Izu Ike ezughị ezu iji kwado ọrụ ya dị ka “ *akara nke Chineke* .” Akara ahụ na-egosi na ọ na-esonyere ya na ọrụ ndị a kwadebere maka ndị nsọ ya: ịhunanya nke eziokwu **na eziokwu amụma** , na ọgbụgba-ama nke mkpụrụ osisi ahụ e gosiri na 1 Ndi-Kọ 13. Ọtụtụ ndị na-edebe Ụbọchị Izu Ike n'emezughị ụkpụrụ ndị a ga-ahapụ ya mgbe egwu ọnwụ maka ememe ya bilitere. A dighị eketa ụbọchị izu ike ; Dị ka Ezik.20:12-20 si kwuo: “ *Enyekwa m ha ụbọchị izu ike m, ka ha buru ihe ịriba ama n'etiti mụ na ha, ka ha wee mara na Mụ onwe m bụ Jehova na-edo ha nsọ.../...Doonụ ụbọchị izu ike m nsọ, ka ha wee buru ihe ịriba ama n'etiti mụ na unu, ka ha wee mara na mụ na Jehova bú Chineke unu .* ”. N'emegideghị ihe e kwuworo, kama iji kwado ya, anyị na- **agu** na 2 Tim . na: *Onye ọ bula nke nàkpọ aha Jehova, ya si n'ajọ omume wezuga onwe-ya.* »

Amaokwu 4: “ *M wee nụ ọnu-ogugu nke ndị ahụ akara, otu narị puku na iri anọ na anọ, nke ebo nile nke ụmụ Izrel:* ”

Pol onyeoziri gosiri na Rom 11, site n'ihe atụ, na a nyadobara ndị ọgọ mmụọ a toghatara n'elu mgborogwu nke nna ochie bú Ebreham bú onye ndi Juu na-azoro na ha sitere na ya. N'ibu ndi a zoputara site n'okwukwe, di ka ya, ndi ọgọ mmụọ a toghatara atoghapuru ebo iri na abuo nke Izrel n'uzo ime mmuọ. Izrel nke anu aru, onye ihe iriba-ama ya bu ibi ugwu, dara, nyefee ya n'aka ekwensu, n'ih i ojuju ya nke Mesaia ahụ Jisọs. Okwukwe Ndi Kraist, nke dabara na ndapu n'ezi ofufe kemgbe March 7, 321, bukwara Israel ime mmuọ dara kemgbe ubochi ahụ. N'ebe a, Chineke na-enye anyi ezi Israel ime mmuọ nke o goziri site na 1843. Nke a bu onye na-ebu ozi zuru uwa onu nke Seventh-day Adventism. Ma ugbua, onu ogugu ahụ, " 144000 ", e zoro aka na ya, kwesiri nkowa. A pughi iwere ya n'uzo nkiti, n'ih i na e jiriwo umu Ebreham tunyere “ *kpakpando nke eluigwe* ,” onu ogugu ahụ yiri nnoo ntakiri. Maka Chineke Onye Okike, onuogugu na-ekwu okwu dika mkpuredemede. Nke a bu mgbe anyi ga-aghota na okwu ahụ bu “ *onuogu* ” n'amaokwu a abughi ka a ga-atughari di ka onuogugu, kama di ka koodu ime mmuọ nke na-akowaputa omume okpukpe nke Chineke na-agosi ma na-ekwapu iche (do nsọ). Ya mere a kowara " 144,000 " di ka ndi a: $144 = 12 \times 12$, na $12 = 7$, onuogugu nke Chineke + 5, onu ogugu mmadu = njiko di n'etiti Chineke na mmadu. Cube nke onu ogugu a bu akara nke izu okè na square ya, nke elu ya. Nkezi ndi a ga-abu nke Jerusalem oheru ahụ a kowara na Mkpu 21:16 n'ime ukpuru ime mmuọ. Okwu ahụ bu “ *puku* ” nke sochiri ya na-anochi anya igwe mmadu a na-apughi iguta onu. N'ezie “ 144,000 ” putara igwe mmadu zuru oke nke ndi a gbaputara agbaputa bu ndi ha na Chineke gbara ndu. Ntuaka a e kwuru banyere ebo ndi Izrel ekwesighi iju anyi anya n'ih i na Chineke ahapubeghi oru ya n'agbanyeghi na njiko aka ya na umu mmadu mejoro otutu ugboro. Ihe nlereanya ndi Juu e gosiputara kemgbe opupu sitere n'Ijpt anogideghi ruo mgbe Kraist n'enweghi ihe kpatara ya. Na site na eziokwu nke Ndi Kraist ya na nkwanye ugwu maka iwu-nsọ ya nile, gunyere nke ubochi izu ike karisia, na

omume ya eweghachiri eweghachi, ahụ ike, na emume nsọ ndị ọzọ, Chineke na-achọta, n'ime Adventism kwesị ntụkwasi obi nke ụbọchị ikpeazụ, ihe nlereanya nke Israel na-agbaso ụkpụrụ ya. Ka anyị gbakwunyere na n'ihe odide nke ^{iwu nke anọ}, Chineke na-ekwu banyere Ụbọchị Izu Ike nye Onye Ọ hōrō, si: " *Inwere ụbọchị isii iji ruo ọrụ gị niile ... ma nke asaa* ^{bu} ụbọchị Jehova, bụ Chineke gị." Ọ tughariri na ụbọchị 6 nke awa 24 ngụkọta awa 144. Ya mere, anyị puru ikwubi na 144,000 ahụ a kara akara bụ ndị ji ikwesị ntụkwasi obi na-edebe iwu Chineke a. A na-akwanyere ndụ ha ụgwù site n'ikwanyere ụbọchị isii e nyere ikike iru ọrụ ego ha ụgwù. Ma n'ụbọchị nke asaa ^{ha} na-asọpuru ihe izu ike edoro nsọ nke iwu a. A ga-egosiputa àgwà ime mmụọ nke "Adventist" Israel a n'amaokwu 5 ruo 8 nke na-esochi. Aha ndị nna ochie Hibru e hotara abughị ndị mejuputara Izrel anụ ahụ. Ndị Chineke hoputara nọ naani ha ka ha buru ozi ezoro ezo na izi ezi nke mmalite ha. Dị ka ọ dị n'aha " *mgbakọ asaa* " ahụ, ndị nke " *ebo iri na abụọ ahụ* " na-ebu ozi okpukpu abụọ. A na-ekpughe nke kachasi mfe site na ntughari asusu ha. Ma akukụ kasị baa ọgaranya na nke di mgbagwoju anya dabeere n'okwu nne ọ bula kwuru mgbe ọ kwadoro inye nwa ya aha.

Amaokwu nke 5: " *sitere n'ebo Juda, puku mmadu iri na abụọ akara; nke ebo Reuben, orú nnù na nnù ise; nke ebo Gad, orú nnù na nnù ise; »*

Maka aha nke ọ bula, ọnụ ọgụgụ ahụ " *puku mmadu iri na abụọ a kara akara* " putara: igwe mmadu ndi ha na Chineke jikoro aka n'ubochi izu ike.

Juda : Otuto diri Jehova; okwu nne nke Jen.29:35: " *M ga-eto Jehova* ".

Ruben : Lee nwa nwoke; okwu nne nke Jenesis 29:32: " *Jehova ahuwo mweda n'ala* "

Gad : Añuri; okwu nne nke Jenesis 30:11: " *Lee ka obi utọ nke ukwu!* »

Amaokwu nke 6: " *nke ebo Asha, puku mmadu iri na abụọ; nke ebo Naftali, orú nnù na nnù ise; nke ebo Manase, orú nnù na nnù ise; »*

Maka aha nke ọ bula, ọnụ ọgụgụ ahụ " *puku mmadu iri na abụọ a kara akara* " putara: igwe mmadu ndi ha na Chineke jikoro aka n'ubochi izu ike.

Asha : Obi utọ: okwu nne sitere na Jenesis 30:13: " *Lee ka obi di m utọ!* »

Naftali : Mgbagwoju anya: okwu nne nke Jenesis 30:8: " *Alusiwo m ike megide nwanne m nwanyi, emeriewokwa m .* "

Manase : Ichezọ: okwu nna nke Jenesis 41:51: " *Chineke emewo ka m chezọ mkpagbu m nile .*

Amaokwu nke 7: " *nke ebo Simion, puku mmadu iri na abụọ; nke ebo Livai, orú nnù na nnù ise; nke ebo Isaka, orú nnù na nnù ise; "N'ih na nke ọ bula aha, ọnụ ọgụgụ" puku iri na abụọ akara* " putara: a igwè mmadu ndi jikoro aka na Chineke akara site Sabbath.

Simion : Inu: Okwu ndi nne sitere na Jenesis 29:33: " *Jehova anuwo na ahughị m n'anya .* "

Livai : Ihe e jikotara: Okwu nne nke Jenesis 29:34: " *N'ih na oge a ka di m ga-arapara n'ahụ m .* "

Isaka : Ugwo ọrụ: Okwu nne nke Jenesis 30:18: " *Chineke enyewo m ugwo ọrụ m .* "

Amaokwu nke 8: “ *nke ebo Zebulun, puku mmadu iri na abuo; nke ebo Josef, oru nnu na nnu ise; nke ebo Benjamin, oru nnu uzọ abua na nnu iri-na-abua akara.* »

Maka aha nke o bula, onu ogugu ahụ " *puku mmadu iri na abuo a kara akara* " putara: igwe mmadu ndi ha na Chineke jikoro aka n'ubochi izu ike.

Zebulun : Ebe-obibi: okwu nne nke Jenesis 30:20: “ *Na nke ugbu a dim gaseo m biri.* ”

Josef : O na-ewepu (ma o bu o gbakwunye): Okwu nne nke Jenesis 30:23-24: “ *Chineke ewepuwo nkocha m... / (... ka Jehova tukwasikwara m nwa nwoke ozọ)* ”

Benjamin : Nwa nke aka nri: okwu nne na nna nke Jenesis 35:18: “ *Mgbe o na-achọ irara mkpuru obi ya nye, n'ihu na o no na-anwu, o kporo aha ya Ben-oni (Nwa nke mwute m) ma nna ya kporo aha ya Benjamin (Nwa nke aka nri).*

Aha iri na abuo ndi a, na okwu nne na nna, na-egosiputa ahumahu nke ogbako ikpezu nke Adventist nke Chineke hoputara biri; “ *Nwanyi ohuru ahụ akwadoro* ” maka Di ya Kraist na Mkpu 19:7 . N'okpuru aha ikpezu e weputara, nke “ *Benjamin* ”, Chineke na-ebu amuma banyere onodu ikpezu nke Onye O horo nke ndi ikom nnupisi yie egwu igbu ya. Mgbanwe nke aha nna, bu Izrel, nyere iwu, na-ebu amuma banyere ntinye aka nke Chineke ga-emere ndi o horo. Nlaghachi ya di ebube na-atughari tebul. A na-enye ndi ga-anwu anwu otuto ma burukwa ha gaa n'elugwe ebe ha na-esonyere Jizos Kraist, bu Chineke puru ime ihe nile na ebube di ebube. Okwu ahụ bu “*Umụ nke aka nri*” nwere ihe o putara n'uzo amuma n'uzo zuru ezu: aka nri bu Onye Hoputara, ma o bu Israel ime mmuo ikpezu, na umu ya, ndi a hoputaworo bu ndi mejuputara ya. Ozokwa, ha bu aturu e debere n'aka nri nke Onye-nwe (Mt 25:33).

Amaokwu nke 9: “ *Mgbe nke a gasiri, ahuru m, ma, lee, igwe mmadu di ukwu, nke onye o bula na-apughi iguta onu, nke mba o bula, na ebo o bula, na ndi niile na asusu o bula. Ha guzoro n'ihu ocheeze ahụ na n'ihu Nwa Aturu ahụ, yi uwe mwuda ocha, na alaka nkwa n'aka ha.* »

“ *Oké igwe mmadu a, nke onye o bula na-apughi iguta onu* ” na-akwado agwa ihe atụ nke “ *nomba* ” “144,000” na “12,000” ndi e zoro aka na ha n'amaokwu ndi bu uzo n'uzo ime mmuo. Nko-nko, etin ebaña ndito Abraham ebe ke ikọ emi: “ *baba owo kiet ikemeke ndibat mmọ* “; maka “ *kpakpando nke eluigwe* ” nke Chineke gosiri ya, si: “ *ndi di otu ahụ ga-abu umu gi* ”. Mmalite ha di otutu, site na mba o bula, ebo o bula, ndi mmadu, na asusu o bula, na site n'oge niile. Agbanyeghi, isiokwu nke isiakwukwo a lekwasiri anya n'ozu Adventist ikpezu na agwa eluigwe na ala nke Chineke nyere. Ha na-eyi “ *uwe mwuda ocha* ” n'ihu na ha di njikere inwu di ka ndi nwuru n'ihu okwukwe, bu ndi e ji iwu nke ndi nnupisi ikpezu nyere, di ka Mkpu 13:15 kwuru, ikpe onu. “ *Okwu* ” ndi ahụ e ji n'aka na-egosi mmeri ha meriri ogige ndi mmehie.

Amaokwu 10: “ *Ha we were oké olu tie nkpu, si, Nzoputa diri Chineke-ayi Nke nanokwasi n'оче-eze ahu, di-kwa-ra Nwa-aturu ahu.* »

Omume ahụ na-akpalite onodu nke nlaghachi di ebube nke Jisus Kraist, n'otu aka ahụ na nkowa nke mmeghachi omume nke ogige nnupisi ahụ nke akowara na Mkpu 6:15-16. N'ebe a, okwu ndi a zoputara ndi ochichi ahoputara kwuru bu ihe megidere nke ndi nnupisi ahụ. N'ebe di anya na-atu ha egwu,

nloghachi nke Kraist na-anuri ha onu, na-emesi ha obi ike, na-azoputakwa ha. Ajuru ndi nnupuisi ahuru juru: " *Onye nwere ike iguzo?*" " na-enweta aziza ya ebe a: ndi Adventist bu ndi nogidere na-ekwesị ntukwasị obi na ozi Chineke nyefere ha n'aka ruo ogwugwu nke uwa, n'ihe ize ndu nke ndu ha, ma o buru na o di mkpa. Ikwesị ntukwasị obi a dabeere n'ikwesị ntukwasị obi ha na nkwanye ugwu nke Ubochi Izu Ike di nsọ nke Chineke doro nsọ malite ná mmalite nke uwa, na ihunanya ha gosiri maka okwu amuma ya. Nke a bu kariya ebe ha matara ugbu a na Ubochi Izu Ike na-ebu amuma banyere oké ezumike nke puku afọ nke asaa nke, na-emeru mgbe Jizos Kraist gasiri, ha ga-enwe ike ibanye site na inweta ndu ebighi ebi ahuru e kwere ná nkwa n'aha ya.

Amaokwu nke 11: " *Ndi mmuo ozi nile guzokwara gburugburu ocheeze ahuru na ndi okenye na anu ohia anu ahuru; ha we da kpue iru-ha n'ala n'iru oche-eze ahuru, n'iru Chineke ;*

Onodu ahuru e gosiri anyi na-akpalite ibanye n'ime nnukwu ezumike nke eluigwe. Anyi na-ahuru ihe oyiyi ndi sitere na isi 4 na 5 nke na-ekwu banyere isiokwu a.

Amaokwu nke 12: " *na-asị: Amen! Ngozi, otuto, amamihe, ekele, nsopuru, ike na idi ike, diri Chineke anyi ruo mgbe ebighi ebi! Amen! »*

Obi utu na nke a mara mma ogwugwu na ahumahu nke nzoputa nke uwa, ndi mmuo ozi na-egosiputa onu ha na ekele ha na Chineke nke idi mma bu Onye Okike anyi, nke ha, nke anyi, onye butere uzọ nke mgbaputa nke mmehie nke uwa a horo, site na-abia incarnate onwe ya na adighi ike nke anu ahuru mmadu, na-ata ahuru n'ebe ahuru onwu onwu nke ikpe ziri ezi choro. Igwe mmadu ndi a nke anya a na-adighi ahuru anya agbasowo akuku nile nke atumatu nzoputa nke a ma na-eju ha anya na ngosiputa di egwu nke ihunanya Chineke. Okwu mbu ha na-ekwu bu " *Amen!*" N'ezie! O bu eziokwu ! N'ihi na Chineke bu Chineke nke eziokwu, Onye ezi omume. Okwu nke abuo bu " *The otuto* " bukwa aha mbu nke ebo iri na abuo ahuru: " *Juda* " = Otuto. Okwu nke ato bu " *the ebube* " na Chineke na-n'uzo ziri ezi rapara n'ebube ya n'ihi na o ga-echeta ya na Mkpu 14: 7 na-achọ ya, di ka Chineke puru iche kere, site n'aka ndi na-azoro nzoputa ya kemgbe 1843. Okwu nke anu bu " *amamihe* ". Omumu akwukwo a na-achọ ime ka ndi nnochiteanya ya niile ahoputara mara ya. Amamihe Chineke a kariyi ihe anyi puru ichetu n'echiche. Aghughu, egwuregwu uche, ihe niile di n'udi Chineke. Nke ise na-abia " *ekele* ." O bu udi ekele okpukpere chi nke a na-aruzu n'okwu na oru di nsọ. Na nke isii " *nsopuru* " na-abia. Nke a bu ihe ndi nnupuisi ahuru jiworo kpasuo Chineke iwe. Ha mesoro ya ihe nleli site n'irurita uka n'uche ya ekpughere. N'uzo megidere nke ahuru, ndi ochichi a hoputara ahoputa enyela ya, n'oke ike ha, nsopuru nke kwesiri ya. Na nke asaa na nke asato " *ike na ike* " ga-abia. Ihe abuo a na-akpali akpali di mkpa iji weda ndi ochichi aka ike nke uwa, ikpochapuru ndi nnupuisi di mpako mgbe ha ka na-achuru uwa. E wezuga ike na ike a , ndi ikpeazu a horo gaara anwu di ka otutu ndi ozọ nwuru n'ihi okwukwe n'oge oge Ndi Kraist.

Amaokwu 13: " *Otu n'ime ndi okenye ahuru zara, si m: Gini bu ndi a yi uwe mwuda ocha, oleekwa ebe ha si bia? »*

Ajuru a juru bu iji kpugheere anyi ihe puru iche nke akara nke " *uwe ocha* " n'ihe metutara " *uwe ocha* " nke Mkpu 3:4 na " *ezigbo akwa linin* " nke na-egosi, na Mkpu 19:8, " *oru ezi omume nke ndi nsọ* " nke " *nwanyị a akwadebere* "

nke oge ikpeazu, ya bu, Adventism kwesiri ntukwasị obi maka oge ikpeazu nke eluigwe.

Amaokwu 14: “ *M wee si ya: “Onyenwe m, i maara. O we sim, Ndia bu ndi siri n'oké nkpaḅu puta; ha sachara uwe mwuda ha ma mee ka ha di ocha n'ime obara nke Nwa Aturu ahụ.* »

“ *uwe ocha* ” ahụ, Jón puru n'ezie inwe olileanya na otu n'ime ha zaghachi. Na aziza a na-atu anya na-abia: “ *Ndi a bu ndi si n'oké mmpagbu ahụ* ”, ya bu, ndi a hooro, ndi e gburu na ndi nwuru n'ihu okwukwe agha na ekweghi na Chineke di ka “ *5th akara* ” kpughere anyi, na Mkpu 6:9-11: “ *E nyere onye o bula n'ime ha uwe mwuda ocha; ma e g kwara-kwa-ra ha ka ha zu -kwa-ra obere oge, rue mbe ndi-oru-ibe-ha na umu-nne-ha, bu ndi agaḅu dika e mesiri ha, gēmezu.* » na Mkpu. 2:22 , “ *oké mmpagbu ahụ* ” na-ezo aka na mgbuchapu nke ochichi mgbanwe mgbanwe ochichi France na-ekweghi na Chineke e mere n'agbata afọ 1793 na 1794. N'ikwado, na Mkpu. 11:13, anyi na-agu, si: “ *... puku mmadu asaa e gburu n'ala oma jijiji ahụ* ”; “ *Asaa* ” maka okpukpere chi, na “ *puku* ” maka igwe mmadu. Mgbanwe mgbanwe France di ka ala oma jijiji nke na-egbukwa ndi ohu Chineke. Ma “ *oké mmpagbu* ” a bu naani udi mbu e ji ruo ya. Udi nke abuo ya ga-emezu site na “ *opi nke isii* ” nke Apo.9, uzo aghughu nke edezi na Apo.11 ga-ekpughe eziokwu a. A ga-egbu otutu Ndi Kraist na-ekwesighi ntukwasị obi n'oge Agha Uwa nke Atọ nke “ *Opi nke isii* ” na-anochi anya ma na-akwado. Ma kemgbe 1843, Chineke no na-ahoputa ndi a hoputara bu ndi o doro nsọ na ndi ikpeazu o doro iche di oké onu ahia n'anya ya nke a na-apughi ibibi. O na-akwado ha maka ogbugba-ama ikpeazu n'akuko nke nzoputa nke uwa; ihe akaebe nke iguzosi ike n'ihe na ha ga-enye ya site n'ikwesị ntukwasị obi ruo ubochi izu ike nke asaa ya, obuna mgbe ndi agha nupuisi yiri ya egwu igbu ya. Ekpughere ule ikpeazu a nke atumatu Chineke n'ozu ezigara “ *Filadelfia* ” na Mkpu 3:10 nakwa na Mkpu 13:15 (iwu onwu). N'ihu na Chineke, ebumnobi bu kwesiri omume, na ruo n'okè nke na, na-anwale, ha na-anabata ihe ize ndu nke onwu, ha na-assimilated site ya n'igwe nke ndi nwuru n'ihu okwukwe ma si otu ahụ na-ahụ onwe ha na-eke na “ *ocha uwe mwuda* ” nke ezi ndi nwuru n'ihu okwukwe. Ha ga-agbanari onwu nani n'ihu nzoputa nzoputa nke Jisos Kraist. N'onwunwa ikpeazu a, mgbe “ *oké mmpagbu* ” nke abuo gachara, site n'igba akaebe nke ikwesị ntukwasị obi ha, ha ‘ga- *asakwa uwe mwuda ha ma mee ka ha na-acha ocha n'ime obara Nwa Aturu ahụ* ’ site n'ikwesị ntukwasị obi ruo onwu nke a ga-eyi ha egwu. N'ogwugwu nke ule ikpeazu a nke okwukwe, onu ogugu ndi ga-anwu di ka ndi nwuru n'ihu okwukwe ga-ezu ezu, “ *ezu ike* ” nke ndi nsọ e gburu n'ihu okwukwe nke “ *akara ise* ” ga-ejedebe na mbilite n'onwu ha. Ebe o bu na 1843 na karisia kemgbe 1994, oru nke ido nsọ nke Chineke na-aru na-eme ka onwu nke ezi ndi a hoputara bu ndi nogidere ndu na ndi kwesiri ntukwasị obi ruo oge awa nke nloghachi ya na njedebe nke oge amara nke bu ya uzo na-eme ka o buru ihe na-abaghi uru.

Amaokwu 15: “ *Ya mere, ha no n'ihu ocheeze Chineke, na-ejere Ya ozi ehie na abali n'ulo nsọ Ya. Onye nanokwasi n'ochi-eze gebi kwa n'etiti ha;* »

O bu ihe kwere nghota na nye Chineke, udi ndi a hooro na-anochi anya ndi a ma ama. O ga-enye ya nsopuru puru iche. N'amaokwu a, Muo Nso na-eji oge abuo, nke di ugbo a na n'odinihu. Ngwaa ndi ejikoro n'udi ugbo a “ *ha bu* ” na “ *ha*

Mkpughe 8: Opi anọ nke mbu
Ahuhu anọ mbu nke Chineke

Amaokwu nke 1: “ *Mgbe o meghekwarara akara nke asaa, e wee nọrọ jụụ n'elugwe ruo ihe dị ka ọkara otu awa. »*

Imeghe “ akara nke asaa ” dī oké mkpa, n’ihi na o nyere ikike imeghe
 akwukwọ Mkpughe zuru ezu
 “ kwasị fín

“gwam ` ` ak ozu ` ozu nke e meghere ike
 imeghe akwukwo kpé a mkpa nke ukwu. Ida juu nke na-egosi oghere
 a na-enye ihe omume ahụ ọmarịcha ememe. O nwere ihe akaebe abụọ. Nke mbụ
 bụ echiche nke mgbawa nke mmekọrịta dī n’etiti eluigwe na ụwa, n’ihi nhapụ nke
 Ụbọchị Izu Ike na March 7, 321. A kọwara nke abụọ otú a: site n’okwukwe, m na-
 amata nke a “ akara nke asaa ” na “ akara nke Chineke dī ndụ ” nke isi 7 nke na-
 egosi, dī ka m, ụbọchị izu ike dī nsọ nke Chineke doro nsọ site na ntọala nke ụwa.
 O chetara mkpa ọ dī site n’ime ka ọ buru isiokwu nke anọ n’ime iwu iri ya. N’ebe
 ahụ, achọputara m ihe àmà na-egosi na ọ dī oké mkpa n’ebe Chineke, bụ Onye
 Okike anyị dī ebube nọ. Ma ugbua na akụkọ Jenesis, achọputara m na ụbọchị nke
 asaa e gosiputara iche iche na isi nke 2. A na-emeso ụbọchị isii mbụ n’isi nke 1.
 Ozo kwá, ụbọchị nke asaa adighi emechi, dī ka ndi gara aga, site na usoro “ e
 nwere mgbede na ututu .” A kwadoro ihe a kpomkwem site n’oru amuma ya nke
 nari afo nke asaa nke oru nzoputa Chineke. N’ibu nke e debere n’okpuru akara nke
 ebighi ebi nke ndi a hoputara site n’obara nke Jizos Kraist, nari afo nke asaa
 n’onwe ya dī ka ụbọchị na-adighi agwu agwu. N’ikwado ihe ndi a, n’ihe ngosi ya
 na Bible Hibru, Torah, e kewapuru ihe odide nke iwu nke anọ na ndi ozọ ma buru
 ya ụzọ akara nke chorọ oge igbachi nkiti. Ihe iriba ama a bu mkpuredemede
 Hibru “Pé” ma si otú a kewapuru nkwasitu na ederede, ọ na-ewe aha “petuhot”.
 Ya mere, ụbọchị nke asaa izu ike nke izu ike nwere ihe ziri ezi maka ibu onye
 Chineke mere akara n’otu ụzọ ahụ. Kemgbe oge opupu ihe ubi nke 1843, o butere
 mfu nke okpukpe Protestant odinala, onye nketa nke Katolik “Sunday”. Ma
 kemgbe otu ahuhu ahụ, ma n’oge odida nke 1844, ọ ghowo ozọ ihe iriba ama nke
 Chineke nke Ezikiel 20:12-20 na-enye ya: “ Enyekwara m ha ụbọchị izu ike m ka
 ọ buru ihe iriba ama n’etiti mu na ha, ka ha wee mara na Mu onwe m bu Jehova,
 onye na-edo ha nsọ. . . .” Ọ bu naani site n’aka ya ka onye a horo ga-esi banye na
 nzuzo nke Chineke wee choputa kpomkwem mmemme nke oru ya ekpughere.

Nke ahụ kwuru, na isi 8, Chineke na-ekwu maka agbu nke ozi obubu onu.
 Nke na-eduga m ileba anya n’eziokwu nke Ụbọchị Izu Ike site n’akuku nke obubu
 onu nke ndi Kraist gbahapuru ya kemgbe March 7, 321, abanyela n’agbu n’oge
 oge Ndi Kraist. Nke a bu ihe amaokwu na-esonu ga-akwado site n’ijikota isiokwu
 nke Ụbọchị Izu Ike na “ opi asaa ” ahụ, bu ihe nnochianya nke “ntaramahuhu
 asaa” nke Chineke bu nke ga-adakwasị ekwesighi ntukwasị obi nke Ndi Kraist
 nke March 7, 321.

Amaokwu nke 2: “ M wee hu ndi mmuo ozi asaa ahụ ndi guzo n’ihu
 Chineke, e wee nye ha opi asaa. »

Nke mbu n’ime ihe ugwu ndi e nwetara site na ido nsọ nke ụbọchị izu ike
 nke asaa , n’onwe ya nke Chineke doro nsọ, bu ighota ihe Ọ na-enye isiokwu nke
 “ opi asaa ” ahụ putara. Site n’udi ụzọ e nyere ya, isiokwu a na-emepe ogugu isi
 nke onye a horo kpamkpam. N’ihi na ọ na-enye ihe akaebe nke ebubo nke “
 mmehie ” e zoro aka na Dan.8:12 megide Mgbako Ndi Kraist, nke Chineke.
 N’ezie, Chineke agaghị enye “ntaramahuhu asaa” a ma ọ buru na mmehie a adighi
 adi. Ozo kwá, n’ihe nke Levitikos 26, a na-aguta ntaramahuhu ndi a n’ezi omume

site n'ikpọasi nke iwu Ya. N'ime ọgbugba ndu ochie ahụ, Chineke nabatawori otu ukpuru ahụ, iji taa ajo omume nke Israel anụ ahụ na-ekwesighi ntukwasị obi na nke ruru aru ahuhu. Onye okike na onye na-enye iwu Chineke nke na-adighi agbanwe agbanwe na-enye anyi ihe akaebe mara mma. Njiko abuo ahụ no n'okpuru otu ochicho nke nrubeisi na ikwesị ntukwasị obi.

Inweta isiokwu nke " *opi* " ga-ekwe ka anyi gosi na-esochi ikpe nke okpukpe nile nke Ndi Kraist: Catholic, Orthodox, Protestant kemgbe 1843, kamakwa Adventists kemgbe 1994. O na-ekpughekwa ntaramahuhu eluigwe na ala nke " *opi nke isii* " nke ga-etipia ha onu tupu ogwugwu nke oge amara. Anyi nwere ike isi otu ahụ tuọ mkpa o di. A ga-emeso " *opi nke asaa* " ahụ e jikotara ya na nloghachi nke Kraist, ya bu, omume kpomkwem nke Chineke, di iche iche, di ka Ubochi Izu Ike, n'isi nke 11, mgbe ahụ, a ga-emepe ya nke ukwu n'isi nke 18 na 19.

N'ime nari afo iri na asaa gara aga kemgbe 321, ma o bu kariya kpomkwem 1709 afo, afo 1522 ka e ji obubu onu kpatara mmebi iwu nke Sabbath ruo mgbe mweghachi ya nke e mere n'afọ 1843 na iwu Dan 8:14. Ma malite n'ubochi ahụ e weghachiri eweghachi ya ruo n' nloghachi nke Jisos Kraist n'afọ 2030, Ubochi Izu Ike nyekwara ngozi ya nani otu nari afo na iri asato na asaa. Ya mere, ubochi izu ike emewo ihe ojobo kariya ndi na-ekwesighi ntukwasị obi kariya ihe oma nye ndi ahoputara kwesiri ntukwasị obi. Obubu onu ahụ na-emeru, ya mere isiokwu a nwere onodu ya n'isi nke 8 nke na-egosi obubu onu Chineke.

Amaokwu nke 3: " *Mmuo ozi ozo wee bia guzoro n'akuku ebe ichuajà, o ji ihe nsure oku na-esi isi utọ olaedo; Ewe nye ya otutu ihe-nsure-oku nesi isi utọ, ka o we were ekpere nile nke ndi-nsọ nile sure ya n'elu ebe-ichu-ajà ola-edo nke di n'iru oche-eze ahu.* »

Na Daniel 8:13, mgbe ha kwusiri " *mmehie ahụ na-ebibi ebibi* ," ndi nsọ n'ohu ahụ kwuru banyere " *ebighi ebi* " bu nke metutara " *otu nchu -aja* " nke eluigwe nke Jisos Kraist, di ka Hib 7:23. N'awa, kemgbe 538, ochichi popu napuru ya ya dika Dan 8:11 siri kwuo. Na 1843, e mere ka ya na Jisos Kraist di na mma choro nkweghachi ya. Nke a bu nzube nke isiokwu anyi na-ekwu n'amaokwu nke 3 a nke meghere eluigwe ma na-egosi anyi Jisos Kraist n'oru ihe atu ya di ka onye isi nchuajà nke eluigwe na-arichite onu maka mmehie nke ndi o hoputara, na nani ha. Buru n'uche na n'awa, n'agbata 538 na 1843, oru ndi popu Roman Katolik bu ndi ga-anochi ibe ha n'oge na-adighi anya, wegbara onodu a na oru a, na-akpasukwa Chineke iwe nke oruru o ruuru ya kacha elu.

N'ihu na e gosiri ya n'isi nke 8 a nakwa n'ihu na o kwusiri n'otu oge ahụ a gbahapuru Ubochi Izu Ike, a na-egosikwa anyi isiokwu a nke irichitere Jisos Kraist, n'okpuru akuku nke obubu onu nke nkwasị nke irichite onu a maka igwe mmadu Ndi Kraist na-amaghi ihe o bua metutara ndi Rom na-ekpere arusi "ubochi anyanwu"; nke a, obuna na kariya ihe niile , mgbe ya na-eduhie eduhie na-eduhie eduhie mgbanwe nke aha: "Sunday": ubochi Onyenwe anyi. Ee, ma ole onye-nwe? Ewoo! Nke di n'okpuru.

Amaokwu nke 4: " *Anwuru oku nke ihe nsure oku na-esi isi utọ na ekpere nke ndi nsọ si n'aka mmuo ozi rigoro n'ihu Chineke.* »

" *Ihe na-esi isi utọ* " ndi na-eso " *ekpere ndi nsọ* " na-anochi anya isi utọ nke aja Jisos Kraist. O bu ngosiputa nke ihunanya na ikwesị ntukwasị obi ya na-

eme ka ekpere nke ndị Ọ hōrō bụrụ ihe ga-anabata ikpe Ya. Ọ dī mkpa iburu n'uche n'amaokwu a mkpa ọ dī njikō nke okwu " *anwuru* " na " *ekpere nke ndi nsọ* ." A ga-eji nkōwa a mee ihe ná Mkpu 9:2 iji kōwaa ekpere nke Ndị Kraịst ụgha bụ ndị Protestant, ebe ọ bụ na ọnọdụ ọhuru ahụ malitere na 1843.

Ihe Chineke na-ekwu banyere ya n'amaokwu a bụ ọnọdụ dī n'etiti oge ndiozi na ụbọchị a bụrụ ọnụ nke March 7, 321. Tupu a gbahapụ Ụbọchị Izu Ike, Jizos na-anata ekpere nke ndị a hōputara ahōputa ma rīochitere ya aririō maka ha. Nke a bụ onyinyo nkuzi nke na-egosi na a na-edobe mmekōrīta kwū ọtō n'etiti Chineke na ndị Ọ hōputara. Ọ ga-abū ma ọ būrūhaala na ha gosiputara ntūkwasī obi nye onye ya na ozizi ya nke eziokwu, ya bụ, ruo 321. Na 1843, òtù ndi nchūàjà nke Jizos ga- *amaliteghachi* ọrụ ya nile a gōziri agozi iji kwado ndi nsọ Adventist a hōputara. Otú ọ dī, n'agbata afō 321 na 1843, ndi na-eme mgbanwe rite uru n'amara ya, dī ka nke oge *Tajatajira* .

Amaokwu nke 5: “ *Mmuo ozi ahụ wee were ihe nsure oku ahụ, were oku nke ebe ichuàjà kpojuo ya, tūba ya n'ụwa. Ma olu di, na éhè-elu-igwe, na àmùmà, na ala-oma-jijiji.* »

Omume a kōwara na-egosi na ọ na-eme ihe ike. Ọ bụ nke Jizos Kraịst na njedebe nke ozi aririō ya mgbe oge awa nke njedebe nke oge amara ga-abia. Ọrụ nke " *ebe ichuàjà* " ahụ na-ejedebe, na " *oku* ", bụ ihe oyiyi nke ọnwụ mkpuchi mmehie nke Jizos Kraịst, ka a na-atūba n'elu ụwa , na-anata ntaramahūhū sitere n'aka ndi leghaara ya anya, na ụfōdū ndi na-eleda ya anya. Ọgwūgwū ụwa nke akara aka na ntinye aka kpomkwem nke Chineke bụ n'ebia site n'usoro usoro nke ekpughere na Mkpu 4:5 na Ọpụ. 19:16. Nchikōta nke oge Ndị Kraịst na-ejedebe na ọbibiya nke “Adventist” nke a nke Jisus Kraịst.

Dī ka ọ dī n'Ụbọchị Izu Ike, e gosiputara isiokwu nke aririō eluigwe nke Jisos Kraịst n'akukū nke ọbubū ọnụ nke ikpe ya n'agbata afō 321 na 1843. Ndị nsọ na-ajū Mmuo Nsọ banyere ya, na Dan 8:13, nwere ezi ihe mere ha ga-eji chọọ imata oge mgbe Jisos Kraịst ga-amaliteghachi “n'ochichọ *ebighi ebi* ” ahụ.

Riba ama : Na-enweghī ikpō ajuju nkōwa nke gara aga, nkōwa nke abūọ na-eme ka uche zuru oke. Na nkōwa nke abūọ a, a pūrū ijikō ọgwūgwū nke isiokwu nke iriōchite ọnụ nke Jisos Kraịst na ụbọchị nke March 7, 321, bụ oge nhapụ Ndị Kraịst gbahapūrū Ụbọchị Izu Ike na-eduga Chineke ibanye n'iwe nke Iso Ụzō Ọdida Anyanwū Kraịst ga-ewepū, site na “ *opi asaa* ” nke si n'amaokwu nke 6 pūta. Nkōwa nke okpukpu abūọ a bụ ihe ziri ezi ebe ọ bụ na agbahapū nke Sabbath nwere ihe ga-esi na ya pūta ruo na njedebe nke ụwa, na 2030, afō mgbe, site na nloghachi ya dī ebube a na-ahū anya, Jizos Kraịst ga-ewepū ruo mgbe ebighi ebi site na ọchichī ndi Rom na-achī Rom na onye na-akwado ndi Protestant America ikpeazū, nkwapūta ụgha ha na-ejere ya ma na-anōchite anya ya. Jizos ga-amaliteghachikwa aha ya nke “ *Isi* ” nke Ụka nke ọchichī popu naara. N'ezie, n'adighi ka ndi a hōputara kwesiri ntūkwasī obi, Ndị Kraịst na-ekwesighi ntūkwasī obi dara ada ga-eleghara iwu Dan.8:14 na ihe ga-esi na ya pūta ruo ọgwūgwū nke ụwa; nke gosiri na ụjō ha na-atū mgbe Jizos ga-aloghachi dika nkuzi nke Mkpu 6:15-16 siri dī. Tupu 2030, a ga-emezu " *opi isii* " mbū n'etiti 321 na 2029. Site na " *opi nke isii* ", ntaramahūhū idō aka ná ntī ikpeazū tupu mkpochapū ikpeazū, Chineke na-ata Ndị Kraịst na-enupū isi ahūhū nke ukwuu. Mgbe ntaramahūhū nke isii gachara, ọ ga-ahazi ọnọdụ maka ule ikpeazū nke

okwukwe zuru uwa ọnu na n'ọnọdu a, a ga-akpọsa ihè ahụ ekpughere ma mara ndi niile lanariri. Ọ bụ n'ihu eziokwu egosiputara na ndi a hoputara na ndi dara ada ga-ahụ, site na nhoro ha nwere onwe ha, ga-aga n'ihu n'ihu egwu nke onwu n'ihu njedebe ikpezụ ha nke ga-abu: ndu ebighi ebi maka ndi a horo, nke doro anya na onwu zuru oke maka ndi dara ada.

Amaokwu nke 6: “ *Ndi mmuo ozi asaa ahụ nwere opi asaa ahụ jikere ifu.* »

Site n'amaokwu a, Mmuo Nso na-enye anyi nkowa oheru nke oge Ndi Kraist, na-ewere di ka isiokwu ya bu " *opi asaa* " ma o bu "ntaramahuhu asaa na-esochi anya" ekesara n'oge Ndi Kraist niile kemgbe March 7, 321, bu afọ nke e guzobere " *mmehie* " n'ihu oha na **nke obodo** . M na-echeta na na mmalite nke Mkpughe 1, e jiriworị " *olu* " nke Kraist n'onwe ya tunyere uda " *opi* ." Ngwa a e ji doo ndi Izrel aka na nti na-ebu n'ime onwe ya ihe nile nke mkpughe Apokalips putara. Ido aka na nti ahụ na-adọ aka na nti megide onya ndi iro toro.

Amaokwu nke 7: “ *Onye mbu tiri mkpu. Ma akú-miri-igwé na oku agwakotara ya na obara, we tukwasi ya n'elu uwa; na obaa de ber a odzi ewie no, odze mbrasem a otse dem no ka ho, na onnse de wodzi nokwar.* »

Ntaramahuhu mbu : e mere ya n'etiti 321 na 538, site na mwakpo di iche iche nke Alaeze Ukwu Rom nke ndi a na-akpo "ndi Barbarian". M na-echeta karisja ndi "Huns" onye onye ndu Attila n'uzo ziri ezi kporo onwe ya "ihe otiti nke Chineke". Ihe otiti nke mere akuku ufodu nke Europe oku; ugwu Gaul, ugwu Italy na Pannonia (Croatia na odida anyanwu Hungary). Okwu ya bu, Oh lee ka ama ama! "Ebe inyinya m na-aga, ahijia anaghi eto azu." Achikotara omume ya nke oma n'amaokwu nke 7; O dighi ihe na-efu, ihe niile di. " *Akukuku aku* " bu akara nke mbibi nke ihe okuku na " *oku* " nke mbibi nke ihe oriri. Na n'ezie, " *obara a wufuru n'ua* " bu ihe atụ nke ndu umu mmadu e ji ike gbuo. Ngwaa " *nkedo* " na-egosi iwe nke onye okike, onye na-enye iwu, na onye nzoputa nke Chineke bu onye na-akpali ma na-eduzi omume ahụ mgbe " *ichupu oku n'ebe ichuaja* " n'amaokwu nke 5.

N'otu aka ahụ, na Lev. 26:14-17 anyi na-agu, si: “ *Ma o buru na unu egeghi m nti, unu emeghikwa ihe ndi a nile e nyere n'iwu, ma o buru na unu eleda ukpuru m anya, o burukwa na mkpuru obi unu akporo ikpe m asi, ka unu wee ghara ime ihe nile M nyere n'iwu, kama unu ga-emebikwa ogbugba ndu m, nke a ka m ga-eme unu. M'gezite kwa unu ujo, na oria-oku, na aru-oku, nke neme ka anya-unu nada uzu na nkpuru-obi-gi aru; i gāgha kwa nkpuru-gi n'efu: ndi-iro-gi gēripia ha . M'gēche irum megide unu , agētiḅu kwa unu n 'iru ndi-iro-unu; ndi nākpọ unu asi gāchi unu, unu gābalaga kwa mḅe o nādighi onye nāchu unu.* »

Amaokwu nke 8: “ *Nke abuo dara. Ewe tubara ihe dika ugwu uku nke nere oku n'oke osimiri; otu uzo n'uzo ato nke oké osimiri wee ghoo obara ;*

Ntaramahuhu nke Abuo : mkpisi ugodi nke ihe oyiyi ndi a di na Jer 51:24-25: “ *M ga-akwu Babilon na ndi Kaldia niile ugwo maka ihe ojo niile ha mere na Zayon n'anya unu, ka Jehova kwuru. Le, Mu nemegide gi, gi ugwu nebibi ebibi, ka Jehova siri, Gi onye nebibi uwa nile. M'geseti kwa akam imegide gi, si kwa na nkume di elu dada gi, me gi ugwu nere ere.* “O bu n'amaokwu nke 8 a ka Mmuo Nso kpaliri ochichi ndi Rom n'okpuru aha ihe atụ ya bu “ *Babilon* ” nke ga-aputa n'udi “ *Babylon the di ukwu* ” na Mkpu. 14:8, 17:5 na 18:2 . "Oku" dabara n'agwa ya, na-akpali ma ndi ga-erepia ya na nloghachi nke Kraist na ikpe ikpe

ikpeazu, na nke o na-eji na-ekpo oku na ikpoasi ndi kwadoro ya ma na-akwado ya: ndi eze Europe na ndi Katolik ha. N'ebe a di ka o di na Daniel, " *oke osimiri* " na-anochi anya ihe a kporo mmadu nke ihe mkpuchi amuma ahụ metutara; Ndi mmadu nke a na-amaghi aha ndi n'ezie nogidere na-ekpere arusi n'agbanyeghi mgbanwe ndi Kraist putara ihè mere. Ihe mbu sitere na nguzobe ochichi popu na 538 bu iwakpo ndi mmadu iji jiri ndi agha gbanwee ha. Okwu ahụ bu " *ugwu* " na-egosi nnukwu ihe isi ike na mpaghara ala. Nke a bu nke kwesiri ekwesị maka ikowa ochichi popu nke, onye iro nke Chineke, ka o sina di elu site n'uche Chineke; Nke a bu iji mee ka ndu okpukpe sie ike nke Ndi Kraist na-ekweghi ekwe nke mkpagbu, nhujuanya na onwu n'etiti ha na ndi no n'èzi nke okpukpe di iche iche sughariri. Okpukpe nke mmanye bu ihe oheru n'ihì mmebi iwu nke ubochi izu ike nke Chineke. Anyi ji ya ugwo ogbugbu ndi na-enweghi isi nke mgbanwe mmanye nke Charlemagne mere na iwu nke Agha Ntute a na-eduzi megide ndi Alakuba, nke Pope Urban II kwalitere; Ihe niile e buru n'amuma na " *opi nke abuo* " a.

Amaokwu nke 9: " *Uzo n'uzo ato nke ihe ndi di n'oke osimiri, bu ndi nwere ndu, wee nwuo, otu uzo n'uzo ato nke ugbo mmiri ahụ .*

Ihe ga-esi na ya puta bu nke zuru uwa onu, o ga-adigidekwa ruo ogwugwu nke uwa. Okwu ndi a bu " *oke osimiri* " na " *ugbo mmiri* " ga-achoputa ihe ha putara na ogu ha na ndi Alakuba no n'Oké Osimiri Mediterenian na-alu, kamakwa na ndi Africa na ndi South America ebe okpukpe Katolik na-emeri amachibidoro ga-eme ka ogbugbu di egwu nke umu amaala.

N'otu aka ahụ, anyi na-agu na Lev.26:18 ruo 20, si: " *N'agbanyeghi nke a, o buru na unu egeghi m nti, m ga-ata unu ahuhu ugboro asaa ozo n'ihì mmehie unu. M'gabaji kwa npako nke ike-unu, M'geme kwa elu-igwe-gi ka o di ka igwe , me kwa ala-unu ka o di ka ola. Ike-unu gala n'iyi, ala-unu agaghi-amị kwa nkpuru-ya, osisi nile nke ala-unu agaghi-amị kwa nkpuru-ha.* "N'amaokwu a, Chineke na-ekwuputa mmegide okpukpe nke na-eme n'oge Ndi Kraist site na njedebe nke Rom site na ikpere arusi gaa na papism. O bu ihe na-adoro mmasi imara na n'oge mgbanwe a, ochichi ndi Rom hapuru "Capitol" iji wunye papacy na Lateran Palace nke di kpomkwem na "Caelius", ya bu, mbara igwe. Ochichi ndi popu siri ike na-akwado isi ike okpukpe ahụ e buru n'amuma. Agbanwewo mkpuru nke okwukwe Ndi Kraist. Idi nwayoo nke Kraist na-anochi anya ike na obi ojo; na ikwesị ntukwasị obi nye eziokwu na-agho ekwesighi ntukwasị obi na inu oku n'obi maka ugha okpukpe.

Amaokwu nke 10: " *Nke ato dara. Oke kpakpando we si n'elu-igwe da, nere dika owa; o we dakwasi otu uzo n'uzo ato nke osimiri nile na n'isi-iyi nile nke miri.* »

Ntaramahuhu nke ato : Ihe ojo a na-ebute na-abawanye ma rute onu ogugu ya na njedebe nke oge emepechabeghi anya. Oganihu a na-enwe na mbiputa igwe oru kwadoro ibiputa Bible Nso. Site n'igu ya, ndi isi a hoputara ahoputa na-achoputa eziokwu o na-akuzi. N'ihì ya, o mere ka oru " *ndi amà abuo* " ahụ Chineke na-enye ya na-arụ na Mkpu. 11:3 ziri ezi: " *M ga-enye ndi amà m abuo ike, ha ga-ebukwa amuma ruo otu puku ubochi na nari ubochi abuo na iri isii, yiri akwa iru uju .* "N'ibu ndi na-akwado ozizi okpukpe nke ya, okpukpe

Katolik na-adabere nani na Bible iji gosi na aha ndi senti ziri ezi na o na-eke ndi o na-achi ofufe. N'ihu na o katowo inwe Bible ikpe ma na-ekpughe onye nwe ya ntaramahuhu na onwu. O bu nchoputa nke eziokwu Akwukwo Nso mere gosiri na ihe e sere n'amaokwu a ziri ezi: " *Oké kpakpando wee si n'eluigwe daa, na-enwu di ka owa .* " Oku ka na-arapara n'onnyinyo Rome na-anochi anya oge a site na " *oké kpakpando na-ere oku* " di ka " *ugwu ukwu na-ere oku* ". Okwu ahụ bụ " *kpakpando* " na-ekpughe nzoro o na-azoro ' *na-enye ihè n'elu uwa* ' n'uzo okpukpere chi di ka Jen.1:15; na nke a n'aha Jisus Kraist, onye o na-ekwu na o di ka ezi " *owa* " ahụ, onye na-enye ihè nke e ji tonyere ya na Mkpu 21:23 . O ka " *di ukwu* " di ka mgbe o malitere, ma oku mkpagbu ya etoola, na-esi " *na-enwu enwu* " ruo " *na-anu oku n'obi* ." Nkwa ya di mfe, Akwukwo Nso katoro, iwe ya ka ukwu n'ihu na a manyere ya imegide ndi Chineke hoputara n'ihu oha. Nke di ka Mkpu 12:15-16 si kwuo, na-amanye ya isi n'atumatu nke " *agwo* " aghughu aghughu gaa na nke " *dragon* " ahụ na-akpagbu n'ihu oha. Ndi mmegide ya abughi nani ndi Chineke hoputara udo na obi ike, e nwekwara na kariya ihe niile na-eche ya ihu, okpukpe Protestant ugha, nke ndoro ndoro ochichi kariya okpukpe, n'ihu na o na-eleghara iwu Jizos Kraist nyere anya ma na-ebuli ngwa agha, na-egbu, na-egbu mgbu di ka ogige Katolik. " *Nke ato nke osimiri* ", ya bu, akuku nke ndi bi na Christian Europe, no n'okpuru mmegide Katolik, di ka " *isi iyi nke mmiri* ". Ihe nlereanya maka isi iyi mmiri ndi a bu Chineke n'onwe ya di ka Jer . "N'otutu ebe, n'amaokwu a, Mmuo Nso na-akpo " *isi iyi nke mmiri* " ndi a hoputara ahoputa n'onnyinyo Chineke. Jon 7:38 na-akwado, na-asi, " *Onye kwere na m, di ka Akwukwo Nso kwuru, n'afọ ya ka osimiri nke mmiri ndu ga-asoputa.* " "Okwu a na-arutukwa aka n'omume ime umuaka baptizim bu ndi, site n'omumu, n'ebughi uzo juo, na-anata akara okpukpe nke ga-eme ka ha buru ndi a na-achi n'ihu okpukpe a na-ahoroghi. Ka ha na-etolite, otu ubochi, ha ga-ebuli ngwa agha gbuo ndi na-emegide ha n'ihu na aha okpukpe ha choro ka ha mee ya. Baijul katoro ukpuru a n'ihu na o kwuru, si: " *Onye kwere, e meekwa ya baptizim, a ga-asoputa ya, ma onye na-ekweghi ekwe, a ga-ama ya ikpe* (Mak 16:16).

Amaokwu nke 11: " *Aha kpakpando ahụ bu Wormwood; otu uzo n'uzo ato nke miri we gho wormwood, ma otutu madu nwua n'ihu miri ahu, n'ihu na emere ka ha di ilu.* »

N'uzo di iche na mmiri di ocha, nke na-emenyu akpiri ikpo nku nke na-egosi Bible, bu okwu Chineke e dere ede, e ji ozizi ndi Katolik tonyere " *absinthe* ", ihe onunu na-elu ilu, na-egbu egbu, na obuna ihe onunu na-egbu egbu; nke a ziri ezi ebe o bu na njedebere ikpezu nke nkuzi a ga-abu oku nke " *onwu nke abuo nke ikpe ikpe ikpezu* ". Otu akuku, " *otu uzo n'uzo ato* " nke umu nwoke, na-agbanwe site na nkuzi Katolik ma o bu Protestant ugha natara. " *Mmiri ahu* " bu ma ndi mmadu ma ozizi nke Akwukwo Nso. Na ^{nari afọ nke 16}, otu ndi Protestant ji ngwa ogu ji Bible na ozizi ya mee ihe n'uzo na-ezighi ezi, n'ihu atụ nke amaokwu a kwa, ndi ikom na ozizi okpukpe ugha na-egbu ndi ikom. Nke a bu n'ihu na umu nwoke na nkuzi okpukpe adila ilu. Site n'ikwu na ' *mmiri ahu di ilu* ,' Chineke zara ebubo e boro " *nyocha nke ekworo* " nke na-echere kemgbe Mkpu 6:6 na akara nke ato . O na-akwado, n'oge mgbe okwu ya e dere ede bɔara ime otu ahụ, ebubo nke ikwa iko nke o noworo na-ewetara Mgbako ahụ kemgbe March 7, 321,

bú nke bu ụzọ n'oge ikwa iko okpukpe nke aha ya bu Pagamom na Mkpu 2:12 maka 538.

N'otu aka ahụ, anyị na-agụ na Lev . *M'gēzite kwa anu-ohia n'etiti unu, ha gānapu unu umu-unu, me ka anu-ulo-unu la n'iyi, me kwa ka unu di ole-na-ole; okporo-uzo-gi nile gābu kwa arapu.* ” Ihe omumụ nke Lev . Ezi ndị ọ hooro na-anogide na-enwe udo ma gbaa arukwaghim, na-anabata onwu ma ọ bu ndoro n'agha di ka ezi ndi nwuru n'ih i okwukwe. Ma e wezuga ihe nlereanya ha magburu onwe ya, ọ na-ahụ nani “ *anumanu* ” obi tara mmiri bú ndi na-alurita ibe ha ogu, otutu mgbe, n'ih i mpako onwe ha, na-ejikwa obi ojoo nke anu ohia na-eri anu na-egbu ndi mmadu. Echiche a ga-adaba na Mkpu. 13:1 na 11. Nke a bu njedebe nke oge mgbe, n'onodu **mkpagbu**, a ga-eduru Onye Ahoputara ' *ba n'ime ozara* ' (= ikpe) na Mkpu 12:6-14 site na Akwukwo Nso e dere “ *ndi akaebe abuo* ” nke Chineke nke Mkpu 11:3 . Ochichi enweghi ndidi nke ochichi popu e buru n'amuma ruo afọ 1260 na-aga ogwugwu.

Amaokwu nke 12: “ *Mgbirigba nke ano kuru. Ewe tibe uz o ato nke anyanwu, na otu uzọ n'uzo ato nke onwa, na otu uzọ n'uzo ato nke kpakpando;* »

Ahumahu nke ano : Mmuo nso n'ebe a na-ese onyinyo “ *oke mkpagbu* ” ahụ e kwusara ná Mkpu. 2:22 . Na akara, ọ na-ekpughe mmetuta ya nye anyi: n'akuku ufodu, a na-aku “ *anyanwu* ”, akara nke ihè nke Chineke. Ozokwa, n'otu akuku, “ *onwa* ”, bu ihe nnochianya nke ogige okpukpe nke ochichiri, bú nke, na 1793, metutara ndi Katolik ihu abuo na ndi Protestant, kukwara. N'okpuru akara nke “ *kpakpando* ”, a na-etikwa akuku nke Ndi Kraist a koro *ka ha mee ka uwa mara ihè* n'otu n'otu. Oleezi onye ga-esi otu a tuo ihè okpukpe Ndi Kraist nke eziokwu na nke ugha? Aziza: Echiche nke ekweghi na Chineke na-ewere di ka nnukwu ihè nke oge. Ihè ya na-ekpuchi ndi ozo niile. A na-akwanyere ndi na-ede akwukwo na isiokwu a anya nke oma ma koro onwe ha “ *ndi na-amu ihe* ” di ka Voltaire na Montesquieu. Ma ihè a na-ebibi, nke mbu, ndu mmadu n'agbu, na-akwafu obara na mmiri iyi. Mgbe ndi isi nke Eze Louis XVI na nwunye ya Marie-Antoinette gasiri, ndi na-eme Katolik na ndi Protestant dabarakwa n'okpuru guillotine nke ndi mgbanwe mgbanwe. Omume ikpe ziri ezi nke Chineke adighi akwado ekweghi na Chineke; ma ogwugwu na-egosi uzọ ziri ezi, na Chineke nwere ike ikwatu ndi ochichi aka ike site n'iji ochichi aka ike di elu, di ike na nke siri ike na-emegide ha. “ *Ike na ike* ” bu nke Jehova na Mkpu 7:12.

N'otu aka ahụ, anyị na-agụ na Lev.26:23-25, si: “ *O buru na ahuhu ndi a agbazieghi unu wee guzogide m, m ga-eguzogidekwa unu ma taa unu ahuhu ugboro asaa ozo n'ih i mmehie unu. M'gēme ka mma-agma biakwasi unu, nke gābò óbò óbùba-ndum ; mbe unu nāchikota n'obodo-unu, M'gēzite ajo oria nefe efe n'etiti unu, ewe nye unu n'aka onye-iro.* ” “ *Mma agha nke ga-abo obọ njiko aka m* ” bu oru Chineke nyere ochichi mba France na-ekweghi na Chineke, site n'inyefe ya isi ndi ikpe ikwa iko ime mmuo e kpara megide ya. Di ka ihe otiti nke amaokwu, ochichi a na-ekweghi na Chineke eweputala ukpuru nke ogbugbu mmadu nke mere na ndi gburu unyaahu goro ndi e gburu echi. Di ka ukpuru a si di, ochichi ime mmuo a yiri ka o ga-eloda mmadu nile n'onwu. N'ih i ya, Chineke ga-enye aha ya “ *abis* ”, “ *anu ohia ahụ nke si n'abis bilie,* ” na Mkpu 11:7, bú ebe o ga-akowaputa isiokwu ya. Nke a bu n'ih i na na Jenesis 1:2, aha a na-akowa uwa nke enweghi ndu, enweghi udi, ogba aghara na nke n'ikpeazu, mbibi usoro nke

ochichi ndi na-ekweghi na Chineke ga-eme ga-amuba. Dika omumaatu, anyi na-ahụ akara aka nke onye Katolik na onye ochichi bu Vendée aha ya bu "Venge" site n'aka ndi na-eme mgbanwe nke atumatu ha bu ime ka o buru ebe togboro n'efu na nke mmadu na-ebighi.

Amaokwu nke 13: “ *M wee hu, ma nu ka ugo ka o na-efeghari n'etiti eluigwe, na-eji oké olu na-ekwu, si: “Ahuhu, ahuhu, ahuhu ga-adiri ndi bi n'ụwa, n'ih i olu ndi ozọ nke opi nke ndi mmuo ozi atọ ahụ nke gaje ifu! »*

Mgbanwe mgbanwe France rupertara mmetuta igbu ochu mana o mezuru ebumnuche Chineke chorọ. O wepuru ochichi aka ike n'okpukpe, mgbe o nwusiri, a manyere nnabata. Nke a bu mgbe, di ka Mkpu. 13:3 si kwuo, “e meruru *“anumanu nke si n'oké osimiri”* ndi Katolik ahụ *“meruo ahụ ma gwọọ ya”* n'ih i ikike di ike nke Napoleon *“ugo,”* bu ndi e debere n'amaokwu a, bu onye jikwa Concordat ya dozie ya. *“... ugo na-efe n'etiti eluigwe”* na-egosiputa idi elu nke ochichi Emperor Napoleon ^{nke Mbu.} O gbatipuru ochichi ya n'isi ndi Europe niile wee daa megide Russia. Nhorọ a na-enye anyi ezigbo nkowa gbasara mkpakorita nwoke na nwaanyi nke ihe omume, a na-atu aro oge 1800 ruo 1814. Nnukwu ihe ga-esi na ochichi a puta bu ihe nribama siri ike bu nke na-egosi na obibia na ubochi di oké mkpa nke Daniel 8:14, 1843. Ochichi a di mkpa n'akuko ihe mere eme nke mba France na-aghọ, n'ih i na Chineke, bu onye na-ebu okwa di egwu, ebe o bu na mgbe o gasiri, okwukwe Ndi Kraist zuru uwa onu ga-abanye n'oge ahụ mgbe Chineke ga-eji nnukwu atọ kurie ya. *“ihe ojoo”*. Ugboro atọ ugboro atọ, o bu izu oké nke *“ihe ndabara”*; Nke a bu n'ih i na site n'ibanye n'afọ 1843, di ka Mkpu 3:2 na-akuzi, Chineke chorọ n'aka Ndi Kraist, bu ndi na-azoro na nzoputa Jizos Kraist di, ka ha mecha mecha mgbanwe ahụ malitere n'afọ 1170, bu ubochi Pierre Valdo weghachiri n'uzo zuru ezu eziokwu Akwukwo Nso, nakwa na ha rupertara *“oru zuru oké”*; a chorọ izu oke a na Mkpu 3:2 na site n'iwu nke Daniel 8:14. Nsonaazu nke ntinye ya n'ike putara n'ebe a n'udi nnukwu *“ihe ojoo”* atọ nke anyi ga-amu ugbo a iche iche. O ga-amasi m ikowaputa ozọ na ihe na-eme ka oge udo nke okpukpe a, n'uzo di iche iche, nnukwu *“ihe ndabara”* bu ihe nketa nke ekweghi na Chineke nke mba France nke na-erute na ga, ruo mgbe ogwugwu nke uwa, na-emetuta ndi mmadu n'Ebe Odida Anyanwu Uwa. Nke a agaghi enyere ha aka ime mgbanwe ndi Chineke chorọ site na 1843. Ma ugbua, *“akara nke isii”* nke Mkpu 6:13 egosiputawo nke mbu n'ime *“ahuhuhu”* ndi a site n'oyiyi nke *“odida nke kpakpando”* ma e jiri ya tunyere *“fig ndu ndu”*, si otu a na-anakwere ntozu oké ime mmuo nke Chineke chorọ site n'afọ 1843. E nyere ido aka na nti nke eluigwe na Novemba 13 nke Chineke n'oge Novemba 13 nke okwa nke atọ uku *“misfortunes”* nke amaokwu a muru.

N'ime mkpughe ya, Mmuo Nso na-akpalite okwu ahụ bu *“ndi bi n'ụwa”* iji kowaa umu mmadu ndi oké atọ ahụ lekwasiri anya. *“ihe ojoo”* buru amuma. N'ibu ndi e kewapuru n'ebe Chineke no ma kewapu ha site n'ekweghi ekwe na mmehie ha, Muo Nso na-eme ka ha dighachi n'otu *“n'ụwa.”* N'uzo megidere nke ahụ, Jizos ji okwu bu *“umu amaala nke alaeze eluigwe”* kpoputa ezi ndi o horo kwesiri ntukwasị obi; Ala nna ha abughi *“uwa”* kama *“eluigwe”* bu ebe Jizos *“edozilari ha ebe”* di ka Jon 14:2-3 si kwuo. Ya mere, mgbe o bula a na-ehota okwu a *“ndi bi n'ụwa”* n'Apokalips, o bu ikpoputa umu mmadu na-enupu isi e kewapuru n'ebe Chineke no n'ime Jizos Kraist.

Mkpughe 9: Opi nke^{ise} na^{nke isii}
" Nke mbu " na " nke abuo nnukwu ihe ndabara "

Opi nke ise : " The ojoo mbu "
maka ndi Protestant (1843) na ndi Adventist (1994)

Riba ama : Na ogugu nke mbu, isiokwu a nke " *Opi nke 5* " na-egosi *n'ihe oyiyi ihe atụ ikpe nke* ^{Chineke} na-ekpe okpukpe Protestant bụ ndi dabara n'ihere kemgbe oge opupu ihe ubi nke 1843. Ma ọ na-eweta ozizi ndi ọzọ na-akwado ọkwa amuma ndi e nyere nwanne anyi nwanyi Adventist ubochi Seventh, Oriaku Ellen Gould White, onye Jizos hoputara di ka onye ozi ya. Oru amuma ya nyere ihè karisja n'oge ule ikpeazu nke okwukwe; A ga-akwado amuma ya n'ozu a. Mana ihe nwanne anyi nwanyi na-amaghi bu na nchere Adventist nke ato bu nke Chineke zubere iji nwalee uka nke Seventh-day Adventist n'onwe ya. N'ezie, atumanya nke ato a emebeghi na mmepe oha na eze nke abuo gara aga, mana oke eziokwu oheru ahu ekpughere nke jikotara ya na-akwu ugwo maka adighi ike a putara ihè. Nke a bu ya mere, ebe a nwalere site na Jizos Kraist n'etiti 1983 na 1991 na Valence-sur-Rhône, France, na Mauritius, mgbe o juru nke ikpeazu amuma amuma, ukara institutional ozizi Adventism bu " vomited " site na Onye Nzoputa nke mkpuru obi na 1994, a ubochi wuru site n'iji nke 5 nke onwa na

amuma 1 Oguḡu nke abuo, ikpe ihe atụ a nke Onyenwe anyị mere megide akukū dī iche iche nke okwukwe Protestant metutara institutional Seventh-day Adventism nke dabara na ndapụ n'ezī ofufe, n'aka nke ya, site n'ijū nke ihè amuma Chineke; Nke a bụ n'agbanyeghī idō aka ná ntī nke Ellen G. White nyere n'isiakwukwō bụ "Ojūjū nke Ihè" nke akwukwō ya degaara ndī nkuzi Adventist "Ozioma Ozi Oma Ozi Oma". Na 1995, njikō aka nke Adventism na okpukpe Protestant bīara iji kwado ikpe ziri ezi nke Chineke buru n'amuma. O dī mma imara na odida abuo ahū nwere otu ihe kpatara ya: ojūjū na nlelī maka okwu amuma nke Chineke tuputara, site n'aka ohu nke o hōrōrō maka orū a.

“ *Nhusiana* ” bụ oge awa ihe ojōo nke onye na-akpalite ya na onye na-akpali ya bụ Setan, onye iro nke Jizos na ndī nsō o hōrōrō. Muo ahū ga-ekpughere anyī n'oyiyi ihe ga-abū onye na-eso uzo Jizos Kraist mgbe o jurū ya ka e nyefee ya n'aka ekwensu; nke meziri nnukwu “ *ihe ndabara* ” n'ezie.

Amaokwu nke 1: “ *Mgbirigba nke ise dara. M wee hū otu kpakpando ka o si n'eluigwe daa n'ūwa. Enyere ya mkpisi ugodi nke olulu mmiri* .

A na-agwa ndī Kraist hōputaara e idoghī aka “ nke ise mma « pp p p p p p site n'afō 1844. “ *Kpakpando nke si n'eluigwe daa* ”] bēgh “ *kpakpant ah* . Absinthe "site na isiakwukwō gara aga nke na-adaghī " , " *na Ebe ahū ala* ", ma " *na THE osimiri Na THE isi mmalite nke mmiri* ". O bụ n'oge “ *Sadis* ” ka Jizos chetara na o “ *jikwasiri kpakpando asaa ahū n'aka ya* ”. N'ihī na " *orū ya* " e kwuru na " *ezughī okè* ", Jizos tupurū n'ala " *kpakpando* " nke onye ozi Protestant.

Akara nhusiana nke Adventist n'oge opupu ihe ubi nke 1843 na njedebe nke atumanya mbū nke nloghachi nke Jisus Kraist. Nchere nke abuo maka nloghachi a kwusiri n'October 22, 1844. O bụ nanī mgbe onwunwa nke abuo a gasiri ka Chineke nyere ndī mmeri ahū ihe omuma na omume nke Ubochi Izu Ike Ya dī nsō nke Saturday. Ubochi Izu Ike a wee were orū nke " *akara nke Chineke* " nke a kpoturū aha n'amaokwu 4 nke isi nke 9. Ya mere, akara nke ndī ohu ya malitere mgbe njedebe nke ule nke abuo gasiri, n'oge mgbusi akwukwō nke 1844. Echiche bụ dī ka ndī a: okwu " *nke dara* " lekwasiri anya ubochi nke oge opupu ihe ubi 1843, njedebe nke iwu nke Dan na njedebe nke 8 nke mbū nke 8: 14 nke njedebe nke njedebe nke 8. akara mmalite nke akara nke ndī mmeri a hōputara na nke isiokwu nke a " *5 opi* ", onye nzube Chineke bụ ikpughe odida nke okwukwe Protestant na nke Adventism nke ga-eme ka njikō aka ya na ya mgbe 1994, ogwugwu nke " *onwa ise* " buru amuma n'amaokwu 5 na 10. Ya mere, na mmalite nke 4 nke onwa 4. dī ka isi isiokwu, okwukwe Okpukpe Protestant “ *adawo* ” tupu ubochi a, n'oge opupu ihe ubi nke 1843. Anyī ga-ahukwa kpomkwem otū mkpughe Chineke si akwanyere eziokwu ndī e mezuru n'akukō ihe mere eme ugwu. Ubochi abuo ahū 1843 na 1844 nke o bula nwere orū o bula etinyere na ha.

N'ibū ndī Jizos gbahapuru n'aka ekwensu, okwukwe Protestant dabara n'ime Catholic " *olulu* " ma o bụ " *omimi nke Setan* " nke ndī na-eme mgbanwe n'onwe ha katoro n'oge Ndozighari ahū na Mkpu 2:24. N'uzo aghugho, site n'ikwu na o dara “ *n'ūwa* ”, mmuo nsō na-akwado njirimara nke okpukpe Protestant nke okwu ahū bū “ *ūwa* ” nochiri anya ya bū nke na-echeta opupu ya na okpukpe Katolik nke a kporo “ *oké osimiri* ” ná Mkpu 13 na 10:2 . N'ozī “ *Filadelfia* ”, Jizos gosiri “ *onu uzo* ” nke ghere oghe ma o bụ mechiri emechi.

N'ebe a, igodo na-emeghere ha ụzọ dị nnoọ iche ebe ọ na-enye ha ohere ịbanye na "abyss", akara nke ndụ efu. Nke a bụ oge maka ha, " *ihè na-aghọ ọchịchiri* " na " *ọchịchiri na-aghokwa ihè .* " N'ibụ ndị na-ewere ụkpụrụ nke echiche nkà ihe omuma nke ndị ọchịchị dị ka ihe nketa ha, ha na-echefu ezi ịdị nsọ nke okwukwe ahụ e mere ka ọ dị ọcha site n'ọbara Jizọs Kraịst. Ka anyị rịba ama nkenke " *e nyere ya* " nkenke. Onye si otú a na-enye onye ọ bụla dị ka ọrụ ya si dị bụ Jizọs Kraịst, Onyeikpe Chineke. N'ihì na ya onwe-ya bu kwa onye-nche-ọnu-uzo; " *mkpịsị ugodi nke David* " maka ndị a goziri agozi na 1873 na 1994, dị ka Mkpu 3: 7 si kwuo, na " *mkpịsị ugodi nke olulu nke enweghị njedebe* " maka ọdịda nke 1843 na 1994.

Amaokwu nke 2: " *O wee meghee olulu mmiri ahụ. Anwuru-ọku we si n'olùlù ahu bilie, dika anwuru-ọku nke oké ọku; ma anyanwu na ikuku we ịa ọchichiri n'ihì anwuru-ọku nke olùlù ahu.* »

Okwukwe Protestant na-agbanwe nna ya ukwu na ọdịnihu ya, a na-agbanwekwa ọrụ ya. O si otú a nweta ọdịnihu na-enweghị atụ nke inwe mbibi nke ikpe ikpe-azụ site na " *ọku* " nke " *onwu nke abụọ* " nke a ga-akpọ aha na Mkpu 19:20 na 20:10. Na-ewere ihe oyiyi nke " *odo ọku na solfo* " nke a " *ọku* " nke ikpeazụ ikpe ga-abụ " *oké ọku* " nke na-eyi ndị na-emebi iwu nke Chineke egwu kemgbe ha kwusara n'Ugwu Sainai dị ka Ọpụ.19:18: " *Ugwu Sainai bụ kpamkpam n'ọku, n'ihì na Jehova rịdata n'elu ya n'ọku; Anwuru-ọku we bilie dika anwuru-ọku nke oké ọku* , *ugwu ahu nile we ma jijiji nke-uku.* " Mmụọ wee jiri usoro cinematographic nke a na-akpọ "flashback", nke na-ekpughe ọrụ ndị a ruru mgbe ndị dara ada ka dị ndụ, na-ejere ekwensu ozi. Okwu ahụ bụ " *anwuru* " n'ebe a nwere ihe abụọ ọ putara: nke ọku nke " *oké ọku* " nke anyị na - agụ banyere ya ná Mkpu. 14:11: *ha enweghikwa izu ike ehie ma ọ bụ abali, ndị na-efe anụ ọhia ahụ na ihe oyiyi ya, na onye ọ bụla nke na-anata akara nke aha ya ,* " kamakwa nke " *ekpere nke ndị nsọ* " dị ka Mkpu 5:8 si kwuo, n'ebe a, nke ndị nsọ ụgha. N'ihì na ọtụtụ ihe omume okpukpe a na-egosiputa site n'ekpere mere ka okwu ndị a Jizọs gwara ya na *Sadis* , na 1843 ziri ezi: " *I gafeworo n'ihì na ị dị ndụ; i wee nwuo .* " Nwuru anwu, ma nwuo ugboro abuo, ebe ọ bụ na onwu a turu aro bu " *onwu nke abuo* " nke " *ikpe ikpeazu .* " Ihe omume okpukpe a na-eduhie onye ọ bụla ma e wezuga Chineke na ndị ọ hooro, bu ndi ọ na-enye ihè. Aghugho a juru ebe niile bu "ntughari" di ka uwa nke oge a na-ekwu. Ma ọ bụ n'ezie echiche nke inubiga mmanya okè ka Mmụọ Nso na-egosi site na onyinyo nke " *anwuru* " nke na-agbasa na " *ikuku* " ruo n'okè nke ikpuchi " *anyanwu* ". Ọ bụ na nke ikpeazu bụ ihe nnochianya nke ezi ihè di nsọ, nke " *ikuku* " na-anochi anya ọchichị ekwensu, nke a na-akpọ " *onyeisi nke ike nke ikuku* " na Efe. N'ụwa, ebumnobi e ji akowahie bụ izochi eziokwu nke na-aghaghị ibụ ihe nzuzo. Na okwa okpukpe, ọ bụ otu ihe ahụ: eziokwu bụ naanị maka onye a hooro. Mmuba nke otu Protestant enwewo uru n'ezie ikpuchi ịdị adị nke okwukwe Adventist nke Seventh-day; nke a ruo n'afọ 1995 mgbe ha nabatara ya n'okwa ha maka " *oke ihe ndabara* " ya. N'onodu ime mmuo oheru a, ha ga-anwu onwu nke abuo nke ga-eme ka elu uwa ghoo nnukwu oku . Ozi ahụ di egwu ma anyi nwere ike ighota na Chineke enyeghi ya nke oma. A na-edobe ya maka ndi a hooro ka ha ghota ihe akara aka ha gbapuru.

Amaokwu nke 3: “ *Igurube sikwa n'okụ ahụ pụta, gbasaa n'ala; ewe nye ha ike, dika ike nke akpi nke uwa.* »

Ekpere nke " *anwuru* " na-anochi anya ya na-esi n'onu na n'uche ndi Protestant dara ada, n'hi ya, ndi ikom na ndi inyom nochiri anya " *igurube* " n'hi onu ogugu ha di ukwu. O bu n'ezie igwe mmadu e kere eke dara na 1843 na m na-echetara gi na na 1833, afo iri tupu mgbe ahụ, Onyenwe anyi enyewo echiche nke igwe mmadu a site na "odida nke kpakpando" mezuru n'abalị nke November 13, 1833 n'etiti abali na elekere ise nke ututu, di ka akuko ihe mere eme akaebe akaebe. Ozokwa, okwu ahụ bu " *n'ụwa* " na-enwe nkowa abuo nke ndoti elu ala na njirimara Protestant. Onye masiri " *igurube* na-ebibi ihe na nke na-ebibi ihe ? O bughị ndi oru ugbo, na Chineke anaghi enwe ekele maka ndi kwere ekwe bu ndi na-arara Ya nye ma soro onye iro na-aruko oru iji bibie owuwe ihe ubi O horo, nke mere eji jiri akara a mee ihe na ha. Mgbe ahụ, na Ezikiel 2, obere isi nke 10 a di mkpirikpi, e hotara okwu ahụ bu " *onye nnupuisi* " *ugboro isii iji kowaa* " *ndi nnupuisi* " ndi Juu bu ndi Chineke weere di ka " *ogwu, uke na akpi* ." N'ebe a, okwu a bu " *akpi* " metutara ndi nnupuisi Protestant. N'amaokwu nke 3, ntuka aka na ike ya na-akwado iji akara kacha mkpa di aghughu. Ike nke " *akpi* " bu iji ogbunigwe nke *odu* ha were gbagbuo ndi ha gburu . Na okwu a bu " *odu* " na-ewerekwa n'uche Chineke otu ihe bu isi putara nke e kpughere n'Aisaja 9:14: " *Onye amuma nke na-akuzi ugha bu odu* ." Umụ anumanu na-eji " *odu* " ha na-achụ ma na-apia ijiji na umu ahuhu ndi ozo na-akpasu ha iwe. N'ebe a, anyi na-ahụ onyinyo nke " *onye amuma nwanyi bu Jezibel* " ugha. onye na-etinye oge ya n'ichuda na ime ka Chineke na ndi ohu ya na-ekwesighi ntukwasị obi a ghogburu taa ahuhu. Omume nke afo ofufo gbaghara mmehie bu akuku nke nkuzi nke okwukwe Katolik. Na Mkpu 11:1 mmuo nsọ kwadoro ntunyere a site n'iji okwu ahụ bu " *okporo ahijia ami* " bu nke mkpisi ugodi nke Aizaya 9:14 na-enye otu ihe ahụ okwu ahụ bu " *odu* ." Ihe oyiya a nke choochi popu metutakwara kemgbe 1844, ndi kwere ekwe bu ndi Protestant dara ada bu ndi ghoru ndi amuma Chineke bu ndi na-akuzi ugha, ya bu, ndi amuma ugha. A ga-ehota okwu ahụ a turu aro " *odu* " nke oma n'amaokwu nke iri.

Ihe owuwu nke 3rd ^{Adventist} na-echere **(nke ugbo a, site n'ubochi nke asaa)**

Amaokwu nke 4: “ *E nyekwara ha iwu ka ha ghara imeru ahijia ndu, ma o bu ihe ndu ndu o bua, ma o bu osisi o bua ;* »

“ *Igurube* ” ndi a adighi ericha akwukwo ndu akwukwo ndu, kama ha na-emeru ndi mmadu ndi na-adighi “ *akara Chineke* ” na-echebe. Okwu a e kwuru “ *akara Chineke* ” na-akwado ihe ndi gbara gburugburu n'oge ahụ e kwurula na Mkpu. Ya mere, ozi ndi ahụ bu otu, isi nke asaa gbasara ndi ahoputara akara na isi 9, ndi gbahapuru daa. A na m echetara gi na dika Mat.24:24 siri kwuo, o gaghi ekwe omume irata onye ezi-okwu a horo. Ya mere, ndi amuma ugha na-aghogbu ibe ha.

Nkenkenke, " *akara nke Chineke n'egedege ihu* ," na-egosi mmalite nke akara nke ndị ohu Adventist Chineke hoputara, ya bụ, October 23, 1844. Ekwuru nkowa zuru ezuru tupu e kwuputa oge nke amuma " *onwa ise* " n'amaokwu na-esonu; oge nke 150 ezigbo afo nke ga-adabere na ubochi a.

Amaokwu 5: " *E nyere ha, o bughị ka ha gbuo ha, kama ka a ga-ata ha ahuhu onwa ise : ma ahuhu ha mere di ka ahuhu akpi na-ata ma o buru na o tara mmadu ahuhu.* »

Ozi Chineke na-achikota onu n'onyinyo ya omume ndi e mezuru n'oge di iche iche; nke na-agbagwoju anya ma na-eme ka nkowa ihe osise sie ike. Ma ozugbo a ghotara usoro a ma nata ya, ozi ahụ ga-edo anya nke oma. Amaokwu a nke 5 bu ihe ndabere nke okwa m nke nloghachi nke Jizos Kraist na 1994. O nwere amuma amuma di oké onu ahia " *onwa ise* " nke, malite na 1844, na-enye anyi ohere imeputa ubochi 1994. Otú o di, iji mezuo atumatu Chineke, aghaghị m ijiko nloghachi di ebube nke Jizos Kraist ruo taa. Ya mere, n'ibu nke kpuburu kpwo isi site na nkenke nke ederede nke gaara eme ka olileanya a ghara ikwe omume, anogidesiri m ike na ntuziaka Onye Okike m chorọ. N'ezie, ederede na-akowaputa: " *E nyere ha, o bughị ka ha gbuo ha, kama iji mekpaa ha ahụ ruo onwa ise .* " Nkenkenke " *ighara igbu ha* " ekwetaghị itinye isiokwu nke " ^{6th} *opi* ", agha ogbugbu di egwu, n'oge nke " ^{5th} *kpuchiri* ". *opi* "; oge nke 150 ezigbo afo. Ma n'oge ya, William Miller enweelarị kpwo isi iji mezuo ihe Chineke chorọ; ichoputa njehie nke na-ekwe ka e mee ka olile anya nloghachi nke Kraist maliteghachi n'oge mgbusi akwukwo nke 1844; a ugha njehie, ebe o bu na mbu mgbako guzosie ike mmiri nke 1843 na-kwenye taa na anyi ohuru mgbako. Uche na ike nke Chineke bu ochichi na ihe ndabara oma maka ndi o horo, o dighi ihe o bu na o dighi onye nwere ike igbochi atumatu ya. Nke bu eziokwu bu na njehie a nke okwa mere ka Adventism ochichi gbaa akaebe, na 1991, na agwa nke nleli kwuputa olileanya nke nloghachi nke Jizos Kraist mara okwa maka 1994. Na kasi njo maka Adventist bu na a napuru nke ikpeazu ihè amuma nke ihè, n'ozuzu ya, isi 34 nke akwukwo Daniel na Mkpughe, di ka onye o bu nwere ike inwe taa site n'igu ihe ama a. N'ime nke a, a napuru ha oku ohuru ndi ozọ nke Chineke nyeworo m kemgbe mmiri nke 2018 gbasara iwu ya na banyere nloghachi nke Kraist onye ga-aloghachi, anyi maara ugbo a, n'oge opupu ihe ubi nke 2030; na nke a na ntala ohuru ndi di iche na owuwu amuma nke Daniel na Mkpughe. N'agbata afo 1982 na 1991, nye m, *onwa ise ahụ* nwere njiko na oru nke ndi amuma ugha nke na-aga n'ihu ruo n'oge nloghachi nke Jizos Kraist. N'ibu onye kwenyesiri ike na echiche a, bu nke ziri ezi, ahughị m mmachi nke oge nke mmachibido iwu " *na-egbu* ". N'oge ahukwa, ubochi 1994 nochiri anya afo 2000 nke ezi omumu Jizos Kraist. M na-agbakwunye na o dighi onye bu m uzọ mara ihe kpatara njehie m; nke na-akwado mmezu dika uche Chineke siri di. Ugbo a, ka anyi lebakwuo anya na nkenke " *ma imekpa ha ahụ ruo onwa ise .* " Usoro a na-eduhie nnoo eduhie n'ihu na " *ahuhu* " e zoro aka na ya abughị ndi a tara ahuhu n'ime " *onwa ise* " ahụ e buru n'amuma . " *Ahuhu* " nke Mmuo Nso na-ezo aka na ya ka a ga-emeru ndi dara ada n'ikpe ikpe-azu, ebe o ga-abu site n'oku nke " *odo oku* ," ntaramahuhu nke " *onwu nke abuo* ." Akwusara " *ahuhu* " a n'ozu mmuo ozi nke ato nke Mkpu. 14:10-11 nke amaokwu bu uzọ kpalitere site n'izo aka " *oku oku* " " *nke mmekpa ahụ ha* "; ozi nke Adventist maara nke oma ebe o bu ihe

mejuputara nke ozi ha zuru uwa onu. N'imara tupu odida nke Adventism ochichi a, n'uzo aghughu, Mmuo Nso na-ekwu na ozi a " o ga-anu, **ya onwe ya kwa** , nke mmanya nke onuma nke Chineke wusara enweghi ngwakota n'ime iko nke iwe ya, na o ga-emekpa oku na brimstone n'ihu ndi mmuo ozi di nso na n'ihu Nwa Aturu ahụ ." Nke a nkenke " ya onwe ya " lekwasiri anya, n'usoro nke okwukwe Protestant, mgbe ahụ Adventism ochichi na-ekwesighi ntukwasị obi juru na 1994 nke Jizos Kraist n'onwe ya juru. Kemgbe ubochi ahụ, n'ikwado obubu onu ya, " onye nnupuisi " ohuru a esonyela n'ogbakọ ecumenical nke na-achikota ndi Katolik na ndi Protestant ebipulari Chineke. Ma tupu odida nke Adventism ochichi ada, usoro ahụ " ya onwe ya kwa " metutara ndi Protestant dara ada, n'ih na ebe ha dara na 1844, ha ga-ekekori akara aka nke ndi Katolik, ndi Otodoks na ndi Juu ugha. N'ezie, " ya onwe ya " gbasara ndi niile na-abughị ndi Katolik bu ndi na-asopuru Chochi Katolik nke Rome, site n'ibanye na ecumenical njiko aka ya, na site n'isopuru ukuru nke Constantine I ya Sunday na natal "ubochi anyanwu" (Christmas na December 25). Site n'ihoro otu udi " ya onwe kwa ", karia otutu ya "ha onwe kwa", Muo Nso na-echetara anyi na nhoro okpukpere chi bu nhoro nke onye o bula nke na-eme ka onye ahụ buru onye ikpe, onye ezi omume ma o bu onye ikpe ziri ezi n'ebe Chineke no, o bughị obodo; dika " Noa, Daniel na Job onye na-adighi-azoputa umu-ndikom ma-obu umu-ndinyom " dika Ezik 14:18 siri kwu.

Ahuhu nke onwu nke abuo nke ikpe ikpe-azu

Amaokwu nke 6: " *N'ubochi ndi ahụ, ndi mmadu ga-achọ onwu, ma ha agaghị ahụ ya; ha gachọ inwu, onwu gābanari kwa ha.* »

Echiche ndi ahụ na-eso ibe ha n'uzo ezi uche di na ya. N'ibu ndi di nnoo kwuru banyere " *ahuhu nke onwu nke abuo* ", Mmuo Nso na-ebu amuma n'amaokwu 6 a, na ubochi nke ngwa, nke ga-abia na njedebe nke ^{nari afo nke asaa} , ezubere iche maka okwu " *n'ubochi ndi ahụ* ". O na-ekpughere anyi nkowaputa nke ntaramahuhu ikpeazu a, nke di oke egwu. " *Ndi mmadu ga-achọ onwu, ma ha agaghị ahụ ya; ha ga-achọ inwu, onwu ga-agbanari ha.* " Ihe umu mmadu na-amaghị bu na ndi ajo omume mbilite n'onwu ga-adi nnoo iche n'anụ ahụ di ugbu a. Di ka ntaramahuhu ikpeazu ha, Onye Okike Chineke ga-emeghari ndu ha, mee ka o nwee ike iga n'ihu n'onodu maara ihe ruo mgbe mbibi nke atom ikpeazu ha. Ozokwa, ogologo oge nhujuanya ahụ ga-agbanwe n'otu n'otu maka onye o bula, dabere na mkpebi ikpe nke ikpe omuma ya. Mak 9:47-48 na-akwado nke a n'okwu ndi a: "... *tubanụ n'ime ala mmuo, ebe ikpuru ha adighi anwu anwu, oku adighikwa emenyu.* " E kwesikwara icheta na okpukpe Protestant na Chochi Katolik na-ekerita otutu ozizi okpukpe ugha; na mgbakwunye na Sunday, bu ubochi ezumike mbu, e nwere nkwenkwe na mkpuru obi anwughị anwu, bu nke na-eme ka ndi Protestant kwenye na hel di, di ka ndi Katolik kuziri. Ya mere, iyi egwu hel nke Katolik, ebe a na-ata ndi ikpe ikpe na-ata ahuhu ruo mgbe ebighi ebi n'oku, ihe iyi egwu nke doro ndi eze niile nke ala Ndi Kraist n'ime ya, nwere ufodu eziokwu n'ime ya, ma karia ihe niile, otutu ugha. N'ih na, nke mbu, hel nke Chineke kwadebere agaghị etolite ruo ogwugwu nke " *puku afo* " nke ikpe eluigwe nke ndi ajo omume sitere n'aka ndi nso. Na nke abuo, nhujuanya agaghị adi ebighi ebi, o bu ezie na o ga-adite aka, ma e jiri ya tunyere onodu uwa di ugbu

a. N'ime ndi ga-ahụ ọnwụ ka ọ na-agbapụ n'ebe ha nọ bụ ndi na-eso ụzọ na ndi na-agbachitere ozizi ndi ọgọ mmụọ nke Gris nke anwughị anwụ nke mkpuru obi. Chineke ga-esi otú ahụ nye ha ahụmahụ nke iche ihe ga-abụ akara aka ha ma a si na mkpuru obi ha anwuworị n'ezie. Ma ọ bụ karịa ndi niile na-efe ofufe nke "ubochi anwụ na-adighi emeri" ga-ezute chi ha; ụwa n'onwe ya nke buru ha, ebe ọ ghoro "anyanwụ" site na ngwakota nke magma nke oku na solfo.

Odidi aghugho na-egbu egbu

Amaokwu nke 7: “ *igurube ndi a di ka inyinya a kwadebere maka agha; ma n'isi ha ka okpueze di ka ola-edo di, ma iru ha di ka iru mmadu.* »

N'amaokwu nke 7 na-egosi atumatụ ime ihe nke ogige ndi Protestant dara ada. A na-agbakota otu okpukpe (*inyinya*) maka " *agha* " ime mmụọ nke a ga-emezu naani na njedebe nke oge amara, ma ihe mgbaru oso ikpeazu bu n'ebe ahụ. A na-akpo ogo a “ *Amagedon* ” na Mkpu 16:16 . Mgbe ahụ, ọ bu ihe kwesiri ekwesị ihu na Mụọ na-esi ọnwụ na ya tonyere eziokwu nke ihe; nke ọ na-eme site n'iba uba ojiji nke okwu " *di ka* ". Nke a bu ụzọ o si gonari nzoro ugha nke ndi okpukpere chi metutara. Ihe niile bu naani odidi aghugho: " *okpueze* " kwere nkwa nye onye mmeri nke okwukwe, na okwukwe (*olaedo*) n'onwe ya nke nwere nani " *yiri* " na ezi okwukwe. " *Ihu* " nke ndi kwere ekwe ugha a na-aghogbu onwe ha n'ihia na ọ bu naani odidi mmadu ka ha nwere. Onye na-ekwuputa ikpe a na-enyocha akuru na obi. O maara echiche nzuzo nke umu mmadu ma na-ekerita ohu ya nke eziokwu na ndi o horo.

Amaokwu nke 8: “ *Ha nwere aji di ka ntutu isi umu nwanyi, ezé ha dikwa ka ezé odum.* »

Di ka 1Ko 11:15 si kwuo, Aji umu nwanyi na-eje ozi di ka mkpuchi. Na oru nke ihe mkpuchi bu izochi ihu, ma ọ bu njirimara, nke ihe mkpuchi ahụ. Amaokwu nke 8 a ji ihe nnochianya ya katoo odidi aghugho nke otu okpukpe Ndi Kraist. Ya mere, ha nwere odidi elu ahụ (*ntutu isi*) nke uka (*umu nwanyi* , na Efe. 5: 23-32), ma mmuọ ha na-eji ike (*ezé*) nke " *odum* ". Anyi nwere ike ighota nke oma ihe kpatara ihu ha nwere naani odidi mmadu. O bughị n'efu ka Jizos ji ha tonyere odum. N'ihia ya, ọ na-echeta onodu ndi Rom bu ndi odum riri Ndi Kraist oge mbu n'ogbo egwuregwu ha. Ma ntunyere a ziri ezi ebe ọ bu na n'ogwugwu nke ụwa, ha ga-achokwa igbu ndi ikpeazu a hoputara ahoputa nke Jizos Kraist.

Amaokwu nke 9: “ *Ha nwere ihe mgbochi obi di ka ihe mgbochi obi nke igwe, uda nku ha dikwa ka uda ugbo inyinya na otutu inyinya na-agba oso n'agha.* »

Amaokwu a na-elekwasị anya na adigboroja nke panoply nke ezi onye agha nke Jizos Kraist bu onye yi " *ihe mgbochi obi* " nke ezi omume (Efe 6:14), ma na ebe a, ezi omume a siri ike di ka " *igwe* " ugbua ihe nnochianya nke alaeze ukwu Rom na Daniel. " *Ahija* " na-eme mkpotu na " *nku ha* " mgbe ha na-arụ oru. Ya mere ntunyere na-abia na-emetuta omume. Nkwa na-esonu na-akwado njiko di n'etiti Rom, nke ugbo inyinya ya na " *otutu inyinya* " na-agba oso na-atu ndi Rom utu na sekit ha. N'ihia oyiyi a, " *otutu inyinya* " putara: otutu otu okpukpe gbakotara idoro *ugbo inyinya Rom* " ya bu, iji nye ikike nke Rom otuto; Rome, bu onye maara otu e si emeghari ndi ndu okpukpe ndi oso iji merie ha site na nrafu ya. Otu a ka Mụọ Nso si chikota omume nke ogige ndi nnupuisi ahụ. Na nke a

rallying nkwado nke Rome na-akwadebe ha maka ikpeazu " *agha Amagedon* " nke a na-eduzi megide ndi na-emegide Sunday, kwesiri ntukwasị obi na-edebe Ubochi Izu Ike nke Chineke doro nsọ, na n'amaghi ama, megide Kraist, onye na-echebe ha.

Amaokwu nke 10: " *Ha nwere odu di ka akpi na uta, ike di n'odu ha imeru mmadu ahụ onwa ise.* »

Amaokwu a wepuru akwa mgbochi ahụ n'amaokwu nke 3, bu ebe a turu aro okwu ahụ bu " *odu* " di ka " *ike nke akpi* ." E hotara ya nke oma n'agbanyeghi na ihe o putara edoghi onye na-achoghi ya anya n'Aizaya 9:14 . Nke a abughi ikpe m, n'ihia ya, m na-echeta isi ihe a di mkpa: " *onye amuma na-akuzi ugha bu odu* ." Ana m eme ka ozi ahụ e denyere aha dokwuo anya n'okwu ndi a: Ndi otu a nwere ndi amuma ugha (*odu*) na ndi nnupuisi (*akpi*) na ire ugha (agba), o bukwa n'ime ndi amuma ugha a (*odu*) bu *ike imeru umu mmadu ahụ* , ya bu, irata ha ma mee ka ha kweta ikwanyere Sunday Sunday nke Rom ugwu maka afọ 150 (*onwa ise*) nke udo okpukpe nke Chineke kwere nkwa; bu nke na-ekpughere ha n'uzo na-enweghi isi na " *ahuhu nke onwu nke abuo* " nke ikpe ikpeazu na njedeebe nke ^{nari afọ nke asaa} . Mgbe m chere na igwe mmadu anaghi ahụ mkpa nke ubochi izu ike! O buru na ha ekwere n'ozu a ekpughere decoded, ha ga-agbanwe obi ha.

Amaokwu 11: " *Ha nwekwara mmuo ozi nke olulu mmiri di ka eze ha, onye aha ya n'asusu Hibru bu Abaddon, ma n'asusu Grik bu Apollion.* »

N'uzo na-arwanye elu, ebubo Chineke ruru onu ogugu kasi elu: otu okpukpe ndi a nwere di ka eze ha, Setan, " *mmuo ozi nke abyss* " ndi a ga-ekekota n'elu ala togboro n'efu ruo " *otu puku afọ* " di ka Mkpu 20:3 . Okwu a bu " *abis* " di na Jenesis 1:2 narutu aka na uwa tutu oburu ihe omuma nke ndu. N'ihia ya, okwu a na-akowa uwa e mere ka o togboro n'efu, na-ebibi udi ndu nile site na nloghachi di ebube nke Kraist. O ga-anọ n'onodu di otu a ruo " *otu puku afọ* ", ebe o bu naani mmuo ozi Setan ka a turu mkporo. Onye Chineke kporo na Mkpu 12, " *dragon ahụ* ," na *agwo ahụ* , bu *ekwensu. na Setan* , " *n'ebe a na-anata aha ahụ bu Onye Nbibi, nke putara okwu Hibru na okwu Grik* , Abaddon **na Apollion** . N'uzo aghugho, Mmuo Nso na-egosi anyi otu mmuo ozi a si na-aga ibibi oru Chineke nke o na-ahu. " *Hibru na Grik* " bu asusu ndi e ji dee Akwukwo Nso mbu. Ya mere, ebe o bu na okwukwe Protestant dara na 1844, mmalite nke isiokwu nke a " ^{5th} *opi* ," ekwensu ji mmasi ya a ma ama na Akwukwo Nso jidesie ya ike. Mana n'adighi ka mmalite di ebube nke Ndozighari ahụ, a na-eji ya emebi atumatu Chineke ugbo a. Setan na-etinye aka n'okwukwe ahụ dara ada, na nke ugbo a ihe iga nke oma, ihe o nwara n'efu iji weda Kraist n'onwe ya, n'oge awa ule nke iguzogide ya.

Amaokwu nke 12: " *Ahuhu mbu agabigawo. Lee, ahuhu abuo ozo na-abia mgbe nke a gasiri.* »

Ebe a na-agwu, n'amaokwu 12, nke a kpomkwem isiokwu nke " ^{5th} *opi* ". Oge a na-egosi na mmadu abanyela n'afọ 1994 nke kalenda o na-emebu. Ruo mgbe ahụ, udo okpukpe ka digidere n'okpukpe nile nke otu okpukpe. O dighi onye e gburu n'ihia ihe ime mmuo nke itinye aka n'okpukpe. Ya mere, a kwanyere mmachibido iwu megide igbu mmadu n'amaokwu 5 kwanyere ya ugwu ma mezuo dika Chineke kwuputara.

Ma n'August 3, 1994, mbuso agha okpukpe Alakuba mbu nke GIA gburu ndi oru France ise n'akuku ulo oru nnochị anya France na Algiers, sochiri na Christmas Eve, December 24, 1994, site na mwakpo nke ugbo elu France, nke gburu mmadu ato na Algiers, gunyere onye mba France. N'oge okpomoku sochirinu, otu ndi agha Islamist Algerian nke GIA wakporo RER na Paris, isi obodo France. Na 1996 kwa, e gbupuru ndi ukochukwu France 7 isi na Tibhrine di n'Algeria. N'ihu ya, ihe ama ndi a na-egosi na " onwa ise " ahụ e buru n'amuma agafeela. Ya mere agha okpukpere chi nwere ike ibilite ma na-aga n'ihu ruo na njedebe nke uwa nke nloghachi nke Kraist ahụ e nyere otuto mara.

Opi nke isii : Ukwu nke abuo " ihe ndabara "

Ahuhu nke isii nke idi nso nke Ndi Kraist ugha niile

Agha Uwa nke Ato

Amaokwu nke 13: " *Mgbirigba nke isii tiri. M'we nu olu sitere na mpi anọ nke ebe-ichu-àjà ọla-edo nke di n'iru Chineke;*

Ntaramahuhu ido aka na nti nke isii bu " *ahuhuhu* " nke " *nke abuo* " ahụ e kwuputara na Mkpu 8:13. O na-ebute njedebe nke oge mkpokota na amara nke onye o bu, a ga-eme ya n'etiti 2021 na 2029. Site na amaokwu 13 a, ntinye n'ime isiokwu nke " ^{6th}. " *Opi* " ga-akwado nloghachi agha na ikike " *igbu mmadu* ." Isiokwu oheru a metutara otu okpukperechi di ka nke " ^{5th} *opi gara aga* . Akara ndi ejiri bu otu. Ya mere, a kowara ihe di ka nke a: ndi mmadu nke " ^{5th} " *Opi* " amaralari " *ighara igbu mmadu* ", na-aga n'ihu machibido ntaramahuhu onwu na Europe na ufodu steeti USA. Ha chotara uzọ isi mee ka azumahia mba uwa na-aru oru nke oma, nke mere ka ha baa ogaranya. Ya mere, ha abughizi ndi na-akwado agha, kama ndi na-agbachitere udo n'agbanyeghi ugwo o bu. Ya mere agha di n'etiti ndi Kraist na-eyi ka ewepuru, ma o di mwute ikwu na okpukpe monotheistic nke ato bu nnoo obere udo, o bu Islam nke na-eje ije na ukwu abuo: nke-eyi oha egwu na-eme ihe na nke ndi ozo na-eso uzọ na-eto ha igbu ochu omume. Ya mere, onye na-emekorita ihe na-eme ka atumanya nke udo na-adigide adigide ghara ibu ihe na-agaghi ekwe omume, o ga-ezurukwa Onye Okike Chineke " *ikpo oku* " ikike ya maka esemokwu nke mmepeanya na okpukpe di iche iche ga-enwe mmetuta di ukwu na-anwu anwu. N'awa ndi ozo, mmadu o bu ga-enwekwa onye iro odinala ya, nkewa nke ekwensu na ndi mmuo ojo ya kwadoro gbasara uwa dum.

Otu o di, n'ebe a amuma ahụ lekwasiri anya n'otu okèala, Ndi Kraist na-ekwesighi ntukwasị obi.

Ntaramahuhu ikpe-azu, tupu " *ihe otiti asaa ikpeazu* " nke bu uzọ nloghachi nke Kraist, na-abia n'aha nke ⁶. *opi* ". Ugbua, tupu anyi abanye n'ime nkowa nke isiokwu a, anyi maara na isiokwu a bu n'ezie nke abuo nke " *oke ihe ndabara* " nke " *ugo* " nke alaeze Napoleon kwuputara na Mkpu 8:13. Ugbu a, na

montage na-emeghari maka nzube a, amuma nke Apo 11 na-akowa aha a " *ahuhu nke abuo* " maka mgbanwe mgbanwe nke French nke a na-akpo " *anu ohia ahụ nke na-esi na abyss puta* ". O bukwa isiokwu nke " *opi nke ano* " nke Mkpu. 8. ^{Ya} mere, mmuo nsọ na-egosi anyi idi adi nke mmechorita chiri anya n'etiti ihe omume ndi metutara "4th ^{na} 6th *opi* ". Anyi ga-achoputa ihe njiko ndi a bu.

Mgbe " 6th " *Opi* " na-ada uda, *olu* nke Kraist, onye na-arichitere n'ihu *ebe ichuàjà* nke ihe nsure oku na-esi isi uto, na-ekwuputa iwu. (Dika ihe oyiya nke ulo-ofufe uwa nke buru amuma oru eluigwe ya n'odinihu di ka onye na-arichitere ekpere nke ndi a hoputara).

Ebe Odida Anyanwu Europe Ezubere maka Iwe Jizos Kraist

Amaokwu 14: " *O wee si mmuo ozi nke isii nke nwere opi, Tupu ndi mmuo ozi ano ahụ ndi e kere n'ime osimiri ukwu ahụ Euphrates.* »

Jizos Kraist kwuru, si: " *Hapunu ndi mmuo ozi ano ahụ ndi e kegidere n'osimiri ukwu Yufretis* ": na-eweputa ike mmuo ojojo zuru uwa onu nke hiwere isi na Europe nke aha ya bu Yufretis nochiri anya ya; Western Europe na mgbasawanye ya America na Australia ebe ejidere ya kemgbe 1844, dika Mkpu. 7:2; Ndi a bu *ndi mmuo ozi ano ahụ e nyere ikike imeru uwa na oké osimiri ahụ* . Igodo nkowa di mfe na ezi uche. "Euphrates" bu osimiri ahụ gbara Babilon oge ochie mmiri nke Daniel. Na Mkpu. 17, " *Akwa iko* " a na-akpo " *Babilon Ukwu ahụ* " no odu " *n'elu otutu mmiri* ," ihe nnochianya nke " *ndi mmadu, mba di iche iche, na asusu nile* ." " *Babilon* " nke na-akpo Rom, ndi o metutara bu ndi Europe. Site n'ikowa Europe di ka ihe bu isi e lekwasiri anya n'iwe igbu ochu, Kraist Chineke na-ezube inye ndi na-arara ya nye ntaramahuhu ma mee ntakiri ahuhu ndi o tachiri obi n'obe ya na-egbu mgbu, bu nke amaokwu bu ya uzo chetaworo, site n'ihota okwu ahụ bu " *ebe ichuàjà* ," bu nke buru amuma ya n'ememe ihe atu nke ogbugba ndu ochie ahụ.

Site nitukwasi Europe anya, Mmuo Nso na-achọ ibo obo ya na mba abuo na-etinye uche na ikpe omuma ha n'ebe o no. Nke a bu okwukwe Katolik, choochi nne, na ada, di ka o na-akpo France, bu onye kwadoro ya nke ukwu kemgbe otutu nari afo, kemgbe mmalite ya, ya na Clovis, bu ^{eze mbu} nke ndi Frank.

Njiko mbu na " 4th " *Opi* " putara, o bu France, ndi na-eme mgbanwe na-agma mkporu nke ekweghi ekwe n'etiti mba ndi Kraist niile nke uwa, site n'igbasa ihe odide nke ndi oka ihe omuma ha, ndi na-eche echiche na-ekweghi na Chineke. Ma o bukwa papal Rome ka Mgbanwe Ochichi France ga-ebibi ma gbachie nkiti. Nnyocha e ji tunyere ntaramahuhu e nyere ndi Hibu na Levitikos 26 atunyere opi na-enye nke ano oru nke " *mma agha* " nke Chineke bu nke " *na-abo obo ogbugba ndu ya* ." Oge a, site na " 6th *opi* ," Jizos ga-abo obo njiko aka ya n'onwe ya site n'itigbu ndi ikpe abuo ahụ na ndi ha na Europe jikoro aka. N'ihu na di ka Mkpu. 11 si kwuo, ekweghi na Chineke nke ndi France " *na-anuri onu* " ma banye " *n'onu* " ndi gbara ha gburugburu: " *ha ga-ezigara ibe ha onyinye* " anyi na-agu na Mkpu. 11:10 . N'aka nke ya, Kraist di nsọ ga-ewetara ha onyinye ya: bombu atom na nke nkiti; bu nje na-efe efe na-egbu egbu butere ya na Europe na njedebere nke 2019. Otu n'ime onyinye ndi a ga-ariba ama bu onyinye France nyere obodo New York na USA ihe oyiya nke nnwere onwe. Ihe nlereanya a magburu

onwe ya na mgbe France gasiri, mba Europe ndi ozo ghoru mba. Na 1917, Russia ga-emeghachi ihe nlereanya ahụ na otu mgbuchapụ ahụ.

Agha Nuklia zuru uwa onu

Amaokwu nke 15: “ Ewe tohapuru ndi mmuo ozi anọ ahụ, bú ndi edoziworo maka otu awa, na otu ubochi, na otu onwa, na otu afọ, ka ha gbuo otu uzọ n'uzọ atọ nke ndi mmadu. »

N'ijikere 'imeru uwa na oké osimiri ahụ' di ka Mkpu. 7:2 si kwuo, " a tohapuru ndi mmuo ozi anọ ahụ igbu otu uzọ n'uzọ atọ nke ndi mmadu " na-eme atumatụ ma na-atụ anya ime ihe ahụ ruo ogologo oge, di ka e gosiri site n'uzọ zuru ezu: " ndi a kwadebere maka otu awa, na otu ubochi, na otu onwa, na otu afọ ." Ma kemgbe olee mgbe ntaramahụhụ a di mkpa? Kemgbe Machi 7, 321, ubochi nke nnabata nke ubochi anyanwụ nke Constantine I nyere iwu ^{mezuru}. Di ka Mkpu. 17 si kwuo, onye isiokwu ya bu “ ikpe nke nwanyi akwuna Akwa Babylon ,” nombata 17 ada abana ubiereikpe Abasi . Tinyere onu ogugu nari afọ site na Machi 7, 321, onuogu 17 a rupertara na Machi 7, 2021; Site na ubochi a, afọ 9 ikpeazu nke obubu onu Chineke ga-ekwe ka mmezu nke “ 6th opi ” nke Mkp 9:13 .

Ka anyi riba ama banyere “ otu uzọ n'uzọ atọ nke ndi mmadu ” bú nke na-echetara anyi na, n'agbanyeghi otu o puru idiruru na njo, esemokwu uwa nke atọ a na-ebibi ihe na-ejigide agwa puru iche (otu uzọ n'uzọ atọ) nke ido aka na nti; Ya mere, o bara uru n'iweta mgbanwe okpukpe na iduga ndi a hoputara ka ha tinye onwe ha kpam kpam n'oru Adventist nke Jizos Kraist na-eduzi. Nbibu a na-abia ido aka na nti na ikpo oku ka ha chegharia bú ndi riteworo uru site na “afọ 150 n'ezie” nke udo okpukpe, nke “ onwa ise ” nke “ opi nke ise ” buru amuma.

Iji ghotu nke oma ihe ntaramahụhụ a putara, bú agha uwa nke atọ kemgbe 1914, anyi aghaghi ime ihe yiri ya ma jiri ya tinyere nchupu nke atọ e mere ndi Juu na Babilon. Na ntinye agha ikpe-azu a, na -586, Eze Nebukadneza bibiri alaeze nke Juda, ndi ikpeazu foduru na mba Israel; Jerusalem na ulo nsọ ya aghowo mkpomkpo ebe. Mkpomkpo ebe Agha Uwa nke Ato hapuru ga-enye ihe ama na-egosi na njiko aka nke Ndi Kraist agbahapụwo n'ezie ofufe di ka njiko aka ndi Juu na ndi Hibru . Ya mere, mgbe ngosi nke a gasiri, a ga-edobe ndi na-ekweghi ekwe ma o bu ndi lanariri okpukperechi n'ule okwukwe ikpeazu nke eluigwe na ala nke na-enye ohere ikpeazu nke nzoputa nye ndi kwere ekwe nke okpukperechi nile; ma Onye Okike Chineke na-akuzi nani otu eziokwu nke gbasara Jisus Kraist na ubochi izu ike Ya di nsọ nke Satode, nani ezi ubochi nke asaa.

Mgbuchapụ a mara okwa maka agha zuru uwa onu a bu akuku ozo nke " ihe ndabara nke abuo " nke jikotara ya na nke ekweghi na Chineke nke French nke " opi nke anọ ". France na karisia isi obodo ya, Paris, no n'ogba aghara nke Chineke puru ime ihe nile. Na Mkpu 11:8, o kporo aha “ Sodom na Ijpt ,” aha ndi iro oge ochie Chineke bibiri di ka ihe atụ n'uzọ a na-agaghi echefu echefu, otu site n'oku sitere n'eluigwe, nke ozo site n'ike ya kpuo isi. Nke a na-enye anyi ohere ighota na o ga-eme ihe megide ya n'otu uzọ ahụ di egwu na nke doro anya. Anyi ga-amariri maka oke oru diiri anyi na mwepu nke ezi okwukwe. Mgbe ha kposiri okpukpe asi, ochichi mba ahụ dabara n'aka Napoleon ^{nke Mbu.} onye okpukperechi bu nani ihe bara uru maka otuto onwe ya. O bu maka mpako na ohere ohere ya ka

okwukwe Katolik ji nweta nlanari ya site na nguzobe ya nke Concordat bu onye mebiri ukpuru nke eziokwu Chineke.

Nkowaputa igwe mmadu: nari nde abuo na-alu ogu

Amaokwu nke 16: “ *Onu ogugu ndi na-agba inyinya bu ndi agha di iri puku kwuru iri puku abuo: anuru m onu ogugu ha.* »

Amaokwu nke 16 na-enye anyi nkowa di mkpa banyere onu ogugu ndi agha na-ekere okè n'agha ahụ: “ *iri puku kwuru iri puku kwuru iri puku abuo* ” ma o bu nari nde ndi agha abuo. N'ihe di ka afo 2021, mgbe m na-edede akwukwo a, o nweghi agha erutela onu ogugu a na ogu ya. Ma taa, ebe mmadu bi n'awa niile di ijeri asaa na okara, amuma ahụ nwere ike imezu. **Nkenkenke nke amaokwu a wetara na-akato nkowa niile nke kwuru na esemokwu a bu omume gara aga.**

Agha echiche

Amaokwu 17: “ *Ma otu a ka m wee hu inyinya ndi ahụ n'ohuu ahụ, na ndi no odu n'elu ha, ndi nwere ihe mgbochi obi nke oku, na jacinth, na brimstone. Ndi isi inyinya di ka isi odum; ma n'onu ha ka oku na anwuru oku na brimstone siri puta.* »

N'amaokwu nke 17 a, onu ogugu nke ikpe Chineke, anyi na-ahu akara nke “ *opi nke ise* ” : otu (*inyinya*) na ndi na-enye ha iwu (*ndi na-agba inyinya*). Naani ikpe ziri ezi ha (*ihe agha*) bu omume nke iji oku na-ere oku, ma lee oku! Oku nuklia yiri oku nke magma di n'okpuru ala nke uwa. Mmuo nsọ na-akowara ha njirimara Hyacinth nke dabara na nkwughachi nke okwu ahụ na njedebe nke amaokwu ahụ *inu siga* . Nke a na-anochi anya ekpere nke ndi nsọ na isiokwu gara aga, o bu agwa nke senti ya ka anyi ga-echeta, na n'ebe ahụ, anyi ghotara ihe okwu ya putara. Osisi a na-egbu egbu, na-agbakasi ahụ akpukpo ahụ, isi ya na-enye gi isi owuwa. Usoro nhazi a na-akowa nke ekpere nke ndi na-alu ogu. O dighi nke o bu n'ime ekpere ndi a nke Onye Okike Chineke na-anata; Ha na-eme ka ahụ na-agba ya, na-emekwa ya asi nke ukwu. A ghagh ighota na n'ime esemokwu okpukperechi na echiche nke a, o bu naani okpukperechi na-etinye aka na ya kpamkpam, mana n'agbanyeghi na o bu otu onye: okpukpe ndi Juu, Katolik, Protestantism, Otodoks, Islam. E deputara ihe nnochianya oheru bu isi sitere n'Aisaja 9:14 n'ebe a: “ *isi bu okaikpe ma o bu okenye.* ” Ya mere, n'isi nke otu ndi na-ese okwu, ndi okaikpe taa na-akpo "president" na mba. Enyere ndi isi ala ndi a ike nke " *odum* ", eze anumanu na eze ohia. Enyere ya ihe ike putara na Ndi Ikpe 14:18 . N'ime ozi ya, Muo Nso buru amuma banyere njiko aka agha nke ndi isi obodo di ike, ndi ochichi na okpukperechi na-anya, ebe o bu na o si " *onu* " ha. ka ekpere ha puta, nke e ji okwu ahụ bu " *anwuru* " akowa. Site n'otu " *onu ha* " ka e nyere iwu ka e bibie site na " *oku* ", ekpere site na " *anwuru oku* ", na ikpochapu nke igwe mmadu, na-enye iwu ka e were bombu nuklia nke " *sulfur* " sere onyinyo ya. N'uzo doro anya, Muo Nso chorọ igosi mkpa nke ike nuklia a nke di n'aka otu nwoke. O dighi mgbe o bu n'akuko ihe mere eme nke uwa enwetula ike mbibi di otu ahụ dabeere na mkpebi nke otu onye. N'ezie, ihe ahụ di iriba ama ma kwesi ekwesi ka etinye ya n'okpuru. Ma nye anyi bu ndi bi n'udi otu ndoro ndoro ochichi a, oké ihe ndi a adikwaghi eme ka anyi maa jijiji. Anyi niile bu ndi otu udi ara mkpokota.

Amaokwu 18: " Site n'atumatu atọ ndị a bu otu ụzọ n'ụzọ atọ gbuo umu mmadu, n'oku, site na anwuru oku, na brimstone nke e ji onu ha puta. »

Amaokwu nke 18 na-emesi eziokwu a ike site n'amaokwu bu ụzọ, na-akowaputa na " oku , anwuru oku na solfo " bu ihe otiti nke Chineke choro; nke amaokwu ahụ kwadoro site n'igu na Kraist na-abo obo iwu igbu otu ụzọ n'ụzọ atọ nke ndi mmadu.

Ike nuklia nke ndi isi mba di iche iche

Amaokwu nke 19: " N'ih na ike nke inyinya di n'onu ha na n'ody ha; Odu ha di ka agwo nwere isi, ha jikwa ha mebie ihe. »

Amaokwu nke 19 na-akwado echiche okpukpe nke esemokwu ahụ site n'ikwu, si: N'ih na ike nke otu ndi na-alu ogo (inyinya) di n'okwu ha (onu ha) na n'ime ndi amuma ugha ha (odu) ndi di ka ndi nduhie (agwo) na-emetuta ndi ochichi, ndi okaikpe (isi) nke ha (otu ndi agha) mere ihe ojo. Ukpuru a kowara n'uzo di otu a kweoro n'agwa maka nhazi nke ndi mmadu nke na-meri taa n'oge ogwugwu.

Agha Uwa nke Atọ a onye na-abia imechi isiokwu nke " opi " ma o bu ntaramahuhu ido aka na nti di nno mkpa nke na Chineke bu ụzọ gwa ndi Juu nke ogbugba ndu ochie ahụ, n'usoro nke nta nke nta na Dan 11:40-45 na Ezikiel 38 na 39, na mgbe ahụ, nye Ndi Kraist nke ogbugba ndu ohuru ahụ, n'akwukwo Mkpughe di ka " opi nke isii ", di ka ido aka na nti ikpeazu nke oge Chineke tupu ogwugwu nke amuma. Ya mere, ka anyi chota ebe a bara uba mmuta nkwardo.

Daniel 11:40-45

Okwu ahụ bu " mgbe ogwugwu , " na-eduga anyi n'imu ogo ikpeazu a nke mba di iche iche, nke e kpughere ma malite n'amuma Dan. N'ibu nke dabeere na Western Europe, Islam na-eme ihe ike, nke a maara di ka " eze ndida ", na ndi Europe na-emebiga ihe okè na-emevide; okwukwe popu Roman Katolik bu isiokwu nke amuma lekwasiri anya kemgbe Dan.11:36. E gosiputara onye ndu ndi popu Rom nke e zoro aka na ya ruo ugbo a n'okpuru okwu ahụ bu " ya "; di ka " eze ", o na-awakpo ya " eze ndida ", Islam nke " ga-emevide ya ". Nhorọ nke ngwaa " ikuko " bu nke ziri ezi na nke ziri ezi, n'ih na o bu naani ndi no n'otu mpaghara " na-agbakota " ibe ha. O bu mgbe ahụ ka, n'iji ohere ahụ e nyere, onodu ahụ mebiworo Western Europe n'ogba aghara na ujo zuru ezu, " eze ugwu " gara n'ihu di ka oké ifufe " n'anumanu a n'uzo siri ike, weghara ya ma weghara ya. O na-eji " otutu ugbo mmiri ", " tanki " na ndi agha na-abughi ihe o bu la karia " ndi na-agba inyinya " ma bi n'ebe ugwu, o bughikwa n'ebe ugwu nke Western Europe, kama n'ebe ugwu nke Europe-Euro-Asia. Na nke oma n'ebe ugwu nke Israel nke amaokwu 41 na-atu aro site n'ikpo ya " obodo kachasi mma ". Russia a na-aju ajuju bu ndi " ndi na-agba inyinya " (Cossacks), ndi na-azu anu na ndi na-ebunye inyinya nye ndi iro nke Israel akuko ihe mere eme. N'oge a, dabere n'ih ndeko ndi a nile, o ga-adi mfe imata " eze ugwu " a na Russia di ike nke Otodoks, onye iro okpukpe Eastern nke Western popu Romanism kemgbe ndoro ndoro ochichi nke okpukpe Ndi Kraist nke 1054.

Anyi ahubeghi ufodu ndi na-eme ihe nkiri na-alu ogo na Agha Uwa nke Atọ. Mana Europe nwere ndi mmeko siri ike bu ndi legbara ya anya nke oma

n'ihì asòmpì akụ na ụba nke ghọrọ ọdachi kemgbe ọbibiya nje virus, coronavirus covid-19. Enweghị ọbara, akụ na ụba na-agbasi mbo ike maka nlanari, ebe mmadu o bu la na-agbanyekwu onwe ya. Otú o di, mgbe esemokwu ahụ malitere na Europe, ndi America na-emekorita ihe ga-echere oge ya ime ihe.

Na Europe, ndi agha Russia chere obere mmegide. N'otu n'otu, ndi di n'ebe ugwu Europe na-ebi. Naani France na-etinye obere nguzogide agha na ndi agha Russia na-ejidekwa azu na mpaghara ugwu nke mba ahụ. Akuku ndida nwere nnukwu nsogbu na Islam eguzobela n'otutu buru ibu na mpaghara a. Udi nkwekorita mmasi nkiti na-ejikota ndi agha Muslim na ndi Russia. Ha abuo nwere anyaukwu maka ikwakoro ihe na France bu mba bara ogaranya, o burugodi na akụ na ụba emebiwo. Ndi Arab bu ndi na-akwakoro ihe site n'ihe nketa odinala.

N'akuku Israel onodu ahụ di oke egwu, obodo ahụ ejiri. E chebere ndi Arab Muslim ndi gbara ya gburugburu: Edom, Moab, umu Amon: Jordan nke di ugwu a.

Ihe a na-apughị imezu ubochi 1979 mgbe Ijpt hapuru ogige ndi Arab ka ha na Israel nwee njiko, nhorọ e mere n'oge ahụ, na nkwardo di ike nke USA, tughariri megide ya; O bu ndi Roshia ji ya. Na site n'ikowa " o gaghị agbanari ", Mmuo Nso na-ekpughe odidi ohere nke nhorọ a mere na 1979. Site n'igbanari ndi kasi sie ike n'oge ahụ, o kwenyere na o ga-agbanari nhusianya nke na-ejide ya. Na ihe ojo ahụ di ukwu, a napuru ya akụ site na ndi Russia bi na ya. Na di ka a gasi na nke ahụ ezughi oke, ndi Libya na ndi Etiopia na-akwakorokwa ya mgbe ndi Roshia chiri.

Usoro nuklia nke esemokwu uwa

Amaokwu 44 na-egosi nnukwu mgbanwe n'onodu ihe. Mgbe ha na-ebi n'Ebe Odida Anyanwu Europe, Israel na Egypt, ndi agha Russia na-atu egwu " akuko " nke metutara okela Russia nke ha. Mmuo nso na-ezo aka na " owuwa anyanwu " na-arụ oru n'Ebe Odida Anyanwu Europe kamakwa "n'ebe ugwu " n'ihe banyere oru Israel; Russia di na " n'ebe owuwa anyanwu " nke mbu na "n'ebe ugwu " nke abuo. Akuko ahụ di oke njo nke na o na-akpalite iwe igbu ochu. Nke a bu ebe US na-abanye n'agha ahụ, na-ahoro iji oku nuklia kpochapu okela Russia. Oge agha nuklia malitere mgbe ahụ. Egwu na-egbu egbu na-ebili n'otutu ebe, iji kpochapu na " ikpochapu igwe mmadu " nke ndu mmadu na anumanu. O bu n'omume a ka " a na-egbu otu uzọ n'uzo ato nke ndi mmadu " dika okwa okwa nke " opi 6 ". Nibu ndi a kwagara na "ugwu " nke Israel, e kpochapuru ndi agha Russia nke " eze ugwu " na-enwetaghị enyemaka di ntakiri: " n'enweghi onye o bu la na-enyere ya aka ."

Ezekiel 38 na 39

Ezekiel 38 na 39 kpalitekwarara ogu ikpezu a n'akuko ihe mere eme n'uzo nke ha. E nwere nkowa na-adoro mmasi, di ka nke a nkenke nke na-ekpughe nzube Chineke nke " itinye eriri n'agba " nke eze Russia iji dota ya na itinye ya n'ogu ahụ. Ihe oyiyi a na-egosi ohere na-adoro adoro iji baa ogaranya na ndi ya, nke o na-agaghị enwe ike iguzogide.

N'ime ogologo amuma a, Mmuo Nso na-enye anyi aha di ka ihe ntuka: Gog, Megog, Rosh (Russian), Meshek (Moscow), Tubal (Tobolsk). E ji nkowa zuru ezu banyere ndi a na-ebuso agha akwado ihe ndi a na-ekwu banyere oge

ikpeazu: “ *I ga-asị: M'gārigo imegide ala nke ghere oghe, M'gābia imegide ndi nọ n'udo, ndi nēguzosi ike n'ebe-obibi-ha; ha nile n'ebe-obibi nēnweghi mbidi, nēnweghi kwa ihe-nkpochi ma-ọbu ibo-uzọ* (Ezik 38:11)”. Obodo ọgbara ọhuru ghe oghe kpam kpam . Na ndi agha na-emegide bu n'uzo di mwute enweghi nhata. N'ebe a, mmuo nsọ na-etinye n'onu “ *eze ugwu nke Daniel* ” na nke ugwu a ngwaa bu “ *Aga m abia* ” nke na-egosi oké iwe, ngwa ngwa na nke ikuku di ka ngwaa na ihe oyiya ahu si di “ *ga-amaghari di ka oké ifufe* ” nke Dan.11:40, site n'ebe di anya. N'amuma Ezikiel a, o dighi ihe omimi banyere mba ndi metutara; Achoputara Russia na Israel nke oma. Ihe omimi ahu di naani na Dan 11:36-45 ebe o gbasara ochichi ndi Rom na mpaghara Europe. Na n'inye aha “ *eze ugwu* ” Russia nke na-awakpo ndi popu Katolik Europe, Chineke na-ezo aka ná mkpughe ya e nyere Ezikiel. N'ih na m na-echetara gi na o bu tumadi n'ihe metutara ala onodu nke Israel na Russia di na “ *n'ebe ugwu* ”. N'ezie, o bu “ *n'ebe ọwụwa anyanwu* ” nke okwa ndi popu Roman Katolik n'Ebe Odiada Anyanwu Europe. Ya mere, o bu iji kwado onodu nke ndi agha Russia na nke a papal Europe nke ha na-ebi ma na-achi, na Mmuo Nso na-anochi anya mbata nke ozi ojo si “ *East* ”. “ *M ga-emekwa ka oku na brimstone zokwasị ya na ndi agha ya* (Ezik. 38:22)”; “ *M ga-ezite oku na Megog* ,” ka anyi na-agu na Ezik 39:6. Nke a bukwa ihe kpatara akuko ojo ahu nke kpasuru “ *eze ugwu* ” nke Dan 11:44 iwe. Di ka o di na Daniel, a ga-agbachitere onye na-eme ihe ike Russia n'ugwu Israel: “ *I ga-adakwasị n'ugwu nke Israel, gi na ndi agha gi niile* (Ezik 39: 4). Mana njirimara nke USA n'azu omume a ka bu ihe omimi. Ahuru m nkowa zuru oke na-atọ uto na Ezikiel 39:9. Ihe odide ahu kwuru na o ga-ekwe omume ime oku ruo “ *afọ asaa* ” site n'igba ngwa agha ndi e ji mee ihe n'ogba aghara uwa a di egwu. Osisi abughizi ihe eji eji ngwa agha ọgbara ọhuru eme, mana “ *afọ asaa* ” ahu a kpoturu aha na-egosi oke agha a na oke ngwa agha. Ruo Maachi 7, 2021, e nwere nani afọ itoolu ka Kraist ga-aloghachi; afọ 9 ikpeazu nke obubu onu Chineke nke a ga-emezu ọgụ ikpeazu nke mba uwa; agha na-emebi ndu na ihe onwunwe nke ukwu. Di ka amaokwu nke 12 si kwuo, a ga-eli ozu ndi Russia ruo “ *onwa asaa* .”

Ikpe ziri ezi nke Chineke di egwu na nke a na-apughi igbagha agbagha

Ozu ga-aba uba ma Chineke na-egosi anyi n'Ezikel 9 echiche nke ogbugbu ogbugbu nke o ga-ahazi. N'ih na agha uwa nke ato a turu anya n'oge di n'agbata afọ 2021 na 2029 bu ihe atu nke ^{agha nke ato} nke Nebukadneza duziri megide Izrel oge ochie na-586 Nke a bu ihe Onye Okike ukwu bu Chineke nwere nkuda mmuo na nke ndi ya ledara anya nyere iwu na Ezik 9:1 ruo 11:

Ezik 9:1 *O we tie ntim na ntim n'oké olu, si, Bianu nso, unu ndi nēme ka obodo a leta ha anya, onye o bula chiri ihe-ebibi-ya n'aka-ya.*

Ezik 9:2 *Ma, le, ndikom isi nābia n'uzọ nke onu-uzọ-ama di n'elu nke nēche iru n'Ugwu, nwoke o bula nēji ihe-ebibi-ihe-ya n'aka-ya. Otù nwoke nọ kwa n'etiti ha nke yi uwe ọcha, nēji kwa akwukwo ihe n'úkwù-ya. Ha we bia guzoro n'akuku ebe-ichu-àjà ọla ahu.*

Ezik 9:3 *ebube Chineke nke Israel we si na cherub nke o di n'elu rigo, rue nbata-uzọ ulo; o we kpọ nwoke ahu nke yi uwe ọcha, nke nwere mpi ink n'akuku-ya.*

Ezik 9:4 *Jehova we si ya, Gabiga n'etiti obodo ahu, n'etiti Jerusalem, tiye ihe-iriba-ama n'egedege-iru ndikom nāsu udè na ndi nētiku ihe-árú nile nke anēme n'etiti obodo ahu.*

Ezik.9:5 *Ma na ntim ọ siri ndi-ozo, Jezue ya n'obodo, tiḅue; ka anya-gi ghara inwe obi-ebere, eme-kwa-la ebere!*

Ezik 9:6 *Gḅu-kwa-nu, me ka ndi-okenye, na umu-okoroḅia, na ndinyom nēje ozi, na umu-ntakiri, na ndinyom; ma agakwurula onye ọ bula nwere akara n'ahú ya; malite kwa n'ebe nsom! Ha ji ndi okenye nọ n'ihu ulọ malite.*

Ezik 9:7 *Ọ si ha, Merua ulo a, meju kwa ogige nile na ndi eḅuru eḅu . Puta!... Ha puru, tiḅue n'obodo.*

Ezik 9:8 *O rue, mḅe ha nētihu, mḅe m'nānọduru, na m'we da kpue irum n'ala, tie nkpu, si, Ehe! Onye-nwe-ayi Jehova, I gēkpochapu ihe nile nke fọduru nke Israel, mḅe I nāwukwasi ọnuma-Gi n'aru Jerusalem?*

Ezik 9:9 *O we sim, Ajo omume nke ulo Israel na Juda di uku di kwa uku; ala ahu juputara n'obara, obodo ahu juputara n'ajo omume, n'ihu na ha nāsi, Jehova arapuwo ala, Jehova adighi-ahu.*

Ezik 9:10 *M'gaghi-enwe kwa obi-ebere, M'gaghi-enwe kwa obi-ebere; M'gēme kwa ka omume-ha laghachi n'isi-ha;*

Ezik 9:11 *Ma, le, nwoke ahu nke yiri uwe ọcha, nke nwere mpi ink n'akuku-ya, we laghachi, si, Emewom dika I nyeworom iwu. »*

Ọ bughị ndi niile e gburu n'ihu okpukpe bu ndi nwuru n'ihu okwukwe ahụ. Enwere otutu ndi na-anu oku n'obi na udi a di njikere inye ndu ha, ikekwe, maka okpukpe ha, kamakwa maka ndoro ndoro ochichi ma o bu echicheozo. Ezi onye nwuru n'ihu okwukwe ahụ bu, nke mbu, nani n'ime Jisọs Kraist. Mgbe ahụ, o bu, n'ezie, onye a hoputara nke ndu ya n'aja na-amasi nani Onye Okike Chineke, ma o buru na onwu ya bu ndu kweoro n'ihe o choro maka oge ya.

Yabu ka anyi chota onwe anyi ugbo a, n'isiokwu nke " 6th opi "mkpali nke onodu omume nke oge na-eso agha ahụ.

Nchehari nke ndi lanaririnu

N'adighi ka ihe otutu ndi mmadu na-eche ma na-atu egwu, di ka ndi na-ebibi ihe, ngwa agha nuklia agaghi ekpochapu mmadu; n'ihu na a ga-enwe " ndi ga-alanari " mgbe esemokwu ahụ kwusiri. Banyere agha, Jisọs kwuru na Mat . *Ma nke a agaghi abụ ogwugwu ma.* "Mbibi nke ihe a koro mmadu ga-abu n'ihu omume nke Onye Okike Chineke mgbe o loghachitere ebube ya n'onwe nke Jisọs Kraist. N'ihu na a ga-enweriri ndi lanariri ule ikpeazu nke okwukwe. Ebe o bu na 1945, ubochi nke mbu ojiji nke atomiki ngwa agha, ihe kariji puku abuo gbawara mere maka ule site terrestrial ike ndi nwere ya mere; o bu eziokwu, n'usoro, n'ime ogologo oge nke afọ 75 na uwa di ukwu, o bu ezie na o di oke oke, o na-atachi obi ma na-akwado ihe okuku ndi mmadu na-ata na ya. N'agha nuklia na-abianu, n'uzo megidere nke ahụ, otutu ihe mgbawa ga-ewere onodu n'ime oge di mkpirikpi, mgbasa nke redio oru ga-emekwa ka o ghara ikwe omume idi ndu n'uwa. Site n'ilaghachi ya, Kraist ahụ di nsogha-eme ka nhujuanya nke ihe a koro mmadu na-enupu isi na-ata ahuhu na njedebe.

Amaokwu nke 20: “ *Ndị fọduru n’ime ndị ikom ndị a na-egbughi site n’ihe otiti ndị a ka echegharighikwa n’oru aka ha nile, ka ha wee ghara ife ndị mmụọ ojọọ ofufe, na arusi ndị e ji ọlaedo mee, na ọlaocha, na ọla, na nkume, na osisi; »*

N’amaokwu nke 20 Mmụọ Nsọ na-ebu amụma maka imesi ndị mmadụ di ndụ ike. “ *Ndị nke ọzọ bụ ndị ihe otiti ndị a na-egbughi echegharighi n’oru aka ha .”* “ *Ahụhụ nke abụọ* ” ahụ e kwusara n’oge alaeze ukwu ahụ bụ *ihe otiti nke Chineke* , ma ọ na-ebute “ *asaa n’ikpeazu* ” nke ga-adakwasị ndị mmehie, mgbe oge amara nke Apo gwusiri. Ọ di mma icheta n’ebe a na “ *ihe otiti* ” ndị a nile na-ata ahụhụ mwakpo ndị Rom megidere usoro oge nke Onye Okike Puru Ime Ihe Nile kere.

“... ha akwusighi ife ndị mmụọ ojọọ ofufe, na arusi nke ọlaedo, ọlaocha, ọla kopa, nkume na osisi, nke na-apughị ihu ụzọ ma ọ bụ inu ihe ma ọ bụ ije ije .”

N’ime ngụkọ a, Mụọ Nsọ lekwasiri anya n’onyinyo nzuzo nke okpukpe Katolik bụ ihe a na-asopuru n’akukụ ndị na-eso okpukpe ikpere arusi a. Effigies ndị a na-anochi anya, nke mbụ, "Virgin Mary", na n’azu ya, n’otutu buru ibu, ndi nsọ na-amaghi aha, n’ihi na ọ na-ahapu onye ọ bula otutu nnwere onwe ihoro onye nsọ kachasi amasi ha. Nnukwu ahia na-emege awa 24 kwa ubochi Ha na-enye paii maka armpits niile, n’udi na nha niile. Ma udi omume a na-akpasu onye ahụ tara ahuhụ n’obe Gologota iwe; Ozokwa, ibo obo ya ga-adi egwu. Ma ugbua, mgbe o mechara ka a mara na 2018 nye ndi isi ọ hoputara na nlaghachi ya di ebube maka afọ 2030, site na 2019, o jiri nje na-efe efe na-egbu ndi mmehie nke uwa. Nke a bu naani obere ihe iriba ama nke iwe ya na-abia, ma o nweelari ire n’akuku ya, ebe ọ bu na anyi ji ya ugwo mbibi aku na uba na-enwetubeghi udi ya na akuko ihe mere eme nke West nke Ndi Kraist. Ma mgbe e bibiri ha, mba di iche iche na-ese okwu, na-alu ogu na agha.

Nkwucha ahụ Chineke na-ekwu bụ ihe ziri ezi kari n’ihi na n’odidi nke Jizos Kraist, ezi Chineke ahụ biara n’anu ahụ, n’etiti umu mmadu ma n’ebe ahụ di ka otu n’ime ha, ọ “ *huru, nu, ma jee ije* ”, n’adighi ka arusi a kpuru akpu ma ọ bu a kpuru akpu nke na-apughị ime nke a.

Amaokwu nke 21: “ *Ha echegharighikwa site na igbu ochu ha, ma ọ bu nke igba afa ha, ma ọ bu nke ikwa iko ha, ma ọ bu nke izu ohi ha nile. »*

N’amaokwu nke 21, isiokwu ahụ mechiri. N’ikwu maka “ *ogbugbu ha* ,” Mụọ Nsọ na-egosiputa iwu Sunday na-egbu egbu nke ga-emecha choo onwu nke ndi kwesiri ntukwasị obi na-edebe Ubochi Izu Ike nke Chineke doro nsọ. Site n’ihota “ *ha enchantment* ”, ọ na-ezuberere iche Catholic igwe ndi na-akwado ya "Sunday", ubochi ugha nke Onyenwe anyi na ezigbo ndi ogo mmuọ "ubochi anyanwu". Site n’icheta “ *ikwa iko ha* ,” mmuọ nsọ na-atu aka n’okwukwe ndi Protestant, bu onye nketa nke “ *ikwa iko nke ndi Katolik* ” nke “ *onye amuma nwanyi ugha ahụ bu Jezibel* ” nke Mkpu 2:20 . N’ikwakwa ha “ *ohi ha* ,” ọ turu aro izu ohi ime mmuọ, nke mbu, megide Jizos Kraist, n’onwe ya, bu onye, di ka Dan 8:11 si kwuo, eze popu “ *wepuru* ” otu ndi nchujà na-adiru mgbe ebighi ebi na aha ya ziri ezi nke “ *Onyeisi nke Mgbako* ,” nke Efesos 5:23; kamakwa, usoro ya nke “ *oge na iwu ya* ,” di ka Dan.7:25 siri di. Nkwa nke mmuọ ndi a nke ukwu anaghi ewepu ngwa nkiti nkiti, mana ha na-agabiga ha oke na ikpe Chineke na nsonaazu ya maka ndi na-eme mpu.

Mkpughe 10 : Akwukwo nta ahụ mepere emepe

Nlaghachi nke Kraist na ahuhu nke ndi nnupu isi

Akwukwo nta ahụ mepere emepe na nsonaazu ya

Nlaghachi nke Kraist na njedebere nke ano Adventist nchere

Amaokwu nke 1: “ *M wee hu mmuo ozi ozo di ike ka o si n'eluigwe na-agbada, yiri igwe ojii; Eke na egwurugwu di n'elu isi ya, iru ya dikwa ka anyanwu, ukwu ya dikwa ka ogidi oku.* »

Isi nke 10 na-akwado nnoo onodu ime mmuo e hiwere ruo mgbe ahụ. Kraist putara n'akuku nke Chineke nke njiko aka di nsọ, n'onnyinyo nke " *Egwurugwu* " nke e nyere Noa na umu ya mgbe iju mmiri gasiri. O bu ihe ama nke nkwa Chineke na ya agaghị eji iju mmiri bibie ndu n'ụwa ozo. Chineke ga-emezu nkwa ya, ma site n'onu Pita ka o kwuputaworo na ' *e debere ụwa nke ugbu a maka oku* "; iju-miri nke oku. A ga-emezu nke a nani n'ikpe ikpe-azu nke nari afọ nke asaa. Otú o di, a mere oku na-ebibi ndu, n'ihia na o bu ngwa ogu Chineke jibu mee ihe megide obodo ndi di na ndagwurugwu Sodom na Gomora. N'isiakwukwo a, Muo Nso na-akowa nkenke ihe omume ndi na-esochi “ *6th opi* ”. Isiakwukwo ahụ meghere ihe oyiyi nke nlaghachi ebube nke Kraist onye obo.

E mechiri Amuma ahụ nke oma

Amaokwu nke 2: “ *O jikwa obere akwukwo mpiakota meghere n'aka ya . O tiye ukwu aka-nri-Ya n'elu oké osimiri, na ukwu-ekpe-Ya n'elu ala; »*

Site ná mmalite nke akwukwo ahụ, dị ka Mkpu 1:16 si kwuo, Jizos b́jara iluso ndi na-efe “ *anyanwu* ” ahụ b́ chi ofufe oḡu. Orụ nke akara na-aghōwanye ihe doró anya: “ *ihu ya di ka anyanwu* ” na ḡini ga-abu nke ndi iro ya, ndi na-efe “ *anyanwu* ”? Aziza: Ihe mgbakwasị ukwu ya, na ahuhụ ga-adiri ha! N’ihi na “ *ukwu ya di ka ogidi oku* .” Amaokwu Baiḡbul a ga-emezu: “ *Nodu ala n’aka nri m ruo mgbe m ga-eme ka ndi iro gi buru ihe mgbakwasị ukwu gi* (Oma 110:1; Mat.22:44). Ekwuwo ikpe omuma ha n’eziokwu ahụ b́ na tupu ya aloghachi, Jisos “ *meghewori akwukwo nta ahụ* ” nke Mkpughe site n’iweputa akara, kemgbe 1844, “ *akara nke asaa* ” nke ka mechibidoro ya ná Mkpu. 5:1-7 . Ya mere, ndi ikom nke oge a enweghi ihe ngopu mgbe ha hooro ighara isopuru Ya. Mmuo Nso nke Kraist meghere “ *obere akwukwo* ” ahụ, ndi na-efe *anyanwu* achoghikwa ima. N’amaokwu nke 2 ka akowara odinihu ha. Iji ghota ihe akara “ *oké osimiri na ala* ” ndi a na-ahụ n’amaokwu a putara, anyi aghaghị imu Mkpu. 13 b́ ebe Chineke na-ejikota ha na *anụ ohia abuo nke ime mmuo* b́ ndi ga-aputa n’afọ 2000 nke oge Ndi Kraist. The mbu “ *anụ ohia, nke adahade si n’oké osimiri* ”, na-anochi anya obi ojoo, Ya mere anụ ohia, ochichi nke mmekota nke obodo na okpukpe ike, na mbu ha akuko ihe mere eme udi eze na Roman Catholic papism. Ndi eze ndi a na-anochi anya “ *mpi iri* ” nke e jikotara ya na akara nke na-akowa Rome na Dan 7 site na “ *obere mpi* ” na Mkpu. 12, 13 na 17 site na “ *isi asaa* ”. “ *Anu ohia* ” a , di ka ikpe nke ukpuru Chineke si di, na-egosiputa ihe nnochianya ndi e zoro aka na ha na Daniel 7: alaeze ndi buburu Alaeze Ukwu Rom uzọ, n’uzo di iche n’usoro nke Dan.7: *agu owuru, anu ohia bea, odum* . “ *Anu ohia ahụ* ” n’onwe ya bu anu ojoo ndi Rom nke Dan.7:7. Ma n’ebe a, na Mkpu. 13, akara “ *obere mpi* ” popu, bu nke nochiri anya “ *mpi iri* ” ahụ, jiri nke “ *isi asaa* ” nke ndi Rom dochie ya. Mmuo nso na-agukwa ya “ *nkwulu* ” ya bu, ugha okpukpe. Onuno nke “ *okpueze* ” na “ *mpi iri ahụ* ” na-egosi oge mgbe “ *mpi iri* ” nke Dan 7:24 malitere ichi. Ya mere, nke a bukwa oge mgbe “ *obere mpi* ” ma o bu “ *eze di iche iche* ” na-arụ oru n’onwe ya. “ *Anu ohia ahụ* ” choputara, usoro ahụ na-ekwuputa odinihu ya. O ga-eme ihe n’efu maka “ *otu oge, ugboro (ugboro abuo) na okara oge* .” Okwu a na-egosi afọ amuma ato na okara, ma o bu otu nari afọ na iri isii na isii, na Dan.7:25 na Mkpu.12:14; anyi na-ahụ ya n’udi nke “ *1260 ubochi* ”-afọ ma o bu amuma “ *onwa 42* ” na Mkpu 11:2-3, 12:6 na Mkpu 13:5 . Ma n’amaokwu nke 3 nke isi nke 13, Mmuo Nso mara okwa na a ga-eti ya na “ *di ka a ga-asị na o meruru ahụ* ”, kpomkwem site na ekweghi na Chineke nke France n’etiti 1789 na 1798. Na ekele maka Concordat nke Napoleon I ‘ “ *onya na-anwu anwu ga-agwota* ”. N’ihi ya, ndi na-ahughi eziokwu Chineke n’anya ga-enwe ike inogide na-enwe nturundu iji sopuru ugha ndi na-egbu mkpuru obi na anu ahụ.

Mgbe ubochi ole na ole gachara, ihe oyiya nke “ *anụ ohia mbu ahụ nke si n’oké osimiri bilie* ” ga-aputa. Ihe e ji mara anu ohia ohuru a bu na oge a o ‘ga- esi *n’uwa bilie* . N’ibu ndi na-ese onyinyo nke Jenesis, bu ebe “ *uwa* ” si na “ *oké osimiri* ” puta , n’uzo aghugho, Mmuo Nso na-agwa anyi na “ *anụ ohia* ” nke abuo a si na nke mbu puta, si otu ahụ na-akowa ihe a na-akpo choochi Katolik gbanwere; kpomkwem nkowa nke Protestant Reformed okwukwe. Na 2021, o nochitere anya ikike agha kachasi ukwu na mbara uwa ma burukwa ikike

kemgbe mmeri o meriri Japan na Nazi Germany na 1944-45. Nke a bu n'ezie na USA, na mbu tumadi Protestant, ma n'uzo di ukwu Catholic taa, n'ihu na onu ogugu buru ibu nke Hispanic njem o natara. Site n'ibo ya ebubo na o na-eme " *anu ohia mbu ahụ ka o fee ofufe n'ihu onuno ya* ," mmuo nsọ katoro ihe nketa ya nke Sunday Sunday. Ya bu, akara okpukpe na-eduhie eduhie. Okwukwe Protestant nke oge a nwere njiko chiri anya na ihe nketa ndi Rom a nke na o ga-ga n'ihu n'ikwasa iwu mgbochi, na-eme ka izu ike Sunday buru iwu n'okpuru ntaramahuhu nke mmachi: nchupu azumahia na mbu, na ikpe onwu n'ime ogologo oge. Akporo ubochi Sonda ka " *akara* " ikike nke " *anu ohia* " nke Rome , " *anu ohia mbu* ". Na onu ogugu " 666 " bu nchikota nwetara na leta nke aha "VICARIVS FILII DEI", ihe Mmuo Nso na-akpo " *onuogu nke anu ohia ahụ* ". Mee mgbakọ na mwepu, nomba di ebe ahụ:

VICIVILIIDI

$5 + 1 + 100 + 1 + 5 = 112 + 1 + 50 + 1 + 1 = 53 + 500 + 1 = 501$

$112 + 53 + 501 = 666$

Otu nkowa di mkpa : A na-anata akara ahụ " *n'aka* " ma o bu " *n'egedege ihu* " naani ruo n'oke na " *aka* " na-anochi anya oru, omume, na " *egedege ihu* " na-akowaputa uche onwe onye nke o bu e kere eke nnwere onwe ime nhoru nke ya, di ka Ezikiel 3:8 na-agwa anyi: " *M ga-emesi okpiso gi sie ike ka i wee debe ya n'egedege ihu ha* . "

N'ebe a, a na-amata nke oma " *ihe mgbakwasị ukwu* " nke Jisos Kraist n'odinihu, Onyeikpe ezi omume nke Chineke. Na aghughu, site n'igosi uzọ " *ukwu aka nri* " ma o bu " *ukwu aka ekpe* ", mmuo nsọ na-egosi onye o na-ewere di ka onye ikpe mara. " *ukwu aka nri* " ahụ na-ere oku bu maka okwukwe ndi popu Roman Katolik bu nke Chineke kwuru na *a ga-awufu obara* nke " *ndi Nile e gbuworo n'elu uwa* ," di ka Mkpu. 18:24 si kwuo. Ya mere, mkpa ya maka iwe kwesiri ekwesiri. Mgbe ahụ, n'otu aka ahụ ikpe mara, n'ihu na n'aka nke na-enomi ya, site na-eke " *onyinyo* " nke mbu Catholic " *anu ohia* ", ndi Protestant okwukwe, na-akpo " *uwa* ", na-anata oku si " *aka ekpe* " nke Jisos Kraist bu onye si otu ahụ obo obara nke ikpezu a horo senti nke a ga-awufu na-enweghi ya nzoputa aka.

Amaokwu nke 3: " *o wee tie mkpu n'oke olu, di ka mgbe odum na-ebigbo. Mgbe o tiri mkpu, egbè eluigwe asaa ahụ kwuru olu ha.* »

E weliri ihe nzuzo ahụ e zoro ma o bu mechie n'amaokwu nke 4 ruo 7, bu nke " *olu egbè eluigwe asaa* " kposara taa. N'ihu ya, e ji " *olu* " Chineke tunyere uda " *egbè eluigwe* " e jikotara ya na nomba " *asaa* " nke na-anochi anya ido ya nsọ. Olu a na-ekwusa ozi ezoro ezo na nke umu nwoke leghaara anya. Nke a bu afọ nke nloghachi ebube nke Onyenwe anyi Jisos Kraist di ebube. Ekpughere ubochi ahụ nye ndi nnochichi anya ya a hoputara ahoputa na 2018; Nke a bu oge opupu ihe ubi nke 2030, nke, kemgbe onwu mgbaghara nke Jisos n'April 3, 30, nke ato nke afọ 2000 nke afọ 6000 nke Chineke mere ndokwa maka nhoru ya nke ndi a hoputara ga-agwu.

Amaokwu nke 4: " *Mgbe egbè eluigwe asaa ahụ kwusiri olu ha, m ga-achọ ide; m'we nu olu sitere n'elu-igwe ka o nāsi, Mechie ihe Nile nke egbè-elu-igwe ahu nke asa ahu kwuru, edela ha n'akwukwo.* »

Na onodu a, Chineke na-achuso ihe mgbaru oso abuo. Nke mbu bu na ndi o horo ga-ama na Chineke eweputala oge maka ogwugwu nke uwa; o dighi ezoro ezo n'ezie, ebe o bu na o dabeere n'okwukwe anyi nwere n'usoro ihe omume nke afro 6000 e buru amuma site n'ubochi isii nke ndi ruru aru nke izu anyi. Nzube nke abuo bu ikuda mmuo icho ubochi a ruo mgbe ya onwe ya meghere uzọ ighota. Nke e mezuru, maka ule Adventist ato nke o bu la bara uru maka ichacha na ihoputa ndi a hoputara ahoputara ndi ruru eru irite uru na ikpe ziri ezi ebighi ebi nke Jizos Kraist nyere, na 1843, 1844 na 1994.

Amaokwu nke 5: " *Mmuo ozi ahụ m huru ka o na-eguzo n'elu oké osimiri na n'elu uwa weliri aka nri ya n'elugwe.* "

N'ime agwa a nke Onyeikpe na-emeri emeri, bu ukwu ya edoro n'elu ndi iro ya, Jizos Kraist ga-emeputa anu iyi nke na-anu ya n'uzo di nsọ.

Amaokwu nke 6: " *O werekwa Onye ahụ nke di ndu ruo mgbe nile ebighi ebi, nuo iyi, bu onye kere eluigwe, na ihe ndi di n'ime ya, na uwa, na ihe ndi di n'ime ya, na oké osimiri, na ihe ndi di n'ime ya, na oge agaghị adị ozo.* "

A na-anu iyi nke Jisus Kraist n'aha nke Chineke Onye Okike ma a na-agwa ndi o hoputara bu ndi na-asopuru ukuru nke mmuo ozi mbu nke Mkpu 14:7; nke a, site n'igosi site na nrubeisi ha, " *egwu* " ha na-atu Chineke, site na idebe iwu nke anọ ya nke na-enye oru okike ya otuto. Okwu ahụ bu na " *oge ekwesighi ibukwa* " na-akwado na n'ime ihe omume Ya, Chineke enyewo atumanya efu nke Adventist ato nke 1843, 1844, na 1994. Di ka m kwuputaworo, atumanya efu ndi a bara uru n'ichacha ndi kwere ekwe bu Ndi Kraist. N'ihia na mgbe ihe si na ha puta bu ihe efu, ha di egwu ma na-egbu egbu n'ime mmuo nye ndi ha metutara, ma o bu, maka ndi a hoputara, ihe kpatara ngozi na ido nsọ nke Chineke.

Mkpasa nke ^{oké} ahuhu nke ato e buru n'amuma na Mkpu 8:13 .

Amaokwu nke 7: " *Ma n'ubochi olu nke mmuo ozi nke asaa, mgbe o ga-ada uda, a ga-agwucha ihe omimi nke Chineke, di ka o gwara ndi ohu ya bu ndi amuma.* »

Oge iwu ubochi amuma agwala. Ndi e hiwere site na data e buru n'amuma aruzuwo oru ha, iyi nwalee, n'usoro, okwukwe nke ndi Protestant na 1843-44, na nke ndi Adventist na 1994. Ya mere, a gaghị enwe ubochi ugha ozo, enweghi atumanya ugha ozo; ozi oma ahụ, malitere kemgbe 2018, ga-abu nke ziri ezi, na ndi a horo ga-anu, maka nzoputa ha, uda nke " *opi nke asaa* " nke ga-akara ntinye aka nke Kraist nke Chineke ikpe ziri ezi; oge awa mgbe di ka Mkpu. 11:15 kwuru, si: " *A na-enyefe alaeze nke uwa a n'aka Onyenwe anyi na Kraist ya ,* " ma si otu a napu ya n'aka ekwensu.

Nsonaazu na oge nke ozi amuma ahụ

Amaokwu 8: " *Olu ahụ nke m nuru site n'elu-igwe wee gwa m okwu ozo, si: Gaa nara akwukwo nta ahụ nke ghere oghe n'aka mmuo ozi ahụ nke guzo n'elu oké osimiri na n'elu uwa.* »

Amaokwu nke 8-11 na-egosi ahumahụ nke ozi ohu ahụ ikpughe amuma ahụ e denyere aha n'asusu di larii.

Amaokwu 9: “ *M wee jekwuru mmuo ozi ahụ, si ya, Nye m akwukwo nta ahụ. O sim, Were ya, loda ya; o gādiri afọ-gi ilu, ma n'onu-gi ka o gāto uto dika manu-anu.* ”.

N'ibu nke na-abia nke mbu, “ *ihe mgbu nke afọ afọ* ” na-egosi nnoo ahuhu na mkpagbu nke ojuju nke ndi Kraist na-enupu isi juru ihè ahụ choro. Ahuhu ndi a ga-eru n'okwa ha maka ule ikpeazu nke okwukwe, n'oge awa nke iwu Sonde, mgbe ndu nke ndi a hoputara ga-eyi egwu onwu. N'ih na ruo ogwugwu, ihè na ndi na-edebe ya ga-alu ogu site na ekwensu na ndi mmuo ojo nke eluigwe na nke uwa, maara ma o bu na-amaghi ihe jikoro ha na "Onye mbibi", " *Abaddon ma o bu Apollyon* " nke Mkpu 9:11. " *Ihe uto nke mmanu anu* ” na-anochikwa anya n'uzo zuru okè obi uto nke ighota ihe omimi nke Chineke nke o na-ekerita n'ezie ndi o horo na-akpo nku maka eziokwu. O dighi ngwaahia ozo n'awa na-etinye uche na uto ya di ka ya. Di ka o na-adikari, umu mmadu na-enwe ekele ma na-achoro uto a na-atoto ha uto. N'otu aka ahụ, onye Kraist a horo na-achoro n'ime Chineke uto nke mmekorita ihunanya na udo yana ntuziaka Ya.

Site n'inye mkpughe ya “Apocalypse” (= Mkpughe) “ *uto mmanu anu* ”, Mmuo Chineke ji ya tunyere “ *mana nke eluigwe* ” nke nwere “ *uto mmanu anu* ” nke zulitekwar na ndi Hibru, n'ime ozara, n'ime afọ 40 nke bu uzo banye n'ala ahụ e kwere na nkwa e weere n'aka ndi Kenan. Di nnoo ka onye Hibru na-apughi ilanari ma o buru na o rieghi “ *manna* ” a, kemgbe 1994, ogwugwu nke “ *onwa ise* ” ahụ e buru n'amuma na Mkpu. 9:5-10, okwukwe Adventist na-adi ndu nani site n'iji “ *nri* ime mmuo ikpeazu a ” (Mat. 24:45) “ *akwadebere maka oge nke obibia di ebube* ” nke Jizos Kraist. Ozizi a nke Chineke nke eziokwu na-enye m ka m ghota naani n'ututu Sabbath a n'awa nke ano ^{nke} Jenuwari 16, 2021 (ma 2026 maka Chineke) gaara aba uru iza onye juru m otu ubochi gbasara omumu amuma "Gini ka nke a nwere ike iwetara m? “Aziza Jizos di mkpumkpu ma di mfe: ndu ime mmuo iji gbanari onwu ime mmuo. O buru na Mmuo Nso ewelighi onyinyo nke “ *achicha* ”, kama o bu naani “ *uto mmanu anu* ”, o bu n'ih na ndu anu ahụ nke ndi Hibru na-eche banyere nri a nke “ *mana* ”. Banyere Mkpughe, nri bu naani maka mmuo nke ndi ahoputara. Ma, na ntunyere a, o di ka o di mkpa, di mkpa na nke Chineke di ndu choro dika onodu maka idobe ndu ime mmuo. Ihe a a choro n'aka bu ihe ezi uche di na ya, n'ih na Chineke akwadebeghi nri a nke ndi ohu ya ga-eleghara anya na lelia n'oge ikpeazu. O mebere ihe kacha nso kemgbe aja Jizos Kraist na udi ikpeazu na mmezu ikpeazu nke nri anyasi Nso”; Jizos na-enye ndi o horo nri, ahụ ya na ntuziaka amuma ya.

Amaokwu nke 10: “ *M'we naara m akwukwo nta ahụ n'aka mmuo ozi ahụ, ripia ya; O natom uto n'onum dika manu-anu, ma mbe m'neloda ya, imem di ilu.* »

Na ahumahu ndu, ohu ahụ choputara na ino naani ya, ihè na-egbukepu egbukepu nke Jizos buru n'amuma, o hukwara n'ime ya, nke mbu, “ *idi uto nke mmanu anu* ”, ihe uto di uto tunyere uto mmanu anu. Ma oyi nke ndi otu Adventist na ndi nkuzi bu ndi m choro iwebata ya mere ka ahụ m buru ezigbo mgbu afọ nke a na-akpo colitis. Ya mere, a na m agba ama maka mmezu nke mmuo na nke nkiti nke ihe ndi a.

Otu o di, nkowa ozo metutara oge ikpeazu a na-amuke ihè amuma ahụ. O na-amalite n'oge udo, ma o ga-akwusi n'oge agha na oké egwu. Dan 12:1 buru amuma ya di ka “ *oge nsogbu, nke na-aditubeghi kemgbe e nwere mba ruo n'oge*

ahụ ”; ebe a bụ ihe na-ebute " *ihe mgbu na afọ afọ* ". Karịsịa ebe anyị na-agụ na Abụ 1:20, : “ *Jehova, lekwa mkpagbu m anya! Imem nāha oku, obim aloḅuwo nimem, n’ihi na anupuwom isim. N’èzí mma agha emebiwo mbibi, n’ime ọnwu.* » Nko ke Jer 4:19 : “ *Ufun mi ! Ime m : Ana m ata ahụhụ n’ime obi m, obi m na-akụ m ihe, enweghị m ike igbachi nkịtị; n’ihi na ị na-anụ, mkpuru obi m, uda opi, mkpu agha.* "Obi ilu nke " *ime ulọ* " na-esetipụ ntunyere n’etiti ozi Adventist ikpeazụ na nke e nyere Jeremaia onye amụma. Na ahụmahụ abụọ ahụ, ndị a hōrō na-arụ ọrụ n’ime iro gburugburu nke ndị na-achị nnupuisi nke oge ha. Jeremaia na ndị Adventist n’ikpeazụ katoro mmehie nke ndị ọchịchị obodo na ndị ndú okpukpe nke oge ha na-eme ma n’ime otú ahụ, ọnụma nke ndị ikpe mara na-echigharịkwuru ha, ruo n’ogwugwu ụwa nke e ji ebube dị ebube nke nloghachi nke Jisọs Kraịst, bụ “ *Eze nke ndị eze na Onyenwenụ nke ndị nwenụ nile* ” nke Mkpụ 19:16 mara.

Ogwugwu nke akuku mbu nke Mkpughe

N’akukụ nke mbu nke a, anyị hụrụ okwu mmalite na isiokwu atọ yiri ya, akwukwọ ozi e degaara ndị mmuọ ozi nke Nzuko-nsọ asaa ahụ, akara asaa ma ọ bụ akara nke oge ahụ, na opi isii ma ọ bụ ntaramahụhụ ịdọ aka ná ntị nke iwe Chineke wetara.

Amaokwu nke 11: “ *Ha wee sị m, Ị ga-ebukwa amụma ọzọ n’ihu ọtụtụ ndị dị iche iche na mba dị iche iche na ndị na-asụ asụsụ na ndị eze.* »

Amaokwu nke 11 na-akwado nkọwa nke 2000 ikpeazụ n’ime afọ 6000 nke mmemme a kwadoro nke Chineke. N’ibiarute n’oge nloghachi dị ebube nke Jisọs Kraịst, mkpali nke amụma ahụ ga-amaliteghachi nkọwa nke oge Ndị Kraịst n’isi nke 11 n’okpuru isiokwu dị iche: “ *Ị ga-ebukwa amụma ozo banyere ọtụtụ ndị, mba, asụsụ, na ndị eze.* ”

Mmeghe nke akuku nke abuo nke Mkpughe

N'akuku nke abuo a, na ntule n'otu oge nke oge Ndi Kraist, mmuo nsọ ga-elekwasị anya n'ihe omume ndi di mkpa e kwuburu n'akuku mbu nke akwukwo ahụ, ma n'ebe a, n'akuku nke abuo, o ga-ekpughere anyi ikpe ya n'uzo ka too eto n'ime isiokwu ndi a nke o bu. N'ebe a ozo, isiakwukwo o bu ga-eji akara na onyonyo di iche iche ma na-akwado ya mgbe niile. O bu site n'ichikota ozizi ndi a nile ka amuma ahụ mere ka a mata isiokwu ndi e lekwasiri anya. Ebe o bu na akwukwo Daniel, e ji mmuo nsọ na-ekpughe ihe na-eme ukpuru a nke imeko ihe n'isiakwukwo nke amuma ndi ahụ, di ka i puru ihu.

Mkpughe 11, 12 na 13

Isiakwukwo ato ndi a na-ekpuchi oge nke oge Ndi Kraist n'otu n'otu, na-eme ka a ghotu ihe omume di iche iche, ma nke na-anogide na-imeko ihe mgbe niile. M ga-achikota, wee nkowa, gburugburu.

Nkpughe 11

Ochichi Papal - ekweghi na Chineke nke mba - Opi nke asaa

Amaokwu nke 1-2: Ochichi onye amuma ugha Katolik nke nari afọ 1260: Onye mkpagbu.

Amaokwu nke 3-6: N'oge ochichi nke enweghi ndidi na mkpagbu a " *ndi akaebe abuo* " nke Chineke, akwukwo nsọ nke njiko abuo ahụ, ga-akpagbu ma kpagbuo, site n'aka " *anyu ohia ahụ* ", otu okpukpe Rom na-ejikota aka na ndi ochichi nke Ebe Odida Anyanwu Europe.

Amaokwu nke 7 ruo 13 na-ekwu banyere " *anyu ohia ahụ nke na-esi n'olulu ahụ puta* " ma o bu "Mgbanwe nke French" na ekweghi na Chineke nke mba nke putara na nke mbu ya n'akuko ihe mere eme nke mmadu.

Amaokwu nke 15 ruo 19 ga-enwe di ka isiokwu ha bu mmepe akuku nke " *opi nke asaa* " ahụ.

Ọrụ nke ọchịchị popu gosiri

Amaokwu 1: “ *E wee nye m okporo ahịhia amị dị ka mkpanaka, si, Bilie, tuọ ụlọ nsọ Chineke, na ebe ichuàjà ahụ, na ndị na-efe ofufe n'ime ya.* »

Oge ezubere iche bụ oge ntaramahụhụ nke okwu ahụ bụ “ *mkpanaka* ” kpughere. A tara ahụhụ n'ihì “ *mmehie* ” e guzobeghachiri n'uzọ nkịtị kemgbe 321 nakwa n'uzọ okpukpe malite n'afọ 538. Kemgbe ụbọchị nke abụọ a, ọchịchị popu amanyela mmehie n'ebe a site n'akwukwọ “ *amị amị* ” nke na-akọwapụta “ *onye amụma ụgha nke na-akuzi ụgha* ” n'Aịza.9:13-14 . Ozi a na - *egosiputa* nke Dan . Ọ na-akwado ọrụ ntaramahụhụ Chineke na-enye maka nguzobe nke ọchịchị popu ndị Rom. Ngwaa “ *atu* ” pụtara “ *onye ikpe.* ” Ya mere ntaramahụhụ ahụ sitere n'ikpe Chineke wetara “ *ụlọ nsọ ahụ nke Chineke* ”, ọgbakọ mkpokọta nke Kraịst, “ *ebe ichuàjà* ” akara nke obe nke àjà ya, na “ *ndị na-efe ofufe n'ebe ahụ* ” ya bụ, Ndi Kraịst na-azọrọ na nzọpụta ya.

Amaokwu nke 2: “ *Ma ogige dị ná mputa nke ụlọ nsọ ahụ, hapụnu ya n'èzí, ma atụla ya; n'ihì na enyewo ya mba Nile, ha gāzọda kwa obodo nsọ ahụ ọgu ọnwá abua na abua.* »

Okwu dị mkpa n'amaokwu a bụ “ *n'èzí* . ” Ọ bụ naanị ya na-egosi okwukwe elu nke Roman Katolik metụtara na onyinyo nke ọchịchị ya nke 1260 ụbọchị-afọ ewepụtara ebe a n'ụdị “ *42 ọnwá* ”. *Mba* *dị* *iche* *iche* *ga-azọda* “ *obodo nsọ* ” oyiyi nke ezi ndị a họtụtara n'okpuru ụkwụ, ya bụ, ndị eze nke alaeze Europe “ *bụ ndi na-akwa iko na* ” onye Katolik “ *Jezebel* ” n'oge ọchịchị ya ogologo oge nke 1260 n'ezie n'etiti 538 na 1798. N'amaokwu a, ihe dị iche n'etiti okpukpe ụgha nke Chineke ebe-obibi Moses na ulo nsọ Solomon wuru. N'okwu abụọ ahụ, na “ *n'ihu ụlọ, n'èzí ụlọ nsọ* ”, anyị na-ahụ ememe okpukpe nke anụ ahụ: ebe ichuàjà nke àjà na efere ablutions. A na-achọta ezi ịdị nsọ nke mmụọ n'ime ụlọ nsọ ahụ: n'ebe nsọ ebe e nwere: ihe ndọba oriọna asaa, tebul nke ogbe achicha iri na abụọ, na ebe ichuàjà nke ihe nsure oku na-esi isì uto nke e debere n'ihu ákwà mgbochi nke na-ezochi ebe nsọ kasị nsọ, ihe oyiyi nke eluigwe ebe Chineke nọ ọdụ n'ocheeze ya. Ọ bụ naanị Chineke maara ezi obi nke ndị na-eme ntuli aka maka nzọpụta Ndi Kraịst, na n'ụwa, a na-eduhie umu mmadu site n'okpukpe “ *mputa* ” facade nke okwukwe Roman Katolik na-anochi anya nke mbụ na akukọ ihe mere eme nke okpukpe Ndi Kraịst nke oge anyị.

Akwukwọ Nsọ, Okwu Chineke, akpagbu

Amaokwu nke 3: “ *M ga-enye ndị àmà m abụọ ike, ha ga-ebukwa amụma ruo otu puku ụbọchị na nari ụbọchị abụọ na iri isii, yiri ákwà iru uju.* »

N'ime ogologo oge ọchịchị a kwadoro ebe a n'ụdị “ *1260 ụbọchị* ”, a ga-eleghara Bible anya nke “ *ndị akaebe abụọ* ” ahụ anya ruo n'oge mgbanwe ahụ mgbe ọ na-akpagbu ọbuna ndị òtù Katolik dị mma na ndị poopu onye ha na-akwado na mma agha. Ihe oyiyi ahụ “ *yiri ákwà iru uju* ” na-egosi ọnođụ nhujuanya nke Bible ga-adịru ruo 1798. N'ihì na ná ngwusị nke oge a, ekweghị na Chineke nke France na-eme mgbanwe ga-akpọ ya oku n'ebe ọha na eze nọ, na-agbalikwa ime ka ọ pụọ kpam kpam.

Amaokwu 4: “ *Ndị a bụ osisi oliv abụọ ahụ na ihe ndọba oriọna abụọ ahụ nke na-eguzo n'ihu Jehova nke ụwa.* »

“ *Osisi oliv abụọ na ihe ndọba oriọna abụọ* ” ndị a bụ ihe nnọchianya nke ogbugba ndụ abụọ ahụ Chineke haziri n’atumatụ nzọpụta ya. Ogbọ okpukperechi abụọ nọchiri anya na-ebu Mmụọ ya nke ihe nketa ya bụ Akwụkwọ Nsọ na akụkụ Akwụkwọ Nsọ nke ogbugba ndụ abụọ ahụ. E buru amụma banyere atumatụ ogbugba ndụ abụọ ahụ na Zek 4:11-14, site na “ *osisi olive abụọ n’aka nri na n’aka ekpe nke ihe ndọba oriọna ahụ* .” Ma, tupu “ *ndị àmà abụọ ahụ* ” nke amaokwu nke 3 , Chineke kwuru banyere ha n’igba akaebe Zekaraya, si: “ *Ndị a bụ ụmụ mmanụ abụọ ndị na-eguzo n’ihu Onyenwe ụwa dum.* » N’ihe atụ a, “ *mmanụ* ” na-akọwapụta mmụọ nsọ. “ *Ihe ndọba oriọna* ” ahụ na-ebu amụma banyere Jizọs Kraịst bụ onye n’ime ahụ mmadụ ga-eweta ìhè nke mmụọ nsọ n’ime nsọ ya (= 7) ma gbasaa ihe omuma banyere ya n’etiti ụmụ mmadụ, dị nnọọ ka ihe ndọba oriọna ahụ ihe atụ na-agbasa ìhè ahụ site n’ìkpọ mmanụ dị n’ime “ *arija asaa* ” ya dị n’ime ya.

Riba ama : *Ihe ndọba oriọna “ asaa ” ahụ* gbadoro ụkwụ n’elu ite etiti; nke a, dị ka n’etiti izu nke na-eme, 4th ^{ubochi} nke Ista n’izu, ụbọchị mgbe, site n’onwu expiatory ya, Jizọs Kraịst mere “ *àjà na àjà kwụsị* ”, okpukpe Hibru, dị ka atumatụ Chineke buru n’amụma na Dan 9:27. Ya mere, oriọna asaa ahụ bu “ *ihe ndọba oriọna* ” ahụ nwekwara ozi amụma.

Amaokwu nke 5: “ *Ọ bụrụ na onye ọ bụla chọrọ imerụ ha ahụ, ọkụ na-esi n’onụ ha apụta rechapụ ndị iro ha; ma ọ bụrụ na onye ọ bụla chọrọ imerụ ha ahụ, a ga-egbu ya otú a.* »

N’ebe a, dị ka ọ dị na Mkpu 13:10 , Chineke na-akwado ezi ndị ọ họtara ka ha megidere inye onwe ha ahụhụ ihe ọjọọ e mere Akwụkwọ Nsọ na ihe kpatara ya. Nke a bụ omume ọ na-edobere naanị maka onwe ya. Ihe ọjọọ ga-esi n’onụ Onye Okike pụta. Chineke ji Baịbụl kporọ onwe ya “ *okwu Chineke* ,” nke na onye ọ bụla na-emerụ ya ahụ na-awakpo ya n’onwe ya.

Amaokwu nke 6: “ *Ndị a nwere ike imechi eluigwe, ka mmiri wee ghara izo n’ubochi amụma ha; ma nwee ike n’ebe mmiri dị ime ka ha ghọọ ọbara, na iji ihe-otiti Nile tie ụwa, mgbe ọ bụla ha chọrọ.* »

Mmụọ nsọ na-ehota eziokwu ndị a kọrọ na Baịbụl. N’oge ya, Ìlajja onye amụma nwetara n’aka Chineke na mmiri agaghị ezo ma e wezuga n’okwu ya; N’ihu ya, Mozis natara ikike n’aka Chineke ime ka mmiri ghọọ ọbara na iji ihe otiti iri tie ụwa. Akaebe nke Akwụkwọ Nsọ ndị a kacha mkpa n’ihi na n’oge ikpeazụ, nlelị maka okwu Chineke edere na nke sitere n’ike mmụọ nsọ ga-eji ụdị ihe otiti dị otu ahụ taa ahụhụ, dika Mkpu 16 siri kwuo.

National Atheism nke French mgbanwe

Ọkụ gbara ọchịchịrị

Amaokwu nke 7: “ *Mgbe ha mesiworo ogbugba-ama ha, anụ ọhịa ahụ nke na-esi n’olùlù rịgota ga-ebuso ha agha, wee merie ha, gbuokwa ha.* »

Mụọ Nsọ na-ekpughere anyị ihe dị mkpa anyị ga-arịba ama; Ụbọchị 1793 bụ akara ngwucha nke akaebe nke Akwụkwọ Nsọ, mana maka onye? Maka ndị iro ya nke oge ahụ bụ ndị kpagbuworo Bible na-ajụ ikike ya dị ka ihe nkwardo maka okwukwe; ya bụ, ndị eze, ndị omekome nke ndị ọchịchị, ọchịchị ndị popu Roman Katolik na ndị ụkọchukwu ya Nile. N’ubochi a, Chineke katokwara ndị kwere ekwe ụgha nke Protestant bụ ndị na-adighi echebara ozizi ya echiche

n'omume. Na Dan. 11:34, n'ikpe ya, Chineke na-agụ ha “ *ihu abụọ* ”: “ *Mgbe ha dakwara, a ga-iji nke nta nyere ha aka: ọtụtụ ndị ga-ejikọta ha na ihu abụọ .* ”

"Nke a bụ naanị akụkụ mbụ nke akaebe nke Akwụkwọ Nsọ na-agwụ, n'ihina na 1843 ọrụ ya ga-ewerekwa ihe dị mkpa ọzọ site n'ikpọ ndị a hopụtara ka ha choputa amụma Adventist. Nguzobe nke ekweghị na Chineke nke mba na France ga-elekwasị anya na Bible ma gbalịa ime ka ọ pụọ. Ojiji nke “guillotine ya” n'ụba na-eme ka ọ buru " *anụ ọhịa* " ọhuru nke, nke oge a, ga-esi na *abyss bilie* . Site n'okwu a nke e nwetara site na akụkọ okike dị na Jenesis 1:2, Mụọ Nsọ na-echetara anyị na ọ buru na Chineke, bụ Onye Okike ya, adighi adi, ọ dighi ndu agaraghị etolite n'ụwa. " *Abyss* " bụ ihe nnochianya nke ụwa na-enweghị ndi bi, mgbe ọ bụ " *enweghị odidị na ihe efu* ." Ọ bụ otú ahụ " *na mmalite* ", di ka Jen. 1: 2, na ọ ga-adi otú ahụ ọzọ ruo " *otu puku afo* ", na njedebe nke ụwa, mgbe ebube nloghachi nke Jizos Kraist, nke bụ isiokwu na-eso nke a na nke a n'isi nke 11. Nke a ntunyere na mbụ ọgba aghara kwesiri ekwesị maka ọchịchị Republic nke a muru na ndoro ndoro ọchịchị ọgba aghara na kasị ukwu n'ogba aghara. N'ihina ndi ikom na-enupu isi maara otú e si jikọọ ọnu ibibi, ma ha na-ekewa nke ukwu n'udi e kwesiri inye maka mwughachi. Igba ama nke a na-enye n'azu ya ngosiputa nke mkpuru nke mmadu nwere ike imi mgbe ebipuru ya kpam kpam n'ebe Chineke no; napuru ya uru omume.

Ma n'ikpọ ya " *abis* " Mmụọ nke Onye Okike Chineke na-atukwa aro ihe ndi gbara gburugburu na onodu nke okike mbu e kere ụwa anyi. N'ihina ya, o lekwasiri anya n'ubochi mbu e kere ihe a, o gosiri anyi ụwa nke dabara n'ime “ *ochichiri* ” kpam kpam kemgbe ahụ, Chineke enyebeghi ụwa ihè nke kpakpando ọ bula. Echiche a n'uzo ime mmuo jikotara " *anụ ọhịa a nke si n'olulu nke na-esi n'olulu ahụ rigota* " ruo " *akara nke anọ* " nke Mkpu 6:12 nke a kowara di ka " *anyanwu ojii di ka akwa iru uju* ." Ejikokwara njiko ahụ na “ *opi nke anọ* ” nke Mkpu 8:12 kowara nke “ *otiti nke ato, nke anyanwu, nke ato nke onwa, na nke ato nke kpakpando* ”. Site na onyonyo ndi a, Mụọ Nsọ na-enye ya agwa “ **ochichiri** ”. Otú ọ di, ọ bụ n'akukụ a " **ochichiri** " ma kwuo na France ga-enye ndi na-eche echiche nnwere onwe ya otuto site n'inye ha aha nke " **ihe omuma** ". Anyi na-echetakwa okwu Jizos Kraist e hotara na Mat. ***Ya mere ọ buru na ihè nke di nime gi bu ochichiri, le ka ochichiri ahu si di uku!*** "Ya mere, echiche efu gbara ọchichiri na-aga agha megide mmuo okpukpe na mmuo **nnwere onwe ọhuru a** ga-aga n'ihu n'oge ma gbasaa n'ụwa di n'Ebe Odida Anyanwu ... nke a na-akpo Christian na ọ ga-ehekwa mmetuta ojojo ya ruo ogwugwu nke ụwa. Site na Mgbanwe nke French, "ochichiri" na-adabere na mmehie ruo mgbe ebighi ebi. N'ihina ọ na-abia akwukwo ndi oka ihe omuma nke nnwere onwe echiche dere; nke jikotara ya na “mmehie” nke na-akowa Gris na amuma Daniel 2-7-8. Akwukwo ọhuru ndi a ga-asorita mpi na Akwukwo Nsọ ma nwee ihe iga nke oma n'imebi ya, ruo n'oke di ukwu. Ya mere " *agha* " a katoro di elu kari echiche niile. Mgbe mgbanwe ahụ gasiri na mgbe Agha Ụwa nke Abuo gasiri, ọchichiri a ga-ewere akukụ nke humanism kasị elu, di iche iche ma si otú a na-agbaji na enweghi ndidi mbu, ma echiche " *agha* " na-aga n'ihu. Ndi mmadu n'Ebe Odida Anyanwu ga-adi njikere ichu ihe ọ bula n'aja maka “nnwere onwe” a. N'ezie, ha ga-achụ mba ha, nchebe ha n'aja, ha agaghị agbanari onwu nke Chineke zubere.

Amaokwu nke 8: “ *Ozu ha ga-atogbokwa n’okporo ámá nke obodo ukwu ahụ, nke a na-akpọ Sọdọm na Ijıpt n’uzọ ime mmụọ, ebe akpogidekwara Onyenwe anyị n’obe.* »

" *Ozu* " ndi ahụ a kpọturu aha bu nke " *ndi akaebe abuo* " nke e gbukwara ndi mbu wakporo *n’ámá* "n'otu obodo ahụ ". " *Obodo* " a bu Paris, a na-akpokwa " *ebe* " ahụ a kpọturu aha n'usoro, "ebe Louis XIV", "ebe Louis XV", "ebe de la Révolution", na-akowaputa "ebe de la Concorde" di ugbo a. Atheism adighi akwado udi okpukpe o bu. A na-egbu ndi a tara ahuhu kpomkwem maka njiko okpukpe ha. Dikwa ka ozi " *Opi nke anọ* " na-akuzi, ihe ndi a na-eche bu ezi ihe (anyanwu), ihe ugha (onwa), na onye ozi okpukpe o bu (kpakpando). Ozokwa, a na-anabata udi okpukpe ufodu ruru aru ma o buruhaala na ha kwekorọ n'ukpuru nke ekweghi na Chineke na-achi. A na-enye ufodu ndi ukochukwu aha mkpari nke "ekpudo". L'Esprit ji Paris, isi obodo France, tunyere " *Sodom* " na " *Egypt* ." Mkpuru mbu nke nnwere onwe bu oke aguu mmekohu na-esonyere mmebi nke mgbako odinala na oha na eze. Ntunyere a ga-enwe mmetuta di egwu n'oge. Mmuo nsọ na-egosi anyi na obodo a ga-ata ahuhu nke " *Sodom* " na nke " *Egypt* " nke ghoro Chineke ihe nnochianya nke mmehie na nnupuisi megide ya. Njiko e hiwere n'elu ya na nka ihe omuma " *mmehie* " nke a katoro na Daniel 2-7-8 ka akwadoro ebe a. Iji ghotu nleli a di nsọ nke mmehie ndi Gris, ka anyi buru n'uche na, n'igbali iji okwu nka ihe omuma zie ndi bi n'Atens Ozioma ahụ, Pol onyeozi dara ada wee chupu ya n'ebe ahụ. Nke a mere echiche nke nka ihe omuma ga-anogide na-abu onye iro nke Chineke kere. Ka oge na-aga na ruo ogwugwu ya, obodo a na-akpo "Paris" ga-edebe, na-agba akaebe site na omume ya, na izi ezi nke ntunyere na aha abuo a, akara nke mmekohu na okpukpe mmehie. N'azu aha ya "Paris" bu ihe nketa nke "Parisii", okwu Celtic putara "ndi nke nnukwu ite", aha amuma n'uzo di egwu. N'oge ndi Rom ebe ahụ bu ebe siri ike nke ndi na-ekpere arusi na-efe Isis, chi nwanji ndi Ijıpt, kpomkwem, kamakwa ihe oyiyi na-adoro mmasi na nke Paris, nwa eze Troy, ochie Priam. Onye edemede nke ikwa iko na Helen mara mma, nwunye nke eze Gris Menelaus, o ga-abu maka agha na Gris. Mgbe nnochibido na-enweghi ihe iga nke oma, ndi Gris laghachiri, na-ahapu nnukwu inyinya osisi n'akuku osimiri. Na-eche na o bu chi ndi Gris, ndi Trojans webatara inyinya ahụ n'ime obodo ahụ. Ma n'etiti abali, mbe manya-vine na oriri ahu gabigara, na ndi-agma Grik siri n'inyinya-ha puta, meghere usu-ndi-agma ahu nalata n'onu-uzo; ma e gburu ndi nile bi n'obodo ahụ, malite n'eze ruo n'ikpe-azu nke ndi ochichi. Omume Trojan a ga-eme ka onwu nke Paris n'oge ikpeazu n'ihina, na-eleghara ihe mmuta ahụ anya, o ga-emeghachi omume ya site n'ime ka ndi iro ya, bu ndi o na-achi, na-edozi n'okèala ya. Tupu ewere aha Paris, a na-akpo obodo ahụ "Lutèce" nke putara "apiti na-esi isi"; mmemme dum nke odinhu ya di mwute. Ntunyere ya na " *Egypt* " bu ihe ziri ezi ebe o bu na site n'inabata ochichi mba, France ghorọ ochichi nke mbu na-eme mmehie na uwa odida anyanwu. A ga-akwado nkowa a na Mkpu 17:3 site na " *acha uhie uhie* " nke " *anu ohia ahụ* ," ihe oyiyi nke njiko aka nke ochichi eze na mba nke oge ikpeazu, nke e wuru n'udi France. N'ikwu, si: " *Ebe a kpogidere Onyenwe ha n'obe* ," Mmuo Nso na-atunyere n'etiti njuta nke okwukwe Ndi Kraist nke France na-aju na mba ndi Juu juru Mesaja ahụ Jizos Kraist; n'ihina onodu abuo ahụ bu otu ihe na ha ga-amị otu

nsonaazu ahụ na otu mkpuru nke mmebi iwu na ajo omume. Ntunyere a ga-aga n'ihu n'amaokwu ndi na-esote.

Site n'ikpo isi obodo ya " *Ijipt* ," Chineke ji France tunyere Fero, bu ihe nlereanya nke iguzogide umu mmadu ime uche ya. O ga-ejigide onodu nnupuisi a ruo mgbe e bibiri ya. A gaghị enwe nchegharị o bula n'akuku ya. O na-akpo " *ihe ojoo ihe oma na ezi ihe ojoo* ," o ga-eme mmehie kacha njo Chineke kpara; nke a site n'ikpo "okụ", ndi na-eche echiche nke "ochichiri" nke "ikike mmadu ya", bu ndi na-emegide ikike nke Chineke. Na otutu ndi mmadu, a ga-enomi ihe nlereanya ya, obuna na 1917, site na Russia di ike nke ga-ebibi ya site na bombu atom n'oge nke " *opi nke isii* ", nke e buru n'amuma site n'aha ya "Parisii" n'asusu Celtic, nke putara "ndi nke cauldron". Ya mere o ga-anoo ruo ogwugwu ya enweghi ike ihu Chineke n'onwunwa nke ga-emebi ya ruo n'okè nke ibibi ya. N'ih na o lekwasiri anya n'ebe o no, o gaghikwa ekwe ka o laa ruo mgbe o nokwaghi.

Amaokwu nke 9: " *Ndi si na mba nile, ebo nile, asusu nile, na mba nile ga-ahụ ozu ha ubochi ato na okara, ha agaghikwa ekwe ka e tinye ozu ha n'ili.* »

Na France, ndi mmadu banyere na mgbanwe mgbanwe na 1789, na 1793, ha gburu eze ha na mgbe ahụ eze nwaanyi ha, bu ndi e gbupuru n'ihu oha isi na nnukwu Central square nke obodo, nsochi a na-akpo "Ebe Louis XV", "Place de la Révolution", na ugbu a, "Place de la Concorde". Site n'ekenye " *ubochi ato na okara* " n'oge nke mbibi ahụ, Esprit yiri ka o gunyere Agha Valmy ebe na 1792, ndi na-eme mgbanwe chere ihu ma merie ndi agha eze nke alaeze Europe nke wakporo France Republic gunyere Austria, obodo nke ezinulo Queen Marie-Antoinette. Iji ghota ebe ikpoasi a si malite, a gaghị iburu n'obi na afọ 1260 nke udi mmegide nile nke ochichi ndi ochichi na ndi eze mechiri kpasuru ndi France iwe, bu ndi a na-erigbu, megbuo, kpagbuo ma bibie kpam kpam. Ochichi abuo ikpeazu nke Louis nke Iri na Anoo na ajo njakiri ya na Louis XV, eze ruru aru ruru aru, mejuputa iko nke ndidi nke Chineke na nke mmadu. Nti ! Republic abughi ma o gaghị abu ngozi nye France. O na-aga n'ihu na njedebe ya, n'udi nke ise ya, iburu obubu onu nke Chineke na onwe ya ime ihe ndi ga-eme ka o daa. Ochichi a na-agba obara, na mmalite ya, ga-agho mba nke "ikike mmadu" na humanism nke ga-ejedebe na-agbachitere ndi ikpe mara na nkuda mmuo, site na ikpe na-ezighi ezi ya, onye a tara ahuhu. Obuna o ga-anabata ndi iro ya ma dozie ha n'okèala ya, na-enomi, na nke kachasi njo, ihe atu a ma ama nke obodo Trojan a ma ama maka iwebata inyinya osisi ndi Gris hapuru, di ka a huru na mbu.

Amaokwu nke 10: " *N'ih na ka ndi bi n'uwa ga-anuri onu, nuriakwa onu, na-ezigara ibe ha onyinye: n'ih na ndi amuma abuo a tara ndi bi n'uwa ahuhu.* »

N'amaokwu a, Muo Nso lekwasiri anya n'oge, di ka gangrene ma o bu oria kansa, ihe ojoo nka ihe omuma French ga-agbasa ma gbasaa di ka oria na mba ndi ozo di n'Ebe Odida Anyanwu. O na-aka "ihe iriba ama nke oge" nke " *akara* ^{nke isii} " ; nke ebe " *anyanwu na-agho oji di ka akwa iru uju* ": ihè nke Akwukwo Nso na-apu n'anya, nke akwukwo nka ihe omuma nke ndi na-eche echiche nwere onwe ha mechibidoro.

N'igu ime mmuo, n'adighi ka " *umu amaala nke alaeze eluigwe* " nke na-akowa ndi Jizos hoooro, " *ndi bi n'uwa* " na-egosi ndi Protestant America na n'ozuzu, umu mmadu na-enupuru Chineke isi na eziokwu ya. Ndi obodo Europe na obuna kari ndi America na-ele anya France. N'ebe ahụ, ndi mmadu na-echipia

ọchịchị eze ya na okpukpe Ndị Kraịst nke Katolik bú nke na-eyi ndị na-agụ Bible, bú " *ndị akaebe abụọ* ", na-eyi " *mmekpa ahú* " nke "hel" egwu; ezigbo " *ahụhụ* " bú ndị e debere nanị maka ikpe ikpe ikpeazụ, iji kpochapụ okpukpe ụgha bú ndị n'ọnwe ha ji ụdị iyi egwu a dī aghughọ mee ihe n'uzọ aghughọ, dī ka Mkpu 14:10-11 si kwuo. Ndị mba ọzọ, kwa, ndị e mesoro otu mmetọ ahụ na-abughị France, amalitela inwe olileanya na ha ga-enwe ike irite uru na atumatụ a. Nke a bú karia ebe ọ bú na, site na nkwardo French nke Louis XVI nyere, n'ụwa, afọ ole na ole gara aga, United States ọhuru nke North America achotawo nnwere onwe, na-anaputa onwe ha n'aka ichịisi nke England. Nnwere onwe na-aga njem, ọ ga-erukwa otutu ndị mmadụ n'oge na-adighi anya. Dī ka ihe iriba ama nke ọbubenyi a, " *ha ga-ezigara ibe ha onyinye* ." Otu n'ime onyinye ndị a bú onyinye French nyere ndị America nke "Akpuru akpu nke nnwere onwe" nke e wuru na 1886 n'agwætiti chere New York. Ndị America weghachiri mmeghari ahụ site n'inye ya oyiri nke, nke e wuru na 1889, dī na Paris n'agwætiti dī n'etiti Seine dī nso na Ụlọ Elu Eiffel. Chineke lekwasiri anya n'udị onyinye a nke na-ekpughe ikere òkè na mgbanye nke mejuputara ọbubu ọnu nke **nnwere onwe gabigara ókè** nke bu n'obi ileghara iwu ime mmuọ ya anya.

Amaokwu nke 11: " *Mgbe ubochi atọ na ọkara gasiri, mmuọ nke ndu nke sitere na Chineke banyere n'ime ha, ha wee guzoro n'ukwu ha; oké egwu wee jide ndi huru ha.* »

N'April 20, 1792, Austria na Prussia yiri France ma kwatuo eze ya, Louis XVI, n'August 10, 1792. Ndị mgbanye ahụ meriri na Valmy na September 20, 1792. E gburu Eze Louis XVI na January 21, 1793. Onye ọchịchị aka ike na 21 July 1793. "Akwwkwọ ntuaka" dochie Mgbako na October 25, 1795. "Ụjọ" abụọ nke 1793 na 1794 digidere ọnu naanị otu afọ. N'agbata Eprel 20, 1792 na Ọktoba 25, 1795, achoputara m kpomkwem oge a nke " *ubochi atọ na ọkara* " e buru n'amuma ma ọ bú "afọ atọ na ọkara" dī adi. Ma echere m na oge ahụ na-ebukwa ozi ime mmuọ. Oge a na-anochi anya ọkara otu izu, bú nke nwere ike itụ aka n'ozu elu ala nke Jisọs Kraịst bú nke diruru kpomkwem "ubochi atọ na ọkara" n'uzọ amuma ma biri n'ọnwụ Mesaja ahụ Jisọs Kraịst. Mmuọ nsọ ji omume ya tonyere nke Akwwkwọ Nso, " *ndi akaebe abụọ* " ya, bú ndi mekwara ihe ma kuzie ihe tupu a kpoọ ha oku na Place de la Révolution na Paris. Site n'iji atonyere nke a, Akwwkwọ Nso bú okwukwe a, nke e jikotara ya na Jisọs Kraịst, bú onye a kpo gidere ọzọ n'ime ya ma " *mapuo* " dī ka Mkpu 1:7 na-egosi. Iju mmiri ahụ a wufuru mere ka ụjọ jide ndi France. Ozokwa, mgbe o gbusiri onye ndu ya nke Mgbako ọbara ọbara, Maximilien Robespierre, na ndi enyi ya Couton na Saint-Just, nchikota na usoro ogbugbu ahụ kwusiri. Muọ nke Chineke akpolitela akpiri ikpo nkụ nke mmuọ nke mmadụ na omume nke okpukpe aburula nke iwu kwadoro ọzọ, na karia ihe niile, nweere onwe ya. "Egwu Chineke" nke salutary abighachila ma nwee mmasi na Akwwkwọ Nso, ma ruo ogwugwu nke ụwa, a galu ọgụ na asompi ya site na akwwkwọ nkà ihe omuma nke ndi na-eche echiche nweere onwe ha dere ihe nlereanya Grik bú isi iyi nke ụdị ya niile.

Amaokwu 12: " *Ha wee nu olu si n'elu-igwe na-asị ha, Rigotanụ n'ebe a; Ha we rigo n'elu-igwe n'igwe-oji; ndi-iro-ha we hu ha.* »

Okwu Chineke a metutara " *ndi akaebe abụọ* " nke Akwwkwọ Nso mgbe 1798 gachara.

Ntunyere Jizos gara n'ihu, n'ihu na o bu ya ka ndi o hooro huru (mgbe Ilaija onye amuma gachara) o rigoro n'eluigwe n'ihu ha. Ma, n'aka nke ya, ndi o hooro nke oge ikpeazu ga-emekwa otu ihe ahụ. Ndi iro ha ga-ahukwa ka ha narigoro n'eluigwe n'igwe ojii bu ebe Jizos ga-adota ha n'ebe o no. Nkwado nke Chineke na-enye maka ya bu otu ihe ahụ, n'ihu na Jizos Kraist, ndi o hoputara, na n'akuku a nke mgbanwe mgbanwe nke French, Bible mgbe 1798 gasiri. Iji kwado njedebe nke oge amuma nke " 1260 ubochi "-afọ, na 1799, Pope Pius VI nwuru n'ulonga na Valence-sur-Rhône, si otu ahụ mee ka udo kwe omume, ogologo oge n'etiti 1260 ubochi 15-4 phesied n'udi " onwa ise " na Mkpu 9:5-10. Onwu Louis XVI, ogwugwu nke ochichi eze, na onwu nke onye popu a dooro n'agha, kpataara ekweghi omume okpukpe nke " anu ohia ahụ nke si n'oke osimiri puta " na Mkpu. 13:1-3 . The Concordat of the Directory na-agwota onya ya ma o dighizi uru site na nkwado eze ahụ e bibiri ebibi, o gaghizi akpagbu ya ruo ogwugwu oge mgbe ndi Protestant ekweghi ekwe ga-aputa n'aha nke " anu ohia ahụ nke na-esi n'ụwa puta " na Mkpu 13:11 .

Amaokwu nke 13: " N'oge awa ahụ, oké ala oma jijiji mere, otu uzọ n'uzọ iri nke obodo ahụ wee daa; Nnù ndikom asa na ogo iri nwua n'ala-oma-jijiji ahụ, ndi foduru we tua egwu, we nye Chineke nke elu-igwe otuto. »

N'oge a (awa ahụ) " ala oma jijiji " ahụ e buru n'amuma site n'imezu nke Lisbon na 1755, bu nke metutara isiokwu nke " akara nke isii " nke Mkpu. 6:12 , mezuru n'udi ime mmuo. Di ka Mmuo Nso si kwuo, obodo Paris tufuru " otu uzọ n'uzọ iri " nke ndi bi na ya. Ma ihe ozo putara nwere ike imetuta di ka Dan.7:24 na Mkpu.13:1, nke iri nke " mpi iri " ma o bu n'ebe odida anyanwu alaeze Ndi Kraist nke ndi popu Roman Katolik. France, bu nke Rome weere di ka "ada ada" nke Chochi Roman Katolik, dabara n'ekweghi na Chineke, napu ya nkwado ya, ma na-aga n'ihu ibibi ikike ya. ^{Opi} nke anọ kpugheere ya, " e tiri otu uzọ n'uzọ atọ nke anyanwu "; ozi ahụ bu " e gburu puku mmadu asaa n'ala oma jijiji a " na-akwado ihe ahụ site n'ikwu, si: "E gburu igwe mmadu (otu puku) nke ndi okpukpe okpukpe " (asaa: ido nso n'oge ahụ okpukpe), n'ime ala omajiji nke oha mmadu nke ndoro ndoro ochichi.

Amaokwu 14: " Ahuhu nke abuo agabigawo. Le, ahuhu nke-atọ nābia ngwa ngwa " .

Ya mere, oké iwufu obara ahụ tughariri itu egwu Chineke, na "Ujo" kwusiri , dochie anya alaeze ukwu nke Napoleon I " ugo " na-akposo " opi " atọ ikpeazu , atọ " oké odachi " maka ndi bi n'ụwa. Ebe o bu na okwa ahụ na-esote mgbanwe mgbanwe French site na 1789 ruo 1798, " ihe ndabara nke abuo " nke ekwuru na ya n'amaokwu 14 enweghi ike ichegara ya echiche ozugbo. Mana maka Muo Nso, o bu uzo isi gwa anyi na udi ohuru nke Mgbanwe nke French gaputa tupu obibia di ebube nke Jizos Kraist. Ugbu a, di ka Mkpu. 8:13 si kwuo, " ahuhuhu nke abuo " ahụ doro anya na-emetuta isiokwu nke ⁶ Opi nke Mkpu 9:13 nke ga-egbu kpomkwem " otu uzọ n'uzọ atọ nke ndi mmadu " tupu Jizos Kraist aloghachi ibo obo ikpe na-ezighi ezi e kpere ndi nso ya kwesiri ntukwasị obi site n'ibibi ndi iro ha na-anwu anwu, bu ndi nnupuisi ikpeazu. Anyi nwere ike ighota na, di ka mgbuchapu nke ndi French Revolutionaries kpatara, Chineke na-ahazi ogbugbu nke Agha Uwa nke Atọ, nke oge a nuklia, nke ga-ebelata nke ukwu onu

ogugu ndi bi n'ụwa, tupu ya kparam kparam mkpochapu nke ga-eweghachi ya mbu " abis " akuku, mgbe ikpeazu ebibi ihe enyemaka nke Jizos Kraist.

Ihe " *ahuhu nke abuo* " putara okpukpu abuo na-ejikota *opi nke anọ* na nke *isii* n'hi ihe ime mmuo. Nhazi nke Apokalips na-ekewa oge nke oge Ndi Kraist uzọ abuo. Na nke mbu, " *ihe ndabara* " na-ata ndi ikpe mara ndi a tara ahuhu tupu 1844 na nke abuo, ndi a tara ahuhu mgbe 1844 gasiri, obere oge tupu ogwugwu nke ụwa. Ugbu a, omume abuo nke ntaramahuhu na-ekerita ihe Chineke na-enye ntaramahuhu nke anọ ya na Levitikos 26:25: " *M ga-ezite mma agha nke ga-abo obo ogbugba ndu m .*" Ntaramahuhu nke mbu biakwasiri ndi **ahu na-anataghi** ozi nke Ndozighari ahu, oru ahu Jizos kwadebere maka ndi o hoputara, na nke abuo, n'ahu ndi na-anataghi ihe Chineke chorọ **ka ha mechaa** mgbanwe a malite n'afọ 1843 gawa n'ihu, a ga-enye ihè ahu e kpugheere nke Chineke ji wuo mgbanwe a na-adigide adigide ruo oge awa mgbe nnwaputa ahu ga-emechi.

Site n'igbaso ihe na omume ndi Chineke guru n'aka ndi ikom nke mgbanwe mgbanwe France site na 1789 ruo 1795, anyi na-ahu ihe ndi o puru ikpo n'aka ndi Western nke oge ikpeazu. Anyi na-ahu otu nleli ahu, otu ajo omume ahu na ikposi nke emume-nsọ okpukperechi na nke ndi na-akuzi ha; omume nke oge a sitere na mmepe puru iche nke sayensi na teknuzu. N'ime afọ ndi ahu e nwere udo, ekweghi na Chineke na okpukpe ugha meriri ụwa di n'Ebe Odida Anyanwu Uwa. Ya mere, Chineke nwere ezi ihe mere o ga-eji tunye anyi, maka isiokwu a, igu ihe ugboro abuo; Omume nke " *ndi lanaririnu* " bu isi ihe di iche n'etiti oge mgbanwe na oge sayensi nke ubochi ikpeazu nke mmadu. Iji mee ka o doo anya kari, di ka Mkpu. 11:11-13 si kwuo, " *ndi lanaririnu* " nke ogugu nke mbu bu nke metutara " *opi nke anọ* " " *cheghariri* ," ebe " *ndi lanariri* " nke abuo ahu metutara " *opi nke isii* " " *echegharighi* ," di ka Mkpu. 9:20-21 kwuru.

Ahuhu di ukwu " nke ato (maka ndi mmehie): nloghachi ebube nke Kraist onye obo

Amaokwu 15: " *Mmuo ozi nke asaa ahu kukwara opi ya. Oké olu we di n'elu-igwe, si, Ala-eze nke uwa aghowo ala-eze nke Onye-nwe-ayi na nke Kraist-Ya; O gabu kwa eze rue mbe ebighi-ebi.* »

Isiokwu ikpeazu nke isiakwukwo ahu bu nke " *opi nke asaa* " nke na-egosi, ana m echetara gi, oge ahu mgbe Onye Okike a na-apughi ihu anya, bu Chineke na-eme onwe ya ka a na-ahu anya n'anya ndi iro ya, na-akwado Mkpu 1:7 : " *Le, o na-abia n'igwe ojii, anya niile ga-ahukwa ya; obuna ndi mara ya mma .*" " *Ndi mara ya ube* ," bu ndi mara Jizos, bu ndi iro ya nke oge Nile nke oge Ndi Kraist gunyere ndi nke ikpeazu. Ha mapuru Ya, kpagbuo ndi nesọ uzọ-Ya kwesiri ntukwasi-obi, ndi O kwuputara okwu bayere ha, si: " *Ebe unu mere ya nye otu nime ndi kachasi ntà n'etiti umu-nnam ndia, unu merem ya* (Mt 25:40). Site na mbara igwe, oke olu na-ebili iji mee mmemme ahu. Ndi a bu ndi bi n'eluigwe ndi kwuputalari onwe ha iji mee ememe achupu ekwensu na ndi mmuo ojo ya n'eluigwe site n'aka Kraist ahu na-emeru emeru, nke a kporo " *Maikel* " na Mkpu 12:7 ruo 12. Ha na-ekere okè n'onu nke ndi a hoputara ahoputa, n'aka nke Jizos Kraist tohapuru ma merie. Akuko banyere mmehie nke ụwa ga-akwusi n'hi enweghi ndi mmehie nke onu nke Kraist di nsọ bibiri. Ekwensu, " *onyeisi nke ụwa a* " di ka Jizos kwuru, tufuru ihe onwunwe ya nke ụwa mmehie nke Chineke

bibiri. O ga-anọ n'ụwa ọtgborọ n'efu ruo puku afọ ọzọ n'emerughị onye o bula ahụ, na-echere mkpochapụ ya kpam kpam n'ikpe ikpeazu ya na ndị mmehie ndi ọzọ nile Chineke ga-akpọlite n'ọnwu maka nzube a.

Nnukwu Obi Ụtọ nke Eluigwe nke Ndi A Họtara Site n'ọbara nke Jisus Kraist gbaputara

Amaokwu 16: “ *Ndi okenye iri abuo na anọ ahụ, bu ndi nọ ọdu n'ihu Chineke n'ocheeze ha, da kpue ihu n'ala, kpoo isi ala nye Chineke .* ”

Ndi a họtara abanyela n'alaeze eluigwe nke Chineke, nokwasiri n'ocheeze n'ihu Chineke, ha ga-achi, kpee ndi ajo omume ikpe dika Mkpu 20:4 . Amaokwu a na-akpalite nkowa nke mmalite elu-igwe nke ndi a gbaputara na Mkpu 4. Amaokwu a gosiri otu ezi ofufe kwesiri idi. Ikpọ isi ala, ikpere ikpere, iru n'ala, bu udi nke Chineke kwadoro.

Amaokwu 17: “ *Si: Anyi na-ekere gi, Onyenwe anyi Chineke nke Puru Ime Ihe Niile, onye di adi, na onye di adi, n'ihia na I nwetawo ike di ukwu gi wee buru eze. »* ”

Ndi a gbaputara na-emeghachi ekele ha wee kpoo isiala n'ihu Jizos Kraist, “ *Chineke Puru Ime Ihe Niile nke di* ” “ **na onye na-abia** ”, di ka Mkpu 1:4 kwuru. “ *I jidewo ike di ukwu gi* ” nke i nyefere izoputa ndi i horo wee kpuchiri mmehie ha site n'onwu gi n'ozu “ *nwa aturu* ” gi; “ *Nwa aturu Chineke nke na-ewepu mmehie nke uwa .* ” I 'nwetawo alaeze gi ' ; Ndabere n'okwu a turu aro bu n'ezie na ebe Mụọ Nso kuru Jon na Nkpughe 1:10; akuko ihe mere eme nke ogbako Kraist n'ụwa bu n'oge gara aga. N'oge a, " *mgbako asaa* " nọ n'azu ndi isi a họtara ahoputa. Ochichi Jizos, ihe e ji olile anya nke okwukwe nke ndi a họtara ahoputa, aburula eziokwu.

Amaokwu nke 18: “ *Mba nile were iwe; ma iwe-Gi abiawo, ma oge ahu eruwo ikpe ndi nwuru anwu ikpe, inyeghachi ndi-oru-Gi, bu ndi-amuma, na ndi-nsọ, na ndi natu egwu aha-Gi, ma ndi na na ndi uku, na ibibi ndi nebibi uwa. »* ”

anyi na-ahu ihe omuma bara nnoo uru banyere usoro ihe omume ndi e buru n'amuma . Nke ⁶ *opi* gburu *Otu uzọ n'uzọ atọ nke umu nwoke* , ya bu, " *Mba di iche iche were iwe* ," na n'anya anyi, na 2020-2021, anyi na-ahu ihe kpatara iwe a: Covid-19 na mbibi aku na uba nke o kpatara, mbuso agha Alakuba, na ngwa ngwa, iwe ndi Russia na ndi ha na ha jikoro aka. Mgbe agha a jogburu onwe ya na nke mbibi gasiri, mgbe mkpasa nke iwu Sunday site na " *anu ohia nke uwa* " ya bu, njiko nke Protestant na Katolik nke ndi America na ndi Europe lanariri, Chineke wukwasiri ha " *ihe otiti asaa ikpeazu nke onuma ya* " nke a kowara na Mkpu 16. N'oge nke asaa, Jizos putara izoputa ndi o họtara ma bibie ndi dara ada. Mgbe ahụ, usoro ihe omume a kwadebere maka “ *puku afọ* ” nke nari afọ nke asaa na-abia. N'eluigwe, di ka Mkpu. 4:1 kwuru, a ga-ekpe ndi ajo omume ikpe: “ *oge eruwokwa ikpe ndi nwuru anwu ikpe .* ” Ndi nsọ na-enweta ugwo oru ha: ndu ebighi ebi nke Jizos Kraist kwere na nkwa inye ndi o họtara. Ha mesiri nweta kpakpando ututu na okpueze e kwere ndi a horo bu ndi meriri n'ogu nke okwukwe, si: " *Ikwughachi ndi ohu gi bu ndi amuma .* " N'ebe a Chineke na-echetara anyi mkpa ibu amuma di n'afọ niile (Dika 2 Pt 1:19) na karja n'oge ikpeazu. “ *Ndi nsọ na ndi na-atu egwu aha gi* ” ya bu, ndi nabatara ozi ndi mmuo ozi atọ ahụ nke Mkpu. 14:7 ruo 13; nke mbu n'ime ha na-echeta amamihe nke

gunyere itụ egwu ya, irubere ya isi na ighara iru uka n'iwu ya, na-asị: “ *Tuonụ egwu Chineke, nyekwa ya otuto* ”, n'akukụ ya nke Chineke Onye Okike, “ *n'ih na oge awa nke ikpe ya eruwo, feekwanu onye kere eluigwe, oké osimiri, uwa, na isi iyi nke mmiri .*”

Amaokwu nke 19: “ *E wee meghee ulọ nsọ Chineke n'eluigwe, e wee hu igbe ogbugba ndu ya n'ulọ nsọ ya. Àmùmà di kwa, olu, na éhè-elu-igwe, na ala-oma-jijiji, na ákú-miri-ígwe di uku.* »

Isiokwu niile ewepụtara n'akwukwọ nke Mkpughe na-agbakọta n'oge akukọ ihe mere eme nke nnukwu nloghachi nke ebube nke Onyenwe anyị Jizọ Kraịst. Amaokwu a gbadoro ukwụ n'okirikiri ebe e mezuru ma mechara isiokwu ndị a:

Mkpu. 1: Adventism:

Amaokwu nke 4: “ *Jon na-edegara ogbakọ asaa ndị di n'Eshia: Amara dirị unu, na udo, sitere n'aka Onye ahụ nke di adi, nke dikwa adi, na nke na-abia abia :*

Amaokwu nke 7: “ *Le, o na-abia n'ígwe ojii. Ma anya o bula gāhu ya, obuná ndi mara ya ube; ma ebo nile nke uwa ga-eti mkpu ákwá n'ih ya. Ee. Amen!* »

Amaokwu nke 8: “ *Abụ m Alfa na Omega, ka Onyenwe anyị Jehova kwuru, Onye di adi na onye di adi na onye gaje ibia, Onye Pụrụ Ime Ihe Niile.* »

Amaokwu nke 10: “ *Anọ m n'ime mmuo n'ubochi Onyenwe anyi, m wee nụ n'azụ m oké olu di ka nke opi,*

Mkpu. 3: Nzuko nke asaa: ogwugwu nke oge “ Laodisia ” (= e kpere ndi mmadu ikpe).

Mkpu 6:17: Oké ubochi iwe Chineke ga-ewesa umu mmadu na-enupu isi “ n'ih na oké ubochi nke onuma ya abiawo, ònye pụrụ iguzo? »

Mkpu. 13: “ *anụ ohia ahụ nke si n'uwa na-esi n'uwa pụta* ” (Mmekorita Protestant na Katolik) na iwu Sunday ya; amaokwu 15: “ *O wee nwee ike inye onyinyo nke anụ ohia ahụ ndu, ka ihe oyiyi nke anụ ohia ahụ wee kwuo okwu, meekwa ka e gbuo ndi niile na-agaghi efe ihe oyiyi nke anu ohia ahu ofufe.* »

Nkpughe 14: Isiokwu abuo nke “ owuwe ihe ubi ” (njedebe nke uwa na owuwe nke ndi a hoputara) na “ ugbugbo nke mmanya vine ” (Ogbugbu nke ndi ozuzu aturu ugha site n'aka ndi na-eso uzọ ha a rafuru na ndi ghogburu).

Mkpu. 16: Amaokwu nke 16: “ oké ubochi agha Amagedon ”

N'amaokwu nke 19 a, anyi na-ahụ ukpuru bú isi nke ntinye aka kpomkwem na nke a na-ahụ anya nke Chineke, “ *ma e nwekwara mmùmà nke àmùmà, olu, égbè eluigwe, ala oma jijiji* ”, nke e hotara na Mkpu 4:5 na 8:5 . Ma n'ebe a, Mụọ Nsọ na-agbakwunye " *na nnukwu akụ mmiri igwe* "; “ *Akú mmiri*

igwe ” nke mechiri isiokwu nke asaa nke “ *ihe otiti asaa ikpeazu* ” nke dī ná Mkpú 16:21 .

Okwu banyere nloghachi nke Jizos Kraist bụ isiokwu Adventist kachasi ọhụrụ nke na-eweta oge a , n'oge opupu ihe ubi nke 2030, ezi nzọpụta a na-enye ndị a họtara, nwetara site na ọbara nke Jizos Kraist wufuru. Oge erugo maka ogo ya na ndi nnupuisi ahụ na-akwado igbu ndi o hoooro bu ndi juru ubochi Sonda nke ndi Rom ma debe ntukwasị obi ha na Ubochi Izu Ike nke Chineke doro nsọ site n'izu mbu o kere uwa. “ *Akara nke isii* ” nke Mkpú. 6 na-egosi omume na ujo nke ndi nnupuisi ndi a nke Onye-nwe jidere na-akpachapu anya mgbukpo nke ndi a goziri na ndi o huru n'anya. E welitere isiokwu nke esemokwu ahụ n'amaokwu nke 19. O bu iwu Chineke e debere 'n'igbe *ihe amà* ' n'ebe kasị nsọ nke uloikwu ahụ na “ *ulo nsọ* ” Hibu. Igbe ahụ nwere ugwu na idi nsọ ya naani n'ihu na o nwere mbadamba nkume nke iwu nke Chineke n'onwe ya kanyere n'onwe ya n'ihu Mozis, bu ohu ya kwesiri ntukwasị obi. Akwukwo Nso na-enyere anyi aka ighota ihe na-akpata ujo nke ndi nnupuisi n'oge nloghachi nke Jizos Kraist. N'ihu na nke a bu ihe amaokwu nke 1-6 nke Abu Oma 50 na-ekwuputa:

“ *Abu Oma nke Esaf. Chineke, bu Chineke, Jehova, nekwa okwu, nakpo kwa uwa oku, site n'owuwa-anyanwu rue odida-anyanwu. Site na Zayon, ima-nma zuru oku, Chineke nenwu. O nabia, bu Chineke-ayi, O dighi-agbachi nkiti; Oku na-erepia ihe di n'ihu ya, oku ifufe na-efekwa ya gburugburu . O nakpoku elu-igwe n'elu, nakpo kwa uwa ikpe ikpe ndi-Ya , si, Chikotanum onye kwesiri ntukwasị-obi, bu ndi mu na ha haworo n 'iyi; - Na elugwe ga-ekwusa ezi omume ya , n'ihu na Chineke bu onyeikpe. »*

N'ihe banyere ujo, ndi nnupuisi ahụ ga-ahụ ihe odide nke anọ n'ime iwu iri nke Chineke bu ndi e deputara na mbara igwe n'akwukwo ozi oku. Sitekwa n'omume Chineke a, ha ga-amata na Chineke mara ha ikpe ruo nke mbu na “ *onwu nke abuo* ” ahụ.

Amaokwu ikpeazu a nke isiokwu nke “ *opi nke asaa* ” na-ekpughe ma na-akwado mkpa Chineke na-enye iwu ya nke Iso Uzọ Kraist ugha na-enupu isi na-emegide. E wedara iwu Chineke ala n'okpuru ihe ebubo ebubo mmegide di n'etiti iwu na amara. Njo a sitere n'iguhie okwu Pol onyeozu kwuru n'akwukwo ozi ya. Ya mere, a ga m ewepu obi abuo o bu la site n'inye nkowa doro anya ma di mfe. Na Rom . Site n'usoro " *n'okpuru iwu* " o kporo ndi Juu nke ogbugba ndu ochie ahụ bu ndi juru ogbugba ndu oheru ahụ nke dabeere n'ikpe ziri ezi zuru oku nke Jizos Kraist. O na-ahotakwa ndi a hoooro bu ndi na-abanye na njiko oheru a site n'usoro " *iwu* ". N'ihu na nke a bu uru nke amara na-eweta, n'aha Jizos Kraist, n'ime mmuo nsọ, na-enyere onye o hoooro aka ma kuziere ya ka o hu n'anya na irube isi n'iwu di nsọ. N'irubere ya isi, o " *no n'iwu* " na ibu " *n'okpuru amara* ," o nokwaghị " *n'okpuru iwu* ." M na-echeta ozo na Pol na-ekwu banyere iwu Chineke na o bu " *di nsọ nakwa na ihe e nyere n'iwu na-ezi na ezi* "; ihe m na-akoro ya na Jizos Kraist. O bu ezie na Pol na-achupu mmehie, na-achọ ime ka ndi na-agu ya kweta na ha ekwesighikwa ime mmehie n'ihu na ha no na Kraist, ndi nnupuisi nke oge a na-eji akuku Akwukwo Nso ya mee ihe megidere ya site n'ime ka Jizos Kraist, bu onye ha na-azoro na ya bu, “ *onye ozi nke mmehie* ” *nke Rom guzobeworo na March 7, 321*. O bu ezie na Pol kwuru na Gal. 2:17: *Ya anya!* "Ka anyi mesie mkpa nke ziri ezi," *anya site na ya* ", bu nke na-akatọ echiche

okpukpe nke okpukpe nnupuisi ụgha nke Ndi Kraịst nke oge a, nke a kwa kemgbe March 7, 321, bụ ụbọchị mgbe “ *mmehie nke ndi Rom* ” banyere n’okpukpe Ndi Kraịst nke Ebe Odiida Anyanwu na n’Ebe Owuwa Anyanwu Uwa site n’ikike nke eze ukwu Rom na-ekpere arusi, bụ Constantine ¹.

N’okwu a nke “ *opi nke asaa* ” puku afo isii mbu nke Chineke weputara maka nhoputa o hoooro ndi no n’uwa, n’oru puku afo asaa ya n’ozuzu ya, bjara na njedebe. Nari Afo Iri nke asaa, ma o bu “ *puku afo* ” nke Mkpu. 20, gammeghekwa, bu nke raara nye ikpe eluigwe nke ndi nnupuisi ahụ sitere n’aka ndi a hoputara nke Jisos Kraịst gbaputara, bu isiokwu nke Mkpu. 4.

Mkpughe 12 : Atumatu Central Central

**Nwanyị ahụ – Onye Rom na-eme ihe ike – Nwanyị nọ n’ozara – Parenthesis:
ogụ na mbara igwe – Nwanyị nọ n’ozara – Ndozighari – Atheism-
Ndi Adventist Remnant**

Nwanyị nke mmeri, nwunye Kraịst, Nwa-aturu nke Chineke

Amaokwu nke 1: “ *Akwa ihe iriba ama putara n’eluigwe: otu nwaanyi nke yi anyanwu yiri uwe, onwa dikwa n’okpuru ukwu ya, okpueze nke nwere kpakpando iri na abuo n’isi ya.* »

N’ebe a ozo, otutu isiokwu na-eso ibe ha n’otutu eserese ma o bu ihe nkiri. Foto nke mbu na-egosi Mgbako a Hoputara nke ga-erite uru na mmeri nke Jisus Kraịst, bu nani Onyeisi ya, dika Ef 5:23 siri di. N’okpuru akara nke “ *nwanyị* ,” “*Nwunye* ” nke Kraịst ka ekpuchiri “ *anyanwu nke ezi omume* ” nke e buru n’amuma na Mal. Na ngwa abuo, “ *onwa* ” akara ochichiri di “ *n’okpuru ukwu ya*

". Ndị iro ndị a bụ n'akụkọ ihe mere eme nakwa n'usoro n'usoro oge, ndị Juu nke ogbugba ndụ ochie, na ndị Kraịst dara ada, ndị Katolik, ndị Orthodox, ndị Protestant, na Adventist, nke ọhụrụ. N'isi ya, " *okpueze nke kpakpando iri na abụọ* " na-anọchi anya mmeri ya na njikọ nke Chineke, 7, na mmadụ, 5, nke pụtara nomba 12.

Nwanyị a kpagburu tupu mmeri ikpeazụ

Amaokwu nke 2: " *Ọ we di ime , tie nkpu, mbe ime na n 'ihe-nbu nke imu nwa.* »

N'amaokwu nke 2, " *ihe mgbu nke imu nwa* " na-ezo aka ná mkpagbu a na-enwe n'ụwa bụ nke bu ụzọ n'oge ebube eluigwe. Jizọs ji ihe oyiyi a mee ihe na Jọn 16:21-22: " *Nwanyị, mgbe ọ na-amụ nwa, ọ na-ewute ya, n'ihi na oge awa ya eruwo; ma mbe ọ muputara nwa ahu, ọ dighi-echeta kwa ihe -nbu ahu ọzọ, n'ihi ọhụ ahu na o nwere na amuwo nwoke n'ụwa. Ya mere unu onwe-unu nēnwe kwa ihe-nwuta ụbụ a ; ma m'gāhu unu ọzọ, ma obi-unu gāhūri, ọ dighi kwa onye ọ bula gānara unu ọhụ-unu.* »

Onye na-akpagbu ụmụ nwanyị na-ekpere arụsị: Rome, Obodo ukwu nke Imperial

Amaokwu nke 3: " *Ma ihe iriba ama ọzọ pụtara n'eluigwe; ma le, oké dragon nācha uhie uhie, nwere isi asa na mpi iri, okpu-eze asa di kwa n'isi-ya.* »

Amaokwu nke 3 na-akọwapụta onye na-akpagbu ya: ekwensu, n'ezie, ma ọ na-eme ihe site n'ike anụ arụ nke ụwa nke na-akpagbu ndị a họtara, dika uche ya siri di. N'omume ya, ọ na-eji atumatu abụọ na-esote; nke " *dragon ahu* " na nke " *agwo* " ahu. Nke mbụ, nke " *dragon ahu* " bụ mwakpo ghe oghe nke alaeze ukwu Rom na-ekpere arụsị ji mee ihe. Anyị si otú ahu chọta akara ndị ahulari na Dan 7:7 ebe Rome pụtara n'udị anụ ọhịa nke anọ nwere " *mpi iri* ". Ihe ndị na-eme ka ndị ọgọ mmụọ na-ekwu bụ ọhụrụ nke " *okpueze* " ndị e debere n'ebe a n'elu " *isi asaa* " ahu, bụ ihe nnọchianya nke obodo Rom di ka Mkpu. 17 si kwuo. Nke a nkenke ziri ezi kwesiri anyị nlebara anya zuru oke, n'ihi na ọ na-egosi anyị, oge ọ bula a na-egosi ihe oyiyi a, site na ọhụrụ nke " *tiaras* ", ndị amuma gbara ya gburugburu.

Onye mkpagbu okpukperechi nke ụmụ nwanyị: Papal Katolik Rome

Amaokwu nke 4: " *odu ya wee zaa otu ụzọ n'uzọ atọ nke kpakpando nke eluigwe wee tuda ha n'ụwa. Dragon ahu guzoro n'ihu nwaanyị ahu nke gaje imu nwa, n'ihi na ọ ga-eripia nwa ya mgbe ọ muru.* »

Amaokwu a na-eweghachite ọzọ, n'okpuru akara ọhụrụ, ozi nke Mkpu 11: 1 ruo 3 bụ ebe Chineke nyere ikike nke Rome ikike, n'okpuru aha nke " *mkpanaka* ", ka " *zoda obodo nsọ ahu ruo onwa 42* ".

Na Daniel, " *obere mpi* " popu ga-anọchi " *mpi iri* " nke Alaeze Ukwu Rom (site na 538 ruo 1798). E kwadoro nguzozi nke a n'ebe a na Mkpu. 12, n'amaokwu 4.

Okwu " *odu* " nke lekwasiri anya ugha " *onye amuma nwanyị Jezibel* " nke Mkpu. 2:20 , na-egosi na nke a nọchiri anya okpukpe ndị Rom na-ekpe okpukpe Ndị Kraịst ugha. Ebubo ahu e hotara na Dan.8:10 ka e meghariri ebe a. A

na-azoda ndi aghugho na aghugho ya, ndi ruru eru maka “ agwo ” nke Jenesis, n’okpuru ihe nnochianya nke “ *kpakpando nke eluigwe* ”, ya bu, n’okpuru aha “ *umu amaala nke alaeze eluigwe* ” nke Jizos kporo ndi na-eso uzọ ya. " *A na-adokpuru ndi ozọ n'okpuru odida ya .* " A kpoghi nke ato n’echiche nkiti kama, di ka n’ebe nile n’amuma, di ka akuku putara ihè nke onu ogugu Ndi Kraist nile a nwalere. Ndi o metutara nwere ike gafere nke a site na otu uzọ n’uzọ ato.

Amaokwu nke 5: “ *O wee muo nwa nwoke, onye ga-eji mkpanaka igwe chia mba niile. Ewe jide nwa-ya rue Chineke na n'uche-eze-Ya.* »

N’ihe e ji mee ihe n’uzọ abuo, amuma ahụ na-echeta otú ekwensu si luo ogo nke Mesaja ahụ site n’omumu ya ruo n’onwu mmeri ya. Ma mmeri a bu nke ndi eburu uzọ muo mgbe ndi niile o horo ga-aga nke oma, iga n’ihu n’otu ogo ahụ ruo mgbe ha ga-enweta mmeri ikpezụ. N’oge ahụ, na-anata a eluigwe ahụ, ha ga-eso ya, ya ikpe nke ndi ajo omume na o bu n’ebe ahụ, na onu, " *ha ga-azu mba di iche iche na mkpara nke igwe* " nke ga-enye mkpebi nke " *mmekpa ahụ nke onwu nke abuo* " nke ikpezụ ikpe. Ahumahu nke Kraist na nke ndi o hoputara na-ejikota n’ime otu ahumahu nkiti, na onyinyo nke " *Nwatakiri ahụ e weere na Chineke na n'ocheeze ya* ", ya mere, n’eluigwe, bu nke uwa " *nnaputa* " nke ndi a horo nke a ga-emezu na 2030, na nloghachi nke Kraist na-abo obo. A ga-anaputa ha n’ihe *mgbu nke imu nwa* ". *Nwatakiri* ahụ bu akara nke ezi ntoghata Ndi Kraist nke na-aga nke oma na nke mmeri.

Amaokwu nke 6: “ *Nwanyị ahụ wee gbaga n'ime ozara, ebe o nwere ebe edoziworo site n'aka Chineke, ka ha zuo ya n'ebe ahụ otu puku ubochi na nari abuo na iri isii.* »

Nzuko a na-akpagbu bu udo na enweghi ngwa agha, naani ngwa agha ya bu Akwukwo Nso, okwu Chineke, mma agha nke Mmuo Nso, o nwere ike igbapu naani n’ihu ndi mmegide ya. Amaokwu nke 6 na-echeta oge ochichi ndi popu na-akpagbu ‘ *n’ubochi amuma 1260* ’ ma o bu otu nari afo na iri isii na isii di ka koodu Ezikiel 4:5-6 si di. Oge a bu maka okwukwe Ndi Kraist oge onwunwa na-egbu mgbu nke a na-atu aro site n’ikporo okwu ahụ " *ozara* " ebe " *Chineke na-edu* " ya. O si otu a na- akpagbu “ *ndi ama abuo* ” ahụ e kwuru okwu ya na Mkpu. 11:3 . Na Dan 8:12 , e mere ahiriokwu a di nso: “ *a naputara ndi agha ahụ kwa ubochi n'ihie mmehie* ”; mmehie e mere site n’ihapu idebe ubochi izu ike nke izu ike kemgbe Maachi 7, 321.

Imepe akara aka: ogo na mbara igwe

Amaokwu nke 7: “ *Agha wee di n'eluigwe. Maikel na ndi mmuo ozi ya busoro dragon ahụ agha. Dragon ahụ na ndi mmuo ozi ya wee luo agha.*

Owuwe a mara okwa nke ndi nso kwesiri nkowa nke Muo Nso na-enye anyi n’udi njiko. Nke a ga-ekwe omume n’ihi mmeri Jizos Kraist meriri mmehie na onwu. Emere mmeri nke a mgbe o bilitesiri n’onwu, ma mmuo nso na-ekpughere anyi ebe a ihe ga-esi na ya puta maka ndi bi n’elu igwe bu ndi na-emeso ndi mmuo ojoo na Setan n’onwe ya ihe ruo oge ahụ.

Ihe di ezigbo mkpa : agha eluigwe a, bu nke mmadu na-apughi ihu anya, na-eme ka a ghotakwuo ihe okwu ndi di egwu Jizos kpoputara mgbe o no n’uwa putara. Na Jon 14:1-3, Jizos siri: “ *Ka obi ghara ilo unu mmiri. Kwere na Chineke, kwerekwa na m. N’ulo Nna m otutu ebe obibi di. O buru na o bughi otu*

ahụ, agara m agwa gi. M ga -akwadebere unu ebe. Ma ọ buru na m'je doziere unu ebe, M'gābia ọzọ, we kuru unu nye Onwem; » Ihe e nk Wadebe ' P † akwadebe .

Amaokwu nke 8: “ Ma ha emelighi, a hughikwa onodu ha ọzọ n'eluigwe.

»

Agha eluigwe a enweghi ihe jikoro ya na agha uwa anyi; O naghị akpata onwu ozugbo, akuku abuo ahụ na-emegide ya adighikwa nhata. Chineke Onye Okike di ukwu nke na-egosiputa onwe ya n'okpuru akuku di umeala n'obi na nke umunna nke onyeisi ndi mmuo ozi " Maikel " ka o sina di, bu Chineke puru ime ihe nile, onye ihe nile o kere eke kwesiri isiala n'ihu ma rube isi. Setan na ndi mmuo ozo ya bu ndi e kere eke na-enupu isi otu ahụ, ndi na-erube isi nani na manye, n'ikpeazukwa, ha apughi iguzogide ma buru ndi a manyere irube isi, mgbe Chineke ukwu chupuru ha n'eluigwe site n'idi ike ya nile. N'oge ozi elu ala ya, Jizos turu egwu ndi mmuo ozi ozo ahụ bu ndi rubere ya isi ma gbaa akaebe na ọ bu “ Okpara Chineke ” nke atumatu Chineke n'ezie, na-akpokwa ya otu ahụ.

N'amaokwu a, Mmuo Nso na-akowaputa, si: " Ahughikwa onodu ha n'eluigwe ." A ghaghi ihapu “ ebe ” a nke ndi nnupuisi nke eluigwe bi n'alaeze Chineke ka e wee “ sachapu alaeze eluigwe a ” ma “ kwadebe ” inara ndi Kraist hoputara n'ubochi ikpeazu o ga-aluso ndi nnupuisi elu ala agha mgbe o ga-abia n'ebube. O bu mgbe ahụ, na-ewere ndi o hoputara na ya, " ha ga-anonyere ya mgbe niile, ebe o no " ya bu, n'eluigwe e mere ka o di ocha si otu a " kwadebere " nabata ha. Akuku nke uwa ga-abuzi ebe togboro n'efu nke udi e buru n'amuma site n'okwu ahụ bu “ olulu nke na-enweghi ngwucha ” kemgbe Jen 1:2. N'igbaso mgba a, a na-amuba oru nzoputa nke Chineke na okwu isi okwu o bu nke atumatu ya na-ekpughe ihe o putara. Otú ahụ ka o di n'amaokwu ndi a e hotara na Hib.9:23: “ Ya mere o di mkpa, ebe o bu na ihe oyi ndi ahụ di. ewe me ka ihe di n'elu-igwe me ka ha di ocha otu a , ka ewe were aja di oké onu-ahia kari ndia sa ihe nke elu-igwe n'onwe-ha. » N'ihia ya, “ aja kasi mma ” ahụ di mkpa bu nke onwu afọ ofufo nke Mesaja ahụ aha ya bu Jizos, bu nke a churu iji kpuchie mmehie nke ndi o hoputara, ma nke kasinu, iji nweta maka ihe ndi o kere eke na maka onwe ya, ikike iwu kwadoro ikpe onwu ndi nnupuisi nke eluigwe na nke uwa. Otu a ka e esi sachapu “ Ebe nso Chineke di n'eluigwe ”, nke mbu, na nloghachi nke Kraist ahụ na-emeri emeri, o ga-abu ntughari nke uwa nke o kpoputara di ka “ ihe mgbakwasi ukwu ya ” ma o bughu di ka “Ebe nso ya” na Aizaya 66:1-2 : “ Otu a ka Onyenwe anyi si: Eluigwe bu ocheeze m, uwa bukwa ihe mgbakwasi ukwu m. Kedu ulo i ga-ewuru m, ma o bu ole ebe i ga-enye m ka m biri? Ihe ndi a niile ka aka m mere, ha niile wee diri, ka Jehova kwuru. Nka bu onye m'gahu: Onye ewedara n'ala nke mo-ya ewezugawo onwe-ya bu kwa onye natu egwu okwum. » ; ma o bu di ka Ezik .

Amaokwu nke 9: " Onye agwo ahụ tupuru, agwo ahụ agwo ahụ, nke a na-akpo ekwensu, na Setan, nke na-eduhie uwa dum: a chupuru ya n'uwa, na-achupu ya na ndi mmuo ozi ya. »

Ndi nke eluigwe bu ndi mbu rite uru na sachapu ime mmuo nke Kraist ahụ na-emeri emeri mere. O si n'eluigwe chupu na Ekwensu na mmuo mmuo ozi ya bu ndi ' tudapuru ' puku afọ abuo n'uwa. Ekwensu si otu a mara “ oge ” nke ga-

adiri ya onwe ya na ndi mmuo ojoo ya ime ihe megide ndi nsọ a hooro na eziokwu Chineke.

Riba ama : O buhi nani na Jizos kpugheere umu mmadu agwa nke Chineke, o mekwaru ka ha mata agwa ahụ di egwu, ekwensu, onye ogbugba ndu ochie ahụ kwuru ntakiri banyere ya, na-ahapu ya ka o buru onye na-amaghi ihe. Kemgbe mmeri Jizos meriri ekwensu, ogo di n'etiti ogige abuo ahụ abawanyela n'ihu njide nke ndi mmuo ojoo bu ndi bi ugbo a n'etiti umu mmadu na-adighi ahụ anya n'ụwa na n'akuku ụwa anyi dum nke gunyere mbara ala na kpakpando di na mbara igwe. Ndi a bu naani ihe ndi ozo di n'akuku ụwa anyi.

Aga m echeta ebe a na nghota ziri ezi nke oru nzoputa n'ozuzu nke mmemme nke Chineke cheputara bu ihe ugwu puru iche e debeere ndi o hooro. N'ihu na a na-amata okwukwe ugha site n'eziokwu na o na-emehie mgbe niile na nkowa ya nke oru ya. E gosiwo nke a kemgbe ndi Juu nyere Mesaja ahụ e buru n'amuma n'Akwukwo Nso oru nke iweta nnaputa anu aru, ebe Chineke zubere nani nnaputa nke mmuo; nke mmehie. N'otu aka ahụ, taa, okwukwe Ndi Kraist ugha na-atu anya nloghachi nke Jizos Kraist, nguzobe nke alaeze na ike ya n'elu ụwa; Ihe ndi Chineke na-etinyeghi n'usoro ihe omume ya di ka Mkpughe amuma ya na-akuziri anyi. N'uzo megidere nke ahụ, obibia ya di ebube ga-akara njedebe nke ndu ha nke nogidere buru onye na-ebu mmehie ha na ikpe omuma ha nile n'ebe o no.

Onye Kraist a hooro maara na ndu nwere onwe malitere n'eluigwe nakwa na mgbe mbike nke ụwa mere ka o di mkpa maka ngosiputa zuru okè nke ihunanya ya na ikpe ziri ezi ya, Onye Okike Chineke ga-agbatu ndu nke ihe ndi o kere eke bu ndi nogidere na-ekwesị ntukwasị obi n'eluigwe na n'ụwa, ruo mgbe ebighi ebi n'udi eluigwe ya. Mgbe ahụ, a ga-ekpe ndi nnupuisi nke eluigwe na nke ụwa ikpe, bibie ma bibie ha.

A tohapuru alaeze eluigwe

Amaokwu nke 10: “ *M wee nu oké olu ka o na-ekwu n'eluigwe, si, Ugbo a nzoputa abjawo, na ume, na alaeze nke Chineke anyi, na ike nke Kraist ya; n'ihu na a chudara onye na-ebo umunna anyi ebubo, bu onye boro ha ebubo n'ihu Chineke anyi ehie na abali.* »

Nke a “ *Ugbo a* ” lekwasiri anya ubochi nke Eprel 7, 30, ubochi mbu nke izu na-esote Wenezde, Eprel 3, nke, n'inara obe, Jizos meriri ekwensu, mmehie na onwu. N'ubochi mbu n'izu a, o gwara Meri, si: “ *Etula m aka; Arigobeghi m Nna m.* ” A ka ga-emeriri mmeri ya n'eluigwe ma mgbe ahụ, n'ike ime ihe nile nke Chineke, n'okpuru aha mmuo ozi ya a choghariri eweghachi bu “ *Maikele* ”, o chupuru ekwensu na ndi mmuo ojoo ya n'eluigwe. O bu ihe kwesiri iriba ama nahota ahụ bu “ *onye na-ebo umunna anyi ebubo, onye boro ha ebubo n'ihu Chineke anyi ehie na abali.* ” O na-ekpughere anyi nnukwu otu umunna zuru ụwa onu nke ndi mara uloikwu nke Chineke bu ndi na-eso ndi a hoputara n'ụwa na-eketa ojuru nke ogige nnupuisi ahụ. Ole ndi bu “ *umunna* ” ndi a? Ndi nke eluigwe na nke ụwa, di ka Job bu onye e rara n'aka ekwensu akuku ufodu nke iji gosi ya na “ *ebubo ya* ” enweghi ihe ndabere.

Amaokwu nke 11: “ *Ha wee merie ya site n'obara Nwa Aturu ahụ na site n'okwu nke amà ha, ma ha ahughi ndu ha n'anya ruo onwu.* »

Ihe atụ e kwuru n'amaokwu a dị n'ozu nke ubochi " Smyrna ", ozi a na-egosikwa ukpuru okwukwe nke Jisọs Kraist chorọ maka afọ nile e buru n'amuma ruo mgbe o ga-aloghachi di ebube.

Mmeri nke " Maikel ," bu aha eluigwe nke Chineke nke Onye Nzoputa anyi bu Jizos Kraist, na-egosi nkwuwa okwu ya di nsọ na **Mat**. *Ya mere gaanụ mee ndi mba niile ka ha buru ndi na-eso uzọ, na-eme ha baptizim n'aha nke Nna na nke Okpara na nke mmuo nsọ, na-ezi ha ka ha debe ihe niile m nyere unu n'iwu. Ma lee, m nonyeere unu mgbe nile, obuna ruo ogwugwu nke uwa. »*

Ya mere, na ntala nke ogbugba ndu mbu ya, Chineke kpugheere Moses akuko ihe mere eme nke mmalite nke akuku uwa anyi, ma o bu naani anyi bu ndi na-ebi n'ubochi ikpezu nke ihe a kporo mmadu ka o na-ekpughe nghota nke oru nzoputa ya zuru uwa onu, site na imechi njiko nke ahumahu nke mmehie nke uwa nke ga-adiru ogologo oge, puku afọ isii. Ya mere, anyi na Chineke na-ekerita atumanya nke njikota ebighi ebi nke ndi niile o hoputara na-ekwesị ntukwasị obi nke eluigwe na ndi bi n'ua. Ya mere, o bu ihe ugwu nke ndi a horo ka anyi tugharia uche na mbara igwe na ndi bi na ya. N'aka nke ha, ha akwusibeghi inwe mmasi n'ebe ndi a hoputara ahoputa na akuko ihe mere eme nke uwa anyi, site n'okike ruo ogwugwu nke uwa, di ka e dere na 1Ko 4:9: " N'ihu na o di m ka Chineke mere anyi ndiozi ndi ikpezu n'ime mmadu, ndi ikpe onwu ikpe n'uzo di otu a, ebe o bu na e mere anyi ihe nkiri n'anya uwa, ndi mmuo ozi na ndi mmadu. »

Onodu ala na-akawanye njo

Amaokwu nke 12: " *Ya mere, nuria onu, unu eluigwe, na unu ndi bi n'ime ha. Ahuhu ga-adiri uwa na oké osimiri! N'ihu na ekwensu aridakutewo unu, newe oké iwe, n'ihu na o matara na o nwere o foduru nwa oge.* »

" Ndi bi n'eluigwe " bu ndi mbu ' na-anuri onu ' na mmeri Kraist. Ma onye mmeko nke onu a bu mmuba nke " ihe ndabara " maka "ndi bi n'ua ". N'ihu na ekwensu maara na o bu onye a mara ikpe na nkwughachi azu, nakwa na o nwere " obere oge " ime ihe megidere atumatu nzoputa ya. Ihe omume ndi mmuo ojoo ahụ e jichiri n'ua mere ruo afọ 2000 bu nke Jizos Kraist kpugheere na Mkpughe ma o bu Apokalips ya. Nke a bu nzube nke oru a nke m na-edere gi. Ma ebe o bu na 2018, ndi a horo nke Jizos Kraist ekekoritawo ihe omuma a nke njedebe oge nke e debeere ekwensu maka oru nke irata ya; O ga-ejedebe n'oge opupu ihe ubi nke 2030 na nloghachi ebube nke Nna-ukwu ha. Ntupo nke isiokwu a mechiri n'amaokwu 12.

Na-emechi akara aka nke ogu na mbara igwe

Laghachi na isiokwu nke nwanyi a na-anya ugbọ ala n'ozara

Amaokwu nke 13: " *Mgbe dragon ahụ huru na a chudara ya n'ua, o kpagburu nwaanyi ahụ nke muru nwa nwoke.* »

Nkwekorita a na-enye mmuo nsọ ohere iwelite isiokwu nke ochichi popu nke amaokwu 6. Okwu ahụ bu " dragon " n'amaokwu a ka na-egosi ekwensu, Setan, n'onwe ya. Ma ogu o na-alu megide " nwanyi " sitere n'omume ndi Rom, nke na-agachitere anya eze ukwu, mgbe ahụ nke popu.

Amaokwu nke 14: “ *E nyere nwanyị ahụ nku abụọ nke nnukwu ugo, ka o wee fega n'ala ikpa, n'ebe ya, ebe a na-azụ ya ruo otu oge na oge na nkera oge, n'ihu agwọ ahụ.* »

N'amaokwu nke 14 a, ọ na-eweghachi ozi ahụ ọzọ site n'igosi ogologo oge nke ọchịchị popu n'udị "afọ atọ na ọkara", " *otu oge, oge na ọkara oge* ", nke ejirilarị na Dan 7:25. N'ime mmegharị a, a ga-ekpughe nkọwa ọhụrụ n'usoro usoro ihe omume. Otu nkọwa kwesiri iburu n'obi: " *dragon ahụ* " nke amaokwu 4 na-anọchi anya " *agwọ* " n'otu ụzọ ahụ na " *dragon* " nke amaokwu nke 3 na-anọchi anya " *odu* ". Okwu ndị bụ “ *agwọ na odu* ” na-ekpughere anyị mgbanwe nke ụzọ aghughọ nke Chineke, bụ “ *oké ugo* ,” na-akpali n'ime ekwensu na ndị mmụọ ojọọ ya. Mgbe mmegide na-emeghe nke " *dragon ahụ* " b́ara aghughọ na ụgha okpukpe nke " *agwọ* " nke na-emezu site n'ọchịchị popu nke afọ 1260 e buru n'amụma. Ikpọ “ *agwọ* ” ahụ aha na-enye ohere ka Chineke tọrọ anyị atunyere ọnọdụ mmehie mbụ. Dị nnọọ ka e ji “ *agwọ* ” rafuo Iv, b́ nke ekwensu si na ya gosi onwe ya; " *Nwanyị ahụ* ", " *Nwunye* " nke Kraịst, nọ n'okpuru ule nke okwu ụgha nke ekwensu na-ewetara ya site n'ọnu "nke ndị nnọchianya ya nke okpukpe Roman Katolik.

Amaokwu 15: “ *Agwọ wee si n'ọnu ya wụpụ mmiri d́ ka idei mmiri n'azụ nwanyị ahụ, ka o wee mee ka mmiri ahụ bupụ ya.* »

Amaokwu nke 15 na-egosi mkpagbu ndị Katolik nke a na-edokwasị okwukwe Ndị Kraịst na-ekwesighi ntụkwasị obi; d́ ka “ *mmiri osimiri* ” nke “ *na-ebuga* ” ihe niile ọ ga-eru. Ndị *Pope* Roman Katolik ewepụtala ọgbakọ ndị Katolik, ndị na-anụ ọkụ n'obi na obi ojọọ megide ndị na-emegide okpukpe ha. Mmezu zuru oke nke omume a b́ imeputa ahụ nke "dragon" nke Louis XIV nyere ndumọdụ nke Bishop Le Tellier. Nke a agha ọtù, kere ichu nta udo Protestant iguzogide , e bu n'obi *idoro* " ndị niile na-adighi ike na ndị d́ umeala n'obi nke Kraịst hoooro n'ime ozizi ya, na-amanye ha ihoro n'etiti itughari n'okpukpe Katolik ma ọ b́ na-eduga ná ndoro n'agha ma ọ b́ ọnwụ mgbe jọgburu onwe mmegbu na ahụhụ.

Amaokwu nke 16: “ *Ala wee nyere nwanyị ahụ aka, ala wee saghe ọnu ya, loda idei mmiri nke dragon ahụ tupuru n'ọnu ya.* »

Mmụọ nsọ na-enye anyị nkọwa abụọ n'otu n'otu maka otu amaokwu a. Riba ama na " *nwanyị* " na " *uwa* " nọ ebe a *ihe abuo d́ iche iche*, nakwa na " *uwa* " nwere ike inochite anya okpukpe Protestant ma ọ b́ uwa nkiti, ala nke uwa anyi. Nke a ga-enye amaokwu a nkọwa abụọ nke na-eso ibe ha n'usoro oge na Mkpughe d́ nsọ.

nke mbụ : ụgha nke anụ ọhịa Protestantism : N'usoro n'usoro oge, nke mbụ, “ *nwanyị ahụ* ” kwekoro na nkọwa nkọwa nke ndị Protestant udo nke Ndozighari nke “ *onu* ” *onu ha*” (nke Martin Luther na 1517) katoro mmehie Katolik; b́ ndi mere ka aha ha buru ndi ezi omume: “Protestant” ma ọ b́ ndi na-emegide ikpe na-ezighi ezi okpukpe Katolik nke na-emehie Chineke ma na-egbu ezi ndi ohu ya. Akuku ihu abụọ ọzọ nke okpukpe Protestant nke okwu ahụ b́ “ *uwa* ” nochiri anya ya meghekwarara “ *onu* ” ya ikato okpukpe Katolik, ma o buliri ngwa agha na ihe ike ya “loro ” akuku d́ iriba ama nke ndi na-alu ogu nke otu ndi Katolik. Okwu ahụ b́ “ *ala* ” ebe a na-anochi anya ndi “Huguenots” a ma ama, ndi Protestant na-alu ogu nke Cévennes, na ndi nọ n'ebe ndi agha siri ike d́ ka La

Rochelle n'oge "agha okpukpe" ndi otu abuo ahụ na-emegiderita onwe ha na- ejereghị Chineke ozi ma o bu sọpuru ya.

nke abuo : mma agha ibo obo nke ^{ekweghi na Chineke nke mba France} . N'igu nke abuo, nakwa n'usoro n'usoro n'usoro oge, amaokwu nke 16 na-ekpughe otu Mgbanwe Ochichi France ga-esi juputa kpam kpam mkpasu iwe nke ndi popu nke ochichi ndi ochichi Katolik. Nke a bu isi ozi nke amaokwu a. O bukwa ya ka Chineke na-enye oru nke " 4th opi "nke Mkpu. 8:12, na " *anu ohia nke si n'abis bilie* " nke Mkpu 11:7, n'ihe atụ na Lev 26:25 , Chineke na-ekwu, di ka " *mma agha, ibo obo nkweko m* " nke ndi mmehie Katolik na-enupu isi rara ya nye. Ihe oiyi a dabeere n'ataramahuhu nke onye nnupuisi ahụ bu " *Kora* " di na Og. N'ikweko n'uzo zuru okè na Mkpughe Chineke na mmezu nke akuko ihe mere eme, ihe oiyi a atunyere a na-echeta iju iwu Chineke nke ndi nnupuisi ahụ juru n'onodu abuo ahụ.

Onye iro ikpeazu nke Dragon : Ndi Adventist fodurunu nke umu nwanyi

Amaokwu 17: " *Dragon ahụ wee weso nwanyi ahụ iwe, wee gaa ibuso mkpuru ya foduru agha, bu ndi na-edebe ihe Chineke nyere n'iwu, ndi na-agbakwa àmà banyere Jizos Kraist.* »

Na-agafe n'ofe 150 nke oru nke Protestants gburu Chineke obubu onu, isiokwu nke " 5th opi " , Mmuo Nso evokes ikpeazu n'uwa ogu nke ekwensu na eluigwe na n'uwa minions, na o na-egosi anyi lekwasiri anya nke ha nkiti ikpoasi. Ihe mgbaru oso ikpeazu a ga-abu ndi a horo, umu ikpeazu na ndi nketa nke ndi osu uzo Adventist nke 1873 bu ndi a mara okwa ule ikpeazu a di ka Mkpu 3: 10 . Ndi osu uzo nke ha ga-ejecha ozi ha, na-ebu otu ngozi Chineke. Ha ga-ejisi ike na ikwesị ntukwasị obi na-akwado oru ahụ Jizos nyefere ha n'aka: iju isopuru n'uzo o bu " *akara anu ohia ahụ* " ya bu, Sunday Roman, site n'idebe, ikwesị ntukwasị obi na ihe o bu ahia onu ahia, omume nke izu ike izu ike, n'oge Saturday, ezi ubochi nke asaa nke izu, nke oge a haziri na guzobe site n'aka Onye Okike di ukwu na ike Nile. O bu eziokwu a na-egosi na nkowa a nke " *ihe foduru na mkpuru nwanyi ahụ* " n'amaokwu a: " *ndi na-edebe ihe Chineke nyere n'iwu* ," iri ma o bughị itoolu; " *ndi na-ejidesikwa àmà Jizos ike* ," n'hi na ha adighi ekwe ka onye o bu napu ha ya; obughị " *dragon* " ma o bu " *agwo* ". " *Àmà Jizos* " a bukwa ihe kasi oké onu ahia e nwere, ebe o bu na di ka Mkpu. 19:10 si kwuo, " *àmà Jizos bu mmuo nke amuma* ." O bu amuma amuma a mere ka o *ghị* *Pa + ekwe êg êpêrê êpêrê* ' nke Kraist, bu Chineke nke eziokwu, dika Mat . *Ha ga-eme nnukwu ihe iriba ama na ihe ebube, ka ha wee ghogbuo, o buru na o ga-ekwe omume, obuna ndi a hoputara* . "

A mmeri nke Setan foro nke nta... zuru ezu

Amaokwu nke 18: " *O wee guzo n'elu aja nke oké osimiri* .

Amaokwu ikpe-azu a na-egosi anyi ekwensu nwere mmeri bu onye nweworo ihe iga nke oma n'idokpuru n'ime odida ya na amamikpe na-anwu anwu **zuru oke nke usoro okpukperechi nke Ndi Kraist** nke o na-achi ma jide n'aka ya. Na Isa 10:22, Chineke na-ekwu, si: " *O buru na ndi gi Izrel di ka aja nke oké osimiri, ma ndi foduru ga-alaghachi. egbowo mbibi, o ga-erubigakwa ikpe ziri*

ezi. » Ya mere, di ka amuma a si di, na njedebe nke uwa, o bu nani ndi Adventist na-emegiderita onwe ha, ndi mejuputara " *ihe foduru nke nwanyi ahu* ", " *Onye a horo, Nwunye Kraist* " na " *Israel* " ime mmuo nke Chineke, gbanari ochichi Setan a. A na m echeta na n'okpuru aha "Adventist", Mmuo Nso na-akowa ukpuru nke okwukwe nke nzoputa nke ndi ikpeazu a horo kemgbe 1843; na 2020 o bu omume okpukperechi, mana o bughizi ulo oru nke Chineke kpere ikpe, katoo ma ju (" *vomited* ") na 1994.

Mkpughe 13 : Umunna Ugha nke Okpukpe Ndi Kraist

The anu ohia si n'oke osimiri - The anu ohia si n'ala

Onuogu nke iri na ato na-anochi anya ndi na-ekpere arusi na-enweghi isi ihe na-ato utu ma o bu amara na-enweghi isi na-adabere n'echiche nke onye o bu na obodo. N'ebe a, n'ime mkpughe ya di ebube, Chineke na-ekpughere anyi koodu onuogugu nke ya, dabere na onuogu 1 ruo 7 na nchikota ha di iche iche. A na-enweta nomba 13 site n'igbakwunye nomba "6", onuogu nke mmuo ozi Setan, na nomba "7", onuogu nke Chineke na ya mere okpukpere chi ziri ezi nke enyere Chineke Onye Okike n'ime Jizos Kraist. N'isiakwukwo a, anyi ga-ahu "umunna ugha nke okpukpe Ndi Kraist," bu ndi iro na-anwu anwu nke ezi ndi a horo. " *Ata* " a na-ezo n'etiti " *ezi oka* " n'okpuru odidi okpukpe aghughu nke isiakwukwo a kpughere.

Anu ohia mbu : nke si n'oke osimiri bilie

Agha mbu nke *Dragon-agwo*

Amaokwu nke 1: " *Ahuru m anu ohia na-esi n'oke osimiri bilie, na-enwe mpi iri na isi asaa , na n'elu ya okpueze , na isi ya aha nkwalu .*

Di ka anyi huru n'omumu ihe Mkpu. 10, anyi na-ahu n'isiakwukwo a, " *anu ohia* " *abu* a na-akpo Ndi Kraist n'oge anyi. Nke mbu, " *nke si n'oke osimiri puta* ," di ka o di na Dan.7:2, gbasara okwukwe Katolik na ochichi mkpagbu ya nke " *onwa amuma 42* ," ma o bu afu 1260 n'ezie. Na-ewere akara nke alaeze

ukwu ndi bu ya uzọ na Dan.7, anyi na-ahụ ọchịchị nke " *oberes mpi* " nke ga-apụta mgbe " *mpi iri* " natara alaeze ha dika Dan 7:24 si kwuo. The " *tiaras* " enim na " *mpi iri* " na-egosi na ọ bụ nke a akukọ ihe mere eme na gburugburu ebe obibi na- ezubere iche. N'ebe a, a na-anọchi anya popu Rome nke " *isi asaa* " nke na- akọwapụta ya karịsịa n'echiche abụọ. Nke kasị pụta ihè bụ nke " *ugwu asaa* " nke e wukwasiri Rom na Mkpu 17:9. Nke ọzọ, nke ime mmụọ, na-ebute uzọ; okwu a " *isi asaa* " na-egosi ido-nsọ nke ndi magistracy: " *asaa* "bụ ọnu ọgụgụ nke ido nsọ, na " *ndi isi* " na-egosi onye ikpe ma ọ bụ okenye na Isa 9:14 . Nke a di elu magistracy sitere n'aka papal Rome n'ihì na ọ na-egosiputa onwe ya n'udi obodo nwere onwe ya, ma ndi obodo ma ndi okpukpe, onye isi ya bụ poopu. Mmụọ nsọ na-akọwaputa: " *na n'isi ya aha nkwulu* ." Okwu a bụ " *nkwulu* " bụ otu na anyi ga-asughari ya di ka: " *aha ugha* ", di ka ihe okwu ahụ putara " *nkwulu* ". Jizos Kraist boro ndi ọchịchị Rom " *ugha* " ahụ. Ya mere, o nyere ya utu aha nke " *nna nke ugha* " bụ nke o ji kpọọ ekwensu, bụ Setan n'onwe ya na Jon 8:44: " **Unu sitere na nna unu bu ekwensu** , ma ọchịchọ nke nna unu ka unu chorọ ime. Ọ bụ ogbu mmadu site na mmalite, o guzoghikwa n'ezio kwu, n'ihì na ezio kwu adighi n'ime ya. Mgbe ọ na-ekwu okwu ugha, o si n'ebe ọ nọ na-ekwu; **n'ihì na ọ bu onye-ugha na nna ugha** .

Amaokwu nke 2: " *Anụ ọhia ahụ nke m huru di ka agụ owuru* ; *Ukwu ya di ka nke anụ ọhia bea* , ọnu ya dikwa ka ọnu ọdum . *Dragon ahụ nyere ya ike ya, na ocheeze ya, na ikike di ukwu.* »

" *Anụ ọhia nke anọ* " nke Dan . N'ezie, ọ na-egosi, n'onwe ya, njirisi nke alaeze ukwu atọ nke bu ya uzọ kemgbe Alaeze Ukwu Kaldea. O nwere ike nke " *agụ* ", ike di egwu nke " *agba* " na ike anụ ahụ obi ọjọọ nke " *ọdum* ". Na Mkpu. 12:3, " *dragon ahụ* " nke amaokwu nke 3, bụ ebe " *okpueze* " di " *isi asaa* " nọchiri anya Rom n'oge ọchịchị ndi ọgọ mmụọ na-akpagbu Ndi Kraist oge mbu. Ya mere, di nnoọ ka " *oberes mpi* " nke Dan.7:8-24 nọchiri anya nke Dan.8:9, ebe a ka ọchịchị popu na-enweta ike ya site n'Alaeze Ukwu Rom; nke akukọ ihe mere eme kwadoro site na iwu nke alaeze ukwu nke Justinian I ^{na} 533 (ederede) na 538 (ngwa). Ma, kpachara anya! " *Dragon ahụ* " na-ekwukwa banyere " *Ekwensu* " na Mkpu 12:9, nke putara na ọchịchị popu na-enweta ike ya, " *ike ya, ocheeze ya na ikike di ukwu* " n'aka ekwensu n'onwe ya. Anyi ghotara ihe mere Chineke ji mee ihe abụọ ahụ " *nna nke ugha* " n'amaokwu bu uzọ.

Riba ama : N'okwa ndi agha, papal Rome na-ejigide ike na ike nke ọdidi eze ya, n'ihì na ndi agha eze Europe na-ejere ya ozi ma mejuo mkpebi ya. Di ka Dan. 8:23-25 na-akuzi, ike ya dabeere na " *ihe iga nke oma nke aghughọ ya* " bụ nke gunyere n'izoro na ya na-anọchi anya Chineke n'ụwa, n'ihì ya, inwe ike imeghe ma ọ bụ mechie ohere inweta ndu ebighi ebi nke a turu aro n'Ozioma Kraist: " *N'ogwugwu nke ọchịchị ha, mgbe a ga-ebibi ndi mmehie, a ga-enwe eze onye na-enweghi atụ na onye aghughọ . Ike ya ga-aba ụba, ma ọ bughị site n'ike nke aka ya ; Ọ ga-emebi mbibi di egwu, ọ ga-aga nke oma na ulọ ọrụ ya , ọ ga-ebibi ndi di ike na ndi nke ndi nsọ. N'ihì ọganiru-ya na idi-uku nke aghughọ-ya , ọ gēnwe npako n'obi-ya, Ọ gēbipu kwa otutu ndikom ndi bi n'udo, ọ gēbili kwa imegide onye-isi nke ndi-isi; ma ọ ga-agbaji, na-enweghi mgbalị nke aka ọ bula.* »

Na njedebe nke 1260s, ekweghi na Chineke nke Mgbanwe nke French kwusiri ike ike ya nke e guzobere kemgbe 538 .

Amaokwu nke 3: “ *M wee hu otu n’ime isi ya di ka a ga-asị na e meruru ya ahụ; ma ọria-ya nke nanwu anwu agwowo. Na uwa dum juru anu ohia ahụ.* »

Ọ dighi mgbe ọ ga-echehari n'akuko ihe mere eme ya nile, ọ bu site na mmachi ka ndi ochichi popu ga-ahapu ike mkpagbu ya. A ga-aruzu nke a site na 1792 mgbe ochichi ndi ochichi, nkwa ngwa agha ya, kwaturu na isi n'isi site na ekweghi na Chineke nke ndi France. Di ka e buru n'amuma na Mkpu. 2:22 , “ *oke mkpagbu* ” a na-ekweghi na Chineke choro ibibi ike okpukpe Rom nke “ *nwanyi bu Jezibel* ” na ndi a na-achokwa ibu “ *ndi ha na ya na-akwa iko* ”; ndi eze, ndi eze ukwu na ndi ukochukwu Katolik. Otú a ka ọ ga-aburiri na ọ siwori “ *di ka a ga-asị na e meruru ya ahụ* .” Mana maka ebumnuche ohere, Emperor Napoleon nke m^{ga}-eweghachi ya na 1801 n'aha Concordat ya. Ọ dighi mgbe ọ ga-akpagbu ozugbo. Ma ike ya na-adoro adoro ga-aga n'ihu maka otutu ndi kwere ekwe Katolik bu ndi ga-ekwenyere ugha ya na nkwaputa ya ruo mgbe nloghachi di ebube nke Jizos Kraist: “ *Uwa dum nokwa na-enwe masi n'azu anu ohia ahụ* .” “ *Uwa dum soro anu ohia ahụ* ,” na okwu a uwa , n'echiche abuo, gbasara mbara ala, kamakwa okwukwe Protestant gbanwere nke si na ya puta. Njiko ecumenical (= uwa, na Grik) kemgbe ahụ na-akwado okwa a. Ọ buru na Mmuo Nso choro ikwuputa ozi a n'asusu doru anya, anyi ga-agu, si: “ Okpukpe Protestant dum sochiri okpukpe Katolik na-anabataghi . A ga-emesi okwu a ike site n'omumu nke “ *anu ohia* ” nke abuo nke “ *sikwa n'uwa puta* ” n'amaokwu nke 11 nke isi 13 a n'oge a.

Amaokwu 4: “ *Ha wee kpo isiala nye dragon ahụ, n'ihu na o nyewo anu ohia ahụ ike; Ha we kpo isi ala nye anu-ohia ahụ, si, Onye di ka anu-ohia ahụ, onye puru ibuso ya agha?* »

N'ikpo ma alaeze ukwu Rom na Setan, di ka Mkpu 12:9 si kwuo, *dragon ahụ*, ya mere *ekwensu* n'onwe ya, bu ndi na-asopuru ochichi popu na-efe ofufe ; nke a sitere na ya na n'amaghi ama, ebe ọ bu na ọ bu ya ' *nyere anu ohia ahụ ike* ya '. N'ihu ya, akuko ihe mere eme kwadoro “ *ihe iga nke oma nke ulo oru* ” ahụ e buru n'amuma na Dan 8:24. Ọ na-achi kariya ndi eze site n'ike okpukperechi ya, n'uzo zuru oke, ogologo oge na-enweghi asompi. Ọ na-ekenye ndi na-ejere ya ozi ala na utu aha iji kwuo ha ugwo, di ka anyi puru igu na Dan.11:39: “ *Ọ bu chi ala ozo ka Ọ ga-eme ihe megide ebe ewusiri ike; ọ ga-asopurukwa ndi na-ama ya, ọ ga-eme ha ndi ochichi n'otutu mmadu, o ga-ekesakwa ha ala di ka ugwo oru* .” E mezuru nke a n'uzo nkiti n'uzo a ma ama mgbe Pope Alexander VI Borgia (onye ogbu mmadu a ma ama) kewara ala ahụ na 1494 ma nye Portugal onu onu ebe opuwa anyanwu Brazil na India, na Spen n'ala ndi ozo a chotara oheru. Mmuo nso siri onwu. **Onye a hoputara n'ime Jizos Kraist aghaghi ikweta n'uzo zuru ezu na okwukwe Katolik bu diabolical, nakwa na ọ bu Setan, bu onye iro Chineke na ndi a hoputara ahoputa, na-eduzi omume ike ya nile ma ọ bu omume mmadu. Ihe e mesiri ike bu ihe ziri ezi** ebe o buru amuma na Dan . Ikike okpukpe ya, bu nke ndi eze, ndi di ike, na ndi Kraist no na Europe ghotara, na-enye ya ugwu dabeere na ntukwasị obi, bu nke na-esi nnoo ike n'ezie. Ma mgbe Chineke na ekwensu jikoro aka maka ntaramahuhu, igwe mmadu ahụ, igwe

mmadu nke ndi mmadu na-agbasochi uzọ ugha ahụ a chọtara na nke kacha mkpa. N'ụwa, ike na-achọ ike, n'ihị na ndi mmadu na-enwe mmasi inwe mmetuta di ike, na na ngalaba a, ochichi popu nke na-ekwu na o na-anochite anya Chineke, bu onye nwe udi. Di ka o di na Mkpu. 6, isiokwu ahụ juru ajuju: " *Onye di ka anu ohia ahụ, onye pukwara ibuso ya agha?* ". Isi nke 11 na 12 nyere aziza ya: Chineke n'ime Kraist bu onye ga-akpalite na 1793, ekweghi na Chineke na-agbanwe agbanwe nke France nke ga-ejuputa n'obara obara. Ma ruo mgbe " *mma agha ibo obo* " putara (oru e kwuru na ^{ntaramahuhu} nke anọ di na Lev. 26:25), ugbua, ndi Protestant ji ngwa ogu na-aluso ya ogu, n'agbanyeghi na ha enweghi ike imeri ya. Ndi ikom, ndi Protestant, French na German, na ndi Anglikan, ndi siri ike di ka ya, ga-aluso ya ogu site na ^{nari afo nke 16}, na-eweghachi ihe otiti ya na-anwu anwu, n'ihị na okwukwe ha kariri ndoro ndoro ochichi niile.

Amaokwu nke 5: " *E wee nye ya onu na-ekwu oké ihe na nkwulu; ewe nyekwara ya ikike ka o noro ruo onwa iri anọ na abuo.* »

Okwu ndi a yiri nke anyi nwere ike igu na Dan 7:8 nke metutara popu Rome " *obere mpi* " nke na-ebili mgbe " *mpi iri* " nke alaeze Europe gachara. N'ebe a, anyi na-ahu " *mpako ya* " ma n'ebe a, Mmuo Nso na-agbakwunye " *nkwulu* " nye ya, ya bu, ugha ugha na okpukpe ugha nke " *ya ihe iga nke oma* " dabeere. Chineke kwadoro ochichi ya nke " *1260* " afo ndi e gosiputara n'udi amuma nke Akwukwo Nso " *onwa iri anọ na abuo* ", di ka koodu " *otu ubochi maka otu afo* " nke Ezik 4: 5-6 si kwuo.

Amaokwu nke 6: " *O wee saghee onu ya ikwulu Chineke, ikwulu aha Ya na uloikwuu Ya, na ndi bi n'eluigwe.* »

M ga-ebe a idoro uche gaa na nkiti putara na umu mmadu na-enye okwu ahụ bu " *nkwulu* " ya bu, mkpari. Echiche a na-eduhie eduhie n'ihị na, na-akowaputa ugha, " *nkwulu* " adighi ewere akuku nke mkpari ma oli, na n'ihe banyere ndi Chineke weere na popu Rome, ha nwere n'uzo megidere odidi nke idi nso ugha na aghughu.

Onu popu " *na-ekwulu Chineke* "; nke na-akwado onye o bu na Dan 11:36 ebe anyi nwere ike igu: " *Eze ga-eme ihe o choror; o ga-ebuli onwe ya elu ma na-ebuli onwe ya elu kara chi niile, o ga-ekwukwa ihe di egwu megide Chineke nke chi; o ga-aga nke oma ruo mgbe iwe mezuru, n'ihị na ihe e kpebisiri ike ga-emezu.* " Mmuo Nso na-ekwu na ochichi popu bu ugha, ma o bu " *nkwulu* ," bu nke e ji mara ozizi okpukpe ya nile; " *megide Chineke, ikwulu aha ya* ," o na-ewere aha Chineke n'efu, na-agbagọ agwa ya, na-agu na ya igbu ochu diabolical omume; " *Ebe-obibi ya* ", ya bu, ebe nso ime mmuo ya nke bu Mgbako ya, Onye O hoputara; " *na ndi bi n'eluigwe* ", n'ihị na o na-enye eluigwe na ndi bi n'ime ya n'uzo di mma nke ya, site n'iwepu na ozizi ya bu hells celestial, ihe nketa nke ndi Gris nke debere ha n'okpuru uwa, paradais na pogatri. " *Ndi bi n'eluigwe* ," di ochi na ndi di nso, na-ata ahuhu ma na-ewe iwe n'ihị na a na-ewere ihe nlereanya nke ajo omume na obi ojojo sitere n'ike mmuo nso n'ime umu mmadu site n'ogige ndi mmuo ojojo nke uwa n'uzo na-ezighi ezi nye ha.

Amaokwu 7: " *E wee nye ya ka o buso ndi-nso agha, na imeri ha. Ewe nyekwara ya ikike ichi ebo o bula na ndi niile na asusu niile na mba niile.* »

- akwado ozi di na Dan . N'ezie, Iso Uzọ Kraist nke Europe na nke uwa bu ihe a na-achosi ike, ebe o bu na a manyere okpukpe Roman Katolik n'ahu ndi

Europe nile mejuputara, di ka a puru isi kwuo ya, nke ndi " ebo, ndi di iche iche, asusu, na mba di iche iche ." " Ochichi ya na-achi ebo o bu, ndi niile, asusu niile, na mba o bu " na-egosi na o bu " nwanyi akwuna bu Babilon Ukwu ahụ , " bu nke Mkpu. 17:1, nke gosiri na o ' no odu n'elu otutu mmiri ' ; " mmiri " nke na-anochi anya " ndi di iche iche, igwe mmadu, mba na asusu nile " di ka Mkpu 17:15 si kwuo. O bu ihe na-adoro mmasi ihu enweghi okwu ahụ bu " ebo " n'isi nke 17. Ihe kpatara ya bu njedebe ikpezụ nke oge ezubere iche nke metutara Europe na Western Christianity nke udi agburu di iche iche dochie anya obodo.

N'aka nke ozo, n'ihe banyere mmalite nke nguzobe nke ochichi popu, a haziri ndi bi na Europe n'uzo bu isi n'ime " ebo " na-agbaso ihe atụ nke Roman Gaul, bu nke " asusu " na olu di iche iche kewara ma kewaa . N'oge oge, " ebo " bi na Europe , e mesia, ndi " ndi " no n'okpuru ndi eze, na nke ikpezụ, na ^{nari afo nke} 18 , site na " mba ndi Republic " , di ka United States nke North America bu ihe ntolite ya di mkpa. Iwu nke "ndi mmadu" bu n'ih n'ibeisi n'okpuru ochichi ndi popu Rome, n'ih na o bu nke a na-amata ma guzobe ikike nke ndi eze nke Ndi Kraist Europe, ebe o bu na Clovis I, ^{eze} Franks.

Amaokwu nke 8: " Ndi niile bi n'awa ga-efekwa ya, bu ndi a na-edeghi aha ha n'akwukwo nke ndu nke Nwa aturu ahụ e gburu egbu malite na mmalite nke awa. »

N'oge ikpezụ, mgbe akara " awa " na-egosiputa okwukwe Protestant, ozi a na-ewe na a kpomkwem putara: niile Protestant ga-efe okpukpe Katolik; niile, ma e wezuga ndi a hoputara ahoputa bu ndi mmuo nsọ na-eji aghughọ nye nkowa a: " Ndi a na ~~edeghi aha ha~~ site na ntala nke awa n'akwukwo nke ndu nke Nwa Aturu ahụ e gburu egbu. "M na-echetakwara unu ebe a na ndi o horo bu " umu amaala nke alaeze eluigwe " ma e wezuga ndi nnupuisi bu ndi, n'onwe ha, " ndi bi n'awa ". Eziokwu ndi ahụ na-agba akaebe maka eziokwu nke okwa amuma a nke Muo nke Chineke cheputara. N'ih na kemgbe mmalite nke Ndozighari ahụ, ma e wezuga n'ih banyere Peter Waldo na 1170, ndi Protestant na-efe okpukpe Katolik ofufe site n'isopuru "Sunday" nke e ketara n'aka eze ndi ogo mmuo Constantine nke Mbụ ^{kemgbe} March 7, 321. Ebubo a na-akwadebe isiokwu nke abuo " anu ohia " nke e gosiri n'amaokwu nke 11.

Amaokwu nke 9: " O buru na onye o bu nwere nti, ya nuru! " »

Onye nwere " nti " nke nghota nke Chineke meghere ga-aghota ozi nke mmuo nsọ tuputara.

Mkpasa ntaramahụhụ e mere site na mma agha ibo obo nke ekweghi na Chineke nke mba France

Amaokwu nke 10: " Onye na-eduba na ndoro n'agha ga-aga n'agha; O buru na onye o bu ejiri mma agha gbuo, a ga-eji mma agha gbuo ya. Nke a bu ntachi obi na okwukwe nke ndi nsọ. »

Jizos Kraist na-echeta idi na-eme udo nke o na-achọ n'aka ndi o horo mgbe nile. Di ka ndi mbu wuru n'ih okwukwe, ndi a hoputara n'ochichi obi ojoo nke popu aghaghị inakwere odinihu nke Chineke kwadebeworo ha. Ma o na-akposo ihe ikpe ziri ezi ya ga-abu, bu nke ga-ata ahuhu n'oge ime ihe okpukpe ndi eze na ndi popu na ndi ukochukwu na-eme. N'ibu ndi " duru " ndi a hoputara n'agha, ha onwe ha ga-aga n'ulo mkporo nke ndi na-eme mgbanwe French. N'ibu

ndi

' gburu`

mm'm`mma-agma`nke Chineke gbuo ha onwe ha site n'aka guillotine nke otu ndi France na-eme mgbanwe n'oru ya. O bu site na Mgbanwe nke France ka Chineke ga-azaghachi ochicho nke **ibọ ọbọ** nke ọbara ndi nwuru n'ihhi okwukwe kwuputara na Mkpu 6:10: " *Ha wee were oké olu tie mkpu, si:* " *Ruo ole mgbe, Onyenwe anyi, di nsọ na onye eziokwu, ruo mgbe I ga-ekpe ikpe na ọbọ ọbara anyi ọbọ n'ahụ ndi bi n'ụwa?* ". Ndi guillotine na-agba ochichi mgba okpuru 'ga - egbukwa *umuaka`* nke ochichi ndi ochichi Katolik na ndi ukochukwu Rom di ka e kwuru na Mkpu. 2:22 . Ma n'etiti ndi metutara ya, anyi ga-ahukwa ndi Protestant ihu abuo bu ndi mgbagwoju anya okwukwe na obodo ndoro ndoro ochichi echiche na gbachiteere, " *mma agha`* " n'aka, ha onwe echiche na okpukpe ha na ihe nketa. Nke a bu omume John Calvin na ajo omume ya na ndi na-emeko ihe onu ọbara na Geneva. N'izo aka n'omume ndi e mezuru na 1793 na 1794, amuma ahụ na-eme ka anyi banye n'onodu nke ogologo udo okpukpe e hiwere maka afo "150" ahụ nke amuma " *onwa ise`* " nke Mkpu 9:5-10 buru n'amuma. Ma mgbe 1994 gasiri, njedebe nke oge a, site na 1995, e weghachiri ikike " *igbu mmadu`* " n'ihhi ihe ndi metutara okpukpe. Onye iro nwere ike buru n'uzo doro anya na okpukpe Alakuba ruo mgbe ndoti ya di ka agha nke ga-eduga na "Agha Uwa nke Atọ" n'etiti 2021 na 2029. Obere oge tupu nloghachi nke Kraist na-atu anya maka oge opupu ihe ubi nke 2030, " *anu ohia`* " nke abuo nke e gosiputara n'isi nke 13 ga-aputa.

Anu ohia nke abuo: nke si n'ụwa na-aputa

Agha Ikpezụ nke Nwa Aturu-Dragon

Amaokwu nke 11: " *Ahuwo m anu ohia ozọ na-esi n'ala puta, o nwekwara mpi abuo di ka aturu, o wee kwuo ka dragon.* »

Ihe e ji amata okwu ahụ bu " *uwa`* " di na Jenesis 1:9-10: " *Chineke wee si, Ka achikota mmiri nke di n'okpuru elu-igwe n'otu ebe, ka ala akoro puta kwa. Otú ahụ ka o dikwa. Chineke we kpọ ala-akoro ahu Ala, na nkpokota miri ahu ka O kporo oké osimiri. Chineke huru na o di mma.* »

Ya mere, di nnoo ka " *uwa`* " *kporo nku siri`* " *n'oke osimiri`* " puta n'ubochi nke abuo e kere uwa, " *anu ohia`* " nke abuo a si na nke mbu puta. " *Anu ohia`* " nke mbu a kporo okpukpe Katolik, nke abuo, bu nke si na ya puta, metutara okpukpe Protestant, ya bu, Chochi Reformed. Nkpughe nke a na-atu n'anya ekwesighikwa iju anyi anya, Otú o di, ebe o bu na ihe omumu nke isiakwukwo ndi bu uzo kpugheere anyi, n'uzo kwekoro ekweko, onodu ime mmuo nke Chineke na-enye n'ikpe ya di nsọ nye okpukpe Protestant nke a, mgbe oge ahụ a kporo " *Tajatajra`* ", na-ekwetaghi imecha mgbanwe mgbanwe ahụ a na-eme. Ma a choro imezu nke a site n'iwu nke Dan.8:14, nke o sitere na ozi Chineke nke Nkpughe 3:1: " *Aguworo gi na onye di ndu; i wee nwuo.* " Onwu ime mmuo a na-atuba ya n'aka ekwensu onye na-akwado ya site na mkpali ya maka " *agma Amagedon`* " ya, Mkpu 16:16, nke oge awa ikpezụ nke mmehie nke uwa. O bu n'oge awa nke ule ikpezụ nke okwukwe, nke e buru n'amuma n'ozu e degaara ndi ohu Adventist ya nke oge *Philadelphia`* , na o ga-eme ihe ndi na-adighi anabata ihe nke ga-eme ka o buru " *anu ohia nke na-esi n'ụwa puta.* " O nwere " *mpi abuo`*

” nke amaokwu iri na abụọ nke na-abịa ga-egosi na o ziri ezi ma mata ya. Maka idị n'otu na njikọ aka ecumenical, okpukpe Protestant na Katolik jikọtara ọnu n'ogụ ha megide ụbọchị izu ike nke Chineke doro nsọ n'ezị ụbọchị nke asaa n'izu; Satode ma-ọbụ ụbọchị izu ike nke ndị Juu, ma nke Adam, Noa, Moses, na Jisus Kraist ndị na-ajughị ajuju ya n'oge ije-ozị ya na nkuzi ya n'ụwa n'ihị na ebubo nke mmebi iwu nke Ụbọchị Izu Ike wetara megide Jisus site n'aka ndị Juu na-enupụ isi bụ ndị na-enweghị ihe ndabere na ezi-okwu. Site n'ima ụma na-arụ ọrụ ebube n'Ụbọchị Izu Ike, ihe kpaliri ya bụ ikowaputa ezi echiche Chineke banyere izu ike izu ike. Okpukpe abụọ a, nke na-azọrọ nzọpụta site " *nwa aturu nke na-ewepu mmehie nke ụwa* ", nke ọma kwesiri, n'ihị na ha nkowa ibiere, oyiyi nke " *nwa aturu onye na-ekwu okwu di ka dragon ahụ* ". N'ihị na site n'ikwado enweghị ndidi n'ebe ndị na-edebe Ụbọchị Izu Ike, bụ ndị ha ga-aga ruo na ikpe onwu, ọ bụ n'ezie agha na-emeghe, atumatụ nke " *dragon ahụ* ", nke na-aputaghachi.

Amaokwu nke 12: “ *O wee jiri ike nile nke anụ ọhịa mbụ ahụ mee ihe n'ihu ya, meekwa ka ụwa na ndị bi n'ime ya kpọọ isiala nye anụ ọhịa mbụ ahụ, bụ onye e meworo ka ọnyá ya na-egbu egbu.* »

Anyị na-ahụ ụdị agbaghari agbaghari, okpukpe Katolik anaghizi achi, mana e nyere okpukpe Protestant ikike mbụ ya. Nke a bụ n'ihị na okpukpe Protestant a bụ eze nke obodo kachasi ike n'ụwa: United States of North America ma ọ bụ USA enweelarị njikọ nke okpukpe Protestant nke Europe na America, gụnyere ọbuna ụlọ ọrụ Adventist nke Seventh, ebe ọ bụ na 1995. A na-amanye " *Babels* " ọhụrụ nke ụwa n'ime ngwakota okpukpe ozugbo ha wuru site n'inabata ndị ọbịa okpukpe di iche iche. Ọ bụrụ na ndị mmadu achoputa na ihe ndi a di mma, n'ihị echiche elu ha na enweghị mmasi okpukpe ha, n'akuku nke ya, Onye Okike Chineke nke na-adighi agbanwe agbanwe agbanweghikwa uche ya, ọ na-atakwa nnupuisi a ahuhụ nke na-eleghara ihe mmuta ya akuko ihe mere eme nke gbara akaebe na Bible anya. Site n'igbachitere n'aka nke Roman Sunday nke mbụ ụbọchị, ụbọchị izu ike guzobere Constantine I nke abụọ Protestant " *anụ ọhịa na-eme ka ndi mbu Catholic anụ ọhịa ofufe* " nke ghotara na ọchichi okpukpe onodu ma nye ya na-eduhie aha ya "Sunday". Mmụọ nsọ na-echeta na e mere ka njikọ aka ikpeazu a di n'etiti ndi Protestant na ndi Katolik kwe omume n'ihị na " *meruru ahụ nke anụ ọhịa ahụ nke si n'abis ahụ rigoro* . " Ọ kpoghachiri ya n'ihị na anụ ọhịa nke abụọ ahụ agaghị enwe ohere a ka a gwọọ ya. A ga-ebibi ya site na ọbibia di ebube nke Jisus Kraist.

Amaokwu nke 13: “ *O mere oké ọrụ ebube, O wee mee ka oku si n'eluigwe daa n'ụwa n'ihu mmadu.* »

Ebe ọ bụ na o meriri Japan na 1945, Protestant America aghoola ike nuklia na-edu ndu n'ụwa. A na-enomi nkà na ụzụ ya di elu mgbe niile ma ọ dighi mgbe ọ bula hà nhata; ọ na-abukari otu nzokwu n'ihu ndi asompi ma ọ bụ ndi mmegide ya. A ga-ekwenye na isi nke a bụ ihe gbasara "Agha Ụwa nke Atọ" ebe di ka Dan.11:44 si kwuo, ọ ga-ebibi onye iro ya, Russia, obodo nke "eze ugwu" n'amuma a. Uru ya ga-adi ukwu mgbe ahụ, ndi lanariri ọgụ ahụ, ndi na-eju anya ma na-enwe mmasi, ga-enyefe ndu ha n'aka ya ma ghotu ikike o nwere n'ebe ndu mmadu nile no. " *Oku sitere n'eluigwe* " bụ naani Chineke, ma kemgbe 1945, America ejirila ma chikwaa ya. O ji mmeri ya nweta ya na ugwu niile ọ na-enwe ugbo a nke ga-eto n'ihu na mmeri ya na agha nuklia na-abianu.

Amaokwu nke 14: “ *O na-eduhiekwa ndi bi n’uwa site n’oru ebube ndi ahụ o nwere ike ime n’ihu anụ ohia ahụ, na-agwa ndi bi n’uwa ka ha meere anụ ohia ahụ ihe oyiyi nke mma agha meruru ahụ wee di ndu.* »

Teknuzu “ *prodigies* ” a ruru enweghi ike iguta onu. “ *Ndi bi n’uwa* ” adaberewo n’ihe niile o na-emeputa nke na-etinye ndu na echiche ha. O buruhaala na America arigghi ha ka ha hapu ngwa oru ndi a na-etinye n’ime mkpuru obi ha, di ka ndi ogwu ojoo riri ahụ, “ *ndi bi n’uwa* ” di njikere ime ka okpukpe ghara ikwesị ntukwasị obi nye “otu obere igwe,” “ *ihe foduru n’ime nwanyi ahụ* ” nke Mkpu 12:17 . “... *imere anụ ohia ahụ ihe oyiyi* ” bu inomi omume nke okpukpe Katolik na imeputaghachi ya n’okpuru ikike Protestant. Nlaghachi na isi ike nke uche ga-adabere na omume abuo. “ *Ndi lanariru* ” ga-alanari ihe omume ndi yiri agha di egwu, Chineke ga-anogidekwa na-eji “ *ihe otiti asaa ikpeazu nke onuma Ya* ” tie ha, bu nke a kwara na Mkpu.

Iwu onwu Sonde

Amaokwu 15: “ *O wee nwee ike inye onyinyo nke anụ ohia ahụ ndu, ka onyinyo nke anụ ohia ahụ wee kwuo okwu, meekwa ka e gbuo ndi niile na-agaghi efe ihe oyiyi nke anụ ohia ahụ ofufe.* »

Atumatu ekwensu, nke sitere n’ike mmuo nsọ Chineke, ga-akpu akpu wee mezuo. Mmuo nsọ na-ekpughe udi ihe otutu di oke egwu nke a ga-ewere na nke isii nke “ihe otiti asaa ikpeazu” ahụ. Site n’iwu goomentu nke ndi nnupuisi nile di ndu n’uwa nabatara, a ga-ekpebi na n’ubochi di n’etiti mmalite oge opupu ihe ubi na Eprel 3, 2030, a ga-egbu ndi Adventist nke na-edebe ubochi izu ike ikpeazu foduru. N’uzo ezi uche di na ya, ubochi a bu afọ nke nloghachi di ebube nke Jizos Kraist. Oge opupu ihe ubi nke afọ 2030 bu oge o ga-etinye aka iji gbochie oru ndi nnupuisi ahụ na-egbu egbu imegide ndi o hoozo bu ndi o ga-abia izoputa site n’ime ka “ *ime ka ubochi* ” nke “ *oke mkpagbu* ha di mkpumkpu ” (Mat. 24:22).

Amaokwu 16: “ *O na-emekwa ka mmadu nile, ma ndi nta ma ndi ukwu, ndi ogaranya na ndi ogbenye, ndi nweere onwe ha na ndi ohu, nata akara n’aka nri ha, ma o bu n’egedege ihu ha.* ”

Usoro a nabatara kewara ndi lanariri oge ahụ uzo abuo. Onye nnupuisi ahụ na-egosiputa onwe ya site na “ *akara* ” nke ikike mmadu nke na-akowa Katolik “Sunday”, oge ochie “ubochi anwu na-adighi emeri” nke otu n’ime ndi na-efe ya ofufe, bu Eze Ukwu Rom Constantine I ebe o bu na March 7, 321. A na-anata “ *akara* ” ahụ “ *n’aka* ”, n’ihi na o bu “oru” mmadu nke Jizos na-ekpe ikpe na ikpe. A na-anatakwa ya “ *n’egedege ihu* ” bu nke na-anochi anya ochicho nke mmadu o bu e kere eke nke na-arụ oru ya kpam kpam n’okpuru ikpe ziri ezi nke Onye Okike Chineke. Iji gosi site na Baibul nkowa a nke ihe nnochianya nke “ *aka* ” na “ *okpoiso* ”, e nwere amaokwu a ***nke Diut*** . »

Mmegwara mbu

Amaokwu 17: + *ka onye o bu e ghara izuta ma o bu ree, ma e wezuga onye nwere akara ahụ, ma o bu aha anụ ohia ahụ, ma o bu onu ogugu nke aha ya.*
»

N'azụ okwu a " *mmadu* " bụ ogige nke ndị nsọ Adventist bụ ndị nọgidere na-ekwesị ntụkwasị obi ruo ụbọchị izu ike nke Chineke doro nsọ. N'ihina ha juru isopuru " *akara* ", na Sunday, nke fọdurụ n'ime ụbọchị mbụ nke ndị ogo mmuọ, a na-ewepu ha . Na mbụ, ha bụ ndị "mkpuchi" ama ama na usoro America megide ndị mmegide megidere ha. Iji kwe ka o zuo ahia, mmadu aghaghị isopuru " *akara* ", Sunday, nke metutara ndị Protestant, " *aha anu ohia ahụ* ", "vicar nke Okpara Chineke", nke metutara ndị Katolik, ma o bu " *nomba nke aha ya* ", ya bu, nomba 666.

Amaokwu nke 18: " *Nke a bu amamihe. Ka onye nwere nghota gbakoo onu-ogugu anu-ohia ahụ. N'ihina o bu onu-ogugu madu, onu-ogugu-ya di kwa nnu na ogu iri-na-asa na isi.* »

Amamihe nke mmadu ezughị iji ghotā ozi nke Mmuo Nso. O di mkpa inweta ya n'aka ya, di ka o di n'ihe banyere Solomon, onye amamihe ya kariiri nke mmadu niile ma mee ka aha ya buru aha ya n'awa niile. Tupu nnabata nke onuogu Arabic, n'etiti ndi Hibru, Grik na ndi Rom, mkpuredemede nke mkpuredemede ha nwekwara uru nke onuogu, nke mere na mgbakwunye nke ukpuru nke mkpuredemede ndi mejuputara okwu na-ekpebi onuogu ya. A na-enweta ya site na "mgbakoo" di ka amaokwu ahụ kowara. "... *onu ogugu nke aha ya* " bu " *666* ", ya bu, onu *ogugu* enwetara site n'igbakwunye uru onuogu nke mkpuredemede Rome di n'aha Latin ya "VICARIVS FILII DEI"; ihe e gosiri na omumu nke isi nke 10. Aha a mejuputara n'onwe ya kasi " *nkwulu* " ma o bu " *ugha* " nke o na-azoro, n'ihina na n'uzo o bu la Jizos enyeghi onwe ya a "nnochii", nke putara okwu ahụ bu "vica".

Nkpughe 14 : Oge Adventism nke ubochi asaa

Ozi nke ndi mmuo ozi ato - owuwe ihe ubi - mkpuru vain

Nke a bu isiakwukwo nke lekwasiri anya oge n'etiti 1843 na 2030.

Na 1843, otu ojiji e ji amuma nke Dan 8:14 dugara ndi "Adventist" ichere nloghachi nke Jizos Kraist nke edobere maka oge opupu ihe ubi nke ubochi ahụ. Nke a bu mmalite nke otutu ule nke okwukwe bu ebe ndi Kraist bu ndi na-azoro nzoputa Jizos Kraist n'okpuru otutu aha okpukpe ga-egosiputa n'otu n'otu n'otu n'otu nwere mmasi na mmuo nke amuma, ma o bu " *amà Jisòs* " di ka Mkpu. 19:10. The egosiri " **oru** " naani na-ekwe ka nhoro ma o bu. Enwere ike ichikota oru ndi a n'ime nhoro abuo enwere ike: inakwere ma o bu iju ihè natara na ihe ndi Chineke choro.

Na 1844, mgbe nchere ohuru echere maka odida nke 1844, Jizos ga-edu ndi o horo gaa n'ozu nke imecha oru nke mgbanwe nke malitere site na mweghachi nke omume nke Ubochi Izu Ike nke Chineke doru nsò kemgbe e kere uwa. Nke a bu isiokwu kachasi mkpa nke " *idi nsò* " nke " *nke ziri ezi* " site na 1844, ubochi mgbe a na-echeta mmebi iwu a na ihe omuma nke ndi ohu ya. Nsughari a nke Dan.8:14, nke a sughariri ruo mgbe ozi m di ka: " *puku abuo na nari ato na mgbede na ututu na a ga-eme ka ebe nsò di ocha* ", bu n'ezie, di ka ihe odide Hibru mbu si di: " *puku abuo na nari mgbede na ututu na idi nsò ga-abu ndi ziri ezi* ". Onye o bu na nwere ike ichoputa na mmebi iwu nke ubochi izu ike nke Chineke kemgbe 321 na otutu nhapu ndi oro gbahapuru nke eziokwu ozizi nke Chineke hiwere n'oge ndi ozi. Mgbe afo 1260 nke onye nochiri anya ugha chichara ibibi okwukwe, papism ahapwo n'ozizi ndi Protestant otutu ugha napughi inagide Chineke nke eziokwu. N'ihia nke a, n'isi nke 14 a, Muo Nso na-eweputa isi okwu ato bu, n'usoro: ozi Adventist ma o bu ozi nke " *ndi mmuo ozi ato* "; " *Owuwe ihe ubi* " nke ogwugwu uwa, nhazi na mwepu nke ndi ahoputara; " *Oge vine* " nke mkpuru vine nke onuma, ntaramahuhu ikpezu nke ndi ozuzu aturu ugha, ndi ozizi okpukpe ugha nke Iso Uzò Kraist.

Akuziri kemgbe 1844 iji chebe ndi a hoputara site n'iwe Chineke, a na-edobe ule ikpezu maka njedebere nke oge e nyere umu mmadu ka ha tinye onwe ya n'etiti uche Chineke ekpughere na ochicho mmadu na-enupu isi dabara na ndapu n'ezie ofufe kachasi. Ma nhoro mere nwere puta maka ndi niile na-anwu kemgbe 1844. O bu naani ndi nwere nghota na ndi kwesiri ntukwasu obi hoputara " *na-anwu n'ime Onyenwe anyi* " di ka ozizi nke amaokwu 13 ebe ha na-kwuwaputara " *gozie* " ma o bu erite uru nke amara nke Kraist, na niile ngozi ya enwetawori na ozi degaara mmuo ozi nke " *Filadelfia* " nke metutara ha, n'ihia na o bu ezughi ka e mere baptizim, di ka a ga-ewere na Chineke ga-eme baptizim, "A ga-ewere ya di ka onye na-eme baptizim.

O buru na a ka ga-achoputa nkowa nke ihe ndi a gbahapuru agbahapu, n'aka nke oro, a na-eme ka ihe ndi di mkpa puta ihè ma chikota ya site na mmuo

n'ụdị "ozi nke ndị mmụọ ozi atọ" nke amaokwu 7 ruo 11. Ejikọtara ozi ndị a site na nsochi nke nsonaazụ.

M na-echeta n'ebe a, mgbe ihe e deturu n'ihu nke dị na peeji nke 2 nke orụ a gasiri, ozi atọ a na-eme ka ozi atọ a kpugheerelari n'ihe oyiyi ihe atụ nke di n'akwukwo Daniel na Dan.7 na 8. Ihe ncheta ha, n'isi nke 14 nke Mkpughe, na-emesi ya ike ma na-akwado oké mkpa Chineke na-enye ha.

Ndị Mgbaputa Adventist meriri

Amaokwu nke 1: “ *M’we hu, ma, le, Nwa-aturu ka O nēguzo n’elu ugwu Zaiion, ya na oḡu ndikom uzọ iri-na-abua na puku anọ, ndi edeworo aha-Ya na aha Nna-Ya n’egedege-iru-ha.* »

" *Ugwu Zayon* " na-ezo aka n'ebe e wuru Jerusalem n'Izrel. O na-egosiputa olileanya nke nzoputa na ụdị nke nzoputa a ga-ewere na njedebere nke onwunwa nke okwukwe nke ụwa na nke eluigwe. A ga-aruzu orụ a nke oma na mmeghari nke ihe Nile, gbasara ụwa na elu-igwe dika Mkpu 21:1 siri di. “ *Ndị mmadu 144,000* ” ahụ na-anochi anya ndi Kraist hoputara n'agbata afọ 1843 na 2030, ya bu, Ndị Kraist Adventist nwalere, gosikwa na Jizos Kraist kwadoro ya, onye ikpe ya metutara n'otu n'otu nakwa n'otu n'otu. Mkpekota ikpe na-ekpe ulo oru na ikpe onye o bu la metutara ihe e kere eke. “ *nochitere anya ndi hotara a a na-ahota ndi Jizos Kraist n'etiti ndi na-eso uz o okwukwe Adventist. Onuogugu a bu nnoo ihe atụ na onu ogugu n'ezie nke ndi ahoputara bu ihe nzuzo nke Chineke mara ma debe ya. Enwere ike ighota ihe kpatara nhoro ha site na nkowa nke ihe oyiyi a turu aro. “ N’egedege ihu ha ” nke na-anochi anya uche ha na echiche ha, “ aha Nwa Aturu ahụ ”, Jizos, na “ nke Nna ya ”, bu Chineke ekpughere n’ogbugba ndu ochie, ka e dekwasiri. Nke a putara na ha enwetaghachila ma mezie onyinyo nke Chineke nke Onye Okike Chineke nyere mmadu mbu tupu mmehie, mgbe o kpuru ya ma nye ya ndu; na ihe oyiyi a bu nke agwa ya. Ha mejuputara mkpuru nke Chineke choro inweta site n'igbaputa n'ime Jizos Kraist mmehie nke nani ndi o horo kwesiri ntukwasi obi. O di ka n'egedege ihu nke ndi a horo, ma n'uche, echiche na ochicho ha, a huru akara nke Chineke nke Nkpughe 7: 3, ma o bu ubochi izu ike nke iwu nke anọ nke Decalogue na agwa enweghi atụ nke Nwa aturu Jizos Kraist na nke mkpughe ya n'ime ogbugba ndu ochie di ka Nna, ma o bu Chineke Onye kere. Ya mere ezi okwukwe Ndị Kraist adighi emegide ukpuru okpukpe di n'akuku Okpara na Nna ahụ di ka ndi na-eso ubochi Sode Roman na-ekwu, ma o buru na o bughị n'okwu onu, o dikaria ala n'omume.*

Amaokwu 2: “ *M wee nu olu si n'eluigwe, di ka olu nke otutu mmiri, na di ka olu nke oké egbè eluigwe: olu nke m'nānu we di ka nke ndi nākpọ ubo-akwara-ha.* »

Ihe odide ndi ahụ na-emegiderita onwe ha a kpoturu aha n'amaokwu a bu n'ezie mmeko. " *Oké mmiri ahụ* " na-anochi anya otutu ihe e kere eke di ndu bu ndi, mgbe e gosiputara ha, na-eme ka " *oké egbè eluigwe* ." N'uzo megidere nke ahụ, site na onyinyo nke " *ubo akwara* ", Chineke na-ekpughe nkweko zuru oke nke na-ejikota ihe ndi o kere eke na-emeru emeru.

Amaokwu nke 3: “ *Ha wee buru abụ ohuru n'ihu ocheeze ahụ, na n'ihu ihe anọ ahụ di ndu na ndi okenye. Ma o dighi onye nwere ike imuta abụ ahụ, ma e wezuga nari puku na iri anọ na anọ, ndi a gbaputara n'ụwa.* »

Chineke kwadoro ma gosi ebe a nsò nsò nke okwukwe “Adventist” nke hiwere kemgbe 1843-44. Ndị nnochị anya ya a hoputara di iche na otu ndi ozo akara; “ *Ocheeze ahụ, ihe anọ ahụ di ndụ na ndi okenye* ”; nke ikpeazu na-akowaputa ndi niile a gbaputara site na ahumahu ahụ biri n’uwa. Ma Mkpughe nke Chineke a na-akpo Mkpughe lekwasiri anya nani puku afo abuo nke okwukwe Ndị Kraist nke iwu Dan 8:14 kewara uzọ abuo sochiri anya. Ruo n’afọ 1843-1844, “ *ndi okenye* ” iri na abuo nochiri anya ndi a hoputara ahoputa n’ime “ 24 ” ahụ a kpoturu aha na Mkpu. 4:4 . “ *Ndi okenye* ” iri na abuo ndi ozo bu “ *ndi a kara akara* ” Adventist “ *ebo iri na abuo* ” na Mkpu. 7:3-8 site na 1843-44.

Amaokwu nke 4: “ *Ndi a bu ndi a na-ejighi umu nwanyi meruo ha, n’ihi na ha bu umu agboghọ na-amaghi nwoke; ha neso nwa-aturu ahu ebe o bula o naga. Ndi a ka a gbaputara n’etiti mmadu, bu mkpuru mbu nke Chineke na nye Nwa-aturu ahụ;* »

Okwu nke amaokwu a na-emetuta naani n’echiche nke mmuo; Okwu ahụ bu “ *umu nwanyi* ” nke na-akowaputa uka Ndị Kraist dabara na ndapu n’ezi ofufe kemgbe ha malitere, di ka okpukpe Roman Katolik, ma o bu kemgbe 1843-44, maka okwukwe Protestant, na kemgbe 1994, maka okpukpe Adventist institutional okwukwe. “ *Mmeru* ” ahụ na-ezo aka n’ebe mmehie na-esi n’imebi iwu Chineke puta, nke “ *ugwo oru ya bu onwu* ,” di ka Rom 6:23 si kwuo. O bu iji dopu ha n’omume mmehie ka Jizos Kraist doro nsò, ya bu, edoro “ *otu nari puku mmadu na puku iri anọ na puku anọ [ndi]* ” ihe atụ ahụ nsò. “ *Ama nwoke na-amaghi nwoke* ” ha bukwa ime mmuo ma na-akpo ha “ndi di ocha” bu ndi e meworo ka ezi omume ha na-acha ocha site n’obara Jizos Kraist wufuru n’ihi ha. Ndị nketa nke mmehie na mmeru ya, di ka umu Adam na Iv Nile, okwukwe ha nke Jizos Kraist ghọtara emewo ka ha ‘sachapu’ n’uzo zuru okè. Mana ka okwukwe nke a buru nke oma site na Jisus Kraist nke oma, ime ka o di ocha nke a ga-abu nke adi adi ma mekwaa ya na “ oru ” ha. Ya mere, nke a na-egosi igbahapu mmehie ndi e ketara n’aka okpukpe ugha nke Ndị Kraist ma o bu okpukpe ndi Juu ma o bu, n’uzo sara mbara kari, ndi na-akwado otu Chineke. N’ime mkpughe amuma ya, Chineke lekwasiri anya karisia maka odida nke ighara ikwanyere usoro oge o hiwere malite n’izu mbu o kere uwa na usoro eluigwe ya.

N’azu ihe oyiyi nke “ *ibu abu ohuru* ” bu ahumahu a kapiri onu nke nani “ 144,000 ” ahụ akara akara biri ndu. Mgbe “ *abu nke Moses* ” nke mere ememe opupu di ebube site n’Ijpt, ihe nnochianya nke mmehie, “ *abu* ” nke “ 144,000 ” a hoputara na-eme ememe ntohapu ha na mmehie n’ihi na ha rubere isi n’iwu nke Dan. N’ubochi a, otu ohu nke eluigwe chetara sachapu nke mmehie ndi e mere n’obe Gologota site n’onwu Jizos Kraist. Ozi a bu ma iba mba na nkuzi nke Chineke nyere udi onye kwere ekwe Protestant bu onye ga-eketa ubochi Sonde Rom na ufodu mmehie ugha ya ndi ozo. N’usoro ihe odide Hibu, “ *ime ka mmehie di ocha* ” bu ememe okpukpe n’oge mgbusi akwukwo, bu nke a na-ebuga obara ewu e gburu n’ebe kasi nsò n’ebe a na-eme udo nke e debere n’ebe a na-apughi iru na nke a machibidoro iwu n’ime afo ndi foduru. Obara nke ewu a, ihe atụ nke mmehie, buru amuma obara nke Jizos Kraist onye n’onwe ya ghoru onye na-ebu mmehie nke ndi o horo iji kpuchiri mmehie n’onodu ha ahuhu kwesiri ha; E mere Jizos n’onwe ya mmehie. Na emume a, ewu na-anochi anya mmehie o bughu Kraist nke na-ebu ya. O bu mmeghari ahụ nke nnukwu onye nchua na-esi

n'ebe nsọ e nyere ikike gaa n'ebe kasị nsọ machibidoro ihe fọduru n'afọ ahụ ka amaokwu a na-ezo aka mgbe ọ na-ekwu, si: “ *Ha na-eso Nwa Aturu ahụ ebe ọ bula ọ na-eje .*” Site n'icheta ọndu a n'ohu nke Ọktoba 23, 1844, Mmuo nke Kraist chetaara ndi nketa ọ horo, ndi na-amaghi ihe ọ bula banyere ozizi ugha, mmachibido nke ime mmehie. Ya mere, site na 1844, mmehie nke afo ofufo na-eme, nke bu ikpe nke Roman Sunday, na-eme ka mmekorita ya na Chineke ghara ikwe omume, na mmehie a gbahapuru agbahapu na-enye ohere igbati mmekorita a nke na-eduga onye a horo nke na-eche banyere izu oke nke ido nsọ ya site n'ikuku, nghota na itinye n'oru nke eziokwu Chineke ekpughere.

N'ibu ndi e weere di ka “ *mkpuru mbu nke Chineke na nke Nwa Aturu ahụ* ,” ha bu ihe kasị mma Chineke chotaworo na nhorọ ọ hoputara ndi no n'ua. N'ememe Hibru, e koro “ *mkpuru mbu* ” di ka “ *di nsọ* . Ajà nke mkpuru mbu nke anumanu ma ọ bu akwukwo nri ndi a ka edobere maka Chineke iji soruru ya na iji gosi ekele mmadu maka idi mma na mmesapu aka ya. Iheozo mere, n'ezie “ *nsọ mbu mkpuru* ”, bu ha n'ikuku nke Chineke ihè nke ekpughere ha na ya dum n'ih na ha na-ebi n'oge ogwugwu mgbe ihè ekpughere rute ya apogee, ime mmuo zenith.

Amaokwu nke 5:
 “ *hupe choputa Jgho J-ghogh*
n'aghugho Jba. »

Ezi onye a hoputara, onye amuru site n'eziokwu site na omumu ohuru, apughi ikpo “ *ugha* ” asi nke na-adighi ya uto. Igha ugha bu ihe aru n'ih na ọ na-akpata nani ihe ojo, na-emekwa ka ndi ezi omume na-ata ahuhu. Onye kwere “ *ugha* ” ahụ mara ihe mgbu nke ndakpo olileanya, obi ilu nke ibu ndi a ghogburu. O dighi onye Kraist hoputara nwere ike inuri onu n'irata na iduhie umu mmadu ibe ya. N'uzo megidere nke ahụ, eziokwu na-emesi obi ike, ọ na-ewulite mmekorita na ezi umunna, ma nke mbu, na Onye Okike na Onye mgbaputa Chineke nke nzoputa anyi bu onye na-azoro ma na-ebuli aha ya elu di ka “ *Chineke nke eziokwu* ”. N'ih ya, n'adighizi eme mmehie nke ozizi, site n'irube isi n'eziokwu e kpughere ekpughe, Chineke nke eziokwu n'onwe ya na-ekpe onye a horo ikpe di ka “ *ihe a na-apughi ita uta* .”

Ozi sitere na mmuo ozi mbu

Amaokwu nke 6: “ *Ahurum ozi-oma ozọ ka ọ g fromsi n'etiti elu-igwe;* »

“ *Mmuo ozi ozọ* ” ma ọ bu onye ozi ozọ na-akpasa ihè zuru ezu nke Chineke nke “ *etiti eluigwe* ” ma ọ bu zenith nke anyanwu nochiri anya ya. Ihè a metutara “ *Ozioma* ” ma ọ bu “ *ozi oma* ” nke nzoputa Jizos Kraist wetara. A na-akpo ya “ *ebighi ebi* ” n'ih na ozi ya bu eziokwu na ọ maghi mgbanwe n'oge. N'uzo di otu a, Chineke na-agba akaebe na ọ dabara n'ih e kuziiri ndiozi Jizos Kraist. Nloghachi n'eziokwu a sitere na 1843 mgbe otutu mgbagwoju anya e ketara n'okpukpe Roman Katolik. Nkwusa ahụ bu nke zuru uwa onu n'itunyere ozi ahụ e debere na Daniel 12:12 nke na-ekpughe ngozi Chineke nke oru Adventist. “ A na-ekwu banyere *ozi oma ebighi ebi* ” n'ebe a di ka ezi mkpuru nke okwukwe, na-agbaso ihe Chineke choro n'iwu nke Daniel 8:14 . Mmasi na okwu amuma bu ezi mkpuru nke norm nke “ *Ozioma ebighi ebi* .”

Amaokwu 7: “ *O wee sị n’oké olu, sị: “Tuonụ egwu Chineke, nyekwa ya otuto: n’ihi na oge awa nke ikpe Ya eruwo; kpọ-kwa-nu isi ala nye Onye mere elu-igwe na uwa na oké osimiri na isi-iyi nile nke miri. »*

N’amaokwu nke 7, mmụọ ozi nke mbụ katorọ mmebi iwu nke Sabbath nke na-enye otuto, na decalogue dị nsọ, ebube nke Onye kere Chineke. N’ihi ya, ọ choro ka e weghachi ya malite n’October 1844, ma o kwuru na ọ bụ ndị Protestant kpatara mmebi iwu ya, kemgbe oge opupu ihe ubi nke 1843.

Ozi sitere n’aka mmụọ ozi nke abụọ

Amaokwu 8: “ *Ma mmụọ ozi ọzọ sochiri, na-asị, Babilon adawo, ọdawo, nke ukwu ahụ, n’ihi na o mere ka mba nile nọọ mmanya nke onuma nke ikwa iko ya! »*

N’amaokwu nke 8, mmụọ ozi nke abụọ na-ekpughe oke ikpe omuma nke Chọọchị Roman Katolik nke popu nke duhiere ma ghogbuo umu mmadu site n’igbanwe aha ndi ogo mmuọ "ubochi anyanwu" nke Constantine I^{na} aha "ubochi Onyenwe anyi" nke nsughari Latin nke montage nke sitere na mmalite nke "Sunday" ya: anwu dominica. N’ibu nke e kwughachiri ugboro abuo, okwu bu, “ *Babilon Ukwu ahụ adawo, ọ daa ,*” na-akwado na nye ya na ndi ketara ya, oge ndidi Chineke abiawo na njedebe kpam kpam. N’otu n’otu, ntughari ka ga-ekwe omume, mana na onu ahia imi mkpuru, ya bu, “ **oru** ” nke ncheghari, naani.

Ihe ncheta: “ *o dara* ” putara: *Chineke nke eziokwu* ewerewo ya wee merie ya di ka obodo na-adaba n’aka ndi iro ya. O na-ewelite ma na-enye ihè ka 1843 gasiri, n’etiti 1844 na 1873, maka ndi ohu ya kwesiri ntukwasị obi nke Seventh-day Adventist, “ *ihe omimi* ” nke na-akowa ya na Mkpu 17: 5 . Nrata nke **ugha ya** na-efunahu uru ya.

N’amaokwu nke 8 ka akwadoro ikpe e mere na ozi ndi gara aga, yana ido aka na nti siri ike. The nsuhọ na **afo ofufo** nhorọ nke ubochi izu ike guzosie ike na Constantine m^{na} 321, mere kemgbe 1844, ndi nnupuisi ndi ziri ezi na ya, na-agafe agafe nke Chineke ikpe nke *ahuhu nke onwu nke abuo* nke ikpeazu ikpe. Iji kpuchie ebubo ya megide Sunday, Chineke zoro ya n’okpuru aha “ *akara* ” aha *ojoo nke na-emegide* ” akara nke Chineke nke ya .” Ihe iriba ama a nke ikike mmadu, nke na-etinye ajuju n’usoro oge Ya, bu oke iwe nke kwesiri ka o taa ya ahuhu. Na ntaramahuhu a mara okwa ga, n’ezie, di egwu: “ *o ga-emekpa oku na brimstone* ” nke ga-ekpochapu ndi nnupuisi, ma naani n’oge nke ikpeazu ikpe.

Ozi sitere na mmụọ ozi nke atọ

Amaokwu 9: “ *Ma ọzọ, mmụọ ozi nke atọ soro ha, na-ekwu n’oké olu, sị: “O buru na onye o bula na-eke anu ohia ahụ na onyinyo ya, nara akara ya n’egedege ihu ya ma o bu n’aka ya. ”*

Akwaputara udi mmeko na nke ga-esochi ozi nke atọ a na nke abuo gara aga site na usoro “ *soro ha* ”. “ *Oké olu* ” ahụ na-egosi na Chineke nwere ikike di elu nke onye na-ekwusa ya.

A na-agwa ndi nnupuisi bu mmadu bu ndi na-akwado ma na-akwado ochichi nke “ *anu ohia ahụ nke si n’uwa* ” bu ndi na-anabata ma na-asopuru, site

ná nrubeisi ha, na Sunday, bú “ akara ” nke ikike ya, nke e hotara ná Mkpu. 13:16, ya bú, ugbu a, onụ ọgụgụ Ndị Kraịst dum.

Mmegide kpomkwem nke “ akara ” nke a na “ akara nke Chineke ,” ya bú, site n'ubochi mbu nke Sunday ruo n'ubochi nke asaa nke Sabbath, kwadoro na ha abuo natara “ n'egedege ihu ,” oche nke uche, di ka Mkpu 7:3 na 13:16 si kwuo. Riba ama na “ akara Chineke ” nke Mkpu. 7:3 na-agho ná Mkpu. 14:1: “ aha Nwa Aturu ahụ na aha Nna ya . E ji amaokwu ndi a si na Diut .

“ Geenu, Izrel! Jehova, bú Chineke-ayi, bu nání Ya . **I ga-ejikwa obi gi dum na mkpuru obi gi dum na ike gi dum hu Jehova bú Chineke gi n'anya . Ma iwu ndi a, nke m na-enye gi n'iwu taa, ga-adji n'obi gi . I gėjisi ike kuziere umugi ha, i gėkwu kwa okwu bayere ha mbe i nan odu n'ulo-gi, na mbe i neje ije n'uzo, na mbe i nedina ala , na mbe i nebili otu . I ga-ekekota ha di ka ihe iriba ama n'aka gi , ha ga-adikwa ka ihe mgbakwasị ukwu n'etiti anya gi abuo . I ga-edekwa ha n'awara uzọ ulo gi nakwa n'onu uzọ ama gi . ” Aka ” ahụ na-akowaputa omume, omume, na “ ihu ”, uche nke echiche. N'amaokwu a, Mmuo Nso na-ekwu, si: “ **I ga-ejikwa obi gi dum na mkpuru obi gi dum na ike gi dum hu Jehova bú Chineke gi n'anya** ”; nke Jizos hotara na Mat.22:37 na nke o kpoputara di ka “ iwu mbu na nke kasị ukwu .” Ya mere, ndi oru a hoputara ahoputa ndi nwere “ akara nke Chineke ” ga-enweriri ihe ato a: “ Jiri obi ha dum hu Chineke n'anya ”; isopuru site n'ime ya nke foduru n'ime ubochi izu ike nke ubochi nke asaa ya edoro nso; enyuni enyene “ enyini Eyeneron ” Jesus Christ “ ye eke Ete esie ” Jehovah ke ekikere esie. Site n'ikowaputa “ na aha Nna ya ,” Mmuo Nso na-akwado mkpa o di irube isi n'iwu iri nke Chineke na ukpuru na ukpuru nke na-akwalite idi nso nke ndi a hoputara n'ogbugba ndu ochie. N'oge ya, Jon onyeozu kwadoro ihe ndi a site n'ikwu na 1 Jon 5:3-4:**

“ N'ih na nke a bu ihunanya Chineke, ka anyi debe ihe nile O nyere n'iwu. Ma ihe nile O nyere n'iwu adighi aru, n'ih na ihe o bula a muru site na Chineke na-emeru uwa; na mmeri nke meriri uwa bu okwukwe anyi. »

Amaokwu nke 10: “ Ya onwe ya ga-anukwa mmanya nke onuma Chineke, bu nke a na-awusa na-agwaghị agwa n'ime iko nke onuma ya; »

A ga-eme ka onuma Chineke zie ezie n'ih na ndi na-anata “ akara nke anu ohia ahụ ” na-asopuru mmehie mmadu ma na-azoro ezi omume nke Jizos Kraist. Na Mkpu 6:15–17 Mmuo ahụ tuputara ihe ga-esi na ya puta n'iru ikpezu ha na onuma ezi omume nke na-emebi emebi nke Jizos Kraist.

Ihe iriba ama di oke mkpa : Iji ghotu nke oma onuma Chineke, anyi aghaghị ighota ihe mere ileghara Ubochi Izu Ike anya ji kpasuo Chineke iwe. Enwere mmehie anu ahụ, ma Akwukwo Nso na-adu anyi aka na nti megide mmehie megide Mmuo Nso, na-agwa anyi na o dighizi aja o bula iji nweta mgbaghara Chineke. N'oge ndiozi, nani ihe atụ e nyere anyi n'udi mmehie a bu ojuru Onye Kraist nke cheghariri echeghari juru Kraist. Ma nke a bu nani otu ihe atụ, n'ih na n'ezie nkwalu megide Mmuo Nso bu igonari na iju ama nke mmuọ Chineke na-enye. Iji mee ka mmadu kwenye na kuziere mmadu, Mmuo Nso kpaliri akwukwo nso nke Akwukwo Nso. Ya mere, onye o bula na-arurita uka n'igba ama nke Mmuo Nso na-enye na Akwukwo Nso, na-ekwuluri Mo nke Chineke. Chineke o puru ime ihe di mma ime ka a mara uche ya karịa iduzi ndi a kporo oku ibia na Bible na ihe odide ya? O nwere ike ikwuputa uche ya, echiche ya na ikpe

ọchịchị ya nke ọma? Na ^{nari afọ nke 16}, nlelị a a nwekwara Bible bú nke o buso agha megide mere akara njedebe nke ndidi Chineke n'ebe okpukpe Roman Katolik nọ; ọgwụgwụ nke ndidi ya maka ozizi ọ na-amataghị. Mgbe ahụ, na 1843, nlelị maka okwu amụma bú akara njedebe nke nnabata nke okwukwe Protestant n'ụdị ya niile nke e ketara na Sunday Roman, ya bú, site na " akara nke anụ ọhia ahụ ". Na n'ikpeazụ, n'aka nke ya, Adventism kwuluru Mmụọ Nsọ site n'ijụ mkpughe amụma kacha elu nke Jizọs gosiputara n'ihu ya site n'aka ohu ya dị umeala n'obi nke m gunyere; Nkwulu nke akwadoworo ma kwalite site na njikọ aka ha na ndị na-ekiri Sunday kemgbe 1995. Nkwulu megide Mmụọ Nsọ na-enweta oge ọ bụla site na Chineke nzaghachi ziri ezi kwesiri ekwesi; ikpe ziri ezi nke ikpe nke mbụ na " ọnwụ nke abụọ " kwadoro n'amaokwu nke 10 a.

Amaokwu nke 11: " *anwuru ọkụ nke mmekpa ahụ ha na-arịgokwa ruo mgbe nile ebighi ebi; ma ha enweghi izu-ike ehie ma-ọbu n'abalị, bú ndi nākpọ isi ala nye anu-ohia ahu na onyinyo-ya, na onye ọ bula nke nānara akara nke aha-Ya.* »

" *Anwuru ọkụ* " ahụ ga-abụ nanị n'oge ikpe ikpeazụ, mgbe a ga- *ata ndi nnupuisi ahụ dara ada " n'ọkụ na brimstone "* nke " *ọdọ ọkụ* " nke Mkpu 19:20 na 20:14; nke a, na njedebe nke nari afọ nke asaa. Ma ọbuna tupu oge a jọgburu onwe ya, oge awa nke nloghachi ebube nke Jisus Kraịst ga-akwado ọdinihu ikpeazụ ha. Ozi dị n'amaokwu a na-ekwu banyere isiokwu nke " *izu ike* " . N'akụkụ nke ha, ndị a hoputara na-aña ntị n'oge ezumike nke Chineke doro nsọ, ma ndị dara ada, n'uzọ megidere nke ahụ, enweghi otu nchegbu ahụ, n'ihi na ha adighi enye nkwpụta Chineke mkpa na idi mkpa ha kwesiri. Ya mere, na nzaghachi nye nlelị ha, n'oge awa nke ntaramahụhụ ikpeazụ ha, Chineke agaghị enye ha ezumike iji mee ka nhujanya ha di nro.

Amaokwu 12: " *Lee ntachi obi nke ndi nsọ: lee ndi na-edebe iwu Chineke na okwukwe nke Jizọs.* »

Okwu ndi a bú " *ntachi obi ma ọ bu ndidi* " na-akọwa ezi ndi nsọ nke Mesaja ahụ di nsọ Jizọs site na 1843-44 ruo mgbe ọ ga-aloghachi n'ebube. N'amaokwu a, " *aha nke Nna* " nke sitere n'amaokwu 1 ga-aghọ " *ihe Chineke nyere n'iwu* ," e jikwa " *okwukwe Jizọs* " dochie " *aha nke Nwa Aturu ahụ* ." Agbanwekwara usoro ihe ndi ka mkpa. N'amaokwu a, Mmụọ Nsọ buru ụzọ kpọọ " *ihe Chineke nyere n'iwu* ," na nke abụọ, " *okwukwe Jizọs* "; nke bú n'akụkọ ihe mere eme na n'uzọ bara uru usoro nke Chineke kwadoro na atumatụ nzoputa ya. Amaokwu nke 1 nyere " *aha nke Nwa Aturu ahụ* " iji jikọta " *144,000* " a hoputara na okwukwe Ndi Kraịst.

Amaokwu 13: " *M wee nu olu si n'elu-igwe na-asị, Dee: Ngozi na-adiri ndi nwuru anwu bú ndi na-anwu n'ime Onyenwe anyi site ugbu a gaa n'ihu. Ee, ka Mụọ ahụ kwuru, ka ha zuru ike n'oru ha nile, n'ihu na olu ha na-eso ha.* »

Okwu a " *site ugbu a gaa n'ihu* " kwesiri nkọwa zuru ezu n'ihu na ọ di oke mkpa. N'ihu na ọ na-elekwasị anya ubochi nke oge opupu ihe ubi 1843 na nke ubia 1844 nke, n'otu n'otu, n'otu n'otu, iwu nke Daniel 8:14 na-abia di irè, na ikpe abụọ Adventist nke William Miller haziri na-ejedebe.

Ka oge na-aga, Adventism na-ahụ maka ụlọ ọrụ na-ahụ maka ihe a putara " *site ugbu a gaa n'ihu* ." Naani ndi osu ụzọ ntọala nke okwukwe Adventist ghọtara nsonaazụ nke ihe Chineke chorọ maka ubochi izu ike di ka n'oge di ka 1843. Iji

nweta omume a nke ụbọchị nke asaa, e dugara ha ighota na Sunday a na-eme ruo mgbe ahụ bụ Chineke bụrụ ọnụ. Mgbe ha gasiri, Adventism ketara eketa ghorọ odinala na usoro iwu, na maka ọnụ ogugu ka ukwu nke ndị na-eso ụzọ na ndị nkuzi, Sunday na Sabbath ka etinyere n'uzo na-ezighi ezi na okwa nhata. Nke a na-efu nke uche nke di nsọ na nke ezi idi nsọ butere enweghi mmasi na okwu amuma na nke atọ Adventist ozi m kwusara n'etiti 1983 na 1994. Ebe o bu na nke a nleli putara na Adventism na France, zuru uwa ọnụ Adventist institution kemgbe 1995 mere njiko aka na ecumenical ezinulo, na ya kasi ukwu obubu ọnụ. Ihe iyi egwu nke " *mmekpa ahụ* " n'amaokwu nke 10 metutara ya n'aka nke ya, site na aro nke okwu ahụ " *o ga-anukwa* " ; kemgbe 1994, Adventism institutional, mgbe okwukwe Protestant gasiri, kpere ikpe na ikpe kemgbe 1843.

Di ka amaokwu a na-egosi, iwu nke Daniel 8:14 mere ka e kewapu Ndi Kraist Protestant na 1843 gaa n'ogige abuo, gunyere otu Adventist, bu ndi na-erite uru n'idi mma ahụ a kporo, si: " *Ngosi na-adiri ndi nwuru anwu bu ndi na-anwu n'ime Onyenwe anyi site ugbu a gaa n'ihu!* " ". O na-aga n'ekwughi na Jizos na-ekwuputa na " *Laodicea* " na ya na-aga " *igbo* " ya, Adventist alimdi, onye ozi nke Kraist na 1991, ubochi a juru ochichi nke ihè ahụ, nke a na-akpo " *oto* " enweghazi ike irite uru site n'idi mma nke a.

Oge owuwe ihe ubi

Amaokwu 14: " *M wee hu, ma, lee, igwe ojii na-acha ocha, na n'elu igwe ojii ahụ ka otu onye di ka Nwa nke mmadu no odu, o ji okpueze ola-edo n'isi ya, na mma iwe ihe ubi di nkọ n'aka ya.* »

Nkwa nke a na-akpalite Jizos Kraist n'oge o ga-abighachi n'ebube ya. " *igwe ojii na-acha ocha* " ahụ na-echeta onodu opupu ya na nrigo ya n'elugwe nwere ahumahụ puku afọ abuo gara aga. " *Igwe ojii na-acha ocha* " na-anochi anya idi ocha ya, " *okpueze olaedo* " ya na-anochi anya okwukwe ya nwere mmeri, " *iwe iwe ihe ubi* " ahụ na-ese onyinyo " *okwu di nkọ* " nke Chineke nke Hib .

Amaokwu 15: " *Mmuo ozi ozọ wee si n'ulo nsọ ahụ kpọ oku n'oke olu na-etiku Onye ahụ nke no odu n'igwe ojii ahụ, si: "Tinye mma iwe ihe ubi gi, werekwa ihe ubi; n'ihu na oge iwe ihe-ubi eruwo, n'ihu na ihe ubi nke uwa achawo.* »

N'okpuru akuku nke " *owuwe ihe ubi* ", di ka n'ilu ya, Jizos na-echeta na na nke a, oge na-abia kpomkwem ikewapu " *ezi oka na igbogbo oka* ". Site na Mkpughe ya, o na-eme ka anyi choputa isiokwu a nke na-ekewa ogige abuo ahụ: Ụbọchị Izu Ike nke ndi ahoputara na Sunday nke ndi dara ada, n'ihu na n'azu aha okpukpe a na-ezobe ofufe na ikike nke chi anyanwu nke ndi ogo mmuo. N'agbanyeghikwa mgbanwe ndi e nwere n'oge mmadu, Chineke nogidere na-ele ya anya maka ihe o bu n'ezie nye ya. Echiche di iche iche nke ndi mmadu adighi emetuta ikpe ya; n'usoro oge ya, ubochi mbu bu ihe ruru aru, o pughikwa iburu idi nsọ nke Chineke ma oli. A na-ejikota nke a nani na ubochi nke asaa edoro nsọ n'usoro oge ya nke a kanyere site na mmalite nke oge ebighi ebi; nke a maka oge nke afọ 6000 anyanwu.

Amaokwu nke 16: " *Onye ahụ nke nokwasiri n'igwe ojii wee tuba mma iwe ihe ubi ya n'uwa. Ewe gho ihe ubi.* »

Mmuo nsọ na-akwado “ *ihe ubi nke uwa* ” ga-emezu n'odinihu. Kraist Onye-nzoputa na onye obo ga-eche ya nche ma mezuo ya di ka okwa ya si di n'ilu o gwara ndi ozi ya na *Mat* .

Oge owuwe ihe ubi (na ibo obo)

Amaokwu nke 17: “ *Mmuo ozi ozọ wee si n'ulo nsọ di n'eluigwe puta, o jikwa mma iwe ihe ubi di nkọ.* »

O buru na “*mmuo ozi* ” gara aga nwere ozi di mma nye ndi a hoputara, n'uzo megidere nke a, “ *mmuo ozi ozọ* ” nwere ozi ntaramahuhu nke a na-eduzi megide ndi nnupuisi dara ada. “ *Mma mma owuwe ihe ubi* ” nke abuo a na-anochikwa anya “ *okwu di nkọ nke Chineke* ” e ji uche ya mee, ma o bughị site n'aka ya ebe o bu na, n'adighi ka owuwe ihe ubi, maka owuwe ihe ubi mkpuru vain, okwu ahụ bu “ *n'aka ya* ” adighi. Ya mere, a ga-enyefe ntaramahuhu n'aka ndi oru na-emezu uche Chineke; n'ezie, ndi metutara ya seductions.

Amaokwu 18: “ *Mmuo ozi ozọ wee si n'ebe ichuajà ahụ puta, bu onye nwere ike n'ebe oku nọ, were oké olu gwa onye ahụ nke ji mma iwe ihe ubi di nkọ okwu, si: “Tinya mma iwe ihe ubi gi di nkọ, chikota uyokọ osisi vine nke uwa: n'ih na nkuru-vine nke uwa achawo.* »

Mgbe ahụ, na-abia, mgbe owuwe nke ndi a hoputara n'eluigwe, oge nke “ *owuwe ihe ubi* ”. Na Aiz 63:1–6, Muo Nso na-etolite omume edoro anya n'okwu ihe atu a. Na Baijul, e ji mmiri mkpuru vain na-acha uhie uhie tunyere obara mmadu. Ojiji Jizos mere na nri anyasi Nso na-akwado echiche a. Ma “ *ukpuru vine* ” e jikotara ya na “ *onuma Chineke* ” o ga-emetutakwa ndi na-arụ oru na-ekwesighi ekwesị n'okpuru akuku nke ndi ohu ya, n'ih na obara Kraist wusiri n'afọ ofufo erughị eru irara ha nye otutu ndi. N'ih na ndi na-agbago atumatu nzoputa Jizos ga-arara Jizos nye ruo n'okè nke igosi na mmehie o ji ndu ya na-ata ma tachie obi n'uzo ziri ezi ka omume ya wee kwusi. Ya mere, ndi na-ama uma na-emebi iwu ya aghaghị iza ya. N'ime ara ha kpuru isi, ha ga-erute n'icho igbu ezi ndi o horo, ka ha wee kpochapu omume nke ubochi izu ike nke ubochi asaa edoro nsọ na nke Chineke choro kemgbe 1843-44. Ndi a hoputara enweghi ikike sitere n'aka Chineke iji ike mee ihe megide ndi iro okpukpe ha; Chineke edebewo omume a nani maka onwe ya. “ *Obo bu nke m, ibo obo bu nke m,* ” ka o gwara ndi o horo, na oge eruwo ka aboo obo a.

N'isi nke 14 a, amaokwu 17 ruo 20 na-akpalite isiokwu a nke “ *owuwe ihe ubi* ”. A na-ekwuputa na mkpuru vain ndi na-eme mmehie chara acha n'ih na ha egosiputawo nke oma site n'oru ha n'ezie odidi ha. Obara ha ga-eru di ka ihe onunu mkpuru vain nke di n'ite mmiri, mgbe a na-azocha ha n'ukwu ndi na-agho mkpuru vain.

Amaokwu nke 19: “ *Mmuo ozi ahụ wee tuba mma iwe ihe ubi ya n'uwa. O we chikota osisi vine nke uwa, tuba ya n'ebe-nzocha-nkpuru-vine nke onuma Chineke.* »

Emere ihe omume ahụ site na okwa a gosiputara site na onodu a. Chineke na-ebu amuma n'ezie ntaramahuhu nke mpako ndi Katolik na ndi Protestant. Ha ga-ata ahuhu ihe si n'onuma Chineke puta, bu nke e ji olulu mmiri na-ese onyinyo ya, bu ebe ndi na-azocha ihe na-egwepia mkpuru vain e gbutere n'ubi.

Amaokwu nke 20: “ A zochakwara ebe nzochaputa mmanya n'ezí obodo; obara we si n'ebe-nzocha-nkpuru-vine puta, rue bridle inyinya, n'ebe di anya nke di nnù ukwu nnù ami na ogu iri. »

Aiz 63:3 na-akowaputa: “ Azochawo m ebe-nzocha mkpuru mmanya nani m; o dighi onye mu na ya no... ”. Mkpuru vain ahụ na-emezu ahụhụ nke Babilon Ukwu ahụ na Mkp. 16:19 . O mejuwo iko onuma Chineke nke o ga-anụ ugbo a ruo n'uhijia. " A zochakwara ebe nzocha mkpuru vine ahụ n'azu obodo " ya bụ, na-enweghi onuno nke ndi a hoputara ahoputala n'eluigwe. Na Jerusalem, e gburu ndi ahụ a mara ikpe onwu n'azu mgbidi nke obodo nsọ ahụ ka a ghara imeru ya. Nke a bụ ihe gbasara mkpogidere Jizos Kraist n'obe, nke na-echeta, site n'ozi a, onu ahia ndi ahụ ledara onwu nke ya anya ga-akwu. Oge eruwo mgbe ndi iro ya ga-awufu obara ha ka ha kpuchiri otutu mmehie ha. " Obara wee si n'ebe-nzocha mkpuru vine puta, ruo n' bridle nke inyinya ." Ndi e lekwasiri anya n'onuma ahụ bụ ndi nkuzi okpukpe Ndi Kraist, Chineke na-ezo aka na ha site n'onyinyo nke “ bit ” nke ndi na-agba inyinya na-etinye ‘ n'onu inyinya ’ iji duzie ha. Atuputara onyinyo a na Jek 3:3, onye isiokwu ya bụ kpomkwem: ndi nkuzi okpukperechi. Jems kwuru ná mmalite isi nke ato, si: “ Umunna m, ka otutu n'ime unu ghara igbo ndi ozizi, n'ihia na unu maara na a ga-ekpe anyi ikpe nke ukwu kari .” Omume nke " owuwe ihe ubi " na-egosi na ido aka ná nti amamihe a ziri ezi. Site n'ikpopta “ obuna ruo n'ukwu nke inyinya ,” mmuo nsọ na-atu aro na owuwa mmiri ahụ metutara, nke mbu, ndi ukochukwu Roman Katolik nke “ Babilon Ukwu ahụ ,” ma na o metutara ndi nkuzi Protestant bu ndi, kemgbe 1843, noworo na-eji Akwukwo Nso “na-ebibi ihe” di ka iwu Mmuo Nso si di ná Mkpu. 9:11 . N'ebe a, anyi na-ahụ ntinye nke ido aka ná nti ahụ e nyere ná Mkpu 14:10: “ Ya onwe ya ga-anu mmanya nke onuma Chineke, nke a na-awusa na-enweghi ngwakota n'ime iko nke onuma ya... ”

N'ihia na ozi " n'elu a anya nke otu puku na nari isii stades ", na-aga n'ihu na gara aga ozi, ntaramahuhu gbatiri ka okwukwe mgbanwe kemgbe ^{nari afo nke 16} nke nomba 1600 na-ezo aka. Nke a bụ oge Martin Luther boro ebubo ugha megide okpukpe Katolik n'afọ 1517. Ma o bukwa na ^{nari afo nke 16 a ka} e hiwere ozizi ndi Protestant nke “ Kraist ugha ” na Ndi Kraist ugha, bu ndi mere ka ime ihe ike na mma agha Jizos Kraist machibidoro iwu kwadoro. Apokalips na-enye mkpisi ugodi nke ya maka nkowa na ^{nari afo nke 16 a} ka ahaputara na Mkpu 2:18 ruo 29 n'okpuru aha ihe atu nke oge " Tajataira ". Okwu ahụ bụ “ *amá egwuregwu* ” na-ekpughe ihe omume okpukpe ha na-eme, ikere okè ha n'oso ahụ, ihe nrite a na-agbata n'oso bụ okpueze mmeri e kwere ná nkwa inye onye mmeri. Nke a bụ ozizi Pól na 1Kọ 9:24: “ *Unu amataghi na ndi na-agba oso n'oso, ha nile na-agba oso, ma otu onye na-enweta ihe nrite? Gbaa oso ka i wee merie ya .*” Ya mere, a dighi enweta ihe nrite nke oru nke eluigwe n'uzo o bula; ikwesị ntukwasị obi na nnogidesi ike na nrubeisi bụ nani uzo isi merie n'ogu nke okwukwe. O na-akwado na Fil 3:14 na-asi, “ *Ana m agbasi mbo ike iru ihe mgbaru oso ahụ maka ihe nrite nke okpukpo-elu nke Chineke n'ime Kraist Jizos .*” N'oge " owuwe ihe ubi " okwu Jizos ndi a ka a ga-ekweta: *N'ihia na otutu ndi a na-akpo, ma ole na ole ka a horo* (Mat. 22:14).

Nkpughe 15: Ogwugwu nke nnwale

Tupu emezuo " *owuwe ihe ubi na mkpuru vain* " na-abia oge egwu nke njedebe nke oge nyocha. Nke ebe a na-etinye nhorọ mmadu n'oge, na-enweghi uzọ isi gbanwee nhorọ ndi ahụ. Mgbe ahụ, onyinye nke nzọpụta n'ime Kraist ga-akwusi. Nke a bu isiokwu nke isi iri na ise nke Apokalips nke Jizos Kraist. Ogwugwu nke oge amara na-abia mgbe isii mbu " *opi* " nke isi 8 na 9, na n'ihu " *ihe otiti asaa ikpeazu nke Chineke* " nke isi 16. O na-aga n'ekwughị na o na-esote ikpeazu nhorọ nke uzọ Chineke na-enye mmadu ime. N'okpuru ochichi aka ike nke " *anụ ohia ahụ nke na-esi n'ụwa na-aputa* " nke Mkpu. 13:11-18 , uzọ abuo ikpeazu na-eduga, otu, na Saturday ma o bu Sabbath nke Chineke edoro nsọ, nke ozọ, na Sunday nke ikike ndi popu Rom. O ditughị mgbe nhorọ n'etiti ndu na ezi ihe, onwu na ihe ojoo, doro anya. Onye kacha atu egwu mmadu? Chineke, ka o bu mmadu? Nke a bu onodu. Mana enwere m ike isi: Onye ka mmadu kacha hu n'anya? Chineke ka o bu mmadu? Ndi a hoputara ga-aza n'okwu abuo ahụ: Chineke, ebe o maara site na mkpughe amuma ya nkowa nke njedebe nke oru ya. Ndu ebighi ebi ga-adikwa nso, n'ebe aka ha ga-apughị iru.

Amaokwu nke 1: " *Ahurum ihe-iriba-ama ozọ, di uku na ndi-ozii nile nwere ihe-otiti ikpe asaa, n'ihu na nmehie nke Chineke.* »

Amaokwu a na-egosi " *ihe otiti asaa ikpeazu* " nke ga-adakwasị ndi kwere ekwe ugha n'ihu nhorọ ha mere Sunday Sunday. Isiokwu nke isiakwukwo a, bu ogwugwu nke oge nnwale, meghere oge nke " *ihe otiti asaa ikpeazu nke onuma Chineke.* "

Amaokwu 2: " *M wee hu di ka oké osimiri nke iko agwakotara na oku: na ndi nwetara mmeri n'ebe anu ohia ahụ, na n'ebe oyiyi ya, na n'ebe o bula aha ya, guzo n'elu oké osimiri nke iko, na-eji ubo-akwara nke Chineke.* »

Iji gbaa ndi ohu ya ume, ndi o horo, Onyenwe anyi weputaziri ihe ngosi nke na-akpalite mmeri ha di nso site n'ihe oyiyi di iche iche e si n'akuku akwukwo ndi ozọ nke amuma ahụ puta. " *N'oké osimiri nke ugegbe, nke agwara ya na oku ka ha guzo,* " n'ihu na ha gara n'ule nke okwukwe bu ebe a kpagburu ha (*agwakota ha na oku*) wee puta na mmeri. " *Oké osimiri nke iko* " na-egosi idi ocha nke ndi a horo, di ka o di na Mkpu 4:1

Amaokwu nke 3: " *Ha na-abukwa abụ Mozis ohu Chineke, na abụ Nwa aturu ahụ, na-asị: "Oru Gi di ukwu na ebube, Onyenwe anyi Chineke nke puru ime ihe nile! Uzọ gi ziri ezi na eziokwu, Eze nke mba di iche iche!* »

" *Abu nke Mozis* " mere ememe npupu di ebube nke Izrel si n'Ijpt, bu ala na akara nke mmehie. Ibanye Kenan nke elu ala bu nke sochiri afo 40 ka e mesiri, sere onyinyo nbanye nke ndi ikpeazu a horo banye Kenan nke eluigwe. N'aka nke ya, mgbe o nyesiri ndu ya mkpuchi mmehie nke ndi a hoputara, Jizos, " *Nwa Aturu ahụ* ", rigoro n'eluigwe, n'ebube ya na ike eluigwe ya. Ndi akaebe kwesiri ntukwasị obi ikpeazu nke Jizos, ndi Adventist nile n'okwukwe na n'oru, n'aka nke ha na-enweta nrigo n'eluigwe mgbe Jizos ga-alaghachi izoputa ha. N'ibu ndi na-ebuli " *oké oru ya di ebube,* " ndi a hoputara na-enye Onye Okike Chineke

otuto, bú onye gosiputara ukpuru ya n'ime Jisosh Kraist: " *ikpe ziri ezi* " ya zuru okè na " *eziokwu* " ya . Nkpali nke okwu ahụ bú " *ezi* " na-ejikota ihe ndi gbara ya gburugburu na njedebe nke oge " *Leodisia* " bú nke o gosiri onwe ya di ka " *Amen na Onye Ezi-Ozi ahụ* ." Nke a bukwa oge awa nke " *mgbaputa* " nke na-egosi njedebe nke oge " *nwanyị ga-amụ nwa* " nke Mkpu 12:2 . A na-ewebata " *nwa* " ahụ n'ụwa n'ụdi idi ocha nke agwa eluigwe nke ekpughere n'ime na site na Jizosh Kraist. Ndi a hoputara nwere ike ito Chineke maka onodu " *di ike niile* " ya n'ih na o bu ike Chineke a ka ha ji nweta nzoputa na nnaputa ha. N'ibu onye chikotaworo ma horo ndi o gbaputara n'etiti mba nile nke elu ala, Jisosh Kraist bu n'ezie " *Eze nke mba nile* ." Ndi na-emegide ya na ndi ochichi o hoputara adikwaghi.

Amaokwu 4: " *Onye na-agaghi atụ egwu, Jehova, ma too aha Gi? N'ih na naani gi di nsọ. Mba nile gabia kwa kpọ isi ala n'iru Gi, n'ih na emewo ka ikpé-Gi nile puta ihè.* »

N'asusu dororo anya nke a putara: Onye ga-aju itu egwu gi, Onye Okike, ma nwaa ighogbu gi ebube gi site n'iju ikwanyere ubochi izu ike nke ubochi nke asaa gi di nsọ ugwu? N'ih na **nani Gi onwe-gi di nsọ**, nani Gi onwe-gi edowo kwa ubochi nke-asa-gi na ndi I nyeworo ya nsọ, ka o buru ihe-iriba-ama nke ihu-anya-ha na idi-nsọ-Gi. N'ezie, n'ikpali " *egwu ya* ", mmuo nsọ na-ezo aka n'oz " *mmuo ozi* " mbu nke Mkpu. 14:7: " *Tupu egwu Chineke, nyekwanu ya otuto, n'ih na oge awa nke ikpe Ya eruwo; na-efekwa (kpọ isi ala nye) Onye kere eluigwe na uwa na oké osimiri na isi iyi nke mmiri* ." N'ime atumatu Chineke, a ga-akpolite mba ndi nnupuisi ahụ e bibiri n'onwu maka nzube abuo: iweda onwe ha ala n'ihu Chineke na inye Ya otuto, na inata ntaramahuhu ikpeazu Ya nke ga-ekpochapu ha nke oma, n'ime " *odo oku na brimstone* " nke ikpe ikpe ikpeazu, nke e kwusara n'oz nke " *mmuo ozi nke ato* " nke Mkpu 14:10 . Tupu ihe ndi a emee, ndi a hoputara ga-agafe n'oge ikpe Chineke nke a ga-egosputa site n'omume nke " *ihe otiti asaa* " ahụ e kwusara n'amaokwu nke mbu.

Amaokwu nke 5: " *Mgbe nke a gasiri, ahuru m, ma, lee, e meghere ulọ nsọ nke uloikwuu ihe ama nke di n'eluigwe.* »

Imeghe " *ulo nsọ* " eluigwe a na-egosi ogwugwu nke aririo Jizosh Kraist, n'ih na oge ikpo oku nzoputa na-abia na njedebe. " *Amà ahụ* " na-ezo aka n'iwu iri nke Chineke ndi e debere n'ime igbe di nsọ. Ya mere, site n'oge a gaa n'ihu, nkewa n'etiti ndi a horo na ndi furu efu bu nke ikpeazu. N'ụwa, ndi nnupuisi ka ekpebiela, site n'ukpuru iwu, ibu oru nke ikwanyere izu ike izu nke ubochi mbu guzosie ike n'uzo nkiti ma kwadoro okpukpe, n'usoro nke ndi eze ukwu Rom, Constantine I na Justinian I nke mere Vigilius nke Mbu onye isi oge nke okwukwe Ndi Kraist zuru uwa onu, ya bu, Katolik, na 538. E debere amuma nke 5 omume nke okwukwe Protestant America nke ndi Katolik Katolik na-akwado.

Amaokwu nke 6: " *Ndi mmuo ozi asaa ahụ ndi nwere ihe otiti asaa ahụ wee si n'ulo nsọ ahụ puta, yiri akwà ocha na-acha ocha nke na-egbuke egbuke, ewerekwa ihe ike n'ukwu olaedo kee igbe ha.* »

N'ih atụ nke amuma, " *ndi mmuo ozi asaa* " na-anochi anya Jizosh Kraist naani ma o bu " *ndi mmuo ozi asaa* " kwesiri ntukwasị obi n'ogige ya di ka ya. " *Anu akwà ocha ahụ nke di ocha ma na-egbuke egbuke* " na-ese onyinyo " *oru ezi omume nke ndi nsọ* " na Mkpu 19:8 . " *Akuku ola edo a gbara n'obi* ", ya mere,

n'idi elu nke obi, na-akpalite ihunanya nke eziokwu ahụ e hotaralarị n'oyiyi Kraịst nke e gosiri na Mkpu 1:13 . Chineke nke ezi-okwu nējikere inye omumalu-ikwū ugha ahuhu. Site na ihe ncheta a, Mmụọ Nsọ na-atụ aro " *oké odachi* " nke odidi ya kpugheere n'ihu ya tūnyere " *anyanwụ mgbe ọ na-enwu n'ike ya* ." Oge esemokwu ikpeazụ n'etiti Jizọs Kraịst na ndi nnupuisi ahụ na-efe anyanwụ na-ekpere arụsị eruwo.

Amaokwu nke 7: " *Otu n'ime anụ ọhịa anọ ahụ wee nye ndi mmụọ ozi asaa ahụ ọkwa ọla-edo asaa juputara n'ọnuma Chineke, bụ onye di ndu ruo mgbe ebighi ebi.* »

Jizọs n'onwe ya bụ ihe nlereanya nke " *ihe anọ di ndu* " nke Mkpu. 4 sere. Ọ bụkwa " *Chineke nke di ndu ebighi ebi* " kpasuru " *iwe* " iwe. Chi ya si otú a na-enye ya ọrụ niile: Onye Okike, Onye Mgbaputa, Onye na-ariochitere, na na-adigide adigide, Onyeikpe, mgbe ahụ na-etinye njedebe nke aririọ ya, ọ na-aghọ Chineke nke ikpe ziri ezi nke na-eti ma na-ata ahụhụ na ọnwụ nke ndi mmegide ya na-enupụ isi, n'ihu na ha ejuputawo " *iko* " nke iwe ziri ezi ya ". " *Cup* " ejuputala ugbo a, ọnuma a ga-abukwa ụdi ntaramahụhụ *asaa ikpeazu* nke ebere Chineke na-agaghizi adi.

Amaokwu nke 8: " *Ụlọ nsọ ahụ wee juputa n'ọkụ sitere n'ebube Chineke na nke sitere n'ike ya; ọ dighi kwa onye ọ bula nwere ike ibà n 'ulo uku Chineke rue mbe emesiri ihe-otiti asa ahu nke ndi-mọ-ozu asa ahu.* »

Iji gosi isiokwu a nke nkwasị nke amara, Mụọ Nsọ na-egosi n'amaokwu a ihe oyiyi nke " *ụlọ nsọ juputara na anwuru ọkụ n'ihu* " ọnumọ. " *nke Chineke* " o kwukwara, si: " *Ọ dighikwa onye puru ibanye n'ụlọ nsọ, ruo mgbe e mesiri ihe otiti asaa nke ndi mmụọ ozi asaa ahụ .*" N'ihu ya, Chineke doro ndi ọ horo aka ná ntị na ha ga-anogide n'ụwa n'oge " *ihe otiti asaa ikpeazu* " nke ọnuma ya. Ndi ikpeazu a horo ga-echetaghachi ahumahu ndi Hibru n'oge " *ihe otiti iri* " ahụ nke tiri Ijpt na-enupụ isi. *Ihe otiti* ndi ahụ abughị maka ha, kama ọ bụ maka ndi nnupuisi, ihe ndi e lekwasiri anya nke ọnuma Chineke. Ma nso nso nke ibanye n'ime " *ụlọ nsọ* " ka a kwadoro, a ga-enye ohere, na njedebe nke " *ihe otiti asaa ikpeazu* " .

Mkpughe 16 : Ihe otiti asaa ikpeazu ahụ nke ọnụma Chineke

Isi nke 16 na-egosi mwupụ nke “ *ihe otiti asaa ikpeazu* ” ndị e ji egosiputa “ *ọnụma Chineke* ” ahụ.

Omumụ nke isiakwukwọ ahụ dum ga-akwado nke a, ma a ghaghị iburu n'obi na ihe ndị e lekwasiri anya nke “ *iwe Chineke* ” ga-adị ka ndị ntaramahụhụ nke “ *opi isii mbụ* ” tiri . Mmụọ nsọ si otú a na-ekpughe na ntaramahụhụ nke “ *ihe otiti asaa ikpeazu* ” na nke “ *opi asaa ahụ* ” na-ata otu mmehie ahụ: mmebi iwu nke ubochi izu ike nke “ *ubochi nke asaa* ” ahụ. *edoro nsọ* ” site n’aka Chineke malite mgbe a toro ntọala uwa.

M na-emepe ngeresis ebe a, obere oge. Rịba ama ihe dị iche n’etiti “ *opi* ” Chineke na “ *ihe otiti ma o bu ihe otiti* ” nke Chineke. “ *Opi* ” ahụ bụ ogbugbu mmadụ niile nke ndị mmadụ na-eme mana Chineke nyere iwu, nke ise bụ nke mmụọ. “ *Ihe otiti* ” bụ omume na-adighi mma nke Chineke tinyere n'onwe ya site n'uzo ebumputa uwa nke ihe O kere eke. Mkpughe 16 na-egosi anyi “ *ihe otiti asaa ikpeazu* ” bụ ndi na-egosi anyi, n'uzo aghugho, na “ *ihe otiti ndi ozo* ” buru ha uzo tupu ogwugwu nke oge amara nke na-ekewa, n'uzo ime mmuọ, uzo abuo, “ *oge ogwugwu* ” ahụ e kwuru okwu ya na Dan 11:40. Na nke mbu, njedebe a bu nke oge mba di iche iche, na nke abuo, nke oge ochichi uwa zuru uwa onu nke a haziri n'okpuru nduzi na ntinye nke USA. Na mmelite a, emere na Sabbath, Disemba 18, 2021, enwere m ike kwado nkowa a, kemgbe mmalite nke 2020, mbibi aku na uba emebiwo mmadu niile n'ihu nje na-efe efe, Coronavirus Covid-19, nke putara na China mbu. N'ihe gbasara mgbanwe mgbanwe uwa na ihe omuma, n'uche na-eme ka mmetuta ya dikwuo mma, ujo, ndi isi nke ndi mmadu akwusila inwu, mmepe na oganihu na-aga n'ihu nke aku na uba Western Europe na America dum. N'ibu ndi a na-ewere n'uzo na-ezighi ezi di ka oria na-efe efe, West, bu ndi chere na o ga-emeri onwu otu ubochi, nwere nkuja na enweghi enyemaka. N'ujo, ndi na-adighi asopuru Chineke enyefewo onwe ha ahụ na mkpuru obi nye okpukpe ohuru nke nochiri anya ya: sayensi ogwu ahuike di ike. Na obodo ndi aghugho, ndi kasi baa ogaranya n'uwa, jiri ohere ahụ mee ka ndi mmadu buru ndi a dororo n'agha na ndi ohu nke nyocha ha, ogwu mgbochi ha, ogwugwo ha, na mkpebi ulo oru ha. N'otu oge ahụ, anyi na-anu ntuziaka na France bu ndi na-emegiderita onwe ha ikwu nke kacha nta, nke m na-achikota di ka ndi a: "o bu ihe amamihe di na ya imeghari ulo na iji mkpuchi nchebe ruo otutu awa, n'azu onye na-ekpuchi ya." Na-egosiputa "echiche nkiti" nke ndi isi na-eto eto nke France na mba ndi ozo na-enomi. O di mma imara na obodo ahụ na-eduga omume mbibi a bu Israel mbu; obodo mbu Chineke buru onu n'akuko okpukpe. Ikpuchi ihe nkpuchi, nke amachibidoro na mbu mgbe o na-adighi, mere ka o buru iwu na o bu iwu iji chebe ya puo na oria na-emetuta usoro iku ume. obubu onu Chineke na-amiputa mkpuru nke a na-atughu anya ya , mana mkpuru osisi na-emebi emebi. Ekwenyesiri m ike na n'etiti 2021 na mmalite nke “ *opi nke isii* ”,

Agha Uwa nke Ato, " *ihe otiti nke Chineke* " ndi ozo ga-eti umu mmadu ikpe mara n'ebe di iche iche n'awa, na karisja n'Ebe Odida Anyanwu dara ada; "The otiti" di ka " *unwu nri* " na orja na-efe efe ndi ozo na-efe efe zuru uwa onu, nke amaralari di ka orja na ogbugbo. Chineke na-ekwu udi ahuhu a na *Ezik* . Riba ama na ndeputa a adighi agwu agwu, n'hi na n'oge a, ntaramahuhu Chineke na-ewe otutu udi: Orja cancer, AIDS, Chikungunya, Alzheimer's ... wdg ... M na-ahukwa odidi nke egwu n'hi okpomoku uwa. Otutu mmadu na-atu ujo ma na-atu ujo n'echiche nke igbaze ice na idei mmiri ndi nwere ike ikpata. Ozokwa, mkpuru nke obubu onu Chineke nke na-adaba n'uche mmadu ma wuo mgbidi nke nkewa na ikpoasi. A na m emechi akpaaka a ka m maliteghachi omumu ihe n'onodu a nke na-esote njedebe nke amara nke na-akowa " ihe otiti *asaa ikpeazu nke onuma Chineke* ."

Ihe ozo mere ziri ezi na nhoro nke lekwasiri anya. " *The otiti asaa ikpeazu* " ahu ga-ebibi ihe e kere eke na njedebe nke uwa. N'hi na Chineke, Onye Okike, oge na-abia maka mbibi nke oru ya. Ya mere o na-agbaso usoro okike, ma kama imeputa, o na-ebibi. N'hi " *ihe otiti ikpeazu nke asaa* " n'awa, a ga-emenyu ndu mmadu, hapukwa uwa ozo " *abis* " n'onodu ogba aghara, ya na nani onye bi na ya, bu Setan, bu onye na-akpata mmehie; ala ahu togboro n'efu ga-abu ulo mkporo ya ruo " *otu puku afo* " ruo mgbe ikpe ikpe ikpeazu bu mgbe a ga-ebibi ya na ndi nnupuisi ndi ozo nile di ka Mkpu. 20 si kwuo.

Amaokwu 1: " *M wee nu oké olu nke si n'ulo nsọ ahụ na-asị ndi mmuọ ozi asaa ahụ, Jenụ wusi okwá asaa nke onuma Chineke n'awa.* »

" *Oké olu a nke si n'ulo nsọ* " puta bu nke Onye Okike Chineke nwere nkuda mmuọ n'uzo ziri ezi. Di ka Chineke Onye Okike, ikike Ya kacha elu, o bughikwa ihe ziri ezi ma o bu amamihe ima aka n'ochicho Ya ka e fee ya ofufe na inye otuto site na emume ubochi izu ike nke O doworo nsọ maka nke a. N'amamihe di ukwu na nke Chineke, Chineke mere ya ka onye na-arurita uka banyere ikike ya na ikike ya ga-amata ihe nzuzo ya kacha mkpa tupu ya ewepu ya n'ime " *onwu nke abuo* " onu ahia onuma ya megide Chineke Puru Ime Ihe Nile.

Amaokwu nke 2: " *Nke mbu gara wusa efere ya n'ala. Otuto nke jogburu onwe ya wee dakwasị ndi ikom ahụ nwere akara anụ ohia ahụ na ndi na-efe ihe oyiya ya.* »

N'ibu onye na-achi achi na onye na-achi isi nke nnupuisi ikpeazu, ihe kacha mkpa n'okwu a bu " *ala* " akara nke okwukwe Protestant dara ada.

Ihe otiti nke mbu bu " *onya ojoo* " nke na-akpata ahụ ndi nnupuisi ahụ bu ndi horo irube isi n'ubochi izu ike nke ndi mmadu na-ata ahuhu n'anu ahụ. Ndi a lekwasiri anya bu ndi Katolik na ndi Protestant bu ndi lanariri agha nuklia na ndi, na nhoro nke ubochi mbu, Roman Sunday, nwere " *akara nke anu ohia ahụ* ".

Amaokwu nke 3: " *Nke abuo wusara okwa ya n'oke osimiri, o wee ghoo obara, di ka obara onye nwuru anwu; ihe o bula di ndu wee nwuo, ihe niile di n'oke osimiri.* "

" *Nke abuo* " tiri " *oke osimiri* " nke o mere ka o ghoo " *obara* " di ka o mere maka osimiri Nail Ijpt n'oge Mozi; " *Oké Osimiri* ", akara nke Roman Katolik, nke na-ezo aka n'Oké Osimiri Mediterenian. N'oge a, Chineke bibiri " *oke osimiri* " niile di ndu anumanu. O na-amalite usoro ihe e kere eke n'uzo di anya, n'ikpeazu, " *uwa* " ga-aghoo " *enweghi odidi na ihe efu* " ozo; o ga-alaghachi na steeti " *abis* " mbu ya.

Amaokwu nke 4: “ *Nke atọ wusara nnukwu efere ya n'elu osimiri na isi iyi nke mmiri. Ha wee ghọọ ọbara.* »

" *Nke atọ* " na-eti " *mmiri* " ọhuru nke " *osimiri na isi iyi nke mmiri* " nke ghoro na mberede, n'aka nke ya, " *ọbara* ". Enweghi mmiri ozo iji meeju akpiri ikpo nku. Ntaramahuhu ahụ siri ike ma kwesi ekwesi n'ihi na ha na-akwado iwufu "ọbara" nke ndi a horo. Ntaramahuhu a bu nke mbu Chineke ji mkpara Mozis nye ndi Ijpt, bu "ndi na-anu ọbara " nke ndi Hibu, bu ndi e mesoro di ka anumanu n'ohu di ike ebe otutu ndi nwuru.

Amaokwu nke 5: “ *M wee nu mo-ozu nke mmiri ahụ ka o na-asị, Onye ezi omume ka i bu, nke di adi, nke dikwa adi; I di nsọ, n'ihi na i mewe ikpe a.* »

Ugbua mara, n'amaokwu a, okwu " *di nno* " na " *nsọ* " nke na-akwado m ezi nsughari nke ederede nke iwu nke Dan 8:14: " *2300 mgbede ututu na idi nsọ ga-ezi omume* "; " *idi nsọ* " gnyere ihe niile Chineke doro nsọ. N'okwu ikpeazu a, mwakpo a wakporo Ubochi Izu Ike ya " *e doro nsọ* " kwesiri n'ikpe ziri ezi kpee ikpe nke Chineke bu onye na-agbanwe " *mmiri* " ka a nuo ghoo " *ọbara* ." Okwu ahụ bu " *mmiri* " n'uzo ihe atụ na okpukpu abuo na-egosi igwe mmadu na ozizi okpukpe. N'ibu onye popu Rom meghariri, na Mkpu. 8:11, e gbanwere ha abuo ka ha buru " *wormwood* ." Site n'isi " *I bu onye ezi omume... n'ihi na i mewe ikpe a* " mmuo ozi ahụ kwadoro ihe a choro site na ezi ikpe ziri ezi zuru oke nke naani Chineke nwere ike imezu. N'uzo aghugo, na kpomkwem, Mmuo Nso na-eme ka odidi ahụ " *na onye na-abia* " puo n'aha Chineke, n'ihi na o biara; na odidi ya na-emepe onyinye na-adigide adigide nye ya na ndi a gbaputara, na-echefughi uwa ndi nogidere na-adi ocha na ndi mmuo ozi di nsọ bu ndi nogidere na-ekwesi ntukwasị obi nye ya.

Amaokwu 6: “ *N'ihi na ha akwafuwo ọbara nke ndi nsọ na ndi amuma, ma I nyewo ha ọbara ka ha nuo: ha kwesiri.* »

Ebe ndi nnupuisi ahụ no na-adi njikere igbu ndi a horo bu ndi ji nzoputa ha n'ihi nani na ntinye aka nke Jisos, Chineke na-agukwa ha n'ahu mpu ndi ha gaje ime. N'ihi otu ihe ahụ, ya mere a na-emeso ha di ka ndi Ijpt nke Opupu. Nke a bu nke ugboro abuo Chineke na-ekwu, si, " *Ha kwesiri* ." N'akuku ikpeazu a, anyi na-ahu di ka onye mmegide nke ndi Adventist a hoputara ahoputa, onye ozi nke Sadis onye Jizos gwara ya, si: " *I gafeworo n'ihi na i di ndu, i nwuwokwa* ." Ma n'otu oge ahụ, o kwuru banyere ndi a hoputara 1843-1844: " *Ha ga-eso m na-eje ije na uwe ocha, n'ihi na ha ruru eru* ." Ya mere, nye onye o bu la ugwu nke kwesiri ya di ka oru nke okwukwe ya si di: " *uwe ocha* " maka ndi a hoputara kwesiri ntukwasị obi, " *ọbara* " inu mmanya maka ndi nnupuisi na-ekwesighi ntukwasị obi dara ada.

Amaokwu 7: “ *M wee nu mmuo ozi ozo ka o si n'ebe ichuaja ahụ na-ekwu, si: "O bukwa otu ahụ, Onyenwe anyi Chineke nke puru ime ihe nile, ikpe Gi nile bu ezi-okwu na ezi omume.* »

Olu a nke sitere na " *ebe ichuaja* ", akara nke obe, bu nke Kraist ahụ a kpo gidere n'obe nke nwere ihe kpatara ya iji kwado ikpe a. N'ihi na ndi ahụ o na-ata ahuhu n'oge a anwawo anwa inara nzoputa ya, ebe ha na-akwado mmehie

jogburu onwe ya, site n'ihoro irube isi n'iwu mmadu; Nke a bu n'agbanyeghi ido aka na nti nke Akwukwo Nso: na Aiz 29:13 " *Onyenwe anyi kwuru, si: Mgbe ndi a na-abjaru m nso, ha ji onu ha na egbugbere onu ha na-asopuru m; ma obi ya di anya n'ebe m no* ; Mat.15:19: " *Ha na-efe m n'efu, na-ezi ihe mmadu nyere n'iwu maka ozizi.* »

Amaokwu nke 8: " *Nke anọ wusara nnukwu efere ya n'anyanwu. Ewe nye ya ka o were oku sure madu;* »

Nke anọ na-eme " *na anyanwu* " ma mee ka o di oku kari ka o na-adi. "Anu ahụ ndi nnupuisi ahụ ' *na-akpo* ' n'ihhi oké okpomoku a. Mgbe Chineke tachara mmebi iwu nke " *idi nso* " *ahuhu, ugbu a, o ga-ata ikpere arusi nke ubochi anyanwu* " nke e ketara n'aka Constantine ¹ " *Anyanwu* " nke otutu ndi na-asopuru n'amaghi ama na-amalite ugbu a " *oku* " akpukpo nke ndi nnupuisi ahụ. Chineke na-atughari arusi megide ndi na-ekpere arusi. Nke a bu njedebe nke " *oke odachi* " ahụ a mara okwa na Mkpu. 1. Oge onye na-enye iwu " *anyanwu* " na-eji ya taa ndi na-efe ya ahuhu.

Amaokwu nke 9: " *E wee kpoo ndi mmadu oké okpomoku, ha kwulukwara aha Chineke, bu onye nwere ikike n'ebe ihe otiti ndi a di, ma ha echeghari inye ya otuto.* »

N'okwa nke ikese ike ha erutela, ndi nnupuisi ahụ adighi echeghari n'ihhi mmehie ha, ha adighi eweda onwe ha ala n'ihu Chineke, kama ha na-akpari Ya site *n'ikolu* " *aha Ya* ." Nke a aburulari na omume ha, nke a na-ahụ n'etiti ndi kwere ekwe n'elu; Ha adighi achọ imata eziokwu ya ma kowaa nleli ya n'ihhi uru ha bara. Mgbe ihe isi ike bilitere, ha na-akocha " *aha* " ya. Odida ' *icheghari* ' na-egosi na " *ndi lanarini* " nke " *opi nke isii* " nke Mkpu 9:20-21 kwuru na-egosi. Ndi na-ekweghi ekwe na-enupu isi bu ndi okpukpe ma o bu ndi na-abughi ndi okpukpe na-ekwenyeghi na Chineke Onye Okike Puru Ime Ihe Nile. Anya ha ghoro ha onya onwu.

Amaokwu nke 10: " *Mmuo ozi nke ise wusara okwa ya n'ocheeze anu ohia ahụ. Ewe were ochichiri kpuchie ala-eze-ya; ndikom ahu we tapia ire-ha n'ihenbu;*

The " *ise* " kpomkwem lekwasiri " *ocheeze nke anu ohia* ", ya bu, na mpaghara Rome ebe Vatican di, a obere okpukpe steeti papism ebe St. Peter's Basilica guzo. Otú o di, di ka anyi huporo, ezi " *ocheeze* " nke Pope di na Rom oge ochie, na Caelian Hill na nne uka nke uka niile di n'awa, Basilica nke St. John Lateran. Chineke na-etinye ya n'ime " *ochichiri* " inky nke na-etinye onye o bu na-ahụ uzọ n'onodu onye isi. Mmetuta ya na-afu ufu nke ukwu, ma maka mmalite nke ugha okpukpe a na-egosi di ka ihè nke otu Chineke na n'aha Jizos Kraist, o bu ihe kwesiri nnoo ekwesị na ezi omume. " *Ncheghari* " *agaghikwa ekwe omume* , ma Chineke na-emesi ike ime ka uche nke ndi o na-achosi ike di ndu ike.

Amaokwu nke 11: " *Ha kwulukwara Chineke nke eluigwe n'ihhi ihe mgbu ha na onya ha, ma ha echeghari n'omume ha.* »

Amaokwu a na-enyere anyi aka ighota na ihe otiti ndi ahụ na-abia, o dighikwa akwusi. Ma site n'imesi ike na enweghi " *ncheghari* " na iga n'ihu nke "

nkwulu ," Mmụọ Nsọ na-eme ka anyị ghọta na iwe na ajọ omume nke ndị nnupụisi na-abawanye. Ọ bụ ebumnobi Chineke na-achọ na-akwali ha ruo n'ókè, ka ha nye iwu ọnwụ nke ndị a hoputara.

Amaokwu nke 12: " *Mmụọ ozi nke isii wee wusa ọkwa ya n'elu osimiri ukwu Yufretis. miri-ya we tasia, ka ewe doziri uzọ nye ndi-eze nēsi n'owuwa- anyanwu bia.* »

" *Nke isii* " lekwasiri anya na Europe, bụ ndị e kporo aha ihe atụ nke " *osimiri Yufretis* ", bụ nke si otú a na-egosi, n'ihe oyiyi nke Apo 17:1-15, ndị na-efe " *Babilon Ukwu ahụ na-akwa iko* ", bụ ndị popu Katolik. " *Ikpocha mmiri ya* " nwere ike igosi na a ga-ebibi ndị bi na ya, mana ọ ka dị n'oge na nke a agaghị adị. N'ezie, ihe a bụ ihe ncheta akukọ ihe mere eme, ebe ọ bụ na " *Osimiri Yufretis* " mere ka ọ kponwụọ ka eze Midia jichiri " *Babilon* " nke ndị Kaldia. Ya mere, ozi nke Mmụọ Nsọ bụ ọkwa nke mmeri zuru oke nke Roman Katolik " *Babilon* " nke ka na-ejigide ndị na-akwado ya na ndị na-agbachitere ya, ma maka obere oge. " *Babilon Ukwu ahụ* " ga- ada n'ezie n'oge a , nke Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile bụ Jizọs Kraịst meriri.

Ndumọdu nke ndị mmụọ atọ ahụ na-adighi ọcha

Amaokwu nke 13: " *M wee hụ ndi mmụọ na-adighi ọcha di ka ubo akwara na-esi n'onu anumanu ahụ pụta, wee si n'onu anumanu ugha pụta.* »

Amaokwu nke 13-16 na-egosi otú e si akwadebe maka " *agha Amagedon* " bụ nke na-anọchi anya mkpebi e mere igbu ndị na-edebe Ubochi Izu Ike nke na-enupu isi, bụ ndị kwesiri ntukwasị obi n'akwusighi akwusi nye Onye Okike Chineke. Na mbụ, site na mmụọ nsọ, ekwensu, na-enomi ụdị onye nke Jizọs Kraịst, putara iji mee ka ndị nnupụisi kwenye na nhoro ha nke ubochi Sode ziri ezi. Ya mere ọ na-agba ha ume ka ha gbuo ndụ nke ndị agha mgbagide kwesiri ntukwasị obi bụ ndị na-asopuru Ubochi Izu Ike. Ya mere, ndị diabolical atọ na-achikota onu n'otu ogo ahụ ekwensu, okwukwe Katolik, na okpukpe Protestant, ya bụ, " *dragon ahụ, anu ohia ahụ na onye amuma ugha* ." N'ebe a " *agha* " ahụ ekwuru na Mkpu 9:7-9 mezuru. Ikwu okwu nke " *onu* " na-akwado mkparita ụka onu nke ndumodu nke na-eduga n'iwu igbu ndi ezi ndi a hoputara ahoputa; nke ha na-amaghị nke oma ma ọ bụ gonari kpamkpam. Ihe iru ụka adighi ya na " *frogs* " bụ, n'ihia na Chineke, anumanu ndi e debere di ka ndi na-adighi ọcha, ma n'ozia, mmụọ nsọ na-ezo aka n'oké iri elu anumanu a nwere ike ime. N'etiti *European "anu ohia* " na *American "onye amuma ugha* " e nwere obosara Atlantic Ocean na nzuko nke abuo na-agunye ime ka oké itule. N'etiti ndi Bekee na ndi America, a na-ese ndi French di ka "frogs" na "ndi na-eri frog". Ihe na-adighi ọcha bụ opuriche nke France, onye ukuru omume ya dara ka oge na-aga, kemgbe mgbanwe ya nke 1789 ebe o debere nnwere onwe kariya ihe ọ bula . Mmụọ adighi ọcha nke na-eme ka mmadu atọ ahụ di ndu bụ nke nnwere onwe nke na-achoghi "Chineke ma ọ bụ Nna-ukwu". Ha niile emegidewo uche Chineke na ikike ya, ya mere ha di n'otu n'okwu a. Ha na-agbakota onu n'ihia na ha yiri.

Amaokwu 14: " *N'ihia na ha bu mmụọ nke ndi mmụọ ojoo, ndi na-arụ oru ebube, ndi na-agakwuru ndi eze nke ụwa, ikpokota ha onu n'agha nke oké ubochi nke Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile.* »

Site na ọbụbụ ọnụ nke iwu Dan.8:14, mmụọ mmụọ egosiputala onwe ha na nnukwu ihe ịga nke oma na England na USA. Ime mmụọ bụ ụdị ejiji nke oge ahụ, ụdị mmekọrịta a na ndị mmụọ na-adighi ahụ anya, mana ndị na-arusi ọrụ ike maara ndị mmadu ahụ. N'okwukwe ndị Protestant, ọtù okpukpe buru ibu na ndị mmụọ ojoo na-enwe mmekọrịta, na-ekwere na ha na Jizos na ndị mmụọ ozi ya nwere mmekọrịta. Ndi mmụọ ojoo na-enwe nnoo ahụ erughị ala n'ighogbu Ndi Kraist Chineke juru aju, ha ka ga-enwekwa ike ime ka ha kwenye n'uzo di mfe ka ha gbakota onu ka ha gbuo ndi ikpezu, ndi Kraist na-asopuru Chineke na ndi Juu, bu ndi na-edebe Ubochi Izu Ike. Oke oke a nke na-eyi otu abuo egwu egwu ga-ejiko ha na ngozi nke Jizos Kraist. Maka Chineke, e bu n'obi kpokota ndi nnupuisi ahụ " *maka agha nke oké ubochi nke Chineke nke Puru Ime Ihe Nile .* " E bu n'obi mgbakọ a ka o mee ka ndi nnupuisi ahụ bu n'obi gbuo nke ga-eme ka ha onwe ha buru ndi ruru eru ita ahuhu n'aka ndi e ji ugha okpukpe ha ghogbuo ma duhie ha. Isi ihe kpatara ogu ahụ bu, n'uzo ziri ezi, nhoro nke ubochi ezumike, na n'uzo aghugho, Mmuo Nso na-egosi na ubochi ndi a turu aro abughi nhata. N'ihia na onye na-eche banyere Ubochi Izu Ike e doro nso abughi ihe na-erughiri ya n'odidi ya kari " *oké ubochi nke Chineke Puru Ime Ihe Nile .* " Ubochi ahụ abughi nha nha ma ndi agha na-emegide. Ka o chupuru ekwensu na ndi mmuọ ojoo ya n'elugwe, Jizos Kraist di ka " *Maikel* " di ike ga-amanye ndi iro ya mmeri.

Amaokwu nke 15: " *Le, a na m abia di ka onye ohi. Ngozi nadiiri onye nēche nche nēdebe kwa uwe-ya, Ka o we ghara ijeghari oto, we hu ihere-ya.* »

Ogige ahụ na-aluso ndi na-edebe Ubochi Izu Ike Chineke ogu bu nke Ndi Kraist ugha na-ekwesighi ntukwasị obi gunyere ndi Protestant, bu ndi Jizos gwara ha, ná Mkpu. 3:3: " *Ya mere cheta otu i natara na nu, jidesienu ike chegharia. O buru na i dighi eche nche, m ga-abiakwasị gi di ka onye ohi, ma i gaghị ama oge awa m ga-abiakwasị gi .* " N'uzo megidere nke ahụ, Mmuo Nso na-ekwuputa ndi Adventist a hoputara bu ndi na-erite uru site na ihè amuma ya zuru oke na oge ikpezu nke " *Laodicea* ": " *Ngosi na-adiri onye na-ekiri, na-edebekwa uwe ya* ", na-ezo aka na Adventist ulo oru vomited kemgbe 1994, o na-ekwukwa, si: " *ka o ghara ije oto na anyi adighi ahụ ihere ya!* ". Ekwuwaputara ma na-agba oto, na nloghachi nke Kraist, o ga-anọ n'ogige nke ihere na nke iju, di ka 2 Kor 5:2-3 si kwuo: " *Ya mere anyi na-asu ude n'uloikwuu a, na-achosi ike iyiri ebe obibi anyi nke eluigwe, ma o buru na a ga-ahụ anyi ka anyi yi uwe, gharakwa igba oto .* "

Amaokwu nke 16: " *Ha kpokotara ha n'otu ebe a na-akpo Amagedon n'asusu Hibri.* »

"Nchikota" a na-aju ajuju adighi emetuta onodu mpaghara, n'ihia na o bu "mgbakọ" nke ime mmuọ nke na-achikota n'oru onwu ya, ogige nke ndi iro Chineke. Ozokwa, okwu ahụ bu "har" putara ugwu na o tughariri na e nwere n'ezie a ndagwurugwu Megido na Israel ma o dighi ugwu nke aha ahụ.

Aha ahụ " *Amagedon* " putara: "ugwu di oké onu ahia", aha nke na-egosi, maka Jizos Kraist, Mgbako ya, Onye O Hoputara nke na-achikota ndi niile o hoputara. O foro nke nta ka o buru na amaokwu nke 14 kpugheere anyi n'uzo doro anya ihe agha ahụ " *Amagedon* " putara; maka ndi nnupuisi, ihe mgbaru oso bu ubochi izu ike nke Chineke na ndi na-edebe ya; ma n'ebe Chineke no bu ndi iro nke ndi o horo kwesiri ntukwasị obi.

“Ugwu nke dị oké ọ̀nụ ahịa” a na-egosi, n’otu oge ahụ, “ugwu Sainai” bụ nke Chineke si na ya kpọsaa iwu ya nye Izrel na nke mbụ mgbe ọpụpụ si n’Ijpt gasiri. N’ihi na ihe mgbaru ọsọ nke ndị nnupuisi bụ n’ezie ma ụbọchị nke asaa nke izu ike ka edoro nsọ site n’iwu nke anọ ya na ndị kwesiri ntụkwasi obi na-edebe ya. Maka Chineke, agwa “oke ugwu” nke “ugwu” a enweghị mgbagha, n’ihi na o nweghị nha nha n’akụkọ ihe mere eme mmadụ niile. Iji chebe ya pụọ n’ikpere arụsị ụmụ mmadụ, Chineke mere ka ụmụ mmadụ ghara ịma ebe ọ bụ n’ezie. N’ibụ nke dị n’ebe ndịda nke Peninsula Ijpt na omenala, ọ bụ n’eziokwu dị na North-East nke " Midian ", ebe " Jetro " bi, nna nke " Sefhora ", nwunye Moses, na-ekwu na North nke ugbo a Saudi Arabia. Ndị bi na ya na-enye ugwu Sainai n’ezie aha "al Lawz" nke pụtara "Iwu"; aha ezi omume nke na-agba akaebe maka akụkọ Akwụkwọ Nsọ nke Moses dere. Ma ọ bughị n’ebe a dị " ebe " ka ndị nnupuisi ahụ ga-ezute Kraịst ahụ dị ebube na onye mmeri nke Chineke. N’ihi na okwu a " ebe " bụ ihe na-eduhie eduhie na n’ezie ọ na-ewe a eluigwe na ala akụkụ, ebe ọ bụ na ndị a hoputara na-, n’oge a, ka na-agbasasikwa n’ụwa Nile. Ndị mmụọ ozi ọma nke Jizọs Kraịst ‘ga-achikọta’ ndị a hoputara dị ndụ na ndị a ga-akpọlite n’onwụ ka ha soro Jizọs n’igwé ojii nke eluigwe.

Amaokwu nke 17: “ *Nke asaa wee wusa efere ya n’ikuku. Ma e wee si n’ulo nsọ ahụ pụta, site n’ocheeze ahụ, oké olu na-asị: O mewo!* »

N’okpuru ihe ịrịba ama nke " *ihe otiti nke asaa awụkwasiri n’ikuku* ", tupu ndị nnupuisi ahụ emee atumatu mpụ ha, Jizọs Kraịst, onye ezi omume, na-egosi na ọ dị ike na ebube, n’ebube eluigwe na-enweghị atụ, ya na otutu iri puku ndị mmụọ ozi. **Anyị na-ahụ oge “ opi nke asaa ” ahụ**, ebe dị ka Mkpu 11:15 si kwuo, Jizọs Kraịst, bụ Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile, napuru ekwensu alaeze nke ụwa. Na Efe 2:2, Pọl kpọrọ Setan “ *onyeisi nke ike nke ikuku .* ” " *Ikuku* " bụ mmewere nke mmadụ niile nke ụwa na-ekerita nke ọ na-achi ruo mgbe ebube Jizọs Kraịst ga-aloghachi. Oge nke ọbibia ya dị ebube bụ mgbe ike ya dị nsọ napuru ekwensu ichiisi na ike a n’ebe ụmụ mmadụ nọ wee kwusi ya.

Ghọta ndidi Chineke nke nọworo na-eche kemgbe afọ 6000 ugbo a mgbe ọ ga-asị: “ *E mechawo!* ” " *wee ghọta uru ọ na-enye "ụbọchị nke asaa edoro nsọ"* nke na-ebu amuma banyere ọbibia nke oge ahụ mgbe nnwere onwe hapuru ndị o kere eke na-ekwesighi ntụkwasi obi ga-akwusi. Ndị e kere eke na-enupu isi ga-akwusi inwe nkụda mmụọ, iwe iwe, ileda ya anya, na ihere ya n’ihi na a ga-ebibi ha. Na Dan.12:1 Mmụọ buru amuma banyere ọbibia a dị ebube nke ọ kpọrọ “ **Maikele** ,” aha mmụọ ozi eluigwe nke Jizọs Kraịst: “ *N’oge ahụ Maikele ga-ebili , Onyeisi ukwu nke na-eguzo ọtọ maka ụmụ nke ndị gi; + a ga-enwekwa oge nsogbu, nke a na-enwetubeghi udi ya kemgbe e nwere mba ruo n’oge ahụ. N’oge ahụ, a ga-azoputa ndi gi, ndi a huru n’akwukwo .* Chineke adighi eme ka ọ diri mfe ighota atumatu nzoputa ya n’ihi na Akwụkwọ Nsọ ekwughị aha "Jizọs" iji kpọpụta Mesaja ahụ ma nye ya aha ihe atụ nke na-ekpughe chi ya zoro ezo: " **Emmanuel** " (Chineke nonyere anyi) Aiz 7:14: " *Ya mere, Onyenwe anyi n'onwe ya ga-enye gi ihe iriba ama: le, nwa agboghọ na-amaghi nwoke ga-aturu ime wee muo nwa nwoke, ọ ga-akpokwa aha ya Emmanuel* " ; “ **Nna ebigh-ebi** ” na Aisaia 9:5: “ *N’ihi na amuru ayi otu nwa, otu nwa-nwoke ka enyeworo ayi: ọchichi gadi kwa n’ubu-Ya; A ga-akpokwa aha ya ebube, Onye ndumodu, Chineke di ike, Nna ebighi ebi , Onyeisi Udo .*

Amaokwu nke 18: “ *Amùmà na olu na égbè eluigwe wee dī ukwu, na oké ala oma jijiji, nke na-adibeghī kemgbe ndī mmadū nọ n’ụwa, oké ala oma jijiji dī otú a.* »

N’ebe a, anyị na-ahụ nkebiokwu nke amaokwu ntụaka isi nke Mkpu 4:5 ka ọ dī ọhụrụ na Mkpu 8:5. Chineke esiwo na anya ya pụta, ndị kwere ekwe na-ekwesị ntụkwasi obi na ndị na-ekweghị ekwe, kamakwa, ndị Adventist kwesiri ntụkwasi obi họtara, nwere ike ihu Onye Okike Chineke Jizos Kraist n'ebube nke nloghachi ya. Mkpu. 6 na 7 ekpughere anyị omume mmegide nke ogige abụọ ahụ n'okwu a dī egwu ma dī ebube.

Na inwe oke ala oma jijiji, ha na-agba akaebe na egwu mbilite n’onwu mbụ e debere maka ndị Kraist họtara, dika Mkpu 20:5 siri kwuo, na nwelite ha baa n’eluigwe ebe ha sonyere Jizos. Ihe na-eme dī ka e mara okwa na 1 Tesa. 4:15-17: “ *N’ihi na nke a ka anyị na-agwa unu site n’okwu Onyenwe anyi, na anyi bụ ndi dī ndu ma na-anogide ruo obibia nke Onyenwe anyi agaghī ebute ndi na-arahu ụra ụzọ. N’ihi na Onye-nwe-ayi n'onwe-ya gēsi n'elu-igwe ridata n'itinkpu, were kwa olu onye-isi ndi-mo-ozī, were kwa opi nke Chineke: ma ndi nwuru anwu nime Kraist gēbu ụzọ bilie. Mgbe ahụ, a ga-ebuli anyi bụ ndi dī ndu na ndi fọdurū n’igwé ojii izute Onyenwe anyi n’ikuku; M na-eji amaokwu a mee ka echiche ndiozi pụta ihè nke steeti " *ndi nwuru anwu* ": " *anyi ndi dī ndu, ndi fọdurū maka obibia nke Onyenwe anyi, anyi agaghī ebute ụzọ. ndi nwuru* ." Pọl na ndi ha na ya dīkorọ ndu echeghī echiche dī ka Ndī Kraist ụgha taa na “ *ndi nwuru anwu* ” a họtara nọ n’ihu Kraist, n’ihi na echiche ya na-egosi na n’uzo megidere nke ahụ, mmadū nile chere na “ *ndi dī ndu* ” a họtara ga-ebu ụzọ banye eluigwe tupu “ *ndi nwuru anwu* ”.*

Amaokwu nke 19: “ *E wee kewaa obodo ukwu ahụ ụzọ atọ, obodo nile nke mba nile wee daa: e wee cheta Babilon ukwu n’ihu Chineke, inye ya iko mmanya nke idī oku nke onuma ya.* »

“ *akuku atọ* ” ahụ metutara “ *dragon ahụ, anu ohia ahụ na onye amuma ụgha ahụ* ” gbakotara n'amaokwu nke 13 nke isiakwukwo a. Nkwa nke abụọ dabeere n’ihe odide a sitere na Zec.11:8: “ *M ga-ebibi ndi ozuzu aturu atọ ahụ n’otu onwa; Mkpuru obi m enweghī ndidi maka ha, mkpuru obi ha kpokwara m asi* . N’okwu a, “ *ndi ozuzu aturu atọ* ” ahụ nochiri anya akuku atọ nke ndi Izrel: eze, ndi ukochukwu na ndi amuma. N’iburu n’uche okwu ikpezụ, bụ nke okpukpe Protestant na okpukpe Katolik jikoro onu ma diri n’otu, “ *akuku atọ* ” bụ: “ *dragon ahụ* ” = ekwensu; “ *anu ohia ahụ* ” = ndi Katolik na ndi Protestant rafuru; “ *Onye amuma ụgha* ” = ndi ukochukwu Katolik na ndi Protestant.

N’ogige ndi e meriri emerī, ezi nghota kwusiri, “ *E kewara nnukwu obodo ahụ ụzọ atọ* ”; N’ime ndi a ghogburu na ndi a ghogburu, ogige nke anu ohia ahụ na onye amuma ụgha, ikposi na iwe na-akpali ibo obo megide ndi aghugho na-eduhie eduhie na-akpata onwu nke nzoputa ha. Nke a bụ mgbe isiokwu nke “ *owuwe ihe ubi* ” mezuru site n’ibibi otutu obara bụ ndi ebumnuche bụ isi bụ, n’uzo ezi uche dī na ya na n’uzo ziri ezi, ndi nkuzi okpukpe. Ido aka ná ntị a sitere na Jek.3:1 meziri ihe o putara n’uzo zuru ezu: “ *Umunna m, ka otutu n’ime unu ghara igho ndi ozizi, n’ihi na unu maara na a ga-ekpe anyi ikpe nke ukwu.* ” N’oge a nke “ *ihe otiti* ”, okwu a kpalitere omume a: “ *Chineke wee cheta Babilon* ”

Ukwu ahụ inye ya iko mm anya nke iwe ya dị oku ." Apo.18 ka a ga-arara onwe ya kpm kpm n'iwepu ntaramahụhụ a nke ndị okpukpere chi.

Amaokwu nke 20: “ *Àgwàetiti nile nile wee gbalaga, ma ahughị ugwu nile.* »

Amaokwu a na-achikọta mgbanwe nke ụwa nke, n'okpuru nnukwu ihe mgbagwoju anya, na-ewere akukụ nke ogha aghara eluigwe na ala, na-ama " *udi* " na n'oge na-adighi anya " *toğboroğ n'efu* " ma o bu " *toğboroğ n'efu* ". O bu ihe si na " *mmehie pụta onye toğboroğ n'efu* " katoro na Daniel 8:13 na onye e buru amuma ntaramahụhụ ikpeazu ya na Dan 9:27 .

Amaokwu nke 21: “ *Oké akú mmiri igwe, nke idị arọ ya dị otu talent , wee si n'eluigwe dakwasị ndị mmadu; ma ndị mmadu kwuluru Chineke n'ih ihe otiti nke akú mmiri igwe, n'ih na ihe otiti ahụ d i kwuu.* »

Oru ojojo ha ruzuru, n'aka nke ya, a ga-ebibi ndi bi n'ụwa site n'ih otiti nke o na-agaghị ekwe omume igbanari ha: nkume " *akú mmiri igwe* " ga-adakwasị ha. Mmuo nsọ na-atunyere ha idi arọ nke " *otu talent* " ma o bu kilogram 44.8. Ma okwu a bu " *talent* " bu aziza ime mmuo dabere na "ilu nke *talent* ." N'uzo di otu a, o na-agu ndi dara ada oru nke ndi na-emeghi ka " *talent* " puta, ya bu, onyinye ndi Chineke nyere ha n'ihu ahụ. Agwa ojojo a meziri na-efunahu ha ndu ha, nke mbu na nke abuo bu nke naani ndi ahoputara nwere ike inweta. Ruo mgbe ogwugwu nke ndu ha, ha na-aga n'ihu 'na-ekwulu *Chineke* ' nke eluigwe, bu onye na-ata ha ahuhu.

"Ilu nke *talent* " ga-emezuri n'ezie. Chineke ga-enye onye obula, dika igba-ama nke oru nke okwukwe ya siri di; o ga-egbu ndi Kraist na-ekwesighi ntukwasị obi ma gosi onwe ya di ka onye obi ojojo na obi ojojo di ka ha chere ma kpee ya ikpe. Ma ndi a hoputara kwesiri ntukwasị obi ka o ga-enye ndu ebighi ebi di ka okwukwe ha debere n'ihunanya ya na ikwesị ntukwasị obi zuru oke nke e buliri na Jisus Kraist maka ha; ihe a nile di ka ukpuru ahụ Jizos hotara na Mat.8:13 si di: “ *Ka e meere unu di ka okwukwe unu si di* ”.

Mgbe ihe otiti ikpeazu a gachara, ụwa toğboroğ n'efu, nke a napurukwa udi ndu mmadu niile. O si otu a na-achota njirimara " *abis* " nke Jen.1:2.

Isi nke 17: Akwuna enweghi mkpuchi ma mata ya

Amaokwu nke 1: “ *Otu n'ime ndi mmuo ozi asaa ahụ nwere okwa asaa ahụ wee bja gwa m okwu, si, Bia n'ebe a;* »

Site n'amaokwu nke mbu a, Muo Nso na-egosi ebumnobi nke isi iri na asaa a: “ *ikpe* ” nke “ *oke akwuna* ” ahụ. nke “ *nọ odu n'otutu mmiri* ” ma o bu, nke na-achi, di ka amaokwu nke 15 si kwuo, “ *ndi di iche iche, igwe mmadu, mba na asusu di iche iche* ” bu ndi, n'okpuru akara “ *Euphrates* ”, kpoputaralari Europe na mbara ala ya nke okpukpe Ndi Kraist na “ *opi nke isii* ” nke Mkp

9:14: USA, South America, Africa na Australia. E jikọtara ọrụ ikpe ahụ n'ìhe ndị gbara " *ihe otiti asaa ikpeazu* ," ma ọ bụ " *okwá asaa* " ahụ " *ndị mmụọ ozi asaa* " wusara n'isi nke 16 bu ụzọ .

kwadoro nke a nke nomba 17 putara di ka " ***ikpe*** ": " ***Okwu*** a bu ***ukpuru nke ndi na-ekiri*** , ***mkpebi ikpe***. bu ***ukpuru nke ndi nsọ*** , ***ka ndi di ndu wee mara na Onye Kasị Elu na-achi n'alaeze nke mmadu*** , ***na-enye ya onye o bula masiri ya*** , ***na-emekwa ka onye kasị ala n'ime ya guzosie ike n'elu ya*** ."

" *Ikpe* " ahụ a na-ekwu bụ ihe Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile ga-eburu, bụ onye ihe ọ bụla e kere eke di n'eluigwe na n'elu ụwa nwere na ọ ga-aza ajụjụ; Nke a bụ ikwu otú isiakwukwọ a si di mkpa. Anyi hụrụ n'ozì nke atọ nke ^{mmụọ ozi} nke isi iri na anọ na njirimara a na-eweta ndu ebighi ebi ma ọ bụ onwu. Ya mere, ihe ndi gbara " *ikpe* " a na-ekwu bụ nke " *anụ ohia ahụ nke si n'ụwa pụta* " n'isi iri na atọ.

N'agbanyeghi ido aka ná nti akuko ihe mere eme na nke amuma, n'aka nke ya, okwukwe ndi Protestant na 1843, na okwukwe ndi Adventist na 1994, dara site n'aka Chineke ndi na-erughi eru inweta nzoputa Jizos Kraist nyere. N'ikwado nke a ikpe, ha abuo banyere n'ogbakọ ecumenical nke okpukpe Roman Katolik tuputara, ọ bu ezie na ndi osu uzọ nke otu abuo ahụ katoro odidi diabolical ya. Ka onye ahụ a hooro ghara imejo nke a, ọ ghaghị ikweta nnoo na ọ bu onye iro bu isi nke Jisọs Kraist: Rom, n'akuko ihe mere eme nke ndi ogo mmuọ na ndi popu ya nile. Ikpe omuma nke okpukpe Protestant na Adventist ka ukwu n'ìhi na ndi osu uzọ abuo ahụ katoro ma kuziere odidi diabolical nke Roman Katolik. Mgbanwe nke a nke abuo bu omume nke irara nye Jizos Kraist onye naani ya bu Onye Nzoputa na Onyeikpe ukwu. Olee otu nke a si kwe omume? Okpukpe abuo ahụ enyewo naani udo nke ụwa na ezi nghota di n'etiti mmadu di mkpa; Ozokwa, ebe ọ bu na okpukpe Katolik anaghizi akpagbu, ọ na-aghọ maka ha, nke a na-anabata ma ọ bu obuna ka mma, na-akpakorita ruo n'okè nke ime nkwekorita na njiko aka na ya. N'ìhi ya, a na-eleli echiche na ikpe ziri ezi nke Chineke ekpughere ma zoda ha ukwu. Ihe e mehere bu ikwere na Chineke na-achokari udo n'etiti mmadu, n'ìhi na n'ezio kwu, ọ na-akatọ ajo omume a na-eme mmadu, n'iwu ya, na ukpuru nke ezi ihe nke e kpughere n'ime emume ya nile. Nke bu ezio kwu bu nke ka njo ebe ọ bu na Jizos kwuputara nke oma n'okwu ahụ site n'ikwu na Mat. *Unu echela na abiam iweta udo n'ụwa; Abiaghị m iweta udo, kama mma agha. N'ìhi na abiam ikpawa nwoke megide nna-ya, na nwa-nwanyi megide nne-ya, na nwunye nwa megide nne di-ya; ndi iro mmadu ga-abukwa ndi ezinulo ya* ." N'ìhi na ya akuku, ukara Adventism anubeghi Mmuọ nke Chineke onye, site na ya mweghachi nke ubochi izu ike nke asaa n'etiti 1843 na 1873, gosiri ya Roman Sunday nke ọ na-akpo " *akara nke anụ ohia ahụ* " kemgbe ya guzosie ike na *March 7, 321. The ozi nke institutional Adventism dara n'ìhi na di ka ọ na-aga n'ihu na oge, ya ikpe na -adighi* na nke Roman Sunday Ketara site na ikpere arusi nke anyanwu bu isi ihe na-akpata iwe ya. Nani ikpe di mkpa bu nke Chineke na Mkpughe amuma ya bu n'obi jikota anyi na ikpe ya. N'ìhi ya, udo ekwesighi ikpuchi iwe ziri ezi nke Chineke di ndu. Anyi aghaghikwa ikpe ikpe ka ọ na-ekpe ikpe ma mata ochichi obodo ma ọ bu okpukpe di ka anya Chineke si di. N'ìhi uzọ a, anyi na-ahụ " *anụ ohia ahụ* " na omume ya obuna n'oge udo di aghughọ.

Amaokwu nke 2: “ *Ndị eze nke ụwa soro ya kwara iko, mmanya nke ikwa iko ya mekwara ka ndị bi n'ụwa n'ubiga mmanya ókè.* »

N'amaokwu a, e nwere njikọ na omume “ *nwanyị Jezibel* ” ahụ Jizos Kraịst boro ebubo na o mere ka ndị ohu ya n'ụọ “ *mmanya nke ikwa iko (ma ọ bụ omume ruru aru) ime mmụọ* ” ná Mkpu. 2:20; Ihe ndị a kwadoro na Mkpu 18:3 . Omume ndị a jikọtara “ *nwanyị akwuna* ” na “ *kpakpando wormwood* ” nke Mkpu. 8:10-11; absinthe ịbụ mmanya na-egbu egbu ya nke Mmụọ Nsọ na-atunyere nkuzi okpukpe Roman Katolik ya.

N'amaokwu a, nkọcha Chineke na-akọcha okpukpe Katolik ziri ezi ọbuna n'oge anyị a na-enwe udo n'ihị na nkwtọ a na-akọcha megidere ikike Chineke. Ihe odide nke Akwukwọ Nsọ, bụ nke mejupụtara “ *ndị àmà abụọ* ” ya, na-agba akaebe megide ozizi okpukpe dī egwu nke okpukpe ndị Rom a. Ma, ọ bụ eziokwu na ozizi ụgha ya ga-akpatara ndị ọ tara ahụhụ ihe kacha njọ: ọnwụ ebighị ebi; bụ nke ga-egosi na ha mere ịbọ ọbọ nke “ *mkpuru vain* ” nke Mkpu 14:18 ruo 20 .

Amaokwu nke 3: “ *O wee buru m n'ime mmụọ gaa n'ozara. M'we hu otù nwanyi ka ọ nānọdu n'elu anu-ohia nācha uhie uhie, juputara n'aha nkwalu, nwe isi asa na mpi iri.* »

" *... n'ime ozara* ", akara nke ule nke okwukwe kamakwa nke "akponwụ" ime mmụọ ihu igwe nke onodu nke anyị " *ogwugwu oge* (Dan.11:40)", oge a, ikpeazụ ule nke okwukwe na akukọ ihe mere eme nke ụwa, Mmụọ oyiyi ọnọdụ ime mmụọ nke na-emeri na nke a ikpeazụ onodu. " *Nwanyị ahụ na-achị anụ ohia na-acha uhie uhie* ." N'ihie oyiyi a, Rome na-achị " *anụ ohia ahụ nke na-esi n'ụwa pụta* " bụ nke na-egosi Protestant USA n'oge ahụ mgbe ha na-eme ka " *eke akara anụ ohia ahụ* " Katolik site n'itinye ụbọchị ezumike ya nke e ketara n'aka eze ukwu Constantine ¹ N'okwu ikpeazụ a, ọnweghị okpueze ọzọ, ọ bughị n'elu " *isi asaa* " nke Rom okpukpe, ma ọ bụ n'elu " *mpi iri* " akara, na nke a, nke ndị ọchịchị obodo nke ndị Europe na ụwa Ndị Kraịst nke ọ na-emeghari. Ma otù a dum bụ agba mmehie: " *acha uhie uhie* ."

Na Mkpu 13:3 anyị na-agụ: “ *M wee hu otu n'ime isi ya ka e meruru ya ahụ nke ukwu; ma ọria-ya nke nānwu anwu agwọwo. Ụwa dum wee tuọ anụ ohia ahụ egwu* . Anyị maara na ogwugwọ a bụ n'ihị Concordat nke Napoleon ¹ Site n'oge a gaa n'ihu, papism Roman Katolik anaghizi akpagbu, Otú ọ dī, ka anyị rịba ama mkpa nke a dī, Chineke nọgidere na-akpọ ya " *anu ohia ahụ* ": " *Ma ụwa Nile na-enwe mmasị n'azụ anu ohia ahụ* ." Nke a na-akwado nkọwa enyere n'elu. Onye iro Chineke na-anogide na-abụ onye iro ya n'ihị na mmehie ya megide iwu ya adighi akwusi, n'oge udo dī ka n'oge agha. Ma onye iro nke Chineke bụkwa nke ndị ọ hoooro kwesiri ntukwasị obi n'oge udo ma-ọbụ agha.

Amaokwu nke 4: “ *yiwe nwanyi ahụ uwe na-acha odo odo na acha uhie uhie, yiwe ya oy'f'nyayi ah 11 ọla-edo na nkume di oké onu-ahia na pel. O jide n'aka-ya iko ọla-edo juputara n'ihe-áru na ihe-áru nke ikwa-iko-ya.* »

N'ebe a ọzọ, nkọwa ahụ gosipụtara na e lekwasiri anya mmejọ nke mmụọ. Chineke na-akatọ ememe okpukpe ya; igwè mmadụ ya na ndị na-eri nri ya na-asọ oyi na nke mbụ, uto ya maka okomoko na akụ na ụba nke na-eduga ya na nkwenye nke ndị eze, ndị isi na ndị ọgaranya Nile nke ụwa choro. " *Onye akwuna* " ahụ aghaghị imeju "ndị ahia" ya ma ọ bụ ndị huru ya n'anya.

Agba “ *acha uhie uhie* ” a sitere na “ *nwanyị akwuna* ” n'onwe ya: “ *acha odo odo na uhie* .” Okwu ahụ bụ “ *nwanyị* ” na-akọwapụta “ *ụka* , ” bụ ọgbakọ okpukpe , dị ka Efe. Chineke na-ese onyinyo ọha ndị Katolik, na-eji chalice “ *ọlaedo* ” nke mmanya na-egbu egbu na-anọchi anya ọbara Jizọs Kraịst. Ma gini ka Jehova chere banyere ya? Ọ na-agwa anyị na kama ọbara mgbaapụta ya, ọ na-ahụ nani “ *ihe arụ na ihe adighi ọcha nke igba akwuna ya* .” Na Dan 11:38, “ *ọlaedo* ” ka ekwuru di ka ihe icho mma nke ụka ya nke mmuo nsọ na-ekwu maka “ *chi nke ebe ewusiri ike* .”

Amaokwu nke 5: “ *Edekwaro aha n'egedege ihu ya, Ihe omimi : Babilon Ukwu ahụ, nne nke ndi akwuna na nke ihe aru nile nke uwa.* »

“ *Ihe omimi* ” ahụ e kwuru okwu ya n'amaokwu a bụ “ *ihe omimi* ” naani maka ndi mmuo nke Jizos Kraist na-adighi amuba; Ha bukwa, di mwute ikwu, ndi kasị otutu. N'ihia na “ *ihe iga nke oma na ihe iga nke oma nke aghugho* ” nke ochichi popu a mara okwa kemgbe Dan. N'ihia na Chineke, ọ bụ “ *ihe omimi nke ajo omume* ” nke ekwensu mara okwa na ugbua emejuputa atumatu n'oge nke ndi ozi, di ka 2 Tesa.2:7: “ *N'ihia na ihe omimi nke ajo omume na-arū orū ugbua; "O di mkpa na onye ka na-ejide ya efuola* .” A na-ejikota “ *ihe omimi* ” ahụ na aha ahụ “ *Babilon* ” n'onwe ya, nke nwere ezi uche, ebe ọ bụ na obodo ochie nke aha ahụ adikwaghị. Ma Pita enyeworị Rom aha a n'uzo ime mmuo, na 1 Pita 5:13 ma ọ di mwute na maka igwe mmadu a ghogburu, ọ bụ naani ndi a hoputara na-ania nti na nkenke nke Akwukwo Nso. Kpachara anya nke abuo putara okwu ahụ bụ “ *uwa* ” nke na-egosikwa ebe a, ndi Protestant nrubeisi, n'ihia na di nnoo ka okpukpe Katolik n'otu, Protestant okwukwe bu multiple, na-kpoptara di ka “ *ndi akwuna* ”, umu nwanyị Katolik ha “ *nne* ”. Umu nwanyị ndi ahụ na-ekerita “ *ihe aru* ” nke “ *nne* ” ha. Na nke bu isi n'ime “ *ihe aru* ” ndi a bu Sunday, “ *akara* ” nke ikike okpukpe ya jikotara ya na ya.

Ihe okwu ahụ bụ “ *ala* ” putara n'uzo nkiti kwesikwara ekwesị n'ihia na enweghi ndidi n'okpukpe Katolik bu ihe na-akpata oké mkpagbu okpukpe nke mba uwa. O meruuru ma mee ka a kpo okwukwe Ndi Kraist asi site n'ikpali ndi eze imeghari ndi mmadu n'uwa ka ha na-erubere ya isi. Ma mgbe o nwesiri ike ya, “ *ihe aru* ” ya gara n'ihu, na-agosi ndi Chineke na-akocha ma na-akocha ndi ọ na-agosi. Ekpughere odidi nke ogo mmuo ya mgbe ọ na-akpo “ *nwanne* ” ndi Alakuba okpukpe ha na-egosi Jizos Kraist di ka otu n'ime ndi amuma kacha nta.

Amaokwu nke 6: “ *M wee hu nwanyị ahụ ka ọbara nke ndi nsọ na ọbara ndi e gburu n'ihia Jizos nubigara mmanya okè. Ma mbe m'huru ya, o jurum anya nke-uku.* »

Amaokwu a welitere ihe e hotara na Dan.7:21, na-akowaputa ebe a na “ *ndi nsọ* ” ọ na-alu ogo ma na-achị bu “ *ndi amà Jizos* ” n'ezie. Nke a na-enye ihè nke ukwu ihe omimi nke “ *Babilon Ukwu ahụ* .” Okpukpe ndi Rom na-anu “ *ọbara* ” nke ndi a hoputara ruo n'okè nke inubiga mmanya okè. Onye ga-eche na choochi Ndi Kraist, di ka ndi Rom bu popu nke oge a, bu “ *nwanyị akwuna* ” a “ *jiri ọbara nke ndi amà Jizos wufuru nuo* ”? Ndi a hooro, ma naani ha. N'ihia na Mo Nso mere ka ha mara ha site n'ibu-amuma echiche ibu-madu nile nke ndi-iro-ha. Nlaghachi nke ajo omume ya na obi ojoo ga-abu ihe a na-ahụ anya nke njedebe nke oge amara. Ma ajo omume a ga-abu, kariya ihe niile, na obuna n'uzo di itunanya, odidi nke okwukwe Protestant nke na-achị n'oge a nke ogwugwu uwa.

Mmuo nsọ kwuru okwu iche iche “ *ndi nsọ* ” na “ *ndi àmà Jizos .*” “ *Ndi nsọ* ” mbu tara ahuhu ndi Rom na-ekpere arusi na ndi ochichi mkpagbu; Ndi Rom na-ekpere arusi ndi eze ukwu na ndi popu tiri “ *Ndiàmà Jizos* ” anya. N’ihi na nwanyi nakwa iko bu obodo: Rom; “ *Obodo ukwu nke nwere eze nke ndi eze nke uwa* ” kemgbe o rutere Israel, na Judia na - 63, dika Dan 8:9 si kwuo: “ *nke kachasi nma nke obodo* ”. Akuko banyere nzoputa ga-ejedebe site n’ule nke okwukwe nke “ *ndi àmà Jizos* ” ga-aputa ma mee ihe iji gosi na okwu a ziri ezi; Ha ga-esi otu ahụ nye Chineke ezi ihe mere o ga-eji mee ihe iji naputa ha n’aka onwu e mere ndokwa. N’oge ya, Jon nwere ezi ihe mere “ *ihe omimi* ” ahụ e nwere banyere obodo Rom ji turu ya n’anya. O maara ya nani n’udi obi ike ya nke na-adighi eme ebere nke alaeze ukwu nke ndi ogo mmuo mere ka a kpochie ya n’agwætiti Patmos. Ihe nnochianya okpukpe di ka “ *iko oia edo* ” nke “ *nwanyi akwuna* ” nwere nwere ike iju ya anya n’uzo ziri ezi.

Amaokwu nke 7: “ *Mmuo ozi ahụ wee si m: Gini mere o ji ju gi anya? M’gēgosi kwa gi ihe-omimi nke nwanyi ahu na nke anu-ohia ahu nke nēbu ya, nke nwere isi asa na mpi iri ahu.* »

“ *Ihe omimi* ” ahụ aputaghị na o ga-adiru mgbe ebighi ebi, ma malite n’amaokwu nke 7 gawa, Mmuo Nso ga-enye nkowa nke ga-eme ka Jon na anyi onwe anyi bulie “ *ihe omimi ahụ* ” ma mata nke oma obodo Rom na oru ya n’ihe oiyi nke amaokwu 3 nke akara ngosi ya, ozo, e hotara.

“ *Nwanyi ahụ* ” na-ezo aka n’okpukpe nke Rom popu, nzoro o na-azoro na ya bu “ *nwunye Nwa Aturu ahụ* ,” Jizos Kraist. Ma Chineke gonari nzoro a site n’ikpo ya “ *nwanyi akwuna* ” .

“ *Anu ohia ahụ nke na-ebu ya* ” na-anochi anya ochichi na ndi mmadu na-aghota ma na-akwado nkwaputa okpukpe ya. Ha si n’akuko ihe mere eme ha sitere na “ *mpi iri* ” nke alaeze ndi e hiwere na Europe mgbe a tohapuru ha n’ochichi nke alaeze ukwu Rom di ka ihe oiyi e nyere na Dan 7:24 si di. Ha na-aga nke oma na eze ukwu Rome nke “ *anu ohia nke anọ* ”. Okèala ndi a o metutara na-adikwa otu ahụ ruo ogwugwu. Okè na-aga n’ihu, ochichi na-agbanwe, na-esi n’ochichi eze gaa ná mba di iche iche, ma ukpuru nke Iso Uzo Kraist ugha nke ndi popu Rom na-eme ka ha di n’otu n’uzo ka njo. N’ime ^{narị afọ nke} 20, European Union webatara njiko a n’okpuru ochichi Rome site na “Nkwekorita Rome” nke March 25, 1957 na 2004.

Amaokwu nke 8: “ *Anu ohia ahụ nke i huru di, ma o dighi. O ga-esi na abyss rigota ga-ala n’iyi. Ma ndi bi n’elu uwa, ndi edeghi aha-ha n’akwukwo nke ndu site na nto-ala uwa, gaju ha anya mbe ha huru anu -ohia ahu: n’ihi na o di, o di kwa, o di kwa ndu.* »

“ *Anu ohia ahụ nke i huru bu, ma o dighi .*” Nsughari: Nkwenye okpukpe nke Ndi Kraist bu kemgbe 538, o dighikwa ozo, kemgbe 1798. Mmuo Nso na-atu aro ogologo oge e buru n’amuma n’udi di iche iche maka ochichi popu enweghi ndidi kemgbe Dan 7:25: “ *oge, oge, na okara oge; Onwa iri anọ na abuo; 1260 ubochi .*” O bu ezie na e kwusighi ndidi ya site n’omume nke “ *anu ohia ahụ nke na-esi n’olulu nke na-esi n’olulu ahụ rigoro* ,” bu nke na-ezo aka ná Mgbanwe Ochichi France na ekweghi na Chineke nke mba ya ná Mkpu. 11:7 , n’ebe a, e kwuru okwu ahụ bu “ *olulu na-enweghi isi* ” di ka oru metutara ekwensu, bu “ *Onye Nbibi* ,” bu onye na-ebibi ndu ma na-emebi uwa, onye mmuo ozi na-

adighikwa na ya kpokwara "olulu nke uwa ." Mkpu. 20:1 ga-akowara ya: "A ga-
eke " *ekwensu* " agbu ruo " *otu puku afo* " n'ụwa e mebieworo ihe a na-akpo " *abis* " ahụ. Site n'ikwu na o si malite na ya ' *n'abis* ', Chineke na-ekpughe na obodo a **enweghi** mmekorita o bula na ya; ma, n'oge ya na-ekpere arusi na-achi, nke bu nnoo ihe ezi uche di na ya, ma, n'oge nile ya papal okpukpe oru, megidere ihe igwe mmadu a ghogburu kwere **n'ih na ha onwu**, ebe o bu na ha ga-eso ya, ya ikpeazu " *la n'iyi* " ebe a kpughere. N'ibu ndi ledara okwu amuma anya, o ga-eju ndi Rom tara ahuhu n'ih na enweghi ndidi okpukpe 'ga- **aputa** ' n'okwu ikpeazu a mara okwa ma kpughee. Chineke si otu a na-echetara anyi na o maara aha ndi a horo, ebe o bu na " *ntola uwa* " a. E dere " *aha* " ha n'akwukwo " *akwukwo nke ndu nke Nwa Aturu ah* " bu Jizos Kraist. Na iji zoputa ha, o meghere uche ha nye ihe omimi nke amuma ya nke Akwukwo Nso.

M na-atu aro ebe a nyocha nke abuo nke amaokwu a gbasara okwu a " *abyss* ". N'echiche a, m na-eburu n'uche okwu ikpeazu ezubere iche nke Mmuo Nso di ka nkwa ya nke " *anu ohia na-acha uhie uhie* " si di n'amaokwu 3. Di ka anyi huworo, enweghi " *okpueze* " na " *mpi iri* " na " *isi asaa* " na-etinye ya na " *mgbe ogwugwu* "; nke oge anyi. O dila anya m chebaara echiche na echiche nke " *nzuzu* " nwere ike imetuta naani omume enweghi ndidi na nke enweghi mmasi, nke a pukwara isi na o bu ochichi enweghi ndidi nke ubochi ikpeazu nke e ji ule ikpeazu nke okwukwe eluigwe na ala mara. Mana n'ezie, na njedebe nke oyi nke 2020 n'oge Chineke, echiche ozo sitere n'ike mmuo nso n'ime m. " *Anu ohia* " ahụ n'ezie na-egbu mkpuru obi mmadu mgbe nile, ndi na-ahu maka nkuzi umu mmadu na-akawanye njo na nke jogburu onwe ya di nnoo ukwu kari nke enweghi ndidi ya kpatara. Ebee ka omume umu mmadu ohuru a na-eduhie eduhie si abia? O bu mkpuru nke ihe nketa nke nnwere onwe iche echiche sitere n'aka ndi oka ihe omuma mgbanwe nke Chineke lekwasiri anya na Mkpu 11:7 n'aha nke " *anu ohia ah* nke si n'olulu na-arigo ". Agba " *acha uhie uhie* " e jikotara ya na " *anu ohia* " nke oge anyi, n'amaokwu nke 3 nke isiakwukwo a, katoro mmehie nke nnwere onwe gabigara okwe nke mmadu nyeworo onwe ya kpatara. Onye ka o na-anochi anya ya? Ndi ochichi odida anyanwu sitere na Ndi Kraist bu ndi okpukperechi nke ndi Katolik ketara site na European Catholicism: okpukpe Katolik rafuo USA na Europe kpmkpm. " *Anu ohia* " ahụ Chineke na-egosi anyi bu ogwugwu nke omume ndi e buru n'amuma n'ozu " *opi nke ise* " ahụ. Okwukwe Protestant, nke a rafuru site n'okwukwe Katolik mere udo, na-ejikota Protestantism na Katolik buru onu Chineke, sonyeere site ukara institutional Adventism na 1994, maka " *nkwadebe nke agha* " nke Mkpu. 9:7-9, " *Amagedon* ", di ka Mkpu. 16:16, nke ha ga-ejikota onu, mgbe "nke *isii opi* ", onye na-ekwesị ntukwasị obi nke Chineke, onye na-edu ndi ohu nke ikpeazu" na 1994. n'ubochi nke-asa nke izu-ike n'usoro n'uzo ano n'iwu iri-Ya. N'oge udo, okwu ha na-ebuli ihunanya umunna na nnwere onwe nke akonuche. Ma nnwere onwe a jogburu onwe ya na nke jogburu onwe ya mere libertarian na-eduga na " *onwu nke abuo* " igwe mmadu ndi juputara n'Ebe Odida Anyanwu Uwa; bu nke e ji, n'akuku ufodu, ekweghi na Chineke, n'akuku ufodu, site n'enweghi mmasi, na n'akuku nke nta kari, site na nkwa okpukpe ndi e mere ka ha buru ndi na-abaghi uru, n'ih na Chineke katoro ha ikpe, n'ih ozizi okpukpe ugha ha. N'uzo di otu a, a humanist " *anu ohia* " n'ezie ewela ya si malite na " *abis* " di ka Mmuo Nso na-ekpughe n'amaokwu a, n'echiche na okpukpe Ndi

Kraist aghowo ihe oyiyi na ngwa nke humanist echiche nke ndi okà ihe omuma, Greek, French ma o bu mba ozọ revolutionaries. **Dị ka Judas susuru Jizos onu. Ihunanya ugha, nke na-adoro adoro nke mmadu nke oge udo na-egbu karja mma agha .** “ *Anu ohia* ” ahụ nke oge udo anyi na-eketakwa agwa nke “ *ochichiri* ” nke okwu ahụ bu “ *abyss* ” na-enye ya na Jen 1:2 : “ Uwa enweghi odidi na ihe togboro n’efu, **ochichiri** dikwa n’elu ogbu mmiri , mmuo nke Chineke na-agaharikwa n’elu mmiri . Na nke a “ **ochichiri** ” agwa nke oha mmadu sitere na Christian sitere n'onwe ya ketara n'uzo na-emegide onwe ya site na “ **nkpughe** ”, aha e nyere ndi na-eche echiche nnwere onwe nke French.

N'itunye njiko a, Muo Nso mezuru ebumnobi ya nke gunyere ikpughere ndi ohu ya kwesiri ntukwasị obi ikpe ya n'ụwa odida anyanwu anyi na nkocha ndi o na-agwa ya. O si otu a kato o otutu mmehie ya na nrara ya nye Jizos Kraist, naani Onye Nzoputa nke omume ha na-akpari.

Amaokwu 9: “ *Nke a bu uche nke nwere amamihe: isi asaa ahụ bu ugwu asaa, nke nwanyi ahụ no odu n'elu ya.* »

Amaokwu a na-akwado okwu ahụ e ji kpo Rom ogologo oge: “ Rom, obodo nke ugwu asaa .” Achotara m aha a n'otu ulo akwukwo ochie nke obodo atlas site na 1958. Ma ihe ahụ abughi asompi; “ *asaa* ” ugwu “a na-akpo “ugwu” ka na-anogide taa na-ebu aha: Capitoline, Palatine, Caelian, Aventine, Viminal, Esquiline, na Quirinal. N'oge ndi ogo mmuo ya, ugwu ndi a “ebe ndi di elu” nwere ulo arusi ndi a raara nye nye arusi ndi Chineke kagburu. Na iji soperu “ *chi nke ebe e wusiri ike* ”, ndi Katolik n'aka nke ya wuru basilica ya, na Caelius na-akowa “elugwe” di ka Rome si kwuo. Na Capitol, “isi”, guzo Ulo Nzuko Obodo, akuku obodo nke ikpe ikpe. Ka anyi rutu aka na ndi mmeko nke ubochi ikpeazu, America, na-achikwa site na “Capitol” di na Washington. N'ebe a ozọ, akara “isi” bu onye ezi omume site na nnukwu magistracy a nke ga-anochi Rom, na-achikwa, n'aka nke ya, ndi bi n'ụwa, “ *n'ihu ya* ” di ka Apo.13:12.

Amaokwu nke 10: “ *E nwekwara ndi eze asaa: ise adawo, otu di, nke ozọ abjabeghi;* »

N'amaokwu a, site n'okwu ahụ “ *ndi eze asaa* ”, Mmuo Nso na-ekwu na Rom “ *asaa* ” ochichi nke na-aga n'ihu, maka isii mbu: ochichi eze site na -753 ruo -510; Republic, Consulate, Ochichi Ochichi, Triumvirate, Alaeze Ukwu kemgbe Octavian, Caesar Augustus n'okpuru onye a muru Jizos, na Tetrarchy (4 jikoro ndi eze ukwu) na onodu nke asaa n'etiti 284 na 324, nke na-akwado nkenke “ *o ga-adiru obere oge* ”; n'ezie afọ 30. Ohuru eze ukwu Constantine nke Mbu hapuru Rome ^{ngwa ngwa} wee biri na East na Byzantium (Constantinople reghariri Istanbul site Turk). Ma na 476, alaeze ebe odida anyanwu nke Rome tiwapuru, “ *mpi iri* ” nke Daniel na Mkpughe nwetakwara nnwere onwe site n'iguzobe alaeze ndi di n'ebe odida anyanwu Europe. Kemgbe 476, Rome ka no n'okpuru oru nke Ostrogoths barbarian, onye sitere na 538 site n'aka General Belisarius zitere ya na ndi agha ya site n'aka Emperor Justinian onye bi na East na Constantinople.

Amaokwu nke 11: “ *Ma anu ohia ahụ nke diworo, ma o dighi adi, ya onwe ya bukwa eze nke asato, o sikwa n'ihe asaa ahụ puta, o ga-alakwa n'iyi.* »

“Eze nke asato” bu ochichi okpukpe nke ndi popu guzobere na 538 site n'iwu eze ukwu mara mma nke Emperor Justinian ¹ O si otu a zaghachi ariri onwunye ya Theodora, onye bubu “nwanyi akwuna” rioro ya, bu onye tinyere aka

n'aha Vigilus, otu n'ime ndi enyi ya. Di ka amaokwu nke 11 na-akowaputa, ochichi popu putara n'oge ochichi "asaa" ahụ e zoro aka na ya ka ha na-emeputa udi oheru a na-enwetubeghi udi ya nke Daniel gosiri na o bu "eze" di *iche*. Ihe tupu oge ndi eze "asaa" gara aga bu aha onye ndu okpukpe Rom nke a na-ekwu na o bu ndi eze ukwu ya na ebe o bu na mmalite ya: "Pontifex Maximus", okwu Latin nke a sughariri di ka "Okaakaa Pontiff", nke bukwa, kemgbe 538, aha goomentu Roman Catholic Pope. Ochichi Rom nke di n'oge Jon nwetara oheru bu Alaeze Ukwu, ya bu, ochichi nke isii nke Rom; na n'oge ya, eze ukwu n'onwe ya bu utu aha nke "pontiff eze".

Nlaghachi nke Rome na onodu akuko ihe mere eme bu n'ihi eze Frank, Clovis I ' "gbanwere" gaa n'okwukwe ugha nke Ndi Kraist nke oge ahụ, na 496; ya bu, n'okpukpe Roman Katolik nke rubeere Constantine nke Mbụ ' bu nke obubu onu Chineke kugbuworo kemgbe March 7, 321. Mgbe ochichi alaeze ukwu ahụ gasiri, ndi mba ozọ bu ndi si mba ozọ bjarutere na mba ozọ wegbara Rom ma na-achi ha. Nghotahie nke asusu na omenala di iche iche bu isi ihe kpatara ogba aghara na ogu di n'ime nke mebiri idi n'otu na ike Rom. A na-etinye omume a n'oru Chineke n'oge anyi na Europe iji mee ka o daa mba ma nyefee ya n'aka ndi iro ya. obubu onu nke ahumahụ nke "Ulo elu Bebel" si otu a na-adigide ruo otutu nari afọ na puku afọ niile mmetuta ya na ire ya na-eduga umu mmadu n'ime ihe ndabara. Banyere Rome, o mesiri bata n'okpuru ochichi nke Arian Ostrogoths, bu ndi na-emegide okpukpe Roman Katolik nke ndi eze ukwu Byzantium kwadoro n'uzo ozizi. A ghaghi itohapu ya site n'ochichi a ka e wee nwee ike ime ka e guzobe ochichi ndi Rom na 538 n'ala ya iji mezuo nke a di ka Dan.7:8-20 si kwuo, " *mpi ato e wedara ala* " tupu papism (*obere mpi*); ihe metutara bu ndi iro megide Roman Katolik nke ndi Bishop Rome, na-aga nke oma, na 476, na Heruli, na 534, Vandals, na na July 10, 538, "site na oké mmiri ozuzo", tohapuru na Ostrogoths site general Belisarius zitere site Justining I ' Rome nwere ike ibanye na nke a na-achi na-akpa nkata Vigilus, popu mbu na-achi. Site n'oge ahụ gaa n'ihu, Rom ghokwara **ozo** " *obodo ukwu ahụ nke na-achi ndi eze nke uwa* ," nke amaokwu 18, **nke na-aga " la n'iyi , "** di ka Mmụọ Nso kwuru, ebe a, nke ugboro abuo, mgbe amaokwu nke 8 gachara.

Ya mere Papism adighi alaghachi na Saint Peter di ka o na-ekwu kama o bu n'iwu Justinian nke Mbụ, ^{eze} ukwu Byzantium onye nyere ya aha ya na ikike okpukpe ya. Ya mere, Eze Ukwu Rom bu Constantine nke Mbụ nyere iwu Sunday ^{na} March 7, 321, na papism nke mere ka o doo anya na o bu Eze Ukwu Byzantium bu Justinian nke Mbụ tinyere ^{n'afọ} 538; ubochi abuo nwere nsonaazu kacha njo maka mmadu niile. O bukwa na 538 ka Bishop Rome wegbara aha Pope na nke mbu ya.

Amaokwu nke 12: " *Mpi iri ahụ i huru bu ndi eze iri, ndi na-anatabeghi alaeze, kama ha na anu ohia ahụ na-anata ikike di ka ndi eze otu awa. »*

N'ebe a, n'adighi ka Dan.7:24, ozi ahụ lekwasiri anya n'oge di nnoo mkpirikpi nke di na ngwusi nke " *mgbe ogwugwu* " ahụ.

Di ka o di n'oge Daniel, n'oge Jon, " *mpi iri* " nke Alaeze Ukwu Rom enwetabeghi ma o bu nwetaghachi onwe ha. Ma, ihe ndi gbara ya gburugburu n'isi iri na asaa a bu nke ogwugwu uwa, o bu oru " *mpi iri* " ahụ ji na-aru n'ebe a kpomkwem nke mmụọ nso na-achi, di ka amaokwu ndi na-eso ya ga-akwado. "

Oge awa ” ahụ e buru n’amụma na-ezo aka n’oge ule ikpeazụ nke okwukwe mara okwa, na Mkpu. 3:10, nye ndị ọsụ ụzọ kwesiri ntụkwasi obi nke Seventh-day Adventism na 1873. Ozi ahụ bụ maka anyị, ndị nketa ha, ndị kwesiri ntụkwasi obi nke ihè Adventist nke Jizos Kraist nyere, nye ndị ọ hoputara, na 2020.

Dabere na koodu amụma ahụ e nyere Ezikiel onye amụma amụma anya (*“ubochi amuma* ” kwesiri n'ezie *“afọ ” di ugbu a,* *“ oge amuma ”* di adi. Nnukwu nnogidesi ike nke ozi nke Mmụọ Nsọ nke ga-ehota ugboro atọ okwu ahụ bụ *“ n'otu awa ”* n'isi nke 18, na-eduga m na-aghota na nke a *“ awa ”* lekwasiri oge n'etiti mmalite nke 6^{nke} *“ asaa ikpeazu ihe otiti ”* na nloghachi n'ebube nke Onyenwe anyi Jizos bụ onye na-aloghachi n'ebube nke Onyeisi Ndi Mmụọ Ozi *“ Maiikel ”* iji napu ndi ọ hooro n'onwu. Ya mere *“ awa ”* a bụ nke na-adiru *“ agha Amagedon ”*.

Amaokwu 13 : *“ Ndi a nwere otu uche, nyekwa anyi ohia ahụ ike na ikike ha. »*

N'itu aka n'oge ikpe ikpe ikpeazu a, Mmụọ Nsọ na-ekwu banyere *“ mpi iri ahụ ”*: *“ Ndi a nwere otu uche, nyekwa anyi ohia ahụ ike na ikike ha .”* Ebumnuche nke a na-ekekorita bụ ihu na ndi niile lanariri agha uwa nke atọ na-asopuru ezumike Sonda. Mbibi ahụ belatara ike agha nke mba Europe oge ochie nke ukwu. Ma ndi meriri n'agha ahụ, bụ ndi Protestant America, nwetara n'aka ndi lanariri agbahapụ kpam kpam nke obubueze ha. Ebumnobi ahụ bụ nke na-akpali akpali, ma ndi dara ada amaghi ya, na echiche ha e nyefere n'aka Setan puru nani imezu uche ya.

Ọ bụ nani site ná njiko aka nke *“ dragon ahụ ”,* *“ anyi ohia ahụ ”* na *“ onye amuma ugha ”* ka *“ mpi iri ”* na-ahapụ ikike ha n'aka *“ anyi ohia ahụ ”*. Ihe kpatara nkwo a bụ n'ihu idi ukwu nke nhujanya nke ihe otiti nke Chineke na-eme ka ha na-ata. N'agbata mkpasa nke iwu onwu na itinye ya n'oru, a na-enye ndi na-ekiri ubochi izu ike ubochi iri na ise ka ha were *“ akara anyi ohia ahụ ”,* bụ *“Sunday”* ndi Rom ha nke e meruru site n'ofufe anyanwu nke ndi ogo mmu. Ebe ọ bụ na a na-ahazi nloghachi nke Jizos Kraist maka oge opupu ihe ubi nke bu Eprel 3, 2030, ma ọ buru na enwere njehie na nkowa nke okwu ahụ bụ *“ awa ”,* ekwesiri ikpasa iwu onwu maka ubochi a ma ọ bụ ubochi n'etiti ya na ubochi mmiri nke 2030 nke kalenda anyi na-adi ugbo a.

Iji ghot a ihe onodu oge ikpeazu ga-abu, tule eziokwu ndi a. A na-amata njedebe nke oge amara naani site n'aka ndi isi a hoputara na-ejikota ya na mgbasa ozi nke iwu Sunday; ozo kpomkwem, mgbe ya. Maka nchikota nke ndi na-ekweghi ekwe na ndi nnupuisi ka di ndu, mkpasa nke iwu Sunday putara nani di ka ihe atu nke mmasi n'ozuzu ya na-enweghi ihe ga-esi na ya puta. Ọ bukwa nani mgbe ha nwetasiri ihe otiti ise mbu ahụ ka iwe ha nke imegwara mere ka ha kwenye n'uzo zuru ezu mkpebi nke *“ igbu ”* ndi e gosiri n'ihu ha di ka ndi kpatara ntaramahuhu eluigwe.

Amaokwu nke 14: *“ Ndi a ga-ebuso Nwa Aturu ahụ agha, Nwa Aturu ahụ ga-amerikwa ha, n'ihu na ọ bụ Onyenwenụ kasinu na Eze nke ndi eze. »*

“ Ha ga-ebuso Nwa Aturu ahụ agha, Nwa Aturu ahụ ga-amerikwa ha ...”, n'ihu na Ọ bụ Chineke puru ime ihe nile onye ọ dighi ike ọ bula nwere ike iguzogide. *“ Eze ndi eze na Onyenwenụ nke ndi nwenụ niile ”* ga-amanye ike ya di ike n'ahụ ndi eze na ndi isi nke uwa. Na ndi a hoputara bụ ndi ghotara nke a ga-

emeri ya. Mmuo nsọ ebe a na-echeta atọ ibiri choro Chineke nke ndi o na-azoputa na ndi malitere n'uzo nke nzoputa nke na-amalite maka ha na onodu ime mmuo nke " a na-akpo " na nke a na-agbanwe mgbe ahụ, mgbe nke a bu ikpe, n'ime onodu nke " horo ", site " ikwesị ntukwasị obi " e gosiri n'ebe Onye Okike Chineke na ya niile ihè Akwukwo Nso. Agha ahụ e zoro aka na ya bu agha " Amagedon ," nke Mkpu 16:16; " oge awa " mgbe a na-anwale " ikwesị ntukwasị obi " nke " ndi a horo " a na-akpo ". Na Mkpu. 9:7-9 Mmuo kpugheere nkwo nke okwukwe Protestant maka " agha " ime mmuo a. N'ibu ndi a mara ikpe onwu, n'ihị ikwesị ntukwasị obi ha n'Ubochi Izu Ike, ndi a hoputara na-agba akaebe maka ntukwasị obi e tinyere na nkwa ndi Chineke buru n'amuma na ama e nyere ya, na-enye ya " otuto " nke o choro n'ozu nke mmuo ozi mbu nke Mkpu 14:7 . Ndi na-agbachitere na ndi na-akwado Sunday mmanye ga-achota, na ahumahu nke a, onwu nke ha ga-akwado inye ndi a hoputara nke Jisus Kraist. M na-echetara ebe a, ka ndi na-enwe obi abuo na-enwe obi abuo na Chineke na-enye nnoo mkpa ubochi ezumike, na anyi na umu mmadu efunahu ya ebighi ebi n'ihị mkpa na o nyere "osisi abuo" nke uwa ubi. " Amagedon " dabeere na otu ukpuru kama "osisi abuo" anyi nwere taa "ubochi nke ihe omuma nke ezi ihe na ihe ojoo", Sunday, na "ubochi nke ndu e doro nsọ", Sabbath ma o bu Saturday.

Amaokwu 15: " O wee si m: Mmiri ahụ nke i huru, ebe nwanyị akwuna ahụ nọ odu, bu ndi di iche iche, na igwe mmadu, na mba na asusu. »

Amaokwu nke 15 na-enye anyi mkpisi ugodi nke na-enye anyi ohere isi na " mmiri " nke " onye akwuna na-anodu ala ", njirimara nke ndi Europe a na-akpo "Ndi Kraist", ma karja ihe niile, ugha na aghugho "Ndi Kraist". Europe nwere agwa nke ikpokota ndi mmadu na-asu asusu di iche iche ; nke na-eme ka ndi otu na njiko aka emeworo ka o daa mbà. Ma n'oge na-adibeghi anya, asusu Bekee na-eje ozi di ka akwa mmiri ma na-akwalite mgbanwe mba uwa; mmuta zuru ebe nile nke umu mmadu na-ebelata idi ire nke ngwa agha nke obubu onu Chineke ma na-emegide nhazi nke Onye Okike ya. Ya mere aziza ya ga-adi egwu karja: onwu site na agha na n'ikpeazu, site na nchaputa nke obibia ya di ebube.

Amaokwu nke 16: " Mpi iri ahụ nke i huru na anu ohia ahụ ga-akpo nwanyị akwuna asi, ha ga-eyipukwa ya ma mee ka o gba oto, rie anu ya, were oku rechapu ya. »

Amaokwu nke 16 na-akpoa usoro ihe omume maka isi 18 na-abianu. O na-akwado ngbanwe nke " mpi iri " ahụ. na anu ohia ahụ " bu onye, mgbe o kwadoro ya ma kwado ya, mecha bibie " nwanyị akwuna ahụ ." M na-echeta ebe a na " anu ohia ahụ " bu ochichi nke mkpakorita nke obodo na okpukpe ike na na o na-egosi na nke a, ike nke ndi ochichi Protestant America ndi na nke ndi Katolik na ndi Protestant Europe, ebe " akwuna " na-anochi anya ndi ukochukwu, ya bu, ndi isi nkuzi nke ike okpukpe Katolik: ndi monk, ndi ukochukwu, ndi bishop, ndi kadinal na Pope. N'ihị ya, na mgbanwe ahụ, ndi Europe bu ndi Katolik na ndi America bu ndi Protestant, bu ma ugha ndi Rom tara, na-emegide ndi ukochukwu nke Roman Katolik Katolik. Ha 'ga- erepiakwa ya n'oku ' mgbe Jizos ga-eji aka ya di ebube kwatuo ihe mkpuchi aghugho ya nke na-eduhie eduhie ya. " Mpi iri " ahụ "ga- eyipu ya oto ma mee ka o gba oto " n'ihị na o biri ndu okomoko, a ga-eyipukwa ya, n'ihị na o yikwasikwa onwe ya odidi idi nsọ, o ga-aputa " oto " ya bu, n'ihere ime mmuo, n'enweghi ikpe ziri ezi nke eluigwe iji yiwe ya uwe.

Nkenkenke, " *ha ga-eri anụ ya* ," na-egosiputa oke oke ọbara nke ntaramahụhụ ya. Amaokwu a na-akwado isiokwu " *mkpuru vain* " nke Mkpu 14:18-20: Ahụhụ ga-adiri mkpuru vine nke onuma!

Amaokwu 17: " *N'ih i na Chineke etinyewo n'obi ha imezu uche Ya, na ikwekorita, na inye anụ ọhia ahụ alaeze ha, ruo mgbe a ga-emezu okwu Chineke.* " »

Amaokwu nke 17, n'okpuru ọnụ ọgụgụ nke ikpe, na-ekpughere anyị otu echiche di mkpa nke Chineke nke eluigwe bu nke umu mmadu ezighi ezi ileli ma o bu imeso ha n'enweghi mmasi. Chineke na-ekwusi ike ebe a, ka ndi o horo kwenye, na o bu naani ya bu Nna-ukwu nke "egwu egwuregwu" nke ga-ewere onodu n'oge a kara aka. O bugh i kwensu mere mmemme ahụ, kama o bu Chineke n'onwe ya. Ihe niile o kwusara na Mkpu nke ukwu ya di ebube banyere Daniel na Mkpu emechaalari ma o bu na-anogide na-emezu. Ebe o bukwa na " *ogwugwu ihe di mma kari mmalite ya* " di ka Ek. N'ih i ya, anyi kwesiri iji obi ike chere naani n'ih i na ihe niile a ga-ahazi n'owa bu " *atumatu* " nke Chineke n'onwe ya cheputara. Ma o buru na Chineke nonyeere anyi, onye ga-emege anyi, ma e wezuga ndi " *atumatu* " igbu mmadu ha ga-echigharikwuru ha?

Gini ka nkenke " *ruo mgbe e mezuru okwu Chineke* " putara? Mmuo nso na-ezo aka na njedebe ikpeazu e debere maka " *obere mpi* " popu di ka e buru n'amuma, na Dan 7:11: " *Mgbe ahụ, ahuru m n'ih i oké okwu nile nke mpi ahụ kwuru; ma ka m lere anya, e gburu anu ahụ, e mebiekwa ozu ya, nyefee ya n'oku ka e kpoo ya oku* "; na Dan 7:26: " *Mgbe ahụ ka ikpe ahụ ga-abia, ha ga-ewepukwa ochichi ya, a ga-ebibikwa ya ruo mgbe ebighi ebi* "; na Dan 8:25: *N'ih i ọganiru-ya na ihe naga nke-uku nke aghugho-ya nile, o gadi elu n'obi-ya, me kwa ka otutu ndi bi n'udo la n'iyi, bilie imegide Onye-isi nke ndi-isi; ma o ga-agbaji, na-enweghi mgbali o bula aka* . " A ga-ekwu ihe ndi oro " *okwu Chineke* " banyere ogwugwu Rom na Mkpu. 18, 19 na 20 .

Amaokwu 18: " *Nwanyi ahụ nke i huru bu obodo ukwu ahụ, nke na-achi ndi eze nke uwa.* »

Amaokwu nke 18 na-enye anyi ihe ama kasi doo anya na " *obodo ukwu ahụ* " bu n'ezie Rom. Ka e were ya na mmuo ozi ahụ na-agwa Jon okwu n'onwe ya. Ozokwa, site n'isi ya: " *Nwanyi ahụ i huru bu nnukwu obodo ahụ nke na-achi ndi eze uwa* ", a na-eduga Jon ighota na mmuo ozi ahụ na-ekwu banyere Rom, "Obodo nke ugwu asaa", nke, n'oge ya, na-achi n'uzo nke alaeze ukwu n'uzo di iche iche alaeze nke ya niile nnukwu colonial Alaeze Ukwu. N'akuku nke alaeze ukwu ya, o nweelari " *ndi eze nke uwa* " ma o ga-edobe ya n'okpuru ochichi popu ya.

N'isi nke 17 a, i ga-ahu na Chineke etinyewo mkpu nke ya n'uzo na-enye anyi ohere iji n'ezie mata " *nwanyi akwuna* " ahụ, onye iro ya nke "odachi nke otutu nari afo" nke Ndi Kraist. O si otu a nye nomba 17 ezi echiche nke ikpe ya. O bu nlebanya a mere ka m puta ih e n'ememe ncheta nke ^{nari afo nke 17} nke nguzobe nke mmehie, nke mejuputara nnabata nke ubochi anyanwu nke Machi 7, 321 (ubochi oru ma 320 maka Chineke) nke anyi nwetara n'af o a 2020, nke gafeworo ugbu a. Anyi nwere ike ihu na Chineke ejirila obubu onu a na-enwetubeghi udi ya n'akuko ihe mere eme nke oge Ndi Kraist (Covid-19) nke butere ndakpo aku na

ụba zuru ụwa ọnu ka njo karija Agha Ụwa nke Abụọ. Ọbụbụ ọnu ndi ọzọ nke ikpe Chineke ziri ezi na-abia, anyi ga-achoputa ha kwa ubochi.

Mkpughe 18: Nwanyị akwuna na-anata ntaramahuhu ya

Mgbe ikpughere nkowa ndi na-enye ohere ka a mata onye akwuna ahụ, isi nke 18 ga-eduga anyi n'ihe gbasara njedebe nke njedebe nke " *agha Amagedon* ". Okwu na-ekpughe ihe di n'ime ya: " *oge awa ntaramahuhu nke Babilon ukwu, nne nke ndi akwuna nke ụwa* "; oge nke " *owuwe ihe ubi* " obara .

Amaokwu nke 1: " *Mgbe ihe ndi a gasiri, ahuru m mmuo ozi ozo ka o si n'eluigwe bia, nwere ikike di ukwu; ewe were ebube-Ya nwue uwa.* »

Mmuo ozi nke bu ikike di ukwu no n'akuku Chineke, n'ezie, Chineke n'onwe ya. Maikel onyeisi ndi mmuo ozi bu aha ozo Jizos Kraist gurụ n'eluigwe tupu ozi elu ala ya. O bu n'okpuru aha a, na site n'ikike nke ndi mmuo ozi di nsọ matara, ka o ji chupu ekwensu na ndi mmuo ojoo ya n'eluigwe, mgbe o meriri n'obe. Ya mere, o bu n'okpuru aha abuo a ka o ga-alaghachi n'ụwa, n'ebube nke Nna, inara na ya di oké ọnu ahia ndi o hoozo; di oké ọnu ahia n'ihi na ha na-ekwesị ntukwasị obi, e gosiputawokwa ikwesị ntukwasị obi a mgbe a nwalere ha. O bu n'okwu a ka o na-eji ikwesị ntukwasị obi na-asopuru ndi ji amamihe rubere ya isi site n'inye ya " *otuto* " ahụ o choro kemgbe 1844 di ka Mkpu 14:7 kwuru. Site n'idebe ubochi izu ike, ndi o hoozo toro Ya di ka Onye Okike Chineke, nke nani Ya nwere n'uzo ziri ezi kemgbe O kere ndu nke eluigwe na nke ụwa.

Amaokwu 2: " *O were oké olu tie mkpu, si: "Babilon Ukwu ahụ adawo! O ghowo ebe-obibi nke ndi-mo ozo, ebe-obibi nke mo o bula nadighi ocha, ebe-obibi nke o bula nadighi ocha na nke nakpo asi* ;

" *O bu ya Babilon ukwu adawo, ada!* ". Anyi na-ahukwa ihe e n L ná M waxaa 14:8. Ihe mkpuchi nke idi nsọ nke Babilon popu ndi Rom na-adakwa. N'ezie, o bu " *ebe obibi nke ndi mmuo ojoo, ebe obibi nke mmuo o bula na-adighi ocha, ebe anu ufe o bula na-adighi ocha na nke na-akpo asi.* " Aha nke " *nnunu* " ahụ na-echetara anyi na n'azu omume ụwa bu mmuo mmuo nke eluigwe nke ajo mmuo ozi nke ogige Setan, onye ndu ha, na nnupuisi mbu nke ihe Chineke kere.

Amaokwu nke 3: " *N'ihi na mba nile anuwo mmanya nke onuma nke ikwa iko ya, ndi eze nke ụwa ejiriwokwa ya kwaa iko;* »

" *... n'ihi na mba nile anuwo mmanya nke onuma nke ikwa iko ya, . . .* " Mwakpo okpukpe ebiliwo site na mkpali nke ike ochichi popu Roman Katolik bu nke, na-azoro na ya na-ejere Jisos Kraist ozi, egosiputawo nnoo nleli maka ihe

mmụta nke omume nke ọ kuziiri ndị na-eso ụzọ ya na ndị ozi ya n'ụwa. Jisus juputara n'idi nwayọọ, ndị poopu juputara n'ọnụma; Jizos, ihe nlereanya nke idi umeala n'obi, ndị poopu, ihe nlereanya nke ihe efu na mpako, Jizos bi na ihe onwunwe ida ogbenye, ndị poopu bi na okomoko na akụ. Jizos zoputara ndụ, ndị poopu n'uzọ na-ezighi ezi na-enweghi isi gburu otutu mmadu ndu. Ya mere, Iso Uzọ Kraist nke Roman Katolik nke popu enweghi ihe yiri okwukwe ahụ Jizos nomiri. Na Daniel, Chineke buru amuma na " *ihe iga nke oma nke aghugho ya nile* ," ma ginị mere e ji nweta ihe iga nke oma nke a? Azịza ya di mfe: n'ih na Chineke nyere ya ya. N'ih na anyi aghaghị icheta na ọ bu n'okpuru aha ntaramahuhu nke " *opi nke abuo* " nke Mkpu 8: 8, na O welitere ochichi obi ojo na nke siri ike iji taa ahuhu mmebi iwu nke ubochi izu ike nke a gbahapuru kemgbe March 7, 321. N'ih omumu ihe atụ nke ihe otiti nke ga-eti Israel maka ekwesighi ntukwasị obi megide iwu nke Chineke, 2: 6. *M ga-eme eluigwe gi di ka igwe* , na *ala gi di ka ola kopa* ." N'ogbugba ndu ohuru ahụ, e welitere ochichi popu imezu otu nkocha ndi a. N'ime atumatụ ya, Chineke bu onye a tara ahuhu ozugbo, Onyeikpe na Onye-ikpe iji meju ihe nke iwu ihunanya ya na ikpe ziri ezi ya zuru oke. Kemgbe afo 321, mmebi iwu nke Ubochi Izu Ike efuola ihe a kporo mmadu, na-akwu utu ya n'agha na mgbuchapu na-abaghị uru, na oria na-egbu egbu ma na-ebibi ihe nke Onye Okike Chineke kere. N'amaokwu a, " *ikwa iko* " (ma ọ bu " *ikwa iko* ") bu ihe ime mmuo, ọ na-akowakwa omume okpukpe na-ekwesighi ekwesị. " *Mmanya* " ahụ na-anochi anya nkuzi ya nke na-eme ka " *onuma* " na-akpasu iwe na ikpoasi n'etiti ndi mmadu niile bu ndi a na-akpagbu ma ọ bu ndi na-eme ihe ike n'ih ya, n'aha Kraist .

Ikpe omuma nke ozizi Katolik agaghị ezobe ikpe omuma nke mmadu nile, bu nke foro nke nta ka ọ buru ngukota ya adighi ekere okè n'ukpuru nke Jizos Kraist buliri elu. Ọ buru na ndi eze nke uwa nuo " *mmanya ikwa iko* " (*ila n'iyi*) nke " *Babilon* ", ọ bu n'ih na di ka " *onye akwuna* ", nani ihe na-eche ya bu ime ihe na-atọ ndi ahia ya utu; Ọ bu iwu, onye ahia ga-eju afo ma ọ bughị na ọ gaghi alaghachi azu. Na okpukpe Katolik ebuliwo anyaukwu n'okwa kasi elu, obuna ruo n'okè nke mpu, na ihu akụ na uba na ibi ndu okomoko n'anya. Di ka Jizos kuziri, nnunu ndi nwere nku na-agbakota onu. Ndi ikom ojo na ndi mpako gaara furu efu na ya ma ọ bu na ọ bughị ya. Ihe ncheta: ajo omume batara na ndu mmadu site n'aka Ken, bu onye gburu nwanne ya Ebel, na mmalite nke akuko ihe mere eme nke uwa. " *Ndi ahia nke uwa aghowo ogaranya site n'ike nke okomoko ya* ." Nke a na-akowa ihe iga nke oma nke ochichi popu Roman Katolik. Ndi na-ere ahia n'ụwa na-ekwere nani n'ego, ha abughị ndi na-anu oku n'obi n'okpukpe ma ọ buru na okpukpe emee ka ha baa ogaranya, ọ na-aghọ onye a na-anakwere, obuna buru onye e ji ekele ekele. Onodu ikpezu nke isiokwu a na-eduga m imata ndi ahia Protestant ndi America kamgbe ebe ala ahụ na-egosi okwukwe Protestant n'uzo ime mmuo. Kemgbe ^{nari afo nke 16} , North America, bu ndi Protestant na mmalite ya, anabatala ndi Katolik Hispanic na kemgbe ahụ, a na-anochi anya okwukwe Katolik di ka okpukpe Protestant. Maka obodo a, ebe naani "azumahia" bara uru, esemokwu okpukpe adighizi mkpa. E meriri site n'onu nke ime onwe ha ogaranya bu nke onye na-eme mgbanwe Geneva, bu John Calvin, ndi ahia Protestant chotara n'okwukwe Katolik bu uzọ isi mee onwe ha ogaranya bu nke ukpuru ndi Protestant mbu na-enyeghi. Ulo nsọ ndi Protestant bu ihe togboro

chakoo nke nwere mgbidi na-enweghi ihe o bu, ebe choochi Katolik na-ejuputa ihe ndi e ji ihe di oké onu ahia mee, oia edo, oiaocha, odú, ihe niile isiokwu a deputara n'amaokwu nke 12. Ya mere, ogaranya nke ofufe Katolik bu maka Onyenwe anyi Chineke, nkowa maka ike ogwugwu nke okwukwe Protestant America. Dollar ahụ, Mammon oheru ahụ, abiala dochie Chineke n'ime obi, na isiokwu nke ozizi atufuola mmasi niile. Mmegide ahụ di ma o bu naani n'udi ndoro ndoro ochichi.

Amaokwu 4: “ *M wee nu olu ozo nke si n'elu-igwe na-asị, Sinu n'ime ya puta, ndi m, ka unu ghara eketakwa na mmehie ya, ka unu gharakwa inara ihe otiti ya.* »

Amaokwu nke 4 na-ekwu maka oge nkewa ikpeazu: “ *Ndi m, sinu na ya puta* ; Nke a bu oge awa a ga-ebuga ndi a hoputara n'eluigwe ka ha zute Jizos. Ihe e *nweta* 'n'ihe ikpe aka `` ihe otiti ` a ga-ebibi ndi ogbopu Rom. Ma ihe odide ahụ kwuru na iji so na onu ogugu ndi a hoputara ahoputa, o ga-aburiri na o ' *esonyela na mmehie ya* . Ebe o bu na mmehie bu isi bu ezumike Sonde, “ *akara anu ohia ahụ* ” nke ndi Katolik na ndi Protestant na-asopuru na ule ikpeazu nke okwukwe, ndi kwere ekwe nke okpukpere chi abuo a enweghi ike isonye na owuwe nke ndi a hoputara. **Mkpa “Si na Babilon puta” na-adigide adigide**, ma n'amaokwu a, Mmuo Nso na-elekwasị anya n'oge oge ohere ikpeazu irube isi n'iwu nke Chineke na-egosi onwe ya n'hi na nkwaputa nke iwu Sunday na-egosi njedebe nke oge nyocha. Mkpos a na-akwalite mmata n'etiti ndi niile lanariri " *opi nke isii* " (Agha Uwa nke Ato), bu nke na-eme nhoru ha n'okpuru anya nke Onye Okike Chineke.

Amaokwu nke 5: “ *N'hi na mmehie ya eruwo eluigwe, ma Chineke echetawo ajo omume ya.* »

N'okwu ya, Mmuo Nso na-atu aro onyinyo nke "ulo elu Bebel" nke aha ya di na mgborogwu nke "Babilon". Kemgebe 321 na 538, Rome, " *obodo ukwu* " ebe " *onye akwuna* " nwere " *ocheeze ya* ", oche popu "di nso" ya kemgebe 538, amubawo mmejọ ya megide Chineke. O si n'eluigwe deko onu ma deko mmehie ya o chikobara ruo afo 1709 (ebe 321). Site na nloghachi ya di ebube, Jizos ekpughewo ochichi popu na maka Rome na idi nso ugha ya, oge eruola ikwu ugwo maka mpu ha.

Amaokwu nke 6: “ *kwuo ya ugwo di ka o kwuru, nyekwa ya okpukpu abuo di ka oru ya si di. N'ime iko o wusara, wunye ya okpukpu abuo.* »

Mgbe isiokwu nke Mkpu. 14 ga-aga n'ihu, mgbe *owuwe ihe ubi* ga-abia, a na- *enwe mkpuru vain* . O bukwa ndi kasi njo nke ndi Katolik na ndi Protestant bu ndi e ji ugha nke okpukpe Katolik metuta ka Chineke na-agwa okwu ya, si: " *Kwughachinu ya di ka o kwuru, nyekwa ya okpukpu abuo di ka oru ya si di* ." Akuko ihe mere eme na-edede na oru ya bu nhiahu na mmekpa ahụ nke uloikpe ikpe ya. Ya mere, nke a bu udi akara aka nke ndi nkuzi okpukpe Katolik ga-ata ahuhu okpukpu abuo, ma o buru na o ga-ekwe omume. A na-ekwughachi otu ozi ahụ n'udi: " *N'ime iko ebe o wusara, wusa ya okpukpu abuo* ." Jizos ji ihe oyiyi iko mmanya ahụ gosi ahuhu a ga-ata ozu ya ruo mgbe ahuhu ikpeazu a ga-enwe n'obe, bu nke ndi Rom wuburu, n'ala ala Ugwu Gologota. N'uzo di otu a, Jizos na-echetara anyi na okpukpe Katolik egosiwo nleli jogburu onwe ya n'hi ahuhu ndi o kwetara itachi obi, n'hi ya, o bu oge ya inweta ha. Ilu ochie ga-abara ya uru

ugbu a: emela ndi ozo ihe i na-achoghi ka ha mee gi. N'omume nke a, Chineke na-emezu iwu nke mmegwara: anya lara anya, eze lara eze; iwu zuru oke nke o debere maka ojiji onye o bula. Mana n'okwa nke mkpokota, e nyere ikike itinye akwukwo anamachoihe ya n'aka umu mmadu, ndi n'agbanyeghi na ha katoro ya, na-eche na ha nwere ike ibu ndi ezi omume na idi mma kara Chineke. Ihe si na ya puta bu odachi, ihe ozo na mmuo nnpusi ya amubaala ma chikwaa ndi Western sitere na Ndi Kraist.

Na Mkpu. 17:5, “ *Babilon Ukwu ahụ* ,” “ *nwanyị akwuna* ,” “ *nwere iko ola edo juputara n'ihe arụ ya* .” Nke a ziri ezi lekwasiri anya oru okpukperechi ya na ojiji o ji iko Eucharist eme ihe. Enweghi nkwanye ugwu o nwere maka ememe nso a Jizos Kraist kuziri ma dokwa ya nso kpataara ya ntaramahuhu puru ihe. Chineke nke ihunanya na-enye Chineke nke ikpe ziri ezi uzo na echiche nke ikpe ya na-ekpughe nke oma n'ihu ndi mmadu.

Amaokwu nke 7: “ *Di nnoo ka o nyeworo onwe ya otuto ma bie ndu okomoko, nyenu ya otutu ahuhu na iru ujú. N'ihina o nasi n'obi-ya, Mu onwem nanodu ala eze-nwanyi, abughm nwayi di-ya nwuru, m'gaghi-ahu kwa iru-ujú.* »

N'amaokwu nke asaa, mmuo nso na-eme ka mmegide nke ndu na onwu puta ihe. Ndu nke odachi onwu na-adighi emetu n'ahu na-adi uzo, enweghi nchekasi, enweghi isi, na-achio ihe uzo ohuru. “Babilon” popu Rom choro aku na uba nke na-azuta ndu okomoko. Na iji nweta ya n'aka ndi di ike na n'aka ndi eze, o na-eji ma ka na-eji aha Jizos Kraist na-ere na "ndumodu" mgbaghara nke mmehie. Nke a bu nkowa zuru oke na nguzozi nke ikpe Chineke nke na o ga-akwuriri ugwo ugwo ugbu a maka mmuo na n'anu ahụ. Nkatọ a na-akatọ aku na uba na okomoko a dabeere n'ezio kwu ahụ bu na Jizos na ndiozi ya biri ndu na-adighi mma, na-eji ihe ndi na-akpa na-eju onwe ha afo. “ *Nhujanya* ” na “ *iru ujú* ” si otu a dochie “ *aku na uba na ihe okomoko* ” nke ndi ukochukwu Roman Katolik.

N'oge omume aghugho ya, Babilon na-ekwu n'obi ya, “ *Anuwo m di ka eze nwaanyi* ”; bu nke na-egosi na “ *obubueze ya na-achina ndi eze nke uwa* ” nke Mkpu 17:18 . Dikwa ka Mkpu. 2:7 na 20 si kwuo, “ *ocheeze* ” ya di na Vatican (vaccinate = amuma), na Rom. “ *Abughina m nwanyni di ya nwuru* ”; di ya, bu Kraist, onye o na-azoro na ya bu nwunye, di ndu. M *gaghi ahụ iru ujú o bula* . Na mpuga Uka enweghi nzoputa, o gwara ndi niile na-emegide ya. O kwughachiri ya ugboro ugboro nke na o mechara kweta ya. O dorokwa anya na ochichi ya ga-adiru mgbe ebighi ebi. Ebe o bu na o bi ebe ahụ, o bu na e nyeghi Rom aha “obodo ebighi ebi”? Ozokwa, n'ibu ndi ochichi odida anyanwu nke uwa na-akwado ya, o nwere ezi ihe mere o ga-eji kwere na ya bu onye a na-apughị imetu aka na nke a na-apughị imeri emeri. Ma o bu na o tughị egwu ike nke Chineke ebe o na-ekwu na ya na-ejere ya ozi ma na-anochite anya Ya n'ụwa.

Amaokwu nke 8: “ *Ya mere, ihe otiti ya ga-abia n'otu ubochi, bu onwu, iru ujú, na unwu; N'ihina Onye-nwe-ayi Chineke di ike, Onye kpeworo ya ikpe.* »

Amaokwu a na-eme ka nro ya niile kwusi: “ *Ya mere, n'otu ubochi* ”; ebe Jizos ga-alota n'ebube, “ *ihe otiti ya ga-abia* ” ya bu, ntaramahuhu Chineke ga-abia; “ *onwu, iru ujú, na unwu nri* ” n'ezie, o bu n'uzo ozo ka ihe na-eme. Mmadu adighi anwu n'aguu n'otu ubochi, ya mere, nke mbu, “ *unwu* ” ime mmuo bu mfu nke achicha nke ndu bu ihe ndabere nke okwukwe okpukpe Ndi Kraist. Mgbe

ahụ, a na-eyi “ *iru uju* ” iji gosi ọnwụ nke ndị anyị na ha nọ, bụ ndị anyị na ha nwere mmetụta ezinụlọ. N’ikpeazụkwa, “ *ọnwụ* ” na-egbu onye mmehie, ebe “ *ugwo ọrụ nke mmehie bụ ọnwụ,* ” dị ka Rom 6:23 si kwuo. “ *A ga-erepiakwa ya n’ọkụ,* ” dị ka amụma amụma e kwughachiri na Daniel na Mkpughe si di. **Ya onwe ya emewo ka a kpọọ ọtụtụ ihe e kere eke ọkụ n’elu osisi, n’uzọ na-ezighi ezi, na ọ bụ n’ikpe ziri ezi nke Chineke na ya onwe ya ga-ala n’iyi n’ọkụ.** N’ihi na *Onye-nwe-ayi nke nēkpe ya di ike* ; N’oge ọrụ aghughọ ya, okpukpe Katolik fere Meri, nne Jizos, bụ onye pụtara nani n’udị nwantakiri o ji n’aka. Akukụ a masiri ndị mmadụ na-enwekari mmetụta uche. Otu nwanyi, ka mma, nne, lee ka okpukpe si buru ihe na-emesi obi ike! Ma nke a bụ oge awa nke ezi-okwu, na Kraist onye na-ekpe ya ka a pụtara ihè n’ebube nke Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile; na ike nke a di nsọ nke Jisus Kraist, nke kpughepuru ya, na-ebibi ya, site n’innye ya n’iwe ibo obo nke ndi a ghogburu.

Amaokwu nke 9: “ *Ndi eze niile nke uwa, bu ndi ha na ya kwara iko ma bie ndu okomoko, ga-akwa akwa na kwara ya akwa, mgbe ha huru anwuru oku nke oku ya.* »

Amaokwu a na-ekpughe omume nke " *ndi eze uwa bu ndi ha na ya kwara iko na ndu okomoko.* " Nke a na-agunye ndi eze, ndi isi oche, ndi ochichi aka ike, ndi isi mba nile bu ndi kwaliteworo iga nke oma na ọrụ nke okpukpe Katolik, na ndi, na ikpe ikpeazu, kwadoro mkpebi nke igbu ndi na-edebe Sabbath. Ha “ *ga-akwa akwa, kwaakwa ya akwa ariri, mgbe ha huru anwuru oku nke oku ya.* ” N’uzo doro anya, ndi eze uwa na-ahu ka onodu ahụ si n’ebe ha nọ puo. Ha anaghi edukwa onye o bula ma na-ekiri naani oku na Rom nke ndi a ghogburu na-amunye, bu ngwa ọrụ e ji abo obo nke Chineke. Akwa akwa ha na akwa ariri ha ziri ezi site n’eziokwu ahụ bu na ukpuru nke uwa, nke dugara ha n’ike kachasi elu, na-ada na mberede.

Amaokwu nke 10: “ *Ha ga-eguzo n’ebe di anya, n’ihi egwu mmekpa ahụ ya, si: “Ahuhu! Ahuhu! Obodo ukwu ahụ, Babilon, nnukwu obodo! N’otu oge hour ka ikpe-gi biaworo!”* »

"Obodo ebighi ebi" na-anwu, o na-ere oku na *ndi eze nke uwa* na-eme ka ha di anya site na Rom. Ha na-atu egwu ugbu a na ha ga-ekerita akara aka ya. Ihe na-eme buuru **ha** nnukwu **ihe ndabara** : “ *Ahuhu! Ahuhu! Obodo ukwu ahụ, bu Babilon* , a na-ekwughachi *ahuhu* ugboro abuo, “ *o adawo, o daa, Babilon Ukwu ahụ.* ” " *Obodo ukwu!* " » ; di ike nke na o na-achi uwa site na mmetuta ya n’ahu ndi ndu nke mba ndi Kraist; O bu kpomkwem n’ihi njiko a nke Chineke katoro ka Eze Louis XVI na nwunye ya bu onye Ostria bu Marie-Antoinette gbagoro n’ogba aghara nke guillotine, yana ndi na-akwado ha, ndi e nwetara “ *oke mkpagbu* ” ahụ, di ka mmuo nsọ kwuputara, na Mkpu 2:22-23 . N’otu oge hour ka ikpe-gi biaworo; » ; nloghachi nke Jisos akara oge nke njedebe nke uwa. Ikpeazu ikpe a kara akara “ *otu awa* ” ihe atụ nke e buru n’amuma na Mkpu. 3:10 , ma o gazuru Jizos Kraist iputa, ka onodu ahụ nile di ugbu a gbanwee, na oge a, “ *otu awa* ” n’uzo nkiti ga-ezu iji nweta mgbanwe a di itunanya.

Amaokwu nke 11: " *Ndi ahia nke uwa na-akwa akwa na-eru ujú maka ya, n’ihi na o dighi onye na-azuta ibu ha ozọ.* "

Oge a, mmuo nsọ lekwasiri anya “ *ndi ahia nke uwa* ” karisia na-elekwasị anya na mmuo ahia America nke ndi lanariri n’uwa nile nakweere di ka a tulere

n'omumụ nke isi 17 bu ụzọ. Ha onwe ha kwa " *na-akwa ákwá, na-erukwa ya újú, n'ihí na ọ dighi onye na-azụta ibu ha ọzọ ; ...*». Amaokwu a na-egosi ikpe omuma nke mmetụta ihunanya ndi Protestant nwere maka okwukwe Katolik, bu nke ha na-eru újú , si otú a na-agba akaebe banyere njiko onwe ha na ya n'ihí mmasi akụ na ụba. Ebe, n'uzo di nnoo iche, Chineke welitere oru nke mgbanwe ikato ikpe omuma ndi popu Roman Katolik ma weghachi eziokwu ndi a ghotara; ihe ezi ndi mgbanwe dika Peter Waldo, John Wycliffe na Martin Luther mere n'oge ha. Ndi ahia ahụ jikwa mwute na-ahụ ukpuru ndi ha ji na-akuda n'ihu n'anya ha, ebe o bu na ha na-ebi nani n'ihí ihe utọ nke ime onwe ha ogaranya site n'ihé omume azumahia ha; ime azumahia na-achikota onu nke idi adi ha.

Amaokwu nke 12: “ *Ibu ọla edo, ọla-ọcha, nkume di oké onu ahia, pearl, ezi linen, odo odo, silk, eri na-acha uhie uhie, osisi utọ di iche iche, ihe ọ bula e ji ọdụ mee, ụdi osisi niile di oké onu ahia, nke ọla, ígwè, na nkume mabul ;*

Tupu m edeputa ihe di iche iche bu ihe ndabere nke okpukpe ikpere arusi nke Roman Katolik, echetara m ebe a kpomkwem isi ihe a nke ezi okwukwe nke Jizos Kraist kuziri. O gwara nwaanyi Sameria ahụ, si: “ *Nwaanyi,* ” ka Jizos siri ya, “ *kweere m, oge awa na-abia mgbe unu na-agaghi efe Nna m ofufe n'ugwu a ma o bu na Jeruselem. I na-efe ihe i na-amaghi; Anyi na-efe ihe anyi maara, n'ihí na nzoputa si n'aka ndi Juu . Ma oge awa na-abia, ọ bukwa ugbu a, mgbe ndi na-efe ezi ofufe ga-efe Nna m n'ime mmuo na n'eziokwu; n'ihí na ndi a bu ndi na-efe ofufe Nna na-achọ. Chineke bu Mmuo, ndi na-efe ya aghaghikwa ife ofufe n'ime mmuo na n'eziokwu . (Jon 4:21-23) Ya mere, ezi okwukwe adighi mkpa ihe onwunwe ma o bu ihe onwunwe, n'ihí na o dabeere nani n'onodu nke uche. N'ihí ya, ezi okwukwe a enwechaghi mmasi nye uwa ndi anyaukwu na ndi ohi, n'ihí na o dighi onye na-eme ka mmadu baa ogaranya, ma e wezuga, n'uzo ime mmuo, ndi a hoputara. Ndi a hoputara na-efe Chineke n'ime mmuo, ya mere n'echiche ha, kamakwa n'eziokwu , nke putara na echiche ha ga-ewukwasi n'okoloto Chineke gosiputara. Ihe o bula na-abughi ukpuru a bu udi ikpere arusi nke ikpere arusi ebe a na-egere ezi Chineke ozi di ka arusi. N'oge mmeri ya, Republican Rome nakweere okpukpe nke mba ndi meriri. Otutu n'ime ozizi okpukpe ya sitere na Grik, mmepeanya mbu nke oge ochie. N'oge anyi, n'udi popu, anyi na-ahụ ihe nketa a nile jikotara ya na “ndi senti” nke “Kraist” ohuru malite na ndiozi 12 nke Onyenwe anyi. Ma, ebe ha gafeworo n'imebi iwu nke abuo nke Chineke nke katoro omume ikpere arusi a, okwukwe Katolik na-anogide na-efe ihe oyiyi a piri api, esere, ma o bu puta ihè n'ohu ndi mmuo ojoo. Ya mere, o bu n'ememe nke otu nzuzo ndi a ka anyi na-ahụ arusi ndi a piri api nke na-achọ ka ihe na-emeputa ihe; ihe ndi Chineke n'onwe ya na-egosi ndeputa nke: “...; ibu ọla - edo, ọla-ọcha, nkume di oké onu-ahia, nkume pel, ezi ákwà ọcha, ákwà ọcha, silk, na-acha uhie uhie, osisi utọ nile, ọdu ọ bula, osisi nile di oké onu-ahia, ọla, ígwè, na mabul, ... “ *Ọlaedo, ọla-ọcha, nkume di oké onu ahia, na ihe di oké onu ahia* ” “ *na-asopuru chi nke ebe e wusiri ike* ” nke eze popu nke Dan.11:38. Mgbe ahụ, “ *oyi na-acha odo odo na uwe uhie* ” yiri nwaanyi akwuna ahụ bu *Babilon Ukwu ahụ* ná Mkpu. 17:4; “ *ọlaedo, nkume di oké onu ahia na pearl* ” bu *ihe icho mma ya ;* “ *ezi ákwà ọcha* ” na-egosi na o bu idi nsọ, di ka Mkpu. 19:8 si kwuo: “ *N'ihí na ezi ákwà ọcha bu ezi omume nke ndi nsọ .*” Ihe ndi*

ozo a kpọturu aha bu ihe ndi o si mee arusi ya a piri api. Ihe ndi a magburu onwe ya na-egosiputa okwa di elu nke nraranye nke onye na-ekpere arusi nke Katolik.

Amaokwu nke 13: “ *nke cinnamon, na uda di iche iche, na manu-otite, na myrrh, na frankincense, na mmanya, na mmanu, na ezi ntu oka, na oka, na ehi, na aturu, na inyinya, na ugbo inyinya, na anu ahụ, na mkpuru obi mmadu.* »

- *esi isi utọ, nke myrrh, frankincense, mmanya, na mmanu,* ” ka o hotara na-atu aro ememe okpukpe ya. Ihe ndi ozo bu ihe ndi na-edozi ahụ na ngwongwo ndi na-ezo aka n’ochichi Solomon, bu nwa Devid, bu onye wuru ulo nso mbu e wuru maka Chineke, di ka 1 Ndi Eze 4:20-28 si kwuo, N’uzo di otu a, Mmuo Nso na-akatọ mgbalị iwu na-akwadoghi ya imeghachi iwu nke “ *ulo nso Chineke* ” bu nke o “ *na - ekwulu* ” na Mkpuru . Nkwa ikpeazu nke amaokwu ahụ, gbasara “ *ahụ na mkpuru obi nke mmadu* ”, na-akatọ mmechorita ya na ndi eze ya na ha na-ekerita, n’uzo iwu na-akwadoghi, ike oge. N’aha Kraist, o gbaziri n’uzo okpukpe ziri ezi na omume ruru aru, di ka igba ohu, ita ahuhu, na igbu ihe Chineke kere eke; ihe Chineke debere onwe ya na ngalaba okpukperechi; ruo n’okè na o chikotara omume ya n’okwu ndi a: “ *A chotara obara nke ndi nile e gbuworo n’uwa n’ime ya* ”, n’amaokwu nke 18 nke isi nke 18. Site n’izo aka “ *mkpuru obi nke ndi mmadu* ”, Chineke na-ewere ya na o ga-efunahu “ *mkpuru obi* ” nke e nyefere ekwensu site n’oru ya na ihe omume okpukpe ugha ya.

Ihe ncheta : Na Baijul na n’echiche Chineke, okwu ahụ bu “ *mkpuru obi* ” na-akowaputa mmadu n’akuku ya nile, ahụ ya na echiche uche ma o bu echiche uche, ogugu isi ya na mmetuta ya. Ozizi nke na-egosi “ *mkpuru obi* ” di ka akuku nke ndu, nke na-ewepu onwe ya n’anu ahụ mgbe o nwuru ma di ndu, sitere na Grik ndi ogo mmuo. *N’ime* ogbugba ndu ochie ahụ, Chineke kwara “ *mkpuru obi nke nwere obara*” nke mmadu ma o bu anumanu ya: Lev. *M’we si umu Israel, Unu erila obara nke anu-aru o bula; n’ihi na ndu nke anu-aru nile bu obara-ya* ; ”. O si otu ahụ na-ele echiche di iche n’echiche ndi Gris n’odinihu ma na-akwadebe ihe ngosi Akwukwo Nso megide echiche nka ihe omuma nke a ga-amu n’etiti ndi ogo mmuo. Ndu mmadu na anumanu na-adabere n’oru obara. N’iwufu, ma o bu metoo site na ntachi, obara anaghizi enye oxygen na akuku nke anu ahụ gunyere uburu, nkwa nke echiche. Ma o buru na nke ikpeazu adighi oxygenated, ukuru nke echiche na-akwusi na o dighi ihe na-anogide na-adi ndu mgbe a kacha ogbo; ma o buru na o bughu na ebe nchekwa nke mejuputara nke ndi nwuru anwu “ *mkpuru obi* ” na ebighi echiche echiche nke Chineke na a echiche ya ga-eme n’odinihu “mbilite n’onwu”, mgbe o “ga-akpolite” ya, ma o bu mgbe o “ga-ekulite ya ozo”, di ka ikpe nwere ike ibu, maka ndu ebighi ebi ma o bu n’ihi na definitive mbibi nke “ *nke abuo onwu* ”.

Amaokwu nke 14: “ *Mkpuru nke mkpuru obi gi na-achosiwo ike n’ebe i no; ma ihe niile di nro ma maa mma furu efu gi, i gaghị ahukwa ha ozo.* »

N’ikwado ihe akwara n’amaokwu nke bu uzo, Mmuo Nso na-etinye “ *ochicho* ” nke ndi popu Rome n’ime “ *mkpuru obi ya* ,” agwa aghugho ya na nke aghugho. Onye nketa na nka ihe omuma ndi Gris, okwukwe Katolik bu onye mbu juru ajuju gbasara njiri nke mkpuru obi nye anumanu na umu nwoke achoputara na ala ohuru. N’ezie ajuju a nwere aziza ya; o dabere na nhoru nke ngwa ngwa inyeaka ziri ezi: mmadu enweghi **mkpuru** obi, n’ihi na o **bu** mkpuru obi.

Muò Nsò na-achikòta ihe ga-esi n'ezì ọnwụ pụta nke o hiwere ma kpughee na Ek.9:5–6-10. A gaghị edeghachi nkowa ndị a ọzọ n'ihe odide nke ọgbụgba ndụ ọhụrụ ahụ. Ya mere, anyị puru ihu mkpa ọ dị imụ Bible dum. E bibiri, “ *Babilon* ” ‘ga- *efunari* ’ ruo mgbe ebighi ebi’ *mkpuru nke mkpuru obi ya na-achosi ike* na “ *ihe nile di nro na ndi di ebube* ” ndi o ji kporo ihe ma choo. Ma Mmuo Nso kowaputakwara: “ *maka unu* ”; n’ihi na ndi a hoooro, n’adighi ka ya, ga-enwe ike igbati, ruo mgbe ebighi ebi, ekele nke ihe ebube ndi Chineke ga-enye ha ka ha kesaa.

Amaokwu nke 15: “ *Ndi ahia nke ihe ndi a, bu ndi o mere ogaranya, ga-eguzo n'ebe di anya n'ihu egwu nhujuanya ya; ha ga-akwa akwa na iru uju* ;

N’amaokwu nke 15-19, Mmuo Nso lekwasiri anya “ *ndi ahia bu ndi bara ogaranya site na ya* .” Ugboro ugboro na-ekpughe ihe mesiri ike na okwu ahụ bu “ *n'ime otu awa* ”, ugboro ato n'isiakwukwo a, yana mkpu “ *Ahuhu! Ahuhu!* ”. Nomba 3 na-anochi anya izu oke. Ya mere, Chineke na-ekwusi ike n'ikwado agwa a na-apughị igbagha agbagha nke okwa amuma ahụ; A ga-emezu ntaramahụ a na n'izu okè ya niile. Mkpu, “ *Ahuhu! Ahuhu!* ”, bu nke ndi ahia malitere, na-ekwughachi mkpu ido aka na nti nke ndi o hoooro malitere na Mkpu. 14:8: “ *O dawo! O dara! Akwa Babylon* . Ndi ahia a na-ekiri mbibi ya site n'ebe di anya, “ *n'ihu egwu nhujuanya ya* .” Ma ha ziri ezi itu egwu mkpuru a nke iwe ezi omume nke Chineke di ndu, n’ihi na site n’ikwado mbibi ya, ha na-etinye onwe ha n’omuma-uzo ya, n’aka nke ya, a ga-ebibikwa ha site n’iwe mmadu na-egbu ochu nke ndi na-adighi agwu agwu nke ndi aghughu okpukpe metutara. Amaokwu a na-eme ka anyi mara maka nnukwu oru diiri odimma azumahia na ihe iga nke oma nke Choochi Roman Katolik nwetara. “ *Ndi ahia* ” ahụ kwadoro nwanyi akwuna ahụ na mkpebi obi ojoo ya kachasi njo na nke enweghi mmasi, naani n’ihi aguụ maka iba uba ego na ihe onwunwe. Ha kpuchiri anya n’ihu aruru aru ya niile jogburu onwe ha ma kwesikwa ka ha kerita odinihu ikpeazu ya. Ihe atụ nke akuko ihe mere eme gbasara ndi Parisi bu ndi kwadoro okwukwe Katolik megide okwukwe Reformed site na mmalite nke mgbanwe mgbanwe n’oge Eze Francis I^{na} mgbe o gachara.

Amaokwu 16: “ *O ga-asikwa: Ahuhu! Ahuhu! Obodo uku ahu, nke ewereworo ezi akwa ocha na ogho ododo, na ogho uhie, nke emere ya ola-edo, na nkume di oké onu-ahia, na pearl! Naani otu awa ka e bibiri otutu aku na uba!* »

Amaokwu a na-akwado ebumnuche; “ *Babilon Ukwu ahu, e yikwa ya nke oma eri eri na-acha odo odo na eri na-acha uhie uhie* ”; agba nke uwe ndi eze, ebe o bu na o bu ya mere ndi agha Rom na-akwa emo ji uwe mwuda nke “ *acha odo odo* ” kpuchie ubu Jizos. Ha apughị ichetu n'echiche ihe Chineke nyere ihe omume ha putara: di ka onye mmehie, Jizos ghoru onye na-ebu mmehie nke ndi o hoooro bu ndi e ji agba, *ogho, ma o bu odo odo* , . di ka Aiz 1:18 . “ *Otu awa* ” ga-ezu ibibi Rom, popu ya, na ndi ukochukwu ya, mgbe nloghachi di ebube nke Jizos Kraist, bu onye biara igbochi onwu nke ndi o hoooro. N’ule ikpeazu a, ikwesi ntukwasị obi ha ga-eme ka ha di iche, n’ihi ya, anyi puru ighota ihe mere Chineke ji na-ekwusi ike karisja ime ka okwukwe ha sikwuo ike na ntukwasị obi zuru ezu nke bu na ha na-aghaghị igbawori onwe ha ahụ itukwasị ya obi. Ruo ogologo oge, mmadu nwere ike ikweta na mbibi di otu ahụ “ *n'ime otu awa* ” bu oru ebube, ya

mere o bu ntinye aka kpomkwem nke Chineke, di ka Sodom na Gomora mere. N'ogbo anyi, mgbe mmadu amutala oku nuklia, nke a abughi ihe ijuanya.

Amaokwu 17: " *Ndi niile na-anya ugbo mmiri, na ndi niile na-akwo ugbo mmiri n'ebe ahụ, na ndi oru ugbo mmiri, na ndi niile na-arụ oru n'oké osimiri, guzoro n'ebe di anya.* "

Amaokwu a lekwasiri anya kpomkwem " *ndi na-erigbu oké osimiri, ndi na-akwo ugbo mmiri, ndi na-akwo ugbo mmiri na-aga ebe a, ha nile guzokwa n'ebe di anya.* " O bu site n'iji ochicho ndi eze nwere ime onwe ha ogaranya mere ka choochi popu n'onwe ya baa ogaranya. O kwadoro ma kwadoo mmeri nke ala ndi mmadu na-amaghi ruo oge achoputara ha mgbe ndi ohu Katolik ya mere ogbugbu jogburu onwe ya nke ndi mmadu n'aha Jizos Kraist. Nke a bu nke kachasi na South America na njem obara obara nke General Cortés duziri. Olaedo e ogaranya ndi eze Katolik na ndi popu. Ozokwa, a na-ekwusi ike na akuku mmiri na-echeta na o bu ochichi nke " *anu ohia ahụ nke na-esi n'oké osimiri puta* " ka njiko ya na " *ndi oru ugbo mmiri* " sikwuo ike maka iba ogaranya ha.

Amaokwu 18: " *Ha we tie nkpu, ebe ha nahu anwuru-oku nke ire-ya: Òle obodo dika obodo uku a?* »

" *Olee obodo di ka obodo ukwu ahụ?* " tie mkpu ka ndi okwo ugbo mmiri na-ahụ " *anwuru oku si na ya.* " Aziza ya di mfe na ngwa ngwa: o dighi. N'ihi na o dighi obodo gbadoro anya di ukwu ike, obodo di ka obodo eze ukwu, mgbe ahụ okpukpe kemgbe 538. A na-ebupu okpukpe Katolik n'ala nile nke uwa ma e wezuga Russia ebe okpukpe Otodoks nke Ebe Owuwa Anyanwu juru ya. Mgbe ha nabatara ya, China lukwara ogu ma kpagbuo ya. Mana o ka na-achi taa n'ebe odida anyanwu dum na ihe ndi o na-etolite na America, Africa na Australia. O bu saiti njem nleghari anya okpukpe kacha n'awa na-adota ndi obia si n'akuku uwa niile. Ufodu na-abia ihu "mkpomkpo ebe ochie", ndi ozọ na-aga ebe ahụ ihu ebe Pope na ndi Kadinal ya bi.

Amaokwu 19: " *Ha wusa aja n'isi ha, kwaakwa akwa na iru ujú, tiekwa mkpu, si: 'Ahuhu! Ahuhu! Obodo ukwu ahụ, ebe ndi nile nwere ugbo mmiri n'oké osimiri bara ogaranya site n'iba uba nke ya, ka ebibiela n'otu awa!* »

Nke a bu ugboro nke ato ebe a na-achikota okwu niile gara aga, yana nkenke " *n'ime otu awa, e bibiri ya.* " " *Obodo ukwu ebe ndi niile nwere ugbo mmiri n'oké osimiri bara ogaranya site na ubara ya.* " Ebubo ahụ biara doo anya nke oma: o bu site n'ikike nke ochichi popu ka ndi na-azu ugbo mmiri ji baa ogaranya site n'iweta akụ na uba nke uwa na Rom. Rome na-enweta ubara ya site n'ikekorita ihe onwunwe nke ndi mmegide ya nke ndi mmeko ya na-adiru mgbe ebighi ebi gburu, ike ochichi obodo, nku ya nke ngwa ogu. Di ka ihe atu akuku ihe mere eme, anyi nwere onwu nke "Templars", onye ihe onwunwe kesara n'etiti okpueze nke Philip Fair na Roman Catholic ndi ukochukwu. Mgbe e mesiri nke a ga-abu ikpe maka "Protestants".

Amaokwu nke 20: " *nurja onu n'ihi ya, eluigwe! Ma unu ndi nso, ndi ozi na ndi amuma, nuriakwa onu! N'ihi na Chineke ekpewo gi n'ikpe site n'ikpe ya.* »

Muo ahụ na-akpoku ndi bi n'elu-igwe na ezi ndi-nso, ndi-ozu, na ndi amuma, nke uwa, ka ha nurja onu na mbibi nke Babilon ndi Rom. N'ihi ya, onu

ga-ekweko n'ihe mgbu na ahuhụ ndị o meworo ka ndị ohu Chineke nke eziokwu na-atachi obi ma o bu choo ime ka ha tachie obi, n'ihe banyere ndi ikpeazu a hooro kwesiri ntukwasị obi ruo ubochi izu ike ahụ edoro nsọ.

Amaokwu 21: “ *Otu mmuo ozi di ike wee bulie nkume di ka nnukwu nkume igwe nri, tuba ya n'ime oké osimiri, si, Otú a ka a ga-esi jiri ihe ike tuda obodo ukwu ahụ bú Babilon, a gaghị ahukwa ya ozo.* »

Ntunyere Rome na “ *nkume* ” na-egosi echiche ato. Nke mbu, Popery na-aso mpi na Jizos Kraist bu onye e ji “ *nkume* ” nochiri anya ya na Dan 2:34: “ *Ino na-ele anya ruo mgbe a kpupuru otu nkume n'ejighi aka, wee tipia ihe oyiya ahụ n'ukwu ya nke igwe na uru, ma kurie ha.* » Amaokwu ndi ozo di na Baijul kwukwara na o bu ya bu ihe nnochianya nke “ *nkume* ” na Zek 4:7; “ *isi nkuku* ” na Abu Oma 118:22; Mat.21:42 ; na Oru 4:11 : “ ***Jizos bu nkume ahụ unu bú ndi na-ewu ulo juru , ma nke ghoro isi nkuku .*** ” Echiche nke abuo bu ntuka n'aka ndi popu nzozi inochite anya onyeozu bu “ *Pita* ”; Isi ihe na-ebute “ *ihe iga nke oma nke ulo oru ya na ihe iga nke oma nke aghughu ya ,* ” ihe ndi Chineke katoro na Dan.8:25. Nke a na-akawanye njo ebe o bu na Pita onyeozu abughi onyeisi nke Choochi Ndi Kraist n'ih na utu aha a bu nke Jizos Kraist n'onwe ya. Ya mere “ *aghughu* ” popu bukwu “ *ugha* ”. Aro nke ato metutara aha ebe okpukperechi siri ike nke popu, bu basilica ya a ma ama nke a na-akpo "Saint Peter's of Rome", nke ihe owuwu ya di oke onu dugara na nnabata nke ire "indulgences" nke kpuchiri ya n'anya onye monk na-eme mgbanwe bu Martin Luther. Nkwa a ka nwere njiko chiri anya na echiche nke abuo. Ebe Vatican ru ru di ka ebe a na-eli ozu, mana ili eboro Peter Onyeozu nke Onyenwe anyi bu n'ezie nke "Simon Peter the Magician," onye na-efe na onye ukochukwu nke chi agwo aha ya bu Aesculapius.

N'ilaghachi n'oge anyi, Mmuo Nso buru amuma megide “ *Babilon* ” nke ndi Rom. O ji mbibi a ga-ebibi n'odinihu tunyere ihe oyiya nke “ *oké nkume igwe nri* ” nke “ *nkume* ” nke mmuo ozi tubara n'ime oké osimiri . Site n'ihe atu a, o na-ebo Rom ebubo e mere ***na Mat*** . Ma n'okwu-ya, o bughi otu nime umu-ntakiri ndia ndi kwere na Ya ka O meoro, kama o bu igwe madu. Otu ihe doro anya: ozugbo e “ *bibiri ya, a gaghị ahụ ya ozo* ”. O gaghị emeje onye o bu la ozo.

Amaokwu nke 22: “ *A gakhaghị anu olu ndi na-agba egwu na ndi na-aku oja na ndi na-afu opi n'ime gi ozo ;*

Mmuo ahụ wee kpalie uda egwu nke gosiputara enweghi ncheghari na onu nke ndi bi na Rome. Ozugbo e bibiri ya, a gaghị anukwa ha ebe ahụ ozo. N'echiche ime mmuo o na-ezo aka na ndi ozi nke Chineke bu ndi a nuru okwu ha di ka uda egwu nke “ *ndi na-aku oja ma o bu ndi na-aku opi* ”; foto e nyere n'ilu na Mat.11:17 . O na-ekwukwa banyere “ *mkoetu* ” nke ndi omenka bujuru ibu oru, n'ih na site n'otu obodo oge ochie nani “ *mkoetu* ” nke oru ndi okachamara si puta, n'ime nke a, “ *mkoetu nkume igwe nri* ” nke tughariri na-egweri oka, ma o bu na-amucha ngwa oru ndi di ka mma owuwe ihe ubi na ncha, mma na mma agha; nka, ugbua na Babilon oge ochie, di ka Jer.25:10.

Amaokwu nke 23: “ *Ihe nke oriona agaghị enwu n'ime gi ozo, a gaghikwa anu olu nwoke na-alu nwaanyi ohuru na nke nwaanyi a na-alu ohuru n'ime gi: n'ih na ndi ahia gi bu ndi ukwu nke uwa, e jikwa mgbaasi gi ghogbuo mba niile .*

Ihe nke oriona agaghị-enwu kwa nime gi ozo . “N'asusu ime mmuo, mmuo nsọ na-adọ ndi Rom aka ná nti na ihè nke Akwukwo Nso agaghị abiazi inye ya

ohere ka e mee ka o ghota ihe iji mata eziokwu di ka Chineke siri kwuo. Ihe oyiyi Jer 25:10 ka a na-ekwughachi ma “ *abu nke nwoke na-alu nwaanyi ohuru na nke nwaanyi a na-alu ohuru* ” ebe a ga-agho “ *olu nke nwoke na-alu nwaanyi ohuru nke a na-agaghi anukwa n’ime gi ozo* . N’uzo ime mmuo, ha bu olu nke okpukpo oku nke Kraist na ogbako O hoputara ka e mee ka mkpuru obi furu efu ka e chegharia na nzoputa. Ikwe omume a ga-apu n’anya ruo mgbe ebighi ebi, mgbe e bibisiri ya. “ *N’ihi na ndi ahia gi bu ndi ukwu nke uwa* .” O bu site n’irata ndi ukwu n’uwa ka Rom ji nwee ike igbasa okpukpe Katolik ya ruo otutu ndi bi n’uwa. O ji ha mee ihe di ka ndi nnochianya nke azumahia okpukpe ya. Ihe si na ya puta bu na “ *e jiwo mgbaasi gi ghogbuo mba niile* .” N’ebe a, Chineke na-ezo aka n’igwe ndi Katolik di ka “ *ihe mgbaasi* ” nke na-akowa otu nzuzo nke ndi na-agba afa na ndi amosu ojo. O bu ezie na site n’iji usoro okwu ugboro ugboro na ikwughachi ihe efu, okpukpe Katolik na-ahapu obere ohere maka Onye Okike Chineke ikwuputa onwe ya. O dighikwa anwa ime otu ahụ, n’ihi na o kporo ya “ *chi ala ozo* ” na Dan 11:39 ma o dighi mgbe o matara na o bu ohu; The "vicar nke Okpara Chineke", Pope aha, ya mere o bughu ya vicar. Amaokwu na-esonu ga-akowa ihe kpatara ya.

Amaokwu nke 24: “ *na n’ihi na n’ime ya ka a huru obara nke ndi amuma na ndi nsọ na ndi niile e gburu n’uwa* . »

“... *na n’ihi na a chotara obara nke ndi amuma na ndi nsọ n’ime ya* ”: siri ike, na-adighi agbanwe agbanwe, enweghi mmetuta na obi ojo n’akuko ihe mere eme ya nile, Rom eweputala uzo site na obara nke ndi o tara ahuhu. Nke a bu eziokwu nye ndi Rom na-ekpere arusi kamakwa Rom popu bu nke ndi eze gburu ndi na-emegide ya, bu ndi ohu Chineke nwere nghota bu ndi nwara anwa ikato odidi ya. Ufodu na-echebe site na Chineke, di ka Waldo, Wycliffe na Luther, ndi ozo na-adighi na biri ndu ha di ka ndi nwuru n’ihi okwukwe, na osisi, blocks, ogidi ma o bu osisi. Atumanya amuma nke ihu ka omume ya kwusi kpan kpan puru nani inuri onu ndi bi n’eluigwe na ndi ezi ndi senti nke uwa. “... *na nke ndi niile e gburu n’uwa* ”: Onye na-eme ikpe a maara ihe o na-ekwu, n’ihi na o na-agbaso omume Rom kemgbe e guzobere ya na 747 TOA. Onodu uwa nke oge ikpezu bu mkpuru ohuru kasi ohuru nke ndi na-emeri na-achi West nke ndi ozo nke uwa na-amu. Ochichi eze na Rom nke na-achi mba mgbe ahụ ripiara ndi bi n’uwa nke o meriri. Ihe nlereanya nke oha mmadu a nogidere buru nke afo 2000 nke ezi na Iso Uzo Kraist ugha. Mgbe nke ahụ gasiri, Rome na-ekpere arusi, onye popu Rome mebiri ihe oyiyi udo nke Kraist ma wepu ihe nlere anya nke gaewetara ndi mmadu obi utu. Site n’igosi na ogbugbu nke ezi aturu, bu ndi na-eso uzo Jisos Kraist, o meghere uzo maka esemokwu okpukpe ndi na-eduga ihe a kporo mmadu n’agha agha uwa nke ato nke mgbukpo agburu di egwu. O bughu n’enweghi ihe kpatara ya ka ndi otu ndi agha Alakuba na-egosiputa ukpuru nke igbu akpiri. Ikpọ asi nke Islam bu nzaghachi mbubreyo nye agha nke agha ntute ndi Urban II malitere site na Clermont-Ferrand na Novemba 27, 1095.

Mkpughe 19: Ogu ahu Amagedon nke Jizos Kraist

Amaokwu nke 1: “ *Mgbe nke a gasiri, anuru m oké olu nke oké igwè mmadu n’eluigwe ka ha na-asị, ‘Alehuya! Nzọputa na otuto na ike diiri Chineke anyi .* ”

N’iga n’ihu site n’isi iri na asato gara aga, ndi a ahoputara a gbaputara na ndi a zoputara no n’eluigwe, ndi na-ebu “ *aha ohuru* ” ahụ nke na-akowa odidi eluigwe ohuru ha. Anuri na onu na-achi ma ndi mmuo ozi nke eluigwe na-ekwesị ntukwasị obi na-ebuli Chineke nke nzoputa elu. Nke a “ *igwè mmadu “ otutu* ” di iche na “ *igwè mmadu nke onye o bula na-apughị iguta onu* ” e kwuru okwu ya ná Mkpu 7:9 . O na-anochi anya nnoko nke ndi mmuo ozi eluigwe di nsọ nke Chineke bu ndi na-ebuli “ *ebube* ” Ya elu n’ihi na n’amaokwu nke 4 , ndi a ahoputara n’elu ala nke “ *ndi okenye 24* ” ahụ nochiri anya ha ga-azaghachi ma gosi na ha na-akwadosi okwu ndi ahụ e kwuru, na-asị: “ *Amen!* » Nke putara: N’ezie!

Usoro nke okwu “ *nzoputa, ebube, ike* ” nwere ezi uche. “ *Nzoputa* ” ka e nyere ndi a hoputara no n’uwa na ndi mmuo ozi di nsọ bu ndi nyere “ *otuto* ” nye Onye Okike Chineke bu onye, izoputa ha, kpokuru “ *ike* ” ya nke Chineke ibibi ndi iro nkiti.

Amaokwu nke 2: “ *n’ihi na ikpe Ya nile bu eziokwu na ezi omume; n’ihi na o kpewo ikpe uku ahu nke nakwa iko, bu onye were ikwa-iko-ya mebie uwa, oho-kwa-ra obara ndi-oru-ya n’aka-ya.* »

Ndi a hoputara bu ndi nwere akpiri ikpo nkụ maka eziokwu na ezi ikpe ziri ezi na-eju afo ugbo a ma mezuo ya. N’ime ara ya kpuru isi, umu mmadu ebipu n’ebe Chineke no chere na o ga-eme ka ndi ikpezu nwee obi utọ site n’ime ka ukpuru nke ikpe ziri ezi ya di nro; Naani ihe ojoji ohere a mee ihe na di ka gangrene, o wakporo ahụ dum nke mmadu. Ezi Chineke nke na-eme ebere gosiri n’ikpe o kpere “ *Babilon Ukwu ahụ* ” na onye na-anwu anwu aghaghị inwu anwu.

Nke a abughị omume ajo omume, kama o bu ikpe ziri ezi. Ya mere, mgbe o makwaghị ka a ga-esi taa onye ikpe mara, ikpe ziri ezi na-aghọ ikpe na-ezighị ezi.

Amaokwu 3: “ *Ha wee si nke ugboro abụọ: Alleluia! ... na anwuru oku ya na-arịgo ruo mgbe ebighi ebi.* »

Ihe oyiyi ahụ na-eduhie eduhie, n'ihia na "oku" nke oku na-ebibi Rom gapụ n'anya mgbe e bibisiri ya. The "Ages of Ages" na-akowaputa ukpuru nke ebighi ebi nke metutara naanị ndi mmeri nke eluigwe na ala onwunwa. N'okwu a, okwu ahụ bu "anwuru oku" na-atu aro mbibi na okwu ahụ "ruo mgbe ebighi ebi" na-enye ya mmetuta ebighi ebi, ya bu, mbibi doru anya; o dighi mgbe o ga-ebilite. N'ezie, n'uzo kasị njo, "anwuru oku" puru ibili n'uche ndi di ndu di ka ihe ncheta nke omume di ebube nke Chineke mezuru megide Rom, bu onye iro na-agba obara.

Amaokwu 4: “ *Ndi okenye iri abuo na anọ ahụ na ihe anọ ahụ di ndu wee daa n'ala kpoo isiala nye Chineke Onye no odu n'ocheeze ahụ, si: "Amen! Hallelujah!"* »

N'ezie! Otuto diri Jehova! ... kwuo onu ndi a gbaputara n'ụwa na ụwa ndi nogidere na-adị ocha. Ihe e ji mara ofufe Chineke bu ikpo isiala; udi ziri ezi edobere naanị ya.

Amaokwu 5: “ *Otu olu wee si n'ocheeze ahụ puta, na-asị: "Toonu Chineke anyi, unu ndi ohu Ya nile, unu ndi na-atu egwu Ya, ma ndi nta ma ndi ukwu!"* »

Olu a bu nke "Maikel", Jizos Kraist, okwu eluigwe na elu ala abuo nke Chineke na-ekpughe onwe ya nye ndi o kere eke. Jizos na-ekwu, si: "unu ndi na-atu egwu ya", si otu a na-echeta "egwu" Chineke chorọ n'ozu mmuo ozi mbu nke Mkpu. 14:7. "Egwu Chineke" bu nani nchikota nke agwa nwere ogugu isi nke ihe e kere eke n'ebe Onye Okike ya nwere ike nke ndu na onwu n'ahu ya. Di ka Akwukwo Nso na-akuzi na 1 Jon 4: 17-18, "ihunanya zuru oke na-achupu egwu": "Nime nke a ka e meworo ka ihunanya anyi zuo okè, ka anyi wee nwee nkwwa okwu n'ubochi ikpe." Egwu adighi n'ihunanya, ma ihunanya zuru oke na-achupu egwu; n'ihia na egwu gunyere ntaramahuhu, ma e meghi ka onye na-atu egwu zuo okè n'ihunanya." Ya mere, ka onye ahụ a hoooro na-ahukwu Chineke n'anya, otu ahụ ka o na-erubere ya isi, otu ahukwa ka o na-enwechaghị ihe mere o ga-eji tuo egwu ya. Ndi Chineke hoputara n'etiti umuntakiri, di ka ndi ozi na ndi na-eso uzo di umeala n'obi, kamakwa site n'aka ndi ukwu di ka eze ukwu Nebukadneza. Eze ndi eze nke oge ya bu ihe atu zuru oke na-egosi na n'agbanyeghi na o di ukwu n'etiti mmadu, eze bu naanị ihe na-adighi ike n'ihu Onye Okike Puru Ime Ihe Niile.

Amaokwu 6: “ *M wee nu di ka olu nke oké igwe mmadu, na di ka olu nke otutu mmiri, na di ka olu nke oké égbè eluigwe, na-asị, Alleluia! N'ihia na Jehova, bu Chineke-ayi, nke usu nile nke ndi-agma aghowo eze.* »

Amaokwu a na-achikota okwu ndi ahulari. "Oké igwè mmadu" ma e jiri ya tanyere "mkpotu nke otutu mmiri" bu Onye Okike ya nochiri anya ya na Mkpu 1:15. "olu" ndi a na-ekwuputa di otutu nke na enwere ike iji ha tanyere uda uda, "mkpotu nke égbè eluigwe". "Haleluya!" N'ihia na Jehova, bu Chineke-ayi, nke usu nile nke ndi-agma aghowo eze. » Ozi a kara akara omume nke "opi nke asaa" na Mkpu. 11:17: "Anyi na-ekele gi, Onyenwe anyi Chineke nke puru ime ihe nile, Nke di adi, nke dikwa adi;

Amaokwu nke 7: “ *Ka anyị nūrīa ọ́nụ, nūrīakwa ọ́nụ, nyekwa ya otuto; n’ihi na ọ́lulu-nwunye nke Nwa-aturu ahu eruwo, nwunye-ya edoziwo kwa onwe-ya ;*

" *Añurị ọ́nụ* " na " *obi ụtọ* " bụ ndị ziri ezi n'uzọ zuru ezu, n'ihi na oge " *agha* " agwula. N'ime *ebube nke eluigwe* ", "*Nwanyị ọ́huru* " ahụ, Mgbako nke ndị a hoputara na-agbaputa n'ụwa abanyela n'ime ya " *Onye na-alụ nwanị ọ́huru* , Kraịst, Chineke dī ndụ " *Michael* ", Jehova. N'ihu ndị enyi ha niile nke eluigwe, ndị a gbaputara na Jizos Kraịst ga-eme mmemme " *agbamakwukwo* " nke na-ejiko ha. " *Nwanyị a na-alụ ọ́huru akwadebewo onwe ya* " site n'iweghachi eziokwu nile nke Chineke nke okpukpe Katolik meworo ka ọ laa n'iyi na nsugharị nke okwukwe Ndị Kraịst. " *Nkwadebe* " ahụ dī ogologo, nke e wuru na narị afọ 17 nke akuko ihe mere eme okpukpe, ma karịsịa kemgbe 1843, ubochi mmalite nke ihe Chineke chorọ maka mweghachi dī iche iche nke ghoro ihe dī mkpa, ya bụ, eziokwu nile nke ndị Protestant na-eme mgbanwe na-eweghachiteghị. Emecha nke nkwadebe a bụ ndị ikpeazu dissist Seventh-day Adventist bụ ndị nogidere na nwaputa nke Chineke na ihè ahụ Jizos nyere ya ruo ogwugwu na ugbua ruo na mmalite nke a nke 2021 mgbe m na-edede ụdị nke a oku ya.

Amaokwu nke 8: “ *E nyerekwa ya ka o yiwe ya n’ezi akwà ọcha, dī ọcha ma na-egbuke egbuke. N’ihi na ezi akwà ọcha bụ ezi omume nke ndị nsọ. »*

" *Qmaricha akwà linin* " na-ezo aka n'orụ *ezi omume nke* " *ndi nsọ ikpeazu n'ezie* ." Orụ " *orụ* " ndị a nke Chineke kporo " *ezi omume* " bụ mkpuru nke mkpughe Chineke nke e nyere n'usoro kemgbe 1843 na 1994. Orụ a bụ mkpuru kachasi ọ́huru nke na-ekpughe ihe mmuo nsọ Chineke nyere kemgbe 2018 nye ndi ọ́ huru n'anya ma na-agozị ma " *na-akwado* " maka " *agbamakwukwo* " ndi a kpọturu aha n'amaokwu a. O buru na Chineke gozie " *orụ ezi omume* " nke ezi " *ndi nsọ ya* ", kama ọ kochara ma luo ogu, ruo mgbe o bibiri ya, ogige nke ndi nsọ ugha nke " *orụ ha* " bụ "ajọ omume".

Amaokwu 9: “ *Muọ-ozī ahụ wee sī m, Detuo: Ngozi na-adiri ndi a kporo ibia oriri anyasi olulu nwunye nke Nwa aturu ahụ! O wee sī m: Okwu ndi a bu okwu Chineke n'ezie .*

A na-enye ndi nsọ a gbaputara site n'obara Jizos Kraịst nke ndi osu uto ha na-eche banyere nke Dan.12:12 (*Ngozi na-adiri ndi ga-echere ruo ubochi 1335*) nke ndi osu uto ndi ga-anochi anya ya nke oma " *144,000* " ma ọ bụ 12 X 12 X 1000 nke Apo.7. Ibanye n'eluigwe ruo mgbe ebighi ebi bụ n'ezie ihe na-eweta obi uto dī ukwu nke ga-eme ka ndi nwere ohere a buru " *obi uto* " nke Chineke. Naani ihu oma abughi naani ihe na-erite uru na ihe ugwu a, ma onyinye nke nzoputa ka Chineke nyere anyi dika "ohere nke abuo" mgbe ihe nketa na amamikpe nke mmehie mbu gasiri. Nkwa nke nzoputa na onu nke elu-igwe n'odiniihu ka akwadoro dī ka nke nkwa onu nke Chineke kwesiri okwukwe anyi n'ihi na ọ na-edobe nkwa Ya kpmkpam. Onwunwa nke ubochi ikpeazu ga-achọ ihe doro anya nke obi abuo na-agaghizi enwekwa onodu. Ndi a hoputara ga-adabere n'okwukwe nke e wulitere na nkwa Chineke ekpughere n'ihi na ekwuru ihe e dere na mbu. O bu ya mere e ji kpo Akwukwo Nso, Akwukwo Nso : Okwu Chineke.

Amaokwu nke 10: “ *M wee daa n'ukwu ya ikpo isi ala nye ya; ma o sirī m: Lezienụ anya ka i ghara ime ya! Mu onwem bu orù-ibe-gi, na nke umu-nne-gi ndi*

nāḥa àmà Jisus. Fee Chineke ofufe. N'ihu na ama nke Jizos bụ mmụọ nke amụma.
»

Chineke na-erigbu njehie Jọn iyi kpugheere anyị amamikpe ya nke okwukwe Katolik nke na-akuziri ndị otu ya ụdị ofufe nke okike. Ma, o lekwasiri anya n'okwukwe Protestant nke na-emekwa mmehie a site n'isopuru "ubochi anyanwu" na-ekpere arusi nke e ketara na Rom. Ihe iru uka adighi ya na mmuozizi ahụ nke na-agwa ya okwu bụ "Gabriel", onye ozi ala ozo Chineke nke noruo nso Chineke, onye putawororiji n'ihu Daniel na Meri, bu nne Jizos bu "onye nnochichi" ahụ. N'agbanyeghi na o di elu, "Gabriel" na-egosi idi umeala n'obi di ka Jizos. O na-azoro naani aha nke " *oru ibe ya* " nke Jon ruo mgbe Adventist ikpeazu nke ahoputara nke njedebe oge. Ebe o bu na 1843, ndi a hoputara na ha nwere " *igba akaebe nke Jizos* " nke, di ka amaokwu a si kwuo, na-egosi "mmuoz amuma." Ndi Adventist ejedebewo " *mmuoz amuma* " nke a nani n'oru Ellen G. White, bu onye ozi Onyenwe anyi ruzuru, n'agbata 1843 na 1915. N'ihu ya, ha onwe ha eweputawo okè n'ihè Jizos nyere. Ugbu a, " *mmuoz amuma* " bu onyinye na-adigide adigide nke sitere n'ezimekorita di n'etiti Jisos na ndi na-eso uzo ya bu nke dabeere n'ihe Nile na mkpebi o mere inyefe ohu nke o horo site n'ikike Nile nke chi ya oru. Oru a na-agba akaebe na " *mmuoz nke amuma* " ka na-arusi oru ike ma nwee ike iga n'ihu ruo ogwugwu nke uwa.

Amaokwu nke 11: " *M wee hu ka eluigwe meghere, ma, lee, inyinya ocha! Onye ahu Nke nanokwasi Ya, anakpo Ya Onye kwesiri ntukwasi-obi na Onye-eziokwu;* »

N'onodu a, mmuoz nso na-akpoghachite anyi n'uwa, tupu mmeri na mbibi ikpeazu nke " *Babilon Ukwu ahụ* " ga-enwe. Muo ahụ na-akowa oge mgbe, na nloghachi ya, Kraist ahụ di ebube ga-eche ndi nnupuisi no n'uwa ihu. N'ime Jisos Kraist ahụ e mere ka o di ebube, Chineke si n'ebe a na-apughi ihu anya puta: " *eluigwe ghe oghe .*" O putara n'onyinyo nke " *akara nke mbu* " nke Mkpu 6:2, di ka onye na-agba inyinya, ya bu, Onye nduzi, mgbe o maliteworo " *na-meri na imeri* " nke nokwasiri n'elu " *inyinya ocha* ," bu onyinyo nke ogige ya nke e ji idi ocha na idi nsọ mara. Aha ahụ " *kwesiri ntukwasi obi na nke eziokwu* " nke o nyere onwe ya n'onodu a mere ka omume ahụ gbasaa n'oge ikpeazu nke e buru n'amuma site n'aha " *Leodisia* " na Mkpu 3: 14 . Aha a putara "ndi e kpere ikpe" nke akwadoro ebe a site na nkenke: " *O na-ekpe ikpe* ". N'ikowaputa na o " *na-alu ogu n'ikpe ziri ezi* ," Mmuoz Nso na-akpalite oge nke " *agha Amagedon* " nke Mkpu 16:16 , bu nke o luso ndi agha ikpe na-ezighi ezi nke ekwensu na-edu ogu ma diri n'otu site na nsopuru e nyere "ubochi anyanwu" nke e ketara n'aka Constantine nke Mbu^{na} ndi poopu Roman Katolik.

Amaokwu nke 12: " *Anyi ya di ka ire oku; otutu okpu-eze di n'isi-ya; o nwere aha e dere, nke o dighi onye maara ma e wezuga onwe ya;* »

N'imara ihe ndi gbara onodu ahụ gburugburu, anyi nwere ike ighota na " *anyi ya* " ma e jiri ya tonyere " *ire oku* " na-ele ebe ndi o na-ewe n'uwe ya, ndi nnupuisi ahụ di n'otu " *jikere maka agha* " kemgbe Mkpughe 9:7-9, ya bu, kemgbe 1843. A ga-enye ihe " *otutu okpueze* " yi n'isi ya n'amaokwu nke 16 nke " *eze ndi eze na ndi eze .*" " *Aha e dere ede nke o na-adighi onye maara ma e wezuga onwe ya* " na-egosi odidi Chineke ebighi ebi ya.

Amaokwu nke 13: “ *Ewewekwa ya uwe mwuda wusara n'obara. Aha ya bu Okwu Chineke.* »

“ *Uwe ahụ nwere ntupọ obara* ” pụtara ihe abụọ. Nke mbụ bụ ikpe ziri ezi ya nke o nwetara site n'iwufu “ *obara* ” nke ya maka mgbaputa nke ndị ọ hoooro. Ma àjà a o ji obi ya chọọ iji zoputa ndị ọ hoooro choro onwu nke ndị na-eme ihe ike na ndị na-akpagbu ha. A ga-eji “ *obara kpuchie uwe ya* ” ozo, ma na nke ugbu a, ọ ga-abu nke ndị iro ya, bụ ndị *a zochara n'ebe nzochaputa mmanya nke mkpuru vain nke onuma Chineke*, di ka Aizaya 63 na Mkpu. 14:17 ruo 20 si kwuo. Aha a bụ “ *Okwu Chineke* ” na-ekpughe mkpa ozi Jizos jere n'ụwa na mkpughe ya ndị e mere n'eluigwe mgbe o bilitesiri n'ụwa nakwa n'ụwa ozo. Onye Nzoputa anyị bụ Chineke n'onwe ya zoro ezo n'odidi nke ụwa. Ozizi ya na-adigide adigide nke ndị isi ya hoputara ga-eme ka odiche di n'etiti ogige a zoputara na ogige ahụ furu efu.

Amaokwu nke 14: “ *Usuu ndi agha nke no n'eluigwe soro ya n'elu inyinya ocha, yiri uwe mara mma, nke di ocha, dikwa ocha.* »

Ihe oyiyi ahụ di ebube, “ *ocha* ” nke idi ocha na-akowa idi nsọ nke ogige nke Chineke na nke igwe ndi mmuo ozi ya bu ndi nogidere na-ekwesị ntukwasị obi. “ *Anu akwa linin oma* ” ahụ na-ekpughe “ *ezi omume* ” na oru ha di ocha.

Amaokwu nke 15: “ *Mma agha di nko sikwa n'onu ya puta, bu nke o ji ji were tigbuo mba di iche iche; o ga-eji mkpara igwe chia ha; o ga-azochakwa ebe nzochaputa mmanya nke idi oku na onuma nke Chineke Puru Ime Ihe Nile.* ”

“ *Okwu Chineke* ” na-ezo aka n'Akwukwo Nso, “ *okwu* ” ya di nsọ bu nke chikotara ozizi ya nke dugara ndi a hoputara n'eziokwu ya. N'ubochi o ga-aloghachi, “ *Okwu Chineke* ” na-abia di ka “ *mma agha di nko* ” igbu ndi iro ya na-enupu isi, ndi na-ese okwu, na-arurita uka, di njikere iwufu obara nke ndi ikpeazu o hoooro. Mbibi e bibiri ndi iro ya na-eme ka okwu ahụ bu “ *o ga-eji mkpanaka igwe chia ha* ” bu nke na-egosikwa oru ikpe ndi a hoputara ahoputa bu ndi ga-emeru di ka Mkpu. 2:27 kwuru. Atumatu nke ibo obò di nsọ nke a koro “ *mkpuru mkpuru vain* ” na Mkpu 14:17-20 ka akwadokwara ozo n'ebe a. Emeputara isiokwu a n'Aisa.63 ebe Muo Nso na-akowaputa na Chineke na-eme naani ya n'enweghi onye o bu la ya na ya no. Ihe kpatara ya bu na ndi a hoputara eburula uzo gaa eluigwe anaghi ahụ ihe nkiri ahụ na-eti ndi nnupuisi ahụ.

Amaokwu 16: “ *O wee were aha e dere n'uwe ya na n'apata ukwu ya: Eze nke ndi eze na Onyenwenu nke ndi nweni niile.* »

“ *Uwe* ” na-ezo aka na oru nke ihe di ndu na “ *apata ukwu ya* ” na-egosi ike ya na ike ya, n'ihia na nkowa di mkpa bu na o na-aputa di ka onye na-agba inyinya, na-eguzokwa n'elu inyinya, akwara nke “ *apata ukwu* ”, nke kasi ukwu n'ime mmadu, na-anwale ule ma mee ka omume ahụ kwe omume ma o bu na o bughị. Oyiyi ya di ka onye na-agba inyinya di iriba ama n'oge gara aga ebe o bu na nke a bu odidi nke ndi agha agha. Taa, anyi na-ahapu ihe nnochianya nke ihe oyiyi a nke na-agwa anyi na onye na-agba ya bu onye nkuzi nke na-achi otu igwe mmadu nke akara “ *inyinya* ”. Onye ahụ Jizos na-agba gbasara ndi o hoooro bu ndi gbasasiri n'ụwa ugbu a. Aha ya “ *Eze nke ndi eze na Onyenwenu nke ndi nweni niile* ” bu isi iyi nke nkasi obi n'ezie nye ndi o huru n'anya bu ndi no n'okpuru iwu na-ezighi ezi nke ndi eze na ndi isi nke ụwa. Isiokwu a kwesiri nkowa. E meghi ihe nlereanya nke obubueze elu ala n'ukpuru ndi Chineke kwadoro. N'ezie,

Chineke nyere Israel, **dị ka arịrịọ ya**, ka eze na-achị n'ụwa, m na-ehota, "dị ka mba ndị ọzọ" na-ekpere arụsị nke dị n'oge ahụ. Naanị Chineke zara arịrịọ nke obi ojọọ ha. N'ihị na n'ụwa, ndị eze kasị mma bụ nanị "ihe arụ" onye " *na-ewe ihe ubi n'ebe ọ na-akughị* " na onye maara Chineke adighị echere ka ndị ya kwatuo iji gbanwee onwe ya. Ihe nlereanya Jizos mere katoro ihe nlereanya nke ndị nzuzu, ndị na-amaghị ihe na ndị ajọ omume bufere n'ụwa site n'ogbo ruo n'ogbo. N'ụwa nke eluigwe nke Chineke, onye ndú bụ ohu nke ndị ya, na site na nke a ọ na-enweta ebube ya niile. Isi ihe na-enye obi uto zuru oke dị ebe ahụ, n'ihị na ọ dighị ihe dị ndụ na-ata ahụhụ n'ihị mmadụ ibe ya. Na nloghachi ya dị ebube, Jizos biara ibibi ajọ ndị eze na ndị isi, na ajọ omume ha, bụ nke ha na-ekwu na ọ bụ ya site n'ikwu na ọchịchị ha bụ ihe ruuru Chineke. Jizos ga-akuziri ha na ọ bughị otú ahụ ka ọ dị; nye ha, ma nyekwa otutu mmadụ ndị na-akwado ikpe na-ezighị ezi ha. Nke a bụ nkọwa nke "ilu nke talent" nke a na-aruzu ma tinye ya n'ọrụ.

Mgbe esemokwu ahụ gasịrị

Amaokwu nke 17: “ *M wee hụ otu mmụọ ozi ka o guzo n'anyanwụ. O we were oké olu tie nkpu, nāsi anu-ufe nile nke nēfe n'etiti elu-igwe, Bianu, chikọta onwe-unu n'otu n'oké nri-anyasi nke Chineke* ;

Jizos Kraịst “ *Maikelel* ” na-abia n'onyinyo anyanwụ nke ihè Chineke iluso Ndị Kraịst ugha na-eife chi anyanwụ ofufe ọgụ, bụ ndị na-akwado mgbanwe nke ubochi izu ike nke eze ukwu Constantine ^{nke Mbụ mere.} Na esemokwu ha na Kraịst Chineke, ha ga-achoputa na Chineke dị ndụ dị egwu karịa chi anyanwụ ha. Jizos Kraịst ji oké olu kpokota ndị nnunụ na-eri anụ.

Riba ama : Aga m akowakwa ya ọzọ na ndị nnpụisi ahụ achoghị ife chi anyanwụ n'amaghị ama na afọ ofufo, mana ha na-eleda eziokwu ahụ anya na maka Chineke, ubochi mbụ nke ha na-asopuru dị ka izu ike ha kwa izu na-ejigide ntupọ nke ojiji ndị ọgọ mmụọ na-eme n'oge gara aga. N'otu aka ahụ, nhorọ ha na-ekpughe oké nlelị maka usoro oge nke o guzobeworo malite ná mmalite o kere ụwa. Chineke na-agụ ubochi ndị a kara akara na nchigharị nke ụwa n'akukụ ya. N'ime ihe o mere ndị ya Izrel, o chetara usoro nke izu ahụ site n'igosi aha ya, ubochi nke asaa a na-akpọ "Sabath". Otutu ndị kweere na Chineke ga-agụ ha n'onye ezi omume n'ihị na ha nwere ezi obi. Ma ezi obi ma ọ bụ nkwenye abaghị uru ọ bụla nye ndị na-arurita ụka n'eziokwu Chineke kwuputara nke oma. Eziokwu ya bụ nanị ukpuru nke na-eme ka a dighachi ná mma site n'okwukwe n'ajà afọ ofufo nke Jizos Kraịst. Onye Okike Chineke anughị ma ọ bụ ghotá echiche onwe onye, Bible ji amaokwu a si n'Aisaja 8:20 kwado ukpuru a: “ *Nye iwu na ihe àmà! Ọ bụrụ na mmadụ ekwughị otú a, a gaghị enwe chi obubọ maka ndị mmadụ* .

oriri “eriri abụọ ” nke Chineke: “ *Nri Anyasị Olulu nke Nwa Aturu ahụ* ” nke ndị obia ya bụ ndị a hooro n'onwe ha n'otu n'otu, ebe ọ bụ na n'otu n'otu, ha na-anochi anya “ *Nwunye a na-alụ ọhuru* ”. Nke abụọ " *oriri* " bụ nke ụdị macabre na ndị na-erite uru na ya bụ nanị " *nnunụ* " anụ oriri, udele, condors, ndị na-agba, na ụdị ndị ọzọ nke genus.

Amaokwu 18: “ *Ka m wee rie anụ ahụ nke ndị eze, na anụ ahụ nke ndị isi, na anụ ahụ nke ndị dike, na anụ inyinya, na anụ ahụ nke ndị nọ ọdụ n'elu ha, na anụ ahụ nke mmadụ niile, ma ndị nweere onwe ha ma ndị ohu, ma ndị nta ma ndị ukwu.* »

Mgbe e bibichara ihe niile a kpọrọ mmadụ, ọ dighị onye ga-ahapụ ozu n'okpuru ala nakwa dị ka Jer 16:4 si kwuo, “ a ga-agbasa ha dị ka nsị n'elu ala . Ka anyị chọta amaokwu ahụ dum nke na-akuziri anyị ihe Chineke na-emere ndị ọ na-abụ ọnyụ: “ *Ọrịa ga-egbu ha; a gaghị enye ha anya mmiri ma ọ bụ olili; ha gādi ka nsị-anu n'elu uwa; site na mma-agma na oké unwu ka ha gāla n'iyi; ozu ha ga-aghokwara anụ ufe nke eluigwe na anụ ọhịa ihe oriri .*” Dị ka ngụkọ e deputara nke Mmụọ Nsọ n'amaokwu nke 18 si di, ọ dighị onye na-agbanarị ọnyụ. M na-echeta na “ *inyinyanya* ” ahụ na - anọchi anya ndị ọchịchị na ndị ndú okpukpe ha na-edu di ka Jek. »

Amaokwu nke 19: “ *M wee hụ anụ ọhịa ahụ, na ndị eze nke ụwa, na ụsụ ndị agha ha, ka ha zukọtara ibuso onye ahụ nke nọ ọdụ n'elu inyinyanya na agha ya agha.* »

Anyị ahụwo na “ *agma Amagedon* ” ahụ bụ nke ime mmụọ nakwa na n'ụwa akukụ ya bụ inye iwu ka e gbuo ndị ohu ikpeazụ nile nke Jisọs Kraịst. Emere mkpebi a tupu nloghachi nke Jisọs Kraịst na ndị nnupuisi ahụ ji n'aka na ha ga-ahoro. Ma n'oge ọ malitere idị irè, mbara igwe meghere na-ekpughe ibo ọbo Chineke na Kraịst na ndị mmụọ ozi ya. Enwekwaghị ike ilu ọgụ. Ọ dighị onye puru iluso Chineke ọgụ mgbe ọ putara, ihe ga-esikwa na ya putà bụ ihe Mkpu 6:15-17 kpugheere anyị: “ *Ndị eze nke ụwa, ndị ukwu, ndị ọchịagha, ndị ọgaranya, ndị di ike, ndị ohu ọ bula na ndị nweere onwe ha, zoro onwe ha n'ogba na n'oké nkume nke ugwu. Ha we si ugwu na nkume di elu, dakwasi ayi, zopu kwa ayi n'iru Onye ahu Nke nānọkwasi n'ochē-eze, na n'onuma nke Nwa-aturu ahu; n'ihu na oké ubochi nke iwe-Ya abiawo, ọnye gēguzo kwa?* ” N'ajujụ ikpeazụ, azịza ya bụ: ndị a horo bụ ndị nnupuisi ga-egbu; ahoputara edokwara nsọ site na ntukwasị obi ha nye ubochi izu ike di nsọ nke buru amuma mmeri nke Jisus n'isi ndi iro ya nile na ndi nke ọ gbaputara.

Amaokwu nke 20: “ *A kpokwara anụ ọhịa ahụ, ya na ya bụ onye amuma ụgha nke ruru ọrụ ebube n'ihu ya, nke ọ ghogburu akara nke anụ ọhịa ahụ na ndi na-efe ofufe ya ofufe. A tūbara ha abụọ ná ndụ n'ime ọdọ ọkụ nke na-esure solfo.* »

Ntị ! Mmụọ nsọ na-ekpughere anyị njedebe ikpeazụ nke ikpe ikpeazụ ka Chineke na-akwadebe ya maka “ *anụ ọhịa ahụ na onye amuma ụgha* ” nke ahụ bụ okwukwe Katolik na okpukpe Protestant nke ndi Adventist ụgha jikotara kemgbe 1994. N'ihu na “ *ọdọ ọkụ na brimstone na-ere ọkụ* ” ga-ekpuchi ụwa nanị na njedebe nke narị afọ nke asaa iji bibie ma kpochapụ ndi mmehie, n'ikpeazụ, mgbe ikpe ahụ gasiri. Amaokwu a na-ekpughere anyị echiche magburu onwe ya nke ezi ikpe ziri ezi nke Chineke Onye Okike anyi. Ọ na-eweputa odiche di n'etiti ndi nwere ezi uche na ndi a ghogburu mana ndi ikpe mara n'ihu na ọ bụ ha kpatara nhoro

ha. » » u »
 A akpali ma `mma` a akpaliwo ma nwoke ma obu nwaanyi nke uwa ka ha kwanyere “ *akara uj o ah u* ” ah u ah u ah u.

Amaokwu nke 21:
 “ *gburu ndi nke z mma agha, mma, mma agha* ”

....."Hakwara" nke mma`agha`» nke ``» mma-agha`
si`a n`onu` ya`aputa` gbuo ndi fòdururu; ma anụ ufe nile juputara n'anụ ahụ ha ."

Ndị a " *ndị ọzọ* " metụtara ụmụ mmadụ na-abughị ndị Kraịst ma ọ bụ ndị na-ekweghị ekwe bụ ndị gbasoro òtù mba nile ma rube isi n'iwu ọha mmadụ n'etinyeghị aka n'onwe ha n'ihe ndị nnupụisi okpukpe ndị Kraịst mere. N'ibụ ndị ezi omume nke ọbara nke Jizọs Kraịst wufuru kpuchiri ha, ha adighị adị ndụ na nloghachi nke Kraịst ma ka o sina dị, e gburu ha site n'okwu ya nke " *mma agha ahụ nke si n'onụ ya pụta* ." Ndị a dara ada bụ ndị ji anya ha hụ mputa nke ezi Chineke ga-abiarute n'ikpe ikpeazụ ma ha agaghị ata ahụhụ nke ọnwụ ogologo oge n'ime " *ọdọ ọkụ* " ahụ e debere maka ndị ukwu okpukpe na-eme mmehie bụ ndị nọ n'ime nnupụisi ahụ. Mgbe a ga-ebuso ebube nke Chineke Onye Okike di ukwu, Onyeikpe Ukwu ahụ ihu, a ga-ekpochapụ ha na mberede.

Mkpughe 20: **puku afo nke nari afo nke asaa** **na ikpe ikpe-azu**

Ahụhụ Ekwensu

Amaokwu nke 1: " *M wee hụ otu mmụọ ozi ka o si n'eluigwe na-arịdata, ji mkpịsị ugodi nke olulu mmiri na nnukwu agbụ igwè n'aka ya.* »

" *Mụọ-ozị* " ma ọ bụ onye ozi nke Chineke " *si n'elu-igwe ridata* " n'elu uwa nke ananapu n'udị nile nke ndu nke uwa, ma madu na anumanu, ebe a na-ewere aha-ya " *abyss* " nke na-akowa ya na Jen 1:2. " *Igodo* " na-emepe ma ọ bụ mechie ohere ibanye n'ala a togboro n'efu. Na " *nnukwu agbụ* " ahụ e ji " *aka ya* " na-egosi na a ga-eke ihe di ndu n'ala togboro n'efu nke ga-aghọ ụlọ mkporo ya.

Amaokwu nke 2: " *O wee jide dragon ahụ, bụ agwọ ochie ahụ, onye bụ Ekwensu na Setan, ma kee ya agbụ ruo otu puku afo.* »

E hotara ọzọ okwu ndị ahụ nke na-akowa " *Setan* " mmụọ ozi ahụ na-enupụ isi, nke di ná Mkpu 12:9 . Ha na-echetara anyị ibu ọrụ ya di elu na nhujuanya nke nnupụisi agwa ya kpatara; nhujuanya anụ ahụ na nke omume na ihe mgbu na-amanye ụmụ mmadụ site n'aka ndị na-achị achị na-edobere mkpali na mmetụta ya n'ihhi na ha di njọ di ka ya. Di ka " *dragon* " o duuru ndi ọgọ mmụọ na-ekpere arụsị Rome, na di ka " *agwọ* ", Christian popu Rome, ma unmasked n'oge nke Ndozighari, ọ na-akpa àgwà ọzọ di ka " *dragon* " na-eje ozi nke ndi agha Katolik na Protestant leagues na "dragonnades" nke Louis XIV. Site n'ogige ndi mmụọ ọjọọ, " *Setan* " bụ nani onye lanariri, mgbe ọ na-echere ọnwụ mgbaputa ya n'ikpe ikpeazu, ọ ga-anogide na-adị ndu ruo " *otu puku afo* " ọzọ dipuru adipu, na-enweghị ihe ọ bula na kọntakti na ihe ọ bula e kere eke, n'ụwa nke ghoro ụlọ mkporo ọzara na-enweghị ụdi na nke togboro chakoo, nke ndi mmadụ na-ebi nani site n'irere ozu na okpukpu nke mmadụ na anumanu.

Mụọ-ozị nke abyss n'elu ụwa togboro n'efu: Onye mbibi nke Mkp 9:11 .

Amaokwu nke 3: “ *O wee t̄ba ya n’ime olulu ah̄ nke na-adigh̄i agw̄u agw̄u, mechibidokwa ya, kpachie ya akara, ka ọ ghara iduhie mba nile ọzọ, ruo mgbe otu puku afọ ah̄ ga-agw̄u. Mgbe nke a gasiri, a ghagh̄i itopu ya maka obere oge.* »

Ihe oyiyi e nyere bu kpomkwem, e debere Setan n’uwa nke togboro n’efu n’okpuru ihe mkpuchi nke na-egbochi ya ibanye n’eluigwe; nke mere na ya onwe ya na-ah̄ onwe ya n’okpuru adigh̄i ike nke ukpuru mmadu nke o kpatara ma ọ bu gbaa ume. Ihe ndi ọzọ di ndu, ndi mmuo ozi nke eluigwe na ndi mmadu ndi ghoro ndi mmuo ozi, no n’elu ya, ya bu, n’eluigwe, bu ebe ọ na-agagh̄i enwe ohere ibanye kemgbe Jizos Kraist meriri mmehie na onwu. Ma onodu ya akawanyewo njo n’ihi na o nwekwagh̄i nzuko ọzọ, ma mmuo ozi ma ọ bu mmadu. N’eluigwe, e nwere “ *mba di iche iche* ” nke amaokwu a na-akpotugh̄i “uwa.” Nke a bu n’ihi na ndi a gbaputara nke mba ndi a niile no n’eluigwe n’alaeze Chineke. A na-ekpughe oru nke “ *agbu* ” ah̄ ; ọ na-amanye ya inoro naani ya na inopuru iche n’uwa. N’ime usoro ihe omume Chineke, ekwensu ga-anogide na-abu onye mkporo ruo “ *otu puku afọ* ” n’ikpeazu nke a ga-atohapu ya, na-enwe ohere na ikpoturu ndi ajo omume nwuru anwu e kpolitere n’onwu na mbilite n’onwu nke abuo, maka “ *onwu nke abuo* ” nke ikpe ikpeazu, n’uwa nke ga-abu, nwa oge, biri ọzọ. Ọ ga-emekwa ka mba ndi ah̄ na-enupu isi buru ndi a mara ikpe n’ihi mgbal̄i efu ha gbal̄isiri ike iluso ndi mmuo ozi di nsọ a gbaputaworo ọgu na Jizos Kraist bu Onyeikpe ukwu.

Onye agbaputaworo kpe ndi ajo omume ikpe

Amaokwu nke 4: “ *M wee hu ocheeze; ewe nye ndi nokwasi ya ike ikpe ikpe. M’we hu nkuru -obi nke ndi eburu ebu n’ihi am̄a nke Jisus, na n’ihi okwu Chineke, na ndi nakpoghi kwa isi ala nye anu-ohia ah̄, ma-ọbu onyinyo-Ya, ma-ọbu na ha anataghi akara-Ya n’egedege-iru-ha, ma-ọbu n’aka-ha. Ha dighachi ndu wee soro Kraist chia otu puku afọ .*

“ *Ndi na-anodu n’ocheeze* ” nwere “ *ikike* ” nke eze “ *ikpe ikpe* .” Nke a bu isi ihe di mkpa iji ghot̄a ihe Chineke na-enye okwu ah̄ bu “ *eze* ” putara. Ugbu a, n’alaeze ya, n’ime Jizos Kraist “ *Maikele* ,” Chineke na-ekerita ikpe ya n’etiti ihe nile o kere eke bu mmadu a gbaputara n’uwa. A ga-achikota ikpe ndi ajo omume n’uwa na n’eluigwe n’ebe Chineke no. Nke a bu nani akuku nke ala-eze nke ndi a hoputara ahoputa. Edebere ochichi maka otu udi nke ndi a hoputara, kama maka mmadu niile, na Mmuo Nso na-echeta na n’oge gafeworo n’uwa, e nweela mkpagbu di egwu igbu ochu nke ọ na-akpalite site n’izo aka: “ *Mkpuru obi nke ndi e gbupuru isi n’ihi am̄a nke Jizos na n’ihi okwu Chineke* ”; Pol bu otu n’ime ha. Mmuo nsọ si otu a kpalie Ndi Kraist e meruru n’okpukpe ndi ogo mmuo Rom na okwukwe ndi popu Rom nke na-akpachi anya n’agbata afọ 30 na 1843. Mgbe ah̄, o lekwasiri anya n’etiti ndi ikpeazu a horo nke “ *anu ohia ah̄ nke si n’uwa* ” yie egwu igbu ha, n’oge awa ikpeazu nke oge uwa; n’ime afọ 2029 ruo ubochi mbu nke oge opupu ihe ubi nke bu uzọ tupu Ememe Ngabiga n’afọ 2030.

N’ikweko n’okwa okwa nke “ *opi nke asaa* ” na Mkpu 11:18 , “ *oge eruwo ikpe ndi nwuru anwu ikpe* ” nke a bukwa uru nke oge nke “ *puku afọ* ” ah̄ e kwuru okwu ya n’amaokwu a 4. Ọ ga-abu oru nke ndi a gbaputara agbaputa bu ndi baworo n’ime uwa ebighi ebi nke eluigwe. Ha aghagh̄i ‘ *ikpe ikpe* ’ ndi ajo

omume na ndị mmụọ ozi nke eluigwe dara ada. Pọl kwuru na 1Kọ 6:3: “ *Únu amataghị na anyị ga-ekpe ndị mmụọ ozi ikpe? Ma anyị ekwesighị ikpe, na ihe niile ọzọ kpatara ya, ihe nke ndụ a?* »

Mbilite n'ọnwu nke Abụọ maka ndị nnupụisi dara ada

Amaokwu nke 5: “ *Ndị fọdurụ n'ime ndị nwurụ anwụ anwughị ndụ ruo mgbe otu puku afọ ahụ gwuchara. Nke a bụ mbilite n'ọnwu mbụ.* »

Kpachara anya maka ọnyà ahụ! Nkebi ahiriokwu ahụ bụ “ *Ndị fọdurụ n'ime ndị nwurụ anwụ anwughị ndụ ruo mgbe otu puku afọ ahụ gwusiri* ” bụ nkebi okwu na okwu sochiri ya “ *Nke a bụ mbilite n'ọnwu mbụ* ” metụtara ndị mbụ nwurụ anwụ n'ime Kraịst bụ ndị e mere ka ha si n'ọnwu bilie ná mmalite nke “ *puku afọ* ” ahụ e kwuru okwu ya. Nkwenye ahụ na-akpalite, n'akpoghị ya aha, ọkwa nke abụọ “ *mbilite n'ọnwu* ” e debere maka ndị ajọ omume nwurụ anwụ bụ ndị a ga-akpọlite n'ọnwu na njedebe nke “ *puku afọ* ” maka ikpe ikpeazụ na ntaramahụhụ ọnwu nke “ *ọdọ ọkụ na brimstone* ”; bụ nke na-emezu “ *ọnwu nke abụọ* ” ahụ.

Amaokwu nke 6: “ *Onye agọziri agọzi na onye dị nsọ na-adiri onye ahụ nke nwere òkè ná mbilite n'ọnwu mbụ! Ọnwụ nke abụọ enweghị ike n'ebe ndị dị otú ahụ; ma ha ga-abụ ndị nchụ-aja nke Chineke na nke Kraịst, ma ha ga-eso ya chịa otu puku afọ.* »

Amaokwu a na-achikọta nnọọ nani ikpe ezi omume nke Chineke ekpughere. A na-agwa ndị ezi ndị a họtara ahọtara bụ ndị na-ekere òkè ná mmalite nke “ *puku afọ* ” na “ *mbilite n'ọnwu nke ndị nwurụ anwụ n'ime Kraịst* .” Ngọzi ahụ bụ. Ha agaghị abata n'ikpe kama ha ga-abụ ndị ikpe n'ikpe Chineke haziri n'eluigwe, ruo “ *otu puku afọ* .” *Ọchichi* “ *puku afọ* ” ahụ a mara ọkwa bụ naani “ *ọchichi* ” nke ọrụ ikpe, ọ bụkwa naani “ *puku afọ* ” ndị a. N'ibụ ndị batara na mgbe ebighị ebi, ndị a họtara agaghị atụ egwu ma ọ bụ taa ahụhụ “ *ọnwu nke abụọ* ”, n'ihị na n'uzọ megidere nke ahụ, ọ bụ ha ga-eme ka ndị ajọ omume nwurụ anwụ taa. Anyị makwaara na ndị a bụ ndị kasị ukwu na ndị ajọ omume, obi ojọ na igbu ọchụ. Ndị ọkàikpe a họtara ga-ekpebi ogologo oge nhụjuanya nke onye ọ bụla n'ime ndị a na-ekpe ikpe ga-enweta n'otu n'otu, na usoro nke mbibi ha nke “ *ọnwu nke abụọ* ”, nke na-enweghị ihe jikoro ya na ọnwu mbụ nke ụwa ugbo a. N'ihị na ọ bụ Chineke Onye Okike na-enye ọkụ n'ụdị omume ya na-ebibi ihe. Ọkụ enweghị mmetụta ọ bụla megide ihe ndị dị n'eluigwe na anụ ụwa nke Chineke chebere dị ka ahụmahụ nke ndị enyi Daniel atọ gosiputara na Daniel 3. Maka ikpe ikpe ikpeazụ, òtù mbilite n'ọnwu ga-emeghachi omume n'uzọ dị iche na ahụ dị ugbo a. Na Mak 9:48, Jizọs na-ekpughere anyị ọpụrụiche Ya na-ekwu, “ *Ebe ikpuru ha na-adighi anwụ, ọkụ adighikwa emenyu* .” Dị nnọọ ka mgbanaka ahụ nke earthworm na-anogide na-adị ndụ n'otu n'otu, otú ahụ ka ahụ nke ndị a mara ikpe ga-enwe ndụ ruo na atọm ikpeazụ ya. Ya mere, ọsọ nke oriri ha ga-adabere n'ogologo oge nhụjuanya nke ndị ikpe dị nsọ na Jizọs Kraịst kpebiri.

Esemokwu ikpeazụ

Amaokwu nke 7: “ *Mgbe otu puku afọ ahụ gwusiri, a ga-atọpụ Setan n'ụlọ mkpọrọ ya.* »

Na njedebe nke "puku afo", maka obere oge, o ga-achota ulo oru ozo. Nke a bu oge "mbilite n'onwu" nke abuo e debeere ndi nnupuisi no n'owa.

Amaokwu nke 8: "O ga-apukwa ighogbu mba di iche iche nke no n'akuku anọ nke uwa, bu Gog na Megog, ikpokota ha ibu agha; Onu ogugu ha di ka aja nke oké osimiri .

Ulo oru a bu nke "mba" ndi a kpolitere n'onwu n'owa dum di ka usoro nke "akuku anọ" gosiputara. nke uwa "ma o bu isi ihe anọ nke na-enye ihe omume ahụ agwà zuru uwa onu. Nzuko di otu ahụ enweghi ihe o bu la yiri ya, ma e wezuga n'okwa nke atumatu agha, o di ka agha nke Agha Uwa nke Atọ nke "opi nke isii" nke Mkpu 9:13. O bu ntunyere a na-eduga Chineke inye ndi ahụ gbagotara n'ikpe ikpe-azu aha "Gog na Megog" nke a kpotururu aha na Ezik 38:2, na tupu nke ahụ na Jen 10:2 ebe "Magog" bu nwa-nwoke nke abuo nke Jefet; ma obere nkowa na-ekpughe akuku ntunyere naani nke a evocation, n'ih na na Ezikiel, Magog bu obodo nke Gog, na o na-akowa Russia nke ga-etinye n'oru, n'oge nke atọ agha uwa, onu ogugu kasi ukwu nke ndi agha na ihe Nile nke agha agha nke mmadu; nke na-akwado nnukwu mgbasawanye ya na mmeri ngwa ngwa nke ala ndi di n'Ebe Odida Anyanwu Europe.

Muo Nso ji ha tunyere "aja nke oké osimiri," si otu ahụ na-ekwusi ike mkpa o di n'onuogugu ndi e meruru n'ikpe ikpe-azu. Nke a bukwu ihe ntuka na nrubeisi ha n'okpuru ekwensu na ndi ozi ya bu mmadu nke e kpughere na Mkpu 12:18 ma o bu 13:1 (dabere na nsuhari Akwukwo Nso): n'ikwu okwu banyere "dragon ahụ" anyi na-agu, si: "O wee guzoro n'elu aja nke oké osimiri.

Onye nnupuisi na-enweghi mgbagha, Setan malitere inwe olileanya na ya puru imeri ndi agha Chineke ma rafuo ndi ikom ndi ozo a mara ikpe site n'ime ka ha kweta iluso Chineke na ndi o horo ogo.

Amaokwu nke 9: "Ha wee gbagoo n'elu uwa, gbaakwa omuma-ulo-ikwu nke ndi-nso buruburu, na obodo ahu anahu n'anya. Ma oku si n'elugwe daa rechapu ha. "Ma mmeri nke okela a putaghi ihe o bu la ma o buru na mmadu enweghi ike ijide onye iro n'ih na o ghoala onye a na-apughi imetu aka; di ka ndi enyi Daniel, o dighi oku ma o bu ihe o bu la ozo puru imeru ha ahụ. Ma n'uzo megidere nke ahụ, "oku nke sitere n'elugwe" na-etikwa ha obuna n'ime "ogige nke ndi nso" nke na-enweghi mmetuta o na-enwe. Ma oku a 'na-eripia' ndi iro Chineke na ndi o horo. Na Zekaraia 14, Mmuo Nso buru amuma banyere agha abuo nke "otu puku afo" kewapuru. E gosiri nke bu ya uzo ma buru nke "opi nke isii" ahụ mezuworo n'amaokwu nke 1 ruo 3, ndi ozo metutara agha nke abuo

e ulaa, mgbe e mes kwara, e mes ir i n'usoro elugwe na ala e hiwere n'elu uwa ah u ah u. N'amaokwu nke 4, amuma ahụ kwuru banyere irida Kraist na ndi o horo n'owa n'uzo ndi a: "Ukwu Ya ga-eguzokwa n'ubochi ahụ n'elu Ugwu Oliv, nke di n'ihu Jeruselem n'ebe owuwa anyanwu; Ugwu Oliv ga-ekewa abuo n'ebe owuwa anyanwu na n'ebe odida anyanwu, na a ga-enwe nnukwu ndagwurugwu; "Ogige ndi nso nke ikpe ikpeazu ka a na-esi otu a mata ma di. Ka anyi riba ama na o bu nani n'ogwugwu "otu puku afo" nke elugwe ka "ukwu" Jizos "ga-ezu ike" n'owa, "n'Ugwu Oliv nke di n'ihu Jeruselem, n'akuku owuwa anyanwu." N'ibu ndi a sughariri n'uzo na-ezighi ezi, amaokwu a kpalitere nkwenkwe na-ezighi ezi nke ochichi elu ala nke Jizos Kraist n'oge "nari afo iri" ahụ.

Amaokwu nke 10: “ *A tɔbara ekwensu nke duhiere ha n’ime ọdọ ọkụ na brimstone, ebe anụ ọhịa ahụ na onye amụma ụgha nọ. A ga-atakwa ha ahụhụ ehizie na abalị ruo mgbe niile ebighị ebi.* »

Oge eruola ka e mejuputa ihe e kpere n’ikpe n’isi ndị nnupuisi okpukpe e kpughere na Mkpu 19:20 . Dị ka a mara ọkwa nke amaokwu a, “ *Ekwensu, anụ ọhịa ahụ, na onye amụma ụgha* ” nọ ọnụ, “ *a tɔbara ndụ n’ime ọdọ ọkụ na brimstone* ” nke na-esi na omume nke “ *ọkụ si n’eluigwe* ” nke a na-agbakwunyere na wụrụ awụ n’okpuruala magma weputara site mgbaji nke jikoro ọnụ nke ụwa jikoro ọnụ n’elu dum elu ụwa. Mgbe ahụ, ụwa ga-aputa “anyanwụ” nke “ọkụ” ya na-erepiakwa anụ ahụ nke ndị nnupuisi, n’onwe ha bụ ndị na-efe (n’amaghi ama ma ndị ikpe mara) anyanwụ nke Chineke kere. O bụ n’ime omume a ka ndị mmehie nọ n’ụwa na nke eluigwe na-ata “ *ahụhụ* ” nke “ *onwụ nke abụọ* ” ahụ e buru n’amụma kemgbe Mkpu 9:5-6 . Nkwado na-ezighi ezi maka ụbochi izu ike ụgha kpatara njedebe a di egwu. N’ihi na o dabara nke oma maka ndi a mara ikpe, n’agbanyeghi ogologo oge o ga-adị, “ *onwụ nke abụọ* ” nwekwara njedebe. Na okwu ahụ bụ “ *ruo mgbe ebighi ebi* ” adighi emetuta “ *ahuhu* ” onwe ha kama na-ebibi ya puta nke “ *okụ* ” nke na-akpata ha, n’ihi na ndi a bu ihe ga-esi na ya ga-adiru ebighi ebi.

Ụkpuru nke ikpe ikpe-azu

Amaokwu nke 11: “ *M wee hụ otu nnukwu ocheeze di ọcha na onye ahụ nke nọ ọdụ n’elu ya. Ụwa na eluigwe gbapuru n’ihu ya, o dighikwa ebe a chotara ha .*

“ *Ọcha* ” na idi ọcha zuru oke, “ *oke ocheeze ya* ” bụ onyinyo nke agwà zuru oke na idi nsọ nke Chineke kere ndu na ihe niile. Izu okè ya apughị inagide idi adi nke “ *uwa* ” n’akukụ e bibiri ebibi ma mebie ya nke ikpe ikpeazu nyere ya. Ọzokwa, ebe e bibiri ndi ojojo niile sitere na mmalite, oge akara agwula na eluigwe na ụwa na otutu ijeri kpakpando enweghizi ihe kpatara ya; “ *Eluigwe* ” nke akukụ ụwa anyi na ihe niile di n’ime ya na-ekpochapu, na-apu n’anya na-abaghi uru. Oge awa abjawo maka ndu ebighi ebi n’ubochi ebighi ebi.

Amaokwu nke 12: “ *M wee hụ ndi nwuru anwu, ndi nta na ndi ukwu, ka ha guzo n’ihu ocheeze ahụ. E meghere akwukwo. Ewe meghe akwukwo ozo, nke bu akwukwo nke ndu. Ewe kpe kwa ndi nwuru anwu ikpe site n’ihe edeworo n’akwukwo, dika olu-ha si di.* »

“ *ndi nwuru anwu* ” ndi a mara ikpe n’onwu maka ikpe ikpe ikpeazu. Chineke na-eme ka o dighi isineke n’ihi na onye o bula, ikpe ziri ezi ya na-emetuta “ *oke* ” na “ *ntakiri* ”, ndi ogaranya na ndi ogbenye na-amanye ha otu akara aka, onwu, maka oge mbu na ndu ha, ha.

Amaokwu ndi a na-esonu na-enye nkowa zuru ezu banyere omume nke ikpe ikpeazu. Ugbua buru amuma na Dan.7:10, e meghere “ *akwukwo* ” nke akaebe ndi mmuo ozi “ma ndi akaebe a a na-adighi ahụ anya achoputawo mmejo na mpu ndi a mara ikpe na mgbe ikpe nke o bula sitere n’aka ndi a hoputara na Jizos Kraist, a nakweere ikpe ikpe ikpeazu na-enweghi mgbagha. N’oge ikpe ikpeazu, a ga-emezu mkpebi ikpe ahụ.

Amaokwu nke 13: “ *Oké osimiri nyefere ndi nwuru anwu nọ n’ime ya; ewe kpe onye o bula ikpe dika olu-ya nile si di.* »

Ụkpụrụ a kọwara n'amaokwu a metụtara mbilite n'ọnwu abụọ ahụ. “ *Ndi nwurụ anwu* ” na-apụ n'anya “ *oké osimiri* ” ma ọ bụ “n'ala”; Ndi a bụ ohere abụọ ahụ e deputara n'amaokwu a. Ka anyị rịba ama ụdi “ *ebe obibi nke ndi nwurụ anwu* ” bụ ebe e si kpoputa ihe bụ “*ụwa*” ahụ. N'ihia na n'ezie ezi omume ka aha a bụ, ebe Chineke gwara mmadu bụ onye mmehie, si: “ *Ájá ka í bú, ọ búkwa n'ájá ka í ga-alaghachi* ” na Jen 3:19 . Ya mere, “ *ebe obibi nke ndi nwurụ anwu* ” bụ “ *ájá* ” nke “*ụwa*”. Ọnwụ ejirila oku rịpara ụmụ mmadu mgbe ụfodu ndi na-alaghachibeghi *n'ájá* di ka usoro olili ozu si di. N'ihia nke a, ọ bughị ewezuga okwu a, Mmụọ Nso na-akowaputa na “ *onwu* ” n'onwe ya ga-eweghachi ndi ahụ o tiri n'udi ọ bula; ighota ndakpo nke oku nuklia kpatara nke na-ahapughi ihe ọ bula gbasara ahụ mmadu gbasasiri kpankpan.

Amaokwu 14: “ *A tɔbara onwu na Hedis n'ime odo oku ahụ. Nka bu onwu nke-abua, bú odo oku.* »

“ *Onwu* ” bụ ụkpụrụ megidere nnoo nke ndu, nzube ya bụ ikpochapụ ihe e kere eke bụ ndi Chineke kpere ikpe ma katoo ahumahu ha ná ndu. Nani nzube nke ndu bụ inye Chineke onye ohuru onye ga-ahoro maka ndi enyi ya ebighi ebi. N'ibu nke e mere nhoputa a, e bibiekwa ndi ajo omume, “ *onwu* ” na “*ụwa*” “ *ebe obibi nke ndi nwurụ anwu* ” enweghizi ihe mere ha ga-eji di adi. Chineke na-ebibi ụkpụrụ na-ebibi ihe nke ihe abuo a n'onwe ya. Mgbe “ *odo oku* ” gasiri, enwere ohere maka ndu na ihè di nso nke na-amunye ihe ndi e kere eke.

Amaokwu nke 15: “ *Onye ọ bula a na-ahughi edekwa ya n'akwukwo nke ndu, a tɔbara ya n'ime odo oku ahụ.* »

Amaokwu a na-akwado na Chineke etinyelarị mmadu n'ezie nani ụzo abuo, nhorọ abuo, akara aka abuo, akara aka abuo (Dt 30:19). Chineke maara aha ndi a hoputara site na ntoala nke ụwa ma ọ bụ obuna n'ihu azu, site na mmemme nke oru ya iji nye onwe ya ihe okike n'efu na nke onwe ya di ka ulo oru. Nhorọ a ga-efunahu ya ahuhu di egwu n'anụ ahụ, ma ochicho ya maka ihunanya di ukwu karia egwu ya, ọ malitere oru ya ma mara tupu oge eruo mmezu zuru oke nke akuko anyi nke ndu eluigwe na ndu ụwa. Ọ maara na otu ubochi, ihe mbu o kere ga-agho onye iro ya na-anwu anwu. Ma n'agbanyeghi ihe omuma a, o nyere ya ohere ọ bula ihapu atumatu ya. Ọ maara na ọ gaghị ekwe omume, ma o kwere ka ọ mee. Ọ si otu a mara aha ndi a horo, omume ha, ihe akaebe nke ndu ha dum ma duzie ha ma duru ha biakwute ya onye ọ bula n'oge na oge ya. Naani otu ihe na-agaghi ekwe omume maka Chineke: ihe ijuanya.

Ọ makwa aha igwe mmadu na-enweghi mmasi, ndi nnupuisi, na-ekpere arusi bu ndi usoro omumu mmadu kere. Odiche di na ikpe Chineke nke ekpughere na Nkpughe 19:19-20 metutara ihe niile o kere eke. A ga-egbu ụfodu n'ime ha ndi na-adichaghi ako ikpe site *n'okwu Chineke n'amaghi* “ *mmekpa ahụ nke oku nke onwu nke abuo* ” nke e bu n'obi nani maka ndi Kraist okpukpe na-ekpe ikpe na ndi Juu. Ma “ *mbilite n'onwu* ” nke abuo metutara ihe nile o kere eke bu mmadu ndi a muru n'ụwa na ndi mmuo ozi e kere eke n'eluigwe, n'ihia na Chineke kwuru na Rom 14:11 : “ *N'ihia na e dewo ya n'akwukwo nso, si, Mu onwe m di ndu, ka Onyenwe anyi kwuru, ikpere ọ bula ga-akpo isiala nye m, ire ọ bula ga-ekwuputakwa Chineke.* ”

Mkpughe 21: Jerusalem Ohuru nke Ebube Ka E Jiri Aka

Amaokwu nke 1: “ *M wee hu eluigwe ohuru na uwa ohuru; n'ih i na eluigwe mbu na uwa mbu agabigawo, ma oké osimiri adikwagh i.* »

Mmụọ nsọ na-eso anyị na-ekerita mmetuta sitere na nguzobe nke usoro ohuru multidimensional ka njedebe nke ^{nari afọ nke asaa gasiri}. Site n'oge ahụ gaa n'ihu, a gaghị agukwa oge ozo, ihe niile di ndu na-abanye n'ime ebighi ebi. Ihe niile di ohuru ma o bu kariya nke oma. " *Eluigwe na uwa* " nke oge nke mmehie apuola, ihe nnochianya nke " *onwu* ", " *oké osimiri* " adikwagh i. Di ka Onye Okike, Chineke gbanwere odidi mbara ala uwa, na-eme ka ihe o bu na-anochi anya ihe ize ndu ma o bu ihe ize ndu nye ndi bi na ya puo n'anya; n'ih i ya, a gaghị enwekwa oké osimiri ozo, o dighikwa ugwu ndi nwere onu okwute nkume ndi di elu. O gholala nnukwu ogige di ka " *Iden* " mbu, bu ebe ihe niile bu ebube na udo; nke a ga-akwado na Mkpu. 22.

Amaokwu nke 2: “ *M wee hu obodo nsọ ahụ, bu Jerusalem ohuru, ka o si n'eluigwe na-aridata site n'ebe Chineke no, a kwadebere ya di ka nwanyi a na-ahu ohuru nke e mere mma maka di ya.* »

Nturundu ohuru a ga-anabata mgbako ahụ nke ahoputa gbaputara site n'uhwa a kporo mpiakota " , " *nwanyi ohuru* "nke Jizos Kraist" di ". O " *si n'eluigwe ridata* ," site n'alaeze Chineke nke o banyere na nloghachi di ebube nke Onye Nzoputa ya. O biaziri n'uhwa nke mbu ya na ngwusi nke " *otu puku afọ* " nke ikpe eluigwe maka ikpe ikpezu. Mgbe nke ahụ gasiri, o laghachiri eluigwe, o chere ruo mgbe " *eluigwe ohuru na uwa ohuru* " di njikere inabata ya. Riba ama na okwu ahụ bu " *Eluigwe* " bu otu, n'ih i na o na-eme ka idi n'otu zuru oke na-emegide otutu, " *eluigwe* ", nke na-atu aro na Jen 1: 1, nkewa nke ndi eluigwe na mpaghara abuo na-emegide.

Amaokwu nke 3: “ *M wee nu oké olu nke si n'eluigwe na-ekwu, si: "Lee, uloikwuu nke Chineke dinyeere mmadu! Ya na ha ga-ebi, ha ga-abukwa ndi ya, Chineke n'onwe ya ga-anonyekwara ha.* »

" *Uwa ohuru* " na-anabata onye obia a ma ama, ebe o bu na " *Chineke n'onwe ya* ", na-ahapu ocheeze ochie ya nke eluigwe, biara iwunye ocheeze ohuru ya n'uhwa ebe o meriri ekwensu, mmehie na onwu. " *Uloikwuu nke Chineke* " na-ezo aka n'ahu eluigwe nke Chineke Jizos Kraist " *Michael* " (= onye di ka Chineke). Ma o bukwa akara nke Mgbako nke ndi a hoputara nke mmuọ nke Jizos Kraist na-ach i. " *Uloikwuu, Temple, synagogue, Churchka* ," okwu ndi a nile bu

akara nke ndi mmadu nke ndi-nsọ agbaputaworo tupu ha aburu ulo ndi mmadu ruru; nke o bua n'ime ha na-egosi okwa n'oganihu nke oru Chineke. Na nke mbu, " uloikwuu ahụ " na-akowa opupu si n'Ijpt puta nke ndi Hibru na-edu ma duru n'ime ozara nke Chineke gosiputara n'uzo doro anya site n'igwe ojii nke na-agbada di ka ogidi n'elu uloikwuu di nsọ. Mgbe ahụ o nowori " na ndi ikom "; nke mere ka e jiri okwu a mee ihe n'amaokwu a . Mgbe ahụ, " ulo nsọ " ahụ na-aka akara nrusi ike nke " uloikwuu ahụ "; oru e nyere iwu ma ruo n'okpuru Eze Solomon. Na Hibru, naani, okwu ahụ bu " ulo nzuko " putara: mgbako. Na Mkpu. 2:9 na 3:9, Mmuo Kraist na-ezo aka na mba ndi Juu na-enupu isi di ka " ulo nzuko Setan ." Okwu ikpeazu " uka " putara mgbako n'asusu Grik (ecclesia); asusu nke mgbasa ozi Ndi Kraist nke Akwukwo Nso. Jizos ji " nke ya tunyere ya ahụ " rue " temple " nke " Jerusalem ", na dika Efe 5:23 si di, nzuko, " Nzuko ya ", bu " ahụ ya ": " n'ihina na di bu isi nke nwunye, dika Kraist bu isi nke ulo uka, nke bu aru ya, nke o bu kwa Onye Nzoputa ". Anyi na-echeta mwute ndiozi Jizos nwere mgbe o hapuru ha lawa eluigwe. N'oge a, " di m ga-ebinyere m " nwere ike ikwu Onye a horo na echichi ya na " uwa ohuru ". O bu n'okwu a ka ozi nke aha iri na abuo nke " ebo iri na abuo " nke Mkpu 7 nwere ike igosiputa onu na obi utu na-enweghi ngwakota nke mmeri ha.

Amaokwu nke 4: " O ga-ehichapukwa anya mmiri o bua n'anya ha, onwu agaghị adi ozo, iru ujú ma o bu ikwa akwá ma o bu ihe mgbu agaghikwa adi ozo: n'ihina na ihe mbu agabigawo. »

E እንኳን, hichapu, hichapu anya mmiri o bua n'anya ha,' bu nkwa Chineke hichapu hichapu hichapu hichapu anya mmiri niile n'anya ha . Ogwugwo nke anya mmiri bu onu na obi utu. Anyi na-ekwu banyere mgbe a ga-emezu nkwa Chineke ma mezu. Legidenu anya nke oma n'odinihu a magburu onwe ya, n'ihina na n'ihu anyi bu oge a haziri maka " onwu, iru ujú, mkpu akwá, ihe mgbu " nke na-agaghị adikwa, nani, maka ime ka ihe nile di ohuru site n'aka Chineke Onye kere anyi di ebube. O ga-amasị m ikowa na ihe ndi a di egwu ga-apu n'anya mgbe ikpe ikpeazu ga-eme na njedebe nke "puku afo". Maka ndi a hoputara, ma maka naani ha, mmetuta nke ihe ojoo ga-akwusi na nloghachi ebube nke Onye-nwe Chineke nke puru ime ihe nile.

Amaokwu 5: " Onye ahụ nke nokwasiri n'ocheeze ahụ wee si: "Lee, ana m eme ihe nile ka ha di ohuru. O si, De ya; n'ihina na okwu ndia kwesiri ntukwasi-obi na ezi-okwu. »

Chineke Onye Okike, n'onwe ya, ji nkwa kwere onwe ya, o na-agbakwa aka n'okwu amuma a: " Lee, ana m eme ihe nile ka ha di ohuru ." O baghi uru icho ihe oyiyi na akuko uwa anyi iji gbalia ighota ihe Chineke na-akwadebe, n'ihina na a puhị ikowa ihe ohuru. Ma ruo ugbu a, naani ihe Chineke na-echetara anyi bu ihe na-egbu mgbu nke oge anyi site n'igwa anyi na ha agaghizi ano "n'awa ohuru na eluigwe ohuru " bu nke si otu a na-edobe ihe omimi na ihe ijuanya niile. Mmuo ozi ahụ gbakwunyere n'okwu a, si: " N'ihina na okwu ndi a kwesiri ntukwasi obi, burukwa eziokwu ." Oku amara sitere na Chineke n'ime Jisos Kraist choro okwukwe nke na-adighi ngha iji nweta ugwo olu nke nkwa Chineke. O bu uzọ siri ike nke na-emegide ukpuru uwa. O na-achọ mmuo ichuàjà di ukwu, nke igonari onwe ya, na idi umeala n'obi nke ohu doro onwe ya n'okpuru Nna ya ukwu. Ya mere mgbali Chineke na-eme iji mee ka obi ike anyi sikwuo ike bu nke ezi

omume: “ihe e kpughere na nke e kwuputaworo n'ezie” bu ukpuru nke ezi okwukwe.

Amaokwu 6: “ *O wee si m: O mewo! Abu m alfa na omega, mmalite na ogwugwu. M ga-enye onye akpiri na-akpo nku nuo n'efu site n'isi iyi nke mmiri nke ndu .* ”

Onye Okike bu Jizos Kraist na-eke “ *ihe niile ohuru .* ” “ *Emerel* » ; Abu Oma 33:9: “ *N'ih na O kwuru, o we rue; o na-enye iwu, o dikwa .* ” Okwu okike ya na-emezu ozugbo okwu ya si n'onu ya puta. Kemgbe afo 30, n'azu anyi, e mezuwo usoro ihe omume nke oge Ndi Kraist nke e kpughere na Daniel na Mkpughe ruo na nkowa kasi nta. Chineke na-akpo anyi oku ka anyi lebakwuo anya n'odinihu nke o doziworo maka ndi o horo; A ga-emezu ihe ndi a mara okwa n'otu uzọ ahụ, na-eji obi ike niile. Jizos gwara anyi di ka na Mkpu. 1:8 : “ *Abu m Alfa na Omega, mmalite na ogwugwu .* ” Echiche nke “ *mmalite na njedebe* ” bu naani ihe ezi uche di na ahumahu anyi nke mmehie nke uwa nke a ga-agwucha kpam kpam na “ *njedebe* ” nke nari afo nke asaa mgbe e bibisiri ndi mmehie na onwu. Jizos nyere umu Chineke ndi gbasasiri n'ala ahia, “ *n'efu* ,” “ *site n'isi iyi nke mmiri nke ndu .* ” Ya onwe ya bu “ *isi iyi* ” nke “ *mmiri nke ndu* ” a nke na-anochi anya ndu ebighi ebi. Onyinye Chineke bu n'efu, nkenke a na-akato ire ere nke Roman Catholic “indulgences” nke hoputara mgbaghara e nwetara maka ego n'aka papacy.

Amaokwu nke 7: “ *Onye meriri ga-eketa ihe niile; M ga-abu Chineke ya, o ga-abukwa nwa m .* ”

Ndi Chineke hoputara bu ndi ha na Jizos Kraist ga-eketako ihe. Nke mbu bu na Jizos “ *ketara* ” ebube ya site na “ *mmeri* ” ya, ebube nke ihe niile o kere eke eluigwe matara. Mgbe o nwusiri, ndi o horo, bukwu “ *ndi mmeri* ”, ma site na “ *mmeri* ” ya, “ *ga-eketa ihe ohuru ndi a* ” nke Chineke kere maka ha. Jesus ama osoro Philip apostle Abasi Abasi ke John 14:9 ete: “ *Jesus odoho enye ete: Ndi nkodu ye afo nte anyan ini, edi afo ufiokke mi, Philip? Onye huworom ahuwo Nnam; Kedu otu i si asi: Gosi anyi Nna?* ” Nwoke ahụ Mesaja ahụ gosiputara onwe ya di ka “ *Nna ebighi ebi* ”, si otu a na-akwado okwa ahụ e buru n'amuma na Aiz.9:6 (ma o bu 5) nke metutara ya. Ya mere, Jizos Kraist bu maka ndi o horo, ma nwanne ha ma Nna ha. Ha onwe ha bukwu umunne ya na umu ya. Ma oku na-aga n'otu n'otu, n'ih ya, Mmuo Nso na-ekwu, di ka na njedebe nke 7 eras nke isiokwu nke “Leta”: “ *onye meriri* ”, “ *o ga-abu nwa m* ”. A choro mmeri n'ebe mmehie di iji nweta okwa di ka “ *nwa* ” nke Chineke di ndu.

Amaokwu nke 8: “ *Ma ndi na-atu egwu, na ndi na-ekweghi ekwe, na ndi na-aso oyi, na ndi ogbu mmadu, na ndi akwuna, na ndi na-agba afa, na ndi na-ekpere arusi, na ndi ugha nile, ga-enweta oku ha n'ime odo ahụ nke na-ere oku na brimstone: nke bu onwu nke abuo. »* ”

A na-ahu njirisi ndi a nke agwa mmadu n'ogbe nile nke ndi ogo mmuo, Otú o di, Muo Nso lekwasiri anya ebe a, mkpuru nke okpukpe ugha nke Ndi Kraist; amamikpe nke okpukpere chi nke ndi Ju ka Jisos kwuputara nke oma ma kpughee ya na Mkpu 2:9 na 3:9.

Di ka Mkpu. 19:20 si kwuo, “... *odo mmiri na-ere oku na brimstone* ” ga-abu, n'ikpe ikpe ikpeazu, oku e debeere “ *anu ohia ahụ na onye amuma ugha ahụ* ”: okwukwe Katolik na okpukpe Protestant. Okpukpe ugha nke Ndi Kraist adighi

iche na okpukpe ugha ndi Juu. Ukpuru ya kacha mkpa bu ihe megidere nke Chineke. Ya mere, mgbe ndi Juu bu ndi Farisii na-akocha ndi na-eso uzọ Jizos n'ihia na ha akwoghị aka tupu ha erie ihe (Mat. 15:2), Jizos abaraghi ha mba, o wee si, na Mat . *Ma ihe na-esi n'onu aputa na-esi n'obi abia, ihe ndi a bukwa ihe na-emeru mmadu. N'ihia na n'obi ka echiche ojoo, igbu ochu, ikwa iko, ikwa iko, izu ohi, igba amà ugha, nkwuto, si aputa . Ihe ndi a bu ihe na-emeru mmadu; ma iji aka a na-akwoghị akwo rie ihe adighi emeru mmadu.* ". N'otu aka ahụ, okpukpe ugha nke Ndi Kraist na-ekpuchi mmehie ya megide Mmuo Nso site n'ichuda mmehie nke anu ahụ n'uzo bu isi. Jizos kwuru echiche ya site n'igwa ndi Juu na Mat.21:3, si: " *Ndi onautu na ndi akwuna ga-ebutere unu uzọ banye n'alaeze eluigwe* "; doro anya, ma o buru na mmadu nile cheghariri, na chigharikwute Chineke na idi ocha ya. O bu okpukpe ugha ka Jizos kporo " *ndi nduzi kpuru isi* " ka o na-akocha na Mat .

Olileanya di nta diiri onye o bu la nke ghotara onwe ya n'ihe ndi a niile Jizos deputara. O buru na naani otu dabara na odidi gi, i ga-alu ogo megide ya wee merie ntupo gi. Agha mbu nke okwukwe na-emegide onwe ya; na o bu ahuhu kacha sie ike imeri.

N'ime nguko a, n'iji ihe ha putara ime mmuo kporo ihe, Jizos Kraist, bu okaikpe ukwu nke Chineke, hotara mmejo ndi e kwuru na okpukpe ugha nke Ndi Kraist nke udi okpukpe Roman Katolik bu ndi popu nwere. Site n'ilekwasi anya na "ndi ujo," o na-ekwu banyere ndi juru imeri n'ogu okwukwe ha, n'ihia na e debeere " *onye ahụ nke na-meri emeru* " nkwa ya nile. Ma o dighi mmeri diri onye naju agha; " *Onye akaebe kwesiri ntukwasi obi* " aghaghi inwe obi ike; Wepu onye ujo. " *Enweghi okwukwe, o gaghi ekwe omume ime ihe di Chineke ezi mma* " (Hib. 11:6); puo, " *onye na-ekweghi ekwe* ". Okwukwe nke na-ekweghikwa n'okwukwe Jizos e nyere di ka ihe nlereanya anyi kwesiri inomi, bu nani ekweghi ekwe. " *Ihe aru* " bu ihe aru n'anya Chineke, ha na-anogidekwa na-amu mkpuru nke ndi ogo mmuo ;_puo, " *ihe aru* ". O bu mpu kwuru kai *Babilon Babilon, nne nke ndi nakwa iko na ihe-aru nke uwa .* " *Ndi na-egbu ochu* " na-emebi iwu nke isii; puo, " *onye ogbu mmadu* ". A na-ekwu na igbu ochu a bu okwukwe Katolik na okwukwe Protestant nke " *ndi ihu abuo* " di ka Dan.11:34 siri kwuo. Ndi " *na-enweghi obi umeala* " nwere ike igbanwe uzọ ha ma merie ihe ojoo ha, ma o bughu ya; puo na " *adighi mma* ". Ma ime mmuo " *adighi ocha* " kwuru na okpukpe Katolik tunyere a " *akwuna* " kpamkpam emechi uzọ eluigwe. Ozokwa, Chineke katoro n'ime ya " *adighi ocha* " nke na-eduga na ime mmuo " *ikwa iko* ": azumahia na ekwensu. " *Ndi dibia afa* " bu ndi ukochukwu Katolik na ndi Protestant bu ndi na-eso uzọ ime mmuo mmuo; puo, " *onye dibia afa* "; A na-ekwu na o bu " *Babilon Ukwu ahụ* " mere na Mkpu 18:23 . " *Ndi na-ekpere arusi* " na-ezokwa aka n'okwukwe Katolik, arusi ya a piri api, ihe ndi e ji efe ofufe na ekpere; puo, " *onye na-ekpere arusi* ". N'ikpeazukwa, Jizos hotara " *ndi ugha* " bu ndi nwere nna ime mmuo ha " *ekwensu, onye ugha na ogbu mmadu site na mmalite na nna nke ugha* " di ka Jon 8:44; puo " *onye ugha* ".

Amaokwu 9: " *Otu n'ime ndi mmuo ozi asaa ahụ, ndi ji okwa asaa ahụ juputara n'ihe otiti asaa ikpezu ahụ, biara gwa m okwu, si, 'Bia, m ga-egosi gi nwunye ohuru, bu nwunye Nwa aturu ahụ.* »

ihe otiti asaa ikpeazu ” ozi agbamume . Ugwọ ọrụ ha ga-abụ ihu (“ *Aga me egosi gi* ”) ebube e debere maka ndị a hoputara na-emeri emeri bú ndị mejuputara ma na-anochi anya ya, n’akụkụ ikpeazu a nke akụkọ ihe mere eme nke ụwa mmehie, “ *nwunye ọhuru, nwunye nke Nwa Aturu ahụ* ”, Jizos Kraist.

“ *Ndi mmuo ozi asaa ahụ ndi ji okwa asaa ahụ juputara n’ihe otiti asaa ikpeazu* ” lekwasiri anya n’ebe umu mmadu bú ndi mezuru ukpuru nke okpukpe ụgha Ndi Kraist e deputara n’amaokwu bu ụzọ. “ *Ihe otiti asaa ikpeazu* ” ndi a bu okè Chineke ga-enye ndi agha ahụ dara ada n’isi nso. Ugbu a, o ga-egosi anyi, n’ihe oyiya ihe atụ, okè nke ga-alaghachi na ndi a hoputara ahoputara nwere mmeri. N’ihe atụ nke na-ekpughe mmetuta Chineke nwere n’ebe ha no, mmuo ozi ahụ ga-egosi ndi a hoputara ahoputa bú ndi nzuko ha mejuputara, n’ozuzu ha, “ *nwanyị a na-alu ọhuru nke Nwa Aturu ahụ .*” Site n’ikpopta “ *nwunye Nwa Aturu ahụ* ,” mmuo nsọ na-akwado ozizi e nyere ná Ndi Efesos 5:22 ruo 32. Pol onyeozu kowara mmekorita di mma nke di na nwunye bú nke, lee, ga-enweta mmezu ya nani ná mmekorita nke Onye a hoputara na Kraist. Ma anyi ga-amuta igughari akukọ Jenesis, n’ihuta nkuzi a nke Mmuo nke Chineke di ndu, onye okike nke ndu nile, na onye cheputara ukpuru ya zuru oke nyere. Okwu ahụ bú “ *nwanyị* ” na-ejikota “*nwanyị a na-alu ọhuru* ,” bú “ *Onye Hoputara* ” nke Kraist na onyinyo nke “ *nwanyị* ” ahụ e gosiri ná Mkpughe 12.

Nkwa n'ozuzu nke Onye a hoputara di ebube

Amaokwu nke 10: “ *O wee buru m n’ime mmuo gaa n’ugwu ukwu di elu. O we gosim obodo nsọ ahu, bú Jerusalem, ka o siri n’elu-igwe ridata site n’ebe Chineke no, nenwe ebube nke Chineke.* »

Na Muo, a na-ebuga John ka oge ahụ Jizos Kraist na ya si n’eluigwe mgbe “ *puku afo nke asaa* ” nke puku afo asaa ahụ. Na Mkpu. 14:1, e gosiri “ *144,000* ” “ *akara* ” Adventist nke Ndi Kraist ime mmuo “ *ebo iri na abuo* ” n’Ugwu Zayon . Mgbe “ *otu puku afo* ” gachara, ihe ahụ e buru n’amuma na-emezu n’eziokwu nke “ *uwa ọhuru* ” ahụ. Site na nloghachi nke Jisus Kraist, ndi a hoputara anatawo site na Chineke aru nke celestial nke ebube emere ka ebighebi. N’ihi ya, ha na-egosiputa “ *ebube nke Chineke .*” Pol onyeozu mara okwa mgbanwe a na 1 Kor 15:40 ruo 44 : “ *E nwekwara ahụ eluigwe na ahụ elu ala; ma nchaputa nke aru nke eluigwe di iche, ma nke ahụ nke uwa di iche. Otú ebube nke anyanwu di, ebube ozọ nke onwa, na ebube ozọ nke kpakpando; obuna otu kpakpando di iche na nchaputa na kpakpando ozọ. Otú ahụ ka o dikwa mbilite n’onwu nke ndi nwuru anwu. A ghaworo aru n’ire ure; o na-ebili na-apughị ire ure; o bu nleli ka anāgha, o bu n’ebube ka anēme ka o si n’onwu bilie; a ghaworo ya n’adighi ike, a na-eweli ya n’ike; a na-agma anu ahụ, a na-akpoptekwa ya ahụ mmuo. O buru na e nwere ahụ anumanu, e nwekwara ahụ nke mmuo .*

Amaokwu 11: “ *Ebube ya dikwa ka nkume di oké onu ahia nke ukwu, obuna di ka nkume jasper, di ka crystal.* »

Akpoto ya n’amaokwu bu ụzọ, “ *otuto nke Chineke* ” nke e ji mara ya ka akwadoro ebe o bu na “ *nkume jasper* ” na-egosikwa akukọ nke “ *Onye na-anodu n’ocheeze* ” na Mkpu 4:3 . N’etiti amaokwu abuo ahụ, e nwere ihe di iche ebe o bu na na Nkpughe 4, maka okwu ikpe, “ *nkume jasper* ” a nke na-anochi anya Chineke nwekwara odidi nke “ *sardius* ”. N’ebe a, nsogbu nke mmehie ka

edoziworo, Onye a hooro na-egosiputa onwe ya n'akuku nke idi ocha zuru oke " n'uzo doro anya di ka crystal ".

Amaokwu nke 12: " O nwere nnukwu mgbidi di elu. O nwere onu uzo ama iri na abuo, na ndi mmuo ozi iri na abuo n'onu uzo ama, na aha e dere n'elu ya, aha nke ebo iri na abuo nke umu Izrel :

Ihe oyiyi nke Mmuo nke Jizos Kraist tuputara na-adabere na ihe nnochianya nke " **ulo nsọ ahụ** ime mmuo " **di nsọ** " e kwuru na Efe. N'ime ya ka **ulo ahụ dum**, nke ejikotara onu, na-etolite ka o buru **ulo nsọ** n'ime Onyenwe anyi. N'ime Ya ka anewuko kwa unu ka unu buru ebe-obibi nke Chineke site na **Mo Nso**. ". Mana nkowa nke a metutara naani Onye ahoputara n'oge ndiozi. " **Mgbidi di elu** " na-egosi mgbanwe nke okwukwe Ndi Kraist malite n'afọ 30 ruo n'afọ 1843; Ka anyi riba ama na ruo n'ubochi a, ukpuru nke eziokwu ndiozi ghotara na ihe ha kuziri ka agbanwebeghi. Nke a bu ihe mere mgbanwe nke ubochi izu ike nke e hiwere na 321 na-emebi **njiko** aka di nsọ nke ha na Chineke mere site n'obara Jizos Kraist. Banyere ezi ndi natara Mkpughe nke amuma a, akara ndi na-ese onyinyo okwukwe Adventist, nke Chineke kewapuru kemgbe 1843, na-esere ya site na " **onu uzo iri na abuo** ", " **meghere** " n'ihu ndi a hoputara " **Philadelphia** " (Mkpu. 3: 7) na " **mechie** " n'ihu ndi dara " **ndi nwuru anwu di ndu** " nke " **Sadis** ": 1 3). Ha " **nwere aha ebo iri na abuo ahụ e ji akara Chineke akara** " na Mkpu.

Amaokwu nke 13: " **onu uzo ama ato n'ebe owuwa anyanwu, onu uzo ama ato n'ebe ugwu, onu uzo ama ato n'ebe ndida, onu uzo ama ato dikwa n'ebe odida anyanwu.** »

Ntuzi aka a nke " **onu uzo** " nke isi ihe anọ nke kadinal na-egosiputa agwa ya zuru uwa onu; nke na-akatọ ma na-eme okpukpe ugha nke na-ekwu na o bu eluigwe na ala, nke a sughariri n'asusu Grik "katholikos" ma o bu "katolik". N'ihia ya, kemgbe 1843, nye Chineke Adventism bu **nani** okpukpe Ndi Kraist nke o nyefere " **Ozioma ebighi ebi** " ya (Mkpu. 14:6) maka ozi zuru uwa onu nke izi ndi bi n'awa ihe. Ewezuga eziokwu nke O na-ekpughere Onye O hooro ime mmuo ruo ogwugwu nke uwa, o nweghi nzoputa di. Adventism malitere di ka mmeghari mgbanwe okpukpe kpaliri site na nkwuputa nke nloghachi nke Jizos Kraist, nke mbu a turu anya ya n'oge opupu ihe ubi nke 1843; na o ga-ejigide a agwa ruo n'ezie ikpeazu nloghachi nke Jizos Kraist ndokwa maka mmiri nke 2030. N'ihia na a "njem" bu ihe na-aru oru na mgbe nile evolushon, ma o bughu ozo a "mmeghari", ma a "gbochiri alimdi" na ndi nwuru anwu, nke privileges omenala na okpukpe formalism; ya bu, ihe nile nke Chineke nakpo asi, nama kwa ikpe; ma amawori ikpe n'etiti ndi Juu na-enupu isi, ndi mbu na-ekweghi ekwe.

Nkwa zuru ezu n'usoro oge

Ihe ndabere nke Okwukwe Ndi Kraist

Amaokwu nke 14: " **Mgbidi obodo ahụ nwekwara ntala iri na abuo, n'ime ha nwekwara aha iri na abuo nke ndiozi iri na abuo nke Nwa Aturu ahụ.** »

Amaokwu a na-egosi okwukwe Ndi Kraist ndiozi bu nke na-ekpuchi, di ka anyi hwororo, oge di n'agbata afọ 30 na 1843, bu nke ndi Rom gbagoziri ozizi ya na 321 na 538. " **Mgbidi ahụ di elu** " bu ogbakọ uwa nke " **nkume di ndu** " **si kwuo** , di ka 1 Pita 2:4-5 si kwuo : ma unu onwe unu, **di ka nkume di ndu** , ka a

na-ewuli elu ka ha buru ulo ime mmuo, **òtù ndị nchụàjà dị nsọ**, *iji chụọ àjà ime mmuọ nke Chineke na-anara nke oma site na Jizos Kraịst*.

Amaokwu 15: “ *Onye na-agwa m okwu nwere okporo ahịhịa amị ọla edo iji tụọ obodo ahụ, na ọnu ụzọ ámá ya, na mgbidi ya.* »

N'ebe a, *dị ka ọ dị na Mkpu 11: 1*, ọ bụ ajujụ nke “ *itụ* ” ma ọ bụ, nke ikpe ikpe, na uru nke onye a họtara *dị ebube*, na oge Adventist (*ọnu ụzọ ámá 12*), na okwukwe ndịozì (*ntọala na mgbidi*). Ọ bụ na “ *okporo ahịhịa amị* ” nke Mkpu. 11:1 *dị “dị ka mkpanaka,”* ngwá ọrụ e ji nye ntaramahụhụ, nke *dị nnọọ iche*, nke amaokwu a bụ “ *okporo ahịhịa amị ọla edo* ”; “ *Ọlaedo* ” bụ ihe nnọchianya nke “ *okwukwe e mere ka ọ dị ọcha site n'ule* ,” *dị ka 1 Pita 1:7* si kwuo: “ *ka e wee hụ ule nke okwukwe unu, ebe ọ dị oké ọnu ahia kari nke ọlaedo nke na-ala n'iyi, ọ bụ ezie na a na-anwale ya site n'okụ, ka e wee nweta otuto na otuto na nsopurụ ná mkpughe nke Jizos Kraịst* . Ya mere okwukwe bụ ụkpurụ nke ikpe Chineke.

Amaokwu nke 16: “ *Obodo ahụ dị ka akụkụ ámá, ogologo ya hà ka obosara ya. O were amị ahu tūa obodo ahụ, hu na ọ bu nnù amị na nnù ise; ogologo, obosara na ìdị elu ha nhata.* »

“ *Square* ” ahụ bụ nke kachasi mma nke oma. A hụrụ ya na mbụ n'akụkụ nke “Ebe Nsọ” ma ọ bụ “Ebe nsọ kasị nsọ” nke ụlọkwuu ahụ e wuru n'oge Mozis. Ọdịdị nke “ *square* ” bụ ihe akaebe nke mmetụta nwere ọgụgụ isi, ọdịdị adighi eweta “ *square* ” ọ bụla zuru oke . Ọgụgụ isi nke Chineke na-aputa n'akụkụ akụkụ nke ebe nsọ Hibru nke e hiwere site na nhazi nke “ *màgba* ” atọ. E ji abụọ mee ihe maka “ *Ebe Nsọ* ” na nke atọ, maka “ *Ebe Nsọ* ” ma ọ bụ “ *Ebe Nsọ Kachasi Nsọ* ”, bụ nke e debere nanị maka ọnụnọ Chineke, n'ihì ya, e kewapụrụ ya site na “ *ákwa mkpuchi* ”, ihe oyiyi nke mmehie nke Jizos ga-ekpuchire ya n'awa ya. Ọnu ọgụgụ ndị a nke ụzọ atọ n'ụzọ atọ bụ n'oyiyi nke afọ 6000 ma ọ bụ ugboro atọ nke 2000 nke etinyere na nhọtuta nke ndị a họtara na ọrụ nzọputa nke Chineke cheputara. Na njedebe nke nhoro a, ndị a horo na-anochi anya “ *square* ” nke “ *Ebe Kasị Nsọ* ” nke buru amuma njedebe nke ọrụ nzọputa; ebe ime mmuọ a ga-enweta ya n'ihì mgbaghara nke ọgbugba-ndụ ahụ n'ime Kraịst wetara. Ma “ *ámá* ” ime mmuọ nke ụlọ nsọ ahụ a kowara si otú a si nweta ntọala ya n'April 3, 30, mgbe nzọputa malitere site n'ọnwụ mgbaghara mmehie nke afọ ofufo nke Onye Mgbaputa anyị Jizos Kraịst. Onyonyo nke “ *square* ” ezughị iji zuo oke nkowa a nke ezi izu oke nke akara ngosi ya bụ "atọ". Ọzọkwa, ọ bụ nke "cube" nke a na-egosi anyị. N'inwe otu ihe ahụ, na “ *ogologo, obosara na ìdị elu* ”, anyị nwere oge a, akara "atọ" nke izu oke "cubic", nke ọgbakọ nke ndị a horo nke Jizos Kraịst gbaputara. N'afọ 2030, a ga-arucha ụlọ nke “ *square obodo* ” (na ọbuna cubic: “ *ìdị elu ya* ”), *ntọala ya na ọnu ụzọ ámá iri na abụọ* ”. Site n'inye ya ụdị kubik, Muọ Nsọ gbochiri nkowa nkịtị nke "obodo" nke igwe mmadụ na-enye ya.

Ọnu ọgụgụ ahụ a tūrụ , “ *steeti 12,000* ,” nwere otu ihe ahụ “ *puku 12,000 a kara akara* ” nke Mkpu. 7 putara. *Dị ka ihe ncheta: 5 + 7 x 1000*, ya bụ mmadụ (5) + Chineke (7) x igwè mmadụ (1000). Okwu ahụ bụ “ *ámá egwuregwu* ” na-egosi ikere okè ha n'osọ ahụ bụ nke ihe mgbaru osọ ha bụ “ *iji nweta ihe nrite nke ọkpukpo dị elu* ’ *dị ka ozizi Pọl na Fil.* » ; na 1Kọ 9:24: “ *Ụnu amataghị na ndi na-agba osọ n'osọ, ha nile na-agba osọ, ma otu onye na-enweta ihe nrite? Gbaa*

osọ n'uzọ *iji merie* ya. “Ndi a hoputara ahoputara gbara osọ wee nata ihe nrite nke Chineke nyere n’ime Jizos Kraist.

Amaokwu 17: “ *O wee tuọ mgbidi ahụ, wee hụ na ọ dị otu narị kubit na iri anọ na anọ, dị ka ọtụtụ mmadụ si dị, nke bụ ihe ọtụtụ mmụọ ozi.* »

N'azụ " *cubits* ", usoro aghughọ, Chineke na-ekpughe ikpe ya nye anyị na ọ na-ekpughere anyị na ọ bụ naanị ndị ikom nochiri anya nomba "5" bụ ndị meworo njikọ na Chineke nke onụ ogugu ya bụ "7" na-abanye n'ime ihe ndị a hooro. Ngukota onugwu abuo a na-enye "12" nke, mgbe "squared", na-enye nomba "144". Ikike nke “ *ihe ọtụtụ mmadụ* ” ziri ezi na-akwado ikpe e kpere “ *ndi ikom* ” bụ ndị e ji obara Jizos Kraist wufuru hooro. Onu ogugu “12” si otu a di na akuku Nile nke oru nke njiko aka di nsọ nke e mechiri na Chineke: ndi nna ochie 12 ndi Hibu, ndi ozi 12 nke Jizos Kraist, na ebo 12 na-anochi anya okwukwe Adventist guzobere kemgbe 1843-1844.

Amaokwu nke 18:
 “ *iji* >]>>]>]> mb , ,
mb , mb , mb , , mb , , , mbbidi,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,, babuyere ọla-edo; »

Site na akara ndi a, Chineke na-ekpughe ekele Ya maka okwukwe nke ndi O hoputara gosiputara ruo 1843. Ha na-enwekarị obere ihè, mana akaebe ha na-agba na Chineke kwughachiri ma juputa n'ihunanya. “ *Olaedo di ọcha na iko di ọcha* ” nke amaokwu a na-egosi idi ọcha nke mkpuru obi ha. Ha na-ahapukari ndu ha ka ha tukwasị obi na nkwa Chineke e kpughere site n’aka Jizos Kraist. Ntukwasị obi a tukwasiri na ya agaghi emechu ihu, o ga-anabata ha n'onwe ya na " *mbilite n'onwu mbu* ", nke ezi " *ndi nwuru anwu n'ime Kraist* ", n'oge opupu ihe ubi nke 2030.

The Apostolic Foundation

Amaokwu 19: “ *Ejiwo nkume o bula di oké onu ahia choo ntoala mgbidi obodo ahụ mma: ntoala mbu bu jasper, sapphire nke abuo, chalcedony nke ato, emerald nke anọ.* ”

Amaokwu 20: “ *nke-ise nke sardonik, nke isii nke sardius, nke-asa nke chrysolite, nke-asato nke beryl, nke-iteghete nke beryl, nke-iteghete nke topaz, nke-iri nke chrysopraxe, nke-iri-na-otu nke Jacinth, nke-iri-na-abua nke amethyst.* »

Chineke maara echiche umu mmadu na mmetuta ha na-enwe mgbe ha na-enwe mmasi na ima mma nke nkume di oké onu ahia mgbe a na-egbutu ma o bu na-egbuke egbuke. Iji nweta ihe ndi a, ufo du ndi na-emefu ego ruo n'okè nke ibibi onwe ha, otu ahụ ka ihunanya ha nwere n'ebe ha no di ukwu. N'otu usoro ahụ, Chineke ga-eji mmetuta nke mmadu a gosiputa mmetuta o nwere maka ndi o huru n'anya na ndi a goziri agozi.

" *Nkume di oké onu ahia* " ndi a di iche iche na-akuziri anyi na ndi a hooro abughi otu clones, n'ih na onye o bula nwere agwa nke ya, na okwa anu ahụ, n'uzo doru anya, ma karisịa na okwa ime mmuo, na okwa nke agwa ya. Ihe atu nke “ *ndiozi iri na abuo* ” Jizos nyere na-akwado echiche a. N'etiti Jean na Pierre, lee ihe di iche! Otú o di, Jizos huru ha n'anya ma n'ih esemokwu ha. Ezi iba ogaranya nke ndu nke Chineke kere di na udi mmadu ndi a di iche iche bu ndi maara otu e si enye Ya onodu mbu n'ime obi ha na mkpuru obi ha dum.

Adventism

Amaokwu 21: “ *Ọnụ ụzọ ámá iri na abụọ ahụ bụ pearl iri na abụọ; Ọnụ ụzọ nke ọ bụla bụ otu pearl. Ókè-ala obodo ahụ bụ ọla-edo a na-agwaghị agwa, dị ka enyo na-enwu gbaa. »*

Kemgbe 1843, ndị a hoputara egosibeghi okwukwe ka nke ndi buru ha ụzọ n'ikpe nke Onye-ikpe nke Onye Nzoputa. Akara nke " *otutu pearl* " bụ n'ihhi ohere nke Adventism a goziri agozi na nghota zuru oke nke atumatu nke nzoputa Chineke. Maka Chineke, kemgbe 1843, ndi Adventist ahoputara egosila na ha tozuru oke inata ihè ya niile. Mana nke a na-eweputa na uto mgbe niile, ọ bụ naani ndi Adventist ikpezụ na-anata udi nkowa amuma ikpezụ zuru oke. Ihe m na-ekwu bụ na Adventist ikpezụ ahoputara agaghi enwe uru di elu kari ndi ozo a gbaputara n'oge ndiozi. “ *Pearl* ” ahụ na-egosi mmecha nke oru nzoputa nke Chineke setipuru. O na-ekpughe otu ahumahu a kapiri onu nke gunyere iweghachi eziokwu ozizi nile gbagoro agbago na wakporo site n'okwukwe ndi Katolik Roman Katolik na okpukpe Protestant nke dabara n'ezi ofufe dapu. Na n'ikpezu, o na-ekpughere anyi nnukwu mkpa Chineke na-enye nbanye n'ime iwu nke Daniel 8:14 n'oge opupu ihe ubi nke 1843: “ *Ruo puku abuo na nari mgbede na ututu na idi nsọ ga-abu n'onye ezi omume .* ” “ *Pearl* ” bụ onyinyo nke “ *idi nsọ ziri ezi* ” nke, n'adighi ka nkume ndi ozo di oké onu ahia, a ghaghi ikpucha ya iji kpughee ima mma ya. N'okwu ikpe-azu a, ogbakọ nke ndi a hoputara edo edo na-adako n'otu, “ *na-enweghi ihe a ga-iji taa ya uta* ” di ka Mkpu 14:5 si kwuo, na-enye Chineke otuto niile kwesiri ya. Ubochi izu ike nke amuma na nari afọ nke asaa e buru n'amuma site n'aka ya gbakotara onu ma mezu ya n'izu-okè nile nke oru nzoputa ahụ nke Onye Okike di ukwu cheputara. “ *Pearl ya nke di oké onu ahia* ” nke Mat.

Nnukwu Mgbanwe nke Jerusalem Ohuru

Mmuo nsọ na-akowaputa: “ *Okporo ámá obodo ahụ bụ ọla edo a na-agwaghị agwa, di ka enyo na-enwu enwu. »* Site n'izo aka “ *ebe a nke ezi olaedo* ” ya bu, nke okwukwe di ocha, o na-atu aro iji tunyere nke Paris nke bu onyinyo nke nmehie site n'inweta aha “ *Sodom na Ijipt* ” na Mkpu 11:8 .

Amaokwu nke 22: “ *Ahughi m ulo nsọ ọ bụla n'ime obodo; n'ihhi na Onyenwe Chineke nke puru ime ihe nile bu ulo nsọ ya, na kwa Nwa-aturu ahụ. »*

Oge akara agafeela, ndi a hooro abanyela na mmezu nke oru nzoputa nke Chineke. Di ka anyi na-aghota ya taa n'awa, “ *ulo nsọ* ” nke mgbakọ ahụ agakwaghị aba uru. Ibanye na mgbe ebighi ebi na eziokwu ga-eme ka “ *onyinyo* ” ahụ buru amuma ha di ka Kol. 2:16-17 : “ *Ya mere, ka onye ọ bụla ghara ikpe unu ikpe n'anụ, ma ọ bụ n'ihhe onunụ, ma ọ bụ banyere ubochi nsọ, ma ọ bụ nke onwa ohuru, ma ọ bụ nke ubochi izu ike: ndi bu onyinyo nke ihe gaje ibia, ma ahụ sitere na Kraist .* ” Nti ! N'amaokwu a, usoro “ *Ubochi Izu Ike* ” metutara “ *ubochi izu ike* ” nke ememe okpukpe na-eme, ọ bughị “ *Ubochi izu ike* ” nke Chineke hiwere ma dokwa ya nsọ n'ubochi nke asaa kemgbe e kere uwa. Di nnoo ka obibia mbu nke Kraist mere ememe ememe nke buru amuma ya n'ogbugba ndu ochie ahụ abaghi uru, ibanye na mgbe ebighi ebi ga-eme ka ihe nnochianya nke uwa

gharazie ìdì irè, ọ ga-emekwa ka ndị a họtara ahọtara ihu, nu ma soro Nwa Aturu ahụ, ya bụ, Jizos Kraist, ezi " *ulo nsọ* " dī nsọ nke dī nsọ nke ga-abụ, ruo mgbe ebighi ebi, ngosiputa anya nke mmuo okike.

Amaokwu nke 23: “ *Anyanwu ma o bu onwa adighi obodo ahụ mkpa ka ha na-amukwasị ya; n'ihi na ebube Chineke nēnye ya ihè, ma Nwa-aturu ahu bu oriṅna-ya.* »

Na Chineke ebighi ebi, ndi a hoputara na-ebi ndu na a na-adigide adigide ihè na-enweghi ihè isi iyi di ka anyanwu anyi ugbo a nke idi adi bu naani site alternation nke " *ehihie na abali* "; " *abali ma o bu ochichiri* " bu ndi ezi omume n'ihi mmehie. Mmehie kpebiri wee puo, e nwere nani ohere maka " *ihè ahụ* " nke Chineke kwuworo na o " *di mma* " na Jenesis 1:4 .

Mmuo nke Chineke na-anogide na-adighi ahụ anya na Jizos Kraist bu akuku nke ndi o kere eke puru ihu ya n'okpuru. O bu n'oru a ka a na-egosi ya di ka " *owa* " nke Chineke a na-apughi ihu anya.

Ma nkowa ime mmuo na-ekpughe nnukwu mgbanwe. Mgbe ha banyere n'elugwe, Jizos ga-akuziri ndi a hoputara ahoputa kpomkwem, ha agaghizi achọ " *anyanwu* ", akara nke njiko aka ohuru, ma o bu " *onwa* " akara nke njiko aka ochie nke ndi Juu; ma ibu, di ka Mkpu 11:3, na Akwukwo Nso, Akwukwo Nso " *ndi akaebe abuo* " nke Chineke, bara uru ime ka mmadu ghotu na nchota ha na nghota nke atumatu nzoputa ya. Na nkenke, ndi a hoputara agaghizi achọ Akwukwo Nso.

Amaokwu nke 24: “ *Mba nile ga-ejeghari n'ihè ya, ndi eze nke uwa ga-emekwa ka ebube ha bata n'ime ya.* »

" *Mba mba* " nke ihe metutara bu nke eluigwe ma o bu nke eluigwe-agho " *mba* ". " *Uwa ohuru* " ahụ ghokwara alaeze ohuru nke Chineke, o bu n'ebe ahụ ka ihe o bu e kere eke nwere ike ihu Onye kere Chineke. " *Ndi eze nke uwa* " bu ndi a hoputara ahoputa ga -*eme ka otuto* " nke idi ochia nke mkpuru obi ha banye na ndu ebighi ebi a e dokwasiri n'elu " *uwa ohuru* ." Okwu a " *ndi eze nke uwa* " nke na-elekwasikari anya, n'uzo di nro, ndi ochichi uwa na-enupu isi, na-akowaputa n'uzo aghughu, ndi a hoputara na Mkpu 4: 4 na 20: 4 ebe a na-egosi ha " *no odu* " *n'ocheeze* ". N'otu aka ahụ, anyi na-agu na Mkpu. 5:10, si: " *I mewo ka ha buru alaeze na ndi nchujà nye Chineke anyi, ha ga-achikwa n'elu uwa.* "

Amaokwu nke 25: “ *A gaghị emechi onu uzo ama ya n'ehihie, n'ihi na o dighi abali n'ebe ahụ.* »

Ozi a na-akowaputa mwepu nke enweghi nchekwa ugbo a. Udo na nchekwa ga-ezu oke n'ihè nke ubochi ebighi ebi na-adighi agwu agwu. N'akuko ihe mere eme nke ndu, e kere onyinyo nke ochichiri naani n'ua n'ihi ogu nke na-emegide " *ihè* " Chineke na " *ochichiri* " nke ogige ekwensu.

Amaokwu 26: “ *A ga-ewebatakwa otuto na nsopuru nke mba di iche iche n'ime ya.* »

N'ihi na 6000 afọ ndi ikom ahaziwo onwe ha n'ime ebo, ndi mmadu na mba. N'oge Ndi Kraist, n'Ebe Odida Anyanwu Uwa, ndi mmadu gbanwere alaeze ha ghoo mba di iche iche, a na-ahoputakwa Ndi Kraist a hoputara n'etiti ha n'ihi " *otuto na nsopuru* " ha nyere Chineke, n'ime Jizos Kraist.

Amaokwu nke 27: “ *O dighi ihe ruru aru agaghị aba n'ime ya, ma o bu onye na-eme ihe aru ma o bu okwu ugha; naani ndi e dere n'akwukwo nke ndu nke Nwa Aturu ahụ ga-aba .*”

Chineke kwadoro ya, nzoputa bu ihe a na-achosi ike n'akuku ya. Naani mkpuru obi di ocha zuru oke, na-agba ama maka ihunanya maka eziokwu di nso, ka a ga-ahoro iji nweta ndu ebighi ebi. Ozo, Mmuo Nso na-eme ka ojuju ya juru " *ihe ruru aru* " nke na-akowa okwukwe Protestant dara ada na ozi " *Sadis* " di na Mkpu 3:4, na okwukwe Katolik nke onye na-eso uzo ya " *rara onwe ya nye n'ihe aru na igha ugha* " okpukpe na nke obodo. N'ihia na ndi na-abughị nke Chineke na-ekwe ka ekwensu na ndi mmuo ojoo ya ghogbuo onwe ha.

Ozo, Mmuo Nso na-echetara anyi, ihe itunanya na-edobere mmadu n'ihia na Chineke, kemgbe mmalite nke uwa, mara aha ndi o horo n'ihia na ha " *e dere n'akwukwo nke ndu ya .* " Sitekwa n'ikpopta " *n'akwukwo nke ndu nke Nwa Aturu ahụ* " , Chineke na-ewepu okpukpe nile na-abughị nke Ndi Kraist n'atumatu nzoputa ya . N'ibu onye kpugheworo n'Apokalips ya nchupu nke okpukpe ugha nke Ndi Kraist, uzo nzoputa di ka " *di warara na warara* " di ka Jizos kwuru na Mat 7:13-14: “ *Si n'onu uzo ama di kwa, uzo di kwa obosara nke neduba n'iyi; Ma warara ka onu uzo ama nke na-eduba na ndu dikwa warara , ma ndi na-achota ya di ole na ole .*”

Mkpughe 22: Ubochi ebighi ebi na-adighi agwu agwu

Izu oke nke oge elu uwa nke Chineke ahoputara ejedebe na Nkpughe 21:7 x 3. Onu ogugu 22 na-egosi nmalite nke akuko n'agbanyeghi na o mebere, n'ime akwukwo a, nkwuputa ya. Mweghachi nke a, nke gbasara " *ihe nile* " di ka Chineke siri kwuo, jikotara ya na " *uwa oheru na eluigwe oheru ahụ* ", ma nke ebighi ebi.

Amaokwu nke 1: " *O wee gosi m osimiri mmiri nke ndu nke na-egbuke egbuke, nke na-enwu di ka crystal, nke si n'ocheeze Chineke na nke Nwa Aturu ahụ puta.* »

Na nke a di ebube, na-enye ihe oyiyi nke idi oheru, Mmuo Nso na-echetara anyi na nzuko nke ndi a hoputara aghoala ebighi ebi, nke e sere site na " *osimiri nke mmiri nke ndu* ", bu ihe e kere eke, oru nke Chineke meghariri ime mmuo n'ime Kraist onye onuno a na-ahu anya na-atu aro ya " *ocheeze* " ya; na nke a, site n'aja nke " *nwa aturu* " ahụ, bu Jisos Kraist; ebighi ebi ibu mkpuru nke omumu oheru nke aja a rputara na ndi a hoputara.

" *Osimiri* " bu mmiri di utu na-aso ngwa ngwa. O na-akowa ndu nke, di ka ya, na-arụ oru mgbe nile. Mmiri di ocha bu 75% nke ahụ mmadu; Nke ahụ bu isi ma o buru na mmiri di ocha n'anya ya, nke a bu ihe mere na Chineke ji atunyere ndu ebighi ebi " di ka " *isi mmiri di ndu* " di. Na Mkpughe, anyi huru na Mkp. 17:15 na " *mmiri* " ahụ nochiri anya " *ndi di iche iche* "; N'ebe a, " *osimiri* " ahụ bu ihe nnochianya nke ndi a ahoputara agbaputa bu ndi ghoro ebighi-ebi.

Amaokwu nke 2: " *N'etiti okporo ama obodo ahụ nakwa n'akuku nke ozu nke osimiri ahụ, e nwere otu osisi ndu nke na-amị mkpuru ugoro iri na abuo, na-amikwa mkpuru ya kwa onwa;* »

N'oninyo nke abuo a, Jisos Kraist, bu " *osisi nke ndu* " ka a na-ahu " *n'etiti* " ogbako ndi o horo gboro gburugburu ya " *n'ama* " nke mgbako ahụ. O no " *n'etiti* " ha kamakwa n'akuku ha, nke " *akuku abuo nke osimiri* " nochiri anya ya. N'ihu na Mmuo Nso nke Jisus Kraist no ebe nile; ugbu a n'ebe niile na onye o bu. Mkpuru nke " *osisi* " a bu " *ndu* " nke a na-eme ka o di oheru, mgbe niile, ebe o bu na " *mkpuru ya* " na-enweta na nke o bu n'ime " *onwa iri na abuo* " nke afu uwa anyi. Nke a bu ihe atu ozu mara nke ndu ebighi ebi na ihe ncheta na edobere ya ebighi ebi site n'uche nke Chineke.

Jisos na-ejikari mmadu tunyere " *osisi* " bu ndi a na-ekpe ikpe site na mkpuru ha . O kwuru onwe ya site na mmalite na Jen 2:9, ihe oyiyi ihe atu nke " *osisi nke ndu* ." Ugbu a osisi ndi ahụ nwere di ka " *uwe* " ha icho nke " *akwukwo ha* ". Nye Jisos, " *uwe* " ya na-anochi anya oru ezi omume ya, n'ihu ya kwa, o gbaputara mmehie nke ndi o horo bu ndi ji nzoputa ha n'ugwo. Ya mere, di nno ka " *akwukwo* " *osisi* " ahụ si agwo oria, oru ezi omume nke Jisos Kraist ruzuru " *na-agwo* " oria na-egbu egbu nke mmehie mbu bu nke ndi a hoputara ahoputa kemgbe Adam na Iv bu ndi jiworo " *akwukwo* " osisi kpuchie oto ha n'anụ ahụ na nke ime mmuo, bu ndi ahumahu mmehie choputara.

Amaokwu nke 3: " *obubu onu agaghi adi ozu. Ocheeze nke Chineke na nke Nwa Aturu ahụ ga-adi n'ime obodo; ndi-oru-Ya gefe Ya ofufe ma hu iru-Ya ;*

Site n'amaokwu a gawa, Muo Nso na-ekwu okwu n'odinihu, na-enye ozi ya ihe agbamume maka ndi a hoputara bu ndi ka ga-ahu ogo megide ihe ojoo na ihe

ndị ga-esi na ya pụta ruo mgbe nloghachi nke Kraist na mwepu ha n'ụwa nke mmehie.

“ ihe aru” *ahụ* , bụ oḅuḅu oḅu mmehie nke Iv na Adam mere, bụ nke mere ka mmadu ghara ihu Chineke anya. Okike nke oḅuḅu ndu ochie Izrel agbanwebeghi ihe o bula, n'ihia na mmehie ka mere ka Chineke ghara ihu anya. O ka na-ezo n'okpuru odidi igwe ojii n'ehihie na-agho oku n'abalị. O bu naani ya ka e debeere ya ebe nsọ kasị nsọ, n'ihia ntaramahuhu onwu maka onye mejoro. Ma onodu uwa ndi a adikwaghi. N'ụwa oḅuru ahụ, ndi oḅu ya nile na-ahụ Chineke anya, ihe ozi ha ga-abu na-abu ihe omimi, ma ha na ya ga-enwe mmekorita di ka ndiozi Jizos na Jizos Kraist na-arọ n'ubu ma soro ya kparita uka; ihu na ihu.

Amaokwu nke 4: “ *aha ya ga-adikwa n'egedege ihu ha.* »

Aha Chineke bu ezi “ *akara nke Chineke di ndu* ” ahụ. Uḅochi izu ike bu naani “ihe iriba ama” nke aputa. N'ihia na “ *aha* ” nke Chineke na-egosiputa agwa ya nke o na-anochi anya ihu nke “ *anumanu anọ* ”: “ *odum, nwa ehi, nwoke, na ugo* ” nke n'uzo zuru okè na-egosiputa kwekoro ekweko iche nke agwa nke Chineke: eze na ike, ma di njikere aja, mmadu akuku, ma eluigwe odidi. Okwu Jisus mezuru; Nnunu nke nku na-agbakota onu. Ozokwa, ndi ahụ na-ekerita ukpuru Chineke bu ndi Chineke hoputara maka ndu ebighi ebi, a na-achikotakwa ha n'ebe o no. The “ *egedege ihu* ” no n'ulo uburu nwoke, isi ugboala nke echiche na agwa ya. Na uburu nke a na-emeghari anya na-enyocha, na-atughari ma na-akwado ma o bu na-aju ukpuru nke eziokwu nke Chineke na-enye ya iji zoputa ya. Uburu ndi a hoputara huru n'anya ngosi ihunanya nke Chineke haziri n'ime Jizos Kraist wee luo oḅu, di ka iwu e debere, iji nyere ya aka imeri ihe ojoo, ka ha wee nweta ikike iso ya biri.

N'ikpeazu, ndi niile na-ekerita agwa nke Chineke nke e kpughere site na Jizos Kraist na-achota onwe ha na Ya ijere Ya ozi ruo mgbe ebighi ebi. Onuno nke “ *aha* ” nke Chineke “ *e dere n'egedege ihu ha* ” na-akowa mmeri ha nwere; na nke a, karisia, n'ule ikpeazu nke okwukwe Adventist nke ndi mmadu nwere nhoro nke ideputa “ *n'egedege ihu ha* ” “ *aha Chineke* ” ma o bu nke “ *anu ohia ahụ* na-enupu isi .”

Amaokwu nke 5: “ *Abali agaghi adi ozọ; ma oriḅna ma-ḅbu ihè agaghi achọ ha, n'ihia na Onye -nwe Chineke ga -enye ha ihè . Ha gābu kwa eze rue mḅe ebighi-ebi.* »

Di ka Jenesis 1:5 si kwuo, n'azu okwu ahụ bu “ *abalị* ” ka okwu ahụ bu “ *ochichiri* ” na-anochi anya mmehie na ihe ojoo. “ *Oriḅna* ” ahụ na-ezo aka na Bible, bụ okwu Chineke e dere ede nke na-ekpughe ukpuru nke “ *ihè ya* ,” nke bụ ezi ihe na ezi omume. O gaghi aba uru, ndi a hoputara ga-enwe ohere ozugbo na mmuo nsọ Chineke, mana o na-ejigide ugbo a, n'ụwa nke mmehie, oru ya “ *na-enye ihè* ” di mkpa nke na-eduga, naani ya, na ndu ebighi ebi.

Amaokwu nke 6: “ *O wee si m, Okwu ndi a kwesiri ntukwasị obi na ezi-okwu; Jehova, bụ Chineke nke ndi-amuma di nsọ, we ziga mo-ozii-Ya igosi ndi-oru-Ya ihe aghaghi ime ngwa ngwa* ”.

Nke ugboro abuo, anyi na-ahụ nkwputa a nke Chineke: “ *Okwu ndi a kwesiri ntukwasị obi, burukwa eziokwu.* ” Chineke na-anwa ime ka onye na-agu amuma ahụ kweta, n'ihia na ndu ebighi ebi ya no n'ihe ize ndu na nhoro ya. N'ibu ndi chere nkwputa ndi a di nsọ ihu, mmadu nwere mmetuta uche ise nke Onye

Okike ya nyere ya nwere ọ̀nọ̀dụ. Ọ̀nwunwa ndị ahụ dī ọ̀tutụ ma dī irè n'iwepụ ya n'ọ̀nọ̀dụ ime mmụọ. Ya mere nkwpuputa siri ike nke Chineke bụ nke ezi omume zuru oke. Ihe egwu dī na mkpuru obi dī adī na ebe niile.

Ọ dī mma imelite ọ̀gugu anyị nke amaokwu a nke na-egosi agwa nkịtī na-adighi ahukebe na amuma a. Ọ dighi akara n'amaokwu a, ma nkwpuputa na Chineke bụ onye mmụọ nsọ nke ndi amuma dere akwukwo nke Akwukwo Nso nakwa na dī ka nke ikpeazu mkpughe, o zitere "Gabriel" na John, ka o wee kpugheere ya na oyiyi ihe, na 2020, ga-eme " ngwa ngwa ", ma ọ bụ na e mezuwo, n'uzo dī ukwu. Mana n'etiti 2020 na 2030, oge kachasi njo ga-agaferi; oge dī egwu nke onwu, mbibi nuklia, na " *ihe otiti asaa ikpeazu nke onuma Chineke* " dī egwu mara ; Mmadu na okike ga-ata ahuhu nke ukwu ruo mgbe ha ga-apu n'anya.

Amaokwu nke 7: " *Ma, le, ana m abia oso oso . Ngozi na-adiri onye na-edebe okwu amuma nke akwukwo a!* »

A mara okwa nloghachi nke Jizos maka oge opupu ihe ubi nke 2030. Ngozi na-adiri anyi, ruo n'oke nke anyi " *na-edebe* ", ruo ogwugwu , " *okwu amuma nke akwukwo a* " Mkpughe.

Okwu adverb " *ngwa ngwa* " na-akowa mputa na mberede nke Kraist n'oge o ga-aloghachi, n'ihu na oge n'onwe ya na-aga mgbe niile n'emeghi ngwa ngwa ma o bụ na-ebelata. Ebe o bụ na Daniel 8:19, Chineke na-echetara anyi, si: " *E nwere oge a kara aka maka ogwugwu* ": " *O wee si m: M ga-agwa gi ihe ga-eme n'ikpeazu nke onuma ahụ, n'ihu na e nwere oge a kara aka maka ogwugwu* ." O nwere ike ime naani n'ogwugwu nke afọ 6000 nke Chineke haziri maka nhoputa ya nke ndi a horo, ya bu, ubochi mbu nke oge opupu ihe ubi bu April 3, 2030.

Amaokwu nke 8: " *Mu onwe m, Jon, anuwo ma hu ihe ndi a. Ma mbe m'nuru, hu kwa, m'we da n'ala n'ukwu mo-ozu ahu nke gosirim, ~~ikpo isi ala nye Ya~~ , na ikpo isi ala nye Ya* . »

Nke ugboro abuo, Mmuo Nso na-abia igwa anyi ido aka na nti ya. N'edemede Grik mbu ngwaa "proskuneo" sughariri "ikpo isi ala n'ihu". Ngwaa "ikpo isi ala" bu ihe nketa nke nsughari Latin a na-akpo "Vulgate". Nsughari ugha a yiri ka o kpalitere uzọ maka ihapu ikpo isiala n'anu ahu n'omume okpukpe nke Iso Uzọ Kraist si n'ezie ofufe dapu ruo n'oke nke ikpe ekpere "iguzo" n'ihu ntugharhie ozọ nke ngwaa Grik bu "istemi", na Mak 11:25. N'edemede a, udi ya "stekete" nwere ihe putara "na-eguzosi ike ma o bụ nógidesie ike", ma ntughari Oltramare eweputara na nsughari L.Segond, sughariri ya na "stasis" nke putara n'uzo nkiti "iguzo". Nsughari ugha nke Akwukwo Nso si otu a n'uzo aghugho na-akwado omume na-ekwesighi ekwesị, mpako na mkpari megide Chineke Onye Okike di ukwu, Onye Puru Ime Ihe Nile, n'akuku nke ndi na-efunahu echiche nke ihe di nsọ n'ezie. Na nke a abughi naani otu... N'ihu ya, agwa anyi n'ebe nsughari Akwukwo Nso ga-aghaghị ikpachara anya na ikpachara anya, karja otu ahụ na Nkpughe 9:11, Chineke na-ekpughe "na-ebibi" ojiji (*Abaddon-Apollyon*), nke Akwukwo Nso e dere " *n'asusu Hibu na Grik* ." A na-achota eziokwu ahụ nani n'ihe odide mbu, bu ndi e debere n'asusu Hibu, ma e nweghikwa n'anya ma jiri ihe odide Grik nke ogbugba ndu ohuru dochie ya. N'ebe ahụ, a ghaghị ighota na ekpere "eguzo" putara n'etiti ndi kwere ekwe Protestant, nke okwu Chineke nke " *Opi nke 5* ". N'ihu na, paradoxically, ikpere ikpere adigidewo ogologo n'etiti

ndị Katolik, ma nke a ekwesighi ibu ihe ijuanya, n'ihu na o bu n'ime okpukpe Katolik a ka ekwensu na-edu ndi na-eso uzọ ya na ndi na-ata ahuhu ka ha kpoọ isiala n'ihu ihe oyiyi a piri api machibidoro nke abuo n'ime iwu iri nke Chineke; iwu nke ndi Katolik na-eleghara anya, ebe o bu na na nsughari Roman, a na-ewepu ma dochie ya.

Amaokwu nke 9: *Ma o siri m, Lezie anya ka i ghara ime ya! Mu onwem bu oru-ibe-gi, na nke umu-nne-gi, bu ndi-amuma, na nke ndi nedebe okwu nile nke akwukwo a. Kpo isi ala n'iru Chineke, kpo isi ala.* »

Chineke tuputara mmejo ahụ Jón mere di ka ido aka ná ntị nye ndi o hooro: “Lezienụ anya ka unu ghara idaba n'ikpere arusi!” nke bu isi ihe kpatara okpukpe Ndi Kraist nke Chineke juru na Jizos Kraist. O mere ndokwa ihe omume a otu ahụ o si hazie ihe mmuta ikpeazu ya site n'inye ndiozi ya iwu ka ha buru ngwa agha ha ruo awa e jidere ya. Mgbe oge ruru, o machiri ha iji ya mee ihe. E nyere ihe mmuta ahụ wee si: “ *Kpachara anya ka i ghara ime ya.* ” N'amaokwu a, e nyere Jón nkowa: “ *Abu m ohu ibe gi.* ” “ *Ndi mmuo ozi* ” gunyere “ *Gbriel* ” di ka ndi mmadu, ihe e kere eke nke Onye Okike Chineke bu onye machibidoro n'ime nke abuo n'ime iwu iri ya ka ha kpoọ isiala n'ihu ihe ndi o kere eke, n'ihu ihe oyiyi a piri api, ma o bu ihe oyiyi a turu ese; udi nile nke arusi ahụ nwere ike were. N'ihu ya, anyi puru imuta ihe n'amaokwu a site n'ikoba agwa ndi mmuo ozi na-emegiderita onwe ha. N'ebe a, Gabriel, ihe okike eluigwe kachasi mma mgbe Maikel gasiri, machibidoro ikpo isiala n'ihu ya. N'aka nke ozo, Setan, n'odidi ya na-adoro adoro, n'odidi nke "Vergin", na-ario ka e wuo ihe ncheta na ebe ofufe iji fee ya ofufe na-ejere ya ozi ... ihe mkpuchi na-egbuke egbuke nke ochichiri dara.

Mmuo ozi ahụ kwukwara banyere “ *na nke umunna unu, ndi amuma na nke ndi na-edebe okwu nke akwukwo a.* ” N'agbata ahiriokwu a na nke Mkpu 1:3, anyi na-ahụ ihe di iche n'ihu oge gafere n'agbata mmalite nke oge a decryption, 1980, na nke ugbo a nsughari nke 2020. N'agbata ubochi abuo a, “ *onye na-agu* ” soro umu Chineke ndi ozo kerita ihè decrypted, ha wee banye n'oru nke “ *ndi amuma.* ” Mmuba nke a na-enye ohere obuna karja ndi a kporo inweta ntuli aka site n'inu eziokwu ekpughere na itinye ya n'oru nke oma.

Amaokwu 10: “ *O wee si m, Akachiela okwu amuma nke akwukwo a akara. N'ihu na oge ahụ di nso.* »

Ozi na-eduhie eduhie, n'ihu na a gwara Jón okwu, bu onye Chineke bugara oge ikpeazu anyi site na mmalite nke akwukwo ahụ , di ka Mkpu 1:10. Ozokwa, anyi ga-aghota na iwu ka i ghara akara okwu nke akwukwo na-agwa m ozugbo n'oge mgbe akwukwo ahụ kpmkpam; o ga-aghosi “ *obere akwukwo egheghe* ” nke Mkpu 10:5 . Ma mgbe e ' *meghere* ' ya site n'enyemaka na ikike nke Chineke, o dighizi ajuru o bula maka imechi ya na "akara". Ma nke a, “ *n'ihu na oge ahụ di nso* ”; n'oge opupu ihe ubi nke 2021, afo 9 foduru tupu obibia di ebube nke Onye-nwe-anyi Chineke Jizos Kraist.

Otu o di, mmalite mmalite nke “ *obere akwukwo* ” ahụ malitere mgbe iwu nke Dan.8:14, ya bu, mgbe 1843 na 1844 gasiri; n'ihu na nghota di mkpa nke isiokwu nke ikpe ikpe ikpe-azu nke okwukwe Adventist bu n'ihu mkpughe nke Jizos Kraist n'onwe ya, ma-obu site n'aka muo-ozu Ya, nyere nwanne anyi nwanyi Ellen G. White, n'oge ozi ya.

Amaokwu nke 11: " *Onye na-ezighi ezi, ya nogidekwa na-ekpe ikpe ziri ezi; ma onye ezi omume, ya me ezi omume ozọ; »*

Na ogugu nke mbu, amaokwu a na-akwado ntinye iwu nke Dan.8:14. Nkewa nke ndi Adventist nke Chineke hoputara n'agbata 1843 na 1844 na-akwado ozi nke " *Sardis* " bu ebe anyi na-ahu na ndi Protestant " *di ndu* " ma " *nwuru anwu* " na " *emetoo* " n'uzo ime mmuo, na ndi osu uzo Adventist " *kwesiri idi ocha* " a kporo n'amaokwu a " *ezi omume na ido nsọ* . Ma mmeghe nke " *obere akwukwo* " na-aga n'ihu di ka " *uzo nke ndi ezi omume nke na-aga n'ihu na-eto eto di ka ihè nke ehie, site na chi obubo ruo na zenith ya* ." Ndi Adventist bu osu uzo amaghikwa na ^{ule} nke okwukwe ga-agba ha n'etiti 1991 na 1994 di ka omumu nke " *opi nke ise* " kpugheere anyi. Na mberede, ogugu ndi ozo nke amaokwu a ga-ekwe omume.

Oge

U,

g□ □ □ □ □ :*Unu emeru-kwa-la ala, ma-□ bu oke osimiri, ma obu osisi, rue mgbe any□ kpachiworo nd□ ohu Chineke any□ n'egedege ihu ha.*"Olee ebe anyi ga-etinye ikike imeru uwa, oké osimiri, na osisi? Enwere ohere abuo. Tupu " *opi nke isii* " ma o bu tupu " *ihe otiti asaa ikpeazu* " ? " *Opi nke isii* " nke mejuputara ntaramahuhu ido aka na nti nke isii nke Chineke nyere ndi mmehie no n'uhu, o di m ka ihe ezi uche di na ya n'okwu a ka m nogide na-enwe ike nke abuo. N'ihu na " *ihe otiti asaa ikpeazu nke onuma Chineke* " nwere di ka ha lekwasiri anya, *ndi Protestant "uwa* " na *Katolik "oke osimiri* ". Ka anyi tulee na mbibi ndi " *opi nke isii* " mezuru adighi egbochi, kama na-akwalite mgbanwe nke ndi a hoputara ahoputa nke a na-akpo ndi e ji obara Jizos Kraist gbaputa.

O bu ya mere, mgbe " *opi nke isii* " na di nnoo n'ihu " *asaa ikpeazu ihe otiti* ", na n'oge nkwasị nke akara nke akara njedebe nke oge mkpokota na onye amara na anyi ka nwere ike idobe okwu nke amaokwu a: " *Onye na-ezighi ezi, ka o buru onye ajo omume ka; ma onye ezi omume, ya me ezi omume ozọ; »* Onye o bu la ga-enwe ike ihu ebe a uzo mmuo nsọ si abia iji kwado n'amaokwu a ezi ntughari asusu nke m gosiputara maka amaokwu "Adventist" bu isi nke Daniel 8: 14: "... *a ga-akwado idi nsọ* ". Chineke kwadoro okwu ahụ bu " *ezi omume na idi nsọ* " nke ukwu. Ya mere ozi a na-atu anya oge njedebe nke oge amara, mana nkowa ozo bu nke a. Na-eru na njedebe nke akwukwo ahụ, Mmuo Nso lekwasiri anya oge mgbe akwukwo n'uzo zuru ezu deciphered na-aghọ " *obere akwukwo mepere emepe* " na site n'oge ahụ gaa n'ihu, nnabata ma o bu ojuru ga-eme ka ihe di iche n'etiti " *onye ezi omume na onye na-emeru* " na Onyenwe anyi na-akpo " *senti nado onwe ya nsọ ka n'ihu* ." M na-echeta ozo na " *mmeru ahụ* " bu nke Protestantism sitere na ozi nke " *Sadis* ". Muo ahụ lekwasiri anya n'okwu ya nke Protestantism na ulo oru Adventism nke kesara obubu onu ya kemgbe 1994, ubochi mgbe o sonyere ya site na ibanye n'ogbakọ ecumenical. Ya mere, inakwere ozi e zoro ezo nke akwukwo a ga-eme ka " *ozo* , ma n'ikpeazu, *mee ka odiche di n'etiti onye na-ejere Chineke ozi na onye na-adighi efe ya* " di ka Mal.

Ya mere, m na-achikota nkuzi nke amaokwu a. Nke mbu, o na-akwado Adventist nkewa na Protestantism n'etiti 1843 na 1844. Na nke abuo na-agu, o na-emetuta megide ukara Adventism nke laghachiri na Protestant na ecumenical alliance mgbe 1994. M na-atu aro na nke ato na-agu nke ga-emetuta na njedebe

nke oge amara na 2029 tupu nloghachi nke Jesus Christ nke na-abia tupu mmalite nke 3 April 0.

Mgbe nkowa ndi a gasiri, a hapuru anyi ighota na ihe kpatara odida nke Adventism institutional, bu nke mere ka o buru " *igbagbo* " site n'aka Jizos Kraist n'ozi o degaara Leodisia, bu obere iju ikwere na nloghachi ya maka 1994, kariya iju iburu n'uche onyinye nke ihè nke bjara mee ka ihè di na nsughari nke Daniel 8:14 n'ezie; ihè gosiri n'uzo a na-apughi igbagha agbagha site n'ihe odide Hibru mbu nke Akwukwo Nso n'onwe ya. O bu naani Chineke nke ikpe ziri ezi nke na-anaghi agu onye ikpe mara ikpe nwere ike ima mmehie a.

Amaokwu 12: “ *Lee, ana m abia oso oso, ugwo oru m dikwa n'aka m, inye onye o bula di ka oru ya ga-adi .”*

N'ime afo 9, Jizos ga-aloghachi n'ebube Chineke a na-apughi ikowa akowa. Na Mkpu. 16–20, Chineke kpugheere anyi udi nke oke nkwughachi ugwo nke edobere maka ndi mmehie, ndi na-ekpe ikpe na-ezighi ezi na ndi nnupuisi Katolik, Protestant na Adventist. O nyekwara anyi okè e debeere ndi Adventist ya kwesiri ntukwasì obi, bu ndi na-asopuru okwu amuma ya na ubochi izu ike ya di nso, na Mkpu 7:14, 21 na 22. " *Nkwughachi ugwo ahụ* " ga -*enye onye o bula di ka oru ya si di* " nke na-ahapu obere ohere maka ndi ikpe mara na ha ziri ezi n'ihu Kraist. Okwu nke izi ezi onwe onye na-agho ihe na-abaghi uru n'ihì na o ga-abu akaha igbanwe mmejo nke nhorò ndi gara aga.

Amaokwu 13: “ *Abu m Alfa na Omega, onye mbu na onye ikpeazu, mmalite na ogwugwu.* »

Ihe nwere mmalite nwekwara ogwugwu. Ukpuru a metutara ogologo oge nke uwa nke Chineke nyere maka ihoro ndi a hoputara. N'etiti alfa na omega, afo 6000 ga-agafe. N'afò 30 n'April 3, onwu mgbaputa nke afo ofufo nke Jizos Kraist ga-abukwa akara oge alfa nke njiko aka Ndi Kraist nke afo 2000; Oge opupu ihe ubi 2030 ga-ada uda ike n'oge omega ya.

Mana alfa di kwa 1844 ya na omega 1994. N'ikpeazu, alfa bu maka mu na ndi ikpeazu ahoputara, 1995 na omega ya, 2030.

Amaokwu 14: “ *Ngozi na-adiri ndi na-edebe iwu ya (ma o bughì ~~sachaa~~ ~~wee mwuda ha~~), ka ha wee nweta ikike iga n'osisi nke ndu, sikwa n'onu uzo ama bata n'obodo ahụ!* »

Udi nke abuo nke “ *oke mmpagbu* ” ahụ di n'ihu anyi na onu ogugu ndi nwuru n'igwe mmadu. Ya mere, o na-adi ngwa ngwa inweta nchebe na enyemaka nke Chineke site na Jizos Kraist. Di ka ihe oyiyi ahụ na-egosi, onye mmehie aghaghi ' *idebe ihe o nyere n'iwu* » ; **nke Chineke na nke Jizos, “ nwa aturu Chineke ” nke putara na o ghaghi iju udi nile mmehie puru iwere.** Nsughari nke amaokwu a ekpuchiri ekpuchi, echekwara na Bible anyi ugbo a bu n'ihì okpukpe Roman Katolik nke Vatican duziri. Ihe odide ndi ozo, bu ndi kasi ochie na nke kwesiri ntukwasì obi, na-ekwu, si: “ *Ngozi na-adiri ndi na-edebe iwu ya .”* Ma ebe mmehie bu mmebi iwu, a na-agbago ozi ahụ ma jiri nzoro di mfe nke ibu ndi Kraist dochie nrubeisi di mkpa na nke di mkpa. Onye na-erite uru na mpụ ahụ? Nye ndi ga-alu ogu ubochi izu ike ruo na nloghachi di ebube nke Jisus Kraist. Ezi ozi bu: “Onye a goziri agozi ka onye na-erubere Onye Okike ya bu.” Ozi a na-ekwughachi nani nke e zoro aka na ya na Mkpu 12:17 na 14:12, ya bu: “ *Ndi na-edebe ihe Chineke nyere n'iwu na okwukwe Jizos .”* Ndi a bu ndi

nnata ozi ikpeazu Jizos gwara ha. Onye na-ekpe ikpe a na-enweta bu Jizos Kraist n'onwe ya, ihe o na-achokwa ha nhata n'ahuhu ndi e nwetara n'ih i okwukwe ya. Ugwo oru nke ndi ahoputara ga-ad i ukwu; ha ga-enweta anwughi anwu, wee banye na ndu ebighi ebi site n'uzo Adventist nke " *onu uzo ama iri na abuo* " nke ihe atu " *Jerusalem ohuru* " nochiri anya ya.

Amaokwu nke 15: " *Soro nkita, ndi dibia afa, ndi na-akwa iko, ndi na-egbu ochu, ndi na-ekpere arusi, na onye o bula nke huru okwu ugha n'anya ma na-agma ugha puta!* »

Ole ndi bu ndi Jizos kporo otu a? Ebubo zoro ezo nke a gbasara okwukwe nke Ndi Kraist dum nke dapuworo n'ez i ofufe; okwukwe Katolik, okpukpe Protestant nwere otutu akuku gunyere okwukwe Adventist nke batara na njiko ya na 1994; Okwukwe Adventist nke ukwu goziri ya na mmalite nke idi adi ya, na obuna karia gbasara ndi nnochi anya ikpeazu ya manyere nkwenye. " *Nkita* " ah u bu ndi ogo mmuo ma, karisiakwa, ndi na-azoro na ha bu umunna ya **ma na-arara ya nye**. Okwu a bu " *nkita* " bu ihe na-emegiderita onwe ya maka umu mmadu Western nke oge a nke anu ohia a na-ejide di ka ihe nnochianya nke ikwesi ntukwas i obi, mana maka ndi Oriental kpomkwem onyinyo nke igbu egbu. Na ebe a, Jizos na-ama obuna odidi mmadu ha aka ma were ha di ka anumanu na-adighi esi nri. Usoro ndi ozo kwadoro ikpe a. Jizos kwadoro okwu ah u e kwuru na Mkpu 21:8 ma n'ebe a, mgbakwunye nke okwu ah u bu " *nkita* " na-egosiputa echiche nke ya. Mgbe ngosiputa ihunanya di ebube nke o nyere umu mmadu gasiri, o dighi ihe di egwu karia ibu ndi na-azoro na ha bu nke ya na aja ya ga-ararara nye.

Mgbe ah u, Jizos na-akpo ha " *ndi dibia afa* " n'ih i na ha na-emeso ajo mmuo ozi, spiritualism, nke mbu rafuo okwukwe Katolik na apparitions nke "Virgin Mary", ihe Akwukwo Nso na-agaghi ekwe omume. Ma oru ebube ndi mmuo ojojo ruru yiri ihe " *ndi dibia afa* " Fero ruru n'ihu Mozis na Eron.

Site n'ikpo ha " *ndi na-adighi akwuwa aka oto* ", Jizos katoro ntobapu nke omume ma karia njiko okpukpe na-ekweoghi n'okike nke ndi uka Protestant na okwukwe Katolik na-eme nke ndi amuma Chineke katoro di ka ohu ekwensu. Ha mutakwara "di ka umu nwaanyi," " *adighi ocha* " nke " *nne ha na-akwa iko bu Babilon Ukwu ah u,* " ka a katoro na Mkpu. 17:5 .

Ndi si n'ez i ofufe dapu bukwa " *ndi ogbu mmadu* " bu ndi ga-ejikere igbu ndi Jizos hoputara ma o buru na o gbaghi aka iji gbochie ha site n'obibia ya di ebube.

Ha bu " *ndi na-ekpere arusi* " n'ih i na ha na-enye ndu ihe onwunwe mkpa karia ndu ime mmuo. Ha na-anogide na-enwe mmasi mgbe Chineke na-enye ha ih e ya, bu nke ha ji nkwiwa okwu ju site n'ime ka mmuo ojojo na-eme ndi ozi ya.

Ma iji mechaa amaokwu a, o na-akowaputa: " *na onye o bula huru ugha n'anya ma na-eme ihe ugha!* "N'ime nke a, o na-akato ndi odidi ha jikotara ya na igba ugha, ruo n'oke na ha enweghi mmasi na eziokwu. A na-ekwu na o dighi ihe ndeko maka uto; Ot u ah u ka o dikwa n'ihu eziokwu ma o bu ugha n'anya. Ma ruo mgbe ebighi ebi ya, Chineke na-ahoro, nani, n'etiti ihe ndi o kere eke nke imumu mmadu na-eme, ndi nwere ihunanya nke eziokwu a.

Nsonaazu ikpeazu nke atumatu nzoputa nke Chineke di egwu. Achupuru, n'otu n'otu, bu ndi mmehie anteluvian na-enweghi nchehari, njiko aka ochie nke ndi Juu na-ekweghi ekwe, okpukpe Katolik Roman Katolik aruru aru, okpukpe

Orthodox na-ekpere arụsị, okwukwe Protestant na àgwà Calvin ya, na n'ikpeazụ, okwukwe Adventist nke ụlọ ọrụ, onye ikpeazụ nke mmụọ odinala nke ndị bu ụzọ nwetakwara otu ihe ahụ.

Ozi "Adventist" ahụ nwere nsonaazụ na-egbu egbu, nke mbụ, ndị Juu dara site n'ijụ **obibija mbụ** nke Mesaija ahụ mara okwa na Dan 9:24 ruo 27. Nke abụọ, Ndị Kraịst chụpuru Jizos bụ ndị niile na-eketa ikpe omuma nke igosi enweghi mmasi na oheru "Adventist" ozi nke mara okwa **na ya nke ugboro abuo** . Enweghi ihunanya ha nwere maka eziokwu ya na-egbu ha. N'afọ 2020, okpukpe okpukpe ndi a bu isi na -ekesa ozi a jogburu onwe ya nke Jizos ziri na 1843 n'Ozizi Protestant nke " oge *Sadis* " na *Mkpu* . 3:1:

Amaokwu nke 16: " *Mu onwe m, Jizos, ezipuwo mmuo ozi m igbara gi amà ihe ndi a n'ogbakọ. Abu m mgborogwu na mkpuru nke Devid, kpakpando ututu na-egbuke egbuke.* »

Jizos zipuru mmuo ozi ya Gabriel ka o gakwuru Jon, sitekwa n'aka Jon zigaara anyi ndi ohu ya kwesiri ntukwasị obi nke oge ikpeazụ. N'ihina o bu nani taa ka ozi a e deputara n'uzo zuru ezu na-enyere anyi aka ighota ozi o na-ezi ndi ohu ya na ndi na-eso uzo ya nke oge asaa ma o bu Mgbako asaa. Jizos na-ewepu obi abuo banyere mkpali ihe atu ya nke Apo.5: " *mgborogwu na umu Devid* ". O na-agbakwunye, si: " *kpakpando ututu na-egbuke egbuke* ." Kpakpando a bu anyanwu mana o na-eji ya eme ihe naani di ka akara. N'ihina, n'amaghi ama, ndi nwere ezi obi huru Jizos Kraist n'anya maka aja ya na-asopuru anyanwu anyi, kpakpando a nke ndi ogo mmuo na-akpo chi. O buru na otutu ndi amataghi ya, igwe mmadu, obuna ndi ahụ a ghotara n'isiokwu a, adighi njikere, ma o bu nwee ike ighota idi mkpa nke omume ikpere arusi a nke ndi ogo mmuo. Mmadu aghaghi ichefu onwe ya, itinye onwe ya n'onodu Chineke nke na-enwe mmetuta n'uzo di nnoo iche n'ihina uche ya agbasowo omume nke ndi mmadu ihe foro nke nta ka o buru 6000 afọ ugbua. O na-achoputa omume nke o bula maka ihe o na-anochi anya ya; nke na-abughi nke ndi ikom ndi obere ndu ha na-eche n'elu ihe Nile na imeju ochicho ha, nke bu isi nke anu aru na nke uwa, ma o bukwa ihe gbasara ndi mmuo na okpukpe siri ike na ndi nogidere na-egbochi site n'isopuru omenala nke ndi nna.

N'ogwugwu okwu *Tajatajra* , Mmuo Nso siri " *onye meriri emeri* : " *M ga-enyekwa ya kpakpando ututu* . N'ebe a, Jizos gosiputara onwe ya di ka " *kpakpando ututu* ". Ya mere, onye mmeri ga-enweta Jizos na ya na ihè niile nke ndu nke nwere isi iyi ya n'ime ya. Ihe ncheta nke okwu a na-egosi uche Nile nke ezi "Ndị Adventist" ikpeazụ n'amaokwu ndi a nke 1 Pita 2:19-20-21: " *E mewokwa ka okwu amuma ahụ guzosie ike kari; ebe unu matara na nke bu uzo, na o dighi amuma o bula nke edeworo n'akwukwo nso nke nesi n'onwe-ya puta: n'ihina o dighi mpe amuma nesite n' ochicho nke madu puta, kama ndi nso nke Chineke nekwa okwu dika Mo Nso neme kwa ha.* "Enweghi ike ikwu nke oma. Mgbe o nusiri okwu ndi a, onye ahụ a horo na-agbanwe ha ka o buru ọrụ Jizos Kraist weere n'uche.

Amaokwu nke 17: " *Mmuo nso na nwanyi ahụ a na-alu oheru na-asikwa, Bja. Onye nanu kwa, ya si, Bia. Ka onye akpiri nakpo kwa nku bia; Ka onye o bula nke choro inara mmiri nke ndu n'efu* .

Site ná mmalite nke ozi elu ala ya, Jizos anọwo na-akpo, si: “ *Bia* .” Ma site n’iwere onyinyo nke “ *akpiri ikpo nku* ”, o maara na onye na-adighi “ *akpiri ikpo nku* ” agaghị abia inu ihe onunụ. Okpukpo oku ya ga-anu naani ndi “ *akpiri ikpo nku* ” maka ndu ebighi ebi a na ikpe ziri ezi ya zuru oke na-enye anyi naani site na amara ya, dika ohere nke abuo. Naani Jizos kwuru ugwo ahụ; Ya mere o na-enye ya “ *n’efu* ”. O dighi onye Katolik ma o bu nke Chineke “na-anuri onu” na-ekwe ka e nweta ya n’onu ego. Okpukpo oku a zuru uwa onu na-akwado ogbako ndi a hoputara ahoputa sitere na mba niile na mba niile. Okpukpo ahụ bu “ *Bia* ” ga-abu isi ihe na-agachikota ndi a horo nke ule nke okwukwe nke ubochi ikpeazu ga-eke. Ma, ha ga-adu ndu n’ule ahụ gbasasia n’uwa, a gaghikwa ejikota ha ozo ruo mgbe Jizos Kraist ga-aloghachi n’ebube ya iwepu ha n’uwa nke mmehie.

Amaokwu nke 18: “ *Ana m agbaara onye o bua nke na-anu okwu amuma nke akwukwo a ama, si: O buru na onye o bua atukwasị ihe n’ihe ndi a, Chineke ga-atukwasiri ya ihe otiti ndi e dere n’akwukwo a; »*

Apokalips abughi akwukwo nkiti nke Akwukwo Nso. O bu akwukwo ndi Chineke debere n’asusu Akwukwo Nso nke ndi na-enyocha Akwukwo Nso dum nwere ike imata site na mmalite ruo ogwugwu. Okwu na-amata nke oma site n’igu ugboro ugboro. Na “nkwekorita nke Akwukwo Nso” na-enye anyi ohere ichota okwu ndi yiri ya. Ma kpomkwem n’ihi na koodu ya ziri ezi, a doro ndi nsughari ndi nsughari aka na nti, si: “ *O buru na onye o bua atukwasị ihe o bua na ya, Chineke ga-eji ihe otiti ndi a kowara n’akwukwo a tie ya .*”

Amaokwu nke 19: “ *O burukwa na onye o bua napu ya n’okwu ndi di n’akwukwo amuma a, Chineke ga-ewepu okè ya n’osisi nke ndu ahụ na n’obodo nso ahụ, nke e dere n’akwukwo a .* »

N’ihi otu ihe ahụ, Chineke na-eyi onye o bua ‘ *na-ewepu ihe o bua n’okwu ndi di n’akwukwo amuma a egwu* . Onye o bua nke na-etinye ihe ize ndu a na-adokwa aka na nti, si: “ *Chineke ga-ewepu okè ya n’osisi nke ndu na n’obodo nso ahụ, nke a kowara n’akwukwo a .*” Mgbanwe ndi ahụ ekwuru ga-enwe mmetuta di egwu nye ndi mere ha.

Ana m adota uche gi na nkuzi a. O buru na Jizos Kraist tara ngbanwe nke akwukwo a na-edochaghi anya nghota n’uzo abuo a siri ike, ginị ga-eme onye juru ozi ya nke e deputara n’uzo zuru oke nghota ?

Chineke nwere ezi ihe mere o ga-eji mee ka ido aka na nti a doo anya n’uzo doro anya, n’ihi na Mkpughe a, bu okwu ndi O hoputara, baara ihe odide nke “Iwu Iri” Ya “kanyere mkpisi aka ya n’elu mbadamba nkume.” Ugbu a, na Dan.7:25 o buru amuma na a ga- *agbanwe* “ *iwu* ” eze ya na “ *oge* ” ahụ. Emechara omume ahụ, di ka anyi huro, site n’aka ndi ochichi Rom, na-agachitere eze ukwu na 321, mgbe ahụ papal, na 538. Omume a nke o kpere na “ *ndi mpako* ” ga-abu ntaramahuru onu, Chineke na-agbakwa anyi ume ka anyi ghara imughari, n’ebe amuma ahụ di, udi mmejọ a nke o katoro.

Oru Chineke na-anogide na-aru oru ya n’agbanyeghi mgbe aruchara ya. Ighota amuma ya agaghị ekwe omume ma e wezuga nduzi ya. Nke a putara na oru decrypted nwere otu uru ya na nke ezoro ezo. Ya mere, mara na oru a ebe a na-ekpughe echiche nke Chineke nke oma bu “ *idi nso* ” di oke elu. O bu “ *igba akaebe Jizos* ” ikpeazu nke Chineke nye ndi ohu Adventist ubochi Seventh nke

na-enweghi isi; na n'otu oge ahụ, na omume nke ezi Saturday Sabbath, ọ bụ na 2021, ikpeazụ " ezi omume idi nsọ " ndokwa kemgbe ntinye ike nke iwu nke Dan.8:14 na 1843.

Amaokwu 20: " *Onye na-agba akaebe ihe ndị a na-ekwu, si, 'N'ezie, ana m abia ngwa ngwa. Amen! Bịa, Onyenweanyi Jizos!* »

N'ihii na o nwere okwu ikpeazụ Jizos Kraịst gwara ndị na-eso ụzọ ya, akwụkwọ Mkpughe dī nnọọ nsọ nke ukwu. N'ime ya, anyị na-ahụ ihe ha nhata nke mbadamba nkume nke iwu, nke e ji mkpisi aka Chineke kanye ma nye Mozis. Jisus na-agba akaebe; Onye ga-anwa anwa igba akaebe nke a Chineke? Ihe niile na-ekwu, ihe niile na-ekpughe, ọ dighi ihe ọzọ na-ekwu ma e wezuga: " *Ee, m na-abia ngwa ngwa.* " Ihe dī mfe " *Ee* " nke na-etinye aka n'idi nsọ ya niile, bụ ikwu ma obibia ya dī nsọ bụ ihe e ji n'aka n'ihii na ọ na-emeghachi nkwa ya: " *Ana m abia ngwa ngwa "; a " ozugbo " » ụbọchị nke mere ezi uche: n'oge opupu ihe ubi nke 2030. Ọ na-akwado nkwpụta ya site n'ikwu " *Amen* "; nke pụtara: "N'eziokwu".*

Onyekwa na-asị: " *Bia, Onyenwe anyi Jizos* "? Dī ka amaokwu nke 17 nke isiakwukwọ a si kwuo, ha bụ " *Mmuo Nso na nwanyi ahụ a na-alu oheru.* "

Amaokwu 21: " *Ka amara Onyenwe anyi Jizos dinyere ndi nsọ niile!* »

Amaokwu ikpeazụ nke Apokalips nke a mechiri akwukwọ ahụ site n'ikwalite " *amara nke Onyenwe anyi Jizos.* " Nke a bụ isiokwu nke na-emegidekarị iwu, na mmalite nke Mgbako Ndi Kraịst. N'oge ahụ, amara megidere iwu site n'aka ndi juru onyinye Kraịst. Ihe nketa nke iwu ndi Juu pụtara na ha na-ahụ ikpe ziri ezi Chineke nani site na ya. Jizos achoghị iwepu ha n'irube isi n'iwu ahụ, kama ọ bīara " *mezu* " ihe ajà anumanu ahụ buru n'amuma nye ya. Ọ bụ ya mere o ji sị na Mat. *Abiaghị m ka m kwusi, kama imezu ya.* "

Ihe kacha itụ n'anya bụ inu ka Ndi Kraịst na-emegide iwu na amara. N'ihii na, dī ka Pol onyeozī na-akwọ, e bu n'obi amara ka o nyere mmadu aka imezu iwu ahụ ruo n'okè Jizos na-ekwu na Jōn 15:5: " *Abu m osisi vain, unu bu alaka. Onye na-ebi n'ime m, mu onwe m kwa n'ime ya na-amị mkpuru dī ukwu, n'ihii na ma mu onwe m apughị ime ihe ọ bula.* " Kedu ihe ọ ga - eme " ka ọ na - ekwu na " *mkpuru osisi* " ọ na - ekwu maka ya? Site n'isopuru iwu nke amara ya mere ka o kwe omume site n'enyemaka ya nime Mmuo Nso.

Ọ gaara abụ ihe a na-achosi ike na ekele na " *amara nke Onyenwe anyi Jizos dibu* " nakwa na ọ gaara eme ihe, " *n'ihii niile* "; ma amaokwu a gbagoro agbagọ na-egosiputa naani ochicho a na-apughị ime eme. Ka anyi niile nwee olileanya na a ga-enwe otutu n'ime ha; dī ka o kwere mee; Chineke anyi dī ebube, Onye Okike na Onye Nzoputa kwesiri ya; o kwesiri ya nke ukwu. Site n'ikwọ " *ya na ndi nsọ niile* ", ederede mbu na-ewepu ihe mgbagwoju anya niile; amara nke Onye-nwe-ayi nwere ike rite uru nani ha, bu ndi " *ndi O nedo nsọ site n'eziokwu-Ya* " (Jōn 17:17). Na ndi na-eche na ha ga-enweta ndu ebighi ebi site n'igba ụzọ ahụ Jizos Kraịst kwuru na ọ na-eso, ana m echetara gi na n'agbata " *uzo* " na " *ndu* ", e nwere " *eziokwu* " a na-apughị igbanahụ agbanahụ, dī ka Jōn 14:6 si kwuo. Otutu n'ime ihe na-ewute ndi nnupuisi ahụ bu ndi na-azoro ngozi nke amaokwu a, kemgbe 1843, amara nke Onye-nwe na-erite uru nani ndi o doro nsọ site na mweghachi nke izu ike nke izu ike ya dī nsọ na Satode. Ọ bụ omume a nke, jikotara ya na ogbugba ama nke ihunanya maka " *eziokwu* " ya, na-eme ka

ndị nsọ a hoputara ahoputa kwesi ekwesi maka amara a na-aju. Yabu na enweghi ike irara amara nye “mmadu niile”. N’ihi ya, kpachara anya ka i na-eduhie nsughari Baibul ndi na-adighi mma, bu ndi na-eduga na ndakpo olileanya ikpeazu nye ndi, n’uzo di mwute, na-adabere na ha!

Mkpughe Chineke e kwuru n’oru a abjawo na-akwado ihe mmuta ndi e buru n’amuma n’akuko Jenesis, bu mkpa di mkpa anyi ribaworo ama. Na njedebe nke oru a, o di m ka o bara uru icheta isi ihe omumu ndi a. Nke a ziri ezi ma o gamasi m ikowa na n’uwa anyi nke oge a, a na-egosiputa okwukwe Ndi Kraist n’udi gbagoro agbago n’ihi omenala omenala nke Roman Katolik. Eziokwu ahụ Chineke chorọ anogidewo n’onodu di mfe na ezi uche di na ya nke ndi ozi mbu nke Jisos Kraist ghotara, ma idi mfe a, nke a na-elegharakari anya, na-aghọ, site n’agwa ya di nta, gbagwojuru anya nye ndi na-amaghi ihe. N’ezie, iji mata ndi nsọ nke ubochi ikpeazu nke Jisos Kraist na nhazi ime mmuo nke Mkpughe, iwu nke Daniel 8:14 di oké mkpa. Ma iji mata iwu a, imu akwukwo dum nke Daniel na ikowaputa amuma ya dikwa mkpa. Ihe ndi a ghotara, Apokalips na-enye anyi ihe nzuzo ya. Omumu ihe ndi a di mkpa na-akowa ihe isi ike zutere mgbe i na-agbali ime ka nwoke ahụ na-enweghi mmasi kwenye n’oge anyi na West, na karisia na France.

Jizos kwuru na o dighi onye nwere ike ibiakwute ya ma e wezuga Nna nke na-edu ya ma o kwukwara, gbasara ndi o hoputara, na a ga-amuriri ha site na mmiri na Mmuo. Ozizi abuo a putara n’uzo kwekoro ekweko na Chineke maara odidi ime mmuo nke ndi o horo n’etiti ihe nile o kere eke. N’ihi ya, onye o bua n’ime ha ga-emeghachi omume dika odidi nke ya si di; nakwa onye nwere ajo mbunobi na-akwado ubochi izu ike nke ndi Juu na-emebu ga-anabata n’enweghi ihe isi ike nke mkpughe amuma ndi na-egosi na o bu Chineke chorọ kemgbe 1843. N’aka nke ozo, onye nwere ajo mbunobi banyere ya, ga-aju arumuka nile nke Akwukwo Nso eweputara na o ga-ahu ezi ihe mere o ga-eji kwado ojuju ya. Ighota ukpuru a na-echebe anyi ka anyi ghara inwe nkuda mmuo banyere ndi anyi na-enye eziokwu nke Kraist. Site n’ikpughe eziokwu nke uche Chineke, amuma na-enye ikike zuru ezuru nye “*ozi oma ebighi ebi*” nke ndi na-eso uzo Jisos gaje “*izi ndi mba ozo ruo ogwugwu nke uwa*” .

" Anu ohia " nke Apokalips

N’usoro oge na n’usoro, ndi iro Chineke na ndi o horo putara n’oyiyi nke “*anu ohia*” .

Nke mbu kpoputara alaeze ukwu Rom nke “*dragon ahụ nke nwere mpi iri na isi asaa yi okpueze*” sere onyinyo ya na Mkpu 12:3; “*Ndi Nikolai*” na Mkpu. 2:6; “*Ekwensu*” na Mkpu 2:10 .

Nke abuo metutara ndi Rom Katolik ndi popu nke “*anu ohia ahụ nke si n’oke osimiri si n’oke osimiri puta, nke nwere mpi iri yi okpueze na isi asaa*” sere onyinyo ya nke Mkpu. 13:1; “*Ocheeze Setan*” na Mkpu 2:13; “*Nwanyi ahụ bu Jezibel*” na Mkpu. 2:20; “*onwa nke nwere obara*” na Mkpu 6:12; “*akuku ato nke onwa*” nke “*opi nke anọ*” na Mkpu 8:12; “*Oké osimiri*” na Mkpu 10:2; “*Ahihia ahụ di ka mkpanaka*” na Mkpu 11:1; “*odu*” nke “*dragon ahụ*” na Mkpu. 12:4; “*agwo*” na Mkpu 12:14; na “*dragon*” nke amaokwu 13, 16 na 17; “*Babilon Ukwu ahụ*” na Mkpu 14:8 na 17:5 .

Nke atọ lekwasiri anya na ekweghi na Chineke na-agbanwe mgbanwe nke ndi France, bu nke “ *anu ohia ahụ nke si n’olulu nke na-esi n’olulu ahụ pụta* ” sere onyinyo ya na Mkpu 11:7; “ *oké mkpagbu* ” ahụ di ná Mkpu 2:22; “ *opi nke anọ* ” di ná Mkpu 8:12; “ *onu nke na-eloda osimiri* ” nke na-anochi anya ndi Katolik, na Mkpu. 12:16 . Nke a metutara udi nke mbu nke “ *ahuhuhu nke abuo* ” ahụ e kwuru okwu ya na Mkpu 11:14 . Udi nke abuo ya ga-abu nke “ *opi nke isii* ” nke Mkpu 9:13, ya bu, di ka Mkpu. 8:13 si kwuo n’okpuru aha “ *ahuhuhu nke abuo* ”, n’agbata March 7, 2021 na 2029, n’okpuru akuku nke Agha Uwa nke Ato nke na-ejedebe n’agha nuklia. Mgbukpo nke mmadu nke na-emebi uwa (*abyss*) bu njiko e guzobere n’etiti “ *opi nke anọ na nke isii* ”. Ekpughere nkowaputa banyere mmepe nke agha a na Dan 11:40–45.

“ *Anu ohia nke anọ* ” na-ezo aka n’okwukwe ndi Protestant na okwukwe Katolik, bu ndi ha na ya jikoro aka, na ule ikpezu nke okwukwe n’akuko ihe mere eme nke uwa. O “ *si n’uwa na-aputa* ,” na Mkpu 13:11; nke putara na ya onwe ya siri na okwukwe Katolik nke “ *oké osimiri* ” nochiri anya ya puta. Oge mgbanwe ahụ hiwere okpukpe Protestant nke ukwu, nke nwere otutu akuku, nke ndapu n’ezi ofufe mara, na-agba akaebe n’oru nke John Calvin, ibu onye agha, obi ojoo, obi ojoo, na mkpagbu . Ntinye iwu nke Dan 8:14, kagburu ya n’uwa niile site n’oge opupu ihe ubi nke 1843.

Okwukwe Adventist nke institutional, nke putara na ndu site na ule okwukwe Protestant nke 1843-1844, adala azu ma laghachi n’onodu nke okwukwe Protestant na obubu onu ya di nsọ kemgbe odida 1994; nke a bu n’ihi na a juruaju n’ihu oha nke ihè amuma Chineke nke e kpughere n’oru a kemgbe 1991. E buru amuma onwu ime mmuo a nke udi ulo oru ahụ ná Mkpu. 3:16, si: “ *M ga-agbupu gi n’onu m* .”

Mmezu ikpezu nke amuma di n’ihu anyi, a ga-anwalekwa okwukwe onye o bula. Onye-nwe Jisus Kraist ga-amata, n’etiti mmadu nile, ndi bu nke ya, ya bu, ndi na-anabata mkpughe ya ndi di mkpa, mkpuru nke ihunanya di nsọ, jiri onu na ntukwasị obi ekele.

N’oge nke ikpezu nhoru, ndi a hoputara ga-diche site n’eziokwu na ha ga-amata ihe mere odida dara, Mkpughe Chineke ga-esi otu ahụ mee ka odiche di n’etiti ndi a zoputara na ndi furu efu nye ndi site n’oge ndiozi “ *Efesos* ”, na Mkpu 2: 5, Chineke kwuru, si: “ *Cheta ya mere site n’ebe i si daa* ”; na na 1843, n’oge “ *Sadis* ”, o gwakwara ndi Protestant, ná Mkpu. 3:3 : “ *Chetanu otu unu si nata na nu; na-echekwa ma chegharia* ”; Nke a ruru ndi Adventist bu ndi daraworo kemgbe 1994, bu ndi o bu ezie na ndi na-edebe Ubochi Izu Ike, na-enweta site n’aka Jisos ozi a nke Mkpu. 3:19: “ *M na-abara ndi niile m n’anya mba, na-adokwa ha aka ná ntị; ya mere, nweenu inu oku n’obi chegharia* .”

N’ikwadebe Mkpughe amuma a, Onye Okike Chineke, zutere n’onwe Jisos Kraist, setipuru onwe ya ihe mgbaru oso nke ime ka ndi o horo mee ka a mata ndi iro ha nke oma; Emere ihe ahu, mezu kwa nzube Chineke. N’ihi ya, e si otu ahụ baa ogaranya n’uzo ime mmuo, Onye O Hoputara na-agho “ *Nwanyị a na-ahu ohuru a kwadebere maka Nri Anyasi Alimdi na Nwunye nke Nwa Aturu ahụ* .” O “ *yiwe ya uwe ocha mara mma, nke bu ezi omume nke ndi nsọ* ” na Mkpu 19:7 . Gi ndi guworo ihe ndi di n’ime oru a, o buru na i nwere ohere na ngozi ibu n’etiti onu ogugu ha, “ *kwado onwe gi izute Chineke gi* ” (Emos 4:12), n’eziokwu ya!

Ugbu a a kowaputawo amuma ndi di omimi nke Daniel na Mkpughe nke oma, marakwa oge nke nloghachi nke Kraist ugbu a, ajuju a sitere n'aka Jizos Kraist nke e hotara na Luk 18:8 na-eme ka e nwee obi abuo na-agbawa obi n'ahu ha: " *Asi m unu, o ga-abo obo ngwa ngwa.*" ***Ma mbe Nwa nke madu gābia , O gāhu okwukwe n'elu uwa?*** ". N'ih na iba uba nke ogugu isi nke eziokwu enweghi ike ikwu ugwo maka adighi ike nke agwa nke okwukwe a. Ndi mmadu, nke a ga-eche nloghachi nke Jisos Kraist ihu, etoola n'onodu ihu igwe di nma n'udi nile nke ichi-kwa-ra agbamume siri ike. Ihe iga nke oma n'otu n'otu aghowo ihe mgbaru oso a ga-enweta n'agbanyeghi ihe o ga-efu, obuna site n'ichipia onye agbata obi ya, na nke a n'ime ogologo oge nke udo uwa nke na-adiru ihe kariri afo 70. Mgbe anyi maara na ukpuru nke eluigwe turu aro Jizos Kraist bu nnoo na-emegide nke a ukpuru nke oge anyi, ajuju ya na-egosi na tragically ziri ezi, n'ih na o nwere ike na-emetuta ndi kweere na onwe ha na-"horo", ma ga-mwute na-anogide naani "a na-akpo"; n'ih na Jizos agaghi ahụ n'ime ha udi okwukwe a choro ka o wee ruo eru inweta amara ya.

Akwukwo ozi na-egbu ma Mmuo na-enye ndu

Nke ikpeazu n'isiakwukwo mezuru decryption nke Apokalips Mkpughe. N'ezie, eweputala m koodu Akwukwo Nso nke na-enye anyi ohere imata akara ndi Chineke na-eji n'amuma ya, mana ebe ebumnuche ha bu ikpughe ihe o choro maka nloghachi nke ubochi izu ike kemgbe 1843-1844, okwu Sabbath adighi aputa otu ugboro na akuku amuma amuma Daniel ma o bu Mkpughe. A na-atu aro ya mgbe niile mana anaghi akowa ya nke oma. Ihe kpatara na a kpoghi aha ya n'uzo dororo anya bu na omume Ubochi Izu Ike bu ukpuru nkiti nke okwukwe Ndi Kraist nke ndiozi, n'ih na onye o bu la puru ihu na isiokwu nke Ubochi Izu Ike abughi okwu nke esemokwu n'etiti ndi Juu na ndiozi mbu, bu ndi na-eso uzo Jizos Kraist. Otú o di, ekwensu akwusighi iwakpo ya, nke mbu site n'ikpali ndi Juu ka ha 'meruo' ya, e mesiakwa ndi Kraist, site n'ime ka o 'leghara' ya kpam kpam. Iji nweta nsonaazu a, o mere ka e sugharia ihe odide ndi mbu e kwuru okwu ha n'asusu ugha. Ozokwa, ngosi a nke eziokwu Chineke agaghi ezu ezu ma o buru na

a ga-akato ajo omume ndi a, bu ndi ihe ha metutara bu, nke mbu, Chineke n'ime Jisos Kraist, e mesiakwa, ndi onwu mgbaghara mmehie ya gaara enye ndu ebighi ebi.

otu amaokwu n'ime ihe odide nke ochie na ogbugba ndu ohuru, ya bu, Akwukwo Nso dum, nke na-akuzi mgbanwe n'okwa nke izu-ike site n'uzo ano n'ime iwu iri ya; Ozokwa, e doro nso site na Chineke, site na mmalite nke o kere uwa anyi.

Site na ndapu n'ezi ofufe nke Protestant n'ihhi mmejuputa iwu nke Daniel 8:14 n'oge opupu ihe ubi nke 1843 ruo taa, igu Akwukwo Nso na-egbu egbu. Achoro m ime ka o doo anya na o bughu Akwukwo Nso na-egbu mmadu n'afu ofufo, o bu ojiji a na-eji ya dabere na mmejo nsughari nke putara na nsughari nke nsughari mbu nke " Hibu na Grik "; mana o bukwa nsogbu niile n'ihhi nkowahie. Chineke n'onwe ya kwadoro ihe ahụ n'onnyinyo, na Mkpu 9:11: " *Ha nwe-kwa-ra eze-ha mo-ozu nke abis, onye aha-ya n'asusu Hibu bu Abadon, na n'asusu Grik, Apollion.* ". M na-echeta ebe a ozi zoro ezo n'amaokwu a: " *Abadon na Apollyon* " putara," *na Hibu na Grik* ": Onye mbibi. " *Mmuo ozi nke olulu* " na-emebi okwukwe site n'iji " *ndi akaebe abuo* " nke Akwukwo Nso nke Mkpu 11:3 .

Ozokwa, kemgbe 1843, ndi kwere ekwe ugha emejowo njehie abuo n'igu akuko ihe mere eme nke Akwukwo Nso. Nke mbu bu inyefe omumu Jisos Kraist mkpa kariya onwu ya, nke abuo na-emekwa ka njehie a sie ike, site n'inye mbilite n'onwu ya mkpa kariya onwu ya. Njehie nke a okpukpu abuo na-agba akaebe megide ha, n'ihhi na ngosiputa nke ihunanya Chineke n'ebe ihe ndi o kere eke dabere, n'ezie, na mkpebi afu ofufo ya inye, n'ime Kraist, ndu ya maka mgbaputa nke ndi o hoputara. Inye mbilite n'onwu nke Jisos uzo bu igbago atumatu nzoputa nke Chineke, na maka ndi ikpe mara o na-ebute nsonaazu nke ibipu onwe ha site na ya na imebi ogbugba ndu ya di nso, nke ziri ezi na ezi. Mmeri nke Kraist dabere na nnabata ya nke onwu, nbilite n'onwu ya bu nani ihe anuri na ezi omume sitere na ntozu oke ya.

Ndi Kolosi 2:16-17: " *Ya mere, ka onye o bu la ghara ikpe unu ikpe n'any, ma o bu n'ihe onunu, ma o bu banyere ubochi nso, ma o bu banyere onwa ohuru, ma o bu nke ubochi izu ike: ndi bu onnyinyo nke ihe gaje ibia: ma ahụ bu nke Kraist.* »

A na-ejikari amaokwu a gosi na a kwusiri ime " *Ubochi Izu Ike* " kwa izu. E nwere ihe abuo mere nhoru a ji di otu ahu. Nke mbu bu na okwu ahu bu " *Ubochi Izu Ike* " na-anochi anya " *ubochi izu ike* " ndi a na-eme n'ememe okpukpe ndi a na-eme kwa afu nke Chineke doziri na Levitikos 23. Ndi a bu " *ubochi izu ike* " na-akpali akpali bu ndi e debere na mmalite nakwa mgbe ufodu na ngwusi nke oge ememe okpukpe ahu . A na-ezo aka na ha site na nkebi ahiriokwu ahu, " *unu agagh aru oru efu n'ubochi ahu* ." Ha enweghi ihe jikoro ha na " *Ubochi Izu Ike* " kwa izu ma e wezuga aha ha " *Ubochi Izu Ike* " nke putara " *ikwusi, izu ike* " na nke putara na nke mbu na Jen 2:2: " *Chineke zuru ike* ." E kwesikwara icheta na okwu ahu bu " *sabbath* " nke e zoro aka na ya n'ihhi odide Hibu nke iwu nke ano adighi na nsughari L.Segond nke na-akowa ya nani n'okpuru aha " *ubochi izu ike* " ma o bu " *ubochi nke asaa* ". Otú o di, o sitere na ngwaa e zoro aka na ya na

Jen 2:2: “ *zuru ike* ” ma ọ bụ “ *Ụbọchị Izu Ike* ” nke nsugharị JNdarby nke Akwukwo Nso kpọrọ aha nke ọma.

Ihe nke abụọ kpatara ya bụ: Pọl kwuru banyere “ *oriri na ụbọchị izu ike* ” na ha bụ “ *onyinyo nke ihe ndị gaje ibia* ,” ya bụ, ihe ndị na-ebu amụma ihe gaa n’odinihu ma ọ bụ nke ga-abia. N’iburu n’uche na “ *ụbọchị izu ike nke asaa* ” metụtara n’amaokwu a, a ka nwere “ *onyinyo na-abia* ” ruo mgbe narị afọ nke asaa nke o buru amụma ga-abia. Ọnwụ Jizọs Kraịst mere ka a mara ihe “ *Ụbọchị Izu Ike nke asaa* ” nke na-ebu amụma putara n’ihi mmeri o meriri mmehie na ọnwụ, bụ “ *puku afọ* ” nke eluigwe, bụ ebe ndị ọ kpe ikpe ndị nwurụ anwụ n’ụwa na n’eluigwe ikpe.

N’amaokwu a, “ *ememme, ọnwụ ọhụrụ* ” na “ *ụbọchị izu ike* ” ha nwere njikọ na ọdịdị mba nke Israel ọgbugba ndụ ochie. Site n’ime ka ọgbugba ndụ ọhụrụ ahụ guzosie ike site n’ọnwụ ya, Jizọs Kraịst mere ka ihe ndị a amụma buru ihe efu; ha ga-akwusi wee puo n’anya di ka “ *onyinyo* ” na-anwụ tupu ozi elu ala ya mezuru emezu. Ọ bụ ezie na “*Ụbọchị Izu Ike*” kwa izu na-echere ọbibi nke narị afọ nke asaa iji zute eziokwu amụma ya ma tufuo uru ya.

Pọl kwukwara banyere “ *iri ihe na inu ihe onunu* ”. Di ka ohu kwesiri ntukwasị obi, ọ maara na Chineke ekwuwo okwu banyere ihe ndị a na Levitikos 11 na Deuteronomi 14 ebe ọ na-edeputa nri di ọcha e kwere na ihe oriri adighi ọcha. Okwu Pọl ebughi n’obi imegide emume nsọ ndi a kama ọ bụ nani echiche mmadu (*nke na-enweghi onye...*) kwuputara n’okwu a nke ọ ga-etolite na Ndi Rom 14 na 1 Kor.8 ebe echiche ya putara nke ọma. Isiokwu ahụ gbasara nri ndi a churu n’aja nye arusi na chi ugha. Ọ na - echetara ndi a hoputara ahoputa ndi na-etolite Israel ime mmuo nke Chineke oru ha n’ebe ọ no, na-ekwu na 1 Kor . Chineke o na-enye otuto site n’aka ndi na-eleghara ma lelia emume nsọ Ya ekpughere n’ihe ndi a anya?

Ọ bụ Jems, nwanne Jizọs, onye na-ekwuchitere ndiozi ya **banyere ibi ugwu** n’Oru 15:19-20-21: “ *Ya mere, ana m asi, Anyi agaghị enye ndi Jentail ahụ nsogbu bu ndi na-echigharikwuru Chineke, kama degara ha akwukwo ozi, ka ha zere ihe ojoo nke arusi, na ikwa iko, na ihe a nyagburu anyagbu, na obara; n’ihi na Mozis malite n’oge ochie nwere ndi na-ekwusa ya n’obodo o bula, a na-agukwa ya n’ulo nzuko kwa ụbọchị izu ike* .

A na-ejikari akwado nnwere onwe nke ndi na-ekpere arusi gbanwere n’Ubochi Izu Ike, amaokwu ndi a bu n’uzo megidere nke ọma ihe akaebe kachasi mma nke omume ya nke ndi ozi na-agba ume ma na-akuzi. N’ezie, Jemes chere na ọ baghi uru imanye ha ibi ugwu ma chikota ukpuru ndi di mkpa n’ihi na a ga-akuziri ha ozizi okpukpe miri emi mgbe ha na-aga “ *kwa ụbọchị izu ike* ” n’ulo nzuko ndi Juu di n’ogbe ha.

Ihe ozo a na-ekwu na-egosi na nkwasị nke nhazi nke ihe oriri di ọcha na nke na-adighi ọcha bu ihe ziri ezi: ọhụ ahụ e nyere Pita na Oru 10. E meputara nkowa ya na Oru 11 ebe ọ na-akowa “*umu anumanu na-adighi ọcha*” nke ọhụ ahụ na “*ndi ikom*” na-ekpere arusi bu ndi biara irio ya ka ọ gakwuru onyeisi ndi agha Rom bu Konilos. N’ohu a, Chineke na-ese onyinyo odidi adighi ọcha nke ndi na-ekpere arusi bu ndi na-adighi efe Ya ofufe na-efe chi ugha di iche iche. Ma

onwu na mbilite n'onwu nke Jisus Kraist na-ewetara ha nnukwu mgbanwe, n'ihina a na-emeghere ha onu uzo nke amara site n'okwukwe na aja mgbaghara mmehie nke Jisus Kraist. O bu site n'ohu a ka Chineke ji kuziere Pita ihe ohuru a. Ya mere, nhazi nke di ocha na adighi ocha nke Chineke hiwere na Levitikos 11 na-anogide ma na-aga n'ihu ruo ogwugwu nke uwa. Ewezuga na kemgbe 1843, site n'iwu nke Dan.8:14, nri nke mmadu na-ewelite okoloto nke mbu " edo nsọ " nke e hiwere na iwu na Jen 1:29: " *Chineke wee si: Lee, enyewo m unu osisi o bula nke na-amị mkpuru, nke di n'elu uwa dum, na osisi o bula, nke mkpuru osisi na-amiputa n'ime ya; Nke a ga-abu nri gi .* "

Jizos nyere ndu ya n'ime ahuhu anu ahụ na nke uche iji zoputa ndi O hooro. Ejila obi abuo n'okwa di elu nke idi nsọ nke onwu mmuo a na-achọ n'aka nke o na-azoputa. N'ezie!

Oge Uwa nke Jizos Kraist

Pearl nke ubochi izu ike nke Machi 20, 2021

Site na mmalite nke ozi m, ekwenyesiri m ike, m wee buru abu, na "Jizos muru n'oge opupu ihe ubi." N'Ubochi Izu Ike a nke Maachi 20, 2021, oge okpomoku equinox mere n'elekere 10:37 nke ututu na mmalite nke nzuko ime mmuo. Muo ahụ wee duzie m icho ihe akaebe nke ihe ruo mgbe ahụ bu nkwenye di mfe nke okwukwe. Kalenda ndi Juu ekwewo ka anyi chota oge nke mmiri equinox nke afọ - 6 tupu ubochi omumu nke Onye Nzoputa anyi nke Ndi Kraist, na "Ubochi Izu Ike" nke Maachi 21.

Gini mere afọ -6?

N'ihina na ubochi omumu anyi nke omumu Jizos Kraist sitere na njehie abuo. O bu nani na ^{nari afọ nke isii} AD ka onye monk Katolik bu Dionysius the Small malitere iguzobe kalenda. Na enweghi nkowa nke Akwukwo Nso ma o bu akuko ihe mere eme, o debere omumu a n'ubochi Eze Herod nwuru, nke o debere na 753 site na ntala Rom. Kemgbe ahụ ndi oko akuko ihe mere eme kwadoro njehie 4 afọ na ngukota ya; Nke gosiputara onwu Herod na 749 site na ntala Rome. Ma, a muru Jizos tupu Herod anwuo, Mat . Nkowa di mkpa, n'ihina na ederede na-akowaputa, " *afọ abuo, dika ubochi nke o ji nlezianya juo ndi Magi .* "

Agbakwunyere na afọ anọ nke njehie gara aga, afọ -6, ma ọ bụ 747 nke ntọala Rome ka edoro n'akwukwọ nsọ.

Equinox mmiri nke afọ - 6

N'ịda n'ubochi izu ike, n'ime afọ a – 6, Akwukwọ Nsọ na-akuziri anyị na otu mmuọ ozi gosiputara onwe ya nye “ *ndị ozuzu aturu na-eche igwe aturu ha nche* ”. Ubochi izu ike machibido izu ahia ma ọ bughị ichekwa na ilekọta anumanu; Jizos kwadoro nke a site n'isi: “ *Onye n'ime unu nke nwere aturu nke dara n'olulu, nke na-adighi abia naputa ya obuna n'ubochi izu ike? ?* ”. Ya mere, site n'otu mmuọ ozi, a mara okwa omumu nke “ *Ezi Onye Ozuzu Aturu ahụ* ”, onye nzoputa na onye nduzi nke aturu mmadu, nke mbu, nye ndi ozuzu aturu mmadu, ndi na-echebe aturu nke anumanu. Mmuọ ozi ahụ siri: “ *... n'ihina a muuru gi Onye Nzoputa taa n'obodo Devid, onye bu Kraist Onyenwe anyi.* ” Ya mere, nke a “ *ta* ” bụ ubochi izu ike, a na-ekwuputakwa n'abalị, omumu Jizos na-ewere onodu n'agbata elekere isii nke ehie, mmalite nke Ubochi Izu Ike, na n'oge awa nke ikpasa ozi oma nke mmuọ ozi ahụ nyere ndi ozuzu aturu. Ugbu a, anyi ga-eweputa oge kpomkwem mgbe, n'oge okpukpo nke Israel, equinox spring nke afọ -6 mere. Mana nke a agaghị ekwe omume n'ihina na anyi enweghi ozi gbasara oge a.

Omumu Jizos n'Ubochi Izu Ike na-eme ka atumatu nzoputa nke Chineke puta ihè na ezi uche zuru oke. Jizos kwuru na ya bụ “ *Nwa nke mmadu,* ” “ *Onyenwe ubochi izu ike.* ” N'ihina ubochi-izu-ike di nwa oge, abamuru-ya nadi kwa rue ubochi obibia-ya nke-abua, mbe a di ike di kwa ebube . Jizos mere ka Ubochi Izu Ike puta n'uzo zuru ezu ebe o buru amuma ihe foduru na puku afọ nke asaa e meriri maka nani ndi o horo site na mmeri o meriri mmehie na onwu.

Iji gosi akara n'oge o ghorọ dimkpa, bu onye di “afọ iri na abuo,” o tinyere aka n'uzo ime mmuọ n'ebe ndi okpukpere chi o juru banyere Mesaja ahụ mara okwa n'Akwukwọ Nsọ. N'ibu onye e kewapuru n'ebe ndi muru ya no bu ndi nacho ya ruo ubochi ato, o na-agba ama banyere nnwere onwe nke Chineke na otu o si mara oru ya n'ebe umu mmadu no n'awa no.

Mgbe ahụ, oge ozi elu ala ya na-arusi oru ike na nke ochichi na-abia. Ozizi nke Daniel 9:27 gosiri ya n'udi “ *ogbugba ndu* ” nke “ *a Izu* ” nke na-anochi anya afọ asaa n'etiti mgbusi akwukwọ 26 na ubia nke onwa iri ato,” N'efe ya, “N'enye onwe ya ka o buru *ihe* a horo maka mmehie nke o hoputara. N'ubochi Jizos nwuru, o di afọ iri ato na ise na ubochi iri na ato. N'ibu onye meriri mmehie na onwu, Jizos puru inyefe Chineke mmuọ ya, na-asi, “ *O gwula.* ” E meziri mmeri ya n'onwu site n'bilite n'onwu ya. O si otu a soro ma kuziere ndiozi ya na ndi na-eso uzo ya ntuziaka ruo mgbe, n'anya ha, o rigoro n'elugwe tupu ememe Pentikost, di ka ama e nyere n'Oru 1:1 ruo 11 si di . *Jisus nka* , *Onye ewepuru n'ebe unu no rigo n'elu-igwe, gabia kwa otu a dika unu huru O naga n'elu-igwe* ”. Na Pentikost, o malitere ozi elugwe ya di ka “Mmuọ Nsọ” nke na-enyere ya aka ime ihe ruo ogwugwu nke uwa, n'otu oge ahụ, n'ime mmuọ nke onye o bua n'ime ndi o horo gbasasi n'awa. O bu mgbe ahụ ka aha ya buru amuma na Aiz 7:14, 8:8 na Mat.1:23, “ *Emmanuel* ” nke putara “Chineke nonyeere anyi”, na-ewerekwa ihe o putara n'ezie.

Ihe ndi e kwuru n'akwukwọ a bu ugwo oru Jizos na-enye ndi o horo iji gosi na obi di ha utu maka okwukwe ha. Otu a ka ubochi onwu ya si eme ka anyi

mata ma soro ya kerita banyere nloghachi ikpeazu ya nke ebube nke o mere maka ubochi mbu nke oge opupu ihe ubi n'afọ 2030; ya bu, afọ 2000 ka oge opupu ihe ubi akpogidere n'obe ya n'April 3, 30.

Idi nsọ na ido nsọ

Idi nsọ na ido nsọ bu ihe enweghi atu na onodu nke nzoputa nke Chineke na-enye n'ime Jizos Kraist. Pol na - echetara anyi na Hib .

echiche Chineke nke " **edo nsọ** " n'ih na o gbasara "ihe niile bu nke Chineke" ma di ka ndi nwe niile, o naghị ekwe ka a napu ya n'enweghi ihe ga-esi na ya puta nye ndi na-anwa ime otu ahụ. Ugbu a, o dighi uru ideputa na ichikota ndeputa nke ihe ndi di ya; Onye kere ndu na ihe niile di n'ime ya, ihe niile bu nke ya. Ya mere o nwere ikike nke ndu na onwu karja ihe niile o kere eke di ndu. Otú o di, na-ahapu onye o bu la ikike ibinyere ya ma o bu inwu na-enweghi ya, ndi o horo na-esonyere ya site na nhoru nnwere onwe na nke afọ ofufo ibu nke ya ebighi ebi. Nkwekorita a na ya na-eme ka ndi ochichi ya hoputara buru ihe onwunwe ya. Ndi o nabatara ma mata na-abanye n'echiche ya nke **ido nsọ** nke metutara iwu niile nke ndu n'ua na-edobere. Ya mere ido-nsọ gunyere ikwenye ido onwe ya n'okpuru iwu anu ahụ na omume nke Chineke kwadoro, ya mere, nke Chineke kwadoro. O bu n'ikike abuo a ka Ubochi Izu Ike na Iwu Iri na-egosiputa n'uzo doru anya ido nsọ a di nsọ, nke mmebi iwu ga-achọ onwu nke Mesaja ahụ Jizos.

Echiche nke ido-nsọ a di oke mkpa nke na Chineke huru na o kwesiri ikowa ya kpomkwem na mbido Akwukwo Nso na Jenesis 2:3, site n'ido ubochi nke asaa nsọ. Ya mere, o bughị ihe ijuanya na onogugu asaa a ghoro "akara eze" ya n'ime Akwukwo Nso na nke ka nke na Nkpughe 7:2: " *M wee hu mmuo ozi ozọ ka o si n'ebe owuwa anyanwu na-arigo , nwere akara nke Chineke di ndu ; o were oké olu tikue ndi-mo-ozu anọ ahu ndi enyeworo ya imejo uwa na oké osimiri, o we si : Mbon oro enyenede uton ndikop ekikere eke spirit Abasi oro minyeneke uyo eyekut ke " ifik Abasi " emi ke etin ebana ke ibuot " 7" ke Ediyarade.*

N'ememe ngabiga na ubochi izu ike nke Eprel 3, 2021, ncheta nke onwu nke Onye Nzoputa anyi Jizos Kraist, Mmuo nke Chineke dugara echiche m n'ebe nsọ Hibru nke Moses na Ulo Nso nke Eze Solomon wuru na Jerusalem. Achoputara m otu nkowa n'ebe ahụ nke na-akwadosi nkowa nke m nyere maka ebe nsọ a ike; ya bu, oru amuma nke nnukwu oru nzoputa ahụ a kwadebere maka ndi a hoputara nke Chineke gbaputara.

Kemgbe 1948, ka ndi Juu ka na-abu obubu onu Chineke n'ih i ojuju ha juru inakwere Jizos Kraist di ka "Mesaja ahụ" nke Chineke zitere, ndi Juu enwetaghachila ala mba ha. Kemgbe ahụ, otu echiche, otu echiche emetutawo ha: iwughachi Ulo Nso nke Jerusalem. Ewoo, ihe a agagh i eme, n'ih i na Chineke nwere ezi ihe mere o ga-eji gbochie ya; Oru ya kwusiri na onwu na mbilite n'onwu nke Jizos Kraist. Idi nsọ nke ulo nsọ ahụ nwetara mmezu ya zuru oke na mkpuru obi nke "Mezaja ahụ," n'anụ ahụ na mmuo ya, zuru oke na enweghi ntupu o bu. Jizos kpugheere ihe mmuta a mgbe o kwuru na Jon 2:14, na-ekwu banyere ahụ ya, si: "*Kwatuonu ulo nsọ a, n'ime ubochi ato, m ga-ewulite ya.*"

Chineke kwadoro njedebe nke uru nke ulo nsọ ahụ n'otutu uzọ. Nke mbu, o mere ka ndi agha Rom nke Taitos bibie ya n'afọ 70, di ka okwa ahụ e buru n'amuma na Daniel 9:26 si di. Mgbe ahụ, mgbe o chupuru ndi Juu, o nyefere ebe ulo nsọ ahụ n'aka okpukpe Alakuba, nke wuru ulo alakuba abuo n'ebe ahụ; "Al-Aqsa" kasi ochie na Dome nke Nkume. Ya mere, Izrel enweghi ohere ma o bu ikike sitere n'aka Chineke iwughachi ulo nsọ ya. N'ih i na mwughachi a ga-agbago atumatu nzoputa ya e buru n'amuma.

E kanyere oge nke ulo nsọ Jerusalem n'udi n'udi owuwu ya. Ma iji hukwuo nke oma, anyi aghagh i ibu uzọ nyochaa nkowa nile e kpughere ekpughe nke ulo okpukpe a nke nwere idi nsọ. Ka anyi riba ama na o bu Eze Devid ga-ewu ulo nsọ ahụ, bu onye kwuputara ochicho ya ma horo Jerusalem ka o noro n'ulo; Chineke kwetara. Iji mee nke a, o dowo mma ma wusie obodo a oge ochie a na-akpo "Jebus" mma n'oge Ebreham mma. Ya mere, n'etiti Devid na "nwa Devid", "Mesaja", "otu puku afọ" gafere. Ma Chineke ekweghi, o we me ka o mara ihe kpata ya; o ghowo nwoke obara site n'ime ka e gbuo ohu ya kwesiri ntukwasi obi bu "Uraja onye Het" ka o wee luo nwunye ya, bu "Bath-sheba," bu onye mesiri gho nne Eze Solomon. Ya mere, Devid buru onu ahia nke mmejo ya, ntaramahuhu onwu nke nwa mbu ya, nke Bat-sheba muru, mgbe ahụ, ebe o na-enweghi iwu Chineke na-aguta ndi ya, a tara ya ahuhu na Chineke nyere ya ihoro ntaramahuhu ya n'etiti nhoro ato. Di ka 2 Sam.

Na 1 Ndi Eze 6 anyi na-ahu nkowa nke ulo nsọ nke Solomon wuru. O kporo ya "ulo Jehova." Okwu a bu "ulo" na-egosi ebe ezinulo na-anori. Ulo ahụ e wuru na-ebu amuma ezi na ulo nke Onye kere ihe mgbaputa. O nwere ihe abuo jikoro ya: ebe nsọ na ulo nsọ.

N'ua, a na-eme ememe okpukpe nke a na-eme na mpaghara enyere ikike maka umu mmadu. Solomon kporo ya: Temple. N'ih e ndoti nke ebe nsọ kasi nsọ, nke o na-akpo, ebe nsọ, na ebe e si na ya ekwapu ya site na akwa mgbochi, onu ulo nke ulo nsọ ahụ di kubit iri ano n'ogologo, ya bu, okpukpu abuo ka ebe nsọ ahụ. Ya mere, ulo nsọ ahụ kpuchiri 2/3 nke ulo ahụ dum.

O bu ezie na e wuchara ogbugba ndu ndi Juu mgbe e mesiri n'oge Mozis, e debere ogbugba ndu ndi Juu kpam kpam n'okpuru nche anwu nke ogbugba ndu

ahụ Chineke na Ebreham gbara ná mmalite nke puku afọ nke atọ kemgbe Adam. "Mezaja" ahụ ga-egosi onwe ya nye ndị Juu na mmalite nke narị afọ nke ise, ya bụ, 2000 afọ mgbe e mesiri. Ugbu a, oge Chineke nyere ụwa maka nhọputa nke ndị a họtara bụ afọ 6000. Ya mere, anyị na-achọta maka oge, nkezi nke $\frac{2}{3} + \frac{1}{3}$ nke ụlọ Jehova. Ma na ntunyere nke a, $\frac{2}{3}$ nke ogbugba ndụ Abraham dabara na $\frac{2}{3}$ nke ụlọ Jehova nke na-agwụ n'elu ákwà mgbochi nkewa. Ihe mkpuchi a na-arụ nnukwu ọrụ ebe ọ na-aka akara ngafe site n'ụwa gaa na mbara igwe; nke a n'ime na mgbanwe a na-egosi njedebe nke ọrụ amụma nke ụlọ nsọ elu ụwa. Echiche ndị a na-enye ákwà mgbochi nkewa ihe mmehie nke na-ekewa Chineke eluigwe zuru okè na mmadụ nke ụwa na-ezughị okè na onye mmehie kemgbe Adam na Iv. Ihe mkpuchi nkewa ahụ nwere àgwà abụọ, n'ihu na ọ ghaghị ikwekọ na izu okè nke eluigwe na ezughị okè nke ụwa nke ibe abụọ ejikoro. Nke a bụ mgbe ọrụ Mesaja ahụ putara n'ihu na ọ gosiputara àgwà a nke oma. N'ime izu-oke nke Chineke, Jisus Kraist ghorọ mmehie site n'ibute ndị nke Ọ họtara n'ọndu ha ka ọ kwuo ha ugwo-uta nke inwu anwu.

Ntule a na-eduga anyị n'ebe nsọ ahụ ihe atụ nke usoro amụma nke nnukwu usoro ime mmuọ nke a na-aka akara kwa afọ 2000: ^{Àjà nke mbu} nke Adam churu – Àjà nke Abraham churu n'Ugwu Moriah, Golgotha n'odinihu – Àjà Kraist n'ala ala Ugwu Golgotha – Àjà nke ndị ikpeazu a horo nke Jizos Kraist di ebube gbochiri na nloghachi di ebube nke Michael.

N'ihu na Chineke, bu onye di ka 2 Pita 3:8 si kwuo, “ *otu ubochi di ka otu puku afọ, puku afọ dikwa ka otu ubochi* ”, (leekwa Abu Oma 90:4), e wukwasiri usoro ihe omume ụwa n'ihu oyiyi nke izu n'usoro nke: 2 ubochi + 2 ubochi + 2 ubochi. Na n'azu nke a ga-emepe " *ubochi nke asaa* " ebighi ebi.

Ihe di n'ime ime ulọ abuo nke ulọ nsọ ahụ na-egosiputa nke ukwuu.

Ebe nsọ ma ọ bu ebe nsọ nke ukwuu

Ndi cherob abuo ahu nwere nku gbatiri agbati

Ebe nsọ a na-akpo ebe kasị nsọ di kubit iri abuo n'ogologo na kubit iri abuo n'obosara. O bu square zuru oke. Ma idi elu ya dikwa kubit iri abuo; nke na-eme ka o buru cube; ihe oyiyi atọ nke izu okè ($= 3 : L = W = H$); nke a di ka nkowa nke “ *Jerusalem ohuru nke si n'eluigwe na-aridata site n'ebe Chineke no* ” na Mkpu 20. Ebe a di nsọ ka Chineke machiri mmadu n'okpuru ntaramahuru onwu. Ihe kpatara ya di mfe na ezi uche; Ebe a nwere ike inabata Chineke naani n'ihu na o na-anochi anya eluigwe ma na-ese onyinyo agwa eluigwe nke Chineke. N'echiche ya bu atumatu nzoputa ya nke ihe atụ nile nke etinyere n'ime ebe nsọ a na-ekere okè ha. Eziokwu di na Chineke n'akuku eluigwe, o bukwa n'ụwa o na-enye ihe atụ nke eziokwu a site na akara. N'ihu ya, m na-abjuru nso n'isiokwu nke nchoputa a kpomkwem a choputara nke Ememe Ngabiga a nke afọ 2021. Anyi na-agu na 1 Ndi Eze 6:23 ruo 27, si: “ *N'ebe nsọ ka o ji osisi olive ohia mee cherob abuo, nke idi elu ya di kubit iri. Otu n'ime nku abuo nke otu cherob ahụ di kubit ise, na-eme kubit iri malite n'onu onu otu nku ruo n'onu onu nke ozọ. Cherob nke-abua nwekwara cubit iri. Otutu na udi-ha bu otu cherubim abua ahu. Ogologo nke o bu la n'ime cherob abuo ahụ di kubit iri. Solomon we tiye cherubim n'etiti*

ulo, nime. Agbasawo nkù-ha: nkù nke-mbu metu otù nime m̀bidi , nkù nke-abua metu kwa m̀bidi nke-ozo; nku ha nke ozo zukoro n'ogwugwu n'etiti ulo .

Ndị cherob ndị a anoghi n'uloikwu Mozis, ma site n'itinye ha n'ulo nsọ nke Solomon, Chineke na-enye ihè ihè nke ebe a kasị nsọ putara. N'akukụ nke obosara ya, a na-agafe ulo ahụ site na nku abuo nke cherub abuo ahụ, si otú a na-enye ya okoloto nke eluigwe, nke na-enweghi ike inweta mmadu nke bi naani n'ụwa. Ana m eji ohere a katoo ma mekwaa eziokwu gbasara ndị cherob ndị a, n'ime mmuo ihe omimi nke ndị ogo mmuo, ndị na-ese ihe a ma ama di ka "Michelangelo" mere ka umu oheru nwere nku na-egwu egwu ma o bu na-agbapu aku site na uta. O dighi umu oheru na eluigwe. Na maka Chineke, di ka Abu Oma 51: 5 ma o bu 7: " Lee, a muru m n'ajo omume, na na mmehie ka nne m tuuru ime m ", na Rom 3:23: " N'ihia na mmadu nile emehiewo, gharakwa iru ebube nke Chineke ", o dighi ihe di ka onye aka ya di ocha ma o bu di ocha nwa, n'ihia na kemgbe Adam, mmadu a muru di ka onye mmehie site n'ihe nketa. E kere ndi mmuo ozi nke eluigwe di ka umu okorobia, di ka Adam no n'ụwa. Ha anaghi eme agadi ma na-adikwa otu mgbe. Ime agadi bu agwa puru iche nke ụwa, ihe ga-esi na mmehie na onwu puta, ugwo oru ikpezu ya, di ka Rom 6:23 siri kwuo.

Igbe nke Nso Alliance

1 Ndị Eze 8:9: " ***O dighi ihe di n'igbe ahụ ma e wezuga mbadamba nkume abuo ahụ nke Mozis tinyere n'ebe ahụ na Horeb, mgbe Jehova na umu Izrel gbara ndu, mgbe ha si n'ala Ijpt puta .*** "

N'ebe nsọ ma o bu ebe nsọ kacha nso e nwere cherob abuo buru ibu nwere nku gbatiri agbati, akara ngosi nke agwa eluigwe na-arụ oru, ma na nke kachasi, **igbe ogbugba ndu** nke edobere **n'etiti** onu ulo di n'etiti nnukwu cherob abuo ahụ. N'ihia na o bu iji chebe ya ka a na-ewu ulo ahụ. N'usoro nke Chineke wetara Moses ihe okpukpere chi nke o ga-aruzu, nke mbu bu Igbe ogbugba ndu ahụ. Ma ite a di onu ala kariya ihe di n'ime ya: mbadamba nkume abuo ahụ nke Chineke ji mkpisi aka ya kanye iwu ya di nsọ nke iwu iri ahụ. O bu ngosiputa nke echiche ya, ukpuru ya, agwa ya na-adighi agbanwe agbanwe. N'ime omumu ihe di iche (2018-2030, atumanya Adventist kacha), egosiputari m agwa amuma ya maka oge Ndị Kraist. N'ebe nsọ, anyi na-agu echiche nzuzo nke Chineke. N'ebe ahụ, anyi na-ahụ ocha nke ihu oma na-eme ka o kwere omume udo na ya. N'ikwu ya n'uzo ozo, onye mmehie nke na-anogide na-eme mmehie nke afọ ofufo n'ime iwu iri ya na-aghobu onwe ya ma o buru na o kwere na ya nwere ike inara nzoputa ya. Mmekorita ahụ dabere naani na okwukwe etinyere n'ihe atụ doro anya nke achotara n'ebe a kacha nsọ. N'iwu iri, Chineke chikotara ukpuru ndu ya nke e debere maka umu mmadu kpuru n'oyiyi ya; nke putara na Chineke n'onwe ya na-asopuru ma na-etinye iwu ya n'oru. Ndu e nyere mmadu na-adabere na nkwanye ugwu nke iwu ndi a. Na mmebi iwu ha na-amuputa mmehie nke onwu onye ikpe mara ikpe. Ma kemgbe Adam na Iv, nnupuisi etinyewo mmadu nile n'okpuru onodu inwu anwu a. Ya mere, onwu dakwasiri umu mmadu di ka oria na-enweghi ogwugwo o ga-agwota.

Ebe Ebere

N’ebe nsọ, n’elu ebe mgbapụ, ihe atụ nke ebe ichuàjà nke a ga-eji chụọrọ Nwa Atụrụ Chineke àjà, ndị mmụọ ozi abụọ ọzọ dị nta lere ebe ichuàjà ahụ anya ma nku ha jikọtara n’etiti. Na foto a, Chineke na-egosi mmasị nke ndị mmụọ ozi na-ekwesị ntụkwasị obi na-enye n’atụmatụ nke nzọpụta nke dabere na ọnwụ mgbaputa nke Jizọs Kraịst. N’ihi na Jizọs si n’eluigwe bịa ka o yikwasị ọdịdị nke nwa ọhụrụ. Onye nyere ndụ ya n’obe nke Golgota bụ mbụ enyi ha eluigwe "Maikel", onye ndú nke ndị mmụọ ozi na a na-ahụ anya n’eluigwe ngosi nke mmụọ okike Chineke na ndị mmụọ ozi n’uzọ ziri ezi na-akpọ onwe ha " *ndị ohu ibe* " nke ọ họrọ.

N’Ebe Nsọ Kachasị Nsọ, a na-edobe igbe ahụ ekpuchiri ihu n’okpuru nku nke cherọb abụọ ahụ ka ukwu na nke nta. N’onyinyo a, anyị na-ahụ ihe atụ nke *amaokwu a si Mal . unu ga-apụkwa malie di ka umu ehi si n’ebe a na-ere ere wupu .*” Ebe ebere ahụ, ihe nnọchianya nke na-egosiputa obe nke akpogidere Jizọs n’obe, ga-eweta ọgwụgwọ n’ezie megide ọrịa na-egbu egbu nke mmehie. Jizọs nwurụ iji naputa na mmehie ma bilie ọzọ inaputa ndị ọ họrọ n’aka ajọ omume nke ndị mmehie na-enweghị nchegharị na ndị nnupuisi. Nbibisi nke ihu ahụ dị n’ime ụgbọ ahụ putara ọnwụ nye ihe nile e kere eke di n’ụwa. Ma maka ndị Chineke họtara n’ime Kraịst, nani maka ha, ihe mgbaputa ahụ e debere n’elu ụgbọ ahụ nke nwere ihu e mejoro emewo ka ndụ ebighi ebi nwee mmeri, nke ha ga-aba n’ime oge awa nke mbilite n’ọnwụ mbụ; nke ndi-nsọ agbaputaworo site n’ọbara nke Jizọs Kraịst wufuru n’ihe ime udo nke a. Ngwota ha site n’ọnwụ ga-abụ nke zuru oke. Di ka Mal. 4:2 si kwuo, ndi cherob bu onyinyo nke mmu nsọ Chineke, bu onye Mkpụ . N’ihi na ọgwụgwọ ejikọtara na oche ebere na-etinye nke oma n’okpuru nku etiti abụọ nke nnukwu cherob abụọ ahụ.

Dị nnọ ka n’ememe Hibru kwa afọ nke “Ubochi Mkpuchi Mmehie” a fesa ọbara ewu ahụ n’ihu na n’elu oche ebere ahụ, n’ebe ọwụwa anyanwụ ọ di mkpa na ọbara Jizọs Kraịst na-erukwa n’otu ebe n’ebe ebere a n’ezie. N’ihi nke a, Chineke akpokughị ozi nke mmadu. O dowo atụmatụ ma hazie ihe nile tupu oge eruo, site n’ibute igbe ahụ na ihe ndi di nsọ n’oge Jeremaia onye amuma, site n’ebe kasị nsọ na ebe nsọ gaa n’ogba di n’okpuru ala di n’ala ala Ugwu Golgota, n’okpuru ala nkume, nke di mita isii n’ime ya, nke di n’okpuru oghere cubic 50 cm, gwuru n’elu nkume ahụ, bu ebe ndi agha Rom kpogidere Jizọs n’obe. Site n’oke mmejọ nke ala oma jijiji ahụ a kpọturu aha na Bible kere, ọbara ya na-eru n’uzọ nkiti n’akuku aka ekpe nke oche ebere ahụ, ya bu, akuku aka nri nke Kraịst ahụ a kpogidere n’obe. Ya mere, ọ bughị n’efu ka Matiu 27:51 na-agba akaebe banyere ihe ndi a: “ *Ma, le, akwa mgbochi nke ulọ nsọ ahụ adowara abụọ site n’elu ruo n’ala ; ala wee maa jijiji, nkume nile wee gbawaa , . . .* N’afọ 1982, nnyocha ndi okà mmuta sayensi mere gosiri na ọbara a miri ami nke Ron Wyatt chikotara bu chromosomes 23 X na otu chromosome Y. Ya mere ihu ahụ mebirimebi nke di n’ime ụgbọ ahụ nwetara nkweghachi ya zuru oke site n’inara n’elu ebe ichuàjà ya ọbara n’ezie nke na-enweghị mmehie nke Onye Nzọputa anyi Jizọs Kraịst. N’ihi na n’ikpughere Ron Wyatt ihe ndi a, Chineke achoghị imeju ochicho imata ihe nke mmadu, kama ọ chorọ ime ka ozizi nke ido nsọ nke idi nsọ ya n’ime Jizọs Kraịst sikwuo ike. N’ihi na ọbara di iche n’ebe umu mmadu ndi ọzọ nọ, ọ na-enye ihe mere anyi ga-eji kwere na o nwere odidi zuru okè na nke di ocha, nke na-enweghị udi mmehie ọ bu. O si otu a na-akwado na ya biara ka ọ buru

mmadu ọhuru ma o bu “ *Adam ikpeazu* ” di ka Pol kwuru na 1 Kor 15:45 , n’ihi na o bu ezie na a huru ya, nu ya ma gbuo ya n’anu ahụ nke yiri nke anyị, o nweghi ihe jikoro ya na udi mmadu. Nlebara anya di otu ahụ na nkowa zuru ezu na mmezu nke atumatu nzoputa ya na-ekpughe mkpa Chineke na-enye ihe nnochianya nke ozizi ya. Anyi ghotakwara nke oma ihe mere e ji taa Mozis ahuhu n’ihi na o mejoro oru nzoputa nke Chineke site n’itinye nkume Horeb ugboro abuo. Oge nke abuo, di ka iwu Chineke si di, o bu nani na o ga-agwa ya okwu iji nweta mmiri ahụ.

Nkpa-n'aka nke Moses, manna, akwukwo-npiakota nke Moses

Onu-ogugu 17:10: " *Jehova we si Moses, Weghachite nkpa-n'aka Eron n'iru ihe-amà* , ka o buru ihe-iriba-ama nye umu nke nnupu-isi, ka i we me ka ntamu-ha kwusi n'irum, ka ha we ghara inwu ."

Opupu 16:33–34: “ *Moses we si Eron, Were ite, tiye omer nke manna n'elu ya, dọba ya n'iru Jehova, ka o buru ihe-ndebe rue obo nile unu. Dika iwu Jehova nyere Moses si di, Eron we dọba ya n'iru ihe-amà ahu* , ka ewe debe ya .

Deut.31:26: “ *Were akwukwo iwu a, dọba ya n'akuku ihe oshu-shu-ndu nke Jehova, bu Chineke-gi, ka o we di n'ebe ahu ka o buru ihe-amà megide gi* .

Dabere n’amaokwu ndi a, ka anyi gbaghara Pol onyeozu maka njehie ya n’itinye ihe ndi a n’ime ugbo ahụ, o bughikwa n’akuku ma o bu n’ihu ya, na *Hib . nwere ebe ichu-aja-ola-edo nke ihe-nsure oku nesi isi utu* , na *ihe oshu-shu-ndu ahu, nke eji ola-edo machita kpam kpam. Ite ola -edo nwere mana n'ihu-igbe ahu, mkpanaka Eron nke na-ama ifuru, na mbadamba nkume nke oghugba ndu ahu* . N’otu aka ahụ, ebe ichuaja nke ihe nsure oku na-esi isi utu adighi n’ebe nsọ, kama o di n’akuku ulo nsọ ahụ n’ihu akwa mgbochi ahụ. Ma ihe ndi e debere n’akuku igbe ahụ bu iji gbaa amà banyere oru ebube Chineke ruru maka ndi Hibru ya bu ndi goro Izrel, bu mba nweere onwe ya.

N’akuku igbe ahụ, mkpanaka nke Mozis na Eron, choro ntukwasị obi n’ebe ezi ndi amuma Chineke no. Di ka Deu.8:3 si kwuo, mana na-echetara ndi a hoputara n’ihu Jizos na “ *o bughị naani achicha na mmiri ka mmadu ga-eji di ndu, kama o bu site n’okwu o bu la nke na-esi n’onu Jehova puta* . A na-anochikwa anya okwu a n’ebe ahụ n’udi akwukwo mpiakota nke Mozis dere, n’okpuru nduzi nke Chineke. N’elu igbe ahụ , ebe ichuaja nke mkpuchi mkpuchi na-akuzi na o buru na o buru na enweghi okwukwe n’aja afọ ofufo nke ndu Jizos Kraist, e nwere njiko na Chineke agaghị ekwe omume. Usoro ihe a bu ihe ndabere nka mmuta okpukpe nke oghugba ndu ohuru ahụ e debere n’obara mmadu nke Jizos Kraist wufuru. N’uzo ezi uche di na ya, ubochi ahụ mgbe, n’ime ya, e mezuru atumatu Chineke ma mezuo, oru nke akara na oriri nke "Yom Kippur" ma o bu "ubochi mkpuchi mmehie" nke buru amuma na o goro ihe na-abaghị uru na enweghi isi. Na ihu nke eziokwu, onyinyo na-apu n’anya. Ya mere, ulo nsọ ahụ, bu nke e mere ememe amuma ahụ, aghaghị ila n’iyi ma ghara iputakwa ozo. Di ka Jizos kuziri, onye na-efe Chineke aghaghị ife Ya ofufe “ *n’ime mmuo na n’eziokwu* ,” na-enwe “ *inweta ohere* ” ibanye na Mmuo eluigwe Ya site n’onye oghugbo nke Jizos Kraist. Ma ofufe a adighi ejikota ya na ebe o bu la nke uwa, o bughị na Sameria, ma o bu na Jerusalem, na obuna obere na Rom, Santiago de Compostela, Lourdes ma o bu Mecca.

Ọ bụ ezie na e kekọtaghị okwukwe n'ebe dị n'ụwa, a na-egosiputa okwukwe site n'ọrụ ndị Chineke kwadoworo tupu oge eruo maka ndị Ọ họtara mgbe ha na-ebi n'ụwa. Ihe nnọchianya nke ebe nsọ kwusiri na mmalite nke nari afọ nke ise mgbe afọ 4000 nke oge mmehie gasiri. Ma ọburu na e wuru atumatu Chineke ihe kariri nari afọ anọ ndị a họtara ga-abanye n'izu ike Chineke nke e buru amuma site n'Ubochi izu ike. Ma nke a abughi otu ahụ, n'ihi na kemgbe Zekaraya, Chineke buru amuma banyere ogbugba ndu abuo. Ọ kowara nke abuo, na-ekwu na Zek 2:11: “ *Otutu mba ga-ejikota onwe ha na Jehova n'ubochi ahụ, ha ga-abukwa ndi m; M'gēbi kwa n'etiti unu, unu ewe mara na Jehova nke usu nile nke ndi-agma ezitewom n'ebe unu nọ.* Ogbugba ndu abuo ahụ bu “ *osisi olive abuo* ” na-ese onyinyo ya na Zek 4:11-14: “ *M wee zaa, si ya: “Gini putara osisi olive abuo a, n'aka nri nke ihe ndoba oriona na n'aka ekpe ya? **M zara ya nke ugboro abuo**, ma si: Gini ka alaka olive abuo ahụ putara, nke di nso na oja oledo abuo ahụ nke oia edo na-esi na ya puta? Ọ zam, si, I maghi ihe ha bu n'obi? M wee si: **Mba, onyenwe m**. O wee si: Ndi a bu ndi abuo e tere mmanu, ndi na-eguzo n'ihu Onye-nwe nke uwa dum . Igu amaokwu ndi a na-eme ka m choputa udi aghugho di egwu nke Onye kere Chineke, Mmuo Nso nke na-akpali okwu Akwukwo Nso. A manyere Zekaraya iju **ugboro abuo** ihe “ *osisi olive abuo ahụ* ” putara ka Chineke zaa ya. Nke a bu n'ihi na oru nke njiko aka Chineke ga-enweta **akuku abuo na-aga n'ihu** ma a na-akuzi akuku nke abuo site na nkuzi nke mbu. Ha bu abuo, ma n'eziokwu, ha bu naani otu, n'ihi na nke abuo bu nani njedebe nke mbu. N'ezie, olee uru ogbugba ndu ochie ahụ ma e wezuga onwu mgbaghara mmehie nke Mezaja ahụ bu Jizos bara? Ọ dighi ihe o bua, obunadi odu nke ube, di ka onye monk Martin Luther gaara ekwu. Nke a bukwu ihe kpatara ihe nkiri ahụ ka na-emetuta ndi Juu mba taa. N'amaokwu ndi a, Chineke bukwara amuma n'ojuru ha juru ogbugba ndu oheru ahụ site n'aziza Zekaraya juru ajuju ahụ, “ *Unu amataghi ihe ihe ndi a putara?*” M na-asị: **Mba, onyenwe m** . N'ihi na n'ezie, ndi Juu mba ga-eleghara ihe a putara ruo oge nke ikpeazu ule tupu nloghachi nke Jizos Kraist ebe ha ga-atughari ma o bu gosi na ha juru na-efu nke idi adi ha.*

N'uzo doro anya, ntoghata Ndi Kraist nke ndi ogo mmuo egosiwo ya, e mezuwo atumatu Chineke n'onwe Jisos Kraist, o bukwu nani ihe iriba ama nke Chineke ka na-enye ndi Juu mba nile ka ha nogide na njiko di nso ya. N'ihi ya, e kwenyesiri ike, ogbugba ndu nke abuo ma o bu ogbugba ndu oheru a ga-ewe ihe kariri otu uzo n'uzo ato nke ikpeazu nke afọ 6,000 nke oge mmehie nke uwa. Ma o bu nani site n'idi ebube ikpeazu ya ka Jizos Kraist ga-eji akara oge nke ogbugba ndu nke abuo; n'ihi na ruo mgbe a nloghachi, ozizi ahụ e buru n'amuma site na akara na-anogide bara uru maka ighota oru zuru uwa onu nke Chineke kwadebere ebe o bu na anyi ji ya ihe omuma nke oge nke ebube ya nloghachi: mmalite nke oge opupu ihe ubi 2030. Ya mere, na 1844, site n'inye ndi o horo ubochi izu ike, Chineke na-adabere na nkuzi ndi e dere na ihe nnochianya nke ulo nsọ Hibru nke Solomon. Ọ na-akatọ mmehie nke Sunday Katolik ketara n'aka Emperor Constantine kemgbe March 7, 321, na-atu aro mkpa o di maka "ime ka ebe nsọ di ocha" oheru nke e mezuru n'ezie otu ugboro n'ime Jizos Kraist kpogidere n'obe ma kpolitekwa ya n'onwu. N'ezie, Chineke chere ruo n'afọ 1844 ka o katoo n'uzo doro anya nkwebi okwu ya nke “Sunday Rome”. N'ihi na nkuchi ya etinyewo

okwukwe nke Ndị Kraịst nke mbụ dị ọcha n'okpuru ọbụbụ ọnu nke mmehie nke na-emebi mmekọrịta ya na Chineke dịka ọkwa nke e nyere na Dan 8:12 siri dị.

N'ihia ya, ido onwe ya nsọ putara ikwanyere Ụbọchi Izu Ike nsọ ụgwù, bụ nke Chineke doro n'onwe ya nsọ malite ná ngwucha izu mbụ o kere usoro ihe dị n'ụwa. Ihe niile ebe ọ bụ na ọ na-ebu amuma ntinye nke ndị a hoputara n'ime ndị ọzọ nwetara site na mmeri nke Jizos na ebe ọ bụ na ọ dị na nke anọ n'ime iwu iri nke Chineke dị n'ime igbe nke ihe akaebe na ebe nsọ kacha nsọ, ebe nsọ, akara nke Mmụọ nke Chineke eluigwe ugboro atọ dị nsọ, dị nsọ na izu okè nke ọrụ atọ nke Nna, Ọkpara na Mmụọ Nsọ. Ihe nile dị n'ime ya bụ ihe a na-ahụ n'anya n'obi Chineke, ha aghaghikwa ibụ ndị a hụrụ n'anya dị ka echiche na obi nke ndị ọ hooro, umu ya, ndị nke "ezinulo" ya. Nhoputa nke ezi idị nsọ nke ndị ahoputara ka esi wee guzobe ma mata ya.

N'adighi ka iwu nke Moses nke na-eme mgbanwe maka oganihu nke atumatu Chineke, ihe a kanyere na nkume na-ewere uru na-adigide adigide ruo ogwugwu nke ụwa. Ma nke a bụ ihe gbasara iwu iri ya, nke ọ dighi nke ọ bula n'ime ha a puru imezi, ma ọ dichaghi ehichapu, di ka ndi popu Rom si nwara ime nke abuo n'ime iwu iri ndi a. Ebumnobi ojoo nke ighogbu ndi na-aga ime ruo mgbe ebighi ebi na-egosi na mgbakwunye nke iwu iji debe onuogugu na iri. Mana iwu Chineke megidere ikpo isiala nye ihe e kere eke, ihe oiyi a piri api ma ọ bụ ihe nnochianya ewepuwo n'ezie. Anyi nwere ike ikwa uta maka udi ihe a, mana ọ na-enye anyi ohere ikpughe okwukwe ugha. Onye na-adighi achọ ighota na-anogide na elu elu ezi uche na-ata ahuhu nsonaazu ya omume; ọ maghi okwu ikpe ya ruo mgbe Chineke mara ya ikpe.

Ulo nsọ ma ọ bu ebe nsọ

Ka anyi hapu akuku okpukpe nke eluigwe nke a na-ahụ site n'eluigwe ka anyi lee ya n'okpuru nke idi nsọ nke okpukpe na-enye ya n'ụwa. Anyi na-achoputa ya na ihe ndi e debere n'akuku "ulo nsọ" nke "ulo nke YaHWEH". N'ulo-ikwu nke oge Moses, ime-ulo a bu ulo-ikwu nzute. E nwere ato n'ime ihe ndi a, ha metutara tebul achicha ngosi, ihe ndoba oriona ahụ nke nwere oghere asaa na oriona asaa, na ebe ichuaja nke ihe nsure oku na-esi isi uto nke e dobere n'ihu akwa mgbochi di n'etiti ime ulo ahụ. Na-esi n'ezí puta, tebul achicha di n'aka ekpe, n'ebe ugwu, na ihe ndoba oriona di n'aka nri, n'ebe ndida. Akara ndi a bu nke eziokwu nke na-ewere onodu na ndu nke ndi ahoputara nke a gbaputara site n'obara nke Jizos Kraist wufuru. Ha na-emeko ihe n'uzo zuru oke na enweghi ikewa.

Ihe-idoba-oriona ahu nke ola-edo nwere oriona asa

Opupu 26:35: “ *I gētiye table ahu n'azu akwà-nbōchi ahu, na ihe-idoba-oriona ahu na ncherita-iru table ahu, n'akuku Ndida nke ebe-obibi ahu; + i gadebekwa tebul n'akuku ugwu .*”

N'ulo nsọ, a na-etinye ya n'aka ekpe, n'akuku ndida. A na-agu akara ngosi n'oge, site na South ruo North. Ihe ndoba oriona ahụ na-anochi anya Mụọ na ihè nke Chineke site na mmalite nke ogbugba ndu ochie ahụ. Ogbugba ndu di nsọ adabereworị n'aja nke “*nwa aturu Chineke*” nke paschal nke e ji achu aturu ma ọ bụ umu ebule e ji achu aja kemgbe Adam nochiri anya ya, burukwa ya uzo. Na

Mkpu 5:6, e jikọtara ihe nnochianya nke ihe ndoba oriona ahụ: “ *anya asaa ndi bu mmuo asaa nke Chineke e zipuru n’uwa nile* ” na “ *mpi asaa* ” nke na-ekwu na o bu ya bu ido nsọ.

Ihe ndoba oriona di ebe ahụ iji gboo mkpa oku nke ndi ahoputara. Ha nwetara ya n’aha Jizos Kraist bu onye e ji edo nsọ (= 7) nke ihè Chineke n’ime ya. A na-anochi anya ido nsọ a site na nomba “asaa” di na mkpughe nke Akwukwo Nso kemgbe e kere izu ubochi asaa site na mmalite. Na Zekaraya, mmuo nsọ lekwasiri anya “ *anya asaa* ” n’isi nkume nke Zerobabel ga-ewughachi ulo nsọ Solomon nke ndi Babilon bibiri na ya. O kwukwara banyere “ *anya asaa* ” ndi a, si: “ *Anyasaa ndi a bu anya Jehova, ndi na-agbaghari n’elu uwa dum. g g Na Na gi gi kwa na Mkpu. O nwere mpi asaa na anyasaa, ndi bu mmuo asaa nke Chineke ezitere n’uwa dum.* ” Amaokwu a na-akwadosi ike ido nsọ nke idi nsọ nke Mesaja ahụ Jizos. Chineke Onye Okike ukwu zitere onwe ya n’uwa iji mezuo n’ime Jizos ka o jiri obi ya chuo aja mgbaputa ya. O bu n’oru nke mmuo nsọ a ka m ji ugwo nkowa ndi e gosiputara n’oru m. Ihe na-aga n’ihu na ihe omuma na-eto eto ka oge na-aga. Anyi ji ya n’aka nghota anyi nile nke okwu amuma ya.

Ebe ichuaja nke ihe na-esi isi uto

Site n’iji ahụ ya chuo aja n’uzo zuru okè nke mmuo ya na mkpuru obi ya dum, Jizos Kraist na-edi n’ihu Chineke isi uto nke ememe Hibru na-anochi anya ya site n’ihe na-esi isi uto. A na-anochi anya Kraist n’ihe na-esi isi uto ndi a kamakwa n’oru nke onye nlekota na-enye ha.

Naani n’ihu akwa mgbochi ahụ, na-ehekwa igbe ihe ama na oche ebere ya, e nwere ebe ichuaja nke ihe nsure oku na-esi isi uto nke na-enye onye na-eje ozi, bu nnukwu onye nchaja, oru ya di ka onye na-arichite onu maka mmeje nke nani ndi o horo mere. N’ihi na Jisus ewereghi nmehie nke uwa nile n’aru onwe-ya, kama o bu nani ndi o roputara, ndi o nenyere ihe-iriba-ama nke obi-ekele-Ya. N’uwa, onye isi nchaja nwere naani uru amuma ihe atụ, n’ihi na ikike nke irichitere bu naani Kraist Onye Nzoputa. Aririo bu ihe ruuru ya ma o nwere agwa “ *na-adiru mgbe ebighi ebi* ” di ka usoro nke Melkizedek siri di di ka e kwuru n’uzo zuru ezu na ~~Dan~~. *E nyefere ndi agha ahụ na aja-mgbe-nile-n’ihi mmehie; mpi ahu tudasiri ezi-okwu n’ala, we naga n’iru n’ihe-ya nile* ; na Hib 7:23 . A kpotughi okwu ndi ahụ a kpuru n’onu bu “ *aja* ” n’ihe odide Hibru mbu. N’amaokwu a, Chineke katoro ihe ga-esi n’ochichi ndi Rom na-achi puta. Atughariri mmekorita ahụ kpomkwem nke Onye Kraist na Jizos nwere maka abamuru nke onye ndu popu; Chineke na-atufu ndi ohu ya ndi tufuru mkpuru obi ha. N’izu okè ya di nsọ, naani Chineke n’ime Kraist nwere ike ime ka aririo ya kwenye n’uzo ziri ezi, n’ihi na o na-enye, di ka ihe mgbaputa maka ndi o na-arichitere, aja obi ebere ya nke afo ofufo nke na-enye isi isi uto nye Chineke onye na-ekpe ihunanya na ikpe ziri ezi nke o na-anochite anya ya n’otu oge ahụ. Aririo ya abughi akpaka o na-eme ya ma o bu na o bughi, dabere ma onye na-ario aririo kwesiri ya ma o bu na o kwesighi. Aririo nke Jizos Kraist na-akpali site na omiiko o nwere maka adighi ike anu ahụ nke ndi o hoputara, ma o dighi onye nwere ike iduhie ya, o na-ekpe ikpe ma na-alu ugu n’ikpe ziri ezi na ezi omume ma mata ndi na-eke ya na ndi ohu ya n’ezie; ihe ezi ndi na-eso uzo ya bu.

N'ememe ahụ, ihe na-esi ísì uto na-anochi anya ísì uto nke Jizos bu onye nwere ike si otu ahụ kpee ekpere nke ndi nsọ ya na-esi ísì uto nke onwe ya nke na-atọ Chineke uto. Ukpuru ahụ yiri isi nri nke a ga-eri. Ihe oyiyi amuma nke Kraist ahụ na-emeri emeri, bu Nnukwu Onye Nchuaàjà nke elu ala na-agho ihe efu, o ghaghikwa ila n'iyi, nakwa ulo nsọ o na-eme ememe okpukpe ya. Ukpuru nke iriochite onu na-anogide mgbe nke a gasiri, n'ihhi na ekpere ndi nsọ na-ekpegara Chineke bu aha na site n'ikike nke Jizos Kraist onye na-ariochitere eluigwe na Chineke n'uju n'otu oge ahụ.

Tebul nke achicha ngosi

N'ulo nsọ ahụ, a na-etinye ya n'aka nri, n'akuku ugwu. Achicha nke onu na-anochi anya nri ime mmuo nke mejuputara ndu Jizos Kraist, ezi mana nke eluigwe nke e nyere ndi a hoputara. Enwere ogbe achicha iri na abuo ka e nwere ebo iri na abuo na njiko aka di nsọ na nke mmadu mezuru n'ime Jizos Kraist Chineke zuru oke (= 7) na mmadu zuru oke (= 5); Onu ogugu nke iri na abuo bu onu ogugu nke njiko aka a di n'etiti Chineke na mmadu, Jizos Kraist bu ntinye ya na ihe n'ereanya zuru oke. O bu n'aka ya ka Chineke na-ewulite njiko aka ya n'isi ndi nna ochie iri na abuo ahụ, ndiozi 12 nke Jizos, ebo iri na abuo ahụ akara na Mkp. N'igu nghazi ya na North nke "ulo nsọ", tebul a di n'akuku nke njiko ohuru na n'akuku nnukwu cherub nke etinyere n'aka ekpe n'ebe nsọ.

The forecourt

Ebe ichuaàjà nke àjà

Na Mkpughe 11:2 , Mmuo Nso na-ekenye onodu puru iche na “ *ogige* ” nke ebe nsọ: “ *Ma ogige mputa nke ulo nsọ hapu naani ya. n'ezí, ma atula ya; n'ihhi na e nyewo ya mba di iche iche, ha ga-azodakwa obodo nsọ ahụ onwa iri anọ na abuo .*” The “ *parvis* ” na-ezo aka n'ogige di n'ezí nke di n'ihu onu uzọ nke ebe nsọ ma o bu ulo nsọ kpuchiri ekpuchi. Anyi na-ahụ n'ebe ahụ ihe omume okpukpe nke metutara akuku anu ahụ nke ihe mmadu. Nke mbu, e nwere ebe ichuaàjà nke a na-agba oku n'elu ya. Kemgbe obibia Jizos Kraist, bu onye biana ichu àjà ahụ zuru okè, ememe a adila mgbe ebighi ebi ma kwusi n'uzo kweoro n'amuma di na **Dan 9:27**: *onye togboro n'efu ga-eme ihe aru kasị mma, ruo mgbe mbibi na ihe e kpebiworo ga-adakwasị onye na-ebibi ihe .* Na Hib. 10:6-9 okwu ahụ kwadoro, si: “ **I dighi uto n'ajà nsure oku na àjà maka mmehie .**” *M'we si, Le, abia wom (n'akwukwo a ka edeworo bayerem) ime uche -Gi, Chineke. Mbe i kwusiri okwu bayere àjà na àjà-nsure-oku na àjà-nsure-oku na àjà-nmehie (nke anesure dika iwu si di) i nāchoghi, o dighi-atọ kwa gi uto; O si otu a kagbuo ihe mbu iji guzobe nke abuo. Site n'ochicho nke a edoro anyi nsọ site n'ajà nke ahụ Jizos Kraist otu ugboro . O di Pol, onye chebere nke e zitere "ndi Hibru" a, dere ya n'okpuru ozizi Jizos Kraist; nke na-akwado nnukwu ihè ya na nkenke ya na-enweghi atu. N'ezie, o bu nani Jizos Kraist n'onwe ya puru isi ya: “(*N'akwukwo mpiakota o bu ajuju banyere m*) ”. Ma amaokwu nke 8 nke ihe odide Abu Oma nke 40 na-ekwu, si: “ *Edekwara m akwukwo mpiakota .*” Ya mere, enwere ike igosi mgbanwe a n'onye ezi omume site na omume nke Kraist nke ya na Pol, onye nopuru iche ruo afo ato na Arebia, nke Muo Nso kwadoro ma*

kuzie ya kpomkwem. Ma anamechetara unu na otú a ka o di n'akwukwo-npiakota ahu nke Moses dere, bú onye dere ya n'okpuru iwu Chineke.

Oké osimiri, ebe a na-asachapu ihe

Ihe nke abuo nke ihu ihu bu basin aririo ahu, ihe nlere anya nke emume baptism. Chineke guru ya "oké osimiri." Na ahumahu mmadu, oké osimiri na "onwu" putara otu ihe. O were iju-mmiri-ya loda ndi-agma, mebie kwa ndi-agma Fero nile ndi nachu Moses na ndi-Hibru. Na baptism, nke ga-abu na nmikpu kpm kpm, onye ochie ahụ bu onye mmehie kwesiri inwu ka o wee si na mmiri puta di ka ihe e kere eke oheru nke Jizos Kraist gbaputara ma megharia ya onye na-agu ikpe ziri ezi ya zuru okè n'ihu ya. Ma nke a bu naani ukpuru usoro iwu, ntinye ya ga-adabere na odidi nke onye nyocha nke gosiputara onwe ya. O na-abia, di ka Jizos, ime baptizim, ime uche Chineke? Aziza ya bu onye o bu na Jizos na-agu ma o bu na-agughị ezi omume ya dabere na ikpe ahụ. Ihe doro anya bu na onye o bu choro ime uche ya, ga-eji onu na ekele kwanyere iwu Chineke nsọ, mmebi iwu nke bu mmehie. O buru na o ga-anwuri n'ime mmiri nke baptizim, odighi ihe aruruala na a muo ya n'ijere Kraist ozi, ma e wezuga na mberede n'ihia adighi ike nke anu ahụ nke mmadu.

Ya mere, sachara na mmehie ya na iyikwasị ezi omume nke Jizos Kraist, di ka onye nchujà nke ogbugba ndu ochie ahụ, Onye Kraist a horo nwere ike ibanye n'ebe nsọ ma o bu ulo nsọ iji jeere Chineke ozi n'ime Jizos Kraist. Uzọ nke ezi okpukpere chi ka e si otú a kpughee site n'ihe owuwu ihe atụ a n'ihia na ndi a bu nani akara, nke bu eziokwu ga-aputa n'oru nile nke ndi ahoputara ezi omume ga-eweta n'ihu mmadu, ndi mmuo ozi, na Chineke Onye kere.

E buru amuma banyere ihe omume Chineke na foto

N'ime atumatu Ya, Chineke wepuru mmehie nke ndi a hoputara site n'obara nke Jizos Kraist wetara n'elu oche ebere nke ebe nsọ ma o bu ebe nsọ kacha. N'ibu onye e nyere ikike ka e gwuputa ihe puru iche n'ebe ugwu Golgotha di na Jerusalem ruo 1982, oka mmuta ihe ochie nke Adventist bu Ron Wyatt kpughere na n'ezie obara Jizos na-asoda n'akuku aka ekpe nke oche ebere nke di n'ogba di n'okpuru ala ukwu iri abuo n'okpuru obe nke mkpogidere Kraist; ihe a mere n'okpuru ugwu Golgotha. N'ememe nke ndi-nchu-ajà, onye-nchu-ajà nedobe n'ebe nsọ ahu nēche iru ebe-nkpuchi-nmehie ahu na ihe nke elu-igwe nke edobere n'ebe nsọ kachasi ebe nsọ ahu, bú ebe nsọ. Ya mere, ihe di n'aka ekpe nke mmadu bu n'aka nri nke Chineke. N'otu aka ahụ, a na-eme ederere Hibru site n'aka nri gaa n'aka ekpe nke mmadu, na-ewere ntuziaka North-South, ya mere, site n'aka ekpe gaa n'aka nri nke Chineke. Edewo atumatu nke ogbugba-ndu abuo ahụ n'akwukwo ogugu nke ebe nsọ a, site n'aka nri mmadu ruo n'aka ekpe ya; ma-ebu ihe megidere Chineke. Ndi Juu no n'ogbugba ndu ochie ahụ jeere Chineke ozi n'okpuru ihe oyiya cherob nke di n'ebe nsọ n'aka nri ha. N'oge ogbugba ndu ha, a fesa obara ewu ahụ e gburu n'ubochi "Ubochi Mkpuchi Mmehie" n'ihu nakwa n'uche mkpuchi ahụ. Onye-isi-nchu-ajà we were nkpisi -aka-ya fesa ubo asa n'akuku Owuwa-anyanwu. O bu ezie na ogbugba ndu ochie ahụ bu akuku owuwa anyanwu nke oru nzoputa ya. Ndi mmehie a ga-agbaghara bu n'onwe ha n'Ebe Owuwa Anyanwu, na Jerusalem. N'ubochi Jizos wufuru obara ya, o dakwasiri

n'otu ebe ebere ahụ, ogbugba ndụ ọhụrụ ahụ e hiwere n'ọbara ya na ezi omume ya malitere n'okpuru akara nke cherọb nke abụọ nke dị n'aka ekpe, n'akụkụ ndịda. Ya mere, dị ka Chineke hụrụ, a gara n'ihu site n'aka ekpe ya gaa " *n'aka nri* " **ya** , akụkụ nke ngozi ya, dị ka e dere n'Abụ Ọma 110:1: " *Nke Devid. Abụ Ọma. Jehova siri Onyenwe m: Nọdu ala n'aka nri m, ruo mgbe m ga-eme ka ndi iro gi buru ihe mgbakwasị ukwu gi* . Na-akwado Hib 7:17, amaokwu 4 ruo 7: " *Jehova anụwo iyi, Ọ gaghikwa echeghari: I bu onye nchuaàjà ruo mgbe ebighi ebi, di ka usoro Melkizedek si di. Jehova n'aka-nri-gi gētipia ndi-eze n'ubochi iwe-Ya. Ọ nēkpe ikpe n'etiti mba nile: ihe nile juputara n'ozu; ọ na-etipia isi obodo niile. Ọ na-anụ mmiri iyi ka ọ na-eje ije: ya mere o ji weliri isi ya elu* . Ya mere, Jizos Kraist di nwayoọ ma buru onye ezi omume na-eme ka ndi na-akwa emo na ndi nnupuisi kwuo ugwo maka nleli ha maka igba akaebe di egwu nke ihunanya omiiko ya maka ndi o hoputara.

Ka ndi Hibru na-abanye n'obi ma o bu n'ulo nsọ ahụ, ha ga-egosiputa azu ha n'ihu "anyanwu ọwụwa anyanwu" nke ndi ogo mmuo na-efe n'oge nile n'ebe di iche iche n'ụwa, Chineke choro ka e wuo ebe nsọ ahụ, n'ogologo ya, n'akukụ ọwụwa anyanwu-odida anyanwu. N'obosara-ya, n'akuku aka nri nke ebe nsọ kachasi di n'akuku Ugwu, mpidi aka-ekpe di kwa n'akuku Ndida.

Na Mat 23:37, Jizos nyere onwe ya ihe oyiyi nke " *nnekwu okuko nke na-echebe umu ya n'okpuru nku ya* : " *Jerusalem, Jerusalem, onye na-egbu ndi amuma, nke na-atukwa ndi ezitere gi okwute, ugoro ole ka m gaara achikota umu gi, obuna di ka nnekwu okuko si achikota umu ya n'okpuru nku ya, ma unu achoghi!* ". Nke a bu ihe nku cherob abuo ahụ a gbatiri agbatị na-akuzi maka nke o bula n'ime njiko abuo ahụ na-aga n'ihu. Di ka ihe atụ , *Opu* . Na Mkpu. 12:14 o na-akowaputa " *oke ugo* ": " *Enyekwara nwanyi ahụ nku abuo nke nnukwu ugo, ka o wee fega n'ala ikpa, n'ebe ya, ebe a na-azu ya ruo otu oge, na oge, na nkera oge, site n'ihu agwo ahụ* ." Ihe oyiyi ndi a na-egosi otu eziokwu ahụ: Chineke na-echebe ndi o huru n'anya n'ihia na ha huru ya n'anya, na njiko aka abuo ahụ sochiri anya, tupu Jizos Kraist na mgbe o nwusiri.

N'ikpeazu, n'uzo ihe atụ, ulo nsọ Hibru nochiri anya ahụ Kraist, nke ndi a horo nakwa n'igwe, Nwunye Kraist, Onye Ọ hoputara, bu ogbako nke ndi a horo. N'ihia ihe ndi a nile, Chineke eguzobewo ukpuru idebe ihe oriri ka e wee do udi di iche iche nke temple nsọ na nsopuru; 1Kọ 6:19: " *Unu amataghi na aru-unu bu ulo nsọ nke Mo Nso nke di nime unu, onye unu nwere site na Chineke, ma unu onwe-unu abughi nke unu?* »

Gold, ihe o bula ma e wezuga ola edo

A ghaghi iburu n'uche mkpa nke njirimara a: aria ulo na aria niile, cherob na mgbidi di n'ime onwe ha bu ola edo ma o bu kpuchie ya na ola edo a kuru aku. Ihe e ji mara ola edo bu agwa ya na-adighi agbanwe agbanwe; Nke a bu nani uru Chineke na-enye ya. Ka a sikwa ihe mere o ji mee olaedo ka o buru ihe nnochianya nke okwukwe zuru okè, nke puru iche na nke zuru okè ihe nlereanya ya bu Jizos Kraist. Ime ulo nsọ na ebe nsọ na-esetipu akukụ di n'ime nke mmuo nke Jizos Kraist nke ido nsọ bi na ya, idi ocha nke Mmuo Nso nke Chineke; agwa ya enweghi ike igbanwe ma nke a bu ihe kpatara mmeri ya n'ebe mmehie na onwu no. Chineke gosiri ihe atụ Jizos nyere di ka ihe nlereanya nke ndi niile o horo ga-enomi; Nke a bu ihe o choro, naani onodu maka igbo onye n'otu n'otu na

mkpokota kwekorọ na ndu eluigwe ebighi ebi, ugwo onwa na ugwo oru nke ndi mmeri. Ukpuru ndi bu nke ya aghaghi igbo nke anyi, anyi aghaghi idi ka ya di ka ndi na-emeko ihe onu, di ka e dere na 1 Jon 2:6 : “ *Onye na-asị na o na-anogide n’ime ya kwesiri ya onwe ya na-ejekwa ije di ka o jere .*” Enyere anyi ihe o-la-edo putara na 1 Pita 1:7 : “ *Ka onwunwa nke okwukwe unu, ebe o di oké onu ahia kari nke o-la edo nke na-ala n’iyi, ka e wee hu ya n’otuto na otuto na nsopuru na mkpughe nke Jizos Kraist .* Chineke na-anwale okwukwe nke ndi o horo. O bu ezie na o dighi agbanwe agbanwe, o-la edo nwere ike inwe ihe ndi na-adighi ocha, na iji kpochapu ya, a ghaghi ikpo oku ma gbazee. Slag ma o bu adighi ocha na-ebili n’elu ya ma nwee ike wepu ya. O bu onyinyo nke ahumahu nke ndu nke uwa nke ndi na-eso uzọ a gbaputara agbaputa, nke Kraist na-akwapu ihe ojoo na-asachapu ha, na-edokwa ha n’onwunwa di iche iche. Ma o bu nani n’onodu nke mmeri ha na nhusianya ahụ ka n’ogwugwu nke ndu ha, onye-ikpe ukwu bu Jizos Kraist ga-ekpebi odinihu ebighi ebi ha. Enwere ike nweta mmeri a nani site na nkwardo na enyemaka ya, di ka ihe o kwuputara na Jon 15:5-6 na 10 ruo 14 si di: “ *Abu m osisi vain, unu bu alaka. Onye nanogide nimem, Mu onwem kwa nime Ya nami nkpuru ri nne: n’ihi na unu apughi ime ihe o bula ma Mu onwem adighi. O buru na onye o bula adighi anogide n’ime m, a na-achupu ya di ka alaka wee kpo nku; anyi wee chikota alaka ndi ahụ ma tuba ha n’oku, ha wee rechapu ya .*” A chorọ irubere iwu Chineke isi: “ *O buru na unu edebe ihe m nyere n’iwu, unu ga-anogide n’ihunanya m, di nnoo ka m debeworo ihe Nna m nyere n’iwu wee nogide n’ihunanya ya. .* Inwu maka ndi enyi ya na-aghọ njedebe zuru oke nke ukpuru nke ihunanya ya di elu: “ *Nke a bu ihe m nyere n’iwu, ka unu na-ahurita ibe unu n’anya, di ka m huru unu n’anya. O dighi onye nwere ihunanya ka ukwu kari nke a, ka mmadu togboro ndu ya maka ndi enyi ya .* Ma nkwardo nke a Jizos nyere bu: “ ***Unu bu ndi enyi m, o buru na unu emee ihe m na-enye unu n’iwu .***”

N’akuku ya, e ji olaedo siri ike mee ihe ndoba oriona asaa ahụ. Mgbe ahụ, o puru nani ihe nnochianya nke izu okè nke Jizos Kraist. Olaedo ahụ e mesiri hu na choochi ndi Roman Katolik bu ngosiputa nke nzoro nke okpukpe ugha ya. Nke a bu ya mere, n’uzo megidere nke ahụ, a napuru ulo nsọ Protestant niile ihe icho mma, di umeala n’obi na nke siri ike. N’ihe atụ nke ebe nsọ na ulo nsọ, onuno o-la edo na-egosi na ebe nsọ nwere ike inochite anya naani Jizos Kraist di nsọ. Ma n’igbatị, e dere na o bu Isi, isi nke Church nke bu ahụ ya na Eph.5:23-24: “ *N’ihi na di bu isi nke nwunye, di ka Kraist bu isi nke choochi, nke bu ahụ ya , nke o bu Onye Nzoputa. Ma di ka ogbako na-edo onwe ya n’okpuru Kraist, otu ahụ ka ndi nwunye kwesiri ido onwe ha n’okpuru di ha n’ihe niile.* ”Ma mgbe ahụ, Mmụọ Nso na-akowa, si: “ *Ndi bu di, hunu nwunye unu n’anya, di nnoo ka Kraist hukwara ogbako ahụ n’anya ma nyefee onwe ya maka ya, ka o wee doo ya nso , ebe o mere ka o di ocha site n’isacha mmiri site n’okwu ahụ, ka o we chee ya onwe ya ka o buru ogbako di ebube, nke na-enweghi ntupo ma o bu wrinkle ma o bu ihe o bula di otu ahụ;* ”. N’ihi ya, nke a kowara n’uzo doru anya bu ihe ezi okpukpe Ndi Kraist mejuputara. Standardkpuru ya abughi naani usoro iwu n’ihi na o bu omume etinyere n’eziokwu ya niile. Nkwekorita na okoloto nke “ okwu ” ya ekpughere achoro; nke gunyere idobe iwu-nsọ na emume-nsọ nile nke Chineke na imata ihe omimi nile nke ekpughere n’ime amuma ya n’ime Akwukwo Nso. Ihe nlere anya nke a, “ *nke a na-akocha ma o bu enweghi uta* ” nke ndi a hoputara, ka echetara

ma kwado ya na Nkpughe 14:5 ebe a na-agụ ya nye ndị nsọ “Adventist” nke ezi nloghachi ikpeazụ nke Kraịst. A na-eme ha site na akara " 144,000 " ejirila " akara nke Chineke " na Mkpu. 7. Ahụmahụ ha bụ nke ahụ dum ido nsọ . Ihe omumu a na-egosi na ulo-ikwū, ebe nsọ, ulo nsọ na akara ha nile buru amuma atumatu nzọputa nke Chineke. Ha nwetara nzube na mmezu ha ná mkpughe nke ozi elu ala nke Jisọs Kraịst nke e kpugheere ụmụ mmadụ. Ya mere, mmekọrịta nke onye a hōrō na-akwado ya bụ nke amuma na àgwà; onye na-amaghị ihe na-adabere na Onye kere Chineke bụ onye maara ihe niile; onye na-ewuli ọdinihu ya ma gosi ya ya.

Ihe omumu nke ụlọ nsọ nke Eze Solomon wuru egosila anyị na anyị ekwesighị ime ka akukụ “ụlọ nsọ” nke ụmụ mmadụ na-enweta na “ebe nsọ” nke e debere naanị maka Chineke nke eluigwe. N’ihi nke a, okwu ahụ bụ "ebe nsọ" nke e ji mee ihe n’ọnođụ okwu ahụ bụ "idị nsọ" na Dan 8:14 tufuru niile ziri ezi oge a , n’ihi na ọ na-emetuta a eluigwe ebe ọ dighi ọcha di mkpa na 1843. Na n’uzo megidere nke ahụ, okwu ahụ bụ "idị nsọ" metutara ndi nsọ bụ ndi ga-agbaji na omume nke mmehie n’uwa ka e doo ya nsọ, nke Chineke hoptara.

Mgbe Jizos Kraist nwusiri, ihe mkpuchi nke kewapuru “ụlọ nsọ” na “ụlọ nsọ” bụ Chineke dowara, ma ọ bụ nanị ekpere nke ndi nsọ ga-enweta ohere ime mmuo n’ebe nsọ nke eluigwe bu ebe Jizos ga-arichitere ha aririo. Akukụ nke ụlọ nsọ ahụ ga-aga n’ihu n’oru ya di ka ụlọ mgbakọ maka ndi a hoptara n’uwa. Otu ihe ahụ mere na 1843, e meghariri ukpuru ahụ. "Ulo nsọ" nke ndi nsọ na-anogide n’uwa na n’ime "ebe nsọ", naanị n’eluigwe, aririo nke Kraist na-amaliteghachi n’ihu oha maka naanị ndi Adventist ahoptara. Ya mere, e nwekwaghị “ebe nsọ” n’uwa n’ogbugba ndu oheru ahụ bu ebe ihe nnochianya ya na-apu n’anya. Ihe foduru bu “ulo nsọ” ime mmuo nke ndi a hoptara ahopta.

Nanị ihe ruru aru nke chorọ ime ka ọ di ọcha bu mmehie nke mmadu n’uwa, n’ihi na ọ dighi nke ọ bua n’ime mmehie ha biara imeru eluigwe. Naanị onuno nke ekwensu na ndi mmuo ojoọ ya na-enupu isi nwere ike ime nke a, ya mere, na mmeri, na Maikel, Jizos Kraist chupuru ha n’eluigwe ma tuba ha n’uwa nke mmehie ebe ha ga-anoriri ruo onwu ha.

Ọ di otu ihe foduru ighota mgbe anyi kwuchara ihe nnochianya nke idi nsọ. Di ka ihe nnochianya ndi a di nsọ, ha bu naanị ihe onwunwe. Ezi idi-nsọ di n’ime ndi di ndu, ya mere, Jisus Kraist kari ụlọ-nsọ ahụ nke n’onwe ya di nanị inye iwu nke Chineke, onyinyo nke agwa ya na ikpe ziri ezi ya nke onye mmehie nke uwa kpasuru iwe. Ọ bụ nanị iji kwado ozizi nke ndi ọ horo ka Chineke mere ihe ndi a site n’aka Mozis na ndi oru ya. Ọ bụ iji gbanari omume ikpere arusi ka Chineke kwere ka otu nwoke, bu ohu ya, bu Ron Wyatt, chota ma metu igbe ihe ama ya aka na 1982. N’ihi na “ igba akaebe Jizos ” nke “ bu mmuo nke amuma ” di nnoo elu kari ya ma baa uru kari kemgbe ọ biara n’onwe ya iji kpughee ihe oru nzoputa ahụ a kwadebere maka ndi ọ horo n’uwa. E kwere ka Ron Wyatt mee ihe nkiri Iwu Iri ndi mmuo ozi na-ebupu n’ugbo ahụ, mana ọ juru idebe ihe nkiri ahụ. Ihe ndi a na-egosi na Chineke bu uzo mara ojuju ojuju ya, ma noro a na-echebe anyi puo n’ikpere arusi nke ihe ndeko di otu ahụ puru iweputawori n’ime ufodu n’ime ndi ọ hoptara ka ọ di mfe kari. Nke a bu eziokwu ekpughere anyi, ka anyi wee debe ya n’echiche nke obi anyi di ka ihe ugwu di utọ nke Chineke anyi huru n’anya nyere.

Nkewa nke Jenesis

Ugbu a omumụ akwukwọ a kpugheere anyị ihe nzuzo zoro ezo n'amụma Daniel na Mkpughe, aghaghị m ime ka ị mata amụma ndị e kpughere n'akwukwọ Jenesis, okwu nke pụtara "mmalite."

Ntị !!! Ihe akaebe anyị ga-ahụ n'omumụ ihe a nke akwukwọ Jenesis sitere n'onụ Chineke bụ onye gwara ya ohu ya bụ Mozis. Nkwenye n'ihe ndekọ a bụ iwe kasinụ a pụrụ ime Chineke kpomkwem, onuma nke mechiri onụ ụzọ eluigwe n'ezie n'ihị na ọ na-ekpughe kpam kpam " *okwukwe nke na-apughị ime ihe na-atọ Chineke uto ma oļi* ," dī ka Ndị Hibru 11:6 si kwuo.

N'okwu mmalite nke Apokalips ya, Jizos kwusiri ike n'okwu a: " *Abụ m Alfa na Omega, mmalite na ogwugwu* " bụ nke o hotara ọzọ ná ngwusị nke Mkpughe 22:13. Anyị achọputalari njirimara amụma nke akwukwọ Jenesis, karịsịa gbasara izu ụbọchị asaa nke na-ebu amụma puku afọ asaa. N'ebe a, m na-agakwuru akwukwọ Jenesis site n'akukụ nke isiokwu nke " **nkewa** " nke na-akọwa ya karịsịa dī ka anyị ga-ahụ.

Jenesis 1

Ubochi^{1st}

Jenesis 1:1: " *Na ná mmalite, Chineke kere eluigwe na ụwa .* "

mmalite " na-egosi , ọ bụ Chineke kere " *ụwa* " n'ezie ka ọ bụrụ ebe etiti na ntọala nke akukụ ọhuru, nke yiri ụdị ndụ eluigwe ndị bu ya ụzọ. Iji ihe oyiyi nke onye na-ese ihe, ọ bụ ya ka o meputa ma mejuputa mmeputa ihe osise ọhuru. Ma, ka anyị rịba ama na, site ná mmalite ha, " *eluigwe na ụwa* " **kewara ekewa** . " *Eluigwe* " na-ezo aka na mbara igwe nke togboro chakoo, nke gbara ọchịchiri, nke na-enweghị ngwucha; na " *ụwa* " ahụ na-aputa dī ka boolu mmiri kpuchiri. " *Ụwa* " ahụ adichaghị adị tupu izu e kere eke ebe ọ bụ na e kere ya ná mmalite ma ọ bụ " *mmalite* " nke okike nke akukụ ụwa a kpomkwem. Ọ na-esi n'ihe na-enweghị ihe na-aputa ma na-adị n'iwu nke Chineke ka ọ ruzuo ọrụ nke ghoworo ihe dī mkpa n'ihị nnwere onwe nke sitere ná mmalite nke mmehie nke e kere n'eluigwe site n'ihe mbụ o kere; onye ahụ Aizaya 14:12 kpoputara n'aha " *kpakpando ututu* " na " *nwa chi obubo* " aghowo Setan kemgbe ọ na-azọ ọchịchị Chineke. Kemgbe ahụ, ọ bụwo onye ndú nke ogige nnupuisi nke eluigwe dī adị na ogige elu ụwa n'odinihu.

Jen. 1:2: " *Ụwa enweghị odidi na ihe togboro n'efu, ọchịchiri wee dī n'elu miri emi ;*

Dī ka onye na-ese ihe na-amalite site n'itinye uwe ala n'okwa ahụ, Chineke na-egosi onodu dī n'ime ndụ eluigwe e kechara na ndụ nke ụwa nke Ọ ga-eke. N'ihị ya, o ji okwu ahụ bụ " *ọchịchiri* " kpoputa ihe ọ bụla na- adighi n'anya ya bụ nke ọ ga-akpo " *ihè* " ná mmegide zuru ezu. Ka anyị rịba ama njiko nke amaokwu a guzobe n'etiti okwu ahụ bụ " *ọchịchiri* " , mgbe niile n'otutu dī ka akukụ ya dī otutu, na okwu ahụ " *abyss* " nke na-akọwa ụwa nke enweghị ụdị ndụ. Chineke jiri akara a kpoputa ndị iro Ya: ndị na-eme mgbanwe na ndị nwere onwe ha na Mkpu

n'oge Ndị Kraịst, ebe ọ bụ na nkuchi nke "ụbọchị nke anwughị emeri" dị ka a kwa izu ụbọchị izu ike manyere site na eze ukwu ikike nke Constantine m' na March 7, 321 akara site na nke *ugbu a Christian* nkwardo okpukpe nke ndị ụkọchukwu Roman Katolik nyere ya malite na 538. N'uzo doro anya, "alfa" nke Jenesis nwere otutu ihe ọ ga-enye ndị ohu Jizos Kraịst kwesiri ntukwasị obi nke oge "omega" ahụ. Ọ naghikwa akwusị ebe ahụ.

Ubochi nke ^{abu}

Jenesis 1:6: " *Chineke we si, Ka mbara di n'etiti miri, ka o we kpa okè n'etiti miri na miri .*

N'ebe a ozo, ọ bụ ajuju **nkewapu** : " *mmiri sitere na mmiri* ". Ihe omume ahụ na-ebu amuma banyere **nkewa** nke ihe ndị Chineke kere nke " *mmiri* " nochiri anya ya. Amaokwu a na-akwado **nkewa eke** nke eluigwe ndu site na ndu uwa na na abuo, **nkewa** nke "umu Chineke" na "umu nke ekwensu" ka o sina di a na-akpo ka ebiko onu ruo mgbe ikpe akara onwu nke Jizos Kraist maka ajo ndi mmuo ozi nnupuisi, na ruo mgbe nloghachi na ebube nke Jizos Kraist maka Earthlings. **Nkewa** a ga-akwado eziokwu ahụ bụ na a ga-eke mmadu ka ọ di ala kara ndi mmuo ozi eluigwe ebe ọ bụ na akuku nke eluigwe agaghị enweta ya. Akuko ihe mere eme nke uwa ga-adị ogologo oge ruo ogwugwu ya. Mmehie ekeela ogha aghara na Chineke na-ahazi nsogbu a site n'ihoputa nhoro.

Jenesis 1:7: " *Chineke we me mbara ahu, kpa okè n'etiti miri ahu nke di n'okpuru mbara ahu na miri nke di n'elu mbara ahu. Otú ahụ ka ọ dikwa .*

Ihe oyiya ahụ e gosiri **na-ekewa** ndu elu ala nke " *mmiri nke di n'okpuru* " buru n'amuma na ndu eluigwe nke " *di n'elu mbara .*"

Jenesis 1:8: " *Chineke wee kpo mbara eluigwe. Ya mere, e nwere mgbede na e nwere ututu, ubochi nke abuo .*

Ihu igwe a na-ezo aka na oyi akwa ikuku nke, nke sitere na gas abuo (hydrogen na oxygen) nke mejuputara mmiri, gbara elu uwa dum gburugburu bu nke mmadu na-adighi enwe ike inweta. Chineke jikotara ya na onuno nke ndu eluigwe a na-adighi ahụ anya, nke bu ebe ọ bụ na ekwensu n'onwe ya ga-anata aha " *onyeisi nke ike nke ikuku* " n'Efe . 2:2: agwa o nweburu n'ua nke eluigwe.

Ubochi nke ^{ato}

Jenesis 1:9: " *Chineke we si, Ka achikota miri ahu nke di n'okpuru eluigwe n'otu ebe, ka ewe hu kwa ala-akoro. Otú ahụ ka ọ dikwa .*

Ruo oge a, " *mmiri ahụ* " kpuchiri uwa dum ma ha enwebeghi udi ndu anu ohia nke a ga-eke n'ubochi nke ^{ise} . Nke a ziri ezi ga-enye ezi-okwu ya nile n'omume nke iju mmiri nke Jenesis 6 nke ga-enwe ike igbasa udi ndu mmiri anumanu n'elu uwa nke miri emi; nke ga-akwado ihu fossils na shells mmiri n'ebe ahụ.

Jenesis 1:10: " *Chineke we kpo ala-akoro ahu Ala; Chineke huru na ọ di mma .*

Nkewa ọhuru a na-ekpe ikpe " *ezigbo* " site na Chineke n'ihhi na n'ofè oké osimiri na kontinent, ọ na-enye ndi a okwu abuo " *oké osimiri na ala* " oru nke abuo akara nke ga-otu n'otu na-egosi na Catholic Christian Church na Protestant Christian Church nke putara na mbu n'okpuru aha nke Reformed Church. Ya mere **nkewa** ha , nke emere n'etiti 1170 na 1843, ka Chineke na-ekpe ikpe " *ezigbo* ". Na agbamume o nyere ndi ohu ya kwesiri ntukwasị obi n'oge mgbanwe ahụ ka ekpughere na Mkpu 2:18-29 N'amaokwu ndi a ka a na-ahụ nkowaputa a di mkpa nke amaokwu 24 na 25 nke na-agba akaebe banyere onodu nwa oge puru iche: " *Ma a na m asị unu , ka ha niile no na Tajataira, ọ bu ezie na ha na-amaghị ozizi a, ma ọ dighi ihe m na-ekwu n'obi Setan . naani ihe i nwere, jidesie ya ike ruo mgbe m ga-abia .* " Ozokwa, site na nnoko a, Chineke na-eme ka oga aghara nke ndi mmuo ozi na ndi mmuo mmadu na-enupu isi kpatara. Ka anyi leba anya n'ozizi ozo a, " *uwa* " ga-enye aha ya n'uwa dum n'ihhi na " *akoro* " a kwadebere ka ọ buru ebe obibi nke ndu mmadu nke Chineke kere ihe a. Oke osimiri di okpuku anọ ka elu ala kororo nku, uwa nwere ike were aha ahụ " *oké osimiri* " kwesiri ka mma mana ọ bughị ezi omume na atumatu Chineke. Okwu nke "okwu" a: "Nnunu nke nku na-agbakota onu na anu ufe", di n'igwe ndi a. Ya mere, n'etiti 1170 na 1843, ndi Protestant kwesiri ntukwasị obi na udo ka a zoputara site n'ezie omume nke Kraist bu nke a guru ha n'uzo puru iche na-enweghi nrube isi na ezumike izu ike nke ezi ubochi asaa: Saturday. O bukwa ihe a chororo n'izu ike a mere " *uwa* " ihe nnochianya nke okwukwe Ndi Kraist ugha malite na 1843, di ka Dan.8:14 si kwuo. Ihe ama nke ikpe Chineke a putara na Mkpu 10:5 ebe ọ bu na Jizos tinyere " *ukwu ya* " n'elu " *oké osimiri na ala* " iji were iwe gwepia ha.

Jenesis 1:11: " *Chineke we si, Ka ala we pua ahihia, ihe-okuku nke namiputa nkuru-oghiga, na osisi nkuru nke nami nkuru di iche iche, nke nkuru-oghiga-ya di nime ya, n'elu uwa. Otú ahụ ka ọ dikwa .* »

Ihe kacha mkpa Chineke nyere maka ala kororo nku bu nke a kwadoro: nke mbu, ọ na-enweta ike " imeputa **akwukwo** ndu akwukwo ndu, ahihia ndu na-amị mkpuru, osisi ndi na-amị mkpuru na-amị mkpuru n'udi ha "; ihe nile bu uzo emeputa maka mkpa mmadu, na nke abuo maka anu ohia nke uwa na nke eluigwe nke ga-agba ya gburugburu. Chineke ga-eji ihe ndi a na-emeputa n'uwa kpugheere ndi ohu Ya ihe atu ihe atu. Mmadu, di ka " *osisi* ", ga-amị mkpuru, ihe oma ma ọ bu ihe ojoo.

Jen. 1:12: " *Ala we weputa ahihia ndu, ihe-okuku nke nami nkuru di iche iche, na osisi nami nkuru, nke nkuru-oghiga-ya di nime ya, di iche iche. Chineke huru na ọ di mma.* »

^{N'ubochi} nke ato a , ọ dighi mmejo ọ bu na-emebi oru Chineke kere, odidi zuru oke, ya bu, ikpe " *ezigbo* ". N'idi ocha nke ikuku na mbara ala zuru oke, uwa na-amuba mmeputa ya. Ebubere mkpuru osisi ahụ maka ihe ndi ga-ebi n'uwa: mmadu na anumanu ndi n'aka nke ha ga-amị mkpuru dika agwa ha si di.

Jenesis 1:13: " *Ewe mgbede na ututu di, ubochi nke ato .*

Ubochi nke ^{ano}

Jenesis 1:14: “ *Chineke we si, Ka ihè di na mbara elu-igwe ikpa ókè n'etiti ehihie na abali; ka ha wee buru ihe iriba ama maka oge a kara aka, maka ubochi, na ruo otutu afo .* ”

Nkewa oheru putara: " *ubochi site n'abali* ". Ruo ubochi nke anọ a, a naghị enweta ihè ehihie site n'anụ ahụ. Nkewa nke ehihie na abali adilarị n'ụdi mebere nke Chineke kere. Iji mee ka ihe okike ya nweere onwe ya puo na onuno ya, Chineke ga-eke n'ubochi nke anọ nke eluigwe nke ga-ekwe ka ndi mmadu guzobe kalenda dabere na onodu nke ahụ ndi a na cosmos intersidereal. Ya mere, ihe iriba ama nke Zodiac ga-aputa, igu kpakpando tupu oge ya ma na-enweghi igba afa di ugbo a nke jikotara ya, ya bu, mbara igwe.

Jenesis 1:15: “ *Ka ha burukwa ihe na-enwu n'ihu elu nke eluigwe inye ihè n'elu uwa. Otú ahụ ka o dikwa .* ”

A ghaghị iji “ubochi” mee ka “ *uwa* ” mee ka *ihè nwuo* , ma “ *ihè* ” nke *ubochi ahụ* aghaghị ika nke “ *abali ahụ* ” n'ihu na o bu ihe atụ nke Chineke nke eziokwu nke kere ihe nile di ndu. Na n'usoro n'usoro " *abali abali* " na-ebu amuma mmeri ikpeazu ya megide ndi iro ya nile bu ndi bukwa ndi o heru n'anya na ndi a goziri agozi. Oru a nke “ *na-enye ihè uwa* ” ga-eme ka kpakpando ndi a puta ihe atụ nke omume okpukpe na-akuzi eziokwu ma o bu ugha ndi e no n'aha Onye Okike Chineke.

Jenesis 1:16: “ *Chineke wee mee nnukwu ihè abuo ahụ; O mekwara kpakpando .* ”

Riba ama nke a nkowa: na evoking " *anyanwu* "na" *onwa* ", " *abuo ukwu luminaries* ", Chineke na-akowa anyanwu site na okwu " *kasị ukwu* " mgbe chi jiri na-egosi ya, anyanwu abuo na ami n'onwa disks putara anyi n'otu nha, otu na-ekpuchi nke ozo reciprocally. Ma Chineke onye kere ya maara n'ihu mmadu na odidi ya di nta bu n'ihu idi anya ya site n'uwa, anyanwu ji okpukpu nari anọ buru ibu ma di okpukpu 400 n'ebe di anya karia onwa. Site na nkenke a, o na-akwado ma na-akwado aha ya kachasi elu nke Chineke okike. Ozokwa, na okwa ime mmuo, o na-ekpughe "idi ukwu" ya na-enweghi atụ ma e jiri ya tunyere obere onwa , akara nke abali na ochichiri. Ntinye nke oru ihe atụ ndi a ga-emetuta Jizos Kraist a kporo “ *ihè* ” na Jon 1:9: “ *Ihè a bu ezi ihè ahụ, nke na-enye onye o bula nke na-abia n'uwa ihè ihè .* Ka anyi mara na njiko oge ochie nke ndi Juu anu ahụ nke e wuru na kalenda onwa ka etinyere n'okpuru akara nke oge "ochichiri"; nke a rue obibia mbu na nke abuo nke Kraist. Di nnoo ka ememe nke “ememme onwa oheru,” bu mgbe onwa ga-apu n'anya ma buru nke a na-apughị ihu anya, buru amuma banyere obibia nke oge anyanwu nke Kraist , *bu nke* Mal . *i ga-apu na-amali di ka umu ehi si n'ulo aku ,...* ”. Mgbe njikota nke ndi Juu oge ochie gasiri, " *onwa* " ghorọ akara nke okpukpe ugha nke Ndi Kraist, na-aga nke oma na Katolik kemgbe 321 na 538, mgbe ahụ Protestant kemgbe 1843, na ... Adventist institutional kemgbe 1994.

Amaokwu ahụ kwukwara banyere “ *kpakpando* ” ahụ. Ihè ha na-ada mbà, ma ha di otutu nke na ha na-amanye elu-igwe nke abali nile nke uwa. " *Kpakpando* " si otu ahụ na-agho ihe nnochianya nke ndi ozi okpukpe ndi na-eguzo ma o bu ndi na-ada di ka ihe iriba ama nke " *6 akara* " nke Apo.6:13 nke odida nke kpakpando biara ibu amuma na November 13, 1833 ndi a hoputara ahoputa, oké odida nke Protestantism maka afo 1843. Nke a odida nchegbu na yiri "ndi ozi nke

Kraist na-agafe" ndi ozi nke *Kraist i nwuru* ". A na-echeta odiida a na Mkpu 9:1: " *Mmuo ozi nke ise dara. M wee hu otu kpakpando nke si n'eluigwe daa n'uwa . Enyere ya mkpisi ugodi nke olulu mmiri .* Tupu e bibie ndi Protestant, Mkpu. 8:10 na 11 na-eme ka okpukpe Katolik nke Chineke katoro nke ukwuu, si: " *Mmuo ozi nke ato furu opi ya. Ma nnukwu kpakpando si n'eluigwe daa, na-enwu di ka oku ; o we dakwasi otu uzọ n'uzo ato nke osimiri nile na n'isi-iyi nile nke miri. »* Amaokwu nke 11 nyere ya aha " *Absinthe* ": " *Aha kpakpando a bu Absinthe ; otu uzọ n'uzo ato nke mmiri ahụ wee gho wormwood , ma otutu ndi ikom nwunahuru n'ihu mmiri ahụ, n'ihu na e mere ha ilu .* E kwuputara nke a na Mkpu. 12:4: " *Odudu ya doputara otu uzọ n'uzo ato nke kpakpando nke eluigwe wee tuda ha n'uwa. Dragon ahụ guzo n'ihu nwaanyi ahụ na-achọ imu nwa, n'ihu na o ga-eripia nwa ya mgbe o muru .* Mkpebi egburu ndi France na-eme mgbanwe na Mkpu. 8:12 ga-emecha daa ndi ozi okpukpe ndi ahụ: " *Mmuo ozi nke anọ furu opi ya. Ewe tibe otu uzọ n'uzo ato nke anyanwu, na otu uzọ n'uzo ato nke onwa, na otu uzọ n'uzo ato nke kpakpando;* Ebumnuche nke ndi na-eche echiche nnwere onwe na-emegide udi okpukpe o bua bukwa, mgbe niile akuku (*nke ato*), " *anyanwu "na" onwa* " .

Na Jenesis 15:5, " *kpakpando* " ahụ na-anochi anya " *mkpuru* " ahụ e kwere Ebreham na nkwa: " *O wee kpoputa ya n'ezí, si: "Legide anya n'ebe eluigwe di ugbo a, gosi kpakpando, ma o buru na i nwere ike igu ha onu. O wee si ya: Otú ahụ ka mkpuru gi ga-adị .* Nti ! Ozi a na-egosi onu ogugu buru ibu mana ekwughị ihe o bua gbasara udi okwukwe nke igwe mmadu a nke Chineke ga-ahụ n'ime ya " *otutu ndi akporo mana ole na ole ahoputara* " dika Mat.22:14 siri kwuo. " *kpakpando* " ahụ na - anochi anya ndi a hoputara ozo na Dan .

Jenesis 1:17: " *Chineke we debe ha n'iru elu-igwe ka ha nye ihè n'elu uwa .*

Anyi na-ahụ ebe a n'ihu na ihe ime mmuo Chineke siri onwu na nke a na-arụ oru nke kpakpando: " *inye ihè uwa .* "

Jenesis 1:18: " *Ichi ehie na achị abali, na ikpa okè n'ihè na ochichiri. Chineke huru na o di mma .*

N'ebe a, Chineke kwadoro oru ihe atụ ime mmuo nke kpakpando ndi a site n'ijikota " *ehie na ihè* " n'otu akuku, na " *abalị na ochichiri* " n'akuku nke ozo.

Jenesis 1:19: " *Ewe wee buru mgbede na ututu, ubochi nke ano .* "

Uwa nwere ike irite uru ugbo a site n'ihè na okpomoku nke anyanwu iji hu na o nwere omumu na mmeputa nke ihe okuku. Ma oru anyanwu ga-adị mkpa nani mgbe Iv na Adam mehiechara. Ndu ruo mgbe oge odachi a dabeere n'ike oru ebube nke ike Chineke. O bu Chineke haziri ndu nke uwa maka oge a mgbe mmehie ga-eji obubu onu ya nile tie uwa.

Ubochi nke^{ise}

Jenesis 1:20: " *Chineke we si, Ka miri we ba uba ihe di ndu, ka anu-ufe feghari kwa n'elu uwa n'iru mbara nke elu-igwe .*

^{N'ubochi} nke ise a , Chineke na-enye " *mmiri* " ike " *imeputa anumanu di ndu n'uba* " nke ukwuu na udi digasi iche iche nke na sayensi ogbara ohuru na-esiri ike iguta ha niile. N'ime abyss n'ochichiri zuru oke, anyi na-achoputa udi ndu amaghi ama nke umu anumanu na-egbuke egbuke na-egbuke egbuke, na-egbuke

egbuke ma na-agbanwe ike oku na obuna agba. N'otu aka ahụ, mbara igwe ga-enweta ihe ngosi nke ugbo elu nke " *nnunu* ". Ebe a na-egosi akara nke " *nku* " nke na-enye ohere ijeghari n'ikuku anụ ahụ nwere nku. A ga-ejikota akara ahụ na mmuo nke eluigwe ndi na-adighi mkpa ya n'ihi na ha anoghi n'okpuru iwu anụ ahụ nke uwa na nke eluigwe. Na n'udi nku nke uwa, Chineke ga-enye onwe ya ihe oyiya nke " *ugo* " nke na-ebili n'elu elu n'etiti udi nnunu na anumanu na-efe efe. " *Ugo* " na-aghokwa ihe nnochianya nke alaeze ukwu, nke Eze Nebukadneza na Dan.7:4 na nke Napoleon I^{na} Mkpu.8:13: " *M wee hu, m wee nu ka ugo ka o na-efe n'etiti eluigwe, na-ekwu n'oke olu: Ahuhu, ahuhu, ahuhu ga-adiri ndi bi n'uwa banyere uda nke uda ato!* "Odiche nke ochichi alaeze ukwu a buru amuma banyere nnukwu " *ihe ojoo* " ato ga-adakwasị ndi bi na mba ndi di n'Ebe Odida Anyanwu n'okpuru akara nke " *opi* " ato ikpeazu nke Apo. 9 na 11, site na 1843, mgbe iwu Dan.8:14 malitere.

Ewezuga " *ugo* ", " *nnunu nke eluigwe* " ndi ozo ga-anochi anya ndi mmuo ozi eluigwe, ndi oma na ndi ojoo.

Jenesis 1:21: " *Chineke wee kee oké whale na anu o bula di ndu nke na-akpu akpu, nke mmiri ahụ muputara n'uba, di ka udi ha si di; O kekwará nnunu o bula nwere nku di ka udi ya si di. Chineke huru na o di mma.* "

Chineke na-akwadebe ndu mmiri maka onodu nke mmehie, oge mgbe " *nnukwu azu* " ga-eme ka ndi nta nri ha nri, o bu mmemme akara aka na uru nke ukwu ha na udi o bula. " *Nnunu nwere nku* " agaghi agbanari ukpuru a n'ihi na ha onwe ha ga-egbukwa ibe ha iji nye onwe ha nri. Ma tupu mmehie, o dighi anu mmiri ma o bu nnunu na-emeru onye ozo, ndu na-eme ka ha niile na-ebiko onu n'uzo zuru oké. N'ihi ya, Chineke weere onodu ahụ di ka " *ihe di mma.* " Oké osimiri " *anumanu* " na " *nnunu* " ga-ekere oké ihe atu ma e mecha mmehie. Agha na-egbu egbu di n'etiti udi ndi ahụ ga-enyezi " *oké osimiri* " putara "onwu" nke Chineke na-enye ya n'ememe nke ablutions nke ndi ukochukwu Hibu. A ga-akpo tanki ahụ e ji mee ihe a " *oké osimiri* " iji cheta ngafe nke "Oké Osimiri Uhie", ihe abuo ahụ bu ihe atu nke baptizim Ndi Kraist. N'ihi ya, site n'ikpo aha ya, " *anu ohia nke na-esi n'oke osimiri puta* " ná Mkpu. 13:1, Chineke mere ka a mara okpukpe Roman Katolik na ochichi ochichi nke na-akwado ya di ka mgbakó "ndi nwuru anwu" bu ndi na-egbu ma na-eripia ndi agbata obi ha di ka azu nke " *oké osimiri.* " N'otu aka ahụ, ugo, egbe na nduru ga-eripiakwa nduru na nduru, n'ihi mmehie nke Iv na Adam na ndi ahụ, n'onu-ogugu nke ukwu, nke umu mmadu ha ruo n'ezigbo nloghachi nke Kraist.

Jenesis 1:22: " *Chineke we gozie ha, si, Muanu omumu, banu uba, juputa miri di n'oke osimiri nile; ka nnunu wee mubaa n'elu uwa.* "

A na-enweta ngozi Chineke site n'iba uba, n'onodu a nke anu ohia na nnunu, ma n'oge na-adighi anya, nke mmadu. A na-akpokwa Nzuko-nsó nke Kraist ka o mubaa onu ogugu nke ndi na-eso uzo ya, ma n'ebe a, ngozi Chineke ezughi, n'ihi na Chineke na-akpo oku, ma o dighi amanye onye o bula izaghachi n'oniyine nke nzoputa ya.

Jenesis 1:23: " *Ewe wee buru mgbede na ututu di, ubochi nke ise.* "

Ka anyi mara na mmiri ndu na-kere n'ubochi nke ise si otu **iche iche** si e kere eke nke terrestrial ndu, n'ihi na nke ime mmuo akara nke na-eche banyere mbu udi nke a buru onu na si n'ezí ofufe dapu Christianity; ihe okpukpe Katolik

nke Rome ga-anochi anya kemgbe March 7, 321, ubochi nke nnabata nke ubochi ezumike nke ndi ogo mmuo ugha, ubochi mbu na "ubochi anyanwu", e mesiakwa kpogharĩa aha: Sunday, ya bu, ubochi Onyenwe anyi. E gosiputara nkowa a site na mputa nke okpukpe Roman Katolik n'ime ^{nari afọ nke ise} na nke Protestantism nke putara na ^{nari afọ nke isii}.

Ubochi nke ⁶

Jenesis 1:24: " *Chineke we si, Ka ala weputa anu di iche iche di ndu: anu-ulo, na ihe nakpu akpu, na anu-ohia di iche iche nke uwa. Otú ahụ ka o dikwa .* "

^{Ubochi} nke isii bu ihe e ji kee ndu terrestrial nke, n'aka nke ya, mgbe oké osimiri gasiri, " *na-emeputa anumanu di ndu. di ka udi ha si di , anu ulo, anu ufe na anu ala, di ka udi ha si di .* Chineke na-eme ka usoro omumu nke ihe ndi a nile di ndu malite . Ha ga-agbasa n'ala ahụ dum.

Jenesis 1:25: " *Chineke wee mee anu ohia di iche iche nke uwa, na anu ulo di iche iche, na ihe o bula na-akpu akpu nke uwa n'udi ya. Chineke huru na o di mma .* "

Amaokwu a na-akwado omume e nyere iwu na nke gara aga. Ka anyi riba ama na oge a bu na Chineke bu onye okike na onye nduzi nke ndu anu ulo a e meputara n'owa. Di ka o di n'oke osimiri, anumanu ndi di n'ala ga-adi n'otu ruo n'oge mmehie nke mmadu. Chineke huru anumanu a e kere eke bu nke e ji ruo oru ihe atu nke " *di mma* " o ga-ejikwa ha mee ihe n'ozu amuma ya mgbe e guzobesiri mmehie. N'ime anu aru, " *agwo* " ga-aru oru na-edu ndu di ka onye na-akpali akpali nke mmehie nke ekwensu na-eji. Mgbe mmehie gasiri, umu anumanu nke uwa ga-ebibi onye o bula ozo udi megide udi. Na nke a ike ike gazezi omume, na Mkpu 13:11, aha nke " *anu ohia nke si n'uwa* " nke designates okpukpe Protestant na ikpezu onodu Chineke buru onu na onodu nke kacha ule nke Adventist okwukwe ziri ezi site ezi nloghachi nke Jizos Kraist zubere maka mmiri nke 2030. Otú o di, ka anyi mara na Protestantism na-ebu a nkocha ebe o bu na 1 multi4 leghaara site 1 multitudes.

Jenesis 1:26: " *Chineke we si, Ka ayi me madu n'oninyo-ayi, dika oyiyi-ayi si di: ka ha nwe kwa ike n'aru azu nke oké osimiri, na n'aru anu-ufe nke elu-igwe, na n'aru anu-ulo, na n'aru uwa nile, na n'aru ihe o bula nakpu akpu nke nakpu akpu n'elu uwa .* "

Site n'isi " *Ka anyi mee* ," Chineke na-ejikota oru okike ya na uwa ndi mmuo ozi na-ekwesị ntukwasị obi bu ndi na-ahụ ihe o na-eme ma gbaa ya gburugburu n'oke inu oku n'obi. N'okpuru isiokwu nke **nkewa** , ebe a, na-agbakota onu na 6th ^{ubochi} , e kere eke terrestrial anumanu na nke mmadu, nke e kwuru okwu ya n'amaokwu 26 , onu ogugu nke aha Chineke, ya bu, onu ogugu e nwetara site na mgbakwunye na nke anọ mkpuru akwukwo Hibru "Yod = 10 +, He = 5 +, Wav = 6 + , He = 5" mkpuredemede ndi mebere aha ya a sughariri ibu "YaHWéH". Nhorọ a bu ihe ziri ezi kariya ebe o bu na, " *emere n'oninyo Chineke* ", " *mmadu* " Adam na-abia na-anochi anya ya n'ihe okike n'uwa dika onyinyo nke Kraist. Chineke na-enye ya akuku anu ahụ na nke uche ya, ya bu, ikike ikpe ikpe n'etiti ezi ihe na ihe ojo nke ga-eme ka o buru onye na-ahụ maka ya. Ekeputara n'otu ubochi ahụ di ka anumanu, " *mmadu* " ga-enweta nhorọ nke " *yiri* " ya:

Chineke ma ọ bụ anụmanụ, ma ọ bụ " *anụ ọhịa ahụ* ". Ugbu a ọ bụ site n'ikwe ka "anụmanụ", " *agwo* " duhie onwe ha, ka Iv na Adam ga-ebipụ onwe ha n'ebe Chineke nọ wee tufuo " *yiri* " ya. Site n'inye mmadụ ichi " *ihe na-akpu akpu nke na-akpu akpu n'elu uwa* ," Chineke na-akpo mmadụ òkù ichi "agwo" ahụ, n'ihia ya kwa ka ọ ghara ikwe ka ọ kuziere ya ihe. Ewoo maka mmadụ, Iv ga-anọpụ iche wee kewapụ ya na Adam mgbe a rafuru wee mee ka ọ mara mmehie nke nnupuisi.

Chineke nyefere mmadụ ihe niile o kere eke n'ụwa na ndụ di n'ime ya ma na-amiputa n'oké osimiri, n'ụwa na n'elu igwe.

Jen 1:27: " *Chineke wee kee mmadụ n'onyinyo ya, n'onyinyo Chineke ka o kere ya* ;

^{Ubochi} nke isii di ka ndi ozo, 24 awa na o yiri ka e kere eke nke nwoke na nwanji na-grouped ebe a na izi ebumnuche ichikota ihe okike ha. N'ezie, Jen. Akuko nke isi nke 1 si otu a na-ewelite agwa nkiti na-ekpughe ukpuru ihe atu ndi Chineke chorọ inye n'ubochi isii mbu n'izu.

Izu a bu ihe atu karija ka o na-akowa atumatu nzoputa nke Chineke. "Nwoke" na-anochi anya ma buru amuma Kraist na "nwanji" na-anochi anya "Nzuko a horo" nke a ga-esi na ya bilie. Ozokwa, tupu mmehie, oge n'ezie adighi mkpa n'ihia na nonodu nke izu okè, a naghị aguta oge na nguko nke "afọ 6000" ga-amalite n'oge opupu ihe ubi nke mbu nke mmehie mmadu mbu mara. N'usoro zuru oke, abali awa iri na abuo na ubochi awa iri na abuo na-eso ibe ha n'ihu. N'amaokwu a, Chineke na-emesi ike n'oyiyi nke mmadu e kere n'uzo kwekorọ n'oyiyi nke ya. Adam adigh-ike, o juputara na ume ma e kere ya nke nwere ike iguzogide onwunwa nke ekwensu.

Jenesis 1:28: " *Chineke we gozie ha, Chineke we si ha, Muanu omumu, banu uba, juputa uwa, buda ya n'okpuru: na-achikwa azu nke oké osimiri, na n'ahu anu ufe nke eluigwe, na n'ahu ihe o bula di ndu nke na-agaghari n'elu uwa* ."

Chineke na-ezi ozi ahụ nye mmadụ niile nke Adam na Iv bu ihe nlereanya mbu ha. Di ka anumanu, a na-agozikwa ha ma na-agba ha ume imuba umu mmadu. Mmadu na-esi n'aka Chineke nweta ochichi n'ebe ihe e kere eke di n'anumanu, nke putara na o gaghị ekwe ka ha na-achị ya, site n'echiche na adighi ike nke mmetuta uche. O gaghị emeru ha ahụ kama ibi ndu n'uzo kwekorọ na ha. Nke a, nonodu bu uzo buru onu nke mmehie.

Jenesis 1:29: " *Chineke we si, Le, enyewom unu ihe-okuku o bula nke namiputa nkuru-oghigha, nke di n'elu uwa nile, na osisi o bula nke nkuru osisi nke namiputa nkuru-oghigha di nime ya* ;

N'ime ihe okuku ya, Chineke na-ekpughe idi mma ya na mmesapu aka ya site n'iba uba mkpuru nke udi osisi o bula, osisi mkpuru osisi, oka, ahijia na akwukwo nri. Chineke na-enye mmadu ihe nlereanya nke nri zuru okè nke na-akwalite ezi ahụ ike anu ahụ na nke uche bara uru nye akuku ahụ na mkpuru obi dum mmadu, obuna taa di ka o di n'oge Adam. Okwu a ka eweputara kemgbe 1843 site na Chineke di ka ihe achoro n'ebe ndi o horo na o na-ewe ihe di mkpa karija n'oge ikpeazu anyi ebe nri bu ndi kemistri, fatilajiza, pesticides na ndi ozo na-emebi ndu kama ikwalite ya.

Jenesis 1:30: " *Ma nye anu-ohia nile o bula nke uwa, nye kwa anu-ufe nile nke elu-igwe, nye kwa ihe o bula nke nakpu akpu n'elu uwa, nke ndu di nime ya,*

ka M'nyeworo ihe-òkukú ọ bula nke ndu ndu ka ọ buru ihe-oriri. Otú ahụ ka ọ dīkwa ."

Amaokwu a na-egosi mkpịsị ugodi na-egosi na ọ ga-ekwe omume ibi ndu nkwekọ. Ihe niile dī ndu bụ anụ anaghị eri anụ, yabụ na ha enweghị ihe kpatara ha ga-emerụ onwe ha ahụ. Mgbe mmehie gasiri, anumanu na-enwekari ọgụ megide ibe ha maka nri, ọnwụ ga-etikwa ha niile n'otu ụzọ ma ọ bụ ọzọ.

Jenesis 1:31: “ *Chineke we hu ihe nile nke O mere, ma, le, ọ di nma nke-uku. Ya mere, e nwere mgbede na e nwere ụtutu, ụbọchị nke isii .*

N'ogwugwu nke ^{ubochi nke isii}, Chineke nwere afo ojuju n'ihe ndi o kere eke, bu ndi e weere na ọ bụ mmadu nọ n'ụwa, na oge a di " **dị nnọọ mma** ", ebe ọ bụ nani " **dị mma** " n'ogwugwu nke ^{ubochi nke ise}.

^{E gosiputara} nzube Chineke **ikewapu** ụbọchị isii mbụ n'izu na nke asaa site n'igwè ha n'isi nke 1 nke Jenesis. N'uzọ dī otú a, ọ na-akwado nhazi nke ^{iwu nke anọ} nke iwu Chineke nke ọ ga-eweputa n'oge ha nye ndi Hibru a naputara n'ohu Ijipt. Kemgbe Adam, umu mmadu nwere ụbọchị 6 n'ime 7, kwa izu, iji mee ihe omume ụwa ha. Maka Adam, ihe malitere nke oma, ma mgbe e kesiri ya, nwanyi ahụ, bụ " *onye inyeaka* " nke Chineke nyere, ga-eweta mmehie n'ime ihe e kere eke n'ụwa di ka Jen 3 ga-ekpughe. N'ih ihunanya o nwere n'ebe nwunye ya nọ, Adam n'aka nke ya ga-erikwa mkpuru osisi ahụ a machibidoro iwu, obubu onu nke mmehie ga-atakwa di na nwunye ahụ dum. N'ime omume nke a, Adam buru amuma Kraist onye ga-abia kekorita na kwuo n'onodu ya mmejo nke Nzuko-nsọ ọ huru n'anya. Onwu ya n'obe, n'ala ala Ugwu Golgota, ga-anaputa mmejo e mere, n'imerikwa mmehie na onwu, Jisos Kraist ga-enweta ikike ikwe ka ndi ọ horo rite uru n'ikpe ziri ezi ya zuru okè. O si otú ahụ nye ha ndu ebighi ebi furu efu kemgbe Adam na Iv. Ndi a hoputara ga-abanye onu n'otu oge ahụ banye na ndu ebighi ebi a na mmalite nke ^{nari afo nke asaa}, ọ bụ mgbe ahụ ka ọrụ amuma nke Ụbọchị Izu Ike ga-emezu. N'ih ya, i puru ighota ihe mere e ji kwuo isiokwu a nke ihe foduru nke ^{ubochi nke asaa} n'isi nke 2 nke Jenesis, **bụ nke di iche** n'ubochi isii mbu e kekotara n'isi nke 1.

Jenesis 2

Ubochi nke asaa

Jen. 2:1: “ *Emekwara eluigwe na ụwa na igwè ha niile .”*

E kewapuru ụbọchị isii mbu na “ **nke asaa** ” n'ih na e mechawo ihe Chineke kere ụwa na eluigwe. Nke a bu eziokwu, n'ih na ito ntola nke ndu kere n'izu mbu, ma obuna kari, n'ih na 7000 afo na ọ na-ebukwa amuma. Ụbọchị isii mbu mara okwa na Chineke ga-arụ ọrụ na mkpagbu megide ogige ekwensu na omume mbibi ya ruo 6,000 afo. Ọrụ ya ga-agunye idota ndi ọ horo n'ebe ọ nọ ka o wee horo ha n'etiti mmadu niile. Ọ ga-enye ha ihe amà di iche iche nke ihunanya ya, ọ ga-ejigidekwa ndi huru ya n'anya ma na-akwado ya n'akuku ya nile nakwa n'akuku nile. N'ih na ndi na-adighi eme otú a ga-esonye n'ogige ekwensu a buru onu. “ *Usuu ndi agha* ” ahụ e kwuru okwu ya na-ezo aka n'otu ndi di ndu nke ogige abuo ahụ bu ndi ga-emegide ma na-alurita ibe ha n'elu “ *ụwa*

” na “ *eluigwe* ” ebe “ *kpakpando nke eluigwe* ” n’ochiri anya ha. Na ọgụ a maka nhoro ga-adiru afo 6000.

Jen. 2:2: “ *N’ubochi nke-asa Chineke we jebie ozi-Ya nke O jere* ;

N’ogwugwu nke izu mbu nke akuko ihe mere eme nke uwa, izu ike nke Chineke na-akuzi ihe mmuta nke mbu: Adam na Iv emehiebeghi; nke na-akowa ohere Chineke ga-enweta ezi izu ike. Ya mere izu-ike nke Chineke na-adabere na enweghi mmehie n’ime ihe ndi o kere eke.

Ihe mmuta nke abuo di aghugho kari ma zoo ya n’akuku amuma nke “ **ubochi nke asaa** ” nke a bu ihe atu nke nari afo **iri nke asaa** nke oké oru nzoputa ahụ Chineke mere.

Ntinye n’ime puku afo **nke asaa** , nke a kporo “ *otu puku afo* ” na Mkpu. 20:4-6-7, ga-aka akara nhoputa nke ndi a hoputara. Ma n’ihi na Chineke na ndi o hoputara bu ndi a zoputara ndu ma o bu bilite n’onwu, ma ihe nile a na-enye otuto, ndi foduru e nwetara ga-abu n’ihi mmeri nke Chineke n’ime Jisos Kraist n’ebe ndi iro ya nile no. N’ihe odide Hibu, ngwaa ahụ “ *zuru ike* ” bu “shavat” sitere n’otu mgborogwu nke okwu ahụ bu “ *sabbath* .”

Jen 2:3: “ *Chineke wee gozie ubochi nke asaa, dokwa ya nsọ: n’ihi na o bu n’ime ya ka o zuru ike n’oru ya niile nke O kere ma mee .”*

E kwughi okwu Sabbath ma a hworu ihe oyiyi ya na **ido nsọ** nke “ **ubochi nke asaa** ” ahụ. Ya mere, ghotu nke oma ihe kpatara ido Chineke **nsọ a**. O na-ebu amuma mgbe aja ya n’ime Jisos Kraist ga-anata ugwo oru ikpeazu ya: obi utu nke ibu ndi ndi o horo nile bu ndi gosiputara n’oge ha kwesiri ntukwasị obi n’ihi okwukwe ha, ahuhu, nhusianya, gbara gburugburu, ruo onwu. Ma na mmalite nke nari afo iri **nke asaa ahụ** , ha niile ga-adi ndu, ha agaghikwa atu egwu onwu. Maka Chineke na ogige ya kwesiri ntukwasị obi, mmadu nwere ike iche n’echiche ihe kpatara “ **ezu ike** ” di ukwu kari nke a? Chineke agakwaghi ahụ ndi huru ya n’anya ka ha na-ata ahuhu, o gakwaghi ekere okè n’ahuhu ha, o bu “ **izu ike** ” a ka o na-eme ememe **ubochi izu ike nke o bula** nke izu ike anyi na-adiru mgbe ebighi ebi. A ga-enwetawori mkpuru a nke mmeri ikpeazu ya site na mmeri Jisos Kraist meriri mmehie na onwu. N’ime ya, n’uwa na n’etiti umu mmadu ndi ozo, o ruru oru a na-apughi ikweta ekweta: o were onwu n’isi onwe ya ka o kee ndi o horo na Ubochi Izu Ike mara okwa nye umu mmadu kemgbe Adam na ya ga-meri mmehie iji were ikpe ziri ezi na ndu ebighi ebi nye ndi huru ya n’anya ma na-ejere ya ozi n’ikwesị ntukwasị obi; ihe *hu, inyinya ocha. Onye na-agba ya nwere uta; e nyere ya okpueze, o wee puo na-meri na imeri .”*

Ntinye n’ime nari afo nke asaa na-egosi ntinye nke ndi a hoputara n’ime ebighi ebi nke Chineke, ya mere, n’akuko a di nsọ, ubochi nke asaa adighi emechi site n’okwu ahụ “ *e nwere mgbede, e nwere ututu, o bu ... ubochi* ”. N’Apokalips ya e nyere Jon, Kraist ga-akpalite puku afo nke asaa a, o ga-ekpughekwa na o ga-abu “ *otu puku afo* ” di ka Mkpu. 20:2-4 si kwuo, di ka isii mbu bu ya uzo. O ga-abu oge ikpe eluigwe mgbe ndi a hoputara ga-ekpe ndi nwuru anwu n’ogige a buru onu. Ya mere, a ga-edobe icheta mmehie n’ime “ *puku afo* ” ikpeazu a nke nnukwu izu ike nke e buru n’amuma n’izu uka o bula. Naani ikpe ikpe ikpeazu ga-eme ka echiche nke mmehie kwusi mgbe, na njedebe nke nari afo nke asaa, a ga-ebibiwo ndi niile dara ada n’ime “ *odo oku nke onwu nke abuo* .”

Chineke kọwara ihe ndị o kere n'ụwa

Idọ aka ná ntị: Ndị na-eduhie eduhie na-akụghasi obi abụọ site n'igosi akụkụ a nke Jenesis 2 dị ka ihe akaebe nke abụọ nke ga-emegide nke ihe ndekọ nke Jenesis 1. Ndị a aghọtaghị usoro akụkọ Chineke ji mee ihe. Na Jenesis 1, ọ na-egosi n'ozuzu nke ụbọchị isii mbụ nke okike ya. Ekem, ọtọñode ke Gen. 2:4, enye afiak onyoñ ndinọ oyọhọ ntọt ke ndusuk ñkpọ oro mîtiñke ibañā ke Genesis 1 .

Jen 2:4: “ *Ndị a bụ mmalite eluigwe na ụwa, mgbe e kere ha .*”

Nkọwa ndị a ọzọ dị ezigbo mkpa n'ihị na isiokwu nke mmehie aghaghị inata nkọwa nke ya. Anyị ahụwokwa na isiokwu nke mmehie dị ebe nile n'ụdị nke Chineke nyeworo ihe ndị ọ ruzuru n'ụwa na n'eluigwe. Owuwu nke izu ụbọchị asaa ahụ n'onwe ya nwere ọtutụ ihe omimi nke nani oge ga-ekpughere ndi Kraịst hoputara.

Jenesis 2:5: “ *Mgbe Jehova, bú Chineke, mere ụwa na elu-igwe, ọ dighi ihe-ikuku nke ubi akādighi n'ụwa, ọ dighi kwa ihe-ọkukú nke ubi pulitere: n'ihị na Jehova, bú Chineke, emeghi ka miri zo n'elu uwa, ọ dighi kwa onye nālu ubi .*

Rịba ama mpụta aha ahụ bú “ *Jehova* ” bú nke Chineke ji kpọọ onwe ya n'ihị aririọ Mozis dị ka Ọpupu 3:14-15 si kwuo. Moses dere mkpughe a n'okpuru iwu nke Chineke onye ọ kpọrọ “ *Yahweh* ”. Nkpughe nke Chineke n'ebe a na-ezo aka n'akụkọ ihe mere eme ya site na ọpupu sitere n'Ijpt na okike nke mba Israel.

N'azụ nkọwa ndị a dị nnọọ ezi uche dị na ya, e nwere echiche ndị e buru n'amụma. Chineke na-ekwu banyere uto nke ndụ ihe ọkụkụ, “ *osisi na herbs nke ubi* ”, nke ọ na-agbakwunyere “ *mmiri ozuzo* ” na ọnụnọ nke “ *mmadu* ” onye ga-*ikọ ala* ”. N'afọ 1656, mgbe Adam mehiechara, na Jenesis 7:11, “ *mmiri ozuzo* ” nke “ *iju mmiri ahụ* ” ga-ebibi ndụ ihe ọkụkụ, “ *osisi na akwụkwọ nri nke ubi* ” yana “ *mmadu* ” na “ *ihe ọkụkụ* ” ya n'ihị mmụba nke mmehie.

Jenesis 2:6: “ *Ma alulūu wee si n'ụwa rigota, mee ka iru ala dum nūọ mmiri .*”

Tupu e bibie ya, tupu e mee mmehie, Chineke “ *jiri alulū ọgụ na-agba ụwa mmiri n'elu ya dum .*” Omume ahụ dị nwayọọ ma dị irè ma dabara adaba na ndụ nke na-enweghị mmehie, dị ebube na nke zuru oke. Mgbe mmehie gasiri, eluigwe ga-ezite oké ifufe na oké mmiri ozuzo dị ka ihe iriba ama nke ọbụbụ ọnu ya.

Nhazi nke mmadu

Jenesis 2:7: “ *Jehova, bú Chineke, we were ájá sitere n'ala kpua madu, we kukwasi ume ndu n'oghere imi-ya abua ;*

Ihe e kere eke mmadu dabeere na **nkewa ọhụrụ** : nke “ *ájá nke ala* ” nke e si na ya weputa otu akụkụ iji meputa ndụ e mere n'oyiyi Chineke. N'ime omume a, Chineke na-ekpughe atumatu ya imecha nweta na hořo ndi a hořutara sitere n'ụwa bụ ndi ọ ga-eme ka ha di ruo mgbe ebighi ebi.

Mgbe Chineke kere ya, ihe Onye Okike ya na-elebara mmadu anya. Riba ama nke ọma na ọ

' *gékwa êf d anáán*, nke a b amuma banyere mmehie ya, n wu ya, na nloghachi ya n'ala “ *ájá* ” . Ihe a Chineke mere yiri nke “ *okpuite* ” nke na-

akpụ “ *arià urò* ”; oyiya nke Chineke ga-ekwu na Jer 18:6 na Rom 9:21 . Ọzọkwa, ndụ “ *mmadu* ” ga-adabere na “ *ume* ” ya nke Chineke na-ekuba n’oghere *imi ya* . Ya mere, ọ bụ n’ezie ume *iku ume* ọ bughị iku ume nke ọtụtụ ndị na-eche. Ekpughere nkowa ndị a nile iji chetara anyị otú ndụ mmadu si esighi ike, dabere na Chineke maka ịgbatị ya. Ọ na-anogide na-abụ mkpuru nke ọrụ ebube na-adigide adigide n’ihi na ndụ dī naanị na Chineke na naanị ya. Ọ bụ site n’uche Chineke ka “ *mmadu ghorọ ihe dī ndu* .” Ọ bụrụ na ndụ nke ezi mmadu ma ọ bụ ajoy mmadu agbatị ogologo, ọ bụ nanị n’ihi na Chineke kwere ya. Ma mgbe ọnwu gburu ya, ọ ka bụ mkpebi ya ka a na-enyo enyo.

Tupu mmehie, e kere Adam zuru okè na onye aka ya dī ọcha, nwee ume dī ike ma banye ná ndụ ebighị ebi, nke ihe ebighị ebi gbara ya gburugburu. Naanị ọdịdị nke okike ya na-ebu amụma ihe ga-eme ya dī egwu.

Gen.2:8: “ *Jehova, bú Chineke , we kua ubi abara ogige n Iden n'Iru- anyanwu ;*

A ubi bụ onyinyo nke ezigbo ebe nwoke na-ahụ gbakotara n'ebe ya niile nutritious na enchanting visual ọcha; okooko osisi mara mma nke na-adighi ada ada ma ghara ida isi isi uto ha na-amuba ruo mgbe ebighi ebi. Nri a na-enye n'ubi anaghi ewuli ndu ya nke bu, tupu mmehie, ọ bughị dabere na nri. Ya mere, mmadu na-eri nri maka odimma onwe ya. “ *Chineke kuru ubi* ” nke oma na-egosi ihunanya o nwere n'ebe ihe o kere eke no. Ọ ghorọ onye ọrụ ubi inye mmadu ebe a magburu onwe ya ibi.

Okwu ahụ bú Iden putara “ogige ihe uto” ma were Izrel dī ka ebe bú isi a na-ekwu okwu ya, Chineke chotara Iden a n’ebe ọwụwa anyanwu nke Izrel. N’ihi “ihe uto” ya, Chineke, bú Onye Okike ya, debere mmadu n’ogige a mara mma.

Jen.2:9: “ *Jehova Chineke we me ka osisi ọ bula si n'ala pue, bú nke nāto uto n'anya, di kwa nma ihe-oriri: osisi nke ndu di kwa n 'etiti ubi a abara ogige , na osisi nke ima ezi ihe na ihe ojo .*

Àgwà nke ubi bụ ọnụnọ nke osisi ndi na-amị mkpuru nke na-enye "njikere iri nri" nke mejuputara mkpuru osisi ha nwere otutu uto uto na uto. Ha niile no ebe ahụ maka naanị uto Adam, ka naanị ya.

N'ime ogige ahụ nwekwara osisi abuo nwere agwa ndi na-emegide onwe ha: “*osisi nke ndu* ” nke na-anọ n'ebe etiti, “ *n'etiti ogige ahụ* ”. N'uzo dī otú a, ogige ahụ na onyinye ya mara mma jikotara ya kpmkpam. “*Osisima ezi ihe na ihe ojo*” dī ya nso . Ugbua, na aha ya, okwu ahụ bụ “ *ihe ojo* ” na-ebu amuma ohere nke mmehie. Anyi nwere ike mgbe ahụ ighota na osisi abuo a bụ ihe oyiya nke ogige abuo ahụ ga-eche ihu n'ebe ibe ha n'ụwa nke mmehie: ogige nke Jizos Kraist nochiri anya “*osisi nke ndu* ” megide ogige nke ekwensu onye, dī ka aha nke “ *osisi* ” na-egosi, a maara, ahumahu, sochiri, “ *ezi* ” kemgbe e kere ya ruo ubochi mgbe “ *ihe ojo* ” mere ka ọ banye n'ime nnupuisi megide Onye Okike ya; ihe Chineke kporo “imehie megide ya.” M na-echetara gi na ukpuru ndi a nke “ *ihe oma na ihe ojo* ” bụ nhorọ abuo ma ọ bụ abuo nwere ike ime megide mkpuru osisi dī oke egwu nke **nnwere onwe zuru oke** nke “ *ihe dī ndu* ” na-amiputa. A si na mmuo ozi mbu ahụ emeghi otu ahụ, ndi mmuo ozi ndi ozo gaara enupuru isi, dī ka ahumahu umu mmadu siworo n'ụwa gosiworo ugbu a.

N'aja mmesapu aka nile nke ubi ubi ahụ nke Chineke kwadebere maka Adam, e nwere osisi a “ *nke ima ezi ihe na ihe ojo* ” nke dī n'ebe ahụ iji nwalee

ikwesị ntụkwasị obi mmadụ. A ghaghị ighọta nke ọma okwu a bụ “ *ihe ọmụma* ” n’ihi na n’ebe Chineke nọ, ngwaa ahụ bụ “ *imara* ” na-enwe mmetụta dị ukwu nke inwe “ *ihe ọma ma ọ bụ ihe ọjọọ* ” putara nke ga-adabere n’omume nrubeisi ma ọ bụ nnupuisi. Osisi dị n’ubi ahụ bụ naanị nkwardo ihe onwunwe nke ule nke nrubeisi na mkpuru ya na-ebufe ihe ọjọọ naanị n’ihi na Chineke nyere ya ọrụ a site n’icheputa ya dị ka mmachibido iwu. Mmehie adighị n’ime mkpuru osisi ahụ kama na iri ya ebe ọ maara na Chineke machibidoro ya iwu.

Jen .

ozị **nkewa ọhuru** , dị nnoo ka osimiri ahụ nke si n’Iden na-asoputa kewaa “ *ogwe aka anọ* ,” ihe oyiyi a na-ebu amuma banyere ọmumu nke ihe a kporo mmadụ bụ ndị umu ha ga-agbasa n’uwa nile, ma ọ bughị n’isi isi anọ, ma ọ bụ ifufe anọ nke eluigwe, n’elu uwa dum. “ *Osimiri* ” bụ akara nke ndị mmadụ, mmiri bụ akara nke ndụ mmadụ. Site na nkewa nke a “ *n’ime ogwe aka anọ* ”, osimiri ahụ nke na-esi n’Iden pụta ga-agbasa mmiri nke ndụ ya n’elu uwa dum, echiche a na-ebukwa amuma ọchịchọ Chineke nke igbasa ihe ọmuma ya n’elu ya dum. A ga-emezu atumatu ya dika Jen. 10 site na nkewapụ nke Noa na umu ya ndị nwoke atọ mgbe njedeebe nke iju mmiri ahụ gasiri. Ndị akaebe nke iju mmiri ahụ ga-ebunye site n’ogbo ruo n’ogbo ncheta nke ntaramahụhụ dị egwu nke Chineke.

Anyị amaghị otú uwa dị ka tupu iju mmiri ahụ, ma tupu e kewapụ ndị mmadụ, uwa ndị mmadụ ga-abụ na ọ putara dị ka otu kontinent nke na-agba naanị site na isi iyi mmiri a nke si n’ogige Iden na-asoputa. Oké osimiri ndị dị n’ime ime ugbo a adighị adi, ọ bukwa n’ihi iju mmiri ahụ nke bjara ikpuchi uwa dum otu afo. Ruo mgbe iju mmiri ahụ, osimiri anọ ndị a gbara kontinent ahụ dum ma kesara mmiri dị ọcha n’elu uwa dum. N’oge iju mmiri ahụ, Oke Osimiri Gibraltar na Oke Osimiri Uhie dara, na-akwadebe ụzọ maka nhazi Oké Osimiri Mediteranian na Oké Osimiri Uhie, bụ nke mmiri saline nke oké osimiri wakporo. Mara na n’uwa ọhuru ebe Chineke ga-eme ka ala-eze ya guzosie ike, ọ dighị oké osimiri ga-adi dị ka Mkp 21:1 si kwuo, n’ihi na onwu agaghị adi ọzọ. Nkewa bụ ihe ga-esi na mmehie pụta na ụdị ya kachasi njọ ga-ata ahụhụ site na mmiri mbibi nke iju mmiri ahụ. N’igụ ozị a, n’okpuru akụkụ amuma ya naanị, “ *ogwe aka anọ* ” nke osimiri ahụ na-akowaputa mmadụ anọ bụ ndị e ji mara mmadụ.

Jenesis 2:11: “ *Aha nke mbụ bụ Paishon; Ọ bụ nke gbara ala Havila niile gburugburu, ebe ọla edo dị .*

Aha osimiri mbụ aha ya bụ Pishon ma ọ bụ Phison putara: oke mmiri. Ọ ga-aburiri na ebe ahụ Chineke kuru Iden dị bụ ebe osimiri Taigris na Yufretis nke oge a si malite; maka Yufretis ruo Ugwu Ararat na maka Taigris ruo Taurus. N’ebe ọwụwa anyanwu na n’etiti Turkey, a ka nwere nnukwu ọdọ mmiri Van nke mejuputara nnukwu mmiri dị ọcha. Site ná ngozi Chineke, nnukwu mmiri ahụ mere ka ogige Chineke nwee ọmumu ihe okè. Ala Havilah, nke a ma ama maka ọla edo ya, dị ka ụfọdu si kwuo, dị n’ebe ugwu ọwụwa anyanwu Turkey nke oge a . Ọ gbasara ruo n’usọ oké osimiri nke Jojia nke oge a. Mana nkowa nke a na-ebute nsogbu n’ihi na dika Jenesis 10:7 si kwuo, “ *Havila* ” bụ “ *nwa Kush* ” ya onwe ya . “ *nwa Ham* ”, ọ na-ezo aka na Etiopia nke dị na ndịda Ijipt. Nke a na-eduga m n’onodu obodo a nke “*Havila* ” na Etiopia, ma ọ bụ na Yemen, ebe ebe a na-egwuputa ọla edo nke eze nwanyị Sheba nyere Eze Solomon.

Jenesis 2:12: “ *Ọla-edo ala ahụ dị ọcha; A na-ahụkwa bdellium na nkume onyx n'ebe ahụ .* ”

" *Gold* " bụ akara nke okwukwe na Chineke na-ebu amụma maka Etiopia, okwukwe dị ọcha. Ọ ga-aburiri nani mba dị n'ụwa nke chekwaworo ihe nketa okpukpere chi nke eze nwanị Sheba mgbe ya na Eze Solomon nọrọ. Ka anyị gbakwunyekwa n'uru ha bụ na na nnwere onwe ha e chebere n'ime ọtụtụ nari afọ nke ọchịchiri okpukpe nke e ji mara ndị "Ndị Kraist" n'Ebe Ọdida Anyanwụ Europe, ndị Etiopia debere okwukwe Ndị Kraist ma na-eme ezi Ụbọchi Izu Ike ha nwetara site ná nzukọ ha na Solomon. Onyeozu Filip mere onye Etiopia mbụ baptizim dika e kpughere ya na Ọrụ 8: 27-39 Ọ bụ onye na-eje ozi nke Queen Candace na ndị mmadụ niile natara ntuziaka okpukpe ya. Nkọwa ọzọ na-agba akaebe maka ngọzi nke ndị a, Chineke chebere ha pụọ n'aka ndị iro ha site n'omume agha nke onye ọkwọ ụgbọ mmiri a ma ama Vasco de Gama mere ma jiri aka ya kpebie.

N'ikwado na agba ojii nke ndị Etiopia, " *nkume onyx* " bụ "oji" na agba ma mejuputara silicon dioxide; akụ ọzọ maka obodo a; n'ihi na iji ya na-emeputa transistor na-eme ka a na-enwe mmasị na ya n'oge a.

Jenesis 2:13: “ *Aha osimiri nke-abua bu Gaihon; Ọ bụ nke gbara obodo Kush niile gburugburu .* ”

Ka anyị chefuo "osimiri" ndị ahụ ma tinye ndị ha na-anọchi anya ha n'ọnọdụ ha. Ndị nke abụọ a " *gbara ala Kush gburugburu* ," ya bụ, Etiopia. Umụ Shem ga-etolite n'ala Arabia, ruokwa Peasia. N'ezie, ọ gbara ókèala Etiopia gburugburu, n'ihi ya, a pụrụ iji aha " *osimiri* " " *Gihon* " mee ihe atụ ya. N'ubochi ikpeazụ anyị, ndị a gbara ya gburugburu bụ okpukpe "Muslim" nke Arabia na Persia. Ya mere a na-emegharị nhazi nke mmalite nke okike na njedebe oge.

Jen 2:14: “ *Aha nke atọ bụ Hidekel; Ọ bụ ya na-asoputa n'ebe ọwụwa anyanwụ Asiria. Osimiri nke anọ bụ Yufretis .* ”

" *Hidekel* " pụtara "Osimiri Tiger", na ndị a hoputara ga-abụ India nke "Bengal Tiger" nọchiri anya ya; Eshia na mmepeanya ọwụwa anyanwụ ya n'uzo ụgha ahaputara dị ka "agburu odo odo" ka e buru amụma ma nwee nchegbu na ọ dị n'ezie " *n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke Asiria* ". Na Dan .

Aha " *Euphrates* " pụtara: ifuru, tūrū ime. N'amụma Mkpughe, " *Euphrates* " na-anọchi anya Ebe Ọdida Anyanwụ Europe na alaka ndị dị n'ime ya, America na Australia, bụ nke Chineke na-egosi dị ka ọchịchị okpukpe ndị popu Rom nke ọ kpọrọ obodo ya, na-achi, bụ " *Babilon Ukwu ahụ .* " Ahiri Noa nke a ga-abụ nke Jefet nke gbatiri n'ebe ọdida anyanwụ gawa Gris na Europe, na n'ebe ugwu chere Roshia. Europe bụ ala ebe okwukwe Ndị Kraist nwetara ihe oma na ihe ọjọọ ya niile mgbe ọdida mba Izrel gasiri; Okwu ndị ahụ bụ "okooko osisi, nke na-amiputa" bụ ndị ezi omume na dị ka mgbaasi, umụ ndị ikom Lia si kwuo, nwanị a na-ahughị n'anya ga-aba ụba kariya nke Rechel, bụ nwunye Jekob hụrụ n'anya.

Ọ dị mma ichota n'ime ozi a ncheta na n'agbanyeghi nkewa okpukperechi ikpeazụ ha, ụdị mmepeanya anọ nke ụwa nwere otu onye kere Chineke dị ka Nna, iji kwado idi adi ha.

Jenesis 2:15: “ *Jehova, bú Chineke, we were nwoke ahu, tiye ya n'ubi Iden aghara ogige, ọlu ya na idebe ya .* ”

Chineke nyere Adam ọrụ nke mejupụtara “ *ikọ ihe na idebe* ” ubi ahụ. Ụdị ihe ọkụkụ a amaghị anyị, ma e mere ya n'enweghị ike ọgwụgwụ ọ bụla tupu mmehie ahụ. N'otu aka ahụ, n'enweghị ụdị mmegide ọ bụla n'ime ihe niile e kere eke, e mere ka nche ya dị mfe ruo n'ókè. N'agbanyeghị nke a ọrụ nke nche putara ịdị adị nke ihe ize ndụ nke ga-abịa n'oge na-adịghị anya n'ezie na kpomkwem akụkụ: diabolical nrata nke echiche mmadụ n'otu ubi a.

Jenesis 2:16: “ *Jehova, bú Chineke, we nye madu ahu iwu, si, N'osisi ọ bula nke ubi a aghara ogige ka i gēri efu; »*

A na-etinye ọtụtụ osisi ndị na-amị mkpụrụ n'aka Adam. Chineke na-egbo ya karia mkpa ya nke gụnyere agụụ nri na-eju afọ site n'ụdị uto na isi uto di iche iche. Onyinye Chineke nyere di mma, ma ọ bụ naanị akụkụ mbụ nke “ *iwu* ” ọ nyere Adam. Akụkụ nke abụọ nke “ *usoro* ” a na-abịa na-esote.

Jen 2:17: “ *Ma unu erila mkpụrụ sitere n'osisi ịma ezi ihe na ihe ọjọọ, n'ihina na n'ubochi i riri mkpụrụ sitere na ya, i ghaghị inwu .”*

N'usoro nke Chineke , akụkụ a di oke njo, n'ihina na a ga-etinye ihe iyi egwu ahụ a na-enye n'orụ ngwa ngwa ngwa ngwa nnupuisi, mkpụrụ nke mmehie, mebie ma mezu. Echefula na Adam ga-adariri n'ihina na a ga-aruzu ọrụ ahụ nke ime ka mmehie zuru uwa onu. Iji ghota nke oma ihe na-aga ime, ka anyi cheta na Adam ka no nani ya mgbe Chineke doro ya aka na nti site n'iweputa “ *iwu* ” ya ka o ghara iri mkpuru sitere na “ *osisi ịma ezi ihe na ihe ọjọọ* ”, ya bu, ka echiche nke ekwensu ghara izu ya. Ozokwa, n'ihe banyere ndu ebighi ebi, Chineke aghaghị ikowara ya ihe 'inwu anwu' putara. N'ihina na ihe iyi egwu di, na nke a " *i ga-anwu* ". Na nchikota, Chineke nyere Adam ohia ma machibido ya otu osisi. Maka ufodu ndi mmachibido iwu a naanị bu ihe a na-apughi inagide, o bu mgbe ahụ ka a na-ezobe ohia maka osisi, dika a na-ekwu. Iri nri sitere na “ *osisi ịma ezi ihe na ihe ọjọọ* ” putara: iri nri na nkuzi nke ekwensu nke mmuo nnupuisi megide Chineke na ikpe ziri ezi ya meberelari ya. N'ihina na a machibidoro iwu "osisi " enim ke ubi bu ihe oyiyi nke onye ya, di nnoo ka "osisi nke ndu " bu ihe oyiyi nke agwa Jizos Kraist.

Jenesis 2:18: “ *Jehova, bú Chineke, we si, O dighi nma ka madu ahu no nani ya; M ga-eme ya onye inyeaka kwesiri ya .”*

Chineke kere uwa na mmadu iji kpughee idi mma ya na ajo omume nke ekwensu. Ekpughere anyi atumatu nzoputa ya n'ihe ndi na-esochi ya. Iji ghota, mara na mmadu na-arụ ọrụ nke Chineke n'ime mmadu nke na-eme ka o na-eche echiche, na-eme ihe ma na-ekwu okwu dika ya onwe ya si eche, na-eme ma na-ekwu okwu. Adam mbu a bu onyinyo amuma nke Kraist nke Pol ga-egosi di ka Adam ohuru.

Iji kpughe ajo omume nke ekwensu na idi mma nke Chineke, o di mkpa ka Adam mee mmehie ka ekwensu wee na-achi uwa na ajo ọrụ ya wee puta ihè n'ụwa nile. Echiche nke di na nwunye ahụ di naanị n'ụwa e kere maka mmehie, n'ihina na duo si otu ahụ kpuru bu maka ihe ime mmuo nke na-ebu amuma mmekorita nke Kraist di nsọ na nwunye ya nke na-ahoputa ndi o horo. Onye ahụ a horo ga-amariri na o bu ma onye a tara ahuru ma buru onye erite uru na atumatu nzoputa nke Chineke; o bu onye e meruru mmehie e mere ka o di mkpa nye Chineke ka o wee nwee ike maa ekwensu ikpe n'ikpeazu, na onye ga-erite uru n'amara nzoputa ya n'ihina na, n'imara maka ọrụ diiri ya maka idi adị nke mmehie,

Chineke biara n'ụwa inakwere ụkpuru ụwa ka o wee nwee ike ikwu banyere Onye Ọ hoputara ihe Adam na-ekwu banyere ogbo ya nwanyi bu onye o kporo aha " *nwanyi* ." Nke a putara ihè karịa na Hibru n'ihì na okwu nwoke maka nwoke, "ish," na-agho "isha" maka okwu nwanyi maka nwanyi. N'ime omume a o na-egosi na o na-achi ya. Ma ebe e wepuworo ya n'aka ya, " *nwanyi* " a ga-abu ihe di oké mkpa nye ya di ka à ga-asì na *ogiriga ahụ* e wepu ru n'ahụ ya chozo ilaghachikwute ya ma were onodu ya. N'ahumahu puru iche a, Adam ga-enwe mmetuta n'ebe nwunye ya no otu nne ga-enwe mmetuta maka nwa o muru mgbe o busiri ya n'afu. Na ahumahu a na-ebikwa site na Chineke n'ihì na ihe ndi di ndu nke o kere gburugburu ya bu umuaka ndi si na ya puta; nke mere ya ka o buru Nne ka Nna.

Jenesis 2:24: " *N'ihì nka ka nwoke garapu nna-ya na nne-ya, rapara n'aru nwunye-ya: ha ewe gho otu anu-aru .*

N'amaokwu a, Chineke na-ekwuputa atumatu ya maka ndi o horo bu ndi ga-enwekari ikewapu mmekota ezinulo nke anu ahụ ka ha na Onye Hoputara nke Chineke goziri ejikota. Ma echefula na nke mbu, n'ime Jizos Kraist, Maikel hapuru okwa ya di ka Nna nke eluigwe ibia nweta ihunanya nke ndi na-eso uzo ya o horo n'ụwa; nke a ruo n'oke o juru site n'iji ike Chineke ya luso mmehie na ekwensu ugu. N'ebe a, anyi na-aghota na isiokwu **nke nkewa** na **udo** enweghi ikewa. N'elu ụwa, ndi a hoputara ga-aburiri **ndi e kewapuru** n'anụ ahụ site n'aka ndi o huru n'anya ka ha wee banye **n'udo** n'ime mmuo wee buru "otu" ha na Kraist na ndi niile a hoputara, na ezi ndi mmuo ozi ya kwesiri ntukwasị obi.

Ochicho nke " *ogiriga* " ilaghachi n'ebe mbu ya na-achoputa ihe o putara na njikota mmekehahu nke umu mmadu, omume anu ahụ na mmuo ebe nwoke na nwanyi na-eme otu anu ahụ.

Jen.2:25: " *Nwoke ahu na nwunye-ya we ba oto, ihere adighi-eme kwa ha .*

Igba oto anu ahụ adighi enye onye o bua nsogbu. Enwere ndi na-eso uzo okike. Na na mmalite akuko ihe mere eme nke mmadu, igba oto emeghi ka " *ihere* " mee ihe. Odidi nke " *ihere* " ga-abu n'ihì mmehie, di ka a ga-asì na iri mkpuru sitere na " *osisi ima ezi ihe na ihe ojoo* " nwere ike imeghe uche mmadu site n'ime ka o na-enwe mmetuta ruo mgbe a na-amaghi ama na ileghara anya. N'ezie, mkpuru nke osisi a machibidoro iwu agaghi abu onye edemede nke mgbanwe a, o ga-abu naani uzo, n'ihì na onye na-agbanwe ukpuru nke ihe na nsuhọ bu Chineke na naani ya. O bu ya ga-akpalite mmetuta nke " *ihere* " na di na nwunye ahụ na-eme mmehie ga-eche n'uche ha banyere igba oto anu ahụ ha nke na-agaghi abu ihe kpatara ya; n'ihì na mmejọ ahụ ga-abu omume na o ga-emetuta naani nnupuisi etinyere, nke Chineke kwuru.

N'ichikota nkuzi nke Jenesis 2, Chineke buru uzo gosi anyi ido nsọ nke izu ike nke ubochi nke asaa ma o bu Sabbath nke na-ebu amuma oke ezumike nke a ga-enye na puku afu nke asaa ma Chineke na ndi o horo kwesiri ntukwasị obi. Ma izu-ike nke a ka e nweriri site n'agha nke ụwa nke Chineke ga-ebuso mmehie na ekwensu, site n'igbo mmadu n'ime Jizos Kraist. Ahumahu Adam nwere n'ụwa nochiri anya atumatu nzoputa nke Chineke cheputara. N'ime Kraist, o goro anu ahụ iji kee Onye Ọ horo nke anu aru nke ga-emecha nweta ahụ nke eluigwe nke yiri nke ndi mmuo ozi.

Jenesis 3

Nkewapụ na mmehie

Jenesis 3:1: “Ma agwọ ahụ dị aghughọ karịa anụ ọhịa ọ bụla nke Jehova bụ Chineke mere. Ọ si nwayi ahu, Ọ bu ezie na Chineke siri, Unu erila nkpuru sitere n'osisi ọ bụla nke ubi a abara ogige?” »

“Agwọ ” ahụ dara ogbenye bụ nke “ aghughọ ” kasinụ nke ndị mmụọ ozi Chineke kere ji mee ihe dị ka onye na-ajụ ase. Ụmụ anụmanụ gụnyere anụ ufe di ka " agwọ " ekwughị okwu; asụsụ bụ ihe pụrụ iche nke onyinyo Chineke nyere mmadụ. Ekwensu mere ka ọ gwa nwanyị ahụ okwu n'oge e kewapụrụ ya na di ya. Mwepu nke a ga-agburu ya n'ihia na n'iru Adam, ekwensu gaara enwe ike isiri ya ike iduga mmadụ ka o nupụ isi n'iwu Chineke.

Jizọs Kraịst kpughere ịdị adị nke ekwensu, bụ onye ọ na-ezo aka na ya site n'ikwu na Jọn 8:44 na ya bụ “ nna nke ụgha na ogbu mmadụ site ná mmalite .” Okwu ya bu n'obi ime ka mmadụ maa jijiji na “Ee ma ọ bụ Ee e” nke Chineke chọrọ, ọ gbakwunyere “ma” ma ọ bụ “ikekwe” bụ nke na-ewepu ihe ụfọdụ na-eme ka eziokwu ahụ di ike. Iwu ahụ Chineke nyere bụ Adam natara wee bunye ya nwunye ya, ma ọ nughị olu Chineke onye nyere iwu ahụ. Ya mere obi abụọ ya dabere na di ya, di ka: "Ọ ghotara ihe Chineke gwara ya?" »

Jenesis 3:2: *Nwayi ahu we si agwọ ahu, Ayi gēri nkpuru sitere n'osisi nile nke ubi a abara ogige .*

Ihe akaebe ahụ yiri ka ọ na-akwado nkwaputa ekwensu; ọ na-atughari uche ma na-ekwu okwu nke oma. " *Nwanyị* " ahụ mehiere nke mbụ n'izaghachi " *agwọ* " nke na-ekwu okwu; nke na-adighi mma. Nke mbụ, ọ na-ekwu na ịdị mma nke Chineke bụ onye nyere ha ohere iri mkpuru sitere n'osisi nile, ma e wezuga nke ahụ a machibidoro iwu.

Jenesis 3: 3: “ *Ma site na nkpuru osisi nke di n'etiti ubi a abara ogige , Chineke asiwo, Unu erila nkpuru sitere na ya, unu emetu-kwa-la ya aka, ka unu we ghara inwu .*

Nzisa ozi nke Adam n'usoro nke Chineke putara n'okwu bụ " *ka unu ghara inwu .*" Ihe ndi a abughị kpomkwem okwu Chineke kwuru n'ihia na ọ gwara Adam, si: “ *N'ubochi i ga-eri mkpuru sitere na ya, i ga-anwu .* Ịdị ike nke okwu Chineke ga-akwado mmezu nke mmehie. Site n'ikwado nrubeisi ya nye Chineke maka ihe kpatara " *egwu* " *nwanyị ahụ* "na-enye ekwensu ohere nke ikwado " *egwu* " a nke na-abughị nke ziri ezi.

Jenesis 3:4: “ *Agwo ahu we si nwanyị ahu, I ghaghi inwu anwu ;* »

Na Onyeisi Ụgha na-ekpughe onwe ya n'okwu a nke megidere okwu Chineke: “ *I gaghị anwu n'ezie .*”

Jenesis 3:5: “ *Ma Chineke maara na n'ubochi unu riri mkpuru si na ya, mgbe ahụ ka a ga-emeghe anya unu, unu ewee di ka chi, na-ama ezi ihe na ihe ojoo .*”

Ugbu a ọ ghaghị igosi na iwu Chineke nyere n'onye ezi omume, nke ọ na-ekwu na echiche ọjọọ na ichọ ọdịmma onwe onye nanị bụ: Chineke chọrọ idobe gi n'ịdị ala na ịdị ala. Ọ na-achọ ọdịmma onwe ya nanị igbochi gi ịdị ka ya. Ọ na-egosi ihe ọmụma nke ezi ihe na ihe ọjọọ dị ka uru nke Chineke chọrọ idobere naanị ya. Ma ọ buru na uzọ di n'ima ezi ihe, òle ebe urù di n'ima ihe ọjọ? Ezi na ihe ọjọọ bụ ihe megidere kpamkpam dị ka ehie na abalị, ìhè na ọchịchiri na maka Chineke ihe ọmụma na-enwe ma ọ bụ na-eme ihe. N'ezie, Chineke enyeworị mmadụ amamihe **amamihe** nke ezi na ihe ọjọọ site n'inye osisi ndị dị n'ubi ahụ **ikike ma machibido** onye na-anọchi anya "ihe ọma na ihe ọjọọ"; n'ihia na ọ bụ ihe atụ nke ekwensu onye nwetara n'uzọ na-aga nke ọma, " *ihe ọma* " wee " *ihe ọjọọ* " site n'inupurū Onye Okike ya isi.

Jenesis 3:6: " *Nwanyị ahụ we hu na osisi ahụ di nma ihe-oriri, na ọ nātọ kwa anya anya, na osisi anāchọsi ike ime ka madu mara ihe; o were ufodu nime nkpuru-ya rie; O nyekwara di ya, bụ onye ya na ya nọ, o riekwa .*

Okwu ndị ahụ siri n'agwo pụta nwere mmetụta, obi abụọ ahụ kwusiri ma nwanyị ahụ na-enwekwu obi ike na agwọ ahụ gwara ya eziokwu. Mkpurū osisi ahụ dị ya nma ma na-ahụ anya, ma karia ihe niile, ọ na-ewere ya dị ka " *dị oké onụ ahia maka imeghe ọgụgụ isi* ". Ekwensu na-enweta ihe ọ na-achọ, ọ ka kpobatala onye na-eso àgwà nnupuisi ya. Na site n'iri mkpurū osisi ahụ a machibidoro iwu, ya onwe ya na-aghọ osisi nke ịma ihe ọjọọ. N'ibụ onye juputara n'ihunanya n'ebe nwunye ya nọ, bụ onye ọ na-adichaghị njikere inakwere ikewapụ ya , Adam masiri ikorọ ya ihe ga-egbu ya n'ihia na ọ maara na Chineke ga-etinye iwu nke inwụ anwụ. Na irikwa mkpurū osisi ahụ a machibidoro iwu, ọ bụ di na nwunye ahụ dum ga-enweta ọchịchị aka ike nke ekwensu. Otú ọ dī, n'uzọ na-emegiderita onwe ya, ihunanya na-ekpo oku a dī ka nke Kraist ga-enwe mmetụta maka Onye Ọ hōrō, kwetakwa inwụ maka ya. Ọzokwa, Chineke nwere ike ighota Adam.

Jenesis 3:7: " *Ewe meghere anya ha abụọ, ha wee mara na ha gba ọtọ: ha wee dukọta akwukwọ fig onụ, mee onwe ha uwe mwuda .*"

N'oge ahụ, mgbe di na nwunye mebie mmehie, a malitere ịguta afọ 6000 nke Chineke zubere. Nke mbụ, Chineke na-agbanwe nghota ha. Anya nke na-akpatara agụụ maka mkpurū osisi " *na-atọ uto n'anya* " bụ ndị metutara ikpe ọhuru nke ihe. Na uru na-atụ anya ma na-achọ na-atughari ghoọ a mwepu, ebe ọ bụ na ha na-enwe "ihere " banyere ha ịgba ọtọ nke ruo mgbe ahụ wetara enweghi nsogbu, ọ bughị n'ebe ha, ma ọ bụ n'ebe Chineke. Itọ ọtọ nke anụ ahụ ekpughere bụ naanị akukụ anụ ahụ nke ịgba ọtọ ime mmụọ nke di na nwunye ahụ na-enupụ isi chotara onwe ha. Itọ-ọtọ nke ime mmụọ a napurū ha ikpe ziri ezi nke Chineke na ikike nke onwụ batara n'ime ha, nke mere na nchoputa nke ịgba ọtọ ha bụ mmetụta mbụ nke onwụ Chineke nyere. Ya mere, onwụ bụ ihe si na ya pụta nke nwere ahumahu nke ihe ọjọọ; ihe Pọl na-akuzi mgbe o kwuru na Rom 6:23: " *N'ihia na ugwo oru nke mmehie bụ onwụ .*" Iji kpuchie ọtọ ha, di na nwunye ahụ na-enupụ isi malitere uzọ mmadụ nke gunyere " *ikwa akwukwọ fig* " iji mee " *eriri* ". Omume a na-egosiputa n'uzọ ime mmụọ mgbalị mmadụ na-agba akaebe onwe ya. " *Akukū* " ahụ ga-abụ ihe nnọchianya nke " *eziokwu* " na Efe 6:14. Ya mere, " *ajikọ* " nke " *akwukwọ fig* " nke Adam na-emegide, bụ ihe nnọchianya nke **ugha** nke onye mmehie na-agbaba iji mesie onwe ya obi ike.

Jenesis 3:8: " *Ha we nu olu Jehova, bú Chineke, ka Ọ nējeghari n'ubi ahu aḅara ogige mḅe oyi ub ọchi-ya di: Adam na nwunye -ya we zonari onwe -ha n'iru Jehova, bú Chineke, n'etiti osisi nile nke ubi a aḅara ogige ."*

Onye na-enyocha akuru na obi maara ihe mere ugbu a na nke kwekoro na atumatu nzoputa ya. Nke a bu naani nzoukwu mbu nke ga-enye ekwensu mpaghara iji kpughee echiche ya na udi ajo omume ya. Ma o ghaghị izute nwoke ahụ n'ihu na o nwere otutu ihe o ga-agwa ya. Ma mmadu adighi ngwa ngwa izute Chineke, Nna ya, Onye Okike ya, onye o na-achọ ugbu a nani igbapu, nke ukwu o na-atu egwu inu nkocha ya. Oleekwa ebe i ga-ezo n'ogige a ka anya Chineke ghara ihu ya? Ozọ, ikwere na " *osisi ndi di n'ubi ahu* " puru izopu ya n'ihu ya, na-agba akaebe banyere onodu uche nke Adam dabaworo na ya kemgbe o ghorọ onye mmehie.

Jenesis 3:9: *Ma Jehova, bú Chineke, we kpọ Adam oku, si ya, òle ebe I nọ? »*

Chineke maara nke oma ebe Adam zoro ma o juru ya ajuju ahụ, " *Olee ebe i nọ?* " iji nyere ya aka ma dọta ya na nkwaputa nke mmejọ ya.

Jenesis 3:10: " *O we si , Anurum olu -Gi n'ubi a aḅara ogige , m'we tua egwu, n'ihu na onye ḅa otọ ka m'bu: m'we zo onwem .*

Nzaghachi nke Adam bu n'onwe ya nkwaputa nke nnupu-isi ya na Chineke ga-eji okwu ya eme ihe iji nweta uzọ Ya nke igosi ahumahu nke mmehie.

Jenesis 3:11: " *Jehova, bú Chineke, we si, Ònye gosiri gi na i ḅa otọ? I riela mkpuru sitere n'osisi ahu m sirị gi erila? »*

Chineke choro imanye Adam ikweta mmejọ ya. Site n'otu mwepu gaa na nke ozọ o kwusiri iju ya ajuju ahụ nke oma: " *I riri mkpuru sitere n'osisi ahu m machibidoro gi iri?* " .

Jenesis 3:12: " *Nwoke ahu we si, Nwayi ahu nke I nyere ka mu na ya biri, o nyerem nkuru sitere n'osisi ahu, m'we rie .*

O bu ezie na o bu eziokwu, aziza Adam adighi ebube. O nwere akara ekwensu n'ime ya ma o maghikwa ka o ga-esi zaa ee ma o bu mba, mana dika Setan, o na-aza n'uzọ gbara gburugburu ka o ghara inakwere naani oke ikpe omuma nke ya. O gara n'ihu ichetara Chineke oku ya na ahumahu ahụ, ebe o bu na o nyere ya nwunye ya, onye mbu mere ihe ojoo, o na-eche, n'ihu ya. Akuku kacha sie ike na akuko ahụ bu na o bu eziokwu na Chineke amaghị maka ya ebe mmehie di mkpa na atumatu ya. Ma ebe o mere ihe ojoo bu na site n'igbaso ihe nlereanya nke nwanyi ahụ, o gosiputara mmasi ya n'ebe o no na-emeru Chineke ahụ, nke a bukwa mmehie ya kasinu. N'ihu na site na mmalite, Chineke choro ka a huru n'anya karja ihe niile na onye o bu.

Jenesis 3:13: " *Jehova, bú Chineke, we si nwayi ahu, Gini mere i meworo nka? Nwanyị ahụ zara, si: "Agwo ahụ ghogburu m, m wee rie .*

Onyeikpe ukwu ahụ tughariri n'ebe nwanyi ahụ boro nwoke ahụ ebubo ma n'ebe ahụ ozọ nzaghachi nwanyi ahụ dabere na eziokwu nke eziokwu: " *agwo ahụ rafuru m, m wee rie .* " Ya mere, o kwere ka a rafuo ya, nke ahụ bukwa ihe kpatara ya.

Jenesis 3:14: " *Jehova, bú Chineke, we si agwo ahu, N'ihu na i meworo nka, i bu onye anabu onu n'elu anu-ulo nile, na kari anu-ohia nile o bula: n'afog-i ka i gēje, ajá ka i gēri kwa ubochi nile nke ndu-gi ."*

Na nke ugbu a, Chineke ajughị “ agwọ ” ahụ ihe mere o ji mee ihe a, n’ihi na Chineke amaghị na Setan, bú Ekwensu, ji ya mee ihe dī ka onye mgbaasi. P † nye nyere “ agwọ g a ekwensu n'onwe ya. Maka " agwọ " ngwa ahụ bụ ngwa ngwa, ma maka ekwensu ọ bụ naanị amuma nke ga-emezu mgbe mmeri nke Jizos Kraist meriri mmehie na onwu. Dī ka Mkpu. 12:9 si kwuo, ụdī mbụ e ji mee ihe a bụ nchupu ya na ndi mmuo ozi ojoo no n'omuma uloikwu ya n'alaeze eluigwe. A chudara ha n'ụwa, bú nke ha na-agaghị ahapu ozo ruo mgbe ha nwuru, na ruo otu puku afo, Setan nopolu iche n'ụwa nke togboro n'efu, ọ ga-awaghari kwa n'aja nke nabatara ndi nwuru anwu n'ihi ya na nnwere onwe o jiworo mee ihe n'uzo na-ezighi ezi. N'ụwa nke Chineke buru onu, ha ga-na-akpa agwa ka agwo, ma ndi na-atu egwu ma na-akpachapu anya n'ihi na e meriwo Jizos Kraist ma na-agbapu n'ebe nwoke ahụ ghoru onye iro ha no. Ha ga-emeru ndi mmadu zoro ezo n'ime ahụ nke eluigwe ha site n'imegide ha megide ibe ha.

Jenesis 3:15: “ *Iro ka M ga-etinye n'etiti gi na nwanyi ahụ, na n'etiti mkpuru gi na mkpuru ya ;*

Tinyere "agwo" ahụ, ahiriokwu a na-akwado eziokwu ahụ nwetara na nke a huru. Ngwa ya n'ebe ekwensu no di aghughu karia. A kwadoro iro di n'etiti ogige ya na umu mmadu. “ *Mkpuru nke nwanyi ahụ nke na-egwepia isi ya* ” ga-abu nke Kraist na ndi o horo kwesiri ntukwasi obi. O ga-emecha bibie ya, ma tupu mgbe ahụ, ndi mmuo ojoo ga-enwewori ohere na-adigide adigide nke " imeru " *nwanyi ahụ " ahụ n'ikiri ukwu* , Onye Kraist n'onwe ya, nke mbu, site na " *ikiri ukwu a* ". N'ihi na " *ikiri ukwu* " bu onu ogugu nke ahụ mmadu dika " *nkume isi nkuku* " bu nkume e wukwasiri ulo nsọ ime mmuo nke Chineke.

Jen 3:16: “ *Nwanyi ahụ ka o siri, M ga-emekwa ka ihe mgbu gi di ukwu n'imu nwa ;*

Tupu a muo ya site na onwu ya, nwanyi ahụ "ga- ata ahuhu n'afọ ime ya "; ọ 'ga- *amuputa n'ihe mgbu* , ihe nile mezuru n'uzo nkiti ma hu ya. Ma n'ebe a ozo, a ga-ahuta amuma amuma nke ihe oyihi ahụ. Na Jon 16:21 na Mkpu 12 :2 “ *Nwanyi ahụ no n'ihe mgbu nke imu nwa* ” na-anochi anya Nzuko-nsọ nke Kraist n'ime ochichi ndi Rom na mgbe ahụ mkpagbu ndi popu nke oge Ndi Kraist.

Jenesis 3:17: “ *O we si Adam, N'ihi na i gewo nti olu nwunye-gi, i we rie nkuru sitere n'osisi ahu nke M'nyere gi iwu bayere ya, si, Erila nkuru sitere na ya; A gachacha kwa ala n'ihi gi. N'idogbu onwe gi n'oru ka i ga-eri ya ubochi niile nke ndu gi .*

N'ilaghachikwute nwoke ahụ, Chineke nyere ya nkowaputa nke oma banyere onodu ya nke o jiri ihere choo izobe. Ikpe omuma ya zuru oke ma Adam ga-achoputakwa na tupu o naputa ya, onwu ya ga-ebute otutu obubu onu nke ga-eduga ufodu na-ahoro onwu karia ndu. Akochasi ala bu ihe jogburu onwe ya, Adam ga-ejikwa osuso amu ya.

Jenesis 3:18: “ *Ogwu na uke ka o ga-amiputara gi, i ga-erikwa ihe okuku nke ubi .*”

Apuola ihe okuku di mfe nke Ogige Iden, bu nke mgba na-agbagide ahia n'ihe ndina, “ *ogwu, ogwu* ” na ahia ndi na-amuba n'ala nke ala, nochiri anya ya. Ihe niile ebe o bu na obubu onu ala a ga-eme ngwa ngwa onwu nke mmadu n'ihi na, na "oganihu" sayensi, onye nke oge ikpezu ga-emeru onwe ya site

n'itinye nsị kemikal n'ime ala nke ihe okukụ ya, iji kpochapụ ata na ụmụ ahụhụ na-ebibi ihe. Nri bara ụba na nke dị mfe inweta agaghizi adi n'èzí ubi a ga-achụpụ ya na nwunye ya, bụ ihe kasị amasị Chineke.

Jenesis 3:19: “ *N'osusọ nke ihu gị ka ị ga-eri nri, ruo mgbe ị ga-alaghachi n'ala, ebe e si na ya weputa gị; n'ihị na ájá ka ị bụ, ọ bụkwa ájá ka ị ga-alaghachi* .”

Ọdimma a na-adakwasị mmadụ na-abia igosi ezi omume n'ụdị nke Chineke kpughere ihe o kere na nhazi ya kpomkwem, site na “ *ájá nke ala* ”. Adam mutara n'aka nke ya na nke anyị ihe onwụ, dị ka Chineke kpalitere, mejuputara. Ka anyị rịba ama na onye ahụ nwurụ anwụ abughị ihe ọzọ karịa “ *ájá* ” nakwa na n'èzí “ *ájá* ” a, ọ dighị mmụọ dị ndụ nke na-esi n'anụ ahụ a pụta. Eccl.9 na nhota ndị ọzọ na-akwado onodụ nke onodụ anwụ anwụ.

Jenesis 3:20: “ *Adam wee kpọọ aha nwunye ya Iv: n'ihị na ọ bụ nne nke ihe nile dị ndụ .*”

N'ebe a ọzọ, Adam ji akara ọchịchị ya n'ebe “ *nwanyị ahụ nọ* ” site n'inye ya aha ya “ *Iv* ” ma ọ bụ “ *Ndụ*”; aha a kwadoro dị ka eziokwu bụ isi nke akukọ ihe mere eme mmadụ. Anyị niile bụ ụmụ ndị dị anya, mụrụ site na Iv, nwunye Adam rafuo, onye sitere n'aka ya bute ọbụbụ onụ nke onwụ na a ga-ebunye ya ruo mgbe ọbịbịa dị ebube nke Jisus Kraịst na mmalite oge opupu ihe ubi 2030.

Jen 3:21: “ *Jehova Chineke kere Adam na nwunye ya uwe akpukpọ anụ wee yiwe ha .*

Chineke anaghị echezọ na mmehie nke ndị di na nwunye nọ n'ụwa bụ akukọ nke atumatụ nzọpụta ya nke ga-ewere ugbo a n'ụdị egosiputara. Mgbe mmehie gasiri, mgbaghara Chineke na-adi n'aha Kraịst bụ onye ndị agha Rom ga-achụ ma kpogide ya n'obe. N'ime omume a, onye aka ya dị ọcha, nweere onwe ya pụọ na mmehie niile, ga-ekwenye inwụ maka mkpuchi , n'onodụ ha, maka mmehie nke naanị ndị ọ hōrō kwesiri ntukwasị obi. Site ná mmalite, Chineke gburu anumanu ndị aka ha dị ọcha ka “ *akpukpọ ahụ* ” ha wee kpuchie ọtọ Adam na Iv. N'ime omume a, o jiri okwukwe were dochie “ *ikpe ziri ezi* ” nke ụmụ mmadụ chere n'echiche. “ *Ezi omume* ” ahụ mmadụ chere bụ naanị ụgha aghugho na n'onodụ ya, Chineke na-agụ ha “ *uwe* ” ihe atụ nke “ *ezi omume ya* ” bụ eziokwu, “ *aji nke eziokwu ya* ” nke dabeere n'ájà afọ ofufo nke Kraịst na àjà nke ndụ ya maka mgbaputa nke ndị ji ikwesị ntukwasị obi hụrụ ya n'anya.

Jen 3:22: “ *Jehova Chineke wee si: Lee, nwoke ahụ adiwo ka otu n'ime anyị, imara ezi ihe na ihe ọjọ. Ugbo a, ka anyị gbochie ya isetipụ aka ya na inara mkpuru sitere n'osisi nke ndụ wee rie na idị ndụ ebighị ebi .*”

Na Maikel, Chineke gwara ezi ndị mmụọ ozi ya bụ ndị na-ahụ ihe nkiri ahụ ka na-eme n'ụwa okwu. Ọ si ha, *Le, nwoke ahu adiwo ka otu onye nime ayi, ima ezi ihe na ihe ọjọ* . N'ubochi tupu onwụ ya, Jisus Kraịst ga-eji otu okwu ahụ mee ihe banyere Judas, onye sabo ahụ nke gaje irara ya nye n'aka ndị Juu okpukpere chi, e mesiakwa nye ndị Rom ka a kpogide ya n'obe, nke a na Jōn 6:70: “ *Jizos zara ha, si: “Ó bughị Mụ onwe m hoputara unu, mmadụ iri na abuo ahụ? Ma otu onye n'ime unu bụ mmụọ ọjọ!* ”. “ *anyị* ” n'amaokwu a na-aghọ “ *ị* ” n'ihị onodụ dị iche iche, mana ụzọ Chineke si ele ya bụ otu ihe. Nkebi ahiriokwu ahụ bụ “ *otu n'ime anyị* ” na-ezo aka na Setan bụ onye ka nwere ohere na ijeghari

n'alaeze eluigwe nke Chineke n'etiti ndi mmuo ozi nile e kere na mmalite nke okike uwa.

Mkpa o di igbochi mmadu iri mkpuru sitere na "osisi nke ndu" bu ihe a choroo n'aka eziokwu ahụ bu nke Jizos biara igbara ama n'okwu ya nye onye ochichi Rom bu Pontios Pailet. "Osis nke ndu" bu onyinyo nke Kraist onye mgbaputa na iri mkpuru sitere na ya putara iri nri na ozizi ya na agwa ime mmuo ya dum, ya bu, iwere ya di ka onye nochiri anya na onye nzoputa. Nke a bu naani onodu nwere ike ime ka o buru ihe ziri ezi maka iri "osis nke ndu" a. Ike nke ndu adighi n'ime osisi ahụ kama n'ime nke osisi ahụ nochiri anya ya: Kraist. Ozokwa, osisi a nwere onodu ndu ebighi ebi ma mgbe mmehie mbu gachara ndu ebighi ebi a tufuru ruo mgbe ebighi ebi ruo mgbe ikpeazu nke Chineke n'ime Kraist na Michael. Ya mere, "osis nke ndu" na osisi ndi ozo nwere ike ila n'iyi nakwa ubi Chineke.

Jenesis 3:23: "Jehova, bu Chineke, we si n'ogige Iden, zilaga ya, ka olu olu ala ahu nke e siri na ya weputa."

Ihe foro nke nta ka o buru Onye Okike bu ichupu n'ogige ahụ magburu onwe ya ndi di na nwunye bu ndi kpuru site na Adam mbu (okwu nke na-akowa udi mmadu: red = obara), gosiputara onwe ha ndi na-erughi eru maka ya site na nnupuisi ha. Na n'ezigige ahụ, ndu na-egbu mgbu, n'ime ahụ adighi ike na nke uche, ga-amalite maka ya. Ilaghachi n'ala nke siri ike na nke nnupuisi ga-echetara umu mmadu banyere mmalite "aja" ha.

Jenesis 3:24: "O wee chupu Adam; o wee debe cherob ndi na-efeghari mma agha na-enwu oku n'ebe owuwa anyanwu nke ogige Iden, ka ha na-eche uzoo osisi nke ndu nche nche."

O bughizi Adam na-eche ogige ahụ nche, kama o bu ndi mmuo ozi na-egbochi ya ibanye na ya. Ogige ahụ ga-emesia puo ntakiri tupu iju mmiri ahụ nke mere na 1656 mgbe Iv na Adam mehiesiri.

N'amaokwu a, anyi nwere nkowa bara uru iji chota ebe ogige Iden di. E debere ndi mmuo ozi ahụ "n'ebe owuwa anyanwu nke ogige ahụ" nke di n'ebe odida anyanwu nke ebe Adam na Iv puru. Ebe e chere na e gosiputara na mmalite nke isiakwukwo a kwekoro na nkowa a: Adam na Iv gbagara n'ala ndida nke Ugwu Ararat na ogige ahụ a machibidoro iwu di na mpaghara "oke mmiri" nke Turkey di nso n'Odo Mmiri Van, n'ebe odida anyanwu nke onodu ha.

Jenesis 4

Nkewa site na onwu

Isi nke 4 a ga-enyere anyi aka ighota nke oma ihe mere o ji di mkpa ka Chineke nyefee Setan na ndi mmuo ojoo ya na-enupu isi ulo nyocha nke na-ekpughe okè ajo omume ha ruru.

N'elu-igwe, ajo omume nwere oke n'ihu na ndi nke eluigwe enweghi ike igbu onwe ha; n'ihu na ha nile bu ndi na-adighi anwu anwu nwa oge. N'ihu ya,

onodu a ekweghi ka Chineke kpughee oke ajo omume na obi ojo nke ndi iro ya nwere ike ime. N'ihia ya, e kere uwa maka ikwe ka onwu di n'udi obi ojo ya nke uche nke ihe di ka Setan puru iche n'echiche.

Isi nke 4 a, nke edobere n'okpuru ihe atu nke nomba 4 nke bu eluigwe na ala, ga-eme ka onodu nke onwu mbu nke mmadu terrestrial; onwu bu agwa ya puru iche na nke puru iche n'etiti ihe nile Chineke kere. Mgbe Adam na Iv mehiechara, ndu nke uwa bu " ihe nkiri nye uwa na ndi mmuo ozi " di ka onye akaebe sitere n'ike mmuo nsu na nke kwesiri ntukwasu obi bu Pol, bu Sol nke Tasos, onye mbu kpagburu ogbako Kraist, kwuru na 1 Kor 4:9 .

Jenesis 4:1: " Adam we mara Iv nwunye-ya; o turu ime, mua Ken, o we si: Enwetawom nwoke site n'enyemaka Jehova .

N'amaokwu a, Chineke na-ekpughere anyi ihe o putara na ngwaa ahụ bu " imara " nke a dikwa mkpa n'ukpuru nke ibu onye ezi omume site n'okwukwe di ka ihe e dere na Jon 17:3 si di: " Nke a bukwa ndu ebighi ebi, ka ha wee mara gi, bu nani ezi Chineke, marakwa Jisos Kraist, Onye I zitere . Imara Chineke putara iso Ya na-enwe mmekorita ihunanya, ime mmuo na nke a, ma nke anu aru n'ihe banyere Adam na Iv. N'igbaso ihe nlereanya a nke di na nwunye mbu ahụ, "nwa" a muru site n'ihunanya nke anu aru; na nke oma a ga-amuriri "nwa" na mmekorita ihunanya ime mmuo anyi na Chineke biri. Omumu ohuru a n'ihia ezi " ihe omuma " nke Chineke ka ekpughere na Mkpu 12: 2-5: " O we di ime, tie nkpu, ime ime, na nime ihe ngbu nke imu nwa. ...O wee muo nwa nwoke, onye ga-eji mkpanaka igwe chia mba nile. E nta a kp]nta,]ntak] nta ya]ntantak] ta ya elu d] elu gaa n'ocheeze Ya, gakwuru Ya, bu nwa ya nwoke, bu nwa-ya nwoke, ka o nadi n'okpu-eze-ya . Nwatakiri nke Chineke muru ga-amughariri udi omume nke Nna ya mana nke a abughi otu nwa nwoke mbu a muru site na mmadu.

Aha Ken putara inweta. Aha a na-ebu amuma odinihu nke anu aru na nke uwa, nke na-emegide nwoke ime mmuo nke nwanne ya nwoke nke toro Ebel ga-abu.

Ka anyi mara na na mmalite nke akuko ihe mere eme nke mmadu, nne namu nwa na-ejikota Chineke na omumu a n'ihia na o maara na okike nke ndu ohuru a sitere na oru ebube nke Onye Okike ukwu bu Chineke Jehova ruru. N'ubochi ikpeazu anyi, nke a adikwaghi adi ma o bu adikarighi.

Jenesis 4:2: O we mua Ebel nwa-nne-ya ozu. Ebel bu onye ozuzu aturu, Ken bukwa onye na-ako ubi .

Ebel putara ume. Karja Ken, e nyere nwa ahụ Ebel di ka ihe atu nke Adam, bu onye mbu nwetara ume iku ume sitere n'aka Chineke. N'ezie, site n'onwu ya, nke nwanne ya nwoke gburu, o na-anochi anya onyinyo nke Jisos Kraist, ezi Okpara Chineke, onye nzoputa nke ndi a hoputara, bu ndi o ga-eji obara ya gbaputa.

Oru umunna abuo ahụ na-akwado udi mmegide ha. Di ka Kraist, " Ebel bu onye ozuzu aturu " dikwa ka onye na-ekweghi ekwe nke ihu ihe onwunwe n'anya nke uwa, " Ken bu onye na-ako ubi ." Umu mbu ndi a n'akuko ihe mere eme nke

mmadu na-ekwuputa odinihu Chineke buru n'amuma. Ha biakwara inye nkowa gbasara oru nzoputa ya.

Jenesis 4:3: “ *O wee ruo n’oge na-adighi anya, na Ken wetara ufodu n’ime mkpuru nke ala ihe aja Jehova;* »

Ken maara na Chineke di nakwa iji gosi ya na o choro isopuru ya, o mere ya “ *aja sitere na mkpuru nke uwa,* ” ya bu, ihe ndi oru ya rupertara. N’oru a, o na-ewere onyinyo nke igwe mmadu okpukpe ndi Juu, Ndi Kraist, ma o bu ndi Alakuba bu ndi na-eme ka oru oma ha puta ihè n'enweghi nchegbu banyere icho imata na ighota ihe Chineke huru n'anya na na-atu anya n'aka ha. Onyinye bu naani mmasi ma o buru na onye nnata nwere ekele maka ha.

Jenesis 4:4: *Ozo, Ebel weta-kwa-ra ufodu nime umu eburu uzo mu nke igwe ewu na aturu-ya, na ufodu nime abuba-ha. Jehova lere Ebel na onyinye-inata-iru-oma-ya anya;* »

Ebel nomiri nwanne ya, n’ihikwa oru o na-aru di ka onye ozuzu aturu, o na-achuru Chineke “ *n’ime umu e bu uzo muo n’ime igwe aturu ya na nke abuba ha* ” achu. Nke a na-atu Chineke utu n’ihi na o na-ahu n’aja nke “ *umu e bu uzo muo* ” ndi a, onyinyo ahụ e buru n’amuma na nke e buru n’amuma banyere aja nke Ya n’ime Jisos Kraist. Na Mkpu. 1:5 anyi na-agu: “... *na site na Jisos Kraist, onye akaebe kwesiri ntukwasị obi, onye e bu uzo muo n’ime ndi nwuru anwu,* na onye-isi nke ndi eze nke uwa.” *Nye onye huru anyi n'anya ma naputa anyi na mmehie anyi site n'obara ya, ...*». Chineke na-ahu atumatu nzoputa ya n’aja Ebel, o pughikwa ime ka o di mma.

Jenesis 4:5 *Ma n’ebe Ken na onyinye-inata-iru-oma-ya di, o dighi nsopuru. Ken were iwe nke ukwu, iru ya wee daa.* »

E jiri ya tunyere aja Ebel, o bu ihe ezi uche di na ya na Chineke ejighi ihe ahụ Ken chebaara ihe ahụ echiche, bu onye di nnoo ka o nwere ike isi wute ya ma wute ya. “ *Ihu ya gbadara ala,* ” ma ka anyi mara na iwe na-eduga ya “ *na-ewe oké iwe* ” na nke a abughi ihe nkiti n’ihi na mmeghachi omume a bu mkpuru nke mpako na-emechu ihu. Iwe na nganga ga-amiputa mkpuru di njo kari: igbu ochu nke nwanne ya nwoke bu Ebel, isiokwu nke ekworo ya.

Jenesis 4:6: “ *Jehova we si Ken, Gini mere iwe-gi ji di aró?* »

O bu nani Chineke maara ihe mere o ji masi mmasi Ebel. Cain apughi ihu na mmeghachi omume Chineke ezighi ezi, ma kama iwe iwe, o kwesiri iri Chinaeke ka o kwe ka ya ghotu ihe mere o ji mee nhoru a nke doro anya na-ezighi ezi. Chineke maara nke oma odidi nke Ken onye n’amaghi ama na-aruru onwe ya oru nke ajo ohu nke Mat 24:48-49: “ *Ma o buru na o bu ajo ohu, wee si n’obi ya, Onye-nwe m na-egbu oge obibia ya, malite iti ndi ohu ibe ya ihe,* na-esokwa ndi na-anubiga mmanya okè na-eri ihe . Chineke juru ya ajuju o maara nke oma aziza ya, ma n’ebe a ozo, n’ime otu ahụ, o nyere Ken ohere ikoro ya ihe kpatara njujanya ya. Ken agaghi aza ajuju ndi a, n’ihi ya, Chineke doro ya aka na nti banyere ihe ojoo nke ga-ejide ya.

Jen.4:7: “ *N’ezie, o buru na i mee nke oma, i ga - eweli ihu gi elu ;* »

Mgbe Iv na Adam riri nri ma were onodu nke ekwensu site n’imara ezi ihe na ihe ojoo , o putara ozo ikwanye Ken igbu nwanne ya Ebel. Nhoru abuo ahụ, “ *ihe oma na ihe ojoo,* ” di n’ihu ya; “ *ihe oma* ” ga-eduga ya igba arukwaghim n’onwe ya wee nabata nhoru Chineke o burugodi na o ghotaghi ya. Ma ihoro “ *ihe*

ojo " ga-eme ka o mehie megide Chineke, site n'imebi iwu nke isii ya: " *Egbula mmadu* "; ma o bughị, " *i ga-egbu* " dī ka ndi nsughari si weputa ya. Iwu Chineke katoro mpu, o bughị igbu ndi omekome mara nke O mere ka iwu buru iwu site n'inye iwu na nke a, obibia Jizos Kraist agbanweghi ihe o bu la n'ikpe ziri ezi nke Chineke.

Riba ama udi nke Chineke kwuru banyere " *mmehie* " di ka a ga-asị na o na-ekwu banyere nwanyi, di ka o gwara Iv na Jen 3:16: " ***Ochicho gi ga-abu di gi, ya onwe ya ga-achikwa gi.*** ". N'ihia na Chineke, onwunwa " *ime mmehie* " yiri nke nwanyi nke chorọ irata di ya, o kwesighikwa ikwe ka " *ya na-achị* " onwe ya, ma o bu site n'aka ya. N'uzo di otu a, Chineke nyere mmadu iwu ka o ghara ikwe ka " *mmehie* " nke nwanyi nochiri anya ya duhie ya.

Jenesis 4:8: " *Kain wee gwa Ebel nwanne ya okwu, si: ma mgbe ha no n'ohia, Ken biliri imegide Ebel nwanne ya ma gbuo ya.* »

N'agbanyeghi ido aka na nti Chineke a, odidi Ken ga-amiputa mkpuru ya. Mgbe ya na Ebel gbasariri okwu, Ken, onye ogbu mmadu na mmuo ya site na mmalite di ka nna ime mmuo ya, bu ekwensu, " *biliri n'isi Ebel nwanne ya, ma gbuo ya.* " Ahumahu a na-ebu amuma banyere odinihu mmadu ebe nwanna ga-egbu nwanne ya, otutu mgbe n'ihia ekworo ruru aru ma o bu nke okpukperechi ruo ogwugwu uwa.

Jenesis 4:9: " *Jehova wee si Ken: Ole ebe Ebel nwanne gi no? O zara, si, Amaghm; abum onye nche nwanne?* »

Dika O gwara Adam, bu onye nezonari ya, *Ole ebe i no?* Chineke wee si Ken: " *Olee ebe Ebel nwanne gi no?* ", mgbe niile inye ya ohere ikwuputa mmejo ya. Ma nzuzu, n'ihia na o pughị ileghara anya na Chineke maara na o gburu ya, o na-eji obi ike zaa " *Amaghi m* ", na na iriba mpako, n'aka nke ya, o juru Chineke ajuju: " *Abu m nwanne m onye nche?* " »

Jenesis 4:10: " *Chineke we si, Gini ka i meworo? Olu obara nwanne gi si n'uwa na-etiku m.* "

Chineke na-enye ya aziza ya nke putara: i bughị onye na-eche ya nche n'ihia na i bu ogbugbu ya. Chineke maara nke oma ihe o meworo, o wee gosi ya n'oninyo: " *olu obara nwanne gi na-etiku m site n'uwa.* " A ga-eji usoro ihe atu a nke na-enye obara a wufuru olu nke na-etiku Chineke na Mkpu 6 iji kpasuo " ^{akara} nke ise ", mkpu nke ndi nwuru n'ihia okwukwe nke ndi popu Rom kpagbuo okpukpe Katolik: Mkpu 6:9-10: " *Mgbe o meghere akara nke ise, ahuru m n'okpuru ebe ichuajà ahụ, o bu n'okpuru ebe ichuajà ka e nyere okwu Chineke n'ihia na e gbara ajà nke ndi ahụ e gbara n'ajà. Ha we tie n'oké olu, na-asị, ruo ole mgbe, Jehova, di nsọ na ezi-okwu, ka I gaghị ekpe ikpe na obọ obara anyi n'ahụ ndi bi n'uwa?* ". Ya mere, obara a wufuru n'uzo na-ezighi ezi chorọ ibo obọ n'ahụ ndi ikpe mara. Abọ obọ nke ziri ezi ga-abia, mana o bu ihe Chineke debere naani maka Onwe Ya. O na-ekwuputa na Deu.32:35: " *Mu nwe ibo obọ na nkwughachi ugwo, mgbe ukwu ha na-aloghari!* " N'ihia na ubochi odachi ha di nso, ihe na-echere ha agaghị adite aka ibia. " Na Isa.61:2, ya na " *afọ amara* ", " *ubochi ibo obọ* " di n'usoro ihe omume nke Mesaja Jizos Kraist: "... o zitere m ... ikwusa afọ amara Jehova, ***na ubochi ibo obọ nke Chineke anyi***; ikasi ndi niile na-eru uju obi; ...». O dighi onye nwere ike ighota na " *akwukwo* " nke " *afọ nke amara* " a ga-ekewapu na " *ubochi ibo obọ* " site na 2000 afọ.

Ya mere, ndị nwurū anwū apughikwa ikwa ákwá ọzọ ma e wezuga na ncheta nke Chineke onye ncheta ya na-akparaghị ókè.

Mpụ ahụ Ken mere kwesiri ka a taa ya ahụhụ ziri ezi.

Jenesis 4:11: “ *Ugbu a, unu bu ndi a buru onu site n’ala, nke megheworo onu ya inara obara nwanne gi n’aka gi .* »

A ga-abụ Ken ọñụ n’uwa, a gaghikwa egbu ya. Iji gosi nhụsianya nke a nke Chineke, a ghaghị ikweta na mpụ mbụ a enweghị ụzọ ọ ga-esi mee ya. Ken amaghị ihe igbu ọchụputara, ọ bukwa iwe mere ka mmụọ iche echiche kpuo isi dugara ya n’obi ojo. Ugbu a nwanne ya anwụọla, umụ mmadụ agaghizi enwe ike isi na ọ maghị ihe ọnwụ bụ. Iwu ahụ Chineke hiwere na Ọpụ.21:12 ga-amalitezi: “ *Onye ọ bula nke na-eti mmadụ ihe, a ga-egbu ya .*”

Amaokwu a na-egosikwa okwu a: “ *Ala nke meghere ọñụ ya inata obara nwanne gi n’aka gi .*” Chineke mere uwa n’onwe ya site n’inye ya ọñụ na-amikoro obara a wusara n’ime ya. Mgbe ahụ, ọñụ a na-agwa ya okwu ma na-echetara ya omume inwụ anwụ nke ruru arụ. A ga-eweli ihe oyiyi a ọzọ na Deu.26:10: “ *Ala saghere ọñụ ya , loda ha na Kora, mgbe ndi na-agbakota nwunahuru, oku na-erepiakwa nari abuo na iri ise ahụ: ha jere ozi di ka ido aka na nti ndi mmadu .*” Mgbe ahụ, ọ ga-abụ ná Mkpu. 12:16: “ *Ala wee nyere nwaanyi ahụ aka, ala wee saghe ọñụ ya , loda idei mmiri ahụ nke dragon ahụ tupuru n’onu ya .*” The “ *Osimiri* ” na-anochi anya French Catholic monarchical league bụ ndi puru iche kere agha ozu nke “dragon” kpagburu ndi Protestant kwesiri ntukwasị obi ma chupuru ha n’ime ugwu obodo. Amaokwu a nwere ihe ọputara okpukpu abuo : ndi Protestant na-eguzogide ngwa agha, mgbe ahụ mgbanwe mgbanwe French nke obara. N’onodu abuo ahụ okwu ahụ bụ “ *uwa meghere ọñụ ya* ” na-egosi na ọ na-anabata obara nke igwè mmadụ.

Jen 4:12: “ *Mgbe i na-ako ala, ọ gaghị enye gi akụ ya ọzọ. I ga-abụ onye na-awaghari awaghari na onye na-akwagharihari n’uwa .* »

Ntaramahụhụ Ken bụ nanị n’uwa nke ọ bụ onye mbụ meruworo site n’iwufu obara mmadụ n’elu ya; nke mmadụ nke e kere na mbụ n’onyinyo Chineke. Ebe ọ bụ na mmehie, ọ na-ejigide àgwà Chineke ma o nwekwaghị idi ọcha ya zuru okè. Ọrụ mmadụ bụ isi n’imeputa nri site n’iru ala. Ya mere Ken ga-achọ ụzọ ọzọ a ga-esi na-eri nri.

Jenesis 4:13: “ *Ken wee si Jehova: “Nhuhuhu m tara akpu nke ukwu nke a na-agaghị ebuli .”*

Nke putara: n’okpuru onodu ndi a, ọ ka mma ka m gbuo onwe m.

Jenesis 4:14: “ *Le, i chupuwom ta n’ala nka; M ga-ezonari gi n’ihu gi, m ga-abụ onye na-agaghari agaghari na onye na-agba osọ ndu n’uwa, ma onye ọ bula chotara m ga-egbu m .*”

Ugbu a ọ na-ekwukari okwu ma chikota onodu ya di ka ikpe onwu.

Jenesis 4:15: “ *Jehova wee si ya: O buru na onye ọ bula egbu Ken, a ga-abo obo okpukpu asaa n’isi ya. Ndien Jehovah odori Cain idiño, mbak owo ekededi eke okutde enye okuwot enye .*

N’ibu onye kpebisiri ike izoputa ndu Ken n’ihi ihe ndi a hwororiji, Chineke gwara ya na a ga-akwu ugwo onwu ya, ya bu, “ *ibo obo ,*” “ *ugboro asaa .* O kwuziri “ *ihe iriba ama* ” nke ga-echebe ya. N’echiche nke a, Chineke buru amuma uru ihe atu nke nomba “asaa” nke ga-akowaputa ubochi izu ike na ido ndi

ozo nso, bu nke e buru n'amuma n'ogwugwu izu ndi ahụ ga-emezu n'uzo zuru ezu na puku afo nke asaa nke oru nzoputa ya. Ubochi izu ike ga-abu ihe iriba ama nke ibu nke Onye Okike Chineke na Ezik 20:14-20. Ndien ke Ezekiel 9 " enim idionno " edori mbon oro enyenede Abasi mbak ediwot mmọ ke hour ufen Abasi. N'ikpeazu, iji kwado ukpuru **nkewa nke** echekwabara , na Mkpu. 7, " ihe iriba ama ," " akara nke Chineke di ndu ," na-abia " ka akara okpoiso " nke ndi ohu Chineke, na " akara na akara " bu ubochi izu ike nke ya nke asaa.

Jenesis 4:16: " *Kain wee si n'ihu Jehova puta, biri n'ala Nod, n'ebe owuwa anyanwu nke Iden .* "

O bularij n'ebe owuwa anyanwu nke Iden ka Adam na Iv lawara mgbe a chupuru ha n'ogige Chineke. A na-enye ala a aha Nod nke putara: nhujuanya. N'ihhi ya, a ga-eji nhujuanya nke uche na nke anu ahụ mara ndu Ken n'ihhi na a juru aju n'ebe di anya n'ihu Chineke na-ahapu obuna n'ime obi Ken siri ike nke kwuru n'amaokwu nke 13, n'egwu ya, si: " *A ga-ezobekwa m n'ebe di anya n'ihu Gi .* "

Jenesis 4:17: " *Kain we mara nwunye-ya; o turu ime, mua Inok. O wee wuo otu obodo wee kpoo obodo ahụ aha nwa ya nwoke bu Inok .* "

Ken ga-abu nna ochie nke ndi bi n'obodo nke o kpọ aha nwa mbu ya: Inok nke putara: ibido , inye ntuziaka, imega ahụ, na imalite iji ihe mee ihe. Aha a na-achikota ihe niile ngwaa ndi a na-anochi anya ya ma yikwa ya nke oma n'ihhi na Ken na umu ya na-eweputa udi oha mmadu na-enweghi Chineke nke ga-aga n'ihu ruo ogwugwu uwa.

Gen. 4:18 : " *Na Henok nso woo Irad, na Irad woo Mehujael, na Mehujael nso woo Metusel, na Metusel nso woo Lamek .* »

Usoro omumu a di nkenke kpachaara anya kwusi n'agwa aha ya bu Lemek, onye a na-amaghi kpomkwem ihe o putara kama okwu nke mgborogwu a metutara ntuziaka dika aha Inok, na kwa echiche nke ike.

Jenesis 4:19: " *Lemek wee luo ndi inyom abuo: aha otu bu Eda, na aha ibe ya bu Zila .* »

Anyi na-ahu na Lemek nke a ihe iriba ama mbu nke nkewa nke ya na Chineke di ka " *nwoke ga-ahapu nna ya na nne ya wee jikota nwunye ya, ha abuo ga-aghokwa otu anu ahụ* " (lee Jen. 2:24). Ma na Lemek, nwoke ahụ nwere mmasi n'ebe umu nwanyi abuo no, ha ato ga-aghokwa otu anu ahụ. O doro anya na nkewapu n'ebe Chineke no bu kpam kpam.

Jenesis 4:20: " *Eda wee muo Jebal: ma ya onwe ya bu nna ndi bi n'uloiwu na anu ulo .* "

Jabal bu nna ochie nke ndi ozuzu aturu na-akwaghari dika ufodu ndi Arab ka di taa.

Jenesis 4:21: " *Aha nwa-nne-ya nwoke bu Jubal: onye ahu bu nna nke ndi nile neji ubo-akwara na oja .* »

Jubal bu nna ochie nke ndi egwu niile na-ejide onodu di mkpa na mmepeanya na-adighi asopuru Chineke, obuna taa ebe omenala, ihe omuma na onye na-ese ihe bu ntala nke obodo anyi nke oge a.

Jenesis 4:22: " *Zila we mua Tubal Ken, onye nakpu ihe nile nke ola na igwe. Nwa-nne Tubal-Cain bu Neama .* »

Amaokwu a megidere nkuzi goomentị nke ndị ọkọ akụkọ ihe mere eme bu ndị na-ewere Age Bronze tupu oge Iron Age. N'ezie, dị ka Chineke si kwuo, ndi ikom mbu maara otu e si emeputa igwe, ma eleghị anya kemgbe Adam n'onwe ya, n'ihị na ihe odide ahụ ekwughị na Tubal Ken bu nna nke ndi na-akpu igwe. Mana nkowa ndi a ekpughere ka e nyere anyi ka anyi wee ghota na mmepeanya di adi kemgbe ndi nwoke mbu. Omenala ha na-adighi asopuru Chineke emechabeghikwa ka nke anyi taa.

Jenesis 4:23: “ *Lemek wee si ndi nwunye ya: Eda na Zila, geenu nti n'olu m! Ndi nwunye Lemek, nurunu okwu m! M'we bu otu nwoke n'ihị onurum, na nwa-okorobia n'ihị oha-amaram.* »

Lemek na-etu nwunye ya abuo onu na o gburu otu nwoke, bu nke meruru ya ahụ n'ikpe Chineke. Ma n'iji mpako na ikwa emo, o gbakwunyere na o gbukwara otu nwa okorobia, nke na-eme ka okwu ya ka njọ na ikpe Chineke ma mee ka o buru onye na-ekwughachi "onye ogbu mmadu" n'ezie.

Jen 4:24: “ *A ga-abo obo Ken okpukpu asaa, Lemekkwa okpukpu iri asaa na asaa.* »

Mgbe ahụ, o na-akwa emo nleghara anya nke Chineke gosiri Ken. Ebe o bu na mgbe o gbusiri otu nwoke, a ga-abo obo onwu Ken “ ugboro asaa,” mgbe o gbuchara otu nwoke na nwa okorobia, Chineke ga-abo obo Lemek “ugboro iri asaa na asaa.” Mmadu enweghi ike iche n'echiche okwu jogburu onwe ya. Ma Chineke chokwara ikpughere umu mmadu na ndi nnochiteanya mbu ya site n'ogbo nke abuo, nke Ken ruo nke asaa, nke Lemek, eruwo n'okwa kasi elu nke enweghi omume ruru aru. Ma nke a bu ihe ngosi ya nke ihe ga-esi n'ikwapu n'ebe o no puta.

Jenesis 4:25: “ *Adam we mata nwunye-ya ozo; O muru nwa nwoke, kpo aha ya Set, n'ihị na, o siri, Chineke ahoputawo m mkpuru ozo n'onodu Ebel, onye Ken gburu.* .

Aha Seth a kpokwara “cheth” n'asusu Hibru na-ezo aka na ntoala ahụ mmadu. Ufodu tughariri ya di ka “otu ma o bu nkwughachi ugwo” mana enweghi m ike ichota ihe ziri ezi maka echiche a n'asusu Hibru. Ya mere, m na-ejigide "ntoala nke ahụ" n'ihị na Seth ga-agho mgborogwu ma o bu isi ntoala nke kwesiri ntukwasi obi agburu nke Gen.6 ga-akowa site na okwu " umu ndi ikom nke Chineke ", na-ahapu "ndi inyom" nnupuisi umu nke agburu nke Ken ndi rafuo ha, na mmegide, appellation nke " umu ndi inyom nke mmadu " .

Na Seth, Chineke na-agma mkpuru ma mee ka “ mkpuru ” oheru bilie nke e nyere nwa nke asaa, bu Inok ozo, di ka ihe atu na Jen 5:21 ruo 24. O nwere ihe ugwu nke ibanye n'elugwe di ndu, na-agafeghi onwu, mgbe afo 365 nke ndu uwa biri ndu n'ikwesi ntukwasi obi nye onye kere Chineke. Inok a mere ihe kweoro n'aha ya n'ihị na “ntuziaka” ya bu iji wetara Chineke otuto, n'adighi ka aha ya, nwa Lemek, nwa Ken. Ma abuo, Lemek onye nnupuisi na Inok onye ezi omume bu “nke asaa” sitere n'usoro omumu ha.

Jenesis 4:26: “ *Ma Set nwe-kwa-ra nwa-nwoke, o we kpo aha-ya Enos. Mgbe ahụ, ndi mmadu malitere ikpoku aha Jehova.* . »

Enosch putara: mmadu, anwu anwu, ajo omume. E jikotara aha a na oge ndi mmadu malitere ikpoku aha Jehova. Ihe Chineke choro igwa anyi site n'jikota ihe abuo a bu na onye sitere n'agburu nke kwesiri ntukwasi obi amatala ajo

omume nke ọdịdị ya nke na-anwu anwu. Nghota nke a mere ka o choo Onye Okike ya ka o sopuru Ya na iji ikwesị ntukwasị obi fee Ya ofufe n'uzo ga-atọ Ya uto.

Jenesis 5

Nkewa site na ido nsọ

N'isi nke ise a, Chineke achikotala agburu ndi nogidere na-ekwesị ntukwasị obi nye Ya. M na-ewetara gi ihe omumu zuru ezu nke naani amaokwu mbu nke na-enye anyi ohere ighota ihe kpatara nguko a nke na-ekpuchi oge n'etiti Adam na Noa a ma ama.

Jenesis 5:1: “ *Nke a bu akwukwo nke ogbo Adam. Mgbe Chineke kere mmadu, o mere ya n'oyiyi Chineke .* ”

Amaokwu a na-esetipu ukuru maka ndeputa aha ndi ikom a kpuru aha. Ihe niile dabeere n'ihe ncheta a: “ *Mgbe Chineke kere mmadu, O mere ya n'oyiyi Chineke .* ” Ya mere, anyi ga-aghota na ibanye na ndeputa a, mmadu aghaghi ichekwawo “ *oyiyi Chineke* ” ya. N'ihia ya, anyi puru ighota ihe mere na aha ndi di mkpa ka nke Ken adighi abanye na ndeputa a. N'ihia na o bughị ọdidi anu ahụ kama o yiri agwa, isi nke anọ egosiwokwa anyi nke Ken na umu ya.

Jenesis 5:2: “ *Nwoke na nwanji ka O kere ha, gozie ha, kpookwa aha ha Adam n'ubochi e kere ha .* ”

N'ebe a kwa, ihe ncheta nke ngozi Chineke nke nwoke na nwanji putara na Chineke goziri aha ndi a ga-ehota aha. Nkwenye siri ike nke Chineke kere ha na-egosi mkpa o na-enye ka a mata ya di ka Onye Okike Chineke nke na-ekewapu ichi, na-edokwa ndi ohu ya nsọ, site n'ihe iriba ama nke ubochi izu ike, ndi foduru na-edebe n'ime ubochi nke asaa nke izu ha nile. Idogide ngozi nke Chineke site na ido-nsọ nke Sabbath na oyiyi nke agwa Ya bu onodu Chineke choro ka umu mmadu nogide na-eru eru ka akporo “ *mmadu* .” Ewezuga mkpuru osisi ndi a, mmadu na-aghọ n'ikpe ya “anumanu” mepere emepe na guru akwukwo kariya udi ndi ozo.

Gen.5:3: “ *Adam wee diri ndu otu nari afo na iri ato, wee muo nwa nwoke n'oyiyi ya, di ka onyinyo ya si di;* ”

N'uzo doro anya, n'etiti Adam na Set, aha abuo na-efu: nke Ken (onye na-esiteghi n'eriri kwesiri ntukwasị obi) na nke Ebel (onye nwuru n'amutaghi nwa). A na-egosiputa okoloto nke nhoro a goziri agozi. Otu a ga-emetuta aha ndi ozo niile a kpuru aha.

Jenesis 5:4: “ *Ubochi nile nke Adam mgbe o musiri Set wee buru nari afo asato. o wee muo umu ndi ikom na ndi inyom .* ”

Ihe anyi na-aghaghi ighota bu na Adam “ *muru umu ndi ikom na umu ndi inyom* ,” tupu a muo “ *Set* na mgbe a musiri ya ,” ma ndi a egosiputaghi okwukwe nke nna ma o bu nke “Set.” Ha sonyeere “umu anumanu” bu ndi na-ekwesighi ntukwasị obi na ndi na-adighi asopuru Chineke di ndu. Ya mere, n'etiti ndi niile a

muru site na ya, mgbe Ebel nwusiri, " Set " bu onye mbu mere ka a mata onwe ya site n'okwukwe ya na ikwesị ntukwasị obi ya nye Chineke Jehova bu onye kere ma kpuru nna ya nke uwa. O puru ibu na ndi ozo sochiri ya, bu ndi a na-amaghi aha, agbasowo ihe nlereanya ya, ma a kpoghi aha ha n'ihi na e debere ndeputa ndi Chineke hoputara n'usoro nke ndi ikom mbu kwesiri ntukwasị obi n'ime umu nke o bula. Nke a na nkowa na-eme ka nghota na-ama elu afo, "130 afo" maka Adam mgbe nwa ya nwoke "Seth" a muru. Ma ukpuru nke a metutara onye o bula n'ime ndi a horo nke a kpoturu aha n'ime ogologo ndeputa nke ga-ejedebe na Noa, n'ihi na umu ya ndi ikom ato: Shem, Ham na Jefet agaghi ahoputa ndi, na-agaghi adi n'oyiyi ime mmuo ya.

Jenesis 5:5: " *Ubochi niile nke Adam diri ndu wee buru nari afo itoolu na iri ato; ndien enye akpa .* "

Mu onwem nejekuru onye nke-asa aroputa nke anakpo Inok; Inok nke agwa ya bu ihe na-emegide Inok, nwa Ken.

Gen.5:21: " *Inok diri ndu afo iri isii na ise, wee muo Metusela .* "

Jenesis 5:22: " *Inok we soro Chineke jeharia n'ogu aru ato ka o musiri Metusela; o wee muo umu ndi ikom na ndi inyom .* "

Jenesis 5:23: " *Ubochi nile nke Inok wee buru nari afo ato na iri isii na ise .* "

Jenesis 5:24: " *Inok so Chineke jere ije; ma o noghi ozo, n'ihi na Chineke kuru ya .* "

O bu n'okwu a kpomkwem nke okwu ikpe Inok ka Chineke ji kpughee ya nye anyi: ndi antidiluvia ahụ « 'Elaija' ha aka n'eluigwe. N'ezie, usoro nke amaokwu a di iche n'ihe ndi ozo nile na-ejedebe, n'ihe banyere ndu Adam, n'okwu ndi bu " mgbe ahụ o nwuru . "

Ozo, Metusela, bu nwoke nke biri n'elu uwa, 969 afo; Lemek ozo nke sitere n'aburu a nke Chineke goziri.

Jenesis 5:28: " *Lemek diri ndu otu nari afo na iri asato na abuo, wee muta nwa nwoke .* "

Jenesis 5:29: *O kpo aha-ya Noa, si, Nwoke a gakasi ayi obi bayere ndobu-ayi na ndobu nke aka-ayi nadobu onwe-ayi n'olu, nke nesi n'ala ahu nke Jehova kochaworo puta .*

Iji ghota ihe amaokwu a putara, i ga-amari na aha Noa putara: izu ike. N'ezie, Lemek echeghi n'echiche ruo okè okwu ya ga-emezu, n'ihi na o na-ahu " ala ahụ a buru onu " nani site n'akuku nke " ndogbu anyi na ndogbu nke aka anyi . Ma n'oge Noa, Chineke ga-ebibi ya n'ihi ajo omume nke ndi ikom o na-ebu, di ka Jenesis isi isii ga-ekwe ka anyi ghota. Otú o di, Lemek, bu nna Noa, bu onye a horo nke, di ka ndi a na-adighi ahukebe n'oge ya, na-aghaghi inwe mwute ihu ka ajo omume nke ndi ikom gbara ha gburugburu na-eto.

Jenesis 5:30: " *Lemek wee diri ndu mgbe o musiri Noa, nari afo ise na iri itoolu na ise. o wee muo umu ndi ikom na ndi inyom "*

Jenesis 5:31: " *Ubochi nile nke Lemek wee buru nari afo asaa na iri asaa na asaa; o wee nwuo "*

Jenesis 5:32: *Noa we di ndu nu aru ise, mua Shem na Ham na Jefet .*

Jenesis 6

Nkewa ada ada

Jenesis 6:1: “ *O wee ruo na mgbe ndi mmadu malitere imuba n'elu uwa, na umu-nwanyi muuru ha .*

Dị ka ihe mmụta ndị anyị mụtara na mbụ si dị, ìgwè mmadụ a bụ ụkpụrụ anụmanụ na-eleda Chineke anya, bụ onye si otú ahụ nwee ezi ihe mere ha ga-eji jụkwa ha. Nrafu nke Adam site n'aka nwunye ya Iv ka emeghariri n'etiti madu nile, ọ bu kwa ihe kwesiri ntukwasi -obi dika anu -aru si di : umu-aboghọ nārata madu, ha nēnweta kwa ihe ha nāchọ.

Gen.6: 2: " *Umu ndi ikom nke Chineke wee hu umu ndi inyom nke mmadu na ha mara mma, na ha luru ha nwunye nke ihe niile ha horo .*"

Nke a bụ ebe ihe na-aghọ aghughọ. **Nkewa nke** dị n'etiti ndị edoro nsọ na ndị na-ekweghị ekwe na-ekweoghị n'okpukpe na-apụ n'anya. Ndị edoro nsọ, nke a na-akpọ ebe a n'uzọ ezi uche dị na ya " *umu ndi ikom nke Chineke* ", na-adaba n'okpuru nrafu nke " *umu nwanyị nke mmadu* ", ya bụ, nke "anumanu" ìgwè mmadụ. Njikọ alụmudi na nwunye si otú a na-aghọ ihe kpatara ndakpọ nke **nkewa ahụ** Chineke chorọ ma chorọ. Ọ bụ ahụmahụ a na-agaghị echefu echefu ga-emecha mee ka ọ machibido umu Izrel ilu ndi inyom mba ozo. Iju mmiri nke ga-esi na ya pụta na-egosi ókè ekwesiri irubere mmachibido iwu a isi. N'iwu ọ bula, e nwere ihe ndi ozo, n'ihi na ufođu ndi inyom kpoozo ezi Chineke ahụ di onye Juu di ka Rut. Ihe ize ndu abughị na nwanyị ahụ bụ onye mba ozo kama na ọ na-eduga " *nwa Chineke* " n'ime ndapu n'ezì ofufe nke ndi ogo mmuo site n'ime ka ọ nakweere okpukpe ikpere arusi nke o si malite. Ozokwa, ihe di iche bu nnoo ihe a machibidoro iwu n'ihi na nwanyị bụ “ada Chineke” na-etinye onwe ya n'ihe ize ndu puru inwu anwu site n'ilu “nwa nke mmadu” bụ “anumanu” na nke okpukpe ugha, bụ nke di ya ize ndu obuna kari. N'ihi na "nwanyị" ọ bula ma ọ bụ "nwa agboghọ" ọ bula bụ nani "nwanyị" n'oge ndu ya n'uwa, na ndi a horo n'ime ha ga-anata, di ka ndi ikom, a sexless aru eluigwe nke yiri ndi mmuo ozi nke Chineke. Ebigi-ebi bu unisex na onyonyo nke agwa Jisos Kraist, ihe nlere anya Chineke zuru oke.

Nsogbu alụmudi na nwunye ka di ugbo a. N'ihi na onye nalu nwunye onye nesiteghi n'okpukpe-ya naba ama megide okwukwe nke aka ya, ma ọ bu ezi-okwu ma-ebu ihe ojo. Ozokwa, omume a na-egosi enweghi mmasi n'ebe okpukpe di na ya mere n'ebe Chineke n'onwe ya no. Onye a horo ga-ahu Chineke n'anya karia ihe niile ka o wee ruo eruo nhoputa ahụ. Ugbo a, njiko aka ya na onye mba ozo adighi amasi ya, onye a horo nke na-emekorita ihe na-agho onye na-erughi eru maka ntuli aka ahụ, okwukwe ya na-aghokwa mpako, ihe efu nke ga-ejedebe n'ogba aghara di egwu. A ka nwere mwepu ikpezu a ga-eme. Ọ buru na alụmudi na nwunye ka na-akpatara nsogbu a, ọ bụ n'ihi na oha mmadu nke oge a na-achota onwe ha n'otu onodu omume ruru aru di ka nke oge Noa. Ya mere, ozi a bu maka oge ikpezu anyi mgbe ugha na-achi n'uche mmadu bu nke mechiri kpankpan na "eziokwu" Chineke.

N'ihì mkpa ọ dì maka “mgbe ọgwugwu” anyị, Chineke emewo ka m zie ozi ikpeazu a e kpughere n'ìhe ndekọ Jenesis. N'ihì na ahụmahụ nke antediluvian ahoputara na-achikota site a obi uto " *mmalite* " na a odachi " *ogwugwu* " na ndapu n'ezì ofufe na ìhe arụ. Ugbu a, nke a ahụmahụ na-achikota nke ikpeazu ya choochi n'udì ya institutional "Seventh-Day Adventist", goziri ochichi na akuko ìhe mere eme na 1863 ma n'uzo ìme mmuo na 1873, na " *Filadelfia* ", na Mkpu. 3: 7, n'ihì na ya " *mmalite* ", na " *vomited* " site na Jizos Kraist na Mkpu. 3:14, na " 199 nke *Laodicea* ", n'ihì na "lu-agma" ya nke njiko aka ya na ecumenical ndi iro ogige na 1995. Oge nke nnwaputa Chineke maka Christian okpukpe a na-esi otu a na-edobe site " *mmalite* na *ogwugwu* ". Ma di nnoo ka ogbugba ndu ndi Juu gara n'ihu site n'aka ndiozi iri na abuo ahụ Jizos hoputara, oru Adventist nogidere na-aga n'ihu site n'aka m na ndi niile, na-anata amà amuma a, na-emeputaghachi oru nke okwukwe nke Chineke na mbu goziri na ndi osu uzọ biakwa obibia nke 1843 na 1844. M na-eme ka o doo anya na Chineke goziri mkpali nke okwukwe ha na o bughị ukpuru nke nkowa amuma ha nke a ga-akpo ajuju n'ikpeazu. Dika omume nke Sabbath na-adighi ekwe omume na omenala, sieve nke ikpe Chineke adighi kwa agozi ìhe obula ma obu ihunanya nke eziokwu ahu achoputara n'ime ndi o hoputara, " site na mmalite rue ngwusi " rue ezi nloghachi nke Kraist, nke edobere nke ikpeazu n'oge opupu ìhe ubi nke 2030.

Site n'igosi onwe ya na Mkpu 1:8 di ka " *alfa na Omega* ", Jizos Kraist na-ekpughere anyi isi ìhe ga-enyere anyi aka ighota nhazi na akuku nke o na-ekpughere anyi n'ime Akwukwo Nso, " *ikpe* " ya mgbe niile na-adabere na nleba anya nke onodu nke " *mmalite* " na onye putara ihè n'ogwugwu ", nke ndu, nke njiko, ma o bu nke njiko. *Ukpuru a* putara na Dan . N'uzo di otu a, Chineke na-akwado na ikpe ya dabeere n'ichikwa ìhe a na-ekpe ikpe na-adigide adigide. O no n'okpuru anya ya site na " *mmalite* ," ma o bu " *alfa* ," ruo " *ngwusi* ya ," " *omega* " ya.

N'akwukwo Mkpughe na n'isiokwu nke akwukwo ozi ndi e degaara " *Uka asaa* ", otu ukpuru ahụ na-edozi " *mmalite* na *njedebe* " nke " *Uka Nile* " nke metutara. Nke mbu, anyi na-ahụ Chochi Ndiozi, bu onye e chetara " *mmalite* " ya di ebube n'ozì e zigaara " *Efesos* " bu ebe " *ogwugwu* ya " na-etinye ya n'ìhe iyi egwu na a ga-ewepu mmuo Chineke n'ihì enweghi inu oku n'obi ya. O dabara nke oma, ozi e zigara " *Smyrna* " tupu afo 303 na-agba akaebe na a nuru okpukpo oku Kraist na-akpo maka ncheghari maka otuto nke Chineke. Mgbe ahụ, Pope Roman Catholic Church malitere na " *Pergamum* " na 538 na-agwu na " *Tyatira* " n'oge nke Protestant Ndozighari ma karisia n'ihu oha nke onwu nke Pope Pius 6, ejidere n'ulo mkporo na Valence, n'obodo m, na France, na 1799. Mgbe ahụ na-abia ikpe nke Protestant okwukwe, onye ihu oma Chineke nwekwara obere oge. A na-ekpughe " *mmalite* " ya "na" *Taiatatira* " ya na " *Sardis* "na 1843 n'ihì omume ya ketara na Sunday nwetara site na okpukpe ndi Rom . Jizos apughì ìme ka o doo anya kari n'ozì ya, " *Inwuru anwu* ", agbagwojula gi anya. Na nke ato n'okpuru " *Philadelphia* na *Laodicea* " ikpe nke institutional Adventism na anyi huru na mbu na-emechi isiokwu nke ozi degaara " *asaa uka* " na oge nke eras na ha na-anochi anya.

Site n'ikpughere anyi taa otu o siworo kpee ìhe ndi e mezuworo, malitekwa " *mmalite* " di ka Jenesis, Chineke na-enye anyi mkpisi ugodi nke

ighota otu o si ekpe ihe bu eziokwu na choochi di iche iche n'oge anyi. " Ikpe " ahụ nke na-aputa na omumu ihe anyi si otu a nwere " akara " nke mmuo nsọ nke chi ya.

Jen.6:3: " *Jehova wee si: Mmuo m agaghị na-aluso mmadu ogo mgbe niile, n'ihi na ya onwe ya bukwa anu ahụ: ma ubochi ya ga-abu otu nari afo na iri abuo . »*

Ihe na-erughi afo 10 tupu nloghachi nke Kraist, ozi a na-ewere agwa a na-eju anya taa. Mmuo nke ndu nke Chineke nyere " *agaghị adi n'ime mmadu mgbe nile, n'ihi na ya onwe ya bukwa anu ahụ: ma ubochi ya ga-abu otu nari afo na iri abuo-na itoolu* . N'ezie, nke ahụ abughi ihe Chineke nyere okwu ya. Ghotu m , ma ghotu Ya: Chineke adighi ada mbà na atumatu puku afo isii ya nke ikpo na ihoro ndi a hoputara. Nsogbu ya dabeere na ogologo ndu di ukwu o nyere ndi na-eri anu kemgbe Adam nwuru na 930 afo, mgbe ya gasiri, Metusela ozo ga-adi ndu, ya, ruo 969 afo. O buru na o bu afo 930 nke ikwesi ntukwasobi, ihe a ga-anagide na obuna na-atọ Chineke uto, ma o buru na o bu Lemek di mpako na nke na-aso oyi, Chineke na-ewere na o buru na o na-anagide ya ruo ihe di ka afo 120 gazuru ya. E gosiputara nkowa a site n'akuko ihe mere eme, ebe o bu na njedebe nke iju mmiri ahụ, ogologo ndu mmadu ebelatala na nkezi 80 afo nke oge anyi.

Jenesis 6:4: " *Ma e nwere ndi Refeyim n'awa n'ubochi ndi ahụ, na mgbe nke ahụ gasiri, umu ndi ikom nke Chineke batara na umu ndi inyom nke mmadu, na ha muru umu nye ha: ndi a bu ndi dike ndi a ma ama n'oge ochie ."*

Ekwesiri m igbakwunye nkenke " **yana** " site na ederede Hibru, n'ihi na a gbanwere ihe ozi ahụ putara. Chineke na-ekpughere anyi na ihe mbu o kere antiiluvian bu nnukwu nha, Adam n'onwe ya ga-aburiri ihe di ka mita anọ ma o bu 5 n'ogologo. A na-agbanwe njikwa nke elu uwa ma belata. Otu nzokwu nke " *ndi dike* " ndi a bara uru nke anyi ise, o nwekwara ike iweputa ihe oriri n'awa okpukpu ise kari mmadu taa. Ya mere, ndi mmadu bi na mbu ma biri n'elu ya dum. Nkenkenke " **na** " na-akuzikwara anyi na njiko nke ndi edoro nsọ na ndi a juru aju, " *umu ndi ikom Chineke* " na " *umu ndi inyom nke mmadu* agbanwebeghi ukpuru nke" *ndi dike* " . Ya mere Noa n'onwe ya bu dike nke 4 ruo 5 mita, di ka umu ya na ndi nwunye ha. N'oge Mosis, a ka no n'ala Kenan, ma o bu ndi dike a, "ndi Anak," turu ndi nledo Hibru ezigara n'ala ahụ ujo.

Jenesis 6:5: " *Jehova wee hu na ihe ojoo nke mmadu di ukwu n'awa, na echiche o bua nke echiche obi ya bu nani ihe ojoo mgbe niile ."*

Nleba anya di otu ahụ na-eme ka mkpebi ya buru ihe kwere nghota. A na m echetara gi na o kere uwa na mmadu iji kpughee ajo omume a nke zoro n'echiche nke ihe ndi o kere eke nke eluigwe na nke uwa. Ya mere e nwetara ihe ngosi a choro ebe o bu na " *echiche niile nke obi ha bu nani ihe ojoo kwa ubochi* ."

Jenesis 6:6: " *Jehova we chegharia na O mere madu n'elu uwa, o we wute ya n'obi-ya .*

Imara ihe ga-eme n'odinihu bu otu ihe, mana ihu ya na mmezu ya bu ihe ozo. N'ichekwa eziokwu nke ichi ihe ojoo ihu, echiche nke nchehari, ma o bu kari nke ukwu nke ikwa uta, nwere ike iputa n'uche nke Chineke nwa oge, nhusiana ya dikwa ukwu n'agbanyeghi odachi nke omume a.

Jenesis 6:7: “ *Jehova we si: M'gēme ka madu nke M'keworo si n'elu uwa la n'iyi, site na madu rue anu-ulo, site n'ihe nākpụ akpu, na nime anu-ufe nke elu-igwe; n'ihī na echegharīwo m n'ihī ime ha .*”

Tupu iju mmiri ahụ eruo, Chineke hụrụ mmeri Setan na ndị mmụọ ojọọ ya ga-emeri ụwa na ndị bi n'ime ya. Maka ya, ihe nhusianya ahụ dị egwu mana o nwetala ihe ngosi ahụ o choro inweta. Ihe foro nke nta ka o buru ibibi udi ndu mbu a nke umu nwoke na-ebi ogologo oge ma di ike na nnukwu nha. Anumanu nke uwa nso mmadu di ka anu ulo, anu ufe na anu ufe nke ikuku ga-eso ha puo ruo mgbe ebighi ebi.

Jen 6:8: *Ma Noa nwetara amara n'anya Jehova .*”

Ma di ka Ezikiel 14 si kwuo ya nani ya nwetara ihu oma n'ebe Chineke no, umu ya na ndi nwunye ha erughi eru inweta nzoputa.

Jen 6:9: “ *Ndia bu osuso-omumu Noa. Noa bu onye ezi omume na onye ziri ezi n'ubochi-ya; Noa so Chineke jee ije .*

Di ka Job, Chineke kpere Noa ikpe “ *ezi omume na izi ezi .* Dikwa ka onye ezi omume bu Inok no n'ihu ya, Chineke weere ya na ya ‘ so ya *na-ejeghari* ’.

Jenesis 6:10: “ *Noa wee muo umu ndi ikom ato: Shem, Ham na Jefet .*

O gbara afọ 500 di ka Gen.5:22 si kwuo, “ *Noa muru umu ndi ikom ato: Shem, Ham na Jefet .*” Umu ndi a ga-etolite, gho ndi ikom na ndi inyom. N'ihī ya, umu ya ga-enyere Noa aka ma nyere ya aka mgbe o ga-arū ugbo ahū. N'agbata oge a muru ha na iju mmiri ahū, otu nari afọ ga-agafe. Nke a na-egosi na “afọ 120” nke amaokwu nke 3 agbasaghi oge e nyere ya ka o wuchaa ya.

Jen 6:11: “ *Ebibiri uwa n'ihu Chineke, uwa juputara n'ime ihe ike .*”

Nruru aka abughi nke ime ihe ike, ma mgbe ime ihe ike akara na njirimara ya, nhujuanya nke Chineke nke ihunanya na-esiwanye ike na nke a na-apughi inagide. Ime ihe ike a, ruo n'otutu ya kasi elu, bu udi nke Lamek turu onu na Jen.

Jenesis 6:12: “ *Chineke we lekwasi uwa anya, ma, le, ebibiri ya; n'ihī na anu ahū nile emebiwo uzọ ya n'elu uwa .*”

N'ihē na-erughi afọ 10, Chineke ga-eleghachi anya n'ụwa ozo wee hu na o no n'otu onodu ahū o di n'oge iju mmiri ahū, “ *anu ahū nile emebiwo uzọ ya .*” Ma i ghaghi ighota ihe Chineke putara mgbe o na-ekwu banyere nruru aka. N'ihī na o buru na ntuaka nke okwu a bu mmadu, aziza ya di otutu ka echiche ndi di na isiokwu ahū. N'ebe Onye Okike Chineke no, aziza ya di mfe na nke ziri ezi. O kporo nruru aka nile nke nwoke na nwanyi wetara n'usoro na iwu nke o guzobeworo: N'ime ire ure, nwoke anaghikwa ewere oru ya di ka nwoke, ma o bu nwanyi anaghi ewere oru ya di ka nwanyi. Okwu banyere Lemek, bu onye ajo omume, onye sitere n'eriri Ken, bu ihe atu, n'ihī na ukpuru Chineke na-agwa ya, si: “ *Nwoke ga-ahapu nna ya na nne ya wee rapara n'ahū nwunye ya .*” Odidi nke odidi ahū ha na-egosi oru nwoke na nwanyi. Ma iji ghotu nke oma oru nke onye e nyere di ka “ *enyemaka* ” Adam, ihe atu ya oyiyi nke Uka nke Kraist na-enye anyi aziza. Kedu “ *enyemaka* ” nke Nzuko-nsọ nwere ike inye Kraist? Oru ya bu ibawanye onu ogugu nke ndi a hoputara echekwa na inakwere nhujuanya maka ya. Otú ahū ka o dikwa nwaanyi e nyere Adam. N'ibu onye na-enweghi ike muscular Adam, oru ya bu imu na izu umu ya ruo mgbe ha onwe ha ga-enweta otu ezinulo wee si otu a ga-epuputa uwa, dika iwu Chineke nyere iwu na Jenesis 1:28: “ *Chineke wee gozie ha, Chineke wee si ha, muo omumu, baanu uba,*

juputa uwa, buda ya n'okpuru ya . na-achikwa azu nke oké osimiri, na n'ahú anu ufe nke eluigwe, na n'ahú ihe o bula di ndu nke na-agaghari n'elu uwa .” N'ime ajoy omume ya, ndu ogbara ohuru atugharjala azu na ukpuru a. Igbako ndu n'obodo ukwu na oru ulo oru mmeputa ihe onu kpatara mkpa ego na-abawanye uba. Nke a mere ka umu nwanyi hapu oru ha di ka nne iga oru n'ulo oru ma o bu ulo ahia. N'ibu ndi a zulitere nke oma, umuaka aghowo ndi na-achosi ike na ndi na-achosi ike na na 2021 na-amiputa mkpuru nke ime ihe ike na ha kwekoru kpam kpam na nkowa ahu Poi nyere Timoti na 2 Tim 3: 1 ruo 9. M na-agba gi ume ka i weputa oge guo, na nlezianya niile kwesiri ekwes, n'ozuzu ya, akwukwo ozi abuo ahu o na-edegara Timoti, iji chota ya n'akwukwo ozi ndi a, na-agaghi agbanwe agbanwe ugbu a site n'aka Chineke na ukpuru ya agaghi agbanwe n'etiti akwukwo ozi ndi a, n'oge opupu ihe ubi nke 2030.

Jenesis 6:13: “ *Chineke we si Noa, Ogwugwu anu-aru nile abiawo n'irum; n'ih na ha emejuwo uwa n'ih-ike; lee, M ga-ebibi ha na uwa .”*

Ebe a na-eme ka ihe ojoo guzosie ike n'uzo a na-apughi igbanwe agbanwe, mbibi nke ndi bi n'uwa ka bu nani ihe Chineke puru ime. Chineke na-eme ka naani enyi ya bi n'uwa mara atumatu ya di egwu n'ih na e mere mkpebi ya na nke doru anya. O di mkpa iburu n'uche akara aka puru iche nke Chineke nyere Inok, bu nani onye na-abanye na mgbe ebighi ebi na-agaghi esi n'onwu agafe, na Noa, bu nani otu nwoke a huru na o ruru eru ilanari iju mmiri ahu na-ekpochapu. N'ih na n'okwu ya, Chineke na-ekwu " *ha nwere ...*" na " *M ga- ebibi ha .*" N'ih na o nogidere na-ekwes ntukwas obi, mkpebi Chineke emetutaghi Noa.

Jen 6:14: “ *Mere onwe gi ugbo osisi resins; I ga-edozi igbe a n'ime ulo nga, i ga-ekekwa ya n'ime na n'ezí .”*

Noa ga-adi ndu ma o bugh naani ya n'ih na Chineke choru ka ndu nke ihe o kere eke na-aga n'ihu ruo na njedebe nke afo 6000 nke nhoru nke oru ya. Iji chebe ndu ndi a horo n'oge iju mmiri, a ga-aru ugbo nke na-ese n'elu mmiri. Chineke nyere Noa ntuziaka ya. O ga-eji softwood na-eguzogide mmiri, a ga-eme ka njiko ahu buru ihe mkpuchi nke pitch, resin nke eweputara na pine ma o bu fir. O ga-ewu mkpuru ndu ka udi o bula diri ndu iche iche iji zere esemokwu na-akpata nrugide maka umu anumanu no n'ugbo ahu. Inogide n'ugbo ahu ga-adiru otu afo, ma o bu Chineke na-eduzi oru ahu bu onye o dighi ihe na-agaghi ekwe omume.

Jenesis 6:15: “ *Otu a ka unu ga-esi ruo ya: ogologo ugbo ahu ga-adi nari kubit ato, obosara ya ga-adikwa kubit iri ise, idi elu ya di kubit iri ato .”*

O buru na “ *cubit* ” ahu bu nke dike, o puru iji okpukpu ise kari nke ndi Hibru nke di ihe di ka cm 55. Chineke kpugheere akuku ndi a n'okoloto mara ndi Hibru na Moses bu ndi natara akuko a sitere na Chineke. Ya mere njiko a ruru bu 165 m ogologo, 27.5 m n'obosara na 16.5 m elu. N'ih ya, igbe ahu nwere ihe yiri akuku akuku ano buru ibu nke ukwu ma o bu ndi ikom ndi nha ya ha nhata mere ya. N'ih na anyi na-ahu, maka idi elu ya, ala ato di ihe di ka mita ise maka ndi ikom ndi onwe ha turu n'etiti 4 na 5 m n'idi elu.

Jenesis 6:16: “ *I ga-emekwara ugbo ahu windo , meekwa ya ka o di kubit n'idi elu; unu gētiye kwa onu-uzo n'akuku uho ahu; i ga-ewukwa ala ala, nke abuo na nke ato . »*

Dị ka nkowa a si dị, nani " *onu uzọ* " nke ụgbọ ahụ ka e debere n'ogo nke ala nke mbụ " *n'akukụ ụgbọ ahụ* ." Igbe ahụ gbachiri kpamkpam, ma n'okpuru elu ụlọ nke okwa nke atọ, a ga-emechi otu windo dị 55 cm n'ịdị elu na obosara ruo ogwugwu nke iju mmiri ahụ, dika Jen 8: 6 si kwuo. Ndị nọ n'ụgbọ ahụ bi n'ochichiri na ihè arurụ arụ sitere na oriona mmanụ ruo ogologo oge nile nke idei mmiri ahụ, ya bụ, .

Jenesis 6:17: “ *Ma Mu onwem, le, M'gaje ime ka iju-miri biakwasi uwa, ibibi anu-arụ nile nke ume nke ndu di nime ya n'okpuru elu-igwe; ihe niile di n'ụwa ga-ala n'iyi .*”

Chineke chorọ iji mbibi a hapụ ozi ịdọ aka ná ntị nye ndị ikom ga-ejuputa n'ụwa mgbe iju mmiri ahụ gasiri na ruo mgbe nloghachi n'ebube nke Jizos Kraist na njedebe nke afọ 6000 nke orụ Chineke. Ndụ niile ga-apụ n'anya na ụkpuru antiiluvian ya. N'ihia na mgbe iju mmiri ahụ gachara, Chineke ga-eji nwayọọ nwayọọ na-ebelata nha ndị ndụ, ma ndị mmadụ na anumanụ, ruo n'ókè nke ndị Akakpo Africa.

Jenesis 6:18: “ *Ma Mu na unu ga-eme ka ogbugba ndụ m guzosie ike; i ga-abanyekwa n'ụgbọ ahụ, gi na umụ gi, nwunye gi na ndị nwunye umụ gi .* »

E nwere asatọ n'ime ha ndị gbanariri n'iju mmiri ahụ na-abianụ, ma asaa n'ime ha na-erite uru puru iche site ná ngozi puru iche nke Noa na onye o bula. Ihe akaebe di na Ezik 14:19-20 ebe Chineke na-ekwu, “ *Ma o buru na m ga-ezite ajo oria n'ala ahụ, werekwa ajo oria na-awukwasị ya onuma, ibipu na ya mmadụ na anụ ohia, na Noa na Daniel na Job nọ n'ime ya , di nnoo ndu! ka Jehova kwuru, si: “ Ha agaghị azoputa umụ nwoke ma o bu umụ nwaanyi, ma ha ga-eji ezi omume ha zoputa mkpuru obi ha .* Ha ga-aba uru maka ibighari n'ụwa, ma ha anoghi n'okwa ime mmuọ nke Noa, ha na-eweta ezughị okè ha nke ga-ami mkpuru ojoo ya n'oge na-adighi anya.

Jenesis 6:19: “ *N'ime ihe o bula di ndu nke anu ahụ nile, i ga-ebute uzọ abuo n'udi o bula n'ime ụgbọ ahụ, ka ha na ha di ndu: ha ga-abu nwoke na nwanyi .*”

Otu di na nwunye kwa ụdị " *nke ihe niile di ndu* " ma o bu naani ụkpuru di mkpa maka imu nwa, ndi a ga-abu naani ndi lanariri n'etiti anu ohia terrestrial.

Jenesis 6:20: “ *Nime anu-ufe di iche iche, na nime anu-ulo di iche iche, na nime ihe nile o bula nke nakpu akpu nke uwa di iche iche, abua n'udi o bula gabiakute gi, ka i we zoputa ha ndu .*

N'amaokwu a, n'ime nguko ya, Chineke ekwughị okwu banyere anụ ohia, mana a ga-akpo ha dika ebugoro n'ime ụgbọ ahụ na Jen 7:14.

Jenesis 6:21: “ *Ma gi onwe-gi, were ufodu n'ihe-oriri nile nke aneri, doba-kwa-ra ya n'aka-gi, ka o we buru gi na ha ihe-oriri .*

Ihe oriri a chorọ iji zọ mmadụ asatọ na anumanụ niile nọ n'ụgbọ ahụ otu afọ kwesiri iburu nnukwu oghere n'ụgbọ ahụ.

Gen 6:22: *Noa we me otu a, me dika ihe nile si di nke Chineke nyere ya n'iwu .*

N'ikwesị ntukwasị obi na nkwardo Chineke, Noa na umụ ya jere ozi ahụ Chineke nyefere ha n'aka. Na ebe a anyị ga-echeta na ụwa bụ otu kontinent gbara mmiri naani site osimiri na iyi. N'ebe ugwu Ararat, ebe Noa na umụ ya bi, e nwere nani larii na o dighi oké osimiri. Ma n'oge na-adighi anya ndi na-akwa emo ga-

akwụsị ịchị onye a hōrō emo, a ga-erikpukwa ha na mmiri iju mmiri nke ha na-achōghị ikwere.

Jenesis 7

Nkewa ikpeazụ nke idei mmiri ahụ

Jenesis 7:1: “ *Jehova we si Noa , Ba n'ụbọ ahu, gi onwe-gi na ulo-gi nile; n'ihì na ahụwo m gị onye ezi omume n'ihu m n'etiti ọgbọ a .* »

Oge nke eziokwu na-abiarute na **nkewa ikpeazụ** nke okike ga-emezu. Site ' *iba n'ugbo ahụ* ,' a ga-azọputa ndụ Noa na ezinụlọ ya. Enwere njikọ n'etiti okwu ahụ bụ " *ugbo* " na " *ezi omume* " nke Chineke gụrụ Noa. Njikọ a na-agafe n'ihu " *Igbe ihe akaebe* " nke ga-abụ igbe dị nsọ nke nwere " *ikpe ziri ezi* " nke Chineke, nke e gosiputara n'ụdị mbadamba nkume abụọ nke mkpisi aka ya ga-akanye " *iwu iri* " ya. N'iji tūnyere nke a, e gosiri na Noa na ndị enyi ya hà nhata n'ihì na ha nile na-erite uru ná nzọputa site n'iba n'ime ụgbọ ahụ, n'agbanyeghị na Noa nanị ya ruru eru ịbụ onye e jikoro ya na iwu Chineke nke a dị ka nke ziri ezi nke Chineke na-egosi: " *Ahụwo m ịbụ onye ezi omume .* " N'ihì ya, Noa kwekọrịta n'uzọ zuru okè n'uzọ kwekoro n'iwu Chineke nke akuziwororị ndị ohu ya na-aluso ọgu n'ụkpuru ya.

Jenesis 7:2: “ *Ị ga-ewerekwa n'onwe gị ụzọ abụọ abụọ n'ime anụ ọ bụla dị ọcha, nwoke na nwanyi; anu-uzọ abua nke nādighi ọcha, nwoke na nwunye-ya;* »

Anyị nọ n'ọnọdụ antediluvian na Chineke na-eme ka ọdiche dị n'etiti anụmanụ nkewa dị ka " *dị ọcha ma ọ bụ adighi ọcha* ". Ọkọloto a mere ochie dị ka ihe e kere eke nke ụwa na na Levitikos 11, Chineke echetawo naanị ụkpuru ndị a o hiwere site na mmalite. Ya mere, Chineke nwere, dị ka " *Ụbọchị Izu Ike* ," ezi ihe mere ọ ga-eji choọ n'aka ndị ọ họtara, n'oge anyị, nkwanye ụgwù maka ihe ndị na-enye usoro ya otuto nke e hiwere maka mmadụ. Site n'ihoro " *di na nwunye asaa* *dị ọcha* " maka otu " *adighi ọcha* " otu, Chineke na-egosi mmasị ya maka ịdị ọcha nke o ji "akara" akara ya, nomba "7" nke ido nsọ nke oge ọrụ ụwa ya.

Jenesis 7:3: “ *Ụnụ ufe asaa abụọ nke eluigwe, nwoke na nwanyi, iji mee ka ụmụ ha* *dị ndụ n'elu ụwa dum .*”

N'ihì onyinyo ha nke ndụ eluigwe nke mmụọ ozi, a zoputakwara “ *uzọ abụọ* ” nke “ *nnunụ nke eluigwe* .

Jen.7:4: *N'ihì na ọ fọdurụ ụbọchị asaa, m ga-emekwa ka mmiri zoo n'elu ụwa iri ụbọchị anọ na ehie na abali, m ga-ebibikwa ihe ọ bụla* *dị ndụ nke m meworo n'elu ụwa .*

nomba " *asaa* " (7), na-akowaputa " *ụbọchị asaa* " nke **na-ekewa** oge ntinye nke anụmanụ na ụmụ mmadụ n'ime ụgbọ ahụ site na mmiri mmiri mbụ. Chineke ga-eme ka mmiri ozuzo na-adighi akwụsị akwụsị ruo “ *ụbọchị iri anọ na abali iri anọ .*” Nomba a "40" bụ nke ule. Ọ ga-emetuta “ *ụbọchị 40* ” nke iziga ndị nledo Hibru n'ala Kenan na “ *afọ 40* ” nke ndụ na onwu n'ozara n'ihì ojụjụ ha juru ịbanye n'ala nke ndị dike bi na ya. Mgbe ọ banyere n'ozì elu ala ya, a ga-anaputakwa Jisọs n'onwunwa nke ekwensu mgbe “ *ụbọchị 40 na ehie na abali* ”

gafesiri. A ga-enwekwa “ ubochi 40 ” n’etiti mbilite n’onwu nke Kraist na mwusa nke Mmuo Nso na Pentikost.

Nye Chineke, nzube nke oké mmiri ozuzo a bu ibibi " *ihe ndi o kere .* " O si otu a cheta na di ka Chineke Onye Okike, ndu nke ihe nile o kere eke bu nke ya, izoputa ha ma o bu ibibi ha. O choroo ikuziri ogbo ndi na-abia abia ihe na-agbawa obi ha na-agaghi echefu.

Jenesis 7:5: “ *Noa wee mee ihe niile Jehova nyere ya n’iwu .* ”

N’ibu onye kwesiri ntukwasii obi ma na-erube isi, Noa adighi emechu Chineke ihu, o mekwara ihe nile O nyere ya n’iwu ka o mee.

Jenesis 7:6: “ *Noa gbara nari afo isii mgbe iju mmiri ahụ di n’elu uwa .* ” »

A ga-enye nkowa ndi ozo banyere oge ahụ, ma amaokwu a etinyelarị iju mmiri ahụ n’afọ nke 600 ^{nke} ndu Noa. Ebe o bu na a muru nwa nwoke mbu ya na nari ^{afọ nke 500}, otu nari afo agafeela.

Jenesis 7:7: “ *Noa, ya na umu ya, na nwunye ya, na nwunye umu ya, banyere n’ugbo ahụ iji gbanari mmiri nke iju mmiri ahụ .* ”

Naani mmadu asato ga-agbanari iju mmiri ahụ.

Jenesis 7:8: “ *nke anu ulo di ocha na anu ulo na-adighi ocha, nke anu ufe na nke ihe o bu na-agaghari agaghari n’elu uwa .* ”

Chineke na-ekwu. Tineye n’ugbo ahụ, a di na nwunye nke " *ihe niile na-akpali n’uwa* " na-azoputa. Mana kedu “ *ala* ”, antediluvian ma o bu postdiluvian? Ihe di ugbo a nke ngwaa ahụ bu " *meut* " na-egosi ala nke oge Mosis gachara n’oge diluvian, onye Chineke kwuru okwu n’akuko ya. Nke a aghugho nwere ike izi ezi agbahapu na mkpochapu zuru ezu nke ufodu anu ohia di iche iche, na-achoghi na repopulated n’uwa, ma o buru na ha na-adi tupu iju mmiri ahụ.

Jenesis 7:9: “ *Ha na Noa wee banye n’ugbo ahụ, abuo abuo, otu nwoke na nwaanyi, di ka Chineke nyere Noa iwu .* ”

Ukpuru ahụ metutara umu anumanu kamakwa di na nwunye ato nke umu ya ndi ikom ato na ndi nwunye ha na nke ya, nke metutara ya na nwunye ya. Nhoroo Chineke ihoro naani ndi di na nwunye na-ekpughere anyi oru Chineke ga-enye ha: imuputa na imuba.

Jenesis 7:10: “ *Mgbe ubochi asaa gasiri, mmiri nke iju mmiri ahụ di n’elu uwa .* ”

Di ka kpomkwem nke a si di, nbanye n’ugbo ahụ weere onodu n’ubochi nke iri nke onwa nke abuo nke nari afo isii ^{nke} ndu Noa, ya bu, ubochi asaa tupu ubochi nke ^{iri na asaa}. gosiri n’amaokwu nke iri na otu. O bu n’ubochi nke iri a ka Chineke n’onwe ya mechiri “ *onu uzọ* ” nke ugbo ahụ n’ebe ndi nile no n’ime ya no, di ka kpomkwem nke e zoro aka na ya n’amaokwu nke 16 nke isi 7 a.

Jenesis 7:11: “ *N’ime afo nke nari isii nke ndu Noa, n’onwa nke abuo, n’ubochi nke iri na asaa nke onwa ahụ, n’otu ubochi ahụ ka isi-iyi nile nke oké ogbu mmiri gbawara, windo nile nke eluigwe ghekwaru .* ”

Chineke horo “ *ubochi nke iri na asaa nke onwa nke abuo* ” nke nari afo ^{nke isii nke Noa} ka “ *meghee windo eluigwe .* ” Nomba 17 na-anochi anya **ikpe** na koodu onuogugu nke Akwukwo Nso na amuma ya.

The ngukota oge guzosie ike site successions nke ndi a hoputara nke Gen.6 ebe iju mmiri na 1656, ebe o bu na mmehie nke Iv na Adam, ya bu, 4345 afo tupu oge opupu ihe ubi nke afo 6001 nke ogwugwu nke uwa nke a ga-emezu na anyi

na-emebu kalenda na mmiri nke 2030, na 2345 afọ tupu nchupụ ọnwụ ọnwụ nke Jizọs Kraịst 3 nke anyị kalenda nke April 3 na 3 misle mere na 3.

Nkọwa nke a ka a ga-eme ka ọ dị ọhụrụ na Jen.8:2. Site n'izo aka n'ọrụ nkwardo nke " *isi iyi nke omimi* " n'amaokwu a, Chineke na-ekpughere anyị na ọ bughị nanị na mmiri ozuzo si na mbara igwe kpatara iju mmiri ahụ. N'ịmara na " *mmiri* " na-ezo aka n'ụwa nke mmiri kpuchiri kpamkpam site n'ubochi mbụ nke okike, " *isi mmalite* " ya na-egosi mmụba nke mmiri nke oké osimiri n'onwe ya kpatara. A na-enweta ihe omume a site na ngbanwe nke ọkwa nke oke osimiri nke, site na iri elu, na-ebuli elu mmiri ruo mgbe ọ ruru ọkwa nke kpuchie ụwa dum n'ubochi mbụ. Ọ bụ site na imiri mmiri nke omimi nke oke osimiri ka ala kporo nkụ siri na mmiri pụta n'ubochi nke atọ ^{ma} ọ bụ site na mmeghari azụ ka mmiri nke idei mmiri kpuchie ala akoro ahụ. Mmiri ozuzo a na-akpo " *window nke eluigwe* " bara uru naanị iji gosi na ntaramahụhụ sitere n'eluigwe, site na Chineke nke eluigwe. E mecha ihe oyiyi nke " *windo nke eluigwe* " ga-arụ ọrụ na-abughị nke ngozi nke sitere n'otu Chineke nke eluigwe.

Jenesis 7:12: " *O wee zoo n'elu ụwa ubochi iri anọ na abali iri anọ .* "

Ihe omume a ga-eju ndị mmehie na-ekweghị ekwe anya. Karịsịa ebe ọ bụ na mmiri adighi tupu iju mmiri a. A na-agba mmiri na-agba mmiri ma na-agbaputa ala Antidiluvian site na osimiri na iyi ya; Ya mere, mmiri ozuzo adighi mkpa, igirigi ututu dochie ya. Ma nke a na-akọwa ihe mere o ji esiri ndị na-ekweghị ekwe ike ikwere na iju mmiri ahụ nke Noa kposara, ma n'okwu ọnu ma n'omume kemgbe o wuru ugbo ahụ n'elu ala akoro.

Oge nke " *ubochi 40 na ehie na abali* " na-elekwasị anya oge ule. N'aka nke ya, a ga-anwale Izrel anụ ahụ, ebe ha ka si n'Ijpt pụta, n'oge Mosis na-anoghi, onye Chineke debere ya na ya n'oge a. Ihe ga-esi na ya pụta bụ "nwa ehi ọlaedo" gbazere ná nkwekorita Eron, bụ anụ ahụ nwanne Mozis. Mgbe ahụ, a ga-enwe " *ubochi iri anọ na ehie na abali* " nke igagharị ala Kenan, n'ihi na ndi mmadu juru ibanye n'ihi ndi dike bi na ya. N'aka nke ya, a ga-anwale Jisọs ruo " *ubochi 40 na ehie na abali* ", ma na nke ugbo a, ọ bụ ezie na ike gwụ ya site n'ibu ọnu di ogologo a, ọ ga-eguzogide ekwensu bụ onye ga-anwa ya ma mesia hapu ya n'enwetaghị mmeri ya. Ọ bụrụ Jizọs ihe mere ozi elu ala ya kwe omume na nke ziri ezi.

Jen.7:13: *N'ubochi ahu Noa na Shem na Ham na Jefet, umu-ndikom Noa, na nwunye Noa na ndinyom atọ nke umu-ya ndikom batara n'ubọ ahu :*

Amaokwu a na-eme ka a mata nhoro nke nwoke abuo e kere eke no n'ụwa. Nwoke ọ bula nke mmadu na-esonyere ya " *onye inyeaka* " ya, nwanyị ya na-akpo " *nwunye* ". N'uzo di otu a, di na nwunye ọ bula na-egosiputa onwe ha n'onyinyo nke Kraist na Nzuko-nsọ ya, " *onye inyeaka ya* ", Onye Ọ hoputara nke ọ ga-azoputa. N'ihi na ebe nchekwa nke "igbe" ahụ bụ onyinyo mbụ nke nzoputa nke ọ ga-ekpughere umu mmadu.

Jenesis 7:14: " *Ha, na anụ ọhia ọ bula n'udi nke ya, anụ ulọ nile di iche iche, ihe ọ bula na-akpu akpu nke na-akpu akpu n'ụwa n'udi ya, nnunu ọ bula n'udi ya, nnunu nwere nku .* "

Site n'imesi okwu ahụ ike " *udi* ," Chineke na-echeta iwu nke odidi ya na umu mmadu na oge ikpezu anyi na-enwe obi utọ n'iso mpi, na-emehie ma na-akpo ajuju maka anumanu na obuna maka udi mmadu. Enweghi ike inwe onye na-

agbachitere idị ọcha nke ụdị kariya ya. O na-achọkwa ka ndị o hōrō kesaa echiche Chineke n'okwu a n'ih i na izu oke nke okike mbụ ya dī na idị ọcha a na **nkewa zuru oke** nke ụdị.

Site n'imesi ụdị ndị nwere nku ike ike, Chineke na-atụ aro ụwa na ikuku nke mmehie dī ka alaeze nke nọ n'okpuru Ekwensu, onye a kpōrō n'onwe ya “ *onyeisi nke ike nke ikuku* ” n'Efe. 2:2.

Gen 7:15: “ *Ha wee banye n'ugbō ahụ na Noa, abụọ na abụọ, nke anụ ahụ nile nke ume nke ndụ dī n'ime ya .* ”

Di na nwunye o bula Chineke hōputara **na-ekewapụ** ha n'ụdị ha ka ndụ ha dīgide mgbe iju mmiri ahụ gasiri. Na **nkewa a doro anya** , Chineke na-etinye ụkpuru nke ụzō abụọ ahụ nke o debere tupu nhōrō mmadụ nwere onwe ya: nke ezi ihe na-eduga ná ndụ ma nke ihe ojōo na-eduba ọnwụ.

Jenesis 7:16: “ *Nwoke na nwanị sitere n'anụ ahụ nile wee bata, dī ka Chineke nyere Noa iwu. Mgbe ahụ, Jehova mechibidoro ya ụzō .* »

Ebumnuche nke mmepụtakwa nke “ *ụdị* ” a kwadoro site na aha “ *nwoke na nwanị* ”.

Nke a bụ omume nke na-enye ahụmahụ a niile mkpa o dī na àgwà amụma ya nke njedebe nke oge amara Chineke: “ *Jehova wee mechie ụzō ya .* ” O bụ mgbe ọdinihu nke ndụ na nke ọnwụ **kewapuru** n'enweghī mgbanwe o ga-ekwe omume. Otu ihe ahụ ga-eme na 2029, mgbe ndị lanariri oge ahụ ga-ahōrō isopuru Chineke na ụbōchī izu ike nke asaa ya, ma o bụ na Satode, ma o bụ isopuru Rome na Sōnde ụbōchī mbụ ya, dī ka njedebe nke eweputara n'ụdị iwu sitere n'aka umu mmadụ na-enupu isi. N'ebea ozo “ *onu uzo amara* ” ka Chineke ga-emechi, “ *onye meghere, na onye mechiri* ” dika Mkpu 3:7 kwuru.

Jenesis 7:17: “ *Iju mmiri ahụ dī ụbōchī iri anọ n'elu ụwa. Mmiri ahụ mubara ma welie ugbō ahụ, e bulikwara ya elu n'elu ụwa .* ”

Ebuliri ugbō ahụ.

Jenesis 7:18: “ *Mmiri ahụ wee na-enwe ike nke ukwu n'elu ụwa: ugbō ahụ wee felie n'elu mmiri .* ”

Ugbō ahụ na-ese n'elu.

Jenesis 7:19: “ *Mmiri ahụ wee na-emeru nke ukwu, ewe kpuchie ugwu o bula dī elu nke dī n'okpuru eluigwe dum .* ”

Ala kpōrō nkụ na-apụ n'anya zuru ụwa ọnụ, nke mmiri na-emikpu.

Jenesis 7:20: “ *Mmiri ahụ tolitere cubit iri na ise n'elu ugwu, e wee kpuchie ha .* ”

Ugwu kachasi elu n'oge ahụ bụ ihe dī ka mita asato kpuchiri.

Jen. 7:21: “ *Ihe o bula nke na-akpu akpu n'elu ụwa nwuru, ma anụ ufe na anụ ulo na anụ ohia, na ihe o bula nke na-akpu akpu n'elu ụwa, na mmadụ niile .* ”

Anumanu niile na-ekuku ume na-ala n'iyi site na mmiri iri. Izi ezi gbasara nnunu na-atō uto kariya n'ih i na iju mmiri ahụ bụ ihe atụ amuma nke ikpe ikpe-azu, nke a ga-eji ihe ndi dī n'ụwa kpochapu ihe ndi dī n'eluigwe, dī ka Setan.

Jenesis 7:22: “ *Ihe niile dī n'ala kpōrō nkụ nke nwere ume ndụ n'oghere imi ya wee nwuo .* ”

Ihe niile dī ndụ kere dī ka mmadụ nke ndụ ya dabere na ume ya na-anwu site na mmiri mmiri. Nke a bụ nanị onyinyo nke ntaramahuhu nke iju mmiri ahụ, n'ih i na ikpe omuma dī nnoo n'ahụ mmadụ na ebe, ọnwụ nke anumanu na-emeghi

ihe ojoo bu ikpe na-ezighi ezi. Ma ka e wee mee ka mmiri rie umu mmadu na-enupu isi kpat kpat, a manyere Chineke ka ya na ha bibie anumanu ndi ahụ, di ka ha, na-ekuku ikuku nke ikuku nke uwa. N'ikpeazu, iji ghotu mkpebi a, tules na Chineke kere uwa maka mmadu e mere n'onyinyo ya, o bughị ka anumanu e kere ka ha gbaa ya gburugburu, soro ya na, n'ihe banyere anu ulo, na-ejere ya ozi.

Jenesis 7:23: “ *E bibiri ihe o bula di ndu nke di n'elu uwa, malite n'ime mmadu ruo n'anumanu ruo n'ihe na-akpu akpu ruo n'ufe nke eluigwe; Naani Noa foduru, na **ndi** ya na ha no n'ime ugbo ahụ* .

Itienwed emi osono ukpude oro Abasi akanamde ke ufot Noah ye mme nsaana esie oro ekekute ke idemmo ye mme unam ke otu mmo, kpukpru emi etinde ebaana enyuni ekerede ebaana ke “ *se idude ye enye. n'ime ugbo ahụ* ”.

Jenesis 7:24: “ *Mmiri ahụ wee di ike n'elu uwa otu nari ubochi na iri ise .*”

“ *Otu nari ubochi na iri ise* ” ahụ amalitela mgbe ubochi 40 na abali iri anọ nke mmiri ozuzo na-adighi akwusi akwusi bu nke kere iju mmiri ahụ. N'ibu onye ruru ogo kachasi elu nke “ *cubits 15* ”, ma o bu ihe di ka 8 m n'elu “ *ugwu kachasi elu* ” n'oge ahụ, okwa mmiri ahụ kwusiri ike maka “ *ubochi 150* ”. Mgbe ahụ, o ga-eji nwayo nwayo na-ebelata ruo mgbe o kporo nku di ka Chineke chorọ.

Riba ama : Chineke kere ndu n'ukpuru buru ibu nke metutara umu anumanu na umu anumanu. Ma mgbe iju mmiri ahụ gasiri, atumatu ya bu iji belata nha nke ihe niile o kere eke n'uzo kwesiri ekwesị, ya mere, a ga-amu ndu n'oge usoro iju mmiri gasiri. Ka ha banyere Kenan, ndi nledo Hibru gbara akaebe na ha ji anya ha hu uyoko mkpuru vain buru ibu nke na o were ndi ikom abuo ka ha buru ibu. Ya mere ibelata nha na-emetutakwa osisi, mkpuru osisi na akwukwo nri. N'ihia ya, Onye Okike adighi akwusi ike ihe, n'ihia na ka oge na-aga, o na-agbanwe ma na-eme ka ihe ndi o kere eke no n'uwa kwekoo n'onodu ndu ohuru ndi na-ebilite. O kere agba ojii nke akpuko ahụ mmadu bu ndi bi n'ebe anwu na-achasi ike n'ebe okpomoku na mpaghara equatorial nke uwa ebe uzari anyanwu na-ada n'uwa na ogo 90. Agba akpuko anu ndi ozo na-acha ocha ma o bu na-acha ocha ma o bu kariya ma o bu na-acha ocha kopa dabere na oke ihè anyanwu. Ma isi uhie nke Adam (Uhie) n'ihia obara di n'ime mmadu niile.

Baibul akowaputaghi aha udi anumanu di ndu nke antediluvian. Chineke hapuru isiokwu a di omimi, na-enweghi mkpughe o bula, onye o bula nwere onwe ya n'uzo ha si eche ihe. Otú o di, m na-eweputa echiche ahụ na n'ibu onye chorọ inye udi mbu nke ndu terrestrial agwa zuru oke, Chineke ekebeghi, n'oge ahụ, anu ohia ndi na-eme ochie nke okpoku ndi a na-achota taa, site n'aka ndi nchoputa sayensi, n'ime ala nke uwa. N'ihia ya, m nyere echiche na o bu Chineke kere ha mgbe iju mmiri ahụ gachara, ka o wee mee ka nkocha a na-ako n'uwa sikwuo umu mmadu ndi ga-esi n'ebe o no puo ngwa ngwa. Site n'ibipu onwe ha n'ebe o no, ha ga-esi otu a tufuo ogugu isi na ihe omuma di ukwu nke Chineke nyeworo site n'aka Adam ruo Noa. Nke a, ruo n'oke na n'ebe ufodu n'uwa, mmadu ga-ahụ onwe ya na onodu ruru aru nke "ogba mmadu" wakporo na egwu site ferocious anumanu, nke di iche iche, o ga-agbanyeghi na o ga-enwe ike ibibi na enyemaka di oké onu ahia nke eke ojoo ihu igwe na omiiko omiiko Chineke.

Jenesis 8

Nkewa nwa oge nke ndị bi n'ime ụgbọ ahụ

Jenesis 8:1: “ *Chineke we cheta Noa, na anu-ohia nile, na anu-ulo nile nke ya na ha nọ n'ụbọ; Chineke wee mee ka ifufe gabiga n'elu ụwa, mmiri ahụ wee dajụọ .* ”

Nwee obi ike na ọ dighị mgbe o chefuru ya, ma ọ bụ eziokwu na nnọko ndụ a pụrụ iche e tinyere n'ime ụgbọ ahụ na-ese n'elu mmiri na-eme ka ụmụ mmadụ na anụmanụ dī iche iche na-adịchaghị mma nke na o yiri ka Chineke agbahapụwo ha. N'ezie, ndụ ndị a enweghị nchebe zuru oke n'ihī na Chineke na-ele ha anya dī ka a ga-asī na ha bụ akụ. Ha bụ ihe onwunwe ya kasī oké ọnụ ahịa: mkpụrụ mbụ nke mejupụta ụwa ma gbasaa n'elu ya.

Jen 8:2: “ *Ekpuchiri isi-iyi nile nke omimi na windo nke eluigwe, mmiri ozuzo adighikwa n'eluigwe .* ”

Chineke kere iju-mmiri dī ka mkpa ya si dī. Ebee ka ha si bịa? Site n'eluigwe, ma n'elu ihe nile site n'ike okike nke Chineke. N'ibụ onye na-ese onyinyo nke onye nche mkpochi, o meghere ihe atụ nke iju mmiri nke eluigwe na oge na-abia mgbe ọ ga-emechi ha ọzọ.

Site n'izo aka n'orụ nkwardo nke " *isi iyi nke omimi* " n'amaokwu a, Chineke na-ekpughere anyị na ọ bughị nanị na mmiri ozuzo si na mbara igwe kpatara iju mmiri ahụ. N'imara na " *mmiri* " na-ezo aka n'ụwa nke mmiri kpuchiri kpamkpam site n'ụbọchị mbụ nke okike, " *isi mmalite* " ya na-egosi mmụba nke mmiri nke oké osimiri n'onwe ya kpatara. A na-enweta ihe omume a site na mgbanwe nke ọkwa nke oke osimiri nke , site na iri elu, na-ebuli elu mmiri ruo mgbe ọ ruru ọkwa nke kpuchie ụwa dum n'ụbọchị mbụ. Ọ bụ site na imiri mmiri nke omimi nke oke osimiri ka ala kpọrọ nkụ siri na mmiri pụta n'ụbọchị nke atọ^{ma} ọ bụ site na mmegharị azụ ka mmiri nke idei mmiri kpuchie ala akọrọ ahụ. Mmiri ozuzo a na-akpọ " *window nke eluigwe* " bara uru naanị iji gosi na ntaramahụhụ sitere n'eluigwe, site na Chineke nke eluigwe. E mechaa ihe oyiyi nke “ *windo nke eluigwe* ” ga-arụ ọrụ na-abughị nke ngozi nke sitere n'otu Chineke nke eluigwe.

N'ibụ onye okike, Chineke nwere ike kee iju mmiri ahụ na ntugharị anya, n'ihī uche ya. Otú ọ dī, ọ hōrōrō iji nwayọọ nwayọọ mee ihe n'ihe o kere eke. Ọ si otú ahụ gosi mmadụ na ọdịdị dī n'aka ya bụ ngwá agha dī ike, ihe dī ike na-eme ka ọ na-emegharị iji gōzie ya ma ọ bụ ọnụ ya dīka ma ọ na-arụ ọrụ n'ezī ihe ma ọ bụ na-adighi mma.

Jenesis 8:3: " *Mmiri ahụ wee si n'ụwa laghachi azụ: mmiri ahụ wee kwusị n'ogwugwu otu narị ụbọchị na iri ise .* ”

Mgbe ụbọchị 40 na abalị 40 nke mmiri ozuzo na-adighi akwusị akwusị na-esote ụbọchị 150 nke nkwasị ike na ọkwa mmiri kachasị elu, ọkwa mmiri malitere ịla azụ. Nwayọọ nwayọọ, ọtụtù omimi nke oké osimiri na-ada, ma ọ dighi ada miri dī ka tupu iju mmiri ahụ.

Jen 8:4: “ *N'ọnwa nke asaa, n'abalị iri na asaa n'ọnwa ahụ, ụgbọ ahụ dara n'elu ugwu Ararat .* ”

N'ogwugwu onwa ise, ruo n'ubochi, " *n'ubochi nke iri na asaa nke onwa nke asaa* ," ugbo ahụ kwusiri ise n'elu; O dabeere n'ugwu kasị elu nke Ararat. Nomba a "iri na asaa" na-akwado njedebe nke ikpe Chineke. O

do do ghi «ê ebe b ebe

d anya site nâââââetiti ebe Noa na umu-ya ndikom wuru ya. Ma Chineke choro ka a hu ihe amà nke iju mmiri ahụ ruo ogwugwu uwa, n'otu elu ugwu a nke Ugwu Ararat, bu nke ndi ochichi Russia na Turkey machibidoro ibanye na ihe foduru. Mana n'oge o horo, Chineke kwadoro ise foto ikuku nke gosiputara na o di n'ime ugbo mmiri ahụ a nwudere na ice na snow. Taa, nelele satilaiti nwere ike kwado onuno a. Ma ndi ochichi uwa adighi acho kpomkwem inye Onye Okike Chineke otuto; Ha na-akpa agwa di ka ndi iro n'ebe o no, na n'ikpe ziri ezi, Chineke na-akwughachi ha nke oma, site n'itinye ha orja na-eyi oha egwu ogo.

Jenesis 8:5: " *Mmiri ahu we nebilata mbe nile rue onwa nke-iri. N'onwa nke iri, n'ubochi mbu nke onwa ahụ, n'elu ugwu putara .*

Mbelata mmiri di oke n'ihu na mgbe idei mmiri gachara, okwa mmiri gaadi elu kara nke ala antediluvian. Ndagwurugwu oge ochie ga-anogide na-emikpu wee puta n'odidi nke oke osimiri di n'ime ugbo a di ka Oké Osimiri Mediteranian, Oké Osimiri Caspian, Oké Osimiri Uhie, Oké Osimiri Ojii, wdg.

Jenesis 8:6: " *O wee ruo n'ogwugwu ubochi iri ano, na Noa meghere windo nke o mere n'ime ugbo ahụ .*"

Mgbe ubochi 150 kwusiri ike na ubochi 40 nke ichere, na nke mbu Noa meghere obere windo ahụ. Obere ya, otu kubit ma o bu 55 cm, ziri ezi ebe o bu na naani ihe o na-eme bu itohapu nnunu ndi nwere ike igbapu n'ugbo nke ndu.

Jen.8:7: *O zipuru ugolooma, o na-efegharikwa azu ruo mgbe mmiri takoro n'uwa .*

Nchoputa nke ala akoro na-agbaputa dika usoro " ochichiri na ihè " ma o bu " abali na ehie " nke mmalite nke okike. Ozokwa, onye mbu choputara ezitere bu " ugolooma " **adighi ocha** , nke nwere plumage " **oji** " di ka " abali ". O mere ihe n'adabereghi na Noa, bu onye Chineke horo. Ya mere o na-anochi anya okpukpere chi gbara ochichiri nke a ga-aru oru na-enweghi mmekorita o bu na Chineke.

Kpomkwem, o na-anochi anya Israel anu ahụ nke njiko aka ochie nke Chineke zigara ndi amuma ya n'otutu oge, di ka obibia na njem nke ugolooma, igbali idopu ndi ya puo n'omume nke mmehie. Di ka " Ugolooma " ahụ, Izrel a nke Chineke juru n'ikpeazu gara n'ihu **na-ekewapu onwe ya** n'ebe o no.

Jenesis 8:8: " *O kwa nduru, ka o hu ma miri a atalatawo n'elu uwa '.*

N'otu usoro ahụ, a na-eziga " nduru " **di ocha** , nke nwere plumage " **acha ocha** " di ka snow, na nyocha. A na-etinye ya n'okpuru akara " *ubochi na ihè* ". N'oru a, o buru amuma banyere ogbugba ndu ohuru nke toro ntala n'obara Jizos Kraist wufuru.

Jenesis 8:9: *Ma nduru ahu ahughi ebe itokwasi obu-ukwu-ya, o we laghachikute ya n'ubo: n'ihu na miri di n'elu uwa nile. O wee setipu aka ya kporo ya kpobata ya n'ugbo ahụ .*

ugolooma ” ojii ahụ kwuuru onwe ya, *nduru* “*na-acha ocha* ” nwere njikọ chiri anya na Noa bụ onye nyere “ *aka ya ka o buru ya kpobatarara ya n’ugbo ahụ* . O bụ ihe oyiyi nke njikọ nke jikọtara onye a hoooro na Chineke nke eluigwe. “ *Nduru* ” ahụ ga-adakwasị Jizos Kraịst otu ubochi mgbe o ga-aputa n’ihu Jon Onye Na-eme Baptizim ka o mee ya baptizim.

M na-atụ aro ka i tonyere nkwubi okwu abuo a nke Akwukwo Nso; nke amaokwu a: " *Ma nduru ahụ enwetaghị ebe itobere obu ukwu ya* " n'amaokwu a si na Mat.8:20: " *Jizos zara ya, si: Fox nwere oghere, anu ufe nke eluigwe nwekwara akwu; ma Nwa nke mmadu enweghị ebe o ga-atogbo isi ya* ”; na amaokwu ndi a nke Jon 1:5 na 11 , bụ ebe o na-ekwu banyere Kraịst n’iba n’anumanu nke “ *ihè nke ndu* ” di nsọ , o kwuru, si: “ *Ihè ahụ na-enwu n’ochichiri, ochichiri ahụ aghotaghikwa ya Di nnoo ka “ nduru* ” ahụ laghachiri n’ebe Noa no, na-ekwe ka e were ya n’aka, n’aka ya “; kpolitere n’onu, Onye Mgbaputa Jisos Kraịst laghachiri n’eluigwe n’ebe chi ya di di ka Nna nke eluigwe, na-ahapukwa ya n’uwa ozi nke mgbaputa nke ndi o hoputara, ozi oma ya nke a kporo “ *Ozioma ebighi ebi* ” na Mkpu 14:6 . Na Nkpughe 1:20: O ga-ejidekwa ha “ *n’aka ya* ” n’oge “ *oge asaa* ” nke “ *uka asaa* ” buru n’amuma ebe o ga-eme ka ha soro na-edo Chineke nsọ “ *Ihè* ” ya nke “ *ihe ndoba orioma asaa* ” sere onyinyo ya.

Jenesis 8:10: “ *O we chere ubochi asa ozọ ozọ, we zipu nduru ahu ozọ n’ubọ ahu* .

Ihe ncheta a okpukpu abuo nke “ *ubochi asaa* ” ahụ na-akuziri anyi na nye Noa, ma anyi onwe anyi taa, Chineke hiwere ndu ma nye iwu banyere idi n’otu nke izu nke “ *ubochi asaa* ”, nakwa idi n’otu ihe atụ nke “ *puku afọ asaa* ” nke nnukwu oru nzoputa ya. Nkwusi ike a na ikpo nomba a “ *asaa* ” na-eme ka anyi ghotu mkpa Chineke nyere ya; nke ga-egosi na ekwensu na-awakpo ya karisia ruo mgbe obibia di ebube nke Kraịst ga-ewepu ochichi ya n’uwa.

Jenesis 8:11: “ *Nduru laghachiri n’ebe o no n’anyasi; ma lee, akwukwo oliv a dopuru adopu di n’onu onu ya. Noa maara na mmiri ahụ esiwo n’uwa taalata* .

Mgbe ogologo oge nke “ *ochichiri* ” nke okwu ahụ bu “ *anyasi* ” nke e kwuputara, olileanya nke nzoputa na onu nke mgbaputa n’aka mmehie ga-abia n’okpuru onyinyo nke “ *osisi olive* ”, na-esote nke ochie mgbe ahụ nke ogbugba ndu ohuru ahụ. Di nnoo ka Noa si “ *n’akwukwo ndu oliv* ” mara na ala ahụ a na-atu anya ya na nke a na-echere ga-adị njikere inabata ya, “ *umu Chineke* ” ga-amuta ma ghotu na **Onye ahụ e zitere n’eluigwe**, bụ Jizos Kraịst, megheere ha alaeze eluigwe.

“ *Akú oliv* ” a gbaara Noa àmà na mputa na ito eto ga-ekwe omume ozọ.

Jenesis 8:12: “ *O we chere ubochi asa ozọ; o we rapu nduru. Ma o loghachikwuteghi ya* .”

Ihe iriba ama a bu ihe doro anya, n’ihi na o gosiputara na “ *nduru* ” ahoroala inogide na-adị ndu nke na-enyeghachi ya nri ozọ.

Di nnoo ka “ *nduru* ” ahụ na-apu n’anya mgbe o kwusasiri ozi olileanya ya, mgbe o nyesiri ndu ya n’uwa iji gbaputa ndi a hoputara, bụ Jisos Kraịst, bụ “ *Onyeisi Udo* ” ahụ, ga-ahapu uwa na ndi na-eso uzọ ya, na-ahapu ha ka ha nweere

onwe ha na ndị nweere onwe ha ibi ndụ ha ruo mgbe ikpeazụ ya ga-aloghachi di ebube.

Jenesis 8:13: “ *N’afọ nke narị isii na otu, n’ọnwa mbụ, n’ụbọchị mbụ nke ọnwa ahụ, mmiri ahụ takọrọ n’elu ụwa. Noa wepụrụ ihe mkpuchi nke ụgbọ ahụ wee hụ, ma, lee, elu ala kpọrọ nkụ .* ”

Ịkpọsa ụwa ka di ntakiri ma na-ekwe nkwa, ya mere Noa gbara mbọ imeghe elu ụgbọ ahụ ka o lee anya n’azu ụgbọ ahụ ma mara na o makpuwo n’elu Ugwu Ararat, o hụ ya gbatipuru nnoo ogologo na mbara ụwa. N’ahumahu idei mmiri ahụ, ụgbọ ahụ na-ese onyinyo nke akwa a kuputara. Mgbe o putara, okuko ahụ na-agbaji shea e tinyere ya n’ime ya. Noa mekwara otu ihe ahụ; o ' *na-ewepu ihe mkpuchi n’ụgbọ ahụ* ' bụ nke na-agaghizi aba uru iji chebe ya puo n’oké mmiri ozuzo. Riba ama na Chineke adighi abia imeghe onu uzọ ụgbọ ahụ nke ya onwe ya mechiri; Nke a putara na o naghị aju ma o bu gbanwee ukpuru nke ikpe ya n’ebe ndi nnupuisi nke ụwa no bu ndi a ga-emechi uzọ nke nzoputa na eluigwe mgbe niile.

Jen 8:14: “ *N’ọnwa nke abuo, n’abalị iri abuo na asaa nke ọnwa ahụ, ụwa kpọrọ nkụ .”* ”

Ụwa na-aghokwa ebe obibi ozo mgbe e jichiri kpam kpam n’ime ụgbọ ahụ ruo ubochi 377 site n’ubochi Chineke batara na mmechi onu uzọ ahụ.

Jenesis 8:15: “ *Chineke we gwa Noa okwu, si :* ”

Jen 8:16: “ *Si n’ụgbọ ahụ puta, gi na nwunye gi, umu gi na ndi nwunye umu gi .”* ”

O bukwa Chineke ozo na-enye mgbaàmà maka uzọ opupu nke " *ụgbọ ahụ* ", onye mechiri naani " *onu uzọ* " na ndi bi na ya tupu iju mmiri ahụ.

Jen. 8:17: “ *Weputa ihe o bula di ndu n’ime anu ahụ niile nke dinyere gi, ma anu ufe na anu ulo na ihe o bula na-akpu akpu nke na-akpu akpu n’uwa, ka ha wee muo omumu, mubaa n’uwa .”* ”

Onodu ahụ yiri nke ubochi nke ise nke izu okike, ma o bughị ihe e kere oheru, n’ihi na mgbe iju mmiri ahụ gasiri, mbighari n’uwa bu akuku nke oru ahụ e buru n’amuma maka afọ 6,000 mbu nke akuko ihe mere eme nke ụwa. Chineke chorọ ka usoro a buru nke di egwu na nke na-adighi mma. O nyere ihe a kporo mmadu ihe amà na-anwu anwu nke mmetuta nke ikpe Chineke. Ihe amà nke a ga-echeta na 2 Pita 3:5 ruo 8: “ *N’ihi na ha chorọ ileghara anya, na eluigwe di n’oge gara aga site n’okwu Chineke, na ụwa e ji mmiri na mmiri kpuo, nakwa na site n’ihe ndi a ka ụwa nke di mgbe ahụ, ebe mmiri jubigara okè, wee laa n’iyi; ma site n’otu okwu ahụ eluigwe na ụwa, bu ndi e debere ugbu a megide oku, edebewokwa unu ikpe ikpe megide mmadu. Ma, ndi m huru n’anya, unu echefula otu ihe a, na n’ebe Jehova no otu ubochi di ka otu puku afọ, puku afọ dikwa ka otu ubochi .* A ga-emezu iju mmiri nke oku ahụ e buru n’amuma na njedebe nke narị afọ nke asaa n’oge ikpe ikpe ikpeazu, site na mmeghe nke isi iyi oku nke magma di n’okpuru ala nke ga-ekpuchi elu ụwa dum. “ *Odọ Mmiri oku* ” a e kwuru okwu ya ná Mkpu. 20:14-15 ga-erepịa elu ụwa na ndi nnupuisi bi n’ime ya na-ekwesighi ntukwasị obi nakwa oru ha nke ha chorọ inweta ihe ugwu site n’ileda ihunanya Chineke e gosiputara anya. E burukwa amuma na narị afọ nke asaa a n’ubochi nke asaa n’izu, nke a di ka nkowa si di, “ *otu ubochi di ka otu puku afọ, otu puku afọ dikwa ka otu ubochi .”* ”

Gen 8:18: *Noa we pua, na umu-ya ndikom, na nwunye-ya, na nwunye umu-ya ndikom .*

Ụmụ anụmanụ na-apụta, ndị nnọchiteanya nke ọhụrụ mmadụ n'aka si n'ugbo ahụ pụta. Ha na-ahụ ihè anyanwụ na nnukwu oghere na ọ fọrọ nke nta ka ọ buru nke na-akparaghị ókè nke okike na-enye ha, mgbe ụbọchị 377 gachara na ehie na abalị nke mkpochi n'ime oghere dị mkpagide na ọchịchiri.

Gen. 8:19: “ *Anụmanụ ọ bụla, ihe ọ bụla nke na-akpu akpu, na anụ ufe ọ bụla, na ihe ọ bụla nke na-akpu akpu n'ụwa, n'udị ha, si n'ugbo ahụ pụta .*

Ọpụpụ n'ugbo ahụ na-ebu amụma ntinye nke ndị a họtara n'alaeze nke eluigwe, ma ọ bụ naanị ndị Chineke kpere ikpe dị ọcha ga-aba. N'oge Noa, nke a adịbeghị, ebe ọ bụ na ndị dị ọcha na ndị na-adighị ọcha ga-ebikọ ọnu, n'otu ụwa, na-aluso ibe ha ọgụ ruo ọgwụgwụ nke ụwa.

Jen 8:20 : “ *Noa wee wuoro Jehova ebe ichuàjà; o were ufodu nime anu ọ bula di ọcha na nime anu-ufe ọ bula di ọcha, sure àjà-nsure-ọku n'elu ebe-ichu-àjà .*

Àjà-nsure-ọku bụ omume nke onye a họtara bụ Noa ji gosi ekele ya n'ebe Chineke nọ. Ọnwụ nke onye aka ya dị ọcha, n'ọndu a, anụmanụ, na-echetara Onye Okike Chineke otú ọ ga-esi jiri Jizos Kraịst bịa igbaputa mkpuru obi nke ndị ọ họtara. Anụmanụ dị ọcha tozuru oke iji yie aja nke Kraịst, onye ga-etinye idi ọcha zuru oke n'ime mkpuru obi ya, ahụ na mmụọ ya niile.

Jenesis 8:21: “ *Jehova we nu isi uto: Jehova we si n'obi-ya, M'gaghi-akocha kwa ala ozo n'ihimadu; m gaghikwa egbu ihe ọ bula di ndu ozo, di ka m mere .”*

Àjà nsure ọku nke Noa churu bụ ezi omume nke okwukwe, na okwukwe nrubeisi. N'ihimadu na ọ buru na ọ churo Chineke àjà, ọ bụ n'ihimadu ememe ichuàjà o nyere ya iwu ka o mee, ogologo oge tupu ya akuziri ya ndị Hibru bụ ndị hapuru Ijipt. Okwu ahụ bụ " *isi isi uto* " adighi emetuta echiche Chineke nke isi kama mmụọ ya di nsọ nke na-enwe ekele ma nrube isi nke onye ọ họtara kwesiri ntukwasị obi na ọhụ amụma nke ememe a na-enye àjà omiiko ya n'odinihu, n'ime Jizos Kraịst.

Ruo n'ikpe ikpe-azu a gaghị enwe idei mmiri na-ebibi ihe ọzọ. Ahumahu ka egosila na mmadụ nọ n'anụ ahụ n'uzo nkiti nakwa na “ *ajo omume* ” di ka Jizos kwuru banyere ndiozi ya na Mat. 7:11 : Ya mere, Chineke ga-azuriri “ *ajo* ” “ *anumanu a* , ” echiche Pol na-ekerita na 1 Kor .

Jenesis 8:22: “ *Mgbe ụwa digidere, oge mkpuru na owuwe ihe ubi, oyi na okpomoku, okpomoku na oyi, ehie na abali agaghị akwusi .”*

Nke a n'isi nke asato agwu na a na-echetara nke alternations nke zuru ezu megidere ndi na-achikwa onodu nke ndu n'ụwa kemgbe ụbọchị mbu nke ihe e kere eke nke, site n'usoro iwu ya " *abalị na ehie* ", Chineke kpughere ọgụ ụwa n'etiti " *ochichiri* " na " *ihè* " nke ga-emecha merie site na Jizos Kraịst. O guputara n'amaokwu a n'amaokwu a mgbanwe ndi ahụ gabigara okè bụ ndi n'ihimadu mmehie n'onwe ya bụ ihe si na nhorọ nnwere onwe e nyere ihe ndi e kere eke n'eluigwe na n'ụwa bụ ndi nweere onwe ha ihu ya n'anya na ijere ya ozi ma ọ bụ iju ya ruo n'okè nke ikpo ya asi. Ma ihe ga-esi na nnwere onwe a puta ga-abu ndu maka ndi na-eme ihe oma na onwu na ikpochapu ndi ajo omume di ka iju mmiri ahụ gosiputara.

Isiokwu ndi a kpọturu aha na-ebu ozi ime mmuo:

" *Ogha mkpuru na owuwe ihe ubi* ": na-atu aro mmalite nke ozi oma na njedebe nke uwa; ihe oyiyi Jizos Kraist welitere n'ilu ya, karisja na Mat.13:37 ruo 39: " *O zara, si: "Onye na-agma mkpuru oma ahụ bu Nwa nke mmadu; ubi bu uwa; ezi nkpuru ahụ bu umu-ndikom ala-eze; ata bu umu ajo onye ahụ; onye iro kfururu ya bu ekwensu; owuwe ihe ubi bu njedebe nke uwa ; Ndi na-ewe ihe ubi bu ndi mmuo ozi .*

" *Oyi na okpomoku* ": " **Okpomoku** " ka e kwuru na Mkpu. 7:16 : " *Aguu agaghi agu ha ozo, akpiri agaghikwa akpo ha nku ozo* "; Ma n'uzo megidere nke ahụ, " *oyi* " bukwa ihe si na obubu onu nke mmehie puta.

" *Okpomoku na oyi* ": ndi a bu oge abuo nke oke oke, nke o bu na-adighi mma di ka nke ozo na ngafe ha.

" *ehihie na abali* ": Chineke na-akpo ha n'usoro nke mmadu na-enye ya, n'ihu na n'ime atumatu ya, oge nke ubochi na-abia n'ime Kraist, nke okpukpo oku ibanye n'amara ya, ma mgbe oge a gasiri, nke " *abali ahụ mgbe onye o bu na-apughị iru oru* " di ka Jon 9: 4 si kwuo, ya bu, igbanwe odinihu mmadu n'ihu na e doro anya maka ndu ma o bu onwu site na njedebe nke oge amara.

Jenesis 9

Nkewa site na ukpuru nke ndu

Jenesis 9:1: " *Chineke we gozie Noa na umu-ya ndikom, si ha, Muanu omumu, banu uba, juputa uwa. »*

Nke a ga-abu oru mbu Chineke na-enye ihe ndi di ndu hoputara ma zoputa ya bu ugbo nke mmadu wuru: Noa na umu ya ndi ikom ato.

Jenesis 9:2: " *Egwu gi na egwu gi ga-adi n'ahu anu ohia o bu nke uwa, na anu ufe o bu nke eluigwe, n'ahukwa ihe o bu nke na-agaghari agaghari n'uwu, na n'ahukwa azu nile nke oké osimiri; n'aka gi ka a na-enyefe ha ."*

Ndu anumanu sitere n'aka mmadu, ya mere, obuna karja tupu iju mmiri ahụ, mmadu ga-enwe ike ichikwa anumanu. Ewezuga mgbe anumanu na-efunari ikike site na egwu ma o bu iwe, dika iwu, anumanu niile na-atu egwu mmadu ma na-agbali igbapu ya mgbe ha zutere ya.

Jenesis 9:3: " *Ihe o bu nke na-akpu akpu nke di ndu ga-aburu unu ihe oriri ;*

Enwere otutu ihe kpatara mgbanwe a na nri. Na-enyeghi oke mkpa ka usoro eweputara, nke mbu, m na-ehota ozugbo enweghi nri osisi ike gwuru n'oge iju mmiri na ala nke mmiri nnu kpuchie nke ghoru akuku nke adighi mma ga-eji nwayoo nwayoo nwetaghachi omumu na mmeputa ya zuru oke. Ozokwa, nguzobe nke ememe ichuaja nke Hibru ga-acho, n'oge kwesiri ekwesiri, iri anu ahụ nke onye ahụ a churu n'aja n'ohu amuma nke Nri Anyasi Di Nso ebe a ga-eri achicha di ka ihe nnochianya nke ahụ Jizos Kraist, na ihe onu nke mkpuru vain a na-anu di ka ihe nnochianya nke obara ya. Ihe nke ato, nke a na-apughị iputa, ma o bughị nke bu eziokwu, bu na Chineke chorọ ime ka ndu mmadu di mkpumkpu; na iri anu

ahụ nke na-emebi ma na-ebute n'ime ahụ mmadụ ihe ndị na-emebi ndụ ga-abụ ihe ndabere nke ihe ịga nke ọma nke ọchịchọ ya na mkpebi ya. Naanị ahụmịhe nke onye anaghị eri anụ ma ọ bụ nri onye anaghị eri anụ na-enye nkwenye nkeonwe maka nke a. Iji mee ka echiche a sikwuo ike, ịba ama na Chineke adighi egbochi mmadụ iri anụ **adighi ọcha**, n'agbanyeghi na ha na-emeru ahụ ike ya.

Jenesis 9:4: “ *Ọ bụ naanị na unu erila anụ na ndụ ya na ọbara ya .”*

Iwu a machibidoro iwu ga-adigide n'ogbugba ndụ ochie **ahụ dị ka Lev** . " na ozi ọma, *dị ka Orụ 15:19 ruo 21: " Ya mere, m na-ekwu, na anyị adighi enye ndị si ná ndị mba ọzọ na-echigharịkwuru Chineke nsogbu, kama na anyị na-edegara ha ka ha zere mmetọ nke arụsị, na ikwa iko, na ihe a nyagburu anyagbu, na ọbara . N'ihị na Mosis nwere ndị na-ekwusa ya n'obodo ọ bụla ruo ọgbọ di iche iche, ebe ọ bụ na a na-agụ ya n'ụlọ nzukọ kwa ụbọchị izu ike .*

Chineke na-akpọ “ *mkpuru obi* ” ihe niile e kere eke e ji anụ ahụ na mmụọ na-adabere kpam kpam n'anụ ahụ. N'anụ ahụ, akụkụ ahụ moto bụ ụbụrụ, nke ọbara na-enye ya, nke na-eji ume ọ bụla na-eme ka ikuku oxygen na-abanye na ya dị ọcha. Na ọndụ di ndụ, ụbụrụ na-emepụta akara eletrik nke na-emepụta echiche na ebe nchekwa na ọ na-ejikwa arụ ọrụ nke akụkụ anụ ahụ ndi ọzọ nke mejuputara ahụ anụ ahụ. Ọrụ nke "ọbara" nke bụkwa, site na genome, pụrụ iche maka onye ọ bụla di ndụ mkpuru obi, e kwesighi iwesa n'ihị na ahụ ike ihe, n'ihị na ọ na-ebu n'efu na adighi ọcha kere ofuri idem, na n'ihị na a ime mmụọ ihe kpatara ya. Chineke edobere onwe ya maka nkuzi okpukpere chi ya, ụkpuru nke inu ọbara Kraist, kama ọ bụ naanị n'udị ihe ọñụñụ mkpuru vain a anochi anya ya. Ọ bụrụ na ndụ di n'ime ọbara, onye na-anụ ọbara Kraist na-ewughachi onwe ya n'idi nsọ na odidi zuru oke ya, dika ụkpuru n'ezie siri di nke choro na anụ ahụ sitere na ihe ọ na-eri.

Jenesis 9:5: “ *Ka mara kwa, na ọbara nke nkuru-obi-unu ka M'gājuta n'aka anu-ohia ọ bula; + m ga-ajukwa mkpuru obi mmadụ n'aka mmadụ, ọbuna n'aka nwoke bi nwanne ya .*

Ndụ bụ ihe kacha mkpa nye Onye Okike Chineke kere ya. Mmad ga-ege ya nti ka o wee mata oke iwe nke mpụ na-eme n'ebe ọ nọ, ezigbo onye nwe ndụ e weere. N'ihị ya, ọ bụ naanị ya nwere ike ime ka e nye iwu ka e were ndụ zie ezi. N'amaokwu bu ụzọ, Chineke kwere ka mmadụ were ndụ anumanu buru nri, ma lee, ọ bụ mpụ, igbu ọchụ nke na-akwusi ndụ mmadụ kpam kpam. Ndụ a e wegbara agakwaghị enwe ohere ibiara Chineke nso, ma ọ bụ ihu mgbanwe omume ma ọ buru na ruo mgbe ahụ, o kwesighi n'ukpuru nzoputa ya. N'ebe a Chineke toro ntala nke iwu nke mmegwara, “anya lara anya, eze lara eze, ndu lara ndu.” Anụ ahụ ga-akwu ugwo maka igbu mmadụ nke nwere onwu nke ya, a ga-egbukwa onye udi Ken ma ọ buru na o gbuo ọbara nke ya " **nwanne " nke udi Abel.**

Jenesis 9:6: “ *Ọ buru na onye ọ bula awufu ọbara mmadụ, n'aka mmadụ ka a ga-akwafu ọbara ya; n'ihị na Chineke kere mmadụ n'onyinyo ya .”*

Chineke adighi achọ ibawanye onu ogugu nke onwu n'ihị na n'uzo megidere nke ahụ, site n'inye ikike ka e gbuo onye na-egbu ọchụ, ọ na-adabere na mmetuta nkwasị na, n'ihị ihe ize ndu di na ya, onu ogugu kasi ukwu nke umu mmadụ ga-amuta ichikwa mkpasu iwe, ka ọ ghara igho onye ogbu mmadụ, n'aka nke ya, kwesiri onwu.

Ọ bụ nanị onye e ji ezi okwukwe mee ka ọ dị ndụ pụrụ ighọta ihe ọ pụtara " *Chineke mere mmadu n'onnyinyo ya .* " Karịsịa mgbe ụmụ mmadu na-aghọ ihe jọgburu onwe ya na ihe arụ dị ka ọ dị taa n'Ebe Ọdịda Anyanwụ Ụwa na n'ebe nile n'ụwa nke ihe omuma sayensị rafuru.

Jenesis 9:7: “ *Ma gi onwe-gi, mua omumù, ba uba, gbasaa n'uwa, ba uba nime ya .* ”

Chineke choro n'ezie nke a multiplication, na ezi ihe mere, onu ogugu nke ndi a horo di nnoo nta, obuna n'ihe metutara ndi a na-akpo ndi na-ada n'uzo, na ukwu onu ogugu nke ndi o kere eke , otu ahụ ka ọ ga-enwe ike ichota na horo ndi ọ horo n'etiti ha; n'ihu na dika nkenke ekwuru na Dan 7:9 si di, nkezi bu otu nde a horo maka ijeri iri a na-akpo, ma ọ bu 1 maka 10,000.

Jenesis 9:8: “ *Chineke we gwa Noa okwu ozo, gwa kwa umu-ya ndikom tiyere ya, si ,* ”

Chineke na-agwa ndi ikom anọ ahụ okwu n'ihu na site n'inye ndi nwoke na-anochite anya udi mmadu ichisi, a ga-ama ha ikpe maka ihe ha kwere ka e mee site n'aka ndi inyom na umaka ndi e debere n'okpuru ochichi ha. Ochichi bu akara ntukwasị obi nke Chineke na-enye umu mmadu mana ọ na-eme ka ha buru ndi na-aza ajuju n'ihu ya na ikpe ya.

Jenesis 9:9: *Le, Mu onwem neme ka obu-na ndum guzosie ike n'ebe i no, na n'etiti nkpuru-gi ganochi gi; »*

Ọ di anyi mkpa taa ighota na anyi bu “ *mkpuru* ” ahụ Chineke meworo “ *ogbugba ndu* ” ya. Ndu nke oge a na ihe ndi ọ na-emeputa adighi agbanwe mmalite mmadu. Anyi bu ndi nketa nke mmalite ohuru nke Chineke nyere mmadu mgbe oke iju mmiri ahụ gasiri. Ogbugba ndu ya na Noa na umu ya ndi ikom ato gbara bu kpomkwem. O kwere Chineke nkwa na ọ gaghizi eji mmiri iju mmiri bibie mmadu niile. Mgbe nke a gasiri, ogbugba ndu ahụ Chineke na Abraham ga-eguzobe ga-abia, bu nke a ga-emezu n'okpuru akuku ya abuo sochiri anya nke e lekwasiri anya n'uzo nkiti n'oge nakwa n'uzo ime mmuo, n'ozu mgbaputa nke Jisos Kraist. Njiko a ga-abu n'otu n'otu n'otu n'otu dika okwa nzoputa nke a na-aju. N'ime nari afo 16 bu uzọ bjarute ya, Chineke kpughere atumatu nzoputa ya site n'ememe okpukpe ndi e nyere ndi Hibru. Mgbe ahụ, mgbe e mezuru n'ime Jisos Kraist nke atumatu a nke e kpughere n'ihè ya nile, ruo ihe di ka nari afo 16 ozo, ekwesighi ntukwasị obi ga-aga nke oma n'ikwesị ntukwasị obi na ruo afo 1260, ochichiri ahụ kasi gbaa ochichiri ga-achi n'okpuru ochichi ndi Rom papism. Kemgbe afo 1170, mgbe Peter Waldo nwere ike na-eme ozo okwukwe Ndi Kraist di ocha na nke kwesiri ntukwasị obi na nleba anya nke ezi Ubochi Izu Ike gunyere, ndi ahoputara na-enwechaghi nghota ka a na-esochi ya, ndi ahoputara n'oru nke Ndozighari ahụ malitere ma emechabeghi ya. Ozokwa, ọ bu nanị site n'afọ 1843 ka, site n'ule okwukwe okpukpu abuo, Chineke nwere ike ihu ndi a hoputara kwesiri ntukwasị obi n'etiti ndi osu uzo nke Adventism. Ma, ọ ka na-akachakwara ha aka ighota nke oma ihe omimi ndi e kpughere n'amuma ya. Ihe iriba ama nke njiko aka na Chineke bu mgbe niile onyinye na n'ikuku nke ihè ya, nke a bu ya mere oru nke m na-edede n'aha ya, na-amuba ndi ọ horo, mejuputara n'okpuru aha nke " *igba akaebe nke Jisos* ", udi ikpeazu ya, ihe iriba ama na njiko ya di nnoo adi ma kwenye.

Jenesis 9:10: “ *Ya na ihe o bula e kere eke di ndu nke gi na ya no, ma anu ufe na anu ulo na anu ohia o bula nke uwa, ma o buru na ha na ihe niile si n'ugbo ahụ pụta, ma o bu ha na anu ohia o bula nke uwa .*”

Ogbugba ndu ahụ Chineke gbara gbasakwara umu anumanu, ya bu, ihe niile di ndu ma na-amuba n'ụwa.

Jen.9:11: “ *M ga-eme ka ogbugba ndu m guzosie ike n'ebe unu no ;*

Ihe mmuta nke idei mmiri ahụ kuziri aghaghị ibu ihe puru iche. Chineke ga-alu ogo ugbo a n'ihu na ebumnobi ya bu inweta obi ndi O horo.

Jenesis 9:12: “ *Chineke we si, Nke a bu ihe-iriba-ama nke obu-ndu ahu nke Mu onwem naba n'etiti Mu na unu na anu nile o bula di ndu nke diyere unu rue mbe nile ebighi-ebi.*

Ihe iriba ama a nke Chineke na-enye gbasara ihe niile di ndu na-adu ocha na adighi ocha. Obubeghi ihe iriba ama nke ibu onye ya, nke ubochi izu ike nke asaa ga-abu. Ihe iriba ama a na-echetara ndi di ndu maka nkwa o kwere na o gaghi eji mmiri nke iju mmiri bibie ha ozo; Nke a bu oke ya.

Jenesis 9:13: “ *Edowo m uta m n'igwe ojii, o ga-abukwa ihe iriba ama nke ogbugba ndu n'etiti mu na uwa .*”

Sayensi ga-akowa ihe kpatara idi adi nke egwurugwu. O bu ire ere di iche iche nke ihè anyanwu nke dabere na obere mmiri ma o bu oke iru mmiri. Onye o bu la achoputala na eke na egwurugwu na-aputa mgbe mmiri na-ezo, anwu na-agbasakwa ihè ya. Ka o sina di, mmiri ozuzo na-echeta iju mmiri ahụ na ihè anyanwu na-anochi anya ihè Chineke na-enye ekele, bara uru na nke na-eme ka ahụ ruo ya ala.

Jenesis 9:14: “ *Mgbe m mere ka igwe ojii kpuchie uwa, mgbe ahụ ka uta ga-aputa n'igwe ojii; »*

Ya mere, Chineke cheputara igwe ojii iji meputa mmiri ozuzo naani mgbe iju mmiri gachara ma n'otu oge ahụ dika ukpuru nke eke na egwurugwu. Otú o di, n'oge anyi jogburu onwe ya, ndi ikom na ndi inyom na-adighi ocha agbagowo ma meru isiokwu a nke eke na egwurugwu site n'iji akara a nke njiko aka Chineke mee ka o buru mkpukpo okwu na ihe nnochianya nke nchikoba ndi ruru aru ruru aru. Chineke ga-achoputariri na nke a ezi ihe mere o ga-eji tigbuo mmadu a jogburu onwe ya na enweghi nkwanye ugwu n'ebe ya na udi mmadu no. Ihe iriba ama ikpezu nke onuma ya ga-aputa n'isi nso, na-ere oku di ka oku na mbibi di ka onwu.

Jenesis 9:15: “ *M ga-echetakwa ogbugba ndu m nke di n'etiti mu na unu na anu ahụ niile o bula di ndu, mmiri agaghikwa abu iju mmiri ozo ibibi anu ahụ niile .*”

N'igu okwu oma ndi a sitere n'onu Chineke, a na m atu ihe mgbagwoju anya site n'iche echiche nke okwu ndi o nwere ike ikwu taa n'ihu ajo omume mmadu nke na-alaghachi n'okwa nke antidiluvians.

Chineke ga-edebe okwu ya, iju mmiri agaghị adi ozo, ma nye ndi nnupuisi nile, e debere iju mmiri nke oku maka ubochi ikpe ikpezu; nke Pita onyeozu chetaara anyi na 2 Pita 3:7 . Ma tupu ikpe ikpezu a, na tupu nloghachi nke Kraist, oku nuklia nke Agha Uwa nke Atọ ma o bu " ^{opi 6} " nke Mkpu 9: 13 ruo 21, ga-abia, n'udi nke otutu na ajo omume na-egbu egbu "ero", ikpochapu ebe mgbaba

nke ajọ omume nke obodo ukwu, isi obodo ma ọ bụ na ọ bughị, nke ụwa ụwa aghọwo.

Jenesis 9:16: “ *Uta ga-adị n'igwe ojii; + m ga-elekwa ya anya, icheta ọgbụgba ndụ ebighị ebi dị n'etiti Chineke na ihe ọ bụla e kere eke dị ndụ n'ime anụ ahụ niile dị n'ụwa .*”

Oge ahụ dị anya n'ebe anyị nọ ma ọ nwere ike ihapụ ndị nnọchiteanya ọhụrụ nke ụmụ mmadụ na olileanya dị ukwu nke izere njehie ndị antiiluvians mere. Ma taa, olile anya anabatakaghị n'ihia na mkpụrụ nke antidiluvians na-apụta n'ebe niile n'etiti anyị.

Jenesis 9:17: “ *Chineke we si Noa, Nke a bu ihe-iriba-ama nke ọbụba-ndu ahu nke M'meworo ka o guzosie ike n'etiti Mu na anu-aru nile nke di n'elu uwa .*

Chineke na-ekwusi ike n'agwà nke ọgbụgba ndụ a nke e ji “anụ ahụ nile” guzosie ike. Nke a bụ njikọ aka nke ga-emetụta mmadụ mgbe niile n'echiche mkpokota.

Jenesis 9:18: “ *Umu-ndikom Noa, ndi siri n 'uḡo pua, bu Shem, Ham na Jefet. Ham bụ nna Kenan .*”

E nyere anyị nkọwa: “ *Ham bụ nna Kenan .*” Cheta na Noa na ụmụ ya niile bụ ndị dike bú ndị jigidere otú ndị na-eme ihe ike. Ya mere, ndị Refeyim ga-anogide na-amụba, karịsịa n'ala nke "Kenean", ebe ndị Hibru ndị hapụrụ Ijpt ga-achoputa ha na ihe ọjọọ ha, n'ihia na egwu nke oke ha kpatara ga-ama ha ikpe igaghari ruo afọ 40 n'ime ọzara wee nwụọ n'ebe ahụ.

Jenesis 9:19: “ *Ndị a bụ ụmụ ndị ikom atọ nke Noa, sitekwa n'ụmụ ha ka e biri n'ụwa nile .*”

Rịba ama na na mbụ, ndị antidiluvians niile nwere otu nwoke maka mmalite ha: Adam. Ewubere ndụ ọhụrụ post-diluvian na mmadụ atọ, Shem, Ham na Jefet. Ya mere, a ga-ekewapụ ndị si n'agbụrụ ha **ma kewaa** . A ga-ejikota ọmụmụ ọhụrụ ọ bụla na nna ochie ya, Shem, Ham ma ọ bụ Jefet. Mmụọ nkewa ga-adota na mmalite ndị a dị iche iche iji mee ka ndị nwoke na-ejikota na omenala ndị nna nna ha megide ibe ha.

Jenesis 9:20: “ *Noa wee malite ibụ onye-ọlu-ubi, kua ubi-vine .*

Omume a, n'agbanyeghị na ọ na-adikari, ga-enwe nnukwu nsonaazu. N'ihia na n'ogwugwu nke ya cultivation, Noa na-ewe ihe ubi mkpụrụ vaịn na enwe ihe ọñụñụ ọ oxidized, ọ na-añụ mmanya.

Jenesis 9:21: “ *O we nua ufodu nime manya-vine ahu, nubi-ga kwa manya okè, we kpughepu onwe-ya n'etiti ulo-ikwū-ya. »*

Site n'ighara ichikwa omume ya, Noa kwenyere na ya nọ naanị ya, ọ kpughepuru onwe ya ma yipụ onwe ya kpam kpam.

Jenesis 9:22: “ *Ham, bú nna Kenean, we hu ọto nna-ya, gosi umu-nne-ya ndikom abua n'ezí. »*

N'oge ahụ, mmụọ mmadụ ka na-amata igba ọto a nke Adam mere mmehie choputara. Na Cham, na-atọ ọchị ma na-akwa emo, nwere echiche ọjọọ nke ikọ ahụmahụ ya na ụmụne ya abụọ.

Jenesis 9:23: “ *Shem na Jefet we chiri uwe-nwuda ahu, tukwasi ya n'ubu-ha, laghachi azu, kpuchie ọto nna-ha; n'ihia na ihu ha chighariri, ha ahughị ọto nna ha .*”

Site na nlezianya niile dị mkpa, ụmụnne abụọ ahụ na-ekpuchi ahụ nna ha ọtọ.

Jenesis 9:24: " *Mgbe Noa tetara na mmanya ya, ọ nūrụ ihe nwa ya nwoke nke nta mere ya .* "

N'ihia ya, ụmụnna abụọ ahụ kwesiri ikuziri ya ihe. Okwu nkato a ga-atokwa Noa uto bu onye nwetara nsopuru ya di ka e busoworo Nna ya ogo. O kpachabeghi anya nuo mmanya na-aba n'anya ma buru onye mmeghachi omume sitere n'okike nke ihe onunu mkpuru vain mere nke na-eme ka oge na-aga, shuga na-aghokwa mmanya na-aba n'anya.

Jenesis 9:25: *O we si, Onye anabu onu ka Kenean bu! Ka o buru ohu umunna ya! »*

N'ezie, ahumahu a bu nani ihe mgbakwasị ukwu maka Onye Okike Chineke ibu amuma banyere umu umu Noa. N'ihia na Kenan enweghi ihe jikoro ya na omume Ham nna-ya; ya mere aka ya di ocha. Noa we kochaa ya, n'ihia na o meghe ihe o bula. Onodu ahụ guzosiri ike na-amalite ikpughere anyi ukpuru nke ikpe Chineke nke putara na nke abuo n'ime iwu iri ya nke a na-agu na Opu.20:5: " *Akpọrola ha isiala, ejere ha ozi; n'ihia na mu onwe m, Jehova, bu Chineke unu, bu Chineke ekworo, na-eleta ajo omume nke ndi nna n'ahia umu ruo ogbo nke ato na nke anọ nke ndi kporo m asi .* " N'ime ikpe na-ezighi ezi a putara ihè, e zoro amamihe nile nke Chineke. N'ihia na, chee echiche banyere ya, njiko di n'etiti nwa na nna bu ihe ebumputa uwa na nwa ga-akwado nna ya mgbe niile mgbe a wakporo ya; ma ewezuga ihe ndi di uko. O buru na Chineke etie nna ya ihe, nwa ahụ ga-akpo ya asi ma chebe nna ya. Site n'ikocha nwa ya, bu Kenan, Noa tara Ham, bu nna nke nwere nchegbu banyere ihe iga nke oma nke umu ya. Na Kenan, n'aka nke ya, ga-ebu ihe ndi si n'ihia ibu nwa Ham. N'ihia ya, o ga-eweso Noa na umu ndi ikom abuo o goziri: Shem na Jefet iwe na-adigide adigide. Anyi amaworiji na Chineke ga-ebibi umu Kenan iji chuo Izrel, bu ndi ya ndi a tohapuru n'ohu Ijipt, (nwa Ham ozo bu Misraim), bu okèala mba ya.

Jenesis 9:26: " *O si kwa ozo, Onye agoziri agozi ka Jehova, bu Chineke nke Shem, bu, Ka Kenean buru kwa oru-ha. »*

Noa buru amuma banyere umu ya atumatu nke Chineke nwere maka onye o bula n'ime ha. Umu Kenan ga-abukwa ndi ohu umu Shem. Ham ga-agbasa na ndida ma juputa na kontinent Africa ruo n'ala Izrel nke oge a. Shem ga-agbasa n'ebe owuwa anyanwu na ndida-owuwa anyanwu, na-ejuputa mba Arab Muslim ugbo a. Site na Kaldea, Iraq nke di ugbo a, sitere Abraham, onye Semite di ocha. Akuko ihe mere eme na-akwado na Kenan Africa bu n'ezie ohu ndi Arab sitere na Shem.

Jenesis 9:27: " *Ka Chineke me ka ala-eze Jefet sa mbara, ka o biri kwa n'ulo-ikwu Shem, Ka Kenean buru kwa ha oru. »*

Jefet gabasa kwa akuku Ugwu na akuku owuwa-anyanwu na n'akuku Odida-anyanwu. Ruo ogologo oge, ugwu ga-achia ndida. Mba ndi di n'ebe ugwu nke Ndi Kraist ga-enweta nka na uzu na nka mmuta sayensi nke ga-enye ha ohere irigbu obodo Arab nke ndida ma mee ka ndi Africa, bu umu Kenan ohu.

Jenesis 9:28: " *Noa wee diru ndu nari afo ato na iri ise mgbe iju mmiri ahụ gachara .* "

Ruo afọ 350, Noa nwere ike igbara ndi ha na ya dikoro ama banyere iju mmiri ahu ma doro ha aka na nti megide mmejo nke ndi na-alu ogo.

Jenesis 9:29: “ *Ubochi Nile nke Noa wee buru nari afọ itoolu na iri ise; ndien enye akpa .*”

Na 1656, afọ nke iju mmiri ahu kemgbe Adam, Noa di afọ 600, ya mere o nwuru na 2006 kemgbe mmehie Adam, ebe o di afọ 950. Di ka Jen. 10:25 si kwuo, n’oge a muru “ *Peleg* ” na 1757, “ *Chineke kewara uwa* ” n’ihi ahumahu nke nnupuisi nke Eze Nimrod na Ulo Elu Bebel ya. Nkewa ahu, ma o bu **nkewa**, bu ihe si na asusu di iche iche nke Chineke nyere ndi di iche iche puta ka ha wee **kewaa** ma gharakwa iguzobe otu njiko di n’otu n’ihu ya na uche ya. N’ihi ya, Noa diri ndu n’oge ahu, o dikwa nari afọ asaa na iri ise na asaa n’oge ahu.

Mgbe Noa nwuru, a muru Abram (na 1948, ma o bu 2052 afọ tupu onwu nke Jizos Kraist, nke di n’afọ 30 nke anyi oge nke anyi na-emekari ugha kalenda), ma o no na Ur, na Kaldia, n’ebe di anya site Noa onye biri n’ebe ugwu chere Ugwu Ararat.

A muru na 1948, mgbe nna ya bu Tira di afọ 70, Abram hapuru Charan, ime ihe Chineke nyere n’iwu, mgbe o di afọ 75 na 2023, afọ 17 mgbe Noa nwusiri na 2006. Nkwekorita ime mmuo nke njiko ahu bu nke e ji n’aka ma mezuo.

N’ibu onye di 100, na 2048, Abram goro nna Aizik. O nwuru na 175 na 2123.

Mgbe o di afọ 60, n’afọ 2108, Aizik muru ejima Iso na Jekob, dika Jenesis 25:26 siri kwuo.

Jenesis 10

Nkewa nke ndi mmadu

Isiakwukwo a na-ewebata anyi gbasara umu umu Noa ato. Mkpughe a gaba uru n’ihi na n’amuma ya, Chineke ga na-ezo aka mgbe Nile n’aha mbu nke okèala ndi ahu metutara. Ufodu n’ime aha ndi a di mfe na aha ndi di ugbo a n’ihi na ha ejiriwo mgborogwu ndi bu isi, ihe ato: “ *Madaï* ”maka Mede, “ *Tubal* ”maka Tobolsk, “ *Meshech* ”maka Moscow.

Jenesis 10:1: “ *Ndia bu osuso-omumu umu-ndikom Noa: Shem, Ham na Jefet. Ewe muara ha umu-ndikom mbe iju-miri ahu gasiri.* »

Umu-ndikom Jefet

Jenesis 10:2: “ *Umu Jefet bu: Goma, Megog, Madai, Jevan, Tubal, Meshek, na Tiras.* »

“ *Madaï* ” na-bu Media; “ *Javan* ”, Greece; “ *Tubal* ”, Tobolsk, “ *Meshech* ”, Moscow.

Jenesis 10:3: “ *Umu-ndikom Goma: Ashkenaz, Rifat, na Togama.* »

Jenesis 10:4: “ *Umu-ndikom Jevan: Elaisha, Tashish, Kitim, na Dodanim.*

»

“ *Tashish* ” putara Tasos; “ *Kitim* ”, Saipros.

Jenesis 10:5: “ *N’ime ndị a ka e ji biri n’agwaetiti mba di iche iche, di ka ala ha si di, **di ka asusu ha si di**, n’ezinulo n’ezinulo, di ka mba ha si di.* »

Okwu ahụ bụ “ agwaetiti mba di iche iche ” na-ezo aka ná mba ndi di n’ebe odida anyanwu Europe nke oge a na ihe ndi ha na-agbasa di ka America na Australia.

Nkenkenke “ **di ka asusu nke o bula si di** ” ga-ahụ nkowa ya na ahụmịhe nke ulo elu Bebel nke ekpughere na Jen 11.

Umụ Ham

Gen. 10:6 *Umu-ndikom Ham bu kwa Kush, na Mizraim, na Put, na Kenean.* »

Kush putara Etiopia; “ *Mizraim* ”, Ijipt; “ *Puth* ”, Libya; na “ *Kenan* ”, Israel nke oge a ma o bu Palestine oge ochie.

Jenesis 10:7: “ *Umu-ndikom Kush bu Sheba, na Havila, na Sabta, na Reama, na Sabteka. Umụ Reama bu Sheba na Dedan.* »

Jenesis 10:8: “ *Kush wee muo Nimrod; O malitere idi ike n’uwa.* »

Eze a “ *Nimrod* ” ga-abu onye wuru “ *ulo elu Bebel* ”, ihe kpatara **nkewasi** asusu nke Chineke nke **na-ekewa** ma kewapu mmadu n’ime ndi mmadu na mba di ka Jen.11.

Jenesis 10:9 : “ *O bu dike n’ichu nta n’ihu Jehova; N’ihi nka ka anasi, Dika Nimrod, bu dike n’ichu-àjà n’iru Jehova.* »

Jenesis 10:10: “ *Na mbu ka o bu eze Bebel na Ereka na Akad na Kalne n’ala Shaina.* »

“ *Babel* ” na-ezo aka na Babilon oge ochie; “ *Accad* ”, Akkadia oge ochie na obodo Baghdad di ugbu a; “ *Schinear* ”, Iraq.

Jenesis 10:11: “ *Asiria si n’ala ahu puta; o wue Ninive, na Rehobot-Ia, na Kala* ;

“ *Assur* ” putara Asiria. “ *Nineveh* ” ghorọ Mosul nke taa.

Jenesis 10:12: “ *na Resen n’etiti Ninive na Kala; O bu nnukwu obodo.* »

Obodo ato ndi a di na Iraq nke oge a n’ebe ugwu yana n’akuku Osimiri “Tigris”.

Jenesis 10:13: “ *Ma Mizraim muru Ludim, na Anamim, na Lehabim, na Naftuhim* ;

Jenesis 10:14: *Pathrusim, na Kasluhim, nke ndi Filistia siri na ha bia, na ndi Kaftorim.* »

“ *Ndi Filistia* ” na-ezo aka na ndi Palestine ugbu a, ka na-aluso Israel agha di ka o di na njiko aka ochie. Ha bu umu Ijipt, onye iro ozọ nke Izrel mere eme ruo n’afọ 1979 mgbe Ijipt na Izrel jikoro aka.

Jenesis 10:15: *Kenean we mua Zaidon, bu okpara-ya, na Het;* »

Jenesis 10:16: “ *na ndi Jebus na ndi-Amorait na ndi Gigashait* .

“ *Jebus* ” putara Jerusalem; “ *Ndi Amorait* ” bu ndi mbu bi n’okèala Chineke nyere Izrel. O bu ezie na ha nogidere na-agbaso nnukwu ukpuru, Chineke gburu ha ma jiri mpi na-egbu egbu bibie ha n’ihu ndi ya iji weputa ohere.

Jenesis 10:17: “ *Ndi Haivait na ndi Akit na ndi Sainai* .

“ *Mehie* ” putara China.

Jenesis 10:18: “ *ndị Avad, ndị Zemari, ndị Hemat. Ewe ́basasia aḅuru nile nke ndi Kenean. »*

Jenesis 10:19: “ *ókè-ala ndi Kenean we site na Saidon, rue Gera, we rue Geza, we rue Sọdọm, na Gọmọra, na Adma, na Zeboim, rue Lesha. »*

Aha oge ochie ndi a na-amachibido ala Izrel n'akukụ odida anyanwu nke ugwu ebe Saịdon di, n'ebe ndida ebe Geza nke oge a ka di, na n'akukụ ọwụwa anyanwu nke ndida, di ka ebe Sọdọm na Gọmọra nọ n'ebe “Oké Osimiri Nwuru Anwu” si di, n'ebe ugwu ebe Zeboim di.

Gen. NDI-EZE 10:20 *Ndia bu umu-ndikom Ham, dika aḅuru nile ha si di, dika asusu nile ha si di, n'ala nile ha, na mba nile ha. »*

Umụ Shem

Jenesis 10:21: “ *Amu-kwa-ra Shem umu-ndikom, nna umu-ndikom nile nke Iba, na nwa-nne nye Jefet ọkpara-ya. »*

Jenesis 10:22: “ *Umu-ndikom Shem bu kwa: Ilam, na Ashua, na Apaksad, na Lud, na Aram. »*

" *Ilam* " na-ezo aka na ndi Peshia oge ochie nke Iran nke oge a, yana ndi Aryan nke ugwu India; “ *Assur* ”, Asiria oge ochie na Iraq nke ugbua; “ *Lud* ”, ikekwe Lod n'Izrel; “ *Aram* ”, ndi Siria nke Siria.

Jenesis 10:23: “ *Umu-ndikom Aram: Uz na Hul na Geta na Mash. »*

Jenesis 10:24: “ *Arfakshad wee muo Shela; Shela we mua Iba. »*

Jenesis 10:25: “ *Amu-kwa-ra umu-ndikom abua nye Iba: aha otu nime ha bu Peleg, n'ih i na n'ubochi-ya ka ekewara uwa : aha nwa-nne-ya nwoke bu Joktan. »*

Anyi na-achota n'amaokwu a nkenke nke oma: " *n'ih i na n'ubochi ya ka e kewara uwa .* " Anyi ji ya ugwo nke inwe mkpakorita nwoke na nwaanyi, n'afọ 1757 nke mmehie Adam, **nkewapu** nke asusu ndi sitere na mgbalị e mere na nkweko nke nnupuisi site n'iwulite Ulo Elu Bebel. Ya mere nke a bu oge ochichi nke eze Nimrod.

Jenesis 10:26: “ *Joktan wee muo Almodad, Shelef, Hazarmavet, Jera .*

Jenesis 10:27: “ *Hadoram, Uzal, Diklah, ”*

Jenesis 10:28: “ *Obal, Abimael, Sheba, ”*

Jen.10:29: “ *Ofia, Havila, na Jobab. Ndia nile bu umu-ndikom Joktan. »*

Jenesis 10:30: “ *Ha we biri site na Misha, rue Sefa, rue ugwu nke ọwụwa-anyanwu. »*

Jenesis 10:31: “ *Ndia bu umu-ndikom Shem, dika aḅuru nile ha si di, dika asusu nile ha si di, n'ala nile ha, na mba nile ha. »*

Jenesis 10:32: “ *Ndia bu aḅuru umu -ndikom Noa, dika osuso-omumu nile ha si di, na mba nile ha. **Ọ bukwa ha ka mba ndi gbasasiri n'ụwa mgbe iju mmiri ahụ gasiri.** »*

Jenesis 11

Nkewa site na asusu

Jen.11:1: “ *Uwa dum wee buru otu asusu, nweekwa otu okwu .* ”

Chineke na-echeta n'ebe a ihe ezi uche di na ya ga-esi na ya putu na mmadu nile sitere na otu di na nwunye: Adam na Iv. Ya mere, a na-ekesa asusu a na-asu na umu umu niile.

Jenesis .11:2: " *O wee ruo, ka ha si n'ebe owuwa anyanwu na-aga, na ha huru ala di larii n'ala Shaina, ha wee biri n'ebe ahụ .* "

N'akuku "owuwa anyanwu" nke obodo "Schinar" di na Iraq ugbu a bu Iran nke ugbu a. N'ibu ndi si n'ebe di elu puo, ndi ikom ahụ gbakotara na mbara ozara, nke miri emi nke oma n'akuku nnukwu osimiri abuo ahụ, bu "Euphrates na Tigris" (Hibru: Phrat na Hiddekel) na-eme nri. N'oge ya, Lot, bu nwa nwanne Ebreham, ga-ahorokwa ebe a ka o biri n'ebe ahụ, mgbe o ga-ekewapu ya na nwanne nna ya. Ala di larii ga-akwado iwu obodo ukwu, " Babel ", nke ga-anogide na-ewu ewu ruo ogwugwu nke uwa.

Jenesis 11:3: “ *Ha we sita onwe-ha, Bianu! Ka anyi kpuo brik ma gbaa ha oku. brik bukwa nkume ha , bitumen bukwa siment ha .* ”

Ndi ikom ahụ gbakoro ebighikwa n'uloikwu; Nchoputa a bu mmalite nke obodo niile. N'oge ha na-agba ohu n'Ijpt, ime brik ndi a, iji wuo Ramses maka Fero, ga-abu ihe kpatara nhujuanya nke ndi Hibru. Ihe di iche bu na a gaghị esi brik ha n'oku, kama o bu aja na ahija oka, a ga-akponwu ha n'anwu anwu nke Ijpt.

Jenesis 11:4: *Ha we si ozọ, Bia! Ka anyi wue onwe anyi obodo na ulọ elu nke elu ya ga-eru n'eluigwe , ka anyi meekwa onwe anyi aha, ka anyi ghara igbasa n'elu uwa dum .* ”

Umu Noa na umu ya bi n'owa gbasasia, di ka ndi na-akwaghari, na mgbe niile n'ulo ntu na-eme mgbanwe maka mmeghari ha. N'ime mkpughe nke a, Chineke lekwasiri anya n'oge, na nke mbu ya n'akuko ihe mere eme nke mmadu, ndi mmadu kpebiri ibi n'otu ebe na n'ebe obibi na-adigide adigide, si otu a buru ndi mbu na-anokari otu ebe. Na nzuko nke mbu a na-eduga ha ijiko onu na mgbalị igbanari **nkewa** nke na-ebute esemokwu, ogu na onwu. Ha mutara n'aka Noa ajo omume na ime ihe ike nke ndi na-eri anu; nke mere na Chineke ga-ebibi ha. Na ijikwa nke oma ihe ize ndu nke imeghachi otu mmejọ ahụ, ha na-eche na site n'ichikota onu n'otu ebe, ha ga-enwe ihe iga nke oma n'izere ime ihe ike a. Okwu a na-ekwu: idi n'otu bu ike. Kemgbe oge Bebel, ndi niile na-achi achị na nnukwu ochichi adaberewo n'ike ha n'otu na nzuko. Isiakwukwo nke bu uzọ kpọturu Eze Nimrod aha bu onye, o doro anya na, onye ndu mbu na-eme ka mmadu diri n'otu n'oge ya, kpomkwem site n'iwu Bebel na ulo elu ya.

Ihe odide ahụ na-akowaputa: " **ulo elu nke elu elu ya meturu mbara igwe** ." Echiche a nke "imetu eluigwe aka" na-egosi ebumnobi nke isonyere Chineke n'eluigwe iji gosi ya na ndi mmadu nwere ike ime n'enweghi ya nakwa na ha nwere echiche iji zere na dozie nsogbu ha n'onwe ha. O bughị ihe ozọ ma o bu di ala kariya ima aka nye Onye Okike Chineke.

Jenesis 11:5: “ *Jehova gbadaara ihu obodo ahụ na ulo elu, nke umu mmadu wuru .* ”

Nke a bu naani onyinyo nke na-ekpughere anyi na Chineke maara atumatu maka mmadu nke echiche nnupuisi na-emeghari ozọ.

Jenesis .11:6: “ *Jehova we si, Le, ndi-Ju bu otù, ma nke a ka ha meworo; Ugbu a ọ dighi ihe ga-egbochi ha ime ihe ọ bula ha zubere .*

Ọnọdụ ahụ n'oge Bebel nwere anyañfụ site n'aka ndị na-ahụ maka ụwa n'oge a bụ ndị na-arọ nrọ nke a dị mma: imeputa otu ndị mmadụ na ịsụ otu asụsụ. Na ndị na-akwado eluigwe na ala anyị, dị ka ndị Nimrọd ahụ gbakọtara, achoghị ịma ihe Chineke chere n'okwu a. Ma na 1747 kemgbe Adam mehiere, Chineke ekwuwo okwu ma kwuputa echiche ya. Dị ka okwu ya na-egosi, echiche nke ọrụ mmadụ adighi amasị ya ma kpasuo ya iwe. Otú ọ dị, ọ dighi ajuju nke ikpochapụ ha ọzọ. Ma ka anyị rịba ama na Chineke adighi arurita ụka maka idi irè nke ụzọ ụmụ mmadụ na-enupụ isi si bjaruo nso. O nwere naanị otu ihe ndoghachi azụ na ọ bụ ya: ka ha na-agbakọta, otú ahụ ka ha na-ajụ ya, agaghikwa ejere ya ozi, ma ọ bụ nke ka njo, na-ejere chi ụgha di iche iche ozi n'ihu ya.

Jenesis 11:7: “ *Bianu! Ka anyi gbadaa, gbagharịa asụsụ ha, ka ha wee ghara ighota okwu ibe ha .*

Chineke nwere ihe ngwota ya: “ *Ka anyi gbagharịa asụsụ ha, ka ha wee ghara ighota okwu ibe ha .*” Ihe omume a bu n'obi mejuputa ọrụ ebube Chineke. N'otu ntabi anya, ndị ikom na-asụ asụsụ di iche iche, na-enweghizikwa ighota ibe ha, na-amanye ihapụ ibe ha. Nke a chorọ **gbajiri** . Nkewa nke ụmụ nwoke, isiokwu nke omumụ ihe a, ka di, emezuru nke oma .

Jenesis 11:8: “ *Jehova we si n'ebe ahu chusa ha n'elu uwa nile; ha wee kwusi iwu obodo ahụ .*

Ndị na-asụ otu asụsụ ọnụ na-anọpụ iche n'ebe ndi ọzọ nọ. Ya mere, mgbe ahumahu a nke " *asusu* " gasiri ka ndi mmadu ga-ebi n'ebe di iche iche ebe ha ga-ahu obodo ndi di na nkume na brik. A ga-eguzobe mba di iche iche, na-atakwa mmejọ ha ahuhu, Chineke ga-enwe ike imegide ha megide ibe ha. Mgbali “ *Bebel* ” e mere iji weta udo zuru ụwa ọnụ adaala.

Jen.11:9: “ *N'ihia ya, a kporo ya Bebel , n'ihia na n'ebe ahụ ka Jehova ghagburu asusu uwa nile ;*

Aha "Babel" nke putara "ogba aghara" bara uru imara n'ihia na ọ na-egosi ndi mmadu otu Chineke si meghachi omume na mgbali ha na eluigwe na ala n'otu: " *mgbagwoju anya nke asusu* ". E bu n'obi kee ihe mmuta ahụ ido umu mmadu aka na nti, ruo ogwugwu ụwa, ebe ọ bụ na Chineke chorọ ikpughe ahumahu a n'igba ama ya, ka Mosis gwara ya onye si otu a dee akwukwo mbu nke Akwukwo Nso ya nke anyi ka na-agu taa. O bughia iwu na Chineke ga-eji ime ihe ike megide ndi nnupuisi nke oge ahụ. Ma, ọ gaghia adi otu ahụ n'ogwugwu ụwa, mgbe a ga-eji nloghachi di ebube nke Jisos Kraist bibie ndi nnupuisi ikpezu ga-alanari mgbe a lusiri Agha Uwa nke Abuọ, n'iweputaghachi nzuko zuru ụwa ọnụ a nke Chineke katoro. Mgbe ahụ, ha ga-anagide “iwe ya” ebe ha mere mkpebi igbu ndi ikpezu ọ horo n'ihia na ha ga-anogide na-ekwesitukwasia obi nye ubochi izu ike ya e doro nso kemgbe o kere ụwa. O dibeghi mgbe ihe a kporo mmadu achoputala ihe mmuta ahụ Chineke nyere, n'ụwa nile, e guzobewokwa otutu obodo ruo mgbe Chineke mere ka ndi ọzọ bibie ha ma ọ bụ aja ọria na-efe efe di ukwu.

Umụ Shem

N’ebe Abraham nọ, nna nke ndị kwere ekwe na okpukpere chi dị ugbu a

Jen 11:10 : “ *Ndia bu osuso-omumu Shem. Shem we di ndu oḡu arọ ise, mua Apakshad arọ abua ka iju-miri ahu gasiri .*

A mụrụ Shem, Arfaksad na 1658 (1656 + 2).

Jenesis 11:11: “ *Shem we di ndu, mḡe o musiri Apakshad, nnù arọ na oḡu ise; o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .”*

Shem nwurụ na 2158 dị afọ 600 (100 + 500)

Jenesis 11:12: “ *Apaksad dīrī ndū afọ iri atọ na ise, wee mụo Shela .*

Nwa Apaksad, a mụrụ Shela na 1693 (1658 + 35).

Jenesis 11:13: “ *Apakshad wee dīrī ndū narị afọ anọ na atọ mgbe o mụsīrī Shela. o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .*

Arpacschad nwurụ na 2096 dị afọ 438 (35 + 403)

Jenesis 11:14 : “ *Shila di ndu orú arọ na iri, mua Iba .*

A mụrụ Héber na 1723 (1693 + 30)

Jenesis 11:15: “ *Ma Shela di ndu, mḡe o musiri Iba, nnù arọ na atọ; o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .*

Shela nwurụ na 2126 (1723 + 403) dị afọ 433 (30 + 403)

Jenesis 11:16: “ *Hiber wee dīrī ndū afọ iri atọ na anọ, wee mụo Peleg .*

A mụrụ Peleg na 1757 (1723 + 34). **N’oge a mụrụ ya, dị ka Jen 10:25 si kwuo, “ kewara ụwa ” site n’asụsụ ndị Chineke kere iji kewaa ma kewaa ndị ikom gbakọtara na Bebel.**

Jenesis 11:17: *Iba we di ndu, mḡe o musiri Peleg, nnù arọ na orú na iri; o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .*

Heber nwurụ na 2187 (1757 + 430) dị afọ 464 (34 + 430)

Jen.11:18: “ *Peleg di ndu orú arọ na iri, mua Reu .*

A mụrụ Rehu na 1787 (1757 + 30)

Jenesis 11:19: “ *Peleg we di ndu , mḡe o musiri Reu, oḡu arọ abua na iteghete; o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .*

Peleg nwurụ na 1996 (1787 + 209) dị afọ 239 (30 + 209). Na-akọwapụta mbelata obi oḡo nke ndū eleghī anya n’ihi nnupụisi nke Ụlọ Elu Bebel ruzuru n’oge ya.

Jen.11:20: “ *Reu wee dīrī ndū afọ iri atọ na abụo wee mụo Serug .*

A mụrụ Serug na 1819 (1787 + 32)

Jenesis 11:21: “ *Ma Reu di ndu, mḡe o musiri Serug, oḡu arọ abua na asa; o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .*

Rehu nwurụ na 2096 (1819 + 207) dị afọ 239 (32 + 207)

Gen.11:22: “ *Serug wee dīrī ndū orú arọ na iri, mụo Nehoa .*

A mụrụ Nachor na 1849 (1819 + 30)

Jenesis 11:23: “ *Serug wee dīrī ndū narị afọ abụo mgbe o mụsīrī Neho. o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .*

Serug nwurụ na 2049 (1849 + 200) dị afọ 230 (30 + 200)

Jenesis 11:24: “ *Nahoa wee dīrī ndū afọ iri abụo na itoolu, wee mụo Tira .*

A mụrụ Terach na 1878 (1849 + 29)

Jenesis 11:25: “ *Nahoa wee dīrī ndū narị afọ na iri na itoolu mgbe o mụsīrī Tira. o wee mụo umụ ndị ikom na ndị inyom .*

Nachor nwurụ na 1968 (1849 + 119) dị afọ 148 (29 + 119)

Gen.11:26: “ *Tera di ndu ogo arọ atọ na iri, mua Abram, na Nehoa, na Haran .*

A mụrụ Abram na 1948 (1878 + 70)

Abram ga-amụ nwa mbụ ya ziri ezi, bụ Aizik, mgbe ọ dị otu narị afọ, n’afọ 2048 , dị ka Jen 21:5 si kwuo: “ *Ebreham gbara otu narị afọ mgbe ọ mụtara Aizik nwa ya .*”

Abram ga-anwụ na 2123 afọ 175 , dị ka Jen.25:7 si kwuo: “ *Ndia bu ubochi arọ nke ndu Abraham: ọ di ogo arọ isi na iri na ise » .*

Jenesis 11:27: “ *Ndia bu osuso-omumu Tira. Tera we mua Abram, na Nehoa, na Heran. Haran mụrụ Lot .*

Rịba ama na Abram bụ ọkpara n’ime ụmụ ndị ikom atọ Tera. Otú a ka amuru ya mgbe nna ya Tera gbara afọ 70, dị ka akọwapụtara n’amaokwu 26 n’elu.

Jenesis 11:28: *Haran we nwua n’iru Tira nna-ya n’ala amuru ya, n’Ua nke ndi Kaldea .*

Ọnwụ a kọwara ihe mere Lot mesiri soro Abram gaa njem ya. Abram weere ya n’okpuru nchebe ya.

O bu n’obodo Oo nke ndi Kaldia ka a muru Ebram, o bukwa na Babilon nke ndi Kaldia ka a ga-adoro Izrel na-enupu isi n’agha n’oge Jeremaya onye amuma na Daniel onye amuma.

Jenesis 11:29: " Abram na Nehoa we lutara ndinyom: ma aha nwunye Abram bu Serai, aha nwunye Nehoa bu Milka, nwa-nwayi Haran, nna Milka, na nna Iska . "

Nkwekorita nke oge a di nnoo mgbagwoju anya: Nehoa luru Milka, nwa nwanji Heran nwanne ya. O bu ukpuru na nrube isi nye oru nke nwere ebumnuche ichekwa idi ocha nke agburu nke umu umu. N’aka nke ya, Aizik ga-ezipu ohu ya ka o gaa lutara nwa ya nwoke Aizik nwunye site n’ezinulo Leban onye Siria.

Jenesis 11:30: “ *Ma Serai bu nwaanyi aga: o nweghi umu .*

Imu nwa ga-ekwe ka onye kere Chineke kpughee ike okike ya; nke a site n’ime ka o nwee ike imu nwa mgbe o foro nke nta ka o buru otu narị afọ di ka Ebram di ya. Nke a ferility di mkpa na okwa amuma, n’ihi na Aizik ka e gosiri di ka udi nke oheru Adam na Jizos Kraist ga-incarnate n’oge ya; Ndi ikom abuo ahụ bu “ *umu nke nkwa Chineke*” n’oge ha . Ya mere, o bu mgbe niile n’ihi oru amuma ya di ka “nwa Chineke” na o gaghị ahoro nwunye ya n’onwe ya, n’ihi na n’anu ahụ Jizos, o bu Chineke na-ahoro ndiozi ya na ndi na-eso uzọ ya, ya bu, Mmụọ Nna nke di n’ime ya na onye na-eme ka o di ndu.

Jenesis 11:31: “ Tera we chiri Abram nwa-ya nwoke, na Lot nwa Haran, nwa nwa-ya nwoke, na Serai, bu nwunye nwa-ya, nwunye Abram nwa-ya nwoke. Ha si na Ua nke ndi Kaldea pua n’otu ka ha je ala Kenean. Ha bjarutere Heran, birikwa n’ebe ahụ .

Ezinulo ahụ dum, gunyere Abram, biri n’ebe ugwu nke mba ahụ, na Charan. Njem mbu a na-eme ka ha bjaruo ebe a muru mmadu. Ha **na-ekewapu onwe ha** n’obodo ukwu ndi mmadu bi na nke na-enupu isi nke di larịi nke na-eme nri na nke bara ogaranya.

Jenesis 11:32: “ *Ụbọchị Tira dị narị afọ abụọ na ise; na Tira we nwua na Heran .* ”

Amụrụ na 1878, Terach nwurụ mgbe ọ dị afọ 205 na 2083.

Ná ngwụsị nke ọmụmụ nke isiakwụkwọ a, ka anyị mara na ọrụ nke ibelata ndụ ndụ ruo afọ 120 dị mma n'uzọ a ga-agwụ. N'agbata “afọ 600” nke Shem na “afọ 148” Nehoa ma ọ bụ “afọ 175” nke Ebreham, ndụ dị mkpụmkpụ putara ihè. Mgbe ihe dị ka narị afọ anọ gachara, Mozis ga-adị ndụ otu narị afọ na iri abụọ. A ga-enweta ọnụogugu nke Chineke kpọturu aha dị ka ihe nlereanya emechara.

N'ahụmahụ Ebreham, Chineke kọwara ihe ya onwe ya dị njikere ime iji gbaputa ndụ ndị ọ hoooro, bụ ndị ọ hoputara n'etiti ihe niile o kere eke bụ mmadu dị ka ma hà na-ejigide onyinyo ya. N'ohụụ akukọ ihe mere eme nke a, Abraham bụ Chineke dị ka Nna, Aizik, Chineke dị ka Okpara na a ga-emezu ihe ahụ n'ime Jizos Kraịst na n'ajà afọ ofufo ya ka a ga-amụ ogbugba ndụ ọhụrụ ahụ.

Jenesis 12

Nkewapụ na ezinụlọ nke ụwa

Jenesis 12:1: “ *Jehova we si Abram, Si n'ala-gi, na n'etiti umu-nna-gi, na n'ulo nna-gi, pua, rue ala ahu nke M'gēgosi gi .* ”

N'iwu Chineke, Abram ga-ahapụ ezinụlọ ya nke ụwa, bụ ụlọ nna ya, anyị aghaghị ihu n'usoro a n'usoro ihe mmụọ nsọ Chineke nyere na Jen 2:24, n'okwu ya nke siri: “ *N'ihia ya, nwoke ga-ahapụ nna ya na nne ya, rapara n'ahụ nwunye ya, ha ga-aghokwa otu anụ ahụ .* Ebram aghaghị “ *hapụ nna ya na nne ya* ” ibanye n'ọrụ ime mmụọ nke Kraịst bụ onye nani “ *Nwanyị ọhuru* ”, bụ ogbakọ ndị a hoputara ahoputa, na-agụ maka ya. Njikọ nke anụ ahụ bụ ihe mgbochi nke ọganihu ime mmụọ nke ndị a hoputara aghaghị izere, ka ha wee nwee ihe ịga nke ọma n'ime, n'oyiyi ihe atụ, “ *otu anụ ahụ* ” ha na Jisọs Kraịst, bụ Onye Okike bụ Chineke Jehova.

Jenesis 12:2: “ *M'gēme gi ka i ghọ mba uku, M'gāgozi kwa gi; M ga-eme ka aha gi dị ukwu, ị ga-abụkwa ngozi .* ”

Abram ga-abụ onye mbụ n'ime ndị nna ochie nke Akwụkwọ Nsọ, nke ndị na-eefe otu Chineke ghotara dị ka "nna nke ndị kwere ekwe." Ọ nọkwa na Baibul, bụ ohu Chineke mbụ bụ onye a ga-agbaso nkọwa ndụ ya ruo ogologo oge ma kpughee ya.

Jenesis 12:3: “ *M'gāgozi ndi nāgozi gi, ọ bu kwa onye nākocha gi ka M'gākocha; a ga-agozikwa ezinụlọ niile nke ụwa n'ime gi .* ”

Njem njem na nzute Abram ga-egosi na nke a, na ugbua n'Ijpt mgbe Fero choro ka ya na Seraị dina, na-ekwere na ọ bụ nwanne ya nwanyị dika ihe Abram kwuru iji chebe ndụ ya. N'ohụụ, Chineke mere ka ọ mata na Sera bụ nwunye onye amuma na ọ foro nke nta ka ọ nwuo.

Akukụ nke abụọ nke amaokwu a, “ *A ga-agozi ezinụlọ nile nke ụwa n'ime gi ,* ” ga-ahuta mmezu ya n'ime Jisọs Kraịst, nwa Devid nke ebo Juda, nwa Israel,

nwa Aizik, nwa Abram. O bu n'elu Ebram ka Chineke ga-ewulite njiko abuo ya na-aga n'ihu nke na-egosi ukpuru nke nzoputa ya. N'ih na ukpuru ndi a aghaghi imalite iji si n'udi ihe atu gaa n'udi n'ezie; dika onye nmehie di ndu n'iru Kraist ma-ogu n'azu ya.

Jenesis 12:4: “ *Abram we je , dika Jehova gwara ya , Lot we so ya je . Abram bara ogu arọ atọ na iri na ise mbe o siri Haran pua .* ”

Na 75, Abram enweela ogologo ahumahu nke ndu. A ghaghi inweta ahumahu a ka e wee gee Chineke nti ma choo; nke a na-eme mgbe o choputachara obubu onu nke umu mmadu kewapuru ya na ya. O buru na Chineke kporo ya, o bu n'ih na Ebram no na-acho ya, ma, mgbe Chineke kpugheere ya onwe ya, o na-eme ngwa irubere ya isi. Na nrubeisi salutary a ga-esi ike ma na-echetara nwa ya nwoke bu Aizik n'amaokwu a e hotara na Gen.26:5: “ *N'ih na Abraham gere nti n'olu m, na-edebe m ihe m nyere n'iwu, m nyere n'iwu, m ukpuru, na iwu m .* ” Ebram gaara edebe ihe ndi a nani ma o buru na Chineke enye ya ha. Ihe ama a sitere n'aka Chineke na-eme ka anyi mata na e mechawo otutu ihe a na-ekwughi na Baibul. Akwukwo Nso na-enye anyi naani nchikota nke ogologo ndu nke ndu mmadu. Na ndu mmadu nke afo 175, naani Chineke nwere ike ikwu ihe o biri na nkeji nkeji, nke abuo na nke abuo, mana nye anyi, nchikota nke ihe ndi di mkpa ezuola.

N'ih ya, ngozi Chineke goziri Ebram dabeere na nrubeisi ya, omumu ihe nile anyi na-amu na Bible na amuma ya ga-abukwa ihe efu ma o buru na anyi aghotaghi mkpa nrubeisi a di n'ih na Jizos Kraist nyere anyi ihe nlereanya nke ya na-asu na Jon 8:29: “ *Onye zitere m nonyeere m; O hapubeghi naani m, n'ih na m na-eme ihe na-atọ ya utọ mgbe nile .* ” Otutu ahụ ka o dikwa onye o bula; A na-enweta ezi mmekorita o bula site n'imere onye i chooro ime “ *ihe di mma* ”. Ya mere, okwukwe, ezi okpukpe, abughi ihe mgbagwoju anya, kama o bu udi mmekorita di mfe nke na-amasi Chineke na onwe ya.

N'oge ikpeazu anyi, ihe iriba ama na-aputa bu nke nnupuisi nke umuaka n'ebe nne na nna ha no na ndi ochichi mba. Chineke na-ahazi ihe ndi a iji mee ka ndi na-enupu isi, ndi na-enweghi ekele ma o bu ndi na-enweghi mmasi n'ebe o no choputa ihe ya onwe ya na-eche n'ih ajo omume ha . Ya mere, omume nke Chineke kere na-eti mkpu kari mkpu na okwu onu, iji gosiputa iwe ziri ezi na nkocha Ya.

Jenesis 12:5: *Abram we chiri Serai, bu nwunye-ya, na Lot nwa nwa-nne-ya, na aku-ha nile nke ha nwetara, na ndi-oru ndi ha nwetara na Heran. Ha wee malite ibanye n'ala Kenan, wee bjarute n'ala Kenan .*

Haran di n'ebe ugwu owuwa anyanwu nke Kenan. Abram we si na Heran je n'akuku Odida-anyanwu, we je n'akuku Ndida, ba na Kenean.

Jenesis 12:6: “ *Abram we gabiga n'ala ahu rue ebe anakpo Shekem, rue osisi terebinth nke More. Mgbe ahụ ndi Kenan no n'ala ahụ .* ”

Anyi kwesiri ichetara gi? “ *Ndi Kenan* ” bu ndi dike, ma ginikwanu banyere Abram n'onwe ya? N'ih na iju-miri ahu ka di nso nke-uku, Abram gabu kwa ka dike. Mgbe o banyere Kenan, o gwaghi onuno nke ndi dike a, nke bu ihe ezi uche di na ya ma o buru na ya onwe ya ka no n'usoro a. N'iga n'ebe ndida, Abram gafere Galili nke oge a wee bjarute Sameria nke oge a, na Shekem. Ala Sameria a ga-abu ebe a na-ezisa ozi oma nke Jizos Kraist nwere. N'ebe ahụ, o

huru okwukwe n'ebe "nwanyi Sameria" ahụ na ezinulo ya no, bu ndi otu onye Juu kwere ka ya bata n'ulo ha na nke mbu ha turu ha n'anya.

Jenesis 12:7: " *Jehova we me ka Abram hu Ya anya, O si, Nkpuru-gi ka M'gēnye ala nka. Abram we wuere Jehova, bu onye emere ka o hu Ya anya, ebe-ichu-àjà n'ebe ahu .*

Chineke bu uzọ horo Sameria nke oge a iji gosi Abram onwe ya, bu onye ga-edo nzute a nsọ site n'iwu ebe ichuàjà n'ebe ahụ, bu ihe nnochianya amuma nke obe ahuhu Kraist. Nhorọ a na-enye echiche njiko na ozi oma Jizos Kraist na ndiozi ya ga-ekwusa n'obodo ahụ n'odinihu. O bu n'ebe a ka Chineke na-akposo ya na o ga-enye umu ya obodo a. Ma ole nke, onye Juu ka o bu nke Ndi Kraist? N'agbanyeghi eziokwu akuko ihe mere eme nke kwadoro ndi Juu, nkwa a yiri ka o metutara ndi Kraist a hoputara maka mmezu n'ụwa oheru; n'ihia na ndi Kraist hoputara bukwa, dika ukpuru nke izi ezi site n'okwukwe, umu umu e kwere Abram na nkwa.

Jenesis 12:8: *O si n'ebe ahu pua je ugwu di n'akuku Iru-anyanwu nke Bet-el, ma ulo-ikwu-ya, ebe Bet-el di n'Odida-anyanwu, na Ai di n'Owuwa-anyanwu. O wu-kwa-ra Jehova ebe-ichu-àjà n'ebe ahu, kpokue aha Jehova .*

Mgbe o gbadara na ndida, Abram mara ulokwuu n'ugwu di n'agbata Betel na Ai. Chineke kwuru kpomkwem ebe obodo abuo ahụ ga-aga. Betel putara "ulo nke Chineke" na Abram debere ya na odida anyanwu, ya bu, na nghazi nke a ga-enye n'ulokwuu na ulo nsọ nke Jerusalem, nke mere na mgbe ha na-abanye n'ebe nsọ nke Chineke, ulo ya, ndi na-eje ozi na-atughari azu ha n'owuwa anyanwu nke na-awara n'ebe owuwa anyanwu, n'ebe owuwa anyanwu. N'ebe owuwa anyanwu bu obodo Ai, nke mgborogwu ya putara: ikpo okwute, mkpomkpo ebe ma o bu ugwu na ihe ncheta. Chineke nekpuhere ayi ikpe-Ya: N'iru onu-uzo nke ndi aroputara ba n'ulo Chineke, o bu nani mkpomkpo ebe na ikpo okwute di n'akuku Iru-anyanwu. N'onyinyo a, Abram nwere uzọ abuo nke nnwere onwe meghere n'ihu ya: n'odida anyanwu, Betel na ndu, ma-obu n'owuwa anyanwu, Ai na onwu. O dabara nke oma, o hoolari iso Jehova ndu.

Jenesis 12:9: *Abram we je ije-ya, je n'akuku Ndida .*

Riba ama na n'ime ngafe mbu a nke Kenan, Abram agarughi "Jebus", aha obodo Devid n'odinihu: Jerusalem, nke o legbara anya kpam kpam.

Jenesis 12:10: " *Oké unwu we di n'ala ahu; + Abram wee gbadaa Ijipt ino di ka obia n'ebe ahu, n'ihia na unwu ahụ siri ike n'ala ahu ."*

Di ka o ga-adi, n'oge Josef nwa Jekob, ma o bu Izrel, ga-aghọ onye ochichi mbu nke Ijipt, o bu unwu nri mere ka Ebram banye n'Ijipt. A korọ ahumahụ ya n'ebe ahụ n'amaokwu ndi na-esonu nke isiakwukwo a.

Abram bu nwoke udo na obuna onye na-atu egwu. N'itu egwu na a ga-egbu ya maka ikporo nwunye ya Serai, onye mara mma nke ukwuu, o kpebiri igosi ya dika nwanne ya nwanyi, okara -eziokwu. Site n'aghugho a, Fero masiri ya ma were ngwongwo kpuchie ya nke ga-enye ya aku na uba na ike. Nke a nwetara, Chineke tiri Fero ihe otiti wee mata na Serai bu nwunye ya. O chupukwara Ebram, bu onye si n'Ijipt puo bu ogaranya ma di ike. Ahumahu a na-ebu amuma onono nke ndi Hibru bu ndi, mgbe ha buru ndi ohu n'Ijipt, ga-ahapu ya na-ewere ola edo ya na aku ya. Ike a ga-abara ya uru n'oge na-adighi anya.

Jenesis 13

Nkewapụ nke Abram na Lot

Mgbe Ebram na ezinụlọ ya na Lot, bú nwa nwanne ya si n'Ijpt lọta, laghachiri na Betel n'ebe o wuru ebe ichuàjà ikpọku Chineke. Mgbe ha niile nọ n'ebe a dị n'agbata Betel na Ai, ya bụ, n'agbata "ụlọ Chineke" na "mkpọmkpọ ebe." Mgbe e nwesiri esemokwu n'etiti ndị ohu ha, Abram kewapuru n'ebe Lot nọ, nye ya nhorọ nke ntuziaka o chorọ iwere. Lot jikwa ohere a horọ ala di larii na omumu ya nke na-ekwe nkwa oganihu. Ufañikọ 10 odohọ ete: "*Lot emenede enyin, onyūn okut ke ofuri unaisōn Jordan, ete ke esioño mmōn ke kpukpru ebiet . Tupu Jehova ebibie Sodom na Gomora, o di ka ubi Jehova, di ka ala Ijpt, ruo Zoa . N'ime nke a, o na-ahoro "mbibi" na o ga-achoputa ya mgbe Chineke ji oku na brimstone tie obodo ndi di na ndagwurugwu a taa akuku nke "Oké Osimiri Nwuru Anwu" kpuchie; ntaram ahuhu nke ya na umu ya nwanyi abuo ga-agbanari, n'ihie ebere nke Chineke onye ga-ezite mmuo ozi abuo ka ha doo ya aka na nti ma mee ka o hapu Sodom ebe o ga-ebi. Anyi na-agu n'amaokwu nke 13, si: "Ma ndi Sodom bu ndi ajo omume, burukwa ndi mmehie di ukwu megide Jehova ."*

N'ihie ya, Abram noro nso na Betel, bú "ụlọ Chineke" n'ugwu ahu.

Jenesis 13:14-18: "*Jehova we si Abram , mbe Lot kewapusiri ya n 'ebe o no: Welie anya-gi abua, le anya n'ebe ahu nke gi onwe-gi no, n'akuku Ugwu na n'akuku Ndida, n'Owuwa-anyanwu na n'akuku Qdida-anyanwu; n'ihie na ala ahu nile nke i nahu ka M'genye gi, nye kwa nkuru -gi rue mbe ebighi -ebi. M'geme kwa nkuru-gi ka ha di ka aja nke ala , ka o buru na o buru na madu gagu aja nke ala , agagu kwa nkuru-gi onu. Bilie, jeharia n'ala ahu n'ogologo-ya na n'obosara-ya; n'ihie na m ga-enye gi ya . Abram buliri ulo-ikwu-ya, bia biri n'etiti osisi oak nke Mamre, nke di n'akuku Hebron. O wee wuro Jehova ebe ichuàjà n'ebe ahu ."*

N'ibu onye nyeworo Lot nhorọ, Abram natara okè nke Chineke chorọ inye ya ma n'ebe ahu ozo, o na-eweghachi ngozi ya na nkwa ya nile. Ntunyerere "mkpuru ya" na "aja nke ala", mmalite na ogwugwu nke mkpuru obi mmadu na mmuo, di ka Jen 2:7 si kwuo, a ga-eji nke "kpakpando nke eluigwe" guzosie ike na Jen 15:5.

Jenesis 14

Nkewa site na ike

Ndi-eze anọ si n'owuwa-anyanwu bia ibuso eze ise nke ndagwurugwu ahu agha, bú ebe Sodom di, ebe Lot bi. Ema ekan ndidem ition enyūn eda nkpokobi, okoro ye Lot. N'ido aka na nti, Abram biara nyere ya aka ma tohapu ndi nile e ji eji. Ka anyi riba ama mmasi nke amaokwu na-esonu.

Jenesis 14:16: “ *O weghachiri àkù nile; O kpòlatakwara Lọt nwanne ya na ngwongwo ya na ndị inyom na ndị Izrel .* ”

N’ezie, ọ bụ naanị Lọt ka Abram tinyere aka. Ma n’ikọ akụkọ ihe mere eme, Chineke zochiri nke a bụ eziokwu iji kpasuo Lọt bụ onye mere ajoye n’obi n’obodo ndị ajoye omume nkocha.

Jenesis 14:17: “ *Mgbe Abram si n’imeri Kedolaoma na ndị eze ya na ha lọta, eze Sọdọm putara izute ya na ndagwurugwu Shawei, nke bụ ndagwurugwu eze .* ”

Ekwesiri ikele onye meriri. Okwu a bu “Shaweh” putara: larii; kpomkwem ihe duhiere Lọt ma metuta n’ọrọ ya.

Gen. 14:18: “ *Melkizedek, bụ eze Selem, we weputa achicha na manya-vine: ọ bụ onye-nchu-àjà nke Chineke kachasi ihe nile elu .* ”

Eze Selem a bụ “ *onye nchuàjà nke Chineke Kasị Elu .* ” Aha ya putara: “Eze m bụ ikpe ziri ezi”. Onyonyo ya na ntinye aka ya na-enye ihe àmà na-aga n’ihu nke ofufe ezi Chineke ahụ n’ụwa kemgbe ọgwụgwụ nke iju mmiri ahụ, bụ nke ka dị nnoo ugbo a n’echiche nke ndị mmadụ n’oge Abram. Ma ndị a na-efe ezi Chineke ofufe amaghị atumatụ n’ọpụta nke Chineke ga-ekpughe site n’ahụmahụ amụma ndị Abram na ụmụ ya biri ndụ.

Jenesis 14:19: *O we gozie Abram, si, Onye agoziri agozi ka Abram bu nke Chineke Nke kachasi ihe nile elu, bụ Onye-nwe elu-igwe na uwa. »*

Ngọzi nke onye nnochianya nke Chineke a na-akwadokwu ngọzi ahụ Chineke nyere Ebram n'onwe ya kpomkwem.

Jenesis 14:20: “ *Onye agoziri agozi ka Chineke kachasi ihe nile elu bụ, Onye nyefere ndị iro gi n’aka gi! Abram we nye ya otu ụzọ n’ụzọ iri nke ihe nile .* ”

Melkizedek na-agozi Ebram ma ọ kpachara anya ka ọ ghara ikwu na ọ bụ ya bụ mmeri ya; ọ na-ekwu na ọ bụ “ *Chineke Kasị Elu nke nwere nyefere ndị iro ya n’aka ya .* ” Ma, anyị nwere ihe atụ putara ihè nke nrubeisi Abram n’ihu Chineke ebe ọ bụ na o “ *nyere otu ụzọ n’ụzọ iri nke ihe nile* ” nye Melkizedek onye aha ya putara: “Eze m bụ ikpe ziri ezi.” Ya mere iwu nke otu ụzọ n’ụzọ iri adịlarị kemgbe njedebe nke iju mmiri ahụ n’ụwa ma eleghị anya ọbuna tupu “iju mmiri” ahụ.

Jenesis 14:21: *Eze Sọdọm we si Abram, Nyem ndi ahu, were kwa àkù ahu n'onwe-gi .*

Eze Sọdọm ji Ebram ụgwọ onye naputara ndị ya. Ya mere, ọ choro ikwu ụgwọ maka ozi ya.

Jenesis 14:22: “ *Abram zara eze Sọdọm: Mu onwem weliri akam nye Jehova, bụ Chineke kachasi ihe nile elu, Onye-nwe elu-igwe na uwa :* ”

Abram ji onodu ahụ mee ihe iji chetara ajoye eze ahụ idị adị nke “ *Jehova, bụ Chineke Kasị Elu* ”, nani “ *Onye nwe eluigwe na ụwa* ”; nke na-eme ka ọ buru onye naanị ya nwere akụ na ụba nke eze na-enweta site na ajoye omume ya.

Jenesis 14:23: “ *M’gaghi-ewere ihe ọ bula nime ihe nile nke gi, ọ bughi eri, ma-ọbu eriri akpukpo-ukwu, ka i we ghara isi, emewom Abram ogaranya. O dighi ihe maka m! »* ”

N’omume nke a, Abram gbaara eze Sọdọm àmà na ọ bịa n’agha a nani iji zoputa nwa nwanne ya bụ Lọt. Ebram katoro di ka Chineke eze a nke bi n’ime

ihe ojoo, ajo omume na ime ihe ike . Ndien enye anam emi aīwaīa enye ebe ke ndisīn inyene esie oro mīdotke.

Jenesis 14:24: " *Ọ bu nání ihe umu-okorobia riri, na òkè nke ndikom ahu ndi sorom jegharia, Anea, Eshkol, na Mamre: ha gēwere òkè-ha .*"

Ma nhorọ Abram a metutara nanị ya, bụ nwoke bụ ohu Chineke, na ndi ohu ya puru iwere okè ha n'akù na uba ahụ a churu n'ajà.

Jenesis 15

Nkewa site na mmekorita

Jen.15:1: *Mbe ihe ndia gasiri, okwu Jehova ruru Abram nti n'ohu, si, Atula egwu, Abram; Abu m ota gi, ugwo oru gi ga-adikwa ukwu nke ukwu ."*

Abram bu nwoke udo nke bi n'ụwa obi tara mmiri, ya mere n'ohu Chineke, enyi ya bu Jehova, bīara imesi ya obi ike, si: " *Abu m ota gi, ugwo oru gi ga-adikwa ukwu ."*

Jenesis 15:2 : " *Abram zara, si, Onye-nwe-ayi Jehova, gini ka I gēnyem? Anam apu n'enweghi umu; onye nketa nke ulọ m bu Elieza nke Damaskos ."*

Ruo ogologo oge, Abram tara ahuhu n'ihu enweghi ike ibu nna n'ihu amughi nwa nke Serai, ezi nwunye ya. O makwara na mgbe o nwuru, onye ikwu ya ga-eketa ihe onwunwe ya: " *Eliza nke Damaskos .*" Ka anyi burugodi uzọ leba anya n'otu obodo a nke " *Damaskos* " di na Siria diruru afọ ole.

Jenesis 15:3: *Abram we si, Le, i nyeghm nkuru-oghigha: ma onye amuru n'ulom gabu onye-nketa .*

Abram aghotaghi nkwa e kwere maka umu umu ya ebe o bu na o nweghi nke o bu, ebe o na-amughi nwa.

Jenesis 15:4: " *Okwu Jehova wee ruo ya nti, si, Nwoke a agaghi abu onye nketa gi, ma onye ahụ nke si n'ahu gi puta ga-abu onye nketa gi ."*

Chineke gwara ya na o ga-abu nna nwa.

Jenesis 15:5: " *O we me ka o puta n'ezí, O si, Biko, legide anya n'elu-igwe, gu kwa kpakpando, o buru na i puru igu ha. O wee si ya: Otú ahụ ka mkpuru gi ga-adi .*

N'oge ohu a e huru Ebram, Chineke na-ekpughere anyi mkpisi ugodi ihe atụ nke putara na o na-enye okwu ahụ " *kpakpando* " n'uzọ ime mmuo. N'ibu nke ekwuru na mbu na Jen 1:15, " *kpakpando* " ahụ na-arụ bu " *inye ụwa ihè* " na oru a burii nke Abram bu onye Chineke kporo ma kewapu iche maka nzube a, ma o ga-abukwa nke ndi kwere ekwe nile bu ndi na-azoro okwukwe ya na ijere Chineke ozi. Riba ama na di ka Dan 12: 3 si kwuo, a ga-enye ndi a hoputara ahoputa onodu nke " *kpakpando* " mgbe ha na-abanye na mgbe ebighi ebi: " **Ndi maara ihe ga-enwu di ka ihè eluigwe, ndi na-atugharikwa otutu mmadu n'ez omume ga-enwu di ka kpakpando ruo mgbe ebighi ebi .**" Ihe oyiyi nke " *kpakpando* " bu nanị n'ihu na Chineke hoputara ha.

Jenesis 15:6: " **Ebram kwere na Jehova, o wee guo ya di ka ezi omume .**"

Amaoku a bu ihe mejuputara nkowa nke okwukwe na ukpuru nke izi ezi site n'okwukwe. N'ihu na okwukwe abughi ihe ozọ ma o bughi ihè, ezi omume na

kwesiri ntukwasị obi. Itukwasị Chineke obi bu ihe ziri ezi nani site n'imuta ihe omuma nke uche ya na nke ihe Nile na-atọ ya uto, ma e wezuga ya, o na-agho ihe na-ezighi ezi. Ntukwasị obi na Chineke bu ikwere na O na-agozị nani ndi narubere Ya isi, na-agbaso ihe nlereanya Abram na ihe nlereanya zuru okè nke Jizos Kraist.

Ikpe Chineke a ga-ekpe Ebram na-ebu amuma ihe o ga-ewetakwasị ndi Nile ga-eme ihe di ka ya, n'otu nrube isi n'ezio-okwu di nsọ nke a tuputara ma choo n'oge ha.

Jehova we si ya, Mu onwem bu Jehova Nke mere ka i si na Ua nke ndi Kaldea puta, inye gi ala nka ka i nweta .

Di ka okwu mmalite nke ngosiputa nke njiko aka ya na Abram, Chineke chetaara Abram na o kpoputara ya na Oo nke ndi Kaldia. E ji ukpuru a mee ihe n'igosiputa nke mbu n'ime "iwu iri" nke Chineke nke e hotara na Opu.20:2: "**Abu m Jehova, Chineke gi, Onye kpoputara gi n'ala Ijipt, n'ulo ndi ohu .**"

Jehova 15:8: "*Abram zara, si, Onye-nwe-ayi Jehova, gini ka m'gesi mara na m'genweta ya? »*

Abram rioro Jehova maka ihe iriba ama.

Jehova 15:9: "*Jehova we si ya , Were onwe-gi otu nwa -ahogho-ehi nke bara arọ ato, na nne-ewu nke bara arọ ato, na ebulu nke bara arọ ato, na nduru, na nwa kpalakwukwu .*

Jehova 15:10: "*Abram we chiri anu -ulo ndia Nile , bue ha nkera , tukwasi otu n'iru ibe-ya; ma o kenyeghi umu nnunu .*"

Aziza Chineke na ihe Abram mere choo nkowa. Ememe ichuaja a dabere n'echiche nke ikekorita nke metutara akuku abuo ahụ na-abanye na njiko, ya bu: ka anyi kekorita onu. Anumanu ndi e gbuturu n'etiti na-anochi anya ahụ nke Kraist nke, ibu otu, a ga-ekkorita n'ime mmuo n'etiti Chineke na ndi o hoputara. Aturu bu onyinyo nke mmadu na nke Kraist, ma nnunu enweghi onyinyo nke nwoke ahụ Kraist zitere site na Chineke ga-abu. Ya mere, di ka ihe nnochianya nke eluigwe, ha na-aputa n'ime ogbugba ndu ahụ ma a naghị ebipụ ha. Mkpuchi mmehie nke Jizos ga-abu maka naani ndi a hoputara n'ụwa, o bughị ndi mmuo ozi nke eluigwe.

Jehova 15:11: "*Nnunu ndi na-eri anu na-efekwasị ozu; Abram wee chupu ha .*"

N'atumatu ahụ Chineke buru n'amuma, o bu nani ozu ndi ajo mmadu na ndi nnupu-isi ka a ga-enye ka nri nye anu ufe na nloghachi ebube nke Kraist Onye-nzoputa. N'ikpezu oge, akara aka nke a agaghị emetuta ndi ha na Chineke gbara ndu n'ime Kraist na site n'iwu Ya. N'ihu na ozu nke anumanu ekpughere otu a bu ihe-nsọ di uku n'ebe Chineke na Abram no. Ihe Abram mere ziri ezi n'ihu na ihe ndi mere eme agaghị emegide amuma banyere odinihu na akara ikpezu nke idi nsọ Kraist.

Jehova 15:12: "*Mgbe anyanwu dara, oké ura wee dakwasị Ebram; ma, le, egwu na oké ochichiri bjakwasiri ya .*

Ura a abughị nke nkiti. O bu " oké ura ," di ka onye Chineke mere ka Adam kpuru nwaanyi, bu " onye inyeaka ya ," site n'otu ogiriga ya. Di ka akuku nke ogbugba ndu ya na Abram gbara, Chineke ga-ekpughere ya ihe amuma putara " enyemaka " nke a ga-abu ihe ihunanya Chineke n'ime Kraist. N'ezie, naani

n'òdìdì, Chineke na-eme ka ọ nwụọ ìbanye na ọnụọ ebighị ebi ya, si otú ahụ na-atụ anya ìbanye na ndụ ebighị ebi, ya bụ, banye n'ezì ndụ, dì ka ụkpurụ nke na-ekwu na ọ dighị mmadụ purụ ihu Chineke na ìdì ndụ.

" *oké ọchịchiri ahụ* " pụtara na Chineke na-eme ka ọ kpuo ìsì ka ọ ghara ihu ndụ nke ụwa ka o wee wuo n'uche ya ihe oyiyi nke ọdìdì amụma ụnyere ọdìdì na ọnụọ nke Chineke n'onwe ya. N'ìbụ onye banyere n'ọchịchiri, Abram nwere mmetụta " *egwu* " ziri ezi. Ọzọkwa, nke a na-egosiputa àgwà dì egwu nke Onye Okike Chineke nke na-agwa ya okwu.

Jenesis 15:13: " *Jehova we si Abram: Mara na nkpuru-gi gābu ndi-obia n'ala nke nābughi nke ha; A ga-agbakwa ha ohu na imegbu ha ruo nari afo anọ .*"

Chineke gwara Ebram ihe ga-eme n'òdìdì, bụ ọdìdì e debeere ụmụ ya.

"... *Ụmụ gi ga-abụ ndi obia n'ala nke na-abughị nke ha* ": nke a na-ezo aka n'Ijpt.

"... *ha ga-abụ ohu n'ebe ahụ* ": na mgbanwe nke Fero ọhụrụ nke na-amaghị Josef, onye Hibru nke ghorọ nnukwu vizier nke onye bu ya ụzọ. A ga-eme ohu a n'oge Mozis.

"... *ha ga-emegbukwa ha ruo nari afo anọ* ": Nke a abughị naanị mmegbu ndi Ijpt, kama n'ụzọ sara mbara kari mmegbu nke ga-emetuta ụmụ Abram ruo mgbe ha ga-enweta na Kenean, nke mba ha nke Chineke kwere ná nkwa.

Jenesis 15:14: " *Ma m ga-ekpe mba ahụ ikpe, bụ onye ha ga-abụ ohu, ma ha ga-eji nnukwu akụ pụta ma emesịa .*"

Mba edoro anya n'oge a bụ naanị Ijpt, nke ha ga-apụ, na-eburu ha, n'ezie, akụ ya niile. Riba ama na n'amaokwu a, Chineke ekwughị na ọ bụ Ijpt "mkpagbu" e kwuru okwu ya n'amaokwu bu ụzọ. Nke a na-akwado eziokwu ahụ bụ na " *nari afo anọ* " ahụ a kpọturụ aha adighị emetuta naanị Ijpt.

Jen.15:15: " *I ga-alakwuru nna gi hà n'udo ;*

A ga-emezu ihe niile dì ka Chineke gwara ya. Agēli kwa ya na Hebron n'òbà Makpela, n'ala Abram zutara n'aka onye Het n'ubochi-ya.

Jenesis 15:16: " *N'ogbo nke-anọ ka ha gābia kwa n'ebe a; n'ihì na ajo omume ndi Amoraìt ejubeghi .*"

N'ime ndi Amoraìt a, ndi Het na Abram bụ onye ha weere dì ka onye nnọchianya nke Chineke ukwu nwere mmekọrìta dì mma. Ya mere, ha kwekọrìtara ire ya ala maka ili ya. Ma n'ime " *ogbo anọ* " ma ọ bụ " *nari afo anọ* ", ọnọdụ ahụ ga-adì iche, ndi Kenan ga-erukwa n'ọnụ ọnụ nke nnupụisi nke Chineke na-akwadoghị, a ga-ebibikwa ha nile ihapụ ala ha nye ndi Hibru bụ ndi ga-eme ya ala mba ha.

Iji ghotà nke ọma ọrụ ọjọọ a maka ndi Kenan, anyi aghaghị icheta na Noa kọchara Kenan bụ nwa mbụ nwa ya nwoke bụ Ham. Ya mere ala ahụ e kwere ná nkwa bụ nke ụmụ Ham a nke Noa na Chineke buru ọnụ ji biri. Mbibi ha bụ nani oge Chineke weputara iji mezuo nzube ya n'ụwa.

Jenesis 15:17: " *Ma mgbe anyanwụ dara, oké ọchịchiri dara; ma lee, e nwere oké ọkụ na-ese anwuru, na ire ọkụ na-agafe n'etiti anumanu ndi e kewara ekewa .*

N'ememme a, a machibidoro ọkụ mmadụ na-amụnye. N'ihì na ha nwere obi ike imebi ụkpurụ a, ụmụ Eron abụọ ga-eripia otu ụbọchì site n'aka Chineke. Abram ariọwo Chineke ka o nye ya ihe iriba ama, o wee bia n'udì ọkụ nke

eluigwe na-agafe n'etiti anumanu ndi e gbuturu uzọ abuo. Otú a ka Chineke si gbaa àmà banyere ndi ohu ya di ka Ilaija onye amuma n'ihu ndi amuma Bel bu ndi eze nwaanyi ala ozọ na nwunye eze Ehab aha ya bu Jezibel na-akwado. Ebe ichuàjà ya rikpuru na mmiri, oku nke Chineke zitere ga-erepiakwa ebe ichuàjà na mmiri Elaija edoziworo, ma oku ya agaghi eleghara ebe ichuàjà nke ndi amuma ugha anya.

Jenesis 15:18: “ *N’ubochi ahụ ka Jehova na Abram gbara ndu, na-asị: Umụ gị ka M’nyeworo ala a, site n’osimiri Ijipt ruo n’osimiri ukwu, bú osimiri Yufretis .* ”

Na ngwucha isi iri na ise a, amaokwu a na-akwado ya, isi okwu ya bu n'ezie nke **njikọ aka nke kewapuru ndi a hoputara na ndi ozọ** ka ha na Chineke kerita njiko a na ka ha na-ejere ya ozi.

Okè nke ala ahụ e kwere ndi Hibru ná nkwa kariri nke mba ahụ ga-eweghara mgbe e meriri Kenan. Ma Chineke gunyere n'onnyine ya nnukwu ozara Siria na Arabia nke jikotara "Euphrates " n'akuku owuwa anyanwu yana ozara Shur nke kewapuru " Egypt " na Israel. N'agbata ozara ndi a, ala ahụ e kwere ná nkwa ga-adi ka ogige nke Chineke.

N'ogugu ime mmuo nke amuma, “ *osimiri* ” ahụ na-anochi anya ndi mmadu, ya mere Chineke nwere ike ibu amuma banyere umu Abram, ya bu, banyere Kraist bu onye ga-ahụ ndi na-efe ya na ndi o horo n'ofe Izrel na Ijipt, n'ebe odida anyanwu “Europe” nke e sere onyinyo ya ná Mkpughe 9:14 n'okpuru aha nke “ *oké osimiri Yufretis .* ”

Jenesis 15:19: “ *ala ndi Kenait, ndi Kenizait na ndi Kadmon .* ”

Jenesis 15:20: “ *nke ndi Het, nke ndi-Perizait, nke ndi Refaim .* ”

Jen 15:21: “ *nke ndi Amorait, na ndi Kenan, na ndi Gigashait, na ndi Jebus .* ”

N'oge Abram, aha ndia kpoputara aburu nile ndi zuk oro n'obodo nile nke mejuputara ma biri n'ala Kenean. Ufodu n'ime ha bu ndi Refaim, bu ndi ga-echebewo ihe kariri ndi ozọ oké okoloto nke ndi antiluvian mgbe Joshua ga-eweghara okèala ahụ “ *ogbo anọ* ” ma o bu “ *nari afo anọ* ” mgbe e mesiri.

Abram bu nna ochie nke njiko abuo nke atumatu Chineke. Umụ ya site n'anụ ahụ ga-amụ otutu umu ndi a muru n'ime ndi Chineke hoputara, ma o bughi ndi o hoputara. Ya mere , ogbugba ndu mbu a dabeere n'anụ ahụ na-agbago oru nzoputa ya ma na-agbagwoju anya nghota ya, n'ihu na nzoputa ga-adabere naani n'omume okwukwe na ogbugba ndu abuo ahụ. Ibi ugwu nke anu ahụ azoputaghi nwoke Hibru ahụ n'agbanyeghi na o bu Chineke chorọ. Ihe nyeere ya aka izoputa bu oru ya nke nrubeisi nke kpughere ma kwado okwukwe ya na ntukwasị obi ya na Chineke. Ma o bu otu ihe ahụ ka e ji mee ka okwukwe na Kraist diri ndu site n'oru nke nrubeisi nye iwu-nsọ, emume-nsọ, na ukpuru di nsọ nke Chineke kpughere, n'ime Akwukwo Nso dum. N'ime mmekorita zuru oke nke ya na Chineke, ozizi nke akwukwo ozi ahụ na-enye ihè site na ogugu isi nke mmuo; O bu ya mere Jizos ji kwuo, si: “ *Akwukwo ozi ahụ na-egbu mmadu, ma mmuo nso na-enye ndu .* ”

Jenesis 16

Nkewa site na izi ezi

Jenesis 16:1: “ *Sarai, bú nwunye Abram, amughi ya nwa. O nwere otu nwaanyi na-eje ozi Ijipt aha ya bu Hega .* ”

Jenesis 16:2: “ *Sarai we si Abram, Le, Jehova emewom ka m'gho nwanyi-àgà; biko, biakute orùm; eleghi anya m'gāmu umu site na ya. Abram gere nti olu Serai .* ”

Jenesis 16:3: “ *Nwunye Abram we were Hega , bú onye Ijipt , bú orù -ya nwayi, were ya nye Abram di-ya na nwunye, m̀be Abram biri n'ala Kenean arọ iri .* ”

Ọ dịrị anyị mfe ịkato nhoro a na-adighi mma n'ihu ebumnuche Serai, mana lee onodu ahụ dika o gosiputara onwe ya nye di na nwunye ahụ a goziri agozi.

Chineke gwara Abram na a ga-amu nwa site n'afọ **ya** . Ma o gwaghi ya banyere Serai nwunye ya, bú nwaanyi aga. Ozokwa, Ebram ajughị Onye Okike ya maka ime ka o dokwuo anya banyere okwa ya. O no na-eche ka Chineke gwa ya okwu di ka uche ya si di. Na ebe a, anyi ga-aghota na nke a enweghi nkowa bu kpomkwem bu n'obi kpasuo a mmadu uzọ nke Chineke na-emeputa iwu na-akwadoghi megidere na larii nke nkwa nke ngozi, ma bara uru, ebe n'ihu Israel n'odinihu wuru na Aizik, a agha na-asọ mpi, onye iro na obuna onye iro. Chineke ghotara na na mgbakwunye na uzọ abuo ahụ, ezi na ihe ojobo edoro n'ihu nhoro nke mmadu, "karot na osisi" bu ma di mkpa ka ha abuo di mkpa ikwaga "inyinya ibu" nke na-enupu isi n'ihu. Omumu Ishmael, bukwa nwa Abram, ga-akwado nguzobe nke ndi oru Arab ruo n'udi ikpezu ya na akuko ihe mere eme, okpukperechi, Islam (nrubeisi; idi elu nke ihe mgbagwoju anya maka ndi a na-enupu isi n'uzo nkiti na eketa).

Jenesis 16:4: *O we bakuru Hega, o we turu ime. Mgbe o huru na o di ime, o ledara nne ya ukwu anya .*

Agwa nleli a nke Hega, onye Ijipt n'ebe nne ya ukwu no ka na-egosi ndi Arab Muslim taa. N'ime otu ahukwa, ha ezighi ezi n'ihu na mba ndi di n'Ebe Odida Anyanwu eledawo nnukwu ihe ugwu nke ibu ndi e zisaworo ozi oma n'aha nke Chineke Kraist Jisos anya. Nke mere na okpukpe ugha a Arab na-aga n'ihu na-ekwusa na Chineke di ukwu mgbe West ekpochapwo Ya n'akwukwo ndeko nke echiche ya.

Foto a e nyere n'amaokwu a na-egosi kpomkwem onodu nke ogwugwu oge anyi, n'ihu na Western Christianity, obuna agbago, di ka Serai amughi umu nwoke na imikpu n'ime mmuo aga nke ochichiri. Ma okwu a na-aga: n'ala ndi isi, otu anya bu eze.

Jenesis 16:5: *Serai we si Abram , Ita-utam di n'aru gi. Etinyewom orum n'obi-gi; ma mbe o huru na o di ime, o we lem anya. Ka Jehova kpe ikpe n'etiti mu na gi! »*

Jenesis 16:6: *Abram we si Serai, Le, oru-gi nwayi di n'aka-gi; Serai we meso ya ihe ojo; Hega wee gbapu n'ebe o no .”*

Abram weere oru, o dighikwa uta Serai maka ibu ihe mkpali maka omumu a na-akwadoghi iwu. Ya mere, site na mmalite, izi ezi na-amanye iwu ya na iwu na-akwadoghi na igbaso nkuzi a, site ugbu a gaa n'ihu, alimdi na nwunye ga-

ejikōta ndị si n'otu ezinulo ahụ ruo mgbe Israel nke odinihu na odidi mba ya nwetara mgbe opupu si n'Ijpt na-ejide ohu.

Jenesis 16:7: *Mo-ozu nke Jehova we hu ya n'akuku isi-iyi miri di n'ozara, n'akuku isi-iyi nke di n'uzo Shua .*

Mgbanwe a kpomkwem di n'etiti Chineke na Hega bu nani n'ihu onodu goziri agozi nke Abram. Chineke huru ya n'ozara Shur, nke ga-aghọ ebe obibi nke ndi Arab na-akwaghari akwaghari bu ndi bi n'ulokwuu na-achọ nri mgbe nile maka aturu na kamel ha. Isi mmiri ahụ bu uzo Hega si di ndu, o hukwara "isi iyi nke mmiri nke ndu," bu onye biara igba ya ume inakwere onodu ya di ka ohu na odinihu ya di ukwuu.

Jenesis 16:8: *O si, Hega, oru-nwanyi Serai, ole ebe i si bia, ole ebe i neje kwa? O zara, si: M'nabapu n'iru Serai, bu nne-nwem .*

Hagar zara ajuju abuo a: kedu ebe i na-aga? Aziza: Ana m agbapu. Ebee ka i si? Aziza: Site n'aka Serai, nwunye m.

Jenesis 16:9: *Muo-ozu nke Jehova wee si ya: Laghachikwute nne gi ukwu, weda onwe gi ala n'okpuru aka ya ."*

Onye oka ikpe ukwu na-ahapughi ya nhoru o bula, o na-enye iwu ka o laghachi azu na idi umeala n'obi, n'ihu na ezigbo nsogbu kpatara ya bu nleli e gosiri nne ya ukwu bu onye, ewezuga imu nwa ya, na-anogide na-abu nne ya ziri ezi ma na-ejere ya ozi ma na-asopuru ya.

Jenesis 16:10: *Mmuo ozi nke Jehova wee si ya: M ga-eme ka umu gi baa uba, ka a ghara iguta ha n'otutu ."*

Jehova gbara ya ume site n'inye ya "karot." O kwere ya nkwa na a ga-umu umu " di otutu nke na o gaghị ekwe omume iguta ya ." Emehiekwala, igwe mmadu a ga-abu nke anu aru na o bughị nke mmuo. N'ihu na a ga-ebu okwu nile nke Chineke ruo mgbe nguzobe nke ogbugba ndu ohuru ahụ, o bu naani umu Hibu. Ma n'ezie, onye Arab o bula nwere ezi obi puru ibanye n'ogbugba ndu Chineke site n'inakwere ukpuru Ya ndi Hibu dere na Bible. Ma ebe o bu na odidi ya, ndi Alakuba na-adighi ezute ukpuru a. O na-ebo ebubo, na-akatọ ma na-agbago eziokwu Akwukwo Nso nke Jizos Kraist kwadoro.

Site n'ikwado Ishmael okwu e jiworo mee ihe maka Abram, " na-aba uba nke na o gaghị ekwe omume iguta ha ", anyi ghotara na o bu naani ajuju gbasara mmuba nke mmadu o bughị nke ndi a horo maka ndu ebighi ebi. Ntunyere ndi Chineke tuputara na-adi n'okpuru onodu ndi a ga-emezuri. Ihe atu: " *kpakpando ndi di n'elugwe* " na-ezo aka n'ihe omume okpukpe o bula nke na-agunye " *ikunye uwa* ." Ma olee ihè? Naani ihè nke eziokwu nke Chineke kwadoro na-eme ka " *kpakpando* " kwesiri " *ina-enwu ruo mgbe ebighi ebi* " n'elugwe, di ka Dan.12:3 si kwuo, n'ihu na ha ga-abuwori " *nwere ogugu isi n'ezie* " ma burukwa " *ezi omume n'ezie* " di ka Chineke si kwuo.

Jenesis 16:11: *Mo-ozu nke Jehova we si ya, Le, i di ime, i gamu kwa nwanwoke, i garkpo kwa aha-ya Ishmael; n'ihu na Jehova anuwo mmekpa ahụ gi ."*

Jenesis 16:12: *O ga-adi ka inyinya ibu ohia; aka-ya gadi megide onye o bula, aka-ya gadi kwa onye o bula; o ga-ebikwa n'ihu umunne ya niile ."*

Chineke ji Ismael na umu Arab ya tunyere " *inyinya-inyinya ohia* ," anu ahụ a ma ama maka ogbaghara na isi ike; na ihe ozo, obi ojo ebe o bu na a na-akpo ya " *anu ohia* ". Ya mere, a pughi izu ya azu, chikota ya ma o bu rata ya. Na

nkenke, ọ naghị ahụ n'anya ma ghara ikwe ka a hụ ya n'anya, ọ na-eburukwa n'ime mkpuru ndi ihe nketa ya na-eme ihe ike n'ebe umunna ya na ndi obia no. Nke a ikpe guzosie ike na nke Chineke kpugheere di oké mkpa, n'oge a nke ogwugwu, ighota oru ntaramahuhu, n'ihi na Chineke, nke okpukpe Islam nke ugha Christian lusoro n'oge ndi Christian " ihè " bu nani " ochichiri ". Kemgbe o laghachiri n'ala nna nna ya, Israel aburu onye ozọ lekwasiri anya, di ka West, nke a kporo Ndi Kraist, nke ndi America na-echebe, nke ha na-akpo, na-enweghi otutu njehie, "Satan ukwu." O bu ezie na ntakiri "Setan" puru imata "onye ukwu."

Site n'imu Ishmael, aha nke putara "Chineke anwo", nwa nke esemokwu ahụ, Chineke na-ekeputa **nkewa ozọ** n'ime ezinulo Abram. O na-agbakwunye na nkocha nke asusu ndi e kere na nnwale Bebel. Ma, o buru na o akwadebe ihe o gaeji taa ahuhu, o bu n'ihi na o mabu uzọ mara agwa nnupuisi nke umu mmadu na njiko aka abuo ya sochiri anya ruo ogwugwu nke uwa.

Jenesis 16:13: " O kpokwara Atta El-roi, aha Jehova nke gwara ya okwu; n'ihi na o siri: O bughi ihe ka m'huworo n'ebe a, mpe o husirim? »

Aha ahụ Atta El roi putara: I bu Chineke na-ahụ uzọ. Ma ugbua uzọ a nke inye Chineke aha bu iwe megide idi elu ya. A na-achikota ihe foduru n'amaokwu a nke a sughariri n'otutu uzọ di iche iche n'echiche a. Hagar enweghi ike ikwere ya. Ya, obere odibo, bu ihe uche nke nnukwu onye okike Chineke nke na-ahụ akara aka ma na-ekpughe ya. Mgbe ahumahu a gasiri, gini ka o puru itu egwu?

JENESIS 16:14 *N'ihi nka ka akporo aha olulu-miri ahu olulu-miri Lehai-roi; O di n'agbata Kedesh na Bared .*

Ebe ndi di n'ua nke Chineke gosiputara onwe ya bu ihe a na-akwanyere ugwu, ma nkwanye ugwu ndi mmadu na-enye ha na-abukari mmuo nke ikpere arusi ha, nke na-adighi eme ka ha na Ya dighachi na mma.

JENESIS 16:15 *Hega we muara Abram nwa-nwoke; Abram we kpo aha nwa-ya nwoke, nke Hega muru ya, Ishmael .*

Ishmael bu n'ezie ezi nwa Abram, na karja nwa mbu ya nile bu onye o ga-enwe mmasi na ya. Ma o bughu nwa nkwa Chineke mara okwa na mbu. N'agbanyeghi nke ahụ Chineke *hoputara* , aha ahụ a gg444□ .

Ma n'echiche nke abuo, o bukwu n'ihi njehie Abram na Serai n'ibu ndi kwere nwa oge na nwa nwoke a Hega, bu onye Ijpt tuuru ime, bu ihe nkwado ahụ, ya bu, "mmezu ahụ," na mmezu nke okwa Chineke. Njehie ahụ ga-enwe nsonaazu obara ruo ogwugwu nke uwa.

Chineke abanyela n'egwuregwu nke echiche mmadu ma nye ya ihe di mkpa maka ya: nwa nke esemokwu na **nkewa esemokwu** di ndu.

Jen 16:16: " Abram gbara afo iri asato na isii mgbe Hega muuru Ebram Ishmel ."

Ya mere, a muru "Ishmael" na 2034 (1948 + 86) mgbe Abram di afo 86.

Jenesis 17

Nkewa site na ibi ugwu: ihe iriba ama na anu ahụ

Jenesis 17:1: “ *Mgbe Abram ̄bara ̄ogu ar̄o an̄o na iteghete, Jehova mere ka Abram hu Ya anya, si ya, Mu onwem bu Chineke Nke puru ime ihe nile. Gaghar̄a n’ihu m, bur̄ukwa nd̄i zuru ok̄e .*”

N’af̄o 2047, ̄o d̄i af̄o 99 na Ishmael 13, Chineke letara Abram n’ime mm̄ūo b̄u onye gosip̄utara onwe ya nye ya na nke mb̄u ya d̄i ka “ *Chineke Pur̄u Ime Ihe Nile* “. Chineke na-akwado ihe omume nke ga-ekpughe agwa “nwere ike niile”. Od̄id̄i nke Chineke b̄u usoro okwu ̄on̄u na nke an̄u ah̄u n’ihi na ebube ya ka b̄u ihe a na-ap̄ugh̄i ih̄u anya ma a na-ah̄u onyinyo nke onye ya na-anw̄ugh̄i anw̄u.

Jenesis 17:2: “ *M ga-eme ka ̄ogbugba nd̄u m guzosie ike n’etiti m̄u na gi, m ga-emekwa ka i ba ̄uba nke ukwu .*”

Chineke na-eweghachi nkwa nke ība ̄uba nke ya, na-ak̄owa oge a “ *ruo mgbe ebigh̄i ebi* ” ya b̄u, d̄i ka “ *ájá nke ̄uwa* ” na “ *kpakpando nke eluigwe* ” na “ *̄o d̄igh̄i onye nwere ike īḡuta .*”

Jenesis 17:3 : “ *Abram da kpue iru-ya n’ala; Chineke we gwa ya okwu, si :*

N’igh̄ota na onye na-agwa ya okwu b̄u “Chineke nke pur̄u ime ihe nile,” Abram dara n’ala kpudo ihu ya ka o wee ghara ile Chineke anya, ma ̄o na-ege nt̄i n’okwu ya nd̄i na-agba mkpur̄u obi ya dum mma.

Jenesis 17:4: “ *Nke a b̄u ̄ogbugba nd̄u m nke m̄u na unu na-agba. I ga-ab̄u nna nke ̄ot̄ut̄u mba .* »

̄ogbugba nd̄u nke d̄i n’etiti Chineke na Ebram na-ewusi ike n’ub̄och̄i ah̄u : “ *I ga-ab̄u nna nke ̄ot̄ut̄u mba .*”

Jenesis 17:5: “ *Aha-gi agaghi-abu kwa Abram ̄oz̄o; ma aha gi ga-ab̄u Ebreham, n’ihi na emewo m gi nna nke ̄ot̄ut̄u mba .* »

Mgbanwe nke aha site na Abram gaa na Abraham d̄i mkpa, n’oge ya, Jiz̄os ga-emekwa otu ihe ah̄u site n’igbanwe aha nd̄iozi ya.

Jenesis 17:6: “ *M’ḡeme ka i mua ̄om̄um̄u nke-uku, M’ḡeme kwa gi ka mba di iche iche; nd̄i eze ga-esikwa n’ebe i n̄o b̄ia .* »

Abram bu nna mbu nke mba Arab n’Ishmael, n’Aisak ka ̄o ḡabu nna ndi-Hibru, umu Israel; ̄o bu kwa nime Midian ka ̄o ḡabu nna umu Midian; onye Moses ḡach̄ota kwa nwunye-ya Zipora, b̄u nwa-nwayi Jetro.

Jenesis 17:7: “ *M’ḡeme kwa ka ̄ōbūa-ndum guzosie ike n’etiti Mu na gi na nkpuru-gi ḡan̄ochi gi n’ō̄o-ha nile ka ̄o buru ̄ōbūa-ndu ebighi-ebi, iburu Gi na nkpuru-gi ḡan̄ochi gi Chineke Chineke .*

Chineke ji agh̄ugh̄o ah̄or̄o okwu nke ̄ogbugba nd̄u ya nke ga-ad̄i “na-ad̄iru mgbe ebigh̄i ebi” mana ̄o b̄ugh̄i ebighi ebi. Nke a p̄utara na ̄ogbugba nd̄u ya na um̄u an̄u ah̄u ya gbara ga-ad̄iru ogologo oge. A ga-erute oke nke a mgbe, na ̄ōb̄ibia mb̄u ya na mmad̄u, Kraist d̄i ns̄o ga-eguzobe n’onw̄u mgbap̄uta af̄o ofufo ya ndabere nke njik̄o aka ̄oh̄ur̄u nke ga-enwe nsonaaz̄u ebighi ebi.

N’oge a, ̄o ga-abur̄ir̄i na a ga-ach̄op̄uta na a na-ezubere um̄u mmad̄u niile e bu ̄uz̄o m̄ūo aha na aha kemgbe mmalite na-efunah̄u ikike ha. Nka bu okwu ikpe Ken, b̄u ̄okpara Adam, nke Ishmael, b̄u ̄okpara Abram, ma ̄o buru nwa-nwoke, ma m̄be ̄o nwusiri, ̄o ḡadiri Is̄o, b̄u ̄okpara Aisak. Ukpur̄u od̄ida nke um̄u eburu ̄uz̄o m̄ūo na-ebu am̄uma od̄ida nke njik̄o an̄u ah̄u nke nd̄i Juu. ̄ogbugba nd̄u nke ab̄ūo ga-ab̄u nke ime mm̄ūo, ̄o ga-abarakwa naan̄i nd̄i ̄oḡo mm̄ūo cheghar̄ir̄i echeghari n’ezie, n’agbanyegh̄i od̄id̄i agh̄ugh̄o nke agh̄ugh̄o um̄u mmad̄u na-akpata.

Jenesis 17:8: “ *M'gēnye kwa gi na umu-gi gānōchi gi ala ahu nke i nọ dika obia nime ya, bú ala Kenean nile, ka ọ buru ihe-onwunwe ebighi-ebi ;* ”

N'otu aka ahụ, a ga-enye ala Kenan “ ka ọ buru ihe onwunwe *ebighi ebi* ,” ya bụ, ọ buru haala na e ji ogbugba ndu ya kee Chineke n'agbu. Ojuju a juru Mesaja ahụ bụ Jizos ga-eme ka ọ buru ihe efu, n'ihia ya, afo 40 ka iwe a gasiri, ndi agha Rom ga-ebibi mba ahụ na isi obodo ya bụ Jerusalem, a ga-agbasasikwa ndi Juu di ndu n'ime mba di iche iche nke uwa. N'ihia na Chineke kwuru kpomkwem onodu ogbugba ndu ahụ, si: “ *M ga-abu Chineke ha .*” Ozokwa, mgbe mba ahụ ga-aju Jizos di ka onye ozi nke Chineke, Chineke ga-enwe ike imebi ogbugba ndu ya n'uzo ziri ezi.

Jenesis 17:9: “ *Chineke we si Abraham, I gēdebe oḅuḅa-ndum, gi onwe-gi na nkpuru-gi gānōchi gi rue oḅo-ha nile .* ”

Amaokwu a na-ewepu njedebe okpukperechi ndi ahụ niile na-eme ka Chineke bu Chineke nke okpukpe ndi na-efe otu chi gbakotara na njiko aka nke ecumenical n'agbanyeghi nkuzi ha na-ekwekoghi na nke na-eme gide. O bu nani okwu nke aka ya ka e ji kee Chineke, bu ndi deputara ihe ndabere nke ogbugba ndu ya, bu udi nkwekorita ya na ndi na-erubere ya isi na-eme ko ihe. O buru na nwoke ahụ edebe njiko ya, o na-akwado ya ma mee ka o dikwuo ogologo. Ma mmadu ga-eso Chineke n'oru ya nke e wuru n'usoro abuo na -esochi ; nke mbu bu anu aru, nke abuo bu mmuo. Akuku Akwukwo Nso a site na nke mbu ruo nke abuo na-anwale okwukwe nke umu mmadu n'otu n'otu, na nke mbu, nke ndi Juu. Site n'iju Kraist, mba ndi Juu na-emebi ogbugba ndu ha na Chineke bu onye meghere uzo nye ndi na-ekpere arusi, bu ndi o na-ewerekwa n'etiti ndi ahụ ghoru Kraist ma kpo Ebreham di ka umu ime mmuo. Ya mere, ndi nile na-edebe ogbugba ndu ya bu n'anu ahụ ma o bu umu nwoke ma o bu umu nwanyi nke ime mmuo nke Abraham.

N'amaokwu a, anyi na-ahu na Izrel, bu mba nke aha ahụ n'odinihu, nwere n'ezie isi mmalite sitere n'aka Ebreham. Chineke kpebiri ime umu ya ka ha buru ndi 'e kewapuru' maka ngosiputa elu ala. O bughu ajuju nke ndi a zoputara, kama nke iwu nke ogbako mmadu nke na-anochi anya ndi na-azo okwa elu uwa maka nhoputa nke ndi a hoputara site n'amara Chineke n'odinihu nke Jizos Kraist ga-enweta.

Jenesis 17:10: “ *Nke a bu ogbugba ndu m, nke unu ga-edebe, n'etiti mu na unu na mkpuru gi ndi ga-anochi gi: a ga-ebi nwoke o bula n'ime unu ugwu .* ”

Ibi ugwu bu ihe iriba ama nke ogbugba ndu di n'etiti Chineke, Ebreham na umu umu ya, ya bu, umu anu ahụ ya. Adighi ike ya bu udi mkpokota ya nke metutara umu umu ya niile, ma ha nwere okwukwe ma o bu na ha enweghi, ma ha na-erube isi ma o bu na ha enweghi. N'uzo megidere nke ahụ, n'ogbugba ndu ohuru ahụ, nhoputa site n'okwukwe a nwalere ga-enweta n'otu n'otu site n'aka ndi a hoputara bu ndi ga-enwetazi ndu ebighi ebi n'ime ogbugba ndu a. Iji ugwu ga-agbakwunyere ihe na-adighi mma: ndi Alakuba ebikwa ugwu kemgbe nna ochie ha bu Ishmael na ha na-enye ugwu a uru ime mmuo nke na-eduga ha n'izoro ikike ruo mgbe ebighi ebi. Agbanyeghi, ibi ugwu nwere naani ihe na-adigide adigide, o bughikwa mmetuta anu ahụ ebighi ebi.

Jenesis 17:11: “ *Unu gebi kwa onwe-unu ugwu; o ga-abukwa ihe iriba ama nke ogbugba ndu di n'etiti mu na gi .* ”

Ọ bụ n'ezie ihe irịba ama nke njikọ aka na Chineke ma irè ya bụ nanị anụ arụ na amaokwu 7, 8, na amaokwu 13 na-esonụ kwadoro itinye ya naanị " **ebighi ebi** " .

Jenesis 17:12: “ *A ga-ebikwa nwoke ọ bụla n’ime unu úgwù mgbe ọ gbara ubochi asato, n’ogbo unu niile, ma ọ bụ n’ulo unu ma ọ bukwanu nke e ji ego zuta n’aka onye mba ozọ ọ bụla, onye na-abughị agburu unu .* ”

Nke a ka bụ ihe na-eju anya, ma n'agbanyeghi àgwà nke ya na-adirụ mgbe ebighi ebi, ka o sina di, ọ mejuputara amuma nke na-ekpughe atumatu Chineke maka ^{puku afo nke asato} . Nke a bụ ihe kpatara nhorọ nke "ubochi asato", n'ihi na ubochi asaa mbu na-anochi anya oge uwa nke nhorọ nke ndi a hoputara nke puku afo isii na ikpe nke puku afo nke asaa. Site n'ihazi, n'ụwa, iso mba ndi Juu na Ebram na nwa mbu ya na-enwe mmekorita chiri anya, Chineke na-ekpughe onyinyo nke ebighi ebi n'odinihu nke ndi a horo a tohapuru n'adighi ike mmekohu nke anu ahụ bu nke e lekwasiri anya n'api nke e bepuru n'ebe umu nwoke no. Mgbe ahụ, dika ndi a hoputara ga-esi na mmalite niile nke ndi uwa, ma naanị na Kraist, n'ime ogbugba ndu ochie, a ga-etinyeriri úgwù obuna nye ndi mba ozọ mgbe ha chorọ ibi na ogige nke Chineke hoputara.

Isi echiche nke ibi úgwù bụ ikuziri na n'alaeze ebighi ebi nke Chineke ndi mmadu agaghị enwekwa imu nwa na ochicho anu ahụ agaghizi ekwe omume. Ozokwa, Pol onyeozu ji ibi úgwù nke anu ahụ nke ogbugba ndu ochie ahụ tunyere nke obi ndi a hoputara n'ime oheru ahụ. N'echiche nke a, ọ na-egosi idi ocha nke anu aru na nke obi nke na-enye onwe ya Kraist.

Ibi úgwù putara **igbubi gburugburu** na echiche a na-ekpughe na Chineke chorọ ka ya na ihe o kere eke nwee mmekorita puru iche. Di ka Chineke “na-ekworo”, ọ na-achọ ka ndi ọ horo ibu ndi na-enweghi mmasi na ihunanya uzọ bu ndi na-aghaghị, ma ọ buru na ọ di mkpa, **ebipu** mmekorita umu mmadu na gburugburu ha bu ndi na-emeru ahụ maka nzoputa ha ma mebie njiko ha na ihe na ndi na-emebi mmekorita ha na ya. N'onyinyo izi ihe nke amuma, ukpuru a metutara Israel anu ahụ ya, nke mbu, na Israel ime mmuo ya nke oge Nile nke e kpughere n'ime Jisos Kraist n'izu okè ya.

Jenesis 17:13: “ *Onye amuru n’ulo na onye ejiri ego zuta, aghaghi ibi úgwù; + ma ogbugba ndu m ga-adi n’anu ahụ unu ka ọ buru ogbugba ndu ebighi ebi* » .

Chineke na-ekwusi ike n'echiche a: ma umuaka ndi ziri ezi na ndi na-akwadoghị nwere ike itinye onwe ha n'ebe ọ no n'ihi na o si otu a na-ebu amuma banyere njiko abuo nke oru nzoputa ya ... Mgbe ahụ, nkwusi ike nke nloghachi nke okwu ahụ bu " *enwetara n'onu ego* " na-ebu amuma banyere Jisos Kraist bu onye a ga-eji 30 dinari nke ndi Juu okpukpe na-enupu isi koro ihe. Ya mere, maka mkpuru ego dinari 30, Chineke ga-enye ndu mmadu ya n'igbaputa ndi Juu a hoputara na ndi ogo mmuo n'aha ogbugba ndu ya di nsọ. Ma a na-echeta “ ihe **na-adigide adigide** ” nke ihe iriba ama nke ibi úgwù na nkenke “ *n’anu ahụ unu* ” na-egosi àgwà ya nwa oge. N'ihi na ogbugba ndu a nke na-amalite n'ebe a ga-agwu mgbe Mezaja ahụ ga-abia “ *ime ka mmehie kwusi* ,” di ka Dan.7:24 si kwuo.

Jenesis 17:14: “ *Nwoke a na-ebighi úgwù, nke ebighi úgwù n’anu ahụ ya, a ga-ebipu n'etiti ndi ya: ọ ga-emebi ogbugba ndu m .* ”

Idebe iwu ndị Chineke setipuru siri nnoo ike, o dighikwa ekweta n'ih na mmebi iwu ha na-agbago ibu amuma ya, o ga-egosikwa site n'igbochi Mozis ibanye Kenan na mmejo a di nnoo ukwu. Ndi a na-ebighi ugwu n'anu ah akwadozighikwa ibi n'ime ndi Juu bi n'awa karia ka ndi a na-ebighi ugwu n'obi ga-anoo n'alaeze eluigwe ebighi ebi nke Chineke n'odinihu.

Jenesis 17:15: “ *Chineke we si Abraham, I gaghi-akpo kwa Serai aha nwunye-gi ozo; ma aha ya ga-abu Sera .*”

Abram putara nna nke ndi mmadu mana Abraham putara nna nke igwe mmadu. N'otu aka ah, Sarai putara onye ama ama mana Sera putara adaeze.

Abram aburulari nna Ishmael, ma ngbanwe nke aha ya Abraham bu ezi omume n'iba uba nke umu ya n'ime Aizik nwa nke Chineke ga-ekwuputara ya, o bughu n'isi Ishmael. N'ih ya, Sarai bu nwaanyi aga ga-amu ma muo otutu umu site n'aka Aizik, aha ya aghokwa Sera.

Jenesis 17:16: “ *M'gagozi ya, nye kwa gi nwa-nwoke site na ya; M'gagozi ya, o gaghwa kwa mba; ndi eze ndi di iche iche ga-esikwa n'ebe o no puta .*”

Abram so Chineke na-ejehari, ma ndu ya kwa ubochi bu nke uwa na dabere na onodu okike nke uwa, o bughu n'oru ebube di ns. Ozo kwa n'echiche-ya, o na-enye okwu nile nke Chineke isi ihe ngozi nke sitere n'aka Serai nwetara nwa-nwoke site n'aka Hega, bu oru-ya.

Jen .17:17 : “ *Ebreham dara kpoo isi; o chia, si n'obi-ya, O bu onye bara ogu aru ise ka agamu nwa? Sera, mbe o bara ogu aru anu na iri, o gamu nwa? »*

N'ighota na Chineke puru iputa na Sarai ga-enwe ike imu umu mgbe o bua nwanyi aga, burukwa 99, o chiru ochi n'obi ya. Onodu ah bu ihe a na-apughu ichetu n'echiche n'okwa mmadu n'awa nke na ntughari uche ya a yiri ihe e bu puta uwa. O na-emekwa ka echiche ya nwee isi.

Jenesis 17:18: *Abraham we si Chineke, E! Ka Ishmael di ndu n'iru gi! »*

O doro anya na Ebreham na-atughari uche n'anu ah nakwa na o bu nani na o turu ime maka iba uba nke ya site n'Ishmel, nwa nwoke a muwororiji na 13.

Jenesis 17:19: “ *Chineke we si, Sera, bu nwunye-gi, aghaghi imuru gi nwa-nwoke; i gakhwa kwa aha-ya Aisak. M ga-eme ka ogbugba ndu m na ya guzosie ike di ka ogbugba ndu ebighi ebi maka umu ya ga-anochi ya .*”

N'imara echiche Abraham, Chineke baara ya mba ma mee ka okwa ah di ohuru nye ya na-ahapughu ntakiri ohere nke njehie nkwa.

Obi abuo Ebreham nwere banyere omumu Aizik n'uzo oru ebube na-ebu amuma banyere obi abuo na ekweghi na umu mmadu ga-aputa ihè n'ebe Jisos Kraist no. Obi abuo ah ga-abukwa udi ajuju ndi ochichi sitere n'aka umu Ebreham n'anu ah.

Jen 17:20 *Ma Ishmel, anwo m i. Le, M'gagozi ya, me ka o mua omumu, M'geme kwa ka o ba uba nke-uku; O ga-amukwa ndi isi iri na abuo, m ga-emekwa ya ka o buru mba ukwu .*”

Ishmael putara na Chineke azawo, kwa, na ntinye aka nke a, Chineke na-egosikwa aha ah o nyere ya n'onye ezi omume. Chineke ga-eme ka o muo omumu, o ga-aba uba ma mee ka mba Arab di ukwu mejuputara "ndi isi iri na abuo". Onoghu nke 12 a yiri umu ndi ikom iri na abuo nke Jekob nke njiko aka ya di ns bu ndi ndi ozi 12 nke Jisos Kraist ga-anochi ya, ma nke ah aputaghi otu ihe ah n'ih na o na-akwado enyemaka Chineke ma o bughu njiko aka nzoputa

banyere atumatu ndu ebighi ebi ya. Ozokwa, Ishmael na umu umu ya ga-abu ndi iro megide ndi nile na-abanye n'ogbugba ndu di nsọ nke Chineke, ndi Juu na ndi Kraist na-esote. Oru a na-emeru ahụ ga-ata nwa amuru nwa n'uzo iwu na-akwadoghi site n'usoro iwu na-akwadoghi nke nne na-amu nwa na nna na-enweghi afo ojuju chere. N'ihia ya, umu Ebreham n'anụ ahụ ga-ebu otu nkocha ahụ, ha ga-emekwa ka Chineke ju ya n'ikpeazu.

Ebe ha mara Chineke na ukpuru ya, umu Ishmel nwere ike horo ibi ndu dika iwu ya siri di ruo mgbe ha na-abanye na njiko ndi Juu, ma nhoru a ga-anogide n'otu n'otu dika nzoputa ebighi ebi nke a ga-enye ndi a horo. N'otu aka ahụ, di ka o di n'ebe ndi mmadu ndi ozo sitere n'ebe nile, nzoputa n'ime Kraist ka a ga-enye ha na uzo ebighi ebi ka a ga-emeghere ha, ma o bu nani n'ukpuru nrube isi nke Kraist Onye Nzoputa, akpogidere n'obe, nwuru anwu na bilite n'onwu.

Jenesis 17:21: “ *M ga-eme ka ogbugba ndu m na Aizik guzosie ike, onye Sera ga-amura gi na oge a kara aka n'afọ ozo .*

Ishmael ebe o di afọ iri na ato n'oge ohu a di ka amaokwu nke 27 siri kwuo, o ga-abu afọ iri na ano n'oge a muru Aizik. Ma Chineke kwusiri ike na nke a: A ga-eme ka ogbugba ndu ya na Aizik guzosie ike, o bughị Ishmael. O bukwa Sera ga-amu ya.

Jen .17:22: “ *Mgbe o gwachara ya okwu, e mere ka Chineke di elu n'ebe Ebreham no .*

Odidi nke Chineke di uko na nke puru iche, nke a na-akowa ihe kpatara na umu mmadu ejighi oru ebube di nsọ mara na ihe kpatara, di ka Abraham, echiche ha ka dabere n'iwu okike nke ndu uwa. Ozi ya ziri, Chineke wepuru.

Jenesis 17:23: “ *Abraham kuru Ishmael nwa-ya nwoke, na ndi nile amuru n'ulo-ya, na ihe nile nke o jiri ego zutara, nwoke o bula n'etiti ndikom ulo Abraham; o we bie ha ugwu n'ubochi ahu, dika ihe enyere n'iwu si di nke Chineke nyere ya .*

Iwu ahụ Chineke nyere na-emezu ozugbo. Nrubeisi ya na-egosi na ya na Chineke jikoro aka. Onye ukwu a di ike nke oge ochie zutara ndi ohu na okwa ohu di adi, a naghikwa arurita uka. N'ezie, ihe ga-eme ka isiokwu ahụ buru ihe a na-enyo enyo bu ime ihe ike na mmeso a na-emeso ndi ohu. **Onodu ohu bukwa nke ndi niile Jizos Kraist gbaputara, obuna taa .**

Jenesis 17:24: “ *Abraham gbara afọ iri itoolu na itoolu mgbe e biri ya ugwu .*

Nkatọ nke a na-echetara anyi na nrubeisi ka Chineke choro site n'aka mmadu, n'agbanyeghi afọ ndu ha; site n'onye nke-nta rue nke-okenye.

Jenesis 17:25: “ *Ishmel nwa ya nwoke gbara afọ iri na ato mgbe e biri ya ugwu .*

Ya mere o ga-eji afọ 14 too nwanne ya nwoke bu Aizik, nke ga-enye ya ikike imeru nwanne ya nwoke nke nta ahụ, bu nwa nwunye ezi omume ya.

Jenesis 17:26: “ *’ ’ N'ubochi ahu Abraham nwa-ya nwoke .*

Chineke na-echetara Ishmel maka izi ezi ya n'ebe Abraham, nna ya no. Ibi ugwu a na-enwekari di aghughu di ka okwu umu ha ndi na-azoro na ha sitere n'otu Chineke. N'ihia na ikwu na anyi sitere na Chineke, o zughị ezu inwe otu nna anu ahụ nke nna ochie. Ma mgbe ndi Juu na-ekweghi ekwe na-azoro njiko a na

Chineke n'ihì nna ha Abraham, Jizos ga-ajụ arụmụka a ma ụọ ha dika nna ha, ekwensu, Setan, nna nke ụgha na ogbu mmadụ site na mmalite. Ihe Jizos gwara ndị Juu na-enupụ isi nke oge ya bụkwa eziokwu n'ìhe ndị Arab na ndị Alakuba na-eme n'aka anyị.

Jenesis 17:27: " *Ma ndị ikom niile nke ụlọ ya, ndị a mụrụ n'ụlọ ya, ma ọ bụ zụtara na ego nke ndị mba ọzọ, ebiri ụgwù na ya .*"

Mgbe ihe nlereanya nke nrubeisi a gachara, anyị ga-ahụ na ihe ọjọọ nke ndị Hibru bụ ndị hapurụ Ijpt ga-abia mgbe nile site na ha elelị nke nrubeisi a nke Chineke chorọ n'uzọ zuru oke, n'oge nile na ruo ogwugwu nke ụwa.

Jenesis 18

Nkewa nke ụmụna ndị iro

Jen .18:1 : " *Jehova wee pụta ihè n'ihu ya n'etiti osisi oak nke Mamre, ka ọ nọ ọdụ n'ọnu ụzọ ụlọikwuu ya n'oge okpomokụ nke ehie .*"

Jenesis 18:2: " *O we welie anya-ya abua, hu, ma, le, ndikom atọ nēguzo n'akuku ya. Mgbe ọ hụrụ ha, o si n'ọnu ụzọ ụlọikwuu ya gbapụ izute ha, kpọọ isiala .*

Abraham dī otu narị afọ, ọ maara na ya emewo agadi ugbu a ma ọ na-anogide na-adị mma n'anụ ahụ, ka ọ " *na-agba ọsọ izute* " ndị ọbia ya. Ọ matara na ha bụ ndị ozi si n'eluigwe ? Ma ihe ọ na-ahụ bụ "ndị ikom atọ" anyị ga-ahụkwa mgbe ahụ na mmeghachi omume ya, echiche ya nke ile ọbia nke onwe ya nke bụ mkpuru nke àgwà ihunanya okike ya.

Jenesis 18:3: " *O we si, Onye-nwe-ayi, ọ buru na ahutawom amara n'iru Gi, biko, agabigala orù-Gi .*"

Ikpo onye ọbia "Onyenwe" bụ ihe sitere na ịdị umeala n'obi nke Abraham ọzọ, ọ nweghikwa ihe akaebe ọ bula na-egosi na o chere na ọ na-agwa Chineke okwu. N'ihì na nleta a nke Chineke n'okpuru ọdịdị mmadụ zuru oke bụ ihe puru iche ebe ọ bụ na a gaghị ekwe ka ọbuna Mosis hụ " *ebube* " nke ihu Chineke dī ka Ọpupu 33:20 ruo 23: " *Jehova wee si: I gaghị ahụ ihu m, n'ihì na mmadụ agaghị ahụ m wee dī ndụ. Jehova we si: Le, ebe dim nso; n'elu nkume ka i gēguzo . Mbe ebubem nāgabiga, M'gātiye gi n'ọbà nkume di elu, were kwa akam kpuchie gi rue mbe m'gāgabiga. Mgbe m tugharịrị aka m, i ga-ahụ azụ m, ma a gaghị ahụ ihu m .* Ọ buru na a machibidoro ọhụ nke "otuto " nke Chineke, ọ dighị egbochi onwe ya ka ọ buru ọdịdị mmadụ ịgakwuru ihe ndị o kere eke. Chineke na-eme ya ileta Abraham enyi ya, na ọ ga-eme ya ọzọ n'udị nke Jizos Kraist malite n'afọ ime ya ruo n'ọnwu mgbaghara mmehie.

Jenesis 18:4: " *Ka e bute ntakiri mmiri, i ga-asakwa ukwu unu. ma zuru ike n'okpuru osisi a .*"

Amaokwu nke 1 mere ka o doo anya, ọ na-ekpo oku, na ọsụsọ na-agba n'ukwu na-ekpuchi ájá ájá na-akwado isa ukwu ndị ọbia. Nke a bụ ihe dī mma enyere ha. Nlebara anya nke a nile bụ otuto Abraham.

Jenesis 18:5: “ *M'gānara kwa otù iberibe achicha, ime ka obi-unu di ike; emesia i ga-aga n'uzo gi; n'ihia na o bu nka ka i nāgabiga n'akuku orù-gi. Ha zara, si: Meeny di ka i kwuru .*

N'ebe a, anyi na-ahụ na Abraham akowaghi ndi obia a di ka ndi eluigwe. N'ihia ya, nlebara anya o na-egosi ha bu ihe amà nke agwà mmadu o bu putà uwa. O di umeala, na-ahụ n'anya, di nwayo, na-emesapu aka, na-enye aka na onye obia; ihe ndi na-eme ka Chineke jiri ya kporo ihe. N'akuku a nke mmadu, Chineke kwadoro ma nakwere atumatu ya nile.

Jenesis 18:6: *Abraham we ba ngwa ngwa ba n'ulo-ikwu-ya jekuru Sera, si, Ngwa ngwa, mbe utu oka flour ato, gworo ya, me achicha .*

Nri bara uru nye anu ahụ ma hụ ahụ anu ato n'ihu ya, Abraham nwere nri a kwadebere iji mee ka ike anu ahụ nke ndi obia ya di oheru.

Jenesis 18:7: *Abraham we bakuru igwe ewu na aturu -ya, kuta nwa-ehi di nro di kwa nma, were ya nye oru: o we me ngwa dozie ya .*

Nhoro nke nwa ehi di nro na-egosikwa mmesapu aka ya na odimma eke; obi utu ya ime ihe ga-ato onye agbata obi ya utu. Iji nweta nsonaazu a, o na-enye ndi obia ya ihe kacha mma.

Jenesis 18:8: “ *O we were miri-ara-ehi na miri-ara-ehi, na nwa-ehi ahu nke edoziworo, doka ya n'iru ha. Ya onwe ya guzo n'akuku ha, n'okpuru osisi. Ha wee rie .*

A na-enye ndi o na-amabughi, bu ndi o na-amaghi, ma ndi o na-emeso di ka a ga-asị na ha bu ndi ezinulo ya. Incarnation nke ndi obia di adi n'ezie ebe o bu na ha na-eri nri e mere maka umu mmadu.

Jenesis 18:9: *Ha we si ya, Ole ebe Sera, bu nwunye-gi, no? O zara, si: O no n'ebe ahu, n'ulo-ikwu .*

Ahuhu onye obia ahụ nwetara bu ihe iga nke oma na-ewetara Chineke otuto na nke ya, ndi obia ahụ na-ekpughe ezi odidi ha site n'ikpo aha nwunye ya, "Sara," nke Chineke nyere ya n'ohu mbu ya.

Jenesis 18:10: “ *Otu nime ha siri, M'gabikute kwa gi ozọ dika mbe a; ma, le, Sera, bu nwunye-gi, gamu kwa nwa-nwoke. Sera no na-ege nti n'onu uzọ uloikwu nke di n'azu ya .*

Ka anyi riba ama na n'odidi ndi obia ato ahụ, o dighi ihe na-enye anyi ohere imata Jehova site n'aka ndi mmuo ozi abuo ahụ so ya. A na-egosiputa ndu nke eluigwe ebe a ma na-ekpughe echiche nha anya nke na-achi ebe ahụ.

Mgbe otu n'ime ndi obia ato ahụ kwuru na a ga-amu Sera n'oge na-adighi anya, o si n'onu uzọ uloikwu ahụ gee ihe a na-ekwu, ihe odide ahụ gosikwara onye “ *no n'azu ya* ”; nke putara na o hughu ya na mmadu enweghi ike ima onuno ya. Ma ha abughi umu nwoke.

Jenesis 18:11: “ *Ma Abraham na Sera aghowo agadi na-agusikwa ndu nke ukwu: ma Sera agabigawo olileanya nke imu umu .*”

Amaokwu a na-akowa onodu mmadu nkiti nke mmadu niile na-enwe.

Jenesis 18:12: “ *O we chia n'obi-ya , si, Uhu a ka m 'meworo agadi, m'gachọ kwa ozọ? Onye-nwem emewokwa agadi .*”

Rịba ama nke ọma ọzọ: " *Ọ na-achịkọta onwe ya ọchị* "; nke mere na ọ dighi onye ọ bula anuworo ọchi-ya ma-ọbughi Chineke di ndu Nke nēnyocha uche na obi.

Jenesis 18:13: " *Jehova we si Abraham, Gini mere Sera ji chī ọchī, si, Ọ bu ezie na m'gāmu nwa, m̀be m' meworo agadi? »*

Chineke na-eji nke a mee ihe iji kpughee onye Chineke bụ, b́ nke mere ka aha Jehova buru ihe ziri ezi n'ihī na ọ b́ n'ezie onye na-ekwu okwu n'odidi mmadu a nye Ebreham. Ọ b́ naanị Chineke ga-ama ihe nzuzo Sera na-eche ma ugbo a Ebreham ma na Chineke na-agwa ya okwu.

Jen.18:14: " *Ọ di ihe ọ b́la siri ike Jehova ? N'oge a kara aka ka m'gālaghachikute gi, n'otù m̀be a; na Sera ga-amukwa nwa nwoke ."*

Chineke ghorọ onye ọchichi ma megharia amuma ya nke ọma n'aha Jehova nke chi ya.

Jen .18:15 : " *Sera ghaara ugha, si, Achighi m. N'ihī na ujo turu ya. Ma ọ siri: Kama nke ahu, i chiri ọchi .*

" *Sera ghagburu ugha* " ederede na-ekwu n'ihī na Chineke nuru echiche nzuzo ya, ma ọ dighi ọchi si n'onu ya putā; N'ihī ya, ọ b́ ntakiri ugha nye Chineke ma ọ bughī mmadu. Ma ọ buru na Chineke abara ya mba, ọ b́ n'ihī na ọ dighi ekweta na Chineke na-achikwa echiche ya. Ọ na-egosi nke a site n'igaru ya ugha. Nke a b́ ya mere o ji na-ekwusi ike site n'ikwu, si: " *N'uzo megidere (ọ bu ugha), i chiri ọchi .* " Ka anyi ghara ichefu na mmadu Chineke goziri b́ Ebreham, ọ bughikwa Sera, ezigbo nwunye ya, b́ onye na-erite uru naanị ná ngozi di ya. Echiche ya ebutewori ọbubu onu nke omumu Ishmael, onye iro nketa nketa n'odinihu na onye asompi nke Israel; ọ b́ eziokwu imezu ọru Chineke.

Jenesis 18:16: " *Ndikom ahu we bilie ila, le anya n'ebe Sodom di. Ebreham sokwa ha gaa ka o soro ha ."*

N'ibu ndi juroro akpiri ikpo nku ha, nye ha nri ma mee ka Abraham na Sera nwetaghachi omumu nwa ezi omume b́ Aizik n'odinihu, ndi obia ahu nke eluigwe kpugheere Abraham na nleta ha n'ua nwekwara ozi ọzọ: ọ metutara Sodom.

Jenesis 18:17: " *Jehova we si, M'gāzonari Abraham ihe m'nācho ime? ...*

N'ebe a, anyi nwere nkwa kpomkwem nke amaokwu a sitere n'Emos 3:7: " *N'ezie, Onyenwe anyi Jehova agaghī eme ihe ọ b́la ;*

Jenesis 18:18: " *Abraham ga-agho mba ukwu na nke di ike, a ga-agozikwa mba Nile nke uwa n'ime ya ."*

N'ihī na-emebu mfu nke putara na-etinyere na adverb " *n'ezie* ", m na-echetara gi na ọ putara: na a ufodu na zuru oke n'uzo. Tupu ya ekpughe atumatu mbibi ya, Chineke mere ngwa ngwa ime ka obi sie Ebreham ike maka onodu ya n'ihu ya ma weghachi ngozi ndi ọ ga-enye ya. Chineke malitere ikwu okwu banyere Abraham n'ime mmadu nke ato iji buliri ya n'okwa nke nnukwu mmadu n'akuko ihe mere eme. N'ime otu ahu, ọ na-egosi umu ya n'anu ahú na nke ime mmuo ihe nlereanya ọ na-agozī nakwa nke ọ na-echeta ma kwaa n'amaokwu nke na-abia.

Jenesis 18:19: *N'ihī na aroputawom ya, ka o we nye umu-ya na ulo-ya gānochi ya iwu, ka ha we debe uzo Jehova, ime ezi omume na ezi omume, ka Jehova we me-kwa-ra Abraham okwu ahu nke O kwere ya .*

Ihe Chineke kowara n'amaokwu a na-eme ka ihe di iche na Sodom nke o gaje ibibi. Ruo ogwugwu uwa, ndi o horo ga-adi ka nkowa a: Idebe uzo Jehova bu ime ezi omume na ikpe ziri ezi; ezi ezi omume na ezi ikpe ziri ezi nke Chineke ga-ewukwasị n'ihe odide nke iwu ikuziri ndi ya Izrel. Ikwanyere ihe ndi a ugwu ga-abu onodu ka Chineke kwanyere nkwa ngozi ya ugwu.

Jenesis 18:20: “ *Jehova wee si: “Nkpu megide Sodom na Gomora di ukwu, mmehie ha dikwa ukwu .* ”

Chineke wetara Sodom na Gomora ikpe a, bu obodo ndi eze Ebreham naputara mgbe a wakporo ha. Ma o bukwa na Sodom ka Lot nwa nwanne ya horo ibiri, ya na ezinulo ya na ndi ohu ya. N'imara njiko nke njikota nke Abraham nwere maka nwa nwanne ya, Chineke na-amuba udi nlebara anya n'ebe agadi nwoke no iji kwusaa ebumnobi ya nye ya. Na ime nke a, o na-eweda onwe ya n'okwa nke mmadu iji mee onwe ya mmadu dika o kwere mee iji tinye onwe ya n'okwa nke echiche mmadu nke Abraham ohu ya.

Jenesis 18:21: *N'ihu nka ka M'garida, hu ma ha emewo dika akuko Nile si di nke ruru nti; ma o buru na o bughị, m ga-ama ya .*

Okwu ndi a di iche n'ihe omuma nke echiche Sera, n'ihu na Chineke apughi ima okè omume ruru aru ruru n'obodo abuo a nke di larii na oganihu bara uba ha. Mmeghachi omume a na-ekpughe otu o si elekota ohu ya kwesiri ntukwasị obi ka o nabata ikpe ziri ezi nke ikpe ya.

Jenesis 18:22: “ *Ndi ikom ahụ wee puo, gawa Sodom. Ma Ebreham guzoro otu ebe n'ihu Jehova .* ”

N'ebe a, nkewa nke ndi obia ahụ na-enye Abraham ohere imata n'etiti ha Chineke di ndu, bu Jehova, nonyeere ya n'okpuru odidi mmadu di mfe nke na-agba ume mgbanwe okwu. Ebreham ga-enwekwu obi ike ruo n'okè nke iso Chineke na-emeko ihe n'uzo di iche iche iji nweta nzoputa nke obodo abuo ahụ, bu nke otu n'ime ha bi n'ebe nwa nwanne ya o huru n'anya bu Lot bi.

Jenesis 18:23: “ *Abraham we biarue nso, si, I geso kwa ndi nemebi iwu la ndi ezi omume la n'iyi? »* ”

Ajuju Ebreham juru bu ihe ziri ezi, n'ihu na n'ime mkpokota ikpe ziri ezi, umu mmadu na-akpata onwu nke ndi aka ha di ocha nke a na-akpo mmebi iwu. Ma o buru na mmadu enweghi ike imata odiche di, Chineke nwere ike. O gawetakwara Abraham na anyi bu ndi na-agu ogbugba-ama ya nke Akwukwo Nso ihe akaebe nke a.

Jenesis 18:24: “ *Ma eleghi anya ugu ndi ezi omume abua na iri di n'etiti obodo a: I gekpochapu kwa ha, we ghara imere obodo ahu ebere bayere ugu ndi ezi omume abua na iri ndi no nime ya? »* ”

N'ime mkpuru obi ya di nwayoo na ihunanya, Abraham juputara na nro na o na-eche na o ga-ekwe omume ichota ma o dikaria ala ndi ezi omume 50 n'ime obodo abuo a ma o na-akpo ndi ezi omume 50 ndi a ka ha nweta n'aka Chineke amara nke obodo abuo ahụ n'aha nke ikpe ziri ezi ya zuru oke nke na-enweghi ike igbu onye aka ya di ocha na ndi ikpe mara.

Jenesis 18:25: “ *Ime ka onye ezi omume nwua na onye nemebi iwu, ka onye ezi omume we di ka onye nemebi iwu: ya buru gi ihe-arú ime nka! N'ebe i no! Onye nekpe uwa Nile, o gaghi-eme ezi omume? »* ”

N'ihì ya, Ebreham chere na ọ ga-edozi nsogbu ahụ site n'ichetara Chineke ihe ọ na-apughị ime ma ọ buru na ọ jughị àgwà ya bú nke nwere nnoo mmasi n'echiche nke ikpe ziri ezi.

Jenesis 18:26: " *Jehova we si, Ọ buru na achotam nime Sodom ọgu ndi ezi omume abua na iri n'etiti obodo ahu, M'gābaghara kwa obodo ahu nile n'ihì ha .*"

Jehova were ogologo ntachi-obi na obi-ebere-ya me ka Abraham kwue okwu, O we me ka ọ mara onye ezi omume: n'ihì na ndi ezi omume 50 agaghi-ebibi obodo nile.

Jenesis 18:27: *Abraham we za, si, Le, ewerewom Onwem okwu gwa Onye-nwe-ayi okwu, bú ájá na ntu .*

Ọ bú echiche nke " *ájá na ntu* " na a ga-ahapụ ndi na-adighi asopuru Chineke mgbe e bibisiri obodo abuo ahụ di na ndagwurugwu ahụ? N'agbanyeghi nke ahụ, Ebreham kwetara na ya onwe ya bú nani " *ájá na ntu* ."

Jenesis 18:28: " *Ma eleghi anya ise n'ime ọgu ndi ezi omume abua na iri gākorọ: Ị gēbibi obodo ahu nile n'ihì ise? Jehova we si, M'gaghi-ebibi ya, ọ buru na achotam n'ebe ahu ndi ezi omume abua na ise .*

Nkwuwa okwu Ebreham ga-eduga ya n'iga n'ihu n'izu ahia ya site n'oge ọ bula ibelata onu ogugu ndi a hoputara ahoputa nwere ike ihu na ọ ga-akwusi n'amaokwu 32 n'onu ogugu nke ndi ezi omume iri. Na oge ọ bula Chineke ga-enye amara ya n'ihì onuogugu Abraham tuputara.

Jenesis 18:29: " *Abraham we gwa ya okwu ọzo, si, Eleghi anya agachota n'ebe ahu ọgu ndi ezi omume abua. Jehova we si: M'gaghi-eme ihe ọ bula n'ihì ọgu abua ndia .*

Jenesis 18:30: " *Abraham we si, Ka Jehova ghara iwe iwe, Mu onwem gēkwu kwa. Ikekwe, a ga-achota ndi ezi omume iri ato n'ebe ahụ. Jehova we si, M'gaghi-eme ihe ọ bula, ọ buru na achotam orú ndi ezi omume na iri n'ebe ahu.*

Jenesis 18:31: " *Abraham we si, Le, ewerewo m onwe-ha ka m'gwa Onye-nwe-ayi okwu. Ikekwe a ga-achota ndi ezi omume iri abuo n'ebe ahụ. Jehova we si: M'gaghi-ebibi ya n'ihì orú ndia .*

Jenesis 18:32: *Abraham we si, Ka Onye-nwe-ayi ghara iwe iwe ọzo, ma m'gākwu kwa okwu nani otu udo a. Ikekwe, a ga-ahụ ndi ezi omume iri n'ebe ahụ. Jehova wee si: M'gaghi ebibi ya, n'ihì ndi ezi omume iri a .*

N'ebe a, nkwekorita Abraham kwusiri, ebe ọ na-aghota na e nwere okè a ga-etinye karịa nke kwusi ya na-agaghi ekwe omume. Ọ na-akwusi n'onu ogugu nke ndi ezi omume iri. O ji nchekwube kweta na a ghaghi ihu onu ogugu ndi ezi omume a n'obodo abuo a ruru aru, ma a si na ọ bú nani Lot na ndi ikwu ya.

Jenesis 18:33: " *Jehova wee laa, ozugbo ọ gwachara Ebreham okwu. Abraham we laghachi n'ulo-ya .*

Nzuko uwa nke ndi enyi abuo, otu Chineke nke eluigwe na nke puru ime ihe nile na nke ọzo, mmadu, ájá nke uwa, na-agwu, onye ọ bula na-alaghachikwa n'oru ya. Ebreham gakwuru ebe obibi ya na Jehova gakwuru Sodom na Gomora ebe ikpe mbibi ya ga-adakwasị.

N'ime mgbanwe ya na Chineke, Abraham kpughere àgwà ya nke di n'oninyo nke Chineke, na-eche banyere ihu ka e mezuru ezi ikpe ziri ezi ma na-enye ndu ya bara uru siri ike. Ya mere, azumahia nke ohu ya nwere ike ime ka obi di Chineke utu ma na-anuri onu.

Jenesis 19

Nkewa na mberede

Jen .19:1: “ *Ndị mmụọ ozi abụọ ahụ wee bjarute Sọdọm n'anyasi; Lot we nọdu ala n'ọnu-uzọ-ama Sọdọm. Mgbe Lot huru ha, o biliri izute ha, kpọọ isiala kpue ihu n'ala .*

Anyị na-amata n'omume a ezi mmetụta Ebreham nwere n'ahụ nwa nwanne ya bụ Lot ebe ọ bụ na o gosiri otu echiche ahụ n'ebe ndị ọbịa nọ na-agafe. O g g g ugw ` a, n'ihhi na □ maara omume ojoo nke nd i bi n'obodo Sọdọm bu ebe o biriworo.

Jenesis 19:2: “ *O we si, Le, ndi-nwem, biko, chigharia n'ulo orù-gi, nọ ọnọdu-abali n'ebe ahu; saa ukwụ gị; i gēbili n'isi-ututu, je n'uzọ-gi. Mba, ha zara, anyị ga-arahụ n'okporo ámá .*

Lot mere ka ọ buru ọrụ ya inabata ndị na-esi n'ụlọ ya na-agafe iji chebe ha pụọ n'omume obi ojọọ na omume obi ojọọ nke ndị bi na ya ruru arụ. Anyị na-ahụkwa otu okwu nnabata ahụ Abram gwara ndị ọbịa ya atọ. Lot bụ n'ezie onye ezi omume nke na-ekweghị ka e mebie onwe ya site n'ibikọ ọnụ ya na ndị ajọ omume nke obodo a. Ndị mmụọ ozi abụọ ahụ biara ibibi obodo ahụ, ma tupu ha ebibie ya, ha chọrọ ime ka ihe ojọọ nke ndị bi na ya nwee mgbagwoju anya site n'ijide ha na-acha uhie uhie, ya bụ, iji gosi na ha na-eme ihe ojọọ. Na iji nweta ihe a, ha ga-arahụ naanị n'okporo ámá ka ndị Sọdọm wakpoo ha.

Jenesis 19:3: *Ma Lot kpagidere ha nke ukwuu nke na ha biakwutere ya wee bata n'ụlọ ya. O we nye ha oké oriri, sie achicha ekoghi-eko. Ha wee rie .*

Ya mere Lot nwere ihe ịga nke ọma n'ime ka ha kweta, ha wee nabata ọbịa ya; nke ka na-enye ya ohere ịgosiputa mmesapụ aka ya dika Abraham mere n'ihu ya. Ahụmahụ na-akuziri ha ịchọputa ọmarịcha mkpuru obi Lot, onye ezi omume n'etiti ndị ajọ omume.

Jenesis 19:4: “ *Ma tutu ha adina ala, ndikom obodo ahu, bú ndikom Sọdọm, ọaworo ulo ahu buruburu , ma umu-ntakiri na ndi-okenye; ndi mmadu niile agbaala ebe ahụ .”*

Ngosiputa nke ajọ omume nke ndị bi na ya kariri ihe ndị mmụọ ozi abụọ ahụ turu anya ya, ebe ọ bụ na ha biara ichọ ha n'ụlọ ahụ Lot nabatara ha. Ka anyị leba anya n'ogo mgbasa nke ajọ omume a: " *site na umuaka ruo ndi agadi* ". Ya mere, ikpe Jehova ziri ezi kpam kpam.

Jenesis 19:5: *Ha we kpọ Lot, si ya, Òle ebe ndikom ahu ndi bakuru gi bia n'abali a nọ? Kpọputaara anyi ha, ka anyi wee mara ha .”*

Ndị Sọdọm nwere ike ighogbu ndị na-amaghị ihe, n'ihhi na ọ bughị aririọ ka ha mata ibe ha kama imara n'echiche nke Akwukwo Nso, di ka “Adam maara nwunye ya, o wee muo nwa nwoke.” Nruru aka nke ndi a bu mkpokota na enweghi ogwugwo.

Jenesis 19:6: " *Lot wee putakwute ha n'onu uzọ ulọ, mechie uzọ n'azu ya ."*

Lot nwere obi ike bụ onye na-agba ọsọ izute ihe arụ n'onwe ya ma na-elezi anya mechie ọnụ uzọ ulọ ya n'azu iji chebe ndi ọbija ya.

Jenesis 19:7: *O we si, Biko, umu-nnam, unu emela ihe ojọ. »*

Ezi mmadụ na-adụ ndị ajọ omume odu ka ha ghara ime ihe ojọ. O na-akpọ ha “umunna” n’ihi na ha bụ ndị ikom di ka ya, o debewokwa n’ime onwe ya olile anya izoputa ufodu n’ime ha n’onwu nke omume ha na-eduga ha.

Jenesis 19:8: “ *Le, enwerem umu-ndinyom abua ndi namaghi nwoke; M’gēme kwa ka ha puta nye unu, i we me ha dika o nātọ unu utọ. Naanị emela ndi ikom a ihe o bula ebe o bu na ha batara n’okpuru ndò nke ulọ m .”*

Nye Lot, omume nke ndị Sodom ruru n’otutu di elu a na-enwetubeghi mbu na ahumahụ a. Na iji chebe ndi obia ya abuo, o biara kpoputa umu ya ndi inyom abuo na-amaghi nwoke n’onodu ha.

Jenesis 19:9: “ *Ha si, Je n’azum! Ha wee si ozọ: Nwoke a biara di ka obia, na o ga-ekpe ikpe! Ofon, anyi ga-eme gi njo kariya ime ha. Ha wee kpagide Lot n’ike wee gaa n’ihu ikwatu onu uzọ .*

Okwu Lot emeghi ka ndi mkpokota ahụ dajuo, ha na-ekwukwa na ihe ndi a di egwu na-ejikere ime ya ihe ojọ kariya ime ha. Ha na-agbalikwa ikuda uzọ.

Jenesis 19:10: *Ndikom ahu we setipu aka-ha, me ka Lot bata n’ulo ha, mechie uzọ .*

Ebe Lot nwere obi ike n’onwe ya no n’ihe ize ndu, ndi mmuo ozi ahụ tinyere aka ma kpopata Lot n’ulo ahụ.

Jenesis 19:11: “ *Ha wee were kpuo isi tie ndi ikom ahụ no n’onu uzọ ulọ, ma ndi kasị nta n’ime ha na ndi kasị ukwu n’ime ha; nke mere na ha dogburu onwe ha n’efu ichota uzọ .”*

N’ezí, ndi kasị nso nwere obi utọ na-ekpu isi; Ya mere, a na-echebe ndi bi n’ulo ahụ.

Jenesis 19:12: “ *Ndikom ahu we si Lot, Gini ka i nwe-kwa-ra n’ebe a ozọ? Ndi ogo nwoke, umu ndi ikom na umu ndi inyom, na ihe niile nke gi n’ime obodo, kuputanu ha n’ebe a .”*

Lot nwetara amara n’anya ndi mmuo ozi na Chineke onye zitere ha. Iji zoputa ndu ya, o ghaghi “ **puo** ” nke obodo na ndagwurugwu di larii n’ihi na ndi mmuo ozi ga-ebibi ndi bi na ndagwurugwu a nke ga-agho ebe mkpomkpo ebe di ka obodo Ai. Ajà ndi mmuo ozi na-enye gbasara ihe niile o nwere n’ime ihe ndi di ndu mmadu.

N’isiokwu a nke **nkewa**, iwu Chineke bu ‘ **iputa** ’ na-adigide adigide. N’ihi na o na-agba ndi o kere eke ume **ikewapu onwe ha** puo n’ihe ojọ n’udi ya nile di ka uka ugha nke Ndi Kraist. Na Mkp 18:4 o nyere ndi o hoputara iwu ka ha “ **puo** ” nke “ *Babilon Ukwu ahụ* ”, bu nke metutara okpukpe Katolik nke mbu na nke abuo metutara okpukpe Protestant nwere otutu akuku, bu ndi ha nogidere na-achi ruo oge a. Ma di ka o di Lot, a ga-azoputa ndu ha nani site n’irube isi n’iwu Chineke ozugbo. N’ihi na, ozugbo eweputara iwu nke ga-eme ka izu ike Sonde n’ubochi mbu buru iwu, a ga-agwucha oge nke amara. Ma mgbe ahụ o ga-abu akaha igbanwe echiche gi na onodu gi na nsogbu a.

O ga-amasi m idoro uche gi gaa n’ihe egwu di n’ikwusi ime mkpebi di mkpa. Ndu anyi adighi emebi emebi, anyi nwere ike inwu site na oria, ihe mberede , ma o bu mkpasu iwe, ihe ndi nwere ike ime ma o buru na Chineke anaghi aghota ngwa ngwa anyi na-emeghachi omume, na nke a, njedebe nke oge nke mkpokota amara na-atufu ihe niile di mkpa, n’ihi na onye o bula nwuru n’ihu

ya, na-anwụ anwụ na ikpe na-ezighi ezi ya na ikpe ya site na Chineke. N'ịmara maka nsogbu a, Pọl na - ekwu na Hib . Ya mere, a na-adị ngwa ngwa mgbe nile n'ihị onyinye ahụ Chineke nyere, Pọl nwekwara echiche nke a dị ka Hib .

Jenesis 19:13: “ *N'ihị na anyị ga-ebibi ebe a, n'ihị na iti mkpu megide ndị bi na ya dị ukwu n'ihu Jehova. Jehova ezitewo anyị ibibi ya .*”

Na nke ugwu a, oge eruola, ndị mmụọ ozi ahụ mere ka Lot mara ihe mere ha ji bịa n'ụlọ ya. A ghaghị ibibi obodo ahụ ngwa ngwa site na mkpebi Jehova.

Jenesis 19:14: “ *Lot wee puo gwa ogo ya nwoke ndi luru umu ya ndi inyom, si: “Bilienu, si n'ebe a puo; n'ihị na Jehova gēbibi obodo ahu. Ma n'anya ndi ogo ya, o yiri ka o na-akwa emo .*”

N'ezie, ndị ogo Lot anoghi n'okwa nke ajo omume nke ndi Sodom ndi ozo kama o bu naani maka nzoputa ka o di mkpa. Ma o doro anya na ha enweghi ya. Nkwenkwe nna nwunye ha enweghi mmasi n'ebe ha no, echiche mberede ahụ bu na Chineke Jehova di njikere ibibi obodo ahụ bu nnoo ihe ha na-apughị ikweta.

Jenesis 19:15: “ *Mgbe chi boru, ndi mmuoz ozi ahụ gbara Lot ume, si: Bilie, luta nwunye gi na umu gi ndi inyom abuo ndi no n'ebe a, ka i wee ghara ila n'iyi na mbibi nke obodo .*”

Mbibi nke Sodom na-ebute **nkewa na-agbawa obi** nke na-ekpughe okwukwe na enweghi okwukwe. Umụ nwaanyi Lot ga-ahoro ma ha ga-eso nna ha ma o bu iso di ha.

Jenesis 19:16: *Ma mbe o noduru, ndikom ahu we jide ya n'aka, na nwunye-ya, na umu-ya ndinyom abua: n'ihị na Jehova choro imere ya ebere; Ha kporo ya puo ma hapu ya n'azu obodo .*

N'ime omume a, Chineke na-egosi anyi “ *otu ihe a napuru n'oku .*” Ozo, o bu Lot ezi omume ka Chineke na-azoputa, ya na umu ya ndi inyom abuo na nwunye ya. Ya mere, adowapuru n'obodo ahụ, ha na-ahụ onwe ha n'ezí, nweere onwe ha ma di ndu.

Jenesis 19:17: “ *Mgbe ha kpoputara ha, otu onye n'ime ha wee si: Gbapu n'ihị ndu gi; elela anya n'azu gi, akwusi-kwa-la n'ala di lari nile; gbalaga n'ugwu, ka unu ghara ila n'iyi .*”

Nzoputa ga-abu n'ugwu ahụ, nhoru a hapuru Abraham. Lot nwere ike si otu ahụ ghotu ma kwaa mmakwaara n'ihie uzọ o mejoro n'ihị na o horola ala ahụ na oganihu ya. Ndu ya di n'ahiri, o ga-emekwa ngwa ngwa ma o buru na o choro ka e chebe ya mgbe oku Chineke na-etisa na ndagwurugwu ahụ. E nyere ya iwu ka o ghara ileghachi anya azu. A ga-ewere usoro ahụ n'uzo nkiti na n'uzo ihe atu. Odinihu na ndu di n'ihu ndi lanariri Sodom: n'ihị na o dighi ihe ga-adi n'azu ha n'oge na-adighi anya ma o bughị mkpomkpo ebe nke nkume solfo nke si na mbara igwe tupu.

Jenesis 19:18: “ *Lot siri ha: E! mba, Onye-nwe! »*

Iwu mmuoz ozi ahụ nyere Lot ujo.

Jenesis 19:19: “ *Le, ahutawom amara n'iru Gi, I mewo kwam ebere uku n'izoputa ndum; ma enweghi m ike igbaga n'ugwu, tupu odachi abiakwasị m, m ga-alakwa n'iyi .*”

Lot maara ogbè a o bi, o makwaara na o ga-ewe ya ogologo oge iru ugwu ahụ. Ya mere, o rioro mmuoz ozi ahụ ma nye ya ihe ngwota ozo.

Jenesis 19:20: “ *Le, obodo a di nso ka m 'balaga n'ebe ahu, o di kwa ntà. Oh! ka m'we hapu n'ebe ahu,...o bughi ihe ntà?...na ka nkpuru-obim we di ndu!* »

Na njedebe nke ndagwurugwu bu Tsoar, okwu nke putara obere. O lanariri ihe nkiri nke ndagwurugwu ahụ iji buru ebe mgbaba nye Lot na ezinulo ya.

Jenesis 19:21: “ *O we si ya, Le, Mu onwem nwe-kwa-ra amara nka n'ebe i no, M'gaghi-ebibi kwa obodo ahu nke i nekwa okwu bayere ya .*”

Onuno nke obodo a ka na-agba akaebe maka ihe omume a di egwu nke metutara obodo ndi di na ndagwurugwu nke di larii ebe obodo abuo nke Sodom na Gomora di.

Jenesis 19:22: “ *Me ngwa, gbalaga n'ebe ahu: n'ih na apughm ime ihe o bula rue mbe i rutere n'ebe ahu. + N'ih ya, e kporo obodo a aha Zoa .*

Ugbu a, mmuo ozi ahụ dabere na nkwekorita ya, o ga-echere ruo mgbe Lot ga-abanye na Zoa ka o tigbuo ndagwurugwu ahụ.

Jenesis 19:23: “ *Ma anyanwu wara n'elu uwa, mgbe Lot banyere na Zoa .*”

N'ih na ndi Sodom, ubochi ohu di ka chi nabo n'okpuru owuwa-anyanwu mara nma; otu ubochi di ka o bula ozo ...

Jenesis 19:24: “ *Jehova wee zokwasị Sodom na Gomora brimstone na oku sitere n'eluigwe .*”

Oru ebube a di ebube anatawo akaebe di ike site na nchoputa nke oka mmuta ihe ochie nke Adventist Ron Wyatt. O weputara ebe nile nke obodo Gomora, onye-ibe-ya we nodu megide onwe-ha n'ebe odida anyanwu nke dikwa ndagwurugwu a. A na-eji nkume solfo kpuo ala nke ebe a, nke, mgbe oku na-enwu, ka na-enwu taa. Oru ebube nke di nsọ bu nke a kwadoro n'uzo zuru oke ma kwesi ekwesị maka okwukwe nke ndi a hoputara.

N'adighi ka ihe a na-echekari ma kwuo, Chineke ejighi ike nuklia bibie ndagwurugwu a, ma nkume nke solfo na solfo di ocha, nke e mere atumatu na 90% di ocha, bu nke puru iche di ka ndi okachamara si kwuo. Eluigwe anaghi ebu igwe ojii solfo, yabu m nwere ike isi na mbibi a bu oru Onye kere Chineke. O nwere ike imeputa ihe o bula di ka mkpa ya si di ebe o bu na o kere uwa, eluigwe na ihe niile di n'ime ha.

Jenesis 19:25: “ *O bibiri obodo ndi ahụ, na ala ala nile, na ndi nile bi n'obodo nile, na ihe nile epuworu n'uwa .*”

Kedu ihe ga-adi ndu n'ebe nkume solfo na-ere oku na-ezo? O dighi ihe o bula ma e wezuga nkume na nkume solfo ka di.

Jenesis 19:26: “ *Nwunye Lot we leghachi anya azu, o we ghọ ogidi nnu .*

Nleghachi azu azu a nke nwunye Lot na-ekpughe na o di mwute na mmasi na-adigide adigide n'ebe a a buru onu. Onodu uche a adighi amasi Chineke ma O na-eme ka a mara ya site n'igbanwe ahụ ya ka o buru ogidi nnu, onyinyo nke enweghi ike ime mmuo zuru oke .

Jenesis 19:27: *Abraham we bilie n'isi-ututu, jerue ebe o guzoro n'iru Jehova .*

N'amaghi ihe nkiri ahụ mere, Abraham biara n'osisi oak nke Mamre ebe o nabatara ndi obia ya ato.

Jenesis 19:28: “ *O legidere Sodom na Gomora anya, na n'ebe ala nile di lari di; ma, le, o huru a anwuru oku na-ebili n'ala, di ka anwuru oku nke oké oku .*

Ugwu ahụ bụ ihe nlele mara mma. Site n'ìdì elu ya, Ebreham lepuru anya n'ògbè ahụ ma mara ebe ndagwurugwu Sodom na Gomora di. O buru na ala nke ebe ahụ ka na-ere oku brazier, n'elu na-ebilite anwuru oku nke solfo kpatara na site na oriri nke ihe niile anakotara na obodo site na mmadu. A mara ebe ahụ ikpe imu nwa ruo ogwugwu uwa. Enwere naanị okwute, okwute, nkume solfo, na nnu, otutu nnu nke na-akwalite omumu nke ala.

Jenesis 19:29: “ *Mgbe Chineke bibiri obodo di n'ala di larịi, o chetara Abraham; o we me ka Lot si n'etiti ihe ojo ahu, nke o ji kwatu obodo nile ebe Lot biri .*

Nkwaputa a di mkpa n'ihu na o na-ekpughere anyi na Chineke zoputara Lot nani iji mee Ebreham obi utu, bu ohu ya kwesiri ntukwasị obi. Ya mere, o akwusibeghi ita ya uta maka nhoro o horo nke ndagwurugwu ahụ bara ogaranya na obodo ya ndi ruru aru. Nke a na-akwadokwa na a zoputara ya n'ezie site n'onodu nke Sodom maara di ka "akara a naputara n'oku" - di nnoo warara.

Jenesis 19:30: *Lot we si na Zoa rigorue ugwu, biri n'ugwu ahu, ya onweya na umu-ya ndinyom abua, n'ihu na o natu egwu ino na Zoa. O biri n'ogba, ya na umu ya ndi inyom abuo .*

Mkpa **nkewapu** putara ihè ugbu a nye Lot. Ma o bu ya bu onye kpebiri na o gaghị anọ na Zoa nke, o bu ezie na “obere” ndi mmadu ruru aru na ndi mmehie bi n'ihu Chineke. N'aka nke ya, o rutere n'ugwu ahụ ma, n'ebe di anya n'ebe nkasi obi o bu, binyere umu ya nwanyi abuo n'ogba, ebe nchebe sitere n'okike nke Chineke kere.

Jenesis 19:31: “ *Onye-okenye we si nke-nta, Nna-ayi aghowo agadi; o dighikwa onye o bua n'ala a ga-abiakwute anyi, di ka omenala nke ala ahụ nile si di .”*

O dighi ihe na-awu akpata oyi n'ahụ na atumatu umu nwaanyi abuo Lot mere. Ihe mere ha ji mee ihe ziri ezi bu na Chineke kwadoro ya n'ihu na ha na-eme ihe n'ebumnobi nke inye nna ha umu. E wezuga mkpali a, uzọ a ga-esi buru onye ikwu.

Jenesis 19:32: “ *Bianu ka anyi mee nna anyi ka anyi nuo mmanya, ka anyi na ya dinaakwa, ka anyi wee chekwaa mkpuru n'aka nna anyi .”*

Jenesis 19:33: “ *Ha mere nna ha ka ha nuo mmanya n'abalị ahụ; na onye-okenye we je, dinara nna-ya: o maghi mbe o nedina ala, ma-obu mbe o biliri .*

Jenesis .19:34: “ *O wee ruo n'echi ya, na nke-okenye siri nke nta, Le, mu na nna m dinara n'abalị unyaahu; ka anyi meekwa ka o nuo mmanya n'abalị a, ka anyi na ya gaa dinaa, ka anyi wee chekwaa nna anyi mkpuru .*

Jenesis 19:35: “ *Ha me-kwa-ra nna-ha ka ha nua manya-vine n'abalị ahụ; nke-nta we je, ya na ya dina: o maghi mbe o nedina ala, ma-obu mbe o biliri .*

Mkpokota amaghi nke Lot na omume a na-enye usoro ahụ onyonyo nke insemination nke etinyere anumanu na umu mmadu n'oge ikpezu anyi. O dighi ochicho inwe obi utu na ya, o dighikwa ihe na-awu akpata oyi n'ahụ karịa alumi na nwunye nke umunna nwoke na umunna nwanyi n'oge mbu mmadu.

Jenesis 19:36: “ *Ma umu-ndinyom abua nke Lot ka nna-ha turu ime .*

N'ime umu nwanyi abuo a nke Lot, anyi na-ahu agwa puru iche nke igonari onwe ha n'ihu nsopuru nna ha. Di ka ndi nne nani ha na-azu umu, ha ga-

azụ nwa nanị ha, n'enweghị nna, ha si otú ahụ jụ ilu di, di ma o bu nwunye, na enyi.

Jenesis 19:37: " *Nwa-nwoke we mua nwa-nwoke, kpọ aha-ya Moab: o bu nna Moab rue ta .*"

Jenesis 19:38: *Nke-ntà we mua nwa-nwoke, kpọ aha-ya Ben-Ami: onye ahu bu nna umu Amon rue ta .*

N'amuma Daniel 11:41, anyị na-ahụ banyere umu umu ndi ikom abuo ahụ, si: " *O ga-abanyekwa n'ala di ebube, a ga-akwatukwa otutu; ma agēnaputa Edom, na Moab , na ndi-isi umu Amon n'aka -ya .* Ya mere ihe nkeko nke anu aru na nke ime mmuo ga-ejikota umu ndi a na Israel toro ntoala na Abraham, mgborogwu nke Heba nke ndi Hibu. Ma mgborogwu ndi a na-emekari ga-akpalite esemokwu ma mee ka umu ndi a megide mba Izrel. Na Zefanaya 2:8 na 9, Chineke buru amuma banyere mbibi nke Moab na umu Amon, si: " *Anuwo m nkocha nke Moab na nkocha Nile nke umu Amon, mgbe ha kwuworo ndi m onu ma buliri onwe ha elu n'oke nke ala ha. O bu ya mere m ji di ndu! O bu ihe si n'onu Jehova nke usu Nile nke ndi-agma, bu Chineke nke Israel, siri, Moab gadi ka Sodom, umu Amon gadi kwa ka Gomora, bu ebe ogwu, na olulu nnu, na ebe toboro n'efu rue mbe ebighi -ebi; ndi m foduru ga-ebukoro ihe ha, ndi mba m foduru ga-enwetakwa ha .*"

Nke a na-egosi na Chineke goziri naani Ebreham n'ezie, o bughikwa umunne ya ndi nna ha muru site n'otu nna, bu Tira. O buru na Lot ga-erite uru n'ihe nlereanya Ebreham, nke a agaghị adi otu ahụ nye umu ya ndi umu ya ndi inyom abuo muru.

Jenesis 20

Nkewa site na okwa nke onye amuma Chineke

N'iwelite ahumihe nke Fero a koru na Jenesis 12, Abraham chiri nwunye ya Sera di ka nwanne ya nwanyi nye Abimelek, eze Gerar (Palestine nke di ugbo a di nso na Gaza). Ozokwa , otu Chineke si meghachi omume n'inye ya ahuhu mere ka o choputa na di Sera bu onye amuma ya. Ike na egwu Ebreham si otu a gbasaa n'ogbe ahụ dum.

Jenesis 21

Nkewa nke ziri ezi na nke iwu na-akwadoghi

Nkewa site n'aja nke ihe anyi **huru n'anya**

Jenesis 21:1: " *Jehova we leta Sera dika O kwuru: YHWH we me Sera dika O kwuru. »*

Na nleta a, Chineke mere ka o kwusi imu nwa nke Sera di ogologo.

Jenesis 21:2: “ *Sera we turu ime , muara Abraham nwa-nwoke n'agadi-ya, na m̀be akara àkà nke Chineke gwaworo ya okwu bayere ya. »*

Aiz 55:11 na-akwado ya: “ *Otú ahụ ka okwu m nke si n'ọ̀nụ ụ̀ta dị ; edebewo nkwa ahụ ekwere Abraham, ya mere anāgu ya n'akwukwọ nsọ. Nwa nwoke a b́ara n'ụwa mgbe Chineke kwupụtachara ọ̀mụmụ ya. Baibul kọwara ya dị ka “nwa nke nkwa,” b́u nke mere Aizik ka ọ b́urụ ụ̀dị amụma nke Mesaja b́u “Ọkpara Chineke”: Jizọs.*

Jenesis 21:3: “ *Abraham we kpọ aha nwa-ya nwoke nke amuru nye ya, onye Sera muru nye ya, Aisak. »*

Aha Isaac ụ̀tara: ọ na-achị ọ̀chị. Ebreham na Sera ch́rị ọ̀chị mgbe ha ńrụ ka Chineke mara ọ̀kwa nwa ha ga-amụ n'ọ̀dịnihu. Ọ b́u ezie na ọ̀chị na-enye ọ̀nụ dị mma, ọ̀chị ọ̀chị abụghị. N'ezie, ha abụọ nwere otu mmeghachi omume ahụ n'ihị ajọ mbunobi nke mmadụ. N'ihị na ha ch́rị ọ̀chị n'echiche nke mmeghachi omume mmadụ nke ndị gbara ha gburugburu. Kemgbe iju mmiri ahụ, ogologo ndụ adiwo nkenke kari, ma nye ụ̀mụ mmadụ, afọ 100 na-aka nká; nke anyị na-atụ anya obere ihe na ndụ. Ma afọ ụ̀tara ihe ọ b́ula na mmekọrịta na Onye Okike Chineke onye na-esetipụ ọ̀kè nke ihe niile. Ebreham wee chọpụta ya n'ahụmahụ ya ma ọ na-anata, site n'aka Chineke, akụ na ụ̀ba, nsọpuru, na nna, oge a, ziri ezi.

Jenesis 21:4: *Abraham we b́e Aisak nwa -ya nwoke úgwù , m̀be ọ b́ara ubọchi asatọ, dika Chineke nyere ya iwu. »*

N'aka nke ya, a na-ebi nwa nwoke ahụ ziri ezi úgwù. A na-erube isi n'iwu Chineke.

Jenesis 21:5: *Abraham b́ara ọ̀gu arọ ise m̀be amuru ya Aisak nw a-ya nwoke. »*

Ihe ahụ dị irib́a ama, ma ọ b́ughị site na ụ̀kpuru antidiluvian.

Jenesis 21:6: *Sera we si, Chineke emewom ọ̀chị: Onye na-anụ ya ga-esokwa m ch́a ọ̀chị. »*

Sera chọpụta na ọ̀nọdụ ahụ na-achị ọ̀chị n'ihị na ọ b́u mmadụ, burukwa onye ajọ mbunobi mmadụ na-akpa. Ma ọ̀chichọ a ichị ọ̀chị na-egosiputakwa ọ̀nụ a na-atughị anya ya. Dị ka di ya b́u Ebreham, e nyere ya ohere ị̀mụ nwa n'oge a na-apughị ichetụ n'echiche ọ̀zọ n'ihé banyere ị̀dị mma nke mmadụ.

Jenesis 21:7: *Ọ we si, Ọ̀nye ǵasi Abraham, Sera ǵzù umu? N'ihị na amuworom ya nwa-nwoke n'agadi-ya. »*

Ihe ahụ b́u n'ezie pụ̀rụiche na kpamkpam dị ebube. N'ileghachi anya n'okwu ndị a nke Sera n'ọ̀kwa amụma, anyị nwere ike ihụ n'ime Aizik nwa nwoke na-ebu amụma banyere ọ̀gbugba ndụ ọ̀huru n'ime Kraist, ebe Ishmel na-ebu amụma nwa nke ọ̀gbugba ndụ mbụ ahụ. Site n'ọ̀jụjụ ọ juru Kraist Jizọs, Chineke ga-ajụ nwa anụ ahụ a mụrụ n'anụ ahụ site n'ihé irib́a ama nke ibi úgwù n'ihị nwa nwoke b́u Onye Kraist e ji okwukwe horo. Dị ka Aizik, Kraist, b́u onye malitere ọ̀gbugba ndụ ọ̀huru ahụ, ga-amụ n'uzọ ọ̀rụ ebube iji kpughee na inochite anya Chineke n'ọ̀dịdị mmadụ. N'uzọ megidere nke ahụ, a mụrụ Ishmael nanị na ntọala anụ ahụ na nghota nke mmadụ.

Jenesis 21:8: *Nwata ahụ we too, ewe rapu ara; Abraham we me oké oriri n'ubochi emere ka Aisak rapu ara. »*

Nwa ara ga-abụ nwata, na maka Nna Abraham, ọ̀dịnihu juputara na nkwa na obi uto ga-emege, nke ọ na-eji ọ̀nụ eme ememe.

Jenesis 21:9: *Sera we hu nwa-nwoke Hega, bú onye Ijipt, onye ọ muru nye Abraham, ka ọ nāchi ọchi; ọ we si Abraham ,*

Ịchị ọchị na-ewere ọnọdu dị ukwu na ndụ nke di na nwunye a goziri agozi. Ibu iro na ekworo Ishmael nwere n'ebe Aizik, bu nwa ezi omume, na-eduga ya ichi ọchi na ikwa emo. N'ihi na Sera, aruwo okè-ala nke ihe anānagidere: mbe ikwa-n'anya nke nne nābia, nke nwa-nwoke gābia; ọ di oke oke.

Jenesis 21:10: *Chupu orù-nwayi a na nwa-ya nwoke; n'ih i na nwa-nwoke nke orù-nwayi a agaghi-eso nwam nwoke, bú Aisak, gēnweta. »*

Enwere ike ighota iwe Sera, mana lee anya n'ihu m. Sera na-ebu amuma erughi eru nke njiko aka mbu nke na-agaghi eketa ndi a hoputara oheru ahụ, dabere n'okwukwe n'ikpe ziri ezi nke Kraist Jizos.

Jenesis 21:11: “ *O wee di njo nke ukwu n'anya Ebreham n'ih i nwa ya nwoke. »*

Ebreham adighi eme ka Sera n'ih i na obi adighi ya mma n'etiti umu ya abuo. Omumu Aizik ewepughi afo 14 nke ihunanya nke jikotara ya na Ishmael.

Jenesis 21:12: “ *Chineke we si Abraham, Ka ọ ghara idi njo n'anya-gi n'ih i nwa-okoro ahu, na n'ih i orù-gi nwayi. N'ih e nile Sera nāsi gi, ge nti olu-ya: n'ih i na ọ bu nime Aisak ka agakpo nkpuru-gi. »*

N'ime ozi a, Chineke na-akwado Abraham inakwere obibia nke Ishmel, okpara ya. **Nkewa** nke a di na atumatu amuma nke Chineke; ebe ọ bu na ọ na-ebu amuma odida nke ogbugba ndu Moses ochie. Di ka ihe nkasi obi, n'Aizik, Ọ ga-amuba umu ya. Na mmezu nke okwu Chineke ga-abu site na nguzobe nke njiko aka oheru ebe a ga-akpo “ *ndi a horo* ” site n'oz i nke Ozioma ebighi ebi nke Chineke n'ime Jizos Kraist.

Ya mere, n'uzo na-emegide onwe ya, Aizik ga-abu nna ochie nke njiko aka ochie ma ọ bu karisja na Jekob, nwa ya nwoke na dika anu ahụ na ihe iriba ama nke ibi ugwu si di, a ga-eguzobe Israel nke Chineke n'elu ntala ya. Ma ihe mgbagwoju anya bu na otu Aizik a na-ebu amuma nani ihe mmuta gbasara ogbugba ndu oheru n'ime Kraist.

Jenesis 21:13: “ *Nwa-nwoke nke orù-nwayi ahu ka M'gēme kwa ka mba, n'ih i na ọ bu nkpuru-gi. »*

Ishmael bu nna ochie nke otutu ndi bi na Middle East. Ruo mgbe Kraist putara maka ozi nzoputa ya nke elu ala, ikike ime mmuo bu nani umu nke umu Ebreham abuo a. Uwa Odida Anyanwu biri n'udi di iche iche nke ikpere arusi, na-eleghara idi adi nke Chineke Onye Okike di ukwu anya.

Jenesis 21:14: *Abraham we bilie n'isi-ututu, were obe achicha, na karama-akpukpo miri, nye Hega, tukwasi ya n'ubu-ya: o we nye ya nwa ahu nye ya, zilaga ya. O we je, wagharia n'ozara Bia-sheba. »*

Ihe ahụ Chineke mere mere ka obi sie Ebreham ike. Ọ ma na Chineke n'onwe ya ga-eche Hega na Ishmel nche ma kweta na ya ga-eso ha **kewaa** , n'ih i na ọ tukwasiri Chineke obi na ọ ga-echebe ha ma duzie ha. N'ih i na ya onwe ya echebewo ma na-eduzi ya ruo ugbu a site n'aka Ya.

Jenesis 21:15: *Ma mbe miri di nime karama ahu gwusiri , ọ we tuba nwata ahu n'okpuru osisi nta;*

N'ozara Bia-sheba, mmiri a na-ebuga na-eri ngwa ngwa na enweghi mmiri, Hega na-ahu nani onwu dika njedebe ikpezu maka onodu ojojo ya.

Jenesis 21:16: “ *O we je, nọdu na ncherita-iru, ihe di ka oḡa uta di anya; n'ihu na o siri: Ka m'ghara ihu nwa ahu ka o nānwu. O we nọdu na ncherita-iru, welie olu-ya, kwa ákwá. »*

N'ọnọdu a jọgburu onwe ya, nke ugboro abụọ, Hega kwara anya mmiri n'ihu Chineke.

Jenesis 21:17: “ *Chineke we nu olu nwata ahu, mọ-ozị nke Chineke we si n'elu-igwe kpọ Hega òkù, si ya, Gini nēme gi, Hega? Atụla egwu, n'ihu na Chineke anụwo olu nwata ahụ n'ebe o nọ. »*

Na nke ugboro abụọ, Chineke tinyere aka ma gwa ya okwu iji mesie ya obi ike.

Jenesis 21:18: “ *Bilie, welie nwata ahu, were ya n'aka-gi; n'ihu na M'gēme ya ka o ghọ mba uku. »*

Ana m echetara gi na nwatakiri ahụ bụ Ishmel di afọ iri na ise ruo afọ iri na asaa, ma n'agbanyeghi nke ahụ, o bu nwata nọ n'okpuru nne ya bụ Hega, ha abụọ enwekwaghị mmiri ha ga-anụ. Chineke chọrọ ka o kwado nwa ya n'ihu na e debeere ya oḡinihu di ike.

Jenesis 21:19: “ *Chineke we saghe anya-ya abua, o hu olùlù-miri; o we je, hajue karama-akpukpọ ahu na miri, nye nwata ahu nua. »*

Ma o bu ọrụ ebube ma o bu na o bughị, olulu mmiri a putara n'oge kwesiri ekwesị iji mee ka Hagar na nwa ya nweta utọ ndu ọzọ. Na ha ji ndu ha n'aka Onye Okike di ike nke na-emege ma o bu mechie oḡu na oḡu isi nke ihe.

Jenesis 21:20: “ *Chineke nọye-kwa-ra nwata ahu, o we too, biri n'ozara, ghọ onye-oḡa; »*

Ya mere, ala ikpa ahụ togboro chakoo kemgbe Ishmel chupuru anumanu ndi o ji uta ya gbuo ka o rie ha.

Jenesis 21:21: “ *O we biri n'ozara Peran; Ne nyinaa akyi no, ọwoo mmabarima ne mmabea. »*

Ya mere, njiko di n'etiti ndi Ishmel na ndi Ijpt ga-esiwanye ike, ka oge na-agakwa, mgba Ishmel na Aizik ga-eto ruo n'okè nke ime ka ha buru ndi iro okike na-adigide adigide.

Jenesis 21:22: “ *O wee ruo n'oge ahụ, na Abimelek na Faikol, bu onyeisi ndi agha ya, gwara Ebreham okwu, si; Chineke nonyeere gi n'ihe niile i na-eme. »*

Ahụmahụ ndi ahụ wetara site ná mmalite nke Sera di ka nwanne ya nwanyi, nke e dekorọ na Jen. 20, kuziiri Abimelek na Abraham bu onye amuma Chineke. Ugbu a, a na-atu ya egwu na egwu.

Jenesis 21:23: “ *Ma uhu a, were Chineke nuaram iyi, na i gaghi-eme Mu onwem, ma-ọbu umum, ma-ọbu umu umum, idi-ugha: dika ebere ahu si di nke m'mere gi, otu a ka i gemem, me-kwa-ra ala ahu nke i jere dika obia nime ya. »*

Abimelek achokwaghizi ibu onye aghughọ Ebreham mejoro, o chokwara inara ya nkwa siri ike na mkpebi siri ike maka njikoko udo.

Jenesis 21:24: *Abraham we si, M'ganu iyi. »*

Abraham enweghi ebumnobi ojoo n'ebe Abimelek nọ, ya mere o nwere ike nye nkwekorita ya na nkwekorita a.

Jenesis 21:25: *Abraham we bara Abimelek mba n'ihu olùlù-miri nke ndi-oru Abimelek nara n'ike. »*

Jenesis 21:26: *Abimelek we si, Amataghm onye meworo ihe a: ọ dighi kwa gi onwe-gi gosiworo, ọ dighi kwa m'nuru ya rue ta. »*

Jenesis 21:27: *Abraham we chiri ìgwè ewu na aturu na ìgwè ehi , nye Abimelek: ha abua we ọ́a ndu. »*

Jenesis 21:28: “ *Abraham we wezuga umu-nne-aturu asa n'ìgwè ewu na aturu; »*

Nhọrọ Abraham nke “aturu asa” na-agba akaebe banyere njikọ ya na Onye Okike Chineke, bú onye ọ chọrọ ka ya na ọrụ ya na-akpakọrịta. Ebreham ebiwo n’ala ọzọ ma ọ chọrọ ka mkpuru nke ọrụ ya buru ihe onwunwe ya.

Jenesis 21:29: *Abimelek we si Abraham, Gini bu umu-nne-aturu asa ndia nke i doro nsọ? »*

Jenesis 21:30: *O we si, Were umu-aturu asa ndia n'akam, ka ha burum ihe-àmà, na m'gwara olùlù-miri a. »*

Jenesis 21:31: “ *N'ihì nka akporọ aha ebe ahu Bia-sheba, n'ihì na ha abua ñuru iyi n'ebe ahu. »*

Akporọ olulu mmiri nke esemokwu ahụ n'aha okwu ahụ bụ "sheba" nke bụ mgborogwu nke nomba "asaa" n'asụsụ Hibru, nke dị na okwu ahụ bụ "shabbat" nke na-egosi ubochi nke asaa, Saturday anyị doro nsọ dị ka ezumike izu ike nke Chineke site na mmalite nke okike ya n'ụwa. Iji chekwaa ebe nchekwa nke njikọ aka a, a na-akpọ olulu mmiri ahụ "olulu mmiri nke asaa".

Jenesis 21:32: “ *Ha wee gbaa ndụ na Bia-sheba. Abimelek we bilie, ya na Faikol, bú onye-isi usu-ndi-agha-ya, ha we laghachi n'ala ndi Filistia. »*

Jenesis 21:33: “ *Abraham we kua osisi tamarisk na Bia-sheba; o we kpokue n'ebe ahu aha Jehova, bú Chineke ebighi-ebi. »*

Jenesis 21:34: “ *Abraham we nọ dika ọbìà n'ala ndi Filistia ọtutu ubochi. »*
Chineke haziri maka ohu Ya onodu udo na udo.

Jenesis 22

Nkewa nke nna na naanị nwa e ji chọọ àjà

Isi nke 22 a na-egosi isiokwu amuma Kraịst nke Chineke churu n'ajà dị ka Nna. Ọ na-egosiputa ukpuru nke nzoputa nke Chineke kwadebere na nzuzo site na mmalite nke mkpebi ya ime ka ndi nweere onwe, ndi nwere ogugu isi na ndi nweere onwe ha n'ihu ya. Ajà a ga-abu ugwo a ga-akwu iji nweta nloghachi ihunanya site n'aka ihe ndi o kere eke. Ndi a horo ga-abu ndi meghachiworo ihe Chineke turu anya ya ma nwee nnwere onwe ime nhorọ zuru ezu.

Jenesis 22:1: “ *Mgbe ihe ndia gasiri Chineke nwara Abraham, si ya, Abraham; O si, Lem! »*

Ebreham rubere Chineke isi, ma olee otu irubere Chineke isi ga-eru? Chineke amataworị azịza ya, ma Abraham ga-ahapuri ya n'azu, dika igba-ama nye ndi niile a hoputara, ihe akaebe putara ihè nke nrube isi ya nke mere ka ọ buru

onye tozuru oke n'ihunanya nke Chineke ya onye na-eme ya ibu nna ochie nke umu umu ya ga-ebuli site na omumu nke Kraist Jizos.

Jenesis 22:2: “ *Chineke we si, Biko, kuru nwa-gi nwoke, bu nwa-nwoke-gi, bu Aisak nani ya, onye I huru n'anya; je n'ala nke Moraia, chuo ya n'ebe ahu ka o buru aja-nsure-oku n'otu n'ime ugwu nke m ga-agwa gi banyere ya.* »

Chineke kpachaara anya na-amanye ihe na-ewute ya, ruo n'oke nke ihe ga-adakwasi agadi nwoke a ihe kariri otu nari afo. Chineke ji oru ebube mee ka obi di ya utu na a muru ya nwa nwoke na Sera nwunye ya iwu kwadoro. Ya mere, o gazonari ndi gbara ya gburugburu ariri di iriba ama nke Chineke: “ *Kuru otu nwa gi nwoke naani ya chuo aja.* ” Na nzaghachi ziri ezi nke Abraham ga-enwe nsonaazu ebighi ebi nye mmadu niile. N'ihu na, mgbe Abraham kwesiworo ichu nwa ya nwoke n'aja, Chineke n'onwe ya agakwaghi enwe ike iju atumatu nzoputa ya; o buru na o ga-eche na o ga-ahapu ya.

Ka anyi riba ama mmasi nke nkenke: “ *n'otu n'ime ugwu nke m ga-agwa gi.* ” A haziri ebe a kapiri onu inata obara Kraist.

Jenesis 22:3: *Abraham we bilie n'isi-ututu, jikwa inyinya-ibu-ya, chiri umu-okorobia abua na Aisak nwa-ya. O wara nku maka aja-nsure-oku, pua ije n'ebe ahu nke Chineke gwara ya okwu bayere ya.* »

Abraham kpebiri irube isi n'iwe a ma jiri obi di aro hazie nkwaadebe nke ememe obara nke Chineke nyere iwu.

Jenesis 22:4: “ *O we rue n'ubochi nke-atu, na Abraham weliri anya-ya abua, hu ebe ahu n'ebe di anya.* »

Ala Moraia di njem ubochi atu site n'ebe o bi.

Jenesis 22:5: *Abraham we si ndi-oru-ya, Nodunu ebe a n'elu inyinya-ibu; Mu onwem na nwa-okorobia ahu gaga kwa ebe ahu di anya ikpo isi ala, ayi galaghachikute kwa gi.* »

Omume jogburu onwe ya nke o na-achio ime agaghi agba akaebe. O bu ya mere **kewapuru** na ndi odibo ya abuo ndi ga-echere nloghachi ya.

Jenesis 22:6: “ *Abraham were nku nke aja-nsure-oku tukwasi nwa-ya nwoke, bu Aisak: oku na mma ahu di kwa n'aka-ya. Ha abuo wee na-agako onu.* »

N'ohu amuma a, di nnoo ka Kraist ga-ebu “patibulum” di aro nke a gakpogide nkwojiaka ya n'elu, Aizik bukwasiri osisi ahu nke, suree oku, ga-eripia ahu ya e ji chuo aja.

Jenesis 22:7: “ *Aisak we gwa Abraham nna-ya okwu, si, Nnam! O we za, si, Lem, nwam! Aisak we si, Le, oku na nku di; ma ole ebe nwa-aturu nke aja-nsure-oku di?* »

Aizik ahula otutu ihe a na-achuru n'okpukpe, o kwesikwara iju ya anya na anu ahu a ga-eji chuo aja adighi.

Jenesis 22:8: *Abraham we si, Nwam, Chineke gedobere Onwe-ya nwa-aturu nke aja-nsure-oku. Ha abua we jeko ije.* »

Nzaghachi a nke Abraham sitere n'ike mmuo nsu sitere n'ike mmuo nsu nke Chineke n'uzo mara mma n'ihu na o na-ebu amuma n'uzo mara mma nke ukwu n'aja nke Chineke ga-ekwenye n'iji onwe ya nye n'obe n'obe n'anu ahu mmadu, si otu a na-enye mkpa nke ndi a hoputara na-eme mmehie maka onye nzoputa di ire na ezi omume n'izu okè di nsu. Ma Abraham ahughi odinihu

nzoputa a, oru a nke Kraist Onye Nzoputa buru amuma site n'anumanu e ji choro Jehova, Onye Okike puru ime ihe nile, aja. Nye ya, aziza a na-enye ya ohere izuta oge, ebe o na-eji egwu na-ekiri mpu o ga-eme.

Jenesis 22:9: " *Ha we biarue ebe ahu nke Chineke gwaworo ya okwu bayere ya, Abraham we wue ebe-ichu-aja n'ebe ahu, do nku n'usoro. O we ke Aisak nwa-ya ahu, tukwasi ya n'elu ebe-ichu-aja n'elu osisi.* »

Ewoo maka Abraham n'iru ebe-ichu-aja, o dighi kwa uzoro uzoro isi zonari Aisak na o bu onye ahu gabu aturu eji chu aja. O buru na Nna Abraham gosiputara onwe ya di elu na nnabata a puru iche, omume Aisak na-eme omume di ka ihe Jizos Kraist ga-adi n'oge ya: di ebube na nrube isi ya na igonari onwe ya.

Jenesis 22:10: " *Ebreham wee setia aka ya were mma igbu nwa ya nwoke.*

»

Riba ama na iji meghachi omume, Chineke na-echere ruo ogwugwu ikpezuru nke ule ahu iji nye ama nke ndi o horo n'ezie uru na ibu eziokwu. " *Mma n'aka* "; Naani ihe foduru bu igbu Aizik di ka otutu aturu a choro n'aja.

Jenesis 22:11: " *M-ozu nke Jehova we si n'elu-igwe kpọ ya oku, si: Abraham! Abraham! O si, Lem!* »

E mere ngosiputa nke okwukwe nrubeisi Abraham ma mezuo ya nke oma. Chineke na-akwusi nhusianya nke agadi nwoke na nke nwa ya nwoke kwesiri ya na ihunanya ya.

Buru ya elu, mgbe o bula Chineke ma o bu nwa ya koro ya, Ebreham na-a za mgbe nile site n'isi: " *Lee m* ". Nzaghachi a n'onwe ya nke na-esite na ya na-agba ama maka mmesapu aka ya na odidi emeghere ya n'ebe onye agbata obi ya no. Ozokwa, o di iche n'omume Adam nke e jidere n'onodu nke mmehie bu onye zoro n'ebe Chineke no, ruo n'oke nke na Chineke aghaghi isi ya: " *Olee ebe i no?* " .

Jenesis .22:12: " *M-ozu ahu we si, Ebikwasi-kwa-la aka-gi n'aru nwata ahu, eme-kwa-la ya ihe o bula; n'ihu na uhu a amawom na i natu egwu Chineke , ma i hochighi nwa-gi nwoke, bu nwa-nwoke i nwere nani ya, n'ebe m'no.* »

Site na ngosiputa nke okwukwe ya nke kwesiri ntukwasi obi na nrube-isi, Abraham nwere ike ino n'anya mmadu nile, na ruo ogwugwu nke uwa, nke e gosiri di ka ihe nlereanya nke ezi okwukwe, site n'aka Chineke, ruo mgbe obibia nke Kraist ga-esi n'aka ya megharia ya n'izu oku di nsoro. O bu n'ihu nlereanya nke nrubeisi a na-apughi ita uta ka Abraham gororo nna ime mmuo nke ezi ndi kwere ekwe nke a zoputara site n'obara nke Jizos Kraist wufuru. N'ime ahumahu a, Ebreham ka ruru oru Chineke bu Nna ga-achu n'aja n'ezie na nke na-anwu anwu, nani otu nwa ya nwoke aha ya bu Jizos onye Nazaret.

Jenesis 22:13: " *Abraham we welie anya-ya abua, ma, le, n'azu ya, otu ebulu nke mpi-ya jidere n'oke oha: Abraham we je were ebulu ahu, sure ya ka o buru aja-nsure-oku n'onodu nwa-ya nwoke.* »

N'ebe a Ebreham puru ighota na nzaghachi o zara Aizik, si, " *Nwa m, Chineke ga-eweta aturu nke aja nsure oku ,* " e siwo n'ike mmuo nsoro Chineke, n'ihu na " *nwa aturu ahu ,* " n'ezie, " *nwa ebule ahu ,* " bu n'ezie " *sitere* n'aka Chineke wee choro ya n'aja. Riba ama na anumanu ndi a churu n'aja nye Jehova na-abukari nwoke n'ihu ibu oru na ochichi e nyere mmadu, bu Adam. Kraist Onye mgbaputa ga-abukwa nwoke.

Jenesis 22:14: “ Ebreham wee kpọọ ebe ahụ Jehova Jiré. N’ihi nka ka anāsi ta, N’ugwu Jehova ka agāhu ya. »

Aha “ YaHweh Jireh ” pụtara: A ga-ahụ Jehova. Nkwenye nke aha a bụ ezi amụma nke na-ekwuputa na n’ala nke Moraja, Chineke ahụ dị ukwuu a na-adighi ahụ anya nke na-akpali egwu na egwu ka a ga-ahụ n’okpuru odidi mmadu na-enweghi atụ, iweta na nweta nzoputa nke ndi a hoputara. Na mmalite nke nhoputa a, aja Aizik di ka aja, na-akwado ozi elu ala nke " Nwa Aturu Chineke nke na-ewepu mmehie nke uwa ." N’imara mmasi Chineke nwere n’ebe o no n’ebe o no n’udi na udi na ihe nlereanya a kpughariri emeghari, o foro nke nta ka o buru ihe e ji n’aka na Ebreham churu aja ya n’ebe ahụ, nari afo 19 ka e mesiri, a ga-akpogide Jizos n’obe, ya bu, n’ala ala Ugwu Gologota, na mpuga Jerusalem, bu obodo ahụ, ruo nwa oge, di nsọ.

Jenesis 22:15: “ Mmuo ozi nke Jehova kpokwara Ebreham nke ugboro abuo site n’eluigwe .

Ahuhu jogburu onwe ya ga-abu nke ikpeazu Ebreham ga-atachi obi. Chineke achotawo n’ime ya ihe nlereanya nna ochie kwesiri ekwesị nke okwukwe nrubeisi, o mekwara ka o mara ya.

Jenesis 22:16 : “ O wee si: da Onwem nu iyi. N’ihi
na i mewa nka, ma i hochighi nwa-gi nwoke, bu nwa-nwoke i nwere nani ya ;

Chineke mesiri okwu ndi a ike, si, “ Okpara gi, Okpara i muru nani ya ,” n’ihi na ha na-ebu amuma banyere aja o ga-achu n’odinihu n’ime Jizos Kraist di ka Jon 3:16 si kwuo, si: “N’ihi na Chineke huru uwa n’anya otu ahụ, na o nyere Okpara o muru nani ya , ka onye o buka nke kwere na ya wee ghara ila n’iyi, kama ka o nwee ndu ebighi ebi .

Jenesis 22:17: “ M’gagozi gi, me kwa ka nkuru-gi ba uba dika kpakpando nke elu-igwe, na dika aja nke di n’akuku oké osimiri; Nkpuru-gi genweta kwa onu-uzo-ama ndi-iro-ya. »

Nti ! Eketaghi ngozi Abraham, o bu naani ya ka nwoke ma o bu nwanyi o buka sitere na umu ya ga-enwetakwa ngozi Chineke. N’ihi na Chineke kwere ya nkwa otutu umu, ma n’etiti umu a , o bu naani ndi a hoputara ga-eji otu ikwesị ntukwasị obi na nrubeisi ahụ mee ihe ka Chineke ga-agozi. I nwere ike ilele amaghi ihe ime mmuo niile nke ndi juu ji nganga zooro na ha bu umu Ebreham na ya mere umu ndi ruru eru iweta ihe nketa nke ngozi ya. Jizos gonahuru ha site n’igosi ha nkume ma kwuo na Chineke nwere ike isi na nkume ndi a nye Ebreham umu. O we gua ha, o bughi Abraham, kama o bu ekwensu.

Na mmeri o meriri ala Kenan, Joshua ga-enweta onu uzo ama nke ndi iro ya, nke mbu ya dakwasiri bu obodo Jeriko. N’ikpeazu, n’ebe Chineke no, ndi nsọ a hooro ga-enweta onu uzo ama nke onye iro ikpeazu: “ Babilon Ukwu ahụ ” di ka ozizi di iche iche e kpughere n’Apokalips nke Jizos Kraist si di.

Jenesis 22:18: “ O bu kwa na nkuru-gi ka **agagozi mba Nile** nke uwa , n’ihi na **i gewo nti n’olum**. »

O bu n’ezie " mba niile nke uwa ", n’ihi na a na-atuputa onyinye nke nzoputa n’ime Kraist nye mmadu niile, ndi sitere na mba niile. Ma mba ndi a jikwa Ebreham ugwo eziokwu nke inwe ike ichoputa okwu Chineke kpugheere ndi Hibru ndi hapuru ala Ijpt. A na-enweta nzoputa n’ime Kraist site na ngozi

abụọ nke Abraham na ụmụ ụmụ ya nke ndị Hibru na Jizọs nke Nazaret nọchitere anya ya, ya bụ, Jizọs Kraịst.

Ọ dị mma ịmara nke ọma, n'amaokwu a, ngozi na ihe kpatara ya: nrube isi nke Chineke kwadoro.

Jenesis 22:19: “ *Abraham we laghachikuru ndi-orù-ya, ha we bilie, jekọ na Bia-sheba; n'ihì na Abraham biri na Bia-sheba.* »

Jenesis 22:20: “ *Mgbe ihe ndia gasiri ewe gosi Abraham, si, Le, Milka amuru-kwa-ra umu-ndikom nye Nehoa, bú nwa-nne-gi.* ”

Amaokwu ndị a ka e bu n'obi dozie njikọ ahụ na " *Rebekah* " bụ onye ga-abụ ezigbo nwunye nke Chineke hōrōrō maka Aizik kwesiri ntụkwasi obi na onye na-adighi ike. A ga-akpọpụta ya n'ezinulo Ebreham n'ezinulo Nehoa nwanne ya.

Jenesis 22:21: “ *Uz okpara-ya, na Buz nwa-nne-ya, Kemuel nna Aram.* ”

Jenesis 22:22: “ *Kesed, na Hazo, na Pildas, na Idlaf, na Betuel.* »

Jen.22:23 : “ *Betuel muru **Rebeka**. Ndia bu umu-ndikom asatọ Milka muru nye Nehoa, bú nwa-nne Abraham.* »

Jenesis 22:24: *Iko-ya nwayi, onye aha-ya bu Reuma, mu-kwa-ra Teba, na Gaham, na Tahash, na Meaka.* ”.

Mmezu nke Nkwa E kwere Ebreham

Jenesis 23 dekotara onwụ na olili nwunye ya Sera na Hibrōn, n'ime ọgba nke Makpela. Ebreham nwetara ebe ili ozu n'ala Kenan mgbe ọ na-echere Chineke inye ụmụ ya ala ahụ dum ihe dị ka nari afọ anọ ka e mesiri.

Mgbe ahụ na Jen. 24, Abraham ka jigidere ọrụ nke Chineke. Iji nọpụ **iche** n'ebe ndị na-ekpere arusi nọ n'ogbè ahụ nọ, ọ ga-eziga ohu ya n'ebe dị anya, na ezinulo ya, ka ọ chọtara nwa ya nwoke Aizik nwunye, ha ga-ekwekwa ka Chineke

horo ha. N'otu aka ahụ, Chineke ga-ahoputa ndị a hoputara bu ndi ga-abu nwunye nke Kraist, Okpara nke Chineke. Na nhoputa a, mmadu enweghi ihe jikoro ya na ya maka na ebumnuche na ikpe bu nke Chineke. Nhororo nke Chineke zuru oke, enweghi nkocha ma di ire, dika Rebeka bu nwunye a hororo, na-ahu n'anya, nwere ogugu isi na ima mma n'odidi, na karja ihe niile, ime mmuo na ikwesi ntukwasi obi; pearl nke ndi nwoke ime mmuo niile choro ilu nwunye kwesiri icho.

Jekob na Iso

Ka e mesiri, dika Jen. 25 siri kwuo, Rebeka bu nwanyi aga di ka Serai nwunye Abram bu ya uzoro. Omumu omumu nke a bu n'ihu na umu nwanyi abuo ahụ ga-ebu umu a goziri agozi ruo mgbe Kraist, onye Chineke ga-eme onwe ya n'ime afo nwa agboghoro na-amaghi nwoke nke a na-akpo Meri. N'uzoro di otu a, e ji oru ebube ya mara usoro omumu nke oru nzoputa nke Chineke. N'ihuta ahuhu site na imu nwa a, Rebeka kpokuru Jehova wee nweta ejima abuo na-ahu ogo n'afu ya n'aka ya. N'ibu onye na-echegbu onwe ya, o juru Chineke banyere ihe a: "*Jehova wee si ya : Mba abua di n'afu-gi, agēkewa kwa mba abua n'afu-gi; otu n'ime ndi a ga-adi ike karja ibe ya, onye ka ukwu ga-ajere onye nta ozi .* » O muru ejima. N'ihu na ntutu isi ya siri ike, na o 'na -acha obara obara kpamkpam ', n'ihu ya aha a na-akpo " *Idom* " maka umu ya, a na-akpo nke kasi okenye " *Iso* ", aha nke putara "aji anu". Nke-nta ka a na-akpo " *Jekob* ", aha nke putara: "Onye aghugho". Ugbua aha abuo ahụ na-ebu amuma odinihu ha. "Velu" ga-eresi nke odudu ikike ya maka nri di utoro nke " *roux* ", ma o bu lentil uhie. O na-ere onodu okpara a n'ihu na o na-eleda uru o bara anya n'ezie. N'uzoro megidere nke ahụ, "Onye aghugho" nke mmuo na-achoro utu aha a nke na-abughi nani nsopuru, n'ihu na ngozi nke Chineke di na ya. "Onye nduhie" so n'ime ndi ahụ na-eme ihe ike bu ndi choro imanye alaeze eluigwe n'uzoro o bu la iji weghara ya, o bukwa ya n'uche ka Jizos ji kwuo okwu n'okwu a. Ma ebe o huru inu oku n'obi a na-esi isi utoro, obi Chineke nuriri onu nke ukwu. Ya mere, o di njo maka "Ntutu" na nke ukwu maka "Onye aghugho", n'ihu na o bu ya ga-abu "Israel", site na mkpebi nke Chineke. Emehiela, Jekob abughi onye nduhie nkiti na o bu nwoke di iriba ama, n'ihu na o dighi ihe atụ Akwukwo Nso ozoro na-agba akaebe na mkpebi ya nwere inweta ngozi Chineke, o bukwa nani iji nweta ihe mgbaru oso a ka o "na-aghogbu." N'ihu ya, anyi niile nwere ike inomi ya, eluigwe kwesiri ntukwasi obi ga-anurikwa onu. N'aka nke ya, Iso ga-esi n'eriri umu *Idom* , aha nke putara " *obara obara* ", nke nwere otu mgborogwu na ihe o putara di ka Adam.

O ga-amasi m ikowaputa na agba "acha uhie uhie" na-egosi mmehie naani n'ihe oyiyi amuma nke oru nzoputa nke Chineke kpughere na nke a na-emetuta naani ndi na-eme ihe nkiri na mmeputa ya, di ka "Iso". N'oge ochichiri nke Middle Ages, e gburu umuaka ndi na-acha uhie uhie ka a na-ewere ha di ka ndi ojojo. Nke a bu ya mere, m na-akowaputa, agba uhie adighi eme ka mmadu nkiti buru onye mmehie karja brunette ma o bu na-acha ocha, n'ihu na a na-amata onye mmehie site n'oru ojojo nke okwukwe ya. Ya mere, o bu naani n'ihe atụ ka "obara obara mmadu" bu ihe nnochianya nke mmehie, di ka Aiz 1:18 si kwuo: "*Bianu ka anyi tugharia uche! ka Jehova kwuru. O buru na mmehie-unu di ka uwe uhie, ha gacha ocha dika snow; o bu ezie na ha nacha uhie uhie dika ogho uhie, ha gadi ka aji-anu .*" N'otu aka ahụ, n'Apokalips ya, Mkpughe ya, Jisos jikotara ucha uhie

na ngwá ọrụ mmadụ ndị na-eje ozi, n'amaghị ama ma ọ bụ na ọ bughị, ekwensu, Setan bụ onye mmehie mbụ nke ndụ Chineke kere; ihe atụ: “ *inyinya na-acha uhie uhie* ” nke Mkpu 6:4 , “ *dragon na-acha uhie uhie ma ọ bụ nke na-acha oku oku* ” nke Mkpu 12:3 , na “ *anụ ohia na-acha uhie uhie* ” nke Mkpu 17:3 .

Ugbu a o nwere ọndụ ọkpara a, Jekob ga-ebikwa n'ahụmahụ ndụ ndị na-ebu amụma atụmatụ Chineke, dị ka onye nọchiri anya Ebreham.

Ọ hapụrụ ezinụlọ ya n'ihị egwu iwe nke nwanne ya nwoke Isọ, n'ezị ihe, dị ka Jen 27:24 si kwuo, n'ihị na o kpebiri igbu ya, na-eso n'uzọ na-ezighi ezi nke ngọzi nke nna ya na-anwụ anwụ, 'ghogburu' site n'aghugho sitere n'uche Ribeka nwunye ya. Na ntọrọ a, aha abụọ nke ejima ahụ na-egosi mkpa ha dị. N'ihị na "Onye Nduhie" jiri akpukpo anụ mee ka onye kpuru isi ghogbuo Aizik, si otú ahụ na-agafe onwe ya dị ka nwanne ya nwoke nke tọrọ ya "Ntutu". Ndị mmụọ na-akwado ibe ha na Rebeka dị ka Jekob karịa Isọ. N'ime omume a, Chineke megidere nhorọ nke mmadụ na nke anụ arụ nke Aizik bụ onye hōrọ Isọ onye dinta butere ya egwuregwu nke ọ masiri ya. Chineke nēnye kwa onye kwesiri ya ọndu-ọkpara, bú Jekob, bú Onye-nghoju.

Mgbe ọ bjarutere n'obodo Leban, nwanne nna ya nke Aramaic na nwanne Rebeka, iruru ya ọrụ, Jekob huru Rechel n'anya, bú ọdudu nwa ma maa mma n'ime umu nwanyi Leban. Ihe ọ na-amaghị bụ na ná ndụ ya n'ezie, Chineke na-eme ka ọ ruo ọrụ amuma nke aghaghị ibu amuma banyere ọrụ nzoputa ya. N'ihị ya, mgbe “afọ asaa” rusiri ọrụ iji nweta Rechel ọ huru n'anya, Leban manyere ada ya nwanyi bú “Lia” n'isi ma nyefee ya dị ka nwunye. Iji nweta na ilu Rachel, ọ ga-arụ ọrụ “afọ asaa ozo” maka nwanne nna ya. N'ime ahumahu a, “Jekob” na-ebu amuma ihe Chineke ga-eme n'atumatụ nzoputa ya. N'ihị na ya onwe-ya gēme kwa n̄a-aka mbu, ọ bughị dika obi-ya si di, n'ihị na ahuhu nke Israel nke anu-aru na nke mba agaghi-adi n'oganiru na ebube nke kwesiri idi-nma-ya. Usoro nke "Ndị ikpe" na "ndị eze" na-akwusi mgbe niile n'uzọ na-adighi mma, n'agbanyeghi ole na ole dị ukọ. Na nwunye nke achoro nke tozuru oke ihunanya ya, ọ ga-enweta naani na njiko aka nke abuo mgbe o gosiputasi ihunanya ya ma kpughee atumatụ nzoputa ya n'ime ozi nke Jisus Kraist; ozizi ya, onwu ya, na mbilite n'onwu ya. Riba ama na mmasi mmadụ na nke Chineke na-atughari kpankpan. Onye ọ huru n'anya Jekob bu Rechel nwayi-aga: ma ihe Chineke huru n'anya bu Lia nwayi. Site n'inye Jekob, nke mbu, Lia dị ka nwunye, Chineke na-eme ka onye amuma ya nweta ndakpo olileanya nke ha abuo ga-enweta ná njiko aka mbu ha. Na ahumahu a, Chineke na-ekwuputa na njiko mbu ya ga-abu odida dị egwu. Ojuju a juru Mesaja ahụ Jizos site n'umu ya kwadoro ozi amuma a. Lia, onye na-abughị onye nwoke ahụ na-alu nwaanyi ohuru hoputara, bu ihe oyiya na-ebu amuma banyere ndi a hoputara maka njiko aka ohuru bu ndi sitere n'aka ndi ogo mmuo, diri ndu ogologo oge n'amaghị ama idi adi nke otu Onye kere Chineke. Otú ọ dī, odidi nke Lia nwere ibu amuma buru amuma banyere njiko aka nke ga-amị otutu mkpuru iji wetara Chineke otuto. Aisaja 54:1 na-akwadokwa, na-asī: “ *Nuria onu, nwanyi aga nke na-adighi amukwa ozo! Ka onu-unu na onu tiwa, unu ndi nadi ghi-nhu kwa; N'ihị na umu nke nwanyi ahụ toghoro n'efu ga-adi ukwu karịa umu nwanyi ahụ luru di, ka Jehova kwuru* . N'ebe a, onye ahụ a gbahapuru agbahapu na-ebu amuma site n'onu Lia, ogbugba ndu ohuru ahụ, na onye ahụ luru di, site n'aka Rechel, ogbugba ndu Hibru ochie.

Jekob ghorọ Izrel

N'ibụ onye hapụworo Leban ọgaranya na inwe ọganihu, Jekob na ndị ya na-alaghachikwute nwanne ya nwoke bụ Iso, onye ọ na-atụ egwu iwe ziri ezi na nke imegwara. N'otu abali, Chineke putara n'ihu ya, ha na-alụ ọgụ ruo mgbe chi boro. Chineke mechara meruo ya ahụ n'ukwu ma gwa ya na site ugbo a gaa n'ihu, a ga-akpo ya "Izrel," n'ihina o nwewo mmeri n'iluso Chineke na mmadu ọgụ. N'ime ahumahu a, Chineke choro igosi onyinyo nke mkpuru obi Jekob na-alu ọgụ n'ogu okwukwe ya. Chineke kporo ya Izrel, o nwetara ihe o choro na n'achoghi ihe na-enweghi isi: ngozi ya sitere n'aka Chineke. Ngozi Abraham n'ime Aizik si otu a malite site n'iwu nke Izrel anu ahụ nke, nke e wukwasiri Jekob onye ghorọ Israel, ga-aghọ mba a na-atu egwu n'oge na-adighi anya, mgbe o hapusiri Ijpt n'ohu. Amara Chineke ebe o doziworo Iso, umunne abuo ahụ nwetara onwe ha n'udo na onu.

Ya na ndi nwunye ya abuo na umu agboghọ ha abuo, Jekob nwetara onwe ya nna nke umu nwoke iri na abuo na otu nwa agboghọ. N'ibu onye aga na mbu di ka Serai na Rebeka, ma na-ekpere arusi, Rechel nwetara umu abuo site na Chineke, Josef nke okenye na Benjamin nke odudu. O nwuru mgbe o muru nwa ya nke abuo. O si otu a buo amuma ogwugwu nke ogbugba ndu ochie ahụ nke ga-akwusi ma e guzobe nke oheru ahụ dabeere n'obara mgbaghara mmehie nke Jizos Kraist. Ma n'ime ngwa nke abuo, onodu ndi a na-anwu anwu na-ebu amuma odinihu ikpezu nke ndi o hoputara bu ndi a ga-azoputa site na ntinye obi utu Ya mgbe O ga-aloghachi n'akuku ebube Ya di nsọ n'ime Maikel Jizos Kraist. Mgbanwe a nke onodu nke ndi ikpezu a horo na -ebu amuma site n'igbanwe aha nwa ahụ kporo " *Ben-Oni* " ma o bu "nwa nke ihe mgbu m" nke nne na-anwu anwu, na-akpoghachi Jekob nna, " *Benjamin* " ma o bu "nwa ezi omume" (n'akuku aka nri) ma o bu nwa a goziri agozi. N'ikwado, na *Mat*. Aha a bu " *Benjamin* " ka Chineke horo, o bu naani n'ihina amuma ya, ya mere o bu maka anyi, n'ihina o nweghi ihe o putara nye Jekob; na n'anya Chineke, Rachel bu onye na-ekpere arusi erughi eru ibu " *ihe ziri ezi* ." Ihe ndi a gbasara ogwugwu uwa ka eweputara na nkowa nke Mkpu 7:8.

Josef mara mma

N'akuko ihe mere eme nke Israel, oru Chineke na-enye Josef ga-eduga ya ichi umunne ya ndi, n'ibu ndi ochichi ime mmuo ya kpasuru iwe, resi ya ndi ahia Arab. N'Ijpt, ikwuwa aka oto ya na iguzosi ike n'ihe ya mere ka e jiri ya kporo ihe, ma nwunye nna ya ukwu, n'icho imegbu ya, n'ibu onye guzogidere ya, a tubara ya n'ulo mkporo. N'ebe ahụ, na-akowa nro, ihe omume ga-eduga ya n'okwa kasị elu n'okpuru pharaoh: mbu Vizier. Nbuli elu a dabeere n'onnyine amuma ya banyere Daniel mgbe o nwusiri. Onnyine a mere ka Fero nke nyefere ya Ijpt ji kporo ihe. N'oge unwu nri, umunne Jekob gara Ijpt ma mee ka Josef na umunne ya ndi ojoo di na mma. Jekob na Benjamin geso kwa ha: otu a ka ndi-Hibru biri n'Ijpt n'ala Goshen.

Opupu ahu na Mozis kwesiri ntukwasi obi

N'ibu ohu, ndi Hibru ga-ahu na Mosis, nwa Hibru nke aha ya putara "a zoputara na mmiri", site na Nail, nke ada Fero zulitere ma kuchiri, onye mgbaputa nke Chineke kwadebere.

Ka onodu igba ohu ha na-akawanye njo ma na-akawanye njo, iji chebe onye Hibru, Mozis gburu onye Ijipt, o wee si n'Ijipt gbapu. Njem ya kpogara ya Midian, na Saudi Arabia, ebe umu Abraham na Katura, nwunye ya nke abuo, luru mgbe Sera nwusiri, bi. Mgbe o luru Zipora, bu ada nwunye nna Jetro, afo 40 ka e mesiri, Mozis zutere Chineke mgbe o na-azu aturu ya n'akuku Ugwu Horeb. Onye okike putara n'ihu ya n'udi oha na-egbuke egbuke nke na-ere oku ma o dighi erichapu onwe ya. Enye ama ayarade ono enye ndutim esie abana Israel ony un odon enye aka Egypt man ada ikot esie eworo.

A ga-enwe ihe otiti iri iji mee ka Fero hapu ndi ohu ya di oké onu ahia ka ha laa. Ma, o bu nke iri nke ga-na amuma mkpa nke mbu iji. N'ihu na Chineke buru umu Nile eburu uz o mu nke Ijipt, ma madu ma anumanu. N'otu ubochi ahukwa, ndi Hibru na-eme Ememme Ngabiga mbu n'akuko ihe mere eme ha. Ememme Ngabiga buru amuma banyere onu Mesaia ahu bu Jisos, "okpara" ahu di ocha na nke na-enweghikwa mmeru ahu na "Nwa Aturu Chineke" e ji churoro aja di ka "nwa aturu" ahu e gburu n'ubochi e si n'Ijipt puo. Mgbe Chineke chuchara Aizik n'aja nke Chineke rioro n'aka Ebreham, Ememme Ngabiga nke opupu si n'Ijipt bu amuma amuma nke abuo banyere onu Mesaia ahu (Onye E Tere Mmanu) Jisos, ma o bu, n'okwu Grik, nke Jisos Kraist. Opupu ahu sitere n'Ijipt weere onodu n'ubochi nke 14^{nke} onwa mbu nke afo, n'ihu di ka nari afo nke 15 TOA, ma o bu ihe di ka afo 2500 ka e mesiri mmehie nke Iv na Adam. Onu ogugu ndi a na-akwado oge nke "afo 400" nke "ogbo ano" nke Chineke nyere ka o buru igbu oge nye ndi Amoraite, ndi bi n'ala Kenan.

Nganga na nnupuisi mmuo nke Fero ga-apu n'anya na ndi agha ya na mmiri nke "Oké Osimiri Uhie" nke si otu ahu na-achoputa ihe o putara, n'ihu na o na-emechi na ha mgbe meghere na-ekwe ka ndi Hibru banye n'ala Saudi Arabia, site na nsotu ndida nke ala Ijipt. N'izere ndi Midian, Chineke duuru ndi ya n'ozara gaa n'Ugwu Sainai ebe o ga-enye ha iwu ya nke "iwu iri" ahu. N'ihu otu ezi Chineke ahu, Izrel buzi mba guru akwukwo nke a na-aghaghị inwale. N'ihu nke a, a kporo Mozis ka o bia n'Ugwu Sainai ma Chineke debe ya n'ebe ahu ruo ubochi iri ano na abali. O nyere ya mbadamba nkume abuo nke iwu ahu e ji mkpisi aka ya dee. N'ebe ndi Hibru no n'ebe ahu, o gaghị Mosis ruo ogologo oge manyere ndi mmuo nnupuisi ahu bu ndi rugidere Eron ma mecha mee ka o nakwere agbaze na ikpuzi "nwa ehi olaedo" ahu. Naani ahumahu a na-achikota omume n'ebe Chineke no nke ndi nnupuisi no n'afu ndu Nile. Ojuru ha juru ido onwe ha n'okpuru ochichi ya na-eduga ha ihoro inwe obi abuo banyere idi adi ya. Otutu ahuhu Chineke na-ata adighikwa agbanwe ihe o bula. Mgbe ubochi iri ano na abali nke ikpe gachara, egwu ndi dike nke Kenan ga-ama ndi mmadu ikpe ka ha na-awaghari n'ozara ruo afo 40 na, naani n'ime ogbo a nwalere, Joshua na Keleb ga-enwe ike ibanye n'ala ahu e kwere na nkwa nke Chineke nyere gburugburu 2540 kemgbe mmehie Adam.

Ndị na-edu ndú na akụkọ Jenesis bụ ndị na-eme ihe nkiri na ihe nkiri nke Onye kere Chineke haziri. Onye ọ bụla n'ime ha na-enye ihe mmụta, maka nzube amụma ma ọ bụ na ọ bughị, Pọl onyeozu kwadoro echiche a nke ihe ngosi, bụ onye na-ekwu na 1 *Kor* . "Kemgbe ahụ, onye-ozu nke Onye-nwe-anya, Ellen G. White, edewo akwụkwọ ya a ma ama nke isiokwu ya bụ "The Great Controversy." Echiche nke " *nlegharị anya* " si otú a kwadoro, ma mgbe "kpakpando" nke akwụkwọ nsọ gasiri, ọ bụ oge nke onye ọ bụla n'ime anyị na-arụ ọrụ nke aka ya, ebe anyị maara na, ntuziaka site na ahụmahụ ha, a na-etinye anyị n'ọrụ nke inomi ezi ọrụ ha, na-enweghị mmeghari njehie ha. Maka anyị, maka Daniel (Onyeikpe m bụ Chineke), Chineke na-anogide "Onyeikpe anyị", nwere omiiko, n'ezie, ma "Onyeikpe" onye na-eme ka ọ dighi onye ọ bụla.

Ahụmahụ nke mba ndị Juu bụ Israel dị n'ọ, ma ọ bughị otú ahụ karịa nke okwukwe Ndị Kraist nke oge anyị nke na-ejedebe na ndapụ n'ezie ofufe zuru ebe nile. O d dē á dē n...sêlê n... Israel nke ọgbụgba ndụ ochie. Nke a bụ ihe mere ezi okwukwe ji dị ụkọ n'ebe ahụ dika n'ọgbụgba ndụ ọhụrụ ahụ e wukwasiri n'elu Onye Nzọpụta na " *Onyèàmà Kwesiri Ntụkwasi Obi* " Jizos Kraist.

Site na Baibul n'ozuzu ya

Akwụkwọ Nsọ dum, bụ nke Chineke gwara ndị ohu ya bụ mmadụ, ma mesia si n'ike mmụọ nsọ dee, nwere ihe mmụta amụma; site na Jenesis ruo Mkpughe. A na-egosi anyị ndị na-eme ihe nkiri nke Chineke họtara ka ha dị n'ezie n'ezie. Ma iji wuo ozi amụma n'ihe ngosi a na-adịru mgbe ebighi ebi, Onye Okike Chineke na-aghọ Onye Nhazi ihe omume. Mgbe ọpụpụ si n'Ijpt gasiri, Chineke nyere Israel nnwere onwe nke iwu eluigwe ya ruo afọ 300, oge nke "ndị ikpe" nke kwusiri na gburugburu 2840. Na nnwere onwe a, nloghachi n'ime mmehie, manyere Chineke ita ndị ya ahụhụ "oge asaa" bụ ndị ọ naputara ikpeazu n'aka ndị Filistia, ndị iro ha ketara eketa. Na "ugboro asaa" ọ na-akpọlite "ndị ntọhapụ." Baibul kwuru na n'oge ahụ, " *onye ọ bụla mere ihe ọ chọrọ.* " Ma oge a nke nnwere onwe zuru oke dị mkpa ka e kpughee mkpuru nke onye ọ bụla na-ami. Otú ahụ ka ọ dika " *n'oge ikpeazu* " anyị. Ndị a narị afọ atọ nke nnwere onwe nke akara nloghachi mgbe nile nke ndị Hibru na-eme mmehie, Chineke na-akpọ anyị òkù ka anyị jiri ha tonyere narị afọ atọ nke ndụ nke onye ezi omume bụ Inok, bụ onye ọ na-egosi anyị dị ka ihe nlereanya magburu onwe ya nke ndị ọ họtara, na-asị: " *Inok soro Chineke na-eje ije na narị afọ atọ, mgbe ahụ ọ nkwaghị ọzọ n'ihu na Chineke weere ya* "; ya na ya, site n'ime ka o buru ụzọ bata n'ime mgbe ebighi ebi ya dị ka, mgbe ọ nwusiri, Moses na Ilaija, na ndị-nsọ kpọlitere n'ọnwụ n'ọnwụ Jizos, tupu ndị ọzọ nile a họtara, gonyere ndị-ozu nke Jisus Kraist; a ga-ebugharị ma ọ bụ kpọlite ha niile n'ubochi ikpeazu.

Mgbe nke ahụ nke "ndị ikpe", biara oge nke ndị eze na n'ebe ahụ ọzọ, Chineke na-enye mbụ ya abụọ-eme ihe nkiri ọrụ amụma nke na-akwado ozi nke ọganihu **nke ihe ọjọ kwuputa** ezi ihe ikpeazu, ya bụ, site n'abalị, ma ọ bụ ọchịchiri, kwuputa ihè. Otu a ka ndị ikom abụọ a, Sọl na Devid, si buru amụma n'ozuzu oru ngo nke atumatụ nzọpụta nke a kwadebere maka ndị a họtara n'ụwa, ya bụ, akụkụ abụọ ma ọ bụ njikọ aka dị nsọ abụọ ga-esochi. Were ya na m,

Devid na-aghọ eze nanị mgbe Eze Sọl nwusiri, dị nnọọ ka ọnwụ nke ochie ọgbugba ndụ ebighị ebi kwere ka Kraịst guzobe ọgbugba ndụ ọhụrụ ya, ọchịchị ya na ya ebighị ebi ọchịchị.

Ekwuputala m isiokwu a, mana m na-echetara gị na ọchịchị ndị ọchịchị nke ụwa enweghị ikike nke Chineke n'ihị na ndị Hibru rịọrọ Chineke ka o nwee eze " *dị ka mba ndị ọzọ* dị n'ụwa", ha, "ndị ọgọ mmụọ". Nke putara na ihe nlereanya nke ndị eze ndị a bụ ụdị ụkpụrụ nke Setan na ọ bughị Chineke. Dị ka Chineke, eze dị nwayọọ, dị umeala n'obi, juputara na ịgọ onwe ya na ọmịiko, na-eme onwe ya ohu nke ihe niile, nke mere na nke ekwensu siri ike, mpako, icho ọdịmma onwe onye na nlelị, na ọ na-achọ ka mmadụ niile jeere ya ozi. N'ibụ onye na-ewute ya n'uzọ na-ezighị ezi site n'ọjụjụ ndị ya juru ya, Chineke nakweere aririọ ya na nhụsianya ya, o nyere ya eze dika ụkpụrụ nke ekwensu na ikpe na-ezighị ezi ya nile si dij. Site na mgbe ahụ gaa n'ihu, maka ndị ya bụ Israel, **ma ọ bụ naanị ya** , ndị eze nwetara ikike nke Chineke.

Okwu ọnụ ma ọ bụ ederede bụ ụzọ mgbanwe n'etiti mmadụ abụọ n'otu n'otu. Akwukwọ Nsọ bụ okwu Chineke n'echiche bụ na iji kuziere ndị o kere eke nọ n'ụwa ihe mmụta ya, Chineke achikọtawo ihe àmà ndị e deputara n'aka ndị ohu ya; A haziri ịgba akaebe, hōrọ na otu ya ka oge na-aga. O kwesighi iju anyi anya ihu ezughị okè nke ikpe ziri ezi e hiwere n'ụwa, n'ihị na ndị mmadụ na-ebipụ n'ebe Chineke nọ, nanị ihe e deputara n'iwu ga-eme ka ikpe ziri ezi guzosie ike. Ugbu a, Chineke na-agwa anyi site na Jizos na " *akwukwọ ozi na-egbu ma mmụọ na-enye ndu* ", akwukwọ ozi a. Akwukwọ nsọ nke Akwukwọ Nsọ nwere ike buru naanị " *ndị akaebe* " dij ka e gosiri na Mkpu 11:3 mana ọ nweghị ụdị "ndị ikpe". Site n'ighota na akwukwọ ozi nke iwu enweghị ike ikpe ikpe ziri ezi, Chineke na-ekpughe otu eziokwu nke dabere naanị n'odidi Chineke nke onye ya. Naanị ya nwere ike ikpe ikpe ziri ezi, n'ihị na ikike o nwere inyocha echiche nzuzo nke uche nke ihe ndị o kere eke na-enye ya ohere imata mkpali nke ndị ọ na-ekpe ikpe, ihe zoro ezo na ihe ndị ọzọ e kere eke na-amaghị. Ya mere, Akwukwọ Nsọ na-enye naanị ihe ndabere maka akaebe ndị e ji eme ikpe. N'ime " *otu puku afo* " nke ikpe eluigwe, ndị nsọ a hōrọ ga-enweta ihe mkpali nke mkpuru obi a na-ekpe ikpe. Site na Jizos Kraịst, ha ga-esi otu a nwee ike ikpe ikpe zuru okè e mere ka ọ dij mkpa ebe ọ bụ na ikpe ikpezụ ahụ mere ka ogologo oge nhụjuanya nke ha nōrọ n'ọnwụ nke abụọ ahụ dij ogologo. Ọmụma nke ezi mkpali nke onye mere mpụ na-enye anyi ohere ighota nke ọma ebere Chineke n'ebe Ken, onye mbu gburu n'ụwa. Dị ka nanị ihe akaebe e debere n'akwukwọ ozi dij n'ime Akwukwọ Nsọ siri dij, nhoputa Chineke kwaliri Ken n'ekworo site na nhoputa nke Chineke igozi àjà Ebel na ileda nke Ken anya, n'amaghị ihe kpatara odjiche a nke bụ nke mmụọ na nke a na-amaghị. Otú a ka o si dij, ndụ nwere otutu paramita na onodu ndị ọ bụ naanị Chineke nwere ike imata ma jiri ihe ọmụma zuru ezu kpee ikpe. Nke ahụ kwuru, Akwukwọ Nsọ na-anogide maka umu nwoke bụ nanị akwukwọ nke na-enye n'akwukwọ ozi ndabere nke iwu nke na-ekpe ikpe omume ha, mgbe ha na-eche echiche nzuzo ha ka e kpugheere ndị nsọ a hōrọ n'eluigwe. Ugbu a ọrụ nke akwukwọ ozi ahụ bụ ikatọ ma ọ bụ kpee omume ahụ ikpe. Nke a bụ ya mere, n'Apokalips ya, Jisos chetaara umu mmadụ mkpa " *oru* " ha dij, ọ naghị adikarikwa ekwu banyere okwukwe ha. *Na Jek* . N'ibukwa nke sitere n'okwukwe, ọrụ ndị a bụ nanị ndị Bible na-akuzi dij ka iwu Chineke. A naghị echebara omume

oma ndi Chọochi Katolik ji kporo ihe, n'ihi na ha bu oru nke agwa mmadu na mkpali.

N'oge ikpeazu, Akwukwo Nso na-eleda anya kpamkpam na oha mmadu na-enye akuku ihe omimi ugha zuru uwa onu. O bu mgbe ahụ ka okwu ahụ bu "eziokwu" nke e ji mara Akwukwo Nso, bu okwu nke Chineke di ndu, na n'uzo sara mbara kari, oru ya zuru uwa onu, na-ewere nnoo mkpa ya. N'ihi na nleli maka "eziokwu" a puru iche na-eduga mmadu iwuli onwe ya na ugha n'akuku niile metutara mmekorita, ruru aru, okpukperechi, ndoro ndoro ochichi ma o bu aku na uba.

A na-ele akuko a n'Ubochi Izu Ike nke Ogot 14, 2021, echi, Ogot 15, na nnukwu nnoo, ndi okpukpe ugha ghogburu ga-asopuru ihe omimi Setan kacha aga nke oma nke oru ya, ebe o bu na o jiri "agwo" mee ihe di ka onye na-aju ase n'Ide": odidi ya n'okpuru onyinyo nke "nwa agboghọ na-amaghi nwoke" bu Meri. Nke bu eziokwu abughizi nwa agboghọ na-amaghi nwoke, ebe o bu na mgbe Jizos gachara, o muru umu ndi ikom na ndi inyom; umunne Jizos. Ma ugha na-anwu ike ma na-eguzogide obuna arumu ka kacha mma nke Akwukwo Nso. O dighi ihe o bu, mgbe nke a August 15, a ga-anogide na nke a iwe, na kacha, na asato ememe na-akpasu Chineke iwe na kpalite ya ziri ezi iwe nke ga-adakwasị n'isi ndi ikpe mara. Ka anyi riba ama na n'odidi a, a horo umuaka ka ha gosiputa ohuu nke "nwa agboghọ na-amaghi nwoke". O bu na aka ha di ocha ka ekwuru ma na-ekwu na ha di? Ndi a muru na ndi mmehie, a na-ekwu na aka ha di ocha n'uzo na-ezighi ezi, ma a pughi ibo ha ebubo na ha na-emeko ihe. Ohu ahụ umuntakiri a nwetara di adi n'ezie, mana ekwensu bukwa mmuo nupuisi n'ezie na Jisus Kraist nyefere ya otutu okwu ya iji doo ndi ohu ya aka na nti banyere ya. Akuko ihe mere eme na-agba akaebe na ike aghugho ya di aghugho nke na-eduga na "onwu nke abuo" nke ndi a rafuru na ndi a ghogburu. Chineke katoro ofufe ekwensu na-efe site n'aka ndi popu na chọochi Roman Katolik n'amaokwu a nke Mkp 13:4: "**Ha wee kporo dragon ahụ isiala, n'ihi na o nyere anu ohia ahụ ike: Ha we kpọ isi ala nye anu-ohia ahu, si, Onye di ka anu-ohia ahu, onye puru ibuso ya agha?**". N'ezie, o bu nanj mgbe ogwugwu nke a "isopuru" nke "anu ohia" nke na-amachibido ma kpagbuo ezi ndi nso nke Jizos Kraist hoputara na, n'oge nke ndidi nke onodu nyere ya, ofufe a na-agbatikwu site n'uzo aghugho nke apparitions nke diabolical "na-amaghi nwoke"; a "nwanyi" iji dochie anya "agwo" mgbe "agwo" rafuo "nwanyi" nke rafuo di ya. Ukpuru ahụ ka di otu ma o ka dikwa ire.

Oge maka nhoro ikpeazu

Ihe omumu nke mkpughe di nso na-ejedebe na ntule nke akwukwo Genesis nke kpugheere anyi onye Chineke bu n'akuku ya nile. Anyi ahwo nnoo otu o si kpebisie ike n'ochicho o na-achọ ka ihe ndi o kere eke na-erubere ya isi site n'itinye Abram n'ule okwukwe puru iche mgbe o foro obere ka o ruo otu nari afo; Ya mere, ihe a Chineke choro adighizi mkpa ka e gosiputa ya.

N'oge nke ikpeazu nhoro nke Chineke turu aro kemgbe mmiri nke 1843, na nke a choro kpomkwem kemgbe October 22, 1844, Chineke choro idebe Ubochi Izu Ike di ka ihe ama nke ihunanya nke ezi ndi nso ya hoputara

weghachiri ya. N'ihia ya, a na-egosiputa onodu ime mmuo nke eluigwe na ala n'udi otu ajuju nke a na-agwa ndi otu okpukpe niile, naani Ndi Kraist.

Ajuju na-egbu ma o bu na-eme ka i di ndu ebighi ebi

Enyere eze ukwu, eze, ma o bu poopu ikike igbanwe okwu Chineke kwuru na nke o dere, ma o bu n'iwu ya di ka Mosis mere?

Ebe Jizos buru uzọ hu ihe niile, obuna ajuju a, o bu uzọ zaa ya, na-asị na Mat . *Abiaraghi m ikpochapu, kama imezu. N'ihia na n'ezie, ana m asị unu, ruo mgbe eluigwe na uwa gabigara, otu mkpuru okwu ma o bu otu mkpuru okwu agaghi esi n'iwu gabiga ma oli ruo mgbe ihe nile emezu .* » Otu ahụ Jizos kwuputakwara na okwu ya nke o kwuru ga-ekpe anyi ikpe, na Jon 12:47 ruo 49: " *Ma o buru na onye o bua anu okwu m ma o dighi edebe ha, adighi m ekpe ya ikpe; n'ihia na abiaghm ka m'kpe uwa ikpe, kama o bu ka m'zoputa uwa. Onye naju Mu onwem nke nanaraghi kwa okwum, nwere onye nekpe ikpe; okwu nke M kwuru, o ga-ekpe ya ikpe n'ubochi ikpeazu . N'ihia na o bughu Mu onwem nekwa okwu; ma Nna nke zitere m enyewo m iwu ihe m ga-ekwu na ihe m ga-ekwu. »*

Nke a bu echiche Chineke banyere iwu ya. Ma Dan.7:25 kpughere na **ebumnobi nke " gbanwee "** o ga-aputa n'oge Ndi Kraist, na-ekwu banyere pope Roman Katolik: " *O ga-ekwu okwu megide Onye Kasị Elu, na-emekwa ka ike gwu ndi nsọ nke Onye Kasị Elu, na-eche echiche igbanwe oge na iwu ; ma a ga-enyefe ndi nsọ n'aka ya otu oge na oge na nkera oge. "* Iwe nke ga-akwusi na na o ga-ama otu e si ata ahuhu n'uzo ziri ezi di ka amaokwu nke 26 nke na-esonu si kwuo:" *Mgbe ahụ ka ikpe ahụ ga-abia, a ga-ewepukwa ochichi ya n'ebe o no, nke a ga-ebibi ma kpochapu ya ruo mgbe ebighi ebi. »* Oge ndi a ma o bu afo amuma na-akposo ochichi mkpagbu ya mezuru maka afo 1260, malite na 538 ruo 1798.

" **ikpe** " a n'otutu akuku.

Akuku nke mbu bu nkwaadebe; O bu oru **nkewa** na ido nsọ nke okwukwe "Adventist" nke Chineke hibere kemgbe oge opupu ihe ubi nke 1843. Adventism **kewapuru** na okpukpe Katolik na Protestant. Na Mkpughe, akuku nke a metutara oge " *Sadis, Filadelfia na Leodisia* " na Mkpu. 3:1-7-14 .

Usoro nke abuo bu nke a ga-amanye: " *a ga-ewepu ochichi ya .* " Nke a bu nloghachi di ebube nke Jizos Kraist na-atu anya maka oge opupu ihe ubi nke 2030. Ndi Adventist ahoputara na-abanye na ebighi ebi **nke kewapuru** na ndi nnupuisi Katolik na-ekwesighi ekwesị, Protestant na Adventist ndi na-anwu n'awa. Ihe a e u chaa a loodisia chaachaa 𐞀𐞁𐞂 𐞃𐞄𐞅 loo g.

Akuku nke ato bu nke ikpe nke ndi nwuru anwu dara ada, nke ndi a hoputara bu ndi batara n'alaeze selestial nke Chineke tinye n'oru. Ndi a tara ahuhu ghoru ndi ikpe ma kpee **ndu** nke o bua n'ime ndi nnupuisi ahụ ikpe na ikpe ikpe ikpeazu kwekoru na ikpe omuma ha. Ahiriokwu ndi a na-ekpebi ogologo oge nke " *ntahuhu* " nke ga-eme site na omume nke " *onwu nke abuo* " ha. Na Mkpughe, isiokwu a bu isiokwu nke Mkpu. 4; 11:18 na 20:4; nka kamgbe Dan.7:9-10.

Nke ano, na njedebe nke nari afo nke asaa, ubochi izu ike di ukwu maka Chineke na ndi O hoputara n'ime Kraist, na-abia akuku mmezu nke ahiriokwu ndi

Kraist na ndi O hoputara mere. N'ala nke mmehie bu ebe a kpolitere ha n'onwu, a na-ekpochapu ndi nnupuisi ahụ a mara ikpe, “ *ruo mgbe ebighi ebi* ,” site “ *okụ nke onwu nke abuo* ”. Na Mkpughe, ikpe ochichi a ma o bu “ikpe ikpeazu” bu isiokwu nke Mkpu. 20:11-15 .

N'oge nhorọ ikpeazu, echiche okpukpe abuo na-enweghi nkwekorita, n'ih na ha na-emegide ibe ha nke ukwu, na- **ekewasi** . Ndi a hoputara Kraist na-anu olu ya wee kweko n'ihe o chorọ n'oge o na-agwa ha okwu ma kpo ha. N'onodu nke ozo, e nwere Ndi Kraist na-agbaso odinala okpukpe ndi diworo otutu nari afọ di ka a ga-asị na eziokwu bu ihe oge na-adighi, o bughị nke ogugu isi, itughari uche na igba akaebe. Ndi a aghotaghi ihe “*ogbugba ndu ohuru* ” ahụ Jeremaya onye amuma kposara nochiri anya Jer 31:31 ruo 34: “ *Lee, ubochi na-abia, ka Jehova kwuru, mgbe mu na ulo Izrel na ulo Juda ga-agba ndu, o bughị di ka ogbugba ndu nke mu na ndi nna nna ha si di, n'ubochi m jidere ha n'aka ikpochuta ha n'ala Ijpt, bu nke Jehova kwuru. Ma nka bu oputa-ndu nke Mu na ulo Israel gaba, mbe ubochi ahu gasiri, (o bu ihe si n'onu Jehova puta): **M'getiye iwum n'afọ-ha, de ya n'obi-ha** ; M'gabukwa-ra ha Chineke, ha gabu-kwa-ram otu ndi. Ozo, otu onye gēzi ibe-ya, ma-ogu nwa-nne-ya, si, Mara Jehova! N'ih na ha nile gamaram, site n'onye nta nime ha rue onye uku n'etiti ha, o bu ihe si n'onu Jehova puta; **N'ih na m ga-agbaghara ajo omume ha, m gaghị echetakwa mmehie ha ozo** . » Olee otu Chineke ga-esi nwee ihe iga nke oma n'ide **ihe n'obi?** “N'aka mmadu ihu iwu nsọ ya n'anya, bu ihe ukpuru ogbugba ndu ochie ahụ na-enwetaghi? Aziza nye ajuju a, na nani ihe di iche n'etiti ogbugba-ndu abuo ahụ, na-abia n'udi ngosiputa nke ihunanya di nsọ nke e mezuru site n'onwu mgbaghara mmehie nke onye nochiri anya Jisos Kraist bu onye e mere n'anụ ahụ ma kpughee ya n'ime ya. Ma onwu Jizos akwusighi nrubeisi, ma n'uzo megidere nke ahụ, o nyere ndi a hoputara ihe mere ha ga-eji na-erubere Chineke isi nke nwere ike ihu n'anya siri ike kari. Ma mgbe o meriri obi mmadu, ebumnobi nke Chineke na-achọ na-emezu; o na-enweta onye a horo nke dabara na nke tozuru oke ikere okere ebighi ebi ya.*

Ozi ikpe-azu Chineke nyeworo gi n'akwukwo a bu isiokwu nke **nkewa** . Nke a bu isi ihe di mkpa nke na-eme ka odiche di n'etiti ndi a horo na ndi a na-akpo. N'odidi ya, mmadu anaghi enwe mmasi na-akpasu ya iwe n'omume na echiche ya banyere ihe. Otu o di, e mere ka ogba aghara a di mkpa n'ih na, n'ibu onye ugha e guzobeworo mara amara, ka o buru onye o horo, a ghaghị idopu mmadu ma tugharia ka o kweko n'ezio kwu ahụ Chineke na-egosi ya. O bu mgbe ahụ ka o **di mkpa ka ikewapu ya na ndi Chineke na-anabataghi** . Onye a horo aghaghị igosiputa ikike ya iju echiche ya, agwa ya, na njiko anu ahụ ya na ihe ndi odinihu ha na-agaghị abu ndu ebighi ebi.

Maka ndi a hoputara, ihe kacha mkpa n'okpukpe bu vetikal; Ihe mgbaru oso bu imeputa njiko siri ike na Chineke kere, o burugodi na o na-emebi mmekorita mmadu. N'ih na ndi dara ada, okpukpe bu kehoraizin; Ha na-ebute njiko e hiwere na umu mmadu ndi ozo uzo, obuna na-emebi Chineke.

Adventism nke ubochi asaa: nkewa, aha, akuko ihe mere eme

A na-achikọta ndị ikpeazu a hōrō n'okwukwe Ndị Kraịst n'uzo ime mmuo iji guzobe Izrel nke " *ebo 12* " nke Mkpu. 7. Emezuru nhorō ha site n'usoro ule nke okwukwe dabere na mmasi e gosiputara na okwu amuma nke na-ekwuputa na Dan.8:14 ubochi 1843. O bu akara mmalite nke Chineke nke Iso Uzo Kraịst, ruo mgbe ahụ na-anochi anya okwukwe Katolik kemgbe 538 na site n'okwukwe Protestant site n'oge Ndozighari kemgbe 1170. Amaokwu nke Dan.8:14 mere ka o puta ihè na nloghachi nke Kraịst ectation", na Latin "adventus" n'ihia ya aha Adventist nke e nyere ahumahu ahụ na ndi na-eso ya n'etiti 1843 na 1844. N'ile anya, ozi a ekwughị banyere Ubochi Izu Ike, kama n'odidi naani, n'ihia na nloghachi nke Kraịst ga-akara ntinye n'ime nari afọ nke asaa, ya bu, nnukwu Sabbath buru amuma, kwa izu, site n'ubochi izu ike nke ndi Juu. N'amaghị maka njiko a, ndi Adventist oge mbu achoputaghị mkpa Chineke di na Sabbath ruo mgbe oge ule a gasiri. Ma mgbe ha ghotara nke a, ndi osu uzo ahụ kuziri eziokwu nke Ubochi Izu Ike e chetara n'aha choochi ahụ e hiwere, "ubochi nke asaa." Ma ka oge na-aga, ndi nketa nke oru ahụ emeghikwa ka Ubochi Izu Ike ahụ di mkpa Chineke na-enye ya, nke a site n'ijiko ubochi ruru ya na oge nloghachi nke Jisos Kraịst kama ijikota ya na ubochi 1843 nke amuma Daniel gosiri. Iyighari ihe di otu ahụ bu isi ihe Chineke chorō bu ihie uzo, nke si na ya puta bu, na 1994, ojuju Chineke juru nzuko ahụ na ndi otu ya, bu ndi o nyefere n'aka ndi agha nnupuisi nke o marawori ikpe kemgbe 1843. Ahumahu mwute a na odida a nke ulo oru ochichi ikpeazu nke okwukwe Ndị Kraịst na-agba akaebe na enweghi ike nkewa Iso **Uzo Kraịst ugha a nke mmadu** . Enweghi ihunanya maka eziokwu Chineke na ya mere maka Chineke n'onwe ya di n'okwu, na nke a bu ihe mmuta kachasi elu n'akuko ihe mere eme nke okwukwe Ndị Kraịst nke m nwere ike ikowara gi, ikuziri gi ma doo gi aka na nti, n'aha nke Chineke Puru Ime Ihe Nile, YaHweh-Michael-Jesus Christ.

N'ikpeazu, ka n'otu isiokwu a, n'ihia na o furu m onu ahia nkewa nke ime mmuo na-egbu mgbu, ana m echetara gi amaokwu a sitere na Mat 10:37 na, n'ihia na amaokwu ndi bu ya uzo chikotara n'uzo doro anya agwa nkewa nke ezi okwukwe Ndị Kraịst, a na m akpo ha nile site n'amaokwu 34 ruo n'amaokwu 38:

"Unu echela na abiam iweta udo n'elu uwa; Abiaghị m iweta udo, kama mma agha. N'ihia na abiam ikpawa nwoke megide nna-ya, na nwa-nwany megide nne-ya, na nwunye nwa megide nne di-ya; ndi iro mmadu ga-abukwa ndi ezinulo ya. Onye huru nna ma o bu nne ya n'anya karja m ekwesighi m ; Onye na-ebulighi obe ya sokwa m ekwesighi m. » Amaokwu a nke 37 na-egosi na ngozi Abraham ziri ezi; o gbara ama na o huru Chineke n'anya karja nwa ya nke anu aru. Na n'ichetara otu nwanna nwoke Adventist oru ya, site n'ihota ya n'amaokwu a, uzo anyi kewapuru ma enwetara m ngozi puru iche site n'aka Chineke. Mgbe ahụ, "nwanne" a na-emeso m di ka onye na-anu oku n'obi na ebe o bu na ahumahu a, o gbasoro uzo omenala Adventist. Onye mere ka m mara Adventism na uru ndi anaghị eri anu wee nwuo n'oria Alzheimer, mgbe m ka no n'ezia ahụ ike, di ndu ma na-arusi oru ike n'ijere Chineke m ozi, di afọ 77, na-enweghi ike igakwuru ndi dokita ma o bu ogwu. Chineke nke Onye Okike na ndumodu ya di oké onu ahia bu otuto niile. N'ezie!

Iji chikota **akuko ihe mere eme nke Adventism**, a ghaghị icheta eziokwu ndi a. N'okpuru aha a "Adventist", Chineke na-achikota ndi nsọ ikpeazu ya mgbe

ogologo oge na-achị okpukpe Katolik nke kwadoro, **okpukpe**, Sunday guzobere n'okpuru aha ndị ọgọ mmụọ ya "ụbọchị anwụ na-adighi emerị" site na Constantine m^{na} March 7, 321. Ma Adventist mbụ bụ ndị Protestant ma ọ bụ ndị Katolik bụ ndị na-asopuru Sunday Christian eketara eketa. Ya mere, Chineke họtara ha site n'omume ha ebe ha nwere anụrị site na nloghachi nke Jizos Kraịst bụ nke e kwusara ha n'usoro maka oge opupu ihe ubi nke 1843 na Oktoba 22, 1844. Ọ bụ naanị mgbe nhoro a gasiri ka e wetara ha ihè nke Ụbọchị Izu Ike. Ọzokwa, nkowa ha banyere amuma Daniel na Mkpughe nwere nnukwu mmejọ nke m na-agbazi n'oru a. Na-enweghi ihe omuma nke Sabbath, ndi osu uzọ ruru tiori nke a na-akpo "nyocha" ikpe nke ha na-amaghi otu na-aju; obuna mbe enyere ha ihè n 'ubochi-izu-ike. Maka ndi na-amaghi, m na-echetara gi na di ka ozizi a si di, kemgbe 1843, mgbe ahụ 1844, Jizos nyochara akwukwo ihe ama n'eluigwe iji horo ndi ikpeazu o horo bu ndi a na-aghaghi izoputa. N'agbanyeghi nke ahụ, n'uzo doro anya e maara mmehie Sunday mere ka ozi nke Dan 8:14 putara kpomkwem, obuna

e sa **sacha** **4.E** sa sa **na**. Nsughari ojoo a kpalitere esemokwu ndi a na-apughi igbagha agbagha, n'ihina okwu a metutara ihe mbu a ga-eme site nonwu mgbaghara nke *Jizos Kraist di ka Hib*. *N'ihina na Kraist abanyebeghi n'ulo nsọ e ji aka ruo, bu ihe enomi nke ezi ahụ, kama o banyere n'eluigwe nonwe ya, ka o puta ihè ugbo a n'ihu Chineke n'ihina anyi*. Ya mere, ihe niile a ga-eme ka o di ocha n'eluigwe ka e sachara site nonwu Jizos Kraist: ya mere ikpe nyocha enweghizi ihe o putara. Mgbe onwu na mbilite nonwu Jizos gasiri, o dighi mmehie ma o bu onye mmehie o bu la nke nabanye n'eluigwe iji meruo ya ozo, n'ihina na Jizos mere ka ala ala eluigwe ya di ocha site nichupu Setan na ndi mmuo ozi ya n'owa, di ka Mkpu. 12:7-12 na karisija n'amaokwu 9 si kwuo: " *E wee chupu dragon ukwu ahụ, bu agwo ochie ahụ, nke a na-akpo Ekwensu, na Setan, nke na-eduhie uwa dum: a chupuru ya na ndi mmuo ozi ya n'owa* . »

Njehie nke abuo nke Adventism goomentị biakwara site na amaghi nke mbu maka oru nke Sabbath na o were nnukwu mkpa mgbe e mesiri. Ndi Adventist etinyela uche ha n'uzo na-ezighi ezi n'oge nke ikpeazu, nke ikpeazu, ule nke okwukwe nke ga-emetuta naanị ndi ga-adi ndu n'oge ezi nloghachi nke Jizos Kraist. Karisija, ha chere n'uzo na-ezighi ezi na Sunday ga-abu " *akara anu ohia ahụ* " nanị n'oge ule ikpeazu a, nke a na-akowakwa icho obubuenyi na ndi na-eme Sunday bu ndi Chineke buru onu, n'ezie, kemgbe o malitere. Ihe akaebe m na-enye bu idi adi nke "opi asaa" nke Mkpu 8, 9 na 11, nke isii mbu n'ime ha na-adọ aka na ntị mgbe 321 gachara, n'oge Ndi Kraist dum, ndi mmadu na-eme mmehie nke Sunday nke Chineke mara ikpe. Ihe Dan.8:12 kpugheworiri mgbe o kwuru, si: " *Enyere ndi agha ahụ na aja a na-achu mgbe niile n'ihina mmehie ; mpi ahụ tubara ezi-okwu n'ala, wee nwee ihe iga nke oma n'ime ihe omume ya nile* . » **Mmehie a** " bularij, omume nke Sunday nkiti ketara n'aka Constantine I kemgbe 321 na ndi popu Rome kwadoro n'uzo okpukpe kemgbe 538, " *akara anu ohia ahụ* " nke e hotara na Apo.13:15; 14:9-11 ; 16:2 . Na 1995, mgbe m nwesiri iju ihè amuma nke m turu n'etiti 1982 na 1991, Adventism ochichi mere ajo njehie nke iso ndi iro Chineke e kpugheworo na nke ekpughere na-emeko ihe. Ihe atụ nke otutu nkocha ndi Chineke gwara Izrel oge ochie maka njiko aka ha na

Ijipt, bú ihe atụ nke mmehie, bú, n'omume a, a na-eleghara kpam kpam anya; nke na-eme ka mmejọ Adventist ka ukwu.

N'ezie, mgbe ha matara ọrụ nke Sabbath na mkpa ọ na-enye ya dị ka Onye Okike Chineke, ndị Adventist kwesiri ịkọwapụta nke ọma ndị iro okpukpe ha ma chebe onwe ha pụọ na njikọ aka nwanne ọ bụla ha na ha. N'ihia na, ụbọchị izu ike **nke Satode** bú “ *akara nke Chineke dị ndụ* ” nke Mkpu 7:2, ya bú, akara eze nke Onye kere Chineke, onye iro ya, **Sunday** , nwere ike ịbú naani “ *akara nke anụ ọhịa ahụ* ” nke Mkpu 13:15 .

Ọ ga-amasi m ịkọwa ebe a na ihe kpatara odida nke Adventism institutional goomentị dị otutu, mana ndi bu isi na ndi kachasi njo metutara ojuju nke ihè a wusara na nsughari nke Daniel 8: 14 na nleli e gosiri na nkowa oheru nke Daniel 12 nke ihe mmuta ya gunyere n'igosiputa izi ezi nke Chineke nke Adventism ^{nke} ụbọchị asaa. Mgbe ahụ na-abia mmejọ nke enweghi olileanya ha na nloghachi nke Jizos Kraist mara okwa maka 1994; di ka ndi osu uzọ nke ọrụ ahụ mere na 1843 na 1844.

Isi ikpe nke Chineke

O kere uwa na eluigwe, n'ụbọchị nke isii, Chineke mere ka mmadu biri n'ụwa. Ma ọ bú n'ihia omume nnupuisi nke mmadu, ya mere mmehie, ka Chineke ga-edobe ya, n'usoro, n'ime oge nke puku afọ asaa ya, n'otutu ikpe ya. Na nke ọ bula n'ime ikpe ndi a, a na-eme mgbanwe ma na-aghota n'uzo doro anya na nke a na-ahu anya. Ngabiga nke umu mmadu na-esochi chorọ ntinye aka di nsọ ndi a nke bu n'obi itinye ya azu n'uzo nke eziokwu nke ikpe ochichi ya kwadoro.

Okwu ikpe nke ogbugba ndu ochie .

nke mbu : Chineke na-ekpe mmehie nke Iv na Adam mere, ndi a buru onu ma chupu ha n'ogige ^{Iden} ahụ .

nke Abuo : ^{Chineke} ji mmiri nke “ *iju mmiri* ” zuru uwa onu bibie ihe a kporo mmadu na-enupu isi.

Ikpe nke ato : Chineke ^{na-ekewa} **ndi mmadu** site n'asusu di iche iche mgbe ha buliri “ *ulo elu Bebel* ” elu.

nke anọ : Chineke mere ^{njiko} aka ya na Abram onye mechara buru Abraham. N'oge ahụ, Chineke bibiri **Sodom** na Gomora, bú obodo ndi a na-eme mmehie di oké njo; “ *ihe omuma* ” jogburu onwe ya na ihe aru .

nke ise : ^{Chineke} naputara Izrel n'ohu n'Ijipt, Izrel ghorọ mba nweere onwe ya nke nweere onwe ya nke Chineke na-enyefe iwu ya.

nke isii : Ruo afọ 300, n'okpuru nduzi ya na ^{site} n'omume nke ndi ikpe 7 na-atohapu, Chineke naputara Izrel ndi iro ha wakporo n'ihia mmehie.

nke asaa : Site n'aririọ nke ndi mmadu, na n'ihia obubu onu ha, ndi eze uwa na ogologo usoro eze ha (Ndi Eze nke Juda na ndi eze Izrel) nochiri anya Chineke .

nke 8 : A chugara Izrel n'agha laa Babilon .

nke 9 : Israel juru Jizos “Mezaja” ^{Chineke} - Ogwugwu ogbugba ndu ochie. Ogbugba ndu oheru ahụ na-amalite na ntọala ozizi zuru oke.

nke 10 : Ndị Rom bibiri ^{mba Izrel n'afọ 70.}

Mkpebi nke ọgbụgba ndụ ọhụrụ ahụ .

Opi asaa ” ahụ kpọrọ ha aha ná Mkpughe .

nke mbụ : Mwakpo ndị Barbarian mgbe 321 gachara n'etiti 395 na 538.

nke abụọ : Nguzobe nke ọchịchị okpukpe ndị popu na-achị na 538 .

nke atọ : Agha nke okpukpe: ha na-emegide ndị Katolik megide mgbanwe ndị Protestant Chineke na-akwadoghị: “ ^{ndi} *ihu abụọ* ” nke Dan.11:34.

nke anọ : ^{ekweghị na Chineke na-agbanwe mgbanwe nke France} kwaturu ọchịchị eze wee kwusị enweghị mmasị na Roman Katolik.

^{Ikpe} nke 5 : 1843-1844 na 1994.

– Mmalite: Iwu nke Dan.8:14 na-abata n'ọrụ – ọ na-achọ ka arụcha ọrụ nke Ndozigharị ahụ mere kemgbe Peter Waldo, ihe atụ zuru oke, ebe ọ bụ na 1170. Okwukwe Protestant dara na Adventism mụrụ mmeri: A na-akatọ omume okpukpe nke Sọnde Sọnde na nke ụbọchị izu ike nke Saturday bụ nke ziri ezi na, chọrọ ka arụchara ọrụ nke Chineke na Jizọs Kraịst.

– Ọgwụgwụ: “ *gbagbo* ” site na Jizọs, ọ nwurụ institutionally na 1994, dị ka ozi e degaara “ *Laodicea* ”. Ikpe Chineke malitere site n'ibụ ndị e doro n'ule okwukwe na-egbu egbu n'ulo Ya. N'ibụ onye a juru ajụ, onye bụbu onye ọchịchị a họtara ahọtara sonyeere n'ogige ndị nnupuisi Katolik na ndị Protestant.

nke isii : “ *Opi nke isii* ” ^{nke a kowara na} *mezuru n'udi nke Agha Uwa nke Atọ*, ^{Dan} 11:40-45 . N'ihia ya, a machibidoro izu ike nke ụbọchị izu ike nke ụbọchị asaa na Satode, na mbụ machibido ya n'okpuru ntaramahụhụ nke ọha mmadụ, ma mesia jiri iwu ọhụrụ nye ya ntaramahụhụ onwu.

nke asaa : Tupu oge nke ihe otiti asaa ikpeazụ a kowara na Mkpu 16, n'oge opupu ihe ubi nke 2030, nloghachi di ebube nke Kraịst na-eme ka onuno nke mmepeanya mmadụ n'ụwa kwusị . A na-ekpochapu mmadụ. Ọ bụ nanị Setan ga-anogide buru onye mkporo n'ụwa togboro n'efu, bu “abis” nke Mkpu. 20, ruo “ *otu puku afọ* .”

nke 8 : N'ibụ ndị Jizọs Kraịst kpolitere n'eluigwe, ndi o hoooro ga-ekpe ndi ajo omume ikpe . Nke a bu ikpe e hotara na Mkp 11:18 .

^{Ikpe} nke itoolu : Ikpe ikpe-azụ; A na-akpolite ndi ajo omume n'onwu ka ha taa ahuhu okoloto nke “ *onwu nke abuo* ” n'ihia “ *odo oku* ” ahụ nke na-ekpuchi ụwa ma na-eripia ihe o bula metutara oru n'ihia mmehie.

nke 10 : Uwa na elu-igwe ^{e meruru emeru} na-eme ka o di ohuru ma too. Nabata na ndi a hoptara n'alaeze ebighi ebi ohuru nke Chineke!

Chukwu site na A ruo Z, site na Aleph rue Tav, site na alfa rue omega

Akwukwo Nso enweghi ihe jikoro ya na akwukwo ndi ozo mmadu dere ma e wezuga odidi elu ya. N'ihia na n'ezio kwu, anyi na-ahu naani elu ya, nke anyi na-agu di ka mgbakọ ederede kpomkwem maka asusu Hibru na Grik , nke e bufere anyi ihe odide mbu. Ma n'ihie odide ya nke Bible, Mosis ji Hibru oge ochie, bu ndi akwukwo ozi ya di iche n'akwukwo ozi ndi e nwere ugbo a; Ma akwukwo ozi ndi ahụ jikotara onu n'eseughu okwu ndi ahụ, bu nke na-emeghi ka o di mfe igu ha. Ma n'azu mwepu a bu uru nke imeputa okwu di iche iche dabere na nhoru nke akwukwo ozi a hoooro iji akara mmalite ya. O kwere omume, e

gosiputawokwa ya, bú nke na-egosi na Akwukwo Nso n'ezie kariri ihe mmadu puru ichetu n'echiche na iruzu ihe. Naani echiche na ncheta nke onye okike na-akparaghi okè Chineke nwere ike cheputa oru di otu ahụ. N'ih na nleba anya a nke otutu ogugu nke Bible na-ekpughe na okwu nke o bula putara n'ebe ahụ bu Chineke hooro ma mee ka mmuo nso nye ndi dere akwukwo ya di iche iche ka oge na-aga ruo nke ikpeazu, Mkpughe ma o bu Apokalips ya.

N'ih di ka afọ 1890, onye Russia na-ahụ maka mgbako na mwepu bu Ivan Panin gosiputara idi adi nke onuogugu n'akuku di iche iche nke iwu ihe odide Akwukwo Nso. N'ih na Hibu na Grik jikotara eziokwu ahụ bu na a na-ejikwa mkpuru akwukwo nke mkpuredemede ha di ka onuogugu na onuogugu. Ngosiputa ndi Yvan Panin mere emewo ka ikpe omuma nke ndi ikom na-ejighi Bible Chineke kporo ihe ka njo. N'ih na o buru na nchoputa ndi a enweghi mmetuta n'ime ka ndi mmadu nwee ike ihu Chineke n'anya, ka o sina di, ha na-ewepu ikike nile n'aka ha ighara ikwere na o di adi. Yvan Panin egosila ka onuogugu "asaa" siri buru ebe niile n'iwu nke Akwukwo Nso na nke a karisia n'amaokwu mbu nke Akwukwo Nso, na Jen.1:1. Ebe mu onwe m gosiputara na ubochi izu ike nke ubochi nke asaa bu " akara nke Chineke di ndu " nke Mkp 7:2, ya mere, oru a na-akwado naani ihe akaebe nke oka mmuta mgbako na mwepu a mara mma achoputara bu onye nyere ndi oka mmuta sayensi na-achosi ike, nke oge ya na nke anyi, ihe akaebe sayensi na-enweghi mgbagha.

Kemgebe Yvan Panin, komputa ogbara ohuru enyochala akara ngosi 304,805 nke akwukwo ozi ndi mejuputara Akwukwo Nso nke naani njiko ochie na ngwanro na-enye otutu ogugu di iche iche site n'itinye akwukwo ozi o bula na boodu nlele buru ibu nke ohere nhazi ya na-amalite site na otu ahiri kwu oto nke mkpuredemede 304,805 ruo n'ikpeazu, nweta otu ahiri kwu oto 0304. na n'etiti abuo a oke alignments niile na-apughi iguta onu n'etiti nchikota. N'ebe ahụ, anyi na-achoputa ozi gbasara uwa terrestrial, ihe omume ya na mba uwa na aha ndi oge ochie na nke oge a na ohere di ukwu n'ih na naani ihe di mkpa bu idobe oghere yiri ya (site na 1 ruo n ...) n'etiti mkpuredemede o bula nke okwu ndi a kpuru. Na mgbakwunye na nhazighari kwu oto na kwu oto, enwere otutu nhazi nke oblique, site n'elu ruo na ala na site na ala ruo n'elu, site n'aka nri gaa n'aka ekpe na site n'aka ekpe gaa n'aka nri.

Ya mere, na-ewere onyinyo nke oké osimiri, a na m akwado na ihe omuma anyi nke Akwukwo Nso di n'ogo nke elu ya. A ga-ekpughere ndi ahoputara ihe ezoro ezo n'oge ebighi ebi ha na-achọ ibanye. Ma Chineke ga-ejukwa ndi o huru n'anya anya ozọ site n'oke ike ya na-enweghi oke.

Ngosiputa ndi a na-egbukepu egbukepu bu n'uzo di mwute na ha enweghi ike igbanwe obi mmadu ka ha wee hu Chineke n'anya " site n'obi ha nile, na mkpuru obi ha nile, jiri ike ha nile, na uche ha nile " (Deu.6:5; Mat.22:37); di ka ezi aririo ya si di. Ahumahu nke uwa egosila na nkocha, iba mba na ntaram ahuhu adighi agbanwe mmadu, nke mere atumatu nzoputa nke Chineke ji dabere na mmalite nke ndu efu n'amaokwu a: " ihunanya zuru oke na-achupu egwu " (1 Jon 4:18). Nhoputa nke ndi a hoputara dabere na ngosiputa ha nke ihunanya zuru oke maka Chineke, Nna ha nke eluigwe. N'ime " ihunanya zuru oke " a, o dighizi mkpa iwu ma o bu ihe e nyere n'iwu, onye mbu ghotara nke a bu Inok ochie bu onye gosiri Chineke ihunanya ya site n'iso " ya na ya na-ejeghari, kpachara anya

ka ọ ghara ime ihe ga-ewe ya iwe. N'ihii na irube isi bu ihu n'anya, na ihu n'anya bu irube isi iji nye onye a huru n'anya utu na onu. N'izu okè Chineke, Jizos b'ara n'aka iji kwado ihe mmuta a nke "ezi" ihunanya di ka udi mmadu mbu ahụ, Ebreham, Mozis, Ilaija, Daniel, Job na otutu ndi ozo bu ndi nani Chineke maara aha ha.

Deformations n'ihii oge

O dighi otu asusu n'awa nke na-enwebeghi evolushon na mgbanwe nke mmuo ojoo nke mmadu kpatara. N'okwu a kwa, Hibru agbanahubeghi n'ime omume mmadu a nke mere na ihe odide Hibru nke anyi chere na o bu nke mbu adibughi ihe o bula ma o bughitutu e si dee ihe odide Mozis n'uzo ufodu gbagoro agbago. Eji m nchota nke a nweta ugwo oru nke Ivan Panin na n'eziokwu na na nsughari nke ederede Hibru nke o ji mee ihe na 1890, na Jen. Na Hibru, "elohim" bu otutu nke "eloha" nke putara chi na otu. Udi nke ato di: "Él". E ji ejikota okwu Chineke na aha: Daniel; Samuel; Betel; wdg... Okwu ndi a na-akowa ezi Chineke na-anata mkpuredemede ukwu na ntughari asusu anyi iji mara odiche di n'etiti ezi Chineke na chi ugha nke ndi ogo mmuo nke mmadu.

Akwukwo Nso n'uzo ziri ezi na nkwasii ike na-emesi eziokwu ahụ ike na Chineke bu "otu" nke mere ya "eloha", nani ezi "eloha". Nke a bu ya mere, site n'ikonye onwe ya okwu ahụ bu "elohim" na Jenesis 1 na n'ebe ndi ozo, Chineke na-agwa anyi ozi nke O na-ekwu n'uzo ziri ezi na ya bubu Nna nke otutu ndu nke di tupu e kee usoro mbara ala anyi ma o bu akuku ya, na nke ndu nile nke gaputa n'elu uwa. Ekewalari ndu nke eluigwe ndi a keeworo site na mmehie nke putara n'ime ihe mbu o kere eke nwere onwe. Site n'ikpo onwe ya "Elohim," Onye Okike Chineke na-ekwuputa ikike ya n'ebe ihe niile di ndu na nke a muru site na ya. O bu n'okwa a ka o ga-emesi nwee ike, n'ime Jisus Kraist, iburu mmehie nke igwe-mmadu nke ndi o hoputara na izoputa, site n'onwu mgbaghara mmehie ya nani, otutu mmadu ndu. Ya mere okwu a bu "elohim", otutu, na-egosi Chineke n'ike okike ya nke ihe nile di ndu. Okwu a na-ebukwa amuma otutu oru o ga-aru n'atumatu nzoputa ya nke o nowori n'isi na n'usoro, "Nna, Okpara na Muo Nso" onye ga-eme ihe mgbe emechara baptizim iji sachapu na ido ndu nke ndi o hoozo nso. Onuogugu a gbasakwara aha di iche iche nke Chineke ga-aza: Maikel maka ndi mmuo ozi ya; Jizos Kraist maka umu mmadu o hoozo nke e ji obara ya gbaputa.

Di ka omumaatu nruru n'ihii nruru mmadu, m na-enye nke ngwaa ahụ bu "igozi", nke ekwuru n'asusu Hibru site na mgborogwu "brq" na nke nhoru nke udaume ejiri ga-ejedebe na-asughari ka "igozi" ma o bu "ikocha". Ngozi a ruru aru na-agbago ihe ozi ahụ banyere Job, bu onye nwunye ya na-agwa n'ezie, "gozie Chineke, nwuo," o bughikwa, "køehaa-Chineke nwuo," di ka ndi nsughari na-atu aro. Ihe atu ozo nke mgbanwe gbagoro agbago agbago, n'asusu French okwu ahụ bu "n'ezie" nke putara na mbu n'uzo doro anya na nke zuru oke ewerewo n'echiche mmadu ihe "ikekwe" putara, kpam kpam. Ma ihe atu ikpeazu a kwesiri ka e hota ya n'ihii na o ga-adu mkpa ma nwee nnukwu nsonaazu. N'akwukwo okowa okwu "petit Larousse" ahuru m mgbanwe gbasara nkowa okwu "Sunday". Ewebata ya di ka ubochi mbu nke izu na udi 1980, o ghoro ubochi nke asaa na mbiputa nke

afo na-esote. Ya mere, umu nke Chineke nke eziokwu aghaghị ikpachara anya maka mgbakọ evolushon nke ndi mmadu hibere n'ih i na n'akuku nke ya, n'adighi ka ha, onye okike di ukwu nke Chineke adighi agbanwe agbanwe na ukpuru ya adighi agbanwe agbanwe, dika usoro ihe na oge nke o guzobere site na ntala ya nke uwa.

Oru ojo nke umu mmadu ejiriwo akara obuna ederede Hibru nke Akwukwo Nso akara, ebe a na-ekwu na udaume n'uzo na-ezighi ezi na-enweghi nsonaazu maka nzoputa, ma iji chebe nsughari ya, Chineke akwadola site na usoro onuogugu, uzo e si amata ezi ederede site na ugha. Nke a ga-enye anyi ohere ichoputa ma riba ama idi adi nke otutu onuogugu nke na-akowaputa naani ezigbo nsughari Akwukwo Nso, na Hibru dika n'asusu Grik, nke agbanwebeghi akara ngosi ya kemgbe nari ^{afo nke abuo} BC.

Muo ahụ na-eweghachi ezi-okwu gbasara izi-ezi site n'okwukwe (site n'okwukwe ya)

M ka akpotula agbago nke ederede Akwukwo Nso; ihe n'ih i otutu nsughari nke ihe odide mbu. Iji mee ka ndi ya nwee nghota na njedebe oge, Muo nke eziokwu na-eweghachi eziokwu ya, site n'iduzi uche nke ndi o horo n'akuku akuku Akwukwo Nso ebe nnukwu mgbagwoju anya ka di. Nke a bu ihe emechara n'ubochi izu ike nke Septemba 4, 2021 ruo n'oke m nyere ya aha "Crystal Sabbath". Ahapula m isiokwu nke imuru otu nwanna nwaanyi onye Rwandan anyi na ya na-enwe oganihu n'Ubochi Izu Ike n'Intanet. O turu aro ka e were "okwukwe buru onye ezi omume." Omumu ihe ahụ wetara anyi ufodu ihe nchoputa di mkpa nke mere ka nghota nke isiokwu a doo anya nke oma.

N'ime Akwukwo Nso, na 1 Pita 1:7, mmuo nso na-anochi anya okwukwe site n'olaeo e sachara ocha: " *ka e wee hu onwunwa nke okwukwe unu, ebe o di oké onu ahia kari nke ola edo nke na-ala n'iyi, n'agbanyeghi na a na-eji oku nwalee ya, ka e wee nweta otuto na otuto na nsopuru na mkpughe nke Jizos Kraist* . Anyi aghotala site na ntunyere a na okwukwe, nke bu eziokwu, bu ihe di oke uko, anyi na-ahu okwute na okwute ebe niile, nke na-abughi nke ola edo.

Mgbe ahụ, site n'amaokwu ruo n'amaokwu, anyi bu uzo muta na: " *Enweghi okwukwe, o pughi ime ihe na-atọ Chineke uto* , " di ka Hib. 11:6: *n'ih i na onye na-abiakwute Chineke aghagh i kwere na o di adi, nakwa na o bu onye na-akwu ndi na-achosi ya ike ugwo oru*. "Nkuzi abuo na-ejikota na okwukwe: nkwenye na idi adi ya, kamakwa n'ezie na o na-agozi" *ndi na-achọ ya* ", n'ezio kwu, nkowa di mkpa nke a na-apughi iduhie ya. Ma ebe o bu na ebumnobi nke okwukwe bu ime ihe na-atọ Ya uto, ndi a hoputara ga-azaghachi ihunanya Chineke site n'irube isi na emume-nso na iwu-nso Ya nile nke O na-enye n'aha nke ihunanya Ya n'ebe ndi O kere eke no. Mkpuru nke nkeko ihunanya a, nke na-ejikota di ka ndota, ndi huru ibe ha n'anya ma hu Chineke n'anya n'ime Kraist, ka e gosiri anyi n'ozizi ahụ a ma ama e hotara na 1 Kor 13 nke na-akowa ezi ihunanya nke na-atọ Chineke uto. Mgbe m guchara nke a, echetara m ozi ahụ a ma ama nke e zikoro na Habakuk 2:4 : "... *onye ezi omume ga-esikwa n'okwukwe ya di ndu* ." Ma, n'amaokwu a nsughari nke Louis Segond tuputara na-agwa anyi: " *Lee, mkpuru obi ya na-afuli onwe ya elu, o zighi ezi n'ime ya; ma onye ezi*

omume gēsīte n'okwukwe-ya di ndu. “Ruo ogologo oge, amaokwu a kpataara m nsogbu nke m na-agbalighi idozi. Olee otu Chineke ga-esi kpee onye “ *na-afuli onwe ya elu* ” di ka onye ezi omume ? Onye, di ka Ilu 3:34, Jac.4:6 na 1 Pita 5:5 si kwuo, “ *na-emegide ndi mpako, ma na-enye ndi di umeala n'obi amara* ”? Ihe ngwota putara site n'ichota n'ihe odide Hibru okwu ahụ bu “ *incredulous* ” n'onodu okwu ahụ “ *furū akpū* ” nke e hotara na Segond na ihe ijuanya na anyi chotara, na nsughari “Catholic” Vigouroux nsughari, nsughari di mma na nke ezi uche di na ya nke na-eme ka ozi nke Mmuo Nso doo anya nke oma. N'ihina, n'ezie, Mmuo Nso kpaliri Habakok ozi n'udi mmuo nso nke Eze Solomon di n'udi ilu ya nke o debere n'usoro mmegide nke mmegide zuru oke; ebe a, na Habakuk, “ *ekweghi ekwe* ” na “ *okwukwe* .” Na di ka Vigouroux na Vulgate Latin nke nsughari ya dabeere na ya, amaokwu ahụ na-agu di ka nke a: “ *Lee, onye na-ekweghi ekwe agaghi enwe (a) mkpuru obi ziri ezi n'ime ya; ma onye ezi omume gesite n'okwukwe - ya di ndu* .” Site n'itinye akuku abuo nke amaokwu ahụ n'otu isiokwu, Louis Segond na-agbagu ozi nke Mmuo Nso, a na-egbochikwa ndi na-agu ya ighota ezi ozi nke Chineke nyere. Site na nke a kapiiri onu, anyi ga-achoputa ugbo a ka Habakuk si kwaa n'uzo ziri ezi onwunwa nke “Adventist” nke 1843-1844, 1994, na njedebe ikpezu banyere ezi nloghachi nke Kraist, mmiri nke 2030. N'ezie, ihe oheru a na-adibeghi anya nke na-edozi nloghachi nke Kraist maka 2030 na-enye anyi ohere ighota nke oma na ihe iga nke oma site na Adventist0 : “ *A gaghikwa egbu oge ozo ... ma ihe omimi nke Chineke ga-emezu* .” Maka ngosiputa a, m ga-ewere ederere nke Habakuk 2 site na mmalite ya, na-atughari nkowa nkowa.

Udi L.Segond nke m gbanwere

Amaokwu nke 1: “ *M ga-anu n'okwa m, m ga-eguzokwa n'elu ulo elu; M'gahu kwa ihe Jehova gasim, na ihe M'gaza n'irum-okwum.* »

Riba ama agwa onye amuma nke “ichere” nke ga-eji mara onwunwa Adventist, Mmuo Nso na-agwa anyi na ozi nke Dan 12:12: “ *Nguzi na-adiri onye na-echere ruo ubochi 1335.* ” Iji ghota nke oma nke a, e nyere anyi ihe “ *arurita uka* ” a putara n'isiakwukwo bu uzo bu ebe nsogbu Habakuk welitere bu ogologo oge nke oganihu nke ndi ajo omume n'owa: “ *O ga-awupu ugbo ya, na-egbukwa mba di iche iche mgbe nile, n'enweghi obi ebere?* (Hab 1:17). Na ntughari uche na ajuju a, Habakuk na-akowa omume nke mmadu nile na-eme otu ihe ahụ ruo ogwugwu nke uwa. Ya mere, Chineke ga-egosi aziza ya site n'itinye isiokwu nke nloghachi nke Jizos Kraist n'uzo amuma, nke ga-eme ka njedebe nke ndi ajo omume, ndi na-eleli, ndi na-ekweghi ekwe, ndi na-ekweghi ekwe na ndi nnupeisi.

Amaokwu 2: “ *Okwu Jehova wee ruo m nti, si: Dee amuma ahụ n'elu mbadamba nkume, ka o wee nwee ogugu isi nke oma.* »

N'agbata 1831 na 1844, William Miller nyere chaati ndi na-achikota okwa ya nke buru amuma banyere nloghachi nke Jizos Kraist maka oge opupu ihe ubi nke 1843 mbu, mgbe ahụ maka odida nke 1844. N'etiti 1882 na 1994, m na-atu aro ma ka na-atu aro ka Adventists na ndi ozo na umu mmadu, na ano Trury nke oge amuma nke Onyenwe anyi njedebe site n'ike mmuo nso nke njedebe nke oge nke Onyenwe anyi . O buru na a ghotara n'ezie ihe ga-esi na ahuhu a nke 1994 puta nani mgbe oge akara aka, di ka o di na 1844, ubochi na nguko ya bu nke Mmuo nke Chineke di ndu kwadoro ruo taa.

Amaokwu nke 3: " *N'ihina nke a bu amuma nke oge a kara aka,* "

Oge a Chineke debere ka ekpughere kemgbe afọ 2018. N'itule ubochi nloghachi nke Jizos Kraist, oge a kara aka bu oge opupu ihe ubi 2030.

" *O na-eje ije na njedebe ya, ma o gaghi agha ugha;* »

Nlaghachi nke Kraist ahụ na-emeri emeri ga-emezu n'awa ya, amuma ahụ nke na-ekwusa ya " *agaghị agha ugha.* " Jizos Kraist ga-aloghachi n'oge opupu ihe ubi nke afọ 2030.

" *O buru na o ga-egbu oge, chere ya, n'ihina o ga-emeriri.* »

O buru na ubochi e setipuru site na Chineke, n'ihina ya, ezi nloghachi nke Kraist ga-emezu n'oge a kapiri onu na o bu naani ya maara ruo 2018. The aro igbu oge, " *o buru na o na-egbu oge* ", nwere ike ya mere naani na-emetuta ndi mmadu, n'ihina na Chineke na-edebe ikike iji ugha mara okwa nke nloghachi nke Jizos Kraist nke ga-ekwe ka o na-anwale, sochiri, na 1843, 1844, na-ekwe ka ndi Kraist na-ahoro oge nke okwukwe ya . Nkwusa okwu ugha ndi a banyere nloghachi nke Jizos Kraist bu ndi Chineke ji **kewapu** ruo **ogwugwu** nke uwa, " *ezi oka sitere na ata, aturu sitere n'ewu* ", ndi **kwesiri ntukwasi obi sitere na ndi na-ekwesighi ntukwasi obi,** " *ndi kwere ekwe sitere na ndi na-ekweghi ekwe* ", ndi a **hooro site na ndi dara ada.**

paramita Adventist " *echere* " nke na-anogide na-akowa akuku nke ndi nsọ ikpeazu e kewapuru na akara site na omume nke ezi ubochi izu ike nke asaa kemgbe odida nke 1844, njedebe nke ikpe Adventist nke abuo. N'amaokwu a, Muo Nso na-ekwusi ike n'echiche nke **eziokwu** nke na-akowa nloghachi nke Kraist a, onye mmeri, onye mgbaputa na onye obo.

Udi nke Vigouroux

Amaokwu 4: " *Le, onye na-ekweghi ga-enwe (mkpuru obi) nke ziri ezi n'ime ya; ma onye ezi omume gesite **n'okwukwe - ya di ndu.*** »

Ozi a na-ekpughe ikpe Chineke n'isi umu mmadu ndi e doro anya n'onwunwa Adventist ano e tinyere na 1843, 1844, 1994 na 2030. Mkpebi Chineke di nko n'oge nke o bu. Site n'okwa amuma ahụ Chineke kpughepuru ndi Kraist " *ndi ihu abuo* " bu ndi na-ekpughe odidi " *ekweghi ekwe* " ha, site n'ikato mkpasa amuma nke ndi ozi ya o horo, ya bu, ndi amuma ya. N'uzo di nnoo iche, onye a horo na-enye Chineke otuto site n'inata ozi amuma Ya na irube isi na ntuziaka ohuru ha na-ekpughe. Nrubeisi a, nke Chineke kpere na o bu " *ihe a na-anakwere,* " bu, n'otu oge ahụ, kpere na o ruru eru ichekwa ezi omume ahụ a guru n'aha Jizos Kraist.

Naani okwukwe a na-erube isi "site n'ihunanya" maka Chineke ka e weere na o kwesiri ekwesị ibanye na mgbe ebighi ebi nke na-abia. O bu naani onye e sachara na mmehie ya site n'obara Kraist ka a zoputara " **site n'okwukwe ya** ". N'ihina na nzaghachi nke okwukwe bu **nke onwe**, nke a bu ihe mere Jizos ji gwa ndi o horo ozi ya **n'otu n'otu**, ihe atu: **Mat.24:13** : " **Ma onye na-atachi obi ruo ogwugwu ga-abu. echekwara** ". Okwukwe nwere ike igho mkpokota ma o buru na o na-anabata otu ukpuru. Ma, kpachara anya! Nzoro umu mmadu na-eduhie eduhie, n'ihina na o bu nani Jizos na-ekpebi onye a ga-azoputa ma o bu onye gafunahu ya di ka ikpe Ya si di n'okwukwe nke ndi choro iga eluigwe gosiputara.

Na nchikota, n'amaokwu ndi a nke Habakok, Mmuo Nso na-ekpughe ma na-akwado njiko chiri anya na **nke na-enweghi atu** n'etiti " *okwukwe* " na " *oru* "

nke ọ na-akpali; ihe Jems onyeozu kpolitere n'ọnwu (Jems 2:17: “ *Otú ahụkwa, okwukwe, ọ buru na o nweghi oru, ọ nwuru anwu n'onwe ya .*”); nke na-egosi na site na mmalite nke izisa ozi ọma, a ghotahiere isiokwu nke okwukwe ma kowaahie ụzọ. Ụfọdu, di ka taa, na-ejikọta naanị akụkụ nkwenye na ya, na-eleghara akaebe nke ọrụ ndị na-enye ya uru na ndụ ya. Ọgwà nke ndị mmadụ, bụ ndị Chineke na-eme ka a mara ọkwa ya banyere nloghachi nke Jisọs Kraịst, na-ekpughe ụdị okwukwe ha n'ezie. Ma n'oge ahụ mgbe Chineke na-awukwasị oké ihè ya n'isi ndị ohu ya ikpeazu, ọ dighizi ihe ngọpụ maka ndị na-aghotaghị ihe ọhụrụ a chọrọ nke Chineke guzobere kemgbe 1843. Nzọpụta site n'amara na-aga n'ihu, ma kemgbe ụbọchị ahụ, ọ na-erite uru naanị ndị a họtara ahọtara nke Jisọs Kraịst họtara, site n'igba akaebe nke ezigbo ngosiputa ihunanya nke ha na-enye ya. Na mbụ, Ụbọchị Izu Ike bụ ihe iriba ama nke ngọzi Chineke, ma kemgbe 1844, ọ dītubeghi mgbe. zuru oke n'onwe ya, n'ihu na ihunanya nke eziokwu amuma ya, nke ekpughere n'etiti 1843 na ruo 2030, na-abukari, n'onwe ya, nke Chineke chọrọ. N'ezie, ọkụ ọhụrụ enwetara kemgbe 2018 nwere njikọ chiri anya na ụbọchị izu ike nke asaa nke ghorọ ihe atụ amuma nke narị afọ nke asaa nke ga-amalite na nloghachi nke Jisọs Kraịst n'oge opupu ihe ubi nke 2030. Kemgbe 2018, “ikpe ziri ezi site n'okwukwe” na-erite uru na ndị a na-akpọ ndị a họtara site n'igosiputa ihunanya ha maka Chineke na ihe niile nke Jisọs Kraịst 1 ọ siri ha: “*Ya mere, onye ọ bula na-edede akwukwo bụ onye a kuziiri ihe n'alaeze eluigwe di ka onye nwe ulọ nke na-eweputa ihe ọhuru na ihe ochie n'akụ ya .*” Onye huru Chineke n'anya enweghi ike ihu n'anya ichoputa atumatụ ya na ihe nzuzo ya nke dilari ezoro ezo na nke umu mmadu amaghi.

Habakuk na ọbibia mbu nke Mesaja ahụ

Amuma a mezukwara mba ndi Juu bu Izrel, bu onye o kwusaara ọbibia mbu nke Mezaia ahụ. Oge nke ọbibia ka edobere ma kwuputa na Dan.9:25. Ndien ekut ukpohode edibat enye ke nwed Ezra, ibuo 7. Onyuni etie nte mme Jew ekabat nwed Daniel ke otu nwed mb uk, ndien enye ama ebem nwed Esra . Ma n'uzo di otu a oru amuma ya belatara na-adighi ahụ anya ka onye na-agu. Jisos bu onye amuma mbu doro uche ndiozi ya na ndi na-eso uzo ya gaa n'amuma Daniel. Igbu oge ahụ a mara ọkwa, “ *ọ buru na ọ na-egbu oge, chere ya* ”, mezukwara ya, n'ihu na ndi Juu no na-echere Mesaja na-abo obo na onye mgbaputa nke ndi Rom, na-adabere n'Aisaja 61, bu ebe Mmuo Nso na-ekwu banyere Kraist n'amaokwu 1: “ *Mmuo nke Onyenwe anyi, bu Jehova, di n'ahu m, n'ihu na Jehova tere m mmanu ka m wetara ndi ogbenye ozi oma; O ziterem ka m'gwota ndi obi-ha tiwara etiwa, ikwusa inwere-onwe nye ndi emere ka ha je biri n'ala ozo, na inwere-onwe nye ndi ekedoro;* ”. N'amaokwu nke 2, Mmuo Nso kwuru, si: “ *Ikwusa afọ ihu oma Jehova , na ubochi ibo obo Chineke anyi ; Ikasi ndi niile na-eru uju obi;* ”. Ndi Juu amaghi na n'agbata “*afọ amara* ” na “*ubochi ibo obo* ” afọ 2000 ka ga-agafe iji duga ndi mmadu na nloghachi nke Kraist di ka onye mmeri, onye mgbaputa na onye obo, di ka Aizaya 61:2 si kwuo. A na-ahu ihe mmuta a nke oma n'igba akaebe ahụ e hotara na Luk 4:16-21: “ *O wee bja Nazaret, bu ebe azulitere ya: ma di ka ọ na-eme, ọ banyere n'ulo nzuko n'ubochi izu ike. O we bilie igu, ewe nye ya akwukwo Aisaja onye -amuma. Mbe o mesiri ya , ọ chotara ebe edeworo ya n'akwukwo nso, si, Mo nke Onye-nwe-ayi dikwasim, n'ihu na O tewom manu*

ikwusa ozi oma nye ndi -oḃeye; O zitewo m iwere ndi obi ha tiwara etiwa gwọọ, ikpọsa nnwere onwe nye ndi a dọtara n'agha, na ihu ndi kpuru isi na-ahụ ụzọ, itọhapu ndi a na-emegbu emegbu, ikpọsa afo Jehova na-anara nke oma. O we kpokota akwukwo ahu, nye oru ahu, ndu ala. "Site n'ikwusi igu ihe n'ebe a, o mere ka o doo anya na obibia mbu ya metutara nani " **afo nke amara** " nke Aisaja onye amuma kwuputara. Amaokwu nke 21 gara n'ihu ikwu, si: " *Ndi niile no n'ulo nzuko legidere ya anya. O we malite isi ha, Ta ihe edeworo n'akwukwo nsọ emezuwo n'onu-unu. " **Ubochi ibo obo** " ahụ* a na-eleghara anya na nke a na-agughikwa bu nke Chineke dobere maka oge opupu ihe ubi nke 2030, maka obibia ya nke ugboro abuo, oge a, n'ike ya niile. Ma tupu nloghachi nke a, amuma Habakuk ga-emezu site " *n'egbu oge* ," site n'onwunwa "Adventist", na 1843-1844 na 1994, di ka anyi huporo ugbu a.

Nraranye ikpeazu

Chee eziokwu ihu

N'oge opupu ihe ubi nke 2021, mmalite nke afọ Chineke, ndị ọgaranya ma ụgha Ndị Kraịst n'Ebe Ođida Anyanwụ mmadụ egosiputala njikere ya ichekwa ndụ ndị agadi, ọbụlagodi n'efu nke mbibi akụ na ụba mba. Nke a bụ ihe mere Chineke ga-eji nyefee ya n'Agha Ụwa nke Atọ nke ga-ewepụ ọtụtụ mmadụ nke ndị nọ n'afọ ndụ nile, ebe ha maara na ọ dighị ọgwụgwọ ma ọ bụ ọgwụ mgbochi megide ntaramahụhụ nke abụọ a dị nsọ. N'ihu anyị, n'ime afọ 8, ga-abụ afọ 6000 nke okike ụwa, njedebe nke a ga-eji nloghachi nke Jizọs Kraịst akara. Na-enwe mmeri na mmeri, ọ ga-edu ndị ọ gbaputara, ndị ọ hōrọrọ dī ndū na ndī ọ ga-akpọlite n'ọnwụ, banye n'alaeze ya nke eluigwe, ọ ga-ebibikwa ndū mmadū niile n'elu ụwa nke ọ ga-ahapụ naanī ya, dipurū adīpū n'ochīchīrī, mmūọ ozi nnupūisi nke mmalite, Setan, ekwensu.

Okwukwe na ụkpurū 6000 afọ dī mkpa inakwere mmemme a. Ngukọ ziri ezi sitere na ọnụ ọgụgụ ndị e nyere na Akwukwọ Nsọ bụ ihe agaghị ekwe omume n'ihu "nhujuanya" gbasara ụbọchị ọmụmụ Abraham (naanī otu ụbọchị maka ụmụ ndī ikom Tira atọ: Jen. 11:26). Ma usoro nke ọgbọ mmadū site na Adam ruo nloghachi nke Kraịst na-akwado ibiaru nso nke ọnụ ọgụgụ a 6000. Site n'inye okwukwe anyī na nke a gburugburu, ọnụ ọgụgụ ziri ezi, anyī na-ekwu na nhoro a bụ onye "nwere ọgụgụ isi", ya bụ, Chineke kere, isi iyi nke ọgụgụ isi na ndū niile. Dī ka ụkpurū nke "ụbọchī izu ike" e zoro aka na ya n'iwu nke anọ ya, Chineke nyere mmadū "ụbọchī isii" na puku afọ isii ka ọ ruo ọrụ ya niile, ma ụbọchī nke asaa na puku afọ nke asaa bụ oge ezumike "edo nsọ" (nke edoro nsọ) maka Chineke na ndī ọ hōrọrọ.

Ọdīnaya dī n'akwukwọ a egosila na okwukwe nke na-atọ Chineke uto na-ewulite okwukwe nke na-atọ Chineke uto site n'omume " *ndī nwere ọgụgụ isi ma ọ bụ amamihe* " nke ndī Ọ hōputara bụ ndī na-eji ihe niile Chineke na-ekwu, na-ebu amuma ma ọ bụ na-eche echiche (lee Daniel 12:3 :)

Iji mechie ọrụ a, obere oge tupu ihe nkiri ahụ nke na-abia, ọ ga-amasị m irara, n'aka nke m, nye ezi ụmụ Chineke nile bụ ndị ga-agụ ya, ma jiri okwukwe na ọnụ nabata ya, amaokwu a sitere na Jọn 16:33 nke akwukwọ ozi abụọ dī iche iche raara nye m n'oge e mere m baptizim na June 14, 1980; otu n'akwukwọ ozi baptizim e mere m n'ulọ akwukwọ ahụ, nke ọzọ n'okwu mmalite nke akwukwọ "Jizọs Kraịst" bụ nke ohu ibe m nyere m n'oge a n'oge ahụ, ọ foro obere ka ọ buru afọ Jizọs ji ndū ya chuo aja: " *Agwawo m unu ihe ndi a, ka unu wee nwee udo n'ime m. N'ime ụwa unu ga-enwe mkpagbu; ma nwee obi ike, emeriwu m ụwa* ."

Samuel, bụ ohu Jizọs Kraịst a goziri agozi, "N'ezie!"

Oku ikpeazu

Ka m na-edede ozi a, n'ogwugwu 2021, uwa ka nwere udo okpukpe zuru uwa onu nke e ji ekele na ekele. N'agbanyeghi nke ahụ, dabere n'omuma m nke mkpughe amuma ndi e deputara nke Chineke kwadebere, a na m akwado, n'enweghi ntakiri obi abuo, na agha uwa di egwu na-akwado ma na-aga imezu n'ime afo 3 ruo 5 na-esote. Site n'igosi ya n'okpuru aha ihe atụ nke " *opi nke isii* " na Mkpu. 9, Mmuo Nso na-echetara anyi na ugbua ntaramahuhu ise di egwu abiaworu taa ahuhu agbahapu nke iguzosi ike n'ihe nye Ubochi Izu Ike ya na ukpuru ya ndi ozo a na-eledaghi anya kemgbe March 7, 321. Ahuhu ndi a nke Chineke na-adighi anwu anwu agbatwo ihe kariri afo 160 nke usoro okpukpe a haziri ahazi. Ntaramahuhu nke isii ya na-abia ido aka na nti, otu oge ikpeazu, Iso Uzo Kraist mara ikpe ekwesighi ntukwasu obi n'ebe o no. Ewezuga Chineke na atumatu nzoputa ya, ndu mmadu enweghi isi. Ya mere, ebe o bu na " *opi* " ahụ nwere agwa nke nta nke nta nke ekpughere site na ntunyere di na Levitikos 26, igbu ochu nke " *nke isii* " ga-eru n'otutu egwu nke ihe a kporo mmadu na-atu egwu ma na-atu ya ogologo oge. " *Opi nke isii* " metutara Agha Uwa ikpeazu nke ga-ekpochapu igwe mmadu, " *akuku ato nke mmadu* " di ka Mkpu. 9:15 kwuru. A pukwara n'uzo nkiti ruo n'oke nke a n'agha bu ebe 200,000,000 bu ndi ji ngwa agha, ndi a zuruazu na ndi a kwadebere ngwa agha ga-aluso ibe ha ugu, di ka nkenke e kwuru na Mkpu 9:16 si di: " *Onu ogugu ndi na-agba inyinya nke ndi agha di puku iri puku abuo: anuru m onu ogugu ha* "; ya bu, 2 x 10000 x 10000. Tupu agha ikpeazu a, n'ime ^{nari afo nke 20}, agha uwa abuo nke 1914-1918 na 1939-1945 bu ndi na-akpachapu anya nke oké ntaramahuhu nke na-abia iji kwusi oge mba ndi nweere onwe ha nweere onwe ha. Chineke enyebeghi ndi o horo obodo mgbaba, ma o meela ka anyi mara ihe ndi ga-enyere anyi aka igbapu n'ebe ndi onuma Chineke lekwasiri anya di ka ihe mbu. O ga-eduzi ogbugbu ndi mmadu ga-eburiri maka oru a. Ma o dighi nke o bu n'ime ha ga-abu otu n'ime ndi o horo. Ndi nupuisi ahụ na-ekweghi ekwe ma o bu ndi na-ekweghi ekwe gbasasiri n'ua nile ga-abu ngwa na ndi e nwetara n'uwe Chineke. A luru Agha Uwa nke Abuo n'etiti ndi si n'Ebe Odida Anyanwu nke okpukpe ha bu Ndi Kraist ma na-asorita mpi. Mana na nke ato na-abia, ebumnobi maka ugu a ga-abu nke okpukperechi, megidere okpukperechi na-asorita mpi nke na-ekwekweghi n'uzo nkuzi n'etiti onwe ha. Naani udo na azumahia mere ka echiche efu a too. Ma n'oge awa Chineke horo, di ka Mkpu. 7:2-3 si kwuo, a ga-ahapu eluigwe na ala ndi mmuo ojo nke ndi mmuo ozi Chineke ji " *mebie uwa na oké osimiri* " ma o bu, ihe nnochianya ndi a na-edeputa, " *imeru* " "ndi Protestant na ndi Katolik" ahụ na-ekwesighi ntukwasu obi nye Jizos Kraist. N'uzo ezi uche di na ya, okwukwe Ndi Kraist na-ekwesighi ntukwasu obi bu ihe bu isi e lekwasiri anya n'uwe nke Onyeikpe bu Jizos Kraist; di nno ka o di n'ogbugba ndu ochie ahụ, a tara Izrel ahuhu maka ikwesighi ntukwasu obi ya mgbe nile ruo mgbe mbibi nke mba ya n'afu 70. N'otu aka ahụ na " *opi nke isii* " a, amuma Dan 11:40 ruo 45, kwadoro, site n'ikpasa " *ndi eze ato* " putara okpukpe ato nke monotheism: European

Catholicism, Arab na Maghrey. Esemokwu ahụ kwusiri na ngbanwe nke onodu ahụ n'ihu ntinye aka nke American Protestantism, nke a na-akpoghi aha ya di ka eze, kama o turu aro, dika onye iro omenala nke Russia. Mwepu nke ike asompi na-emepe uzọ maka ochichi ikpeazu ya n'okpuru aha nke " *na anu ohia nke si n'ụwa na-aputa* ," ka a kowara na Mkpu 13:11 . Ka anyi kowaputa na n'okwu ikpe-azu a, okwukwe ndi Protestant America ghoru ndi pere mpe, okwukwe Roman Katolik bu ndi ka n'onu ogugu, n'ihu mbata na opupu ndi Hispanic na-aga n'ihu. Na 2022, onye isi ala Irish sitere na ya onwe ya bu onye Katolik, dika John Kennedy, onye isi ala gburu.

Na Mkpu 18:4, di ka Chineke Puru Ime Ihe Niile, Jizos Kraist nyere ndi niile kwere na ndi nwere olileanya na Ya, ndi o horo, iwu ka ha " *si na Babilon Ukwu ahụ pụta* ." N'ibu ndi e ji ihe ama mee ka a mata ya n'oru a na Chochi Roman Katolik nke popu, a na-ekpe " *Babilon* " ikpe ma mara ya ikpe n'ihu " *mmehie ya* ." Site na ihe nketa nke akuko ihe mere eme nke " *mmehie ya* ", ikpe omuma nke Katolik gbatiri ndi Protestant na ndi Odoks bu ndi na-akwado site na omume okpukpe ha, ezumike Sunday ketara na Rom. Opupu ahụ na Babilon gunyere igbahapu " *mmehie mmadu* ," nke kasi mkpa n'ime ya, n'ihu na Chineke mere ka o buru ihe e ji amata " *akara* ": ubochi izu ike kwa izu, ubochi mbu n'izu nke iwu Chineke, Sunday Roman.

N'ime ozi a, n'ihu na o di ngwa ngwa nke oge ahụ, a na m agba umu nwoke na umu nwanyi nke Chineke ume ka ha puo n'ebe ugwu nke France dabere na isi obodo ya, Paris. N'ihu na n'oge na-adighi anya, omuma nke Chineke ga-eti ya, na-ata ahuhu " *oku si n'eluigwe* ", na nke ugwu a nuklia, di ka obodo " *Sodom* " nke o ji tanyere ya, na Mkpu 11:8. O na-akpokwa ya " *Egypt* ", ihe atu nke " *mmehie* ", n'ihu agwa nupuisi nke nkwa okpukpe ya nke na-emegide Chineke, di ka Fero na akuko ihe mere eme nke Opupu nke ndi Hibru. N'onodu agha, ebe ebipuru machibido iwu, o gaghi ekwe omume ihapu ebe ezubere iche wee gbanari odachi ahụ na-egbu egbu.

Samuel nwa odibo nke Chineke di ndu, Jisus Kraist

Ndi choro ichoputa, nke mbu, ihe e gosiputara na njedebe nke oru a, o garesiri m ike ighota ihe mere m ji kwenye na odidi a na-apughi igbagha agbagha nke mbibi di nso nke France na Europe. Ma ndi guru ya, site na mmalite ya ruo ogwugwu ya, ga-achikota, n'oge igu ihe, ihe ama ndi na-achikota, na-aga n'ihu, ruo n'oke nke ikwe ka ha kerita, n'ikpeazu, nkwenye ahụ na-enweghi mgbagha nke Mmuo nke Chineke wulitere n'ime mu na ndi Nile nke ya; n'eziokwu. Ya nwe ebube Nile.

Ihe itunanya di njo ga-abu naani okè nke ndi nogidere na-achoghi ighota ike ya na-enweghi atu, otutu, na ikike ya iduzi ihe niile dika atumatu ya siri di ruo mgbe o ga-emezu nke oma.

Ana m emechi oru a ebe a, mana mkpali Jizos na-aga n'ihu na-enye m bu nke a na-ahuta ma deko ya na-adigide adigide n'udi ozi eweputara n'oru " **The Heavenly Manna of the Last Adventist Walkers** ".